Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
24 K
20

M

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

13-28.a.55

26 26
C C
8 55

2658

Digitized by Google

CONCLVSIONVM VTRIVSQVE IVRIS, ET REGVLARVM,

Cum Ampliationibus (vt vocant) & limitationibus, nec non & Communium Opinionum Libri quinque hactenus non editi.

AVCTORE IACOBO Philippo Portio Imolenſi, Iuriſconſulto celeberrimo.

ADIECTVS EST ELENCHVS Concluſionum, & Regularum, Item & Index locupletiſſimus.

Cum Priuilegio ſummi Pontificis, ac Senatus Veneti.

VIRTVTI SIC

CEDIT INVIDIA.

VENETIIS,
Ad Candentis Salamandræ inſigne. 1566.

Digitized by Google

ILLVSTR. ET REVER.
COMITI MARCO ANTONIO TVRRIANO IVRISCONSVLTO,
ET ECCLESIAE VERONENSIS Præpoſito, domino ſuo.

Michael Portius. S.

SEMPER ingrati animi crimen horrui, in quo vitio, MARCE ANTONI TVRRIANE, Præſul digniſſime, nihil mali non ineſſe, Cicero memoriæ prodidit. Propterea, qui beneficium accipit, adeò oportere arbitror, omni tempore meminiſſe; vt nulla vmquàm res aut ætas illius memoriam tollere vel imminuere poſſit. Hinc omnibus horis mihi curæ fuit, vt ſi qua facultate aliquando valeam, gratiſſimum erga te animum

meum probarem : tantiſque tuis beneficijs affectus , ſaltem aliqua ex parte ſatisfacerem. Et cùm vellem, vt lege tenebar, IACOBI PHILIPPI PORTII fratris mei locubrationes non nullas in iure Ciuili in publicum edere, cuius memoriam non ſine acerbiſſimo animi ſenſu & dolore mente repeto; vir enim optimus erat, qui, vt nouerant omnes, in legali philoſophia veteres æmulabatur Iuriſconſultos; tu primus Illuſtr. TVRRIANE inter omnes Patronus & defenſor, cui dicarem, occurriſti. Debebam (fateor) hoc ipſe, cùm tantùm debere ſentiam, quantùm perſoluere difficile ſit. debebat & frater meus, ſi vita viueret, qui adeò te virtute plurimùm præſtantem ſemper admiratus eſt, ſemperque amauit, vt quem putem conferendum, habeam neminem. Et illud, vt cætera prætercam, ſilentio non inuoluam charitatis & beneuolentiæ veſtigium, ſcilicèt illachrymaſſe præ gaudio, cùm te prudenter ac doctè diſſerentem in Collegio Patauino, toto orbe terrarum celeberrimo tot coram Iuriſconſultis audiret, quando pro Laurea in iure Pontificio & Cæſareo obtinenda ingenij tui vim, quæ ſumma fuit, oſtendiſti. Qui eo iudicio atque memoria lætiſſimo illo die iura, & quæ etiam mirè interpretum fatigarunt ingenia, prorſus enodaſti, vt omnes in tui admirationem raperentur. enimuerò, ſic grauiter di-

xiſti

xiſti atque probè, eoque ordine, ſplendore, ea denique ſublimitate, nec minus politè & eleganter meditata, quàm ſubita proferendo, vt non ſolùm inſignibus, ac diplomate, vna ſententia (vt par erat) te ornare, dignitateque augere, verum etiam laudare, & amare contigerit. Et ſi iucunditate ob tam excellentem honoris gradum adeptum tunc affectus fuiſti, frater meus, tuusque præceptor lætitia geſtiens, animo ſic exultauit, vt totus alacer hilarisque videretur. quem tu pari officio vnicè dilexiſti, ac Doctorem, cúm ob ſingularem eius eruditionem, tùm ob morum ſanctitatem ſemper habuſti præcipuum. Cognoueras enim multa bene nata ingenia perire vitio inſtituentium: & non minus intereſſe, vt eſt apud Plinium, quos aſciueris præceptores, quàm quòd nacti ſimus parentes, non ab re, extremum licèt egerit vitæ diem, illius tamen memoriæ non te cœpit obliuio: cùm nulla prætereat dies, quin nomen ſuum apud probatisſimos viros extollas atque celebres. Sed eſto, Clarisſime TVRRIANE, hæc (& ſi verisſima) in cauſſa non eſſe, vt hoſce fratris libros nomini tuo conſecrarem; cui melius quàm tibi viro vel tribus ſæculis digno nuncupare meritò ac iurè potuiſſem? quoue meliore loco rem collocare, quàm in quo nunc ſita eſt, quiſquam, licèt omnium mortalium ſapientisſimus, valuiſſet?

Digitized by Google

Etenim defenſor acerrimus es, & amicorum ſupraquàm credibile eſt, propugnator optimus; ac in iuris diuini humaniq; intelligentia, atque omni prudentię genere adeò pręſtans, vt de te illud, quod de Carneade dici poſſit: qui nullã vnquàm rem defendit, quam non probarit, nullam oppugnauit, quam non euerterit, idcircò nullus erit, niſi dementia eum teneret, qui te Patrono aduerſus fratris mei litterarum monumenta bacchar etur. Quotiens hæc ratione animoq; luſtrabam, & nominis tui amplitudinem, à quibus etiam parentibus ortum habeas, eò magis in mea ſententia conſtabam. Nemo certè neſcius eſt, Maiores tuos ne dum litterarum ſcientia, et eloquendi elegantia ornatos, ſed clariſſimos Heroes, ſummoq; in honore ſemper fuiſſe; & militari laude adeò antecellentes, vt præſtantiſſimorum gloriam & æquarint, & exceſſerint. qui multa & præclara pugnantes trophea ſtatuerunt, & ſupremis titulis immortalitatem ſibi compararunt. nempe ex annalium vetuſtate eruitur memoria nobilitatis familiæ tuę, & certius ipſa hiſtoria teſtimonium neutiquam inueniri poteſt, quæ teſtis eſt temporum, vita memoriæ, & nuncia vetuſtatis, Sed hoc vnum, vt miſſa faciam cætera, tacitus nullo modo præterire poſſum; Maiores tuos, Mediolani, quę ciuitas eſt præclariſſima, & Italiæ decus & ornamentum, habuiſſe dominatum & principatum; ac Inſubres, alioſque populos quondam iuſtas leges ab eis recepiſſe. Sed quoniam

niam non eſt hic locus maieſtatem ſuperiorum tuorum factaq; illuſtria & glorioſa enarrare, ac eorum etiam noſtra quos alit ętas dignitate prę-ſtantium, quos enumerare magnum eſſet, ita ſunt multi, poſtremum calculum adijciam. maximè, cùm tu non modò generoſa de ſtirpe, ſed etiam propria virtute ac probitate, quæ vera laus eſt, gloriari iurè poteris. in quo tanta rerum gerendarum recta prudensq; extat inquiſitio, & cum pietate & relligione voluntas propenſa, vt ſis nemini ſecundus. quod præ oculos habens optimus ille PIVS Pontifex Max. eius nominis iiij. te ſua ſponte in numerum aſciuit Referendariorum (vt vocant) vtriuſque Signaturæ. Nec ſatis eſſe hoc putauit, niſi te apud Iapygios ex grauibus cauſſis miſiſſet Oratorem; vbi ex ſententia ſic confeciſti negocium, vt res omnium conſenſione laudaretur. Poſtremò, ne exequar omnia, magni ponderis cauſſam illam decimarum totius ditionis & imperii excelſæ Reipub. Venetæ tibi, nonnullisq; alijs Illuſtriſſimis & Reuerendiſſimis demandauit: demandatamq;, poſtquam ille ab hominibus demigrauit, confirmandam PIVS V. Pontifex Max. verè quidem pius, integer & ſanctus, curauit. quam prouinciam quanta integritate & innocentia per biennium egiſti, & hoc etiam tempore tractas, verbis nequaquam complecti poſſum. nam, ſic ſummis laudibus in cœlum extolleris, vt res omnibus maximam admirationem moueat. Sed quia ſuperuacaneum pu-

tó in eo laudando ſumere operam, quem vno ore omnes prædicant; præſertim, cùm mea non ſuppetat facultas, ideo colligam vela. & munus noſtrum qualecunque ſit, fronte tranquilla & ſerena ſuſcipias, rogo atque obſecro: præceptorisque tui ſcripta à blateronibus inuidisque defendas. Vale.

Digitized by Google

IACOBI PHILIPPI PORTII FOROCORNELIENSIS, *IVRISCONSVLTI ERVDITISSIMI* ELOQVENTISSIMIQVE CONCLVSIONVM VTRIVSQVE *Iuris, & Regularum cum ampliationibus (ut uocant) ac limitationibus, nec non & Communium opinionum libri quinque.*

CONCLVSIO PRIMA.

ARGVMENTVM.

Clauſula Ex certa ſcientia an actum inualidum confirmet, deq; ipſius vi atq; efficacia.

CLAVSVLA Ex certa ſcientia confirmat actum inualidum. Bart. in l. ſi conſtet. ff. de appell. Pariſ. conſi. iii. col. v. vol. iiii. Gramm. conſi. ciuili. c. col. ii. & conſi. cxxii. Item actum nullum. Deci. in conſi. ccccc xvi. col. ii. & in conſi. xxxiiii. col. i. Alex. in cõſi. i. col. ii. vol. v. Guido Pap. in conſi. ccv. & in ſing. vii. Alex. in conſi. lxxix. col. v. vol. i. Brunus in tractatu de forma fol. lxxxix. col. ii. etiam quòd confirmatio eſſet generalis, vt per Deci. in d. conſi. cccccxvi.

col.iii. Et ſtatuta etiam iniuſta, vt per Alex. in cõſi. xli. in fin. vol. v. & Ioan. Anton. Alexand. in conſi. xvi. Et in præiuditium iuris alieni, vt per Alexand. in conſi. cxvi. volu. vi. in fine.

Contrarium voluit ipſemet Alex. in conſi. lii. col. fi. vol. vii. Ioan. verò Antonius Alex. in cõſi. xvi. tenet primam opinionem, & Alex. in conſi. ci. col. vi. volu. i. Sed vide eundem qui loquitur cum grano ſalis in conſil. i. colum. xi. volumi. v.

Secundò, clauſula ex certa ſcientia idem importat quod de plenitudine poteſtatis. Bald. in l. eos. C. de appellat. Dec. in conſi. cccccxvi. col. ii. Abb. in c. at hęc, per glo. ibi de reſcrip. & in c. cum inter. col. i. de excep. & ibi Felin. col. iii. & Abb. in c. cum olim, col. vi. de re iud. Roman. in conſi. ccclxix. in v. dubbio. Deci. in conſi. cxci. col. ii. & in conſi. ccxli. col. ii. Corn. in conſi. cxci. vol. i. col. i. Alex. in conſi. xvi. col. pen. vol. i. & in conſi. cccxii. vol. iiii. col. fi. & in conſi. i. col. fi. vol. v. & in conſi. cxxi. col. vii. Feli. in c. cum inter, col. iii. de except. Alexan. in conſi. xcii. col. vii. vol. vi. Barbat. in conſi. xxvi. nume. 4. vol. ii. & in conſi. xxvii. col. i. vol. ii. Soc. in conſi. clvi. colum. ii. & in conſi. clxiiii. col. iiii. Corn. in conſi. cccxiii. col. iii. vol. iiii. Iaſ. in conſi. lvi. col. ii. vol. i. Franc. Curt. in conſi. i. col. viii. Alexan. in conſi. ccxvi. col. v. volu. ii. Alex. in conſi. xvi. col. x. vol. v. Pariſ. conſi. i. col. vii. volu. i. & in conſi. xv. col. x. volu. ii. vbi ponit quando eſt appoſita clauſula motus proprii, & de plenitudine poteſtatis. & conſi. iii. col. x. volu. iiii. Tamen plus operatur clauſula de plenitudine poteſtatis, quàm clauſula de certa ſcientia, vt notat Feli. in c. nonnulli, col. xx. de reſcrip. ita quòd poſſet forſan argui à clauſula ex certa ſcientia affirmatiuè ad clauſulam de plenitudine poteſtatis, ſed non econtrà. Staphil. de liter. grat. & iuſt. char. 83. & ſeq. Bertrand. in conſi. ccxcvii. col. iii. vol. iii. Rui. in conſi. ccxxix. col. i. vol. i. Et de clauſula de plenitudine poteſtatis vide Pariſ. in conſi. ii. col. pe. vol. i.

Tertiò, clauſula ex certa ſcientia, operatur etiam in

tollendo

Digitized by Google

tollendo ius quæſitum. Paul. de Caſtr. in conſi. incip. Donatio prædicta. Ioan. de Ana. in cõſi. lxxxi. Viſo inſtrumento. col. fi. Alex. in conſi. ccxv. incip. Nec arguẽdi. col. vi. vol. ii. Deci. in conſi. cxci. col. i. & cccxli. col. i. Soc. in conſi. cclxxii. col. pen. Corn. in conſi. lxxxiii. col. pen. vol. iiii. Franc. Curt. in conſ. clxxiiii. col. ii. Corn. in conſi. clxxxix. col. ii. vol. iiii. Feli. in c. nonnulli, col. xix. de reſcrip. Staph. de lit. grat. & iuſt. char. 85. Gozadin. in conſi. viii. col. viii. & in conſi. ix. col. vii. & in conſi. xiiii. col. iii. & col. fin. Grammat. conſi. ciui. viii. col. iii.

Contrarium tenent Aretinus in c. cauſam, col. iii. de teſtib. Franc. Curt. in conſi. clxx. col. vi. Soc. in cõſi. lxiii. col. iii. & in conſi. cxx. col. iiii. vol. iii. Pariſ. in conſi. i. col. xiii. in fin. volu. i. & in conſi. xi. col. pen. volu. i. in conſi. lxxxii. col. viii. vol. i.

Contrarium volunt Deci in conſi. DCvi. col. fi. Goza. in conſi. lxii. col. iii. & fi. Limita hoc vltimũ, vt per eũdem Gozadinũ in conſi. v. col. iiii. in fi. Gramm. conſi. ciui. xcix. col. ii. Concorda ex mente Afflicti ſuper conſtitutione fol. 259. col. i. & ſeq. Maria. Iun. in cõſ. lxxvii. col. xxiii. Operatur etiam in præiuditium tertii. Rui. conſi. clxxv. col. pen. volu. i. & conſi. ccxxix. col. i. volu. i.

Declara vt per Rui. conſi. xii. col. vii. vol. iii. Limita vt per Rui. conſi. lxxxvi. col. iiii. vol. v. Soc. inter conſi. Ruini lxxi. col. ii. in ſubſcriptione, vbi dicit quòd non operatur, ſi eſt notabile præiuditium partis, volumi. iii. Gramma. deciſio. cv. nu. 1. & ſeq.

Quartò, clauſula ex certa ſcientia, non requirit partis citationem. Roman. in conſi. clxix. in v. dubio. Deci. in conſi. cxci. col. ii. Abb. in c. cum olim, col. v. de re iud. Socin. in conſi. clvi. col. ii. Felin. in cap. ex parte, colum. xxi. de reſcript.

Contrarium, Soc. in conſi. cclxiiii. col. iiii. Alexand. in conſi. lii. col. ii. in fi. vol. vii. Pro prima opinione facit, qđ notat Soc. in tract. citation. col. lvi. in xlvii. caſu. Pro ſecunda facit, quia, ſi clauſula ex certa ſciẽtia æquiparatur clauſulæ de plenitudine poteſtatis, vt dictũ eſt

ſupra, clauſula de plenitudine poteſtatis non requirit citationem partis, Imol. in c. in noſtra, col. viii. poſt. Inno. & Hoſtien. de procur. Felin. in c. quæ in eccleſiarum, col. xxiiii. de conſtitu. Alex. in conſi. xcii. col. pe. vol. vi. & in cõſi. xi. vol. vii. Declara vt per Soc. in cõſi. cclxvi. col. xxi. Barbat. in conſi. xxvii. nume. 20. vol. iiii. tenet quòd clauſula ex certa ſcientia, requirat citationẽ partis, & Franc. Curt. Iun. in conſi. clxx. col. vi.

Quintò, clauſula ex certa ſcientia, operatur quòd ualeat delegatio Papæ facta non exiſtenti in dignitate: Lanfranc. in c. quoniam contra, ver. hic tractabimus materiam ſententiarum, col. ii.

Sextò, clauſula ex certa ſcientia, facit quòd præſumatur cauſa in principe concedente gratiam parte non citata. Abb. in c. cum olim, de re iud. & regulariter hoc.

Septimò, clauſula ex certa ſcientia, facit pręſumi cauſam. Corn. in conſi. clxxxix. col. ii. vol. iiii.

Octauò, clauſula ex certa ſcientia appoſita in confirmatione Papæ facta ad ſtatuta facit etiam, ut ſtatuta diſponentia in materia iuramenti, cenſeantur cõfirmata. Alex. in conſi. xviii. col. pen. uol. vi. & confirmatio ex certa ſcientia extendit diſpoſitionem. Alexand. in conſi. cxx. colum. pen.

Nonò, per clauſulam ex certa ſcientia, confirmantur ſtatuta ſuper rebus clericorum. Innoc. in c. i. de tranſact. Abb. in conſi. xli. uol. i.

Decimò, clauſula ex certa ſcientia operatur, ut non ſit neceſſarium apponere clauſulam non obſtante. Bald. in l. idem vult. §. ſunt alii. ff. de excuſ. tut. glo. in l. fi. C. ſi contra ius vel vtil. publ. Guido Papæ in conſi. ccv. Curt. Iun. in conſi. clvii. col. iiii. Soc. in conſi. iii. col. iii. uol. iii. ubi ampliat. Feli. in c. nonnulli, col. xv. & colum. xix. & ſeq. de reſcrip. Felin. in c. cum inter, col. iiii. de except. Beltrand. in conſi. cxxv. colum. iii. uol. ii. Guido Papę in ſing. vii. Felin. in c. nonnulli. §. ſunt & alii, col. xv. de reſcrip. & in reſcripto contra ius ponit Gomeſ. in c. i. char. 69. de conſt. in vi. Et quando utraque apponitur

tur clauſula,uide Gozad.in conſi.lxii.col.ii.Ruin.cōſi lx.col.pen.uol.i.& conſi.cxcvi.col.iii.uol.i.

Contrarium Ruin.conſi. cix.col.iii.uolu.iii. Immo habet vim ſpecialis derogationis.Soc.in conſi.lxiii.colum.ii.uol.iii.Guid.Papæ in cōſi.lxv.& in cōſi. clxxviii. & in ſing.vii. Quod intellige,quando tractatur de modico præiuditio,ſecus ſi de magno. Alex. in l.iii.§. ſi is qui.ff.quod quiſque iur.Ioan.Crot.in c.i.col.ii. de conſtit.in vi.& ſeq.Milis in ſuo repert.in uerbo ſcientia certa.Alex.in conſi.cxi.uol.vi.col.ii.Alex. in conſi. ccxv. uol.vii.Aretin.qui ſublimitat in conſi.xv.col.iii.& ſeq. Curt.Iun.in conſi.clvii.col.v.uide omnino Fel. in cap. nonnulli.§.ſunt & alii.colum.xv.& ſeq.& col.ix.Franc. Curt.in conſi.clvii.colum.v.Rip.declarat in c.cum M. col.iiii. de conſtitu.Ruin.conſi.clxiii.col.vii. uol. v. & ad eundem effectum operatur etiam in reſcriptum contra ius.Gomeſ.in c.i.char.59.de conſtitu.in vi.Felin.in c.cum inter,col.iiii.de except.& quando utraque clauſula ex certa ſcientia,& non obſtante, apponitur, uide Gozad.in conſi.lxii.col.ii.Declara ut per Afflict. ſuper conſtitu.fol.237.col.iii.

Vndecimò, clauſula ex certa ſcientia, præſumitur facta in cauſa habili,Alex.in conſi.cxx.col.fi.uol.iiii.

Duodecimò, clauſula ex certa ſcientia, facit quòd quanuis ſit adiecta clauſula quatenus poſsideatis, uel ſimilis clauſula,non ſtat conditio naturaliter, ſed cauſatiuè.Alex.in conſi.xvi.uol.v.col.pen.& ſeq.

Decimotertiò, clauſula ex certa ſcientia tollit uitiū ſubreptionis. not.glo. in c.iii. de fil.presb.Rot. deciſio. cccxxix. Milis in uerb.Scientia certa. ubi etiam quòd tollit defectum intentionis. Alex. in conſi.cxvi. in fin. uol.vi.Corn. in conſi. cccxiii.col.iii.uolu.iiii. Franc. Curt.uol.i.col.viii.Gozad.in conſi.lxii.col.ii. & in cōſil.lxxi.col.fi.Pariſ.in conſi.i. col. x. uol.iiii. & conſi v. colum.ix.uolu.iiii.

Contrarium,quòd clauſula ex certa ſcientia, non tollit ſubreptionem & obreptionem,nec operetur quò ad

ea quæ quis probare tenetur.Rip.in vi.reſponſ. in iiii. col.& ſeq.lib.ii.

Decimoquartò,clauſula ex certa ſcientia habet effectum clauſulæ pro expreſsis. Oldrad. in conſi. cclvii. col.v.& dicit Alex.in conſi.cxi.uol.6 col.ii.ubi dicit,ꝙ ſtante clauſula ex certà ſcientia, non poteſt dici quòd non fuerit in ſpecie derogatum. Barbat.in cõſi.xxxiiii. col.vii.uol.ii.Ioan.Ant.Alex.in conſi.xvi.

Decimoquintò,clauſula ex certa ſcientia facit,ut cõ ceſsio non extinguatur morte.Imo.in c.penul.de confir. uti.uel inuti.Deciſ.neap.cxxviii.

Decimoſextò,clauſula ex certa ſcientia habet effectũ clauſulę Motu proprio.glo.in c.ſtatutum.§.i. in glo.in verb.literarum,in fi.de reſcrip.in vi. per Deci. in conſi. cxxxvii.col.i.Soc.in conſi.iii.col.iii.uol.iii.

Decimo ſeptimò, clauſula ex certa ſcientia habet conditionem, ſi principalis diſpoſitio ſit uera. Brun. in conſi.xii.col.xxvi.

Decimo octauò clauſula ex certa ſcientia,facit quòd non liceat dubitari de eo quod Papa aſſeruit. Alex. in conſi.ccxvi.aliàs ccxvii.col.v.uol.ii.quia dicitur informatus.Alex.in conſi.xv.col.ii.uol.v.Felin.in c.nonnulli,col.xvi.in §.ſunt & alii.de reſcrip.& Afflict.ſuper cõ ſtitu.fol.cclix.col.i.& ſeq.ubi limitat, Grammat. conſi. 100.col.i.& ſeq.

Decimononò, clauſula ex certà ſcientia facit, quòd ualeat impetratio reſcripti facta per alium ſine manda to. Cano. in cap.nonnulli.§.ſunt & alii, de reſcript.ubi Felin.colum.xv.

Vigeſimò,clauſula ex certa ſciẽtia tollit omne obſta culum iudicis.Felin.loco proximè citato.

Vigeſimo primò, clauſula ex certa ſcientia ſupplet ſolemnitates, & non poteſt contra illud opponi, quod princeps facit ex certa ſcientia. Guid. Papæ ſingu. vii. Maria.Iun.in conſi.lxv.col.iiii.

Vigeſimo ſecundò,clauſula ex certa ſcientia operatur,ut ſi pars petat,ſi ita eſt,& princeps reſcribat conce-

dendo

Digitized by Google

dendo ex certa ſcientia,uidetur informatus. Loffred.in conſi.viii.col.xi.

Vigeſimo tertiò,clauſula ex certa ſcientia facit, ut non poſsit in dubium reuocari quod à principio fuit cõceſſum.Bald.in l.fi.col.ii.uerſi. ſed contra hoc oppono. Grat. in conſi.ix.col.ix.Gram. conſi.ciui. viii. col.ii.& conſi.xcix.col.iii.& conſi.100.col.i.& ſeq.

Vigeſimo quartò,clauſula ex certa ſcientia,appoſita in confirmatione,operatur,ut non ſit neceſſe quòd conſtet de confirmato. Ruin.conſi.lxxxi.col.ii. uol.i.

Vigeſimo quintò,clauſula ex certa ſciẽtia, cõfirmat, auget,& extendit.Ruin.conſi.lxxvii.col.ii.uol.iii.

Verùm,& ſi(ut prædixi,) multos effectus operetur dicta clauſula,tamen in multis nequaquam operatur,nec aliquid,non obſtante ipſius appoſitione, ſuppletur.

Et Primò, clauſula ex certa ſcientia,non ſupplet defectus ſubſtantialium ſolemnitatum. Rot. in nou. deciſio.ccxxx. Declara,ut per Brun.in conſi.lxxxvii.col. iiii.Felin.in c.ex parte,col.xxi.de reſcrip.

Secundò, clauſula ex certa ſcientia, non operatur in ignoratis.Paul.de Caſt.in conſi.lxxxiiii.in ii. uol. & in conſi.cxxv.in ii. part. Idem in his quę princeps prǽſumitur ignorare. Deci.in conſi. excviii. col. pen. Socin. clxiiii.col.iiii.in fin. Gozad. in conſi.v.col.iiii. & non operatur in his quæ ſunt facti, quia non præſumitur illorum habere ſcientiam.Deci.in conſi.cccccxliii. col.ii. & fi.Brun.in conſi.xii.col.xxvi.Bal.in l.fin.col. fina.C. de fruct.& lit.expenſ.Soc.in conſi.cxx.col.iiii.uolu. iii. Alex.in conſi.cxx.col.fin.uolu.iiii.Rip.in viii. reſpon. col.iii.lib. iii.Gomes.in cap.i.char.60. de conſtit. in vi. Deci.in conſi.606.col.fin. & in conſi. cxcviii. col. pen. Alex.in conſi.ccxv.uolu.vii.Franc.in conſi.clxx.col.vi. Alex.in conſi.xxiii.col.fin.uol.v.Barbat.in conſi.xxiiii. nume.14.uol.ii.Lanfr.in c.quoniam contra in uer. hic tractabimus materiam ſententiarum, col.ii. Barbat. in conſi.xxvii.uol.iiii.nume.20.Corn.in conſ.129.col.iii. uolu.iiii.Iaſ.in conſi.xii.col.fina.uolumi.iii. & in con-

ſil.cxix.col.fin.uolu.iiii. Alexan.in conſi.cxxv. col. fin. uolu.iiii. Felin.in cap.cum inter, de except. colum. iii. Alex.in conſi.lii.col.iii.uol.vii. Barbat.in conſi.xl. nume. 10.uolu.iiii.& in conſi.lv.col.iiii. uolu.iiii. Beltrã. in conſi.cx.colum.iii.in fin.uolu.iii. Affliɛt. ſuper conſtitu.fol. 108.col.i.& fol.ccxxxvii.colum.iii.& fol. 259. col. ii.Pariſ. conſi. i. col.xiii.& ſeq.& conſi.xi.col.pen. uolu.i.& in conſi.iiii.col.fi.uolu.ii.& conſi.iii. col.viii. uolu. iiii.Maria.Soc. Iuni.in conſi. lxxvii.col.xv.in fin. Ruin.conſi. lx.col.pen.uol.i.& conſi.ccxv.col. fi. uolu. i.& conſi.xii.col.vii.uolu.iii.Soc.inter conſi.Ruin.lxxi. col.ii.in ſubſcriptione uolu.iii. Ruin. conſi. xcvii. col. ii.penult.& fin.uolu.iii.& conſi.xcviii.col.x. uolu. iiii. & in conſ. cix.col.v.uolu.eod.Gramm.deciſ.ciii. nume. 242.& deciſ.cv.nu.3.

Sed contrarium quòd Clauſula ex certa ſcientia operetur in his, quę ſunt facti, uidentur uelle Ioan. And. & alii in cap.fin.ut lit. pend. Milis in uerb. Gratia non poteſt dici,& in uerbo Scientia certa. Barbat. in conſi. xlix.nu.5.uolu.iiii. ſentit Staphil. de lit. grat. & iuſt. char.84.nam uolunt, quòd collatio benefitii litigioſi facta ex certa ſcientia per Papam ualeat :quia, cùm ſit facta ex certa ſcientia, dicitur, Papam habuiſſe notitiã litis.Alex.in conſi.xcii.col.pen.uolu.vi. Limita tamẽ & declara primam opinionem,ut per Alex. in conſi.iii. col.ii.uolu.vi. primam opinionem tenet Iaſo. in conſil. x.uolumi.ii.

Tertiò,clauſula ex certa ſcientia,non operatur, quãdo non præceſsit cauſæ cognitio, ſecundum Soc.in conſil.clxiiii.col.iii.in fin.per not.per me in c.i.de tranſact. & per Specu.in titu.de deleg.§.Nunc oſtendendũ,uerſi. xviii.Soc.in conſi.clxiiii.col.iii.in fin.& per Alexan. in conſi.121.in iiii.uol.col. antepen. & col. vii. & viii. & col.pen.Milis in uerb.Scientia certa.Brun.col.xxvi. in conſi.xii.Franc.Curt.in conſi.cxlii.in iii.col.& in conſ. clxx.col.vi.Zaſ.in conſi.x.uolu.ii.Gozad.in conſ.v. colum.iiii.in fin.& dicit Pariſ.in conſi.xv.col.i. in fi.uol.i.

vbi

vbi etiam ſentit quòd ſit neceſſe, quòd exprimatur: vt idem Pariſ.in conſi.cvi.col.i.vol.iii.Grat. in cōſi. xlvii. col.i.volu.i.& conſi. xcviii.col.x. vol. iiii. Contrarium Ruin.conſi.lxxv.col.vii.vol.iii.

Quartò,clauſula ex certa ſciētia,nō operatur vbi eſt duplex defectus.Io.Crot.in c.i.col.antep.de cōſt.in vi.

Quintò, clauſula ex certa ſcientia,nō operatur,quòd à iudice dato cum tali clauſula non poſsit appellari.gl. in verb.Dignus.xvii.q.iiii.

Sextò, clauſula ex certa ſcientia, nō eſt talis efficaciæ quod nō poſsit probari cōtrarium.Felin.in c.ſi quando,col.i.de reſcrip.

Septimò, clauſula ex certa ſciētia,nō tollit defectus naturales.Feli.in c.cum inter,vol.iii.de excep.

Octauò, Sciētia certa debet probari. Innoc. in c. per recta,& ibi Doct.de confir.vti.vel inut.Soc.in cōſ.cclx. col.i. Limita vt per Aret.in conſi.viii.col i.& ſeq.

Nonò, Scientia certa pōt probari,vt quia ſit expreſſa clauſula ex certa ſcientia,vt not.glo.in d.c.ſtatutum,in verb.literarum,de reſcrip. in vi. vide Dominic. in c.i. col.vi.de confir.in vi.& per Abb.Felin.& Deci.in c.cum inter,de excep. Afflict. ſuper conſtitu. fol cclix. col.i. Pariſ conſi.iii.col.v.vol.iiii.

Decimò,clauſula ex certa ſciētia, nō operatur,vbi cōſtat rē aliter ſe habere.idē Pariſ.cōſi.iii.col.viii.vo.iiii.

Vndecimò,clauſula ex certa ſcientia, non operatur, quando ſubſtantia conceſsionis eſt ſubreptitia. Pariſ. conſi.iii.col.viii.vol.iiii.

Duodecimò, clauſula ex certa ſciētia in priuilegiis appoſita,non facit, vt operetur contra ius commune. Mant.conſi.xcviii.col.ii.

Tertiodecimò,clauſula ex certa ſcientia, nō ampliat gratiam.Ruin.conſi.lx.col.pen.vol.i.

Quartodecimò,clauſula ex certa ſcientia,non operatur,niſi quò ad expreſſa.Ruin.conſi.lx. col.pen. volu.i. Clauſula ex certa ſcientia, non operatur in tollendo defectus ſubſtantiales. Ruin. conſi.cxi.col v. volu.iiii.

De

De Clauſula ex certa ſcientia cum clauſula ſupplentes omnes & ſingulos defectus iuris naturalis, uide per Rebuf.in pract.fol.278.Vel quando exprimuntur uerba priuilegii cui intendit Papa derrogare, ut in c.pen. de confir.util.uel inut.Alex.in conſi.xxxviii.col.antepen.uolu.iiii. Afflict.ſuper conſti. fol.259.col.i. Pariſ. conſi.iii.col.v.uolu.iiii.Vel quando dicit ſe feciſſe cum cauſæ cognitione,glo.in c.i. in verbo de quæſtione, de confirm.uti. uel inut. Vel quando eſt narratus tenor actus.glo.in c.paſtoralis.§.præterea,ſuper uerb. Ex certa ſcientia.de off.deleg.Alex.in cõſi.xi.uol.vii. Afflict. ſuper conſtitu.fol.259.col.i.Pariſ.conſi.iii.col.v. uolu. iiii.Ruin.conſi.cxcvi.col.iii.uol.i.

Per teſtes probatur certa ſcientia.Rot.in nou. deciſ. cccxxxii.Roman.in conſi.cccxxvii. Afflict. ſuper conſtitu.fol.259.col.i.Maria.Iun.in conſi.lxv. colum.xiiii. Franc.in cap.ſi motu proprio, nume.4. de pręben.in vi. Gomeſ.in c.ſtatutum,nume.11.de reſcrip.in vi. Oldra. conſi.cxxix.in princ.& cccxxx.col.ii.& cccxxxi.in princip. Feli.in c.cum inter,col.ii.& ſeq.de exception.& ibi Deci. Deciſ.neap. ccliii.nume. viii. in antiq. Staph. de lit.grat.& iuſt.char.84.uerſi. immo uolunt aliqui. Iaſ. in l.ſi quis iniquum.ff.quod quiſque iur.

Contrarium,glo. in c. ſtatutum, in uerbo literas, de reſcript.in vi.Soc.in conſi.lix.in fin.Hippoly.in rub.de probat.col.vii.Iaſ.in l.ſi quis iniquum.ff.quod quiſque iur. Alexand.in conſi.xi.uol.vii.col.i.Felin. & Deci. in cap.cùm inter,de except. ubi Felin.colum.i.& ſeq. uel quando pars fuit præſens & contradixit.Alexan. conſi. cxxi.in ii.uolu.col. pen.uel quando ſecunda iuſsio intercedit. Bald. in l. nec damnoſa. C. de precib. Imper. offer. Milis in uerbo Gratia non poteſt dici. uide Aret. in conſi.viii.col.i.& col.fin. Afflict.ſuper cõſti. fol.259. col.i.Vel probatur,quando eſt appoſita clauſula nõ obſtante, ut per Alex. in conſi. ccxix. uolu.vi. col. ii. Vel quando ex ſerie conceſsionis conſtet de certa ſcientia, ut per Aret.in conſi.lviii.col.iii. Albert. Brun. in conſil.i.

ſil.i.col.x.& Alex.in conſi.38.col.pen.uolu. iiii. ponit, quando dicatur factum ex certa ſcientia, in dubio præſumitur confirmare ex certa ſcientia. Alexan. in conſi. ccxix.in ii.col.uol.vi. Deci.in l.more. col.iiii.ff. de iuriſd.omn.iud.Aret.in l.quod Seruius.ff. de acquir. hæred.Alex.in conſi.i.col.x.uolu.v.

Quintodecimò, clauſula ex certa ſcientia in contractibus operatur, quòd ceſſet præſumptio erroris, & præſumatur ſcientia.Bart.in l.ſi dari.ff.de uerbo.obligatio.Alex.in l.ſed & ſi quis.§.fina.ff. ſi quis caut. & in l.ſi dari. quod non habet locum in muliere ſecundum Firmian.in repertorio in verb. Ex certa ſcientia. uerſi. xi. per conſi. Pauli de Caſtr.in conſi. ccccxi. in i. uolu. Alexand.in conſi.xiiii.colum.vi.uolu.vi. Alex.in l. Qui Romæ.§.duo fratres.ff.de uerb.obligatio. Soc. in conſi. ccxiiii.in v.col.in fi.in l.i.col.i.ff. de condit. indeb. Iaſ. in col.ii.in d.l.ſi.§.idem quæſiit.ff.de condi.indebi. Soc. in conſi.lxxix.col.vi.uol.iiii.

Sextodecimò,clauſula ex certa ſcientia in contractibus non operatur quominus poſsit probari error:vt per Angel. Fulg.& Alex. in d.l. ſed & ſi quis.§.fina.ff. ſi quis caut. uide omnino Soc.in conſi.clix.col.vii.ſecus ſi prędictæ clauſulæ eſſet adiecta alia.ſ. ſciens ſe ad infraſcripta non teneri, quia tunc, vt dicit Alex. non admitteret probationem erroris; ut per Alexand. in dicto.§. & tunc cenſetur uelle donare,ut per Alexand. in conſi. clvii.uolu.vi.

Decimoſeptimò, clauſula ex certa ſciẽtia in contractibus tollit condictionem indebiti, vt per Bar. in l.fin. §.idem quæſiit, col.i.ff.de condi.indeb.in uerſi. per hoc puto. uide Soc.in conſi.79.col.vi.uol.iiii.

Decimooctauò, Clauſula ex certa ſcientia in cõtractibus, non operatur, quando contrahit minor, etiam quòd iuret.Ruin.conſi.95.col.pen.uol.v.

CON-

CONCLVSIO II.

ARGVMENTVM.

Rebellio,ſeu læſæ Maieſtatis crimen an requirat ſententiam: vtrumúe ante condemnationem quiſpiam rebellis aut perduellio dici queat.

REBELLIO quòd requirat ſententiã,& nõ ante quis dicatur rebellis,quàm fuerit cõdẽnatus, tenuit Paul.de Caſt.in cõſ.ccxii. Omiſſo ordine,in vlt.col.in fin. in ii.par. Contrarium tenuit Corn. in conſi. xcvi. vol.iiii.& in conſi.cccxii.col.vi vol i.Soc.in conſi.xxii. col.iii.pro qua opinione vr̃ eſſe caſus in extrauag.Quoniam nuper,in tit.Qui ſint rebel.vide Curt.in tract.feu. in iiii.par.col.lxxvii. & conſiderabam, opinionem concordari poſſe hoc modo,dicendo,ꝙ aut loquimur in ſententia condemnatoria,& illa non requiratur, & ita procedat opinio Corn.& tex.in extrauag.Quoniam nuper. aut loquimur in ſententia declaratoria,& illa requiratur,& ita procedat opinio Pauli de Caſt.& ſentit Alex. in conſi.xcv.vol.vii.Quòd etiam in crimine læſæ Maieſtatis requiratur ſententia,vide Soc.in cõſi.xxii.col.iii. & quòd in crimine læſæ maieſt.requiratur ſentẽtia declaratoria ponit deciſ.Neap.clxii.in iiii.difficul.in nouis & in fi.§deciſ.dicit in rebellione requiri declaratoriã,& quòd requiratur declaratoria in crimine rebellionis,Pariſ.in conſi.i.vol.i.col.iiii.& col. vi. vbi limitat. Nam in quibuſcunque criminibus etiã in iis quæ ipſo iure,operatur;tamẽ requiritur ſententia declaratoria. tex.eſt in c.cum ſecũdũ,in fi.de hæret.in vi.Ioan. And. in c i.de homicid.in nouel.eſt materia de qua Feli.amplè loquitur in c.Rodulphus, xxii. col. de reſcrip. & ꝙ ſententia declaratoria ſaltem requiratur,fuit de mente Bald.in conſi.xcvi.in iii.volu.in l.i.§.i.ff.de cap. diminut.

nut.Cuma.in conſi.xi.Alexan.in conſi.ciii.col. pen. in fi.volum.i.Gramm.deciſ.xv.& bene facit tex.in l amiſſione.§.qui deficiunt.ff.de capit.diminut. ibi, quos senatus hoſtes iudicauit. Idem Deci. in c. ſanè col.ii. in iiii.notab. de offi. deleg. Corn. in conſi.ciiii. volumi.i. Calcan.in conſi.li.colum.iii. Iaſ. in conſi.xxi. colum. penult. volu.iii. ſed in conſi. cccccxliiii. colum.i. non determinat Deci.

Fallit, ſi periculum eſſet in mora:quia tunc non ſeruatur ordo iuris. Petr. de Anchar. in conſi. cclxxvii. colum.iiii.& ſeq.in vlt.dubio. Item fallit in rebellione notoria facti permanentis,vt per Soc. in conſi.xxii. colum. iii.in fin. & ſeq Gramma. deciſ. cv.nume. xiii. & ſequen. Item fallit, ſi ſit inchoatus proceſſus, licèt ſententia nondum fuerit lata. Bart. in tract.de Tyran. col. pen. Item declara alio modo, vt per Gramma.deciſio.cv.nume.lv.& lvi.

Rebellis amittit ipſo iure ea,quæ ſunt iuris ciuilis, ſed antequàm ſit condemnatus, ſi iuriſdictione vtatur, valent geſta per eum; quia quanuis iuriſdictionem, prout eſt iuris ciuilis, ipſo iure amittat, quia tamen remanet poteſtas regia,quæ eſt iuris gentium, in cuius locum ſucceſsit iuriſdictio, interim ualent geſta per eum: per l Barbarius. ff. de off. prætor. ita concludit Bart.in extrauag. Quoniam nuper, in uerbo Rebellando,circa medium. Alex. in conſi.xiii.colum.ii.uolu.vi. Et vaſallus propter culpam, non priuatur feudo, niſi per ſententiam. Alexand.in conſi. xxx. uolu. vi. niſi in certis caſibus traditis per Bald. in cap. i.§. calidis. de prohib.feud. alien. per Feder. & per Alexand. in conſi. xcii.colum iiii.in fin.& ſeq. volu.vi. Pariſ. in conſi.ci. col.xv.uol.i.& requiritur ſententia condemnatoria, ut in deciſ.Neap.clxii.in iiii.difficul.in nouiſ.

Con-

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Iuramentum an hæredes afficiat, ad ipſosque tranſeat.

IVRAMENTVM ex parte iurantis eſt perſonale, ita quòd nõ tranſit ad hæredes. Innoc.in c.veritatis,de iur. iuran. Quod intellige quò ad vinculum periurii, vt dicit Bald. in l.etiam,in fi. de iur.iuran. Pariſ. in conſi.75.col. pen. vol.3. Caſsiador.deciſ.2.de iur.iuran. Sed quò ad hoc vt efficacia inducta à iuramento tranſeat in quencũque ſucceſſorem, in hoc iuramentũ non eſt perſonale: vt declarat Paul.de Caſt. in l.ſi grege. ff.de leg.1. & Feder.de Sen. in conſi. 281. Ant.de But. in conſi.59.per Alex. in conſi.7. vol.6. col. 2.& in conſi. 26.in fin.uolu.7. Bald.qui notabiliter declarat in auth. Sacramenta puberum, col.fina.in fin.C. ſi aduerſ.vendit.& ibi Paul.de Caſt,col.1. & idem Bald. in repe.l.iuris iurandum. ff. de iureiur. col. 31.Soc. in conſi.77.col.fina.& in conſi.79.in fi.Corn.in conſi.112. volu.4.& in conſi.287.col.1.uol.4. Iaſ.in conſi. 76. colum.1.volu.1.Brun.in conſi.110.col.7.Cæpo. in conſil. 8.& conſi.30.col.3.idem in conſi.ciui.66.col.7. Soc. in conſi.4.col.1.vol.3. Guid. Papæ quæſtio. 414. deciſio. Neap.381.Caſsiad.in conſi.47.col.7.Felin.in cap. cum ſit generale,col.6.de for.comp.Guid.Papæ in ſing.345. & ſeq.& ſing.376.Gomeſ.in §. actiones, colum.3. inſti. de action. Niſel. concordia 147. Deci. in conſil. 638. Loffred.in conſi.23.col.2.Pariſ.in conſi.54. col. 2. volumi.1. & col.penult. & conſi.16.colum.24. volu.2. in conſi.75.col. 1.volu.3.Maria.Iun.conſi.67.col.5. vol.2. Ruin.conſi.195.col.pen.vol.1.Gramm.conſi.ciui. 100. col.8.

col. 8. Et facit,nam hæres tenetur ſeruare iuramentum defuncti,vt per Paul.de Caſt.in conſi.384.in 2. vol.

Item,quantùm ad hoc,vt ſi contractus erat aliàs inualidus,ſed principaliter obſtabat iuramentum , ita ꝙ tenebatur petere abſolutionē à iuramento, iuramētum non tranſit in hæredem,quia ipſe hęres nõ cogitur petere abſolutionē à iuramento, vt per Alexã. in conſi. 129. col.fi.vol.6.& in cõſ.151.col.pen.vol.7.Soc.in cõſi.115. col.4.& vide declarationē Mariani in c.cùm ſit generale,col.8.de for.competen.Ruin.conſi.107. col.4. vol.1. Soc.aliter declarat,& eſt notabilis declaratio,ſi eſt vera in conſi. 38.vol.4. Limita,vt per Gomeſ.in §.actiones, col.3.Inſti.de action. Amplia,vt iuramentum ſit perſonale,etiã ex parte illius cui præſtatur. Felin. in c.1.colum.10. de iur. iuran.

Contrarium,Calcan.conſi. 25. col. pen. Vide Afflict. ſuper conſtitu.fol.331.col.1. Et nota, quia pro periurio commiſſo in perſona actoris,non accuſat hæres.deciſ.Neap.75. in nou. Afflict. ſuper conſt.fol.331.col.1.

Limita,quando contractus ſuper quo iuratur, eſſet nullus.Rom.in conſi.107.col.3.vol.1.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Exceptionem loci non tuti proponere nequaquam poteſt, qui mandatum non habet.

EXCEPTIO loci non tuti proponi non poteſt per excuſatorem nõ habentem mandatum,hoc voluit Bart. in l.pen.§.ad crimen,in pen.col.in 2.caſu ſuæ diſtinct.videlicet in caſu probabilium excuſationũ. ff. de accuſat. & ſequitur Anton. de But. Abb. & Henr. Buych.in c.veniẽs,de accuſat.Angel.in l. ſeruũ quoq; . §.publicè.

§. publicè.ff.de procurat.& ipſemet Angel.in ſua diſputatio.incip.Bononienſis,in vltimo caſu dicit iſtam opinionem ſeruandam in iudicando. Iſtam etiam opin. Bart. tenet. Anto.de Canario in tract. de excuſat. in i. colum. in fin. cum ſeq. Salicet.in l. reos, colum. vi. de accuſat. Benedict.de Plum.in repet.d.§.ad crimen. nec uidetur aduerſari huic opinioni dictum Innoc. in c. veniens, qui ſimpliciter dicit, ꝙ in excuſatione facti admittitur excuſator ſine mandato: quia intelligi debet in excuſationibus facti præciſi, ſecundum quòd declarat Bart. in d.§. ad crimen. qui non contradicit intentioni Innocen. ſed clarius illam declarant hoc Imol. Salic.& Angel.in d.§ reos,ſcilicet dictum Innoc. concordare cum opinione Bar.& Abb.in cap. veniēs, idem dicit,& ego dico quòd de neceſsitate dictum Innocentii debet intelligi in neceſſaria excuſatione & meri facti,& nō in ea in qua cōcurrit iuris miniſterium, prout eſt illa exceptio loci non tuti,quæ eſt facti,in hoc ſcilicet ꝙ locus non ſit tutus,ſed in ea operatur iuris miniſterium in hoc quòd citatus ad locum non tutum, nō teneatur comparere in loco non tuto. per l. de ętate.ff. ad Trebel. cap. accedens. il ii. vt lit. non conteſt.aliàs ſequeretur, quòd exceptio iudicis incompetentis, & excommunicati poſſet opponi per non habentem mandatum: quia iſtæ exceptiones ſunt facti, in hoc quòd quis ſit incompetens iudex uel excommunicatus. Sed in eis operatur iuris miniſterium, ut quis non teneatur coram eis comparere, & tamen nullus poteſt dicere, Innoc.aſſerere quòd exceptiones declinatorias quis ꝓponat per excuſatorem ſine mandato.immo ipſe Innoc. contrarium dicit,quòd exceptiones iuris non proponit quis ſine mandato.& exemplificat in his declaratoriis. eſt uerum quòd contra opinionem Bart. tenuit Bald. in l.pen §.ad crimen.ff.de pub.iudi.& Ang.col. i. Imol. colum.xv.& ſeq.idem in d.cap.ueniens,uol.iii. Philip. Franc.in cap.ex parte, colum.pen. de appellat. Ang. in diſput.incip.Bononienſis,in ulti. arti. Maria.Soc. in d.

c.veniens

c.ueniēs col.xxxvii.& ſeq.& ibi Aret.col.ix. & ſequen. Ioan.de Ana.in col.ii.Ioan.Franc.de S.Nazar. in tract. peſt.fol.xxviii.col. i. Et tenentes partem iſtam contra Bar.limitant, niſi perſona citata ad locum non tutum poſſet uenire bene ſociata, ita quòd excluderet omnē ſuſpitionem loci non tuti. nam tunc non poſſet allegare excuſationem loci non tuti per excuſatorem ſine mādato.& ita ſaluat opinionem Bart.iſto caſu Imo.in d.c. ueniens,& ibi Ioan.de Ana.col.ii.licèt etiam in iſto caſu contrarium teneat Marianus in d.c. ueniens, colum. xxxvii.& ſeq. Limita etiam in cauſa electionis, & matrimoniali,quæ deſiderāt celeritatem c. quoniam frequenter.§.porrò,ut lit.non conteſt.nam tunc etiam in proponenda excuſatione neceſſaria, non admittitur excuſator ſine mandato:ut eſt tex. in c. currentes.§. ꝙ ſi per uiginti.de electio.in vi.iuncta glo.ibi in uerbo ad præmiſſa,& iuncta gl.in uerbo iuſta cauſa,ceſſante impedimento.nam tex.uult,quòd quantuncunque impeditus perſonaliter uenire,ſi tamen non taliter ſit impeditus,quòd poſsit procuratorem conſtituere, tunc & ad cauſam, & ad excuſationes proponendas tenetur procuratorem conſtituere.

CONCLVSIO
Et Regula V.

ARGVMENTVM.

Teſtis vnus regulariter non probat, fallit tamen mulutifariam multisq; modis.

VNVS teſtis regulariter non probat plenè c.licèt,c. ueniens,de teſtib. c.iuris iurandi,eo.tit.& teſtimonium unius nec iuſtificat,nec condemnat.c.admonere. xxxiii. q.ii. Etiam ſi eſſet Senator. c. in nomine Domini de teſtib.Iaſ.in l.ſi quando.C.unde ui. col. iii.

Etiam ſi ſumus in compromiſſo,quia nō poteſt uni te-ſti fidem adhiberi. Nec etiam ſi cauſa ſit commiſſa cū ſcientia alicuius:ut per Alex.in conſi.ccix.col.fi.uo.vi. Etiam ſi iudicandum ſit inſpecta ueritate & æquitate: ut per Corn.in conſi.clxv.uolu.iiii.

Amplia,quia nec etiam conſtitutione induci poteſt, quòd ſtetur dicto unius partis in præiudicium alterius. Afflict.in conſti.Regni quæſt.xii. Nec Papa nec princeps poteſt hoc diſponere, c.indicas per manum.iii. q. x.Rom.in ſing.dccxxviii.Deci.in c.i.col.i.de fid. inſtr. Poteſt tamen princeps vel communitas non recognoſcens ſuperiorem ſtatuere,quòd vni teſti perſonæ certæ & graui & in dignitate conſtitutæ credatur. per tex. in c.quicunque.xi.q.i.ſecundum Innocen. in c. nuper, de teſtib.& ponit Rom.in ſing. ccclxiii. idem voluit Soc. in conſi.cclxvi.in xiiii.col.in ver. cōfirmantur præmiſſa.Deci.in c.veniens,col.v.de teſtib.Eſt verum,quòd Felin.in c.conſtitutus,in vii.col.nu.xvi. de reſcript. tenet quòd Papa non poſsit facere,ꝙ ſtetur dicto vnius.& allegat ſing.Rom.dccxxviii.Sed Roma.ibi & tex.in cap. indicas per manum.loquitur,vt vni parti non ſit credendum in preiudicium alterius,& ita melius declarat idē Felin.in c.veniens,col.fi.de teſtib.Abb.in cap.nuper,de teſtib.& ibi Felin.col.i.& Abb.in c.ſicut,de probat.& in c.cùm à nobis,de teſtib.Iaſo.in l.admonendi,col.lxxx. de iureiur.in repeti.poteſt tamen hoc fieri partium conuentione.Dec.in c.ii.col.iii.de fide inſtrum.& pōt fieri conſuetudine,vt per Ricard.in l.fi.col.xl.de conſuetud. Et poteſt diſponere Papa vel Imperator quòd ſcripturæ non auctenticę præſtetur fides.Felin. in c.i.col. i. de fid.inſtrum. Sed non poteſt ſtatuto vel conſuetudine induci,quòd indifferenter ſtetur dicto vnius teſtis, etiā contra vſurarium,vt tenet Feder.de Sen.in conſi.xvi. & per Ang.in diſputatione in cip. Aſtenſis, in xv. colū. & ſeq.per Iaſ.in repeti.l.admonendi,char.xx.de iureiurā. Contrariū Alex.in conſi.clxxxviii.vol.vii.col.i. & ſeq. Amplia,ut non credatur,etiam aſſerenti ſe ſcripſiſſe de mandato

mandato alterius,tunc illi ſoli non creditur.Hippol.in ſing.cccclxxi. Amplia,etiam ſi ſit Cardinalis,Fel.in c. quod ſuper his,colum.iiii.de fid.inſtru. Amplia, etiã ſi producatur ab vno contra illum, ſolus non probat. Caſſan.in conſi.liiii.col.ii.& in conſi.cxlvi.col. iii.

Contrarium,Maria.Iunior in conſi.lxix.col.iii.vide Pariſ.in conſi.lxxxviii.col.ii. vol. iii. & Aymo tenet in conſi.xcix.col.i.in fi.Contrarium & in conſi. cxxxiiii. col.iii.Aymo in conſi. clxxxviii. col.ii.Maria.Iun.cóſ. clxxviii.col.fin.vol.ii.declara, vt per Aymon. de antiquit.temp.nu.cvii.& clvii.

Cautelam quando non habet niſi vnum teſtem,ponit Girald.enunciato lxxix. ad iſtam regulam & fallentiã vide remiſsiuè p Caſſanæũ in cóſuetud. fol.lxxxi. col.i. Limita primò,quando nemini nocet diſpoſitio,& alteri prodeſt,vt puta,quòd quis ſit baptizatus, quòd eccleſia ſit conſecrata, quòd quis ſit clericus.c.cum itaque.c. paruulis,de conſecr.diſtinct.iiii.glo. in c. licèt vniuerſis.glo.fin.de teſtib.gl.in c.nuper,in verbo numerus, de teſtib.Spec.in tit.de teſtib.in ix.& xvi.fall. Bal. in d.c. nuper.ad idem eſt glo.in c.placuit de inſtantibus,de cõſecratio.diſt.iiii.& ii.qõ.iiii.in ſumma,& in cap. tanta. lxxxvi.diſtinct.& in c.quanto,& ibi Dominicus ii.q.v. ponit Petr.Gerar.de Petraſancta in ſing.xlix. Felin. in c.veniens col.vii.in fi.de teſti.Iaſ.in Repeti.l.admonẽdi,col.lxxxvi.de iureiur.& in l.reſcripta,colum.ii.C.de prec.imp.offerend.& in conſi.lxxvii.vol.iii. & in conſi. cxx.col.i.vol.iiii.Hipp.in l.i.§.idem Cornelio.ff.de qõ. Feli. in c.licet vniuerſis,in fi.de teſtib.Rebuff. in tract. nominat.fol.clxvii.Caſſanæ.in conſuet.fol.lxxii. col.i. Affl.ſuper conſti.fol.xxviii.col.i. Idem eſt in probanda confeſsione & abſolutione ab excommunicatione. per Calder.in c.i.in tit.de teſtib.per Felin.in c. veniẽs, col.fi.de accuſation.per Hippoly.in l.i.§. ſi quis vltrò, col.fin.ff.de qõ. Limita,quando vnus teſtis deponit de facto proprio, tunc ſtatur dicto vnius teſtis tantùm, ſecundum Paul.de Caſt.in l.quicunque.C.de ſer. fugi.

& idem Paul.in l.ſi debitori, in fin.ff. de nouat. Salicet. in l.ſi quis Decurio,in iiii.oppoſit.C.de falſ.& Paul. de Caſt.in conſi.cix.volu.ii.& per Deci.in conſi. lvi. col. ii.& in conſi.dcl.col.ii.& in c.veniens, in fi. de teſtib.& per Soc.in conſi.lvii.vol.iiii.Alex.in conſi.cxcvii.volu. vii.col.fi.Soc.in conſi.xxviii.col.ii.volu.iii. Hippol. in pract.§. Diligenter, col.xxiii. Soc.in reg. ccccxxiii. in vlt.fall.Gramm.in conſi.xiii.col.iii.& in conſi.lviii.colum.ii.& ſeq.Caſſanæ.in conſuet.fol.lxxxi.col.i. Ioan. Crot.in tract.de teſtib.in vi.parte prin.Hippoly. in l.i. §.ſi ſerui,in primo notab.ff.de quæſtio.Zaſ.in conſi.xix. vol.i.& in conſi.ii.vol.ii.Grat.in conſi.clii.col.ii.vol.ii. qui declarat. Et in ſpectantibus ad eius officium creditur officiali deputato.Ruin.conſi.lvi.col.iii.vol.i.& conſil.xxxii.col.fi.vol.iiii.& quòd credatur alicui de commiſsione ſibi facta idem Ruin.conſi.lvi.col.iiii. volu.v. Sed cõtrarium tenet Alex.in l.ii.§.ſi abſens.ff. ſi ex noxal.cau.aga.Alex.& Iaſ.in l.nec is,col.ii.& ſeq.ff.de acquir.hæred.Iaſ.in l.admonendi, in lectura col. xxii. de iureiur.in l.cum filiusfamilias in vi.col.ff.de ver.oblig. & Alex.diffusè in conſi.cxcii.col.iii.vol.vi.Ruin. conſi. xix.col.ii.volu.v.Tiraquell.de retract.fol.cxxvi. & Maria.Iun.in conſi.lxii.tenet quòd dictum illius talis videtur non ſufficere, niſi alia inditia veritatis concurrant. Aymo in conſi. lxxii. col.vii.tenet ſibi credi,ſed non facere plenam fidem.& in conſi.clxxviii.colum.iii. Grat.in conſi.clii.col.ii.uolu.ii.Boer.deciſ. ccxxi. col. fin. ubi dicit iſtam * communem. In ſpectantibus ad eius officium creditur officiali deputato. Ruin. conſi. lvi.col.iii.uol.i.Rebuff.in l.ii.col.i.uer. ſecũdò aduerte.C.de ponderibus & or. illat. lib.x. Grammat. conſi. crimin.xiii.nu.xiii.& cõſi.ciu.xxiiii.col.ii. vide Ruin. in conſi.xxxii.col.fi.uol.iiii. Quid autem ſi deponeret de commiſsione ſibi facta,uide Alex.in conſi. lxxxviii. col.pen.vol.v. Amplia,ut etiam teſtis infamis & aliàs inhabilis probet, quando deponit de facto proprio. Paul.de Caſt.in l.ſecunda.§. ſi abſens.ff. ſi ex nox. cau.

Deci.

Digitized by Google

Deci.in conſi.ccclxiii. col. ii. Limita, quando ſumus in cauſis poſſeſsionis ſeu modici præiuditii, quia in illis ſufficit probatio per vnum teſtẽ. Doct.in auth.niſi breuiores. C. de ſent. ex peric. recit. per Mathæſ. in ſingu. ſuo i. & ii.

Probatur contra corrumpẽtem eo caſu quo quis uoluit corrumpere teſtem pecunia ne contra eum deponeret. quia ſi hoc atteſtetur, hoc probat contra ipſum: vt per Feli.in c.licet cauſam.col.v.de probat. per Hipp.in ſing.cxii.& in conſi.lxi.col.pen.nu.xxxii. in l. i.§. ſed ſi quis col.i.ff.de falſ.Dec.in c.i.col.ii. de teſt. Roman.in ſing.cccxxx.Ioan.de Ana.in c.i.col. iii. de crimine falſ. & hoc procedit,vt probet in negotio principali. ita loquuntur Doct.præallegati. Licet contrarium in hoc voluerit Gramm.voto xi. nu. x. cum ſeq. & probat etiam corruptionem,& ita loquitur Bal.in c.i. de teſtib.cogẽ. & ibi Feli.col.i.in ſi.Gram.d.voto xi.nu.ii.& conſi.ciui. lxxii. Quid in eo qui aſſerit ſe tuliſſe falſum teſtimonium ad inſtantiam alicuius? Maria.Iun.cõſi.xxxix. colum.vi.& ſeq.vol.ii.Ruin.conſi.xv.col.ſi.vol.v.Bero.q6. lvi.quem omnino vide. Quãdo difficile immo ferè impoſsibile eſt habere plures teſtes, tunc vnus ſufficit. Doct.in l.i.§.ſi.ff.de verb.oblig.Hippoly.in l. ſi quis ne quæſtio.ff.de quęſt.col. xxxii. ver. Et reſpõdẽdo dictis.

Fallit, quãdo ſacerdos fidedignus dicit ſeu aſſerit habuiſſe licentiam à confitente reuelandi eius confeſsionem,quia tunc ſtatur eius dicto. Lap.alleg.xciiii.incip. Mulier in confeſsione.Feli.in c.veniens,in ix.col.de teſtib.Hipp.in d.l.ſi quis ne quæſtio col.xxxii.Felin.in c. nemo,de ſimon.& voluit Feli.in d.c. veniens, ex mente Archid.in c.ipſi Apoſtoli.vii.q.ii. quòd debet deponere iuratus. Hipp.in d.l. ſi quis ne quæſtio, colũ.xxxii. Fallit, vbi ageretur de recognoſcenda ſcriptura notarii, quæ ſi habet ſua ſubſtantialia poteſt per ipſum met notarium recognoſci.l.ſi quis Decurio. C. de fal. & ibi not.Barr.& in auth.de inſtr. caut.& fid. in §. ſi verò neque adnumerator.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Fallit, in euangelica denuntiatione in qua ſtatur vni teſti, quòd facta fuerit: vt eſt text. in cap. nouit. de iudit. Hipp. in l. ſi quis ne quęſtio col. xxxii. ff. de quæſt.

Fallit, quando teſtator hoc mandauit, quòd ſtetur dicto vnius. per l. Theopompus. ff. de dot. præleg. & ponit Spec. in tit. de teſtib. in §. reſtat, ver. hoc tamen fallit, & ponit Ant. de Butr. in c. veniens, il i. de teſtib. & an talis eo caſu habeat iurare, vide in d. c. veniens per Felin. col. vii. Hippo. in d. l. ſi quis ne quæſtio, col. xxxii.

Fallit ſecundum Anton. & Specula. in locis ſuprà allegatis, quando partes concordarunt ſtare dicto vnius; vt notatur per Bart. in d. l. Theopompus. Roma. in l. i. §. fin. ff. de verb. oblig. Caſſan. in conſi. xxxvii. col. i. in fin. & ſeq. Feli. in c. veniens, col. fi. de teſtib. Caſſan. in conſue. fol. lxxi. col. iiii. Beltrand. in ampliatione in conſi. cxix. col. i. in fin. vol. ii. Teſtibus ſynodalibus ſeu denũtiatoribus plena fides præſtatur. ſecundũ Ant. de But. in c. in omni, de teſtib. Feli. in c. ueniens, el primo col. fi. de teſtib. ſed contrarium tenuit Bar. in l. Diuus. ff. de exhib. reis. niſi quando delicta eſſent leuia, & eſſet ipſis commiſſum, ꝙ referent, & mitterent. Sed tamen etiam iſto caſu, Abb. tenet contrarium in c. in omni, & in c. præterea, de teſtib. cogend. Creditur vni teſti quò ad probationem mortis occultę ſecundum Feli. in d. c. veniens, col. fi. de teſtib. per not. per Bal. in l. vbi numerus. ff. de teſtib. ſed Bal. ibi loquitur non quò ad probationẽ mortis, ſed quò ad hoc, vt quis excuſetur à crimine vel negligentia. Fallit, quando iudex haberet informari ex conſcientia alicuius; quia tunc dicto illius poteſt plenam fidem præſtare. Anto. de But. in c. peruenit, col. xvi. de cenſib. Compoſtell. in c. i. de electio. lib. vi. Feli. in d. c. veniens, col. fi. reliquos caſus proſequere vt per Spec. in tit. de excuſat. §. reſtat. colũ. iii. qui ponit xxx. caſus. Fallit, vbi vnus teſtis præſentatus probat innocentiam, quia operatur, vt reus veniat abſoluendus: ſecundum Corn. in conſi. cxciiii. col. fi. in fi. vol. ii. Item fallit, quãdo poteſt procedi ſine ſcriptura, quia tunc de actis ſtatur

tur iudicis aſſertioni:vt per Areti. in c. quoniam contra,col.iii.de probat. Itẽ fallit,vt per Areti. in c. ſuper eo,col.iiii.de teſtib.in duobus locis. Item fallit,vt per Ang.in auth.vt præpona.nom. imperat.in prin. de quo vide Alex.in conſi.clxxix.col.fi.volu.ii.Hip.in l.ſi quis ne quæſtio.ff.de quæſtio. Item,de læſione minoris ſufficit conſtare per vnum teſtem.Abb. in c.ex literis,de reſtit.in integ.Salic.in l.i.de confeſ.colum.ii. Soc. in conſil.lxxii.colum.ii.volumi.iii. Alexand. in l.nam & poſteà.§.ſi minor, in fin. colum. ff. de iureiuran. Item ad probandam abſolutionem ab excommunicatione. Hippoly. in l. i.§. idem Cornelio. ff. de quæſtio. Felin. in cap. veniens,colum.fina. de teſtib. Item in caſu in §. ſi verò moriantur. in authen. de fid. inſtrum. Hipp.in l.ſi quis ne quæſtio colum.xxxii. ff. de quæſtio. Limita in teſte valde digno,vt per Gramm. in conſil.xiii. colum. iii. Caſſa. in conſil.fol.lxxi.colum.iiii.maximè concurrentibus aliquibus coniecturis. *Zaſ.* in xv. conſil. colum.i. Limita in cauſis breuioribus,quæ ſummariè expediuntur. Calcan. in conſi. xcix. colum. penult. Hippol. in ſingu.char. cxxxiii. Limita in teſte ab vtraque parte approbato. Caſſan. in conſue. fol. lxxi. col. iiii.

Limita, quia ſtatur delegato aſſerenti ſe impeditum.Feli. in cap. paſtoralis, colum.ii. & ſequen.de offi. deleg. Limita, vt faciat præſumptionem per quam transfertur probatio in aduerſarium. Gozad. in conſil. lxxv. colum.penult.

Fallit, vt excuſetur à præſumpta calumnia propter vnicum teſtem. Felin.in cap. ſecundo, de calumn.

Fallit ad ſaluandum inſtrumentum abraſum. Cotta colum.iii. verſi. Abraſio.

CONCLV-

CONCLVSIO
Et Regula VI.

ARGVMENTVM.

Sententiam contra abſentem latam,ex contumacia præſumi.

SENTENTIA lata contra abſentem præſumitur lata ex cõtumacia.l. Papinianus. §.meminiſſe, & ibi Bart. in iii. not. ff. de inoffi.teſt.in l.ſi ideo,per Bar.ff.de euict. Feli.in c.ex literis,col.vi de conſtitu.Beltrand.in conſi.cxv.col.iii.vol.ii.& col.fin.

Limita primò, niſi conſtaret de probationibus,quia tunc præſumitur lata propter veritatem,& non per contumaciam. Bald. in l. ii. colum. pen. C. quib. res iud. Abb.in cap.penult. colum. vii. de re iud.per Bald. in l. ii.C.de contr. iud.tut. vbi in apoſtillis Barbat. Felin. in cap. ſicut,colum.ix.de re iud. Zaſ.in conſi.x.volu.ii. Felin. in cap. cum olim,colum. ix. de re iud. Felin. in cap.fraternitatis,col.ii.de hæret. Tiraquell.in reg. ceſſante cauſa, in prima parte nu. lxvi. Contrarium Roman.in conſi.cccxxix.colum.fin. Fallit, quando abſenſentia eſſet iuſta: vt not. Bald.d.l.ii.colum. penult.C. quib. res iud.per Abb. in cap.penult. colum. vii.de re iud. Alexand. in apoſtill. in dicto. §. meminiſſe. per Alexan. in l.ſæpe,colum.xxiiii.nume.lxxix.ff.de re iudi.vide plures limitationes per Felin.in c.cum Bertoldus,col.viii.& ſeq.de re iud.

CONCLV-

CONCLVSIO VII.

ARGVMENTVM.

Mercator ſi pecuniam ſibi numeratam atque traditam, caſu fortuito amiſerit, an nihilominus teneatur.

AN SI pecunia fuerit tradita & conſignata ad numerum mercatori, ſi mercator illam caſu fortuito amiſerit, teneatur, nō obſtante quòd amiſerit illam caſu fortuito? & videtur dicendum, quòd non: quia talis conſignatio quanuis facta ad numerum, non facit quòd contractus remaneat in ſua natura depoſiti, & transferatur in mutuum: quia immo eſt depoſitum: vt dicit Bal. in l. incendium. C. ſi cert. pet. Idem Bald. in l. in contractibus. §. i. C. de non numerata pecu. & Iacob. Butr. in d. l. Lucius, vbi etiam Paul. de Caſt. ff. depoſiti. Nec obſtat quod not. Cyn. in d. l incēdium, & dicit Angel. in l. cum quid. ff. ſi cert. pet. quòd numeratio facit, quòd ſit mutuum, & non depoſitum. quia iſtud eſt, quādo numeratur perſonæ indigenti, non autem mercatori, vel alias diuiti & opulento; quem non eſt veriſimile pecuuiam mutuo accepturum: vt declarat Deci. in d. l. cum quid. ff. ſi cert. pet. vel ſecundò illud eſt, quando non apparet quòd ſit pecunia data ad numerum: vt per Alex. in conſi. xxviii. col. vii. ſi ergo eſt depoſitum, proculdubio depoſitarius non tenetur de caſu fortuito: qui tenetur tantum de dolo. l. ſi vt certo. §. nunc videndum. ff. commoda. l. contractus. ff. de reg. iur. vel de culpa. l. i. C. depoſ. pro qua opinione facit. Nam tunc caſu fortuito depoſitarius pecuniæ tenetur, quando actum eſt tacite vel expreſsè quòd reddatur tantundem: quia tunc potius æquiparatur mutuo quàm depoſito: vt dicit Ro. in conſi. ccccc. incip. ſummarium quæſtionis. in ii. colū.

& in

& in conſi.cccccxx.incip.Circa propoſitam, in prin. per Deci.in l.contractus,colum.ii.ff.de regu.iur.& in conſi. DCXLV. Vltimò pro iſta parte videtur deciſio Saliceti in d.l.incendium. qui ponit quęſtionem, ſi pecunia conſignata ſit mercatori,& domus ſit combuſta, an teneatur mercator reſtituere pecuniam receptam, vel liberetur propter caſum? & concludit, quòd ſi deponentis gratia factum ſit depoſitum, vel depoſitarius fuerit mercator, vel aliàs opulentus,& numerans vir tenuis, quòd tunc, quia cenſetur depoſitum recipere, ex caſu liberatur. Si autem dominus locuples & æqualis cõditionis, dicitur potius mutuum: & propterea,non liberatur propter caſum,& videtur ſequi Paul.de Caſt. in d.l. cum quid, in finalibus verbis.ff.ſi cert.pet. Idem ſæpe tenet Pariſ.in conſi.cxxxi.volu.ii.) Sed in contrarium facit, nam dato etiam quòd numerata pecunia mercatori ſit depoſitũ, tamen transfertur dominium, vt per Bald. in l. incendium.C.ſi cert. pet. in l.fi.in fin.C.depoſit.in l.talis ſcriptura.ff.de leg.i.Deci.in l.cum quid, col.pen.ff. ſi cert. petat.glo.Bar. & Iaſ.in l.eius qui in prouincia.§.quod ſi ſtipulatus.ff.ſi cert. petat. Si ergo transfertur dominium, ergo periculum vel caſus fortuitus non poteſt obeſſe deponenti, ſed ipſi depoſitario: quia periculum ſpectat ad dominum.l.pignus. C.de pignor.actio.& per iſtam rationem hoc firmat Iaſ. in l. ſi quis nec cauſam, col.fi.ff.ſi cert.peta.

Secundò facit, nam eo ipſo quòd pecunia datur ad numerum,cenſetur ſaltem tacitè conceſſa facultas vtẽdi,dummodo pecunia in eodem genere reſtituatur. Iacob.de Butr.in l. Lucius, vbi etiam Salicet. ff. depoſi. gloſ. in l. diem ſponſalitiorum. eod.tit. maximè cùm conſueuit ita fieri,quòd in depoſito pecunię numeratę ſufficiat reddere tantundem in eadem ſpecie monetæ conſignatæ, non illammet pecuniam: & tacitè cenſetur id actum quod fieri conſueuit.l.quod ſi nolit.§. qui aſſidua.ff.de ędil.edic.& ponit Bal.in d.l.incendium.ergo tacitè cẽſetur data poteſtas vtendi eo ipſo quòd pecunia

nia datur ad numerum. Sed quando tacitè vel expreſsè datur facultas vtendi, omnes Doct. dicunt, quòd depoſitarius tenetur de periculo caſus fortuiti, vt per Roman. in d.conſi.ccccc.& in conſi.cccccxx.& per Deci.in l.contractus, in ii.col.& in d.conſi. DCXLV. ergo in caſu noſtro depoſitarius debet teneri.& idem tenet Bald. in conſi.ccxxxvi.col.v. Nec obſtat, quòd gl.in l.diem ſpõſalitiorum.ff.depoſiti, dicat quòd ſi nihil eſt actũ quòd recipiens habeat facultatem vtendi, cenſeatur depoſitum, etiam numerata pecunia, quia fateor, quod eſt depoſitum, vt ſupradictum eſt, ſed non eſt verum & regulare depoſitum: vt dicit ibi Iac.de But.& Paul.de Caſt.

Vltimò iſta pars quòd depoſitarius teneatur de caſu fortuito numerata pecunia, tenet Bart. in l. ſi quis nec cauſam.ff.ſi cert.pet. & ibi Roman. & Iaſo. & Paul. de Caſt.in l.ſi ſacculũ.ff.depoſ.& dicit Alex.in cõſ.xxviii. vol.vii.quòd ſi nõ apparet, ꝙ pecunia ſit data in ſacculo vel ad numerum, præſumitur depoſitum:& quòd in dubio pręſumatur ex cauſa depoſiti pecunia data. Alex. conſi.lxxxiiii.vol.vii.vide Bal.in conſi.ccclv.in iii.lib. & ccxix.in v.volumi. In officiali, vide Deci. in conſil. cccclxxiii. In tutore, vide Ruin.conſi.lxx. colum.iii. in fin. & ſeq.volu.iiii.

Pro prima opinione multùm mihi facit tex.in l. certi conditio.ff.ſi certum petatur. vbi tex. ponit depoſitum factum fuiſſe in pecunia, & tamen tunc demum ſpectare periculum ad recipientem, quando poſteà cognouit, vt depoſita pecunia vti ſibi liceret: quia tunc poſt talem conuentionem periculum ad ipſum ſpectat, ergo ante non ſpectabat, vide quod not. Bart. in l. indebiti.§. ſed ſi nummi, in prima colum.verſi. quæritur circa iſtam primam partem. ff. de condi. indebi. & quod not. ibi Alexand.& Iaſ.

Con-

CONCLVSIO
Et Regula VIII.

ARGVMENTVM.

Debitor generis tenetur regulariter, etiam perempta ſpecie.

DEBITOR generis perēptione ſpeciei nō liberatur,l.incendium.C.ſi cert.pet.

Limita primò, niſi genus deberetur reſpectu certę ſpeciei:quia tūc peremptione ſpeciei liberatur debitor.Bart.in l. qđ te,col.i.ff.ſi cert. pet. & ibi moderni,maxime Iaſ.& idē in l.ſi pluribus.col.v.ff.de leg.i.Alexan.in l. in ratione.§. diligenter.ff.ad l.falci.Beltrand.in conſi.lxxxiii.colum.ii.volu. iii. Sublimita, vt per Lofred. in conſil. ii. col.x.& col xi.in fin,Maria.Iun,in conſi.cxx.col.iii.

Secundò fallit, niſi deberetur genus,& caſus ſuperueniret culpa creditoris.ita Bal in l. ſine hæreditaria, in ii. notab. ff.de reb. geſt. per Deci. in l.ſi à furioſo.ff. ſi cert.pet.col.ii.

Tertiò fallit, quando creditum factum eſſet contemplatione ipſius creditoris, & ad eius vtilitatem. iuxta terminos. l. Titius. ff.de præſcrip. verb. vbi dicit Alexan.in l.ſi ex legati cauſa, in fin.ff.de verb.obligatio. Deci. in d.l.quod te,colum.ii.ff.ſi cert.pet. Iaſo. in l.ſi paſcenda.C.de pact.& in d.l.quod te, col.ii. & in l.non omnis.§.pupillus,in fin.ff.eod.titu. Soc. in conſi. cclxv.col.v.ver.Confirmantur.

Quartò fallit, quando debitor generis obtuliſſet ſpeciem illius generis, quam creditor recuſaſſet recipere: quia tunc ſpecie illa perempta liberatur debitor. not. Alexand. in d.l. in ratione. §. diligenter.ff. ad leg. falci.

Quinto fallit, ſi eſt debitor in genere ſubalterno, & totum

totum illud genus pereat: quia tale genus perire poteſt: vt in d.l.in ratione.ff.ad l.falcid.in verbo ni certè, & not.in l.in naue Saupheli.ff.loca.& not. Alexand. in d.§.diligenter.& idem.in l.recuſare.§. ſi quis alio.ff. ad Trebel.col.fin.

CONCLVSIO IX.

ARGVMENTVM.

Falſi ſuſpitió an pro veritate habeatur.

SVSPITIO falſi pro veritate habetur: Archid.& Domini.in c. in memoriā. xix. diſtin.Bal.in l. ſi veritas. C. de fideicom. Ioan.de Ana.in rub de crim.falſ. col.vlt. Hoſtien. in ſumm.in titu.de crim.falſ.§. qualis probatio requiratur. Abb. in cap. porrecta. in iii.notab. de confirma. vtil. vel inutil. per illum text. Petr.de Ancha. in conſi.clxxiii.in penult. colum. Alexand in conſi.lxxvii. incip. In cauſa accuſationis, volumi.i. Deci. in conſil.ccccxlviii.col.iiii.Hipp.in conſil. xxvii.colum.ii. Purpurat. in l.tranſigere,colum.ſin. C. de tranſact. Iaſ. in conſi.clxviii.colum.ii. volu.iiii. Pariſ. in conſi.xii.colum.iii.volu.iiii.& conſi.clviii.colum.fi.volu.iiii.Mant. conſi.clxxiiii.colum.ii. Sed quia iſtud videtur nimis rigoroſum dictum, quòd ſufficiat ad condemnationem tam atrociſsimi criminis etiam ſola ſuſpitio, tametſi ſuſpitio ſit minus quàm præſumptio, vt per Bart. in l. admonendi. ff. de iur. iuran. & propterea dictum hoc * communiter reprobari dicit Grat. in conſil. lx. colum. fina. volumi. ii. Marian. Iun.conſil.xxxix.col.ix. volu.ii. & conſi.lxi. colum.ii. eo. volu. qua de cauſa Deci. in conſil. clxxv. colum.v. & colum. ix. intelligit iſtud dictum procedere quò ad capturam, non quò ad condemnationem. Iſta intelligentia

ligentia, quam etiam ponit idẽ Deci.in conſi.clxxxix. col.i.& videtur de mente Alexan. in conſi.ccv.volu.vi. & eiuſdem Decii in conſi.DCII.col.iii. & DCXV. col.fina. Ioan.Anto.Alex. in conſi.xv.in fin.Mant.in conſi.cciii. & conſil. ccviii.col.x. & conſi. cclxxviii.Grat. in conſi. xxxiiii.col.ii.& conſi.lx.col.fi.vol. ii. mihi non placet: quia in doctrina Archid.& Io.de Ana. Petr. de Ancha. & Alexand. in locis ſuprà alleg. ponitur hoc tanquam ſpeciale ipſius criminis falſi, vt ſuſpitio habeatur pro veritate. Si intelligeretur reſpectu capturæ, in hoc nullum eſſet ſpeciale in crimine falſi: quia in aliis criminibus ex ſuſpitione poteſt deueniri ad capturam. Maria.Iun. in conſi.xxxix.col.ix.vol.ii.& conſi.lxi.col. iii. eo.volu. Hipp.in l.i.nume.i.ff.de quæſtio.Grammat.in conſi. lv.col.i. immo ſenſit Pariſ.in conſi. clxii.col. fin. vol. iiii. etiam quò ad torturam ſufficere præſumptionem. Sed Ruin.conſi.vii.col.i.vol.v.tenet & quò ad capturam requiri inditium. Grammat.deciſ.lx.nu.xix.& ſeq.& ꝙ poteſt à captura incipere, dummodo conſtet de delicto: quare etiam ſecundò declaratio Decii in cõſil.clxxxix.eo modo moderari poteſt, dum dicitur, quòd illud procedit in præſumptione iuris, non hominis. Tertia, quam ponit Deci.in d.cõſi.clxxxix.col.i. quam improbat Grat.in conſi.cli.col.pen.volu.ii. quæ mihi magis placet, vt procedat in ciuilibus, quantum ad hoc, vt non probet inſtrumentum, vel ſcriptura ſit ſuſpecta de falſo, non tamen quòd propterea quis poſſit criminaliter condemnari ex ſola ſuſpitione falſi, & ita videtur loqui Ioan.de Ana. & Alexan.Deci.in conſi.DCXV. colum.fin.Franc. Curt.in conſil. lxiiii. colum.ii.vbi dicit quòd * communiter approbatur, & in conſil. cxxxii. col.fi.vbi idem dicit, & in conſi.clxvi.col.iii. & in conſil.clxxviii.col.ii.Grammat.in conſi.xxx.col.i. Calcan. in conſi.xxvii.col.pen.Beltrand.in conſi.cxxxix. volu. iii.& in conſi.cc.col.iii.volu.iii.& in conſi.iiii.vol.ii. & in conſi.ccxvi.col.pen.vol.iii.& in conſi.ccl.col.ii. volu.iii.& in conſi.ccxc.col.ii.in fin.vol.iii. ita etiam declarat

Contra Decium

clarat Maria.Iun.in conſi.xli. col. ii. Aymo in conſil. xxviii. col. fin. & in conſi.lvi.in fin.& in conſi. cxxxiiii. col.vi.Grat.conſi.lx.in fin.volumi.ii. Maria. Iun.conſi. clxxxix.col.viii.volu.ii.Ruin.conſi.xxxv. col.vi. volu. iiii.Alio modo declarat Ripa in c.ii.col.ix. de reſcrip. & Grat.conſi.lx.col.fi.vol.ii.Hippoly.verò in rub.ff.de falſ.col.iiii.vſque in finem tenet contra iſtud dictũ Archid.& aliorum,niſi ſi ſequuta ſit iudicis declaratio: vt ibi per eum,& quòd probatio falſi debeat de neceſsitate concludere, tenet Deci.in l.ſingularia,colũ. pen.ff. ſi cert.pet.vide Iaſo. in l.iuris gentium.§.quod ferè.ff.de pact. Deci.in conſi.ci.colum.i.& in d.conſi.DCii.col.iii. & in conſi.DCXV.Alex.in conſi.cxc.col.ii.volu.vii. & in conſi.clxxix.vol.ii.& in conſi.lxx.col.v.vol.i.& Soc.in conſi.xciiii.tenet,quòd inſtrumentum probet, licèt ex quibuſdam leuibus ſuſpitionibus falſum arguatur, & vide Iaſ.in conſi.lxii.col.i.volu.i. vbi dicit, quòd in crimine falſi probationes debent de neceſsitatę concludere,& eſſe luce clariores,& in conſi.cliii. col.iiii. volu.ii. Maria.Iun.in conſi.xxxix.col.v.volu.ii.in conſi.lxi.colum.i.& ſeq.& per totum eo.vol.ii.Grammat.conſ.ciui. lviii.& lxv. col.iii.& lxvi.col.iii.in princ. vide omnino Hipp.in l.i.§.diuus.col.v.ff.ad l.corn.de ſiccar.Specu.in tit.de inſtr.edit.§.i.col.pen.quòd inſtrumentum etſi ſuſpectum,probet.Felin.in c.afferte,col.iiii.de præſumpt. Paul.de Caſt. in l. iubemus. C. de probat. diſtinguit: aut præſumptio falſi reſultat ex inſpectione ſcripturę, & non probat,aut non reſultat ex inſpectione, & probet, quouſque non probetur contrarium. Et quando dicatur ſuſpecta,vide Paul.de Caſt.Iacob.de But. Cyn. & Alber.in d.l.iubemus.vide Felin.in c.accepimus,col. iii.de fid.inſtrum.Innocen.in c.cum Ioan. col.i. de fid. inſtrum. Et an exceptio falſi debeat impedire exequutionem inſtrumenti. vide Iaſ.in conſi.lxxxv.vol.i.& dicit Beltran.in conſi.iiii. vol.ii.quòd ſuſpitio operabatur,vt non probet inſtrumentum,niſi à præcedente eius veritas probetur, vt per eum.

Exceptio falsi an impediat executionem instrumenti.

Et quòd ſola præſumptio ſufficiat ad condemnationem & ad pœnam in iſto crimine falſi ex mẽte Archid. in d.cap. memoriam, tenuit deciſ.Neap.xxx.in nou.

Alios caſus in quibus ſola ſuſpitio in delictis operatur, habes per Afflict.in conſtitu.fol.xxiii.colum.ii.

Suſpitio non operatur, quando eſt friuola, vel quando ex aliis circunſtantiis tollitur. Pariſ.in conſi. xxviii. col.pen.vol.ii.& ita reſtringit doctè Archid.& Domin.

Amplia, vt duæ ſolæ ſuſpitiones reddant inſtrumentũ ſuſpectũ, vt non probet. Aymo in cõſ.cxxxiiii. col.ix.

CONCLVSIO X.

ARGVMENTVM.

Statuto, ſi caueatur quòd creditore infra pręfixum terminum non petente creditum, illud amittat: an locum ſibi vendicet ſtatutum ipſum in credito iurato.

STATVTVM, quòd ſi creditor non petierit quod ſibi debetur infra certum tempus, excludatur à ſuo credito, non habet locum in credito iurato, ſecundum Ang. & Roman. & Iaſo.in l.nam & poſteà.§. ſi is qui temporali.ff.de iur.iuran. per illum tex.& Rom. in l.naturaliter, col.i.ff.de vſucap.& Cæp.caut.xx. Fel. in cap.fin.col.iii. de præſcrip.Iaſ.in add. ad Chriſtoph. Porc.inſtit.de vſucap.Hippoly.in ſing.cxli.deciſ. Tholoſ.& ibi apoſtilla ccxx.Grat. in conſi.xli.col.ii.volu.i. Boer. deciſ. cccxxviii.Sed dubitatur, an iſtud procedat tam in iuramento promiſſorio, quàm aſſertorio & in deciſorio, & certè ſi conſideremus rationem per quam mouentur doctores in §.ſi is qui temporali, ad fundandam iſtam concluſionem, quòd ſtatutum non habet locum in debito iurato, quia iuramentum habet vim litis

tis conteſtationis per illum text. quæ litis conteſtatio perpetuat actionem, certè iſta ratio procedit tantùm in deciſorio, vt dicitur in d.§.ſi is qui temporali, & in aſſertorio. vt dicit Imol.in d.l.naturaliter. colū. fin.ff. de vſucap.& Lanzelot. Deci.in l ii.ff.de iureiur.& hoc no. quia in omnibus contractıbus hodie ferè apponitur iuramentum aſſertorium, videlicet prędictæ partes iurauerunt prędicta omnia vera eſſe.vide Alex. in l. ſi cum dotem.§.eodem tempore,col.ii ff.ſolu.matri. in fi. Gomeſ.in .§.Item ſi quis poſtulante,col.iii.Inſt. de actionib. Ruin.conſi.cl.col.ii.vol.iiii.de hoc vide Claudium in l.naturaliter, col.ix. de vſucap.non autem procedit in iuramento promiſſorio. Sed contrariū puto verius, quod non modò Doctores ſuprà allegati videntur tenere iſtam concluſionem,& loqui in deciſorio iuramento, quia ſe fundant in illa ratione quòd iuramētum habet vim litis conteſtationis, ſed etiam alii qui mouentur alia ratione, videlicet quia diſpoſitio ſimpliciter loquēs non cenſetur diſponere in materia iurata, niſi de iuramento fiat expreſſa mentio, vt dicit glo.ſi. in c.cum nō deceat, de electio.in vi. Fulg.in conſi.ccxix.incip.Viſis, col.pen.& in conſi.clvi.Petr. de Anch.in conſi. ccxxvi. col.i.Alex.in conſi.100. in iiii.volu. col.i. & in conſil. xxxvii.in iiii.vol.in vii.col. & in conſi. xxxviii. in col. iii.vol.iii.& in conſi.xxvii.incip.Viſo libello,vol.i.& in conſi.cxxv.incip.Viſis,eo.volu. Deci.in l.pacta nouiſsima.C.de pact.col.ii.& in l.de alimentis,col.iii.de tranſact. Hippoly. in ſing. DCXV. & in conſi. cvii.nu. xi. per Corn.in conſi.xxxvii.in ii.col.in fi.vol.i.Alex.in conſi. ccv.col.fi.vol u.vi.& in conſi.lxii.in fin.volu.vii. Soc.in conſi.ccxxxix.colum.iiii.Deciſ.Neap.cxi.Iaſ. in conſi. clxxiii.col.pen.vol iiii.Alex.in cōſi.xxvii.col.iii. vol.i. & col.iiii.qui optimè loquitur in propoſito. & in conſi. xxxvii.col.vii.volu.ii. Franc.Curt.in conſi. xcviii. quæ regula limitatur etiam in iuramento promiſſorio,& per iſtam rationem mouetur Corn.in conſi. cccxxviii. colum.iii.vol.i.& in conſi.clxxx.colum.i.in fin.vol.iii. ad

dicendum,quòd ſtatutum inducens præſcriptionèm debiti,non habeat locum in debito iurato. idem Balb. in tract.præſcrip.in iii.parte col.liii. & in vi. parte col. li. quæ eſt pen.colum.totius tractatus.Marcus Anto. Bauer.in tract. de iur.iuran.col.viii.& iſtud in ſimili conſiderat Deciſ.Neap.nu.v. Contra iſtam concluſionem tenet Guido Papæ.quæſt.cxcix.

Tenendo primam opinionem,limita,vt iuramentum non excludat præſcriptionem temporis immemorabilis. Maria. Iun.in conſi.liiii.colũ.ii. Nec dicatur, quòd cõfirmatio apoſtolica operetur, vt etiam obligatio iurata ſubiaceat ſtatuto,quia reſpondetur,quòd confirmatio præſupponit ſtatutum, quod cùm loquatur in iuramento, meritò diſpoſitio ſtatuti per confirmationem non extenditur· vt per Alexan.in conſi.cxxxvii. vol.vi. Corn.qui loquitur in terminis in conſi.ccxxiiii.vol.iii. Franc.Curt.conſi.lxvii. Sed aduerte, quia ſtatutum noſtrum in reformationibus videtur loqui in debito proueniente ex inſtrumento, & tamen illo tempore clarũ erat,quòd omnia inſtrumenta conficiebantur cum inſertione iuramenti, & ſic videntur implicitè etiam ſtatuentes diſponere in debito iurato, ſi loquuntur in debito proueniente ex inſtrumento. Item, quia ſtatutum vrbis infringit probationem, & ſic iuramentum nõ poteſt probari,vt per Soc. conſi.ccxxxi.colum.pen.Corn. in conſi.cxxi col.pen.vol.ii.& in conſi.lxiiii.col. ſi. vol. iii.Soc.in conſi.xciii.col.fin.Reginald. in l. ſi librarius. nu.xliii.ff.de reg.iur.Ruin.conſi.lv.col.ſi.vol.v.

Et vt generalis cõfirmatio operetur circa ſtatutum, quod infringit iuramentum,neceſſe eſt,quòd ſit factum ex certa ſciẽtia.Alex.in conſi.xxxviii.col.pen.vol.iiii. Grat.conſi.lxxxiiii.vol.i.& conſi.lxxv col.ii.volu.ii.

Et tenendo illam opinionem,quòd impediatur præſcriptio. limita in præſcriptione quadraginta annorũ, vt per Maria.Iun.conſi.cxlv.col.v.nu.lxiii.volu.i.

CON-

CONCLVSIO. XI.

ARGVMENTVM.

Viuere quis præſumitur ad annos vſque centũ.

DICVNT Doctores quòd quis præſumitur viuere vſque ad metam centum annorũ. per tex.in l.fin.C. de ſacroſan.eccl. & in c.in præſentia,de ſponſal.ſentit glo.in l. ii.§.ſed & ſi dubitetur,vbi etiam Bart.ff. quemadmodum teſtam.aperian.& in l.ſed et ſi de ſua.ff. de acquir.hęr.quod nõ eſt neceſſarium probare vitam, quia ſatis probatur ex iuris præſumptione,quòd quilibet præſumitur viuere,& idem Ang.in l. ſi emancipati. col.ii.C.de colla.& Imo.& Rom.in l. ſed & ſi de ſua.ff. de acquir.hæred.Corn.in conſi.ccli.vol.i. & Iaſ. in l.fi. col.fi.C.de ſacr.ſanc.eccl.dicit quòd iſtud eſt * commune dictũ. Corn.in conſi.cxcv.volu.iii.col.i.& cciiii. vol.iii.Aretin.in c.Cauſam quæ,colũ.viii. & ſeq. de teſtib.Alex.in conſi.i.col.xii.volu.v. Fel. in c. ex tenore, col.fin.de teſtib.Beltrand.in conſi.clxxv.col.ii.volu.ii. Bart.autem in l ſi quidem.C.ſolu.matr.dicit,quòd qui fundat ſe in morte,debet probare mortem,& qui fundat ſe in vita,debet probare vitam,& idem Alex.& Aret.in d.l.ſed & ſi de ſua,& ita dicit Corn.in conſi.cxix.Soc.in l.ſi inter virum,col.fin.ff.de reb.dub.Alex.in cõſi.xxvii. col.vii.& in conſi.clxxv.col.pen.vol.v. Gozad.in conſi. lxviii.Pariſ.in conſi.lxxxvi.in fin.vol. iiii. Grat. conſi. lxvi.col.pen.volu.ii.Maria. Iun.in conſi.xx. volu. ii.& iſta opinio eſt verior,quia nõ probatur iure, quòd quis præſumatur viuere centum annis, nec iura hoc probãt, ſed tantùm,quòd longiſsimus vite terminus hominis eſt centum annorum,& quòd non eſt præſumptio quòd quis vltra illum terminum viuat:non autem quòd pręſumatur viuere vſque ad illum terminũ,vt dicit Corn. in d.conſi.cxix.& in conſi.cccxl.vol.i.& in cõſi. clxxxi.

col.vii.vol.ii.& in conſi.ccviii.col.pen.vol.iii.vide omnino eundem in conſi.ccxliii.vol.iii.Deci.in l. ſi emancipati,col.ii.C.de colla.in l. fin. colũ.ix C.de edic. diui Adr.toll.in c.cùm dilecta,de confirm.vtil.vel inut.col. iiii.Iaſ.in d.l.fi.col.fi.C.de ſacro ſan.eccl. Pariſ.in cõſi. lxxxvii.in fin.volu.iiii.

Limita tamen illam concluſionem,quòd quis tenetur probare vitam,ſi fundat ſe in ea,vt procedat in agente, ſecus in excipiente, quia excipiens quantuncunque ſe fundet in vita, nihilominus non tenetur eam probare, vt declarat Soc.in d.l.ſi inter virum, col.fin.in verſicu. Quartò infertur, & ita intelligitur glo. in d.l.ii.§. ſed etſi dubitetur.ff.quemad.teſt.aper.

Declara iſtam regulam vt per Felin. in c. ex tenore, col.fi.de teſt.& not. quia ſi iuris præſumptione præſumeretur viuere, clarior probatio requireretur: vt per Franc. Curt.in conſil. lii.colũ.iii. tamen vnus teſtis de viſu tollit iſtam præſumptionem.Fel.in c.quoniam frequenter.§.porrò,vt lit.non conteſt.col.fi.& poſt centum annos præſumitur mortuus.Afflict.ſuper cõſti.fol.ccci. col.iii. & ſeq.

CONCLVSIO XII.

ARGVMENTVM.

Emphyteuſi per generationem finita,deſcendentes confirmationem petere poſſunt, quę ſi denegaretur,appellationi locus eſt.

FINITA Emphyteuſi per generationem finitam, deſcendentes poſſunt petere eis confirmari,& de facili impetrabunt:& eſt iniuria, ſi non impetrant. Ideo poſſunt appellare de iure canonico ad ſuperiorẽ, vt cogat,quòd confirmatio fiat:vt voluit glo.in c.bonæ memoriæ,

memoriæ,de poſtul. prælat.& voluit Bart. in l.i.§. permittitur.ff.de aqua quotid.& æſti. per illum text. & ibi Ang.Bart.in l.i.in fi.ff.de priuil.cred.in l. ſi mihi & Titio,circa fi.ff.de verb.oblig.Anto.de Butr.in c.i. de locatio.Bal.in addit.Spec.in tit.de locat.in viii.col.Imol. in c.ex parte,de feu.col.vii.Card.in c.pen.de poſtul.prælato.Roman.in l.ii.ff.ſolu.matri.& in rub. ff. de arbitr. ver. vndecimò. Bal.in c.i. quemad. feud. ad fœm. pert. Rom.in conſi.xxii.& Alexan.in conſi.lxxx.vol.i. col.v. idem tenet Pet.de Ancha.in conſil. clxxiiii. incip. Dominus Lazarinus, col.pen.verſi.vlteriùs aduertendum. & in conſil. clxx. incip. Talis caſus eſt.Ioan. de Ana.in conſi.lxxxiiii.col.fi.in princ.Alex.in conſi. lxxx. col.v. vol.i.& in conſi.xciii.incip.Viſis,in fi.lib.ii.Soc.in conſil.xcix.incip.in cauſa eximii,col.iiii.And. Sicul.in c.i. de locat.Deci.in conſi.cxxxi.& in cóſi.cccxxviii. Curt. in conſi.l.colum.iiii.ver. Tranſeamus. & in conſi. xlvii. Alex.in conſi.lxxxiii.volu.vii, Oldrad. in titu.qui feu. dar.poſſ.col.ix.Iaſ.in conſi.xxiiii.col.ii.vol.iii. & col.fi. Curt.in tract.feud. in ii. par.col.iiii.Caſſan. in conſue. fol.ccclxxxii. colũ.i. Nicol.Concordia cxxxix. Zaſ. in conſi.xiii.vol.i.vide Iaſ.in l.ii.col.vii.C. de iure emphy. Hipp. in ſingu.ccccxix. Afflict. ſuper conſti.fol. cxxxi. col.iii.& fol.ccci.colũ.iii. & ſeq. Boer.deciſ.cvii. Grat. conſi.lxxxvi.col.ii.vol.i.Ruin.conſi.cli.col.iiii. volu.i. etiam ſi emphyteuſis ſit noua,vt ibi per Ruin.conſ.clii. col.i.eod.vol.& conſi,clxvi.col.fi.vol.i. & conſi. clxviii. col.fi.vol.i.& cóſi.cciii.col.pen.vol.ii. Gram.conſi.ciui. xxviii.col.fin.Felin.in conſi.xxxii.col. fin. nume.xx.

Contrariam tamen ſententiam tenuit Imol. in l. ſi mihi & Titio,& in c.pen.de poſtul.prælat.Fulg in conſi. ccxxii.incip. Nobilis quidam, circa fin. Paul. de Caſt. conſi.xxxii.vol.i.Rom.in conſi.lxx.dum dicit ſe conſuluiſſe contra Bart.apud Ariminum.Bal.& Iaco. Aluar. in c.i.quemad. feud. ad fil. pert. Zaſ. in xi.conſil.volumi.i Gozad.in conſi.xxxix.colum.pen Grat.in conſi.cx. colum.v.volu.i.

Extende primam opinionem etiam in contractu liuelli facto de nouennio ad nouennium. Soc. in d.conſi. xcix.colum.iiii.

Secundò extende etiam ad colonũ temporalem, qui conduceret ſingulis annis.vt per Deciſ.Neap.ccxxxviii. Maria.Iun.conſi.l. col.ii.vol.ii.

Tertiò, extende etiam in feudo.Gozad.in conſi.viii. col.x.& Pariſ.in conſi.xxii.col.i.vol.i.Rip. in l.i.nu. vi. ff.de priuil.cred. Cõtrariũ Ruin.cõſ.clxviii.col.fi.vol.i.

Primò limitatur iſta doctrina Bart. vt non procedat, quando finita eſſet emphyteuſis propter culpam recipiẽtis, videlicet propter non ſolutionem: quia tunc nõ eſt dignus fauore, ex quo eſt in culpa. Vnde doctrina Bart. procedit, quando ob finitã generationẽ finitur emphyteuſis, ſecus quando ob culpam, vtputa, quia non ob ſolutionem, & ita concludit Rom.in conſi.ccxii. in princ. Pro quo facit quod notat Specu.in tit.de location.§.nec aliqua, verſi.lxxvii. Bart.in l.eũ qui, de interdict. & releg.Bald.in l.ii.C.de liber.& eor.liber.& in l.adoptiuũ. §.patronum.ff.de in ius vocand. Salic. in l.ii.qõ. xxiii. C.de iur.emphyt.Petr.de Anch.& Imol. in c. ex parte, de feud.vbi propter non ſolutionem patris excludatur filius comprehenſus in contractum emphyteuſis, ergo multò magis deſcendentes non comprehenſi. Grat. in conſi.xcvi.col.iii.vol.i.Ruin.conſi.clii.col.fi.volu.i. & conſi.clv.col.fi.vol.i.Rip.in l.i.nu.xii.ff.de priuil. credit.Felin.in conſ.xxxii.col.viii. Eſt verum, quod cõtrarium tenet Alex.in conſi.viii.in v.col.volu.i. Petrus de Anch.in conſi. clxxiiii. & cccxxi. Sed primam opinionem tenet ipſe idem Alex.in d.l.ſi mihi & Titio, col.fin. Corſet.in apoſtil.in c.bonæ, el ſecundo de poſtulatione prælat.Curt.in tract.feud.in ii.par.col.xxv.

Secundò limita, vt procedat infra annum: quia ſi nõ petierit infra annum renouationem hæredes ſeu deſcendentes non poterunt amplius petere.per tex.in cap. Titius, in tit.ſi de feud.fuerit controuerſia inter dominum & agnatum, & punit Roman.in conſi.xxii. in fin. & idẽ

in l.

in l. prætor ait.§.fi.ff.de ope.nou.nunt. refert & ſequitur Deci.in d.conſi.cxxxi.col.ii.Gozad.in conſi.xxxix. & in conſi.lxxi.col.i.& col.fin.Pariſ.in conſi.xxiii. col. xxxvi.vol.i.& in conſi.ci.col.fi.vol.i.Maria. Iun. conſi. lxxvi.col.fi.in fi.Ruin.conſi.xxxv.col.iiii.vol.i.Rip.in l.i.nu.xi.ff.de priuil.credit.Tiraquel.de retract.fol.xci.

Sed eam ſublimita,vt per Alexan.in d.l.ſi mihi & Titio,col.fi.per Deci.in conſi.cccxxviii.col.ii. Corſet. in apoſtil.ad Abb.in d.c.bonæ.Iaſ.in conſi.xxiiii.col. fina. volu.iii.Brun.in conſi.lxvii.colum.iii.

Contrarium ſumitur ex apoſtil.ad gloſ. in §. Titius. Ruin.conſi.cli.col.iiii.vol.i. Grat. conſi.cx. colum.iii. & ſeq. volumi.i.

Tertiò limita,non procedere in eccleſia,quia eccleſia non cogitur renouare.ita dicit Alexã. in d.l. ſi mihi & Titio,col.pen.& Rom.in conſi.lxx.Alex.in cõſi.lxxxiii. vol.vii.Iaſ.in conſi.xxiiii.col.fi.vol.iii.Gozad.in conſi. xxxi.colũ.pen.& in conſi. lxxi.colum.ii.& colum. fina. Sed tamen contrarium eſt verius & magis ✱ communiter tenetur,& ita loquitur Bart. in eccleſia in l.i.ff.de priuil.cred.& Petr.de Anch.in d.conſi.clxxiiii.& in cõſil.clxx.Alex.in conſi.lxxx.col.v. vol.i. Deci. in conſi. cxxxi.& in conſi.cccxxviii. & in conſi. lxxxviii. Curt. in tract.feud.in ii.par.col.xxv.Gozad.in conſi. lxxxvi. col.iiii.qui declarat. Grat.conſi.lxxxvi.colũ.ii. volu.i. Ruin.conſi.xii.col.pen.& fi.& conſi.xxxv.col.xiiii.volu.i.& conſi.cli.col.iiii.vol.i.& conſi.clii.col.ii. eo. vol. & conſi.clv.in fi.vol.i.& conſi.clxi.col.fi.vol.i.

Quartò limita, quando dominus pro ſe vellet retinere,quia tunc non tenetur reuocare.Abb.in c. bonæ, el ii.col.pen.de poſtul.prælat.& ibi Corſet.in appoſtil. Iaſ. in conſi.xxiiii.col.pen.volu.iii.Staph.de liter.grat. & iuſt. char.lxxix.Zaſ. in conſi.viii.volu.ii. Gozad. in conſi.xxix.col.pen.Rip.in l.i. nu.ix. ff. de priuil. cred. Sed contrariã opinionẽ tenuit Deci.in conſi. cccxxviii. circa fi.& in conſi.cxxxi.col.iii. dicẽs talem limitationem eſſe contra communem opinionem,.quæ per hanc

efficeretur eluſoria,ſi ſemper excluderetur is qui petit renouationẽ,propterea,quia dominus aſſereret ſe velle pro ſe retinere. vide Claudium in rub. qui feud. dar. poſſ.col.xxiii.Ruin.conſi.xii.colũ.i.& fin. & conſil. cli. col.i.& conſi.clii.col.i.& ſeq.vol.i.& clv.col.fi.vol.i.

Quintò limita, quando illi qui petunt renouationẽ ſunt de deſcendentibus, ſecus ſi de tranſuerſalibus: vt concludit Petr.de Anch.in conſi.cxxxiii.in ſecũdo dubio.ſequitur Corſet.in appoſtil.ad Abb. in d. c. bonæ. Iaſ.in conſi.xxiiii.vol.iii.colum.fi.Staph.de lit.grat.& iuſt. char.lxxix. Gozad.in conſi.xxxix.colum.fi.Ruin. conſi.xlv.col.pen. volu.i. Sed contrarium eſt verius & magis * communiter tenetur,quia in tranſuerſalibus loquitur Rom.in d.conſi.xxii.Alex.in d. conſi.lxxx. & in conſi.xciii.vol.ii.Deci.in d.conſi. cxxxi. & in conſil. cccxxviii.Gozad.in conſi.lxxi.col.i.& fi. Pariſ. in cõſi. ci.col.fi.vol.i.& in matre conſuluit Imol.conſi.xxxviii. in fi.refert & ſequitur Maria.Iun.conſi.lxxvi. col.xxvi. Ruin.conſi.xii.col.pen.& fi.volu.i. & conſi.cli. col. iiii. volu.i. & conſil. clii.colum.iii.volu.i.conſi.clxi.colum. pen. volu.i.

Sextò limita, ſi modò petentes renouationem ſint hæredes inſtituti ab eo cui facta eſt conceſsio, ſecus ſi extranei eſſent inſtituti, quia illi præferrẽtur: ita dicit Imol.in conſi.ſuo incip.Quidam Thomas de Panor.ſequitur Alex.in d.l.ſi mihi & Titio.col.fi.Alex.in conſi. clxi.vol.vii.& conſi.x.col.fi.vol.iii.Corſet.in loco prææallegato.& de hæredibus loquitur Bald.in cap.i.quẽad. feud.ad fil.pertin.Abb.in d.cap. bonæ. Gozad. in conſi. lxxxvi.col.iiii.Affli&.ſuper conſt.fol.clxxi. colum.iii. Pariſ.in conſi.xxiii.col.xxv.volu.i.Grat. in conſi. xcvi. vol.i.col.iii.& in conſi.cx.col.iii.eo.volu.Ruin.in cõſi. v.in fin. volu.i.Rip.in l.i.nu.viii.ff. de priuil. credit.

Sed contrarium in feudo ſeu emphyteuſi non hæreditariis tenet Deci.in conſi.lxxviii. Affli. ſuper conſti. fol.ccci.col.iii.Ruin.conſi.xii. col. pen. & fin. volu.i.& conſi.cli.col.v. vol.i. Qui ampliat,etiam ſi ſtetiſſet per

agnatum

agnatum habere rem ex contractu ſi ratificaſſet.

Septimò limita, ſi modò res eſſet integra, ſecus ſi alii facta eſſet conceſsio antequam petant renouationem. ita dicit Rom.in conſi.lxx.allegat.cap.i.de nat. feud. & iſtam ſequitur Corſet. in loco pręallegato. Gozad. in conſi.xxxix.col.fin.& in cõſi.lxxi.col.i.& col.fi. Afflict. ſuper conſti.fol.clxxi.col.iii.Ruin.conſi.v. in fi. volu.i. Sed contrarium tenet Alex. in d.l.ſi mihi & Titio, col. fi.per text. in §.Titius filius, ſi de feud. fue. contr. inter dom.& agna.& reſpondet ad c.i. de nat.feud. Alexand. in conſi.lxxxiii.vol.vii.Gozad.in conſi. lxxxvi. col.iiii. Pariſ.in conſi.xxviii.col.i.vol.i.& col.ſeq.

Octauò limita, niſi in feudo deſinentibus omnibus maſculis fœminæ peterent renouationem inueſtituræ, cuius regulariter fœminæ ſunt incapaces. Fulg. in conſil.ccxxii.

Nonò limita, nam ſupremus princeps poteſt abrogare huic iuri, & iuſta cauſa abrogandi eſt, quando alteri concedit propter benemerita. Pariſ. in conſil. xxiii. col.xxxvi.volu.i.

Decimò limita, quando interueniſſet præſcriptio. nam princeps non tenetur facere gratiam de rei illi in quem eſt præſcriptum. idem Pariſ. in conſil. xxiii. colum.xxxvi.volu.i.

Vndecimò limita, quando filia eſt excluſa ſtantibus maſculis, quia etiam ꝙ maſculi deficiunt, fœmina non poteſt petere renouationem.Rui.conſ.xv.col. fi. vol.i.

Duodecimò limita, vt per eundem in conſi. xlv. col. pen. & ſeq.volu.i.

Et quis dicatur proximior, vt petere poſsit hanc renouationem.idem Ruin.conſi.xlvii.col.fi.vol.iii. Et intellige pro eiſdem conditionibus, pro quibus reperitur res locari extraneo tempore renouationis faciendę, non autem de conditionibus adiectis in primo inſtrumento locationis factę. Rip.in l.i.col.iii. ver. Quintò intellige.ff de priuil.credit.

CONCLVSIO XIII.

ARGVMENTVM.

Confeſsio facta in libello ſupplici nocet. quod ampliatur,& reſtringitur.

CONFESSIONI ſupplicantis ſtatur in eius preiuditium.l.cum precũ, & ibi Bal. C.de liber. cau.& ibi Salic. & propterea probat mandatum ex ſola aſſertione facta in ſupplicatione principis porrecta. Feli.in c.cum in iure.col.fin.de offi.deleg.

Amplia ſi reſcriptum etiam eſſet ſubreptitiũ. Caſſan.in conſi.xlvi.col.iii.licèt contrarium Franc. in c.ſi. col.ſi.de iureiuran.in vi.Aret.in l.i.in §.ſi quis ſimpliciter.col.ſi.ff.de verb.oblig. Amplia, etiam ſi reſcriptum ſit reprobatum,vt per Abb.& Felin.in c.examinata,col. ii.in ſi.de reſcrip. Amplia, etiam ſi eſſent verba narratiua,vt per Soc.in conſi.xli.col.pen.idem in enuntiatiuis dicit Maria. in c.ſi. colum.xxiiii.de libel.oblat. deciſ. Neap.lxxi.in nou.in libello vide Iaſ. in §. ſi minus. col.iii.inſti.de actio. Amplia,vt per Maria. in c. i. col. xxxii.de litis conteſt.& per Nicel. concord.Bart. cxcv. Amplia etiam ſi reſcriptum ſit reprobatum.per Abb.& Feli.in c.examinata,col.ii,in fin.de reſcrip.deciſ.Neap. lxxi.in nou. Amplia etiam ſi contra reſcriptum ſit lata ſententia,vt in eadem deciſ.lxxi.in nou.de mente Ioã. And.in cap.cum impoſitionibus,ibid.alleg.& an poſt talem confeſsionem admittatur reuocatio erroris. Felin. in c.ii.col.xi.de lib.obla.Guid.Papæ in ſing.xxxii. Iaſ. in §.ſi minus col.ii.inſti.de actio. An poſsit venire contra confeſsionem precum.Rip.in i. lib.reſpoſ.i.col.xv. Et quando probet confeſsio reſultans ex libello. vide Soc.in conſi.ccxliiii.col.pen.& idem in porrigente libellum.Iaſ. in §.ſi minus.colum.ii.inſti.de actio.vbi limi-

tat,& probat text.l.ii. vbi Bart.de inſtitu. & ſubſtitu.& ibi Alexan.& Iaſo. Idem eſt in reo, qui ſi aliquid fateatur in ſuis exceptionibus ſtatur illis contra ipſum reum.l.i.C.de his qui pœn.nom.& ibi not.Bart. & alii. & idem Bart.in l.ii.§.ſi quis abſente,in fin.ff.de confeſ. Roman.in conſi.lix. in vlt. dubio, & in conſi. ccxxxv. in vii.dubio. Barbat.in conſi.iii.vol.ii.colum. penult. Idem eſt in cõfeſsione in libello,vt in d.l. cum precum.

Amplia etiam,vt producens ſcripturam cenſeatur fateri omnia ea quę in dicta ſcriptura continentur Grammat.conſi.ciui.lxxxix. col.i.

Primò limita,niſi ſint verba narratiua,quia tunc reuocari poſſunt. Bart. in l. qui filiæ familiæ. ff. familercif. & in l.prædia.C.de pręd. minor. quod ſubintellige,niſi ſint narratiua neceſſaria in actu de quo agitur, arg.l. optima.C. de contrahen.& commit.ſtipu. declarat Deci. in l. ii. C. de inſtitu. & ſubſti. col.ii. Purpurat. in l.edita,colum.xiii.C de eden. Maria.in cap.fina. col.xxiiii.de lib.obla. Iaſo. in conſi. xxi.col.ii.volu.iii. Aliter declarat Ruin.conſi.xli.col.v.volu.i.

Secundò limita, vt non procedat in confeſsione emanata in capitulis productis per partem in iudicio: quia illis non ſtatur in præiuditium producentis, nec cõfeſſio afficit ipſum producentem. Alexan.in conſi.cxxxiii. colum.iii.volu.i.& in conſi.viii.colum.pen. volumi.ii. Grammat.conſi.ciui.xiii.colum.iii. & conſi. xli. colum. pen. Contrarium Barbat.conſi.iii.col. penult. volu.ii. vide Alexan.in conſi.clxxii.volu.vi.colũ.i. Alexand. in conſi.xxxv.volumi.vii.& in conſi.xxxiii.col.iii. volu.i. & in conſi.lxxx.col. pen.volu.ii. In poſitionibus ſtatur confeſsioni.Alex.in conſi.cxviii.colum.ii.volu. ii. & in conſi.lxxi.col.i.& ſeq.volu.iii.Feli.in c.examinata, colum.ii.& ſeq.de iudi. An poſitio facta in articulis poſſit reuocari,vide Staph.de lit.grat.& iuſti.char.clxxvii. An articuli & poſitiones ſint idem, vide Maria. in cap. fraternitatis,col.ii.de teſtib.

Tertiò limita, quia non ſtatur contra confitentem,

vt inci-

vt incidat in periurium, vt not. Barb. in conſil. xii. colum.penult. volumi.ii.

Quartò limita, vt non procedat ante litem conteſtatam: quia ante litem conteſtatam poteſt reuocari talis confeſsio emanata in libello.l.ſecunda.C.de eden. Soc. in conſil.xli.colum. penult. Purpur. in l. ii colū. xvii.in c.fin.col.xxiiii.de lib.oblat. Alex.in conſi. lxxi. colum.i.volu.iii.

Quintò limita, quando quis narrat verba partis contrariæ, quia non videtur illa fateri: vt per Alexand. in conſi. xlix.colum.iii.volu.vii.Deci.in c.iurauit, in primis verbis de probat. Purpur.in l.edita, colū .viii.C. de eden. Claud.in l.Gallus.§.idem credendum, colū.iii.ff. de lib.& poſth.

Sextò limita, vt per Soc.in d.conſi.xli.col.fi. quando verba fuerant prolata in libello, qui fuit impugnatus per aduerſarium: quia non poteſt amplius in eo ſe fundare. Maria.in c.fi.col.xxiiii.de lib.obla.

Septimò limita, ſi pars aduerſa negauerit contenta in ſupplicatione, vt per Alexand. in conſil. lxxvi. colum.ii volu.vii.

Octauò limitatur, quando libellus eſſet ſcriptus manu ipſius confitentis, aliàs ſecus: vt dicit Bart.in d.l.cum precum, ſed iſtam limitationem impugnat Imol. in d.c. ſi cautio, colum.viii.verſi.nec placet, de fid.inſtrum. & impugnat Maria.in d.cap. fin.colum.xxv. de lib. oblat.

Nonò limita, quando quis produceret acta cum proteſtatione, quòd volebat iuuari in parte & partibus &c. vt per Soc conſi.xxxvi.col.fi.vol.iiii.

Decimò limita, vt probent tantùm, quod eſt neceſſarium ad actum. Aymo conſi.cxcix.col.iii. & iſta dicitur ficta confeſsio ſecundū Soc.in conſi.cxxii.col.ii.vol.iiii.

CONCLVSIO. XIIII.

ARGVMENTVM.

Vxor de bonis mariti, vt turpis ſuſpitio euitetur, præſumitur acquiſiuiſſe.

VXOR, ſi quid tempore cōſtantis matrimonii quæſierit, cauſa euitādi turpem ſuſpitionem, prę ſumitur de bonis mariti quæſiuiſſe.l.Quintus Mutius.ff.de donat.int. vir.& vxo.Caſſan.de conſue.fol.clxxxix. colum. iiii & fol. clxxxix. colum. i. & ſeq. non tamen aliūde quæſitum quęrit marito. Alexan. in conſi.cxxxi. volumi. iiii. colum.i. Extende, etiam in concubina, vt per Modern. Hiſpan. in rubr. de donationib. inter vir. & vxor.fol.lv.colum.iiii.Pariſ.conſi. viii.in iiii. colum. volumi.i.Boer. deciſ.lxxxi.Alciat.de præſumpt. in iii. regula in xxvi.præſumpt. vbi tenet contrarium, etiam in vidua: vt per Alb. in l.etiam.C.de donat. inter vir.& vxor.Ioan.Cror.in l.frater à fratre, col.xxxiiii.ff.de condict.indeb. Declara, vt per Ang.in conſi.cxli.Caſſan.in conſue.fol.clxxxix.colū.i. & ſeq. Cremen. in vi.ſingu. Hiſpan.in rub.de donat.inter vir.& vxo. Felin.conſi.lv. colum.iiii.& ſeq.declara, vt per Ripam in l. fœmine.C. de ſecund.nup.in xx.quæſtio. Ioan. de Garo.in rub. de ſecund.nupt.fol.xxvii. Pariſ.conſi.lxxx.colū.ii.volu.i. Alciat.de præſumpt.in iii.regula nume. 2.vi.præſumpt. vbi declarat. Amplia, quando mulier eſſet adulterata conſtante matrimonio.Hiſpan.in rub. de donat. int. vir.& vxor.fol.lv.col.v.Amplia, etiam ſi agatur in non habente rationē à muliere.Hiſpan·loco citato fol. lvi. col.i. Amplia, etiam vt hęredi competat tale beneficium allegandi bona quæſita de pecunia mariti. Pariſ. in conſ.lxi.col.ii.volu.i.ēt ſi maritus negaret ſe dediſſe vxori ſuæ pecuniā, vt per Aret. in conſi.xxxi.col. pen.

Extende,

Extende,etiam quòd in dubio cenſeatur quæſitum tẽ pore contracti matrimonii,ſecundum Aretin.in conſil. xxxi.licèt contrarium velit Salicet.in l.etiam.C. de do nat.int.vir.& vxo. Contrarium Alexã. in conſi·xlii.volu.v.Claud.in l. qui iure familiaritatis.ff. de acq. poſſ. Alciat.de præſump.in iii.reg.in xxvi.præſump.vide Syluam nuptialem fol.cxv.colum.i. & ſeq.ponẽtem plures ampliationes & limitationes.

Primò, limita hoc eſſe verum, ſi ſit contentio inter vxorem & maritum vel eius hæredem,ſecus ſi ſit contentio inter ipſam mulierem & extraneum: vt per Bald.in l.ſi vxorem.C.de condi.inſer.& Alex.in l. qui iure familiaritatis.ff.de acquir. poſſeſſ.Hiſpan.in d.rub. fol.lvii. colum.ii. Contrarium Deci.in conſi.ccxxxvii.in fin.& in conſi.cxi.vol.iii.

Secundò limita,niſi mulier ſit induſtrioſa, quia tunc præſumitur ex induſtria ſua quæſiuiſſe.vt per Bal. in l. cum oportet.col.iii.C.de bon.libert.Petrus Gerard. de Petraſancta in ſing.xcix.Ioan.Crot.in l frater à fratre, col.xxxiiii.ff. de condict. indeb. Rip.in iiii. reſponſ.in iii.lib.Hiſpan.in rub. de donat. int.vir.& vxor.fol. 39. col.ii.& ſeq.& fol.lvi.col.iiii.& ſeq.Alciat.de præſump. in iii.regula in xxvi.præſumpt.

Tertiò limita,niſi appareat mulierem habuiſſe pecuniam à conſanguineo:quia tunc non præſumitur à marito accepta;& ideo ſibi non quæritur,vt per Bal.in d.l. cum oportet,col.iii.C.de bon. quæ lib.Caſſan. in conſi. xxix.Aymo in conſi.lxi.col.ii.

Quartò limita, vt propterea poſsit agi contra mulierem ad pretium,non autem quòd bona ſint viti. vt declarat Bart.in l.& ſi tempora.C.de fid.inſtru.lib.xi. Io. Crot.in d.l.frater à fratre.col.xxxiiii.Signor.Homod. in conſi.cxx.Rip.in iiii.reſpon.in iii.lib.in fi.Bauer. in verbo Præſumptio ſing.xxxvii.Beltran.in conſ.cxcviii. col.fi.vol.iii.Hiſpa.fol.lvii.col.i.in d. rub. Pariſ. conſi. lxxx.colum.ii.volum.i.Aymo.in conſi.lxxxi.Tiraquel. de retract. fol. lxi.Boer. deciſio.lxxxi. Alciat. qui declarat

clarat in vi.regu. in xxvi. præſumpt.

Quintò limita, niſi conſtaret ex confeſsione viri, ꝙ pecunia erat ipſius mulieris, vt per Signor. Homod. in d.conſi.cxxii.Boer.deciſ.lxxxi.Soc.in conſi.lxv. in xx. arg.Ruin.conſi.xliiii.col.ii.volu.v.& conſi.xcvi. col.v. vol.v.vbi limitat.Pariſ.in conſi.lxii.vol.i. Aret.in conſ. xxxi.colum.iii.& ſeq.vide Alciat.diſtinguentem in tra ctа.præſumpt.in iii.reg.in xxvi.præſumpt.ver. decimò declarat. Qui diſtinguit, quòd ſi emptio ſit à muliere marito expreſsè cõſitente vel tacitè, quia erat præſens, & non contradicebat ei in inſtrumento dicitur pecuniã eſſe mulieris & à muliere ſolutam, & tunc maritus vel eius hæredes tenentur ſtare huic aſſertioni.Si verò maritus emit nomine vxoris abſentis, & ſoluit pecunias, quanuis aſſerat tales pecunias eſſe vxoris ſuæ, quia tamen præſumitur cõfeſsio ſimulata & ex cauſa donationationis,talis cõfeſsio nihil operatur. Idem ſentit Rui. conſi.xliiii.col.ii.vol.v.Alexan.in conſi. xxii.volu.iiii. Rip.in iiii.reſpon.in iii.lib.Hiſpan. fol.lvii. col.i. in d. rub.Aymo.conſi.lxi.col.iii.in prin.ver.ſed hic ſumus. Contrarium Salicet.in l.ſi mater.C.de contrahẽ. empt.

Sextò limitã,niſi alia præſumptio excluderet ipſam: vt per Corn.in conſi.cccxxxii.col.ii.vol.i. quia vna pręſumptio aliam excludit. Bart. in l.diuus.ff. de in integ. reſt.Aretin.in conſi.xxxi.col.ii.Hiſpan.fol.lvi.col.iiii. in d rub.Aymo in conſi.lxi.col.ii.

Septimò limita,vt habeat locum in petitorio,non in poſſeſſorio:vt per Soc. qui declarat qualiter illud procedat in conſi.cxxxi.col.ii.Hiſpan.in rub.fol.lvii.col.ii.

Octauò limita,niſi maritus aſſereret,quòd pecuniæ non eſſent profectæ ab ipſo de voluntate ſua tacita vel expreſſa: vt per Aretin. in conſi.xxxi.col.i. contrarium ipſe col.iii.& ſeq.

Nonò limita,vt per Alex.in conſi.iiii.col.ſi.volu.iii.

Decimò limita, vt per Caſſan.in conſi.xxix. quando habuit a principe.

Vndecimò limita,ſi appareret vxorem habuiſſe ante

matri-

matrimonium. Alex.conſi.xiii. volu.v. Aymo in conſil. lxi.colum.iii.

Duodecimò limita,vt ꝑ Caſſa.ĩ cõſue.fol.143.co.iiii.

Decimotertiò limita, quando maritus interuenit in eo contractu in quo conuenit pecuniam proceſsiſſe à muliere. Alex.conſi.xxiiii.col.i.volu.i.Aymo in conſil. lxi.col.ii.Salic.in l.nõ ꝓpria, in fi.C.ſi quis alt. vel ſib.

Et not.quòd ſi mulier negat fuiſſe quæſitum tempore conſtantis matrimonii debet probari, de quo vide Aret.in conſi. xxxi. Et quis debeat probare, ponit Hiſpa.in d.rub.fol.lvi.col.i.& ſeq.

Decimoquartò limita, ſi conſtat mulierem habuiſſe bona,ceſſat iſta præſumptio. Aymo in conſi.lxi.col.iii.

Decimoquintò limita,in iudicio poſſeſſorio,quo iſta p̃ſumptio nõ procedit.Alciat.in iii.reg.in xxvi.p̃ſump.

Decimoſextò limita in muliere diuite, quæ nupſerat pauperi. Alciat. ibid.

CONCLVSIO XV.

ARGVMENTVM.

Confeſſus delictum,ſed cum certa qualitate, an illa reiecta puniendus ſit,& quomodo.

Adde Vasq. ... Illustr. ... xu. 8.

SI CONFITETVR aliquis delictũ,quod ſui natura eſt illicitũ, licèt inſerat qualitatem propter quam delictum non punitur, tamen ſtatur contra confitentem quò ad delictum, non quò ad qualitatem Bart.in l.Aurelius. §. idem quæſiit.ff. de lib. legat. per tex.in l.i.C.de ſiccar.in l.ſi non conuitii.ff.de iniur. idẽ tenet Bal.in l i.C.de confeſſ.col.ix. Abb. in c. cum veniſſent,de inſtitu.Philip.Franc. in c.i.col.iiii. de cõfeſſ. in vi.Abb.in c.bonæ,in fi.de poſtul.prælat. Bald.in l.ii. circa fin.C.de donat.ante nupt.& iſta eſt * communis opinio

opinio ſecundum Iaſ.in l.vt vim.ff.de iuſt.& iur. Alex. in l.ii.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de verbo.oblig. Soc. in l.i. col.vii.ff.de vulg.& pup. Lanfran.in c. quoniam cõtra, col.iiii.in ver.confeſsiones,de probat. Felin.in c. auditis,col.xvii.de præſcrip.ſequitur dictum Bartholi in d. §.idem quæſiit.Alexan.in conſi.ii.col·fi.volu.iiii. Alex. in l.decem,col.vlt.ff. de verb.oblig.Deci.in c.uenerabilis,col.ii.de except.Hippol.in ſing.clxxxv.in pract. cri mi.§.poſtquam col.iiii.& ſeq.in l.repeti, col. vii. ff. de quæſtio. Limita vt per Feli.in c.cum venerabilis, colũ. iiii.de except.) Sed contrarium tenuit Salicet. in l.i. in verſi.iiii.ponitur.C.de confeſſ. Alexã.in conſi.lxxxvii. in i.volu.Hipp.in conſil. cxxxvi. qui, nu.31. dicit opinionem contra Bart. magis communem & æquiorem. Iaſo.in §. Item ſi quis,el ii col.x.inſt. de actio.

Adde iſtud procedere etiam in ciuilibus, vbi contra confitentem eſt præſumptio,vt per Alex.in coſi. xxxix. vol.vii.& in conſi.ii.col.fi.vol.iiii.

Limita primam opinionem,vt per Abb.in cap.auditis,de præſcrip.vt talis ſic confitens puniatur non pœna ordinaria,ſed alia minori pœna.& ibi Feli.ſequitur Alexan.in l.non ſolum.§.ſciẽdum.ff.de oper.nou. nunt. Feli.in c.ſignificaſti,il ii.in pen.col.de homic. Hipp. in ſing.clxxxv.Lanfr.in cap.quoniam contra, in ver Confeſsiones,colũ.iiii.de probat. Hippoly. in pract.crim.§. Poſtquàm, colum.v. Grammat.vot.ii. colum.i. Ferrat. caut.v. Felin.in cap.Afferte,colum. v. de præſumpt. in cap.cum venerabilis,colum.iiii.de exceptio.Feli.in d.c. auditis,col.xvii.de præſcr.& co.ſeq.& in d.c.ſignificaſti Affli.ſuper con ſtit.fol.cccxxii.col.ii.in fin.Grat. conſi. lxi.col.ii.vol.ii.Guid. Papę quæſtione ccccciii. Alciat. in l.i.§.ſi quis ſimpliciter,nu.22.ff.de verb.oblig. Aret. in l.ii.col.fi.ff.de verb.oblig.Rui.conſi.x.colum.iii.volu.x. Boer. deciſ.clxv. Amplia vt per Grat. conſi. lxi. colum.ii. volu.ii. Amplia etiam in ciuilibus, quando præſumptio eſt contra confitentem ex qualitate. Grat. conſi.cxxvii. col.ii. Et licèt Soc. in l. non vtique.ff. de

except.videatur impugnare iſtam limitationem,tamen illam defendit Deci.in c.cùm venerabilis,col.ii. de except.vide Sylu.nuptia.in xxxi.fol.& licèt Felin.videatur impugnare iſtam limitationem,tamen eam defendit Claud.in l. nō ſolùm. §.ſciendum.ff.de oper.nou.nunt. Item limita, quia confeſsio delicti iuſtificatur ex probationibus poſteà factis,ita quòd confeſsio intelligitur ſecundum mentem & intentionem confitentis,ita quòd confeſsio intelligatur de actu iuſtificato ex probationibus,& non de alio actu,qui ſonat in delictum, & non ſit iuſtificatum ex probationibus:vt per Alex. in conſi. xxx.col.fin.volu.vii.& qualis ſit iſta pœna vide Hipp. in l.i.§.diuus col.pen.ff. ad l. Corn. de ſicar. Grammat. vot.xxiii,col. fin. Contrarium ipſe in vot.ii, circa fin. vbi tenet poſſe tranſmitti ad triremes, & vide etiam eū in vot. xviii. Et an talis confeſſus crimen qualificatè poſsit torqueri,vt precisè reſpōdeat, vide eundē Gram. d.vot.ii .& vot.xxiiii.col.i.

Tertiò limita,quando dictum eſſet, confiteor occidiſſe hominem ad meam defenſionem,& non aliter nec alio modo:ita Iaſo. in §. item ſiquis el ii. col.x.Inſt. de actio. licèt contrarium Aret.in l.decem. colum.fina.ff. de verb.oblig.

Quartò limita,vt per Feli.in c.cùm dilecti, colum.i. de accuſatio.

Quintò limita, quando probationes poſſunt ad defenſionem referri. Felin. in cap. ſignificaſti, colum. v. de homicid.

Sextò limita, ſi apparenter non eſt malum, vt eſt quando quis recipit & expendit monetam falſam, quam exiſtimant bonam.Grat. in conſil.cli.colum.penult.volumi.ii.

CONCLVSIO XVI.

ARGVMENTVM.

Hæredes etiam extranei comprehenduntur in materia tranſitoria ad extraneos.

IN MATERIA tranſitoria ad extraneos hęredes vel cum hæredibus, comprehenduntur etiam extranei hæredes. Fallit, niſi dictum eſſet de maſculis: quia tunc non venit extraneus, ita tenent Bald. Paul. de Caſtr. & Rapha. in l. Gallus, in §. etiam ſi perentes. ff. de lib. & poſth. vt per Deci. in conſi. cccxlv. Soc. tamen in §. etiam ſi parentes. ſentit contrarium. vide Claudium. ibi col. pen. Iaſ. in cõſi. cxviii. col. pen. & col. fi. vol. iiii. Alex. in conſi cv. col. ii. vol. i. Gual. caut. x. de acquir. hæred. Beltran. in conſi. xxiii. col. xii. volumi. i. Deci. in c. in præſentia, colum. xviii. de proba. Pariſ. in conſi lv. col. i. vol. ii. Maria. Iun. conſi. xxxvii. col. fina. Grat. in conſi lv. col. i. in fi. vol. i. Ruin. conſi. cxxii. col. i. vol i. & conſi. cviii. col. pen. volu. iii. Sed an requiratur tunc, quòd filii ſeu liberi ſint hæredes, vel ſufficiat illos eſſe deſcendentes tantùm. Paul. de Caſt. in l. ex facto, in §. ſi quis autem, in fin. ff. ad Trebel. & ſequitur Soc. in l. ſi filius patri. ff. de vulg. & pupil. Crot. in repe. §. duo fratres, in i. colum. vlt. chartæ. Iaſo. in l. ſi non ſortem. §. libertus, de con. ind. diſtinguunt, aut dictum eſt liberis hæredibus, & tunc vtraque qualitas requiritur. Alexã. in conſi. x. colum. pen. volumi. iii. Guid. Papæ in ſingu. Dcccccli. & quòd ſint deſcendentes, & quòd ſint hęredes. vidé omnino Alexand. in l. ſed ſi hac §. liberis, colum. i. ff. de in ius vocan. & Imol. & Alexand. in l. quod dicitur. ff. de verb. oblig. col. ix. cum pluribus ſequen. Iaſo. in l. ſi quis id quod, colum. v. ff. de iuriſd. omn. iud. in ſecunda ſublimit. Ferat. caut. xxxvi. Si verum dictum ſit ſimpli-

citer hæredibus maſculis, & ſic verbū in liberis tantùm verificetur, tunc non requiritur quòd ſint hæredes ipſi deſcendentes. vide Claud in d.§.ſi quis autem, in fin.& ibi. Alexan.Iaſ.in conſi.vii.colum.ix.volumi.iii. Crem. in ſing.xiiii.Beltrand.in conſi.xlii.colum.ii. volum.iii. Afflict.ſuper conſtī.fol.ccciii.colum.i.

Sed contrarium ſentit Bart.in l.iuris iurandi.§. ſi liberi.ff.de oper.libert.vbi dicit,quòd ſi ſit dictum hæredibus maſculis,requiritur quòd filii ſint hæredes.& idē ſentit Bald.in titu.an agna.vel.fil.col.iiii.Alex. in cōſi. xxvi.colum.ii.& ſeq.volumi.v.& in cōſi.xxviii.col.pen. vol.v.& in ver. confirmo,& in verſi. confirmari.Curt. in tract.feud.in i.parte ver.quarto.Et pro iſta opinione eſt caſus in c.i.de eo qui ſibi & hęred. ſuis, iunctis his quæ ponit ibi Iacob.de Beluis,Aluar.& Cardin.vbi tex. loquitur de eo qui ſibi & hæredibus maſculis fuit ſtipulatus,& tamen concludunt,feudum eſſe hæreditarium:ita quòd non tranſit in deſcendentes, niſi ſint hæredes. Ioā. Anto. Alexand.in conſil. xviii. Franc. Curt. in conſi. cxxxviii.colum.v.Pariſ.cōſi.xlviii.col.fi.vol.iiii. Ruin. conſi.clxxiiii.colum.i.ii.& iii. volu.ii.& colū. v. & ſeq. Beltrand.conſi.xviii.col.i.in antiq.vol. Idem ſi dictum ſit filiis hæredibus.Ruin.in conſi.xv.col.iiii.vol.i.

Et quando eſt dictum pro ſe & hæredibus, dicitur feudum hæreditarium, ita per Loffred. in conſi. xiiii. colum.ix.Grat.in conſi.iiiī.col.vii.vol.i.Ruin.in cōſi.i. colum.v.volu.i. Idem ſi dictum ſit, ſi filiis hæredibus. Ruin.conſi.xv.col.iiii.volu.i. Quando autem dictū eſſet pro ſe filiis & hęredibus. vide Ruin. in conſi. ccxii. col.iiii.vol.i.& ita obtinui in Rot.in cauſa triuiſina feudi coram d. Ioan.Clerici. Idem tenet Paul.de Caſt.in §.& ſi parēte.colum.fi.in princ. verſi.ſed an requiritur. Areti.ibi col.fi.Paul de Caſt.in conſi.lxxvii.incip.Viſis & conſideratis omnibus.colum.fi. in fin.volu.i.Non tamen alio reſpectu vt feudum tranſeat ad extraneos hæredes.Deci.in conſi.ccviii.colum.iii. & ſeq. & idem videtur tenere Afflict.ſuper conſtit fol.clxxxiiii. col.iiii. in fi.

in fin.Loffred. in conſi.i. vbi latiſsimè, & in conſi.xlvi. Pariſ.in conſi.xxiii.colum.xx.volu.i. & in conſi. xlviii. col.fi.vol.iiii.Maria.Iun.in conſi.lxxii.colū.v Grat.in conſi.lvi.col.iiii.vol.i.Maria.Iun.conſi.lviii. vol.ii

Contrarium,Deci.in conſi. cccxcv.colum. ii. vbi tenet,quòd feudum non eſt hæreditarium, ſi inueſtitura dicat pro ſe & hæredibus ex ſe deſcendentibus vtriuſq; ſexus. & Iaſo. in conſi.100.volumi.iiii.colum fin. vide deciſ. Neapol.cxl.& cxcv. colum.pen.& ccxl.colum. penult. in fin. Curt. in tract. feud. in i.parte colum. xxvi. Marian. Iun. in conſi. lxxii. colum. v. Aymo in conſi. cxcvii.colum.ii.vide Soc. in d.conſi.50. volum. iii. colum.pen. An per hoc quòd ſit dictum de hæredibus legitimis,ſit feudum hæreditarium.Gozad.in conſi.xxvi. colum.iiii. An eo caſu quo eſt neceſſarium, quòd deſcendens ſit hæres,ſufficiat quòd ſit inſtitutus in re certa. vide Paul.de Caſt. in d.§.etiam in fi.col.Guid. Papæ quęſt.cccclviii.Verùm ſi emphyteoſis ſit recepta pro hęredibus,intelligitur pro liberis, etiam non hæredibus. Bero.ſic tenet quæſt. xvii. qui dicit communem, quod pronunciatum videtur cōtrariari præcedentibus.Quid ſi dictum ſit pro hæredibus & ſucceſſoribus vtriuſque ſexus? Loffred. in conſi. i. quod eſt hæreditarium & in conſi.xlvi.vbi in v.colum.in prin:declarat, quòd interſit,an ponatur verbum hæredibus in materia in qua nō ſit tranſitus in extraneos, vel in materia quæ tranſit ad quoſcunque. Quid ſi facta ſit conceſsio Titio & hæredibus ex ſuo corpore deſcendentibus ?Affli. ſuper conſti.fol.cccii.col.iii.Pariſ.in conſi. iiii.colū. v. volumi.i. Quando dictum eſt pro ſe hæredibus liberis vel deſcendentibus.vide Ruin.conſi.cxviii.col.i.& ſeq. volumi.i. Quando dictum eſt pro ſe filiis & hæredibus,vide eundem Ruin. conſi. cxxii. colum. i. in fin.& ſeq. volu.i. & ibi etiam quando dictum eſt pro ſe filiis maſculis & hæredibus. Quando quis eſt ſtipulatus pro ſe & filiis, videtur ſtipulari pro eis tāquam hęredibus.Rui. conſi. ccxii.col.iiii.vol.i. Quod ſi facta ſit conceſsio Titio &

eius hæredibus ex ſuo corpore legitimè deſcendenti-bus,ita quòd maior natu minori præferatur, & maſcu-lus fœminę. Afflict.ſuper conſt.fol.cccii. col. iii. & ſeq. Quando præſumatur feudum fore antiquum & hære-ditarium.Ruin.conſi.li.col.iiii.volu.v. Quando dicitur pro ſe hęredibus & ſucceſſoribus,eſt feudum hæredita-rium.Pariſ.conſi.ii.col.iiii.volu.i.& in conſi.iii. col. ii. volu.i.& in conſi.iiii.colum.iiii.volu.i. declara, vt per eundem in conſi.v.colum.i.in fin.vol.i.& in conſi.xxiii. colum.xxii.volumi.i.& in conſi.cvi.colum. iii. volu. i. Quando dictum eſt pro ſe & eius hæredibus legitimis & ſucceſſoribus,idem Pariſ.in conſi.xvi.col.ii.volu.i.& in conſi.lxv.col.ii.volu.iii. Quando feudum eſt receptum pro ſe & ſuis de domo ſua,an feudum ſit hęreditarium, ponit Maria.Iun.conſi.ciii. volu.ii. Quid ſit receptum pro ſe & filiis & hæredibus maſculis & fœminis, an etiã pro hæredibus extraneis? vide eundem Maria.conſi.cx. colũ.iii. volu.ii. Quando dicitur pro ſe & filiis ſeu de-ſcendentibus,eſt feudum ex pacto & prouidentia. Pariſ. conſi.v.col.i.vol.i. Quando dictum eſt pro ſe & hære-dibus quibuſcunque, vide eundem in conſi. ccxxxvii. colum.xxi.vol.i.

An pręſumatur feudum hæreditarium vel ex pacto & prouidentia. Pariſ. in conſi. xxiii.col. xvii.volu.i. & col.xx.Ruin.in conſi.xvii.volu.i. Et feudum poteſt effici quòad quid, & quòad quid non hęreditarium. Pariſ. in conſi. xxv.volu.i. Et dicit idem in conſi.lxv. col.i.& ſeq.vol.iii.quòd feudum pro ſe & hęredibus receptum, dicitur hæreditarium. Limita,ſecus quando dicitur re-ceptum pro ſe & hæredibus quibuſcunque:quia dicitur ſimpliciter hęreditarium.Marian. Iun.in conſi.lxxii.co lum.iiii.& ſeq.vol.& vide eundem conſi. cxiiii.colũ.ii. vol.ii.& quando dictum ſit pro filiis & hæredibus.vide Pariſ.in conſi.xlviii.col.ii.volu.iiii. Et quando dictum eſt pro ſe ſuiſque hæredibus filiis & liberis vtriuſque ſexus,ex eo & eius hęredibus filiis & liberis vtriuſq; ſe-xus legitimè deſcẽdẽtibus.Maria.Iun.in cõſ.xii.col.vi.

Con-

CONCLVSIO
Et Regula XVII.

ARGVMENTVM.

Rogatus de reſtituendo quod ſupererit ex hæreditate ad quid teneatur.

PER fideicommiſſum ſub iis verbis, quod ſupererit tempore mortis grauati reſtituatur, cenſetur data facultas alienandi ipſi grauato, etiam in totum, quando non mala fide alienauit grauatus, ideſt nō animo interuertēdi fideicommiſſum: vt eſt tex. in l. Titius. ff. ad Trebel. Quæ facultas hodie reſtricta eſt per auth. contra rogatus. C. ad Trebel. Pariſ. in conſi. xxv. colum iiii. & ſeq. volu. ii.

Limita regulam iſtam, vt per Ruin. conſi. lxxvi. colum. iiii. volu. ii. & conſi. cxxi. col. pen. vol. iii. & per eũdem qui declarat in conſi. clxiii. col. i & ſeq. volu iii.

Sed dubitatur, ſtante huiuſmodi fideicommiſſo, an alienata ſint computanda per ipſum grauatum in trebellianicam? & videtur quòd non, quia ſi habuit facultatem alienandi, ergo ſine onere computationis aliàs nihil tribuet iſta facultas, cùm & aliàs non habens facultatem alienandi, poſſet alienare cum onere computationis. l. Marcellus. §. res quæ. ff. ad Trebel. tamen contrarium determinat Paul. de Caſt. in d. l. Titius. ff. ad Trebel. quam opinionem finaliter videtur ſequi Guido Papæ in conſi. cxxii. in fi. Pariſ. in conſi. xlvi. col. fi. volu. ii. & iſtam partem Rota fuit ſequuta in cauſa Parmenſis pro Nicolino della foſſa coram D. Ioanne Clerici. Et licèt videantur contra iſtam opinionem facere not. per Soc. in d. §. res quæ, col. fin. tamen aliquæ rationes Soc. faciunt pro iſta opinione, vna tantùm ratio vide-

tur obſtare,dum dicit, ꝙ facultas alienandi debet eſſe libera.& ſic ſine onere compu:ationis, aliàs non eſſet libera. Sed reſpondebam,non minus dici liberam facultatem alienandi propterea quia teneatur computare. nam nō diceretur libera,ſi quid ipſam alienationē impediret. Sed ſi alienatio poteſt fieri ex quacunque cauſa,& in quancunque perſonam, hoc quòd teneatur computare, non facit minus liberam facultatem alienandi. nec obſtat quòd facultas alienādi nihil tribueret:quia reſpondetur,quòd immo multùm,quia poteſt totū alienare de iure antiquo,p d.l.Titius.Hodie tenetur quartam ſeruare per d. auth. contra rogatus. & vide Corn. in conſi.ccxlii.col.fi.vol.iiii.vbi videtur ſentire, quòd trebellianica detrahatur de eo quod ſupereſt. vide Bar. & poſt eum Alex.in l. mulier.§. cum præponeretur colum.i.in fi.ff. ad trebel.

CONCLVSIO
Et Regula XVIII.

ARGVMENTVM.

Filius præſumitur ex marito natus, non autem ex adultero.

FILIVS præſumitur natus ex marito quātumcunque vxor cum alio adulteraretur l.miles.§. defuncto, de adult. Gomeſ. in cap.ii.char.v.de iud.in vi. Pariſ. in conſi. lxiiii.col.i.volu.iii.& col.ſeq.vide omnino Gozad.in conſi.xii.& in conſi. ſeq. Adde etiam, ſi cum adultero cohabitet,ſi modò acceſſus liber patebat marito ad vxorem, ita quòd potuerit filius ex eo concipi: per rationem in d.§.defuncto,& not.Bald.in l. ſi à matre.C.de ſuis & legit.& faciunt not.per Abb. in cap. officii,de pœnit. & remiſſ.in cap.accedas,de purg.cano.

& ponit

& ponit Barb.in conſi.lviii.col.i.volu.ii.Alex.in conſi. lxxxvii.vol.iii.col.pen.ver.preterea.& in conſi. xxxvii. col.pen.volu.i.refert & ſequitur Franc. Curt. in conſi. xxxi.in i.col.i.in fi.Pariſ.in cõſil.lxiiii.col.i. & ſequen. vol.iii. Contrarium probat tex. in l.i.§.illud ſi mulier. ff.de liber.agnoſc.Specu.in tit.qui ſint leg. verſi. iiii. Amplia,vt per Aret.in c.per tuas, col.i.de probat. qui dicit, quòd etiam ſi maritus per aliquod tempus eſſet abſens, nihilominus præſumeretur natus ex marito. Amplia idem eſſe, ſi filius naſcatur in loco ſuſpecto extra domum mariti.Iaſ.in d. conſi. cxxv.col.i. volu.iiii. nu.1. Item amplia,idem eſſe in concubina,vt per Iaſ.in conſi.cxxv.vol.iiii.col.i.Soc.in conſi.lxv. volu. iii. Maria.Iun.conſi.cxxxviii.col.fi. vol.ii.Boer. deciſ. ccxcix. Item limita,niſi cohabitaret cum adultero, vt per Iaſ. in conſi.cxxv.col.ii.& ſeq.volu.iiii. tamen iſta limitatio non poteſt procedere ſtante prima concluſione doctorum,quòd ſi modò marito patebat acceſſus,præſumatur natus ex marito. Item amplia in vidua. Cremen.in ſing.cxxvi.vide Paul.de Caſt.in conſi. cxv col.iii vol.i. qui dicit,talem eſſe præſumptionẽ iuris & de iure, quæ non admittit probationẽ in contrarium,niſi p partis cõfeſsionem, idem eſſe iuris & de iure præſumptionem, tenet Berous ccccIx. Boer. deciſio. ccxcix. & licèt ibi Paul.de Caſt.velit,quòd filii confeſsio tollat hanc præſumptionẽ,illud eſt in ſui præiuditium:quia quis confitendo põt præiudicare. Sed quando hoc faceret in ſui fauorem,non credo ſtari confeſsioni filii dicentis ſe eſſe filiũ ſpurium.Vide Aret.& Feli.in i.col.in c.per tuas,de probatio.Deci.in cõſi.DcIii.Amplia etiàm ſi fuerit reputatus filius adulteri. Mant.conſi.cxcviii.col.pen. & ſeq. Amplia,vt per Ruin.in cõſi.liii.col.viii.volu.v. Limita in ſene octogenario.Soc.in cõſi.lxv.vol.iii.Pariſ.in cõſ. xxix.vol.ii.p totũ.Facit p principali cõcluſione, quod not. Cy.poſt Iac.de But.in l.ſi vicinis.C.de nup.de vxore alicuius ĩ lupanari exiſtẽte,q̃ ſi cõcipiat,p̃ſumitur cõceptus ex marito filius.Syl.nup.fol.xvii.col.iiii.& ſeq.

Adde

Adde quòd non admittitur probatio in contrarium per confeſsionem matris, vt per Abb. in d. c. officii de pœnit.& remiſ.& in c.accedês,de purg.can. nec per aliã quamlibet probationem, ſecundum Hippoly. in l.i.§. ad quæſtionem, in fi.col.ff.de quæſt. ſed illud non eſt verum,per ea quæ ſupradicta ſunt,& reprobat Pariſ.in conſil.x.colum.vi.volu.ii.& col.xiii.& in conſi.xxix. col.ii. volu.ii. Limita, vt hoc quod dicitur de cohabitare cũ alio,ſi marito patebat aditus coeundi cum vxore, niſi mulier fuerit diu ſterilis cum marito: quia tunc etiam requiritur nominatio & tractatio tanquam filii facta à marito. Aret.& Felin.in c.per tuas, de probat. colum.i.

Secundò,niſi filius confiteatur ſe eſſe filium adulteri,& concurrat aſſertio matris, & quòd fuerit pro tali ab adultero tractatus & reputatus,& ꝙ fama ita ſe haberet:vt per Paul.de Caſt. in conſi.cxv. in vlt. dubio in prima parte.Pariſ.in conſi.x.vol.ii.per totum. Contrarium idem Pariſ.in conſi.xi.volu.ii. Limita etiam primum dictum, quòd cenſetur filius mariti in dubio. Fallit,niſi ſit educatus, tractatus & nominatus tanquã filius adulteri, & concurrat iam ſuper hoc publica vox & fama:vt per Petr.de Anchar.in conſi.ccxxv.in ii.dubio Alexan.in conſi.lxxxviii.volu.vii.Corn.in conſi.i. volu.iii.col.xi.Capram in cõſi.ii.Barbat.in conſ.lxviii. vol.iiii.& per Deci.in conſi.cclxxxviii.in princ. Iaſ. in conſi.cxxv.col.iii.volu.iiii.Beltrand.in conſ.clxxxviii. col.i.& ſeq.volu.iii.Pariſ.in conſi.x.volu.ii.per totum. Contrarium idem Pariſ.in conſi.xi.vol.ii.& in conſ.xii. col.xxvii.vol ii. Contrarium Barbatius in conſi. xxvii. col.pen.vol.i. Beltrand.conſi.lxxiii.col.vi.volu.iii.quẽ omnino vide.Grat.in conſi. clviii.colum.i. volumi.ii. Limita,vt per Hippol.in ſing. ccccccxxx. Hæc prẹſumptio non habet locum in alio,quàm in marito, & concubinario. Alexã.in conſi.clvii.volu.v. Limita,quando probaretur impotentia coeundi in marito, vel ex cauſa infirmitatis,vel ex alia cauſa. Pariſ. in conſi. xxix. per totum volu.i.Amplia regulam d.l.miles.§.defuncto, vt

per

per Grat. in conſi. cxl. volu.i. Limita dictam regulam, vt per Maria.Iun.conſi.lxxxvi.colum.antepen.volu.ii. Confeſsio igitur patris & matris, quòd non ſit filius ipſorum coniugum, ſed alterius, multùm facit. vt per Bal. in l.filius.§.diffinimus.colū.ii. in i. lectura nu. xi. verſi. ſed pone quòd pater & mater.ff. de his qui ſunt ſui vel alie.iur.Petr.de Anch.in conſ.ccxxv.col.pen.ver.ſuper alio nu.vi.ver.accedit his teſtimonium maius. Alex.in conſi.lxxxviii.col.iiii.nu.xiii. ver. præterea caſum noſtrum.vol.vii.Corn.conſi.i.col.x.nu.xxii.in prin. verſi. non concurrit.Pariſ.conſi.x.nu. xlv. vol.ii. & vide Syl. nupt.pręcitato loco, & Boer.deciſ.xxix. vbi pulchrè.

CONCLVSIO. XIX.

ARGVMENTVM.

Lex diffamari.C.de ingen.& manumiſ.eiuſq; materia latius explicatur.

QVANDO aliquis iactat ſe habere ius, poteſt iudex ad inſtantiam partis pręfigere illi terminum ad docendum de iure ſuo, quo elapſo & non docto, amplius non auditur.l.diffamari.C.de ingen. & manum. l.ſi eo tempore.C.de remiſ.pign.cum aliis allegatis in glo.in d.l.diffamari.& per Ang.Aret. in rub. de except. col.xxix. Abb.in c.ſi quis contra clericum, de for. competen.Rom.in conſi.ccccxii.Bal.in rub.C.de condit.ex leg.in i.col.Feli.in cap. venerabilis, colum.iii.de iudi. Boer.deciſio.ccxxv.

Amplia, vt procedat tam in cauſa ciuili, quàm in criminali, vt per Roma.in cōſi.liii.& in apoſtil. ad Angel. Aretin.in tracta. maleſi. in verb. Nec non ad Titii querelam colum. xi.

Secundò amplia nedum in illum, qui poteſt agere directò,

directò,ſed per quoddam obliquum inducendo litẽ contra vnum per modum contradictionis,ſi ius ſuum in iuditium deducere vult,cùm nõ poſsit aliquis de iure ſuo experiri,niſi alius in iuditium ius ſuum deducat vt no. Ang.in l.ſi quis libertatẽ.§.cũ quidam.ff.de petit. hære. per illum text. quem dixit ad hoc ſingularẽ, & ſequitur Georg.Natta in c.ſępe, col.xli.de verb.ſignifi.

Tertiò amplia,vt per Rip.in viii. reſponſo in primo lib.& not. quia ſi is cui petitur imponi ſilentium,compareat,& petat illud per viam recõuentionis ſuper quo actor petebat ſilentium imponi,proceditur ſolùm ſuper ſecunda petitione:vt per Aretin. in cap. præſentia, col. i. de probatio.

Quartò amplia etiam,vt procedat contrà epiſcopum vt in deciſio. Neap.xviii.in nou. Limita dummodo interuenerit ad minus duplex citatio,per glo.in §.ſui autem,de hæred.& falc.& in verbo admonitus, & ibi not. Ang.licèt non firmet , & in §.ſi quis autem pro redemptione,in auth.de eccl.tit.vbi Angel. dicit illud dictum eſſe verum:ſed relinquit cogitandum. Idem tenet Ang. Aret.in tract. malef.in verbo Necnon ad querelam Titii.col.xi.& idem auctor inſti.de except.col.xix.in rub. Feli.in c.venerabilis,col.iii.de iud.in c.accepimus,in ii. colum.in ſi.de ſi.inſtr.in c.paſtoralis,colũ.ii.de except. Boer. deciſio.ccxv.Gomeſ.inſtitu. de actio.§. præiuditiales,colum.fina.Cæpol.caut.cx. idem tenet Alexand. in conſil. cviii.colum.fina.in ſi.volu.i. Felin.in cap. venerabilis,col.iii.de iudit.Marian. in tract.citatio.colũ. clxviii.deciſ.Neap.cclxiiii.idem videtur de mente Bal. in d.l.diffamari col.ſi.deciſ.Neap.cv.in nou. Contrariũ tenuit Lud.Rom.in l.quandiu,la iii.ff.de acquir.hæred. qui ex pluribus impugnat iſtam opinionem, & contrarium tenet Alexand. in l.ſi.col.i.ff.de fer.& iſtam videtur ſequi etiam Iaſ.in d.l.ſi.col.iii.ex quo eam vltimo refert. Vide ſi poſſunt concordari opiniones ex mẽte Abbatis in c. licèt,in tit.de accuſat.poteſt etiam colligi concordia,vt per deciſ.Neap.cclxiiii.

Secundò

Secundò limita, dū modo præcedat diſſamatio, & ſit probata,& ſic procedat aliqua cauſæ cognitio. Et ita voluit Ang.in tract.maleſi.in verb. Nec non ad querelam Titii,in xi.col.& inſti.de exce.col.xviii.in rub.& Alex. in cōſ.cviii.vol.i.in fi.Bal.in l.ii.C.ne fil.pro pat.Salic. in l.iii.C.qui bon.ced.poſ.Boer.deciſ.cclv.

Tertiò limita,dummodo iudicis ſententia interueniat,per quam imponat ſilē tium parti,vt not.per Imol. in c.cum in matre,qui matr.actus. Bald.in auth.ad hæc col.vi.C.de vſur.& in d.l.diffamari,& Angel. in d.tract. maleſi.in verbo Necnō ad querelā,col.xi.& inſti. de ex cept.col.xix.Ang.in l.i.C.nemo inuit.Ang.in l. properandum.C.de iudi. Contrarium & melius, quòd immo talis præfixio termini ſit peremptoria, ita quòd nō expectet aliam ſententiam,tenuit Ang.poſt Bald.& Alex. & Iaſ.in l.fi.ff.de fer.ego pro concordia ita dicerem: ꝙ præfixio termini habet comminationē,ꝙ iudex eo elapſo procedat ad vlteriora;& tunc non eſt neceſſaria poſt lapſum termini alia ſententia, & ita procedit ſecunda opinio,& ita colligitur ex verbis Ang. inſti.de excep. in rub.col.xix. & Oldr.in conſi. iii. Aut præfixio termini non habet talem cōminationem, & tunc ſentētia eſt neceſſaria, & ita procedit prima opinio, & colligitur ex verbis Bart.in l.mancipiorū.ff.ope.leg.Item iſtud quòd ſententia requiratur, procedit, quando præfigitur terminus ad docendum aliquid ſuper eo de quo principaliter eſt vel eſſe pōt contentio, vt in caſu d.l. diffamari. ita quòd præfixio termini habet operari ſuper eo ſuper quo principaliter agitur. Quando præfigitur terminus ad impediendū aliquē actum, & tunc ſatis eſt ꝙ labatur terminus,etiā ꝙ ſententia nō interueniat:vt eſt caſus legis ſi eo tempore.C.de remiſ. pign. in quo text. præfigitur terminus creditoribus, vt deducant ius eorū ad impediendam pignorum diſtractionem: quia tunc elapſo dicto termino diſtractio fieri poteſt, etiam non interueniente alia ſententia.ita declarat Ang. in tract. maleſi. in verbo Necnon ad querelam Titii colum. xi.

Quarto

Quartò procedit iſta præfixio termini ad inſtantiam eius, qui prætendit ſe ius habere. nam non poteſt fieri ad inſtantiam eius, qui non prętendit aliquod ius, ſed tantùm dicit, aduerſarin nullum ius competere: vt noti Innocen. in c. Abbas, de verb. ſignifi. Paul. de Caſt. in l. ſi contendat. ff. de fidei com. Felin. in c. olim, col. v. de reſcrip. Hip. in ſing. cclxxx. immo debet docere de ſuo intereſſe & iure ſuo, ſecundum Aret. in conſ. lxviii. col. fi.

Quintò limita, ſi poſsidet rem ſuper qua peteret ſilentium imponi aduerſario, alias ſi non poſsideret, non audiretur: vt p Aret. in cōſ. lxviii. col. fi. Boer. deciſ. cclv. Et not. ad materiam d. l. diffamari, quia in tali remedio talis eſt iudex, qui ordinarie eſt iudex diffamati: vt per Caccialup. in l. omnes populi, col. x. & ſeq. ff. de iuſt. & iur. & hoc ponit Abb. in c. ſi quis contra clericum, de for. compet. in princ. & per Anto. de But. in c. ſi clericus laicum, in fi. eo. tit. & in c. quintauallis, in verſi. Venio ad ſecundum, de iureiuran. Romanus in conſi. ccccxii. Georg. Natt. in clemen. ſæpe, colum. xli. de verb. ſignifi. Alex. in conſi. cviii. in fi. col. i. & in conſi. ciii. volu. v. colum. i. Deciſ. Neap. xviii. in nou. & debitor præueniendo in cauſæ cognitione nō poteſt impedire iudicem creditoris, vt eſt in obligatione in forma cameræ. Boer. in deciſ. cxiiii. ver. & facit. Nam Claud. in l. fin. col. pen. C. de eden. & ibi Purpurat. col. vi. tenet, quòd agens remedio d. l diffamari, poteſt tāquàm reus petere editionem inſtrumentorum penes conuentum exiſtentium, & ꝙ efficiatur reus & non actor: ponit Deci. in conſi. iii. colum. fi. ver. & in regula Fauorabiliores, col. i. ver. & iſta regula. ff. de reg. iur. Contrarium deciſ. Neap. cclxviii. Deci. conſi. dclxxxvi. in fi. nu. xxiii. uide ad materiam remiſsiuè Gomes. in §. pręiudiciales, col. fi. inſt. de actio. Item not. quòd in terminis d. l. diffamari, poſſunt recipi teſtes lite non conteſtata: vt per Ant. de But. in cap. cum olim, in verſi. tertius intellectus, de teſtib. ſequitur Natta in d. clem. ſæpe, col. xli. & quòd non requiratur litis conteſtatio, tenet Bald. poſt glo. in d. l. diffamari.

Alex.

Alexan.in conſi.lxx.volu.vii. An autem terminus ſtatutus poſsit prorogari per eundem iudicem, vide Rot. in antiq. deciſ. ccclxxxiiii.& in antiquio. deciſ. xiiii. in tit. de appellat. & in nou. deciſ. xiiii. in eodem titu. & in nou. deciſ. lxiiii. per Georg. Nat. in clemen. ſæpe, colum.xlii.& ſeq.de verb.ſignifi. Deci.in c.perſonas,de appellat in fi.& magis * communis opinio videtur eſſe,quòd ex cauſa & durāte primo termino poſsit iudex prorogari,ſecus eo elapſo. quod intellige,vt dictum eſt ſuprà in iii.limitatione. Item not. quòd excommunicatus non poteſt petere,vt virtute legis diffamari actori imponatur ſilentium, niſi probauerit de iure ſuo: & ita tenet Innocen.in cap.cum inter,de except.& Ant.de Butr. in c. cum intelleximus, in vlti. colum. de iud. & iſtud eſt de mente Abb.in d.c. cum inter in fi. col. Paul de Caſt. in l.libertus,la prima ff.de in ius vocan.& Deci.in d.c.cum inter,colum.fi. qui reſpondet adductis in contrarium per Ioan.de Ana.in c.dura, col. v. de crim. falſ.qui tenebat contrariam partem, & ita tenuit etiam Iaſo.in l. de pupillo.§ procurator.colum. ii. ff. de nou. òper.nunt. Aret.in d.c.intelleximus, colum.ii. vide deciſ.Neap.cclxviii.Felin.in d.c.intelleximus,col.vi. Bene verum eſt, ꝙ poteſt ipſe excommunicatus compelli agere præfixo ſibi termino,iuxta.l.diffamari: vt voluit Innoc.& Ant.de Butr.in c.exceptionem,col.iiii. de except.Feli.in d.c.intelleximus colum. vi.& licèt contrarium velit Abb.in d.c.exceptionem, tamen dictis ſuis reſpondet Georg.Natta in clem.ſæpe,col.xli.de ver.ſig. Item,an intentato remedio d. legis diffamari, dicatur lis pendere, ita quòd non poſsit pro eodem negotio alius iudex admitti: vide Soc. in conſi.xli. volumi.ii. An intentans remedium d.l.diffamari, teneatur petere veniam,vide Marian.in tract.citationum.colū.cxxxiiii. An in terminis d.l.diffamari,per ſolam citationem dicatur præuenta iuriſdictio,vide eundem Maria. in c. propoſuiſti, col.ix.de foro comp. An ille qui intentauit cō ditionem d.l.diffamari, poſsit coram alio iudice conueniri,

niri, vide ſimiliter ipſum Maria in c.ii.col.pen.de mut: petit.Soc.in conſi.xciiii.col.ii.volu.iii.Feli.in c.cum ſit generale,col.v.de for.compet. An litis conteſtatio ſuper remedio d.l diffamari,perpetuet actione.vide Claudium in l.naturaliter,in vii.col. de vſucap. An ſententia ſuper tali remedio ſit diffinitiua, vel interloquutoria,vide Phil. Franc.in c.cum ceſſante,col.fi.de appella. Et an excommunicatus poſsit intentare iſtud remediū, vide Felin.in d.c.intelleximus colū.v.de iudic. Deci.in c.cùm inter,col.fi.de excep.& ibi Felin.col. vi. An litis conteſtatio inducta in caſu d. l. diffamari, interrumpat præſcriptionē.Fel.in c.illud,col.vi.de pręſcrip.

CONCLVSIO
Et Regula XX.

ARGVMENTVM.

Exprimere in teſtamento aliquid ſpecificè, vel per relationem ad aliud, paria ſunt.

PARIA ſunt in teſtamento aliquid exprimere ſpecificè,vel per relationē ad aliud: vt ſi teſtator mandat impleri per hæredē contenta in cedula exiſtente penes Guardianū fratrū minorum. l. ſi ita ſcripſero, & ibi Bart. not.ff.de condi. & Deci.in l.a ſe toto.ff. de hæred. inſtit. Idem tenet Bart. in l. quem hæredi.ff. de reb.dub.in l.ſi.C.de fideicom.vbi Salic.Alexan.in l. ait prætor.§.ſi iudex. vbi dicit opinionem Bart. * communiter approbari.ff.de re iud.Alexan. in conſi.lxxvii. col.ii.vol.iii.Iaſ.in l.ſtipulationum §.illud.ff.de verb. oblig.& ibi Cuman.Aret.in l.hęredes palàm, in princi: ff de teſtam.Nicolaus de Neap.in l.his verbis.ff.de leg. iii.Imol.in l.illa inſtitutio,col.v.ff.de hæred. inſtituen.

Bal.in l.capratorias,in v.quæſt.C.de teſtam.mil. Imol. in d.l.ſi ſcripſero.ff. de condi. & demon.idem in c. cum tibi,col.pen.de teſta. Alex.in conſi.cxiiii.col.ii. vol. vii. & in conſi.iii.volu.ii.col.i.Feli.in c.ſuper quæſtionum, col.fi.de offi.deleg.& in c.inter cæteras,col. ii. de re iud. Pariſ.in conſi.ix.col.iii.volu.iii. Brun.in tract.de form. fol.xxv.colũ.ii. Et videtur nominatim facta expreſsio ſecundum Pariſ.conſi.cxxii.col.ii.vol.i.& in cõſi. xxvi. col.v.vol.ii.in conſi.ii.col.v.in fin ſeq.vol.iii.vbi,quod dicitur factum expreſsè & nominatim.Ruin.cõſ. clxix. col.iiii.volu.ii. Contrarium, Ruin.conſi. clxv. col.ii. & iiii.vol.ii.etiam idem eſt in omni alia diſpoſitione,quia ſufficit quid eſſe certum per relationem ad aliud.l. ſtipulationum,iuncto.§.ſed qui vinũ. in l. vbi autem non apparet,& ibi not.Imol.& Paul.de Caſt.ff.de verb.obl. Amplia etiam quòad inſtitutionem hęredis,quia ſufficit illum exprimere per relationem ad alium. vt per Paul. de Caſt. in l. hac. conſultiſsima.§. per nuncupationem C.de teſtam.& in d.l. vbi autem non apparet.§. ſed qui vinum.& ibi ſequitur Alexan.& idem Paul. de Caſt.in l.hæredes palàm,in prin.ff.de teſtamen. Aret.in rub.de teſtam.col.pen.Bald.Ang.& Imol.in l. aſſe toto. ff.de hæred.inſti.Soc.in conſi.lxxiii.col.iii.& in conſil. cxlii.col.iiii.Alex.in conſi.clxxvi.col.ii.volu. v. Soc.in l.ſi ita ſcripſero.ff.de cõdi.& dem.Crot. in l.i.§. ſi quis ita,in ii.lectura qui dicit iſtam eſſe * communem opinionem.ff.de verb.oblig. Ruin.in l.Gallus.§. & quid ſit tantùm.col.xxxvi.ff.de lib.& poſth.Ioan. Ant. Alexan: in conſi.xiiii.& iſtam dicit communem in conſi.xix.column.ii,volu.iii.Ruin.in conſi.cxciii.colũ.iii.volumi.ii. Contrarium, ꝙ immo non ſufficiat exprimere nomen hæredis per relationem ad aliud, tenuit Paul. de Caſt. in d.l.ſi ita ſcripſero.ff.de condi. & demõſt.Aretin. in l. palàm in princ.ff.de teſt.Iaſ. in l. ſtipulationũ.§. illud. ff.de verb.oblig.& in l.hac conſultiſsima.§. per nuncupationem.C.de teſta. facit quod dicit Philip. Franc. in c.conſuluit,col.i. quòd vbi quid eſt nominatim expri-

quid si ſ[illegible]

mendum,non ſufficit per relationem ad aliud.Ruin. cõſil.clxv.colum.ii.& iiii.volumi.ii.

Sed tenendo iſtam opinionem, quæ eſt communis, limita illam ex mente Bart. in d. l. ſi ita ſcripſero.ff. de condit. & demonſtr. dummodo conſtet illam ſcriptam eſſe manu teſtatoris. Sed Paul. de Caſt. ibi tenet, quòd etiam ſi non ſit ſcripta manu teſtatoris, ſi tamen cõſtet illam eſſe cedulam ad quam teſtator ſe retulit, ſatis eſt. Hoc videtur eſſe de mente Iaſ. in l. quæſtionem, col.ii. C.de fideicom.Soc.in conſi.cxlii.col. iiii. Secus quando de hoc non plenè conſtaret. Ruin.conſi.x.vol.iii.per totum.& an ſufficiat probari per comparationem literarum, quòd cedula ſit ſubſcripta manu teſtatoris : vide eundem conſi. xi.colũ.i.& ſeq.vol. iii. Limita primam regulam,vt non procedat,quando expreſsio eſſet de forma,ſecundum Abb.per illum text.in c.penult. de iureiuran. vbi non ſufficit relatio ad aliud in iuramento, quia requiritur ſpecifica iuratio, & videtur hoc velle Iaſ.in d.l. hac conſultiſsima.§. per nuncupationem. ff. de teſtam.& in l.ſtipulationum.§.illud.ff de verb. obli. Soc.in conſi.xxiiii.colum.viii. Bald. in l. minoribus.C. de his quib. vt indign.Ang.& Alexã.in d.l. vbi autẽ.§. fin.de verb.oblig.vide Felin.in c.cum dilecta, col. xvii. in ver. Pro iſtis etiam facit,de reſcrip.Brun. in tract. de forma fol.xxv.col.ii.& ſeq.Pariſ.in conſi. vii. col. pen. volu.ii.& in conſi.ii.col.ii.in fin.& ſeq.volu iii.& in conſil.ix.col.iii.volu.iii.Grat.conſi.xxviii.colum.i. volu.i.

Sed ego non puto iſtam limitationem veram,quia nomen hæredis pro forma exprimi debet.l.iubemus.C. de teſtamen.l.hæredes palàm,in princ.de teſtam.& tamen poteſt exprimi per relationem ad aliud, vt dictum eſt ex communi intentione ex ampliatione ad regulam, vide Iaſ.in l.certum.ff.ſi cert. petat. & ibi Deci. Guid. Pap.quæſt.cccclviii.Tiraquel. de legib. connubialibus. fol.ccxxxvi.Beltrand.in conſi.ccxv. colum.pen. volu.i. Et an vbi requiritur expreſsio pro forma, ſufficiat per relationem ad aliud.vide Ruin.in d.l.Gallus, in §.quid

ſi tantùm

zed by Google

ſi tantùm. col.xcvi.ff.de lib.& poſth.Grat.dicit quòd ſic in conſi.xli.col.i.vol.ii. Aret.etiam in c. quoniam contra, colũ.xiii.tenet quòd vbi requiritur expreſsio pro forma,non ſufficit per relationem ad acta: ſed illud verum in relatione generali,vt puta in relatione ad acta, quæ eſt nimis vaga & generalis:ſecus ſi ad certam partem actorum,vt puta ad certam ſcripturam, vt per Bal. in l.minoribus.C.de his quib.vt indig.Philip.Franc.in c.i.col.iii.in v.limit.de appel.qui voluit, ꝙ ſatisfiat diſpoſitioni de appellante,ſi modò quis exprimat grauamina per relationem ad certam partem actorum, & iſtã opinionem videtur tenere Purpur.in l.petens, colũ.iii. C.de pact.

CONCLVSIO XXI.

ARGVMENTVM.

Teſtis an poſsit eſſe Proxeneta altera parte inuita.

PRoxeneta altera parte inuita, non poteſt teſtificari, vt not. glo. in auth.|de inſtr.cau.& fid.in.6.in his,in verbo ad numeratorem.& glo.i.quæſt.i.cap. ſi epiſcopus,in verbo mediator.glo. in cap.i. glo. in verbo ciuiliter,de reſtitu.in vi.Ioan.And. in c. dilectorum, de teſtib.cogend. vbi Anto. de But.& Ioan. de Imol.& Card.Bart.in l.omnibus.C.de teſtib.in l. differre.in §.idem decreuerunt.ff. de iure fiſ.Bald.& Petr. de Anch.in c.i.de teſtib.in vi.Ant.de But. in c. cùm à nobis,de teſtib.Alber.de Roſat.in l.ſi tibi.§.de pignore.ff. de pact.Imol.in l.ſi cui legetur.§.fi.ff.de leg.i. Alexan. in conſi.ccxii.volu.vi colum.v.& in conſi.cxvii.vol.vii. poſt princ.vbi dicit iſtam eſſe * communem & ſequendam opinionem,& in conſi.xiii.colum.pen.in fi. volu.i.

vbi idem dicit. Iaſ.in l.dictantibus. C.de teſta. idem tenuit Salic.in l.nullus.ff.de teſt. Alexan.in conſi. cxviii. colum.i.& ſeq.vol.ii.& in conſi.xviii.in v.col. & ſequẽ. volu.iiii.vbi dicit hanc communem eſſe opinionẽ Aret. in c.inſuper col.vii.de teſtib.Deci.in conſi.cxxxiii. colum.iii. Alex.in conſi.cl.col.ii.vol.v.& in conſi.cliii.colum.ii.vol.v.& in conſi.cliiii.vol.v.col.ii.Guid.Papę in conſi.lxxiiii.Feli.in c.dilectorum,col.i.de teſtib.cogen. Zaſ.in conſi.iii.vol.ii.& in conſi iiii.volumi.ii.vbi dicit iſtam communem opinio.Pariſ.in conſi.lviii.col.x.volu.iiii.Grat.in conſi.xxvii.colum.ii.volu.ii.Maria.Iun. qui dicit communem conſi xii.col.iiii.volu.ii. & conſi. xxix.col.iiii.vbi idẽ dicit eo.vol.ii.Ruin.cõſi.lxviii.colum.ix.vol.i.& conſi.clxiiii.col.iii.vol.iiii.& cõſi. xcix. col.ii.volu.v. Contrarium,quòd immo proxeneta poſſit teſtificari,etiam altera parte inuita, & in hoc ſit diuerſitas,quia altera parte contradicente non poteſt cõpelli: ſed tamen neceſſarium eſt,quòd vtraque pars cõſentiat, vt compellatur , ſed voluntariè deponere poteſt, etiam altera parte inuita,videtur ſenſiſſe glo.in §. quoniam, in authen. de teſtib. in gloſſ. in verbo prohibitione. & ita tenuit ibi Iacob.de Beluiſo. idem tenet Bart. in l. omnibus,& ibi Bald.in colũ.iii. vbi dicit iſtã eſſe communem opinionem, idem Bal. in conſi. 50. incip.Vidẽdũ eſt,vol.ii.Idem tenet Flor. in l. eos.ff.fin. regun.Ang.in tit.de teſtib.cogen. Com. in conſi. lxiii. col.ii.vol.i.& Alex.in conſi.cxxvii.col.fi.in fi.vol.vii.& in conſi.xliii.vol.vii.Barbat.in conſi.xl.col.x. volu.iii. vbi dicit iſtam * communem.Lanfr.in rep.c.quoniam contra,col.xxii.in ver.Teſtium depoſitiones, vbi dicit omnes ſequi iſtam opinionem.Appoſtil.ad deciſ. Tholoſ.xciiii.Zaſ.in conſi.ii.vol.ii. Amplia,ẽt ſi proxeneta nõ habuerit mercedẽ. Maria. Iun.cõſ.xii.col.iiii. vol.ii.

Tenendo primam opinionem quę videtur magis cõmunis & verior,limita, niſi pro eo ꝑ quo deponit proxeneta,ſit præſumptio:quia tũc teſtis inhabilis admittitur.Alexã. in l.ſi duo patroni.ff.de iur.iuran.col.ii.&

in conſi.lv.in fin. volu.ii.

Secundò limita,quando proxeneta deponeret ad impugnationem actus ob ſui vtilitatem, quia tūc rō viget quare repellatur,ſcilicet propter commodum,quod ſperat in actu perfecto,vel ꝑpter affectionem, vt ꝑficiatur actus,quem procurat. Sed iſtæ rationes nō militant,qñ ipſe deponeret ad actus impugnationem abſq; eius cōmodo. iuxta tradita per Alexā.in conſi.lv.volu.i.col. v. Corn.in conſi.lxiii.col.ii.in fi.volu.i. & facit quod not. Fel.in c.cùm à nobis,in iiii.col.in vii.limi.de teſtib.

Tertiò limita, quando deponeret ad probandum contractum vſurarium,vel ſimoniacum,vt eſt tex. in c.i.de teſtib.in vi.Card.in cle.i.§.i.quęſt.iii.de vſur.

Quartò fallit in ſubſidium, quando alii haberi non poſſunt:vt per Ant.de But.in c.cùm dilecti, de elect. in d.c.cùm à nobis colū. vlt. Milis in ſuo repert. in verbo Teſtis,in antepen.col.per Corn.in d.conſi. lxiii. col.ii. in fi.vol.i.Hippol.in ſing.cccccxxxiii.

Quintò limita,quando ageretur de probanda aliqua qualitate alicuius actus,per quā actus nō reciperet nec perfectionē nec improbationē : vt quando ageretur de qualitate actus iam perfecti,nec ageretur de eius retractatione,vt per Alex.in cōſi.cxxvii.in fi. vol. vii. Item, quādo ageretur de probando illud,quod perfici potuiſſet ante contractus perfectionem,vt per Salic. in l. nullus.ff.de teſtib.

Sextò,ſi fuit adhibitus in teſtē inſtrumētariū, vt per Bald.in authen. ſed nouo iure, colum.ii.C. ſi cert. pet. Tenēdo ſecūdā partē,ꝙ recipiatur eius teſtimoniū,limita & declara,ꝙ nō eſt omninò integer,ſed quāta fides ſit illi adhibēda,eſt in cōſideratione iudicis,qui hoc cōſiderat inſpecta qualitate cauſę & ꝑſonarū:vt p Abb.in d.c. dilectorū.col.ii.de teſtib.cogēd.Alex.in cōſ.cxvii. in fi. vol.vii.Et not.ꝙ non dicitur proxeneta,quia partes vocauerit vel teſtes ad contractus celebrationem.Bald, in conſi.xxxvii.incip.tria dubia volu. iiii. Limita partem negatiuam,vt per Ruin conſi.xxxiiii.col.i.vol.iiii.

CONCLVSIO
Et Regula XXII.

ARGVMENTVM.

Confeſsio extraiudicialis geminata producit actionem.

GEMINATA cōfeſsio extraiudicialis producit actionem. Bart. in l.cùm ſcimus, in fi.C.de agric.& cenſ. Abb.in c. ſi cautio, de fid.inſtr.ad fi.& in c.per tuas,de arbitr. in repe.colū.ix. Cyn.in l.i.de conf. Ioan. de Anan.in conſi.lv.incip.quia dubia. Rom.in l.ſed & ſi poſſeſſor.§. item ſi iurauero.ff. de iureiuran. in l. nuda ratio,col.i.ff.de dona.& in conſi.ccxc.incip.In caſu propoſitæ conſultationis.col.iii.Paul.de Caſt.in l. Publia. §.fi.ff.de verb.oblig.in fi.Iaſ.in l.nam & poſtea.§.ſi cum de hæred. in fin.ff.de iureiuran.in l.i.col.vi. C.de pact. Soc.in reg.lxiii.fall.iii.Iaſ.in repet.l.admonēdi, colum. lxvi.ff.de iureiur.Corſet. in tracta.de verb. geminat. q. xii.Soc.in conſi.xv.col.x.Felin.in c.ſi cautio, col.iii.in ver.Fallit nonò,& in col.ix.in ver. Fallit vlt. de fid. inſtru. Alexan.in apoſtil.in l.capite quinto.ff. de adulter. Flor. in l.i.ff.de interrog. actio. Soc. in conſi.ccxxviii. col.pen.Aret.in conſi.ii.col.iiii.deciſ.Neap.cccxxxvii. Iaſ.in conſi.ii.colum.vi.volu.iii. Franc. Curt. in conſi. clxviii.col.ii.Hip.in l.i.§.quæſtioni.ff.de quæſtio.col.i. Calcan.in conſi.xix.col.iiii.

Contrarium tenuit Aretin. in l.triticum,in fin. ff.de verb.oblig.& idem dicit Iaſ.in d.l.triticum,ſentire Bar. ibi & idem dicit Iaſ.in l.nam & poſteà.§. ſi cùm de hæred. ff.de iureiuran. ſed in veritate Bart. in d.l triticū, non contradicit,quia Bart.ibi ſentit, quòd vtraque per ſe non producat actionem,ſed ꝙ ſimul iunctę vnā tantū

pariant actionem. Ideò illæ confeſsiones intelliguntur de eiſdem decem. Sed ſi eſſent tales confeſsiones, ꝙ ſingulæ de per ſe valerēt, tunc, quia vna eſſet ſuperflua, niſi de aliis decem intelligeretur: ideo intelligitur in diuerſis: vt dicit Bar. in d.l. triticum. in confeſsionibus iuditialibus vide memoriale noſtrum cxv. in xii. fallentia. Amplia, idem eſſe in geminata confeſsione criminis, quæ pręiudicat plenè, licèt ſimplex non ſit. Feli. in c. de hoc, de ſimon. Limita præcedentem regulam, quando confeſsionis geminatio fieret ex interuallo, non ſi incontinenti: vt per Alex. in l.i. col.v. ff. de verb. oblig. & ibi etiam Aret. Iaſ. Inſt. de actio. §. in perſonam col.x. Deci. in c. ſua nobis, col. fi. de appellat. Feli. in c. ſi cautio, col.x. de fid. inſtrum.

CONCLVSIO. XXIII.

ARGVMENTVM.

Bona non ſufficere ad debitum, ſi opponatur, & aduerſarius neget, cui onus probãdi incũbat.

QVANDO aliquis dicit, bona non ſufficere, non tenetur aliud probare, ſed aduerſarii contrarium aſſerentis intentio eſt probanda: vt eſt glo. in l. cum de lege. ff. de probat. per tex. in l. fi. §. licentia. C. de iur. delib. & illam glo. ſequitur idem Bar. in d. §. licentia, in l. ſi conſtante. col. iii. ff. ſol. matr. in l.x. ff. de verb. oblig. Bart. in rub. ff. de oper. nou. nunt. in l. conficiuntur. §. codicilli. ff. de iure codicil. in l.i. §. ſi vſusfructus, circa fi. ff. ad l. falci. Bal. & Salic. in d.l. cùm de lege. idẽ tenet Ang. & Imol. in l. mutum. ff. de acquir. hæred. vbi etiam Alexã. & Ang. & Imol. in l cùm ex cauſa. ff. de re iud. Paul. de Caſt. in l. maritum. ff. ſolu. matr. Bald. Ang. & Paul. de Caſt. in d. §. licentia. Imol. in l. neceſſariis,

vbi etiam Alex.col.iii.in fin.ff. de acquir. hæred. iſtud voluit Paul.de Caſt.in conſi.ccxii.vol.i.col. pen. Arec. in conſi.cxix.incip.Procedendo breuiter,circa fi.Rom. in conſi.cclxxvi.incip.Viſis dubiis propoſitis, in vltimis verbis.Ioan.Crot.in l.ſi conſtante,col.xiii.& ſeq.ff. ſol. matr.Alex.in conſi.xli.in fi.vol. iii. & in conſi. lxxi. in fi.vol.iiii.& in conſi.ccxxxix.col.ii.vol.vi. Guid. Papæ queſtione etiam xlii.Deciſ.Neap.ccclxxvii.Iaſ.inſti. de actio.§.item ſiquis,col.xxxv.Gozad.in conſi.xciiii. colum.vii.Caſſan.in conſi.fol.cclxi.colū.i.Aymo in conſi. lxxx.col.iii.Ruin.conſi.cxxxix.col.iii.volu.i. & conſi. clxxxvii.col.ii.vbi dicit ✱ communem vol.i. & conſi. cxvi.col.v.vol.ii.& conſi.cxliiii.col.fi. vbi dicit communem vol.i.& in conſi.cix.col.xv.vol.iii. vbi idem dicit, & conſi xxxiii.col.iiii.volu.iiii.& conſ.lxix.colum.iiii. volu.iiii.& in conſi. cccccxix.in fi. iſtud videtur tenere Anto.de But.in c.fi.de probat.in c.contingat,de fid.inſtrum Corn.in conſi.cxcvii.volu.iiii.tenet,quòd ſufficiat aſſerenti ſe eſſe proximiorem hoc dicere, nec alio modo aliud notificare debet.Iaſ.in conſi.xxxiiii.volu.i. col.i.& col.iii.in fin.& ſeq.& illam glo.in d.l. cum de lege,eſſe cōmuniter approbatam dicit Ruin. conſi. cix. col.xv volu.v.& conſi.lxvii.col.vii.volu.v.& xci.col.ii. volu.v. & cxliii.col.iiii.volu.v. Contrarium, Calcan. in conſi.viii.col.xii.& conſi.ix.ſentit contrarium Caſſan.in conſuetu.fol.ccxli.col.iiii.ſentit idē quod Corn. Felin.qui ponit rationem in c. ad aures, col. iiii. de reſcrip.Franc.Curt.in conſi.cl.col.iiii.Soc. in conſi.ciiii. col fi.vol.iii.Felin.in c.fi.col.i.de preſcrip.deciſ.Neap. clix.in nou. Aymo conſi. ii.col.iiii. & qui vult dicere defunctum reliquiſſe tempore mortis plures coniunctos debet ipſe probare.Ruin.conſi.cliiii.col.ii.vol. iii. Contrarium tenuit Iacob.de Butr.in l.actor.C.de probat.& in d.l.cum de lege.ff. de probatio. Imol Roman. Alexan.col.xii.& Iaſ.in l.ſi conſtante. ff. ſol matr. col. xxi.Paul.de Caſt.in l.Mæuia.§.fi.ff.ſol.matr. Imol. Rapha.Cuman.& Alex.in l.decem.ff.de verb.oblig.col.iii.

Corn.in l.fi.§.licẽtia,vbi etiam Iaſ.col.i.Aret.in l.in illa,in pen.col.ff.de verb.obliga.Imol.in rub. ff de oper. nou.nuntia.col.ii.& ibi Alex.col.xii.& in d.l.fi.in §. licentia.C.de iur.deliber.Lancelot.Deci.in d.l.ſi conſtãte,col.i.& ibi Claud.col.xv.& idem Claud. in d.l. decẽ. Maria.Iun.conſi.xxvi.col.iii.vol.ii. Et pro iſta opi. facit.Nam,ſi aliquis vult teſtem cogi ad teſtificandum in ſubſidium,debet hoc probare, nec ſufficit ſibi allegare, quòd non habeat alios teſtes:vt per Anto.de Butr. in c. ſuper eo,de teſtib.refert. Aret.in c.dilecto,colũ.iii.eod. tit. & qui vult dicere beneficium eſſe maioris valoris debet probare.Rebuff.in tract.nominat.fol.xlvi. & qui vult dicere aliquem teſtatum deceſsiſſe, debet probare. Beltrand.in conſ.cxxxii.col.pen vol.ii.Et ſimiliter qui dicit aliquem deceſsiſſe inteſtatum,niſi fama & communis opinio fundet intentionem,debet probare.

Et qui vult dicere aliquem deceſsiſſe ſine coniunctis ipſe probat.Beltrand.in conſi.ccxxxii.col.i.vol. iii. qui vult dicere extare plures cõiunctos, ipſe probat. Ruin. conſi.cxxxiiii.col.ii.volu.iii.

Qui vult dicere plures potuiſſe reperiri tempore peſtis,ipſe probat. Prob.in c.tibi qui,col.vi.in fin.verſi. & ſic, vt prædixi,de reſcrip. in vi. Et qui vult dicere non reperiri plures teſtes, ipſe probet. Ruin.conſil.lxvii. colum.vii.volu.v.

Tenẽdo primã opinionẽ quæ videtur magis ✠ communis,Limita,niſi fama & cõmunis opinio ſe haberet in contrariũ,vt not.Bar.in l.is põt,col.pen.ff. de acquir. hæred.ex cuius doctrina colligitur iſta limitatio. & propterea ſi probat rẽ perueniſſe ad aliquẽ, quia præſumitur penes illũ exiſtere,niſi ꝓbet deperditã vel diſtractã: ideo nõ ſufficit aſſererẽ rẽ apud ipſum nõ extare:vt no. Bar.in l.ſi qs ex argẽtariis.§.an verò hęredi.ff.de edẽ. & Iaſ.in cõſi.xxxiiii.col.iiii.dicit ꝙ glo. illa procedit, qñ præſumptio eſt ꝓ illo qui negat. Tenẽdo aliã opinionẽ, limita,non ꝓcedere cõfecto inuentario per hęredẽ:quia tanta eſt pręſumptio ꝓ inuẽtario,ꝙ trãſfert onus ꝓbãdi

contrarium

contrárium in aduerſarium,& ita procedit gloſ. in d.l. cum de lege.& omnia dicta Doctorum, qui dicunt hære dem habere fundatam intentionem ex inuentarii ſcriptura: vt dicit Paul.de Caſt.in conſi.ccvii.col.pen.vol.i. ita declarat Alex.in d.l.ſi cõſtante,col.xii.& ibi Iaſ. col. xxi.Corn.in l.fi.§.licentia,vbi etiam Iaſo.C.de iur. delib.Ruin.conſi.xlix.col.i.& ſeq.vol.v.& cõſi.lxxxi. colum.fi.volu.v. idem ſi alia concurreret pręſumptio pro negante.& ita declarat Fel.in c.ad aures,col. iiii. de reſcrip. Claud.in d.l.ſi conſtante,col.v. & in l. decem.ff.de verb.oblig. Iaſ.in conſi.xxxiiii.col.iiii.volu. i. Lofred. conſi.xxxii.col.vii.Maria.Iun.conſi.xxvi.col.ii.volu.ii. Item limita non procedere, quando aliquis ſubſtineret partes rei:quia tunc ſufficit reo dicere, quòd bona non ſufficiunt,& nihil aliud tenetur docere:ſecus ſi ſit actor. & ita intelligitur principalis concluſio,vt dicit Paul.de Caſt.in l.Mæuia.§.fi.ff.ſol.matr. ita reſpondendo ad gl. in d.l.cum de lege.& idem dicit Imol. in rub.ff. de noui oper.nunt. & videtur fuiſſe de mente Bart. in l. ſi verò. §.qui pro rei qualitate.ff.qui ſatiſd.cog.Maria.Iun.conſil.xxvi.col.iii.vol.ii.Alciat.de præſump. in iii. regu. in xxi.præſump.Eſt verum,quòd iſtam opinionem videtur impugnare Alexand.in d.rub.ff.de nou.oper.nunt. col. xii.dicens,quòd eſt vna truffa,vide eum.& idem dicit in d.§.licentia.& Iaſ.ipſe impugnat in conſi.xxxiiii.col.v. vol.i.& has duas limitationes ponit appoſtil.ad Bart.in rub.ff.de no.oper.nunt. Aliam limitationem ad glo. in l.cùm de lege,ponit Iaſo.ex mente aliquorum in conſi. xxxiiii.col.v.ſed etiam ibi eam impugnat, vt per eum.

Aliam limitationem ponit Loffred.in conſil. lii. colum.vii. Aliam Ruin.conſi.iiii.colum.ii.volu.v.& conſil.lxxxi.col.fi.volu.v.

i meo libro Ag.

Concly-

CONCLVSIO XXIIII.

ARGVMENTVM.

Doctori conſuetudinem atteſtanti, an credatur.

DOCTORI atteſtanti conſuetudinem ſtatur & creditur, niſi contrarium probetur. Bart. in l. de quibus, in repe.ff. de legib. col.x. Bald.in c.cùm dilectus, de conſuet. col.ii. Cuma.in conſi.lvii.incip.Monaſterium, in fi.& in conſi.clxix.incip.Viſo teſtamento, circa medium. Bartholomæ. Veron.in conſi.lviii incip.Paulus Faber col.iii.Paul.de Caſt.in conſi.clxiiii.incip.In præſenti cauſa.col.i.vol.ii. Lanfranc.in repe.c.quoniam contra, col.xxx.in ver.reſponſiones, de probat.Deci.qui dicit iſtam partem ✻ communem in conſi.cccctxix. colum.ii.& in §.mutui datio, in ii.lectura col.ii. in l.ii.ff. ſi cert.petat.& in conſi.DCXCI.col.ii. & in conſi. DCXCIIII. col.i.& in conſi.cccccxl.col.iii.in quibus locis atteſtatur iſtam eſſe communem opinionem & in conſi.DCXCI. col. fi.Calcan.in conſi.lxii.col.ii.Rip. in iii. reſponſo in iii. lib, Deci.in conſi.DCXCIIII. Barb.in conſi.viii.col. ix. volu.i.& in conſi.xiii.colum.pen.vol.ii.Soc.in conſi.lxvii. col.viii.& in conſi.cxviii.col.ii.& in conſi.cclii. col. viii. & in conſi.cclxxv.col.ii.Iaſ.in conſ.clxviii.col.v.vol.ii. Paris de Puteo in tract.Synd.char.xxxvi.col.i. & char. xliii.colum.iiii.declara, vt per Brun.in conſ.lxvi.Franc. Curt.in conſi.lx.col.ii.& in conſ.ſeq.col.iii.Guid.Papæ quæſt.cxxxix.& in conſi.xviii.Caſſan. in conſi.lxiiii.colum.iii.& in conſuetud.fol.cccxxix.col.i.Rebuff.in concord.fol.lxvii.Gozad.in conſ.lix.col.iiii.vbi dicit communem Beltrand. in conſi.xi. col.ii.volu.ii. Loffred.in conſi.x. col.iiii.

Contrarium, Bald. in l. ſi is qui.§. antiphona. ff. de pignor.

pignor. & in l. conſentaneum, col.pen. in v. oppoſit.C. quom.& quan.iud.in l.fi.col.pen.C.de fideicom.in l. cũ quidam.§.quod dicitur,circa fi.ff.de acquir.hære.Imol. in l.i.§.nunciatio.col.iii.ff.de ope.nou. nunt. Alexã. in l.poſt dotem.ff.ſol.matr.col.pen.& in conſi.50. colũ.ii. vol.v.Aret.in conſil.cxxxii.incip. In cauſa quæ vertitur.col.ii.Corn.in conſi. lxxxiii. incip. Circa primum, colũ.iii. Deci. qui dicit iſtam ✱ communem in conſi. ccccii.col.fi.& in conſi.cccclxxii. colum.iii. & in conſi. cxlii.col.ii.Soc.in conſi.xcvii.incip. Præſens conſultatio,in antepen.col.vol.iii.Corn.in conſi. lxxxiii. incip. Circa primam,col.iii.volu.iiii.Iaſ.in l. de quibus, colũ. pen.Hip.in ſing.dclxxviii.nu.xli.& ſeq. Barb.in conſi. xliii.vol.i.nu.xiii.Curt.in conſi.lxxix.col.fi.idem videtur de mente Alex.in coſi.50.col.ii.volu.v.& in conſi.v. col.pen.& in conſi.xxvi.col.i.& col.v.vol.iii.Purpur.in l.i.col.vi.C.de tranſact.& in l.tranſigere, col.viii.C. de tranſact.Hipp.in pract.crim.§.conſtante,col.iiii. Aymo in conſi.clxvi.col.pen.tenet ꝙ non credatur in totum, ſed faciat præſumptionem propter quã transfertur onus probandi contrarium in aduerſarium.Grat.in conſi.xii. col.vii.vol.i.vbi dicit communiter teneri,& in conſ.iiii. col.v.volu.i.& in conſi.xiii.col.fi.volu.i. vbi dicit communiter teneri,& conſi.cxi.col.pen.vol.ii.Marian. Iun. conſi.lx.volu.ii.Ruin.conſi.cxi.col.fin.volu.v. Gram.in xiii.vot.Caſſan.in conſuet.fol.cccxciii.colum.i.Rip.in lib.i.in iii.reſpon. in iiii.col. Gomeſ.in c.i. char. xviii. col.ii.de conſti. in vi. Gozad. in conſi.xxxv. colum.iii. Ioan. de Sylua in tract.de benefi. fol.lxxiiii.col.i. Beltrand.in conſi.cxliiii.col. ii.volu.iii.& in conſi. clxxxi. vbi dicit iſtam communem col.v.vol.iii.& in conſ.ccxc. col.x.vol.iii.& in conſi.cxxiiii.vol.i.& in conſi.clxi.colum. ii. volu.ii.vbi dicit iſtam communem opinionem Roch.in c.fi.col.xcv.in ver.Quintò quæro, de conſuet. aliâs cxciiii.col.ſecundum paruam impreſſ. Loffred. in conſi.xlii.colũ.pen.Pariſ. vbi dicit iſtam com. in conſi. xxv.col.iii.& ſeq.volu.i.in conſi.xxxi. col.ii. volu. i. in conſi.

conſi.clviii.colum.iii.volumi.iiii. Amplia iſtam ſecundam partem,etiam ſi non modò vnus,ſed plures doctores atteſtentur de conſuetudine. Alexand.in l. poſt dotem.ff. ſolut. matrimo. deciſio. Neap.clxxvi.in ii. dub. in prima difficul.in nou.

Concorda iſtas duas opiniones, vt per Gual. cautel. xxxv.de ſubſt.Gozad.in conſi.lix.col.iiii. Item, vt per Hiſp.in rub.de donatio.int.vir. & vxo. fol xix. colum. iiii.& ſeq. Item vt per Aymo.conſil.clxvi.col.pen.Grat. in conſi.iiii.col.v.vol.i. & not. quia creditur gloſſatori de conſtitutione,quæ conſtitutio ſuper qua ſcribit non ſit in vſu. Afflict. ſuper conſtitu.fol.cccxii. colum. iiii. Contrarium Crot.in c.fi.col.cxcvii.de conſt.

CONCLVSIO XXV.

ARGVMENTVM.

Infans an legitimari poſsit.

AN INFANS poſsit legitimari,dicendum eſt, ꝙ aut quæris an poſsit legitimari à principe,& hoc nõ eſt dubium: vt tenuit Bart.Bal.& Salic.in l.iubemus.C.de emãcipat. liber. qui loquuntur per principis reſcriptũ,prout ẽt loquitur tex.in d.l.iubemus,& Bart. in l.fi.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.Petr.de Ancha. in conſi.cxli.vbi dicit, ꝙ ſi fuiſſet ſubreptitia ſupplicatio,quia narrantur merita, quæ in infante non poſſunt conſiderari,legitimatio valuiſſet.& ita conſiderat Deci. in cõſi.ccccclxxvi.Curt.in cõſi.xv.Barb.in cõſ. xxxiiii. in i.col.& ſeq.volu.Iaſ.in conſi.cxxv.col.iiii.vol.iiii.& col.ſeq.Feli.in c.quod ſuper his,col.i.de fid.inſtr. Caſſan.in conſi.fol.cccix.col.iii. Tiraquel. de nobilit. cap. vi.nu.xxviii. Et licèt Roma.in conſi.cxciiii.col.iii. velit contrariũ,tamen eius opinio damnatur:vt per Curt. in d.conſi.lxv.col.vi.& Barbat.in d.conſi. xxxiiii.vol.i.

Si autem

Si autem quęratur, an poſsit legitimari per Comitē Pa atinum habentem poteſtatem legitimandi filios illegitimos quacunque labe infectos, & dicendum videtur, ꝙ non: niſi ſpecialiter ſit expreſſum in legitimatione, quòd etiam infantes poſsint legitimari, ita tenet Ang. in add. in d. l. fi. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. & ibi Ang. & Fulg. idem tenet Ang. in diſput. incip. nobilis genere, colum. iii. vbi tenet, ꝙ in generali facultate Comes Palatinus non cenſetur habere facultatem legitimandi infantes & alios, qui non poſſunt expreſsè conſentire, niſi ſpecialiter ſit expreſſum. Idem tenet Roſel. in tract. legit. in rub. de cauſ. matr. vel ſubrept. Martin. Laud. in diſput. ſua incip. Augerius Scio, in ver. quæro an baſtardus infans poſsit legitimari. Præpoſit. Alex. in c. per venerabilem. §. quod autem, col. xxxix. ver. nō inconuenienter quæris, qui filii ſint legitimi. Curt. in cōſ. lxv. qui dicit iſtam * eſſe communem opin. colum. v. Soc. in conſi. cxcv. colum. pen. Iaſo. in l. eam quam, col. v. ff. de fideicom. Franc. Curt. conſi. xxxii. colū. i. & ſeq. Pariſ. in conſi. xv. col. viii. volu. ii. Ruin. in conſi. lxxii. col. ii. volu. iii. & in conſi. 100. col. iii. volu. iii. & in cōſi. xc. vbi ampliat col. i. vol. iii. Pro qua opinione facit, nā per Comitem Palatinum non poteſt inuitus legitimari, ſecundum Bal. in auth. præterea C. de nat. lib.

Contrariam partem, quòd etiam infans legitimari poſsit per Comitem Palatinum, etiam quòd ſpecialiter non ſit expreſſum de infante, tenet Bald. in conſi. cciiii. incip. Super primo, vol. i. & conſi. cv. incip. Et primo eſt videndum, vol. v. & in conſ. cxviii. inci. Quidam vxoratus, vol. v. Paul. de Caſt. in conſi. xli. incip. Viſo teſtamento. vol. ii. Florian. de S. Petro in ſua diſputat. incip. Baro in ii. dubio in fin. Barbat. in conſi. cxxxiiii. volu. ii. Corn. in conſi. clxxvii. col. i. volu. i. Deci. in conſi. lv. col. iii. & in conſi. clvii. Fulg. in conſi. lxxxiii. col. i. in fi. & in conſ. xvi. col. ii. Iaſ. in conſi. cxxv. col. v. vol. iiii. & in conſi. clvi. col. iiii. vol. iiii. Maria. Iun. conſi. xcvii. col. xiii. in fi. & ſequen. vol. ii.

Sed

Sed quãdo facultas legitimandi eſſet conceſſa Comiti per illa verba quæ ponit Iaſ.in conſi. cxxv.col.vi.vol. iiii.& in cõſi.clvi.col.iiii.volu.iiii.res eſſet extra omnẽ dubitationẽ. Vel per alia verba quæ ponit Franc. Curt. in conſi.xxxii.col. pen. Vel ſi dictũ ſit quoſcunque &c. vt per Soc.in cõſi.iii.col.fi.nu.xxiii.volu.iii. Gozad. in conſi.vi.col.vi.Pariſ.in conſi.xv.col.viii.vol.ii. vbi atteſtatur * communem.Ruin.in conſi.cxlix.col.v.volu. ii.& conſi.lxxii.col.ii.vol.iii.& conſ.100.col.pe.vol.iii. Vel ſi dictum eſſet procreatos.Ruin.conſi.100.col.pen. vol.iii.Vel ſi dictum eſſet, ꝙ habeat plenam & liberam facultatem.idem conſi.100.col.pen.volu.iii. Contrariũ voluit Ruin.ipſe conſi.xc.col.iii.vol.ii. Tenendo primã opinionẽ,limita,niſi infans maior factus ratam habuerit legitimation m.Deci. conſi.lv.nu.vi.ver. Tertiò reſpondetur.Maria.Iun.conſi.xcvii.col.iiii.vol. ii. Ruin. conſi.lxxii.col.iii.vol.ii.Deci.d.conſi.lv. col. iiii. verſi. Tertiò reſpondetur.& conſi.iii.& xvi.nu.vi. & cõſi. ccclxvii.nu.iii.Pariſ.in conſi.xiii.volu.ii.Ludo. à Sardis in tract. natur. ſucceſſ.de legitim.per reſcrip.nu. 4. verſi. Tertiò quęritur.Ruin.qui declarat in conſi. xc.col.iii. vol.iii. Tenendo ſecũdam opinionẽ,intellige ſicut erat in ratificatione.Tiraquel.in tract.de nobilit.cap.vi. nu. xxix. An ignorans poſsit legitimari,Tiraq.in d tract.& loco nu. xxxi.

CONCLVSIO XXVI.

ARGVMENTVM.

Nepos legitimus & naturalis ex filio ſpurio an ab auo hæres inſtitui ualeat.

AN nepos legitimus & naturalis ex filio ſpurio,ab auo ſuo poſsit inſtitui : ſic debet diſtingui. Aut extat legitima ſoboles, & non poteſt inſtitui.glo.in l.fi.C.de nat.lib.in gl

fi.Iac.

ſi.Iacob.de Beluiſ.in diſputatione, quam poſuit in l.i.
C de nat.libe.Rayn.& Salic. in l.fi.C. de natur. libe.&
Imol.expreſsius,Paul. de Caſt.in l.Gallus. in §. quid ſi
is.ff.de lib.& poſth.Bart.in conſi.cxviii.incip. Oducius
de Gualdo.Paul.de Caſt.in conſi.pen.col. pen. volu. ii.
Alex.in conſi.lxxiiii.in iii.vol.vbi dicit iſtam * com-
munem opinionem,& in conſi.clviii.volu. vii. Deci. in
cõſi. cccclxii.Præpoſit.in c.per venerabilem.§.quod au-
tem,col.ciiii.& ſeq.qui fil.ſint leg. Claud. in d.l. Gal-
lus.§.quid ſi is.Aymo conſi.cc. in col.i. Aut non extat
legitima ſoboles,& tunc,aut cõtemplatione ipſius ne-
potis,& non ipſius filii ſpurii facta ſit inſtitutio, & pro-
culdubio potuit inſtitui: vt per Roffred. quem refert
& ſequitur Bart.& ibi etiam Imol.in d.l. Gallus.§.quid
ſi is. vbi etiam Iaſ.Ang.& Salic.in d.l.fi.C.de nat.liber.
Bar.in d.conſi.cxviii.Caſſan.in cõſue.fol.ccxcix. col.ii.
Hinc eſt,ꝙ ſi inſtituatur cum cõditione,ꝙ patri ſuo ni-
hil quæratur,valet inſtitutio:vt per And.de Piſis quem
refert & ſequitur Rayn.Bal.& Salicet. in d.l. fi. Bart.in
d.l.Gallus.§.quòd ſi is.vbi dicit ita fuiſſe cõſultum per
Iacob.Butr.& Rayn.de Forli.& alios magnos doctores,
& ita fuiſſe iudicatũ,& ſequitur Paul.de Caſt. & Alex.
in conſi.lxxxviii.in iii col.vol.ii.Præpoſi.in c.per vene-
rabilẽ.§. quod autem,col.ciii. & ſeq. qui fil. ſint legit.
Capra in conſi.ii.in vi.dubio.Ang.& Soc.in d.§. quid ſi
is.& idem ſi inſtituatur ſine dicta conditione, ſed meri-
ta præceſſerint,propterque contemplationem ipſiuscen
ſeri poteſt facta inſtitutio ipſius nepotis:ita tenet Bart.
in d.§.quid ſi is.Ang.& Salic.in l.fi.C.de nat.lib.Si au-
tem contemplatione patris, & proculdubio non valet
inſtitutio : vt per Docto. in d.§.quid ſi is. Quod limi-
tant aliqui. de qua limitatione vide Claud. ibi colũ.ii.
Contrarium Ruin.conſi.xxxix.col.fi. volu. iii. & conſi.
lxv.col.pe.& ſeq.vol.iii. Item limita in auia vel proa-
uia materna, vt per Ruin. conſi.xiiii.colum.i. volu.iii.
Aut dubitatur cuius contemplatione fuerit inſtitutus,
vt quia non fuit appoſita conditio, ꝙ patri nihil quæ-

ratur, nec etiam apparet de meritis ipſius nepotis: & tunc, aut erat mortuus pater, vel cum conditione ꝙ ipſi nepoti quæreretur patre mortuo, & valet inſtitutio: vt per Imol. & Paul. de Caſt. in d. l. Gallus. in §. quid ſi is. Alexan. in conſi. clviii. volu. vii. Aymo conſi. clxxxiiii. Aut patre viuente inſtitutio filii eſt facta & concepta, & tunc Bart. in d. §. quid ſi is, tenet ꝙ valeat inſtitutio, & ibi Paul. de Caſt. & Alexand & Iaſo. qui dicit iſtam ✱ communem. & Guid. Papæ in conſi. xciiii. & in conſi. clxxvi. & ſequitur Salicet. in d. l. fi. ff. de natu. lib. Feder. de Sen. in conſi. lvii. Iacob. de Arena, & Benedictus de Plumb. in l. libertas teſtamento. ff. de manumiſ. teſtamē. Iacob. de Beluiſ. in diſputatione quam poſuit in l. i. C. de nat. lib. Bal. in conſi. cxxxi. volu. iii. Alexan. in conſi. lxxxviii. col. iii. Deci. in conſ. cccclxii. circa fi. Capra in conſi. ii. in vi. dubio Corn. in conſi. xxv. vol i. & in conſi. xi. vi. dubio volu. iii. Præpoſ. in c. per venerabilem. §. quid autem col. ciiii. & ſeq. qui fil. ſint leg. Claud. in d. §. quid ſi is, col. i. Contrarium quòd immo talis inſtitutio filii legitimi & naturalis ex filio ſpurio non valeat, tenuit Din. in d. § quid ſi is. Odoffr. Rayn. & Cyn. in d. l. fi. C. de nat. lib. licèt Bart. in d. conſi. cxviii. dicat, ꝙ Odoffr. non determinat, ſed relinquit ſub dubio. Bal. in d. l. Gallus §. quidam rectè. Ang. in d. §. quid ſi is, & in §. fi. in auth. quib. mo. nat. eff. ſui Bal. in conſi. ſuo incip. In primis eſt videndū ſi inſtitutio. Fulg. in conſi. xxiii. Capra in conſi. i. col. v. Soc. & Claud. in d. §. quid ſi is. Prima tamen opinio eſt communis, vt per Doctores primò allegatos. Et quòd ſi conſtat, quòd patris contemplatione fuerit inſtitutus, quòd tunc proculdubio non valet inſtitutio. Bart. in d. §. quid ſi is. Capra in cōſi. ii. in vi. dubio. Deci. in conſi. cccclxii. Lancelot. Deci. in d. §. quid ſi is, in fi. vbi limitat ex mente Cumani & Putei. ſupradicta tamen omnia procedunt in ſpurio, non autem in inceſtuoſo, qui talis non poteſt inſtitui ab auo. Bald. in l. ſi quis inceſti C. de inceſt. nupt. Bald. in cap. in præſentia, colum. viii. de probatio. Alexand. Claud.

& Lancel. Deci. in d.§. quid ſi is. Barbat. in d. cap. in præſentia. Corſet.in ſing. in verbo Hæres,il iiii.Hipp. in ſingula.cxliii. Appoſtil.ad Alexand. in dicto .§.quid ſi is. Claud. ibid. colum. ii.Contrarium ſentit in d.§. quid ſi is,dum format quæſtionem,& latè Iaſ. ibi in prima & ſecunda lectura colum.penult. Item illud quod dictum eſt, quòd auus poteſt filios legitimos & naturales ex filio ſpurio inſtituere, intellige, non procedere in præiudicium ſubſtitutionis ipſi auo per fideicommiſſum.quia ad excluſionem ipſorum non poteſt filios legitimos & naturales filii ſpurii ad ſucceſsionem inuitare:vt per Soc.qui ita declarat conſi.ccli. colum.xii.

Quando autem nepos nō eſſet natus, vel natus & infans, non poſſunt eſſe merita.Alexand.in conſi.viii.colum.ii. volumi.iii. Berous quæſtione cxxvii. Quando autem auus relinquit nepoti ſpurio ex filio legitimo & naturali, an poſsit relinquere, vide Franc. Curt. in conſi.lxxxiiii.colum.ii. Beltrand. in conſi. clxxxvii. & conſi.clxxvii.volu.iii.Ruin.conſi.lxxii.col.pen. vol.ii. Et not. magnum verbum, quòd filius baſtardi legitimati, licèt ipſe ſit natus ex legitimo matrimonio, non eſt tamen habilis, vt ſuccedat in emphyteoſim vel feudum eccleſiaſticum. Ruin.conſ.clviii.colum.ii. volu.i. Et ſicut filio legitimo & naturali ex filio ſpurio relinqui non poteſt, ita etiam filio naturali legitimato ex filio ſpurio. Ruin.conſi.lxx colum.i.& ſeq.volu.iii.Soc. inter conſi.Ruin.lxxi.col.ii.in ſubſcriptione volu. iii. An dicta lex finalis procedat in auia? Ruin.conſi.xciiii. col.iii.& v.vol.iii.vide glo.in l.fi.C.de nat.lib.Aymo in l.Gallus,in §.& quid ſi tantùm,col.iii.ff.de lib. & poſth. Ruin.cōſi.lxxii.col.ii.& cōſi.lxx.vol. iii. & quādo nepotes ſunt nominati nominibus propriis. Aluarot. in c.i. §.fi.in viii.conclu.quę fuerit prima cau.benefi. ammit. Curt.in tract.feud.in v.parte princi.

Con-

CONCLVSIO
Et Regula XXVII.

ARGVMENTVM.

Papę aliquid atteſtanti ſeu alicui Principi an & quando credendum.

PAPAE atteſtanti creditur.clem. i.de probat: & dicit And.de Iſern.in cap i.in pen.colum. qui ſucced. tenean. in ver. ſed nunquid ſtabitur, quòd magis creditur papæ, quàm notario: Immo magis papę, quam pluribus notariis. Ruin. conſi.ciii.col.vi.volu.v. Sed quia in iſta materia Doct. ſatis confusè loquuntur, ideo viſum fuit opportunum caſus omnes colligere.& propterea ego puto ita diſtinguendum : quòd aut Papa atteſtatur in ſuo facto proprio,& tunc ſua atteſtatio facit legitimam fidem, adeò quòd nec contrarium probari poterit: vt eſt text. in d. clemen.i.de probat.& ibi glo.in verbo feciſſe narrauimus,& ibi Petr.de Ancha.col.i. Imol. col iiii. vbi etiam alii omnes Idem tenent Felin. in cap. cùm à nobis, de teſtib. colum i. Hipp. in l.i. §. ſi quis dicatur, colum. pen.ff.de quæſtio. gloſ. pragmat. ſanctionis fol. clxxx. colum.ii. Et ideò ſi dicit aliquem ſuum capellanum vel cubicularium ſtatur ſuæ aſſertioni. Geminia. in conſi. lxxix.in prin. Aeneas de Falco.in trac.reſeruat.fo .xvi. Idem ſi dicit aliquem familiarem ſuum. Samen. ſuper reg.de impetran.per obit.fam.Card.quæſtione xiii. Idē ſi narrat aliquem renunciaſſe per procuratorem : quia creditur, quòd fuit procurator. Boer. deciſio . cclxxxi. Contrarium videtur velle Rota deciſio.cxcvii.in antiq. Bonif.in clemen.i.nume. xxvii. & xxviii. de probatio. Amplia ,idem ſi de facto ſuo & alterius, vt in renuntiatione beneficii,& ita tenuit Lap. in d.clem.i.dicens eſſe

de mente Cald.& ſequitur Imol.col. pe. vbi etiam Bonif.de Vitell.colum.ii.Feder.de Sen.in conſi.cxvii.vide Staphil.de liter.grat.& iuſt.char.clv. Amplia, idem ſi atteſtetur de facto alterius coram ſe facto: vt per Aret. in c.cum à nobis,col.iii.de teſti.& in conſi.xxiii.col.iii. per Felin.in c.cùm à nobis, col.i.de teſtib.Soc. in conſi. cclxvi. colum. xii. Sed contrarium tenet Lapus in d. clem.i.ex mente Calder. & ſequitur ibi Imol. col. pen. Ego autem credo primam opinionem veriorem ne Papa de mendacio arguatur. Vel dici poteſt pro concordia opinionũ, quòd Papæ atteſtatio probet præſumptiuè, ita quòd transferratur probatio in eum,qui contrarium aſſerere vellet:& ita procedat prima opinio, non autem probet plenariè,ita quòd non poſsit contrarium probari,& ita procedat ſecunda opinio. Alex. in conſi. xv.col.ii.vol.v.ſecus quando teſtaretur de facto alieno non coram ſe facto. Pariſ.in conſi.xv.colum.pen.& ſeq. vol.iiii. Limita,ſi ſit aſſertio,ſecus ſi ſit narratio. Ruin. conſi.xli.col.i.vol.i. Amplia, etiam ſi Papa teſtetur de eo,quod fecit vel vidit dum erat Cardinalis vel in minoribus.c.querelam de electio.in clem.i.ver.intelleximus autem,de reliq.& venerat.ſanct.glo.in c.i.de renũtia.in vi.in verbo ſtatuit. glo.in c.ad apoſtolicam,in gl. in verbo promiſiſſet,de re iud.in vi.& ibi Dominic.not. Aretin.in d.c.cùm à nobis,de teſtib.col.iii.Præpoſ. in c. fi.col.ii.qui matr.accuſ.poſſ. & per Feli.in d.c.cùm à nobis col.ii.Iaſ.in repet.l.admonendi, col. lxxxi. de iureiur. Felin.in c.pueris,in fin.de ſent.excommun. Roma. ſing.cxxvii.& propterea creditur Papæ, etiam ſi atteſtetur de voluntate ſui prædeceſſoris:vt per Roman.in conſil.cccl.Card.in clem.i.& ibi Imol.colum.vi. Alexan.in conſi.cxii.col.i.vol.v. Rot.in antiq.deciſ.cxcvii.Iaſo.in conſi.lxv.col.iii.volu.iii.Alex.in conſi.xv.col.ii. vol.v. Ruin.conſi.ccclxxx.col.iiii.vol.i.& conſi.clxxxviii.col. fi.eo.vol.& conſi.ccxv.col.fi.volu.i.& conſi.cviii.colum. viii.volu.ii.Contrarium ſentit Bonifacius in d. clem.i. col. iiii. & contrariũ aduertenter dicit Rebuf. fol. 139. nu.xiii.

nu.xiii. Amplia, idem eſſe in Imperatore vel in Rege non recognoſcente ſuperiorem. Paul. de Caſt. conſil. cccxxxix.col.ii.vol.i.Card.in conſi.cxxviii.col.i. Alex. in conſi.xi.col.iiii.vol.vii.Ruin.conſi.xxxi.col.vi.vol.i. & cõſi.xli.col.iii.vol.i.& in quolibet alio principe, qui ſaltẽ non recognoſceret ſuperiorem.Alex. in conſi. xv. volu.ii.Homod.in conſi.clxxxv.col.v.Felin.in c.cum nõ licet,colũ.vi.de præſcrip.vbi licèt alleget Bart. pro hac parte,tamen ipſe contrarium tenet. Beltrand.conſi. cix. col.i.vol.iii.& in conſi.cxi.colũ.i.vol.ii. In Imperatore loquitur Maria.Iun.in conſi. lxv. col.iiii. in conſi. lxvi. col.ii.& conſi.lxxvi.col.xvi.vol.i.& conſi.xcii.colum.i. volu.ii. Ruin.loquitur in Duce Ferrariæ in conſi. xxi. col.ii.vol.i.& conſi.xxxi.col.vi.eo.volu. & conſi. clxxv. col.ii.& iii.vol.i.& col.iiii.& conſi.ccxxi.col.pen. volu.i.& conſi.cc.col.i.volu.ii. Et in omni principe etiam recognoſcente ſuperiorem tenet Aymo de antiq. temp. nu.xli.declara vt per Rui.conſi.ccxxvii.col. iii. volu.i. Et quòd Dux Mediolanenſis habeat iura imperii in terris ſuis.Ruin.conſi.lxxxiii.col.i.& ſeq.volu.iii.Et quòd Delphinus habeat iura principis ſupremi, & in eo locũ habeat clem.i.de probat.voluit Beltra .conſi.xlii.col.i. & ſeq.volu.i.in antiq.Contrarium voluit Paul.de Caſt. in conſi.xlvi.col.fi.volu.ii.Gemin.in conſi.xcvi. colum. iiii. ſentit Felin.in d.c.cùm à nobis, colum. ii. de teſtib. Alex.in conſi.cxii.vol.vii.Deci.in conſi. cccccxxviii. colum.ii.Iaſ.in conſi.lxxii.col.fin.volu.i. Franc. Curt. in conſi.lxi.col.v.Soc.in conſi.lxxxvii.colum.viii. vol. iii. tenent hanc opinionem , ſecus eſt in recognoſcentibus ſuperiorem:vt per Card.in conſi.cxxviii.col.i.Feli. in d. c.cùm à nobis,colum.ii.Alexand.in conſi.cxii. volu.vii. Soc.in conſi.iiii.colum.iii.volu.iii.& in conſi.xxvii. volu.iii.colum.i.& iſtis creditur, ſed probatio in contrarium admittitur.Bart.in l.ambitioſa,col pen.ff. de decr. ab ord.facien.Soc.in conſi.xlvii. Amplia,vt etiam mandatum probetur ex verbis narratiuis papæ.Ruin. conſi. xli.col.i.& iii.vbi declarat,& col.vi.in fi. & ſeq. volu.i.

& couſi.ccxxvii.colum.i.volu.i.& cõſi.ciii.col.iii. vol.v. Amplia, idem eſſe in quacunque parte & diſpoſitione ſiue ſit pura, ſiue ſit conditionalis, ſiue ſit modalis, Papa atteſtetur de facto ſuo ſtatur ſuæ aſſertioni, & habet locum diſpoſitio dictæ clementinæ primę de probatio. vt ibi tenet Paul.de Eleazar, & Imol.colum.ii. Amplia vt etiam ſtetur ipſius principis dicto circa contractum à ſe factum. Ruin.conſi.ccxv.col.iii.volu.i. Amplia, ſi atteſtetur de his quæ ſunt iuris, nam tunc ſtatur, ita ꝙ nec contrariam recipit probationem Papæ atteſtatio. Petr.de Anch.in conſi.cclxxxviii. incip. Vltra alia ſolemnia. Soc.in conſi.lxxxiii.col.viii.volumi.iii.

Limita primò iſta procedere in beneficialibus ſeu aliàs ſpiritualibus, in quibus habet Papa latiſsimam poteſtatem. cap ii. de præbend.in vi. ſecus in prophanis, vt dicit Abb.in d.c.cùm à nobis, col.ii.Roman.in l.ſciendum, col.xxii.ver. prętereà aduertendum.ff. de verbor. oblig.Claud.in tit.qui feu.dar.poſſ.col.vii.Deci.in cõſi. ccccxlv.col. pen. Iaſo.in conſi.lxxii.in fi.colum. volu.i. Contrarium tenet Aret.in d.c.cùm à nobis, col. ii. Feli. col.i. Vnde ego credo ita dicendum: aut Papa atteſtatur ſuper prophanis contra non ſubditum, & procedit prima opinio, quòd non ſtetur ſuæ aſſertioni, vt tenet Abb.in c.ad audientiam, de pręſcrip. & ſentit Paul. de Caſt.in conſi.xlvi.col.fi.volu.ii.per Fel.in d.c.ad audiẽtiam, col.iii. Areti.in c.cùm à nobis, colum. iii. de teſtib. Alexan.in conſi.xi. colum.iiii. volu.vii. Deci. in conſi. ccclvii. colum.fii. Caccialup. in tract. penſio. in xxiiii. quęſtione glo. pragmatica ſanctio fol. clxxx. colum.ii. Pariſ. in conſi.cxv.colum.fi.volu.iiii. Ruin. conſi. cxvi. colum.i.volu.v. Aut atteſtatur ſuper prophanis contra ſubditum, & ſtatur ſuæ aſſertioni, vt dicit Areti. in d.c. cùm à nobis colũ.ii. Et licet Feli.in d.c. ad audientiam, col.iii.teneat hoc tantùm procedere, quando Papa iudicialiter deponeret, non autem quando eſſemus in ſola narratiua Papæ, tamen nõ credo hoc verum, quinnimo etiam in narratiua papæ idem dicendum eſt, quia ſi hoc

procedit

procedit in narratiua horum principum quò ad ſubditos ſuos,vt dicit Alexand.in conſi.xi.colum.iiii.vol.vii. & in conſi.xv.col.ii.& ſeq.volu.v. multò magis erit dicendum in Papa narrante.

Limita ſecundò, quia Papæ atteſtanti non creditur, quando ageretur de alterius graui præiudicio. Paul. de Caſt.in d.cóſi.xlvi.col.fi.Petr. de Anch.in cóſi.ccxcviii. col.fi.Areti.in conſi.clxv.col. iii. Gozad.in conſi.v. colum.iiii. Deci.in c.quæ in eccleſiarum. col. xii. de conſtit.& conſi.ccclvii.colũ.iii. & conſi. cccccxxvi. Gramm. deciſ.lxv.nu.ix.& ſeq.& deciſio.ciii.nume.ccxxvi.& cv. nu xxiii.Staph.de lit.grat.& iuſt.char.clv.Deci. in cóſi. cccccl xxvi.in fi.Curt.in conſi.cxlii.col.iiii.Pariſ.in cóſ. xv.col.fi.vol.iiii.& in lxvii.colum.iii.volu.iiii.Deci. in conſi.DCVI.col.iii.Aymo in conſi.xlviii.& clxxi. col.iii. Ruin.conſi.clxxv.col.ii.vol.i.& colum. iiii. Curt. Iun. conſi.cxliii.col.iii.nu.x. Aymo de antiq.temp. fol. vii. fol.2.nu.44. Et propterea,ſi Papa vellet priuare aliquẽ feudo vel bonis ſuis,atteſtãdo quòd ſibi conſtat de delicto,in hoc non ſtaretur ſuæ aſſertioni : vt per Abb. in d.clem.i.de proba.per Abb.in cap. quæ in eccleſiarum, col.pen.& ibi Feli.col.xxiii.in prin.de conſti.Gomeſ.in conſi.liii.col.iiii.Deci.in conſi.cccccxliiii.col.ii.Deci.in conſi.ccccxlv.col.antepen.Aret.in conſi. clxv. colũ. iii. Iaſ.in conſi.xxxiiii.col.vi.vol.i.Iaſ.in conſi.lxxxvi.colum.v.volu.iii.Rebuff.in ord.fol.ccxli.Deci.conſi.DCVI. col.iii.Ruin.conſi.vii.col.vii.vol.i.& conſ.cxlvii.col.iii. vol.i.& conſi.iii.col.iii.volu.v. Sed contrarium ſentit Bald.in conſi.cccxxviii.colum.iiii. volu.i. qui tenet, ꝙ ſi Papa vel Imperator reuocet feudum propter ingratitudinem,de qua ſibi conſtat:quòd ſuæ aſſertioni ſtatur. idem ſentit Soc.in conſi.cclxvi. colũ.xii. Deci.in conſi. DCVI. colũ.ii.ſentit Card.in conſi.cxxviii,col.i. Afflict. ſuper conſti.fol.lxxiiii.col.iiii.Pariſ.in conſi.i. colũ.vi. volu.i.& col.vii.Gozad.in cóſi.v.col.v.Soc.cóſi.lxxxvii. col.viii.vol.iii.Ruin.in conſi.xxii.colum.v.volu.i.tenet feudum probari ex aſſertione principis. Ruin,cóſi.ciii.

col.xiii.& ſeq.volu.v.vbi declarat & col.v. & ſeq.Limita,quando Papa aſſereret conſtare ex notorio inexcuſabili.Gramm.deciſi. lxvi.nu.lx. Tamen prima opinio eſt verior,& propterea dictum Bald. in conſi.cccxxviii. refert & improbat Dec.in d.conſi.ccccxlv. colũ. antep. propter quod etiam meritò reprehendi poteſt quod no. Soci.in d.conſi.cclxvi.col.xii.& in conſi.xxviii.col. fin. vol.iii. Limitat tamen Iaſ.in conſi.ccxxvii.col. vii. vol. ii. Sublimita forſan in benefitialibus, vt p Petr.de Anchar.in conſi.ccxciii.col.iii.& ſeq. & ita procedit quod not.Feli.in c.cùm à nobis,col.ii.ver.quartò noto,de reſtitu.Sublimita,vt in deciſ. Neap.clxvi. in nou. Et non creditur Papæ in eo quod reſpicit propriam vtilitatem, etiam ſi propriam legem agat. Afflict. ſuper conſtitu. fol. clxvii. colum. i. Aymo in tracta. de antiq. tempo.fol.vii.

Quid autem ſe Papa atteſtetur de diffamatione?vide Felin.in d.c.cum à nobis,col.i.de teſtib. in v. limit. & in c.non oporteat, col.ii.de accuſat.declara, vt per Ruin. conſi.xli.col.i.volu.i.

Tertiò limita,licèt in caſibus in quibus ſupradictum eſt Papæ atteſtationem pleniſsimam fidem facere,& nõ poſsit probari directò contrarium,tamen poteſt probari aliquid quod eneruet vires ipſius atteſtationis & gratiæ deſuper fundatę:vt not.glo.in d.clem.i.in verbo feciſſe probamus,de probatio. & ſequuntur ✻ communiter alii.Gemin.in conſi.liii.col.ii.Feli.in d.cap.cùm à nobis col.iii. gl. pragma.ſanct.fol.clxxx.Feli.in c.quãtum,in fi.de pręſumptio.Pariſ in conſi.xv.volu.iiii.col. iiii.in fi.Hoc aũt quod dictũ eſt per indirrectum admitti probationem in contrarium, declarat, ꝙ hoc procedat circa facti probationẽ, non iuris diſpoſitionem,ſi Papa atteſtetur, nihil in contrarium adduci poteſt nec probari nec in directò neque per indirectum, declarat Imol. in clem.i.col.iiii.de probatio.

Quartò limita, vt iſtud nõ procedat in aſſertione facta à legato, ſeu delegato,qui Papã repręſentat:vt not.

Alex.

Digitized by Google

Alexand.in conſi.xxxiiii.volu.vi.& per Petr. de Anch. & Imol.in d.clem.i.de probat.& Aret.in d.c.cùm à nobis,de teſtib.& in quibus caſibus credatur legato de latere,vide in ſeq.memoriali.

Quintò limita,quando Papa aliquid atteſtatur tanquàm ſibi narratum à parte,quia tunc non creditur tali aſſertioni,quam facit propter narratiuam partis: vt per Imol.poſt Anto.de Butr.in d.clem.i.de probat. colum.penult.verſi.hæc vera.& ibi Bonif.colum.iii.& per Alexand. in conſi. cxii. volumi. Franc. Curt. in conſi. lxi.colum.v.Rip.in ſuo reſponſo colum.iiii.lib.ii. Bellame.deciſ.cliii.Aymo in conſi.ciiii.Ruin.conſi.xli.colum. iiii.volumi.i. Aymo de antiq. tempor. fol. vi. vbi etiam declarat, quando aſſertioni motu proprio factæ credatur. Ruin.conſil.xiii. colum. iii. volu. iiii.& conſi.ciii.colum.i.& iii. vbi declarat volu. v. Gramma. deciſio.lxiiii.nu.xiiii.

Sublimita,niſi illud quod narratur,eſſet de facto proprio ipſius principis atteſtantis: vt colligitur per Alexand.in d.conſi.cxii.vol.vii.Nam limitatio procedit in his quæ ſunt de facto alieno.

Sextò limita, quando procedit contra ſubditum, aliàs ſecus,Soc. in conſi.xxvii. volu. iii. Aymo in conſil. ciiii. colum. ii. Si verò Papa atteſtatur de facto alieno,non geſto coram ſe, ſed ſuper tali facto fundat intentionem ſuam, & tunc talis atteſtatio,& ſi non faciat pleniſsimam fidem & probationem,ita quòd non poſsit probari contrarium, tamen facit talem præſumptionem, ꝗ onus probandi contrarium transfertur in eũ,qui aſſerere vellet,& non docto de contrario ſtaretur ſuę aſſertioni:ita tenet glo.in c.nonnulli, in glo.pen.in verbo ſpeciali mandato,de reſcrip.Idem glo.in d.clem. i. in verbo feciſſe narramus, de probat.& ibi Paul. de Eleazar. & Card.& Petr. de Anchar. Calcan. in cap. poſſeſsionem,de probat.Bellamer.deciſio.ccxc.Marian. Iun.conſi.lxxvi.col.xi.Rui.conſi.ccxxvii.colum.ii. volumi.i. Aymo de antiq.tempor.fol.v. Ruin.conſil.ciii. col.iii

col.iii.& ſeq.volu.v.Roman.in conſi. ccclxix col. pen. Domin.in c.ſi Papa,de priuil.in vi.colum.pen. Curt. in conſi.50.conſi.lxii.Alexand.in conſi.xv. colũ.ii.volu.v. Soc.conſi.cclxvi.col.xii. Card. in conſi.cxxviii. colũ.i. Gemin.in conſi.xv.col.iii.Feli. in c. cũ à nobis. col.i & ſeq.de teſtib.& in c.cauſam quæ, col.ii.eodẽ tit.& in c. cùm ad aures,col.vii.de reſcrip.in c.nonnulli.§. ſunt & alii,col.iiii.illo titulo.Lap.alleg.vii.ſentit Rot. in antiq.deciſ.cxcvii.Roma.in conſ.clxxx.col.i.Imol.in l.ex hac ſcriptura,col.fi.de donationib.Iaſ.in conſi.xxxiiii. in vi.col.vol.i.& in conſ.lxxxvi.col.v.vol.iii.& col.ſeq. Gozad.in conſi.lxxxiii.col.iii.Pariſ.in cõſi.xvii.colũ.ii. volu.iiii. Contrariam partem, quòd immo talis Papæ atteſtatio de facto alieno, etiam ſi Papa ſe fundet in ea, non faciat probationem,etiam talem quòd transfundat onus probandi contrarium in aduerſarium, tenuit Ioã. And.in reg.non licet,de reg.iur.in mercurialibus. Guiliel. de Monte Laud. in clem.i.de probat. vbi Anto. de Butr.Imol.& Bonif.colum.iii. qui atteſtatur Romanã curiam ita ſeruare.Idem tenet Anto.de But.in clemen. poſſeſsionẽ,de probatio.Calder.in c.ii.in tit. de priuil. Dom. in cap.ſi Papa.§.fi.de priuil. in vi. Oldr.in conſi. clviii. incip. Innocen. Epiſcopus. Aret. in conſi. xxiii. Roſel in Monarch.chár.lxxvii.colum.iiii.Alex.in cõſi. cxii.vol.vii.Aret.in conſi clxv. Curtius qui atteſtatur iſtam * communem in conſi.xx.colum.v.Aret.in cap. cùm à nobis colum.iii.de teſtib.Iaſ.in conſi.lxxxvi. colum.v.vol.iii.Soc.in conſi.cxx.col.ii.volu.iii. in vi. reſpon. in iii.col in lib.ii.Gramma.deciſ.ciii.nume.xxxi

Tertii fuerunt in opinione,quòd ſtaretur omnino tali aſſertioni Papæ, etiam de facto alieno, non coram ſe geſto,vt ſentit glo.in verbo feciſſet, dum exemplificat de mortuo.& Ant. de Butr in cap.fin. de ſucc. ab inteſta Soc.in conſi. lxxxvii.colum.viii. volu. iii.& proptereà ſtatur Papæ aſſerenti in ſuis literis aliquam procurationem talis.Feli.in c.cùm in iure,col.fi. de offic. deleg. Bellem.deciſ.ccliii.Ruin.conſi.cxlviii.colũ.pe.vol.iiii.

& hoc

& hoc intellige,quando teſtatio non fuit motu proprio, ſed in eo quod atteſtatur,fundat ſuam intentionem,nã quando motu proprio,infra in tertia limitatione dicetur. Ioan.And.in reg.non licet,de reg.iur.in mercurialibus.quem ſequitur Soc in conſi.cclxvi.colũ.xii. dicit, quòd talis atteſtatio æquiparatur famæ, & ſic facit ſemiplenam probationẽ in ciuilibus.Soc.in cõſi.lxxxvii. col.ix.volu.iii.De materia vide Ruin.conſi.iii. col. iiii. volu.v. & Tiraquel. de vtroque retract. fol. cxxvii.vbi quòd poteſt probari contrarium.

Tenendo primam opinionem,limita ſecus eſſe,ſi papa non ſe fundàret in talibus verbis aſſertiuis ſeu narratiuis facti alieni,vt in clem.ſi ſumus, de ſent. excom. in cap. ſi Papa, de priuil. in vi. & ibi not. Ioan. And. in nouel.Pet.de Anch.in d.clem.i.de probat. colum.i. vbi etiam Imol. col v.Roma.in conſi.clxxx.colũ.i.Rot. in antiq.deciſ.cxcvii. Cald.in conſi.ii.de priuil. Domin.in c.ſi Papa.§.fi.de priuileg. in vi. Old. in d. conſi. cclviii. incip.Innocentius Epiſcopus.Soc.in conſi. lxxxvii. colum.ix.volu.iii.& propterea Innoc. in c. inter dilectos, de fid.inſtru.dicit,ꝙ verba priuilegii numerantis aliquẽ locum inter loca ſubiecta,non probat ſubiectionem , & idẽ Innoc.in c.dudũ,de priuil.& Rom.in cõſi.clxxxviii.

Tenendo aliam opinionem, quòd talis Papæ aſſertio de facto alieno non inducat nec probationem pleniſsimam nec præſumptionem, per quam transfertur onus probandi.

Limita primò iſtud non procedere quò ad aliquam præſumptionem: quia talem qualem præſumptionem faciunt verba Papæ narratiua,etiam de facto alieno: vt per Ant.de But.& Imol.in clem.i.col.pen.de probatio. Soc.in conſi.cclxvi.col.xii.Alex.in conſi.xv.col.ii.vol.v. Aymo de antiq.temp.fol.vi.

Secundò limita in antiquis, in quibus faciunt plenã probationem verba Papæ enarratiua de facto alieno. Ant.de Butr.& Imol.in d.clem.i.col.pen.de proba. Soc. in conſi.cclxvi.col.xii.Alex.in conſi.vi.col.fi.vol.i.Dec.

in conſi.

in conſi.ccccxlv.col.iiii. Alexan.in cõſi.xv.col.ii.vol.v. Iaſ.in conſi.lxv.col.pen.volu.iii.

Tertiò limita, niſi atteſtatio Papæ fiat motu proprio, de alieno facto: quia tunc ſtandum eſſet ſuæ atteſtationi: vt per Lap.& Abb.in d.clem.i.de probat.vbi etiã Petr.de Ancha.col.im.i.Ant.de Butr. & Imol. col. pen. & Ant.de Butr.in c.fi.de ſucceſ.ab inteſt.& Aret.in cap. cũ à nobis, col.iii.de teſtib. Aret.in conſi. xxiii. col. iii. Alex.in conſi.cxii.vol.vii.Oldrad.in conſi.xxviii.Soc. in conſi. cclxvi.col.xii.Corn. in conſi.ccxxxix.col. fin. volu.i.Soc.in conſi.lxxxvii.col.ix.volu.iii.Immo etiam ſi motu proprio Papa proceſſerit atteſtando, poteſt contrarium probari. Staph.de lit.grat.& iuſt.char.xc.

Quartò limita, niſi appareret Papam atteſtantem aliunde informatum: vt per Ant.de But.& Imol.col.pe. in d.cle.i.Alex.in conſi.xv.col.ii.vol.v.

Quintò limita in non præiuditialibus, in quibus Papæ atteſtatio facit talẽ fidem, ꝙ ei ſit ſtandum, vt ſi Papa atteſtatur aliquem de crimine diffamato, vt per Ioã. And.in addit.ad Spec.in tit.de inquiſ.§.nũc tractemus, ver.hoc autẽ notandũ.per Abb.in c.cũ oporteat, col.iii. de accuſat.per Fel.in c.cũ à nobis, col.i.& ibi Aret. col. iii.de teſtib.& per eũdẽ in c.per tuas de proba. col. iii.

Sextò limita principaliter concluſionem, ꝙ credatur Papę atteſtationi, quando Papa atteſtando erraret in iure, & in eo quod eſt de iure claro, quia tunc non ſtatur ſuæ atteſtationi. Feli.in d.c.cùm à nobis col.ii. in fi. & ſeq. Ruin.conſi xli.col.v.

Septimò limita, quando conſtaret de contrario eius quod Papa fuiſſet atteſtatus. Zaſ. in conſi. xvi. volu.ii. Ruin.cõſi.xli.col.v.vol.i. Aymo de antiq.temp. nu.xlv. vbi declarat. Ruin.conſi.cxxi.col.vii.vol.iiii.

Octauò limita, quando principaliter dubitaretur de eo, quod incidenter Papa fuit atteſtatus. ita Pariſ in cõſil.cxiiii.col.fi.vol.iiii.

Nonò limita, quando contra illud quod princeps aſſerit, ſit pręſumptio, vt per Rui.conſi.xli.col.iii.volu.i.

Decimò

Decimò limita,ſecus eſſe in literis inferiorum, puta Epiſcopi.c.fi.& idem glo.& Doct.vi.q.ii.

Vndecimò limita, non procedere quò ad laicos, ſed quò ad clericos tantùm.Ruin.conſi.xiii.col.iii.vol.iiii.

Vltimò & generaliter quò ad non ſubditos.idē Ruin. conſi.clxvii.col.i.vol.iiii.

CONCLVSIO XXVIII.

ARGVMENTVM.

Cardinalis legati de latere dicto ſtatur, & quando.

DICTO Cardinalis legati de latere ſtatur. glo.in c.nobiliſsimus.xcix.diſt.hoc intelligitur quantùm ad hoc vt credatur,ſi aſſerit ſe legatum, ita loquitur text. in d.l. nobiliſsimus.& ibi glo.& glo.in cap.cum olim,el i.in gl.in verbo ſine reprehēſione, de priuil.glo. in c.ad apoſtolicæ,in verbo ꝑponi,de re iud.in vi.Cald. in c.ii.in tit.de offi.leg.Abb.in c.quod ſuper his, de fid. inſtr.& ibi Imol.& Fel.col.ii.ver. prima cóclufio. Lap. alleg.xv.Hoſt.quē ſequitur Domini.in c.i.col.fi.de off. leg.Paul.de Caſt.& Salic.in l.i.C de mand.princ. Abb. in c.quod tranſlationē,in fi.de offi.deleg.Ant.de Bur.in c.ex literis,de in integ.reſt.col.xiiii.Petr. de Ancha. in cle.i.de ꝑba.col.ii.Aret.in c.cū à nobis,col.iiii.de teſti. Philip.Frāc.in c.cū parati,col.vi.de appel.Corn.in cóſ. clv.in fi.vol.i.Hippol.in l.i.§.ſiue dicatur.col.pen.ff. de queſt.Feli.in c.cum in iure peritus, colum.iiii.de offic. deleg. Aeneas in tract. reſeruat.fol.lx. gloſſ. pragmat. ſanct.fol.clxxx.col.ii.& ſeq.Felin. in c. ad eminentiam, de ſent.excom. Pariſ.in conſi.lxxxii.volumi.i. col.vi. in fin.Alciat. de præſumptio. in prima reg. in xlviii. præſumpt. & eſt ratio huius dicti, quia cùm non ſoleant

Cardinales

Cardinales extra curiam exire ſine tali facultate ſeu dignitate,ideo de facili creditur, quòd talem facultatem habeant. Iſtam rationem ponit Abb. in cap. quod ſuper his,& ibi Feli.col.ii.de fid. inſtru. Domin.poſt Hoſtien. in c.i.colum.fin.de offi.leg.in vi. Petr.de Ancha.in clemen.i de proba.col.ii. Aret.in cap.cum a nobis col.iiii. de teſtib. Hoc autem limita, quia non creditur Cardinali aſſerenti ſe delegatum, ſeu cauſam ſibi commiſſam viuę vocis oraculo. Innoc.in c.cùm olim,il i.in glo. fin. de priuil.Anto de Butr.Imol.& Felin.in d.c.quod ſuper his,de fid.inſtr.col.ii.in fin.& ſeq.Abb.in c.prætereà in ii.col de dilat. Idem videtur eſſe de mente Abb. in d.c. cùm olim,dũ allegat tex. in d. cap. cùm in iure peritus. vbi Fel.in col.iii.latè ſequitur iſtam partem.deciſ.Tholoſ.& ibi appoſtil. deciſio. cccclxiii. Sed contrarium, ꝗ immo etiam Cardinali attèſtanti ſe delegatum in aliqua cauſa credatur,tenuit Hoſt.in ſumma in tit. de off. deleg.ſub rubr.de recuſatio.Specu. in titu. de probat.§. interdum, verſi. quid de auditorib. Abb.in d. cap.quod ſuper his,Bald.& Salic.in l. iuriſiurandi. C. de teſtib & idem Salic.in l.i.C.de mand.princ. Alexã. in conſi.xcii. colum.iii.volu.vi.Rom.in conſi.lix.in iiii. dubio. Abb. in conſi. xvii.incip. In cauſa Ottanelli in fin. volu. ii. Pariſ. conſi. cxxxii.colum.pen.volu.ii Ruin. conſi.xc. colum i.volumi.i.

Amplia, vt etiam credatur in his quæ exponit ei ad quem dicit ſe miſſum: vt dicit glo.in d.c ad apoſtolicę, in gloſ. in verbo proponit, de re iud.in vi. per Aret.in c.cùm à nobis,col.iiii de teſtib.Felin.in cap.quod ſuper his,colum.ii.de fid.inſtrum.

Amplia,vt etiam credatur in his quæ veniunt in generali commiſsione, vt ſunt ea quæ competunt legato: quia legatus eſt: nam in his creditur aſſertioni ipſius legati: ſi enim creditur quòd ſit legatus, ergo etiam quòad alia omnia quæ veniunt ex eo, quòd ſit legatus: vt per Gemin. in conſi.lxii.col.ii.& Imol.& Felin.in d. cap.quod ſuper his,colum.ii.Rot.in antiq.deciſ.clxxvi.

Abb.

Abb.in c.ad eminentiam,de ſent.excom.poſt Ioã.And. ibi.Domini.in c.eos.§.i.eod.tit. Bald. in l.ſi qua per calumniam,circa ſi.C.de epiſc.& cler. Deci.in l. vnica.C. de manda. princi.

Amplia, vt etiam credatur legato de his quæ geſta ſunt coram eo tanquam coram legato: ita dicit Bald. in d.l.ſi qua per calumniam. Specu.in titu. de leg.§.ſequitur,circa ſi. refert & ſequitur Anto. de Butr. in cap. quoniam contra,colum.xxviii.de probat.per Specu. in tit.de teſtib.§.i.in xxx.col.in ver. ſed quod dixi.Roma. in l.ſciendum.ff.de verb.oblig.col.xxvi.Feli. in c.ſicut, de ſenten.excom. Item & de his quæ facta ſunt coram eo tanquam coram delegato.Staph.de lit. grat. & iuſti. char.clix.Brun.in tract.de forma fol.lxxxviii. col. iiii. Contrarium tenet Petr.de Anch.in d.clem.i.de probat. col.ii.Aret.in d. c.cùm à nobis col.v. de teſtib.

Amplia, idem etiam eſſe in quolibet noto & probo viro,quia ſi aſſerit ſe legatum ei creditur,per text. in c. nobiliſsimus,& ita tenet Spec.in ti.de legat.§.ſupereſt, ver.quod tamen dicunt.& in §. excipiendo, verſi. Item excipitur.Abb.in c.cùm olim,circa ſi. de priuil. Rom. in conſi.lix.in iiii.dubio.Abb.in conſi.xii.incip. In cauſa Ottanelli,in ſi.in ii.lib.Paul.de Caſt. in conſi. cccii. incip.Priuſquam iura fierent. Roman.conſi.lix. col. ii. Innoc.in c.cùm in iure peritus,in primis verbis de offi. deleg.Feli.in c.cùm ſuper his,col.ii.de ſid.inſtrum.& in c.ad eminentiam,de ſent.excom.Hipp.in l.i.§.ſi quis di catur,col.pen.ff.de quęſtio. Contrarium tenet Abb. in d.c.quod ſuper his.Hoſt.& poſt eum Domin. in clem.i. col.ſi.de offi.leg.in vi.Ang.in conſi.clxxxii. Bart. in l.i. de ſuper indit.lib.x.Corn.in conſi.clv.in ſi.vol.i. Felin. in c.cùm non liceat,colum.vi.de præſcrip.

Tenendo primam opinionem limita, quòd viro nobili aſſerenti ſe legatum credatur,niſi agatur de magno præiudicio tertii:ita declarat Abb. in d. cap. cùm olim, de priuileg.Domin.circa ſi.per Felin. in d.c.quod ſuper his,col.ii.de ſid.inſtr. & in c. ad eminentiam,de ſenten,

excom.

excom.allegant not.per Bar.in l.Palatinos.C.de collat. ſun.fiſc.lib.x.

Limita primò,quando ageretur de alterius præiudicio:vt per Alcia.de præſump.in iii.reg.in ii. præſumpt.

Secundò limita, ſecus eſſe in his quibus requiritur facultas conceſſa ſpecialiter, nec veniunt in generali cõmiſsione, quia quòad ea non ſtatur dicto legati cardinalis aſſerentis ſe habere ſuper hoc commiſsionem,vt per Gemini.in conſi.lxii.col.ii.Bal.Imol.Abb.& Felin. in d.cap.quod ſuper his,col.ii.Hoſtien.& poſt eum Domini. in c.i. col.fi.de offi.leg.in vi.Bal.in l. ſi qua per calumniam,circa fi.C.de epiſ. & cler. Anto.de Butr. in c. cũ in iure,de offi.deleg.col.vi.& c.ſua, de offi.vic. Abb. in cap. quod tranſlationem,de offic.deleg.Ioan. And.& Abb.in d.c.ad eminentiam,& in conſi.xciiii.in ii.dubio in ii.lib.Pet.de Anch.in clemen.i.col.ii.de probat.Paul. de Caſt.in l.i.C.de mãda.princ.& Deci. ibi col.ii. Imol. & Fel.in d.c.quod ſuper his,col.ii.Corn.in conſi.clv.in fin. vol.i.Pariſ.conſi.ii.colum.i.vol.ii. Sublimita,vt per Fel.in d.c.cum in iureperitus,colũ.iiii. Aeneas in tract. reſeruat.fol.lx.& deciſ.Tholoſ.ccccłxiii.

Limita ſecundò, in his quæ de conſuetudine ſolita ſunt concedi ipſi legato de latere, licèt non veniant in generali commiſsione,vt not.Abb.in d.c.ad eminentiã, de ſent.excom.& in c.quod ſuper his,de fid.inſtr. Felin. in d.c.ad eminentiam. Limita, niſi plures exercuiſſent ſine contradictione.Feli.in d.c.quod ſuper his,col.ii.

Tertiò limita,niſi ipſe legatus talia quanuis reſeruata pluries exercuiſſet, vt per Bald.in l.exemplum,in fi. de probat.Cald.in conſi.ii.in tit.de offi.deleg. Felin.in d.c.quod ſuper his. Et propterea dicit Deci. in d.l.i.C. de mãdat.princ.fallit, niſi legatus eſſet in quaſi poſſeſſione reſeruata. Contrarium tenet Aret. in d. c. cum à nobis col.iiii.de teſtib.

Quintò limita,quia ex conſuetudine in curia Romana ſtatur aſſertioni legati indiſtinctè.glo.in d.clemen.i. de probat.in verbo præſeruaſſe narramus.Ioan. And.in

cap.

cap.conſtitutus,col.fi.de appel. Abb.in d.c. quod ſuper his,ex mente Ioan.And.Alex.in conſi.cvi.colum.iii.vo lu.ii.gloſ. pragmat.ſanct.fol.lxxx.colum.xxx. Brun. in tract.de forma fol.lxxxviii.col.iiii.Hoc autem quod dicitur de conſuetudine, declara, vt per Aret.in d.c. cum à nobis.col.iii.de teſtib.Soc.in conſi.lix.col.vii. vol.iii.

Quintò limita, vt non credatur quò ad reſeruata in his in quibus agitur de prçiudicio tertii.Abb.in c.ſicut, poſt glo.primam de ſent.excom.& in d.cap.quod ſuper his,col.fin.& vtrobique Feli.& in c. ad eminentiam, de ſent.excom.Corn.in conſi.clv.in fi.volu.i. Iaſ. in conſi. lxxii.colum.pen.vol.i.& in conſi.ciiii.vol.i.deciſ. Tholoſ.& ibi apoſtil.deciſ.cccclxiii.Fel.in c.qđ ſup his,col. ii.de fid.inſtr.gl.pragmat.ſanct.fol.clxxx.col.iii.& ſeq. Pariſ.in cõſi.cxxxvi.col.iii.vol.iiii. Aymo in cõſi.ciiii. col.i.Et propterea Gozad.in conſi.cxli.col.pe. tenet nõ credi ſummo pœnitẽtiario aſſerẽti habuiſſe cõmiſsionẽ viuæ vocis oraculo à Papa, ſecus in his q̃ principaliter alteri nõ inferũt p̃iudiciũ,vt not.Ang.in cõſi.clxxxii.& in l.quicũque.§.fi.ff.de public.Deci.in l.vnica,col.ii.C. de mãd. prin.Iaſ.in repe.l.admonẽdi,col.lxxx.ff.de iure iur. Contrariũ, Petr.de Anchar.in clemen.i.de probat. col.ii.& Aret.in d.c.cũ à nobis col.iiii.de teſtib.Nicel. cõcor.Bar.cccxxvi.Rui.conſi.ix.col.iii.vol.i.& col.pen.

Sextò limita,quando Papa eſſet præſens ad quem de facili recurri poſſet,quia tunc non eſt præſumendũ eum mentiri,cùm ad papam de facili recurri poſsit. Imol.in d.c.quod ſuper his,& ibi Fel.col.iii.Iaſ.in repe.l. admonendi, col.lxxxi.de iureiur. Gram. in conſi.liiii. Fel.in d.c quod ſuper his,col.iii.Iaſ.in conſ.cxlv.col.ii. volu. iiii.Alex.in c.nobiliſsimus.xcvi.diſt.Iaſ.in conſi. ciiii. col.i.in fi.& ſeq.vol.i.Barb.in tract.de præſtat.Card.in ii.parte in i.quæſt.Pariſ.in conſi.xi.col.fin. volu.iiii. & conſi.cxxxii.col.pen.eo.vol.Gram.conſi.ciu.xxiiii.col. iii.Deci.tamen ſentit contrarium in d.l. vnica, colũ.ii. C.de mand.princ. Facit pro prima opinione,nam mandatum principis non probatur, niſi per ſcripturam l.i.

vbi Doct.C,de manda.princ.l.i.vbi Bar.C.de ſuperind. lib.x. Tamen fallit,niſi princeps ſit in eadem ciuitate, quo caſu de facili poteſt haberi copia mandati, vt not. Specu.in tit.de proba.§.videndum.ver.auditoribus.quē refert & ſequitur Rom.in l.ſciendum.ff.de verb. oblig. Iaſ.in conſi.cxlv.col.fin.volu.iiii.in l.ex quacunque,in prima col. in fi.ff. ſi quis in ius vocat.non ier.Bald.in l. aliquando,in iiii.quæſt.ff.de off.præſ.Gram.conſi. liiii. nu.xvii.& deciſ.xxxvi.nu.xvii.

Septimò limita d.l.vnicam,vt per Tiraquel. de nobil. c.xx.nu.xxxix.

Octauò limita,quia non ſtatur dicto Cardinalis aſſerentis aliquem familiarem,ad effectū,vt de ſuis beneficiis poſsit diſponere. Sarnen. ſuper reg. de impetr. per obit.fam.quæſt.xiii.

CONCLVSIO XXIX.

ARGVMENTVM.

Præſumptio illa,quòd qui ſemel poſſedit,cenſeatur etiam in futurum poſsidere,an locum ſibi vendicet in re mobili.

VTRVM illa prēſumptio, quòd quis ſemel poſſedit,cenſeatur in futurum poſsidere, de qua in l. ſiue poſsidetis. C. de probat. procedat etiam in re mobili;Spec.in tit. de petit:& poſſeſ.§.i.ver.quid ſi peto, tenet quòd non, & idem tenet Aret.in conſi. cxix. in fin. Iaſ.in l.quod te,in fin.verbis.ff.ſi cert.pet.in l.ſi quis ex argentariis.§.prætor ait,colum.ii.ff. de eden. Claud. de Seiſel.in l.Celſus.ff.de vſucapionib.colū.xvi. in l.ſi fugitiuus.ff. de acquir.poſſeſſ. Balb.in d.l. Celſus.colum. xliiii.& Grat.conſi.xciiii.col.ii.vol.ii.& col.iiii. in fin. pro iſta opinione eſt caſus iuncta glo. in l.quarta.C.ad exhiben.vbi tex.loquitur in re mobili,& tamen glo.ibi

cum

cum qua tranſeunt * communiter Doctores, intelligit, ſi tempore litis poſsideat, præſumi ſemper poſsidere, non ſi ante litem motam probaretur poſſediſſe. Ang. in l.fi.C.de fid.inſtr.& ibi Salic.col.ii. Contrarium tenuit Ant.de Butr.& Abb.in c.cùm ad ſedem, de reſtitu. ſpoliat. Capra in conſi.clxi. vbi dicit iſtam * communem. Franc.de Rip.in repeti.c.cum in Eccleſia Sutrina, colum.vii.de cauſ.poſſeſ.& propriet. Idem ſentit deciſ. Neap.deciſ.xiii.col.i. Idem ſentit Feli.licèt loquatur in dominio in c.fi.de præſump. Idem videtur tenere Alex. in conſi.lviii.col.fi.volu.i.& in cõſi.cxxxiii.vol.i.col.ii. Illud certum eſt, ꝙ illa lex non habet locum in his, quæ fiunt occupantis: vt per Caſſanæ. in conſuet. fol. ccclxxxviii.colum.ii. Alciat.diſtinguit in tract.præſumpt. in ii.reg.xxi.præſumpt.vide eum.

CONCLVSIO
Et Regula XXX.

ARGVMENTVM.

Poſsidere negans, ſi conuincatur de mendacio, poſſeſsione priuatur.

QVI negat ſe poſsidere, cùm poſsideat, conuinctus de mendacio, priuandus eſt ſua poſſeſsione.l.fin.ff.de rei vendic.glo.in §.pen.in auth.de iure & cent. & in authen. Item ſi poſſeſſor.C.qui pot.in pign.habe. Bal.in rub.de eo qui mitt.in poſſ. cau. rei ſeruan. Barb. in conſi.xxxvi.colum.pen.vol.iii.facit quod not. Alexã. per illum tex.in l hæreditarium, in fin.ff.ad l.falc. Iaſo. inſti.de actio.§.omnium, colum.xl.& ſeq.& in §. item ſi quis, col.xxxiiii.& ſeq. Trigon.ſingu.lxxv. Et propterea negans rem eſſe feudalem perdit feudum. Innoc & poſt cum Abb.in c.cæterùm, col.fi.de iudic. Bald.in c.i.§.va-

ſallus,el i.in titu.ſi de feud.fuerit controu.inter dom. & agna.Felin.in d.c.cæterùm col. pen. Secus eſt in emphyteuta,qui ſe negat rem emphyteoticam poſsidere, non priuatur ſua emphyteoſi ſecundum Bald. in d.§. vaſallus.in d.c.i.ſi de feud.fuerit contr.quam opinionem ſequitur Iaſ.in l.ii.col.xxix.C.de iure emphy. Purpur. in l.i.col.ix.C.de tranſact.Hipp.in ſing.ccxlii. Iſtud eſt de mente Ioan.And.in addit.Spec.in tit.de locat.§. nũc aliqua,ver.lxv. Contrarium,Angel.in d.l.ſi.ff.de rei vend. Spec.tit.de locat.in d.§.nec aliqua,in ver.lxv.& Alber. in l.ii.C.de iure emphyteo.col.x.dum ſe remittit ad notata per Speculatorẽ in loco præallegato. Et propterea negans immiſsionem perdit beneficiũ abſtinendi. Caſſanæ.in conſi.xxi.col.ix.& propterea,quia negat rerum valorem & rerum pretium,debet priuari iure ſuo, idem Caſſan.in conſuet.cxcii. col. iii. Et qui negat aduerſariũ appellaſſe,non poteſt iuuari ſua appellatione. Feli. in cap.ex parte,colam.iii.de reſcrip. Guid.Papæ in ſing. ccclxxxvi. Et qui negat agentem publiciana emiſſe à non domino, vel ſe dominum aſſerit, incidit in pœnam d.l.ſi.vt per Iaſo.in §. ſed iſtę, col.xvii.inſtitu.de actio. Et qui negat debitum perdit exceptionem, quòd non conueniatur,niſi inquantùm facere poſsit.Fel.in c.exceptionibus,col.xiiii.de excep.Et qui negat contractũ, non poteſt amplius opponere ſolemnitatem contractus deficere. Amplia, etiam ſi infra annum vellet recuperare poſſeſsionem ſolutis expenſis, omnino non auditur:vt not. Ant.de But.& ibi Abb. in c. cùm cauſam, de iur.calum.col.iiii.Felin.in c.cæterùm,col.pen. de iudic. Amplia, vt non poſsit opponere exceptionem dominii, etiam ſi vellet in continenti probare illud.Bar. Bald. & Ang. in d.l.fin.ff.de rei vend.Abb.in c. cum cauſam, de iur.calum.col.iiii.Ang.Aret.in §.omnium,Inſti.de act. col.xi. Iaſ.ibid.col. xli. Amplia, etiam ſi aſſerat ſe poſſidere nomine alieno,& in hoc falſum dixerit, vt p Bal. in d.l.ſi.ff.de rei vend.ex mente Spec. in tit.de primo & ſecun.decr.§.reſtat,verſi.quid ſi nominans, & in titu.de

locat.§.nec aliqua,ver.lxv.& Ang.ibi in d.l.fi.Aret.in d. §.omnium,col.xi.inſtit.de actio.Hipp.in ſing.ccxlii.gl. Bart.& Bal.in l.ii.C.vbi in rem act.Abb.& Ant.de But. in c.quoniam frequenter.§.quod ſi ſuper,vt lit.non con teſt. Amplia, idem eſſe in ſpiritualibus & beneficiali-bus,per not.per Imo.in d.c.cùm veniſſent,in glo. in ver bo pertineret. Amplia,quia etiam negās aliquam poſ-ſeſsionem ad ſe ſpectare, & aſſerens ſpectare ad poten-tiorem, cùm in veritate ſpectet ad eum, priuandus eſt omni commodo,etiam proprietatis,vt not. Bald. in l.i. de his qui potēt.nom.ſequitur Maria. in c.quoniam fre quenter.§. quod ſi ſuper,colum. xi. vt lit. non conteſt. Amplia generaliter,quia omnis negans id quod eſt cau ſa beneficii ſibi competentis ammittit beneficium.Bart. in l.dubitetur.§.i.ff. de fideiuſſorib. de quo an genera-liter procedat in omnibus caſibus, vide Purpurat. in l. i.col.ix.C.de tranſact.Alex.in l.etiam.§. licèt col.ii.ff. ſolu.matr.Hippoly.in rub.de fideiuſſ.col.lxxv. Amplia, vt poſſeſsio ſit transferenda in potentem : vt per Iaſo. inſtit.de actio.§.omnium,col.xl.& ſeq. Amplia,etiam ſi non negat poſſeſsionem, ſed qualitatem poſſeſsionis. Iaſo. in d.§.omnium.col.xli. Amplia,etiam ſi neget ſe poſsidere, & in veritate non poſsideat, ſed per aliena-tionem.Iaſ.in d.§.omnium,col.xlii.

Limita primò, niſi negatio fuerit facta ſine dolo vel lata culpa, vt puta ab ignorante, vt not. Bald. in c.i.§. vaſallus,el i.per illum tex. in verbo ex certa ſcientia, ſi de feud.fue.contro.inter dom.& agna.Bald.in l. ea quā, col.i.C.de cond.indeb.& bona gl.in d.l.fi.ff. de rei ven-dit.ibi,quando fuit ſciens,& ibi not. Bart. & Ang.in d. §.omnium,inſt.de actio.col. xi. & iſtam limitationē po nit Abb.in d.c.cùm cauſam,de iur.cal.col.iiii. Felin.in c.cæterùm,col.fi.& Deci.ibi col.fin. Rom. in conſi. lxx. col.ii.Alex.in conſi.xxxv.vol.v.& Alexan.in appoſt. ad Bart.in d.l.fi.Bar.& poſt eum Iaſ.col.pen.in l. eum qui: ff.de iureiur.Alex.in cōſi.xxxv.volu.v.col.i. & col. fin. Alex.in l.etiam.§.liceat.col.ii.ff.ſol.matr.Iaſ.d.§. om-

Digitized by Google

nium,inſt. de actio. col. xlii. Gomeſ. in §.ex maleficiis, col.viii.Trigon.ſing.lxx. Grat.conſi.xxxvii.col.i.vol.ii.

Secundò limita,niſi ante litis conteſtationem reuocauerit confeſsionem, vel antequam ſit conuinctus de mendacio: vt not,Bal.in d.l.fi.ff.de rei vend. Ang.in l.ſi dubitetur.§.i.ff.de fideiuſſ.Rom.conſi.lxx.colū.ii. & in conſi.lix.in vltimo dubio. Barbat.in conſi. xxxvi. col.i. volu.iii.Maria.in c. quoniam frequenter.§.quod ſi ſuper,col pen.vt lit. non conteſt. Gozad. in conſi. lxvi. in fi.Alex.in l.hæreditatum.§.fin.ff.ad l.falc.Hipp.in rub. de fideiuſſ.col.lxxvii.& col.lxxviii.vbi declarat.Bouer. in verbo Interrogatio in ſing.i.& ii. Iaſo.d.§.omnium, col.xliii.in §.item ſi quis,col.xxxviii. & ſeq. inſtitu. de actio. in.§.ex maleficiis,col.xv.& facit glo.in d.l. fina.& Bart. qui ponderat quòd actor fuerit grauatus onere probationis,& hoc etiam dicit Abb.in d.c.cùm cauſam, de iur.calum.Roman.in conſi.lix.in vlt.dubio. Paul.de Caſt.in auth.contra qui propriam. C. de non num. pec. col.i.Iaſ.poſt Bart.in d.l.eum qui.col.pen.ff.de iureiur. Hiſpan. in cap. per veſtras,char.lxxxix.colum.iii.de donatio.int.vir.& vxor.

Tertiò limita,niſi negauerit cum ea qualitate: Nego narrata prout narrantur,vt per Alexã.in l. etiam.§.licet,col.iii.ff.ſolu.matri.Hippol.in ſing.ccxlii.& in rub. de fideiuſ.col.lxxvii.Feli.in c.i.col.pen. de lit.conteſt. Iaſ.in .§.omnium,col.xlii.Trigon.ſing.lxxv. Hiſpan.in d.c.per veſtras,char.lxxxix. col.iii. Pariſ. in conſi 100. colum.i.volu.iii.

Quartò limita, ſi libellus actoris eſſet malè vel ineptè formatus, quia tunc negatio ſuper tali libello non inducit pœnam. Alexand. in d.l.etiam. §. licet, colum. fina.ff.ſolu.matri.Caſſan.in conſi.xxxviii.colum.ii. Fein.in ca. ex tenore, col.iii.in fin.de cau. poſſeſſ. Iaſo. in d.§.omnium.colum.xlii. Gomeſ.in §.ex maleficiis, colum.vii Aliam limitationem ponit Guido Pap e in conſil.iii:aliam etiam habes in ſing.ccccclxiii. & in ſingu: Dcxc.Iaſ.in d.§.omnium colum.xli. Limita, vt puniatur

adde Coma in verbo mendax. Bertac. in verb. negans fol. 406.

tur pro ea parte pro qua eſt mentitus, non in totum. Iaſ.in d.§.omniũ col.xlii. Limita vt ꝑ Gual. in ſing.lx.

Quintò limita, ſi cõuincatur per aduerſarium ex probationibus per eũ adductis. Grat.in conſi.xxxvii.col.ii. volu.ii. Et propterea infert ſecus eſſe, ſi conuincatur ex confeſsione negantis.

CONCLVSIO XXXI.

ARGVMENTVM.

Procuratoris ſalarium ſi minimè conſtitutũ fuerit, poterit ne illud officio iudicis conſtitui, veluti in Aduocati mercede ſiue honorario

SI PROCVRATORI nullum ſit ſalarium conſtitutum, an illud petere poſsit ſibi conſtitui iudicis officio, vt eſt in aduocato? & glo.in l.i.§.aduocatos. ff. de var. & ext.cogni. vbi etiam Bart. tenet ꝙ non. Idem Bal.& Fulg.in l.ſalarium.ff.manda.Alex.in conſ. cix.volu. vi. Contrarium Iacob.de Aren.Cyn. & Bald. in l.i.C.manda. Ang.in §.in perſonam,inſtitu.de actio. colum antep.Alex.in appoſtil.ad Bar.in d.l.1.§ in honorariis.ff.de var.& ext.cogni.Sed poſito quòd prima opinio eſſet verior,illa limitari debet, niſi procurator ſit ſolitus locare operas ſuas:quia tunc videtur illam locaſſe ſecundum ſuam conſuetudinem: & declarat Bart.in d.l.i.§.ludis.Salic.in l.aduerſus.C.manda.Fulg. in l. ſalarium.ff.manda.Alex.in conſi cix.vol.vi. Soc. in conſi. cxcvi.col.fi.ver.xl.& vltimò confirmatur. Quod ſublimita,niſi principalis fuiſſet habiturus alium,qui gratis opus illud feciſſet,& ſic non fuiſſet alium conducturus: ita declarat Feder.de Sen. in conſi.ccxviii. & conſi. ſeq. & per Alex.in d.conſi.cix.volu.vi.

CONCLVSIO XXXII.

ARGVMENTVM.

Nullitas notoria ex actis impedit ſententiæ executionem, etiam ſi tres conformes eſſent ſententiæ.

EXCEPTIO nullitatis reſultans ex eiſdẽ actis impedit exequutionem rei iudicatæ, etiam reſultantis ex tribus conformibus, & ita limitatur diſpoſitio clem.i. de re iud.ita tenet Oldrad.in conſi.cvi. Bal. & Salic.in l.i.C.ne liceat tert.prouoc.Imol.& Alex. in l.de pupillo.§.qui opus, in fi.de oper.nou.nunt.Card.in clem.i.§.fi.de re iudica. Abb.in conſi.xliiii. in ii.dubio. Imol.in l.ſi expreſsim, col.pen. & col.fi. de appellatio. And.de Iſern.in cap.i.de contr.int. vaſal.& al.de benef. Soc.in conſi.cxviii col.ii.& in reg.cxxi.in ii.fall. Corn. in conſi.cciiii.col.pen.& ſeq.vol.ii. Alex.in cõſi. lxxvii. in pen.col.vol.ii. Iaſ.in l.i.col.iiii.ff.de ope. nou. nunc. Franc.Curt.in conſi.cxix col.ii. Alex. in conſi. lxxxvi. col.pen.vol.ii.Soc.in conſi.iiii.col.v.volu.iii.& in conſi. xxi.col.pen.vol.iiii.Hipp.in rub. de probat. col. xxxii. & ſeq.nu.clx. Contrarium, Bal.in l.fin.C.de ord. cogn. Ant.& Imol.in d.clem.i.de re iud.Rom.in l. ſi feriatis. ff.de fer.in l.ſi verò.§.de viro, in xxii.fall. ff.ſolu. matri. & in ſing.cxc.Paul.de Caſt. Alex.in ii.col. & Iaſo. in l. iiii.§.condemnatum, in iii.colum.de re iud. Alexand.in conſi. ccxxv.volu. vi.

Tenendo primam opinionem, declara, vt per Soc. in conſi.lxxviii.vol.iii.col.i. & ſeq. Item in caſu per Alex. in conſi.cv.vol.v. *Vide late de his Vantius de nullitatibus ex defectu processus.*

CONCLVSIO
Et Regula XXXIII.

ARGVMENTVM.

Conductor expellitur à locatore, ſi re conducta is opus habeat.

SI DOMINVS re locata indigeat ob ſuam neceſsitatem, poteſt inquilinum expellere.l.ædem.C.de locat.

Hoc primò limitatur, niſi dominus locationi pactum adiecerit de non expellendo inquilinum: quia tunc, vt verba aliquid operentur, intelligitur dominus promiſiſſe, quòd etiam ſi rem dominus pro ſe voluerit propter ſuam neceſsitatem, tamen non poſsit inquilinum expellere: ita voluit Ang. in d.l.ædē.C.loca.Doct.in c.quæ in eccleſiarum, col.fi. de conſti.Corn.in conſi.ciii.col.pen in fi.vol.ii.Grat.in conſi.i.col.iii.vol.i.facit quod not.Alexan.in conſi.xci. col.fi.vol.iii.facit quod not. Felin. in d.c.quæ in eccleſiarum,col. xxii.& quod not. Bart in l.ſed etſi §. quęſitum.ff.ſi quis caut.ſequitur Soc.in conſi.lxx. colū. pen. volu.iii. facit quod not. Ruin.conſi.lxxxi.col.ii.volu.i. Contrarium ſumitur ex verb. Alexand. in conſi. ciiii. colum.i.volu.iiii.

Secundò fallit in re data in emphyteuſim, quam dominus etiam pro vſu ſuo non poteſt ab emphyteuta auocare. Ioan.Andr. in addit. ad Specu. in titu. de locat.§. nūc aliqua,ver. quarto.Iaſ.in l.i.C.de iur.emph. in viii.col.Hipp.in ſing.xciiii.

Tertiò fallit, quando eadem neceſsitas imminebat tempore contractus, & tamen locauit: quia tunc propter talem neceſsitatem, non poteſt inquilinum expellere,glo.in d.l.ædem, vbi etiam Raph.Fulg.& ibi Bald, & Ang.

& Ang. Corn. in d. conſi. ciii. col. pen vol. ii.
Quartò fallit, ſi poſt neceſsitatem recipit mercedem: quia tunc videtur renunciare facultati expellendi ob neceſsitatem. Bal. in d. l. ædem. Corn. in conſi. cxiii. colum. pen volu. ii.

103

CONCLVSIO
Et Regula XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Teſtes ſingulares regulariter non probare.

TESTES ſingulares regulariter non probant. c. nihilominus, & ibi glo. iii. q. ix. & in c. in literis, de teſtib. vbi gloſ. in verbo ſoli, & c. bonę il i. & in cap. cùm dilecti, de electio. in c. licèt cauſam, vbi Abb. col. ii. de probat. Petr. de Anch. in cõſi. cclxxvi. Hipp. in pract. §. diligenter, col. iii. & Feli. in c. licèt ex quadam, col. iii. & ſeq. de teſtib. Corn. in conſi. cclxxxvi. col. ii. volu. iii. & in conſi. cxxxiiii. col. i. in princ. vol. i. Alexan. in cõſi. xiii. col. fi. volu. i. Iaſo. in repet. l. admonendi, col. xciiii. ff. de iur. iuran. Grat. conſi. ii. col. fi. volu. ii. Et propterea dicit Bal. in l. iuris iurandi, col. ii. de teſtib. quòd tantùm probant mille ſingulares teſtes, quantùm vnus. Alex. in conſi. xviii. colum. fi. vol. iiii. & in conſi. xx. vol. iiii. & in conſi. lxxxi. volu. iiii. Pariſ. in cõſ. lvii. colum. ii. volu. i. Contrarium, Cæp. in conſi. ciu. iii. col. iii. in fi Gramm. conſi. ciu. lxxxii. & dicit Bart. in l. ſi ex cautione. C. de non nume. pecu. quòd vnus teſtis de viſu mutui, alter de confeſsione non probant: quia ſunt ſingulares. & in auth. rogati. C de teſtib. Et teſtes ſingulares iunguntur, quando vnus deponit de vna confeſsione partis, alius de alia. Alexã. in conſi. lxviii. col. ii. volumi. iii. & in conſi. xxxvi. col. fi volu. v. Aymo in conſi. lxxiii. col. viii. Paul. de Caſt. conſi. cix. vol. ii. Ant. de But. in cap. ex

quadam

quadam,col.iii.de teſtib.Salic.in auth. rogati, in fin.C. de teſtib.ſentit Alex.in conſi.clxxxv.col i.vol.vii.dum nititur ſaluare teſtes probantes confeſsiones à ſingularitate.Sentiens quòd ſi non ſunt conteſtes,non probāt. Iaſ.in l.admonendi,in repeti.col.xcv.in fi.de iureiuran. Et non propterea cenſentur ſingulares,quia non ſe allegant in conteſtes.Corn.in conſi.xciii.volu.i.& in conſi. cxxxiiii.vol.i.Alex.in conſi clxxxv.vol.vii. & in conſi. clvi.col.iiii.volu.v.Feli.in c.licèt ex quadam, col v. de teſtib.Brun.in tract.de form.fol.lxxxvi.colum.ii.& ſeq. Contrarium,Alexan.in conſi.xxxiiii.col.iii.Et poſſunt eſſe conteſtes dato quòd vnus dicat, quòd nullus alius erat pręſens: vt per Corn.in conſi.clx.col.i.in fi. vol.ii. vide Hipp.in ſing.cccci. Quando teſtis dicit, quòd non recordatur de pręſentia eorum. Amplia, vt etiam quò ad indicium ad torturam non coniungantur teſtes ſingulares. Hipp.in pract.§.diligenter,col.xxv.Et ſi teſtis dicat fuiſſe præſentem vnà cum tali, qui dicat ſe nō interfuiſſe,dictū teſtis redditur ſuſpectum. Gram. in cōſi. xxvi.col.iiii.& in conſi.xxxi.col.ii.Guid. Papæ in ſing. DCCCXCV.Feli in c cum cauſam,colum.xxviii. de teſtib. Grat.conſi.lxxv.colum.i.volumi.i. Contratium Hippol.in ſing.ccccviii.

Secundò amplia, vt non probent teſtes ſingulares, etiam in fauorem ſuę cauſæ.Pariſ.in cōſi.xxiiii.vol.iii. Tertiò amplia,vt non probent etiam teſtes qui poſſunt eſſe ſingulares. Aymo in conſi. cli. col. iii. Quid ſi vnus dicat Titiū & Seium fuiſſe pręſentes, & alius dicat neminem fuiſſe præſentem? Zaſ.in conſi.iii.vol.ii. & in dubio fit interpretatio,quòd teſtes ſunt conteſtes. Alexā. in conſi,xlvi.col.v.volu.v.& in col.vi.Deci.in conſi.DCL. col.ii.in prin.& in quibus conſideretur iſta teſtium ſingularitas,vide Bal.in l. teſtium,co .iiii.& ſeq.C. de teſtib.& in c.bonæ,col.iiii.de electio. Et triplex eſt ſingularitas ſecundum Cæp.in conſi.iii.ciu.col.iiii.

Primò limitatur,niſi agatur de probatione actus nō momentanei,ſed ſucceſsiui,vel ad probandum quid in

l.admonendi, colum.xcv.ff.de iureiur. & in conſi. cliiii. col fi.vol.ii.& in conſi.lxxxi.col.iiii.vol.iii.

Tenendo tamen primam opinionem, quæ videtur eſſe magis * cõmunis, tum per authoritates primo loco allegatas, tum etiam per illa quæ infra ſubiicientur in caſibus particularibns, qui ex dicta prima opinione inferuutur.

Et primò infertur, quòd ſi aliquis geſſerit ſe pro hærede, poterit per teſtes ſingulares probari: ita conſuluit Petrus de Ancha.in conſi. Viſis dictis per atteſtationibus quod conſilium non habetur communiter inter cõſil. Petr. de Anch. ſed illud refert & ſequitur Soc. in conſil.ccxcv.col.ii.

Sed contrarium voluit Iaſo. in conſil. cliiii. colum. fina.volumi.ii.

Secundò infertur, quòd ad probandum iuriſdictionem ſufficiunt teſtes ſingulares. Innocen.in cap.qualiter & quãdo, in prima oppoſitione, de accuſa. declarando, vt per Corn.in conſi.cclxxxvii.col.iiii.vol.iii. Ioan. Bapt. de S. Seuer.in conſi.ſuo incip. Perſpectis actis & iuribus. Ioan.de Monte Sperello in l.ſi auiæ. C. de iure delib.Soc.in conſi.cxcv.col.ii.Ioã.And.in d. c. qualiter & quando,col.iii.Bal.in l.fi.col.fin.C.de teſta. Alexan. in conſi.iii.vol.iiii.Guid.Papæ qõne liiii.Venaf.in conſil.i. Felin.in cap.licèt ex quadam,colum.iiii. de teſtib. Corn.in conſi.cclxxxvi.col.antep.volu.iii. & in conſil. xxxiiii.colum.pen.volu.ii.& in conſi.ccxlvii. col. viii. vol.ii.Aret.in conſi.xlii.colum.pen.Ang.in diſp. incip. Aſtenſis miles.col.xv.Franc.Curt.in conſ.lxiiil.col.iii. Purpur.in l.i.col.xii.ff.ſi cert.pet.Aymo in cõſi.lxxviii. col.ii.Maria.Iun.in conſi.xcix.colum.iii.volu.ii.Ruin. conſi.xciii.col.i.volu.iiii. Hoc tamen quod dicitur, ꝙ iuriſdictio probatur per teſtes ſingulares, declara, vt per Aret.in cap.licèt cauſam,colum.i.de probatio. Qui dicit, vt iſtud procedat, quando quæritur de iſto genere: ſed ſi quæreretur de vna ſpecie iuriſdictionis, tunc teſtes debẽt ſe referre ad eandẽ ſpeciem iuriſdictionis,

non

non quò ad diuerſas, vt puta, quia ſi duo teſtes deponũt de diuerſis actibus eiuſdem ſpeciei iuriſdictionis, dicetur probata iuriſdictio quò ad illam ſpeciẽ iuriſdictionis Bal.in l.actor.C.de probatio. Sed ſi duo teſtes deponerent de diuerſis ſpeciebus iuris, vt quia vnus deponit de actu meri imperii, alter de actu iuriſdictionis ſimplicis, iſti teſtes non probabunt, nec facient plenam probationem quò ad vnam ſpeciem, ſed bene quò ad ipſum genus. Caſſanæ.in conſi.xv.col.pen.

Tertiò infertur, quòd ad probandum conſuetudinem teſtes ſingulares admittuntur, & ita voluit Bal.in repe. l. de quibus, col.fin.ff.de leg.in l.i. col.pen.C.de teſtam. Alex.in conſi.xl.colum.fi.vol.iiii.Guid. Papæ in conſi. cxvi.& in conſi.cxxxi. Venafr.in conſi.i. Purpuratus in l.i.col.xiii.ff.ſi cert.petat.Pariſ.in conſi.xv.col.fin.volu.iiii.Aymo in conſi.lxxiii. volu. vii. Contrarium tamen tenuit Petr.& Cyn.in l.ii.quæ ſit long. conſ. Ioan. And. in c. fin. de conſuet.in xxxiii.col.verſi.Practicant legiſtę.& ibi Ant.de Butr.in pen.col.& Card.Flo.q.xli. & Petr.de Anch.col.fi.Alex. in conſi.xlv.col.i. volu.ii. & in conſi.cxxxi.col.pe.volu.ii.in conſi.ciiii.col.fi. volu.iii.Corn.in conſi. lix.colum.fi.vol.i.& in conſi.cclvi. col.pe.volu.iii.Abb.in conſi.xlii.Pariſ.conſi.xxvii.col. vi.vol.i.Ruin.conſi.clxxiii.col.iii.vol.iiii.& cõſi.cxxii. col.i.vol.v.& iſtud videtur verius quò ad iſtum caſum: quia non agitur de probando quid in genere, ſed de verificando conſuetudinem in certis caſibus: qui caſus cũ ſint caſus particulares, non poſſunt probari, niſi per teſtes & conteſtes: vt dicit Alex.in conſi.ciiii. col.fi. volu. iii.& tenendo primam opinionem, declara illam, vt per Areti.in c.licèt ex quadam, colum. pen. de teſtib. & ibi Felin.colum.vi.

Quartò infertur, quòd ad probandum quem vſurarium, teſtes ſingulares ſufficiunt. Bal in l.i.col.pen.& fi. C. de teſtam.in l.rogaſti.§. ſi tibi.ff.ſi cert.pet. col.ii. & in conſi.cccc vi.vol.i.Ang.in d.diſp.incip. Aſtenſis miles, colũ.xv. Zaſ.conſi.xi.volu.ii. Aymo in conſi.lxxiii.

col.i.

col.i.& col.viii.Maria.Iun.conſi.xcvii.col.i.& ſeq. volu.ii.& col.iii.in fin.& ſeq. Contrarium tenet Feder. de Sen.conſi.lxiii.& in conſi.xiii. Ant.de Butr. in cap.cum oporteat, de accuſa. Laurent.de Rodulf.in tract. vſur. quæſt.xii.& in c.conſuluit,quęſt.cxxvii. in ii. par. Abb. in d.conſi.xlii.& ſeq.volu.i.Iaſ.in conſi.clxxv.col.ii. & ſeq.volu.ii.& in conſi.lxxviii.in iii.col.vol. iii. & iſtud eſt * commune dictum, vt per Purpur. in l.i. col.i. & ſeq.ff.ſi cert.petat. Tenendo tamen primam opinionē, illam limita & declara, vt procedat, quando ageretur de probando in genere quem eſſe vſurarium,non ſi aliquid in particulari,vtputa ex tali cauſa præſtitas fuiſſe vſuras,& propterea reſtituendas: vt declarat Bald.in d. l.i.in fi.col.ii.C.de teſtam. & Iaſ.in repeti. l. admonendi,col.xcv.ff.de iureiur. Declara,vt per Felin. in c. licèt ex quadam,col.vi.de teſtib.& col.fi.poteſt etiam illa prima opinio ampliari, vt teſtes ſingulares probent quem eſſe vſurarium, etiam ꝙ in conſequentia talis probatio reſultet in fauorem ipſorum ſingularium teſtium hoc probantium : vt per Angel. in d. diſput. incip. Aſtenſis miles,colum.xv.

Quintò infertur, quòd ad probandam poſſeſsionem teſtes ſingulares ſufficiunt, vt quia vnus deponit quòd collegit fabas, alter quòd collegit frumentum : vt not. Spec.in tit.de inquiſit.§.Nunc tractemus, ver. Sufficit, & in tit.de teſti.§.Nunc verò,de interrogator.ver.Item quid de tempore.Felin.in d.c.licèt ex quadam, col. iiii. in fi.& ſeq.Bal.in l.actor,de probat.col.iii. Purpur. in l. i.col.xii.ſi cert.petat.vel vnus teſtis deponit,quòd poſſedit iam ſunt triginta anni, alter ꝙ poſſedit iam ſunt decem anni:vt not.Bal.in l.i.col.fin.C.de teſtam.& not. Imol.in l.inter pares,colum.fi.ff.de re iud. Corn in cōſil.xxxiiii.col.pen.vol.ii.& in conſi.cxxxiiii.col.i.& ſeq. volu.i.& in conſi.cclxxxvi.col.viii.vol.iii.Alex. in cōſil.liiii.col.i.& pen.vol.ii.& in conſi.cxvii.vol.ii,in fin. Et propterea qui aſſerit ſe eſſe in quadriennali poſſeſſione percipiendi decimas, quòd probat per teſtes ſingulares,

gulares, videlicet quia vnus dicat collegiſſe frumentũ, alter fabas: vt not. Specu. in tit. de teſtib. §. antepen. in princ. Ioan. And. in cap. Qualiter & quando, col. iii. de accuſat. Corn. in conſi. xxxiiii. col. pen. vol. ii. & in conſ. cxxxiiii. col. i. & ſeq. vol. i. & in conſi. ccxlvii. col. viii. & ſeq. vol. ii. Cęp. in conſi. iii. ciu. col. iiii. Alex. in conſi. cx. col. fi. vol. iiii. Venafr. in cõſi. i. Aymo in conſi. lxxviii. col. ii. Grat. in conſi. cl. col. ii. volu. ii. Ruin. conſi. lxvii. col. antep. vol. v. & cxxii. col. i. volumi. v. Contrarium, Archid. in c. nihilominus, iii. q̃ő. ix. & Imol. in d. l. inter pares, colũ. iii. Abb. in d. conſi. xlii. col. ii. & ſeq. vol. i.

Tenendo primã opinionẽ, quæ videtur eſſe ✱ communis, limita vt per Soc. in conſi. xcv. col. pen. in fi. volu. iii. Ruin. conſi. xliiii. col. v. & iii. vol. iiii.

Sextò infertur, quòd quòad probandã famam teſtes ſingulares ſufficiunt: vt Bart. in l. pluribus. §. tormenta. col. v. ff. de quæſtio. in ver. Sed qui ſi teſtes Corn. in conſil. xxxiiii. col. pen. vol. ii. & in conſi. cxxxiiii. colum. i. & ſeq. volu. i. & in conſi. cclxxvi. colũ. viii. & ſeq. volu. iii. Alex. in conſi. li. col. pen. vol. i. Franc. Curt. in cõſ. lxiiii. col iii. Hippoly. in §. plurium. in l. de minore, col. ix. ff. de quæſtio. Aymo. in conſi. lii. colum. fin. volumi. v.

Contrarium videtur tenere Vincent. in cap. illud, de præſcrip. vbi tenet, quòd non ſufficit quòd vnus teſtis dicat, quòd audiuit publicè dici ab vna parte populi, alter ab alia, & ꝙ teſtes ſingulares non probent famam, niſi ſint conteſtes in tempore, loco & ꝑſonis, tenet Abbas in d. conſi. xlii. vol. i. col. ii. in fi. & ſeq.

Tenendo primam opinionem, adde idem eſſe quantum ad probandam alicuius infamiam, quia teſtes ſingulares ſufficiũt. Bald. in l. i. col. fin. C. de teſt. & in l. ea quidem, col. pen. C. de accuſat. Alex. in conſ. cxli. col. ii. volu. i. & in conſi. lxxxv. col. fin. volu. ii. & in conſi. xcii. col. iiii. vol. v. Venafr. in conſi. i. Declara vt per Feli. in cap. licet ex quadam, colum. vi. de teſtib. Aymo in conſil. lxxviii. colum. ii.

Septimò infertur, quòd quòad probãdum quem hæreticum

reticum ſufficiunt teſtes ſingulares.Iacob. de Butr. in l. Arriani.C.de hęret.Bald.in l.actor,col.iii.C. de proba. Ioan.de Ana.in c.i.in fi.de hæretic. Alexā.in conſi.cxli. col.ii.vol.i.& in conſi.lxxxv.col.fi.vol.ii.& in cōſi.xcii. col.iiii.vol.v.Calcan.in conſi.xix.col.vi.& ſeq.Quā opinionem intellige & declara,vt per Salicet.in l. quicunque.C.de hæret.Alex.in conſ.clxxv.col.ii.vol.ii.Aymo in cōſi.lxxviii.col.ii.Maria.Iun.cōſi.xcix.col.iii.vol.ii. Contrarium tenet Anto.de Butr.in c.cùm oporteat,de accuſ.Salic.in l.teſtium, col.vi.C.de teſtib. Alexan. in conſi.clxxv.col.ii.vol.ii.& in conſi.100.col.iiii. volu.i. & in conſi.iii.col.pen.vol.iiii.Iaſ.in repe.l. admonendi, col.xcv.ff.de iur.iur. Purpur. in l.i.colū.xii.ff.ſi cer.pet.

Octauò infertur,quòd ad probandum furorem ſufficiunt teſtes ſingulares.Alex.in conſi.cxli.col.ii.vol.i.& in conſi.lxxx.col.fi.vol.ii.& in conſi.xlvii.col.fi.vol.vii. & in conſi.xcii.col.iiii.volu. v. Deci.in conſi. ccccxlviii. col.ii.& in conſi.x.col.ii.vol.vi.Alex. in conſi. xcii. col. iiii.vol.v.Beltrand.in conſi.xlviii.col.vii.vol.i.Pariſ.in conſi.lxvii.col.ii.vol.iii.Ruin.conſi.lxvii.col.iiii. vol.i. Boer.deciſ.xxiii.nu.xliiii· Contrarium ſentit Deci. in d.conſi.col.fi.Contrarium Pariſ.conſi.lxxxv. colum.ii. & col.viii.vol.iii.

Nonò infertur,quòd ad probādam ſocietatem teſtes ſingulares ſufficiunt. Corn. in conſi.cxxiiii. colū. i. & ii.volumi.i.

Decimo,quòad probandam habitationem,idem eſſe: vt per eundem in conſi.cclxxxvi.col.antep.vol.iii.

Vndecimò,quòad probandam malam fidem.Franciſ. Curt.in cōſi.lxiii.col.iiii.Aymo in cōſi.lxxiii.col.viii.

Duodecimò,quòad probandam vitam hominis. Cæpol.in conſi.ciu.50.col.pe.Aymo.in cōſi.lxxiii.col.viii.

Decimotertiò,quòad probandum cenſum,ſufficit ꝓbare ſolutiones per teſtes ſingulares.Caſſanæ. in conſi. xvi.col.fi. Contrarium ſentit idem in conſi. xviii. colum.iii.& colum.iiii.

Decimoquartò,quò ad probādam ſeruitutem, vt per

Felin.in c.licèt ex quadam,col.iiii.de teſtib.
Decimoquintò,quòad probandam ætatem.idem in d.c. ſi ex quadam,col.v. Contrarium Caſſa.in conſi.lxxix. el ii.colum.fi.

Decimoſextò,quòad probandum adulterium. Zaſ.in conſi.xii.volu.ii.Et ad probandum ſacrilegium.Aymo in conſi.lxxv.col.viii.Maria.Iun.cōſi.xcix.col.i.& ſeq. volu.ii. Boer.deciſ.xxiii.nu.xliiii.& ſeq. Contrarium Grat conſi.50.col.ii.vol.ii.Et ad probandum matrimonium.Feli.in c.cùm tu,col.iii.de teſti. Et ad probandū præſumptam voluntatem.Aymo in cōſi.lxxiii.col.viii. Contrarium Grat.conſi.50.col.ii.vol.ii. Ruin. conſi.li. col.vi.volu. v. Ad probandam voluntatem, ponit Marian.Iun.conſi.clxxviii.col.ii.volu.ii. Item ad probandam præſentiam in loco,teſtes ſingulares ſufficiūt.Rui. conſi.xxxv.col.iiii.volumi. iiii.& in conſi. xxxvi. colum.ix.eo.volu.

Decimoſeptimò,quòad probandum minas. Gramm. deciſio.v.nu.xiiii.

Decimooctauò,quòad probandam diſcordiam ſufficiunt teſtes ſingulares.vide Purpur.in l.i.colum.xiii.ff. ſi cert.petat.

Decimononò,quòad probandam confeſsionem. Pariſ. in conſi.lvii.col.pen.vol.i.Sed hoc repugnat not.in præſenti reg.Aymo in conſi.lxxiii.col.viii. Limita illam concluſionem, quòd vbi agitur de probando quid, quod habeat actum ſucceſsiuum, teſtes ſingulares ſufficiunt,nam iſtud non procedit,vbi eſſemus in probatione alicuius actus,in quo de neceſsitate tempus ſit probandum:& quia aliquis intendit probare poſſeſsionem alicuius de aliquo tempore limitato, quia tunc requiruntur teſtes conteſtes,& non ſingulares. iſta limitatio ſummitur ex glo.in d.l.ob carmen.§.fina.ff.de teſtib.& illam ponit Alex.in conſi.100.col.iiii.vol.i.& in conſi. clxxv.col.ii.vol.ii.& in conſi.iii.col.pen. vol.iiii.

Secundò limita,vbi agitur non de probando quid in genere,ſed de probatione aliquarum cauſarum, ex qui-

bus

bus reſultet aliquid in genere, vt quia quis intẽdit probare aliquem ſanctum feciſſe miracula. nam iſta miracula debentprobari per conteſtes, non per teſtes ſingulares, vt per Vincent. & alios in cap. veniens. de teſtib. & Archid. in c. ne mirum. xvi. quæſt. v. licèt ex hac inferatur illum fuiſſe ſanctum. & iſtam limitationem ponit Alex. in conſi. 100. col. iiii. vol. i. & in cõſ. cxcv. col. ii. vol. ii. & in conſi. iii. col. pen. vol. iiii. & in conſi. ciiii. col. fi. vol. iii. Purpur. in l. i. col. xii. & ſeq. ff. ſi cert. peta. declara, vt per Feli. in cap. licèt ex quadam, colum. vi. de teſtib. & col. fina.

Tertiò limitatur, nam etiam eo caſu de quo ſupradictum eſt, teſtes ſingulares probare, limitatur, niſi iudex ex aliqua iuſta cauſa inducatur ad non credendum illis teſtibus: quia etiam hoc permittitur, vt not. Ang. in d. diſputat. incip. Aſtenſis, col. xv. & Socin. in conſi. xi. colum. ii. volu. iii.

Quartò limita, niſi agatur de probando quid in genere, reſpectu habito ad certum tempus: quia tunc teſtes ſingulares non probant Soc. in conſi. ciii. col. i. volu. iii. & in conſi. lix. col. fi. vol. iiii.

Secundò limitanda eſt principalis concluſio, ꝙ teſtibus ſingularibus nulla fides ſit adhibenda, niſi iudex ex dictis teſtium ſingularium in credulitatem adducatur, propter quam poteſt teſtibus etiam ſingularibus fidem adhibere: quia fides teſtium eſt iudici arbitraria, vt not. Paul. de Caſt. in l. admonendi. ff. de iureiuran. & in l. Lucius. ff. de his qui not. inf. & per hanc rationem, iſtam limitationem ponit Soc. in conſi. cclxii. col. antepen. & deciſ. in conſi. clxiii. col. fin. in fin. Franc. Curt. in conſi. clxxviii. col. i. Cæp. in iii. conſi. ciu. col. fi. in fi. Soc. conſi. xi. col. ii. vol. iii. & conſi. xc. col. ii. volu. iii. Brun. in tract. de indit. in ii. col. Hipp. in pract. col. iii. in §. Diligẽter. in l ſi quis ne quæſtio. col. xxxiii. de quęſtio. & in l. i. §. ſi conſulto colũ. xii. eod. titu. Zaſ. in i. volu. fol. iii. Gual. in enũciato. lxxviii. Pariſ. in conſi. lvii. colum. ii. volu. i. Aymo in conſi. xxxv. col. pen. & conſi. lxxiii. colũ. ix. &

lxxviii.col.iii.Grat.in conſi.xxx.col.i.vol.ii.

Tertiò limita,vbi teſtes eſſent ſingulares in dicto principali,ſecus ſi in aliis:vt not.Bal.in d.l.de quibus, col. pen.ver.dictum eſt.ff.de legib.& Fulg.in conſi,clxi. col. pen.in fi.Felin.in d.c.licèt ex quadam,colum.v. de teſt. Zaſ.in cõſi.i.fol.ii.vol.i.& fol.iii.& in conſ.xi.vol.ii. Et propterea infertur, quòd ſatis eſt, quòd teſtes ſint concordes in eo quod principaliter agitur:ſecus ſi diſcordant in circunſtantiis:vt not.gl.in c.dudum,de conuerſ. coniugat.& in c.cũ Eccleſia Sutrina,in verbo vacillaſſe. de cauſ.poſſ.& propriet. & eſt bonus text. in c. nihil, de verb.ſignifi.& iſtam limitationem ponit Alex. in appoſtil.ad Bart.in d.l.ob carmen.§.fi.ff. de teſti. Deci. in c. licèt cauſam,col.vi.de probat.& propterea dicit Bal. in l.qui ſententiam, relatus per Abb.loco vt infrà, quòd ſatis eſt,quòd teſtes concordant in effectu, & Abb. ipſe ponit,qui etiam declarat in c.nihil,de verb.ſignifi.

Quartò limita,vt hoc procedat in ſingularitate ſeparata,ſecus in ſingularitate adminiculatiua : vt quia dictum vnius,dictum alterius coadiuuaret : vt quia vnus depoſuit de numeratione, alter de confeſsione, vt not. Bald.in d.c.ſed cauſam.col.iii.de probat. ideò tunc iuramentum deferri poteſt in ſupplementum, vt not.Bal. in rub.de controuer.inueſt.col.ii.& idem Bal. in Auth. rogati.C.de teſtib.& iſtam limitationem ponit Deci.in d.c.licèt ex quadam,colum.vi.de probat.Iaſo. in conſi. cxxxi.col.fi.vol.i.& in repeti.l.admonendi, col.xciiii.ff. de iureiur.Barbat.in conſi.lxx.nu.7.vol ii.Cęp.in conſ. iii.ciu.col.v,Calcan.in conſi.xix,colum.iiii.Felin.in d. c.licèt ex quadam,colum.iiii.Deci.in cõſi.dcl.colum.ii. Et iſtam limitationem declara,vt ponit notabiliter Bal. in d.auth.rogati.Pariſ.in cõſi.lvii.col.iii.volu.i. & col. pen.declara etiam vt per eundem in conſi.lvii.colũ. fin. vol.i.& in conſi.lxxv.col.v.vol.i.Maria.Iun.conſi. xcix. col.i.& ſeq.vol.ii.Beltrand.conſi.clxxv.colũ.ii. volu.ii. Maria.Iun.conſi clxxxviii col.ii.vol.ii.

Quintò limita, vbi eſſemus in probatione alicuius

actus cõnexi: quia,ſi vnus teſtis ꝓbat de principio,alter de fine,tales teſtes,etſi ſingulares,ꝓbant,vt per Bal.in d. l.hoc carmen.§.fi.ff.de teſtib.Abb.in cõſ.xlii.col.i.Ang. in diſput. ſua incip.Aſtenſis, col.xv.Fel.in d. c. licèt ex quadam,col.v.& col.fi.

Sextò limita in probatione electionis ſepulturæ. Guid.Papæ in quæſt ccccc xliiii.

Septimò,quando teſtes eſſent valde digni,& deponerent veriſimilia. Zaſ. in conſi. ii.volu.ii. Pariſ.in conſi. lvii.col.fi.vol.i.Grat.conſi.xxx.col.ii.vol.ii.Maria.Iun. conſi.xxxii.col.ii.vol.ii.

Octauò limita,nam ad faciendum inditium teſtes ſingulares ſufficiunt.Alex.in conſi.lxxvii.in fi. vol.i.

Nonò limita,quando eſſent plures numero. Cæpol. conſi.iii.ciu.iii.in fin.

Decimò,quãdo ageretur de paruo præiudicio.Aymo conſi.clxxxii.col.iiii.

Vndecimò,quando ratio concordiæ teſtium eſt eadem veritas.Maria.Iun.conſi.xc.col.iii.vol.ii. & in conſil.xcix.vol.ii.col.iii.

Duodecimo limita, quando cum teſtibus ſingularibus coniecturę concurrerent.Aymo de antiq.in iiii.parte nu.clvii.fol.ccc.

CONCLVSIO
Et Regula XXXV.

ARGVMENTVM.

Donatio ob ſuperuenientiam filiorum reuocatur.

DONATIO facta,natis poſteà filiis reuocatur.l.ſi vnquã.C. de reuocan. donat. & iſta reuocatio fit ex præſumpta voluntate,vt not.glo.in d.l.ſi vnquam. in gloſſ. i. Et pręſumpta voluntas eſt,quòd ſi donãs

cogitaſſet de filiis, non donaſſet: vt not. Bar. in l. Titia. §. Imperator, col. pen. ff. de leg. ii. in ver. quæro vtrũ lex ſi vnquã. & Oldr. in conſi. cclviii. & in conſi. cclxxviii. in tertio dub. Bal. in d. l. ſi vnquã, & in l. i. col. iii. de inoffi. donat. col. iiii. Roman. in conſi. xxvi. Ang. in §. ſiue igitur, col. iiii. in auth. vt cum de appellat. cognoſ. Deci. in conſi. ccclxvi. Et intellige quòd reuocatur in totum, licèt Bal. in l. i. ff. de iure codicil. teneat, quòd vſque ad legitimam, quod videtur ſequi Alex. in cõſi. cxlii. col. iiii. vol. ii. Beltrand. in conſi. xxxix. col. i. vol. i. Affli. ſuper conſtitu. fol. cclxvi. col. i. Sed illud procedit, vbi prima donatio eſt facta vni ex liberis: vt per Alex. in d. conſi. cxlii. & dicetur in vndecima ampliatione.

Primò amplia, vt talis reuocatio fiat ipſo iure, vt no. glo. fi. in d. l. ſi vnquam. & ibi Bart. Ang. & Bal. & ponit Bart. & Imol. in d. l. Titia. §. Imperator. Bart. & Ang. in l. ſi totas. C de inoffi. donat. Corn. in conſ. xv. colum. iiii. vol. i. & conſi. iiii. col. i. vol. iii. & conſ. xi. col. iiii. vol. eo. vbi dicit iſtam ✻ communem. Soc. in conſi. xciii. colum. iiii. in fi. vol. iiii. Rip. quæſt. xli. Pariſ. in cõſi. lxxii. col. ii. vol. i. etiam quò ad fructus perceptos poſt natiuitatem, vel ſaltem poſt ſcientiam natiuitatis. Rip. qõ. xl. & ipſo iure retro transfertur, vt per eum quæſt. xlv.

Secundò amplia, vt procedat, non ſolùm quando donantur omnia bona, vt loquitur text. in d. l. ſi vnquam, vel pars hęreditatis vel bonorum (vt eſt tex. ibi, & dicit Bal. in l. i. col. pen. C. de inoffi. donat. Corn. in conſi. xi. col. viii. vol. iii. & in conſi. cxciiii. col. i. volu. eo. Bald. in auth. ex cauſa, colum. iiii. C. de lib. præt. & in l. ſi cum in vtero. C. de teſtam. mil. Aret. in conſi. xcii. col. iiii. Soc. in conſi. liii. col. iii. vol. iiii. Gozad. in conſi. lxxx. colum. ii. & iii.) ſed etiam ſi donatur vna res tantùm, ſed notabilis valoris quàm ſit veriſimile donantem non fuiſſe donaturum, ſi de liberorum ſuſceptione cogitaſſet: vt not. Bart. in d. §. Imperator. Imol. in c. fi. de donatio. colum. iiii. in fi. Roma. in l. ſint certi. C. de teſt. mil. Aret. in l. Titius. ff. de lib. & poſth. Alex. in conſ. clxii. volumi. vi.

Franc.

Digitized by Google

Franc.Curt.in conſi.lvi.colū.v. Soc.in conſi.liii.col.iiii. in fi.vol.iiii.& in conſi xciii.col.iiii.vii.vol. iiii. Corn. in conſi.iiii.col.i.vol.iii.Soc.in conſi.ccxv. col. iii. & in conſi.cxlvii.col.vii.& ſeq.& in l.cùm auus,colum.xviii. ff.de condi.& demon.& in conſi.xxii. colū.iii.volu. iiii. Curt.in conſi i.col.pen.Iaſ.in l.generaliter.§.cùm autē, col.iiii. C de inſtit.& ſubſtit.Alexand. in conſi. lxviii. vol.iiii.Deci.in conſi.cccclxxxi.col.i.& ſeq. in l.i. col. iii.C. de pact. Rip.loco citato in vii.& viii.queſtio.vbi hāc eſſe * communem opinionem dicit. Beltrand. in conſi.clxxv.col.i.vol.ii.& in conſi.cxxvi.col.fi. volu.iii. & in conſi.cciiii.col fi.volu.iii.Pariſ.in conſi.lxxiii. colum.ii.vol.i.Maria.Iun.conſi.cxiii.col.iiii.vol.i. Ruin. conſi.cvii.col.fi.vol.i & conſi.cxxiiii.col.ii.vol.i.& cōſ. clxx.col.ii.vol.i.& conſi.clxxiii.col.i.& vi.eo. volu. licèt Alber.in d.l. Cum acutiſsimi. C. de fideicō. teneat contrarium. Cuius opinio ſaluari poteſt, vt dicetur in limit.Deci.tamen in l.generaliter.col iiii. C. de inſtit. & ſubſti. aliter ſaluat.& in ſumma notabili procedit diſpoſitio d.l.vt per Maria.Iun.conſi.xx.col.fi.Ruin. cōſi. cxl.col.ii.volu.iiii.

Tertiò amplia,vt procedat non modò quando patronus libertis donauit, ſed etiam quando extraneus extraneo per rationem generalem.l.ſi vnquam,vt no.glo. prima ibi & Bart.vbi Salic.etiam,& not.Bart.in l.ſi totas.C.de inoff.donat.vbi etiam Rapha. Fulg. & Iacob. Butr.& Bal.not.etiam ipſe Bald.in d.§.Imperator in l. Titia Seio.ff.de leg.ii.vbi etiam Imol.Corn.in cōſi. xi. col.fi.vol.iii.& in conſi.xv.col.iii.& ſeq.vol i. Aret in conſi.xxiiii.col.i.& ſeq.Bal.in l.i.col.iiii. & col. pen.C. de inoffi donat.vbi etiam Ang.col.i.Imol.in c. fin. col. iiii.de dona.vbi etiam Soc.in conſi.xciii.col.iii.vol.iiii. & ita præſupponunt oēs doctores qui & ſuperius ſunt allegati,& infra allegabuntur. In terminis enim d.l. ſi vnquam, intelligunt donationem factam ab extraneo extraneo,nec reſtringunt illam l.ad donationem factā libertis, & eſt * cōmunis opinio,vt per Ripam in d.l.

vnquam.quæſt.ii.& Corn.in conſi.ii.& lib.iii.& intellige extraneum,vt per Pariſ.in conſi.lxxii. colum.ii. & ſeq.volu.i.& in conſi.lxxxiii.colum.ii.volumi.eo

Contrarium,quòd ille tex.intelligatur tantùm in caſu ſpeciali, quādo donatio facta eſt liberto, tenet Guilel. Cyn.& Fulg.in l.i.C.de inoffic.donat. Azo in ſumma.C.de reuocan.dona.Imol.in l.filio præterito,col.x. ff.de iniuſt.rup. & irr. teſt.Corn.in conſi.iiii.colū.ii.volu.iii.Soc.in conſi lii.col.ii.volu.iiii.

Quattò amplia, etiam ſtante iuramento, quia iuramentum non tollit reuocationem, quæſit benefitio dicta l.ſi vnquam,vt not.Bart. in dicta l. Titia Seio.§.Imperator. in fin. Oldrad. in conſi. ccxxxviii. & in conſil.cclxxviii.in iii.dub.Bald.& Rapha.in l.i.C.de inoffi. donatio.& idem in d.§.Imperator.Imol.in cap.fina.colum.fina. de donat. Soc. in conſi.ccxv.colum.ii.Aretin. in conſi.xxiiij.colum.ii.Corn.in conſi.xxx.colum.fina. volu.i.Curt.in conſi.iii.Iaſ.in conſi.ccxxx col.ii. volu. ii. Roman.in conſi.cclxix. Soc.in conſi.xxii. colum. ii. volu.iiii.Alex. in conſi.lxviii.in fin.volu.iiii.Caſſa. in conſi.lxix.col.iii Rip.in xv.reſp.in iii.lib.in x. colū. & in iii. qōne in d.l. ſi vnquam.vbi dicit hanc opinionem ✠ communem vbi etiam ampliat. Gozad.in cōſi.lxxx. colum.iii.Beltrand.in conſi.cxxxv.colum.fi.volu.i.& in conſi.clxxv.colum.pen.volu.ii.Pariſ.in conſi.lxxii. colum.ii.volu.i.& in conſi.lxxiii.col.vii.vol.i. Mant.cōſi. ccc.colum.iiii.Maria.Iun.cōſi.lxvii.col.ii.vol.ii.Ruin. conſi.xcviii.col.viii.volu.i.& conſi.cvii.col.fi.eo. volu. & clxx.col.ii.vol.i.& conſi.cxl.col.ii.vol.iiii.

Quintò amplia, vt etiam promiſſor qui promiſit, quòd donans donationem perpetuò obſeruabit, non teneatur facta reuocatione in terminis d.l. ſi vnquam, vt ponit Corn.in conſi.xi.col.iiii.& ſeq.vol.iii.etiam ſi renuntiauerit generaliter omni legum auxilio. Soc. in conſi.liii.col.i.vol.iiii.Ripa in iii.q.in d.l.

Sextò amplia, vt etiam ſi pater dederit filio ſuo, vt poſt mortem reſtituat Gaio,nihilominus filii ſuſcepti

per

per filium excludunt Gaium, & faciunt in perſonam illius deficere fideicommiſſum: & ſic reuocant illam diſpoſitionem factam in fauorem Gaii per rationem d. l.ſi vnquam.ita not. Soc.in l.cùm auus colum.lxxi.ff.de condit.& demonſtr.

Septimò amplia in venditione facta animo donandi pretio valde modico adiecto, vt not. Soc.in l. prima, colum.fina.C.de pact. poſt Cyn. & Bald. ibi, idem Soc. in conſi.ccxv. colum.i. Curt. in conſi.i. colum.iii. Soc. in conſi.xxii. colum.i. volu. iiii. Ruin. conſi. clxx. colum.iiii. volu.i.

Octauò amplia, vt etiam reuocetur publicatio partis bonorum pro illa parte. Bart. in l.i.in fin.ff.de bon. damna.Curt.in conſi.i.col.iii.

Nonò amplia, etiam ſi filii poſteà nati mortui fuerint.not.Bart.in dicto §. Imperator, & ibi etiam Bald. Iaſo. in authen. ex cauſa, colum. fina. C.de lib. præte. Bal.limitat in d.l.i.C.de inoffic.donat. in fi. col. & ſequitur Paul.de Caſt. C.de poſth.hær.inſtit. Soc.in conſil.cxxvi.colum.iiii.volu.iiii. Deci. tenet iſtud idem, quod habetur in principali ampliatione in l. precibus, colum.vi.C.de impuber. Lancel.Galiaul.in l.Centurio, col.xxxix ff. de vulg.& pupil.Corn.in conſi.clxxvi.colum.fina.volu.ii.Beltrand. in conſi.cxxxiii.col.ii.vol.i. Mantua conſi.li.Aymo in conſi.cli.col.pen. vide Rip.diſtinguentem in xxxviii.q.in d.l.ſi vnquam.

Decimò amplia, etiam ſi donans haberet filios natos tempore donationis,& alii poſteà ſuperueniant: vt not. Angel. in d.l.ſi vnquam. Corn. in conſi. xv. colum. iii. volu.primo. Bart.in l.prima.C.de inoffi. donatio. Soc. in conſi. xxii. volu. iiii. colum.iii. Barbat. in cap.fina. de donatio. Rip. in dicta l. ſi vnquam in vi. quęſtione. vide Paul.de Caſt. in l.i. C. de inoffic. donat. benefacit quod not. Soc.in d.l.cùm auus,col.lxiii.& ſeq. Dec. tamen tenet contrarium in conſi.ccclxvi.col.ii.

Vndecimò amplia, vt procedat, etiã ſi donatio facta ſit vni filio: quia ſuperuenientibus aliis reuocatur, ſaltẽ

quantùm

quantùm ad eorum legitimam. Bart. Bald.& Imol.in d. l.Titia Seio.§.Imperator.Bald.in l.i.col.ii. & ſeq.C. de inoffi.dona.Bart.in l.ſi totas.C.eo.tit.per illum tex.vbi hoc probatur.& not.Corn.in conſi.cxv.colum.i. volu.i. Abbas in c.fi.de donat col.ii.Soc.in rub.de lib.& poſth. col.fi.Alexã.in conſi.cxlii.col.iiii.volu.ii.vide Rip. qõ. xlvii. in d.l.ſi vnquam. vbi hanc opinionem communẽ aſſerit.Beltrand.in conſi.clxiii.col.x.volu.ii.& in conſi. cxx.col.fi.vol.iii.Pariſ.in conſi.lxxii.col.iiii.vol.i. & in conſi.lxxiii.col.iiii. vol.eo.

Duodecimò amplia,quòd reuocatur donatio per ſuperuenientiam filiorum, etiam quòd pater tacuerit, & nunquã reclamauerit,& mortuus fuerit. Alber. in d.l. ſi vnquam.& fuit de mente Bald.in l.i.ff. de inoff. donat. Soc.in conſi.cxxvi.col.iiii.vol.iii.Rip.quæſt. xlii. Maria.Iun.conſi.lxvii.col.ii.volu.ii.niſi poſt natiuitatem tanto tempore poſſederit donans, quòd præſcripſerit. Ripa queſt.xliii.Guid.Papæ ſing.cccxxxix.

Decimotertiò amplia, etiam ſi priuilegiũ ſit conceſſum,quia per ſuſceptionem liberorum reuocatur. Feli. in c.nouit,col.ix.de iudit.

Decimoquartò amplia, ẽt ſi pœna ſit promiſſa, ſi facta fuerit reuocatio,etiam cum iuramento de non reuocando.Rip.in iiii.q.in d.l.ſi vnquam.

Decimoquintò amplia, etiam ſi pater habeat filios qui viuant,quos tempore donationis falsò credat rumore mortuos.Rip.in v.quæſt.d.l.ſi vnquam.

Decimoſextò amplia, vt ẽt legata reuocentur ſecundum Ripam ibid.q.xix.& eſt * communis opi. vt ibi per eum,licèt multi fuerint in contraria ſententia.

Decimoſeptimò amplia, quandocunque naſcũtur filii,etiam poſt longum temporis interuallum. Ripa ibi. in xxxix.quæſt.

Decimooctauò amplia,etiam ſi ſit renunciatum omni.ll.auxilio.Rip.q.lii.Ruin.conſi.lx.col.vi.volu.iii.

Decimononò amplia,ẽt in donatione facta ex cauſa dotis.Beltran.in conſi.xvi.col.iii.vol.iii.

Vigeſimò

Vigeſimò amplia, etiam in donatione non pura, vt per Maria.Iun.conſi.cxxix.col.viii. & fi.

Vigeſimoprimò amplia, vt etiam poſt reuocetur per ſuſceptionē liberorum.Grat.in conſi.50.col.vi. vol.i. Vigeſimoſecundò amplia, etiam in remiſsione. Ruin. conſi.xc.col.x.volu.i.

Vigeſimotertiò amplia, etiam ſi pater habebat vnam filiam fœminam tantùm, & poſteà plures filios maſculos ſuſcepit.Ruin.conſi.xcviii.col.ii. vol.i.

Limita primò, quia non procedit, quando patri fit renuntiatio per filiam, aſsignata ſibi dote, iuxta tex. in c.quamuis, de pact.in vi.vt no.gl.fi.in d.c.ita tenet Soc. in l.i.col.fi.C.de pact.& idem Soc. in conſi. xxxix. col. iii.Alex.in conſi.xxix.colum.fi.volu.iii.Corn.in conſi. ccvi.col.vii.& ſeq.volu.iii.Deci.in conſi.clxxxi. col.fi. & in l.i.col.iii.C.de pact.Iaſ.in cõſi.cliiii.col.vi.vol ii. Ioan.Ant.Alex.in conſi.xii.colum.iiii.& in conſi.xcix. Beltrand. in conſi.ccxx.col iiii.volu.iii. Pariſ.in conſi. xxvi.col.x.vol.iii.& in conſi.lxix.col.ix.vol.iii.Sed iſta limitatio licèt in ſe vera ſit, tamen fundatur duabus rationibus debilibus.prima eſt, quia videtur iſta cogitaſſe de filiabus, quæ propter matrimonium futurum & dotem aſsignatam renuntiant, & ſatis eſt quòd de filiis cogitauerit. Iſta ratio non eſt bona, vt per Corn.in cõſ. xi.col.fi.vol.i.Soc.in l.ii.col.i.ff. ſolu matr. & dicetur in limitat.Vbi dicitur, quòd requiritur certa cogitatio filiorum.Secũda ratio eſt, quia tex.in l.ſi vnquam, procedit in iure quæſito, non in iure quærendo. quæ ratio non videtur bona: quia etiam in iure quęrendo procedit diſpoſitio.l.ſi vnquam, per eius rationem, quæ videtur eſſe generalis, & quia eius diſpoſitio tanquam fauorabilis eſt amplianda: vt per Corn.in conſi.xi. col. fi.vol.iii.qui per hanc rationem tenet, quòd dicta lex ſi vnquam, procedit etiam in iure acquirendo. Idem tenet Soc.in cõſ.liii.col.v.lib.iii.Purpur.in d.l.i.co.lxiiii. C.de pact.Ripa in xi.q.d.l.ſi vnquam. Tertia ratio bona in qua fundari poteſt dicta limitatio, eſt, quia iſta

non eſt ſimplex donatio,ſed ob cauſam dotis,in qua nō habet locum diſpoſitio.d.l.ſi vnquam, vt infra dicetur declara,vt per Ruin.conſi.lx.col.v.vol.iii. Contrarium in principali dicto,in conſi.lxix.col.iii.

Secundò limitatur tenendo opinionem primam illorum,qui dicunt,quòd l.ſi vnquam, non habet locum in iure quærendo, ſed in iure quęſito, prout tenet Soc. in dicta l.i.in fin.C.de pact.Deci.in conſi.clxxxi. col. fina. in d.l.i.colum.iii.Iaſ. in conſi.cliiii.colum.vi.Ioā.Ant. Alexan.in conſi.xii.colum.iiii.& in conſi. xcix. Soc. in conſi.xxxix.col.fi.vol.iii.Soc.in conſi.xxxiii.colum.iii. volu.iiii. Marian. Iun. conſi.lxvii.colum. pen. volu. ii. Contrarium Ruin.conſi.lxix.colum.iii. volu. iii. Quid in renunciatione hęreditatis non aditæ?Ruin.cōſi.clxx. col.i.& ſeq.Boer.deciſ.clix.nu.xvii.

Tertiò limitatur, vt non procedat in donatione ob cauſam facta,vt not.Soc. in dicta l.i.col.fi.vbi etiā Deci.colum.ii.Roman.in conſi.xxvi.colum.ii.& in l.ſi verò.§.de viro,in xlviii.fal.ff.ſol. matr. Alexan. in conſi. xxix. colum.fin.volu.iii. Soc. in conſi.ccxcv.colum. iii. Corn.in conſi.iiii.colum.iii.in fi.volu.iii.Deci. in conſil.clxxxi.colum.fin.Alexan.in conſi.xxxix.in iii. dub. volu.iiii.Rip.in xv.reſp.in ix.colū. tertii lib. & colum. iii.Deci.in conſi.DCLXXV. Beltrand.in conſi. xx. colū.i. volumi.i.& in conſi.lxxv.colum.antepen.volu.ii. & in conſi.xiiii.col.fi.volu.iii.& conſi.ccxx.colum.iiii.volu. iii. Pariſ. in conſi. lxxii. colum.fina. volu.i. & in conſi. lxxiii.colum.ii.volu.i.& in conſi.xxvi.colum.xiiii. volu.ii.& in conſi.xxvi.col.x.volu.iii. Marian.Iun.conſi. lxxix.col.iii.vol.ii.Declara,vt per Grat.in conſi.li. col. vi.vol.i.Ruin.conſi.xcviii.col.x.& conſi.clxx.col.xxiii. vol.i.& conſi.lx.col.v.vol.iii.& col.ſeq.& conſi.xl.col.v. vol.iiii.vide Caſſan.in conſue.fol.cclxxxviii.colū. iiii. qui tenet,ꝙ donatio facta à patre vel matre filiæ ex cauſa dotis reuocatur per ſuperuenientiā filiorum,vide Ripam,in xxii.q. in d.l. ſi vnquam.& q. xiii.vbi * communem eſſe opinionem ait.

Quartò

Quartò limitatur,niſi eſſemus in donatione,quę omnino facta fuiſſet,etiã ſi de filiis fuiſſet cogitatũ. Corn. in conſi.ccvi.col.vii.vol iii.& in conſi.iiii.col.iii. volu. eo.Soc.in conſi.cxlvii.colum.pen.Aretin.in conſi. xcii. colũ.iiii.ex qua limitat. ſequitur alia limitatio. & Deci.conſi.ccccclxxxi.nu.iii.

Quintò limita,quando eſſet donata res minimi valoris,quia in ea non habet locum d.lex ſi vnquam,ita Bal. in l.i.col.pen.C.de innoffi.donat.Ang.in d.l.ſi unquam, Soc.in d.l.cùm auus,col.lxxi.& in d.l.i.vbi etiam Iaſo. colum.ii.& iii.Imol.in c.fi.col.iiii in fi.& in ſeq.de donat.Claud.in l.ex facto,col.ii.ff.de vulg.& pupil. Aret. in l.Lucius.ff.de lib.& poſtu.Ioan.Croc.in c.Rainutius, in xxv.char.col.ii.de teſtam.Iaſ.in l.generaliter.§. non autem, colum.iiii. de inſtitu. & ſubſtitu. Soc. in conſi. ccxv.colum.iii.Aretin. in conſi. xcii.colum.iiii. Soc. in conſi.cxlvii.colum.pen. Corne. in conſi.xv.colum. iii. volumi.i.& in conſi.xxx. colum.iii. volumi. iiii. & in conſi.ccvi.colum.vii.volumi.iii.& in conſi iiii.volumi. eo.colum.iii.Alexand. in conſi. lxviii.volumi.iiii. Deci.in conſi.ccccclxxxi.colum.ii. & in conſi. ccclxvi. colum.iii & ſequen.Alexan.in conſi.xxxix.colum.pen.volumi.iiii.Curt.in conſi.i.colum.pen. Alexand. in conſi. clxii.colum.i.volu.vi.Soc.in conſi.xx.colum.fi.volu.iii. vbi declarat in conſi.xxxix.colum.fi.volu iii. Eſt verum ꝙ Iaſ.in d.l.i.col.ii.C.de pact.ſentit cõtrarium,& malè, vt ibi per Deci.& vide eundem Deci. conſi. ccccclxxxi. vbi teſtatur de * communi opinione.

Sextò non habet locum in donatione remuneratoria: ita dicit Bal.in d.l.ſi vnquam, in quibuſdam lecturis. & Ang.ibi.Roma.in conſi.xxvi. colũ. ii.& in l.ſi verò.§.de viro,in xlviii.fall.ff.ſol. matri. Iaſo. in l. ſi non ſortem. §.libertus.colum.v.in fin.& ſequen.ff. de condi. indeb. & in l. ex hoc iure, colum. iii. de iuſt. & iur. Ioan. Croc.in capit. Rainutius, in xxv. char.colum.ii. Alexand. in conſi.xxxix.volumi.iiii.in iii. dubio. Socin. in conſi.ccxcv.col.iii.& Corn.in conſi.cxciiii. volumi. iii.

Iaſ.

Iaſ.in conſi.cliiii.col.i.vol.i.& in conſi.clxxi. col. xxii. in fi.& ſeq.volu.iiii.Purpur.in l.licèt,col iii.C. de pact. Alex.in conſi.clxii.volu.vi. Soc. in conſi. xxxix. colum. fina.volu.iii.Ripa in xiii.reſpon.in iii lib. Deci.in cõſi. xx.DClxxv.& ccclxvi.vbi de ✻ communi opinione.Beltrand.in conſi.xx.colum.i.volu.i.& in conſi. cxxxv. colum.i.volu.i.vbi etiam declarat & col.ſeq.vſque in fin. & in conſi.clxxv.col.antepen.volu.ii.& Beltrand.tenet iſtam limitationem in conſi.ccxcii.col.v.volu.iii. Pariſ. in conſi.lxxv.col.ii.vol.i.Mantua conſi.li. Marian.Iun. conſi.cii.colum.iiii.volu.ii.Ruin.conſi. xcviii. colũ. ii. volu.i.& col.x.& conſi.cxxiiii.col.fi.vol.i.& cõſ.clxxiii. colum.i.volumi.eo.declara, vt per Ruin.cõſi. lxvii. colum.vi.volu.v.

Septimò limita, quando tempore donationis de filiis fuit cogitatum,vt per Bart.in d.§.Imperator, Bald. in d.l.in iii.col.& iiii.C.de inoffi. donat. Imol. in cap. fina.de donatio.& per Corn. in conſi.xi.colum.ii.volu. iii.& in conſi.cxciiii.col.i.volu.iii. Soc. in conſi.cxlvii. col.antep. volu.ii.Deci.in conſi.ccclxvi.colũ.ii. Iaſo.in conſi.ccxxx.colum.i.Soc.in d.l.cum auus,colum.xlix.& colum.xxviii.& in conſi.xxxix.col.fin.vol.iii.& in cõſi. cxvi.colum.v.volu.iii.Rip.q.50.in d.l.ſi vnquam, & in xv.reſp.in ix.colum.& ſeq.Pariſ.in conſ.xxvi.col.xiiii. volu ii.Maria.Iun.in conſi.cxxviii.in iii.ſubſcript.& in conſi.lxvii.col.pen.volu.ii.& in conſi.lxxix.col.iii.eod. volu.Ruin.conſi.cxxxi.col.vii.vol.iii.vide Boer. declarantem deciſio.clix.nu.xiii.& hęc eſt ✻ communis opinio teſte Soc.conſi.liii.lib.iiii.& præcitato conſi.cxlvii. col.v. Et hoc intellige & declara, vbi iſta cogitatio de filiis fuit ſpecialis,& non generalis, certa & non vaga. Soc.in l.ii.colum.i.ff.ſol. matr. & in rub.de lib.& poſth. col.fi.& in conſi.ccxv.colum.iii.Corn.in conſi.xv.col.i. & ii.volu.i.& in conſi.xi.col.fina.volu.iii.Iaſo.in conſi. ccxxx.col.ii.in fi.& ſeq.Corn.in conſi.xxx.colum.ii.volu.iiii.Beltrand.in conſi.xxxviii.volu.i.& in cõſi.clxiii. colum.pen.volu.ii.Pariſ.in conſi.lxxiii.colũ.ix. volu.i.

& in

& in conſi.xxvi.colum.x.vol.iii.Ruin.conſi. xcviii. colum.x.& conſi.cxxv.col.fi.vol.i.& conſi.cxxiiii.colum. fin.& in conſi.cxxxi.colum.vii. volumi.v.

Contrarium ſentit Soc. in d.l cùm auus,colum. xlix. & Alexan.in conſi.xxxi.colũ.ii.vol. iii.& in cõſi. lxxii. volu.i. & in conſi. ſeq. Quod autem de filiis non cogitauerit,ſtatur declarationi ipſius donantis,maximè extantibus præſumptionibus: vt per Franc. Curt. in cõſi. lvi.colum.pen.

Et an dicatur de filiis cogitatum,propterea quia donans habebat filios tempore donationis? vide Soc. in conſi.xxii.col.i.& iii.volu.iiii.& dicitur cogitaſſe, quãdo donat tempore quo fiunt ſponſalia: vt per Soc. in conſi.xxxiii.col.ii.vol.iiii.& conſi.iii.Beltrand.in conſi. ccxx.col.iii.volu.iii.Item quando apponit conditionẽ, ſi ſine liberis.Beltrand.in d.conſi.ccxx.col.iii. volu.iii. Ruin.conſi.xcviii.col.viii.vol.i. Quando dicatur de filiis cogitatum in terminis illius legis,vide Ruin. conſi. cxxxi.colum.v.volu.iii. Hanc autem limitationem intellige veram, tenendo illam opinionem, de qua infrà dicetur,quòd beneficio.l. ſi vnquam poſſet renuntiari.

Si autem alia opinio teneatur, quòd illius remedio renunciari non poſsit, iſta limitatio non poſſet procedere. Limita,vt per Soc.in conſi.cxxvi.col.ii.vol. iii.

Octauò limitatur,nam non reuocatur donatio legitimatione filii naturalis.Bald.in l.ii.vbi etiam Paul. de Caſt.C.ſi quid in fraud. Iaſo.in rub. C. de poſthu. hæred.inſtit.Ioan.Crot. in l.Gallus,in §.quid ſi tantùm, colum.xl.ff.de lib.& poſth.Idem tenet Salic. in l. ſi totas,in ver.iuxta quod quæro.C.de inoffi.dona. Iaſo.in d.§.& quid ſi tantùm col.pen.in ii. lectura. Ioan. Anto. in conſi.iii.Ioan.Franc.de Rip.in d.l. ſi vnquam, quæſt. xxx.Mart. Laud. in diſp. incip. Augerius, in xxi. col. Præpoſ.in cap.per venerabilem.§. quod autem, colum. cxviii.ver.ſed pone,quòd pater.qui fil.ſint leg.Iaſ.in l. ſi is qui pro emptore,in lxvi.col.ff.de vſucap. & in d.§. & quid ſi tantùm in ii.lect.in vlt.char. Curt. Senior in

conſi.

conſi.lxxiiii.col.xxiiii.in princ.ver.pro quo bene facit. Guid.Papæ in ſing.cccccIxxi.Ruin.conſi.lxxix.col. iiii. vol.iii. Et tenendo iſtam opinionem vltimam, an reuocetur donatio non citato donatario ? Ruin. conſi. cvi. col.i.& pen.volu.iii. Contrarium Soc. in conſi. ccxxvi. & in rub.de lib.& poſth.colum.pen.& ſi. Deci. in conſi. ccclxvi.& in conſi.ccclxv.colum.ſi.& in l.poſthumo,in additione.C. de bonor. poſſeſſ. contra tab. Declara, vt per Pariſ.in conſi.lxxii.col.iii.vol.i.Ruin.conſi.clxxix. per to.colum.i.& ſufficit cogitatum eſſe in genere de filiis. Marian. Iun. conſi. cxxviii. in ix. ſubſcript. & in x. ſubſcript.

Tenendo primam opinionem, quam dicit * communem & ab ea non recedendum Soc. in d. rub. de lib. & poſth.colum.fin. Limita in legitimatione per ſubſequens matrimonium,quia eius legitimatione reuocaretur donatio: vt not. Bald.in cap.innotuit, colum.iii. de electio. Salic. in l.ſi totas.C.de inoffic. donat. Ioan. Crot. in l. Gallus.§. & quid ſi tantùm, colum.xli. ff. de lib.& poſthu. vide Boer.deciſ.clix.nume.xii. colum.ii. Quando legitimatio fieret viuente patre vel de eius voluntate expreſſa,vt per Soc.in conſi.ccxxvi. & Deci. in d.conſi.ccclxvi.& in d.l.poſthumo,in addit.C.de bono. poſſ.contra tab.Pariſ.in conſi.lxxii.col.iii.vol.i.

Nonò limita,ſi donatio ſit facta loco pio: quia non reuocatur natiuitate filiorum,quatenus eſt vltra legitimam. Bart.in d.l.Titia Seio.§.Imperator.ff. de leg.ii. Bald.in l.i.col.fin.C.de inoffi.dona.Roma.in authen.ſi mulier,in viii.ſpeciali.C.ad l.falcid.Abb.in c. ſi. de donatio.colum.ii.Iaſ.in authen.ſi qua mulier,col.ii.C.de ſacro.ſan.eccl.Soc.in l.cùm auus col.xxviii.ff.de condit.& demonſt. Iaſ.in l.generaliter.§.cum autem, col.ii. C.de inſtitu. & ſubſtit. Calcan. in conſi.xiii.colum.iii. Felin.in c.in præſentia, colũ.xxi.de probat.Rip.in qõ. xlix.Pariſ.in conſi.lxxii. colũ.iiii.nu.xxiiii.volu.i. vbi ait hanc eſſe * communem opinionem. Ruin. conſi. xcviii.colum.v. volu.ii.

Contrarium videtur tenere Iaſo.in conſi.ccxxx. columm.iii.vol.ii.Bald.in auth.ſi qua mulier,colum.i.C.de ſacroſan. eccl. & iſta opinio poſſet ſubſtineri. teneo ꝙ in eo quod eſt vltra legitimam fauorabilior eſſet cauſa liberorum, quàm pia cauſa: vt videtur tenere Deci. in cõſi.cccxci.colum.fi.& in l.licet,colum.ii.C. de pact. & in l.generaliter, col.iii.C.de inſti. & ſubſti. ſed quia alia opinio videtur * magis communis,vt colligitur ex allegatis per Deci.in d.l.licèt,col.ii.meritò iſta etiã limitatio tenenda eſt.

Decimò limita, ſi fuerit renuntiatum remedio d.l. ſi vnquam,nam volunt Doctores, quòd illi remedio renuntiari poſsit. Bart. in d.§.Imperator,colum.pen. vbi etiam Bald in l.i.circa fin.& ibi Fulg.C. de inoffi. dona. & in addit.ad Specu.in tit.de inſtr.edit.in vlt.colum.in ver.ſi quis donat.Alber.in d.l.ſi vnquàm.Pet.de Anch. in cap.fina.in v.col.ver.quæri etiam,de donatio. & ibi Imol.colum.fi.Barb.in cap.Rainutius,col.viii.& ſeq.de teſtam.Iaſ.in l.ſi quis in conſcribendo, colum.iii. C.de pact. & ſeq. vbi etiam dicit iſtam * communem opinionem.Pract. Papi.in libel. de donat.in verbo irreuocabiliter.Ioan.Crot in l.nemo poteſt, colum. xxiiii. ff. de leg.i.& colum.ſeq.Roman.in conſi.xxvi.Iaſ.in conſi. cxxv.volu.i. Soc. qui dicit iſtam communem in conſi. cxlvii.colum.fi.Barba.in repe.l.cum acutiſsimi, colum. vi.C. de fideicom. Rip. quæſt.li. qui etiam diſtinguit. Gozad.in conſi.lxxx.col.iii.Grat.in conſ.50.col.i.vol.i.

Contrarium, quòd immo diſpoſitio d.l. ſi vnquam, renunciari non poſsit,tenuit Oldrad.in conſi.clxxxiii. incip.Quidam habens vnicum filium.Ioan. And.in addit.Specu.in tit.de inſtr.edit.§.porrò,in ver.incip. Hoc autem certum eſt. Roman.in conſi.cclxix.inci.Non eſt dubium.Salic. in d.l. ſi vnquam. & ibi Alber. Curt. in conſi.i.& ii. Ioan. Petr.in pract.Papien.in forma libelli quando agitur pro donatione.Salic.in l.i.C. de inof. donat.in ver.quæro ſi pater. Milis in reper.in verſi.Donatio. & in verbo Renuntiatio. Vital. in tracta. clau-

ſul.char.cxvii. in tract.an legib. requirentib. inſinuationem poſsit renunciari.Soc.in conſi.cclxiii. colum.fi. Franc.Curt.in conſi.xv.colum.fi.Soc.in conſi cxxvi. colum.iii.volu.iii.Beltran.in conſi.xx.colum.fi.volu.i. & in conſi.xxxix.eo.volu.& in conſi.cxxxv.col.fi.eo.volu. & in conſi.cciiii.col.fin.volu.iii.& in conſi.ccxx.col.iii. volu.iii.Pariſ.in conſi.lxxii.volu.i.& in conſi. ſequen. Maria.Iun.conſi.cxxxvii.vol.ii.Ruin. cõſi.xcviii. colũ. xi.vol.i.& conſi.cvii.col.fi.eo.volu.& conſi.clxx.col.iii. vol.i.& conſi.clxxiii.col.vi. vol. eo. & conſi.ii. col.iii. vol.iii.& conſi.vi.col. iiii.volu.iii.Boer.deciſ.clix.

Tenendo tamen primam opinionem,intellige, quòd licèt poſsit renuntiari, tamen non intelligitur renuntiatum,niſi ſpecificata renunciatione,nec ſufficit generalis.Iaſo.in conſi.ccxxxi.colum.iiii.& ſeq. Roman.in conſi.cclxix.& conſi.xvii.volu.ii.Ruin.conſi.xi. volu.i. & conſi. cvii. Poteſt tamen renunciari cum iuramento. Marian.Iun.conſi.xxxix.colum.iii.volu.ii.Ruin. conſi. clxxiii.col.vi.volu.i. qui dicit etiam, ſi renuntiatum ſit caſibus,qui dici & excogitari poſſunt.Soc.tamen ſentit contrariam in d.conſi.cxlvii.col.fi. Secunda opinio poteſt ſaluari,vt in caſu Soc.in conſi.cclxiii. quando filia renuntiaſſet patri vel matri reuerentia vel dolo inducta,vel falſis ſuaſionibus,& renuntiaſſet benefitio. d.l.ſi vnquam,ita declarat ipſe in d.conſi.cclxiii.col.fi.

Item in minore, muliere, & ruſtico renuntiantibus ſed cũ appareat iſtos certificatos de iſto remedio quid dicendum?vide Rip.in d.l.ſi vnquam quęſt.liii.

Adde quòd talem renuuciationem non poteſt apponere notarius de conſilio ſapientis, ad cuius dictamem inſtrumentum retulit.Rip.ibid.q.liiii.

Vndecimò limitatur,ꝙ iſta reuocatio fiat demũ poſt mortem donantis,& non eo viuo.per glo.in d.l.ſi totas. C.de inoffi.dona.& ibi hoc videtur tenerè Iac.de Butr. & Bal. Tamen in contrarium eſt * communis opinio, vt not.Raph.in d.l.ſi totas.Corn.in conſi.xi. colum.fin. vol.iii.& in conſi.xv.col.iiii.vol.i. & reuera Bal. & Iac.

Butr.

Butr.non videntur tenere contrarium quantum ad d.l. ſi vnquam,ſed bene quãtũ ad l.ſi totas, bene facit quod dictum eſt in prima ampliatione.

Duodecimò limitatur, niſi in oratione appoſita ſit clauſula,ſi non valet vel valebit, vel vt in quinto caſu Corn.in conſi.cxciiii.col.i.& fi.vol. iii. Sed iſta limitatio non placet per illud,quod dictum eſt in vii. limitatione,quòd non ſufficit generalis renuntiatio,vide Ripam in xxi.quæſt.

Decimotertiò limitatur, ſecus eſſe in relictis in codicillis,iuxta diſtinctiones Doctorum,vt per Corn.in conſ. cxciiii.col.i.& ſeq.volu.iii.

Decimoquartò limitatur in donatione facta vxori à marito vel econtra, vt not. idem Corn.in conſi. cxciiii. col.i.vol.iii.Rip.q.xlviii.Alexã. in conſi.clxii.volu.vi. in ver. Nec obſtat. Ripa in iii.lib.in ii. reſp. dum dicit de donatione facta à matre.

Decimoquintò limitatur,ꝙ diſpoſitio d.l.ſi vnquàm non procedit in donatione cauſa mortis:vt voluit Ioã. Ant.Alexand. in conſi.cxi. vide Rip. in x. quæſtio.

Contrarium voluit Corn.in conſi.ccxliiii.col.fi.volu.iiii.Soc.in conſi.liii.col.iii.vol.iiii.

Decimoſextò limita, quia non reuocatur legitimatio facta de filio naturali natiuitate filiorũ legitimorũ & naturalium poſteà naſcentium: ita tenet Fulg.in conſil.lxv.Bart.in l.ex facto,col. ii.ff.de vulg.& pupil.& ibi Alexand.col.iii.& ſeq.vbi allegat plures tenentes hãc partem,& etiam contrariam, & ibi apoſtil. plures alios. Alex.etiam in conſi. cxxxviii.& in conſi. clxxxvii. incip.Videtur, prima col.v.lib.v. tenet iſtam opinionem quem refert appoſtil.ad Alexan.& vltra, illam opinionem tenet Deci.in conſi.cccclxxvi.Ioan. Anto.in conſil.cxi.Rip.in xxiii.q.Gual.qui dicit iſtam * communem in xii. Caut.in titu. de lib. inſtit.& exhæred.Maria.Iun.conſi.cxlii.col.i.& ſeq.vol.i.& conſi. xcvii. colum.v.vbi declarat volu. ii. Item propter legitimationem filii ſpurii,non reuocatur donatio facta. Bal. in l.i.

col. pen. C. de inoff. dona. & in l. ſi. ad finem. C. ſi quid in fraud. Salic. in l. ſi totas. C. de inoff. donat. vide Ripā quæſt. xxx. vbi de legitimatione per reſcriptum. & in xxxi. quæſt. vbi de legitimatione per oblationem curię, & in xxxii. vbi per ſubſequens matrimonium. Marian. Iun. conſi. lii. col. i. & ſeq. vol. i. Contrarium Rui. conſi. clxxiii. col. i & ſeq. & per totum vol. ii.

Decimoſeptimò limitatur, quia non reuocatur donatio propter filii adoptionem. Beltrand. in conſi. cxc. colum. pen. volu. iii. Pariſ. in conſi. lxxiii. col. iiii. volu. i. & in conſi. xii. col. iiii. vol. Tamen hoc fallit, vt per Soci. in l. ſi cognatis, colū. xii. ff. de reb. dub. Alexand. in conſi. xxxix. col. pen. vol. iiii. Ripam in xxiiii. quæſt.

Decimooctauò limita, vt habeat locum tantùm in contractu merè lucratiuo, non in cōtractu vltro citroq; obligatorio: vt per Rui. in ii. col. in princ. C. de pact.

Decimononò limita, quia non habet locum diſpoſitio d. l. ſi vnquam, in legato, vt per Alexā. in conſi. xxxi. col. ii. vol. iii. Rip. in xix. q. & in xvi. amplia.

Vigeſimo limita, vt non habeat locum in natiuitate filiorom naturalium: vt per Alexan. in conſi. xxxix. colum. pen. vol. iiii. licèt non plenè ſe firmet. Contrariū Rip. in xxviii. q. Vel filiorum ſpuriorum. idem in xxv. q. & ibi an reuocetur donatio facta à matre propter natiuitatem ſpuriorum filiorum. Et an reuocetur donatio omnium bonorum, ſaltem quòad alimenta propter natiuitatem ſpurii. Rip. xxvii. quæſt.

Vigeſimoprimò, limita quia non reuocatur renunciatio litis factæ: vt per eundem Rip. in xii. q.

Vigeſimoſecundò limita, in donatione facta in contractu matrimonii. Soc. in conſi. liii. vol. iii. & in l. ii. colum. i. ff. ſolu. matr. Beltrand. in conſi. clxiii. col. pen. vol. ii. Maria. Iun. conſi. cxxviii. in ii. ſubſcript.

Vigeſimotertiò limita, in pacto de lucranda dote. Paul. de Caſt. & Alex. in l. ii. ff. ſolu. matr. Rip. in xxii. q. in ſępe citata l. ſi vmquam.

Vigeſimoquartò limita, nam donatio non reuocatur legi-

Digit

legitimatione naturalis ſeu ſpurii,& quid in legitimatione per reſcriptum.Rip.in xxx. q. Quid in legitimatione per oblationem curiæ, idem quęſt.xxxi.Quid per ſubſequens matrimonium,in quęſt. xxxii. Retenta opinione,quòd non reuocetur, limita ſaltem quòad legitimam.idem Rip.q.xxxiiii.

Vigeſimoquintò limita,nam per ingreſſum monaſterii non reuocatur donatio,dato quòd monaſterium ſuccedat loco filii.Rip.q.xxxiiii.& ſeq.

Vigeſimoſextò limita, ſi ſit renuntiatum omni legū auxilio,& deſuper iuratum.Rip.q.lii.

Vigeſimoſeptimò limita in donatione iuris patronatus,vel alterius iuris ſpiritualis.Deci.in cōſi.DCLXXV.

Vigeſimooctauò limita in natiuitate nepotum, vt per Rip.in xxxvi.quæſt.

Vigeſimononò & vltimò limita in donatione neceſſaria.Ruin.conſi.cxxiiii.col.fi.vol.i.

CONCLVSIO
Et Regula XXXVI.

ARGVMENTVM.

Venditor læſus vltra dimidiam iuſti pretij ei ſuccurritur,& quomodo.

SI IN contractu venditionis venditor reperiatur læſus vltra dimidiam iuſti pretii ei ſuccurritur beneficio l. ii. C. de reſcind. vend. vt cogatur emptor vel rem reſtituere venditori, vel ſupplere ad iuſtum pretium,& eſt in electione emptoris ſupplere: vt per Alex.in conſi.cvii.colum.fi.volu.iiii. & hoc fit iure actionis ex eo contractu,vt not. glo. in d.l.ii.in glo. ii. in princ.& ibi Bart.col i. ver.quæro qua actione petatur reſciſsio.& Bald.ibi col.ii.in fi.& ſeq. in ver. venio

ad queſtiones,& quæro.Paul.de Caſt.in iii.col.in verſi. in glo magna.Imol.in d.c.cum cauſa,colum. iii. & ſeq. de empt.& vendit.Immo etiam officio iudicis ſuccurritur decepto infra dimidiã,Doctores in d.l. ii. Et iſtud procedit ſi ſit lęſio vltra dimidiam iuſti pretii habito reſpectu ad tempus celebrati contractus, non ſi anteà vel poſt: vt eſt tex.in l.ſi voluntate,in fi. C. de reſcind. vend.Bart.in d.l.ii.in iii.colum. ver. vidimus perfectè. Bald. ibi.colum.pen.verſi.Ex his apparet.Salic. in viii. colum.verſi. quæro xix.& Paul.de Caſt. ibi colum.i. in ver.Ibi in text. dimidia.Imol.in cap. cùm dilecti, in ii. notab.de emptio.& vendi.& in c.cùm cauſa,in ii.notab. eo.tit.Loffr.in conſi.lii.col.iiii.& eſt conſi.Ant.de Alexand.Pariſ.in conſi.xvi.col.xvi.volu. ii. Aymo in conſi. cli.col.ii.Grat.in cõſi.cxlii.col.fi.volumi.ii.Ruin. conſi. xxxv.col.xvi.volu.i.& conſi.lxxix.col.ii.volumi.eo.vbi declarat.Beltrand. conſi.xii.colum.ii.in fi.& ſeq. vol.i. in antiq.Soc.in conſi.xlviii.col.i.vol.iiii. Et æſtimatores debent eligi,qui ſunt informati de valore illius tẽporis.Beltrand.in conſi.xxxiii.col.ii.volu.ii. Et intellige,quòd probatio non ſe referat ad illum tantum diem contractus,ſed ad tempus anterius & poſterius per aliquot dies vel menſes:vt per Bart. in l. pretia rerum. ff. ad l.falc.Salic.in d.l.ii.col.fi.per Areti. in c. cum cauſa, col.i.de teſti. Guid.Papæ in ſing. DCCXXXVI. Et intellige de iuſto pretio communi,non ſingulari: vt not. glo. magna in d.l.ii.verſi. Sed qualiter ſuam. Bart. in d.l.ii. col.iiii.ver.primo qualiter probabitur valor,colũ. pen. ver.circa primum.Ang.col.iii.ver.in ea gl.Salic.in viii. col.ver.Sed pone quòd ipſe.Angel.& Imol.in l.qui Romæ.§.cùm hæredes.ff.de verb.oblig. vbi etiam Alex. & Aret.in col.iiii.ff.de verb.oblig. Alexan. in conſi.cxvi. col.ii.volu.iiii.licèt Ioan.de Imo. in contrarium videtur in c.cũ cauſa,col.xi.de empt.& vendi. & Ioan. And. in addit.ad Specu.in tit.de emptio.& vendit.in vlt. addit.magna,referens Martin.de Fan.qui tenuit contrariũ videtur etiam in contrarium inclinare & Anto. de But.

per

per illum tex.in cap.cum Ioan.de fid.inſtr. Et intellige etiam ſi eſſet exceſſus vltra dimidiam in vno nummo:vt per Bal.hic col.vii.verſi.Sed nunquid. Alexan.in conſi. cvii.col.iii.vol.iiii.Feli.in c.cum cauſa,col.i. de teſtib. Ang.hic col.iii. verſi.in ea gloſ.Imol.in c. cùm dilecti, col.iiii.de empt.& vendit.Abb.per illum tex.in ii. not. in c. cum cauſa, de empt. & vendi. col. x. Tiraq. de retract. fol.cccxxvi.& intellige,quòd habeatur ratio pretii,conſiderato onere,puta retrouēditionis.Soc.in cōſi. ccxlviii.in fi.Iaſ.in l.i.§. ſi hæres percep. ff.ad Trebel. Soc.in conſi.lvii.col.fi.volu.iiii.Deci.in conſi. DCXLVIII. Felin.in d.c.cùm Ioan. col.ii.Grat.in conſi.xxxix.col.i. vol.ii.& conſi.clvii.col ii.vol.ii.Ruin.conſi.xvi.col.iii. & conſi.lxvi.col.iiii.volu. iiii. & quæ dicatur enormis, quæ enormior,& quæ enormiſsima læſio, vide Cęp. in conſi.xxix.col.iiii.ciuil.Ruin.conſi.xi.col.fi.vol. iiii. & conſi.xvi.col.iii.volu eo. & enormis læſio dicitur, quæ eſt vltra dimidiam.& Calcan.in conſi. lxxxiiii colū.vi. Guid.Pap.q.clxx.& aliàs ſtatur iudicis arbitrio. Felin. in c.cum illo,col.iii.de ſent.excom.Aymo.in cōſi.cxcii. col.iiii.vide Ruin.conſ.cix.col.iii.vol.i.Iſtud remediū, & non reſtitutio in integrum datur minori læſo tantū in pretio,& non in contractu: ſed quando in cōtractu, datur reſtitutio in integrum. Aymo in conſi.vii. col.i. Et in iſto remedio concluditur alternatiuè, vt vel ſupleat,vel reddat.Aymo in conſi.cli.col. i. Quid ſi teſtis dicat,quòd valet centum & vltra, an iſta teſtis depoſitio ſufficiat?Feli.in c.cùm cauſa,col.i.de teſtib.

Primò amplia,vt iſtud procedat etiam in laudo,iuxta declarationem Bart.in d.l.ii.ver.quæro vtrū hęc lex, & in l.ſi quis cùm aliter.ff.de verb. oblig.& in l. ſocietatem §.arbitrorum.ff.pro ſoci. in viii.col. in verſi. Sed quæro quid habet probare,& in l.Lutius.§. fin. per glo. ibi.ff ad Trebel.& ſequitur Florian.in d.§. arbitrorum, in pen. char. Imol. in d. l. ſi quis cum aliter. vbi etiam Alex.& Iaſ.& idem Imol.in d.c.cum cauſa,colum.iii.de empt.& vendi.Ant.de Butr.in c. quintauallis, in verſi.

venio ad quintum, de iureiur.

Contrarium tamen tenuit Bald.in d.l.ii.colum.ii.C. de reſcind. vend.in viii.oppoſit.& ibi Salic. in iii. colū. in verſi.& vt clarius illuceſcat. Raph. & Rom. in d.l. ſi quis cum aliter. Salic.in dicto §.arbitrorum, in xvii. q. Ioan. de Imol. in dicto cap. quintauallis, colum. xxv. ſed eſt conſiderandum, quia etiam tenentes ſecundā opinionem, videntur velle quòd detur reſciſsio laudi arbitratoris, ſi ſit læſio vltra dimidiam, ſolùm videntur in hoc reprobare opinionem Bart.quia ipſe Bartholus tenet attendendam eſſe ęſtimationem dubii euentus: ipſi autem dicunt attendendam æſtimationem ipſius rei, & ita tenet Salic.in d.§.arbitrorum.xvii.q.& Imol.in d.c. quintauallis, col.xxv.& ita tenent Bal.& Salic.in d.l.ii. & in laudo etiam ratificato per partem per remedium l.ii. prouideatur indemnitati ratificantis laudum cum læſione, conſuluit Deci.in conſi.lx.colum.fin. Socin. in conſi.lxxxv. Amplia, etiam ſi laudum ſit emologatum. Grat.in conſi.cviii.col.ii.in fi.vol.ii.

Secundò amplia, quòd diſpoſitio d.l. procedit nō tantum in contractu emptionis & venditionis, ſed in omnibus bonæ fidei contractibus: vt not.Bart.ibid.colum.i. verſi.quæro quid in aliis contractibus. Bal.in ii.col.vii. oppoſit.& in v.colum.in ver.iii. quæro. Abb. in c. cum cauſa, colum.pen.de emptio.& vendit. Angel. in d. l.ii. colum.ii.in ver.in ea glo. Vbi Paul.de Caſt. colum. pe. in ver.iii.q.Salic.col.iii.in ver.quæro quartò. Corn. in conſi.ccxl.col.pen.vol.iiii.Gozad.in conſi.xliiii. col. fi. Quod intellige, etiam ſi contractus bonę fidei deductus eſſet in ſtipulationem: vt not. Bart. ibi in d. l. ii. colum. ſecunda. verſi. quæro quid ſi contractus, & voluit etiam ipſe in dicta l. ſi quis cum aliter, per gloſſ. ibi in verbo machinationem. in fin. & ſequuntur ibi Alexand. & Iaſo. colum. quarta & ſequen. & gloſſ. in dicta l. ii. in princi. gloſſ. magnæ. Imol. in dicto capit. cum dilecti & in d. l. ſi quis cum aliter, col.fi.

Tertiò amplia, ſi eccleſiæ ab alia eccleſia facta ſit venditio

ditio.Bald.in l.ii.colum.viii.verſi.xiiii.quæro,vel etiam multò magis à priuato:vt not.ibi Salic.colum.vii.verſi. quæro decimoſextò. Paul.de Caſt.in d.l.ii.col.ii.in iii. limit.eſt bonus tex.in d.c.cùm dilecti, vbi Abb. not. & in c.cum cauſa de empt.& vendit.

Quartò amplia, vt etiam procedat in permutatione rei ſpiritualis,vt per Card. in conſi. iiii. in titu. de rer. permut. Sed illam deciſ. Card. impugnat Deci.in conſil.ccx.colum.pen.& contrarium tenet Imol. in d.c.cum cauſa.colum .fin.

Quintò amplia , vt procedat in contractu permutationis rei temporalis, vt not. Bald. in dicta l. ii. colum. iiii.ver.iii.quæro. Salic.in d.l.ver. quęro quartò.Imol. in d.cap. cum dilecti.colum. pen. & in d. cap. cum cauſa,colum.iiii.

Sextò amplia,vt procedat etiam in diuiſione,vt not. Bald. in dicta l.ii.colum.iiii.verſi. Tertiò quæro. & Salic. ibi colum. iii. verſi. Quartò quæro. Corn. in conſi. ccxl.colum.pen.volu.iiii. & eſt bonus text.in l. maioribus.C. commun. vtri. iud. Imol.in d.c. cum cauſa, col. iiii.Gozad.in conſi.xliiii.col.i.& col.fi.

Septimò amplia,vt procedat etiam in venditione facta per procuratorem:vt not.Aret. in conſi. cxxv.colũ. pen.& fi.per Signor. Homod.in conſi. cxxxvii. colum.i. Eſt verum,quod Bart.in l. ſi ſocietatem.§. arbitrorum. ff.pro ſoc. tenet,ꝙ in venditione facta à procuratore nõ ſolũ requiratur deceptio vltra dimidiam,ſed etiam deceptio in ſexta parte ſufficiat, & ſequitur Paul.de Caſt. in d.l.ſecunda,colum.i. in prima limitatione. Anto. de Butr.in dicto cap.quintauallis,de iureiur. Tamen contra Barr. tenet Roman. in l. ſi quis cum aliter, & ibi Alexand.colum.pen.ff. de verb. obligat. Ioan. de Imol. in dicto cap.quintauallis colum.xxii.alias colum. xvi. verſi. quæro ſuprà viſum eſt, & in l. ſi quis arbitratu.ff. de verb. obligatio. colum. ſina. Corne. in conſil. ccxl. colum.penult. volumi. iiii. & contra opinionem Bart. tenet Aretinus in dicto conſil. cxxv, de ea dubitat

tat idem Panor.in cap.cum cauſa, de emptio. & vendi. col.ii.Soc.in reg.ccxxvi.in v.limit.facit contra opinionẽ Bart.in l.ſi volũtate.C.de reſcinden.vend.Opinionẽ tamen Bar. Aret.reſtringit ad caſum ibi notatum in cõſil.cxxv.col.fin. Et not.quia dato quòd Doctores ſuprà allegati teneant contra Bart.non tamen ſunt contra limitationem; quia,ſi non ſexta pars, ſaltem dimidia ex communi intentione inducit reſciſsionem: iuxta text. in dicta l.ii.

Octauò amplia, vt procedat etiam in locatione, vt voluit Roma.in conſi.ccccxxiii.in i.colũ. Bald.in d. l.ii. col.iiii.ver.iii.quæro.& ibi Salic.col.iii.ver.iiii.quæro. Paul.de Caſt.in pen.colum.in iii.quæſt. Curt. in l. legem.C.locat.Ang.in l.maioribus. C. comm. vtri. iud. Bald. in cap. cum cauſam, de teſtib. el ii.in fin. Ant. de Butr.in c.cùm dilecti,de empt.& vend.& ibi Imol. col. pen.& Barbat.in fi.& in d.c.cum cauſa,col. iiii.eo. titu. Cæp.in tract.ſimulationis col.iiii.Spec.in tit.de empt. &vend.in §.ergo nunc dicendũ reſtat, ver. ſed nunquid dicta lex. Corn.in conſ.cclxxxv.colum.iii.vol.iii. Alexand.in cõſi.cxii.col.pe.vol.i.Dec.in cõſi. cccccl xxxiii. eſt pro iſta ampliatione glo.in l.ſi olei.C.loca.in glo.fi. glo.in l.venditione.§.i.in glo.in verbo etiam ſi minoris. ff.de bon. auth.iud.poſsid.& in l ſi ea pecunia,in glo. fi. C.de vſur.eſt bonus text.in l.item ſi in pretio.§.fi. & in l.ſeq.ff. loca. & in l.i.§. ſi quis in fraudem. ff. ſi quid in fraud.& facit quod dictum eſt in ii.ampliatione.

Nonò amplia,vt procedat,etiam in fauorem emptoris,qui pretio exceſsiuo emiſſet, videlicet quãdo emiſſet maiori pretio vltra dimidiam:vt voluit Spec. in tit. de empt.& vendit.§. nunc videndum el ii.ver.etiam eo modo,& glo.in d.l.ii.in glo.magna in glo.fina.& glo. in d.cap.cum cauſa,in glo.i.in ver.& ſic etiam, de empt.& vend. & Imol. colum. xii. Bart. in dicta l. ii. col. xii.& Bald.colum.viii.in verſi.xvi. Salic.colũm.vii.ver. quæro xviii.Purpur.in l.ex conuẽtione.colum.v.C.de pact. Alex.in conſi.xxvii.col.i.volu.i.Soc.in d.reg. in vltima limi-

limitatione Abb.in d.c.cùm dilecti in ii.notab.

Decimò amplia,quia habet locum in re ęſtimata data in dotem,vt eſt tex.in l.ſuccurſum.§. ſi in dote danda.ff.de iure dot. Purpur.in d.l. ex conuentione, col.v. C. de pact.

Vndecimò amplia, quòd etiam in deceptione facta in ſaldo rationum habet locum dicta l.ii.vel aliud remedium ęquipollens,ita tenet Alex.in conſi. clxxxvi. vol.vi.ſed hoc pendet ab eo qđ dicetur in limitationib.

Duodecimò amplia,quia primus emptor poteſt conueniri,etiam quòd in alium rem tranſtulerit:vt per gl. in d.l.in glo.magna in verſi. Item quid ſi iſte emptor. Bald.in d.l.ii.col.viii.ver.xiii.quæro. Bart.ibi colū. iii. Salic. in dicta l.ii. colum. vi. verſi. quæro duodecimò. Paul.de Caſt.in l.ii.colum.fin.

Decimotertiò amplia, etiam ſtante pacto de retrouendendo ſeu reſtituendo rem ſoluto pretio infra certum tempus: vt not.Bald.in d.l.ii.in vi.colum. in verſi. Octauò quæro,poſt Odofred.& Nicol. de Matarel. ibi. & Salic.colum.iiii.verſi.quæro nonò.Paul.de Caſt. colum.ii.in iiii.limit.

Decimoquartò amplia, etiam ſtante iuramento, vt dicetur in xi.limitatione.

Decimoquintò amplia,etiam vbi deeſt cōſenſus duplicatus.Soc.in conſi.lxxxv.col.iii.& ſeq.

Decimoſextò amplia,etiam ſi eſſet vēdita res minus dimidio pretii iuſti,vt per Petr.& Imol.in d.c. cum cauſa,col.fi.de empt. & vendit.

Decimoſeptimò amplia in datione in ſolutū. Franc. in conſi.liii.vide in iiii.limit.Mant in conſi.lxx. col.ii.

Decimooctauò amplia, etiam ſi renuntiatum ſit omni legum auxilio generaliter, vt per Soc. in conſi. xlviii. col.i. Declara tamen,vt per eum colum.ii.Mant. conſi. lxxxii.colum.ii.

Decimononò amplia,vt etiā ratificatio facta ex poſt facto non tollat remedium d.l. ſecundæ. vt per Caſſan. in conſi.xxi.colum.v.

Vigeſimò

Vigeſimò amplia,etiam in venditione facta pro debito fiſcali,Calcan.in conſi.xxv.col.pen.

Vigeſimoprimò amplia, vt etiam remaneat actio ad pretii ſupplementum re perempta, vt per Cremenſem in ſing.lxxxiiii.

Vigeſimoſecundò amplia,vt procedat in omni cõtractu bonæ fidei.Guid.Papæ in ſing.DCXXXVI.

Vigeſimotertiò amplia, vt procedat in ſpe vendita, declarãdo,vt per Tiraq.de legib.connubial.fol.clxx.

Vigeſimoquartò amplia,quia ſi ſit iuratum non contrauenire, tamen poteſt petere ſupplementum pretii, ita Bald.in l. qui ſub condictione. §.i. & ibi Bald.ff.de hæred.inſtituen.Felin.in cap.inter cęteras,colum. fi. de reſcrip.Burgos.n cap.pen.in pen.char.in viii.limita. de empt.& vendi.

Vigeſimoquintò amplia,nam ſtante læſione, nõ proficit renuntiatio reſtitutionis in integrum, vel læſionis etiam enormiſsimæ.Beltrand.in cõſi.lxxii.col.iii.vol.ii. Contrarium idem in conſi.lxxiii.col.fi.vol.ii.

Vigeſimoſextò amplia etiam in donatione.Aymo.in conſi.cxcii.col.i.

Primò limita,vt colligitur ex notatis per Soc.in reg. ccxxvi.& ccccxxvi.& ccccxxxvi. vbicũque in inſtrumẽto diceretur,& ſi plus valet,donat:quia tũc tollitur beneficiũ d.l.ſecundæ,& hoc quãdo ſciẽs rei valorẽ protulit illa verba,ſecus ſi per errorẽ, quia illa verba ad modicũ referuntur,vt not.Bar.in d.l.ii.col.iiii.ver. quæro quid ſi dictum eſt,& in l.ſi quis cũ aliter.ff.de ver. oblig. Bal.in d.l.ii.in vii.q.Salic.col.iiii.ver. Iuxta hoc quæro.vbi ipſe limitat.Bal.in l.cùm pater.§.filius.ff de leg. ii.Imol.in d.c.cùm contingat,col. lvi. vbi Petr. de Anchar.Beltrand.in conſi.cxcix. col. iii. volu.i.& in conſi. cxxxviii.col.iiii.vol.ii.Mant.conſi.lxx.col.ii. Tiraq. de retract.fol.cxli. Amplia,vt per Beltrand. conſi. cxliii. colum.i.in fin.& ſequen.volu.i.

Bene verum eſt, quòd ſi illa verba proferantur,quòd illud plus donat quantuncunque ſit, tollitur remedium

dium dictæ l.ii.vt dicunt Docto. ſuprà allegati,& Soc. in conſi.xlviii. colum.ii. volumi.iiii. Facit quod not. Bart.in l.fina.§. idem quæſiit. ff. de condit. indeb. vbi ponit iſtam clauſulam & donauit quicquid &c. & facit quod not. Bald. in rub.de contrahen.emptio.in ix.quęſtio. vbi dicit, quòd non debet eſſe aliqua clauſula in inſtrumento ſine virtute aliquid operandi. & iſta ponit Socin.ibi circa iſtã limitat. Idem quando bis diceret, etſi plus valet &c. Hippol. in l. prima.§. quæſtioni.ff. de quæſtio.

Adde vltra Soc. quòd eandem opinionem tenet Bar. in l. ſi tibi decem.ff. de pact.& Angel.ſequitur in dicta l. ſecunda,colum.iii.in verſi. tamen vt ſaluetur opinio. Paul.de Caſt. colum.ii.in vi. concluſione.Corn. in conſil.xi.colum.ii.volumi.iii.Alexand.& Iaſ. in l. & ſi poſt tres.ff. ſi quis caut. Alexan. colum.ii. Iaſo. colum. iiii. Imol. in dicta l. cum pater. §. filiis. ff. de leg. ii. Abb. in cap. penul. de emptio.& vendit. colum. ii. verſi. ſed ſi venditor. Imol.colum.prima in fin.& ſeq.& Iaſo. colũm.viii.verſi Secunda concluſio eſt. ff. de verb. oblig. Corn.in conſi.xlviii.colum.ii. volumi.iiii. Limita, niſi bis dictum eſſet, quod ſi plus valebat &c. vt per Felin. in cap.cautio,colum.x.de fid. inſtru. Hoc declara vt per Pariſ.in conſi.cxxviii colum.iiii.& ſequen.volumi.i.& Boer.deciſ.cxlii.

Secundò limita,vt d.lex ſecunda non procedat, vbi venditio facta eſſet cum iudicis decreto, per text. in l.i. vbi Bart. not. ex illo tex. C.de præd.decur.lib.x. & opinionem Bart. ſequitur Angel. in conſi. cxlii. incipien. Super primo, in fine, & in l. pretia rerum. ff. ad leg. falcid.& Bald. in l. i. C. de præd. decur. & Abb. in cap. cum dilecti, de emptio. & venditio. licèt Abb. ibi mihi hoc non dicat. Franc.Curt. in conſi.lxvii. Socin. in conſil.lvii colum.fin.volumi.iiii.Felin. licèt non ſe firmet in cap.quoniam contra, colum. vii. in fin. de probat. Mant. conſi. lxxxii. colum.i. in fin. & ſequen. Iaſo. in conſil. cxix. colum. ii. verſic. Accederet etiam.

volu.i.

vol.i.Bal.in c.i.circa fi.ver.& nota quòd hoc decretum, de confirm.vtil.vel inutil.refert & ſequitur Iaſ.in l.pacta nouiſsima.colū. iii.ver.iii.facit.C.de pact.vbi dicit contrarium * communiter teneri,& in c.i.col.iii.ver. Confirmo etiam,de his qui feud.dar.poſſ.Beltran.conſi. xii.col.i.in fi.& ſeq.volu.i.in antiq.

Contrariam opinionem tenet Imol. & Rom. in l. ſi quis aliter.ff.de verb.oblig.per text. in l.ii.C.de fid.inſtrum.& iure haſtæ fiſcalis, vbi venditio quæ ſine decreto fieri non poteſt, per text. in l.ii. C. ſi propter publ. penſ.reſcinditur ob pretii exiguitatem, & quia ſequeretur,quòd vbi venditio eſſet cum decreto,impediretur reſtitutio in integrum, contra l. ſi quidem.C. de præd. minor.& quia eccleſia cuius bona ſine decreto alienari non poſſunt,non haberet huiuſmodi beneficium, contra.c.cùm dilecti,de empt.& vend. & ideo contra Bart. tenet ipſemet Bart. in l.i.C. de præſcr. xxx. annorum. Abb.in d.cap.cum cauſam. Imol.in l.pretia rerum.ff.ad l.falcid.Bal.in repeti.l.ii.in ver.ſuper iiii.& in lectur.in vii.col.in verſi. poſſet diſtingui ex æquitate,& ita Soc. tranſit in iſta limitatione, dicens iſtam partem contra Bart eſſe veriorem, vltra enim opinionem Bart. tenuit Ang. Iacob. de Beluiſ. & Ioan. de Platea in d.l.i. C. de præd.curial.lib.x. Ang.in l.ſi quos.C.de reſcind. vendit. & in l.i.C.de præſcrip.xxx.ann.& in l.ſciendum,in repe. in vi.col.ff.de verb.oblig.Paul.de Caſt.in d.l.ii.col.i. in ſecunda limit.C.de reſcind.vend.Deci.qui dicit iſtā opinionem Bart. eſſe * communem in conſi.ccx. colum. pen.Iaſ. licèt ſe nō firmet in c.i.colum.iii.qui feud.dar. poſſ.Brun.in conſi.xli.colum.ix.

Opinionem vero contrariam vltra Soc.tenuit Alex. in l.ſi quis aliter.ff.de verb.oblig.Paul.de Caſt.& Alex. in l.pretia rerum.ff.ad l.falc.& Alex. in l.pacta nouiſsima,colum.i.C.de pact.& Iaſ.colum. iii. qui dicit iſtam communem eſſe opinionem. facit quod dicetur in ſequen. limit.

Tertiò limita,quādo eſſet facta vēditio per ſubhaſtationem

tionem plus offerenti. Ang. in repet.l.ſciendum, in vi. colum.de verb.oblig:per tex.in d.l.i.C.de præd. decur. lib.x.& idem Ang.in l.i.C.de pręſcrip.xxx.annor. & in l.pretia rerum.ff.ad l.falc.Idē tenet Guid.Papæ in ſing. ccccclIII.Sed Ang.in l.ſi quos.C.de reſcind.vend. & ibi Salic.diſtinguit in domino vendēte per ſubhaſtationē quòd ceſſet remedium d.l.ii. ſed vendente officiali locum habeat. Contrarium in principali limitatione,Bar. in d.l.i.C.de pręſcrip.xxx.annor. per text. in l. ſi quos. C de reſcind.vend.& ibi not.Paul.de Caſt.Roma.in l. ſi quis cum aliter.ff.de verb.oblig.& Soc.tranſit cum iſta opinione in i.ii.limit.iſta limitatio pendet in effectu ab his, quæ dicta ſunt ſupra in præcedenti limitatione. Nihilominus vltra Soc.pro limitatione eſt opinio Bal. in l.i.C.de præſcrip.xxx.annor.Corn.in conſi.lvi.volu. iii.contra limitationem tenuit Alexan.in l. pretia rerū. ff.ad l.falcid.col.iii.& iſta eſt magis * cōmunis opinio, vt per Alex.in conſi.cvii.col.fi.volu.vii.Calcan.in conſ. xxv.colum. pen.& Salicet. in d.l.i. C. de præſcrip. xxx. annor. Aymo.in conſi.xxix.colum.i.vbi etiam dicit magis communem.

Tenēdo primam partem negatiuam,dicas, quòd propter decretum eſt præſumptio , quòd non fuerit læſio: ita quòd eſt euidentiſsimē probandum contrarium. Grat.conſi.xv.col.ii.vol.ii.

Quartò,nō habet locum in adiudicatione & in ſoluti datione facta per iudicem:quia talis adiudicatio habet vim tranſactionis.l. â diuo Pio.§. pignora.ff. de re iud. ita tenet Bald. in l.ordo.C.de exeq.rei iud. & ſequitur Soc.in iiii.limit. vltra eum adde ꝙ contrariam opinionem tenet Oldrad. in conſi.xxxvii.incip. Ad primam. in iii.quæſt.Ioan.And.in add. Specu.in titu.de iudic.in §.ſequitur,in addit.in verbo ſequitur,in fi. Imo. in cap. cum cauſa,col.fi.de empt.& vend.Franc.Curt. Iun.conſil.liii.col.ii.& ſequitur Iaſ.in conſi.cli.circa fi.,vol.iiii.

Tamen primam opinionē tenet Roma.in d.l. ſi quis cum aliter,dum reſpondet ad d.l.â diuo Pio.§. ſi pignora.col.

ra.colum.iii. Alexā.in d.l.ſi quis cum aliter, colū. pen. Soc. in d.reg. in vlt. limit. Quòad dationem in ſolutum declara, vt per Pariſ.in conſi.lxxxi.colum.v.volumi.ii. Ruin. tenet limitationem in conſi. xlix. colum. antepen.volu.iiii.

Quintò limita, quando venditio eſſet facta per procuratorem,& non à principali domino, quia tunc poteſt reſcindi,etiam quòd læſio non ſit vltra dimidiam, ſed tantum in ſexta parte, ita declarat Bart. ī̄n §. arbitrorum.de hoc dictum eſt ſuprà in vii. ampliatione.

Sextò limita,vbi eſſet facta venditio minoris pretii, & conuentum, quòd niſi infra menſem ſoluatur, quòd poſteà integrum pretium ſolui debeat, per notat. per Bal.in c.i.qualiter domin.propr.feu.priuet. & ita tranſit Soc.in vi.limitatione. Contrarium vltra eum tenet Iaſo. in l.ii. col.lviii.C.de iure emphyt. & appoſtil. ad Abb.in d.c.cum cauſa,in appoſt.magna in fi.

Septimò limita,non procedere, quando quis rogarus à teſtatore vendere fundum, vendit minus iuſto pretio & dimidia iuſti pretii, quia tunc non habet locum d. lex ii.ita eſt tex.in l.ſi fideiuſſor,in §. meminiſſe. ff. de legat.i.& ibi not.Bal.& Soc.in vii.limit. Adde vltra eū quòd eandem limitationem ſequuntur in d.§.meminiſſe. Raph. Aret.Alex.& Iaſ. vbi ſublimitat, & Alex. in appoſtil. Alber. in dicta l. ii. Tiraquel. de retract. fol. cccviii.& ſeq.

Octauò limita, quia non habet locum in contractu tranſactionis,vt not.glo.in c.cùm cauſam quæ,in verbo reſtitueret,in princ.& ibi Innoc. & Ioan. And. Petr. de Anch.in tit.de empt.& vendit.Specu.eo.titu.§. nunc videndum reſtat, verſi. quid de tranſactione. Guliel. de Cun.in l.ex cauſa.C.de vſucap.pro emptore. Bald. in l. ordo.C.de exequut. rei iud.colum.ii.in princ.& in l.iii. §.ſi.ff.de tranſact.Bald.in l.fi.§.i.col.i.C. communia de legatis.& in l.i.col.ii.Alexan.in conſi.xx.col.i.volu.iii. Zaſ. tenet iſtam partem in conſi.xviii.volu.i. Qui dicit iſtam partem ✠ cōmunē,& eſt bonus text.in iſta opinione

nione in l.in ſumma.ff.de cōdi.indebi. in l. à Diuo Pio. §.ſi pignora.ff.de re iudic.in l.ſub prętextu.C. de tranſact.& in l.i.C.de plus pet.iſtam partem dicunt commu nem Pariſ.conſi.xcvi.col.vii.vol.i.& Ruin.conſi. cxxxi. col.i.in fi.& ſeq.volu.i. Contrariam verò ſententiam, quòd habeat locum habito reſpectu ad æſtimationem dubii euentus,tenet Bart. in l. ſi quis cùm aliter. ff. de verb.oblig.vbi etiam Ray.de For. Rom.Ang.& Imol.& idem Imol.in c.Quintauallis,col.xix.de iur.iur. Card. & Abb.in d.c.cum cauſam,vbi Abb.colū.ii. de empt. & vendit.Soc. in d. ſeptima limit.

Adde vltra eum,quòd primam opinionem ꝙ in tranſactione non habeat locum d.l ii. tenuit Turrecrem. & Vincent.in d.c.cùm cauſam. Ricard. Malumb. Petr. & Cyn.in d.l.ii.& ibi Bal.in viii.poſit.& Salic. colum.iii. ver.quæro.iii.Din.in l.ſi quis cùm.C.de verb.oblig. vbi etiam Cuma.& Areti.Bal.in rub.extra de tranſactio.in in i.col.in fi.& ſeq.Ang.in l.in ſumma.ff. de condi. indeb.& ibi Iaſ.col.ii.vbi ex mente Alex.dicit iſtam com munem opinio.Iſtam etiam partē tenet & dicit commu nem Alexan.in d.l.ſi cùm aliter,col.iii.& ibi Iaſ. col.v. & ſeq.Abb.in c.i.in i.notab. de tranſact.Guid. Papæ in ſing.DCCXXXVI.Abb.in conſ.xii.vol.ii. qui dicit iſtā par tem communem,& in conſi.cxvi.col.ii.& Alex.idem dicit in conſi.cxviii.col.ii.& in conſi.xlii. col.v. volumi.i. Barbat.in conſi.xli.col.pen.vol.i.Pro iſta opinione allegat plures Zaſ.in conſi.xvii.vol.i.licet ipſe contrarium teneat alia opinione,quòd habeat locum remedium d. l.ii.habito reſpectu ad æſtimationem dubii euentus litis,declarando vt per eum, quod videtur eſſe de mente glo.in d.l.Lucius.§.fi.ff.ad Trebel. Iacob.de Arena in d.l.vbi etiam Ang.col. ii. ver. an autem habeat locum idem tenet Bart. in l.ii.colum.iii. vèr. quæro vtrum, & in l. ſocietatem.§. arbitrorum, colum. pen. ff. pro Soc. Ray.Bart.Ang.Imol. & Paul.de Caſt.in d. l. Lucius.§. fi.ff.ad Trebel.Ant.de But. & Imol.col.ii. & ſeq.in d.c. cùm cauſam, de emptio. & vendi. Ioan. de Ana. & ibi

Bolog.in addit.in conſi.xxxiii.Calder. in c.iii.in tit. de tranſact.Salic.in conſi.incip. Anaſtaſius in fin.& Franc. de Camp.in cõſi. incip.Ego Franc.Corn.in conſi.clxvi. colum.pen.vol.i.& in conſi.clxxxix.col.fi.vol.i.Alexã. in conſi.ccxxii.col.iiii.vol.ii.& in conſi.lxxxix. col.pe. volu.ii.& in conſi.xxvii.col.iiii.vol.iiii.& in conſ.ccvi. col.iiii.vol.iii.Corn.in conſi.clxi.col.fi.vol.iii. Fabian. de Monte qui dicit iſtam * communem in tract.emptio.& vendit.in viii.quæſt.in princ.in iiii.col. Caccialup.in tract.tranſact.in xii. quęſt.in i.& ii.col. Deci. in conſi.ciii.col.iii.& in conſi.ccccli. col. pen. & in conſi. cccccxcvii.colum.fi.& in conſi.lx.col.fi. Alex. in conſi. lxvi.colum.iiii.volu.vi.& in conſ.xcii.colum.antepen. volu.vi.Deciſ.Neap.cxx.Ioan.Anto.Alex. in conſi.cii. col.ii.& iſtam dicit communem & ab ea non recedendũ in iudicando & conſulendo Soc.in conſi.lxxxv. colũ.ii. Soc.in d.reg.in vlt.limit.& in conſi.cv.col.fi.vol. iiii. Beltrand.in conſi.clxxxi.col.fi.volu.i.& in conſi.cxcix. colum.iii.vol.i.& in conſi.lxxii.colum.fin. volu.ii.& in conſi.xii.col.pen.eo.volu.deciſ.Neap.clix. in nou. Maria.Iun.conſi.cxxix.qui dicit communem in viii. colũ. in conſi.cxliiii.col.v.volu.i.& conſi. xcviii. col. iiii. vbi dicit communem vol.ii. Aliqui verò putauerunt diſtinguendum,vt per Corn.in conſi.xxvii.col.iiii. volu.iiii. per eundem in conſi.clxvi.colum.pen.volu.i.& in conſi. ccvi.col.iiii.volu.iii.Deci.in conſi. cciii. & in l. cùm te. C.de tranſact.in prin.& in conſi.ccclxxix.colũ.pen. & fi.& in conſi.ccccli.col.pen.Pariſ.in conſi. xii. col. xii volumi.ii.Marian.Iun. conſi.xcviii.colum.iiii. volu.ii. Gramma.deciſ.lxvi.nu.4.& ſeq videlicèt,aut eſt exceſſus in modico,& procedat prima opinio, aut in multo, & procedat ſecunda. Limita,niſi ex parte actoris dolus interueniſſet,quia tunc tranſactio reſcinditur. Eſt etiã aduertendum,quòd ſi tenemus, quòd tranſactio non ſit contractus bonę fidei,ſed ſtricti iuris clarum eſt, quòd non habet locum remediũ d.l.ii.de reſcind.vend.Quod, vt infrà dicetur, habet tantùm locum in contractibus

bonæ

bonæ fidei,non in contractibus ſtricti iuris,& propterea clarum eſſet,non competere remedium.d.l.ii.Sed quærendum eſſet de remedio.l.ſi quis cum aliter.ff.de verb. oblig.quod locum habet in contractibus ſtricti iuris: vt infrà dicetur,& ita conſiderat Imol.in d.l.ſi quis cum aliter,col.iii.& in d.c.cùm cauſa,col.iii. Corn. in conſi. xxvii.col.iiii.volu.iiii. Sublimita in minore tranſigente,& enormiter læſo,competere hoc remedium Beltrād. in conſi.clxxxi.colum.fi.volu.i.interueniente tamē iuramento in tranſactione, non eſt locus huic remedio, idem in conſi xxx.volu.iii.

Nonò limita,vt diſpoſitio d.l.ii.non habeat locum in contractu feudi,quia feudum habet naturam gratiæ: vt not.Spec.in tit.de feud. in §. nunc videndum, verſi. ſed nunquid,& refert Bald.in d.l.ii.verſi.an habeat locum, in v.col.& Soc.in ix.limit. vltra eum hoc tenet Salic. in d.l.ii.col.iii.in ver. Sextò quæro.Paul.de Caſt.col.pen. in ver. Eſt tamen dubiū.Caccial.in c.i.in x.differen. de cognit.feud.Imol.in c.cùm dilecti,col.pen.de emptio.& vendit.& col.fi.ſed in d.c.cùm cauſa,colum.fi.ſentit contrarium,& hoc tenet expreſsè Brun.in cōſi.xli. col.viii.

Decimò limita, vt non habeat locum in contractu emphyteotico,vt dicit Specu.in tit. de feud.§. nunc videndum.Sed Bal. tenet contrarium in d.l.ii.in v.col. in ver.ſed nunquid,ea ratione,quia talis contractus ſimilis eſt locationi,& ab ea regulatur, ita tenet Soc. in d. x.limit. Adde vltra ipſum, quòd iſtam ſecundam partē tenet idem Speculat.in tit.de locat.§. nunc aliqua, ver. ix. idem tenet Salic. in d.l.ii.verſi.ſed quæro. Paul. de Caſt.colum.pen.ver.eſt tamen dubium. Roman. in l. ſi quis cum aliter,in viii.colum.in x.limit.ff.de verb.obliga. Salicet. in conſi.ſuo incip. ſuper puncto quo quæritur. Anto. de Butr. in d. cap. cùm dilecti. Imol. ibi col.pen.& fi.Bald.in c.cùm cauſam,in fi. de teſtib. Caccial.in c.i.in vii.concor.feud.& emphyt.in c. i. de cogn. feud. Contrariam tamen opinionem tenuit Bal.in rub. de iur.emphyt.col.fi.Paul.de Caſt. in conſi. ccclxxxvii.

in ii.volu. incip. In DEI nomine, factum ſit ſe habet Alexã. in conſi.cxii.colum.pen.vol.i.Iaſ. in l.i. colum, ix.C.de iur.emphyt.& in d.l.de quibus, col. viii. Abb. in d.cap.cùm cauſa,colum. pen. Tamen iſtæ opiniones cnntrariæ concordantur: vt per Cæp. in tract. ſimulationis in iiii.col.& ſeq.

Vndecimò limita,vt non habeat locum, vbi iuramentum in contractu interueniſſet ex certa ſcientia appoſitum, vt not. Bald.in l.quia ſub condictione, §.i. ff. de condit.inſtit. Beltrand.in conſi.cxliii.col.i.& ſeq. vol.i. & in conſi.clxxvi.vol.i.& in conſi.ccix.eo. volu. Aymo in conſi.cxiiii.col.ii. Secus quando interpoſitum eſt iuramentum non à certa ſcientia.Beltrand.in cõſ.cxxxvii. col.i.volu.i.Marian.Iun.in conſi.50.col.ii.Aymo conſi. clxxxviii col.i.Ruin. cõſi.clxvii.col.pen.& fin. volu. ii. Idem eſt ſi in inſtrumento iurauerit venditor omnia & ſingula obſeruare & vera eſſe. Mant.in conſi.lxxxii.colum. fin. Et hoc intelligitur, niſi aduerſarius induceret iurantem ſuis perſuaſionibus, quia tunc non obſtante iuramento à tali ſciente interpoſito, retractari poteſt venditio quantuncunque iurata, ſicut ſi iuramẽtũ per errorem interpoſitum fuiſſet,quo caſu non excludit remedium d.l.ii. vt not. Bald.in d. l.ii. in ix. quæſtio. & vltra Soc. & alios,quòd iuramentum præſtitum ex certa ſcientia excludat beneficium d.l.ii.tenet gloſſ. in d.l. ii.in glo.magna & in d.cap.cùm cauſa, in glo. in verbo reſtituerent,in fin.Bart.in d.l.ii.col. ii. ver. quæro quid ſi minor.Salic.col.iiii.ver. quæro decimò.Paul.de Caſt. in pen.colum.in fin.verſi.in iiii.quæſt. Corn. in conſi. clxxxix.colum.iiii.volu.i.vbi dicit iſtam ✱ communẽ, & in conſi.xi.col.ii.vol.iii.& in conſi.clxxix. colum. pe. volu.iiii.& in conſi.cxxxvi.colum.fi. volu.eo. & in conſil.cclviii.colum.vi.volu.iii & in conſi.cxxiiii.volu.eo. & in conſi.cclxxxviii.col.vi.vol.iii.Soc.in conſi. xlviii. in fi.volu.iiii.Alex.in conſi.cxxiii.col.fi.volu.v. Gozad. in conſi.xxxii.colum.ii. Alex.in conſi.xlii.vol.i. Soc.in conſi.cxxxvi.col.fi.& in conſi.lxxx.colum.ix.& in conſ.

lxxxv.colum.iii.Beltrand in conſi.cxxxvii.col.i.& ſeq. volu.i.Ruin.conſi.cxxxv.col.fin volu. v. Limitat tamen Soc.niſi iurans eſſet inductus falſis ſuaſionibus,ita etiã dicit Bart.in d.l.ii.ver.quid ſi maior.& Ang. ibi col.ii. ver.in eadem glo.In eo etiam quod dicit Soc. quòd iuramentum non operatur, vbi ab errante vel ignorante eſſet appoſitum,idem voluit Angel.in d.l.ii.in verſi.ibi in eadem glo.Salic.colum.v.verſi. item poteſt dubitari. Contrarium tamen voluit Paul.de Caſt.in d.l. ii. verſi. ſeptima concluſio.Alexand.in conſi.xlii.col.iiii.volu.i. Iaſ.in conſi.lxxvi.volu.i.& in conſi.cxxxiii.col.v. volu. iiii.Imol.in d.c.cùm cauſa,col.vii.de emptio. & vendit. teuet,quòd læſio vltra dimidiam non remittitur iuramento. Limita vltra eum hoc,quod dicitur de iuramento,non procedere in minore, muliere, & ruſtico iurantibus,vt voluit glo.in d.l.ii.& in d.c.cum cauſam. Bart. in d.l ii.col.ii.ver.quęro quid ſi minor.Bal.ibi quæſt.ix. Salic col.iiii.ver.xi.Paul.de Caſt.in d.l.pen. & ſequen. Abb.in d.c.cùm cauſa,col.fi.vbi Imol.col.v. & col. viii. Franc.Curt.in conſi.liii.col. iii. & ſeq.Calcan. in conſi. xxvii.col.iiii.Corn.in conſi.clxxxix.colum.iiii. vol.iii. & in conſi.xi.col.v.& vii.vol iiii. & in conſi. clxxix. col. pen.vol.iiii.& in conſi.cxxxvi.col.fi.volu.iiii.& in conſ. cclviii.colum.pen.volu.eo. Alexan.in conſi.lxxxix. colum.iiii.vol.ii.& in conſi.cxxvii.vol. eo. Corn. in conſi. cclxxxix.col.antep.volu.iii.Iaſ.in conſi. cxxxiii. col.x. vol.iiii.Aymo.in conſi.cxlii.col.vi.in conſi.cxcii.col.ii. Ruin.conſi.cxxxv.col.pen.vol.i.Beltrand.in cõſi. xlvii. col.pen.volu.ii.& in conſi.lxxii.col.iii.vol.ii.& in conſi. ccxxxii.eo.vol.& in conſi.xv.col.fi.volu.iii. & in conſi. xcvii.col.iii.vol.eo.& in conſi.ccxxv.col.iiii.volu.iii. & in conſ.ccxxvi.col.v.vol.eo.& in conſi.ccxci.col.ii.in fi. & ſeq.volu.iii.& in conſi.cxxxviii.col.ii.vol.ii. Idem eſt in homine valde ſene,ſecundum Beltrand.in cõſ.clxxvi. volu.i. Fallit,ſi minor iuraſſet non venire contra contractum, nec ratione minoris ætatis, nec alia ratione. Alexan.in conſi.xvii.col.i.volu. iii. Aymo in conſi. viii

col.ii.& in conſi.cxiiii.col.ii.& in conſi.cli.col.v.in fi.& conſi. clviii. colũ.i.& ſeq.in muliere verò maiore xxv. annis non procedit iſta limitatio:vt per Alex. in conſi. xlii.col.pen.volu.i.Iaſ.in conſi.lxxvi. vol.i. Contrariũ Corn.in conſi.cxxiiii.vol.iii.Hoc etiam ſentit Marian. Iun.conſi.cxvi.col.ii.volu.ii. Alio modo limitat Corn. iſtud non procedere ſtante enormiſsima læſione, & in conſi cclxxxvisi.col.antep.& ſeq.vol.iii.Franc. Curt.in conſi.liii.col.pen.& ſeq. An autem iſto caſu peti poſsit abſolutio à iuramento?vide Imol. in d.cap. cùm cauſa, col.ix.An in dubio præſumatur ſcientia?Beltr. in conſi. cxxxviii.col.iiii.vol.ii.Fallit igitur,ſi iuramentum præſumatur dolo extortum Aymo conſi.cxlii.col.vi.

Duodecimò limita,vt nõ habeat locum, vbi quis renuntiat beneficio.d.l.ii.quia renuntians eſt ſimilis ſcienti.l. quæritur.§. ſi venditor.ff. de ædil. edic. Loffred. in conſi.xxv.col.iii.Mant.conſi.lxxxii.col.ii. Niſi talis renuntiatio proceſſerit ex renuntiantis ſimplicitate vel facilitate. Nam tunc non pręſumitur ſciētia, ſed error. Niſi talis renuntians appareat certificatus de beneficio d.l.ſecundę,ita declarat Bald.in d.l.ii. verſi. iiii. quæro. Si autem renuntiaret omnibus beneficiis, talis renuntiatio nõ porrigitur ad beneficium illius l.Hæc Soc.circa iſtam limitationem.vltra eum circa iſtam limitationem,quando maior renuntiat beneficio d.l.ii. quòd per renuntiationem excludatur, hoc nullam habet dubitationem,ſed hoc procedit,quando ſpecialiter renuntiatũ eſt beneficio d.l.ii.ſed ſi generaliter ſit renuntiatũ omni iuris auxilio, certè non: ſecundum Bart. in l. ſi quis cùm aliter,in fi.ff.de verb.oblig.Bald.in d.l.ii.in v. col. in ver.v.quæro,& ibi Paul.de Caſt.in v. col. ver. quinta concluſ.Imol.in c.quintauallis,in xxiiii.& xxvii.col.de iureiurand.& in c.cùm contingat char.xxv.col.ii.eo.tit. & in d.c.cùm cauſa,col.vii.de empt.& vendit.Soc.in conſil.xlviii.col.i.vol.iiii.Alex.in conſi.i.volu. vi. vbi plus etiam tenet,quòd nõ ſufficiat,etiam ſi ſit dictum, renuntians deceptioni vel læſioni. Sed contrarium tenet idẽ

Alex.

Alex in conſi.xlii.col.iii.vol.i.Rui.conſi.xvi. volu. iiii. Sed Alex.met conſi.cxxvii.volu.ii.contrariũ ait quãdo dictum eſſet,ꝙ renuntiabat lęſioni vel deceptioni. Sed ſi minor,vel ruſticus,vel mulier renuntiarent, renũtiatio non operaretur:vt per eundẽ in d.conſi.i.volu. vi.& in conſi.xlii.col.iiii.volu.i. Barbat.in conſi.lv.colũ.fin. vol.ii.& in conſi.xxv.col.vi.vol.i.Fallit, niſi tales perſonæ eſſent certificatæ & renuntiarent ſpecialiter diſpoſitioni d.l.ii.Imol.in d.c.cùm contingat,char.xv.col.ii.de iureiur.& in c.pen.de empt.& vend.col.vii.Alexã. in d. conſi.i.vol.vi.& in conſi xlii volu.i. vel ſi tales perſonæ ſcirent & probaretur eorum ſcientia,dato quòd non eſſent certificatæ: vt not. Imol.in d.c. cùm contingat, in xv.char.col.ii.Salicet.in d.l.ii.in vii.quæſt.Alexand.in conſi.xlii.col.iii.& in conſi.cxxvii.volu.ii.Soc. in conſi. xlviii.col.ii.vol.iiii.vel iuramentum,Alexã. conſi. xlii. col.iiii.in fi.& antep.col.vol.i.& in conſi.cxxvii. vol.ii. Salicet.in d.l.ii.col.v.ver.Sed vltra attende.Soc. in cõſi. xlviii.col.ii. vol.iiii. Iſta tamen renuntiatio reddit contractum ſuſpectum.Calcan.in conſi.lxxxiiii.colũ. vi. & tenet deciſio Neap. clix.in nou.quòd iſta renunciatio non operatur in muliere,minore,vel ruſtico.

Vltra Soc.limitatur decimotertiò, vt nõ habeat locũ in vendente rem minus dimidia iuſti pretii,quando venditor ſciebat verum valorem ipſius rei: ita tenet Bart. col.pen.verſi. quęro quid ſi dictum eſt.& Bald. in d.l.ii. col.v.ver.quartò quæro. Salic.in iiii.col. in ii. concluſione. Alexan.in conſi.cxxvii.&.in conſi.cxxvii. vol.ii. Barb.in conſi.lv.col.fi.vol.ii.& in conſi.lxx.col.ii. volu. iii.Deci.in conſi.cccclxxxiii. Specu. idem tenet in tit. de empt.& vendit.§.nunc dicendum,el ii.ver. quid ſi aliquis ſcienter. Azo in ſumma.C.de reſcind.vendit.verſi. Vel niſi dixerit,col.i.Florian.in l.ſi ſeruum,circa fi.ff. ad l. aquil. Ang. in l.ſi quis non aliter.ff. de verb.obligat. Barb.in conſi.xli.col.pen.volu.i. Beltrãd.in conſi.cxliii. col.ii.vol.i.Pariſ.conſi.cxxviii.col.pen.volu.i.Idem eſt ſi adſit clauſula ex certa ſcientia in inſtrumento.Mant.

conſi.lii.col.ii.& ſeq.Aymo.in conſi.cli.col. v. & in dubio prçſumitur ignorantia in hac materia læſionis: ita tenet glo.in l.quiſquis,& ibi Bar.Salic.& Paul.de Caſt. C.de reſcin.vend.Spec.in titu.de empt.& vendi.§.ſciendum eſt & reſtat,verſi.quid ſi aliquis ſcienter. Nicol. de Mattar.& Bald.in l.ii. in vi.quæſt.C.de reſcind.vendit. Ang.& Imol.in d.l.ſi quis cum aliter. Imol. in cap.cum contingat in xv.char.in i.col.de iureiur. Abb. in c. pen. in i.col.in fi.& ibi Imol.col.ii.de empt.& vendi. Alexā. in conſi.i.col.i.vol.vi.Deci.in conſi. ccccclxxxiii. Imol. in d.c.cum cauſa,col.xi.vide Beltrand. in cōſi. cxxxviii. col.iiii.volu.ii.Grat.in conſi.lxxi.col.fi. volu.i.Marian. Iun.conſi.lxxiii.col.iiii.vol.ii. Bene verum eſt, ꝙ ſcientia poteſt ex coniecturis probari: vt not. Bald. in d.l.ii. ver.Sextò quæro, dum ponit de eo qui coluit terras, & exercuit ſe in eis.& ſequitur Deci.in d.cōſi.ccccclxxxiii. & præſumitur ex vicinitate, vt per Deci. in dicto conſi. ccccclxxxiii. Limita hoc, quod dicitur de ſciente, vt per Imol.in d.c.cùm cauſa col.ii.

Quartodecimò limita diſpoſitionem d. l.ii.non habere locum in contractu ſtricti iuris.Barth.in d.l.ii. verſi. quæro tertiò.Bal.col.ii.verſi.vii. oppoſitione,& in iiii. col.ver.Tertiò quæro.Ang.in i.col.in fin.Paul.de Caſt, col.pen.ver.in ii.quçſt.Salic. ibi in ii.col. in ver. quæro ſecundò. Idem fuit de mente Bart in d l. ſi quis cum aliter.ff.de verb.oblig.in ver.quçro circa primum,& ibi Imol.col.ii. & dicit Iaſ. hoc * communiter teneri, vt ibi col.pen.vbi etiam Imol. col.iii. idem dicit in d. cap. cum cauſa,col.fin.de empt.& vendit.Iaſo.in l.i.col. xx. C.de iur.emphyt.Bene verum eſt,ꝙ loco illius remedii alterum cōpetit in contractibus ſtricti iuris,vt per Doctores ſuprà allegatos,& per Alexan.conſi.clxxxix.colum.iiii.volu.ii.Imol.in cap.cum dilecti,colum. fina.de emptio.& vendi.

Decimoquintò limita in creditore vendente pignus ex facultate ſibi data ex conuentione, quia tunc debitor volens recuperare rem ab eo qui emit à creditore, nō

poteſt

poteſt iuuari remedio d.l.ii. vt declarat Sign. Homod. in conſi.cxxxvii.

Decimoſextò limita, vbi eſſent decurſi xxx. anni, quia tali remedio tanti temporis ſpatio præſcribitur, Bar.d.l.ii.col.i.ver. Effectus.per glo. magnam ibi in d. l.ii.in princ.Bald.ibi col.iii.verſi.alii dicunt, vbi dicit, quòd eſt actio ciuilis & perpetua. Ang.clarius d.l.ii.colum.i.Corn.in conſi.xvii.col.v.vol.iiii.Ant.de Butr. in conſi.xlv.col.pen.Abb.in d.c.cum cauſa,colum.pen. de empt.& vendi.& ibi Imol.col.iii.in fi.& ſeq.

Decimoſeptimò limita,vbi dolus ex propoſito interueniſſet, quia tunc non habet locum remedium d. l.ii. quatenus diſponit, quòd eſt in facultate emptoris, vel rem reſtituere,vel ſupplere iuſtum pretium,quia interueniente dolo ex propoſito tenetur omninò rē reſtituere:vt declarat Paul.de Caſt.in d.l.ii.col.i. Itē quatenus requiritur deceptio vltra dimidiā, quia ēt minor læſio ſufficit interueniēte dolo ex propoſito,vt ibi per eūdē.

Decimooctauò limita,vt non habeat locum remediū d.l.ii.inuento poſteà theſauro in re vendita: quia dato ꝙ minor fuerit æſtimatio rei venditæ propter theſaurum repertum,& infrà dimidiam, tamen non reſcinditur venditio propterea. Aret. in d.l. ſi quis cum aliter, col.xii.ff.de verb.oblig.Iaſo.in l.iii.§.Neratius col. pe. ff.de acquir.poſſeſſ. Pariſ.in conſi.xvi.colū.xvi. volu.ii. Quanuis contrarium teneat Ludoui. Roman. in d. l. ſi quis cùm aliter, & primam opinionem tenet Imol.in d. cap.cùm cauſa,col.fi.Soc.in conſ.xlviii.col.i.vol.iiii.

Decimononò limita non habere locum in re pignori data, quam ratione pignoris non poteſt reuocare dominus, qui pignorus dedit, per remed. d.l.ii.dato quòd res ſit data pignori pro minori pretio debitori quàm ſit ęſtimatio rei infra dimidiam, vt per Corn. in conſi. xxviii.col.i.vol.iii.

Vigeſimò limita non procedere in creditore miſſo in poſſeſſionem rerum debitoris, quia nō poteſt retractare alienationem debitoris,etiā quòd in ea ſit lęſio vltra

dimi-

dimidiam,vt eſt text.iuncta glo. in l.in venditione. § i. ff.de bon.auth.iud.poſsid.

Vigeſimoprimò limita,non procedere ſtante perſeuerantia venditionis in contractu , ex qua perſeuerantia colligi poſsit ratificatio & approbatio ipſius, vt not. Deci.in conſi.cccccIxxxiii.

Vigeſimoſecundò limita,non habere locum in pacto liberarorio, vt not.Bal.per illum tex.in l.i.colum.ii.C. de pact.& ibi Iaſ.col.iii.& idem Bald.in d.l.ii. col. ii. & Hoc intellige habito reſpectu ad rem & valorem eius , quæ reſtituitur:ſecus ſi eſſet deceptio,etiam vltra dimidiam habito reſpectu dubii euentus,vt not.ibi Alexan. col.i.& Purpur.in d.l.i.col.iiii.

Vigeſimotertiò limita,vbi debitor ex voluntate creditoris ſubrogaſſet vnam aliam rem loco primæ datæ in pignus, quia tali caſu licèt res data & ſubrogata loco primæ valeat minus dimidia re primo loco data,non tamē competit remedium d.l.ii.de reſcin. vend.vt eſt tex. in l.ſi rem.§.ſatisfactum,in fi.ff.de pigno.act.not.Rom. in ſing.cccccIxxi.incip.Ego legi anno.

Vigeſimoquartò limita,vt nō cōpetat ſecundo emptori cui à primo emptore res fuit diſtracta,quia primus vēditor deceptus vltra dimidiam,non poteſt agere contra ſecundum emptorem.Bal.in d.l.ii.col.viii. verſi. Decimotertiò.Paul.de Caſt.ibi colum.fin. & Salicet.ibi col. vi.Sed iuxta prædictum thema,ſublimita ex mente Bal. & Iaſ.in l.i.§.ſi hæres percepto,colum.pen.ff.ad Trebel. & Alexand.in conſi.xcii.colum.iii.volu.i.Sed bene primus conueniri poteſt,etiam quòd in alium tranſtulerit, vt dictum eſt ſuprà in xii.ampliatione.

Vigeſimoquintò limita,vt non habeat locum in aditione hæreditatis, vt not. Petr. & ſequitur Imol. in cap. cùm cauſa,col.fi.de emptio.& vendi. Vltra ſupra dictas limitationes, eſt notandum, quòd iſtud remedium. l.ii. non concurrit cum interdicto vnde vi.Rot.in nou.deciſ. cxvi.Sed bene concurrit cum beneficio reſtitutionis in integrū.Abb.in d.c.cū dilecti,de emp.& vendi.col.ii.

Item

Item not.ꝙ reſtituitur res vna cũ fructibus ad inſtar redibitoriæ:ſecundum Bal.in d.l.ii.col.ii.in fi. & ſequẽ. Salic.in i.col.in fi.& ſeq. Contrarium,Barthol. Cæp. in tract.ſimul.col.v.

Vigeſimoſextò limita,niſi venditor in contractu affirmaſſet illud eſſe verum pretium, & poſteà iuraſſet in inſtrumẽto dicta vera eſſe.Soc.ĩ cóſ.xlviii.col.fi.vol.iiii.

Vigeſimoſeptimò limita,ſi teſtes deponerent de pretio nõ excedente ſummam dimidię,ſed parum minus,& adderent,& vltra:quia hoc non ſufficit. Alexã. in conſi. cvii.col.fi.volu.iiii.

Vigeſimooctauò limita, nam electio datur emptori vel reſtituendi rem, vel ſupplendi ad verum pretium. Gozad.in conſi.xliiii.col.ii.Loffr.in conſi.xxiii. col. iii. Aymo.in conſi.cli.col.i.

Et not.quia in iure conditionali lęſio cõſideratur ex euentu conditionis.Deciſ.Neap.clvi.in nou.

Vigeſimononò limita in contrahentibus verbis geminatis. Aym. in conſi.cxiiii.col. fin.& ſtante conſenſu geminato.idem in conſi.cli.col. fi. Declara, vt per eundem in conſi.clx.col.i.& ſeq.

Trigeſimò limita in donatione.idem Aymo in conſi. clx.col.i.& conſi.cxcii.col.i.& ſeq.declarat.

CONCLVSIO XXXVII.

ARGVMENTVM.

Alienatione prohibita an cenſeatur iniunctum fideicommiſſum.

AN PER prohibitionem alienationis cenſeatur iniunctum fideicommiſſum?conſiderandi ſunt aliqui caſus. Nam aut facta eſt prohibitio alienationis eo caſu, quòd vnus tantùm eſſet vocatus, & ſimpliciter Prohibitus alienari, & quia prohibitio ſimpliciter facta non

cta non valet,l.filius familias.ff.de legat. i. Talis prohibitio quòd non valeat,non poteſt operari fideicommiſſum.Soc.in d.§.cohęredes,col.v.Gozad.in conſi.cii. columm.pen. Gual. in cautel.vi.de var.teſtamen. præſcrip. Ruin.conſi.xx.colū. ii. volu.i. Si verò ſunt plures, vel vnus tantùm,& tunc,ſi prohibitio eſt facta per viam conditionis valet prohibitio.l.quarta. ff. de condi. inſtit.& nec iſto caſu fideicommiſſum inducitur, vt ibi per Soc. Aut per modum diſpoſitionis,& tunc glo.in l. codicillis.§.inſtituto.ff.de legat.ii.tenet induci fideicommiſſum in caſu alienationis,& ibi Imol.ad hoc not.illa gl. vt ſingularem. Sed contrarium Salicet.in l.quotiens.C. de fideicom. Gozad. in conſi. cii. colum. pen. Paul. de Caſt.& Alex.in d.§.diui & in d.§.cohæredes,& ſequitur ibi Soc.col.v.& ſeq. Limita tamen,niſi ex verbis teſtatoris conſtaret,alienationis prohibitionem factam fauore vocatorum in diſpoſitione, vt quia mandaſſet teſtator alterum alteri cauere de non alienando. iuxta textū in l.peto.§.mater.ff.de legat.ii.& cenſetur inter eos iniunctum fideicommiſſum in caſu alienationis, vel iuxta tex.in d.§.inſtitutum, quando teſtator mandaſſet non alienari,vt res apud vocatos eſſet,& ſi alter alienare vellet, in alterum alienaret,vt not. Soc.in d.§. cohæredes,colum.vi.vide eundem in conſi.xiii.col. fin. volu. iii.Guido Papæ in conſi. cciii. Si verò prohibitio alienationis facta ſit ſimpliciter cum iſta clauſula, vt res in familia relinquatur: tunc fideicommiſſum cenſetur iniūctum in caſu alienationis. Alexā. in conſi. lix. colum.ii.volu.iii.Franc. Curt.in conſi.xxii. col.vi. & vii. Gozad.in conſi.xxxiiii.col.fi.Beltran.in conſi. xv. colū. vi.volu.i.& in conſi.clxxiii.colum.iiii.vol.iiii. Pariſ.in conſi.lxxxviii.colum.iiii.& ſequen.vol.ii.in conſi. xvii. colum.i.volu.iii.in conſi.xviii.col.iii. volu. iii. Marian. Iun.in conſi.cxii.col.i.& ſeq.volu.i.& in cōſi.xcvii. col. viii.volu.ii.Grat.conſi.cvi.col.ii.volumi.ii. Ruin.conſi. cxxviii.col.pe.vol.i.& ccviii.col.vi.vol.ii.& cōſi.xxviii. col fi.vol.iii.& cxxxiiii.colum pe.in fi.volu.eo.Quando

reſultat ſimplex fideicommiſſum in caſu alienationis tantùm. Maria. Iun.conſi.clxx.col.pen.vol.ii.& per Soc. in d.§.cohæredes colum.vi.& ſeq.& ita dicit eſſe intelligenda dicta Alexan.in d. §. cohæredes. qui tenet quòd prohibita alienatione cum iſta clauſula, vt in familia relinquatur, cenſeatur inductum fideicommiſſum in caſu alienationis, non autem in caſu quem infrà ſubiiciam. Beltrand.in conſi.xv.col.vi.volu.i. Pariſ. in conſi. lviii.colum.ii. volu.ii. in conſi. lxxv.volu. ii. colum. v. Grat.in conſi.cvi. colũ.ii. volu.ii. Contrarium Gozad. in conſi.cii.vbi dicit * communem opinionem eſſe in contrarium. Deci. in conſi.xxxviii. Pariſ. in conſi.xvii. col.ii.volu.ii.& col.viii.Pariſ.vbi dicit eſſe communem opinionem in conſi.xxvi.col.iii.volu.i.& in conſi. xxx. col.iii.vol.ii.& in conſi.xxxii.col.ii.vol.eo. Aymo in cõſil.cxxx.col.pen.Ruin.conſi.cl.col.i.vol.ii.

Limita hoc duobus modis, vt per Gozad. in conſi. lii. colum.ii. & iii.videlicèt, quando eſt prohibita diuiſio inter ipſos de familia: quo caſu fideicommiſſum videtur ſimpliciter iniunctum, vt ibi in ii. colum. Et quando per grauatum eſt facta inſtitutio extranei, quo caſu fideicommiſſum operatur perinde ac ſi in vita alienaſſet, vt ibi colũ.iii. Item inducitur abſolutum fideicommiſſum propter verba geminata, idem Gozad. in conſi.clii.colum.fin.& col.iii. Item quartò, quando dictum eſt, quòd vnus alteri ſuccedat, vt per eundem colum.ii.& iii.in fin. Item limita vt per ipſum Gozad. in conſi.cii.colum. i.& ſequẽ. Item limita vt per Ruin. in conſi.ccviii.colum.vii.& ſequen. volu.i. Item limita vt per Ruin.conſi.ci. colum.vi. volu. ii. Item limita vt per eum in conſi.cxxiiii.col.vii.volu. ii. Item limita vt per ipſummet Rui.conſi.col pe.volu.v.

Non autem inducitur fideicommiſſum in caſum mortis, vt declarat Soc.in l.ſi cognatis, col.x. ff. de reb. dub. & in conſi.xl.col.fin.inter conſi. Curtii, & in conſi. ccli. col.iiii. Alex.in conſi.lvi.vol.i.Franc.Curt.in cõſi.xliii. col.iiii. Soc.in conſi.xliii.vol.iii.col. iii.

Si verò

Si verò alienationis prohibitio facta ſit extra familiam,& nō cum cauſa & ratione, vt in familia relinquatur,ſed ſimpliciter facta ſit prohibitio alienationis extra familiam,tunc ex mente Din.& Bart.in d.§. cohęredes,vbi etiam Soc.ſequitur col.vi. ſummitur ꝙ cenſeatur fideicommiſſum iniunctum tantùm in caſu alienationis, nō in caſu mortis, & tenet Paul. de Caſt.ind. §. Diui, & in l.quotiēs C.de fideicōmiſ.Soc.in conſi.ccli. colum.iii.& col. iiii.& in conſi.ccxxvii.col. iiii. & ſeq. Franc.Curt.in conſi.xliii.col.iiii.in fin. & in conſi. liiii. col.ii.& in conſi.cxlv.col.iii.Soc.in conſ.xlii.colum.iii. volu.iii & in conſi.lvii.volu.iii. Deci. in conſi.DCXXVII. Marian.Iun.in conſi.cxii.col.i. Ruin. conſi. ccxiiii. columm.pen.& volu.i.

Sed contrarium voluit Cuma.Paul.de Caſt. & Alex. in d.§.cohæredes.Ioan.Crot.in d.§.diui col.x.Gozad.in conſi.cii.col.pen. Si verò alienationis prohibitio facta ſit extra familiam,& cum ratione,vt bona in familia relinquantur, tunc Bart.& * omnes in §. cohæredes dicunt induci fideicommiſſum tam in caſu alienationis, quàm in caſu mortis, & ab iſta opinione nemo diſcrepat ſecundum Ioan.Crot.in d.§. diui,col.x. & idem ſequitur Soc.ex mente Cuma.in l.ſi cognatis, col.x. ff. de reb.dub.Deci.in conſi.cccclxxxi.col.ii. Soc. in conſi. xl. col.pen.inter conſ.Curtii:& idem Soc.in conſi.ccli. colum.iiii.& Cuman.& Soc.in d.l.ſi cognatis,col.x.Iaſ.in conſi.xcvi.col.iii.vol.iii.& in conſi ccviii.colū.iiii. Maria.Iun.conſi.xcvii.col.viii.& ſeq.vol.ii. Limita, vt per eundem conſi.cxii.col.ii.Ruin.conſi.cxvii.col.ii.vol.ii. Item limita,vt per ipſum Rui.conſi.xix.colū. ii. & ſeq. volu.ii. Item limita vt per eum in conſi.cxxii.colum.ii. volu.ii. Eſt verum,ꝙ Soc.in conſi.ccxxvii. videtur tenere, quòd Bart.intelligat tantùm eſſe fideicommiſſum in caſu alienationis in §. cohæredes,& ita etiam ipſe reſidet,ſed hoc non dicit ibi Bart.ſed Bart. aliter loquitur, vt per Franc.in conſi.ciiii.colum.vi.& idem tenet Deci. in conſi. ccclxxxvii. in ii.dubio Alexand. in conſi. lvi.

vol.i.

vol.i.& in conſi.xxiii.vol.ii.& Franc.in conſi.liiii.col.ii. & in conſi.cxi.colum.fi.& in conſi.cxiiii col.v. & in conſil.cxlv.col.ii.& in cōſi.clxvii.col.i.& ſeq.Soc. in cōſi. xliii.col.pen.vol.iii.Franc.Curt.in conſi. cxiiii. col. vi. & in conſi.cxv.col.iiii.& in conſi.clxi. col. iiii. Deci. in conſi.DCXXXV.Gozad. in conſi.lii.colum iii.Grat. conſi. cxxiiii.colum.vi.volu.i.Ruin.conſi.cxxviii.col. fi. volu.i.& conſi.lxxxix.col.iiii.& ſeq.volu.ii.& colum.vi. & conſi.cxxvii.col.vi.in fi.& ſeq.vbi limitat volu.ii.

Si verò prohibitio alienationis ſit facta non extra familiam,ſed ſimpliciter, tamen adiecta ſit clauſula per modum rationis: quia vult teſtator bona in familia remanere,tunc Areti.in d.§.cohæredes, & etiam Soc. col. vii.tenent induci etiam fideicommiſſum in caſu mortis. idem Soc.in conſi.xlii.col.iii.& ſeq.volu.iii. & in conſi. vii.eo.volu.Franc.in conſi.xxii.col.vi.& in conſi. xliii. colum.iiii.& in cōſi.xliiii.colum.ii.Franc.Curt. in cōſi. cxiiii.colum.v.& in conſi.cxv.colū.iiii.& in conſi. cxvi. colum.i.& in conſi.clxi.colū.iiii.& ſeq.& in cōſi.clxvii. colum.i.& ſeq.& Soc.in conſi.xl.col.fi.inter cōſi.Curtii & in conſi.xliii.in iii.lib.col.pen.& in conſi.ccli.col. vi. & in conſi.ccxlix.col.antep.Gozad.in conſi.cii. col. fin. Deci. in conſi. cccclxxxi. & in conſi. xxiii. & in conſi. xxxvi.& in conſi.ccccxxv.& DCXXXV.& in conſi.ſequen. Ioan.Ant. Alexand.in conſi.i.col.fi.& conſi.xxviii. col. iii.& liii.col.i.& ſeq.Iaſ.in conſi.xcvi.colum.iii.vol.iii. & in conſi.ccviii.colum.iiii.Gual.cautel.vi. de variis teſtamen.præcepr.

Contrarium, quòd in tali caſu non cenſeatur inductum fideicommiſſum in caſum mortis, tenent Soc. in conſi.ccxxvii.& Deci.in conſi.cclxxxvii. in ii. dubio & Deci.in conſi.ccclxxxvii.in ii. dubio Alexand. in conſi. lvi.volu i.& in conſi.xxiii.col.fina.volu.ii.Deci.in cōſi. ccxviii.in vlt.dubio. Tenendo iſtam partem vltimam, poſſet fortaſſe limitari,niſi prohibitio alienationis etiā alia ratione vel cauſa non ſubiecta, eſſet de per ſe valida,tunc enim cùm ſubiungitur poſteà, ratio vel cauſa,

certè

certè,quia nihil operaretur, niſi importaret fideicommiſſum,cenſeretur talis ratio vel cauſa inducere fideicommiſſum:quia ratio Soc.in d.conſi.ccxxvii.quæ videtur eſſe multùm ab eo ponderata, eſt quòd in caſu noſtro ratio ſubiuncta poteſt validare prohibitionem nudam,ideo non operatur fideicommiſſum, ſecus ergo dicendum eſſet,vbi prohibitio eſſet valida: vt quia teſtator prouidiſſet in euentum alienationis cui deberet quæri, quo caſu prohibitio valet & eſt efficax, vt eſt in cauſa communitatis,vt not. Doct.Cyn.Bart. & alii in l. quotiens.C.de fideicom.Alexan.in conſi.lvii.volu.ii. & tunc cùm aliud operari non poſsit, debet operari fideicommiſſum,niſi dicas,ꝙ operetur tũc fideicommiſſum, ſed in caſu alienationis tantùm, vt dicebat Socin.in d.§. cohæredes, limitando ſecundam concluſionem ſuprà poſitam.

Secũdò limitari poſsit præcedens opinio, niſi in oratione addita eſſet dictio in perpetuũ,ſemper, vel in infinitum,vt conſiderat Ioan.Crot.in d.§.diui colũ.i.Soc.in conſi.xl.in fi.inter conſi.Curtii, Ioan.Ant.Alex.in conſil.lii.Deci.in conſi.xxiii.col.ii. Eſt verum, quòd Soc. tenet contrarium in conſi.ccxxvii.col.iiii.

Tertiò limita,vbi verba eſſent geminata & multum pregnantia,vt quia diceret nullo iure, cauſa vel modo alienare poſſet:quia vult peruenire ſemper & in perpetuum in liberos ſuos,vt per Aretin.in l. ventre, col.xvi. ver.dicamus ergo.ff.de acqr.hęred.Deci.in d. cõſ. xxiii. Si teſtator dixerit: Volo bona mea peruenire in familia vel in deſcendentibus, dicitur inductum fideicommiſſum abſolutũ.Franc.in conſi.cxlv.col. ii. Item quãdo præmittit prohibitionem alienationis, & diſpoſitiuè dicit, quòd vult bona in familia conſeruari, inducitur abſolutum fideicommiſſum.idem in cõſi.cxlv. col.i. Item,quando prohibet alienationem,donec & quouſq; filii & deſcendentes ſupereſſent.Deci.in conſ.DCXXXVII. An prohibitio alienationis cenſeatur realis, vel perſonalis,ponit Deciſ.Neap.cviii.in nou.

Immo

Immo plus voluit Pariſ.in conſi.xc.colũ.ii volu.ii.ꝙ ex eo ſolo quòd teſtator alienationem prohibuit,vocauit maſculos ad conſeruationem familiæ, & cenſeatur inductum fideicommiſſum,et per eundem conſi.xc. col. iii.volu.ii.in conſi.lxix.col.pen.in fi.& in conſi.vii. colum.ii.volu.iii. Idem ſi dicat teſtator, quòd voluit bona ſua remanere in familia. Pariſ.ipſe in conſi. xcii. colum.v.volu.ii. Item, ſi dictum ſit,ꝙ prohibet alienationem,& vult quòd bona vadant de hęrede in hæredẽ.idẽ conſi.xciii.col.ii.volu.ii.in conſi.viii.col.ii.volu. iii. & conſi.xviii.col.iii.volu. eo. vel de maſculo in maſculũ, vt in conſi.liii.col.iii.volu.iii.Idem ſi dicat, quòd vult bona ſua ire de hærede in hæredem. Grat. conſi. xxxi. colũ.iii. volu.ii. Tenendo illam opinionem, quòd non inducatur fideicommiſſum àbſolutum propter prohibitionem alienationis,limita,niſi ex coniecturis aliud cõſtare poſsit.Grat.conſi.cxxvi.col i.vol.ii.

CONCLVSIO
Et Regula XXXVIII.

ARGVMENTVM.

Spolians aliquem violenter ſua poſſeſsione, quibus ſubdatur pœnis.

INVADENS rem apud alium exiſtentem violenter, priuatur dominio, ſi erat dominus: ſi verò non dominus,reſtituit poſſeſsionem vnà cum fructibus,& condemnatur in rei æſtimatione: vt eſt text.in l.ſi quis in tantam.C. vnde vi.Et ſpolians appellatum cenſetur renuntiare ſuę appellationi.Fel.in c.ex parte, colum iii.de reſcrip.

Amplia primò idem eſſe, ſi clericus vel prælatus inuadat rem violenter beneficii vel eccleſię ſuæ,iuxta di-

ſpoſitionem l.ſi quis in tantam, licèt per hoc non fiat eccleſiæ præiudiciũ c.placuit.xvi.q.vi. & infra dicetur.

Secundò amplia, vt priuetur, etiam ſi putaret hoc ſibi licere facere, per tex. in §.pen.inſtit.de vi bono. raptor. per Batt.in d.l.ſi quis in tantam, colum.pen.verſi.ſciendum, & ibi etiam Bal.col. iii.in vii. qõ. Corne. in conſil.clviii.colum.iii.volu.iiii.

Tertiò amplia, etiam ſi ſpoliatus & eiectus eſſet prædo.Corn.in d.conſi.clviii.col.ii.volu.iiii.

Quartò amplia etiam in hermaphrodito habere locum diſpoſitionem d.l. ſi quis in tantam, vt not. ibi glo.magna in princi.& ibi Bart.in quæſt.i.& Bal. col.ii. in ii.qõ.& Salic.in ii.col in ii.quæſt.

Quintò amplia, vt mulier etiam teneatur, ita tenet gl.in d.l.in gl.magna in prin.& ibi Bart.in i.q. & Bal.in ii.colum.in ii.qõ.Salic.col.ii.in i.qõne.& idem tenet ibi Odoff. colum.iiii.in i.qõne.ſed Bal.in diſput.inci. Accuſatus de vi turbatiua, dicit, hoc limitandum, niſi ingrederetur poſſeſsionem authoritate decreti iudicis, licèt nulli, & hoc dicit in antepen. col. tamen etiam iſto caſu contra mulierem locum habere conſtitutionem d. l. ſi quis in tantam, tenet Alexand. & dicit * communiter teneri, quòd mulier puniatur conſtitutione d.legis, in l. iuſtè, colum.ix. de acquir. poſſeſ. Alio modo diſtinguit Bart.in iii.quæſt.& infrà dicetur, & Salic.col.ii.in iii. q.

Sextò amplia, idem eſſe in muliere & ruſtico, quia & ipſi tenentur conſtitutione d.legis, vt not.glo.magna in d.l.in princ. Sed Bart.tenet contrarium in iii.quæſt. dicens, quòd iſta concluſio poteſt procedere, quando inuaderent alienam rem, quo caſu iſtud eſt contra naturalem rationem: ſecus ſi propriam. Ioan. And.in addit.Specu.in tit.de reſti.ſpol.§.i.ver.qui tamen. & iſtam etiam diſtinctionem facit ibi Iacob. de Butr. quam refert & ſequitur Salic.ibi.colũ.ii.in iii.qõ.& Ang.in l. ſi plagii. C.ad l.Flauiã de plag. Alexand.in conſi.ciii.col.v. vol.i. Soc.in conſi.cxxii. in fi.tenet ruſticum excuſari à pœna dictæ l.ſed opinionem glo.indiſtinctè tenet Bal. reprobat

bat autem Bart.in ii.col.in ii.quæſt.& idem tenet indiſtinctè Odoff.col.v.in ii.& ſeq.quæſt.& And. Barbat. in appoſt.ad Bart.in d.l.ſi quis in tātam, & idē tenet Alex. in d.l.iuſte,col.x.ff.de acquir.poſſeſſ. Sed poteſt iſto caſu ſaluari iſta opinio, quando feciſſet ruſticus & miles omnem diligentiam in conſulendis peritioribus, & illi conſulti reſpondiſſent licere,vel illos conſulere non potuerint: vt dicit Ang.ad intellectum illius glo.in l.ſed ſi lex.§.ſcire.ff.de petit.hæred.& Alexan.in d.l.iuſtè, col. col.ix.& in d. conſi.ciii.col.vi.vol.i.

Septimò amplia, idem eſſe in pupillo non proximo infantiæ,ſed proximo pubertati:ita dicit gloſ.in d.l. in verſi.iii.de pupil.& ibi Bart.in iii.col.in iiii. quæſtio.& Bal.in ii.col.licèt dicat opinionem rigoroſam, & eā ſequitur Salic.in iiii.col.qō.iiii.& Odoff.

Octauò amplia,idem eſſe in adulto, vt per glo.ibi & Bart.col.iii.in iiii.quæſt.& Bal.col.ii. Salic. colū. ii. in iiii.q.Alex.in l.iuſtè,col.ix.& ſeq.ff.de acquirē. poſſ.& licèt glo.in c.i.de dol.& cont.teneat contrarium,tamen iſtam opinionem ſequitur ibi Abb.colū.iii.An autē reſtitui poſsit,vide ibi Bart.& Abb.vbi ſuprà,& Alexā. in conſi.ciii.col.i.& col.vi.volu.i.

Nonò amplia,vt etiam filius patri,& libertus patrono illa conſtitutione l.ſi quis in tantam,condemnentur, vt dixit glo.magna in d.l.& ibi Bart.in iii.colū. in verſi. quid econuerſo.& ibi Salic.col.iii.in v.quæſt.ver.quęrit gl.quid econtrà.

Decimò amplia, vt etiam pater pro filio de peculio, & dominus pro ſeruo noxaliter condemnentur & in ſolidum,pro quo ad eos perueniſſet,vt not. glo. magna in ver.quinto,an dominus,& not.Bar.colū.iii.verſi.quæro an dominus,& Salic.col.iii. in vi. quæſt. & Odoff. in v. col.in fi.& ſeq.tamen ex dictis Bart.ibi,& ex dictis Angel.in i.col.videntur inferri,ꝙ de peculio aduentitio pater non teneatur:quia alienatio in præiudicium patris videtur eſſe prohibita,& propterea in peculio aduentitio non priuaretur filius proprietate , nec uſufructu;

quia patri debetur, vt latè per Bart. in l.ſi finita. §.ſi de vectigalibus.ff.de dam.infect.

Vndecimò amplia, etiam ſi inuaſio facta ſit dolo, & ſic non modò quando putabat ſibi licere inuadere, ſed etiã ſi dolo, vt not. glo. in verſi. Nonò reprobata opinione Placent. vt ibi per eam. eandem opinionem tenet ibi Ang.col i.& Salic.quæſtio.xii. Azo in ſum.in tit. Vnde vi, col.pen. Corn.in conſi.ccvii.col.fi.vol.ii.tenet ꝙ dicta lex locum habeat ſiue dolo facta ſit inuaſio, ſiue nõ.

Duodecimò amplia, etiam ſi poſſeſſor nõ fuit admiſſus, vel ſuſpicans ſe poſſe repelli, non acceſsit ad poſſeſſionem, glo.in d.l.ſi quis in tantam, in x. quęſt. & Bart. ibi col.pen. Marian. Iun.conſi.xviii.col.iii.vol. ii. Salic. in xiii.quæſt.& ſeq. vbi intelligit verum hoc vltimum, quando eo animo accepit inuadens poſſeſsionem, vt ſi rediret primus poſſeſſor eum non admitteret, ſed eiiceret vel repelleret. Contrarium, Marian. Iun.conſi.xviii. colum.iii.vol.ii. Idem dicendum eſt in eo qui clam ingreditur alterius poſſeſsionem vacantem, vt tenet Salic.in pen.col.in ii.quæſt.& Odoff.col.ii.glo.in iii. parte in ii.quæſt. Bart.ibi col.fin.Bal.ibi col.iii.& vi. Iaſ. in l.clam poſsidere.§.qui ad nundinas.col.vi.ff de acquir. poſſ. Corn.in conſi.ccvii.col.pen.& fin. volu.ii.Paul. de Caſt.in conſi.cccxcix.col.fi.volu.i. Soc. in conſi. cxxii. colum.fina.volumi.iiii. Alex.in conſi. lxiiii.col. fi. vol. iii. ſentit contrarium.

Decimotertiò amplia, vt procedat iſta lex, quę principaliter facta eſt ꝑpter res mobiles, vt apparet ex text. & not.glo.in ii. ſui parte, Bald.in iii.quęſt.in fin. Salic. in iiii.colum.in i.quæſtio.ſecundę partis, in immobilibus, vt not. gloſſ. in ii. ſui parte principii. Bart. in iii. oppoſit.& in pen.colum. Salicet.in iii. oppoſit. & in vi. col.in ii. quæſt. Odoff.in ii.& vii.col. Azo in ſum.titu. Vnde vi, col.pen.

Decimoquartò amplia, vt procedat in iuribus incorporalibus, vt in iuribus prædiorum vrbanorum vel ruſticorum, vt locum habeat, & ſi non directa, ſaltem vti-

lis conditio ex diſpoſitione d.l.ſi quis in tantam, vt per glo. in ii. parte, & Bart. ibi col. pen. Angel. col. i. & Salic. col. iiii. in ii. q. ii. partis.

Decimoquintò amplia, vt in iuribus præbendarum etiam procedat d. conſtitutio. l. ſi quis in tãtam, ſaltem ratione vtilis conditionis, vt not. glo. in d.l. in ii. parte, Bal. in iiii. Sed Sali. in iiii. colum. in iii. q. tenet in iuribus præbendarum locum habere, etiam dirrectam conditionem d.l. facit glo. in c. i. de dol. & contum. Caſſan. in conſuet. fol. cxv. col. ii.

Decimoſextò amplia in ſeruitutibus perſonalibus, vt locum habeat dirrectè conſtitutio & pœna d. l. ſi quis in tantam, vt not. glo. in d. l. in glo. magna in ii. parte & Bart. ibi col. pen. Bal. in iiii. colum. Salic. col. iiii. ver. & quæro. Odoff. col. vii. & colum. viii. dicit etiam huius. l. prouiſionem competere conductori ad lõgum tempus, & iſta procedunt in habentibus ſeruitutes perſonales vel reales, vt dominus vel alter inuadens condemnetur pœna dictę l.

Decimoſeptimò amplia, vt etiam ipſi qui habent tale ius ſeruitutis realis vel perſonalis teneantur & condemnari poſsint pœna d. l. ſi quis in tantam, vt puniatur illa conſtitutione ſi rem alienam inuadant, dato q in ea ius habeãt, & ideo ſuperficiarius, emphyteuta & ſimiles pœna illius. l. tenentur, ſed iſti puniuntur in amiſsione illorum iurium, non in rei proprietatis æſtimatione, ſi inuadant ratione iurium eis competantium, ſecus ſi etiam ratione proprietatis rei, vt not. glo. in d. l. ii in ii. parte. Bal. in iiii. col. Salic. col. iiii. Bal. col. pen. & ponit Corn. in conſi. clviii. col. ii. & ſeq. volu. iiii. Et licèt glo. in iiii. parte in glo. magna teneat, quòd illud ius quod perdit eiiciens acquiratur proprietario, contrarium Bart. in fi. col. fi. quæſt. vbi etiam Ang. & Salic. col. pen. in fine.

Decimooctauò amplia, vt etiam in feudis locum habeat iſta conſtitutio, & etiam feudatarius puniri poſsit conſtitutione d. l. & etiam agere, & ita tenet glo. in d. l.

in glo.magna in ii.parte,& Bar.in l.ſi finita.§. ſi de vectigalibus.ff.de dam.infec.Bal.in l.pen.C.ſi à non competen.iud.in prin.Salicet. in d. l. ſi quis in tantam, col. iiii.in v.quęſt.Alex. in d.§ ſi de vectigalibus.colum.xii. Corn.iu d.conſi.clviii.col.iii.volu.iiii.Cui autem applicetur iſtud feudum,an domino,an eiecto? vide poſt Bar. & Alex. etiã apoſtil. ad Bart. ibi Andre. Pom. & Curt. in tract.feud.in v.par.col.vii.vide omnino Gozad.in cõſil.i.col.vi. Et quid ſi dominus eiiciat poſt mortẽ uaſalli? vide Zaſ.in xi.conſi.volu.i.& in xii.conſi.vol.eo.

Decimonono amplia, etiam domino inuadente rem propriam alteri commodatam vel locatam poſt interuerſam poſſeſsionem per conductorem,commodatariũ vel depoſitarium,vt not.glo.magna ibi in d.l.ii.in ii.parte.Salic.in v.col.in vi.quæſt.& Bart.ibi colum.pen. remittendo ſe in hoc ad glo.Bal.in iiii.colum. in fi. in iii. quæſt.in fi. Limita,niſi in continenti poſt interuerſam poſſeſsionem deiiciat,vt ibi per Salic.in vi.quæſt.

Vigeſimò amplia, vt expulſo commodatario, depoſitario vel conductore,domino acquiratur beneficium d. l.ſi quis in tantam,qui dominus poſsidet,vt not. glo.ibi & Bar.ſuprà alleg.niſi deiiciantur poſt interuerſam per eos poſſeſsionem,& Bal.col.iiii in fi.in iii.& iiii.in fi.

Vigeſimoprimò amplia, vt habeat locum in recuperatione rei ſuę factæ à fure,vbi peruenit ad locum deſtinatum.glo.in d.l.in glo.magna in ii.parte, & Bart. ſequitur in pen.col.remittendo ſe ad glo.Bal.in antepen.col. in fi.in iiii.quæſt. Salicet.autem aliter diſtinguit,aut in continenti,& licitum ſit,aut ex interuallo & nõ liceat.

Vigeſimoſecundo amplia,vt etiam locum habeat, vbi quis inuadit rem ſibi obligatã vel ſibi vt debitã, ut not. glo.magna ibi in ii.parte.Bart.ibi colum.pen. Bald.col. pen.in vii.quæſt.Salic.col.v.qõ.x.& iſtud colligitur ex glo.quam ibi Bart.ſequitur in l.ſi pœnæ.ff. de condi. indeb. & declarat Alex. ibi Chriſtoph. de Caſtil. Fulg. & Iaſo.ibi. Bene verum eſt,quòd agi poteſt conſtitutione Diui Marci vel conditione ſine cauſa, & vbi agendo ex

aliqua

aliqua iſtarum ll. eſſet conſequutus, non poſſet agi beneficio d.l. ſi quis in tantam, niſi in eo quod excedit, vt ibi per glo. Bart. & Bal.

Vigeſimotertiò amplia, etiam ſi inuadens rei poſſeſſionem accipiat, vt eam ſibi habeat in pignus vel in ſolutum, vt not. glo. ibi in glo. magna in ii. parte & Salic. col. v. in xi. quæſt. Bar. in l. cum creditor. ff. de furt.

Vigeſimoquartò amplia, vt procedat etiam econtrà, quia ſi dominus rem ſuam apud creditorem exiſtentem & pignori datam inuadat, punitur conſtitutione d. l. ſi quis in tantam, vt not. gloſſ. magna ibi in ii parte in vlt. quęſt. ſecundæ partis. & Bart. colum. pen. in fin. in vlt. q. ſecundę partis. Bal. colũ. pen. in vlt. quæſt. d. ſecundæ partis. Salic. col. vi. in xiii. quæſt.

Vigeſimoquintò amplia, etiam ſi inuaſio ſit ante litẽ vel poſt, etiam ante ſententiam vel poſt, ante tamẽ exequutionem. glo. magna in d.l. in tertia parte in princi. Bart. in fi. colum. in i. quæſt. iii. partis. Bal. col. i. & col. v. Salic. col. vi. in i. quæſt. Odoff. in ii. & viii. col. in fi. & ſequen. Azo in ſumm. in tit. Vnde vi. col. pen. De ingrediẽte autem poſſeſsionem virtute iudicialis decreti, vide glo. Bar. Bal. & Salic. ibi.

Vigeſimoſextò amplia, vt exacto vſufructuario vel proprietario vtrique competat beneficium d.l. ſi quis in tantam, quando habebat animum vtrumque eiiciendi, glo. in d.l. in glo. magna in iii. parte. Bart. colum. fi. tenet contrarium, dicẽs quòd ſoli expulſo quæritur actio, non alteri, & contra glo. tenet etiam Bal. ibi col. fi. Ang. etiam in fi. d.l. tenet contra glo. & Odoff. col. pen. tenet quoque contra glo. & idem Azo col. fi. quod eſt verũ in re immobili, ſecus in re mobili, in qua vnius eiectio alteri affert beneficium d.l. ſi quis in tantam. Declarando, vt per Odoff. & Azo. in locis ſuprà allegatis. Salic. autẽ col. pen. ſaluat glo. vbi eiiciens credebat eiectum ſolum poſsidere, & habeat animum in totum eiiciendi, & totũ voluit ſibi occupare.

Vigeſimoſeptimò amplia, etiam ſi pro parte dominus

rem pro parte ſuam & pro parte communem inuadat. glo. in d.l. in glo. magna in iiii. ſui parte in iii. quæſtio. Bar. ſequitur col. fi. in pen. quęſt. Salic. col. pen. Bal. col. fi. Iac. Butrig. ibi & Alex. in conſi. ciii. col. v. in fin. & ſeq. vol. i. Paul. Picus in l. in quartã, col. lvi. ff. ad l. falcid.

Vigeſimooctauò amplia, vt detur hæredibus iſta conſtitutio ſeu pœna, vt not. glo. magna in iiii. parte, & contra hæredes in eo qđ ad eos peruenit, vt ibi per glo.

Vigeſimononò amplia, etiam ſi reſtituãt ante litẽ conteſtatam inuadentes, quia non per hoc euitant pœnam d.l. vt not. glo. ibi in iiii. parte, & Salic. col. fi.

Trigeſimò amplia vt etiam alio inuadente de mandato meo, vel ratificatione facta, ex diſpoſitione d.l. ſi quis in tantam: vt ibi per Odoff. col. vi.

Trigeſimoprimò amplia, etiam in prodigo, vt dicetur in tertia limit.

Trigeſimoſecundò amplia, vt competat conditio d.l. etiam ei qui miſſus eſt in poſſeſsionem cauſa rei ſeruandæ ex ſecundo decreto. Odoff. ibi col. viii.

Trigeſimotertiò amplia, idem in eo qui miſſus eſt in poſſeſsionẽ ex carboniano edicto, vt ꝑ eũdẽ ibi col. viii.

Trigeſimoquartò amplia, etiam in capiente equũ paſcentem in paſcuis, quando per alium poſsidebatur, vt dicetur in xiii. limitatione.

Trigeſimoquintò amplia in legatario, qui poſt apprehenſam poſſeſsionem per hæredẽ, rei legatæ poſſeſsionem inuadat. l. non dubium. C. de legat.

Trigeſimoſextò amplia, vt iſta pœna procedat, etiam de iure canonico in rebus priuatorum. c. i. & ibi Doctores de dol. & contum. Soc. in reg. ccxcii.

Trigeſimoſeptimò amplia, etiã nõ interueniẽte dolo, ſed lata culpa. Alex. in conſi. lxiiii. col. fi. vol. iii.

Trigeſimooctauò amplia, vt etiam per modũ replicationis opponi poſsit de pœna d.l. ſi quis in tantam, per ſpoliatũ violenter, vt quia petenti ſe reſtitui obiiciatur defectus proprietatis notorię, nã ipſe ſpoliatus replicare poteſt, ꝙ ipſe inuadẽs cecidit ab omni commodo ſuę proprie-

proprietatis per inuaſionem,vt voluit ibi Angel.& fuit de mente Bald.in l.i.circa fin.C.de appellat. & ſequitur Claudius in vulgato.§.nihil commune, col.ii. immo, ſi ſecundò poſſeſsio per primum ſpoliatum ſit recuperata violenter à domino,ſpoliatus recuperās poteſt agere ad pœnam dictæ l.vt primus occupator pro omni dicatur ammiſiſſe proprietatem.Abb.in conſi.ci.col. iii. volu.i. Contra iſtam opinionem videntur tenere Domini de Rota deciſ.cccxciii.circa fi.in nouiſ.

Trigeſimononò amplia,vt etiam ſi dominus non poſſideat,tamen incurritur pœna. d.l. ſi quis in tantam, vt per Calcan.in conſi.xx.col.fi.

Quadrageſimò amplia, etiam ſtante iudicis decreto inualido.Soc.in conſi.clviii.col.v.

Primò limita, vt non procedat in furioſo vel mente capto inuadentibus,vt no.glo.magna in i.parte Bar. ibi in iii.col.Bal.in ii.col.in fi.in vi.quæſt.Salic. in iii. col. in vii.quæſt.& Odoff.col.xv.

Secundò limita,vt non procedat illa pœna in pupillo proximo infantiæ inuadente , vt not. glo. magna ibi in prima parte.Sequitur Bart.ibi col.iii.Bald.col.ii.Salic. col.ii.in iiii.quæſt.& Odoff.col.v.

Tertiò limita in prodigo,vt not. glo. magna in d.l. in prima parte,& idem ſentit Bar.in l. ſi curatorem habēs. C.de reſtitu.in integ.minor.Sed idem Bart.vbi Paul. de Caſt.& Iaſ.col.vii.in l.is qui bonis.ff.de verb.oblig. tenent contrarium,quòd immo teneatur conſtitutione d. l.ſi quis in tantā,& Bal.ibi col.ii.in fi.dicit,Doctores reprobare gl.Idē tenet Salic.cōtra gl.in iii.col. in viii.q.

Quartò limita,vt nō teneatur pr̄ filio,nec patronus liberto pœna illius.l.ita gl.magna in i.parte, & Odoff. in vi.col.in fi.& idē Salic.col.ii.in v.q ō.Bar.aūt tenet opinionē gl.vbi diceretur dolo patrē inuaſiſſe, ſecus ſi culpa,vt ibi p eū,& idē dicit Ang.col.i. licèt illā diſtinctionē videatur impugnare Salic.ex mēte Cyn.Bal.aūt in ii. col.tenet indiſtinctè & patrē & patronum teneri conſtitutione d.l.vt ibi per eum.

Quintò

Quintò limita, quia non tenetur pupillus vel adultus propter inuaſionem factam per tutorem vel curatorem.glo.magna ibi in prima parte.Bart.in iii.colum. Salic.in iii.colum.in ix.quæſt.Abb.in cap.i.colum.v. de dol.& contum.

Sextò limitatur, quia eccleſia non punitur pœna d.l. ſi quis in tantam,per inuaſionem prȩlati:vt not.glo.magna in d.l.niſi fiat communicato conſilio totius capituli,& ita etiam tenet Bart.in iii.col.Bal.col.iii.Salic.colum.iii.xi.quæſt.Odoffr.col.vi.& Felin.in c.nouit, col. ix.de iudit. Eſt verum,quòd Abb.in d.c.i.col.v.& ſeq.de dol.tenet contrarium,quòd etiam communicato conſilio inuadendo prælatus non faciat eccleſiam incurrere pœnam d.legis,& idem videtur velle glo. in c. placuit, xvi. quæſt. vi. in verbo detrimentum. Tamen Imol. in d.c.i. ſequitur ✠ communem opinionem. Soc. in reg. ccxcii. in ii. fallen. Et tenendo primam opinionem, idē eſſet, ſi capitulum ratum habuiſſet prȩlati inuaſionem factam nomine eccleſiæ,vt per glo.in c. ii. de ordine cognitio. Bene verum eſt,quòd ſi eſſet res inuaſa de mente tantùm prȩlati,ipſe prælatus priuaretur fructibus dictæ rei ſua vita durante,vt per Abb. in d. c. i. de dol. & contum.Soc.in reg.ccxcii.in fall.i.

Septimò limita, niſi inuadens iuſta ex cauſa credat vel poſſeſsionem vacare, vel ſe poſsidere.glo.magna in d.l.Bart.colum.iii.circa fin.Bald.col.iii. in vii. quæſtio. Salic.in iii.col.in xi.quæſt.Soc.in conſi.cxxii.col.fi. vol. iiii.Angel.col.ii.Et propterea dicitur,quòd ratione præſumptionis excuſatur quis à pœna d. l. ſi quis in tantā Innoc.in cap.cum ex officii, de teſt. Bald. in auth. licentia,in fi.col.C.de epiſ & cler.Cæp.in conſi. iiii. in fi. Hipp.in ſing.clxvii.Socin.in conſi.cxxxi.colum. iiii. Secus autem ſi crederet rem ſuam, quia non propterea excuſaretur.Bart.in l.ſequitur.§.ſi fundū. ff. de vſucap.

Octauò limita,vt pœna illius l.non procedat in magiſtratu,tenet glo.ibi in i.parte.Bar.in pen.col.ibi in fi. qoæſt.primæ partis Azo in ſumm.in tit.unde vi col.pe.

Odoff.

Odoff.col.vi.Ang.col.i.poſt glo.Salic.colum.iii.in xvi. quæſt.primæ partis.vbi limitant in eo, quod fecit magiſtratus ratione officii & tanquam officialis, ſecus ſi tanquam priuatus.

Nonò limita, quia in iuribus incorporalibus non habet locum directa conditio d.l.vt dictum eſt in xv. qō.

Decimò limita, vt non hbbeat locum in inuaſione rei ſuę facta per dominū alteri locatæ, commodatæ, vel depoſitæ, niſi a detinente interuerſa ſit poſſeſsio, vt not. glo.ibi in ii.parte in iii.quæſt.Bart.in pen.col.Bald.colum.iiii.in fin.& ſeq. Salic.in iiii.colum. in vi. quęſtio. Odoff.col.vii.Ioan.And.in addit.Spec.in titu.de reſtit. ſpoliat.§.i.verſi. qui tamen.Socin.in conſ.cxxxi. in iiii. col.Bald.tamen in d.l.colum.i. tenet, ꝙ licèt non reſtituatur ad poſſeſsionem, tamen reſtituitur ad ſtatum.

Vndecimò limita, quia etiam expulſo commodatario, depoſitario, vel conductore per extraneum, ipſis ſic expulſis non competit beneficium d.l.ſi quis in tantam, vt not.ibi glo.& Bart.ſuprà allegati in præcedenti limita.Bald.in v.col.Soc.in conſi.cxxii.colū.i.volu.iiii.& idem Odoff.col.vii.vbi idem dicit eſſe in eo, qui mittitur in poſſeſsionē cauſa rei ſeruandæ, vel ex cauſa damni infecti, ſi non habet niſi primum decretum ex carboniano edicto: ſecus tamen &c.vt per eum.Tamen poteſt ſublimitari iſta limitatio, vt dictum eſt in præcedenti ex mente Bald.in d.l.col.i.

Duodecimò limita, vt nō habeat locū in domino recuperante rem ſuam à fure, vt per glo.magnam in d.l. in ii.parte,& Bart.col.pen.Bal.colū.v. in iiii. quæſt. Salic. col.v.in vii. quæſt.

Decimotertiò limita, vt non habeat locum in capiente equum ſoliuagū in paſcuis, vt nōt.glo.ibi in ii.parte. Salic.col.v.in viii.quæſt.Odoffr.col.viii. Certè intelligenda eſt iſta limitatio ſecundum gl. quando credebat ſuum, vel ſi ſciebat alienum, poſſeſsio non erat apud dominum, vt per Bart.hic col.pen.Bald.in d.l.colum v. & Ang.ibi col.ii.& Ang.in l.iii.§.Nerua.ff.de acquir. poſ.

vbi

vbi etiam Imol.Alexan.& Iaſ.

Decimoquartò limita, vt talis conditio d.l. ſi quis in tantam, competat vni poſsidenti. Vnde, ſi eſſent tres, quorum alter haberet poſſeſsionem, alter detentationẽ, alter proprietatẽ, dicta pœna competeret vni poſsidẽti, & nõ daretur vni detinẽti, nec ꝓprietario, vt no.gl. magna ibi in ii.parte. Bar.ibi col.pe.Bal.col.v.in vi.q. Sal. col.v.in ix.q.Soc.in conſi.cxxii.col.i.& ſeq.volu.iiii.

Decimoquintò limita, ſtante iudicis decreto quis nõ incurrit pœnã d.l.glo.ibi in iii.part.Bart. in i.q.iii.partis.Bal.ibi col.v.circa medium & in ſi.illius col.

Decimoſextò limita, ſtante pacto, ꝙ liceat propria auctoritate rem capere, ita dicit glo. in d.l. in iii. parte in v.col.in ii.q. Ang.col.ii.Sal.col.i.in i.oppoſit.Bart.in l.cũ creditor.ff.de furt.& eſt text. in iii.C. de pignor. & ibi not.Bar.Soc.in conſi.cxxxi.col.iii. & in vlt. xxxiiii. in iii.limit.bona glo.in l.extat,in gl.in verbo ſine vllo. ff. quod met. cau. Contra Andr. q. 133. ad fi.

Decimoſeptimò limita in Iudæo poſsidente Chriſtianum mancipium.glo.ibi in iiii.par.in verbo Item ſi Iudæus,& ibi Bal.col.ſi.& Salic.col.pen.

Decimooctauò limita in ſpurio poſsidente hæreditatem, cuius non eſt capax.Bal.ibi col.ſi.

Decimononò limita in ſeruo per dñm poſſeſſo, qui ſe pro libero cõtendit, vt no.gl.ibi in glo. magna circa fin. Io.And.in addit.Spec.in tit.de reſti.ſpol.§.i.ver.qui tñ. Salic.col.ſi.Odoffr.col.ẽt ſi.Immo ẽt eſſet in cauſa poſſeſsionis libertatis, vt dicit gl.ibi,& ſequitur Salic. col. ſi.licèt Iacob.de Butr.contrarium tenuerit.

Vigeſimò limita, quia inuadens non priuatur actione, quę competebat ad pœnam occaſione illius rei, per tex.in l.qui vas,in prin.ff.de furt.& not.Bar.in l.ſi quis ad ſe fundũ.col.pe.in ſi.C.ad l.Iul.de vi. in vlt. oppoſit. Salic.col.i.in viii.oppoſit.

Vigeſimoprimò limita in milite, ruſtico & muliere inuadentibus res ſuas, iuxta diſtinctionem Bart. de qua diximus ſupra in viii.ampliatione.

Vigeſi-

Vigeſimoſecundò limita in creditore debitorem capiente,vbi debitor cum re debita auffugerat, ponit glo. magna in ii.par.in fi.Salic.col.iiii.quæſt.xii.Soc.in reg. xxxiiii.in prima limit.in glo.in l.extat,in glo. in verbo ſine vllo.ff.quod met.cau.

Vigeſimotertiò limita,quòd amittat dominium non ipſo iure inuadens,ſed per ſententiam, vt not. glo. magna ibi in iii.parte.Bal.col.i.& penul. Ang. circa mediũ col.fi.Salic.col.i.in vi.oppoſit.& in pen.col.in ver.tertiã partẽ.Odoff.col.pe.in princ.Azo in ſum.in tit. vnde vi. col.pen.Ruin.conſi.xlii.col.iii.vol.iiii. Adeò quòd inuadens violenter poteſt opponere exceptionem rei iudicatæ ſuper dominio, etiam aduerſus petentem reſtitutionem,quia licèt ipſe veniat priuandus,tamen nõ fuit priuatus ipſo iure per inuaſionem, vt per Alex. contrà Angel.in l.naturaliter.§.nihil commune,in vii. & viii. col.ff.de acquir.poſſeſſ.Rui.conſi.xlii.col.iii.vol. iiii.& conſi.xliii.col.v.vol.eo.

Vigeſimoquartò limita,quando expulſus incontinenti expulſorem ſuũ eiiceret.l. iii.§.cum igitur.ff. de vi & vi arm.in l.ſi quis ad ſe fundũ.C.vnde vi.Alex.in apoſt ad Bart.in d l.ſi quis in tantam.

Vigeſimoquintò limita in nocturno depopulatore,quẽ & occidere & perſequi licet.l.i.quando lic. vim perſeq. Soc.in d.reg.xxxiiii.in ii.limit.

Vigeſimoſextò limita in legatario, qui rem legatam apprehendit propria authoritate ante aditam hęreditatẽ, vel poſt aditam ante apprehenſam poſſeſsionem : vt not.glo.in l.nõ dubiũ.C.de lega.& ſequuntur ibi alii,& per Soc.in reg.xxxiiii.in vlt. limit. glo. in d.l.extat, in glo.in verbo ſine vllo.ff.quod.met.cau.

Vigeſimoſeptimò limita in condemnato ad ſoluendum coacto ſoluere,quia talis ſolutio ſic violẽter extorta,nõ reuocatur,vt eſt tex.in l.fi.§.fi.ff.quod met.cau.& ibi Oldra.ponit,reprobata gl.quæ aliter tenet, & idem tenet Rom.in ſing.cccccxxx.& ſequitur Alex.in apoſtil. ad Bar.in d.l.ſi quis in tantam.

Vigeſi-

Vigeſimooctauò limita,quia ſi alius pro alterius debito violenter exigeret,pœna quadrupli puniretur,& non pœna d.l.ſi quis in tantam.authen.& omnino,vbi glo.& Bal.C.ne vx.pro marit.& ponit Alexan. in appoſtil. ad Bart.in d.l.ſi quis in tantum.

Vigeſimononò limita iuſta cauſa interueniente, vt quianó aderat iudicis copia,vel quis nõ poſſet alio mõ rem ſuam conſequi.Innoc.in c.olim,de reſtitu. ſpoliat. Odoff.in d.l.ſi quis in tantam,col.ix.Abb.in c.i.vbi ẽt Ioan. And.ſentit de dol.& contu. Signorol. Homod. in conſi.lxxv.nu.xiiii.Alex.in apoſtil.ad Bar.in d.l.ſi quis in tantam.Appoſtillator ad Abb. in c. qualiter & quãdo,de accuſat.Ruin.conſi.xliii.col.v.vol.iiii.

Trigeſimò limita,vt non procedat in filio apprehendente aliquam rem hæreditariam, etiam violenter pro ſua legitima,vt per Paul.Picum in repeti.l.in quartam, fol.lxxxvi.ff. ad l.falcid.

Trigeſimoprimò limita,ſi per inuaſionem violentem poſsidens non priuaretur poſſeſsione, vt ibi per Paul. Picum colum lvii.

Trigeſimoſecundò limita, vbi æquà probaretur poſſeſsio eiecti,& inuadentis.

Trigeſimotertiò limita,quia ſi retinet ciuilem,poteſt expellere naturaliter poſsidentem, ſecundum Socin. in conſi.cxxii,col.ii.vol.iiii

Trigeſimoquartò limita,vt non procedat domino directè inuadente rem datam in feudum poſt mortem vaſalli.Zaſ.in xi,conſi. vol.i.& in conſi.xii.volu.i.

Trigeſimoquintò limita,ſi nõ datur copia iudicis,qui poſsit adiri.Felin.in c,ii.col.fi,de ſponſal.

Trigeſimoſextò limita,nam iſta pœna nõ exigitur in foro conſcientiæ.idem Fel.in c.audiuimus, col.i.& ſeq. de ſimonia.poſt. Anto,de Butr,in cap. i. de dol. & cont.

Trigeſimoſeptimò limita,quia iſta pœna nõ conuenit miſſo in poſſeſsionẽ ex primo decreto.Afflict.ſuper cõſt, fol.clxxxiii.col.i.in fi,& ſeq.

Peruerſus ordo.

CONCLVSIO
Et Regula XXXIX.

ARGVMENTVM.

Teſtes poſt didicita teſtificata, ſuper eiſdem capitulis, vel directò cõtrarijs examinari haudquaquam poſſunt.

PVBLICATIS atteſtationibus nec illi nec alii teſtes ſuper eiſdem capitulis vel dirrectò contrariis produci poſſunt, cap. fraternitatis, de teſtib. & c. intimauit, authen. atqui ſemel. C. de probat. & in corpore vnde ſumitur, in §. quia verò in auth. de teſtib. collat. vii. Specu. in tit. de teſtib. §. ſatis vtiliter, p tot. Iſtud habet locum etiam inter laicos. Guid. Papæ in conſi. xxxv. & per eundem ſing. cviii. ſed ſuper nouis. & qui dicantur noui, & qui antiqui, vide Maria. in d. c. fraternitatis, colum. vi. cum pluribus ſequentibus. Amplia etiã, ſi is qui habet examinari ſit bonæ opinionis & ſanctæ vitę, & quòd non ſit veriſsimile quòd patiatur ſe ſubornari: ita tenet Bal. in c. iurauit, col. ii. de probat. refert & ſequitur Iaſ. in l. iubemus. C. de iudi. colum. pen. ver. ego autem pro veritate. Tamen dubito de iſta ampliatione, quia licèt ſtante conuentione, quòd noui teſtes nõ poſſunt produci, fallit, vbi adeſt legalitas maxima teſtium producendorum. Alexand. in d. l. iubemus. Item, licèt coniunctus pro conſanguineo non faciat probationem ſemiplenam, fallit, vbi eſſet teſtis coniunctus vir multæ ſanctitatis, vt per Iaſo. in repeti. l. admonendi, colum. lxxiiii. ff. de iur. iuran. Item quantum operetur legalitatas perſonę, tradunt Iaſ. in d. l. iubemus, colum. penul. & fin. C. de iudic. et Feli. in cap. ii. col. v. de proba. & dicetur in limitat. & propterea contra iſtam ampliationem

Adde de Sue re Cur. iur. dif. et Cagnol. in l. 2. in fi. C. de eden.

tionem tenet Hipp.in l.i.§.ſi quis vltrò, colũ.iiii. ff. de qoæſtio. Marian.in c.fraternitatis,col.pen. & fi. in liiii. caſu de teſtib.

Secundò amplia hoc procedere, vbi etiam agitur de æquitate. Aret.in c.conſtitutis,in fin.de teſtib. Alex. in conſi.lxxxiii.col.fi.vol.iiii.& fuit de mente Bart.in extrau ag.ad reprimendum in verb.figura,col. fi. Roma.in conſi.ccccixxix.Petr.de Anch.Ioan. de Lignano, & Io. de Imol.in clem.ſæpe,vbi etiam Georg.Natta in § quæ omnia,col.xxix.& ſeq.de verb.ſignifi. Card. in cle.i. de teſtib. Aret.in d.c.fraternitatis,col.viii.

Tertiò amplia, vt non poſsit etiam vti productione facta per aduerſarium poſt ſuam publicationem, vt velit teſtes examinandos pro parte aduerſarii pro ſe producere circa alios articulos, vt not.Aret. in c.de teſtib. col.i. de teſti.per illum text. vide ibi Felin. in ii.notab. Contrarium tamen tenet Maria.in d.c. fraternitatis, in iii.col.in xliiii.fall.

Quartò amplia,ſi publicatio non ſit facta, ſed aliũde didicerit pars teſtificata.Ioan. And.in d.c.fraternitatis. Bart.in d.§.quia verò,& in auth. atqui ſemèl.Maria. in d.c.fraternitatis,col.xii. Limita vt per Maria.in xv.col. Amplia etiam ſi loquutus ſit cum teſte examinato. Fel. in c.prætereâ,col.fi.de teſtib.cog.

Nonò amplia,quia non ſolùm in eadem inſtantia cauſæ principalis poſt didicita teſtificata teſtes nõ poſſunt examinari, ſed etiam in cauſa appellationis, & hoc de iure canonico eſt clarum per clem.ii.de teſtib.quod procedit etiam de iure ciuili,vt latiſsimè proſequitur Maria.in d.c.fraternitatis, col.xxv.& ſeq.de teſtib. & etiam Areti.ibi col.iii.Feli.col.ii.Lanfran.in c.quoniam contra, colũ.xi.de probat.in §.teſtium depoſitiones, vbi de ✠ communi opinione Bouer.in verbo teſtis ſing.xxvii. Oldẽdorp. in ii. thom.in libello iuris & ęquit.fol.lxxv.

Sextò amplia,ꝙ etiã ſingularis ſucceſſor non poteſt teſtes examinare, vbi dicta teſtiũ fuerunt publicata & didicita per autorem.Alex.in conſi.lviii.volu.ii.

Septimò

Septimò amplia,etiam ſi Chriſtianus teſtis publicatis atteſtationibus contra Iudçum produceretur,vt per Bonif.Vital.in clem.ii.col.ii.de teſtib.

Octauò amplia,nam etiam in cauſis ſummariis idē eſt, vt per Imol.in d.clem.ſæpe,col.xxvii.Apoſtillator ad d. c.fraternitatis,in princ.

Primò limita, vt illud procedat, vbi teſtes ſunt rite examinati,ſecus ſi non rite fuiſſent recepti vel examinati,per tex.arg.ſumpto à contrario ſenſu in d. clem.ii. de teſtib.ita tenet Matia.Soc.in d. c. fraternitatis, colū. iiii.& ſeq.de teſtib.& eſt glo.in d.clem.ii.in verbo rite, & glo.in c.cùm cauſam,in glo.fi.in fin.de teſtib.Bart. in auth. at qui ſemel,circa fi.de teſtib.in l.qui p ſalutē.ff. de iure iurand.Bar. in d.§. quia verò,in auth. de teſtib. col.iii. Bald.& Nicol.de Matt.in l. ſi quis teſtibus C.de teſt.in i.col.in fi.& ſeq.l.per hanc. per Bald.in pen. col. in princ.de temp.appellat. Ang.in d.§. quia verò, colū. iii.ver.item oppono.Ioan.And.in clem.ii.de teſtib.& in d.c.fraternitatis,circa finem,dum alleg.glo.vltimā in c. cùm cauſam,de teſti.Lanfranc.in d.c.quoniam contra.§. teſtium depoſitiones col.xii.verſi quæro vlterius.Alex. in conſi.xlvi.in fi.vol.vi.& in conſi.ccxiii.col.fi.volu.ii. Hipp.in l.i.§.prçterea,col.iiii.ff.ad l.Corn.de ſicar.iſtā etiam opin.tenent Antò.de Butr.& Ioan.de Imol. ibi & Ioā.de Lignano in d.clem.ii.vbi etiam Paul. de Eleaz. per Bal.in d.auth.at qui ſemel,col.ii.ver.Quintò fallit. Rot.in nou.deciſ.cccxci. & in antiq.deciſ.xlii. Hipp. in l.i.§.ſi quis verò,in xi.col.ff.de quæſtio.Fel. in c. in nomine,col.fi.in fi.de teſti.& in c.per tuas,col.i.in fi.eo.ti. Aluar.in c.i.§.item ſi vaſalus,ſi de inueſt.controu. fuer. Salic.in l.per hanc,col.iii.Guido Papç q.lxxii.Beltran. in conſi.xxxiii.vol.ii.Afflic.ſuper cōſt.fol.cclv. col.iiii. Contrariam opinionem videtur tenerè Zenzellinus,Io. de Fantu. Card. Floren.in d.clem.ii.& Iaſo.in l.qui per ſalutem.ff.de iur.iuran.Contrarium etiam Felin.in d.c. fraternitatis,col.ii.& ſeq. Sublimitatur tamen præcedens opinio,quando examinatio eſſet ipſo iure nulla,

ſecus iſi valeret, ſed ope exceptionis poſſet repelli, vel irri ari:quia tunc imputatur parti,quæ non excepit:ita limitat Paul.de Eleaz.in d.clem.ii.& ſequitur Maria.in d.c.fraternitatis,colum.ix.in prin.

Secundò limita,vbi teſtium examinatio licèt ſit rite facta, non tamen plenè vel ſufficienter, vt quia iudex vel notarius ommiſit teſtes examinare, & interrogare ſuper interrogatoriis datis à parte, vel minus plenè ſuper articulis datis,vt eſt tex.in c.per tuas,de teſti. & ibi Aret.in primis verbis.Guid.Papæ in q.cxxiiii.Bal. in c. i.§.ſi cum domino,circa fin.in titu.Quid ſit inueſt.Guil. Bald. Alber.Raph.Ange.& Alexan.& Iaſ.in §.hæc ,in l.veluti.ff.de eden.licèt Iaſ.illam l.legat cum §. pręced. Spec.in tit.de teſt.§.nunc videndum,in vlt.verſi.Bart.in d.auth.atqui ſemel,circa fi.& ibi Ang.colũ.i.Guid.Papæ qui declarat in conſi.lxxiiii.Oldendorp in libel.iuris & ęquitat.in ii.thomo fol.lxxv.Ioan.And.in c. præſentium,in vlt.col.de teſtib.in vi. Spec.in titu.de teſt.§. Iam de interrogat.colum.pe.ver.Itē cautè.Bal. in l.per hāc,col.pen.C.de tempo.appel.Soc.in regula ccccxiiii. in vlt.limit.& Maria.Soc.in d.cap.fraternitatis, in pen. char.in i.col.in ver.ſecundus caſus.Felin. col.iii. Paul. de Caſt.in conſi.ccxlvi.vol.i.col.ii.Abb.& ibi Fel. in d. c.per tuas,col.ii.Ioan.Anto.Alex.in cōſi.xliiii.Barbat. in conſi.iii.col.pen.vol.iii.Lanfranc.in d.c. quoniam cōtra.§.teſtium,ver.non prætermittendum, col.x. de probat.Soc.in regula cccciii.in i.fall.& xv.fall.Et propterea dicit Aret.in c.licèt cauſam,col.iii. de probat. ꝙ etiam poſt publicatas atteſtationes poteſt teſtis repeti, vt interrogetur de cauſa ſcientiæ, glo.in c. quę verò, in glo. magna in auth.de teſtib. Lanfranc.in d.c.quoniam contra in §.teſtium,col.x.in fi & ſeq.Bald.in authen. atqui ſemel,colũ.ii. C.de probat.Spec.in tit.de teſtib.§. Satis vtiliter,ver.quid ergo.Et propterea dicitur, quòd ſi iniuſtè fuiſſet repulſus à iudice poterit non obſtante publicatione teſtes examinare.Bal.in d.c.ex parte, col.pe. ver.Item mandamus. Anto.de Butr. in c.tam literis , de teſtib.

reſtib.Fel.in c.fraternitatis,col.vi.eod.tit.& ſi omiſſum fuiſſet interrogare ſuper interrogatoriis partis, poteſt pars non obſtante publicatione petere,quòd teſtes iterum examinentur. Alex.in conſi.clxxii.col.iii.vol.ii.& in conſi.xl.col.fi.vol.iiii.qui plus ſubdit,quòd non propterea dictum teſtis eſt nullum.Gram.conſ.ciu.lxxxix. colum.ii. in fin.

Tertiò limita,quando publicatio non eſſet rite facta, licet teſtium receptio eſſet rite facta, vt not. Bart. in d. auth.atqui ſemel,col.v.de probat.Alex.in conſi.clxxxi, vol.vii.col.ii.Marian.in d.c.fraternitatis col.ix.Rot. in nou.deciſ.clxiii.Hippol.in l.i.§.ſi quis vltrò,colũ.xii.ff. de quæſtio.& in l.i.§.ꝓpterea.col.iiii. ff.ad l.Cor.de ſic. Alex.in conſi.liii.col.fi.vol.iiii.Et hoc proculdubio procedit,vbi teſtificata non ſunt didicita,prout loquuntur præfati Doctores.Ex quo,vt infrà dicetur, etiam ſi publicatio eſſet bene facta & rite, tamen ſi non eſſent didicita teſtificata,poſſet examinari,ſecundum Marian.in d.c.fraternitatis, col.ix. quantùm ad repetitionem eorumdemmet teſtium: quia illimet teſtes, etiam ſtante publicatione non rite facta,ſi modò omiſsio ſolemnitatis publicationis non inficiat dicta & examen teſtium, non poſſunt repeti in eadem cauſa & inter eaſdem perſonas,vt ibi per eum.Sed dubium eſſe poteſt,quãdo pars didiciſſet teſtificata,& tunc dubitaretur,an ſtante publicatione non rite facta impediatur teſtium examinatio vel ꝓductio.& Bart.vt videmus in d.auth.at qui ſemel, tenet quòd ſic,& idem Imol.col.ii.Maria in d. c. fraternitatis,col.ix.& Feli.ibid.col.iii. tamen contrarium ſentit Bald.in l.ſi quis teſtibus,col.ii.C.de teſt.& iſtam opinio.Bart.eſſe falſam tenet Iaſo. in d.l. qui per ſalutem, circa fi.ff.de iureiur.Felin.in c.vltra tertiam, colũ.ii.de teſtib.Bald.in d.auth.atqui ſemel, col.i. Felin. in d. cap. fraternitatis col.iii.& ſtante i.limit.de qua ſuprà dictũ eſt,videtur ꝙ etiam ſi publicatio ſit nulla,& pars didicerit teſtificata,non impediatur noua teſtium productio.

Quartò limita, quia ſola publicatio non excludit à

facultate teſtes producendi, niſi cum teſtificata fuerint didicita.gloſ.fi.in c.conſtitutis,el ii.de teſtib.Spec.in tit. de teſte.§.ſatis vtiliter,ver. quid ſit publicare, & in §. ſi; ver.quid ſi renuncians. Bald.in c.inſtituit.colum.iii. de probat.& in d.auth.atqui ſemel, in i.notab.in diſcurſu illius lecturæ. Nam tenet,quòd hoc ſolum didiciſſe teſtificata excludit à facultate producendi teſtes. Idem tenet Guil.de Mont.Laud.Zenzel.& Stepha. in d.clem. ii.de teſtib.vbi etiam Pet.de Anchar.col.pen. Angel.in d.§.quia verò,in authen.de teſtib.Signorol.Homod. in conſi.ccxlii.in ii.col.in ver.Nec obſtat,quod allegatur: Alex.in conſi.lxxxiii.col.pen.& ſeq.volu.iiii.& in cõſi. clxxxi.col.ii.vol.ii. Corn.in conſi.xxvii.colum.iiii.volu. iii.Socin.in conſi.cccciii.in xxiii.fall.Guid.Papæ in ſing.cviii.Oldendorp.in libel.iuris & æqtatis fol.lxxvi. in ii.thomo.Maria.in d c.fraternitatis,col. x.& ſeq. vbi dicit hoc procedere tam de iure ciuili, quàm de iure canonico,& iſtud fuit de mẽte Bar.in d.auth.at qui ſemel, vbi tenet,ꝙ publicatio impediat,quia cenſetur facta publicatione pars didiciſſe teſtificata, ergo præſupponit, quòd ſi poſſet conſtare ꝙ non didicerit,ꝙ non impediatur productio teſtium examinandorum. & dicit Maria. in d.c.fraternitatis,col.xi.ꝙ ſi pars haberet aliquam præſumptionem,ꝙ non didiciſſet teſtificata, admitteretur ad hoc probandum per ſuum iuramentum, ſed ſi nulla eſt pro ea præſumptio, ꝙ non didicerit teſtificata, quia habuerit publicationem pro qua inſteterit,præſumptio eſt ꝙ teſtificata didicerit, adeò ꝙ non admittitur ad ꝓbandum contrarium per iuramentum.Felin. in c.in cauſis,col.iii.de teſtib.& in c.conſtitutis,eod.tit.

Contrariam verò opinionem, ꝙ ſola publicatio etiã ſine eo ꝙ partes teſtificata didicerint, excludat à facultate teſtes producendi,tenent Hoſt. in ſum. de teſtib.§. vnum,verſi.dictis igitur Ioan.Andr.& Anto.de Butr.in c.conſtitutis,& ibi Abb.& Imol.in d.c.fraternitatis,vbi etiam Fel.col.vii.& ſeq.qui ſublimitat iſtam ſecundam opinionem.Card.in d.clem.ii.quæſt.v.Pet.de Ancha. in

conſi.

conſi.ccxxiii.incip.Ad euidentiam Lanfranc.in c.quoniam contra.§.teſtium col.xii. de probatio.Idem Imol. in clem.ii.col.iii.Bal.in l.per hanc, col. pen.C. de tempo.appellat.Felin.in c.vltra tertiam, col.i. de teſtib.

Et ſi aliquo tempore habuerit penes ſe dicta teſtiū, præſumitur vidiſſe & didiciſſe, & excluditur, niſi fuiſſent ſigillata.Felin. in cap. cùm I. & A. de re iud. col.i. Beltrand.in conſi.vii.col.ii.in fi.& ſeq.vol.i.Et idem in omni alio caſu in quo præſumeretur didiciſſe teſtificata. Ruin.conſi.clxiii.col.ii.in fi.volu.iiii. Gram. conſi. ciuil.cxxiii.col.i.

Quintò limita,ſi teſtes examinati ſuper articulis depoſuerunt quid extra articulum, nam in eo quod extra articulum depoſuerunt,non obſtante publicatione, alij teſtes poſſunt examinari: Innoc. Hoſt. & Ioan. And. in d.c.fraternitatis,vbi etiam Maria.colum. xxi. Ang. in d. l.per hanc.col.fi.Bart.in d.auth.atqui ſemel, in fin. col, in ver. Ex prædictis patet.Aret.in c.de teſtib.col.iii.& in c.cum cauſa, colū.iii. in ſummario de teſtib. Afflict. ſuper conſtitu.fol.cclvi.col.i.& col,iiii. Sublimita, niſi teſtes iurauerint dicere veritatem,& ſuper articulis, & tota cauſa,vt per Angel.in d.l.per hanc, vide Corne. in conſi.xxvii.col pen.volu.iii.& per Maria.in d.c.colum. xxi.& ſeq. Hoc ſublimitat Maria.col.xxii. ſi iudex commiſiſſet examinare ſuper tota cauſa,quia ſi tantùm examinat ſuper deductis in articulis,poterit ſuper aliis examinare,etiam ꝙ ſit iuratum ſuper tota cauſa. Item ſi ea ſuper quibus teſtes examinare quis intendit, includantur in principali petitione:ſecus ſi nullo modo in petitione includerentur, licèt ad cauſam facerent, vt ibi per eū,quia tūc,etiā ꝙ teſtes iuraſſent ſuper tota cauſa, adhuc examinari poterunt publicatis atteſtationibus.

Sextò limita, ſi quis velit probare falſitatem cum corruptione teſtium examinatorum & publicatorum, vt not. gloſ. in dicta clemen. ii. in gloſſ. in verbo directò cōtrariis,& idē Guil.in d.clem ii.Card.in v.oppoſit. Bart.poſt Nicolaum de Matth.vbi ponit aliam rationē

in d.auth.qui ſemel col.pen.Imol.col.pen.& fin. & Maria.in d.c.fraternitatis,col.xxii.in fi.& ſeq. & illud dictũ Bar.in d.auth.at qui ſemel,cum ratione ſequitur Alex. in l.i.ff.de fer.col.iii.licèt rationem ipſam impugnet ibi Iaſo. circa fin.principii.Signor.Homod.in conſi.ccxliii. col.iiii.& ſeq.Idem tenet Innoc.in c.licèt in i.col. in gl. in verbo poſt ſententiam,de probatio.vbi etiam Abb.in ii.col.in v.notab.Felin.in colũ.xvii.Lanfranc.in c.quoniam contra.§.Teſtium col.xii.de probatio. Fel. in c.ex parte,col.xix.de reſcrip.& col.ſeq.& idem Abb.in viii. col.in ver.Conclude,in d.c.licet.Ang.in dicto §.quia verò in ii.colum.in ver.Vlterius oppono,Bald. in l.ſi quis teſtibus.col.i.in fi.ver.ii.oppono de teſti.Alexã.in l.diuus.ff.de re iud.col.ii.Soc.in regula cccciii.in iii.fall. & in xxviii.fall.Imol.in col.vi.in clem.ii.de teſtib.Ang.in d.auth.atqui ſemel colũ.i. Afflict. ſuper conſt.fol. cclvi. col.i. Deci.tamen tenet contrarium,quòd ad probandã ſolam falſitatem, non obſtet publicatio in d. cap. licèt cauſam,colum.xii. de probat. Tenendo primam opinio limita vt per Fel.ibi col.xvii.& ſeq.Oldendorp.in libel. iuris & æquita.thomo ii.fol.lxxvi.

Septimò limita, quando teſtes producerentur poſt obtentam publicationem,& ad cõfirmanda dicta priorum teſtium,& ad impugnanda dicta teſtium, qui ex aduerſo producti improbauerant dicta per priores teſtes. Innoc. Abb. Bald. & Capra in cap.cùm clamor, de teſtib. Anto.de Butr.in cap.cùm in tua,eod.titu. & ibi Maria. col.xxiii.de teſtib.Abb.in c.ex tenore col.fin.& ibi Fel. colum.ii.eod.tit.Bald.in cap.licèt dilectus, eod. tit. Salic.in d.auth.atqui ſemel,col.fi.& ibi Bald. colum. ii.& in l.ſi quis teſtibus,col.v. de teſtib. Corn.in conſi.xxvii. colum.pen.volu.iii.Petr.de Anch.in clem.ii,col.iiii.de teſtib Soc. in regula cccciii.in xxix.& xlvii.fall.Ang.in d.auth. atqui ſemel col.ii.Salic.in l.per hanc, col.iii.C. de tempo.appel.Imol.in d.c.fraternitatis,col.pen. Cæp. in conſi.ciu.lv.deciſ.Neap.lxii.in nou.Affli.ſuper conſt. fol.cclvi.col.ii.& ſeq. Contrarium Abb. in d. cap. cùm

clamor,

clamor, col. i. in fi. de teſti. Qui declarat ex mẽte Imolæ, Iaſ. in conſi. xliii. col. ii. vol. i.

Octauò limita, quando quis vellet etiam poſt publicatas atteſtationes admitti ad probationem ſuper eo, ſuper quo non ante publicationem non potuit ſuper eo facere examinare, nec erat quid mihi ſuper hoc imputari poſsit, vt declarat ipſe Maria. in d. c. fraternitatis, col. xxiii. & facit quod not. Bald. in d. auth. atqui ſemel, colum. ii. Abb. in c. ex tenore, colũ. ii. de teſtib. vbi not. Innoc. & alii & ibi Felin. colum. fin. Cæp. in conſi. ciu. lv. Affict. ſuper conſt. fol. cclvi. colum. i. Aymo. in conſi. lxv. col. i. Vide eundem cõſil. lxviii. in i. nu. 1. 2. & 3. vbi probat, & ſubiicit aliam fallentiam, & conſi. lxxiiii. eod. volu. uume. 4. & 5.

Nonò limita, niſi is qui petit & inſtat pro productione teſtium poſt publicatas atteſtationes fuerit impeditus vel facto iudicis vel partis teſtes examinare ante aperturam teſtium, quia in tali caſu etiam poſt aperturam teſtes poterit examinare. Bald. in c. i. §. item ſi vaſallus, in tit. de controu. inueſt. Anto. de But. in c. tam literis, de teſtib. Aret. in c. intimauit, col. vi. eo. titu. Fel. in d. c. fraternitatis, col. iii.

Decimò limita, nam licèt directò non poſsit contrarium probari, poteſt tamen per indirectum, videlicet quòd ille qui dicitur contraxiſſe tali loco & tempore non fuerit illo loco, ſed alibi, vt per glo. in d. clem. ii. in glo. in verbo directò. Ioan. And. in addit. Specu. in § ſæpe, in ver. porrò, in tit. de teſtib. Ang. in §. quia verò in authen. de teſti. col. ii. ver. Vlterius oppono. Bald. in l. ſi quis teſtibus, colum. ii. C. de teſtib. Anto. de Butr. in d. c. fraternitatis, colum. xliii. Card. in clem. ii. in v. oppoſit. & idem Ant. in cap. ſeries, colum. iiii. & in cap. ex tenore, colum. iii. de teſtib. Angel. in l. per hanc, colum. fina. C. eod. titu. Imol. in d. c. fraternitatis, colum. fin. Guid. Papę in ſing. cviii. Bouer. in verbo Teſtis ſing. xxv. Oldẽdorp. in libell. iuris & æquit. fol. lxxviii. Bart. in auth. at qui ſemel col. pe. & ibi Ang. col. i & Imol. Paul. & Alex.

in d.l.diuus,col.ii.ff.de re iudic.Feli.in c.licèt cauſam,in xvii.colum.in verſi.prima cóclusio, de probat.poſt Anto.de Butr. Imol.& Abb.ibi.Bald.in d.l. per hanc, colũ. pen.& ibi Salic.col.iii.in fi. Afflict.ſuper conſt.fol.cclvi. col.i.Ruin.conſi.xv.col.pen.volu. v. Contrarium tenet Vincent.in d.c.ex tenore, vbi etiam Abb.& Fel. col. fin. Maria.autem in d.c.fraternitatis,col.xxiiii.diſtinguit, quòd aut potuit imputari parti cur ante non examinauit teſtes,cum de illo potuit eſſe aduiſata,& tunc non poſsit vlterius examinare: Aut verò nihil quod imputari poſsit parti cur prius teſtes non examinauit,& tunc poteſt teſtes examinare,vt per eum. Idem Petr.de Anchara.in clemen.ii.colum.iii. in fi.de teſti. & hoc etiam ſumitur ex mente Bald.in d.auth.atqui ſemel,colum.ii. Felin.in d.cap.licèt,col.xvii. verſi.i. Fallit. Salicet.in l. ſi quis teſtibus,colum.v.de teſtib. Homod.in cõſi.cxliii. colum.iiii.& ſeq.

Vndecimò fallit in teſtibus examinatis in iudicio nullo, quia eorum publicatio non impedit quominus alii teſtes recipi & examinari poſsint; vt per Rot.in antiq. deciſ.xlii.Alexan.conſi.ccxiii.in ii.nume.xii. verſi. Quò ad ſecundum.& hoc intelligit verum eſſe Marian. in d.cap. fraternitatis,colum.xxix. vbi nullitas iudicii pariter inficit etiam probationes, ſecùs, ſi non obſtante nullitate iudicii, probationes remanerent validæ & legitimæ,vt ibi per eũ,& pro iſta limitatione facit, quod habetur in prima limitatione.

Duodecimò limita in minore, qui beneficio reſtitutionis in integrum admitti poteſt ad producendos teſtes,etiam poſt publicationem obtentam , quicquid dixerit Din. qui contrarium tenebat in l.i.§.nuntiatio.ff. de oper.nou. nuntiat.& ita tenuit Innocen.in cap.auditis,de reſtitu.in integ. vbi etiam Abb.colum.fi.& Imol. colum.pen.Spec.in titu.de reſtitu.in integ.§.Vltimo videndum,verſi.quid ſi in cauſa.Bart.Imol. Alexan.Iaſo. & alii omnes in l.i. §. nunciatio. ff. de oper. nou. nuntiat. & idem Bart. in l. minor triginta annis. §. ſi omiſ-

ſam, vbi etiam Bald.ff. de minor. & in l.petendæ.C. de tempor. in integ. reſtitu. in fin. Guil. de Cuneo & ibi Bald. Angel.& Alexand.in l.vbi exigitur.§.i.ff.de eden. Bart. in dicta authen. at qui ſemel, in prima colum. in fin. de probatio.vbi etiam Salic.colum.i. & ſequen. qui ſublimitat. & Bal. colum.i. in cap. i. §. ſi enim domino, colum. fina. quid ſit inueſtitura. Paul. de Caſtr. in l. prima.§.editiones,in fin.ff.de eden. Socin. in regula cclxii. qui ſublimitat. Imol. colum.ii.Aretin. in dicto cap.fraternitatis,colum.xvii.& ſequen. vbi etiam Marian. colum. xxi. & iſtam dicit communem Claud. in rubr.ff.ſolu. matr.colum.i.in fin.& ſeq. Abb.in dicto cap.fraternitatis,colum.iii.in viii.caſu de teſtib.Socin. in regula ccccii ii. in xxvii. fallen. Aluarot. in cap. i.§. Item ſi vaſallus, de controu. inueſt. Capell. Tholoſ.& ibi Apoſtil. deciſio. ccxlviii. Felin. in dicto cap. fraternitatis, colum. v. qui ſublimitat. Declara, vt per Contar. in repetitione l.diffamari, nume. lxvii. & ſeq. C. de ingen. & manumiſſ. Et id quod etiam dicitur in minore, procedit in Repub. & Eccleſia, vt per Docto. ſupra allegatos,& Imol.in dicto cap.auditis. & Bart. & alios in dicto §. nuntiatio. Card. in dicta clem.ii. quæſtio.xvi.de teſtib.Abb.in d.cap. fraternitatis,colum.iii. in viii. caſu, Bald. in d.l.per hanc colum. antep.

Decimotertiò limita in maiore, qui haberet cauſam communē cum minore, qui reſtitutionem habuiſſet, vt non obſtante publicatione poſſet teſtes producere, nam idem poterit maior,qui cum minore cauſam haberet,ſi intereſſe eſſet indiuiduum,vt per Bald. in l. denique.§. ſed vtrum,in fi.ff.de minor.refert & ſequitur Marian. in d.c.fraternitatis,col.xxxii.Soc.in conſ.cx.col.ii.vol.iiii. Apoſtil.ad deciſ. Tholoſ.ccxlviii.

Decimoquartò limita in maiore, qui cauſam habet contra minorem reſtitutum aduerſus publicationem: quia & ipſe non obſtante publicatione poterit teſtes producere,quando omiſsio probationis minori fuit cauſa,vt maior teſtes non produceret,vt no.Bar. in d.l.i.§. nuntia-

nunciatio, in fi. & ibi Alex. in fi. ff. de ope. nou. nunt. Spe. in tit. de dilat. §. Videndum, verſi. In ſumma el I. Bart. & Bal. in l. pendente. C. de tempor. in integ. reſt. Imo. in c. auditis, in ii. col. de reſt. in integ. Aret. in d. c. fraternitatis, col. xxii. Maria. colum. xxxii. quicquid aliter dixerit Bal. in d. l. per hanc, in fi. col. & videtur de mente gloſſæ fin. in c. ex tenore, de teſtib. prout refert Iaſ. in l. admonendi, col. viii. ff. de iureiur. Quod ſi vna pars aliqua ex cauſa poterit nõ obſtante publicatione alios teſtes examinare, hoc etiam poterit facere eius aduerſarius. Soc. in conſi. cx. col. i, vol. iiii. & ſeq. Fel. in d. c. fraternitatis. col. v. deciſ. Neap. clxx. in nou. declarat.

Decimoquintò etiam maior reſtituetur ex generali cauſa propter iuſtam cauſam, vt per Inno. in c. vltra tertiam, in glo. in verbo nequibit, vbi etiam Bal. in c. intimauit, vbi etiam Io. Ana. & in cap. cum veniſſent, de teſtib. Card. in conſi. xxiii. Marian. in d. cap. fraternitatis, col. xxxii. Hippoly. in l. i. §. ſi quis vltrò, col. xii. ff. de quæſtio. Abb. in d. c. fraternitatis, col. iii. in viii. caſu. Et propterea dicit Bart. in d. Auth. atqui ſemel, colũ. iii. quod qui ignorabat tempore publicationis ſe teſtes habere poterit illos producere, non obſtante publicatione. refert & ſequitur Imo. in c. in cauſis, de teſtib. colũ. pen. & Aret. col. ii. declara tamen iſtud vltimum, vt per eundẽ Aret. in c. intimauit, col. iiii. eo. tit. Ex hoc ſequitur ꝙ hæres poterit reſtitui ex capite ignorantiæ propter regulam generalem ad teſtes producendos non obſtante publicatione, vt per Aret. in d. §. intimauit, col. vi. & propterea in caſibus in quibus ſententia lata retractatur ope reſtitutionis, vt quia ſit lata propter teſtes falſos, vt in caſibus notatis per Bar. & docto. in l. diuus. ff. de re iud. & per Canoniſtas in c. licèt cauſam, de proba. poterunt teſtes examinari, non obſtante publicatione, ita dicit Maria. in d. c. fraternitatis, col. xxxii. in prin. ita tenet Deci. in d. c. licèt cauſam col. xi. dicens, ꝙ vbi conceditur reſtitutio in integrũ, ceſſat timor ſubornationis, per dictum Innoc. & Bald. in c. vltra tertiam, de teſti. &

in

in d.auth.atqui ſemel in v.col.in v. fall. Contrarium te nct Alex.in d.l.diuus col.i.in iii.limitatione.

Decimoſextò limita, vbi princeps cõcederet per ſuũ reſcriptum facultatem examinandi teſtes,non obſtante publicatione,cum clauſula non obſtante,vel cum clauſula ex certa ſcientia:vt per Spec. in tit. de teſtib.§. ſatis vtiliter.in xviii.caſu Maria.in d.c.fraternitatis,col. xxxi.in fi.Soc.in regula cccciii.in xxxii.fall.Afflict. ſuper conſtit.fol.cclvi.col.ii.

Decimoſeptimò limita, vbi variatur vel cauſa, vel res,vel perſona,ita ꝙ exceptio rei iudicatę in vna non obſtaret in alia,quia ad alium finẽ ageretur, nam licèt eadem fiat probatio, & teſtes ſint publicati in vna inſtantia vel cauſa, in alia ſuper eadẽ probatione poſſunt illi vel alii teſtes examinari.c.veniens, & c. præſentata, de teſtib.Bar.in d.l.per hanc,circa fi.C.de appellat.& in l.ii.circa fi.C.de eden.in l.ii.§ i.ver.quæro quid ſi ille. ff.vi bon.rapt.Bal.in d.auth.atqui ſemel,colũ.ii. in vii. fall.Bart.in extrauag.ad reprimendum in verbo ſummariè colum.iiii.in fin.& ſeq.Abb.in d.c.veniens, in verſi. Iterum eadem glo.colum.iiii. Ang.in l. quædam tabularum.ff.de furt.Rot.in nou.deciſ.ccccxxxvii. Abbas in d.c.fraternitatis in vi.& vii.caſu Maria.ibi colũ. xxxiii. Claud.& Purpur.in d.l.ii.colum.pen.Fel. in c.per tuas, col.i.in fi.de teſti.Soc.in regula cccciii.in viii.fall. & in xxii.fall.& xxxviii.& xl.fall.Aluar.in c.i.§. Item ſi vaſallus,de controuerſ.inueſt.Ang.in d.authen. atqui ſemel,Soc.in conſi.cx.colum.i. volu.iiii. Fel. in d.cap. veniens,col v. Contrarium videtur tenere Ant.de But. in d.cap.fraternitatis,cuius opinionem ſequitur ibi Aret. col.vii.& in c.conſtitutis,eo.tit. An autem quando variatur modus facti, poſsit, non obſtante publicatione examinari.Fel.in d.c.fraternitatis,col.vii. Et quid ſi facta ſit probatio in petitorio,& in eo obtenta publicatio, an in poſſeſſorio poſsit fieri probatio publicatione non obſtante? Afflict.ſuper conſtit.fol.cclvi.col.i.

Decimooctauò fallit,quãdo teſtes fuiſſent examinati

in iudi-

in iudicio ſummario,quia poſſunt,non obſtante publicatione examinari in plenario.d.cap. veniens, vbi not. Aret.in ſummario,& in iiii.col.in vi.notab. Marian. in col.xxxiii.in d.c.fraternitatis. Aretin.in c.cum in tua,in ii.colum.in iiii.notab.de teſtib. Rot.in nou. deciſ. xliii. Abb.in d.cap.veniens,ver. Iterum eadem glo.& ibi Bal. & ibi etiam Feli.col.viii. Socin.in regula cccciii.in xli. fall.& xlii.& xliii. vbi declarat qualiter hoc intelligatur.Brun.in conſi.xcviii. Bart.in extrauag. ad reprimendum in ver.Summariè,colum.pen. Gual. in enunt. liiii. Afflict.ſuper conſt.fol.cclv.col.iiii.

Decimononò fallit,quando teſtes ſunt examinati coram arbitro,& non ſunt mortui,& aduerſarius non vult illas atteſtationes recipere. Bart.in d.auth.atqui ſemel colum.fina. de probatio.Cyn.in l. per hanc, in ii.oppoſ. C.de temp.appel. Alexan.in conſi.lxxxiii.colum.i.vol. iiii.& col.iiii.Purpurat. in l.ii.col. xix. C.de eden.Bart. in d.l.per hanc, circa fin.Lanfranc.in c.quoniam contra §. Teſtium depoſitiones,col.xii.de probat.Afflict.ſuper conſtit.fol.cclv.col.iiii.

Vigeſimò fallit,quando teſtes ſunt examinati coram iudice,& poſteà iudicium deducitur coram arbitratore. Maria.in d.c.fraternitatis,col.xxxiii.Roman.in rub. de arbitr.in x.col.Soc.in regula cccciii.in xvii. fall.

Vigeſimoprimò limita,quando teſtes primò ſunt examinati coram arbitratore, nam aut non ſunt examinati in forma iudicii, & tunc, quia nullam fidem faciũt proculdubio publicatione non obſtante poſſunt teſtes examinari,quaſi examen ſit nullum,vt dictum eſt in prima limitatione, & ꝙ examen ſit nullum & fidẽ non faciat. Bonifat.in clem.ii.colũ. iiii.de teſtib.not.Iac.Butrig. & Bart.in l.fi.C.de teſti. Aret.in c.præſentata,colum.ii.& ſeq.extra eo.tit. Si verò ſunt examinati teſtes in forma iudicii,& tunc,aut tenemus ꝙ coram iudice nullam fidẽ faciant,prout tenuit Abb.in d.c.præſentata,& Bal.& Barth.de Salic.in d.l fi.C.de teſti.Ant.de But.in c.quintauallis,col.xxiii.de iureiur.& tunc idem dicendũ eſſet,

quòd

quòd pulicatio non obſtet,& ita tenuit Maria.in d.c.fraternitatis, col.xxxiii. Si verò tenemus, q̄ teſtes examinati corã arbitratore in forma iudicii fidẽ faciant corã iudice, prout, ſi eſſent examinati coram arbitris, vt tenuit Iac.de But.in d.l.fi.C.de teſtib.& ſequitur ibi Bar. & Ant.de But.& Aret.in d.c.præſentata,& tũc,quantum ad hoc,an examinari poſsint publicatione non obſtante,dicendũ eſt,prout dictum eſt in proxima limitatione in caſu quando teſtes ſunt examinati coram arbitris. Lanfranc. in d.c. quoniam contra.§. teſtium depoſitiones,col x.& Butr.in d.c.præſentata.

Vigeſimoſecundò fallit, vbi perempta eſſet inſtantia in qua teſtes ſunt examinati,vel propter ineptam petitionem,vel per lapſum triennii de iure ciuili, vt in cap. examinata, de iudit. & in l.properandum.§.i. & §.cum autem.C.eo.tit.& ita tenet Petr. de Anch.col. iii.in cle. ii.de teſtib. Sed iſta fallentia eſt bona quòad caſum, q̃n inſtantia eſſet perempta,ex qua etiam atteſtationes eſſent infectę,& propterea inualidæ fuiſſent redditæ, ſecus ſi perempta eſſet inſtantia remanẽtibus validis probationibus,quia tunc non liceret poſteà publicatis atteſtationibus teſtes examinare.ita cõcludit Maria. in d.c. fraternitatis,col.xxx.& col.xxxv.in xxviii.fall.Imol.in cle.ii.col.i.in fi.de teſtib.vbi ẽt Card.in iiii. q. & in d.c. fraternitatis in vlt.qõ.Socin.in regula cccciii.in xxxix. fall.Alex.in cõſ.lviii.vol.ii.vide Afflict.declarantẽ fol. cclvi.col.i.ſuper conſti.reg.

Vigeſimotertiò limita in cauſa matrimoniali, in qua ẽt poſt publicatas atteſtationes licet adhuc examinare teſtes,vt in c.ſeries,& ibi no.gl.de teſtib.& ibi no.Aret. in ſumm.illius tex.& illud tenet idẽ Aret.in ſummario c.cũ in tua,eo.tit.Spe.in ti.de teſte.§.ſatis vtiliter,in ix. caſu.Abb.in d.c.fraternitatis,in iiii.col.Fel.col.vi. Maria.col. xxxv.in xxix.caſu.Bouer.in ſing. in verb. teſtis ſing.liii.Petr.de Anch.clem.ii.col.iii.& ibi Imol.etiam colum.pen.Abb.in c.cauſam matrimonii,in ii. notab.de teſtib. Lanfranc. in d. cap. quoniam contra.§. Teſtium depoſi-

depoſitiones,colum xiiii.Angel.in §.quia verò,col.iii. ver.Vlterius oppono,de teſtib.& in authē.at qui ſemel, col.i.de probat.Abb.& Fel.in c.ſeries,de teſtib. Bald.in auth.nunc ſi heres,in i.col.C.de litigioſ.Abb.in c.ſicut literis,de ſponſal.Iaſ.in conſi.xv.lib.iii.vbi * de communi opinione teſtatur.Soc.in regula cccciii.in xv. fal. & fall.xxxvii.& Abb.in c.atteſtationes, de deſponſat. impub. Idem quando agitur de probatione matrimonii ſpiritualis.glo.in c.præſens clericus.xx.q.iii. Fel.in d.c.fraternitatis,col.vi.apoſtil.ad Abb.in eo.c. Felin.in c.primo,col.i.vt lit.non conteſt.& in c.cauſam, col.i.de probatio. & in rub.de ſponſal.col.iii.in iii. ſpeciali Rui. conſi.cxxx.col.fi.vol.iiii.declara tamen & intellige hāc limitationem,vt per Abb.in c.iurauit,col.pen. & fin.de probat.Bonif.de Vitel.in clem ii.col.fi.de teſtib. Iaſ.in conſi.xv.vol.iii.Soc.in regula ccccііі.in xlvi.fall.Fel.in c.lator,col.iii.verſi.Secunda declaratio. de re iud. & in d.c.ſeries,col.fi.de teſtib.vbi hoc tenet indiſtinctè & in c.conſtitutis,el ſecundo de teſtib.

Item limita & declara,vt per Aret. in d.c. conſtitutis, el ii.col.fi.& Fel.ibi. Itē vt per Hippol.in ſing.cxxviii.

Item,vt per Fel.in c.fi.col.v.de iudic.& vbi generaliter agitur de periculo animarum,non obſtat publicatio.Felin.in d.c.fraternitatis,col.iii.

Vigeſimoquartò fallit,vbi poſt publicatas atteſtationes fieret examinatio teſtiū de conſenſu partium.Abb. in d.cle.ii.in verbo producere.Io.And.in d.c.fraternitates,in fi.& in c.præſentata,de teſt.Bart. in d.auth.at qui ſemel.col.fi.in vlt.q.de probat.& ibi Bal.in i.col.in iiii. fall.Sal.col.ii.Bar.in l.per hanc.in fi.C.de temp.appell. Ang.in d.§.quia verò,col.iiii.verſi.Item oppono ad idē in fi.Imol.in d.c.fraternitatis,col.ii.& ibi Mari. colum. xxxv.in xxx.caſu.& in xxiiii.col.Alex.in l.i. col.iiii.in prin.ff.de feriis.Soc.in regula.ccccііі.in iiii.limi.Alua. in c.i.§.item.ſi vaſallus, de controuerſ. inueſt. Afflict. ſuper conſt.fol.255.col.iii.in fi.& ſeq.

Contrarium tenet Ang.in d.auctē.at qui ſemel, col.

ii.Immo.

ii.Immo etiam ſi conſentiat pars contra quam teſtes producuntur tacitè non opponendo,hoc ſufficit. Imol. in d.clem.ii.col.pe.in fi.Abb.in c.cùm contingat, colũ. pe.de offi.deleg.Fel.in d.c.quoniam contra, col.x.in c. paſtoralis.col.fi.de exceptionib.Cor.in conſi.xxvii.col. iii.vol.iii. Anto.de But.in c.in cauſis,in fi.col.& in c.vltra tertiam in v.col.& in repet.d.c.fraternitatis.colum. xxiiii.vbi etiam latè Fel.col.iii. & ſeq. vbi etiam tenet Io.And.& Mari.in col.fi.Fel.col.iiii.Iaſon in l. patre furioſo,col.iiii.ff.de his qui ſunt ſui vel alien. iur.& in l. certi conditio.§.quoniam col.v.ff.ſi cert.pet.Afflict.ſuper conſt.fol.cclv.Aymo.in conſi.lxv.col.i.

Contrariũ Aret.in d.c.fraternitatis, col. xiii. de teſt. Beltrand.in conſi clxvii.col.ii.vol.iii.Immo ſi iudex detulit productioni teſtium parte non appellãte, hoc ſufficit,vt per Alex.in conſi.lxxxiii.col.pe.vol.iiii.

Vigeſimoquintò fallit, vbi atteſtationes ſunt deperditæ, quia paria ſunt non eſſe, & non apparere, vt eſt tex.in c.fi.de probat.& ibi not.& iſtud voluit Bar. in d. auth.at qui ſemel.col.fi.Specu.in tit.de teſt.§.ſatis vtiliter,in fi.col. Inno.in c.conſtitutus,de teſt.Bal.in l.veluti.ff.de edendo.& in d.auth.at qui ſemel,col.ii.in vi.fal. Bal.in d.l.per.hanc.in pe.col.Abbas ĩ d.c. fraternitatis, in iiii.col.in v.fal.& ibi Imo.col.ii. in fi. & Maria.colũ. xxxv.in 32.caſu.Petr.de Anchar.& ibi.Bonifa.in fi.col. in iiii.fal.Fel.in d.c.per tuas,colũ.i.in fi.Soci. in regula ccccciii.in ix.fall. Aluarot.in c.i.§.Item ſi vaſallus.de cõtrouer.inueſt.Hippoly.in rub.de probat.col.lxx.hoc declara,vt per Milleum.in pract.criminali.fol.54.col.iiii. & Afflict.ſuper conſt.fol. 225.col.iiii.

Vigeſimoſextò fallit. Nam iudex etiam publicatis atteſtationibus teſtes repetere, vel interrogare poteſt, qui obſcurè depoſuerunt,quod debet facere ex officio, non ad partis inſtantiam.glo.in c.cùm clamor.& cap.per tuas,vbi etiam Inno.de teſt.Vide ibi Aret.col iii.cap.in præſentia,in glo.in verbo poſtquam.in c.cùm Io.de fid inſt.& in §.quia verò,vbi Bart.& Angel.in auth.de teſt.

Ant.

Ant.de But. Imo.& Fel.in d.c.per tuas.Bart. in l.iiii.§. hoc autem iudicium.in iii.q.de dam.infect.Imo.Abb.& Fel.in d.c.cum clamor.Fel.in c.cum à nobis, col. iiii. de teſt.& in d.c.cùm clamor,co.i.Bar.in l.repeti.ff.de quæſtio.Fel.in d.c.fraternitatis,colum.vi.vbi etiam Maria. Soc.colum.xxxv.in xxxiii.caſu.Feder.de Senis in conſi. cclxii.Bald.in auth.atqui ſemel,colum.ii.C.de probat. in l.fin.in ii.lect.de petit.hæred.Alex.in conſi.xcii. col. pen.vol.v. Oldendorp.in libel.iur.& æquitatis in thomo.ii.fol.lxxv.Card.in d.clem.ii.de teſt. Aret. in l.ii.ff. de duob.reis.Lanfranc.in d.c.quoniam contra,in §.Teſtium depoſitiones col.xi.Corn.in conſi.clxxxv.col.fin. vol.iii.Soc.in regula cccciii.in x.fall.& fallen. xlviii. & ſeq.Hipp.in l.i.§.ſi quis vltro.col.x.de quæſtio.Alex.in conſi.cxxxv. vol.vi.col.ii.vbi plus addit, hoc fieri poſſe per iudicem,etiam poſtquàm pars hoc petiit, licèt non teneatur facere ad ſuam inſtantiam, poteſt tamen facere hoc ex ſuo officio,etiam poſtquàm pars hoc petiit, & idem voluit Paul.de Caſt.in conſi.ccxlvi.in i. parte incip.In caſu de quo quæritur. Quinnimo Specu.in titu. de teſte.§.ſatis vtiliter,verſi.quid ergo ſi ego peto,tenet quòd de cõſuetudine iudex iſtud faciat,& facere debeat etiam ad partis inſtantiam, & teſtis addat rationem ſui dicti.& iſtam limit.etiam tenet Hippol.in conſi.xxxix. col.iii.& in conſi.xliii.colum.v.& in conſi.lx.colũ.iii. & in conſi.lxxiii.colum.ii.Et facit,nam iudex vbi videt dicta teſtium obſcura, poteſt teſtes iterum interrogare pro declaratione eorum,quæ obſcurè depoſuerunt.Angel. & Imol. in l. inter ſtipulantem. §. ſi Stichum. ff. de verb.oblig.per Bart.in l.ii.§.creditum,in fi.ff.ſi cer.pet. etiam inſtante parte,vt per Hipp.in d.l.i.§. ſi quis vltrò colũ. xiiii.ff. de quæſt. Quando dicantur obſcurè depoſuiſſe.Fel.in c.cùm clamor,col.fi.de teſtib.

Vigeſimoſeptimò fallit, vbi articulus eſſet ita cõfusè poſitus,quòd aduerſarius ex eo plenè inſtrui aut plenè informari non potuiſſet,ita tenet glo.in cap.iurauit, in vna ſol.& ibi Abb.circa fi.vbi etiam Felin.de probatio.

Innoc.

Innoc.in c.ex tenore,de teſti.& ibi ſequitur Anto.But. Abb.Imol.& Fel.poſt glo.in c.ſi teſtes,in §. ſi. vbi etiam Dominic.iiii.q.iii.Ant.de Butr.in c.ſeries,in vlt. colũ. de teſti.& ibi Feli.in ſi.& Ant.in d.c. fraternitatis, colũ. xxvi.& ibi Imol.colum.pen.& Marian.colum. xxxv.in xxxiiii.caſu de teſti.Io.And.in addit.Spec.in tit. de teſte.§.ſæpe in i. col in verbo de falſitate, quem refert & ſequitur Ant.de Butr.in d.cap.ex tenore,in vlt.colum. verſi.plus dicit.Apoſtil.ad Abb.in d.c.fraternitatis. colum.v.ver.Item publicatis.Petr.de Anch. in clemen.ii. colum.iiii.de teſt.declara,vt per Felin.in cap.ex tenore, colum.ii.de teſti.

Vigeſimooctauò fallit,vbi teſtes eſſent examinati ad perpetuam rei memoriam:quia eorum publicatio, non obſtat quo minus teſtes in iudicio ordinario examinari vel repeti poſſunt.gloſ.in auth. ſed & ſi quis.C. de teſt. Specu.in tit.de teſti.§.ſatis vtiliter,in xvii. fall. Ant. de Butr.& ibi etiam Abb.in xvi.fall.& ibi Marian. colum. xxxv.in xxxvi.caſu,vbi etiam Imol.colum.fin.in d.cap. fraternitatis, Soc.in regula cccciii.in xxxiii. fall. Bald. in l.ſi quis teſtibus.C.de teſti.in ſi. colum.ii.& ibi etiam Salic.hoc idem voluit, dicentes quòd licet poſt publicationem teſtes examinare, quando examinantur ad illũ effectum,vt quia primò examinati ſunt ad præparationem litis, nunc verò ad deciſionem cauſæ, & allegant cap.veniens el ii.de teſti.& idẽ voluit Nico. de Mathar. in d. authen.ſed & ſi quis. Oldendorp. in libell. iuris & æquitatis thomo ii. fol. lxxvi. Contrarium ſumitur ex mente Spec. in titu. de teſte.§.nunc tractemus, verſi. aliàs,& hoc etiam ſummitur ex mente Abb.Imol. Aret. & Felin.in c.ſignificauit,de teſt. dum reſpondent ad doctrinam Specu.in loco præallegato. & contrariam etiã opinionem tenuit clarius Bald.& Sali.in d.auth.ſed & ſi quis.C.de teſti.& ibi etiam Paul.de Caſt. & iſtam opinionem dicit veriorem Aret.in d.c.fraternitatis, col.xi. ſed Aret.ibid.in vii.colum.notabiliter diſtinguit, concordãdo opiniones,quæ diſtinctio ſummitur ex not.per

Doct.in dicta auch.ſed etſi quis.

Vigeſimononò fallit, vbi poſt publicatas atteſtationes quis vellet probare contrarium per euidentiam facti iunctis teſtibus,ita dicebat Vinc.in c.cauſam matrimonii,de probat.Bald.in l.ſi quis teſtibus. C. de teſt. in fi.q.vbi allegat Spec.in titu.de probát.in §. videndum, verſi. hoc quoque. ſed Specu.hoc non dicit,idem tenet Salic.in d.l.ſi quis teſtibus.colum.pen.in fi. Idem tenet Marian. in d.c.fraternitatis,col.xxxv.in xxxvii. caſu,& ibi etiam hoc tenet Fel. colũ.vii.Rom.in l. ſi verò.§.de viro,in xxxi.fall.ff.ſol.matr.Petr.de Anch.in c.cauſam, de teſt. Apoſtill. ad Abb.in d c. fraternitatis, Flor.in l. qui ſeruum.ff.de interrog.actio.in fi.princ.Soc. in regula cccciii.in xix. fall Hippoly.in rub.de probat. colum. xxxiiii.Caſſan.in conſuet.fol.lxxii.col.iiii.Tiraquel. de retract.fol.clxxi.Gram.conſi.ciu.xliiii.colũ.i. Sed Abb. declarat qualiter hoc intelligatur in c.cauſam matrimonii,in ii.colum.in glo.in verbo matrimoniali, de proba. ſequitur Aret.in d.c.fraternitatis,colũ. xx. de teſti. vbi etiam Feli.col.vi.

Trigeſimò fallit,vbi teſtes examinati & publicati depoſuiſſent de peritia artis, quia non obſtante publicatione, alii teſtes peritiores in contrarium examinari poſſunt, quia ſunt magis iudices, quàm teſtes. Bald. in cap.propoſuiſti,in fi.de probat. & ibi clarius Dec. colũ. vi.& etiam Barbat.& Fel.col.pen.Ioan. de Ana. in cap. ſignificaſti, colũ.x. de homic.idem tenent Bald.Abb. & Imol vbi etiam Aret.colũ.i.in cap. cauſam matrimonii, de probat.Fel.in d.c.fraternitatis,colũ.vi. & ibi Marian. col.xxxv.& ſeq.in xxxiiii.caſu. Corn.in conſi.xxvii.colum.iiii.volu.iii.Lanfran.in d.cap.quoniam contra, colum.xiiii in §. teſtium depoſitiones. Appoſtil. ad Abb. in d.c.fraternitatis,Soc.in regula ccccııi.in xxxvii.fall. Hippoly.in l.i.§.ſi quis vltrò,in x.col.ff.de quęſtio.& in ſing.ſuo lxvi.Fel.in c.cauſam, colum.i.in fin. de probat. Affict.ſuper conſti.fol.liii.col.iiii.

Trigeſimoprimò fallit, vbi poſt publicationem produceretur

duceretur inſtrumentum,& cum inſtrumēto teſtes,quia tunc teſtes admittuutur etiam facta publicatione, vt eſt tex.ſecundum vnam lect.in c.ſeries,de teſtib.& ibi not. Ant.de Butr.Imol.& Aret.col.antepen.& Fel. & Rom. in rub.ff.de arbitr.colum.xiii.Maria.in d.cap. fraternitatis,col.xxxvi.in xli.caſu.Feli.ibi col.vi. & idē in c.ii. colum.antep.in vii.intellectu.iii.concluſ. de probatio. Lanfranc.in d.cap.quoniam contra.§.teſtium, col. xiiii. Alexand.in conſi.xlvi. colum.fi.volu.vi.& in l.certi conditio.§.quoniam.ff.ſi cert.peta.& in conſi.ccxiii. col. fi. volu.ii.Ant.de Butr. & ibi Aret. col.i.in verſi.iii. loco, de probat. Appoſtil.ad Abb.in d.cap.fraternitatis. Appoſtil.ad deciſ.Tholoſ. ccclxxiii. Soc. in regula ccccciii. in x.fall.Rom.in ſing.lxxxi.Aymo.in conſi.lxv. col.i.& dicit Bald.in d.l.ampliorem,in fin. quòd ad comprobationem inſtrumenti,& notarius & teſtes examinari poterunt non obſtante publicatione. Appoſtil. ad Abb. in d.c.fraternitatis,& appoſtil.ad Bart.in d.auth.atqui ſemel. Afflict. ſuper conſt.fol.cclv.col.iiii. Declara duobus modis,vt per Pariſ.conſi.cxxii col.fin.volu.i. Idem ſi tantùm inſtrumenta ſine teſtibus producentur, Milleus in pract.criminali fol.xlix.col.i.

Trigeſimoſecundò fallit quando tertius admitteretur ad cauſam pro intereſſe ſuo, quia etiam poſt publicatas atteſtationes inter partes principales poteſt tertius teſtis examinari, ita videtur velle tex.in cap. conſtitutis in præſentia,& ibi not.Abb.de teſt.Specu.in tit. de teſti.§.ſatis vtiliter,colum.i.verſi. quid ſi à ſentētia. Maria.in d.c.fraternitatis, col.xxxv.in xliiii. caſu.Feli. ibi col.vi.Caſſanæ.in conſuet.fol.ccxxii.col.iii.Felin.in cap.veniens,el ii col.vii.de teſt.& in c.qualiter & quando,col.vi.de accuſ. Oldendorp.in libel.iur. & æquitatis t homo ii.fol.lxxv.Afflict. ſuper conſt.fol. cclvi. colū.i. Imol.in c.cum ſuper, colum. antep. de re iud. Idem tenet,quando ignoraſſet cauſam agi,ſecus ſi ſciuiſſet. Idē Pariſ. dicit diſtinguendo inter ſcientem & ignorantem in conſi.cvii.col.fina.volu.i. & in conſi.cv.col.iii.volu.i.

Anto.de Butr. ibi diſtinguebat. Sed eius diſtinctionem impugnat Imol.in caſu præalleg. Innoc.verò in d. cap. cum ſuper,de re iud.tenebat contrarium,& Bald.in authen.nunc ſi ſecus.col.i.in princ.C.de litig.Angel.in l. ſi ſuſpecta,in i.colum.in fi.ff.de innoffi.teſta.qui tamen primam opinionem tenuit. Bart. in l. ſi perluſorio.§. i. ver. Secundò videndum.ff.de appel. Abb.in cap.veniẽs, el ii.colum.iii.de teſti.& Felin.colum.iii. Bald. in d.l.ſi ſuſpecta.Imol.in l.ſi ab exequutore,col. vii.in §. fin. de appell.& in cle.cõſtitutionem,colum.vii.de electio. vbi dicit præiudicare terminum peremptorium ſecundo, ſi ſciuit cauſam agi, & non alias, & idem videtur ſentire colum.xxi.in eadem clem. Poſſent fortaſſe concordari opiniones,quòd aut tertius comparet & aſsiſtit liti, & tunc non poſsit publicatis atteſtationibus teſtes examinare,ſicut nec principalis poterat, & procedat prima opinio. Aut principaliter comparet pro ſuo intereſſe, & litem non proſequitur principaliter,& tunc non obſtante publicatione per alterum obtenta,quaſi res inter alios acta ſibi nõ obeſt.& iſta diſtinctio ſummitur ex no. per Ang.in l.ab exequutore.§.fi col.ii.ff.de appel.publicatio tamen obtenta per tertium non excludit principalem.Felin.in c.conſtitutis,de teſt.

Trigeſimotertiò fallit in cauſa criminali in qua teſtes recipiuntur,etiam publicatis atteſtationibus.Bar. in l.i.§.fi.ff.de quęſt.in l.diui fratres.ff.de pœn.in l.reus. §.vnius.ff.de quæſt.Abb.in c.ſuborta,de re iud.col.fi.in d.cap.fraternitatis in xv.fall.de teſtib.vbi etiam Maria. colum.xxxvi.in xlv.caſu.Imol.in clem.ii.colum.pen.de teſt.Guid.Papæ ſing.cccxv. Bouer. in ſing. in verbo teſtis,ſing.xlvii.Soc. in regula cccciii.in vi. fall. Sed iſta limitatio poteſt intelligi duobus modis, vel in accuſatione,vel in inquiſitione quantum ad accuſationẽ,quia duæ poſſunt fieri conclusiones ex mente Bar. in l.ii.§.ſi publico,in verſi.Vlterius.ff.de adult.Prima eſt,ꝙ in cauſa criminali poſt publicatas atteſtationes non poteſt fieri examinatio teſtium ad partis inſtantiam, ſed tantũ

iudicis officio, etiam ad defenſam accuſati vel ad eius innocentiam probandam & ita etiam declarat Bart. in d.auth. Atqui ſemel,col.fi.& Bal.col.i.in ii.fall.Ang.in l.ſi vacantia,in repet.circa medium.C.de bon.vac.Ioan. And.in regula nullus pluribus de reg.iur. in vi. in mercurialibus circa fi.Imol.in c.cum clamor,de teſt. Bal.in l.ea quidē col.ix.in fi.de accuſ.& hæc opinio eſt ✱ cõmunis,ſecundum Aret.in d. cap. fraternitatis. ſed Anto.in d.c.col.xii.tenet,ꝙ ad defenſam etiam inſtãte parte teſtes examinari poſſunt,& idem in c.ſed clamor,colum.ii.de teſt.vbi etiam Feli.col.pen. Secunda concluſio elicitur ex dictis Bart. in d.§. ſi publ. ꝙ ad offenſam teſtes poterunt examinari, etiam publicatis atteſtationibus ex officio. Idem Bal in l.quædam,in fi. princ.ff.de eden.Soc.in conſi.cclxxiii.colum.pen.vol.iii. Maria. in d.c.fraternitatis,col.xxxv.in xxxiii.caſu. Feli.in c.cum clamor,colū.pen. de teſt.Ang.in tract. malefi. in verbo comparent dicti inquiſiti & negauerunt totum, circa fi.nu. xix. & in verbo Qui iudex dictū proceſſum publicauit. Afflict.ſuper conſt.fol.liii.col.ii.

Contrarium ſentit Abb.in d.c.ſuborta,de re iud.Bal. in l.presbyteri,in i.col in fi.C.de epiſ.& cler. Hoſtiē. & Anto.de Butr.in d.c.cùm clamor. Salic.in l. fin. in vlt. col.C.de quæſtio.Areti in d.c.fraternitatis, col.xii. licèt in c.cùm clamor,col.ii.nihil firmet. Hippoly. in l.i. §.fi.col.ii.ff.de quæſtio.& Feli.videtur hoc tenere in fi. col.in d.c.cùm clamor.Aluarot.in c.i.§. Item vaſallus, col.i.de contro.inueſt.Hippoly.in pract.§.ſequens quæſtio.col.i. In inquiſitione verò eſt diſtinguendum:quia, aut aliquis promotor litis aſsiſtit qui litem proſequitur,& iſto caſu dicēdum eſt,prout ſupradictum eſt, ſtante accuſatione in præcedenti concluſione Bart. in d. auth.atqui ſemel col. fina. C. de probat. Anto. & Ioan. And.in c. qualiter & quando,de accuſ.Bal.in l. ea quidem,col.iv. eod.tit.Specu.in tit.de inquiſit.§.Viſo, ver. Sed nunquid publicatis.Feder. de Senis in conſi. cclxii. Soc.in regula cccciii.in vii. fall. Si verò nullus promo-

tor litis vel pars illa litem proſequitur, tunc proculdubio iudex poteſt teſtes, etiã poſt publicatas atteſtationes examinare, vt not. in d.c. cum clamor, per Abb. Aret. & Feli. col. ii. Ioan. And. & Anto. de But. in d.c. qualiter & quando. Bart. in d. authen. atqui ſemel, col. fin. in iii. fall. C. de probat. vbi Ang. col. ii. & etiã Salic. in ii. col. verſi. Item fallit. Feder. de Senis in conſi. cclxii. Ioan. Andr. in c. vt officium, de hæret. in vi. Archidia. in c. ſuper hoc, in fi. eod. tit. Bald. in l. eos. §. ſi quid autem, in fi. C. de appel. Imol. & Petr. de Anchar. in clem. ii. de teſti. col. iii. Aluar. in c. i. §. Item vaſallus, de controuer. inueſt. Soc. in regula cccciii. in 50. fall. Et propterea dicitur, ꝙ in cauſa hæreſis publicatis teſtibus licet alios examinare. Archid. in d.c. per hoc. in fi. & Ioan. And. & Domi. in c. vt officium, eo. titu. Soc. in regula cccciii. in xi. fall. Aluarot. in d.c. i. §. Item vaſallus. Fel. in d.c. fraternitatis, col. vii. & ex iſta limitatione & proximè dictis ſequitur alia limitatio, quæ talis eſt.

Trigeſimoquartò fallit, nam iudex poteſt ex officio teſtes examinare, etiam poſt publicatas atteſtationes, vt not. in c. cùm clamor, de teſt. glo. in c. per tuas, eodem & ibi Feli. colum. iii. in fi. Feder. de Senis in conſi. cclxii. Ioan. And. in c. vt officium, de hæret. in vi. Archid. in c. per hoc, in fi. eo. tit. Maria. in d.c. fraternitatis, colum. xxxviii. in xxxvii. caſu de teſt. Guid Papæ q. lxxii. Soc. in regula cccciii. in xliiii. fall. An autem hoc teneatur facere ad inſtantiam partis vel tantum ex officio, dic vt in fall. xxvi. ſuprà dictũ eſt, vide Soc. in regula cccciii. in xlviii. & ſeq. fall. Et maximè hoc debet facere in beneficialibus, & pręcipue curatis, in quibus etiam partibus, contradicentibus & inuitis poteſt teſtes recipere propter periculum animarum. Ioan. And. Hoſt. Ant. de But. & Fel. in c. ad petitionem, de accuſ. Maria. in d.c. fraternitatis, col. xxxvi. in xlvii caſu. Ioan. And. in c. cum inter, de conſuet. nam in beneficialibus iudex ſupplet ex officio. c. cum nobis olim, el i. & ibi glo. in verbo ex officio, de elect. in c. oblatæ, de appel. vide Guid. Papæ qui

declarat

declarat in ſua quæſtio.xxiiii.

Trigeſimnquintò fallit in Papa, qui poteſt etiam publicatis atteſtationibus teſtes examinare: & ita voluit Hoſt. Ioan.And.Anto.de Butr.& Fel.in c. ad petitionē, de accuſ.& ponit Maria.in d.c.fraternitatis, col. xxxvi. in xlvi.caſu. qui plus addit, idem eſſe in quolibet alio non recognoſcente ſuperiorem, vt ibi per eum. Sed iſta limitatio eſt indubitabilis, quia ſi iudex quilibet inferior hoc poteſt, vt ſuprà dictum eſt in præcedenti limitatione, cur non hoc poterit & Papa & quilibet alius princeps? & hoc etiam conſiderant Docto.in locis proximè alleg.

Trigeſimoſextò fallit, vbi pars petens publicationē fuiſſet proteſtata, quòd intendebat etiam poſt teſtes examinare, ita tenet glo.fi.in c.cum in tua, de teſtib. vt ibi Ioan.And.& in c.ſi teſtes.§.fin.iiii.q.iii. Sed ſecundum Anto.de Butr.in d.c.fraternitatis, hoc procedit, quando altera pars non contradixiſſet, aliàs ſecus, & ita Abb.ibi in d.c.cum in tua, & Aret.col.v.Ioan. & poſt eum Abb. in ii.col.in c.ex tenore, de teſti.per Maria.in d.c.fraternitatis, col.xxxvi.in xlviii.caſu, & in xxiiii. col. in fin. Lanfranc.in d.c.quoniam contra.§ teſtium, colū.xii. in fi.& ſeq. Iſta limit.poſſet eſſe vera, tenendo quòd publicatio abſque eo quòd didicita ſint teſtificata impediat productionem teſtium, nam illud non procederet, vbi tempore publicationis pars eſſet proteſtata, quòd remaneret ſibi ſaluum ius producendi teſtes.

Trigeſimoſeptimò fallit, ſi conſuetudo loci hoc admitteret, ꝙ etiam ſtante publicatione teſtes poſſent examinari, quia valet talis conſuetudo, ita voluit Anto. de Butr.& Imol.in cap.ſeries, de teſt. Ioan. And. in addit. Specu.in titu.de excep.§.dicto.col.v. ver. ſed nunquid. licèt hoc non dicat ibi Ioan.And.ſecundum Abb. in d. c.ſeries, vbi tamen ipſe in fi.tenet illam opinionem. Roman.in ſing.cclxxiiii.Maria.in d.c. fraternitatis, colū. xxxvii. in ſi. caſu. Soc. in regula cccciii. in xii fallen. Appoſtil.ad Abbatem in d.c.fraternitatis, col. v. verſi.

Item publicatis, & Bald. in d.l.per hanc. C. de tempo. appel. Contrarium,glo.in c.per tuas,in glo.fi.de teſt.& ibi Felin.col.fi.& in d.c.fraternitatis,col.vii.

Trigeſimooctauò fallit ſecundum cautelam Bal.in l. ampliorem,in fi.princ.C.de tempo.appell.quando pars nomina teſtium daret iudici, & poſteà ſe abſentaret, quia teſtes põt iudex euocatos ad ſe examinare.quod dictũ Bal.refert & ſequitur Rom.in conſi.cccclxxix. & in repet.rub.de arbit.colum.xi. verſicu. Item habeas, vbi etiam iſtud dictum reſtringit.Barba. in cap. ad petitionem,in iiii.colum.in verſi.vlt.not. de accuſ. Alexan. in l.iiii.§.hoc autem iudicium.colum.iii.de damn. infect. Cæpol.in caut.clxviii.Alexand.in conſi.ccxxxiiii.volu. vi. Lanfranc.in d.cap, quoniam contra.§. Teſtium col. xiii.Soc.in regula ccccii.in vlt. fall. Hippoly. in l.i.§.ſi quis vltrò,colum.iii.ff.de quæſt. & in conſi. xxxix. nume.xiiii.vol.i.in conſi.ccccii.nu.xxvii.& in conſi.lx.nume.xix.& in conſi.lxxiii.nu.xxii.& ſeq.Socin. in regula ccccii.xxix.fall.Iaſ.in l.vbi pactum,col.v.C.de tranſac. Hippoly.in practica.§.Frequens,colum.v. & in rub. de probat.col.xiiii. Declara,vt per Aymo.in cõſi.cxxxiiii. colum.i. & ſequen. Ruin.conſi. xxx.colum.i.volu. iiii. Contrarium, Rom.in dicta l.iiii.§. hoc autem iudiciũ, in ii.colum.Felin. in dicto cap. fraternitatis, colum. vi. Marian.colum.xxxvii.in liii. fall. Appoſtil.ad Abbatẽ in d.cap.fraternitatis,Afflict.ſuper conſtit. fol.liii.col. ii.& ſequen.

Trigeſimononò fallit, vbi teſtes examinati depoſuerunt ſe nihil ſcire,quia etiam poſt eorum publicationẽ alii teſtes ſuper eiſdẽ articulis poterunt examinari, vt not.Iacob.de Beluiſ.per illum tex.in c.i.§.i.quid ſit inueſt.in vſib.feud.& ibi ſequitur Rayn. Nicol. de Neap. Mart.de Laud.Aluarot.& Card.Alex.& Soc.ponit regula ccccii.in ii.limit.Cõtrariũ tenet ibi Bal.Io. Andr. & Ant.de But.in d.c.fraternitatis,vbi ẽt Aret.col.iiii.& Fel.col.v.Apoſtil.ad Bar.in d.auth.atqui ſemel,ĩ verbo dubitatur,& idẽ colligitur ex dictis Bal.in d.c. fraternitatis,

tatis,in pen.col.ver.Breuiter.& ex dictis Bart. in auth. atqui ſemel,in iiii.col.in verſi.quæro vtrū teſtis poſsit. Alex.in l.veluti.§.hæc vox.ff.de edend.

Quadrageſimò fallit,vbi licèt dati eſſent articuli,tamen deſuper nulli eſſent teſtes producti,quia tūc ēt publicatis teſtibus ſuper eiſdē articulis poſsūt examinari: d.gl.in c.cām,el ii. in gl.i.de teſtib.& ibi Laurēt.Tancredus,Hoſt.& Abb.in d.c.fraternitatis,colū.v. in vlt. fall. poſt Ant.de Butr.ibi Bal.in d.auth. atqui ſemel,colū.ii. Corn.in conſi.xxvii.col.iiii.ver.iii.vbi adducit bonas rationes,& Soc.in d.regula cccciii.in ii fall. Alex. in cōſi. lxxxiii.col.ii.vol.iiii.Fel.in c.cum veniſſent, col. fin.de teſt.Soc.in regula cccciii.in xxxiiii.fall.

Quadrageſimoprimò fallit, nam ſi teſtis examinatus ſuper negocio principali deponat ſe nihil ſcire,pōt etiā poſt publicationem examinari ſuper publica voce & fama.Io.And.in addit.Spec.in tit.de teſtib.§. nūc vidēdū, in vlt.addit.Fel.in d.c.fraternitatis,col.v.in fi. & ſequē. Aret.in c.cauſam,col.iiii.de teſt.& in d. c. fraternitatis, col.pe.& ſeq.& ibi Imol.col.itē pen.Nec mirū, quia videntur ſuper diuerſis deponere. pro quo facit, nam teſtes qui depoſuerunt ſuper aliquo acceſſorio, non prohibentur etiam poſt publicationē deponere ſuper principali. Aret. in cap.de teſti.colum.iii. de teſt. quod declara,vt per Alexan.in conſi.vi.colum.iii.volu.ii.quando teſtis ſimpliciter iuraſſet dicere veritatem ſuper articulis & tota cauſa, quia tunc ſuper eo quod eſt articulatum nullo modo poſſunt amplius examinari. Ang. in conſil.clv.colum.i. Hippoly.in ſing.DCXXIII.Fuit dictum Imol. & Anto.de Butr. in dicto cap. fraternitatis. Corn. in conſi. xxvii. colum.penult.volu.iii. Intellige tamen & declara ſecundo loco præceddntem principalem concluſionem & limitationem, vt per Aret. in d. cap.de teſt.col.iiii.

Quadrageſimoſecundò fallit, vbi reus non fuit admiſſus ad ſuā intentionē probandā, vel ex cōſenſu partium, vel ex iuris diſpoſitione, niſi poſtquàm actor

plenè

plenè probaſſet ſuam Intentionem,quia tūc dato, quòd teſtes actoris eſſent publicati,adhuc reus poſſet probare ſuam intentionem per teſtes.Bal.in c.i.§. Item ſi vaſallus,de controu.inueſt.refert & ſequitur Soc.in d.regula cccciii.in iii.limit.per l.officium.ff. de rei vendic. ſed limitatio probatur per illam legem, quam quidem limitationem ego non credo veram, ſi didicita eſſent teſtificata per eum.

Quadrageſimotertiò fallit, vbi quis vellet impugnare dicta & perſonas teſtium ſimul,quia illud facere poſſet publicatis atteſtationibus,vt not. Bar.poſt Nicol.de Matth.in d.auth.atqui ſemel,colum.pen.& ibi Paul. de Caſt.col.ii.Signorol.Homod.in conſi.ccxli.in fi. Aret.in c.licèt dilectus filius,col.iiii.de teſt.Pet.de Anch.in cle. ii.col.iii.eod.tit.Imol.in d.c.fraternitatis,col.pen.Lanfran.in d.c.quoniam contra.§.Teſtium,col.xiiii.Soc.in regula cccciii.in xiiii.fallen. Sed iſta limitatio videtur mihi eſſe eadem limit. cum limitatione ſuperius poſita in x.limitatione.

Quadrageſimoquartò limita , quando quis legiſſet atteſtationes perfunctoriè,non diligenter & plenè,quia tunc non obſtante publicatione, quia credendum eſt ꝙ non potuerit perfectè diſcere teſtificata, admittitur ad teſtium examen. Bart. in d.auth.atqui ſemel,col. antepen. verſi. Venio ad quartam, vbi etiam Paul. de Caſt. colum.ii.ibi in text. atteſtationes. Sali.in fin. colum.in ix.quæſt. Ang.in §.quia verò,in auth.de teſtib.Lanfrā. in d.c.quoniam contra.in §.Teſtium.colum.x. Marian. in d c.fraternitatis,col.xiii.& ibi Imol.colum.fi.Soc. in regula cccciii.in xiii. fall. Domin.in c. cùm perſonæ,in fi.princ. de priuileg.in vi. Innoc. Ant.de Butr. & Hoſt. in c.vltra tertiam,col.i.& ſeq.de teſt. & in procem. Decretal.in v.col.Ripa col.i.in prin.in c.ſi quando, de reſcrip. Et idem eſt ſi audiuiſſet ab ipſis teſtibus quid depoſuerint , vel non legerint totas depoſitiones , vt per Bart.in d.auth.atqui ſemel,col. antepen. in ver. Venio ad quartam.& ibi Bald.col.pen.& Paul.de Caſt. ibi col.

ii Bal.

ii.Bal.col.fi.in q.iiii.& præcedenti.Bart.in §.quia verò, in auth.de teſt.Bal.in l.in ciuile.ff.de leg.Fel.in d.c.fraternitatis,col.viii.Marian.col.xiii.& ſeq.Rom. in ſing. DCCCII.Feli.in c.vltra tertiam,colum.i.& ſequē.de teſti. Immo etiam ſi inſtruxerit teſtes,& ſic habuerit intentionem teſtium,adhuc poteſt examinari. Bal.in l. fi. in iii.col.ff.de fer. Apoſtil.ad Bal.in l.per hāc.C.de temp. appel.& idem Bal.in d.auth.atqui ſemel,col.pen. & idē quādo teſtificata didiciſſet in exemplo, vt per Bal. in l. fi.ff.quemadm.teſt.aper.& Ang.ibid.in l. præcedenti & Imol.qui limitat,niſi exemplum eſſet de manu eiuſdem notarii. Soc.in regula ccccii.in xxiiii.limit.& ſequitur Apoſtil.ad Bal.in d.l.per hanc.licèt contrarium teneat Maria.in d.c.fraternitatis, colum. xiii. Sed mihi videtur,quòd iſta non ſit limitatio principalis,ſed illatio limitationis. Secundò per ſupradicta, quòd ſola publicatio non excludit,niſi didicita ſint teſtificata, ex quo ſequitur quòd qui non legit totas atteſtationes,vel qui non plenè legit, non dicitur eſſe excluſus à facultate producendi teſtes,quia non poteſt dici plenè & perfectè didiciſſe teſtificata. Item qui audiuit à teſtibus, vel qui legit atteſtationes in exemplo,non dicitur perfectè didiciſſe teſtificata,quia ſępe teſtes partibus mentiuntur,vt conſiderant Doctores in iſto caſu. Item ſæpe exēplum diſcordat ab originali,& propterea non facit fidē, ſecus ſi ſit ſcriptum manu eiuſdem,quia tunc fidem facit,quaſi cenſeatur concordare cum originali,vt not.in auth.ſi quis in aliquo.C.de eden.

Quadrageſimoquintò fallit,vbi teſtes examinati fuiſſent excommunicati, quia etiam poſt publicationē admitti poſſunt,non obſtante publicatione.Innoc. in cap. auditis,in fi.de teſti.in integ. Rom. in rub. de arb. col. xiii.ver.Item fallit.Soc.in regula cccciii. in xv. fallen. Card.in clem.ii.in i.oppoſi.de teſt.appoſt.ad Bald.in l. per hanc.C.de temp.appel. Bonif. de Vitell. in clem. ii. col.fi.de teſt. Afflict. ſuper conſti.fol. cclvi. colū.ii. ſed iſtam limit.puto eſſe illationem primę, ſecundæ & tertiæ

tiæ limitationis,nam teſtes vbi ſunt examinati & nullā fidem faciunt,proculdubio etiam ſi eſſent publicati, nō impeditur aliorū productio & examinatio, & idem intelligitur ex xix.xx.& xxi.fallen.

Quadrageſimoſextò fallit,vbi in effectu poſt publicatas atteſtationes quis intenderet idem probare,ſed per alium modum probandi,quia variatur modus probandi & ſi idem concludatur in effectu,& ſic licet poſt publicatas atteſtationes teſtes examinare: ita tenet Anto. de Butr.& fuit de mente Hoſt.ibi in c.atteſtationes,de deſpon.imp.ſequitur Socin.in regula cccciii.in xx. fall. & fuit de mente glo.ibi in verbo per teſtes.ſequitur apoſtil.ad Abb.in d.c.fraternitatis, Bouer. in verbo Teſtis, ſing.lxxxiii. Contrarium videtur tenere ibi Hoſtien.& Card.Alex.apertè in d.c.atteſtationes,Fel.in d.c.fraternitatis,in vii.col.& fuit de mente Abbatis dum recedit ab illa ſolutione glo.& aliam ponit.

Quadrageſimoſeptimò fallit, vbi is qui habuit publicationem fuiſſet oblitus teſtificatorum, vt voluit Ang. in §.quia verò,in i.oppoſ.in ver.Ex hac tamen, in auth. de teſti.Soc.in regula cccciii.in xxi.fallen.A popſtil.ad Bal.in l.per hanc.C.de tempo.appella.

Quadrageſimooctauò limita, vbi teſtes examinati & publicati aliquid depoſuiſſent ſuper articulis non productis,vel ſuper eo quod non eſt in articulis deductum, vt not.Innoc.& Bald.in d.c.fraternitatis,vbi etiam Feli. col.vi.in duabus limit.& idem Innoc. in c. ex tenore, de teſti.vbi etiā Ant.de Butr.& Abb.in iii.col. & ibi Imol. & Feli.& Card.in clem.ii.de teſti.Bart.in d.auth.atqui ſemel in fi.col.in ver.Ex prædictis apparet. Io. And. in addit.Specu.in tit.de teſt.§. Iam de interrogatoriis, in verſi. fuit autem generaliter, de teſt.per Socin.in regula cccciii.in xxvi.fall.Fel.in c.de teſti. col.i.de teſt.Afflict. ſuper conſt.fol.cclvi.col.iiii.

Quadrageſimononò fallit,vbi teſtes primò examinati & publicati depoſuerunt ſuper valore, nam poſſunt alii examinari, etiam publicatis atteſtationibus ſuper

maiori

maiori ſumma.gl. pen. in cap.cùm cauſa quæ inter œconomum,de teſt.& not.ibi Bald. Bart. in l.cum furti.ff.de in lit.iuran.& ibi Imol.Angel.Alexan.& Iaſo. & idem Bart. in l.fin.§.qui indiuiſam.ff.de leg. ii. & ibi Paul. de Caſt.& Raphael, & Specu. in titu.de teſt. §.poſtquam ver.quid ſi plures,& ponit iſtam limit. Socin. in regula cccciii.in xlii.fall.Alexan.in conſi.lxiiii.col.ii. volu.ii. Guid.Papæ q.cccclxxxv.

Quinquageſimò fallit quò ad probandā peremptoriā exceptionē,vt not.Spec.in tit.de excep.§.dicto,ver. ſed nūquid atteſtationibus,& in tit. de teſt.§. ſatis vtiliter, in xxi.caſu.Bart.Bal.& Salic.in l.peremptorias.C.ſent. reſc.nō poſ.Sed in veritate,iſta non eſt limitatio, attēto ꝙ ſcđm doctorū declarationē ideo admittitur talis exceptio,quia teſtes recipiūtur ſuper diuerſis, & non ſuper eiſdem capitulis,quod non eſt contra regulam.

Quinquageſimoprimò fallit, vbi plures teſtes ſunt producti,& quidam tantū examinati,quia ēt publicatis atteſtationibus & didicitis teſtificatis, tam illi qui non ſunt examinati,quàm alii poſſunt examinari publicatione non obſtante ſuper eiſdem capitulis, ita declarat notabiliter Maria.in d.c.fraternitatis,colum.ix.in fi.& ſeq.de teſtibus.

Quinquageſimoſecūdò fallit,vbi teſtes ſunt, examinati ſuper negotio principali, & incidēter depoſuerunt ſuper publica voce & fama.Nā ēt publicatis atteſtationibus poſſunt examinari teſtes ſuper publica voce & fama,ſuper qua incidēter teſtes depoſuerunt. Aret.in d.c. fraternitatis,col.fina.de teſt.licèt non plenè firmet.Sed illud clare firmat Angel.in l.per hanc,colum.fina. C.de temp. appell.

Quinquageſimotertiò fallit,vbi teſtes eſſentexaminati ſuper petitione,& nō ſuper articulis, quia nō obſtāte publicatione poſſunt examinari alii ſuper contrario,ita tenuit Cardin.in c.cū Ioā.& ibi Fel.xi.col.in ver. in gl. in verſi.pendebat,de fide inſtr.Corn.in conſi.xxvii.col. pen.vol.iii.vide Imol.in d.c. fraternitatis col.pen.

Quinqua-

Quinquageſimoquartò fallit, vbi teſtes eſſent de nouo reperti,quia poſſunt non obſtante publicatione examinari.Hipp.in l.i.§.ſi quis vltrò,colum.v. ff. de quæſt. Iſta limitatio non eſt vera iudicio meo, quia non prouidet aduerſus timorem ſubornationis propter quem impeditur teſtium examen, & Doct. qui allegantur per Hippol.tantùm probant,quòd poſt concluſionem teſtes poſſunt examinari,ſi ſunt de nouo reperti, vnde iſta fallentia eſſet bona, tenendo quòd ſola publicatio abſque eo quòd didicita eſſent teſtificata, excluderet examen teſtium:quia tunc poſſet limitari, vt illa concluſio non procederet,quãdo teſtes eſſent de nouo reperti,propter illam concluſionem, ꝙ teſtes admittuntur etiam poſt cauſæ concluſionem,ſi ſint de nouo reperti, & ita videtur ſentire Abb.in d.c.fraternitatis, in v.col.

Quinquageſimoquintò fallit, vbi teſtes non ſunt examinati in figura iudicii,ſed tantùm de conſcientia,& nõ de veritate.Bald.in d.auth. ſed cum teſtator, colum.pe. Ant de Butr. in c.cùm olim, in i.col.de priuileg. Fel.in d.c.fraternitatis,colum. vi.de teſti.

Quinquageſimoſextò fallit, ſi publicatis atteſtationibus fiant articuli in quibus concludatur eadem intentio,aliquo addito, non tamen ad finem, vt ſuper prima intentione aliquid probetur,ita videtur eſſe text.in d.c. cùm cauſa,& ibi not.Imol.in vlt.not.& Feli.in princ. de teſti.& in d.c.fraternitatis,colum.vi. Afflict. ſuper conſtit.fol.cclvi.col.i.

Quinquageſimo ſeptimò fallit,vbi teſtes inducerentur ad præſumptionem,vel ad indicium tantùm,quia tales poſſunt examinari etiam publicatis atteſtationibus. Innoc.in d.c.cùm dilectus,de accuſ.Ang. in l.ſi. C. de teſti. Bar.in l.ii.col.ſi.ff.de appel.recip.Feli.in d.cap. fraternitatis,col. vii.

Quinquageſimo octauò fallit,nam ſecundum Ant.de Butr.in c.licet cauſam,colum.xiiii.de probatio,etiã publicatis atteſtationibus examinari poſſunt teſtes ſuper articulo partim antiquo & partim nouo.Sed vidè ꝑ Fel.

in d.

in d.c. fraternitatis,colũ.vii. & appoſtillatorem ibi. ad Abb.qui dicunt iſtud eſſe contra tex.in d. c. fraternitatis ibi,nouis duntaxat.

Quinquageſimononò fallit,vbi producẽs teſtes poſt didicit a eſſet adeò legalis pſona & non ſuſpecta,q̃ in eo videretur ceſſare timor ſubornationis teſtiũ, vel teſtes eſſent legaliſsimi.ita tenet Claudius in l.i.§.per procuratorem,col.ii.ff.de acquir.poſſ.& Iaſ.in conſi. clxx. colum.v.vol.ii.Marian. in d.c.fraternitatis,colum.pen. in liiii.caſu.Hipp.in l.i.§.ſi quis vltrò,colum.iiii.& ſeq.de quæſt.Feli.in c.cauſam quæ,in fi.de offi.deleg. & in c.ii. col.v.de probat.Hipp.in ſing. ccccl xxxviii. ponit aliud ſpeciale propter dignitatem perſonę ipſius teſtis. vide dicta per nos in i.ampliatione.vide Brun.in tract.de forma fol.lxxxi.col.i.in fi.& ſeq. vbi q̃ receditur à regulis iuris propter pręſtantiam perſonæ.

Sexageſimò limita, quando agitur de crimine hæreſis, tunc etiam non obſtante publicatione teſtes recipi poſſunt.Hipp.in pract.§.ſequens,colũ.i.Felin.in d.cap. fraternitatis,col.vii.

Sexageſimoprimò, quando quis vidiſſet teſtes caſu fortuito,non ad finem ſciendi dicta teſtium.Bal.in c.cõſtitutus el ii.de teſtib.Fel.in proœ.Decretal.col.v.

Sexageſimoſecũdò quando incœpiſſet legere dicta teſtium, quæ fuerunt poſteà per notarium erepta de manibus legentis.Bald. in l.inciuile.ff.de leg.& in authen. atqui ſemel,col.pen.C.de probat.Feli.in d.proœm.decretalium.in v.col.

Sexageſimotertiò limita, ſi teſtes depoſuerunt,quòd res valet centum, poſt publicationem poſſunt alii examinari,quòd valebat centum quinquaginta.Guid.Papę in ſingu.ccccclxv.

Sexageſimoquartò limita, quando non obſtat res iudicata,quia vbicunque non obſtat exceptio rei iudicatę, ibi poſſunt teſtes examinari, etiã publicatis atteſtationibus.Bouer.in ſing.in ver.Teſtis ſing.lxiii.

Sexageſimoquintò limita, vbi propter ineptã petitionem

tionem reus abſoluitur. Bouer. vbi ſupra.

Sexageſimoſextò limita, quia hæredi propter probabilē ignorantiam datur reſtitutio ex clauſula generali. Feli. in c. intimauit, col. ii. de teſtib.

Sexageſimoſeptimò limita, vt per Deciſio. Neapol. lxxxi. in nou.

Sexageſimooctauò limita: nam ſi factus ſit articulus ſuper infamia alicuius, & teſtes deſuper examinati, poſſunt non obſtante publicatione alii teſtes ſuper bona fama examinari. Afflict. ſuper conſti. fol. cclvi. colū. iiii. in fin. & ſeq.

Multa hic perversa.

Sexageſimononò limita, ſi teſtes examinati depoſuerunt de credulitate. Nam non obſtante publicatione poſſunt alii examinari de contraria credulitate. idem Afflict. ſuper cnnſti. fol. clvi. col. i.

Septuageſimò limita etiam ſi quis vellet probare cōtrarium poſt publicationem in caſu illo de quo per eūdem Affl. proximè citato loco.

CONCLVSIO
Et Regula. XL.

ARGVMENTVM.

Donationem vltra quingentos aureos abſque inſinuatione non valere.

DONATIO iure antiquiſsimo nō valebat vltra ducentos aureos ſine inſinuatione, de iure verò antiquo vltra trecentos, hodie vltra quingentos. l. ſancimus. in prin. C. de donat. §. perficiuntur, inſtitu. de donatio. l. pen. C. eo. in fi. Salic. in d. l. ſancimus in i. colum. Amplia, etiam ſi fiat donatio ab aſcendente in deſcendentem. l. donationes quas parentes. C. de donatio. inter vir. & vxor. & l. data. C. de donatio. & ibi Bald. not.

& not.

& not.Angel.in d.l.donationes quas parentes,& voluit Paul.de Caſt.in conſi.xc.vol.ii.Aret.in conſi.ii.volu.ii. qui etiam reprehendit Bal.qui contrarium voluit in l.ſi non mortis.C.ad l.falcid. quem etiam reprehendit ibi Apoſtil.ad Bald.Idem etiam voluit Bal.in l. irritam.C. de vſucap. pro dona. in l.cum quis.ff. de condi.cau. dat. Declara, vt per Paul. de Caſt. in conſi. cccxlv. colum. pen.volu.i.Barb.in conſi.lxxx.colum.vi.volu. iii. Deci. hoc præſupponit in conſi.cccxxxix.colum.i.& ſeq.Hoc expreſsè ponit idem Deci.in conſi.ccccxxvi. in fi. Idem præſupponit in conſi.ccccxxxii. Idem ſi fiat alii coniuncto,vt in d.l.data.C.de donat.& ponit Beltrand.in conſil.xxx.col.i.vol.iii.& in conſi.lxxxix.col.ii.vol.iii.

Secundò amplia, etiam ſi donatio eſſet facta à Iudæo in Iudæum adhuc deficit ob non factam inſinuationem, ſi excedit legitimam ſummam.Paul.de Caſt. in d. conſi. xc. volumi.ii.

Tertiò amplia, etiam ſi donatio ſit facta pluribus in eodem inſtrumento, ſed ſummam excedit legitimam attentis perſonis plurium, quæ ſi ſeparatim conſiderarentur,non excederet partis cuiuſpiam legitimam portionem.Ioan.de Imol.in c.cùm contingat,in vlt.char.in ii.col.de iureiur.Cremenſ.in ſing.cxxxi.& fuit originalis opinio Ioan.Andreæ in addit.Spec.in titu. de donat. §.i.Barbat.in conſi.lii.col.i.volumi.iiii.Roman.in ſing. DCXXXVI.Alex.in l.ſi plures.ff.de pact.licèt Bal.& Paul. de Caſt.ibi diſtinguant,vt per eos.

Quartò amplia, etiam ſi in donatione facta in eodẽ inſtrumento inſit clauſula ꝙ tot ſint donationes, quot ſint donatarii.Iacob.de Aren.& Cyn.& ibi Bart. in d.l. ſancimus in §.i.& ſequitur Bald.ibi & Angel. & Salic. Spec.in titu.de dona.§.i.verſi.quid ſi aliquis. Bart. in l. Modeſtinus,in pen.quæſt.ff.de dona.Bal. in l.illud, col. iiii.C.de ſacroſ.Eccl. Imol.in d.c.cùm cõtingat, colum. antepen.Guid.Papæ in ſing.ccclxxv. & ſingula.DXCVII. Rom.in conſi.xxvi.in ſecundo dubio. Oldrad. in conſi. ccliii.Rom.in conſi.ccv. Bald.in conſi.xviii.volu.i.& in

conſi.xl.in iiii.vol.& in conſi.clxi.co.volu.iiii. Paul. de Caſt.in conſi.clxi. in prin.volu.ii.Alexā. in conſi. clxv. col.ii.vol.ii.& Alex.in conſi.xxi.colum.i.vol.iii.Abb.in conſi.cvii.in i.dub.Ferrat. caut.xxiii. Licèt contrarium velit idem Spec.in tit.de inſtr.edit.§.porrò,col. vi. quē propterea reprehendit ibi Io.And.in addit.vide omnino,not.per Soc.in regula xi. in ii. limit. Limitat tamen Bald.in l.i.col.i.C.quando dies legati cedit,quando dictum eſſet ꝙ tot eſſent actus donationum, quot ſummæ vel centenaria,tamen non credo verum,quia contra ſupradictam rationem militat ne fiat fraus legi,& perpendit ibi Appoſtil.ad Bal.

Quintò amplia, etiam ſi ſit renuntiatum ſolemnitati inſinuationis, quia talis renuntiatio non valet. Bart. in d.l.ſancimus in fin.C.de donatio.poſt Cyn. vbi Ioan. Andr.in addit.Spec.in §.porrò,circa fi.Bart.in d.l. Modeſtinus,& in l.nemo poteſt,de leg.i.Bald. in l. illud. in pen.col.C. de ſacroſ.eccl.in l.data.C. de dona. Imol. in l. Aquilius Regulus, circa fin. vbi dicit iſtam partem * communem.ff.de donat.& in repet.d. c. cùm contingat in pen.char.in ii.colum.de iureiuran.vbi idem dicit Alex.in d.l.nemo poteſt,colum iii.qui etiam dicit iſtam partem communem,& ibi Iaſ.in i.lect.colum.vi.& in ii. lect.col.viii.& ſeq.Guid. Papæ in ſing. ccclxxvii. Salic. in l.pen.C.de dona.poſt Cyn.ibi in fi.Bal.in cōſi. xcvii. vol.iii.Oldrad.in conſi.clxxiii.Ang. in conſi. xciiii. colum.pen.in fin. & ſeq. Franc. Curt. in conſi. xxxiiii. in princ.Calcan.in conſi.xxv.colum.xv.& ſeq.Gozad. declarat in conſi.lxxxvii.col.iii.Ang.in conſi.clxxix in fi. col.Deci.in conſi.ccccxxxii.col.ii.Corn.in conſi.ccxxi. vol.i.Cald.in c.i.in tit.de dona. vbi dicit iſtam partem communem.Paul.de Caſt.in conſi.cccxlv. in fin. volu i. Soc.in conſi.lxxx.col.vii.Hiſpan.in repe.rub. de donat. inter vir.& vxor.fol.xvi.col.i.

Sextò amplia,vt idē ſit in ficta donatione, vt eſt tex. & ibi not.Bart.in l.fi. C.de iure dot. vel ſoluitur indebitum vtroque ſciente,idem Bart. in l.i. ff. de donatio.

Calcan.in conſi.xxv.col. vi. & ſeq, vbi declarat, vel in præſumpta donatione.Franc.Curt.in conſi. cxxvi. in fi.

Septimò amplia,etiam in donatione acceſſoria, vt in ea quæ fit in venditione, dũ dicitur & ſi plus valet &c. vt not.Roma in l.ii.in char.4. ff.de verb.oblig.Soc. qui hoc tenet in conſi.ccxv.col.i.& in conſi.xxii.col.i.volu. iiii.Beltrand.in conſi.cxxvi.in fin.volu.iii. Tiraquel. de retract.fol.cxli.Boer.deciſio.cxliii. licèt contrarium velit Calder.in conſi.ii.in tit.de empt.& vendi.

Octauò amplia,ſi in eodem inſtrumento & eodẽ tempore plures res vni eſſent donatæ, quæ ſimul conſideratæ excedunt ſummam,non ſi ſeparatę,per tex.in d.l.ſancimus §.ſi quis autem,à contrario ſenſu. Bart.in l.ſi plures.ff.de pact.Oldrad.in conſi.ccliii. vbi exigit temporis diuerſitatem.Rom.in conſi.xxvi.Iaſ.in l. ſcire debemus.col.iii.ff.de verb.oblig. Abb.in cap.Apoſtolicæ, de donat.Spec.in tit.de dona.§.i. verſ. quid ſi aliquis dat. Bal.in l.illud in vi.quæſt.C.de ſacroſan.eccl.in d.l.ſancimus.§.ſi quis autẽ.Paul.de Caſt.in d.l, ſcire debemus. in fin. licèt ipſe ibi diſtinguat,ſed diſtinctio reprobatur per Alex.in conſi.lxviii.vol.i.Afflict.in prælud. conſti. Regni in quæſt.xxiiii.licèt contrarium velit Barbat.inter conſilia Alexand.in vlt. conſi.in iiii. volu. in ii. colum. in fin.

Nonò amplia,etiam ſi donatio excedens ſummam facta ſit clerico contemplatione perſonæ ſuę.Feli. in cap. Eccleſia S.Mariæ,col.lxx.de conſtitu.

Decimò amplia, etiam in donatione facta à patre filio in præmium emancipationis,vt per Calcan. in conſil.xix.colum.vi.

Vndecimò amplia, etiam in remiſsione. Gual. cautel.xix.de acquir.hęred.

Duodecimò amplia,etiã in donatione ſiue remiſsione fideicommiſsi,vt per Bart.in l.is poteſt,colũ.iii.ff.de acquir.hæred.& Iaſ.colũ.ix.vbi dicit omnes ita tenere. Contrarium ſentit Bal.in l.i.C.de pact.col. ii. & Ruin. colum.ii. tamen primam opinionem videtur tenere ibi

Deci.col.v.& Purpur.col.iiii.iſtam dicit * communẽ Cagno.in l. ſi quis in obligatione, nume. 5. & ſequen. ff. de regu.iur.

Decimotertiò amplia, idem eſſe in pacto de non petendo, vt per eundem Cagno.in l.ſequitur in obligatione, nu.vii.& ſeq.ff.de reg.iur.

Primò limita in donatione Imperatoris, vt eſt tex.in d.l. ſancimus, in §.deceptis. Azo in ſumma, & not. Bart. & Bald.in d.l.ſancimus.glo Ang.in l.penult. C. de donat.& ratio eſt ſecundum Bal.ibi, quia publicè fieri dicitur, quod coram Imperatore fit, cui tot proceres aſsiſtunt.l.omnium.C.de teſta. Immo idem eſt in donatione aliorum Principum inferiorum, qui tamen in ſuis terris non recognoſcunt ſuperiorem. Rom. in conſi.lvi. in vi.dubio. Oldra.in conſi.ccxxxi.Ioan.And. in addit. Specu.in §.porrò, in addit. magna in fi.Ioan.de Imol. in c.cùm contingat, col.fi.de iureiuran. Alex. in l. Centurio.ff.de vulg.& pupil. Bald.in d. l. ſancimus. Bened. de Plumb. in l. ſi arrogatus, in §. Conſul. ff. de manumiſ. vindicta per Iaſ.in l. hac conſultiſsima. §. ex imperfecto.C.de teſta. Alex.in conſi.clvi.in ii.col.volu.i. Corn. in conſi.cxxvii.col.ii.volu.ii.& in conſi.ccxcix. col. fin. volu.i.Beltran.in conſi.clx.colũ.ii.volu.i. ſecus ſi recognoſcat ſuperiorem.Maria.Iun.in conſi.lxix. col. ix. & col.xii.Amplia, vt per Zaſ.in conſi.xv.colũ.ii Feli. in c. cum non liceat, col.iiii.de præſcrip.Rui.conſi xxiii.col. iiii.vol.ii.Tiraquel.de nobilit.c.xxxvii.nu.xlvii.

Amplia, etiam idem eſſe ſi fiat à magiſtro militum in militem ſuum vel econtrà. Azo in ſum.in ii. colum.per tex.in l.pen.C.de donat.Archid.in c. ergo, lxiii. diſtin. Ang.in d.l.pen. Item amplia, ſi fiat à priuato in Imperatorem, vt eſt tex.in §.fina. in auth.vt non fiant pigno. auth.Item & à priuatis.C.de donat.Archid.in d.c. Ludouicus.Contrarium Iaſo.in d.l.hac conſultiſsima.§.ex imperfecto. & donari poteſt Imperio & Imperatori ſine inſinuatione.Feli.in c.Eccleſia S. Mariç, colum.xxx. de conſtit. & idem ſi eſſet facta donatio à iudice. deciſio.

Neap.

Neap.cciii.in nou.in iiii.dubio.

Secundò limita, niſi donatio facta ſit Eccleſiæ vel in piam cauſam. Bart. in l.illud. C. de ſacroſ. eccl. Azo in ſum.de donat. Spec.in titu.de inſtru.ædit.§.porrò,in fi. & ibi Ioan.And.in addit.Iac.de Beluiſ.in §.ſi minus,in auth.de non alienan.Paul.de Caſt.in conſi.ccxii. col. ii. volu.ii.Abb.in c.relatum,de teſtam,col.i. in fi. Rom. in d.l.Modeſtinus,de dona.Hoſtien.& Ioan.And.in c.fi.de fide inſtr.Ioan.And.Anto.de Butr.& Imol.in c. ad hæc, de teſt. Bal.in c.fi.col.i.de vita & honeſt. clerico. Petr. de Anch.in cap.canonum ſtatuta,colū.xxii.de conſtitu. Ioā.Crot.in l.nemo poteſt,colum.xvii.ff.de leg. i. Cald. in conſi.iii.in tit.de dona.Anto.de Canar. in tract. inſinuat.in xlvi.quæſt.& eſt * communis opinio,per Fel. in d.c.Eccleſia.S. Mariæ.colum.xxx verſi. Primum eſt, & per Iaſ.in conſi.clxix.col.v.volu.iiii.Matthæ. in ſingula.clxx.incip.Not. ꝙ leges. Socin.in conſi.cxv. col.i. volu.iiii.Calcan.in conſi.xiii.col.iii.Alex. in appoſtil. ad Bar.in l.illud.C.de ſacroſ.eccl.Appoſtil. ad Abb.in d.c.relatum,de teſtam.

Iſtam opinionem ſentit Alexand. in conſi. ccx. volumi.ſecundo.vbi dicit,quòd ſtatutum,quòd teſtamenta inſinuentur,non habet locum in teſtamento, in quo eſt clericus inſtitutus, & Bald. in authen. caſſa. C. de ſacroſ.eccl.Item ſecundum Salic.in d.auth.caſſa,nec in teſtamento clerici locum habet tale ſtatutum. Felin.in d.c.Eccleſia S. Mariæ, col.xxvi. Ripa in xii. reſpon. lib. iii.in fin.Gual.cautel.ii. Oldendorp. in libello iuris & æquitatis.Hiſpan.in rub.de donatio. inter vir. & vxor. fol.xliiii.col.ii. Brun.in tract.de forma fol. lxi. col. iiii. Ruin.in conſi.clxxxii.col.vi.i. volu. Cagn. in l. ſi quis in obligatione,nu.vi.ff.de reg.iuris.& idem Ruin.conſi. clix.col.iii.volu.iiii. Contrarium tenuit Salic.in d.l. illud,& ibi Paul.de Caſt.Salic.& Ang.in d.l.ſancimus. in fi.prin.glo.in auth.de non alienan. in §. ſi minus, & ibi Bar.ſequitur gl. & idem voluit Ang.in l.ſi quis pro redemptione.C.de donat.Roman.in repe.auth. ſimiliter,

in xvi. ſpeciali piæ cauſæ inter contractus. C. ad l.falcid. Calcan.in conſi.xxi.colũ.ii. Tertia fuit opinio aliquorum, qui dixerunt valere eccleſiæ donationem factam hodie ſine inſinuatione vſque ad octingentos aureos, vt voluit gloſ.in l.illud.C. de ſacro. eccl.& in d.l. ſancimus. Archid.in c. Ego Ludouicus, lxiii. diſt. Abb. in c.peruenit,el ii.in fi.de iureiuran.

Tertiò limita in donatione propter nuptias olim facta fœminæ minori, hodie generaliter in omni ante nuptias donatione: vt in d.l.ſancimus.§.alias, verſi. his inſuper.in l.minoribus.C.de donat.ante nupt. & in auth. eo decurſum eſt, eod.tit. Azo in ſumm.in titu.de donat. Afflict.ſuper conſt.fol.cclxxvi.colum.iiii. vide Franc.in conſi.lxxxi.colũ. iii.& in conſi.cxxvi.colum.iii. vbi tenent contrarium.

Quartò limita, quando plures donationes fierent diuerſis temporibus in eandem perſonam, quę ſi ſimul coacervatim conſiderentur, proculdubio excederẽt legitimam ſummam, non ſi ſeparatim, vt eſt tex.in d.l. ſancimus.§.ſi quis autem,el i. eſt bonus tex.iuncta glo.ii. in l.Modeſtinus. C. de donat. Secus ſi eodem tempore, vt per Paul. de Caſt. in l. ſcire debemus, in fin.ff. de verb. obliga. licèt Abb.contrarium velit & malè in c.Apoſtolicã, de donat.vbi Imol.tenet contrarium.

Quintò limita, quando donata fuiſſet certa quantitas annis ſingulis ad vitam, vt eſt tex.in d. l ſancimus.§. fi.& not.Azo in ſum.in tit.de dona.

Sextò limita in donatione ex cauſa dotis, in qua non requiritur inſinuatio, vt eſt tex.in l.fi.& ibi glo. in verbo indigere.C.de iur.dot.& not.ibi Salic. & idem Salic. in d.l.ſancimus, in i.colum.Calcan.in conſi.xiii.col. iii. Sublimita, vt per Soc.in l.i.col.xx.in fi.& ſequẽ.ff. ſolu. matr. Hiſpan.in rub. char.xciiii.colum.iiii.de donatio. int.vir.& vxo.

Septimò limita in donatione, quæ fieret ob reparationem domus dirutæ.l.pen.§.ſecũdo. C.de dona.& ibi not. Bart.Bald.Ang.& Salic. Azo in ſumm. in tit. de donat.

Archid.in d.c. Ego Lodouicus lxiii.diſt.

Octauò limita, quando creditor remittit ſummam excedentem quingentos aureos prouenientem propter creditum vſurarium pręteritum.d.l.Modeſtinus, vbi gl. i.extendit ad præteritas vſuras, & ibi illam ſequitur Bart. Imol. & clarius Paul. de Caſt. & ponit Azo in ſumm.in tit.de dona.Bald.in l.illud,colū.iii.C. de ſacr. ſan.eccl. Ang.in §.alię,in fin.col.inſti.de donat.Imol.in c.cùm contingat,in pen.col.de iureiur.An remittere ſit dare,Feli.in c.veniens,col.fi.de teſtib.

Item limita, vt non requiratur inſinuatio in gratuita remiſsione crediti aſcendentis ad ſummam maiorem quingentorum ducatorum,ita tenuit Placen.quem refert & ſequitur Azo inſtitu.de dona.& in l.creditori. C.de pact.vbi etiam Ant.de But.& Alex.

Contrarium tenuit glo.in l.ſi quis obligatione.ff. de reg.iur.in l.i.§.i.ff.quib.mod.pign.vel hipoth.ſol. Bart. in d.l.ſi quis obligatione, & idem in d. l Modeſtinus.ff. de donat.Din.Ang.& Alex. in l.Neſennius.§.ſi debitori.ff.ad leg.falc.Bal.in d.l.illud,col.iii.C.de ſacroſ.eccl. in l. ſi inter. C.de ſolut. in l. tale pactum. ff.de pact. in princ.vbi etiam Ang. Bal.in l.ſi donationes.C.de dona. in l.pactum quod dotale,in xvii.q.C. de collatio.Alex. in l.ſi mulier.ff.de condit.cauſ.dat. & illud * communiter tenetur,vt per Alexan.Soc.& Iaſo. in l. creditori. C.de pact.& idem dicit Alex.in d.§.ſi creditori.l.Neſennius. Imol.in l.Aquilius. ff. de dona. Calder. in conſi. xxvi colum.v.& ſeq. Alexan.in conſi cxxxvii.in fi. volumi.ii.Anto.de Canar.in tract.inſinuat.q.xlvi. & ſeq. Barbat.in conſi.cccci.in vlt.char.in i.colū.volu.i.Iaſ. in conſi.cxcix.col.ii.volu ii.Bald.in conſi.cci.volu.iii.& in conſi.cccclxxviii.incip.Item ſtatuimus,vol.iiii. Decius in c.veniens,col.ii.de teſti.Gual.caut.xix. de acquiren. hæred.Ang.in §.aliæ in fi.col. inſtit.de dona.Deci.in d. l.debitori,in fi.C.de pact.Imol. in c. cùm contingat, in pen.col.de iureiurand.Rom.in d.l. Modeſtinus. Ang.in conſi.lxxvii.in fi.& in cōſi.xciiii.pen.col. ex quo ſequi-

tur,idem eſſe in pacto de non peten. Ioan.And.in addit. Specu.in titu.de inſtru.edit.§.porrò,in additione magna.Docto. in l.tale pactum.ff.de pact.in princ. Ang. in l.pacta quæ contra.ff.de tranſanct.in l. ſi vnus.§. pactus ne peteret,colum.pen ff.de pact. Ang. & Paul. de Caſt. in l.contra iuris.§.ſi.ff.eod.tit. Alexan.in l. ſi mulier.ff. de códit.cauſ.dat.& in d.§.ſi debitori.in d.l. Neſennius. Anto.de Canar. in tract.inſinuat.quæſt. xlvi. & ſeptima. Franc. Curt. in conſi. xlvii. colum. ii. & colum.iii. Ruin.conſi.cxxxiii.colum.iii.volu.iiii. Bald.in d.l.tale pactum.ff.de pact.diſtinguit.Calcan.in conſi. xxv. col. vii. & in ratificatione ex quo inducitur renuntiatio. Calcan.in conſi.lvi.col.ii.

Nonò limita in promiſsione faciendi aliquid ex cauſa donationis,quod requirit maiorem impenſam, quā ſummam quingentorum aureorum, nam iſto caſu non requiritur inſinuatio,ita declarat Salicet. in d.l. ſancimus,in fin. princ. C.de donat. Sed iſta limitatio credo quòd ſit falſa, quia ipſemet Salic. confunditur ex notat.in præcedenti limitatione per Docto. communiter, licèt ipſe contrarium teneat.

Decimò limita, quia ſufficit donationem factam coram iudice. Ang.in d.l.Modeſtinus.ff.de dona. Alexan. in conſi.clvii.colum.i.volu.ii.& in conſi. xx. colum. ii. volu. iii. Deci.in conſi. cccccxxxvi. colum. pen. Guid. Papæ in conſi. xxiii. vide Caſſan. in conſuet. fol. clxx. colum. iii. in fin. & ſequen. Guid. Papæ in ſing. cccxli. Tiraquel. in legibus connubialib.fol.ccxxi. & ratio eſt, quia inſinuatio nihil aliud eſt, quàm intimatio facta iudici. Bart. & Ang. in d. l. Modeſtinus. per Corn. in conſi.cxxvii.colum.ii.volu.ii. & per Alexand. in conſi. ccxvii.colum.ii.volu.vi.& in conſi.clvii.colum.iii.volumi. ii. Franc. Curt. in conſi. xxxiiii. Deciſ. Neapol. cciii. in iiii. dubio in nou. Pariſ. in conſi. xcvi. colum. v. volumi. primo. Marian. Iun.conſi. lxvii. colum. iii. volumi.eſt verum quòd Ang. in l. donationes quas parentes. C.de donat. int. vir. & vxor. videtur requirere,

quòd

quòd ſit regiſtrata in actis donatio, vt dicatur inſinuata, vltra hoc ꝙ ſit facta coram iudice,& hoc videtur ſentire Cyn.glo.in l.illud. C. de ſacroſ.eccl. glo. in verbo Iterum,& glo.in verbo intimata, & ibi Bald. colum. ii. An autem requiratur iudicis decretum, vide Bart. in d. l.Modeſtinus. Bald.in dicta l. illud,& Alexand.in dicto conſi.ccxvii.Iaſo.in conſi.li.colum.ii. Calcan. in conſi. xxv.colum.xi.

Item dicitur inſinuata, ſi iudex interponat decretum. Guid. Papæ in ſing.cccxli. Intellige dum tamen ſit iudex competens. Guid. Papæ in quæſt.cccxxv. & in conſi.xxiii.vbi declarat & in conſi.lvii. Caſſanæ.in conſil.xxxix.colum.xiiii.Immo ſufficit fieri coram alio notario, qui ſubrogetur loco iudicis. Gual. cautel. ii. de mutan.teſtam. Deciſio. Neap. cciii.in iiii.dub. in nou. Idem, ſi donatio ſit facta coram principe. Manc. in conſil. cxxxii.colum.ii.

Vndecimò limita, quia licèt ſit facta vltra legitimam ſummam, tamen valet infra legitimam ſummam vitiato exceſſu, vt eſt tex.in d. l. ſancimus. & ibi not. Odofred. Bald.Ang.& Salicet. Alex.in d. l. ſtipulatio hoc modo concepta.col.antep.ff.de verb.oblig.in l.ius iurandũ, la ſecunda.§.ait prætor.ff.de iureiur.& in appoſtil.ad Bar. in l. cum de indebito.§. ſed cum hoc, in appoſtil. magna. ff.de probatio. & Caſſanæ. limitat in conſi. vii. colum.v. in fin. Socin.in conſi.xlviii. colum. fina. Ioan. Andr. in additio. ad Specul. in titu. de inſtrum. edit. in addit. magna. Paul. de Caſtr. in conſi. xc. volumi.ſecundo, & in conſi. cccxlv. colum. iii. volumi.i. Angel. in clxxix.in antepen. colum.in fin. Alexand. in conſi.iiii.colum. pen. volu.i. Decius in conſi. ccxxxix. colum. ii. & in conſi. ccccxxxii. colum. ii. & in conſi. cccccxxxvi.colum.pen.

Duodecimò limita, qa cũ hodie ſit dimidiatus aureus & valor antiqui aurei plus valebat tempore prędictæ l. intelligẽdũ eſt de aũro antiquo ꝑut loqtur, ita ꝙ currẽtes aurei hodierni reducẽdi ſunt ad antiquos, vt no. Bal.

Papę in ſing.ccclxxv.Beltrand.in conſi.xlviii.colum.ii. volu.i.& in conſi.cxxxviii.col.viii.in fi.vol.ii.& in cōſi. xlviii. colum.ii. volu.i.& in conſi. cxxvii.volu.ii. & in conſi.cxx.colum.fina.volu.iii.deciſio.Neap.cciii.in fin. colum.in nou.Ruin.conſi.lx.col.vi.volumi.iii. & conſi. lxvii.col.vi.vol.iii.Nec ſtatur confeſsioni donantis ſuper benemeritis.Guid.Papę ſing.cccxcvi.Beltrā.in cōſi. xlviii.col.i. in fin.& ſeq.volu.i. deciſ. Neap.cciii.in iii. dubio in nou.Hiſp.in rub.de donat. int. vir. & vxo. fol. xlviii.colum.ii.& ſeq.

Decimoquartò limita in donatione ob cauſam,vt per Bart.Imol.& Ang.in d.l.Aquilius Regulus glo. in l.fi. C. de iure dot.in gloſſ. i.& Ang. in §.i.in d.l. fina. & in l.fina. C.de donat.Oldrad.in conſi.cxxxix.in ix.dubio. Corn.in conſi.cxxi.col.fi.vol.iiii.Aret.in conſi.ii. colū. ii. Alexan.in conſi. xii.col .ii.Corn.in conſi.xlv.col. fin. volu.iiii.Aret.in conſi.xvii.col.ii.Ang.in d.l. fi. §.i. C. de iure dot.Anto.de Cana. in tract.inſinuat. quæſt. xlv. Soc.in conſi.xlviii.col.fi.Ang. in conſi. clxxix. in verſi. Venio ad tertium.Alex.in conſi.xxix.col.v. volumi.iii. Capell.Tholoſ.deciſ.ccclxxxi.& ibi Appoſtil. Calcan. declarat in cōſi.xix.col. vii. Et declara iſtam limitationem,vt per Aret.in cōſi.ii.col.iii.Imol.in d.l.Aquilius, col.i.Corn.in conſi.xlv.col.fi.vol.iiii.Aret.in cōſi. xvii. col.v.Alex.in conſi.xx.col.ii.volu.iii.& in conſi.xxi.col. ii vol.iii.Rip.in v.reſpōſo in iii.lib.Guid.Papæ in ſing. ccclxxviii.Gozad.in conſi.lxxxvii.colū.iii.Beltrand. in conſi.xlviii.col.i in fin.& ſeq.volu.i.& in cōſi.cxxxviii. col.iii.vol.ii.& in conſi.cxx.col.fi.volu.iii.Afflict.ſuper conſti.fol.cclxxvi colum.iiii.Limita,vt per Pariſ.in cōſ. xvi col.v.volu.ii.& in conſi.lxix.col.ix.vol.iii. Grat.in conſi.vii.col.fi.volu.ii.Ruin.ampliat conſi.lii. colū. iii. volu.i.& conſi.cxxi.& conſi.clxxxii.col.vi.vol.eo.Et in donatione cauſa mortis Ruin.conſi.li.colū.vi. volu.i.& conſi.lii.colum.ii.& in conſi. cxxv. colum. fina.& conſi. cxxvi.col.iii.volu.i. Contrarium tenet Paul.de Caſt.in conſi.cccxlv.col.pen.vol.i.Bal.in l.illud in iii. qō.C. de

ſacroſ.

ſacroſ.eccl.Franc.Curt.in conſi.cxxvi.col.iii.

Decimoquintò limita (licèt iſta limitatio ſit potius illatio duarum pręcedentium limitationum) non procedere in donatione reciproca, in qua non requiritur inſinuatio: quia potius videtur donatio ob cauſam, quàm ſimplex donatio. Item potius remuneratio quàm donatio ſimplex, & ita iſtā limitationē tenet Io.And.in addi. Spec.in tit.de inſtr.edit.§.porrò, in addit. magna, verſi. Fuit etiam alia quæſtio de facto. Oldr.in conſi. cxxxix. in ix.dubio. Salic.in l.fi. C.de pact. Ang.in l. fi. in princ. C.de donat. in l. cùm multi. C.de dona. ante nupt.in l. fin.§.ſimiliq; modo. C. de iure dot. & in conſi. clxxix. verſ. Venio ad tertium. Aret.in conſi.xvii.colum.v. Alexan.Iaſ.Deci.& Purpur.in l.licèt inter priuatos,col.iii. C.de pact. Alex.in conſi.lxxxiii.colum.vi.volu.ii. & in conſi.xxviii.col.vi.vol.ii.& in conſi.xxviii.col. i. volu. iii.& in conſi.clxvii.colum.i.vol.vii.& in l. ex hoc iure, colum.x.ff.de iuſt.& iur.& Alex.in conſi.xx.col.ii. volu.iii. Roman.in conſi. xxvi.in ii.dubio. Franc. Curt.in conſi.lxxxi.col.ii.in fin.& ſeq. Hiſpan.in rub.de donat. inter vir.& vxor.fol.xlvi.colum.iii. Declara vt ſuprà in præcedenti limitatione, quia illa declaratio etiam conuenit iſti limitationi. Alex.in conſi.cxix.col. ii. vol.iii. Calcan.in conſi.xxv.col.v.Guid.Papæ in ſing.cccc. Hippol.in ſing.cccxxiii. Natta in c.quanuis,col.xxi. verſi. hinc dixit Bald de pact. Hiſp.in rub.de dona.int. vir. & vxor.fol.xviii.col.ii.& ſeq.

Decimoſextò limita interueniente iuramento, quia iuramētum ſupplet defectum inſinuationis. Ioan.And. in addit.Specu.in titu.de inſtru.edit.§.Porrò, verſ.Quid ſi renuntians. Feder.de Sen.in conſi.cclxxxi. Imol. in c. cùm contingat, in lxxviii.colum.& in pen. char. colum. ii.de iureiuran. Bald. in dicto cap. cùm contingat, in iiii.colum. Abb.colum.x. Aret. Alexand. & Claud. in l. nemo poteſt.ff.de legat.primo. Calder.in conſi. i. in tit. de donatio. Angel.in conſi. xciiii. colum. penult. & ſequen. Roman. in conſi. xxvi. in ſecundo dubio. Abb. in

conſi.

conſi.cvii.in primo dubio volumi.ii.& in conſi. xcvi. in fin.volumi.ii. Aretin.in conſi.ii.colum. ii. & quinta, & in conſi.xlvii. colum.fina. in fin & in conſi. lxxvii. circa fin. Corn.in conſi.ccxxi. volumi. primo. & in conſi. clxxxvi.colum.vii.& ſequen. volu.ii. & in conſi. xxxvi. volumi.iii.verſi.ſubdit,& in conſi.cxciiii.volu.eo. Alexand.in conſi.iiii.colum.pen.volumi.primo.& in conſi. xii.colum.ii.in fin.volu.i.& in conſi. xx. colum. ii. volumi. iii. & in conſi. xxi. colum.iii. lib. iii. & in conſi. clvii.in fin.volumi.ii.& in conſi. cxxv. colum. pen. volumi.primo,& in conſi.ccxvii.colum.ii.volumi.vi. & in conſi.xxvi. volu.vii. & in conſi. clxvii. colum. pen. volumi.eo.Soc.in conſi.lxxvii. & in conſi.lxxviii. colum. pen.& in conſi.lxxix.& in conſi.lxxx colum. vii. & ſeq. Deci.in conſi.ccccxxxii.colum.ii.& in conſi.ccxxxix.& in conſi.ccccxxxvi.colum.pen. Iaſon in conſi.li. in fin. colum.volumi.i.& in conſi.vi.colum.ii.volumi.iii. & in conſi.clxix.colum.pen.volu.iiii.Ioan.Anto. Alexan. in conſi.lix.Corſet.in rub.de iureiur.col.xv.Rip. in v. reſponſo in iii. lib. & in xi. reſponſo in fin. lib. iii. Guid. Papæ in ſing.ccclxi.& ccclxxv.& vide in ſingu. ſeq. vbi an debeat concedi abſolutio. Alexand. in appoſtil. ad Bart.in l.cum de indebito.§ ſed hoc.ff.de probat.Franc. Curt.in conſi.cccxli.in princ.vbi etiam ponit caſum in quo ſecundum eum nulla cadit dubitatio, & in conſi. xlvii.col.fi.& in conſi.lxxxi.col.iii.

Limita iſtam communem,vt per Franc.Curt.in conſil.cxli.colum.fin.Iſtam communem opinio. tenet Cæpol. in conſi. viii. colum. ii. & ſequen. in conſi. ciuili. Hippoly. in pract.§. ſecunda,colum.x.nume.65. Guid. Papæ quæſtio. cccl. Capel. Tholoſ. in appoſt deciſio. ccclxxxi.& Guid. Papæ in conſi. xxiii. xxxi. & xxxii. Gozad.in conſi.lxxxvii.colum.iii.Beltran.in conſi. clv. colum.i.volu.i & in conſi.clxxiii.col.ii.vol.eo.vbi dicit * communem & in conſi.ccvi.col.v.volu.i. & in conſi. xxii.volumi. ii.& conſi.xiiii.colum.ii.volumi. iii. & in conſi.cxxxii.col.ii.volu.eo.& in conſi.cxlvi. colum.fina. volu.iii.

volu.iii.& in conſi.cxc.colum.pen.volumi.iii.vbi dicit iſtam communem & in conſi.cciiii, colum. iii. volu.eo. & in conſi.xxx.colum.i.& ſeq.volu.iii.& cxx.colū.iii.& ſeq.vol.eo. & in conſi.cccviii.colum.i.in fin.& ſeq. vol. iii.vbi dicit iſtam communem.Deciſ.Neap.clix.in nou. Loffred.in conſi.xxiii.colum.iii.Brun.in tract.de forma fol.lxii,colum.ii.& ſeq.Pariſ. in conſi. xxvi. colum. ix. volu.iii in conſi.xxxiii.colum.vii.& ſeq. volu.iii. & in conſi.lxix.col.ix.volumi.eo.& colum.xvii,Beltrand. in conſi.xxxiiii.volu.i.col.ii,Maria.Iun.tenuit iſtam opinionem in conſi.lxix.colum. viii. Aymo qui dicit iſtam communem in conſi.cxviii.col.i,Grat.qui dicit ✱ magis communem in conſi.lxx.colum.fi.volu.i. & in conſi. vii.colum.fin.volu.ii.Maria. Iun.conſi.lxvii.col.iii.volu.ii.& in conſi.cxviii.colum.ii.volumi.eo,Ruin. conſi. cvii.colum.i.volu.i.& conſi.cxxv.col.fi.volu.i. & conſi. cxxvi.colum.iii.eo.volu.& conſi.clxxx.col.ii. volu. i.& conſi.clxxxii.col.vi.vol.i. vbi dicit communem in cōſi. clxxii.in fi.col.i.& conſi.cxxxii.col.iii.volu.iiii. & iſta eſt magis communis opinio. Eſt verum,quòd contrariū tenet Bald.in d.l.illud.C.de ſacroſ.eccl.colū.iiii. verſi. Quintò quęro. Ang.in conſi.clxxix.col.fi. ver. Sed incidenter,& in conſi.lix.incip. quia filio,in fi.Bal.in cōſi. ci.incip.Domina Antonia in fin.lib.iii.Roman.in conſi. xii.incip.Viſo facto præſuppoſito,colum.ii.ver.ſecundò quando ex tali contractu.Imol.Rom. & Cuman. in d.l. Aquilius.ff.de donatio.Ant.de Canar.in tract.inſinuat. quæſt.lxiii.Barbat.in conſi.xvi.colum.x.lib.ii.vbi dicit iſtam ✱ communem & idem inter conſilia Curtii in conſi.lxvii.in fi.& Curt.in conſi.ſeq.Paul.de Caſt.in cōſil.xc.incip.Viſa quadam ſcriptura, colum.i. volu. ii. & in conſi.cccxlv.colum.fi.volu.i. incip. Circa bona. Ferrat.caut xxxiii.Ioan.Crot.in l.nemo poteſt.colum. xv. Corn.in conſi.lxix.volu. iii. Salic.in l.pen.C. de donat. Alexan.in appoſtil.ad l.poſt mortem.ff. de adopt. videtur tenere iſtam opinionem. Barb.in conſi.lxii.colū. ii. volu.iiii.& in conſi.xxii.colum.ii.Maria. Iun. in conſi.

lxix.

lxix. colum. viii. Limita iſtam partem, vt in conſi. vii. colum.vi.per Caſſanæ. & iſtam partem dicit communẽ Gual.cautel.x.de teſtam.ordin.Beltrand.in cõſi.lxxxix. colum.ii.volu.iii.ſed Ang.in §.aliæ,inſtitu de donat.nõ audet ſe firmare.Brun. in conſi. cxi. Beltrand. in conſi. xlviii.col.iii.vol.i.

Quando autem eſſet renuntiatum,& ſuper renuntiatione iuratum, proculdubio donatio eſſet perfecta, & non obſtant defectus inſinuationis. Appoſtil.ad deciſ. Tholoſ. ccclxxxi.Beltrand.in conſi. clxvii. volu. i. & in conſi.cxxxviii.colum.iii.volu.ii.& in conſi.xiiii. col.ii. volu.iii.Ruin.conſi.clix.col.ii.& pen.vol.iiii.Bouer.in verb. Iuramentum, ſingula. xvi. declarat concordando opiniones.

Decimoſeptimò limita non habere locum in donatione cauſa mortis,ita probat tex.in l.fina.C. de donat. cau.mor.& hoc notant ex hoc tex.Odofred.& Bart.qui per illum tex.dicit eſſe correctam.l.donatio.C.de dona. quæ videbatur velle contrarium,& per quam l.Aret. in conſi.xvii.tenet contrarium, & iſtam opinionem tenet etiam Salic.in d.l.fina.& Ang.clarius & Salic. qui dicit correctam eſſe d.l.donatio,& idem dicit in d.l. donatio. Idem voluit glo. & Ang. in l. ſi quis pro redemptione. C.de donat.Coro.in conſi.cvii.in i.col.in fin. volu. iiii. Soc.in conſi.lxxii.colum.ii.volu.iii. Guid. Papæ quæſt. DCX. & in conſi. xxxiii. & in ſing. ccccccl. Mant. in conſi. cxxxii.colum.ii.licèt cõtrarium voluerit Aret. in conſi. xvii.colum.v.per d.l.donatio.C.de donat. qui malè loquitur,ex quo Docto.affirmant illam l.eſſe correctam. tamen idem quod Areti.not. Bart.in d.l. donatio. Alex. in appoſtil.ad eundem in d.l.Modeſtinus.ff.de dona.

Decimooctauò limita in donatione facta in pœnam reuocationis legati in teſtamento,vt ponit Ioan. Crot. in l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum.iiii. in fin. de verb.obligat.

Decimononò limita in donatione facta filio in poteſtate vſque ad legitimam, cum hoc quòd in legitimam

impu-

imputatur, vel filio emancipato in præmium emancipationis. Bal. in d.l. illud in iii. quęſt. C. de ſacroſ. eccl. in l. ſi non mortis. C. ad l. falcid. Specu. in titu. de donat. §. i. ver. quid ſi pater. Deciſ. Tholoſ. & ibi appoſtil. q. lx. Calcan. in cõſi. xix. col. viii. Bal. in l. cũ quis, in fi. ff. de condi. cau. dat. & idẽ Bal. in l. ſi ſibi ff. ſi cert. pet. Cyn. in l. vt liberis. C. de collat. Aret. in conſi. ii. Paul. de Caſt. in cõſi. ccclxv. col. pen. vol. i. Sed contrarium tenet idem Aret. in conſi. xvii. colum. v. poſt Bal. in d.l. data. C. de dona.

Vigeſimò limita nõ procedere in donatione patris in filium in peculium, vt not. Bal. in l. exequutionẽ, col. x. C. de exeq. rei iudic. in l. ſi non mortis, circa fin. C. ad l. falcid. Alex. in appoſtil. ad Bar. in d.l. Modeſtinus. ff. de donat. Sed iſta limitatio procedit in particulari ratione, quia illa non eſt propria donatio, vt per Bald. in locis præallegatis.

Vigeſimoprimò limita in donatione rei alienę in qua non requiritur inſinuatio. Bal. in l. poſt mortem, colũ. iiii. C. de fideicom. Alex. in appoſtil. in d.l. Modeſtinus. & ratio eſt, quia nõ dicitur propriè donatio. l. in ædibus. §. fi. ff. de dona. & p Tiraquel. de vtroq; retract. fol. 18.

Vigeſimoſecundò limita non procedere in donatione rei nõ acquiſitæ, ſed acquirendæ. Bal in d.l. illud col. iii. verſi. quid dicemus in donatione. C. de ſacroſan. eccl. Barbat. in conſi. xli. in vlt. char. col. i. Pro quo facit, nam dicitur, ꝙ renunciatio hæreditatis nondum aditæ nõ requirit inſinuationem. Ant. de Canar. in tract. inſinuat. char. xxxii. col. i. Alexan. in appoſtil. in d.l. Modeſtinus. Sed ego crederem prædictam limitatonẽ veram, niſi illa ſpes poſsit communi æſtimatione valere pluſquã quingentis aureis, ſicuti videtur colligi ex not. per Deci. in l. i. col. v. & ibi Purpur. col. iiii. C. de pact. Iaſ. in l. is põt, col. ix. ff. de acquir. hæred. Alex. in l. in quantitate. §. magna. ff. ad l. falc.

Vigeſimotertiò limita, non procedere in donatione iuris vel actionis vel eius remiſsione, quando actio vel ius non eſſent liquida. Bal. in l. tale pactum. ff. de pact.

Barbat.

in conſi.xli.in vlt.char.col.i.& ſeq.& Bal.in l.ſi mulier. ff.de condi.cauſ.data.Deci.in c.veniens, col.ii. de teſti. Deciſ.Neap.clvi.in nou.nu.xiii.Boer.deciſ.cxliii.

Vigeſimoquartò limita in donatione vel remiſsione eius,quod debetur nomine pœnæ: vt in tali donatione vel remiſsione non requiratur inſinuatio.Bal.in d.l.illud,col.iii.C.de ſacr.eccl.& idem Bald. in d.l.ſi mulier. Alex.in appoſtil.ad Bart.in d.l. Modeſtinus. & Barbat. in appoſtil. ad Bald.in d.l.illud.Deciſ. in cap. veniens, col.ii.de teſti.

Vigeſimoquintò limita, ſi donatio ſit vltra quingentos,tamen ſoluta gabella non remanet aliquid vltra, vt per Cremen.in ſing.clxxi. Feli. in c.ad noſtram, colū.ii. de iureiurando.

Vigeſimoſextò limita, nam ſtante confeſsione iudiciali non requiritur alia inſinuatio, quia talis confeſsio habet vim inſinuationis,vt per Bouer. in verbo Cōfeſſio ſingu.xvi. Et not.quia tenet Caſſan.in conſi. xxxix. colum.xiiii.ꝙ inſinuatio non poſsit fieri coram incompetente iudice. Deest limit.º 28.

CONCLVSIO Et Regula. XLI.

ARGVMENTVM.

Fideiuſſor non conuenitur, niſi prius diſcuſſo principali.

PRIVS diſcutitur principalis, quàm deueniatur ad fideiuſſorem,auth. pręſente. C. de fideiuſ. Itē prius quàm deueniatur ad tertios pignorum poſſeſſores,auth. hoc ſi debitor. C.de pignor. Guid. Papæ quæſt. cccc xxxii.Caſſanę.in conſuet.fol.ccclxxxii.col.ii.Pariſ. in conſi.50.col.v.vol.i.

P Amplia,

Amplia, etiam quòd fiſcus eſſet primus diſcutiendus tanquàm debitor principalis vel ſuccedēs debitori principali. in glo. in l. ſcientia, vbi Bal. C. de fideiuſ. Rom. in ſing. DCLIII. & in conſi. XCIII. Corn. in cōſi. CXC, colum. pe, volumi. i, Bald. in l. i. C. de fideiuſ. Bald, in cap. cùm ſuper, in fi. de re iudic. Paul. de Caſt. & Raphael. in l. fi. ff. ſi cert, pet. Alexan. in l. decima, colum. iii. ff. de verb. oblig. Iaſ. in l. fi. colum. pen. ff. ſi cert. pet. & ibi Deci, colum. iii. poſt Paul. de Caſt. col. ii. Abb. in conſi. xxix. Appoſtilla magna ad Abb. in c. ſecundò, de fideiuſ. Crem. in ſingu. xliii. Eſt verùm quòd contrarium voluit Bart. in d. l. fi. ff. ſi cert. pet. in finalibus verb. & in d. l. decima. ff. de ver. oblig. cuius opinionem latè defendit Abb. in conſi. xxix, colum. pen. volumi. ii. Petr. de Anch. in conſi. ccxciiii. & cccxvii. Quando fiſcus recepit ſibi bona confiſcata. Soc. in conſi. xlvi. colum. v. volu. iiii. & quia prima opinio videtur eſſe magis ✝ communis, non puto bene fuiſſe loquutū Bald. in l. i. C. de conuen. fiſc. debit. lib. x. vbi tenet quòd qui fideiuſsit pro fiſco vel pro tyranno non poteſt opponere exceptionem excuſsionis, quia cū illi ſint ſemper ſoluendo, fideiuſsio nihil operaretur: nam reſpōdètur, quòd ſatis operari poteſt, quia, vt infrà dicetur, non ſatis eſt ꝙ principalis debitor ſit ſoluendo, ſed etiam requiritur quòd ſit facilis exactionis vel conuentionis, & declarat in iſtis terminis Iaſ. in d. l. fin. col. pen. & infert, quencunque principalem primò excutiendum, quàm fideiuſſorem vel pignorum poſſeſſorem, non autem tyrannum, qui ſit difficilis exactionis.

Secundò amplia, etiam confiſcatis bonis principalis debitoris, & ratio eſt, quia licèt ſit facta bonorum cōfiſcatio, conueniri poteſt fiſcus, qui in ius delinquentis ſucceſsit, vt ſuprà dictum eſt in prima ampliatione. Calcan. in conſi, lxvi. colum. ii, Caſſan. in cōſuet. fol. ccxcvii. colum. ii. quicquid dixerit Bart. in d. l. decima, & in l. fi. & Abb. in d. conſi. xxix. Vel poteſt ipſe principalis conueniri cuius bona poſt confiſcationem acquiſita, quę nō veniunt in cōfiſcatione, poſſunt ſufficere ad ſatisfactionem,

nem, & ita conſiderat Corn. in d.conſi. xc. colum. pen. vol.i.Iaſ.in l.fin.col.pen,ff.ſi cert. pet. Et contra fiſcum opponi poteſt excuſsio . Caſſan.in conſuet.fol. ccxvii. colum.iiii.& ſeq. Et contra ciuitatem,vt per Iaſo. in §, Item ſi quis,col,xxxii.inſtit.de actio,

Tertiò amplia,vt talis exceptio opponi poſsit, etiam poſt litem conteſtatam,quia dicitur anormala , vt not. glo.ſi.in fin.in l.iii.de except.Bart.in conſi.incip.quæro an tertius.Ioan.de Ana.in conſi,lx. Corn. in cõſi.lxxxv. colum.i.volu.iiii.Immo etiam poſt ſententiam opponi poteſt iſta exceptio.Bal.in d.l.fi.in pen.colum.in ver.an autem facta excuſsione,& ibi etiam Paul.de Caſt.in fin. col.in ver.Sed nunc eſt dubium.Corn.in d.conſi.lxxxv. colum.i.vol.iiii.Iaſ.in d.§.item ſi quis, col.xli.inſtit. de actio , Iſtam tenet & dicit * communem Calcan. in conſi.xxix.colum.vi.Caſſan.in conſ.ccclxxxiiii.colum. iii.quod etiam nemine opponente poteſt reiici per iudicem.immo plus voluit glo.in l.ſi reus.ff.de cõd.indeb. quòd ſi ſolutio ſit facta,nõ oppoſita exceptione diſcuſſionis,poteſt ſolutum repeti, ſequitur Paul. de Caſt. in in l.ſi pœnæ.§.fi.ff.de condit. Contrarium voluit Bart. in l.Iulianus,ff.de condit.indeb.col.vi. An autem talis exceptio opponi poſsit in cauſa appellationis, vide Alexan.in conſi.xxxiii,vol.iii. Contrarium,quòd talis exceptio ſit dilatoria,& per conſequens proponenda ante litem conteſtatam,tenẽt Bart.in d.l.iii.ff.de excep.Iac. de Butr,Cyn.& Bal.in l.exceptionem col,pen.C. de probat.Bal.& Paul.de Caſt.in d.l.fina.ff.ſi cert, pet. Petr.& Cyn,in auth.præſente.in viii.q.C.de fideiuſ. & Bald. & ibi Salic.col.pen.& fi.idem tenet Bar.in l.ii.C. commu. diuid.& ibi Bal.Paul.de Caſt.& Salic.Bald.in l.i.col.ii. C.de conuen.fiſc. debit. lib.x. Petr. de Ancha, in conſi. ccxciiii.& in conſi.cccxvii.Hippoly.in l.ſi quis ne quæſtio,colum.xi.ff.de quæſtio.Feli.in c.exceptionem, colũ. xiii.in duobus locis de excep.Guid.Papæ.q. xciiii. & q. Appoſtil. ad deciſ. Tholoſ. lxxxi. & etiam deciſ clxvi. Guid.Papæ in conſi.ciii.Caſſan.in cõſuet.fol.ccclxxxii.

colum.iii.Bouer.in verbo Exceptio,ſing.vi.Ruin.conſn. xix.col.ix.volu.iiii.Boer deciſ.ccxxi. Tamen cōcludūt, quòd neceſſe eſt,quòd actor in proceſſu probet inopiā principalis debitoris,aliàs ſuccumberet,quaſi ſine actione agens,& ita declarat Paul.de Caſt.in l. Decima.ff.de verb.oblig.Soc.in conſi.xxiiii.col vi.Eſt verum,ꝙ aliter declarat Paul.de Caſt.in d.l.ſi.ff.ſi cert. pet Soc.in regula cxxxiiii.in vi.limit.Idem tenet Bald.in l.i.in ii.queſt. C.ſi quid in fraud.patr.fa.& iſta eſt ⁎ communis opinio,vt per Alex.in conſi.xxxiii vol.iiii.& in conſi.lxviii. in fi.volu.i.& in conſi.xxxi.colum.i.volu.iiii. & fuit de mente eiuſdem qui ſublimitat in conſi.100.col.fi.volu. v.Corn.in conſi.lv.volu.iii. Purpur. in l. ex conuentione,colum.viii.C.de pact. Limita,vt per Hippoly. in l.i. §.ſi quis vltrò,colum.vi.ff.de quæſtio.Feli.diſtinguit in c.ex reſcripto,col.fi.de iureiur.

Quartò amplia,vt talis exceptio opponi poſsit etiam coram arbitratore,vt not.Bal.in l.fi.§.i.col.i. C. comm. de lega.refert & ſequitur Alex.in l.ſi conſtante, col.x. ff.ſolut.matri.Deci.in l.fi.col.iiii.in fi.ff.ſi cer. petat. Cōtrarium,Bal.in addit.Spec.in tit.de arbit.§.fi. in vlt. addit .Aret.in conſi.cxxvi. Socin. in conſi. xxiiii. in fin. Georg.Natta in clem.ſæpe,in princ.colū. pen. de verb. ſign.Iaſ.in d.l.ſi conſtante,colum.viii. Felin.in c.i. col. ix.de conſti.& iſta ampliatio pendet ab his, quæ dicentur infrà in limitationibus.

Quintò amplia,vt talis excuſsio non facta ante litē conteſtatam,fieri poſsit pendente lite contra fideiuſſorem vel pignorum poſſeſſorem.Bald.in l. cum teſtamento.C.de manumiſ. teſta. in l.i.C.de reuocan.his quæ in fraud.cred.in auth.contra rogatus,in fi.C. ad Trebel. & in l.ſi rem.§.fi.ff.de pignor.actio.Ang. in §. ſed neque, in auth.de fideiuſſ.Roma in l.ſtipulatio.§.habet,in addit.nouis.ff. de oper. nou. nunt. Bened. de Plumb. in l. libertus.ff.de liber.cau.Alexā. in l.exitus.ff. de acquir. poſſ.Iacob.de Aren.in tract.excuſ.verſi. Sed qui ſicut. Roma. in conſi.ccclxxxviii.in fi.Alexan.in conſi.lxxxv.

volu.vi.

volu.vi.Aret.in conſi. cxxvi.circa fin. & in conſi. xxix. col.vii.Alexan.in conſi.cxiiii.colum.fin. volu.vi. Guid. Papę quæſt.ccccxxxii.Iaſ.in §. ſi quis in fraudem, colum.xx.inſtit.de actio. Beltrand.in conſi.xcix. volu. iii. Deciſ. Neapo.liiii. in nou. Pariſ.in conſi.50. colum. v. volu.i.in conſi.ciii.in fin.volu.iii.

Sextò amplia, vt talis excuſsio primò fieri debeat ẽt contra hęreditatem iacentem.& ponit Bald. in l.perſequutione. C. de pign.refert & ſequitur Socin. in conſi. xxiiii.colum.vii. Alexan.in conſi.100.in pen.col.vol.v. Pariſ. in conſi.50.col.v.vol.i. vbi etiam ꝙ fit contra hæredem mortuo debitore principali.

Septimò amplia, vt etiam mulieri repetenti dotem obſtet iſta exceptio, quòd prius excutiendus ſit maritus, quàm deueniendum ſit ad poſſeſſorem rerum hypothecatarum.Bal.in l vbi adhuc pro dote, col. antep.C. de iure dot.& ibi Salic.xii.q.poſt Cyn.in xi.q. Bart.in d. l.ſi conſtante,in ii.q.& ibi Alexã. & Iaſ. licèt videatur arguere in contrarium in xxxiiii.col.Bald.in l. iii.C. de hæredit.actio.idem dicit quòd non poteſt deueniri contra nomina debitorum mariti,licet pro dote hypothecatorum,niſi præcedente diſcuſsione ipſius mariti, vt per eum Corn.in conſi. cclxvii. in iii. volu. Anto. Neguſ. in tract.de pignorib.in viii.parte princ. colũ. viii. vbi dicit iſtam magis veram & magis * communem opinionem. Hiſpan. in rub. de donat. int. vir. & vxor. fol. xviii.col.i.in fi.& ſeq.Boer.deciſ. cc. Alexan. conſi. cliii.nu.vi.volu.vi. Contrarium, Roman. in d. l. ſi conſtante.ff.ſol.matr.ſequitur Bal. Nouel. in tract. dotium in viii.parte in xxxvii.priuil.

Octauò amplia, vt prius diſcuti debeat principalis quàm pignorum poſſeſſor,etiam ſi poſſeſſor nullum habeat titulum,vel inualidum,vt not.gloſ. in l.rei, & ibi etiam Bal.C.de diſtract.pign.not.Corn.in conſi. lxxxv. colum.i.volu.iiii. Appoſtil.ad Bart.in l.perſequutione. C.de pignor.facit ad id, quod not.gl.in d.authen.hoc ſi debitor,in ii.ſolu. & ita Iaſ. declarat in §. item ſi quis

in fraudem,colum.vi.inſtit.de actio.

Nonò amplia plures caſus in quibus diſcuſsio requiritur,vt per Bertach.in tract.diſcuſſ.

Decimò amplia,quia vbi ſunt plures debēdi rei principales,non poteſt deueniri contra pignorum poſſeſſores vel fideiuſſores,niſi omnibus diſcuſsis.Iac.Butrig.& Ang.in auth.hoc ſi debitor.C.de pign.Ang.Aret.in §. ſi quis in fraudem,colum.v.& ibi Iaſ.colum. xlii.licèt contrarium velit Iacob.de Beluiſ.in d.§.ſed neque,in auth. de fideiuſ.Cuius opinionem declarat Ang.in d.authen. hoc ſi debitor.in princ.

Vndecimò amplia,vt etiam ſit neceſſaria ſententia ſuper diſcuſsione.Bar.in l.exitus.ff de acquiren.poſſ.in l. ſtipulatio.§.habet.ff.de oper.nou. nunt.Guid. Papæ in conſi.ccxxxi. Contrariū, Ruin.conſi.clii.col.v. vol.iiii.

Duodecimò amplia , etiam in eo qui conſtituit ſe pro alio ſoluturum , quia & talis habet beneficium diſcuſsionis. gl. in §. ſi quis igitur, in auth.de fideiuſſor. Alex.in apooſtil.in rub.ff.iudicatum ſolui.

Decimotertiò amplia,etiam ſi fideiuſſor promittat ſe pro alio ſoluturum ſine vlla exceptione, vt per Roma. in conſi.ccxi. Appoſtil.ad Spec.in tit.de renuntia.& concluſ. Hippoly. in rubr. de fideiuſſ.colum.lviii.& in ſingula.cccxxxii.

Decimoquartò amplia,quia etiam contra ciuitatem agētem opponi poteſt exceptio diſcuſsionis. Iaſ. in d.§. ſi quis in fraudē,col.xvi.inſti.de actio.

Decimoquintò amplia , idem eſſe contra fiſcum , vt ibi per Iaſ.col xvi.Guid.Papæ quęſt. dlxx.

Decimoſextò amplia in fideiuſſore indemnitatis.Alexand.in conſi.xxxi.vol.iiii.col.i.

Decimoſeptimò amplia,etiam ſi ſit renuntiatum beneficio de fideiuſſoribus.Alexan.in d.conſi.xxxi.col.ii. & ſeq.volu.iiii.

Decimooctauò amplia,quando pater tenetur pro filio.Alex.in d.conſi.xxxi.col.iii.volumi.iii.Contrarium Boer.deciſ.xxi.

Decimo-

Decimononò amplia, etiam ſi fideiuſſor promiſerit liberè ſoluere, vel abſque exceptione. Felin.in c.cauſam quæ col.xiiii.de reſcr.Hippol.in ſing.cccxxxii. Oldendorp.in libel.iur.& æquit.thomo ii.fol.ccxxxvii.

Vigeſimò amplia, vt etiam fideiuſſor, qui promiſit & voluit teneri pro principali.Guid.Papæ in ſing. DCiiii.

Vigeſimoprimò amplia,vt etiam donatarius principalis debitoris primò ſit excutiēdus,quàm poſsit deueniri ad pignorum poſſeſſores vel fideiuſſores.idē Guid. Papæ in ſing.DCCClxxxii.

Vigeſimoſecundò amplia etiam ſi debitor principalis renuntiauerit d.auth.hoc ſi debitor,quia hoc non præiudicat fideiuſſori vel pignorum poſſeſſori. Guid. Papæ in d.ſing.DCCCxxii.

Vigeſimotertiò amplia,etiam ſi poſſeſſor habeat ius omnino inualidum.Iaſ.in §.item ſi quis,colum. xxxiii. inſtitu. de actio.

Vigeſimoquartò amplia, vt vnus ex poſſeſſoribus in ſolidum conueniri poſsit,& non omnes pro rata conueniri debeant.Iaſ.in d.§.item ſi quis col.fi.

Vigeſimoquintò amplia,vt etiam ſententia declaratoria ſuper excuſsione ſit neceſſaria.Nicel.côcord. Bar. xxx.Pariſ.in conſi.50.volu.i.Ruin.conſi.lxxxv.col.iiii. volu.iiii.& col.vi.

Primò limita, vbi is qui opponit excuſsionis exceptionem,ſe obligaſſet cum iuramento, ita declarat Bal. per illum tex.in c.ex reſcripto,de iureiur. vbi etiā Petr. de Anch.ſub dubio fortè,& ſequitur Soc. in i. limit. in regula cxxxiiii.Alex.ſequitur in conſi.xxxi.col.fi. vol. iiii.Corſet.in repe.rub.de iureiur.col.x.Hipp.in rub.de fideiuſ.col.ii.deciſio.Tholoſ.cxxx.Appoſtil.ad d. deciſ. Tholoſ.cxxxix.Hiſpa.in c.per veſtras,char.xc.col. ii. de donat.int.vir.& vxo.Grat.conſi.xxviii.colum.ii. volu.i. iſtud ſumitur ex dictis Bart. in l. ſi quis pro eo, in viii. membro.ff.de fideiuſſ.Ang.in l.ſi quis acceſsionis, in fi. ff.eodē tit.Ant.in c.cum côtingat,in vi.caſu & ibi Imol. in vii.membro de iureiur.nam iſti volunt, quòd ſtante

iuramento cenſeatur teneri vt principalis, licèt nō poſſit teneri vt fideiuſſor, quia iuramentum habet iſtam vim, quòd actus valeat omni meliori modo, eſt verum quòd iſtas doctrinas, Alexand. allegat in contrarium in l. fina. colum. iiii. ff. ſi cert. petat. & Felin. in c. ex reſcripto, de iureiur. tamen mihi videtur probare iſtam partem appoſtilla magna in cap. ii. de fideiuſſ. ad dicta per Abb. & Alexand. in appoſtilla ad l. Marcellus.ff.de fideiuſſ. idem tenet Hiſp. in d. cap. per veſtras, char.xc.colum.ii. Contrariam verò opinionem, ꝙ imnio exceptio excuſsionis, non cenſeatur ſublata iuramento, tenet Bald.in d. c. cùm contingat, in vi. colū.vbi expreſsè dicit, quòd exceptio excuſsionis non cenſetur ſublata iuramento. Alex.in l.fin.colum.iiii. & ibi Deci. colum.iii.ff. ſi cert.peta. Felin.& Barbat.in cōſi. ccccciii. colum.vii.& ſeq.volu.ii.Deciſ. Tholoſ.cxxxix.vide infrà in xiii.limitatione.

Secundò limita, niſi fuerit facta alienatio rei hypothecatæ per debitorem pendente iudicio, quia tunc contra poſſeſſorē poteſt agi hypothecaria, etiam nulla facta diſcuſsione contra debitorē principalem, ita tenet glo.in d.auth.hoc ſi debitor, in glo. magna in fin.& ibi Iac. & Bart.qui dicit iſtud tenere * communiter Doct.quod etiam ibi tenet Ang.& Salicet. & Azo in ſumma in tit. de pignor.Socin.in d. regula cxxxiiii. in ii. limitatione. Alexand. in diſputatione ſua incip. Sigiſmundus in v. dubio in rſponſ. prima ad argumentum partis affirmatiuæ.Idem tenent Petr.& Cyn.Bar.& Salic. in l. diſtractis.C.de pign.Bald.in l.i.ver.Quid ſi debitor.C. de reuocand. his quæ in fraud. credit. Alexand. in appoſtil. in dicta authen. hoc ſi debitor. Pariſ.conſi. lxxx. colum.viii.volu.i.

Tertiò limita, quia abſente debitore principali poteſt deueniri contra fideiuſſorem vel pignorū poſſeſſorē, etiam principali non diſcuſſo, ita tenet glo. pen. in d. auth.hoc ſi debitor, & ſequitur ibi Bald.Ang. & Salic. & Bart. cum vna tamen declaratione, quam ibi ponit Iacob.

cob. Butrig. Iſtam etiam limitationem ponit Roman. in conſi. xciii. Alexand. in conſi. 100. in pen. colum. volu. v. Soc. in regula cxxxiiii. in iii. fallen. Deci. in l. fin. colum. v. ff. ſi cert. petat. eſt bonus text. in authen. præſenti, argumento ſumpto à contrario ſenſu. C. de fideiuſſ. & ibi not. Salic. & Bald. ſequitur Hippol. in rub. de fideiuſſ. colum. iii. Iacob. Butr. in tract. diſcuſſ. in fin. Bart. in §. ſed neque, colum. ii. in authen. de fideiuſſ. Idem eſt, ſi ſit pręſens & latitet, vt per Guid. Papæ quæſtio. ccccclxx. Amplia etiam ſi reuertatur pendente iudicio intentato contra fideiuſſores. Appoſtil. ad deciſ. Tholoſ. lxxxi.

Quartò limita, niſi principalis debitor conſtituiſſet ſe precario nomine poſsidere bona obligata, quia tunc poſſet agi illis exiſtentihus penès tertios poſſeſſores contra illos, etiam diſcuſsione non facta. Bald. & Angel. in l. fina. C. de acquiren. poſſeſſ. poſt Iacob. Butrig. in dicta authen. hoc ſi debitor. C. de pignor. & in authen. ſed hodie. C. de actio. & obligat. & ibi Petr. de Anch. in ſuis reportatis, & Bald. declarat in l. prima. C. de reuocand. his quæ in fraud. cred. idem tenent Raphael, Angel. & Imol. Roman. & Alexand. in l. exitus. ff de acquiren. poſſeſ. & idem Angel. in dicta l. ii. §. hac actione, in fin. ff. de vi bonor. rapt. qui etiam declarat in ſecunda lectura in addit. ff. pro ſocio, & idem Bal. in cap. cùm veniſſent, in finalibus verbis de reſtitu. ſpolia. Florian. in dicta authen. hoc ſi debitor. Roman. in conſi. cccxcii. in ii. colum. in fin. Aretin. in conſil. cxxvi. in fin. & Angel. Aretin. in §. Item ſi quis in fraudem, colum. vi. inſtitu. de actio. & ibi Iaſ. colum. xxxvi. & ſequen. Socin. in dicta regula cxxxiiii. in iii. limitatione. Claud. qui ſublimitat in d. l. exitus. ff. de acquir. poſſeſſ. Roman. in conſi. clxxxix. in fin. in conſi. lxxxiii. volumi. vi. Deci. in l. fina. colum. v. ff. ſi cert. peta. Alexand. in conſi. cxxxvii. colum. ii. volumi. ii. Corn. in conſi. ccxxviii. volu. ii. Bald. in l. Celſus, colum. xxi. ff. de vſucap. Alexand. in diſput. incipien. Sigiſmundus,

in v.

in v dubio. Hippol. in rub. de fideiuſ. colum. iiii. & in ſingula. clviii. Alex. in conſi. lxxviii. col. fi. volu. v. & in cõſi. lxxiii. col. fi. vol. eo. Guid. Papæ q. ccccxxxii. & in conſi. cix. Gozad. in conſi. xlii. colum. ii. & declarat in d. conſi. xlii. col. i. & fi. Beltrand. in conſi. cxc. volu. ii. & in conſi. ccxiii. col. i. vol. eo. Deciſ. Neap. liii. in nou. Pariſ. in cõſi. ciii. volu. iii. & in caſu. l. fin. C. de acquir. poſſ. non requiri excuſsionem ponit Grat. in cõſi. DCXIX. colũ. i. vol. eo. & in conſi. xlii. colum. ii. volu. ii. & conſi. cx. col. i. vol. ii. Ruin. conſi. cxxx. col. iiii. vol. i. & conſi. clxxii. col. fi. volu. iiii. Vital. in tract. clauſul. in verbo Et conſtituit, colum. iiii. ver. Item præconi. Rip. in rub. de iuriſdict. om. iud. nume. xii. Tiraquel. de conſtit. in i. parte nu. liii. & pluribus ſequentibus. Boer. deciſ. cxii. Contrarium tenuit Aret. in d. l. exitus. ff. de acquir. poſſ. Barbat. in cõſi. xxviii. col. i. vol. i. cum ſeq. colum. Calcan. in conſi. xxix. col. i. & ſeq. & col. iii. & ſeq.

Quintò limita, quando notorium eſt, principalem nõ eſſe ſoluendo, quia tunc non requiritur alia diſcuſsio. glo. in d. l. decima. ff. de verb. obligat. & ibi Bart. Paul. de Caſt. & Imol. col. i. glo. & Bart. in l. fi. ff. ſi cert. pet. & ibi Bal. Paul. de Caſt. & Alex. colum. ii. Deci. col. iii. & ſeq. Iaſ. colum. fi. Idem voluit Bart in l. iii. §. ſi is pro quo, in fin. ff. quod quiſque iuris. Cyn. in authẽ. præſenti. C. de fideiuſ. Bal. in l. i. C. de reuocan. his quæ in fraud. verſi. quæro vtrum iſta excuſsio. in l. i. C. ſi quid in fraud. patr. in ii. q. in l. i. col. pen. C. de conuen. fiſc. debit. colũ. pen. Iac. de Beluiſ. & poſt eum Ang. in §. ſed neque in auth. de fideiuſ. & in d. l. exitus. & in l. ii. ff. qui ſatiſd. cog. & in l. ii. ff. ſi quis commiſ. cau. reſt. & in d. auth. hoc ſi debitor. Bal. in l. niſi hoc actum. ff. de pact. Ang. Aret. in §. ſi quis in fraudem, colum v. inſti. de actio. Soc. in conſi. lv. in i. colum. Felin. in c. Eccleſia S. Mariæ, col. xxiiii. ver. Quarto dubio adduco, de conſtitu. & in cap. cùm olim, col. viii. de re iud. Hippoly. in rub. de fideiuſ. in fi. & ſeq. Roma. in conſi. ccxi. col. i. & in conſi. xciii. colũ. i. Corn. qui dicit iſtam eſſe * communem in conſi. cli. col. fin. volu. iiii.

volu.iiii.Cæpol.cautel.xxxvii.Aret.in conſi.cxxvi. colum. pen.& in conſi. xxix. colum.vi.Socin. in d. regula cxxxiiii.in v.limitatione.Abb.in conſi.xxix.in volu.ii. Iaſ.in d.§. ſi quis in fraudem,colum. xvii. Appoſtillator ad deciſ.Tholoſ.lxxx.& cxcvi.Deciſ.Neap.cccxviii. Iaſ.in §.Item ſiquis,col.xxxi.inſt.de actio.& col. ſequẽ. Feli.in c.cùm Bertholdus,col. x. de re iud. Beltrand. in conſi.ccxiii.col.ii.Deciſ.Neap.liiii.in nou.declarat primam eſſe communem opinionem,vt per Fel.in c.euidentia,de accuſat.Pariſ.in conſi.50. colum.vi. volu.i. & in conſi.lxxx.colum.viii.eo. volu. & colum. pen. in conſi. cvii.colum.fi.vol.iii.Grat. in conſi.xxxvii.col. iii.vol.i. & in conſi.lxxxvii.col.fi.eo.vol.& conſi lxiii.col.fi.vol. ii.Rui.conſi.clxxx.col.pen.volu.i.

Contrarium tamen tenet Iacob. de Butr. in d. auth. hoc ſi debitor.C.de pignor.Alex.in d.l.decima, colũ. ii. ff.de verb.oblig.Guid. Papæ quæſt. ccccxxxii.

Tenendo tamen primam opinionem communem,declara,quòd licèt ſit notorium,principalem nõ eſſe ſoluendo,tamen debet interuenire ſuper hoc ſentẽtia declaratoria,vt not.Roman.in conſi.ccxi.& in conſi.ccxli. colum.ii.Deci.in l fi.col.iii & ſeq.ff.ſi cert.pet. Alexan. in d.l.decima.col.ii.Purpurat.in l. ex conuentione, colum.vii.C.de pact.Pro qua declaratione facit, nam licèt ex relatione nuntiorum appareat debitorem nõ eſſe ſoluendo,& ſic ex actis conſtet,illum non eſſe ſoluẽdo, quę acta inducunt notorium, tamen requiritur iudicis pronuntiatio ſuper excuſsione,vt not.Bart.in l.ſtipulatio.§.habet.ff.de oper.nou.nunt.& ibi Ang.& ibi Rom. & Iaſ.in ii.col.& ſeq.& Bart.in §.ſed neque,colum.ii. in auth.de fideiuſ.Bal.& Salic.in d.auth. hoc ſi debitor. & iidem.in authen.ſed hodie.C.de actio.& oblig.Bal. in l. ſancimus.§.i.col.ii.C.ad trebel.Ang.in d.§.ſed neq; ,in authen. de fideiuſſ. Raphael Cum.Rom. Paul. de Caſt. Aret.& Alex.in d.l.exitus.Raph.Cum & Paul.de Caſt. in d.l.decima,& ibi etiã Alex.col.ii.Rom. in cõſi.xciii. in fi.Alex.in l.fi.in i.col.ff ſi cert.pet.Claud.in d.l.exitus,

tus,in princ.Marian.in tract.citat.colum.xiii.Aret. in d. §.Item ſi quis in fraudẽ,colum.vii.& ſeq inſt. de actio. Idem tenet Bald.in l.tutores.ff. de autorit. tuto. Rom. in conſi. ccxxiiii.colum.ii.Georg. Natta in clem. ſæpe, in prin.colum.lxxxix.de verb. ſig. Contrarium verò in hoc,ꝙ non requireretur iudicis pronũtiatio,tenuit Iacob.Butrig.in d. authẽ.hoc ſi debitor.C.de pignor. in l. ſancimus.C.ad trebel.Iacob.de Aren.in tract.diſcuſsionum.Imol.& Paul. de Caſtr. in l. ſtipulatio.§. habet.ff. de oper.nou.nũc.Ang.& Imol.in d.l.exitus.ff.de acquir. poſſeſſ.& Ang.in l.ita ſtipulatus. §. quod ſi ab initio.ff. de verb.oblig.& in d auth.hoc ſi debitor. Bald. in l.i.C. de condit.ex lege.Corn.in conſi.cix.volu.i.Io.de Imol. in d.l.decima.Bened. verò de Plum. diſtinguit in l. libertis.ff.de liber.cau.cuius diſtinctionem refert Alexá. in d.l.exitus.ff.de acquir.poſſeſſ.& dicit Grat.conſ.lxiii. colum.fi.volu.ii.ꝙ ſufficit præſumptiuè conſtare, principalem non eſſe ſoluendo, & hoc notorium eſſe, vt puta per æſtimum.

Sextò limita,ſi non fieret oppoſitum, quia procedit iudicium parte non opponente.glo·Bart. & Raph. Cuma.in l.ſi mancipium.ff.de euict.Bart. in finalibus verbis & Paul.de Caſt.in l.fi.ff.ſi cert.pet.& Bart. in d. authen.hoc ſi debitor in fi.Iacob.de Are. in tract. diſcuſſ. Bart.& Ang.in §.ſed neque,in auth.de fideiuſſ. Bald. in l.cum teſtamento.C.de teſtam.manumiſſ.Iaſo. in l. patre furioſo,colum.pen.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur. Alex.in conſi.xxix.colum.antep.volumi.vii.& in conſi. xxxi.colum.i.volu.iiii.Corn.in conſi.lxxxv.colum.fin. volu.iiii. Bald. & Paul.in l.ii.C.commun.diuid.Soc. in regula cxxxiiii.in vi. limitatione. Bald. in l. prima. C. de conueni. fiſc. debit. in iii. colum. Angel. in dicto §. Item ſi quis in fraudem. colum.iiii. & ibi Iaſo. colum. xx.Bald.in authen.contra rogatus, in fin. C. ad Trebel. Petr. de Anchar. in conſi. ccxciiii. & in conſi. cccxvii. Guid.Papæ quæſt.xciiii. Deciſi. Tholoſ. lxxxi. Pariſ. in conſi.cix.colum.pen.in fin.& ſequen.volu. iii. Immo ẽt

ſi pars

ſi pars oppoſuit, & actor replicauit, & iudex conſenſit ad vlteriora,iudicium non eſt nullum, vt nor. Paul. de Caſt. in d.l.fin.colum.ii.ff.ſi cert.peta. Socin. in regula cxxxiiii.in vi.fall.Corn.in conſi. lxxxv.col.pen.& fina. vol.iiii.tamen etiam ꝙ non fuerit aliter oppoſita exceptio diſcuſsionis,nō poteſt deueniri ad capturam perſonæ,Alex.in conſi.clviii.col.fi.vol.ii.

Septimò limita, niſi agatur contra commodatarium vel depoſitarium rei hypothecatæ, quia tunc non eſt primò excutiendus debitor principalis: ita Ang. in authen.de fideiuſſ.§.ſed neque. Salic.in d.auth.hoc ſi debitor in 7.quæſtio.Soc.in regula 134.in 7. limitatione, & ratio iſtius fallentię eſt,quia iſti non poſsident, ſed debitor principalis poſsidet: ut in comodatario eſt tex.in l.cōmodatæ rei.ff.comoda.in depoſitario eſt tex.in l.licet,in.§.rei.ff.depoſiti.

Octauò fallit, vbi habet res extra territoriū debitor principalis,quæ de facili haberi non poſſunt, quia tunc non eſt primum iſte excutiendus,ita tenet Ang.in auth. de fideiuſſ.in d.§.ſed neque.Soc.in d.regula cxxxiiii. in viii limitatione.Idem tenet Bald.in d.l.fin. in princ. in fi.colum.ff.ſi cert.pet.Alexand.in conſi.lxxxiiii.colum. fina.volu.iii.Lud. Bolog.in conſi. xviii. in fin. Hippol. in ſingu. ccxx. vel eius perſona abeſt, vt per Bald. in l. prima colum.ii.C.de conuen.fiſc.debit. lib.x. Hipp. in rubr.de fideiuſ.col.iii.Capel. Tholoſ.deciſ.cxcvi. & ibi Appoſtil. Pariſ. conſi. lxxx. colum. viii. volumi. i. Vel vbi habitat in alio territorio. Grat.in conſi. xxviii. colum.ii.volu.i.

Nonò fallit,vbi bona principalis debitoris ſunt fortelitia & caſtra, quæ facilè expugnari non poſſunt, per glo.in l.ii.ff.qui ſatiſd.cog.& ita tenet Ang. in d.§. ſed neque,in auth.de fideiuſſ.Bart.& Paul.de Caſt. in d.l.ii. ff.qui ſatiſ.cogant.vbi etiam Bald.idem tenet & Alex. & Soc.in d.regula cxxxiiii.in ix.fall. Alex. in d.l. decima,col.ii.ff.de verb.oblig.Appoſtilla magna ad Abb.in c.ii.de fideiuſſ.

Decimò

Decimò fallit,vbi principalis debitor eſſet rixoſus, adeò quòd facilè exigi non poſſet,ita notant Ang. Raphael & Alex.in d.l.ii.ff.qui ſatiſd.cog.vbi etiam Iaſo. Soc.in d.regula cxxxiiii.in x.fall.Deci.in d.l.fi. col. iii. poſt Ang.& ibi Rom.& Iaſ.in fi.colum.ff.ſi cert. pet. & Ang.& Alexan.in d.l.decima.ff.de verb. oblig. colū. ii. Hipp.in rub.de fideiuſſ.col.iii.Appoſtil. ad Alex. in d. l.ii.Iaſ.in l.ii.in prin.col.vii.ff.ſolu.matr.& in §. item ſi quis in fraudem,colum.xvii.inſtit.de actio.Capel.Tholoſ.deciſio.cxcvi.& ibi Appoſtil.Guid. Papæ in ſingula. DCCXVII. Grat. in conſi.lxxxvi,colū.i.volu.i.Et per hoc infertur, idem eſſe in eccleſia, quę facilè conueniri non poteſt,appoſtilla magna in c.ii.de fideiuſ.ad Abb.

Vndecimò fallit, vbi per vnū è creditoribus facta eſt diſcuſsio, quia non eſt neceſſe, quòd per alios fiat, ita Iacob.de Aren.& Ang.in auth.hoc videbitur.C. de pignor. Soc.in d.regula cxxxiiii.in xi.fall.Ang.Aret.in d. §.Item ſi quis in fraudem,col.viii.

Duodecimò fallit,ſi cauſa ſit commiſſa iudicanda ex bono & æquo,vel ſecundum veritatem,vel non receptis ſolemnibus iuris communis,vel ſummariè & ſine figura iudicii. Bald.in l.ſi mancipium.§.i.ff.de euict.Roman.in conſi.ccccxxx.Angel.Aret.in d.§.Item ſi quis in fraud. col.ix.& ibi Iaſ.col.xxxiii.& ſeq.Alexan.in conſi.lviii. volu.v.col.ii.Appoſt.ad Capel. Tholoſ. deciſio. cxcvii. Soc.in conſi.xxiiii.col.fi.Hipp.in rub.de fideiuſ.col.iii. Deci.in c.ex parte,el ii.colum.ii.de offi.deleg.Alexā. in conſi.cxxiiii,col.fi.vol.vi.Aret.in conſi.cxxvi. col. fina. Soc.in regula cxxxiiii . in xii. limit. Appoſtilla magna ad Abb.in d.c.vi.de fideiuſ. vbi diſtinguit. Boer. deciſ. ccxxi.nu.xiiii.& ſeq.Grat.conſi.lxxxvii.col.fin.volu.i. qui loquitur, quando proceditur veritate inſpecta. & conſi.lxiii.col.fin.volu.ii. qui loquitur quando proceditur ſine ſtrepitu & figura iudicii. Contrarium, Corn. in conſi.lv.colum.pen.volu.iii.Decius in l.fin.i.char. in fi.ff.ſi cert.peta.Georg.Natta in clem.ſępe col.lxxxviii. & in §.non ſit,colū.xxxi.& ſeq.Aret.in c. dilecti, in iii. col.

colum.de iudi.Purpur.in l.i.colum.vi.C. de tranſact. in l.ſingularia,colum.xx.ff.ſi cert.petat.Claud.in l.ſi conſtante,colum.viii.ff.ſol.matr.vbi etiam Iaſ.col. xxxiiii. Feli.in c.i.colum.xviii.de conſti.Ex quo infertur alia limitatio,quòd procedit exceptio excuſsionis de iure canonico ſecundum Iaſ.licèt non ſe firmet in d. §. Item ſi quis col.xxxiii.& ſeq.

Decimotertiò fallit, vbi quis promiſiſſet & iuraſſet facere,quòd aliquis ſoluat,& eo non ſoluente ipſe promiſit ſoluere de ſuo, quia in tali caſu nõ requiritur excuſsio,ita declarat Bal.in c.ex reſcripto,de iureiu.Alex. in conſi.xxxi.in fi.volu.iii.Alex.in d.l.fi.colum.iiii.ff.ſi cert.pet. per Appoſtil,magnã ad Abb.in c.ii. de fideiuſ. Gozad.in conſi.xxxii.colum.ii.vide ſupra in limitatione prima. Contrarium,Deci.ibi colum.iiii. Guid. Papæ in ſingu.DXI.

Decimoquartò fallit, vbi quis ſe obligat animo nouandi obligationem principalis debitoris. Bald. in l. in perſonam.§.fin.ff.de pact. in l. antiquæ.§.i. C. de ſenatuſcon.Velleia.Appoſt.ad Deciſ.Tholoſ.xxiii. & cxcvi. Alex.in conſi.xxxi.colum.pen.vol.iiii.& in cõſi.xxxiii. eo.volu.Curt.in conſi. vi.colum.i.Deci.in d.l.fi.colum. iiii. & ſeq.ff. ſi cert.petat. Paul.de Caſt. in l.ii.§.i.ff.de duob. reis. Rom.in conſi.ccxi.colum.i. Et an fideiuſſor qui ſe obligat animo nouandi,dicatur amplius fideiuſſor,vide glo.in verbo accedat, in authen. de fideiuſſ. in princ.Iaſ.in conſi.lviii.colum.pen.volu.iii.

Decimoquintò fallit,vbi quis fideiuſsit pro debitore naturaliter tantùm obligato, vel erat in poſſeſsione tertius rei hypothecatæ pro debito naturali tantũ, ita dicit Dyn.& poſteà Bart.in l. Marcellus, circa fin.ff. de fideiuſ.& ibi Ang. & Paul.de Caſt & in l iii.§. ſi is pro quo.ff.quod quiſque iur.Bald.in l.i.colum.iiii.C. de cõuen. fiſc.debit.lib.x.colum.v.Iaſ.in l.fi.col.fi. ff. ſi cert. peta.& in l.ſi ſeruum.§.nunc videamus.col.i.ff.de verb. oblig.Salic in auth.ſed hodie.C.de actio.& oblig. Appoſtil.ad Deciſ.Tholoſ.cxcvi.

Decimo-

Decimoſextò fallit, vbi creditor vellet vti compenſatione contra fideiuſſorem, quia tunc non eſt neceſſaria excuſsio,ſicut dicit Bal.in l.exceptiones.C. de euict. quòd ad repellendum fideiuſſorem ope exceptionis,vbi creditor eſt in poſſeſsionem non eſt neceſſaria excuſsio, & iſtam limitationem ponunt quidam Moderni in cap. peruenit, de fideiuſſor.Appoſtil.magna ad Abb. in c.ii. eod.titu.fuit dictum Bald. quem ipſi non allegant in l. i.colū.iiii.C.de conu.fiſc.debit.lib.x.verſi. Item quęro, qui declarat qualiter hoc intelligatur.

Decimoſeptimò fallit,vbi fideiuſſor vel pignorū poſſeſſor impediuit diſcuſsionem fieri contra principalem, quia ſi poſteà ipſe conueniatur,non poteſt amplius ipſe obiicere de diſcuſsione non facta contra principalem, ita limitat Hippoly. in rub.de fideiuſſ.col.iii. & ſeq.

Decimooctauò fallit in fideiuſſore qui negauit ſe fideiuſsiſſe, vel in tertio poſſeſſore,qui negat ſe poſsidere, quia non poteſt amplius tanquàm fideiuſſor opponere exceptionem diſcuſsionis.Bald. in authen. contra qui propriā,colum.ii.in fin.D.de non nume.pecu.Bart. Angel. Imol.& Paul.de Caſt.in l. ſi dubitet,§.i.ff. de fideiuſſ.Iaſ.in l.i.colum.iiii.C.de tranſact.Alex.in l.etiā. §.licèt in dotalibus.colum.iii.ff.ſolut.matr.Hippoly.in rubr.de fideiuſſ. colum.iiii.& lxxv. Iaſo. in d. §. Item ſi quis in fraud.colum.xxxiiii. Claud.in l.exitus col .ii.ff. de acquir.poſſ. Specu.in tit.de renunt.& cōcluſ. in prin. col.ix.ver.Item ceſſat. Appoſtil.ad deciſ.Tholoſ.lxxx.& cxcvi. Grat.conſ.clxiii.col.fi.volu.ii.

vi. j. fol. 41. lim. ut nota quia.

Decimononò fallit, vbi pendēte iudicio debitor principalis qui non erat prius ſoluendo, effectus fuerit ſoluendo,nam adhuc excuſsio non requiritur contra debitorem principalem, quia ſatis eſt ꝙ à principio inchoati iudicii fuerit non ſoluendo. Petr. & Cyn. in authen.præſente.C.de fideiuſ.& in l.excuſantur.ff. de excuſ.tuto. Sali.in auth.hoc ſi debitor,in pen.& fi. col. C. de pignor. Bal.in l.peremptorias,in fin.colū.C. ſenten. reſcin.non poſ.Bald.Paul.de Caſt.in d.l.fi.ff.ſi cert.pet.

& ibi

& ibi Deci.col.fi.Crem.in ſing.cxxxvi. Contrarium ſumitur ex dictis Bart.in l.i.colum.iii.ff.de excep.Iacob. de Beluiſ.tenet hoc expreſsè in §.ſed neque,in auth. de fideiuſ.in vlt.quæſt.Ray.& Iacob.de Arena in d.authen. præſente. Rom.in l. ſtipulatio.§.habet.ff.de oper. nou. nunt.Alex.in l.fi.colum.fi.ff.ſi cert.pet.& in l. ſi mulier, col.i.ff ſolu.matr.vbi etiam Iaſ.col.vi.Socin. in regula cxxxiiii.in v.fall.Hipp.in l.ſi quis ne quæſtio. col.xi.ff. de quæſtio.Alex.in conſi.100.col.fi.volu.v.

Vigeſimò fallit,vbi certa res debetur,quia poteſt agi hypothecaria ad illam rem,etiam alienatam in extraneos poſſeſſores,non facta excuſsione contra principalem,ita Bald. in rub. C.de reuocan. his quæ in fraud. cred. colum.i.poſt princ.refert & ſequitur Angel.Aret. & Iaſ.in d.§.item ſi quis in fraudem,colum.xxxvi. inſti. de actio. Ang. Aret. in §.in ſeruiana colum. antep. eod. tit. Sed contrarium tenet Claud.in d.l.exitus.ff. de acquir.poſſ.col.ii.

Vigeſimoprimò fallit, vbi creditor poſsidet pignus, quia non poteſt ab eo euinci,qui prætẽdit ius in eo ſub prætextu,quòd poſsit debitorem principalem diſcutere,vt notant Bald.in l.exceptiones.C.de euict. Claud.in d.l. exitus in fi.

Vigeſimoſecundò fallit in hypotheca legali,cuius virtute poteſt res hypothecata peti à tertio poſſeſſore,etiã nulla facta diſcuſsione contra principalem debitorem. Ang.Aret.in d.§.In ſeruiana colu. antep.vide Bal.in d. l.i.col.ii.C.de conuen. fiſc. debit. lib.x. Sed contrarium tenet Claudius in d.l.exitus.

Vigeſimotertiò fallit in fideiuſſore, qui ſe obligauit per publicum inſtrumentum guarentigiatum,quia non poteſt opponere exceptionem diſcuſsionis contra principalem.Cyn.in l.i.C.de confeſſ.Bal. in l.i.ff. qui ſatiſd. cog.Soc.in conſi.xxiiii.colũ.fin.Ang.& Paul.de Caſt.in l.ſi dubitet.§.i.ff.de fideiuſſ.

Vigeſimoquartò fallit extincta ciuili & naturali obligatione in perſona debitoris principalis, quia tunc nõ

poteſt fieri excuſsio contra eũ.Rom.in conſi.xciii.col.i.

Vigeſimoquintò fallit in fideiuſſore iudicatum ſolui,quia talis nõ poteſt opponere exceptionem diſcuſsionis,vt per Bal.in l.i.in ii.lect.ff.qui ſatiſd.cog. in l. cũ eorum.C.de ſent.& interloquut.om. iud. Contrarium, idem Bald.in l.fi.§.i.in i.col.col.in fi.C.de vſur. rei iud. Alexan. in appoſtil.ad Bart.in rub. ff. iudicatum ſolui. Rui.conſi.xcviii.col.fi.vol.v.Item de iudicio ſiſti. Appoſtil.ad deciſ.Tholoſ.cxcvi.Idem de fideiuſſore indemnitatis.Caſſanæ.in conſuet.fol.ccxviii.col.iii.

Vigeſimoſextò fallit,ſi renuntiatum ſit beneficio diſcuſsionis,vt not.glo.in verbo accedat,in authen. de fideiuſ.in prin.Specu.in titu.de renunc.& cõcluſ.in prin. ver.viſo.& Ioan.Andr.in addit.circa fi. & in verſi. Ceſſat.Appoſt.ad deciſ.Tholoſ.xxiii.& deciſ.cxcvi.Caſſan. in conſuet.fol.ccxvii.colum.iiii.& ſeq.Bal. in auth. præſente,in fi.C.de fideiuſ.Rom.in conſi.cccxcii. colum.ii. Corn.in cõſi.cix.volu.i.Deci.in l.fi.colum.iiii.ff.ſi cert. petat.Abb.in c.ii.colum. pen.de fideiuſ. Aret. in conſi. xxxiii.colum.pen.Paul.de Caſt.in l.ſi dubitet.§.i. ff. de fideiuſſ.Hippol.in rub.de fideiuſſ.colum.ii Appoſtil. ad deciſ.Tholoſ.lxxx.Roman.in conſi.ccxi.colum.i.vbi ẽt ponitur in fideiuſſore indemnitatis renũtiante, de quo etiam per Deci.in d.l.fi. colum ii.ff.ſi cert.peta. Et prædicta renunciatio intelligitur facta etiam per illa verba Renuntiauit omni iuris & legum auxilio.Alex. in cõſi. xxxi.& in conſi.xxxiii.volu.iiii.Iaſ.in l.fin.colum.ii.ff. ſi cert.petat.Bald.in l.i.colum.ii.in fin. C. de conu. fiſc. debit.lib.x. Declara,vt per Ruin.conſi.xcviii. colum.fi. volu.v. Sublimita in fideiuſſore indemnitatis, qui dato quòd renuntiauerit excuſsioni, non poteſt conueniri ante principalem debitorem.Hippoly. in d. rub. de fideiuſſ.colum.v. Amplia, vt etiam procurator renunciare poſsit,quia communiter ſolet renuntiari.Caſſanæ.in conſuet.fol.ccxvii. col.iiii. Amplia, vt in inſtrumento non extenſo ſit comprehenſa reuũtiatio iſtius exceptionis,ſi in eo ſunt illa verba Renuntians &c.

Vigeſimo

Vigeſimoſeptimò fallit, vbi cāpſor fideiuſsit vel mercator, quia tales non poſſunt opponere beneficium excuſsionis, glo. per illum tex. & ibi Ang. in fi. col. in §. argentariorum in auth. de fideiuſ. Bal. in l. fruſtra. C. de nō numer. pecu. in l. fi. C. ad l. falcid. Ang. Aret. in §. Item ſi quis in fraudem. colum. ix. inſti. de actio. Ang. in l. fideiuſſor, in §. pater Seii. ff. de pignor. Natta in clem. ſæpe in princ. colū. lxxxviii. de verb. ſignifi. Curt. in conſi. vi. colum. i. Deci. in l. ſi. col. iiii. in fi. ff. ſi cert. pet. Hippol. in rub. de fideiuſſ. col. ii. Appoſtil. ad deciſ. tholoſ. cxcvi. Caſſan. in conſuet. fol. ccxviii. colum. ii. Boer. deciſio. ccxxi. nume. xiiii.

Vigeſimooctauò fallit, vbi quis ſe obligauit pro alio principaliter. Bald. in l. i. colum. pen. C. de conue. fiſc. debit. lib. x. Grat. conſi. lxxxvii. colum. fin. volu. i. Appoſtil. ad deciſ. tholoſ. xxiii. & Alexan. in conſi. xxxi. in fi. colum. volu. iii. intelligunt in eo tempore ſecus in diuerſis temporibus. & ita debet intelligi quod not. idem met. Alex. in l. vbi §. illud. ff. de verbo. obligat. & Abb. in c. ii. de fideiuſſ. colū. pen. Guid. Papæ quæſtio. ccccci. tenet, quòd talis habeat exceptionem diſcuſsionis, & deciſ. Tholoſ. lxxx. & ibi appoſtil.

Vigeſimononò fallit, vbi aliquis promiſit ſe ſoluturum, quòd alius debebat, pro quo debito erat facta principali debitori exequutio, & pignora capta, & vt creditor conſentiret relaxationi bonorum, alter promiſit ſe ſoluturum, ita declarat Ioan. And. in addit. Spec. in tit. de renunt. & concluſ. in appoſtil. in verbo ſponſoribus, ex quo infert Bertach. in ſuo indice in verbo Diſcuſſio, idem eſſe ſi quis promiſit quòd debitor principalis carceratus relaxetur.

Trigeſimò fallit, vbi res hypothecata deuenit ad vnū ex debitoribus principaliter obligatis, quia tunc conueniri poteſt hypothecaria, non facta diſcuſsione contra alios. glo. in l. mulier. ff. qui pot. in pign. habeant. & ibi Bart. in l. creditor. §. quæritur. ff. de diſtract. pignor. Bal. in authen. ſed hodie. C. de actio. & obligat. Roma. in

conſi.cccxcii.colum.ii.Iaſ.in d.§. Item ſe quis in fraudem,col.xix.& ſeq.

Trigeſimoprimò fallit in pignore prętorio, in quo nulla facta diſcuſsione poteſt agi contra tertios poſſeſſores. Alex.in appoſtil.ad Bart.in l.i.ff.de pignor.actio. Sequitur Berthach.in ſuo repert.in d. verbo Diſcuſsio Aret.in d.§.item ſi quis in fraudem,col.vi.Iaſ.in §.item ſeruiana,col.ii.inſti.de actio.vbi Gomeſ. col.i.

Trigeſimoſecundò fallit in fideiuſſore in cauſa criminali,quia poteſt fideiuſſor conueniri nulla facta diſcuſſione.Bal.in l.ii.§.ſi quis.ff. qui ſatiſd. cogant. Bertach. ſequitur in loco prællegato. Afflict. ſuper conſtitu. fol.cvii.colum.iiii.

Trigeſimotertiò fallit,quia talis exceptio diſcuſsionis opponi non poteſt de iure canonico.Iaſ. in d.§. item ſi quis in fraudem,colū. xxxviii.Hiſpan.in cap. per veſtras, char. xxii. colum. iii. de donatio.int. vir. & vxor. Grat.in conſi.xxxvii.colum.iii.volu.i.& conſi. lxxxvii. colum.fi.eo.volu.Iaſ.in l. aliena.in i.colum.in fin.C. de procuratoribus. Et not. quia prius deuenitur ad fideiuſſorem debitore principali non exiſtente ſoluendo, quàm contra tertium poſſeſſorem rei hypothecatæ, niſi in caſu in quo per Ang. vbi ponitur regula & fall. in l. ſi quis miſſum.§.fi.ff.de damn.infect. Et ſi diſcuſsio primò facta,non ſit plenè facta,debet fieri ſecundò, vt per Guid.Papæ in ſing.DCLXV. Item nota, quòd in omnibus caſibus non fit diſcuſsio contra principalem, de quibus dictum eſt in limitationibus, cùm poſſet dicere is ad quem non peruenit pecunia, excute ſumptibus meis & meo periculo illum ad quem peruenit pecunia,& ille tenetur hoc facere.Paul. de Caſt.in l.ſi vt certo.§. ſi duobus vehiculum.colum.iiii. ff.comodati. Roma. in conſi. cxiiii.col.i.Appoſtil.ad Abb.in c.ii.de fideiuſ.Hippoly. in rub.de fideiuſſ.col.viii. Contrarium,Bal.in finalibus verbis in l.i.C.de conu.fiſc.debit. lib.x. Contard. in repet. l.diffamari,nu. cxxix. vbi declarat. C. de ingen. & manumiſ. Item adde, quòd facta excuſsione & reper-

tis

tis bonis debitoris,qui tamen facilè vendi non poſſunt, vt ex earum diſtractione ſatisfiat creditoribus, poteſt conueniri fideiuſſor, ac ſi non eſſet repertus ſoluendo. Hipp.in d.rub.de fideiuſſ.col.iiii.Item excuſsio in perſona hæredis principalis debitoris requitur,vt fiat nõ modò in bonis authoris,ſed etiam proprii hæredis. Alexã. in conſi.100.col.pen.vol.v.

Trigeſimoquartò limita,quia hypothecatis nominibus debitoris poteſt agi hypothecaria contra debitorẽ debitoris,& non excuſſo principali debitore.Guid. Papæ in ſing.cccvi.& ſing.DCCCXXII.

Trigeſimoquintò limita,niſi bona rei eſſent apud fideiuſſorem, Appoſtil.ad deciſ.Tholoſ.cxcvi.

Trigeſimoſextò limita ſtante conſuetudine vel ſtatuto.Caſſanæ.in conſi.fol.ccxviii.col.i.

Trigeſimoſeptimò limita in fideiuſſore facti,nam nõ competit exceptio excuſsionis.Bal.in l.i.col. iii. C. de conuen.fiſc.deb.lib.x.

Trigeſimooctauò limita fideiuſſore opponente excuſsionem vel præparante fugam, vt per Bald. in loco præallegato.

Trigeſimononò limita in ſaluiano interdicto in quo non requiritur excuſsio,vt deueniatur contra poſſeſſorem pignorum.Soc.in conſi.lxxx.col.ii.vol.iii.

Quadrageſimò limita,quando pater tenetur pro filio ex forma ſtatuti, quia non debet filius prius diſcuti. Hippol.in l.infans,col.vii.ff.ad l. corn.de ſicar. Appoſt. ad deciſ. Thol.cxcvi.Boer. deciſ.ccxxi.

Quadrageſimoprimò limita, ſi principalis monitus poſtquàm fuerit in mora conſtitutus, quia non eſt neceſſarium facere diſcuſsionem de hæredibus debitoris, vt poſsit deueniri contra tertios poſſeſſores. Appoſtil. ad deciſ.Tholoſ.cxcvi.

Et not.quia ſi facta diſcuſsione ex principali nõ reperto ſoluendo ſuperueniunt ſibi bona, tunc iterum eſſet facienda diſcuſsio contra principalem.Hippol. in d. rub.de fideiuſſ.col.v.Et ſi creditores eſſent negligentes

in excutiendo principalem,& poſtea ſuperueniat iterũ inopia, poſſeſſores non poſſent moleſtari. Iaſ.in d.§. Itẽ ſi quis,col.lix.inſtit.de actio.

Quadrageſimoſecundò limita, quia non fit excuſsio contra vnum ex hæredibus ad quem totus fundus hypothecatus peruenit,non excuſsis aliis hæredibus pro eorum portionibus.Crem.ſing.clxiii.

Quadrageſimotertiò limita,quia non fit diſcuſsio, ſi res peruenit ad condebitorem pariter obligatum. Iaſ. in §.Item ſi quis, colum.xl. & excuſsio facta per vnum ex creditoribus prodeſt aliis.idem Iaſ.ibid.col.xlii.

Quadrageſimoquartò limita,ſi ille ad quem res peruenit,ſciebat rem illam eſſe alteri ſpecialiter obligatã. Aymo in conſi.lxxvii.colum.iiii.

Quadrageſimoquintò limita,ſi debitor poſsidet.Rui. conſi.clxxx.col.pen.volu.i.

CONCLVSIO
Et Regula. XLII.

ARGVMENTVM.

Legitimæ nullum imponi poteſt grauamen.

IN legitima nullum poteſt apponi grauamen & appoſitum reiicitur.l.quoniam in prioribus.C.de inoffic. teſta.& in legitima parentũ etiã procedit. Guid. Papæ q. cccclxxviii.

Primò amplia,etiam ſi conditio ſit poteſtatiua & facilis,vtputa,ſi voluerit,vt tenet Bal.in d. l. quoniam in prioribus,in i.col.& Iaſ.in l.ampliatione. Imol.in l.iam dubitari.col.pen.ff.de hęred.inſtit.& in l.ſi.col.vii.ff.de condit inſtit.Caſſanæ.in conſuet.fol.ccxliiii. colum.iii. Contrarium,Gual.cautel.i.de lib.inſtit. vbi dicit iſtam partem * communem.

Secundò amplia,vt etiam ſi tota hæreditas ſit relicta cum

cum onere,quia adhuc quantũ ad legitimam tale onus reiicitur, per text. in l.ſcimus.§.cum autem, & ibi not. Fulg. Paul. de Caſt.& Iaſo.hic in ſecunda ampliatione. Corn.in conſi.cvi.in princi.volu. ii. Caſſan. in conſuet. fol.ccxliiii.col.iii.Idem,ſi ſit relictus inſtitutus omniũ bonorum,quia omnino pro rata legitimæ ceſſat legatũ vſusfructus.Maria.Iun.conſi.cix.colum.i. & ſeq.

Tertiò amplia,etiam ſi onus ſit viciſsitudinarium,vt quòd vnus ſit reciprocè ſubſtitutus, adhuc talis ſubſtitutio reiicitur de legitima filii,& ſic diſpoſitio l.ſi pater puellæ.C. de inoffi.teſtamen.quantùm ad hoc eſt hodie correcta per diſpoſitionem iſtius l. quoniam in prioribus,& ita tenet glo.Bart.Salic.Paul.de Caſt.& Iaſ.in d. l. ſi pater puellæ,& gloſ.in l. cum ex filio. ff. de vulg. & pupil.& Bar.in l.filiis matrem.C.de inoffi.teſt. Alexan. in conſi.xliii.in fi.col.volu.ii.

Sed contrarium tenuit glo.in d.l. quoniam in prioribus.Ricard.Malumb.Rapha.Fulg.& Cum.in d.l. ſi pater.C.de inoffi.teſtam.Azo in ſumma de inoffic.teſtam. Georg.Natta in cap. quanuis colum.xli. de pact. in vi. Deci.in conſi.cccclvi.col.iii.ver.non obſtat quod videtur onus.Hiſp.in repet.rub.de donat.int.vir.& vxo. fol. lxxxvii. col.i. & ſeq. ſentit iſtam partem, tamen prima opinio eſt ✱ communis.

Quartò amplia,vt talem legitimam petere poſsit ſine aliquo onere,etiam quòd conſenſerit teſtamento, in quo patet ꝙ legitimã oneratam ſibi reliquerit; vt per Soc.in conſi.ccxxx.Petr.de Anch.cõſi.clii.col.iii. Sign. Homod.conſi.lxxxi.col.ii.Deci.in conſi.cclvii.col.fina. ſentit Curt.conſi.x.colum.i.in fi.& ſeq. etiam ſi approbatio ſit iurata.Guliel.de Cun.in l. ſi quando.§.& generaliter.C.de inoffi.teſt.& eſt ✱ communis opinio,dicit Roman.in l.i.§.ſi quis ita,colum.fin. ff. de verb.obliga. Aret.ibi in ver. Et quia hic moderni. Et in iurata promiſsione ponit Homod.conſi.lxx.colum.ii.Pariſ. conſi. xliii.colum.i.volumi.iii.Beltrand.in conſi.ix.colum.ii. vol.i.& xxviii.colum.ii.& ſeq.& lxiii.colum.fi. & ccix.

colum.ii.volu.ii.& lxviii.col.pen.& lxxiiii.col. iiii. eo. volu.ii. Contrarium, Maria. Iun. conſi.cxxxvi.col. pen. volu.i.Ioan.Ant.Alex.conſi.xliii.col.iii.& ſeq. qui loquitur quando interuenit iuramentum, & conſi.lxxiii. col.i.in fi.Deci.conſi.xxvi.colum.ii.Ripa qui dicit communem conſi.vi.col.iiii.volu.i.

Quintò amplia, etiam ſi dictum ſit, quòd plus petere non poſsit. Caſſan. in conſuet. fol. ccxliiii. colum. iiii. Deci.in conſi.DClxviii.Beltrand.in conſi.lxiii.colum.ii. volu.i. Amplia etiam, ſi dicatur plus non poſsit petere, etiam occaſione legitimę, & filius ſimpliciter accipiet, vt per Beltrand.in conſi.cliii.col.xvii.vol.iii.Loffred.in conſi xvii.col.xii.

Sextò amplia, etiam ſi filius debeat reſtituere hæreditatem ad pias cauſas. Deci.in conſi.DClxxxviii.

Septimò amplia, vt etiam prohibitio alienationis de legitima reiiciatur. Beltrand.in conſi.cxcvii.in fi.volu. i.& in conſi.clxxiii.col.vii.volu.iii.

Octauò amplia, vt ſi ſtatuto caueatur, maritum dotẽ lucrari, tamen filiis patrimonii legitima pręſeruatur. Zaſ.in conſi.v.volu.i.

Nonò amplia, vt non poſsit imponi conditio ſi nupſerit in legitima. Hiſpan.in c.per veſtras, char.lv. in col.ii. de donat.int.vir.

Decimò amplia, etiam in legitima aucta per ſtatutũ ad maiorem portionem, quia in tota illa portione retinet ſuam naturam, vt non poſsit imponi onus. Brun. in tract. quòd ſtant. maſcul. in colum. lvi. volumi. iii. & fol.cclxxxix.volu.i.

Vndecimò amplia, etiam ſi ſimpliciter accipiat patris diſpoſitionem, in qua filius ſit minus legitima conſequutus, vel cum onere. Pariſ.in conſi.xlv. colum. ii. volu.ii.in conſi.xlvi.col.i.volu.ii.Grammat. conſi. ciui. cxlv.colum.ii. Declara, vt per Pariſ.in conſi.xxxiii. col. pen.vol.iii.& in conſi.xliii.col.iiii.eo.vol.iii.

Duodecimò amplia, vt etiã per alimenta relicta nõ minuatur cõditio legitimę. Maria.Iun.in cõſ.xciii.co.fi.

Primò limita, quando conditio contineret filii prouiſionem & commodum, vt quia mater ſuſpecta de mariti diſsipatione filium ſuum inſtituat ſub conditione emancipationis, & ſic iuxta tex. in l. filiis matrem. C. de inoffi. teſtam. & in l. ſi emancipatus. ff. de bonor. poſſeſſ. cõtra tab. & in l. ſi quis in ſuo, d. tit. de inoffi. teſta. & ita tenent Bart. Bal. Salic. & Paul. de Caſt. in l. cum ex filio. ff. de vulg. & pupil. & ibi Ang. & Imol. & Alex. dum voluit quòd quatenus prouiſio illius legis contineat filii prouiſionem non corrigatur. & iſtam limitationem ſequitur Alexand. in d. l. quoniam in prioribus, in appoſtil. ad Bart. Caſſan. in conſuet. fol. ccxliiii. col. iii. Gual. cautel. xvi. de leg. Contrarium tenet Bal. in l ſi pater, in iii oppoſit. C. de inſtit. & ſubſti. & in authẽ. ex cauſa. C. de lib. præter. in ver. Quartò pono, & dicitur de exhęredatis. & Iaſ. in l. filiis matrem. C. de inoffi. teſtamen. Sed quia prima opinio eſt magis * communis, ex ea infertur, quòd prohibitio alienationis etiam in legitima facta à parente cum cauſa, quia cognoſcit filium minus induſtrioſum, & non bene gubernantem res ſuas, quia dicitur continere filii prouiſionem, & fauorem, & non incõmodum, toleratur, nec de legitima reiicitur vt not. Paul. de Caſt. in conſi. lxxvii. in i. parte incip. Viſis in ii. col. quem refert & ſequitur Paul. Picus in l. in ſecundũ, col. xliii. ff. ad l. falcid. & defendit opinionem Paul. de Caſt. ab obiectis Aretin. qui contrarium tenet in conſi. xix. in iiii. colũ. Et iſtam opinionem contra Aret. tenet Ioan. Crot. in l. filiusfamilias, in §. Diui, colum. vi. ff. de leg. i. & ibi Iaſ. col. iiii. Ioan. Ant. Alex. in conſi. xxvii. col. i. in fi. & ſequen. & in conſi. xcviii. col. i. Ferrat. caut. xxxv. Ruin. conſi. cxxvi. col. v. vol. ii. Berous q. lxxxvii. ſentit cum Aret. Caſſan. in conſuet. fol. ccxliiii. col. iii.

Secundò limita in conditione turpi & impoſsibili de iure ſub qua fuiſſet filius inſtitutus, quia illa non reiicitur de filii legitima, hoc voluit Bald. in l. ſi pater, in i. col. C. de inſtit. & ſubſtitu. & ſequitur Paul. de Caſt. in l. conditio. ff. de condit. inſtit. & ſequitur. Iaſ. hic. Idem

tenet

tenet Corn.in l.iii.col.ii.C.de inſtit. & ſubſtit. Azo in ſumma in tit.C.de inſti.& ſubſti.Imol.in l.fi.col.viii.ff. de condit.inſtit.& in l.i.col.pen.eo.tit.Soc.in l.non dubitamus,ff.de condi.& demon.Iacob.de S.Georgio in d. l.ſi pater.C.de inſti.& ſubſti.& ibi Deci.col.fin.Soc. in conſi.xcviii.colū. iiii.volu.iii. Contrarium tenet Ioan. Crot.in cap. Raynutius,in iiii.char.in iii.colum.in fin. de teſtamen.

Tertiò limita,niſi filius repudiet legitimã, quæ perueniat ad ſubſtitutum.Paul.de Caſt.in l.cum patronus, in vtraq; lectura. ff. de leg. ii.& Iaſ poſt Paul. de Caſt. in d.l.quoniam in prioribus.C.de inoffi.teſtam. vbi etiã Alex.in appoſtil.ad Bart. Iaſ. in l.ſi arrogator, colū.xi. ff. de adoptionib.

Quartò limita, niſi ſtatutum eſſet in ciuitate, quòd filia dotata non ſuccedat,nam ſtante tali ſtatuto,ſi filiæ relicta ſint mille pro dote,non poterit illa petere antequam nubat,nam cum ſtatutum poſsit minuere legitimam & in qualitate & in tempore, diſponendo quòd dotata non ſuccedat,& dotata non intelligatur, niſi matrimonio contracto, videtur voluiſſe ſtatutum diminuere legitimam in tempore,ita tenet Bart.in l.Titia.§.Titio genero.ff.de condi.& dem.& Paul.de Caſt.in d.l.qm̃ in prioribus.C.de inoffi.teſtamen.& in authen. nouiſsima,eo.tit.Raph.Cum.in conſi.cxxiiii. incip. Dominus Antonius de Vero.& in conſi.xlvi.incipien.Pater filiis. Franc.Aret.in conſi.xliii.in prin.incip. Placet mihi cõcluſio.Rom.in conſi.cxxxiiii. Alexan. in conſi. lxvi.in iiii.volu.incip.Circa præmiſſam conſultationem,& Iaſ. in d.l.quoniam in prioribus, & Alexan. in appoſtil. ad Bart.Georg Natta in clem.quanuis,colū.xl. de pact. in vi.Abb.in conſi.xcii.in ii.volu.diſtinguit,vt ibi per eū. Calcan.in conſi. xxvii.colum.ii.Caſſan. in conſuet. fol. cclxxxv.col.i.Pariſ.in conſi.cx.volu.iiii. Illa opinio poteſt ſaluari ſtante communi vſu loquẽdi.Brun. in tract. Quòd ſtant.maſcu. fol.lvii.colū. ii. Contrarium tenuit Ricard. Malum. in diſput. ſua quam refert & ſequitur

Cyn.& Bald.in l.ſancimus.C.de nupt.qui tenent, quòd ſtante tali ſtatuto,ſi pater relinquat filiæ infanti mille, ſi nupſerit,quòd illa mille ſtatim debentur filiæ, nō expectata conditione nuptiarum, quia ſuccedit loco legitimæ,quæ non recipit dilationem,& illam deciſ. ſequitur Ioan.And.in addit.Specu.in titu de teſtamen.ſuper rub.in ver.ſcire debes.& Alber.de Roſat.in ii.parte ſtatut.in quæſt.ciiii.incip.Adhuc eo eodem themate.Iaſo. in l.ſi pater,in pen.col.C.de inſtit.& ſubſti.Abb. in cōſi. xcii.in ii.par.Alexand.in conſi.lv.in ii.volu.incip. Viſo titulo.& in conſi.ccxi.volu.vii.Paul.de Caſt.in d.l. Titio.§.Titio genero.ff.de condi.& demon.& in conſi. vi. incip.Super eo de quo quæritur, in ii. parte, & in conſi. xv.incipien.Viſo dicto puncto in ii. parte Iacob. de S. Georg.in d.l.ſi pater.C.de inſtit.& ſubſti.Calcā.in cōſi. 50.colum.ii.Soc.in conſi. lxxv.colum.iii.vol iii. Alex. in conſi.xiii.col.iiii.volu. iii.Aret. in conſi. xliii. circa fi.Deci.in conſ.cvi.Iac.de Butr.& Bald.in d.l.quoniā in prioribus.Soc.in d.l.Centurio,colū.vi.& in antep.char. in vlt.col.Imol.in l.fi.in antep.colum. ff. de condit. inſtit.Ioan.Crot.in d.c.Raynutius,in i.gl.in ii.limitatione Calcan.in conſi.xi.colum.xiiii.& ſeq.Loffred.in cōſi. xxvi.& in x.col.videtur concordare opiniones contrarias.& licèt ipſe Paul.de Caſt.in conſi.ix.incip.Reſpondeo.& in conſi.ccxxv.incip. Pro euidentia,in ii.par. videatur inhærere opinioni Bart.in d.§.Titio genero, tamen ipſe loquitur ſecundum ſuam diſtinctiouem . Sed quando ſtatutum ſimpliciter dicit,filia ſtantibus maſculis non ſuccedat, non autem quando dicitur, vt in caſu Bart.filia dotata non ſuccedat. Alexand. in conſi. xiii. colum.iiii.volu.iii. Alber.Brun. licèt latè quæſtionem examinat in tract.Quòd ſtantibus maſculis &c. fol. lv. colum.iiii.& ſeq. An poſsit pater grauare filium, vt dos reuertatur ad maſculos,ſtante ſtatuto, quòd filiæ excludantur ſtantibus maſculis? Gual.cautel.v.de lib. inſtit. Brun.in d.tract.Quod ſtant.maſc.fol.lvii.col.iii. in fi. & ſeq. Limita ſecundum Albericum, quando filii legiti-

ma

ma eſſet grauata dupplici onere, quia eſſet relictum mi nus legitima portione, vt in illo relicto adhuc eſſet relicta conditio vel aliud grauamen. Sed contrarium tenet Paul.de Caſt.& Iaſ. in d.l. quoniã in prioribus,& idem videtur ſumi ex not.per Bart.in conſi. xiii. incip. Ex facto propoſito. col.i. dum reſpondet ad d.l.quoniam in prioribus,& dicit,quòd illa lex procedit,quando eſt relictum minus legitima, & ſub conditione remoueretur ſubſtantia diſpoſitionis, vt quia à patre relicta ſint filiæ veſtimenta vidualia vel centũ pro dote, quia in primo caſu,ſi tollas viduitatem, tollas ſubſtantiam diſpoſitionis.& in ſecundo ſi tollis matrimonium,tollis ſubſtantiam diſpoſitionis, ita tenet Ang. in d.l. ſi pater, in vlt.col.in lectura Floren.& Iaſ.in d.l.ſi pater, in penult. colum.& Soc.in l.Centurio,in finalibus verb.ff.de vulg.& pupil.& in conſi.xcii.colum.v.Ang.in l.ſuus quoque, in princip.& Imol.colum.ix.de hæred. inſti. Deci. in d. l.ſi pater.col.fin.C.de inſti.& ſubſti. Beltrand. in conſi. cxx.col.fi.volu.i.& in conſi.vii.volu.ii.Contrarium,Fabian. de Monte,in repetit.authen. nouiſsima colũ. lvi. C.de inoffi.teſtam.

Septimò limita,niſi conditio ſub qua poſthumus eſt inſtitutus viuo teſtatore purificetur.l. cum poſthumus, & ibi Alex.ff.de lib.& poſth.& ita tenet Bal. in l. ſi pater,in iii.oppoſitione,& in ix oppoſ.Paul.de Caſt.in iii. colum.& Alex.col.pen.& Iaſo.in x.col.C.de inſtitu.& ſubſti.& Iaſ.in d.l.quoniam in prioribus, in vii. limitatione,ſed iſta eſt potius limitatio ad d.l.ſi pater, in qua habetur,quòd filius primò non poteſt inſtitui ſub conditione non poteſtatiua,quàm ad d.l.quoniam in prioribus,quòd conditio de legitima reiiciatur.

Octauò limita,niſi filio eſſet relictum minus legitima,& fuerit prohibitus plus petere : quia tunc talis diſpoſitio non reiicitur. Bald. in l.prima,colum.fin.de iure fiſc. lib.x.& ponit Iaſo. hic in vlt. limit. Sed iſta limit.eſt falſa, nam etiam talis diſpoſitio reiicitur,& non obſtante filius poteſt petere ſupplementum legitimæ,

vt eſt

vt eſt tex.in §.cęterùm, in authen. vt cum de appel. cognoſc.Bal.Salic.Paul.de Caſt. & Iaſo. in l. ſi quando.§. fina. C.de inoffic.teſtamen. & Paul. de Caſt. in l. omnimodo.C. eod.titu.Bald. in l. hac edictali.C. de ſecund. nupt.Angel.in l.iubemus.C.ad Trebel .Imol.in l. quod de bonis.§.cum fideicommiſſo.ff.ad leg. falcid. Alexan. in conſi. lx.in i. volu. Immo etiam ſi adiectum ſit à patre, quòd eo caſu ſi plus peteret, priuat eum relicto, adhuc poteſt reliquum petere. Paulus de Caſt. in d.l. omnimodo,& in l.ſi quando.§.fi.vbi etiam Iaſ.

Nonò limita, quando grauamen eſſet iniunctum hæredi ab inteſtato vel pupillariter ſubſtituto ipſius filii impuberis,quia, licèt ipſe impubes in legitima grauari non poſsit, tamen eius hæres poterit, per text. in l.ſi fundum per fideicomm. §. fina. cum l. ſequen. ff. de leg. i. & ibi not. Bart. Angel. Bald. Imol. & Paul. de Caſtr. Cyn. & Bart. in l.ex tribus. C. de inoffic. teſtamen. & ibi Paul de Caſt. in ii. colum. Iaſo. colum. i. Bart. in §.fina.in fin. in l.prima.ff.de vulg. & pupil. vbi Alexand.colum.i.Bald.in l.ſi arrogator, in iii. oppoſit. de adopt.Bald. in l.cum virum, in verſi. Quęro an ſubſtitutus. C. de fideicommiſ. Imol. in cap. Raynutius, in materia pupillaris in fin. de teſtamen. Machæſ. in ſingu. clxiiii.Gual. cautel.xxxiiii. De ſubſtitutio. Pariſ.in conſi.lv.colum.ii.volumi.iii.vbi quòd non in impuberis hæredibus hoc procedat. Mant.in conſi. cxxix. Sed contrarium tenuit Raph.in l.ex tribus.C de inoffi. teſtamen. & in l. Papinianus.§. ſed nec impuberis. eod. titu. vt refert Caccialup.in l.precibus, colum iiii. C.de impub.& idem Raph.in l. cohæredi. §. cum filiæ. ff. de vulg. & pupil.vt refert Aret. inſtit. de pupil. ſubſt. in princ.colum.iii.

Decimò limita,vt iſtud ꝙ reiiciatur onus vel conditio,nõ habeat locũ qñ eſſet appoſita cõditio caſualis vel mixta,quia hodie tales cõditiones nõ reiiciũtur,quinimmo teſtm̃ remanet nullum,& filius dr̃ preteritus,ita tenuerunt omnes Doct.ante Bart. & poſt eum Bald. in d.

l.quoniam

l.quoniam in prioribus,& Bald.& Ang.in l.ſuuus quoque,in princ.ff.de hæred.inſtit.& Angel. & Fulg. in l. ſi pater.C.de inſtit.& ſubſti. & iſtam partem conſulendo ſequutus eſt alibi Bart. qui à nemine ponderatur. And. Barbat.in appoſtil.ad eundem Bart.in l.ſuus quoque.ff. de hęred.inſtit. vbi dicit,ꝙ contra Bart.tenent * omnes Doct.antiqui & moderni & ꝙ ipſe conſuluit contra Bart.Soc.in conſi.xciii.volu.iii.& in conſi.ſeq. vbi ponit tenentes primam partem & tenentes aliam.Guid.Papæ in conſi. xciii. Contrarium verò tenuit ante Bart. Ricard. Malum.in d.l.quoniam in prioribus, & Bart. poſt ipſum in d.l.ſuus quoque.ff.de hæred.inſti.& Salic in l. quoniam in prioribus.& Paul.de Caſt.in l.ſi pater. C.de inſtit. & ſubſtitutionib.& ibidem Alex.& Iaſ.& Imol.in d.l.ſuus quoque.& in l.fi.ff.de condi.inſti.Corn in d.l.ſi pater. Soc.in conſi.ccxxiiii.in ii.par.in ver. ſubſtineri. Beltrand.in conſi.lxiii.colum.i.& ſeq. volu.i. Beltrand. qui dicit * communem in conſi.cxlvi.colum.ii.vol.i. & in conſi.clxxi.vbi dicit idem vol.i. & in conſi. cxxxv. volu.ii.& in conſi.ccxliiii.col.ii.volu.iii.vbi idem dicit Grat.in conſi.cxii.col.i.vol.ii.

Vndecimò limita ſecũdum Paul.de Caſt. in d.l. quoniam in prioribus, in fi. in filio qui fuerat inſtitutus, & rogatus illam alteri reſtituere, quia ſi illam repudiat, poteſt cogi adire & reſtituere. l. ita tamen.§. patronus. ff.ad Trebel.& ibi etiam hoc tenent idem Paul.de Caſt. Rapha. Rom. & Claud. de Seyſel. Contrarium tenuit Alex.in d.§.ſi patronus.

Duodecimò limita ex dictis Cumani in conſi. xxv. in vlt.col.incip.Franc.& in conſi. lii. incip. Ad primum quæſitum, & in l. in fideicommiſſo. ff. ad Trebel. & in l. cohæredi.§.cum filię.ff.de vulg.& pupil.vbi tenet, ꝙ ſi teſtator filium inſtituerit in maiori portione, quàm ſit ſua legitima,& grauauerit eum reſtituere id quod accepit,cum hoc ꝙ legitimam non detrahat,non operabitur hæc diſpoſitio,quòd ſi fructus ex majori parte percepti aſcendant ad legitimam teneatur filius integram portionem

tionem habitam & ſic etiam legitimam reſtituere. Cæp. caut.xxi.Franc.Curt.in conſi.liiii.col.iiii.& in cóſi.cxx. col.v.& in conſi.clix.col.ii. Alio modo iſtam limitationem ſaluat Gual.caut.xxxi.de ſubſti. iſta videntur ſummi ex dictis Bart.in l.iurisiurandi.§.ſi liberi,in ii.colũ. ver.prætereà hoc videmus in actione de dote.ff.de oper. liber.Facit pro iſta opinione quod notat Ioan.Crot. in l.qui Romæ.§. Duo fratres. colum. i. in vlt. char.ff. de verb.oblig. ver. Quintus & vltimus caſus. per Curt. in tract.feud.in iiii.part.in lxii.colum.ver. Ex prædicta regula,in fin.illius ver. Sed iſtam limitationem (licèt inueniam neminem contradicentem)non puto verã, quia teſtator non poteſt facere, quòd filius ſuam legitimam habeat in fructibus tantum,vt not.glo.in l.ſcimus.§.repletionem.C.de inoffi. teſt. & eſt tex.in §.Prohibemus, in auth.de trien.& ſemiſ.Alex. in l. in fideicommiſſo.ff. ad treb.immo nec in pecunia tantùm tenetur illam accipere. Bart.in d.l.ſuus quoque.ff.de hæred. inſtit. Guiliel.Bal.& Docto.omnes in d.§.repletionem,& iſtã ſententiam contra dictam opinionem videtur tenere Fabian. de Monte in repet. auth.nouiſsima, colum. xx.C. de inoffi.teſta.iſtud etiam colligitur ex dictis Alexã. in l.in fideicommiſſaria, colum. iiii. ad trebel. verſi. dicit etiam. Soc. etiam tenet contra iſtam limitationem in conſi.lxxxii.col.ix.ver.iiii.

Decimotertiò fallit,vbi pater eo caſu ꝙ duę quartæ poſſunt detrahi, diſpoſuiſſet, quòd filius legitimam in trebellianicam imputaret,ita tenet Bald. in d.l. quoniã in prioribus. Dyn. Rayn.Alber.Nicol.de Neap. Imol. Raph.Cuma.in l.Lucius.§.maritus. ff. ad trebel. Dyn. Nicol.de Neap.& Alexand. in l.ſi debitor. ff. ad l. falc. Alexand.in l.Marcellus,in v.colum.ff. ad trebel. Iaſ. in authen.res quæ.C.communia delegatis.colum.iii. Fabian.de Monte in d.authen.nouiſsima. Sed iſtam limitationem nõ puto veram,quia teſtator nec indirectè poteſt prohibere legitimam,etiam in eo caſu ꝙ duæ quartæ ſunt detrahendæ.hinc eſt,quòd non poteſt facere ꝙ

vna

vna tantùm quarta detrahatur,diſponendo ꝙ fructus in legitimam imputentur,vt not.Bart.in l.qui de bonis. in §.auus.ff.ad l.Falc.& ibi ſequitur Alex. ſe ipſum corrigens in eo quòd contrarium tenuerat in l. mulier.§. cũ proponeretur.ff.ad Trebel.& eandem opinionem tenet Paul.de Caſt.in l.iubemus.C.ad Trebel. Ang. in conſi. cxxi. Claud. de Seyſel in d.l. Marcellus. in princi.ff. ad Trebel.Picus in l.in quartam.col.xcvii.in fin.& colum. antep.ff.ad l. Falc. Eſt verum, quòd etiam in hoc contrarium teneat Paul. de Caſt. in d. §. cùm proponeretur,vbi etiam Alexand. & Ioan. Crot. in cap. Raynutius,colum.xxii.de teſtam.& in l.qui Romę.§.Duo fratres.col.xxvi.ff.de verb.oblig. Deci. in conſi. cccclxxx. col.pen.Alex.in conſi. ccl.volu.vi.

Decimoquartò limita,vt per Alex.in conſi.ciii.in ii. volu.col.v.quando bona patris à principio eſſent acquiſita cum aliqua qualitate,quia cum illa qualitate in legitimam filii transferuntur, etiam quòd illa qualitas onus contineat, quia ſatis eſt quòd pater adiiciat nouũ grauamẽ,& iſta limitatio nõ videtur habere difficultatẽ

Decimoquintò fallit in vulgari ſubſtitutione,quę fieri poteſt in legitima filii,& facta non reiicitur, per tex. in l.ſi poſthumus.§.quod vulgò.ff.de libe.& poſth.& ibi illum tex.ad hoc not. Paul.de Caſt. Aret.Alex.& Iaſo. in l. ſi filius hæres.ff.de lib.& poſth.Amplia idem eſſe in ſubſtitutione fideicõmiſsi , quando conditio pendet à voluntate ſua.Rui. conſi.cxiii.col.iii.volu.iii.

Decimoſextò fallit,quia licèt in legitima non poſsit apponi onus , tamen quando quærimus pro qua parte filius ſubſtineat onera hæreditaria , conſideratur etiam legitima,dummodò per hoc non minuatur legitima, ita declarat Socin. per illum tex.in l.prima.§.ſed ſi.ad trebel. colum.i.

Decimoſeptimò ſallit,nam non habet locum in conditione,quę referretur ad perſonam incertam , ſed tantùm quando refertur ad perſonam certam, ita declarat Bart.in l.commodiſsimè.ff.de lib.& poſth. & ibi ſequitur.

tur Iaſ.col.ſi.Soc.in conſi.lxxvi.col.iii.volu.iii.

Decimooctauò fallit, vbi relinquitur certa res pro legitima vſque ad certum tempus, & poſt illud alteri eadem res reliuquitur, nam, licèt poſsit agere filius ad ſupplementum contra hæredem, non tamen reiicitur illud onus, vt videatur habere purè rem legatam in præiudicium legatarii, nec iſto caſu locum habet d.l. quoniam in prioribus.C.de innoffi.teſt.vt onus reiiciatur, ita declarat Corn.in conſi.cvi.col.pen.& ſi.volu.ii.

Decimononò limita, quia reiicitur omne onus per quod diminuitur legitima, ſecus ſi per tale onus legitima non diminueretur. & propterea filius ſi vult legitimam, cogitur adire hæreditatem, vt declarat Claud. in l.quia poterat.ff.ad Trebel.

Vigeſimò fallit ſtante ſtatuto, quòd filia ſit contenta dote data, tunc in dote poterit fieri ſubſtitutio fideicômiſsi.Geog.Natta in c.quamuis, col.xli.de pac.in vi.

Vigeſimoprimò limita, quia etiam in legitima poteſt moleſtari, quando fuit inſtitutus in dimidia hæreditatis, & fecit pater contractum de re filii ſui, quia tenetur approbare contractum pro ea parte pro qua eſt hæres, licèt habeat pro portione legitimæ actionem contra cohęredes.glo.in l.cum à matre, in glo. magna in ſi. C. de rei vend. Bald. ibi col.ii.& ſeq. Ang. & Paul. de Caſt.& ibi Salic.

Vigeſimoſecundò limita, quando filius conſentit oneri impoſito per patrem in legitima. Ripa in v. reſponſo in iii.lib.

Vigeſimotertiò limita, quia prohibitio alienationis ad tempus non reiicitur de legitima. Gual. caut. ii. de var.teſt.præcep.Hiſp.in c.per veſtras, char.xl.col.iiii.de donat.int.vir.& vxo.

Vigeſimoquartò limita, quando pater reliquit minus legitima, & prohibuit plus petere, & ſi plus petat, cadat à parte relicti ſibi facti.Beltrand.in conſi. clxxiii. col.xvii.& ſeq.volu.iii.

Vigeſimoquintò limita in legitima debita aſcenden-

tibus,quando ipſi tranſierunt ad ſecundas nuptias, & remanent alii filii prioris matrimonii. Ioan. de Garo. in authen.ex teſtamento nu.xix. C. de ſecund. nupt.& in rub.eo.tit.fol.xxii.in xli.pœna.

Vigeſimoſextò limita in legitima ſuper bonis feudalibus ex pacto & prouidentia, quia non poteſt alienari in præiuditium vocatorum in inueſtitura. Pariſ. conſil.v.colum.v.volu.i.

Vigeſimoſeptimò limita, ſi teſtator pater reliquerit maiorem partem adiecto onere, & mandauerit quòd ſi non acceptet filius cum onere, quòd ſolam legitimam conſequatur,nam filius acceptando legatum,onus quod eſt in parte legitimæ conſeruatur. Marian. Iun. conſil.cxxii.colum.ii.

Vigeſimooctauò limita, quãdo filię filii ſunt dotatæ ab auo,quia tũc filius poteſt grauari in legitimũ Grat. conſi.cxi.in fi.volu.ii.

Vigeſimononò limita,quando tota hæreditas filio cũ onere eſt relicta,nam non poteſt dicere volo legitimam ſine onere. Berous quæſt.lxxxvi.nu.x.

CONCLVSIO
Et Regula XLIII.

ARGVMENTVM.

Citatio partis in quolibet actu requiritur.

IN quolibet actu eſt citanda pars l.de vnoquoque.ff.de re iud.l.nam ita Diuus.ff.de adopt. l.ſi quando. C.de teſtib. cap. cùm olim,de teſtib.clem.paſtoralis,de re iudi. cap. Eccleſia S. Mariæ, in fin. de conſtit. cap. inter quatuor, de maior. & obed. cap.i. de cauſa poſſ.& propr.

Primò amplia, etiam in notoriis in quibus citatio

eſt ne-

eſt neceſſaria.gl.in cap. cum dilectis filiis,de purgatione cano in glo.in verbo in dicenda.Innocen.in c.tua, de cohab.cler.& mul.in c.i.& cap.ad noſtram,el iii. de iureiur.Spec.in tit.de notor.crim.§.i.ver.ſcias, & ibi Ioã. Andr.in appoſtil.& §.Iam.de not.ver. quædã ſunt. Bal. in l.cum frater, vlt. colum. verſi.dubitari conſueuit.C. de his quib.vt indign.& in d.c.ad noſtram,el iii. de iure iur.& in l.presbyteri.C.de epiſ. & cler. & in margarita in verbo Citatio,in fi. colum. in verſi. Citatio requiritur,& in ver.Citatio vel monitio. Lap. & Abb. in c. frequens, de reſtit. ſpol.in vi.& ibi Dominicus in §.ſolet, col.i.& Philip.Franc.in §.ad hoc.Feli.in c. Rodulphus, colum.xxviii.de reſcrip.& colum.xxxii.& in c.i.colum. iiii.in fin.& ſeq. de iudic.Abb.in conſi.iii.in vii.colum. volu.ii.& in conſi.lxviii.col.fi.eo.volu.Alexã. in appoſtil. ad Bart.in l. emptorem,ff. de actio. empt. & in l. ſi qui bonis.colum.fin.ff.de verb.oblig. Ant. de Butr.in c. referente,de præben.& in c.veſtra,de cohab.cler.& mul. glo.in c.cum ſit Romana.§. præterea, & ibi Innocen. & Hoſtié.Ioan.And.Abb. Imol.& Philip.Franc.de appellat. Salic.in l.ea quidem.C.de accuſ. colum. xxi. & ſeq. Aretin.in.conſi.clxv.colum.vii.& ſeq.Archid. in c. quæ Lotharius.ii.q.i.& in c.i.col.ii.de offi.deleg.in vi.Alex. vbi dicit iſtam opini. eſſe * communem in l. a diuo pio.§.in venditione,colum.x.ff.de re iud.Feli. in cap.i. colum.iiii. de iudic. Hipp.in rub.ff.ad l.Corneliam. de falſ.colum.vii.& ſeq.Gozad.in conſi.ix.colũ.x.Loffred. in conſi.xlviii. col. pen. Contrarium tenet Innoc. in c. ex inſinuatione,de appel.Bart. in l.ii.§. qui de frumentaria.ff.de adminiſtr.rer.ad ciuit.pert.Hoſtien. & Ioan. And.in c.cùm olim, de re iud.& iidem in c.quantum, de translat. prælat. Gemin.in cõſi.liii.colum.ii.Calcan.in conſi.xviii.colum.pen. Ang.in repet.l.i. in x. colum. in fi.& ſeq.C.de iudic.Cuma.in conſi.vii.col.ii. Oldrad.in conſi.ccxciii.in princ.Soc.in regula ccccvi.in i.fall. Milis in repert.in verbo Citatio non requiritur ad ſententiam.Felin.in cap.parochianos,de ſent.excom.Socin.in

conſi.lxxxvii.colum.viii.volu.iii.Barbat.in conſi.li. colum.xx.volu.i.Calcan.in conſi.xvi.colū.vii. & in conſi. xviii.colum.viii.Et in nullitate notoria ſi feratur ſententia,requiritur citatio.Ruin.conſi.xxvii. colum. iiii. volu.v. Grammat.deciſ.lxv. nu.55. Iſtæ tamen contrariæ opiniones reducuntur ad concordiam hoc modo videlicet,nam aut ſumus in notorio, quod nullam habet nec habere poteſt defenſionem, & tunc non requiritur citatio,& procedit ſecunda opinio:quam etiam amplia, vt per Felin.in c.cum olim,colum.ix.de re iud.ver.Noto ſecundò. Aut ſumus in notorio,quòd poſſet excuſari, & habere defenſionem,& tunc requiritur citatio,& procedit prima opinio. Iſta diſtinctio ſumitur ex verbis Archid.in c.quæ Lotharius.ii.qō.i. & in cap.i.colum.ii. de offic.deleg.in vi.iſtam diſtinctionem clarè ponit Abb. in conſi.iii.volu.ii.colum.vii.& in conſi. lxviii. volu. ii. in fi. & in d.c.cùm olim, colum.v. & ſeq. & in c. cùm ſit Romana,in i.colum.in fi.de appel.& in c.ex inſinuatione,in fin.eo.tit.& in c.cauſam quæ de reſcrip.& in c.veſtra,in fi.de cohab.cler.& mul.& in cap.bonæ,el i. colū. iii.de electio.in c.i.colum.fi.de iureiur.& in c. Eccleſia, de reſtitu.ſpoliat.Bald.in l.ea quidem, colū. viii. verſi. Tertiò quæritur.de accuſat.Deci.in d.c.cùm ſit Romana,colum.fi.Nicel.qui declarat in lii.concor.in xxxviii. fall.& fall.lxxxix.Gozad.in conſi.xvi.colum.i. Curt.in conſi.xx.colum.iiii.& in conſi.xxi.colum.xi. Feli.in d.c. cùm olim,colum.vii.& ix. Aret.in conſi. clxv. col. viii. & ſeq.vbi dicit iſtam opinionem magis ✱ communem veriorem & probabiliorem.Philip. Franc.in c.ſæpe, colum.ii. de appel. Marian. in tract. citat. colum. xxxvii. Iaſo.in conſi.clxix.volu.ii.& in l. nec quicquam.§. vbi decretum,colum.viii.de offi. Proconſ.& leg.& in conſi. lxxxvi.colum.vii.volu.iii.Soc. in conſi.iiii.col.vi.volu. iii.& in conſi.lxxxvii.colum.x.volu.eo.Appoſtil.ad deciſin.Tholoſ.ccccxl.Feli.in c.cauſam quæ, colū.i.de reſcrip.Hipp.in repet.l.de vnoquoque.colū. v. de re iud. Iaſ.in l.ſi quis arbitratu,col.xii.ff. de verb. oblig. Deci.

in c.peruenit,colum.fina. de appel.& ibi Philip. Franc. col.fi. Hip.in rub.de probat.colum. xlv. & ſeq. Soc. in regula ccccvi.in i.fall.Gomes.in cap.i.char.iii. de reſcr. in vi.Feli.in c.i.col.ix.de iureiur.Pariſ. in conſi.i. col.v. volu.i.Limita hoc vltimum in ſententiis cenſuræ. Feli. in d.cap.cum ſit Romana,colum.v.& in c.cùm olim colum.ix.de re iudic. Alio etiam caſu in notoriis non requiritur citatio, videlicet quando fertur declaratoria, non condemnatoria ſuper notorio.Felin. in c. cum non ab homine.colum.pen.de iud.Item alio caſu vt per Mil. in pract. crim.fol.xvi.colum.i. Et quid ſi ſit notoriũ tale in quo citatio poſſet omitti,ſed iudici non conſtet de notorio, tamen procedit vt in notorio omiſſa citatione? vide Feli.in c.cùm olim,col.vi.de re iud. & Brun. in tract.de forma fol.lix.col.ii.

Secundò amplia,quia etiam procedentibus Papa vel Imperatore requiritur citatio,alias eorum ſententia eſt nulla,vt eſt glo.in l.fi.C.de legib.& ibi Bald.&Paul. de Caſt.Innocen.& Hoſtiẽ.in c.in noſtra, de procur.Alex. in conſi.lxxxvii.in fin.volu.ii.Anto.de Butr. & Abb. in c.in cauſis,de re iud. Roma.in l.i.in vi. col.ff. de arbitr. Iaſo.in l.nequicquam.§.vbi decretum, col.v. ff. de offic. Proconſ.& leg. Bald.in l.ii.C.de tempor.appel.Ang. in l.princeps.ff.de legib.Bald.in proœm.feud.in ix.colũ.in fi.Ioan.And.in c.i. de cau.poſſ.& propriet. vbi ẽt Abb. Rom.in conſi.ccccIxxxvii.in fi.& in ſing.xxv.Ioã.And. Hoſt.Ant.de Butr.& Imol.& Abb.in d.c.cum olim,Soc. in conſi.xii.colum.i.& ſeq.& in conſi.clxiiii.colum .vi. & in conſi.cclxvi.colum.xix.& in conſi. lix.colum.vii. vol.iii.& in conſi.cxx.colum.v.volu.iii.Felin.in d. cap. cum olim,colum.x.& in c.quę in eccleſiarum,col.xxiii. in fi.de conſt.Calcan.in conſi.xvi.vol.iii. Deci. in conſi. Dciii.colum.fi.& in conſi.Dcvi.colum.iii.Oldendorp.in libel.iuris & æquit.fol.cccliii.Marian.Iun.in cõſi.cxxii. colum.antep.volu.ii.Ruin.conſi.xxxvi.colum.ix. vol.i. & conſi.xlvi.colum.iii.volu.i. & conſi. xxiiii. colum. ii. volu.iiii.Grammat.deciſio.cv.nume.4.& ſequen. Boer.

deciſ.ccxlvii.Gram.conſi.ciu.lxxxvi.colum.iii. Aret.in conſi.clxv.colum.x.Ioan.Monach.in extrauag. Rem nouam,de dol.& contum.in glo.in verb. Non obſtantibus. Oldrad. in conſi. xliii. colum.i. Alber. poſt. Guiliel. de Cunio in l.de quibus,in pen.col.in verſi.conſuetudo eſt in Britannia.ff.de leg.Abb.in c.cùm inter R. col. ii. de electio.Maria.in rub.de dilatio.in vii.articulo.Rom. in ſing.dclxxxv.in l.nemo quoq;.ff.de re iud.col.fi. Imol. poſt Ant. de Butr. in clemen.i. colum. iiii.vt lit. pend. in clemen.paſtoralis,colum.v. de re iud.Roman.in l. ſi quis arbitratu,colum.iiii. ver. octauò.ff.de verb. oblig. Ioan.And. in addit. Specula. in titu. de ſenten prolat. §.iuxta,verſicu. eſt etiam nulla. in addit. incipien. Alber.Galeotus.Hippoly. in ſing.lxxv. Lanfranc.in clem. ſæpe in vi.col.in verbo & figura,de verb.ſign.Abb.in cõſil.lxii.Maria.Soc.in tract.citat. colum.xxxvii. Iaſo. in conſi.clxxvii.col.iiii.volu.ii.Gemin.in conſi. liii.col.ii. Curt.in conſi.50.in reſponſo ad vndecimum argumentum in vi.col.eiuſdem reſpõſionis.Barbat.in cõſi.xviii. col.vii.volu.i.Hip.in conſi. viii. colum. antep. Franciſ. Curt.in conſi.clxx.colum.iiii.Soc.in conſi.xv.colum.fi. volu.iii.& in conſi.cxxi.colum.ii.volu.iiii. Alexand. in conſi.xvii.volu.v.col.pen.Zaſ.in conſi.x. volu.ii. Beltr. in conſi. xvi.colum.ii.volu.i.Loffred.conſi xxxvi. colũ. pen. Amplia, vt etiam feudum non poſsit auferri vaſallo ſine cauſæ cognitione. glo. pragmatic. ſanct. fol. cxxv.col.ii.Deci.in conſi.dciii.Pariſ.in conſi. dci. colũ. xv.volu.i.Amplia,vt nec declaratio iuris obſcuri fieri poſsit à principe,parte non citata.Maria.Iun.conſi. 100. Contrarium tamẽ in hoc caſu videtur voluiſſe Georg. Nattã in clem.ſæpe.§.& quia,col.xxvii.& ſeq. de verb. ſign.Hipp.in l.de vno quoque, in xi.col.ff. de re iud. in verſi.Et teneas menti.Deci.in conſi.cxxv.col.ii.Afflict. in prælud.conſti.Regni in ix.quæſt.

Tenendo tamen primam opinionem, quæ eſt magis ✻ communis,limita iſtam non procedere, vbi princeps ex plenitudine poteſtatis procedendo ſentẽtiam ferret

omiſſa

partis citatione,ita tenet Alex. in cõſi.lxxxvii.in fi.volu.ii.Imol.in c.in noſtra,colum.iiii.de ꝓcurat. poſt Innoc.& Hoſt.ibi.Iaſ. in l. nec quicquã.§. vbi decretum, col.v.ff.de offi.procon.& legati Bald.in proœ.feud. col. ix.in fin.Ioan.And.in addit. Specu.in titu. de ſenten.§. iuxta.verſi.eſt etiam nulla, in addit. incip. Alber. Galleot.Feli.in c.quæ in eccleſiarum,col.xxv.verſi.vi.limita de conſtit.Maria.in tract.citationum colum. xxvii. Alexan.in conſi.lxii.col.vi.& col.fin.volu.i. & in conſi. xi.colum.ii.& ſeq.volu.vii.Soc. in conſi. clvi. colum. ii. Hipp.in repet.l.de vnoquoque.col.xi.de re iud. in ſing. lxxv.Soc.in conſi.iiii.colum.pen.volumi.iii. & in conſi. lxxxvii.colum.xix.volu.iii.Zaſ.in 1. conſi. in iii. dubio in ii.volu.Gozad.in conſi.v.colum. pen. & in conſi. ix. colum.xii.& in conſi.clvii.colum.vi.& in conſi.clxxiiii. colum.iii.Soc.in conſi.iiii.col.vi.volu. iii. Tenendo iſtã partem declara,vt per Soc.in conſi.xxii.volu.iii.col.iii. & in conſi.lxiii.col.iiii.volu.iiii.Et caſus in quibus poteſt princeps procedere parte nõ citata habes per eundem in conſi.lxxxvii.colum.ix.& ſeq.volu.iii. & in cõſil.cxxvi.colũ. vi. & ſequenti, & in conſi.cxxvii.col.vii. vol.iii. Caſſan.in conſuet.fol.lxi.colum.i.Nicell.in lii. Concord.glo.in vii.fall.Zaſ.in conſi.x.volumi.ii. Pariſ. conſi.i.colum.xii.volu ii.in conſi.v.colum.xiiii.vol.iiii. Rui.conſi.ccxxix.col.iiii.volu.i.vbi dicit ✱ communẽ. Declara,vt per Deci.in conſi.DCVI.colũ.pen.Grammat. deciſ.lxv.xlix.& ſeq. Alciat.de præſumpt. in iii. regula in viii. pręſump. Alium caſum quando princeps poteſt procedere ad ſententiam parte non citata, ponit Deci. in conſi.DCIII. Et quando princeps motu proprio procedit,nõ requiritur citatio.Rebuff.in cõcord. fol.clxxxii. tertia fall.Ad iſtud ponit Feli.in c.cum olim, colũ.xi.de re iud.videlicet in quibus caſibus princeps poſsit procedere parte non citata. Alium caſum ponit Pariſ. in conſi.i.col.iiii.vol.i. Et quando adeſſet clauſula ex certa ſcientia,de plenitudine poteſtatis, & clauſula ſupplẽtes omnes & ſingulos defectus,etiam ſi proderetur con-

tra ſubditam.Deciſ.Neap.lxix.in nou.Pariſ.conſi i. colum.iiii. volu.i.Caſum in quo non requiritur citatio. Deciſ.Neap.lxix.in nou.ponit in addit.Rui.cōſi.xlviii. col.i.& pen.volu.iiii. Contrarium renuit Card. in cap. i.de cauſ.poſſeſſ.& propriet.vbi etiam Abb. Idem colligitur ex dictis Bald. in proœ. feud.col.ix. Arg. contra, extra de re iudi. c.paſtoralis. Et iſtam opinionem clarè tenet Soc.in conſi.clxiiii.col.vii. & in conſi. cclxvi. col. xix.& ſeq. Feli.in d.c.cùm olim, in x. colum. de re iudi. Aret.in conſi.clxv.in x.col.ver.Venio ad ſecundū.Iaſo. in conſi.clxxvii.colum.iiii.volu.ii. Curt. in conſi 50. in reſponſ.ad vndecimum argumentum in vi.col.& ſeq. in eodem reſp.ad xi. argumētum. Iaſ.in l.Gallus,in princ. colum.iiii.in i.lect.ff.de libe.& poſth.Rui. in conſi. xii. col.xxvii.Franc.Curt.in conſi.clxx.col.iiii.Soc. in cōſi. xxvii.col.ii.vol.iii.& in conſi.cxx.vol.iii.& col.iii. vi & ſeq. & iſtam dicit * communem Ruin. conſi.ccxxix. colum.iiii.volu.i. Gram. conſi. ciu. lxxxi. colum. iii. & conſi.lxxxvi.colum.iii.& conſi.cl.col.i. Tenendo tamen iſtam vltimam partem, quòd princeps etiam de plenitudine poteſtatis procedendo,non poſsit ommittere citationem. Limita,nō procedere in beneficialibus, in quibus habet Papa liberam poteſtatem, quòd poteſt de plenitudine poteſtatis procedendo,etiam cōtra partem nō citatam diſponere & pronunciare.Soc.in conſi.cclxiiii. colum.vii.& ſeq.& in conſi.cclxvi.colum.xix.& ſequen. Feli.in d.c.cum olim,col.xi.de re iud.Gozad. in conſi.v. col. pen. qui tenet hoc etiam in prophanis. Cōtrarium in prophanis contra clericum,tenet Feli.in tract. quādo liter.apoſt.colum.v.Aymo conſi.v.colum.i. Et tenendo primam opinionem,quòd princeps de plenitudine poteſtatis procedendo poſsit omittere citationem, adde idē eſſe vbi adeſt clauſula ex certa ſcientia,vt per Salic.in l. nec cauſas.C. de appel.Rom.in conſi. ccclxix. in v. dubio.Deci.in conſi.cxci.colum.ii. Abb. in d.c. cum olim, colum.v.Soc.in conſi.clvi.colū. ii.Paul.de Caſt.in l.ii.in fi.C.quomod.& quan. iud. Deci. in conſi.cclxix. in fin.

col.

col.Hipp.in d.l.de vnoquoque,colum.xl.in xlv.caſu.Felin.in c.quę in eccleſiarũ,col.xxiiii.de cõſt.in c.cũ olim, col.pe.Gozad.in conſi.ii.col.iii.Pariſ.in conſi.i. col.xii. volu.ii.in conſi.v.col.xiiii.vol.iiii. Grammat. deciſ.lxv. nu. 12. Nam clauſula ex certa ſcientia idem operatur quod de poteſtatis plenitudine.Bal.in l.eos.C.de appel. Deci.in cõſi.DXVI.col.ii.Abb.in c.ad hęc,per glo. ibi de reſcrip.in c.cum inter,col.i.de excep.in d.cum olim,col. vi.Rom.in conſi.ccclxix.in v.dubio.Deci.in conſi.cxci. colum.ii.& in conſi. cccxli.col.ii.Corn. in conſi. cccxii. volu.ii.col.i.Alex.in conſi. xvi.col.pen.volu.v. Felin.in d.c.cum inter,col.iii.Alex.in conſi.xcii.col.vii.volu.vi. Barbat.in conſi.xxvi.nu.iiii.& in conſi.xxvii.col.i.volu. ii.Soc.in conſi.clxvi. colum. ii. volumi. i. Gram.conſi. ciu.100. colum.i.

Contrariũ,ꝙ immo ẽt ſtante clauſula ex certa ſciẽtia, requiritur citatio,tenuit Soc.in cõſi.cclxiiii.in iiii.col. Alex.in cõſi.lii.col.ii.in fi.volu.vii. Barb.in cõſi. xxvii. nu.xx.vol.iiii.Limita tñ iſtud nõ procedere in criminalibus,in quibus ẽt de plenitudine poteſtatis nõ põt princeps procedere parte nõ citata,quia in his nõ põt tollere defenſionẽ.Hipp.in pract.in §.expedita,colũ.x. Item non contra ſubditum.Gozad.in cõſi.xlviii.colũ.i. in fin. Pariſ.in conſi.i.col.vi.volu.ii.

Secũdò limita principalẽ cõcluſionẽ,ꝙ princeps in ſuo proceſſu nõ põt ommittere citationẽ,niſi ex iuſta cauſa hoc faciat,vtputa fauore eccleſiæ Romanę.gl.in l.antepen.ff.ex quib.cau.maio.Io.And.in d.c.cùm olim,circa fin.in Nouel. Roma. in ſing. DCLXXXV. incip. Tu ſcis ꝙ nedum.Hipp.in d.l.de vnoquoque,col. xlii. in xlix. caſu.Marian.in tract.citat.colũ.lix. in xxxiiii.caſu. Nicel. in lii. concord.glo.in xxvi.fall. Bald.in l. nec cauſas, de appel. & in l. ii. in princ. C. quomodo & quan. iudi. & Bald. in proœm. feud.colum.ix.in fin.Roman. in repe. l. primæ. C. de hæred. inſtitu. in vi. quęſtione in verſi. Vnum tamen ſcias. colum. xix. Ioan. Crot. in l. Gallus.§.quid ſi tantùm,col.xlvi.in fin.ff.de lib. & poſthu.

Pariſ.

Pariſ.in conſi.cxi.col.xvi.vol.i. Contrarium tenet Nicel.in lii.Concord.glo.in iiii.fall.Feli.in d.c.quæ in eccleſiarum,colum.xxiiii.ver.vi.fallit & in d.c.cum olim, colum.fin.Iaſ.in l.i.col.ii.de conſti.princ. Alex. in cõſi. ii.colum.vi.& col.fi.volu.i. Hipp.in d.l. de vno quoque colum. viii. immo contra iſtos poteſt procedi de facto Petr.de Anch.in conſi.cclxxvii.colum.pen. & ſeq. & in conſi.ccccxix. Item limita iſtam partem,quòd illam citationem non poteſt omittere, quia eſt de iure naturali & ad faciẽdas defenſiones,ſecus de citatione ad ſententiam,vt per Soc.in l.ſi quis arbitratu,colum. xiiii.ff. de verb.oblig. Georg.Natta in clem.ſæpe,colum.xxvii. & ſeq.in §.Et quia,de verb.ſignifi. Item limita,quia poteſt omitti citatio,vbi ſaltem præceſsit cauſæ cognitio. Cæpol.in conſi. ciu. lxv. Item vbi fuit citatus ad ſe defendendum,licèt non ſit citatus tempore ſententiæ.Deciſ. Neapol. prima in nou.in iii.dubio,& niſi iſto modo intelligantur & ſaluentur ſuprà allegatæ deciſ. nõ poſſent procedere ſtante prima concluſione * communiter approbata,quòd princeps non poteſt citationẽ omittere,& propterea illas reprobat Rom.in l.ſi quis arbitratu,col.iiii.ver.Octauò communem.ff. de verb. oblig. & Alex in d.l.de vnoquoque.colũ.fin.Aret.in conſi. clxv. col. x.Iaſ.in conſi.clxxvii.col.iiii.volu.ii.

Tertiò amplia etiam in ſummariis.Alex.in conſi.xli. volu.iiii.etiam ſtante ſtatuto,ꝙ procedatur ſine ſolemnitate,vt not.Rom.in rub.de arbitr. in vii.colum. verſi. xvii.Soc.in conſi.xii.col.i.Deci.in l.milites.C. de teſta. milit.Hipp.in d.l.de vnoquoque colum.xii.& ſeq. de re iud.Hipp.in ſing.lxxv.Feli.in c.ii.col.ii.in ſecunda declarat.de teſt. Et facit,nam ſecundum Bart.in l.filius familias.ff.de donat.in extrauag. ad reprimẽdum in verb. videbitur,col.fi.& in l.i.ff.de teſt.mil.qui poteſt procedere omiſſa iuris ſolemnitate,non poteſt defenſionẽ iuris naturalis omittere. Sequitur Bonifacius in vi. colũ. & Natta in clem.ſæpe.§.non ſic,colũ.ix.de verb. ſignifi. Nellus in tract.bannit.in iii.parte primi temporis q. ii.

volu.iiii.Bouer.in §.planè inſtit.de teſt.mil.etiam ſi ca. ueatur ſtatuto ꝙ poſsit de facto procedere vel punire Nellus in loco præallegato. Lap.alleg.cxxviii.Maria.in tract.citat.col.xliiii.in fin. in xxxvii. ampliatione facit quod not.Imol.in d.clem.ſæpe col.xlii.Idē ſi dicit omiſſo iuris ordine.Philip.Franc.in c.bonæ,col.iii.de appel. & propterea in cauſa iudiciaria teſtes examinati parte non citata nō probant.Pariſ.in cōſi.ii.col.xviii. vol.iiii.

Quartò amplia in laudo dato per arbitrum,qui debet partes citari facere.l.diem.§.ſi quis.ff.de arbit. Docto. omnes in c. Quintauallis,de iureiur.vbi dicunt,ꝙ arbiter ſeruat ordinem iudicii,& ibi Imol.col.vii.& ſeq. ponit,quòd arbiter debet citare partes,& Bald. in repet.l. ex compromiſſo,in v.quæſtio.de arbitr. & hoc procedit tam in arbitro compromiſſario, quàm in arbitro iuris electo ex neceſsitate,vt per Maria.in tract. citationum colum.iiii.vi.& ſeq.vbi limitat tribus modis.Gozad. in conſi.100.colum.i. Amplia etiam, vt in tantum teneatur partem citari facere,vt hoc procedat etiam ſi in compromiſſo dictum ſit,quòd arbiter poſsit ſententiam ſeu laudum ferre partibus abſentibus,vt not.Specu.in titu. de arbitr.§.accipitur,in fi.Imol.in c. cum dilectus, col. ii.de arbit.Alex.in d.l.ſi quis arbitratu,colum. v. verſi. iiii.limita Feli.in d.c.cùm olim,in viii.colum.Soc.in d. l.ſi quis arbitratu,col.xiii.in ver.Decimò limita,Hip.in ſing.clxxv.Maria.Soc.in rub.de dilat.in xv.char. in iiii. colum.verſi.xlii. Iaſ.in §.in bonæ fidei, col.x. inſtitu.de actio.Fel.in d.c.cùm olim,col.viii.Boer.deciſ.cclxxxiii. per totum, vbi latè. Hipp. in repet.d.l. de vnoquoque. colum.xiii.Et propterea,ſi ſtatutum dicit, quòd abſens condemnari poſsit, intelligitur præcedente citatione. Bal.in l.i.col.i.in fi.ver. Sed hic quęritur, an valeat. C. quomod.& quan.iud.Hipp. in ſing. DCiii. Immo etiam ſi dictum eſſet, ꝙ poſſet arbiter laudum ferre partibus præſentibus vel abſentibus,citatis & non citatis,adhuc requireretur notificatio,vt per Soc.in tract.citat. colū. li.in fi.Hippoly.in d.l.de vno quoque,col.xxv. Alex. in

conſi.

conſi.lxi.col.fi.vol.iii.& in conſi.lxxxvii.col.fi. volu. vi & in conſi.xxxiiii.col.fi.volu.i.Felin.in c.,dilecti col. ii. de iudic. Iaſ.in d.§.in bonę fidei,colum.x.Deci.in conſ. DCXXXII.Feli.in d.c.cùm olim,colum.viii.Pariſ. qui loquitur in prorogatione in conſi.xliii.colum.ii. volu.iii. Rui.conſi.lxii.col.iii.volu.v. Tamen iſto caſu non requiritur citatio.Iaſ.in conſi.xii.in fi.vol.i.Franc. Curt. in conſi.lxx.colum.v.Nicel.in lii.concord.glo. in v.fall. Rebuff.in tract.nominat.fol.lxxviii. caſum in quo non requiritur citatio, ponit Hiſpanus in cap. per veſtras, char.xc.col.ii.de donat.int. vir. & vxo. Et ſi laudum ſit intimatum,& pars non reclamauerit,nõ poteſt amplius impugnari prætextu omiſſæ citationis.Grat.cõſi. lxxvi. col.i.in fi.vol.ii.Et quid de priuilegio datoad legitimãdum parte non citata, vide Grat. conſi. clviii. colum. pen.volumi. ii.

Quintò amplia,etiam ſi ſtatutũ diſponat, ꝙ ad omnẽ voluntaté creditoris capiatur debitor,nam non poterit capi nõ præcedente citatione, quia debet prius cõſtare, quòd ſit debitor, ita tenet Hipp. in d.l. de vnoquoque, colum.xiii.Alex.& Paul.in l.per diuerſas,in x. quæſtio. C.mandati.vbi tenet,ꝙ ſtante ſtatuto,ꝙ debitor capiatur ad creditoris inſtantiam,etiam non præcedente citatione,tamen non poterit capi ad inſtãtiam ceſsionarii,quia debet conſtare, quòd iuſsit ceſſum. Rui. conſi. cii.col.i.vol.v.Boer.deciſ.x.Beltran.conſi.xxi.volu. i.in antiq.Soc.in conſi.lxxxviii.colum.fi.vol.iiii. & in cõſi. xcvi.col.ii.volu.iiii.Hipp.in l.ſi quis ne quęſtio,col.iii. ff.de quęſt.Calcan.in conſi.xviii.col.ii.char.vii.& ſeq. Caſſan.in conſuet.fol.ccclxxxviii.col.i.Feli. in c. licèt, col.fi.de accuſat.Rui.conſi.lxxxviii.col. iii. volu. v. refert & ſequitur Alex.in conſi.clxxxiiii.colum.i. vol.ii. Bal.in l ſi quis curialis.C.de epiſ. & cler. Paul.de Caſt. in l.poſtulante.ff.ad Trebel.& in l.ſi quis curialis. C. de epiſ.& cler.Alex.in conſi.xcv.volu.iiii.Bene facit quod not.idem.in cõſi.lxxxiii.col.v.& ſeq.volu. ii. vbi tenet, quòd ſemper facienda eſt interpretatio, ne per ſtatutũ

tollatur

tollatur citatio tamen in principali dicto ipſius limitationis,ſi de ceſsionte conſtet, poteſt etiam ad inſtantiam ceſsionarii capi.Rui.conſi. xxix.colum.vi.vol. i.

Contrarium tenet Angel. Imol. & Raph. Cuman. & Alexan.in l. ſi ſic.ff.de legat.i. Felin.in cap. qualiter & quando.§ debet,col.i.de accuſ.& Alex. in conſi. ccxxv. colum.ii.volu vi. Alex.in l.poſtulante,colum.fin.ff.ad Trebel.concordat opiniones contrarias. In alio verò dicto Bald.in d.l.per diuerſas.x. quæſt. contrarium tenet Roni.in conſi. xlii. Et ſi ſtatutum dicat, quòd exequutio fiat contra hæredem,tamen debet citari, vt conſtet ipſum eſſe hæredem.Felin.in c.quia.colum. pen. de iudic. poſt Bald. in d. l. per diuerſas, in x. quæſtio. C. manda. Deci. in d.c.quia,colum ii.nu. vii. Ruin. conſi. clii.col.ii.& v.vol.iiii.& lxxxviii.col.iii.vol.v.& cii. colum.i.vol.v.Boer.deciſ.ccxcv nu.xv.

Sextò amplia,etiam ſtante ſtatuto, quòd omnes exceptiones intelligantur reiectæ,adhuc citatio debet interuenire, aliàs actus eſſet nullus, & de tali nullitate deci pôt. Pet.de Anch.in conſi.ccx.Ioan.Calder.in cõſi. viii.in tit.de ſent.& re iud.Abb.in conſi.xcvii. in ii. colum.volu.i.Feli.in d.c.qualiter & quando.§. debet, col. i. & in d.cap. cùm olim,colum.fi.de re iud. Deci.in cõſi. xxxviii.col.pen.Ang.in conſi.clxxvii.col. fin. Hipp. in ſing.lxxv. Alex.in conſi.lxi.col.i.in fi. vol. vii. Hipp. in d.l.de vnoquoque colum.xiiii.de re iud. Contrarium, Alex.in conſi.ccxxv.col.ii.vol.vi.

Septimò amplia, vt etiam in extraiudicialibus requiratur citatio. Innocen. & poſt eum Ioan. And. in cap.ex ratione, de appellat. Bald. in c.i. §. ſancimus, el ii. quo tempore miles. & in cap. i. in fin. de inueſt. in marit. fac. Alexand.in dicta l. ſi quis arbitratu, colũ. v. & ibi Iaſo.colum.ix.Socin.colum.xiii. per l. primam.§. denunciari.& §.mulier.ff.de vent. inſp. Hipp. in d.l. de vnoquoque,colum.xiiii. Marian. in tract. citat. colum. 50.Cuma.in conſi.vii.col.i.& ſeq.Calcan. in conſi. xvi. col.vi.Deci.in conſi.DCXL.col.fi.

Contrarium,

Contrarium,Paul.de Caſt.in conſi. cccxxxviii. in ii. colum.vol.i.poſt Innoc. in c. cùm olim el ii. de electio. Bald.in l.neque natales. col. fi. C. de probat. Laurent. Calcan.in conſil.xxx.col. pen.Rom. in conſi. ccxii. col. i Card.in conſi.cxxxii.col.ii.Deci.col.iiii.de teſt. Guil. de Cun.in l.epiſcopalem.C.de epiſc.aud. refert Marian. in tract.cita.colum.xlvi.in xlii.ampl.in princ. Contrarium tenet Card.in conſi.cxl.colum.i.in fi.Rot. in nou. ccclvi.Fel.in c.fi.colum.pen. Et quòd magis in contractu extraiudiciali,quam in iudiciali requiratur citatio. Rui.conſi.cvii.col.ii.& pen.volu. iii.

Octauò amplia,etiam ſi actus contineat fauorem nõ citati,tamen adhuc non valet ob defectum citationis,& propterea ſententia lata in fauorem abſentis non citati non valet,glo.in l.& quæ C. quom. & quand. iud. & ibi Bart.Ang.& Sali.& glo.in l.furioſum.ff.de re iud. & ibi Bart.Ang.Raph. Imol.Paul.de Caſt.& Alex. col.i. qui dicit iſtam partem eſſe * communem.& idem tenet & dicit Iaſo.ibi colũ.i.& glo.i.iuncto tex.in l.quæſitum.ff. eod.tit.& ibi Bart.& in l.properandum.§.ſinautem reus in fi.C.de iudic.& ibi Ang.& Salic.colum.fi.& Alexan. colum.ii.qui dicit, quòd glo.ibi quæ contrarium tenet, reprobatur communiter,& Iaſo.ibi in fi.Abb.in c.quoniam contra,colum.v.in glo.in verbo Citationes,de ꝓbat.& in conſi.ii.colum. xvii. volu.ii. Maria. in rub. de dilat.char.lx.colum.i.Petr.de Anch.in conſi.xvi.Iaſ. in l.nec quicquã.§.vbi decretum,colum.viii.& ibi Bal.colum.iiii.Hipp.col.xviii.in d l.de vnoquoque. Bouer. in verbo ſententia,ſingula.xiii.Nicel. in lii.concor.glo. in xix. fall. Contrarium,glo.in d.l.properandum.§.ſin aũt reus,in glo.in verbo omnem ei contradictionem. C. de iudic.quæ loquitur in abſente & contumace. & Bald. in d.l.ea quæ.C.quom.& quan.iudex,& ibi Paul. de Caſt. & in d.l.properandum,in §.ſin autem reus,& Bal. in l. ſi accuſatoribus,in vlt.colum.C.de accuſat. Tenendo primam opinionem,limita,vt per Hipp.in d.l. de vnoquoque,colum.xiiii.& ſeq.

Nonò

Nonò amplia, etiam ſi agatur de eiiciēdo aliquem de poſſeſsione, quam iniuſtè & illicitè detinet, vt not. Innoc.in c.inter quatuor, de maiorit.& obed. Bald. in l.ii. C.ſi propter publ.penſi.Bart.in l.fin.colum.vi.ver.Item extra gl.quæro.C.de edic.Diui Adr.toll. eſt bonus tex. in l.ordo, & ibi not.Ang.C.de exeq.rei iud.Roman.in l. iuſtè poſsidet.ff.de acquir.poſſeſſ.Petr.de Anch.in cōſi. cclxxiiii.Calder.in tit.de dilat.Bal.& Ang.in l.ſi maritus, la i.C.de donat.int.vir.& vxo.Feli.in c. cùm dudum colum.vii.de prǫſump.bonus tex.& ibi Bart.in l.meminerint.C.vnde vi.Petr.de Anch.in conſi.ccxcii. Card.in conſi.lxxiiii.& in conſi.cxxxiiii.in fi.Rot.in deciſ. v. in tit.de reſti.ſpol.in antiqu.Ioan.de Ana.poſt Card. in c. ii.col.ii.de ſimon. vbi etiam Feli.& Socin.in conſi. xiii. colum.ii.volu.iii.Deci.in conſi.cxci.col. iii. Calcan. in conſi.cxv.col.pen.Felin.in cap.Rodulphus, col. xxviii. de reſcrip. Beltrand.in conſi. lxxiii. col.iii. & in conſi. lxxxv.volu.v.Rui.conſi.xvii.colum.ii.vol.iii.Feli.in d. c.cum olim, in viii.colum.& ſeq.de re iud.Rom. in cōſi. lxix.col.fi.& in ſing.DCCLXXXVII.Hipp.in ſing.cxcv.Alexand.in conſi.v.col.i.volu.ii.Loffred.in conſi.xlvii. colum.ii.& ſeq.Aym.in conſi.cxxiiii. colū.i. etiam ſi poſſeſſor ignoretur, tamen hoc non facit quo minus actus factus eo non citato non valeat, & ſibi non præiudicet, vt ibi per Alex.in conſi.xiii.colum.ii.volu.iiii. Beltran. in conſi.lxxiii.col.iii.volu.iii.& in conſi.lxxxv. vol. iii. Bouer.in verbo Poſſeſsio in ſing. ix. Sarnen. in regula de non tollendo iure quæſito, in v.quǫſt.dicens Rotam ita iudicaſſe. Aymo.in conſi.cxxiiii.col.i.Grat.conſi. xc. colum.i.volu.i.& conſi.lxxvi.in princ.volu.ii. Ruin. in conſi.lxii.col.viii.volu.v.Boer. deciſio.ccxlvii.Gramm. conſi.ciui.cxx.colum.i.& conſi.cl.col.ii. & vi. Beltrand. conſi.ix.col.i.volu.i.in antiq.

Amplia, etiam ſi iniuſtus poſſeſſor certus tamē, fuiſſet citatus.Rui.conſi.xvii.col.ii.volu. v. Limita in poſſeſsione notoriè iniuſta.Contard.in l.diffamari, in limita.nu.xxiiii.& xxv.C.de ingen.& manum. Limita, ſi fiat

reſtitutio

reſtitutio ad poſſeſsionem antiquam,quam alius immu tauerat poſt iudicis prohibitionem,vt per Calcan. cõſi. lxxxii colum.pen.& ſeq.

Limita,vt per Barbat.in conſi.li.col.xx. & ſeq. vol.i. Deci.in conſi.cxci.col.iii.Hippoly.in ſing.cxcv. & cõſi. xxxviii.nu.xiiii.Rot.in nouis deciſ.xlili.circa fin. & ꝙ notorium eſſet non habere ius, vt ibi.circa hoc tamen vltimum de notorio,vide Abb.in c.accepta,circa mediũ de reſt.ſpol.Hipp.in rub.de probat.col.xlv.Feli. in cap. qualiter & quãdo,col.viii.de probat. Rebuff.in l.quod iuſsit,in i. notab.nu.lxi.ff.de re iud.Felin. in c.ii. de ſimo.vbi etiam alio modo limitat.Affli&. ſuper conſtitu. ſol.cclxx.col.iiii.

Limita etiam,vt per Felin.in d.c. Rodulphus,colum. xxvii.in fi.per glo.in c.i.in glo.fi. de reſcrip. vide quia vſufructuarius etiam finito vſufructo non eiicitur de facto.Guid.Papæ qui not. loquitur in ſing.ccclxvi. tamen ſi fuit citatus in proceſſu, vbi agebatur de eiiciendo ipſum de poſſeſsione, non eſt neceſſarium citare in actu tradente poſſeſsionem. Nicol. in lii. concord. glo. in vi.ſallen.

Decimò amplia,etiam ſi actus non inferat parti graue præiudicium,nihilominus eſt citanda pars, vt puta, cum abſoluitur vna partium ab obſeruatione iudicii. Innoc.in c.conſuluit,de offic. deleg. Bart. in d.l. Titia colum.iii.ver.Quæro vtrum quando,& in auth.qui ſemel col.v.ver. Vlterius venio.C.quom. & quan. iud. & in l.& poſt edictũ,in fi.ff.de iudic.Rom.in ſing.ccccxiiii. incip. Sententia abſolutoria. Paul. de Caſt. in l. ii. C. quomo.& quand.iudex Innoc.in c.ſi aduerſarius,in fin. colum.ver.Et hæc intelligimus vera, de eo qui mitt. in poſſeſſ.cau.rei ſeru.& in c.ad petitionem,in i.col.in fin. ver.Item not.quòd iudex.Bal.in cap.i.in i.col.de milit. vaſal.qui contum.eſt & l.vt perfectius,in ii.col. in prin. verſi.Contra actorem verò.C.de annal.excep. Hipp.in d.l.vnoquoque,colum.xviii.de re iud. Sed contra limitationem principalem, quòd immo vbi agitur de modico

dico præiudicio non requiratur citatio, tenet Calcã. in in conſi.xviii.colum.pen.ver.Nonò,quia quando,& dicetur in limitationib.de interloquutoriis. Nicel.in iii. concord.glo.in xxv.fall.& declarat.

Vndecimò amplia, etiam in teſtibus examinatis pro indiciis, qui nullum faciunt indicium ſufficiens ad torturam parte non citata.Ang.Aret.in verbo Fama publicã, in verſi.Qualiter probetur.Gand.in tract.malefi.ſub rub.Quomo. de malefi.cogn. per inquiſi.in ii.colũ.verſi. Sed nunquid.Salic.in l.fi.in fi.C.de quæſt.Bal.in l.iubemus colum.iii.verſi.Item dixi.C.de probat.& Angel. in repet. l. ſi vacantia, in xxvii. colum.C. de bon. vacan. lib.x.Hipp.in d.l.de vnoquoque colum.xix. Innoc. idẽ tenet colum.ii & ibi Abb.colum.iii. in c. bonæ, el i. de electio. Aret. in cap. In nomine Domini, colum.iii. de teſtib.Alex.in conſi.lxv.colum.fi.volu.i.& in conſi.cxc. colum.pen.volu.ii.Bart.in l.fin.de quæſtio. Hipp. in l.i. colum.ii.& ſeq.ff.eod.tit.in conſi. xviii.colum.iii. & in conſi.xlvi.colum.ii.& in conſi. xli.colum.iii.& in conſi. cxxiii.colum.i.& in conſi.cxxviii.colum.iii.Corn. in cõſil.cxxxiiii.volu.iiii.Hipp.in pract.§. nunc videndum, colum.v.in l.i.colũ.ii.ff.de quæſtio. Grammat.in conſi. xv.& in conſi.lxiiii.colum.i. & in vot. xxx. colum.i. & ſeq. Contrarium,Deci.in c.ii.col.iii de teſti.

Duodecimò amplia,vt iudex iudici inhibere nõ poſſit parte non citata.Feder.de Sen. in conſi. ccc. Petr. de Anchar.in conſi.ccxxiiii.Anto. de Butr. & Imol. in c. debitoris,col.iii.in fi.& col.v. de iureiur. Laur. de Rodulph.in tract.de vſur.q.cxxxi. Alex.in conſi.xci. colũ. iii.volu.ii.& in conſi.viii.vol.iiii.& in l. iiii.§. condemnatum,colum.v.vbi dicit iſtam partem ⁎ communem. ff.de re iud.& idem dicit in l.Titia,in fin. ff. ſolu. matr. vbi idem tenet.Aret.in conſi.xx.colum.pen. & in conſi. xxxiii.colum.iii.Spec. in titu. de appellat. §. de officio, colum.iii.verſi. Sed nunquid.Iaſ. vbi dicit iſtam communem in l.necquicquam.§.vbi decretum.col.v.& ſeq. ff.de offic. proconſ.& legat.& in l.adminiſtratore. C.de

legat.Maria.in tract.citat.colum.lii & in c.propoſuiſti, colum.xi.de for.comp. Hipp. in d.l. de vnoquoque col. xix.Abb.in c.tuam,colũ.pen. de ord. cogni. cuius dicta declarat Iaſ.in repet.l.admonendi, vbi etiam tenet iſtã limitationem colum.pen.de iureiur. & in l. ſi opus nouo,colum.ii.ff. de oper. nou. nunt. Aret. in conſi. xxxv. colum. iii.& ſeq. Alexã.qui declarat in conſi. lxviii. & ſeq.colum.vii.Ferrat.caut.xxviii.Nicel. in lii. concord. glo.in viii.fallen.Oldendor.in libell. iur. & æquit. fol. ccclііі.& ſequen.Ruin.conſi. lxi.colum.x.volumi.v.Berous quæſtio.lxxvii.

Contrarium videtur tenuiſſe Lap. alleg. lv. & Anto. de Butr.in c.tuam,de ord.cogni.vbi etiam Imol.& Alexand.in conſi.cxlix.colum.fi.in fi.vol.vi. ſed iſta vltima allegata debent intelligi, vt declarat Abb.in d.c. tuam, colum.pen.vel vt declarat Aret.in d.conſi.xxxv.colum. iii.& ſeq.quòd ſit ſpeciale quando cauſa incidens pendet coram iudice eccleſiaſtico, tamen illam opinionem reprobat ibi Abb. col. pen. Staphil.tenet iſtam partem in tract.de lit.gratiæ & iuſt.char.clxxviii.in fin. & ſeq. vno tamen caſu omnes admittunt,poſſe fieri inhibitionem parte non citata,quando iudex eccleſiaſticus inhibet ſęculari ne exequutioni demandet conſtitutionem cõtra eccleſiæ libertatem,ita not.Archid. in c. quæ Lotharius,ii.q.i.Bald.in l.presbyteri,colum.ii. C. de epiſ. & cler.Rom.in l.ſi finita.ff.de damn.infec. Feli. in cap. Eccleſia S.Mariæ colum.xxvii.verſi.ii.caut.de conſtitu. Iaſ.in d.l.necquicquàm.§.vbi decretum,colum.vi. ff.de offi.procõſ.& leg.vbi etiam ipſe ponit aliam limitatione ex mente Laurentii de Rodulph. Hipp. in d. rub. de probatio.colum.xlv.de probat.colũ.xlv.Alex. in conſi. lxviii.& ſeq.vol.vii.Feli.in c.cum olim colum.vii. de re iud. Boer.q.cxxiiii.vbi ponit alium caſum in quo valet inhibitio parte non citata facta.

Decimotertiò amplia, vt etiam ipſe iudex qui tulit ſententiam ſit citandus,quando agitur de eius ſententiæ reuocatione vel retractatione,vt not.Ant.de But.in

cap.cum

cap.cùm ab eccleſiarum,in iiii.notab.de offi.ord.& in c. quæ fronte,in iii.colum.de appel. Abb. in c. dilectus filius in vlt.not.de reſcrip.vbi intelligit ipſe quando proceſsit ex officio primus iudex de cuius ſententiæ reuocatione tractatur,vel reſultaret pœna ipſius iudicis primò iudicantis.glo.Hoſt. & Abb. cum ſpeciali.§.porrò, in glo.in verbo ſuperiore,de appel.vbi etiam Imol.colum.iiii.& Philip.Franc.in fi.col.ibi Fel. vbi latè declarat in d.c.dilectus filius,col.ii.& ſeq.Deci.in cõſi.cxliii. colum.i.in fi.Abb.in c.ſacro,de ſent.excom.in fin. colũ. Rom.in conſi.cccxliii.col.pen.Bald.in l. nam ita diuus, colum.fi.ff.de adopt.Maria.in rub.de dilat.in ii. colum. in verſi. x. Bald. in dicta l.ſancimus in iiii. colum.xiii. quæritur. Imol. in cap. de cætero, de tranſ. eſt bonus tex.in cap.venerabilibus,in fin.de ſenten. excom. in vi. & ibi Domin.in vlt.col.Bal.in c.i.in v.colum.ibi de iudice an ſit citandus, de milit. vaſal. qui eſt contumax. Angel.in repet.l.ſi vacantia,verſi.Item circa dictam materiam.Bald.in l.edita,in ii.repet. in xiii. colum. verſi. Quid ſi reus.C.de eden.Hipp.in d.l.de vnoquoque, col. xix.& ſeq.ff.de re iud.& ſecundum iſtam declarationem intellige notata per Bal.in rub.de ſucceſſ.edict. in fin. & Bar.in l.i.in fi.ff.ad Turpil.Boer.deciſ.cclix.col. fin. vbi de * communi.

Contrarium tamen Innoc.in c.in noſtra, colum.fi. de procur.vbi etiam Hoſtien.colum.pen.& ibi Ioan.And. colum.iii.Milis in verbo Iudex non eſt citandus.qui voluit,quòd iudex in retractatione ſuæ ſententiæ non ſit citandus, ſed edicto propoſito generaliter citandi ſunt omnes quorum intereſt. ꝙ iudex non ſit citãdus, tenuit Innoc.in c.cum ſpeciali,colum.pen.de appel. glo. in d. c.ſacro,in verbo conſtiterit,de ſenten.excom. Innocen. Hoſt. & Io.And.in c.de cętero,de procurat.& Archi.in d.c.venerabilibus. Bouer. in verbo Citatio, ſing.xxvii. Nicel.in lii.concord.glo.in d.fall. Oldendorp. in libell. iur.& æquit.fol.ccclii.& niſi iſta dicta doctorum reducantur ad concordiam per diſtinctiones de quibus dictũ

eſt. proculdubio prima pars eſt magis * communis,& contra iſtam partem magis communem tenet Salic. in l.fin.C.ſi reus vel accuſ.mor.fue.& Deci.in d.c. cum ſpeciali.§.porrò, in fin.tamen plene diſtinguit Appoſtil.ad Deciſ.Tholoſ.cclxxvii.

Decimoquartò amplia in abſolutione à iuramento, quia pars eſt citanda.Ant.de Butr.& ibi Card. & Imol. colum.iiii.de iureiur.in cap.debitores.& Bald.etiam ibi hoc ſentit poſt Innocen. qui idem tenet. Ioan. And. in addit.Specu.in titu.de iureiuran.ſuper rub.Idem ſentit Feder.de Senis in conſi. ccc. vbi tenet quòd in abſolutione requiritur aliqua cauſæ cognitio.Idem ſentit gl. in cap.autem,in xvi.q.vi.vbi dicit, quòd ſemper requirendus eſt creditor,quòd remittat iuramentum, quod ſi facere diſtulerit,abſoluendus eſt à iudice. & idem tenet clarè Alexan.in conſi.ccxxii.in ii.colum.& ſeq. volu.ii. Idem tenet Abb.in cap.i.colum. iiii. & ſeq. de iureiur. Pet.de Anch.in conſi.cccl xxxii. in conſi. cxcviii. incip. Si compoſitor vlt.colum.in fi.Flor.in l.aquilia. col. vi. ff.ad l.aquil.Barbat.in conſi.lxxxv.col.iii.& ſeq.vol.iii. Laur.de Rodulph.in repet.c.conſuluit,in xxv.quæſt.de vſur.Iaſ.in l.necquicquam.§.vbi decretum, colum.viii. ff.de offi.proconſ.& legat.& in l.ſi opus,colum.ii. ff. de oper.nou. nunt. Curt. in conſi.xliiii.colum. vii. in fin. Maria.in tract.citat.colum.xlii.& ſeq.Guid.Papæ qõne cxl.& quæſt.ccxxv.Deciſ.Tholoſ.& ibi Appoſtil. Feli. in cap.fin. colum.xiii.de for.compet.Gomeſ. in rub. de reſcrip.in vi.in tract.breuium.char.xiii. Nicel. qui declarat in lii.Concord.gloſ. in xxi. fall.Gozad. in conſi. lxix.col.pen.Beltrand.in conſi.xli.colum.ii.& ſeq.volu. i.& in conſi.cliiii. colum.i.volumi.i.& in conſi. clii. vol. iii.& in conſi.xcviii.volu. i.Venaf. in conſi. xxxiii. Rebuff.in l.quod iuſſit,in glo.magna nu.xxv. ff. de re iud. Loffred.in conſi.xii.& colum.i.& col.iii. Pariſ.in conſi. xcvi.colum.x.volu.i.Vgo in conſi.vii.colũ. iii. Oldrad. in conſi.cxx.& idem ſentit in conſi.lix.colum.iiii. volu. iii. Alex.in conſi.lxvi.colum.iii.volu.vi. Felin.in cap.i.

col.viii.

col.viii.& ſeq.vbi limitat de iureiur. Hippoly.in d.l. de vnoquoque colum.lxviii.de iur.iuran. Limita iſtam partem,vt per Franc.Curt.in conſi.clii.colum.fi. Limita,vt per Gomeſ.in rub.de reſcrip.in tract.breuium char.14. per Rebuff.in concordatis fol.clxxxv.Beltrand. in cōſi.i.colum.xxi.volu.i.in antiq. Contrarium, Ant.de Butr. in c.i. & in d.cap. debitores, de iure iur. & ibi Petr. de Anch.Rot.in antiq.deciſ.DCCLXVII.Maria.in tract.citat. in lix.colum.xxxiii.caſu Hippol.in d.l. de vnoquoque, col.xxxix.in xliii.caſu Alexan.in conſi.xlv.colum. pen. volu.iiii.Mant.conſi.cxcvii. Et in caſu quando petitur tantùm abſolutio ad habilitationem perſonę agere volentis tenuit Petr. de Anchar. in conſi.xviii. ex mente Oldra.in d.conſi.cx.& Ioan.And.in addit.Spec. in rub. de iure iuran. Appoſtil. ad deciſ. Tholoſ. lxii. & idem tenuit Paul.de Caſt.in conſi.cclix.vol.ii. in pen. colum. Sed etiam iſto caſu partem eſſe citandam, concludūt Doctо.ſupra allegati ꝓ prima parte,vt apparet ex his quę latè ponit Feli.in d.c.i.colum.viii.de iureiur.Tamen ſecundum Franc.Curt.in cōſi.clii.colum.iii. de ſtylo non exigitur partis citatio. Hipp.in rub.de probat.col. xlv. & Beltrand.in conſi.ccxxvi.colum.v.volu. iii. vbi tenet iſtam partem,ſaltem quando obtinetur à maioribus, & non à iudicibus ordinariis.Rui.conſi. clxx. colum. viii. vol.i. tenet iſtam partem,quòd non requiratur citatio. Et ex prædictis etiam colligi poteſt,quòd non bene loquitur Cald.in quæſt.viii.in tit.de iure iur. vt deprehenditur ex dictis Feli.in d.c.i.colum. ix. in ii. limit. Paul. de Eleazar verò & Ioan.Cald.dant aliam diſtinctionem in materia quam non repeto,quia illam improbat Abb. in d.c.i.& Imol.in d.c.debitores,col.iiii.Alia declaratio ſumitur ex dictis Bald.in l.ſi pacto quo pœnam, colū.i. C.de pact. Beltrand.in conſi.i.col.xxi.in antiq. vbi ponit aliam declarationem. Item not. vnum in iſta materia,quòd dato ꝙ citatio fieri debeat,tamen facta ſine citatione valet & tenet,ita Ant.de Butr. in d.c. debitores, Abb.in conſi.xii.in fi.volu.ii.Iaſ.in l.patre furioſo.ff.de

his qui ſunt ſui vel ali.iur.col.v.Beltrād.in conſi.clxxii. in fi.volu.i.

Decimoquintò amplia ſiue in prima inſtantia ſiue in ſecunda procedatur,vt per Maria.in tract.citat.colum. xxvii.& iſta limitatio difficultatem non habet.

Decimoſextò amplia ſiue agatur in petitorio, ſiue in poſſeſſorio,vt per Maria.in d.tract.citatio.colum.xxvii. & per eundem Soc.in conſi.xii.colum.i.Afflict.ſuper cō ſtitu.in ix.quæſt.

Decimoſeptimò amplia ſiue ſit quæſtio iuris ſiue facti,vt eſt glo.iuncto tex.in c.ſæpe, de appel. & ibi circa illam not.Abb.& Imol.& Philip.Franc.in d.c.ſæpe, colum.ii. Maria.Soc.in tract.citat.col.xxxvii. & in conſi. xii.colum.i. Cōtrarium tenet Bald.in c.cum inter vos, de conſuet.per dicta per Innocen.ibi.Sed Innoc. hoc nō dicit,licèt dicat,quòd cum eſt iuris quæſtio,non requiratur iuris ordo. allegat etiam Din.ad hoc in l.Arethuſa.ff.de ſtat.hom.Idem tenet Bald. in l. Imperator, la i. in i.col.in fi.ver.Item poſito.ff.de ſtat.hom.Deci.in d.c. ſæpe,circa fi.col.pen.

Decimooctauò amplia, ſiue agatur ad partis inſtantiam, ſiue ipſe iudex procedat per viam inquiſitionis, vt eſt tex.in c.qualiter & quando,il ſecundo §.debet,& ibi not.Feli.in prin.de accuſ.per Maria. Soc.in d. tract. citat.colum.xxxvii.& per eunddm in conſi.xii.colum.ii. Deci.in c.ii.colum.iiii.in iii.ampliatione de teſt. Abb. in c.In nomine Domini,col.iii.de teſt.Feli. in d.c.colū. iii.verſi.iii.limita.& hoc tenet Bart. in l. fin.in fin.ff. de quæſtio.Bal.in l.iubemus,colum.ii.C. de probat. & in addit.ad Spec.in tit.de ſent.in fi.Sali.in l.fi. in fin. C. de quæſt. Innocē.in c.bonæ,el i.colum.ii.de electio. Deci. in c.ii.col.v.in iii.fall.de teſti.Innò.in c. per inquiſitionem,de electio. Ang. in l.ſi vaccantia, colum. xv. C. de bon.vacan. Contrarium,Hoſt.in §.debet,& Ioā. And. in d.c.qualiter & quando,colum.vii de accuſ. vbi tenēt ꝙ inquiſitus non eſt citandus ad videndum iurari teſtes,& idem Anto.de Butr.in d.c.ii.de teſt. Socin. in re-

gula

gula ccccvi.in iii.fall.) Sed contrarium eſt verius, vt per Bouer.in ſing.ccclxxii.Hipp.in d.l. de vnoquoque col. xxix.in xi. limit, ſecus eſt in inquiſitione generali in qua non requiritur citatio. Angel. in l.ea. C. quom. & quan. iud. Innocen.in d.c.bonæ,col.ii.de electio.

Decimononò amplia, vt procedat etiam ſi cauſa ſit ſummaria,vt eſt tex.in clem.ſæpe.§.nō ſic, & ibi Georg. Natt.col.i.Petr.de Anch.in princ. illius clem. & voluit Soc.in xxxvii.colum.in d.tract.citat.& in conſi.xii. colum.ii.Cuma.in conſi.vii.col.i.Brun.in conſi.xx. colū.i. Pariſ.in conſi.xlv.col.ii.volu.iiii. etiam ſi dictum ſit, ꝙ procedatur omiſſa iuris ſolemnitate. Deci. in d. cap.ii. colum.iiii.de teſt.Deciſ.Neap.ix.in ii.dubio.Amplia ēt ſi dictum ſit,quòd procedatur ſine figura iudicii.Georg. Natt.in d.clem.ſæpe §.quæ omnia,col.xxi. de verb. ſig.

Vigeſimò amplia, etiam hoc procedere in dilationibus probatoriis a iudice aſsignandis, quæ concedi non debent,niſi parte citata vel præſente, pro quo eſt text. in l.fin.ff.de fer. vbi probatur, pro vt ibi not. Bart. in i. colum.quòd tales dilationes non dantur ſine cauſę cognitione,& ſequuntur ibi Docto.omnes,vbi poſt Bart. examinant quæ cauſæ cognitio requiratur, & idem ponunt Docto.Canoniſtæ poſt Ant.de But.in c. vltra tertiam de teſti.& iſtam limitationem ponit Marian. in d. tract.citat.col.xxxvii.Soc.in conſi.x.volu.iiii.& in cōſi. ſeq.tenet contra iſtam limitationem. Immo prorogare non poterit dilationem iudex parte non citata. Soc. in conſi.xlvii.colum.ii.volu.iiii.Gramm.conſi.ciu.lxxiiii. colum.ii. Poteſt tamen iudex dilationem augere vel diminuere etiam parte non citata,ſecundum.Nicel. in lii. concord.glo. Sublimita,nam quando datur dilatio abſenti ſufficit illam inſinuare Bart.in l.Labeo. ff. de iur. iur. Ang.Paul.de Caſt.Ang. & Iaſ.

Vigeſimoprimò amplia in productione articulorū, quia talis productio fieri debet parte citata, & de hoc non eſt quæſtio. Sed bene dubitatur, an in admiſsione articulorum pars ſit citanda.& in hoc Doctores fuerūt

varii.Sed ꝙ in productione requiratur citatio,quicquid ſit in eorum admiſsione, tenuerunt Domini de Rot. in deciſ.xciii.in nou. Abb.in c.In nomine Domini, col. v. de teſt.vbi etiam Felin.colum.x.& Philipp.Franc. in c. pręſentium.§.teſtes,colum.i.de teſt.in vi. Deci. colum. pen.& fi.in d.c.In nomine domini, iſtam ampliationem ponit Maria.in tract.citat.colum.xxxvii.in fi.

Vigeſimoſecundò amplia in receptione teſtium qui recipi non poſſunt parte non citata. Eſt text.in c.ii. de teſt & ibi Feli.& idem probat tex.in l.ſi quando. C. de teſt.in c.conſtitutus,de fideiuſſ. & ponit Marian. iſtam ampliat.in tract.citat.colum.xxxviii.in fi. & ſeq. & iſta nullam habet contrarietatem,licèt plures ad iſtam regulam dentur limitationes,vt per Feli.in d.c.ii.colũ.iii. & ſeq.de teſti.Marian.in tract.citat. colum.xxxviii. Idem tenet Bart.in l.ii.C.de tempor.appell.Bald.in l. eos.§. apoſtolos,in pen.colum. in fin. C. de appellat. Petr. de Anch.in clem.quamuis, colum. fi.de appellat. Bal.in d. c.Cùm dilecti.in fi.de dol.& contum.Abb. in c.fin. col. iii.de dilat.Marian.in tract.citat. colum.cxviii. Rot. in nou.deciſ.x. Ang.in auth. ſed & ſi quis, colum.i. C. de teſt.per illum text. Lanfranc. in c. quoniam contra, in verſi.teſtium depoſitiones,colum.ii.de probat. Deci. in c.ii.colum.iii.in fi.& ſeq.de teſt. Amplia,vt ibi col.iii. & ſeq. Limita vt per Hipp.in l.i.§.ſi quis vltrò, colũ.v. ff.de quæſtio.Paril.in conſi.lxxxiii.colum.xxxii. vol. i. in conſi.ciii.colum.vii.vol.eo.Et hoc procedit, etiam ſi teſtes examinentur ad perpetuam rei memoriam. Beltrand.in conſi.cxxxviii.colum.xi.volu.ii.An valeat aũt ſtatutum,quòd teſtis iuret parte non citata? Afflict. in præludiis Conſt.Regni quæſt.xii.

Adde eundem pag. 343. ad fin.

Vigeſimotertiò amplia, vt etiam in productione inſtrumentorum,quæ non poſſunt produci niſi parte legitimè citata. glo.in c.Contingat,in glo.pen.de fid.inſtr. & ibi not.Abb.in i.colum.Felin.prope finem.Bal. in l.ſi quando.C.de teſtib.col. fi. in fin. Milis in verbo Citari debet quis.Feli.in d.cap.ii.not.Bart.in l.Item illa, in i. colum.

colum.ff. de conſt. pecu. Ang.in l. properandum. §. ſin autem reus,per illum text. C.de iudic. Bald.in l.iudices. C.de fid.inſtrum.c.quartæ,& ibi glo.iii.queſt. ix. Bald. in l.fin.in i.colum.in fi.C.qui admitti. Ang. in l. omniū. C.de teſtam. Maria.in tract.citat. colum. xxxviii. Rot. in nou.deciſ.x. Milis in d.verbo Citari debet quis. Alexand.in conſi.lxiiii,colum.iii.volu.iii. & in conſi. cviii. colum.ii.volu. v. Declara vt per Nicell. in lii. concor. glo.in xv.fall.Fel.in cap.quoniam contra, colum. xxiii. de probat.& in c.ii.colum.ix.in fin.& ſeq.de teſti. Quid in productione ſtatuti? vide Card.in conſ.lxxii.colum. iii.ver.ad tertium. Limita,vt per Afflict. ſuper conſtit. fol.ccii.colum.iii.

Vigeſimoquartò amplia,vt procedat,etiam ſi pars ſit citata pro vna die,& illa die iudex non ſedit,quia ſi alia die actus fiat parte pro illa die ſpecialiter non citata, actus non valet? Innocen.in c.conſuluit,colum.i.Felin. in d.c.ii.& Deci.colum.ii. Anto.de Butr.in cap.i. in ix. colum.de iudic.& ibi Imol.col.v.in fin.& ibi Felin. colum.fin. Bart.in conſi.clxxvi. incip. Plures,in l. fina.ff. quod vi aut clam. Bal.in l i.in iii. colum. in verſi. modò hic vlterius quæro. Alex.in conſi.xlvi.in ii.col.vol.vi. & in conſi.lxxix.colum.i.in fin.volu. vi. Marian. in tract. citat.colum.xxxviii.Feli.in d.cap.ii.colum.fina.de teſt. Hipp. in d.l. de vnoquoque. colum. xxiiii. & ſing. ſuo xlviii.Corn.in conſi.lvii.colum.iii.volu iii. vbi ponit, quòd quis eſt citandus,ſi actus non fiat illa die,vt altera die fieri nō poſsit ſine alia citatione.Declara, vt per Nicel.in lii.concor.lxxxi.fall. vt eadem die poſsit ſine citatione noua,ſi modò faciat in continenti poſt ſententiam latam.Ruin.conſi.cxxxvi.colum.v.volu.v.Bald. in l.cum non ex eo.C.quand.prouoc.nō eſt neceſſ. in prin. niſi in termino citationis fuerit contumax , quia tunc non eſt vlterius citandus, & cum Bald. concordat ibi Salic.vide in lviii. limitat. & ſimiliter actus factus alia hora quàm hora comprehenſa in citatione, eſt nullus Aymo in conſi.cxxii.in fin.

Vigeſimo-

Vigeſimoquintò amplia etiam ſi iudex citauerit partes ad ſententiam audiendam, nam ſi poſt alteri delegat ſententiæ prolationem, iudex delegatus debet de nouo partes citare. glo. in l. conſentaneum, in verbo à quo. C. quom. & quan. iud. & ibi Bart. colum. ii. & Bal. col. ii. ver. modò quęrunt Docto. & ibi Salic. colum. ii. ver. Quęro quintò. Spec. in tit. de citat. §. fi. in ver. antepen. licèt aliqui dicant ibi Specu. contrarium tenere, & ibi clarius Ioan. And. in addit. vbi declarat qualiter hoc procedat. Maria. in tract. citat. colum. xxxviii. & ſeq. Felin. in cap. quia, colum. pen. in fin. de iudic. glo. in l. edictum, in verbo ſolet. ff. eod. titu. vbi etiam Bart. & Bald. qui videtur ponere vnā limitationem ad iſtam deciſ. Paul. de Caſt. ibi, qui etiam declarat. Archid. etiam ponit iſtam quæſtionem in c. ſi ægrotans, v. q. iii. & in c. de illicita. xxiiii. quæſt. iii. Contrarium tenet Ang. in d. l. edictum, dicens ita tenere Specu. in loco proximè allegato.

Vigeſimoſextò amplia, etiam quando teſtes examinātur ad perpetuam rei memoriam. glo. in c. Albericus, de teſt. in verbo publicam, & ibi Innocē. in prin. & Hoſt. vbi etiam limitat, & idem facit Abb. ibi colum. i. in fin. vbi idem tenet, eſt text. & ibi not. Bald. in auth. ſed etſi quis. C. de teſt. & ibi etiam Paul. de Caſt. eſt etiam bonus tex. in c. ſignificauit, & ibi not. Innoc. circa fi. & Hoſtien. & Abb. ibi Maria. in tract. citat. colum. xxxix. Hippol. in d. l. de vnoquoque colum. xxxi. de re iud. Beltrā. in conſi. cxxxviii. colum. xi. volu. ii. Afflict. ſuper conſti. clxxx. colum. iiii. contrariū Guid. Papæ in ſing. DXlviii.

Vigeſimoſeptimò amplia in publicatione teſtiū, quæ fieri debet parte legitimè citata. Maria. in tract. cit. col. xxxix. & quia iſta limitatio poteſt duppliciter intelligi, ideò vtroque modo verificatur, & eſt vera. nam ſiue loquamur in publicatione teſtium, quando rediguntur in publicam formam, & tunc partis citatio requiritur, de hoc eſt tex. in d. cap. Albericus. iunct. glo. & ibi Inno. Hoſt. Abb. & Feli. Specu. in tit. de inſtr. ędit. §. Oſtenſo. verſi. qualiter autem fiat. Bald. in authen. ſi quis in ali-

quo.

quo.colum.pen C.de eden.Rot.in nou.deciſ.x. Bal.in l. geſta, colum. ii.C. de re iud. in l. ſi quando, colum.xii. C.de teſt.& hoc idem eſt in publicatione inſtrumẽti iſto caſu,vt per Feli.in d.c.Albericus, per Specu. in titu. de inſtru.edit.d.§.Oſtenſo, ver. Qualiter fiat iſta publicatio.& in ver.Quid ſi citatio,circa fi.Marian.in tract. citat.col.xl.in fin.dum loquitur de inſtrumenti inſinuatione.Calcan.conſi.xc.colum.fi.ſiue loquatur in publicatione teſtium, quando iudex illos aperi mandat partibus,& adhuc citatio requiritur.Bart.in authen.atqui ſemel.C.de proba.Alex.in conſi.clxxxi.colum. ii. volu. vii.Maria.in c.fraternitatis,colum.v.& Imol. ibi col.ii. de teſti.Felin.in d.c.ii.colũ.iii.de teſti.& Deci.ibid. colum.iiii.in v.ampliatione.

Vigeſimooctauò amplia etiam in publicatione proceſſus,quę fieri debet parte citata,vt not. Bart. in conſi. ccxxviii.incip.Catherina.per Marian.in tract. citat. in xxxix. colum.& idem eſt in alia publicatione alterius ſcripturę,quę publicam fidem facere debet ad perpetuã rei memoriam,vt dicitur in l.publicati,& ibi Bald.C.de teſtamen.Guid.Papæ in conſi.xxviii.

Vigeſimononò amplia in exequutione publici inſtrumẽti, vt requiratur citatio,in rub.comminat.vel epiſto. Marian. in tract. citat. colum.xxxix.Salic. in l. ab exequutore in iii.colum.C.quor.appel. non recipian. Ant. de Canar.in tract.de exeq.inſtr.in xliii.q.

Trigeſimò amplia in exequutione ſententiæ latæ in qua citatio requiritur.Petr.& Cyn.in d.l.ab exequutore,& in l.i.C.de iuris & fact.ign.& Iac.Butrig. vt refert Ang.in l.i.C.de iudi.in repetit.colum.vii. Loffred. in l. meminerint.C.vnde vi.Bart in l.i.in fin. nil nouar. appel.pend.Brun. in conſi.lxxxvii.colum. vi. Imol. in l. à diuo Pio.§.in venditione.colum.ix. & ſeq.ff. de re iud. Angel.in l.i.§.ſi ex conuentione.ff.de re iud Bal. in l.ſi filio,la ii.in fin.ff.ſolu.matr.& in l.ii.in fin.C. de temp. appel.Ant.de Butr.in clem.ſicut, in ii. quæſt. de appel. Philip.Franc.in c.ex ratione,colum.xxiiii. & ſequẽ. de appel.

appel. Bart. in l. creditores, in v. quęſtio. princi. C. de pign.colum.ix.& in dicta l.prima.in fin.Ang.Aret.in §. curare.colum.fina. inſtit. de actio. Abb.in dicto cap. ex ratione in fin. colum.& Nicel.in lii. concord. glo. in lx. fallen.glo.pragm.ſanctio. ſol.cii.colum.ii. & ſequen. Contrarium, Innocen.in cap. ex ratione, de appel.circa princ.Rot.deciſio. ccclv. in nou. & clxxxiii. in nou. Bald.in cap.i.de feud.ſine culpa non ammitt.in l.terminato,colum.ii. C.de fruct.& lit. expenſ. Domin.in cap. licèt, colum.pen. de conceſſ. præben. in vi. in cap. ordinaui.§.primo, colum. ii. poſt Innocen.& Hoſtien. de offic.ordin.in vi.Angel. Aretin. in §. curare, colum. fina.inſtitu.de actio.Anto.de Butr.& Imol. in dicto cap. ex ratione,de appel.bona glo.in cap. cum cauſa, in glo. prima,de re iud.& ibi Abb.colum.pen.in fin.Ioan. And. in cap.eumqui, de dol.& contum.in vi.Abb.in cap. directæ colum.fin. de appellat. Philip.Franc. in cap.perſonas colum. fina. de appellat. Calcan. in conſi. lxxxv. Guid. Papæ quæſtio. cccxxix. Tertia fuit opinio Innocen.in cap. cùm ſuper, colum.fina. de re iudic. quòd cum ſit exequutio ſuper eadem re ſuper qua fuit pronuntiatū, & per eundem iudicem contra eandem perſonam, & non fiat alia citatio. Sed ſi fiat exequutio in alia re,vel in perſona, vel non ſit idem iudex, vel alia perſona,ita ꝙ nouus proceſſus requiratur, tunc citatio requiritur,& cum iſta diſtinctione tranſit Bart. in d.l.à diuo Pio.§.in venditione, & in extrauag. ad reprimendum in verbo Exequutione. in fin. in l. meminerint.C. vnde vi.Bald. in l. tale pactum.§. qui prouocauit. ff. de pact.col.vii.Nicel.in lii.concor.glo.in lx.fall. Ang.in l. habere licere.ff.de euictio.in l.i.C.de iud.colum.vii. in repet.in l.qui reſtituere,colum.i.ff.de rei vendic.Bal.in l.ab exequutore.C.quor.appel.non reci.Bald. in l. ordo colum.fi.C.de exeq.rei iud. Bald.in l.i. in fin.C. de iur. & fact.ignor.in l. ſi prætor.ff.de iudic.& in l.ſi quis curialis,in princ.C de epiſ. & cler. Salic.in dicta l.ab exequutore,colum.iii.vbi Imol. in ii. colum. in fin. & in l.

ſi filio,

ſi filio,la ii.ff. ſol. matrimo. Ant.de Butr.& Abb.in cap. ex ratione colum: fina . de appella . Alexand. qui dicit iſtam * communem vbi poſtea limitat colum . ix. & ſequen. in dicta l. à diuo Pio.§. in venditione, Fulg. in cõſi.clxxxiii.colum ii, Ioan.de Anan.in conſi. xxxvi. Abb. in conſi.iii. in viii. dub. volumi.ii.Socin.in conſi. clviii.colum.iiii. Paul. de Caſtr.in conſi. cccclxxii. colum.ii.volumi.primo.Alexan in conſi.xxx. colum. fina. volumi.v.& in conſi.lxxii.in fin.volu. vii. Deci. in cap. ex ratione,colum.fin.de appella.Marian.in tract. citat. col.xxxix.& ſequẽ.Rot.in antiq.deciſ.lxxiii.& facit qđ not. Bart.in l.prima.§.neceſſario,in fin.ff.ſi mul.ventr. nom. Bald in l.prima colum. fin. verſi. Quæro lata eſt ſententia.C.de exeq. rei iud. Cald.in conſi. xvi. colum. vi. Bouer. in verbo Exequutio ſing.iiii.Caſſad.in deciſ. vi. in titu. de cau. poſſ. & prop. vbi dicit iſtam partem communem, & Nicell. idem dicit in lii. Concor. gloſſ. in lx.fallen. Domin. in cap.ii. in fin.de dol. & contum. in vi. Felin.in cap.quia, v.colum. pen. de iudic.Afflict. ſuper conſtitu.ccxvii.colum.iii. in fin. & ſequen. Ruin. conſi. cxii. colum. i. volumi. iii . Limita vt per Grat. conſi.lxxv. in fin. volumi. ii. Et propterea in exequutione fienda contra hæredem , vbi defunctus fuit condemnatus requiritur citatio hæredis. Innocen.in dicto cap. quia, in fin. Bald. in margarita in verbo Condemnatio . Philipp. Franc. in dicto cap. ex ratione colum. xxv. de appellat. Felin. in dicto cap.quia, v. colum.penult . Limita primò quando requiritur citatio, quia fit exequutio ſuper eadem re pluribus modis , vt per Felin. in cap. ex ratione, colum. fin. Et quando deſerta eſt appellatio, iudex à quo exequitur ſine noua citatione. Afflict.ſuper conſtitutione fol.cclii.col.ii.glo. conſuet.Turon.fol.cxx.col.iiii.

Trigeſimoprimò amplia in exemplatione inſtrumenti vel priuilegii, in qua requiritur partis citatio. Rot. in nou. deciſ. x. & idem deciſ. cclxiiii. & in antiq. deciſ. cccxc. & Bell. deciſio. cxxx. Milis in verbo

Cita-

Citationes ad videndum diſcerni,hoc idem voluit Innocen.in cap.fi.de fid.inſtrum.propè fi.& in cap. Albericus,de teſt.propè fi.Bart.in authen. ſi quis in aliquo, in iii.oppoſ.C.de eden.in l.Chyrographis,in i. notab.ff.de admin. tutor.in l.tutor qui repertorium,colum. iii. eo: tit.in authen.vt ſponſal.larg. in §.ad hoc inſuper. Bal. in l.ſancimus.C.de diuer.reſcrip. Abb. in d. c. Albericus,colum.ii.vbi Card.de teſti.in c.fi.colum.pen.de fid. inſtrum.vbi etiam Ant.de Butr.& Imol.& Abb. in cap. abbate,colum.iii.de verb.ſign.Paul.de Caſt.in l.i.de teſtib.Bald.Salic. Alex.Iaſ. Riminal.& Deci.in authen. ſi quis in aliquo.C.de eden.per Aret.in conſi. xxxvi. col. fi.per Alex.in conſi.cvi.colum.iiii.volumi.v. & in conſi. cxii.volumi. iiii.per Feli.in d.c.Albericus,colum.i.& in cap.fin.colum.ii.de fide inſtr.per Philip.Franc.in c. pręſentium.§.Teſtes colum.i.de teſti. Præpoſit.in c. contra morem 100. diſt. Card. in conſi. lxxii. in iii. dub. & in conſi.cii.in fi.Guid.Papæ in conſi.xxviii.Corn. in conſi. ccxlvii.colum.iii.vol.i.Maria.in tract.citat.colum.xli. Purpur.in d.auth.ſi quis in aliquo,colum.ii.C.de eden. Alexan.in conſi.cx.colum.i.volu.iiii.Beltrand.in conſi. ccxix. colum. pen. volu. ii. Contrarium tenuit Archid. in d.cap.contra morem,Guid.de Suza. ut refert Alexā. in d.authen.ſi quis in aliquo.Capra in conſi. x. Corn. in conſi.cxliiii.col.pen. volu. iiii. Limita primam opinionem communem, vt per Nicel. in concord. lii. glo. in lxxxiiii.fall.

Trigeſimoſecundò amplia in legitimatione filii illegitimi in qua requiritur agnatorum citatio,quibus præiudicatur in iure ſucceſsionis.Iacob.de Aren. ita dicit in l.fin.C.de nat.lib.Mart.in l.nam ita diuus.ff. de adoptio. & hoc tenuit Bar. & Bartholomæus de Capua vt refert Ant. de But.in cap.per venerabilem, qui fil. ſint leg.Maria.in tract.citat.colum.xli.Bald.in rub.de reſcr. colum.i.Bart.in l. Diuus.ff.de iure aur. annul. Corn. in conſi.ccxlv.colum.i.& ſeq.volu.i.Iac.de Beluiſ.in auth. quib.mo.nat.eff.ſui in ii.colum.vbi tenet legitimationem

nem

nem fieri non poſſe inuitis agnatis, & iſtud dictum Iac. de Beluiſ.refert Abb.in d.cap.per venerabilem.Aret.in §.& qui ſi tantum in l.Gallus.ff.de lib. & poſthu. Ruin. conſi.xxxvi.col.viii.& ſeq.volu.i.

Contrarium,quòd non requiratur citatio agnatorũ, tenuit Iacob.de Arena in l.nam ita diuus.ff.de adopt.in l.pen.ff.de natal.reſt. Dyn.in conſi.x.Ioan.And. in d. c. per venerabilem,in glo.in verbo potuit, dum dicit etiã non conſentientibus his quibus fit præiuditium, poteſt fieri legitimatio,dummodo fiat à ſuo ſuperiore,& iſtud ✱ communiter tenetur,vt dicit Ioan. And. in additio. Specu.in tit.de ſucceſſ.ab int.§.i.ver. Sed quid ſi ex facto.& idem dicit Panor.in d.c.per venerabilem.col. vi. Cald.in conſi. v.in titu. Qui fil. ſint leg. & idem tenet Card.Floria.Anto.de Butr.& Prępoſ.Alexan. in d.cap. per venerabilem,in §. quid autem,colum.xiiii.Hoc dicit procedere quantum ad validitatem legitimationis, non quantum ad effectum ſucceſsionis, Bald. in cap.de cauſis,in fi.de offi.deleg.& in l.i.colum. fi. C. de innoffi. donat.Nicel.in lii.concord. glo. in xl. fall. Tertia fuit opinio Hoſt,in d.c.per venerabilem, colum. v. & Ioan, And.colum.iiii.in glo.in verb. Requiſiuiſti, in tit. qui fil. ſint leg. Quod cùm legitimatio petatur viuo patre per ipſum vel de eius voluntate eo mortuo nulla requiritur agnatorum citatio.Cuman.in conſi.xcviii. ad finẽ cum aliis infrà allegatis,& in conſi.clxi.Barbat.in conſ. xlix. col.i. volu.ii.Pariſ. in conſi. i.colum.v. volu.ii. Si verò fuit mortuo patre,citatio agnatorum ſit neceſſaria,hoc idem tenet Bart.in d.l.Gallus in §.& qui ſi tantum circa fi.& ibi ſequitur Bal.Ang.Paul.de Caſt.Soc. & Iaſo. Abb.in d.c.per venerabilem,colum.i. Anto.de Roſell.in tract.legit.in ii.lib.cap. iii. de cauſa formali Bald.in l.nam ita Diuus in princ.ff.de adopt. Maria. in tract.citationum colum.lvii.in xxx.caſu Paul. de Caſt. in conſi.clxxx.in i.parte Curt.in conſi.lxxiiii.col.xxx. Præpoſitus in d.c.per venerabilem.§. quod autem col. xiiii.Paul.de Caſt.in conſi.cxxv.colum.i.vol.ii. Cuma.

in conſi

in conſi.cxxv.colum.i.volu.ii. in conſi. clxviii. Et vltra ſuprà allegata, quando legitimatio fit viuo patre, non requiritur citatio agnatorum tenuit Soc.in conſi.cxlvi. colum.iiii.& conſi.ccli.colum.xi.Corn.in conſi.i.col.v. volu.iii.Cuma.in conſi.xcviii. circa fin. Ang. in conſi. lxxxvii.Iaſ.in conſi.lxviii.colum.iiii.& pen.volu.iii. & in conſi.cx.colum.pen.volu.iiii.Bald. in l.fi.C.quib.res iud.nō noc.in c.Albericus de teſtib.Alex. in conſi.xxv. colum.i.& ſeq.volu.i.& in conſi.clxxxvii.colum.ii.volu.v.Beltran.in conſi.cx.colum.iii.vol.iii. Quòd autem quando mortuo patre, fit legitimatio, requiratur citatio agnatorum.Corn.conſi.ccxlv.colum.ii.volu.i.Alex. in conſi.lxvii.colum.iii. volu.i. Abb. in conſi. lxxxiiii. col.i.volu.i.vide Aret. in d.l.Gallus.§. & quid ſi tantū. Felin.in c.cum olim,colum.pen.de re iud. Limita, niſi poſt mortem fiat legitimatio de voluntate patris. Boer. deciſ.cxxii. Limita, niſi princeps legitimet de plenitudine poteſtatis.Feli.in d.c.cum olim,colum. xi. & colū. ſeq. Mant.in conſi.xx.colum.fi. dicit idem,etiam ſi apponat clauſulam ex certa ſcientia,& de plenitudine poteſtatis.& propterea in legitimatione filii naturalis requiritur citatio ſubſtituti,quando quis eſt grauatus hęreditatem reſtituere,ſi ſine liberis deceſſerit: & ille habens filium naturalem intendat illum legitimari facere ad excluſionem ſubſtituti.Petr.de Anch. in conſi. ccccxxvii.Alexan.in conſi.lxvii.colum.v.in fi.& ſeq. vol. i. & in conſi.xciiii.colum.iiii.volu.i.Card.Alex.in d.cap. per venerabilem,§. quod autem, colum.xxvi.Soc. in d. §.& quid ſi tantum.ff.de lib.& poſth.in l.Gallus,colum. pen.& ibi Iaſo.col.pen.in i.& ii.lect.& Ioan. Crot. col. xlvi.Soc.in conſi.ccli.colum.xi.Deci.in conſi. lv.col.i. & in conſi.lxxxv.colum.pen.& in conſi. cclxxxiiii.col. antep. & in conſi.cccxvi.colum. ii. & in conſi. ccccxxv. colum.iii.Corn.in conſi.ccxlv.colum.ii.volu.i.Feli.in d. c.cum olim,colum.pen.de re iud.Beltr.in cōſi.cx. col.ii. volu.iii.Rui.conſi.clxxiii.colum.i.volu.i.Limita,vt per Deci.in conſi.DCXCVIII.colum.i.vide diſtinctionē Goza.

in conſi.

in conſi.xxix.colum.v.Pariſ.in conſi.i. col. vi. vbi poſteà limitat in ſequen.colum.& conſi.i.colum.vi.vol.i.& cōſi. lx.colum.iiii.volu.ii.& conſi. xii. colum. xviii. volu. ii. & colum.xxiiii.& conſi.xiiii.colum.iii.vol.eo.& conſi.lxiii. volu.iiii.Rui.conſi.xxxvi.colum.viii.vol.i.& cōſi clxxiii. colum.v.vol.ii.& clxxviii.colum.fi.vol.eo. & cōſi. lxxvi. colum.iii.vol.iii.& conſi.xcix.col.ii.vol.iii. & conſi. xcv. colum. iii.vol. eo.licèt contrarium ibi ſentiat Ruin. col. pen.& dicit Soci.in conſi.ccxxvi.colū.iii. vbi dicit iſtam partem eſſe communem de quo admodum miròr. Et in diſpenſatione requiratur citatio, vt per Petr. de Anch. conſi.ccxli.Soc in d.§. & quid ſi tantùm colum. fi. Deci. in cōſi.cccvii.Iaſ.in conſi.xl.volu.iii.Alex. in conſi.xxv. colum.iii.volu.i.Gozad.in conſi.xxix.colum.ii.Rui.cōſi. lxxii.colum.fi.volu.ii. & non requiritur citatio, ſi princeps ſupremus diſponens exprimit agere velle, etiā parte non citata. Pariſ.conſi.i.colum.xv.& xviii.volu.ii.vbi ampliat,etiam ſi talem facultatem cōmunicauerit, quia etiam Comes idem facere poterit,& in conſi.vīi.colum. viii.volumi.ii.& in conſi.viii. colum.ii. & in conſi.x. colum.pen.volum.ii. Sed idem Pariſ.conſi.lv.colum.v.volu.iii.ſentit illud procedere,etiam ſine alia expreſsione, dummodo habeat facultatem, etiam parte nō citata legitimandi.Rui.conſi.lxix.colum.i.volu.iii.Et requiritur citatio filiorum legitimorum & naturalium īn legitimatione naturalis tantùm,vt per Bart.& alios in dicto.§.& quid ſi tantùm. Sed an requiratur citatio filiæ fœminæ excluſæ per ſtatutum. Pariſ.conſi.lv.colum.v.volu.iii.& requiritur citatio filiorum legitimorum & naturalium, quādo ſpurius legitimatur ad emphyteoſim.Ruin. cōſi. cclxxii.col.fi.volu.ii.& conſi.cv.col.fi.volu.iii.

35 Vigeſimoprimò amplia, quando quis petit ſe immitti in poſſeſsionem ex edicto diui Adriani, iuxta l.fi.C. de edict.diu. Adr. quia alio poſsidente requiritur citatio. Bart.ibid. & Ang. circa fi. Salic. ibi colum. iiii. Paul. de Caſt.colum.iii.& ſeq.& Alexan.colum.v. vbi dicit ꝙ ad hoc,vt afficiat poſſeſſorem, requiritur citatio. Iaſo. ibi

colum.vi.& ibi Deci.colum.xi.Corn.colum.v.Maria.in tract.citat.colum.xli. & ſeq. eſt verum, ꝙ Petr. & Cyn. quos ſequitur ibi Fulg.tenent quòd requiratur citatio, quando poſſeſſor expellitur de poſſeſsione, nō quando pronunciatur immittendum alium in poſſeſsionem.

Trigeſimoquartò amplia,etiam in purgatione canonica,quæ non debet induci parte non citata.c. fi. de purg. can.Ioan.And.in c.pen.in iii.col.eo. tit. Maria. in tract. citat.colum.xlii.

Trigeſimoquintò amplia in impoſitione multæ contra contumacem,contra quem nō poteſt procedi ad mulctæ impoſitionem ſine noua citatione. Bart. in l. i. ff. ſi quis iuſdicenti non obtemp.in fi.princ. in l.ii. circa fin. ff.ſi quis in ius vocat.non ier. Ant.de Butr. in c.i.de iudic. Ang.in d.l.i.§.i.& Iaſ.ibid.colum.fi.Paul. de Caſt. in l.contumacia.ff.de re iud. Petr.de Anch in cap. i. de dol.& contum.in vi.Petr.de Anch.& ibi Imol.colum iii. & in cap.ii.de conceſſ. præbend. Alexand. in l.ſi finita, §.Iulianus,colum.xiii.ff.de dam.infect.Abb. in cap.veniens,in vlt.notab.de accuſ.Felin.in cap.i.col.v.de iud. vbi limitat & declarat,qualiter hoc intelligatur.et Are. ibid.colū xii. vbi ſimpliciter limitat & declarat. Immo etiam iſtud procedit,etiam ꝙ contumax fuiſſet citatus cum comminatione,ꝙ niſi compareret in termino,procederetur contra eum cum mulctæ impoſitione, ita tenet Paul.de Caſt.in l.i.§.i.ff.ſi quis iuſdic.non obtemp: colum.fi.Abb.in d.c.i.col.xii.de iudic. eſt verum quod in hoc vltimo contrarium tenet Bart. in l. impuberibus.§.fi.ff.de admin.tut.vt infra dicetur. In dicto autē principali contrarium tenet Bald.in d.l.ii.colum. fi.ff.ſi quis in ius voc.non ier.in c.grauis.colum.iii. de reſtitu. ſpol.in fi.& iſtud intelligitur in mulcta, quæ venit extrinſecus,non autem quando mulcta veniret ex iudicio & reſpicit ipſum proceſſum,vt declarat Bar.in l. deſertorem.ff.de re mil.§.ſi ad diem.Abb.in d.c.i. colum. xii. Felin. in v. colum. Marian. in tract. citat. colum. xliii. Item hoc intelligitur,niſi iudex fuiſſet comminatus, ꝙ non

nō coparente in termino citato ipſo procedet ad mul
ctæ impoſitionem,quia iſto caſu ſine noua citatione po
terit mulctam imponere.Bart.in l.impuberibus.§.fin.ff.
de ſuſpect.tut.,put in ſimili diſtinguit Bar.in l.nō igno-
rat,in fi.C.de fruct.& lit.expenſ.ſequitur Imol.in d.l. ſi
finita.§.Iulianus col.vii.Alexand.in l.i. colum.fin. ff. ſi
quis in ius voc.vbi etiam ipſe ſublimitat. Iaſ. in l.i.co-
lum.fi.ff.ſi quis iuſdic.non obtemp.Felin.in d. c.i. col.v.
de iudic.quicquid Abb.dixerit.Paul. de Caſt. in d.l.i.§.
i.ff.ſi quis ius dicent. & Abb. in d. c.i. de quibus ſuprà
mentionem fecimus.

Trigeſimoſextò amplia,etiam in ſententia excommu
nicationis,& etiā vbi contumacia eſt notoria & in actis
verificata,vt excommunicari non poſsit,non præceden-
te citatione.ita tenet Abb.in d.cap.i.colum. xii. de iu-
dic.& ibi Feli.colum.iiii.Innoc.in c.ſacro, in glo. ii. de
ſent.excom.Archid.in c.indignè,xii.q.ii.Anto.de Butr.
in c.cùm ſit Romana,de appel.& ibi Hoſt. in fi. Philip.
Franc.colum.i.& Imol.in fin. & fuit de mente Innoc. &
Ioan. And.ibi. Abb.in conſi. xxxiii. colum.fin. volu.i.
Domin.in c.i.colum.iii.de offi.delegat.Marian. in tract.
citat.colum.xliii.Fel.in c.parochianos,colum.i.de ſent.
excom.licèt contrarium teneat quando ex cauſa noto-
ria. Contrarium,glo.& Abb.in d.c.cum ſit Rom. col. i.
in fi.Inno.in c.ex parte,el i.circa fi.col.i.de verb. oblig.
Abb.in c.fi.colum.iii.de iur. calum. Lap.allegat.lxxiii.
incip.Prælatus.Aret.in d.c.i.de iudi.colum.vi.Felin. in
d.c. ſacro, colum.ii. de ſent.excom. Contrarium, quòd
minimè valeat excommunicatio nō præmiſſa monitio-
ne.Rot.in nou.deciſ.cxxxix.& deciſ.iii.in tit.de ſenten.
excom.in antiquior.glo.in c.Romana.§.ſed nec, de ſen
ten.excom.in vi.& ibi Docto.& Philip. Franc. Abb. in
d.c.Sacro,in glo.ii.in c.i.in verbo iudiciario, de exceſſ.
prælat.& ibi Abb.in c.illud,de cler.excom.miniſtr. glo.
Abb.& Dec.in c.reprehenſibile,de appel.glo.in ſumma
ii.q.i.Feli.in d.c.ſacro,colum.i.vbi limitat,Ant. de Bur.
& Abb.in cap.ab excommunicato, colum.ii. de reſcrip.

Lap. Abb. & Hoſt. & Ioan. And. colum. iii. & ibi Petr. de Anch. colum. iii. Archid. in c. i. in fi. de offi. deleg. Ioan. And. in d. c. illud, circa princ. Archid. in c. ſententia, xi. quæſt. iii. Rom. in ſing. DCII. Feli. in c. Rodulfus, colum. xxxi. & ſeq. Nicel. qui declarat in lii. Concord. glo. in xxxiii. fall. Pro diſtinctione tamen vide Fel. in d. c. cum ſit Romana col. fi. de appel. Deci. in d. c. i. colum. pen. de iud. & in d. c. cum ſit Romana, colum. fin. & in cap. peruenit, eod. titu. & aliter ipſe diſtinguit in c. reprehenſibile, colum. i. de appel.

Trigeſimoſeptimò amplia in denuntiatione quæ fit, quòd excommunicatus debeat ab omnibus euitari, vt not. glo. iunct. tex. in clem. præſenti, de cenſ. in verbo cõſtiterit, & in clem. i. in verbo quam commodè, de pœn. & in clem. ii. in verbo conſtiterit, de ſenten. excõ. Abb. in cap. peruenit, de appel. colum. ii. Abb. in d. clem. fi. de cenſ. vbi etiam Card. in v. q. Petr. de Anch. in conſi. clix. colum. i. ver. Secundò moueor. Rot. deciſ. liiii. & in antiquis & deciſ. ccccciiii. Aret. in conſi. clxv. colum. xi. Deci. in c. peruenit, colum. ii. de appel. Marian. in tract. citat. colum. xliii. Alex. in appoſtil. ad Bart. in l. Imperator. ff. de iur. fiſc. in vlt. addit. Contrariũ, Hoſt. & Ioã. And. in d. c. reprehenſibilis, de appel. quando delictum eſſet notorium, & ibi Abb. colum. i. in fin. & Imol. col. i. Rom. in conſi. cccclxxxii. colum. fi. Concordia ſummitur ex not. per Philip. Franc. in d. c. peruenit, & in d. cap. reprehenſibilis, colum. i. in fin.

Trigeſimooctauò amplia in condemnatione expenſarum contra contumacem, quia illa nõ poteſt fieri parte non citata, niſi à principio fuerit citatus cum comminatione, niſi comparuerit procedetur cõtra eum &c. ita Bart. in l. non ignorat. C de fruct. & lit. expen. in l. iii. §. ad diem. ff. de re milit. in l. impuberibus. §. fi. ff. de adminiſtra. tuto. Anto. & Abb. in d. cap. i. colum. xii. de iudic. Aret. etiam ibi colum. xii. Iaſo. in l. ſancimus, colum. iiii. C. eod. tit. Marian. colum. xliii. & ſequen. in tract. citat. Conttarium tenet glo. in c. conſtitutus, de procu. in gl.

pen.

pen.in fi.& ibi Hoſt.& Abb.Innoc.in c.querelam; circa fi.de pcocurat.Ioan.And.in c.fi.colum.i.de dol. & cont. & Imol.in d.c.i.colum.iiii.de iud.Cyn.iu d.l. ſancimus. colum.pen.& ibi Salic.colum.fi.in viii.q.Innoc.in cap. calumniam,de pœn.Bald.in c.cum dilecti,colum.antep. de dol.& contum. Alber.poſt Petr.in l.i.§.fi.ff.ſi quis ius dic.non obtemp.Ioan.And. Ant.de Butr.& Abb. in cap. finem litibus,colum.v.de dol.& contum. Imol.in l.quidam conſulebant,in fi.ff.de re iud.& in l.ſi finita.§. ſi plu res,col.viii.ver.vlt.ff.de damn.infect.Deci.in d.c.i. pen. colum.de iud.& in ii.lect.col.ix.in fi & ibi Fel.colum.v. Lanfranc.in c.quoniam contra in ver.Expenſ.&c.in fin. colum.de probat.Alex.in appoſtil. ad Bart.in §. ad diē, in d.l.iii.ff.de re milit.And.Barbat.in Appoſtil.ad Bald. in d.l.ſancimus.Hippol.in d.l.de vnoquoque in vlt. limit.ff.de re iud.& in §.examinanda,in fi.col.Afflict. ſuper conſti.fol.ccxxi.colum.iii.

Trigeſimononò amplia in declaratione quæ fieret de pœna,quam quis incurriſſet ipſo iure,nam in tali declaratione requiritur citatio. glo.in clem.pręſenti, de cēſ. in verbo conſtiterit,& in clem.ii. de pœn.in verbo conſtiterit.Ang.Rom.& Imol. in l. is cui bonis. ff. de verb. oblig. Aret.in c.i.col.xii.de iudic.& in conſi. clxv. colū. xi. Abb.in c.peruenit,de appel.& ibi Deci.Soc.in conſi. xii.col.ii.Federic.de Sen.in conſi.cix. & in conſi. cxviii. Marian.in tract.citat.colum.xliiii.Card.in c. extirpandæ.§ quia verò.colum.fi.de præben.& in clemē. in pleriſque in x.q.de elect.Rot.in nou.deciſ.liiii. in fi. Milis in verbo Citatio ſicut,& in verbo Citari debet quis, & Rot.in antiq.deciſ.ccccc iiii. Barbat. in conſi, xviii. colum.vii.volu.i.Appoſtil.ad Deciſ.Tholoſ.ccccxl. Felin. qui declarat in d.c.Rodulfus colum.xxxi.& colū.ſeq. & in c.cum non ab homine,col.pen.de iudic. vbi ſublimitat pluribus modis,& in ſeq. col. Beltrand. in conſi. 5 c. col.fi.volu.i.Feli.in c.ii.colum.i.in fin. de ſponſ. & colū. ſeq.Ruin.conſi.50.colum.iiii.vol.i.& conſi.cliii. col.fi. Contrarium,Ant.de But.in c.veſtra,de cohabit. cler.&

mulier.Bal.in c.i.de feud.ſine culpa non amitt. Rom.in conſi.ccccl xxxii.col.fi.Hipp.in d.l.de vnoquoque, col. xxxvii.& in xxxvii.caſu Nicel.in lii.cõcord.glo. in xlv. fall.vbi declarat.vide Feli.qui declarat in c. cum olim, colum.vi.de re iud. Beltrand.in conſi.clxxxix. colũ.iii. volu.ii.& Fel.declarat in d c.parochianos,col.i. de ſent. excom.& dicit Afflict.ſuper cõſt.fol.ci.colum.iii. ꝙ vbi expreſsè deberet ex conſtitutione aliqua, poteſt quis in illis condemnari ſine citatione. Sed in taxatione eſt neceſſaria citatio, ipſa tamen pœna ipſo iure infertur, etiam ſine citatione,licèt non declaratio pœnæ incurſę, vt per Nicel.in lii. concor.in lxxxiii. fall. & infrà per nos.in xxxiiii.limit.

Quadrageſimò amplia, etiam in confirmatione electi,quæ non debet fieri parte non citata.c.fi. de elect. in vi.Ioan.And.in rub.de dilat.Maria.in tract. citat. colũ. xliiii.Innoc.in cap.i.de confirmat.vtil.vel inut.Paul.de Caſt.conſi.cccxxxviii.colum.i. in fin. Angel. in l. adoptio.ff.de adopt.

Quadrageſimoprimò amplia in declaratione illius cuius dicto licet ſtare debeat, tamen de proprio ſenſu iudicat, quia talis declaratio fieri debet parte citata. Bart.in l.Theopompus.ff.de dot.præleg. Abb.in c. ii. de teſt.vbi hoc voluit in fortiori caſu. Sentit Bart. in d.l. Theopompus,in alio caſu. Alexan.qui declarat in cõſi. cxxx.volu.i.Iaſ.in conſi.cxlvii.colum.xii.volu.ii. vbi reprobat Alexan.qui contrarium tenet in conſi.liiii. vol. ii.Maria.in tract.citat.col.xlv.& in alio caſu vbi requiritur diſcuſsio negotii. Hoc tenet Franc. Curt.in conſi. xxxiii.col.fi. Nicel.in lii.concord.glo. in fall. ciii. dicit non eſſe neceſſariam citationem,ſi quis ex commiſsione teſtatoris declarat voluntatem teſtatoris. Ruin. conſi. cvi.colum.fin.volu.ii.

Contrarium tenet Innoc.in declaratione, ꝙ non requiratur citatio. in cap. olim, de verb.ſignifi. Paul. de Caſt.in conſi.cccxxxviii.volu.i.Petr. de Anch. in conſi. cxxvii.colum.i.Rom.in conſi. ccccl xxxii. colum. fina

In

In teſte autem qui ſemel iurauit parte citata, ſi vult dictum ſuum declarare, ꝙ non teneatur amplius iurare, & ꝙ declaratio poſsit fieri parte aliàs non citata, volunt Docto. * omnes. ita tenet Bald. in authen. hoc ſacramẽtum, in prin. C. de iur. cal. Feli. in c. ii. colum. v. de teſt. Bald. in l. hæredes palàm. §. ſed ſi notam, in prin. ff. de teſta. Imol. & Paul. de Caſt. in d. l. hæredes palàm. §. ſed etſi quid. Deci. in l. ii. §. creditum. ff. ſi cert. pet. colũ. iiii. Rom. in d. conſi. cccclxxxii. colum. fi. Hippoly. in l. i. §. fi. ff. de quæſt. colũ. xi. & in d. l. de vnoquoque, col. xxxiiii. nu. lxxvi. in xxv. dimit. ff. de re iud. Maria. in tract. citat. colum. xlv. Barbat. in conſi xviii. col. vii. volu. i. Deci. in c. ii. in v. col. viii. fall. de teſt. Contrarium, Fel. in c. ii. colum. v. in xi. limit. de teſt.

Quadrageſimoſecundò amplia, quia in commiſsione quam facit iudex agrimenſori de agro menſurãdo pars debet eſſe præſens vel citata. Bart. in d. l. Theopompus, colum. fin. ff. de dot. præleg. Maria. in tract. citat. colum. xlv. idem tenet Ang. Aret. in §. quædam in fin. colum. inſtit. de actio. Iaſ. ibi col. fi. Fel. in c. quia iudicante, colum. i. de præſcrip. Ioa. Ana. in c. ſignificaſti, de homicid. Feli. in c. veniens, colum. fi. de teſt. Et ex præmiſsis idem dicendum eſt in commiſsione quæ fieret calculatori de calculãdis rationibus, prout in terminis hoc firmat Bal. in l. hac edictali. §. his illud, colum. ii. C. de ſecund. nup. re fert & declarat Iaſ. in conſi. cc. colum. pen. volu. ii. Marian. in colum. xlv. in d. tract. citat. & citatur pars nõ modò ad videndum eligi peritum, ſed etiam citatur ad videndum fieri menſurationem vel calculum. Angel. in l. i. §. Marcellus, ſi cui pluſquam per l. falc. Bart. in l. qui bona fide. §. fi. ff. de damn. infect. vide bonum tex. in l. iii. C. fin. regun. Item quando iudex declarat locum eſſe æſtimationi fiendæ. Bart. in l. conditiones, in fi. C. de pign.

Quadrageſimotertiò amplia in interpretatione priuilegii vel alterius diſpoſitionis, quæ fieret in iudicio, & dubitatio eſſet ſuper alio, quam ſuper principis conceſſione. Nam tunc pars eſt citanda. Innoc. Hoſtien. Ioan.

And.& Abb.in d.c.olim,de verb.ſign.Maria.in tract.citat.colum.xlv.Abb.in c.cum cauſam quæ, colum.ii. de reſcrip.vbi loquitur de interpret. reſcripti & ibi Felin. colum.i. & ſeq. & in c.cum veniſſent,colum.i. de iudic. Specu.in titu.de reſcrip. præſent. §. ratione autē cauſę. colum.x.ver. Item quod ad reſcripti interpretationem, licèt aliqui dicant, quòd tūc loquitur de interpretatione reſcripti, & non de alia interpretatione, vbi Ioan. And.ponit in addit.cuius dictum ſecundum iſtam doctrinam declarat Paul.de Caſt.in conſi. cccxxxviii. col. iii.volu.i.And. Sicul.in c.cauſam quæ,de reſcrip. Caccialup.in tract.penſio.in xxiiii.q.fallit in interpretatione, que fieret per principem non iudicialiter aditum, ita Feli.in c.cum veniſſet,colum.i. de iudic.& ibi Deci. col.i.in fi.& ſeq. Ang.in l. ſi quis intentione ambigua. ff.eod.tit.Nicel.in lii.Concor.glo.in iiii.fall.

Contrarium,Feli.in d.c.cauſam quæ, col.ii. quem in hoc reprobat ibi Deci.col.i.& in interpretatione ſententiæ dicit Bart.in l.ab exequutore col.iii.ff.de appel.Bal. in l.& quo.C.commi.vel epiſtolas, & ꝙ in interpretatione priuilegii nō requiratur citatio.Rui.cōſi.xxxviii. colum.iii.volu.i.

Quadrageſimoquartò amplia in modificatione priuilegii in qua non requiritur partis citatio.ita Innocen. Hoſt.& Ioan.And.& Abb.in d.c.olim, de verb.ſign. Maria.in tract. citat.colū.xlv. & ſequitur Paul.de Caſt. in conſi.cccxxxviii.col.iii.volu.i.

Quadrageſimoquintò amplia,vt etiam in laudo proferendo per arbitratorē requiratur citatio partis. Petr. ita tenet in l.ſi quis arbitratu.ff.de verb. oblig. vbi Bar. Iacob.de Butr.& Iacob.de Aren.& Cyn. in l.fina.C. de contrahen.empt.& in conſi.clxvi. Alamanus Talionis. & Ang.in d.l.ſi quis arbitratu,ſequitur opinionem Bar. & idem Bart. in d.l.Theopompus, de dote præleg. in l. alio,ver.cum hæres.ff.de alim.& ciba.leg.Bald. in l. nec quicquam.§.vbi decretum colum.v.ff.de offi.proconſ.& leg.Bal.in auth.ei qui,in ii.colum.C.de temp.appel. &

in

in d.l.ſi quis arbitratu.Ioan.de Ana.in conſi.lxxxiii.co lum.i.in fi.& ſeq.& iſtam partē dicit * communē Pet. de Suz.vt refert Iaſo.in d.l.ſi quis arbitratu.Calcan. in conſi.xvi.col.v.& vii. Tenendo iſtam primam opinionē, limita,vt per Gozad.in cōſi. 100.col.iii.Item limita, vt per Hiſp.in c.per veſtras,char.xc.colū. ii. de donat. int. vir.& vx. Contrarium,quòd immo citatio non requira tur,tenuit Guilliel.& Rayn.in l. epiſcopali. C. de epiſ. aud.& Cyn.in l.fi.C.de contrahen.empt.in quadam ad-ditione.Franc.de Alberg.diſcipulus Bart.in repet. d.l.ſi quis arbitratu.Petr.de Ancha.in conſi.cclxix. Rom. in conſi.lxi.Bald.in c.i.in fin.de inueſt.in mar.fact.Bald.in l.ſi quis ex conſenſu.C.de epiſ.aud.in ii.col. in l. ii. co-lum.i.C.de ædil.actio.& in l.i.§.ſi duobus, colum.ii. C. comm.de leg.Caſſan.in conſuet.fol.lxix.col. iiii. Card. in c.expoſita,de arbitr.Hoc idem ſentit Hoſt.in c. quin tauallis,colum.fi.de iureiur.vbi hoc clarè tenent Ant. de Butr. Bal.colum.iii.Abb.colum.xx.& ſeq.Imo. colū. vii.Alex.in conſi.cxxx.volu.i.Salic. in l. ſi ſocietatem. in §.arbitrorum.ff.pro Soc.colum.iiii.& ſequen.Bald.in l.ii.colum.fi.in v.quęſtio.ff.de leg.ii.Card.in conſi.cxl. Iaſ.in dicta l.ſi quis arbitratu,colum.ix.& ſeq. Salic.in d.l.fi.C.de contrahen.empt.col.iiii.& ſeq.Bald.in addit. Specu.in tit.de arbitr.circa fi. & Maria.in tract. cit. col. xlviii.cū pluribus ſequentibus.Cuma.in conſi.vii. Go-zad. in conſi.100.col.iii.Nōnulli etiam vſi ſunt hoc tē-peramēto,quòd quando arbitrator aſſumitur ſuper re, quæ examinationē requirat in diſcuſsione negotii, non aūt in laudi prolatione, citatio requiritur. Iſtam diſtin ctionē poſuit Bal.in d.l.fi.Salic.in l.ſi ſocietatē.§. arbi-trorū.ff.p ſoc.Paul.de Caſt.Raph.Cuma.Rom. & Ale-xan.in d.l.ſi quis arbitratu,vbi ēt Iaſ.col.ix.Alex. in cō ſil.cxxx.vol.i.Bal.in d.c. Quintauallis,col. iii.& ſequē. Bald.in conſi.lxiiii.incip. nunquid arbitrator, volu.iii. Lanfran.de arbitr.in x.quæſt.Maria.in tract.citat. colū. 50. Salic.in d.l.fi.colum.v.Cuman.conſi.vii. Soc. in con ſil.xxvii.col.pen. volu.iii.Gozad.in conſi.100. colum.i.
ſed

ſed in col.iii.& ſeq.impugnat iſtam diſtinctionem. Soc. in conſi.xc.col.pen.vol.iiii. diſtinguit, aut arbiter aſſumitur ſuper actu extraiudiciali, aut ſuper actu iudiciali. eſt verum quod iſti ſentiunt, quòd laudum latum parte non citata ad diſcuſsionem negotii ſit nullum. Contrarium, Imol.in d.c.Quintauallis, col.viii.de iureiur. vide annot.per Bouer.in verbo renuntiatio ſing.iiii. Alio modo Soc.limitat quòd non requiratur citatio, quando dictum eſſet, quòd ſtaretur ſimplici & nudo verbo arbitratoris ſine vllo onere ſacramenti. Alii dicunt, aut pronunciat vltima die compromiſsi, & non requiritur citatio, aut alia die, & requiritur. Nicell. in lii. concord. in iii.limit.

Quadrageſimoſextò amplia etiam in interdictione quæ fieret alicui tanquam prodigo. in l.is qui.ff.de verbor.oblig.& ibi Imol.ſequitur, & Rom.& Paul.de Caſt. in princ.primæ col.& in princ.ii.& ibi Alex.circa fi. vide Nicel.in lii.Concord.in xii fall. Soc.in cõſi. cclxxix. in ii.col. Maria.in tract.citat.col.lii.Cagnol.in l.furioſi nu.21.ff.de reg. iur. Berous quęſt. cxxii. vbi etiam ꝙ ſi ille idẽ cui interdicitur adminiſtratio, ſit & prodigus & mente captus, licèt non valeat tanquam prodigo eo non citato, valet tamen tanquàm mentecapto. Contrarium, Deci.in d.l.furioſi in fi.& in conſi.cclxxiiii.in fi.Oldendor. in libell. iur. & æquit.fol. cccli. & iſtud verum in prodigo, cui non eſt ipſo iure interdicta adminiſtratio, ſecus in furioſo, cui ipſo iure eſt adminiſtratio interdicta, vt not.Bart.in d.l.his cui.ff.de verb.oblig.& ponunt Docto.ſuprà allegati, & declarat Alexã. hoc de furioſo in conſi. lxxxvi. volu. ii. Nicel. in lii. concord. glo. in in lxxiii.fallen.

Quadrageſimoſeptimò amplia in exequutione quam faceret exequutor teſtamentarius, quia illam facere nõ poteſt hęrede non citato, vel requiſito. Bart.in l.alio.ff. de alim.& cib.leg.colum.fi. ver. Quero an hæres ſit requirendus, in l.legato.ff.de vſuf.leg. Maria.in tract. cit. colum.xv.Ioan. And & Petr. de Anch. in c. tua nobis,

de teſt.

de teſt.& Marian.in d.tract.col. lii. Bal. in d.l.nec quicquam.§. vbi decretum colum.iiii.ff.de offic. proconſ. & legat.Facit,quia exequutor non poteſt actum facere, ē ſibi commiſſum contradicente hęrede. Bald.in l.id quod pauperibus,in xviii.q.C.de epiſ.& cler.Spec. in titu. de inſtru. edit.§.nūc aliqua.verſi. Quid ſi hæres.licèt iſtud non probet de neceſsitate principalem concluſionem,ꝙ hæres ſit requirendus,vt per Alexan.in conſi. ccxv. col. pen.volu.vi.Contrarium tenet Bald.in l.captatorias,in fi.C.de teſt.milit.in l.fin.§.ſi duobus,colum.ii.C.comm. de leg.Alex.in conſi.lxii.colum.ii.volu.ii.Et facit, nam poteſt exequutor actum facere ſibi commiſſum, etiam inuito,& contradicente hærede ſecundum Bal.in l.nullum,colum.ii.C.de epiſ.& cler.Alex.verò in cōſi. ccxv. colum. pen.& ſeq.volu.vi.tenet ꝙ poſito ꝙ eſſet requirendus hęres ab exequutore,tamen propterea actus nō eſſet nullus eo non requiſito vel citato.

Quedrageſimooctauò amplia in declaratione nullitatis proceſſus, quæ fieri non poteſt parte non citata. Abb.in c.cauſam quæ,col.ii.de reſcrip.& Imol. ibi col. i.& Feli.col.i.And. Sicu.& Deci.colv.i.Marian.in tract. citat.colum.liiii.in xviii.caſu.Alex. in d. l. de vnoquoque,colum.fi.ff.de re iud.dum remittit ſe ad notata per Ant.de But.& Imol.in d cap. cauſam quæ. Nicol. in lii. concord.glo.in v.fall. Contrarium, Abb.antiq.in d.cap. cauſam quæ. Domin.in cap.in tantum.xxi.diſt.in notabilib.& in c.relatum v.q.ii.Hipp.in d.l. de vnoquoque, colum.xxxv.in caſu xxvii.& ſeq.Iaſ.in d.l.necquicquā. §.vbi decretum,colum.v.ver. Quintò ſingulariter limita.Maria.in tract.cit.col.lii.in iii.caſu, quæ opinio ſaluari poteſt,vt ibi per Abb.moder. & nouiſsimè ibi per Feli.col.i.& ſeq.Maria.col.liiii.in xviii. caſu & colū.lii. in iii.caſu vide infrà in limit.ix.

Quadrageſimononò amplia, etiam ſtante ſtatuto, ꝙ citatio non requiratur, adhuc ſtatuti diſpoſitione non obſtante,citatio requiritur,vt per Ioan. Cald. in conſi. lxxx.in tit.de re iud.Petr.de Anch.in conſi. ccxi. Felin.

in c.

in c.quæ in eccleſiarũ,colum.xxiii.in fin.de conſti. Nicel.in lii.concor.glo.in lvi.fall.Deci. in conſi. DClxxxi. colum.fin.Brun.in tract.conſt.volu.iii.fol.i. colũ.iiii. in verbo abſens.Rui.conſi.lxii.colũ.iii. volumi.v. & conſi. cvii.col.iii.volu.v. Et hoc verum eſt, quando ſtatutum diceret, quòd quis condemnari poſſet nulla præcedenā te citatione, tolleretur enim per hoc defenſio naturalis,quæ nulla humana conſtitutione tolli poteſt,vt not. Bart.in l.filiusfamilias.ff.de donat.in l.i.ff de teſt.milit. in extrauag.ad reprimendum in verbo & figura. in l. cũ mulier.ff.ſolut.matr.Bal.in l.quoniam.col.i.in fi.C. de adult.& iſtam declarationem ponit Bal.in l.i.in i. colũ. in fin.C quom.& quand.iudex.Feli.in c. qualiter & qũ. §.debet.col.i.ff.de accuſ.Rom.in l.i. col. xv. verſi. Item animaduertendum.C de hæred.inſtit.refert & ſequitur Curt.in appoſtil.ad Alex.in l.ſi ſit.ff.de leg.i.vel quãdo actus eſſet præiudicialis.Soci.in conſi.xlvi. colum.pen. volu.iiii.alias in vno actu iudicii ſtatutum tolleret citationem,in quo principaliter parti defenſio non conſiſteret,certè ſtatutum hoc facere poſsit.Deci.in c.ii. col. iiii.in ii.ampl.de teſtib.& ita procedit quod not. Bald. in authen.ſi quis in aliquo,colum.pen.C.de eden.& ibi Bal.Paul.de Caſt.in conſi.cliiii.col.i.volu.ii.Alexan.in conſi.lxv.col.fi vol.i.Deci.in conſi.clxiii.in v. col.in fi. Hippol. in d.l.de vnoquoque.col.xxxviii.in xxxii. caſu Soc.in conſi.liiii.col.ii.volu.iiii. Gram. in voto iii. col. iiii.Et propterea ſtatutum poteſt facere, ꝙ incipiatur à captura,non præcedente citatione.Feli.in c.ex parte, el ii.col.ii.de offi.deleg.& in c.dilecti,col.iiii.de excep. Et caſum in quo citatio poteſt tolli à ſtatuto,poſuit Felin. in c.cum olim,colum.viii.de re iud.Alio modo declarat Alex.quãdo ſtatutum poſsit tollere citationem in cõſi. ccxlv.in iii.col.volu.vi.prout etiam in vno actu in conſuetudine poteſt omitti citatio. Deciſ. Neap. cccxci. Et citatio non eſt neceſſaria quando ſtylus vel conſuetudo induxit citationem non requiri.Deci.in c.ii. colũ. v.ver.Item poſtremò,de teſtib.

Quinqua-

Quinquageſimò amplia in reſtitutione in integrum, quæ non debet concedi parte non citata.l.etiam, la i.§. de minor.& ibi Bart.notat & Bal.eſt tex.& ibi not.glo. & Bart.in auth.Item ſi omnes.C. ſi vt min. ab hæred. ſe abſtin.& ibi Bal.& Ang.& Sali.in l.ad hæc, illomet tit. qui cum iiii.l.legit illam auth.& ibi etiã Paul. de Caſt.

Quinquageſimoprimò amplia in æſtimo faciendo, quia debet citari is cuius res æſtimatur. Bar.in l. ſuſceptores.la iii. C.de ſuſceptoribus.lib.x. per illum tex. & Ang.ibi,vbi etiam Iacob.de Beluiſ.

Quinquageſimoſecundò amplia in eo qui miſſus in poſſeſsionem forſan minus rite petit confirmationem poſſeſsionis, iuxta text. in l.iii.§.miſſum.ff. de carbon. edict.& in l.i.C.eod.nam requiritur citatio,vt not.Bar. in l.iii.in v.quæſtio.prin.C.de pignor. & ibi Salic. col. xii.& fuit opin.Roffred.& Iac.But.vt refert Bar.in loco præalleg Bald.in l.fin.in vii.& viii.oppoſit.C. de edict. diui Adria.toll.

Quinquageſimotertiò amplia, quando quis cui competebat facultas capiendi poſſeſsionem propria authoritate vel ex forma conuentionis vel alio quouis modo adit iudicem pro capienda poſſeſsione, nam etiam iſto caſu pars eſt citanda.glo.in l.ii.in gloſ. magna in princ. C.de iure emphyt.Bar.in l.creditores,in v.q.prin. colũ. ix.C.de pign.& ibi Sali. licèt ipſe diſtinguat,vt dicetur infra,& in l.ii.in x.q.C.de ſeruit.in l.i.col.i.C. de exeq. rei iudi. in d.l.ii.col.ii.C.de iure emphy.in l. necquicquã.§.vbi decretũ,col.iiii.C.de offi.procon.Soc. in cõſi. clxii.col.vii.Alex.in conſi.cxxix.col.i.volu.iiii.Iaſo.in d.l.ii.colum.xli.& ſeq.Soc.in conſi.cxcv. colum.pen.

Contrarium glo.in l.meminerit,in ii. gloſ. in fin. C. vnde vi. Iacob.de Beluiſ. in ſua diſtinct. quem refert & ſequitur Ioan.And.in addit.Specu.in titu. de lib. concept.§.nunc dicendum reſtat,verſi. ix. Prima tamen opinio eſt * magis cõis,& ꝓpterea gl.in d.l.meminerint, in ii.glo.in fi.reprobat omnes, vt dicit Iaſo. in l. iubere cauere,in ii.colum.ff.de iuriſd. omn.iud. Salic.in d.l. memi-

meminerint col.i.in fi. Tenendo tamen communem opinionem, illam limita & declara, niſi ille qui adit iudicē proteſtetur, quòd intendit vti ſua facultate capiendi poſſeſsionem propria authoritate, ſed adit iudicem ne ſcandala fiant in capienda poſſeſsione, & ne ſequatur cędes, tumultus vel alia ſimilia, ita diſtinguit Sal. in d. l.creditores, ſequitur Imol.in c.potuit, de locat. in antep.col.Soc.in conſi.clxvii.col.vii.Alex.in conſi. cxxix. colum.i.vol.iiii.Iaſ.in d.l.ii.col.xlii. Deci.in cōſi. cxlvi. colum.v.Alex.in conſi.cv.col.pen.vol.iii.

Quinquageſimoquartò amplia in reuocatione procuratoris poſt litem per ipſum conteſtatam, vt eſt text. in l.quæ omnia.§.ſi.cum l.ſeq.in §.hæc autem cognitio. ff.de procur.vbi iura requirunt cauſæ cognitionem, vt procurator remoueri poſsit, ea autem quæ requirūt cauſæ cognitionem, partis citationem exigūt d. l. necquicquam.§.vbi decretum & ibi glo. & omnes.Bene verum eſt, ꝙ talis cauſa ſine libello expeditur, vt not.in d.l.ſi.& ſequuntur alii in d.§.hæc cognitio, in verbo prætoris.

Quinquageſimoquintò amplia in exequutione ſententiæ latæ per duos ex tribus iudicibus altero contradicente, quia illa exequutioni mandari non poſſunt illo non vocato.glo.ita tenet in ii.c.in glo.fi.de dol.& contuma.in vi.& ſequitur ibi Ioan. Monach. & Ioan. And.

Contrarium Petr.de Anch.ibi & Imo.licèt ipſe Imo. ibi diſtinguat, quòd aut exequutio exigit cauſę cognitionem, & procedit ſecunda, & cū iſta diſtinctione tranſit ibi Domin.& Philip.Franc.

Quinquageſimoſextò amplia in publicatione teſtiū in qua pars citari debet.glo.in l.geſta.C.de re iud.& ibi Bart.circa fi.& Bal.colum.ii.& Ang.& Salic.circa fi.glo. in l. ſolam. C. de teſtib. Bald. in l. ſi quando, colum.ii. eod. titu.

Quinquageſimoſeptimò amplia quòd adhoc vt dicatur verè & effectualiter & legitimè ſententiæ ſeu cauſæ deſertio, quòd debet pars citari.Bal.in l.ſi contra.C. de appel.& Ang.& Paul.de Caſt.& Salic.ibi circa fi.Bart. in l.

in l.i.in fi.ff.nil innouar.appel.pend.Philip. Franc. in c, ex ratione,col.xxiii.& ſeq.de appel. & propterea etiam ſententia ſuper deſertione requirit citationem partis. Bald. in l.eos,colum.ii. C.de appel.Rot.in nou.deciſio. ccccxxiiii.Franc.in cap.ex ratione colum.xviii. Feli.in rub.de re iud.col.vii.

Quinquageſimooctauò amplia in dimembratione eccleſiæ in qua requiritur prælati vocatio.Rot. in nou. deciſ.ccxxix.& in deciſ.cccxlvii.Ioan.And. in clemen.ſi vna,de reb.eccl.non alien.& ibi Card.q.v.& Imol. colū. vi.& ibi Petr.de Anch.poſt Paul.de Eleazar in iii. col. in iii.oppoſit.Commen.in regulis Cancel.xxi. Milis in verbo Citatio rectoris eccleſiæ.

Quiuquageſimononò amplia in reuocatione attemptatorum,quæ fieri debet cauſa cognita.Specu.in tit.de appellat.§.nouiſsimè,in pen.colum.verſi.Sed quæro. & ibi Bald.in addit.& propterea partis citatio requiritur, vt per Philip.Franc.in c.bonę,colum.iii. de appellat. & ſi fieret reuocatio attentatorum in pręiudicium tertii, ille etiam eſſet citandus.Rot.in nou.deciſ.lvi,in antiq. deciſ.cccc.Card. Alexā.in c.i.colum.xix.iii.q.i. Philip. Franc.in c.ex ratione,col.xxvi.de appellat.

Sexageſimò amplia in venditione pignoris facta per creditorem,quòd in illa citari debet debitor.l. fi. C. de iur. dom.imp. in l.creditor la ii.C. de diſtract. pign. & vtrobique Bald.Guid.Papæ ſing.cccccxc.An autem iſto caſu citādi ſint alii creditores,vide Soc.in cōſi.cclxxxii. col.v.Bene verum eſt,ꝙ valet conuentio, ꝙ etiam ſine denunciatione debitoris, pignus vendi poſsit, vt not. Bart.in l.Titio.§.Titius.ff.ad municip. Bald.in d.l. fi. in i.colum.glo. in d.l.creditor.la ii.C.de diſtr.pign. & ibi Bald.& Sal.& idem Bal.& Salic.ac Paul.de Caſt.& Alexan. in appoſtil. in l.ſi conuenerit.ff. de pignor. act. & iſto caſu etiam legatarius eſt citandus, ſi pignus legatū venderetur.Bal.in l.prædia col.fina. de fideicom.

Sexageſimoprimò amplia in compromiſſo facto per emptorem ex neceſsitate ſtatuti, nam venditor citari

debet,

debet,ita tenet Bald.in l.i.colum.ii.verſi.Item ille qui compromittit.C.de periculo & comm.rei vend.per Bal. in l.ſi dictum.§.ſi compromiſero.ff. de euict. & ibi Salicet.in fin.

Sexageſimoſecundò amplia, nam in delatione iuramenti in ſupplementum,quòd pars eſt citanda. Bald.in c.i.in pen.col.ver.Et not.nullum iuramentum, de controuer.iuueſt.Ang.in l.in bonæ fidei,colum.i.C.de reb. cred.Imol.in c.ſi.colum.ſi.quod met. cau. Bald. in c.i.§. is verò,de ſucc.fratr.Gemin.in c.fin.de teſt.in vi.colũ.i. in ſi.Alex. in conſi.cxxii.col.ſi.vol.ii.Iaſ.in l.admonendi,in repetit,col.pen.& in lect.col.vi.ff. de iureiur. & in l.ſi quando,colum.iii.in ſi.C.vnde vi.Rot.deciſ.ccxcix. in nou.Philip.Franc. in c. Romana, in vlt.notab. de teſtib.in vi.Iaſ.in l.ſi opus,colum. ſi.ff.de oper. nou. nunt. Hipp.in l.Maritus,col.iiii.vbi limitat.ff.de quęſtio.Nicel.in lii. concord.glo.in vlt.fallen. Deciſio.Neapolitana.xxxv.in nou.

Sexageſimotertiò amplia, vt ante inquiſitionem citari debeat offenſus an velit accuſare,vt notat glo.in cap. presbyter ſi à plebe.ii. q.iiii.Bal.in l.Senatus,col.i. ver. vel dic quòd eſt ſpeciale.C.qui accuſ.non poſſ.Alexan. in apoſt.ad Bart.in l.ii.§.ſi publico.ff.ad l.Iul.de adult. Bal.in l.accuſationem, in i.colum.C.de accuſ. in l.quãuis.C.de adult.Hipp.in ſing.cccv.

Sexageſimoquartò amplia in abſolutoria ferenda in fauorem inquiſiti,quia offenſus citari debet, ita ponit Ang.in repet.l.ſi vacantia.C.de bon.vacan.lib.x. verſi. quæro quid ſi offenſus vult accuſare. Hipp. in l. vnius. §.cogniturum,col.x.ff.de quæſt.

Sexageſimoquintò amplia in eo qui ſe offert cauſæ defenſioni,quia talis poſteà citandus eſſet.Bal.in l.ſi abſentibus.C.ſi tut.vel cur.ex fal. alleg. Bald. in d.l.necquicquam.§. vbi decretum, colum. vii.ff.de offic. proconſul.& leg.

Sexageſimoſextò amplia in proteſtatione, quando actus pendet à voluntate duorum,quia ad talem proteſtationem

ſtationem audiendam citanda eſt pars, vel eſt ei legitimè intimanda. Ioan. Monach. in regula in generali, de reg. iur. in vi. & ibi Ioan. And. in Mercurialibus colum. iii. & ſeq. Bart. in l. non ſolum. §. morte. ff. de oper. nou. nunc. colum. iiii. & ſeq. Alex. col. vi. Iaſ. col. xiii. Bart. in l. qui in aliena. §. fi. ff. de acquir. hæred. Bald. in l. ſi repetendi, circa fi. vbi limitat. C. de cond. cau. dat.

Sexageſimoſeptimò amplia, quia citatus ad videndũ admitti articulos in curia & ad probandum in curia & extra, decreta remiſſoria in partibus, adhuc pars eſt citanda ad vidẽdum iurari teſtes, ita declarat Rot. in nou. deciſ. x. circa medium. Milis in verbo Citatus ad videndum admitti. Contrarium Cuma. in conſi. vi. in fi.

Sexageſimooctauò amplia, nam citatus pro die non iuridica, non cenſetur citatus pro die ſequenti iuridica, immo ſi actus fiat die ſequenti iuridica ſine noua citatione actus eſt ipſo iure, nullus. Rot. in nou. deciſ. clxxii. Feli. in c. In nomine, colum. fin. de teſtib. Guid. Papę q. Dxlii. Bald. in margarita in verbo Citatio ad diem diſtinguit. Milis in d. verbo Citatus ad videndum.

Sexageſimononò amplia, quando quis eſt citatus per vnum ex pluribus iudicibus in ſolidum datis, vt compareat coram ſe vel eius collega, nàm corã collega qui non citauit, non tenetur comparere, & ſi ille procedat ſine noua citatione proceſſus eſt ipſo iure nullus. Rot. in nou. deciſ. cx. Philip. Franc. in c. cùm plures, colum. ii. de teſti. in vi. Milis in verb. citatus per vnum.

Septuageſimò amplia in aliquibus actibus à collegio ciendis vel à capitulo, in quibus abſentes omnino ſunt vocandi, ſecundum vnam opinionem glo. in c. ii. de teſtib. in vi. quę voluit, quòd in tribus tantùm cauſis, & nõ in aliis abſentes ſint vocandi, & cum illa gloſſæ opinione tranſit Imol. in cap. cum apoſtolica, colum. iii. de his quæ fiunt à prælat. & in c. fina. colum. ii. vbi dicit illam ✱ communem opinionem, de maior. & obed. & in cap. cum omnes, colum. iiii. de conſt. Abb. in c. fi. in ii. notab. eod. tit. Cald. in conſi. iiii. in tit. de his quæ fiunt à pręla.

idem in cap.cùm omnes,de conſtit.Oldrad.in cõſi.cclix. in ii.col. Feder.de Sen.in conſi.ccxxvii. in fi. & cxlviii. & cclxxxi. Anto.de Butr. in c. cùm inter vniuerſas, de electio.Laurent.de Rodul.in repet.c.ſine exceptione,in xxii.colum.ver.Inſuper quæro ſeptimò,xii.q.ii. Philip. Franc.in d.c.ii.col.i.de teſtib.in vi.Paul.de Caſt. in authen.hoc ius porrectum.C.de ſacroſ.eccl.Deci.in d.cap. omnes,col.vi.de conſtitu.Corn.in conſi.clxxxi.col. viii. volu.ii.& Marian.in tract.citat.col.xx.& ſeq.Iaſ.in cõſil.liiii.colum.iii.& ſeq.volu.i.Guid.Papæ q.clx. Nicel. in lxii.concord. gloſ. in cvi. fall.Idem in collationibus beneficiorum dicit Aymo in conſ.cxxxiiii.col.iiii.in fi. Contrarium quòd in electionibus non requiratur citatio abſentium,Bal.in l.vt perfectius,colum.ii. de annal. except.Innoc.in c.quia propter,col.i.de electio.

Septuageſimoprimò amplia ſecũdum aliam opinionem, ꝙ in omnibus arduis ſunt vocandæ partes abſentes.Innoc.in c.ii.de nou.oper.nunt.Ant.de Butr. in d.c. cum omnes, in vi.colum.de cõſti.& in c.fin.colum.v.de oper.nou.nunt.& in c.i.circa ſi de his quæ fiunt à maio. par.cap.& in d.c.cum omnes,colum.iiii.de conſt. & ſeq. & ibi Bal.colum.iii.Iaſ.in l.placet,colum.iiii.in iii.lect. C.de ſacr.ſan.eccl.& in l.omnes populi,in vi. colum. de iuſt.& iur. Domin.in c.ii.colum.vi.de teſti.in vi Feli.in d.c.cum omnes,colum.xiiii.Brun. in iii.vol.tract.de cõſtit.fol.i.colum.iiii.in verbo abſens.

Septuageſimoſecundò amplia in miſsione in poſſeſſionem ex primo decreto, quòd non requiritur citatio. Corn.in conſi.clxiii.colum.ii.vol.i.& hoc nõ habet difficultatem. Sed bene dubitatur, an requiratur trina citatio,vel ſufficiat vna tantùm,& in hoc Bald.quem Paul. de Caſt.ſequitur in l.præſenti.C.de his qui ad eccl.con fug. tenebat, ꝙ trina citatio requiratur, & idem ſentit glo. & ibi Bart.in ii. colum.in l.finita.§. Iulianus. ff. de damn.infecto,& ibi latè Alexã.col.ii. vbi allegat plures idem tenentes, & dicit iſtam ✱ communem opinionẽ. Miſis in verbo Contumax non poterit mutari.

Contra-

Contrarium,quòd ſufficiat vna,tenebat Iacob. Butr. in l.conſentaneum.C.quomodo & quand.iud.

Septuageſimotertiò amplia,nam,vt quis videatur ꝓſequutus appellationem infra terminum iuris vel hominis,requiritur citatio.Ang.in auth.de iudic.§.appellatio.verſi. Scias autem,coll.vi.& in authen. de litig.§. omnes vero coll.ii.in ver.Et hæc not.pro quæſtione ſtatuti colum.viii.

Septuageſimoquartò amplia, quando libellus offertur iudici, nam citari debet pars ad vidēdam productionem libelli,& ad capiendum illius capiam. Ang. in authen.de exhiben.reis.§.illud quoq;.collat.v.in i.notab. Nicel.in lii.concord.fall.cxiii.& in lii.cõcord.glo.lxiiii. Contrarium Feli.in c.cùm olim,col.viii.de re iud.

Septuageſimoquintò amplia, vbi proponitur querela non numeratę dotis, nam etiam citari debet pars. Angel. in authen. de temp. non ſol. pec. ſuper dot. in princ.collat.viii.

Septuageſimoſextò amplia, etiam ſi articuli propter contumaciam partis abſentis habiti ſint pro confeſſatis,omninò pars ad ſententiam citari debet. Ioan. And. in c.ii.in prin.de confeſſ.in vi.& in addit.Specu. in titu. de citat.§. Viſo, in addit. in verbo incumbit. Domin.in d.c.ii.de confeſſ.in vi.colum.ii.& ibi Philip. Franc. col. vii.Iaſ.in d.l.necquicquam §.vbi decretum, colum. vii. in xi.limit.Rom.in ſing.xxv.Nicel.in lii. Concord.fall. cxv.poſt Iaſ. in d.§.vbi decretum.Contrarium,Specu.in tit.depoſit.§.viii.in fi.

Septuageſimoſeptimò amplia in abſolutoria ab obſeruatione iudicii,quæ ferri non poteſt ſine partis citatione,vt in l.properandum.§.etſi quidem.C. de iudic.& ibi Bald.colum.ii.& Paul.de Caſt.colum.i. in fi. & ſeq. & ibi Salic.in iii.notab.in i.col.& ibi Alexā. colum.i. in iiii.notab.& Iaſ.in iii.colum.in vii.notab.Bart.in l.conſentaneum,in ii.colū.C.quomod.& quan.iud. Innoc.in c.conſuluit, colum.i.de offic.deleg. Alexā.in l.ſi finita. §.Iulianus,col.vii.ff.de damn.infect.vbi Imol. colū.v.

quia requiritur citatio. Card. in conſi.lxxii.col.ii.in fi.

Octuageſimoquartò amplia, etiam in inquiſitionibus & informationibus, quę petuntur à vicinis, vt per Alex. in conſi.cxl.col.iiii.vol.vii.

Octuageſimoquintò amplia, etiam in cauſa ſuſpecti tutoris. Cæp.in conſi.ciu.xxxii.col.iiii.

Octuageſimoſextò amplia, ſi quis ſit cõtumax in vno actu, quia quòad alios de nouo citari debet. Alexan. in conſi.cxxxvii.colum.iii.volu.ii. Iaſ. in d.§. vbi decretũ. Nicel.in vlt.fall.in coucord.lii.

Octuageſimoſeptimò amplia, quia poſſeſſor debet ci tari, etiam ſi ignoretur, nec ſufficit proclama generale. Soc.conſi.xiii.col.ii.volu.iiii.

Octuageſimooctauò amplia, etiam ſi dictum ſit per ſtatutum, ꝙ procedatur de facto. Soc.in d.conſi. & loco.

Octuageſimononò amplia, etiam vt in taxatione ex-penſarũ pars debeat citari. Hipp.in l.patre vel marito, col.pen.ff.de quæſt.vide in lvi.limitat.

Nonageſimò amplia, quia in ſequeſtro pars eſt citan da. Alex.in conſi.v.vol.iiii.

Nonageſimoprimò amplia, quia tertius poſſeſſor debet citari, dato quòd pactum adſit in inſtrumento, quòd bona debitoris capi poſsint propria authoritate. Alex. in conſi.xcv.volu.iiii.

Nonageſimoſecũdò amplia, etiam in abſolutione ab excommunicatione ad cautelam. Domin. & Philip. in c.ſolet, de ſenten.excommun. Feli. in c. per tuas, col.iii. eod.titu. Bouer.in verbo Abſolutio in ſing.i.

Contrarium, Felin.in rub.de re iud.colum.ix.in abſo lutione ab alia excommunicatione, vide eũdem in cap. qualiter & quãdo, col.vii.de accuſ. Pariſ.in conſi.xxviii. colum.iiii.volu.iiii.

Nonageſimotertiò amplia, quia in datione tutoris propter negligentiam matris, mater eſt citanda. Alex.in conſi.clxi.col.ii.volu.v.

Nonageſimoquartò amplia in reſcriptis, in quibus extat clauſula, ſi vobis de præmiſsis cõſtiterit, quia pars

quorum intereſt,citandę ſunt.Guid.Papæ.q.lxxi

Nonageſimoquintò amplia,quia quando datur poteſtas vendendi pignora iudicialia,debet pars citari. Alber.in l.creditor.C.de diſtract.pig.deciſ.Neap.ccclviii.

Nonageſimoſextò amplia, etiam in annotatione bonorum, quæ non poteſt fieri parte non citata. Grammat.in conſi.lii.

Nonageſimoſeptimò amplia,vt liquidatio inſtrumenti ad effectum obtinendæ exequutionis debet fieri parte citata.Caſſan.in conſuet.fol.ccclxxxv.col.ii.

Nonageſimooctauò amplia in renouatione inſtrumenti deperditi. Caſſan. in conſuet. fol. ccccxi. colum.ii.& ſequen.

Nonageſimononò amplia in electione,quam facit iudex de commiſsis arbitrio ſuo.Felin.in c. inter cæteras, colum.pen de reſcrip.

Centeſimò amplia,quādo iudex poſt terminū admittit probationes.Feli.in cap.licèt cauſam, colum. xii. de probat.in fin.

Centeſimo primò amplia,quando iudex declarat ſententiam,vt per Bart. in l. ab exequutore. C. de appell. Sublimita,vt per Rip.in c.cùm tamen, col.lxi. de cōſt.

Centeſimoſecundò amplia,nam debet citari pars vti veniat ad locum tempore quo agrimenſor debet menſurare,vt per Iaſ.§.quædam,col.pen.inſtit.de actio.

Centeſimotertiò amplia,vt debeat citari mater dum alius filio ſuo tutor deputatur. Nicel. in xx. concord. glo.aliàs non fit citatio in deputatione tutoris. Nicel. concor.lii.glo.in fall.xiii.xli.xlviii.

Centeſimoquartò amplia,etiam in libelli porrectione.idem Nicel.fall.cxiiii.

Centeſimoquintò amplia,etiam ſi commiſſa ſit informatio de facto,vt per Deci.in conſi.dclxxxi.col.fi.

Centeſimoſextò amplia,etiam in ſententia ſuper cōfirmatione electionis.Feli.in rub.de re iud.col. pen.

Centeſimoſeptimò amplia,etiam in tacita receptione exceptionum per proceſſum ad vlteriora, ſit neceſſa

ria

ria citatio. Felin. poſt Aret.quem allegat in c. ſuborta, colum.vi.de re iud.

Centeſimooctauò amplia,vt quando dicitur appellationis cauſam eſſe deſertam,& inſtatur pro exequutione,pars ſit citanda.Feli.in c.ex ratione,col.fi. de appel.

Centeſimononò amplia, etiam ſi ſententia feratur contra contumacem in reſpondendo poſitionibus. Oldendor.in libell.iur.& æquit.fol.cccliiii.

Decimo & centeſimò amplia, etiam in crimine hæreſis quòd teſtes examinati parte non citata non probent. Pariſ.in conſi.ii.col.xviii.volu.iiii.

Vndecimo & centeſimò amplia, vt etiam in confirmatione actus nulli requiratur citatio. Marian. Iun. in conſi.lxxvii.col.xxii.

Duodecimo & centeſimò amplia, vt in tacita reiectione exceptionis obiectæ per proceſſum ad vlteriora pars ſit citanda. Felin. in c.ſuborta,col.v.in vi.fall.de re iud.

Decimotertio & centeſimò amplia, vt etiam ſequeſtratio fieri non poſsit parte nõ citata.Rui.cõſi.clxxiii. colum.vii.volu.i.

Decimoquarto & cẽtenſimò amplia vt in legitimatione filii naturalis per quam reuocatur donatio facta à patre,ſit neceſſaria citatio donatarii.Rui.conſi. cvi. colũ. i.& pen.volu.iii.

Decimoquinto & centeſimò amplia,vt etiam in cõfirmatione requiratur citatio illius, qui ex illa læditur. Ruin.cõſi. ciiii.col.vii.& conſi.cvii.col.iii.vol.v.

Decimoſexto & centeſimò amplia, nam quãdo iudex per proceſſum ad vlteriora admittit probationes poſt termini lapſum, eſt citanda pars. Gramm. conſi. ciui. lxxvii.colum.ii.

Limita primò, quando periculum eſt in mora per citationem & expectationem, quia tunc actus põt expediri parte non citata,ita tenet. Innoc. in c. ſignificauit, in fin.de teſt.Imol.& Alex.in d.l.de vnoquoque,col.fin. de re iud.& ibi Hippoly.colum.xxvi.in i.limit.Petr.de Anch.in conſi.cclxxvii.colum. pen. & fin.duplicat in

conſi.cccxxxix.per Soc.in conſi.cclxii.colum.vi.Felin. in c.cũ ſit Romana,col.fi.de appel.Soc.in regula.cccvi. in vi.fall.Hip.in d.l.de vnoquoque col.xlii.in lxxxi.caſu & in conſi.xc.col.pen.volu.iii.Nicel.in lii. Concord. glo.in xliiii.fal.Et idẽ quando eſt timor ſcandali ne partes veniant ad arma,iuxta.l.æquiſsimũ,de vſufr. Nicel. in lii.concor.in 100.fal. ex iſta limit. per viam illationis infertur ſequens limitatio.

Secundò limita,quando ageretur de captura debitoris ſuſpecti, quia in tali captura poſſunt examinari teſtes ſine partis citatione,ſecundum Bar. in l.ait prætor. §.ſi debitorẽ.ff.de his quę in fraud.cred. in ver.ſed quæro iſtud qualiter,& in l.conſentaneũ,in iii.col.C.quom. & quan.iud.Bal.in l.creditor,la ii.ff.ſi cert.pet.Alex.in d.l.de vnoquoque,col.fin.& ibi Hippoly.col.xxvi.in ii. limit.Alex.in l.ſi fideiuſſor.§.ſatiſdatum,in princ.ff.qui ſatiſd.cog.in l.ii.in prin.C.de ſeru.fug.Paul. de Caſt.in conſi.cccclxxii.col.ii.vol.i.de ſponſ.in fi. Salic.in l. abſenti,col.ii.in fi.C.de accuſ.Bal.in l.i.C. vbi quis de curiali.Petr.de Anch.in conſi.cxcii.colum.i.Roman.in l. de pupillo.§.ſi quis riuos.ff.de oper.nou.nunc. Felin. in c.parochianos.de ſent.excom.col.i.Appoſtil. ad Deciſ. Tholoſ.cccclxxv.Feli.in c.Rodulphus,col.pen.de reſcr. in c.cùm non ab homine,col.fi.de iudic.Nicel.in lii.concord.glo.in xii.fall.& Bal.in l.ſi quis curialis.C.de epiſ. & cler.dicit quòd poteſt iudex incipere à captura perſonali, quando capitur, vt ſuſpectus, & ibi Paul. de Caſt. Bald.in l.ii.in princ.C. de ſer. fug. Ang.in repet. l. nemo carcerem. C. de trib. lib. x. Alexand. in appoſt. ad Bart. in l. ait prætor.§.ſi debitorem.ff.quæ in fraud.credit.in l. ſi is à quo.ff.vt in poſſ.leg. & in cap. parochianos,colum.i.de ſenten.excom . Idem eſt in captura in cauſa criminali, quando ſi pars citaretur, inſtrueretur ad fugam Felin.in cap quoniam frequenter,colum. viii. vt lit. non conteſt. Iaſo. inſtitu. de actio. in princi. in xxxiiii.col.Nicel.in lii.concor.glo.in xxii.fall.

Tertiò limita,& iſta limitatio infertur etiam ex prima,

ma, qñ ſententia vel actus, vel laudum ferretur vel fieret vltima die compromiſsi, vel termini ab homine præfixi, quia tunc poteſt ferri parte non citata. Bald. in authen.etiam qui.C.de temp.appel. Paul.de Caſt.in l.admonendi,col.antep.ff.de iureiur.in l.properandum. §.& ſiquidem.colum.fi.C.de iudic.Innoc.in c. ſuper eo, el ii.de appel. Paul. de Caſt. in l. ſi quis arbitratu. ff.de verb.oblig.colum.ii. Alex.in d.l. de vnoquoque,colum. fi.Iaſ.in d.§.necquicquam.colum.v. verſi. Tertiò princi paliter.Maria.colum.liii.in tract.citat. in xiii.caſu.Bart in l.ii.C.de temp.appel.Hipp.in d.l.de vnoquoque col. xxvi.in iii.limit. Idem tenet Bart.in l.qui ante calēdas, colum.fi.ff.de verb.oblig.Bald.in c.Quintauallis,de iureiur.colum.iii. Alex.& Iaſo.in d.l.ſi quis arbitratu.vbi Alexan.colum.v.& Iaſ.colum. xi. Rom. in d.l. qui ante calendas.& in rub.de arbit.in x.q.conſi.clxxvi. colum.i. in fi.Bar.in l.item illa,colum.i.ff.de conſt.Socin.in d.l.ſi quis arbitratu,colum.xiiii.& hoc ſentit Spec.in titu.de ſent.§.nunc videndum,ver.Illud.Bal.in l.ſi quando, col. ii.C.de teſt.Felin.in c.licèt cauſam colum.ii.in fi.de probat.& idem Bald.in l.eos.§.apoſtolos,colum.pen. C. de appell. in l. fina. in i.colum. C. qui admit. l. ſi ea relictum.§.Pegaſus.ff.de leg.ii.in l.prima colum.ii.ff.ſi quis caut. Felin.in cap.ii.colum.ix.de teſti. & hoc etiam videtur colligi ex dictis Bart. in l.ſi de meis.§. fina. ff. de arbitr.Deciſ. Neap.xlvii.in ii. dub. Hipp. in dicta l. de vnoquoque,colum. xxx. Roman. in ſing. ccclxxii. Marian.in tract. cit. colum.lviii.in xxxi.caſu. Alexand. in dicta l.properandum.§. & ſi quidem,colum.ii.C. de iudic. Nicell. in lii. Concor. in lxi. fallen. vide in limit. 100. Pariſ.in conſi.cvii.colum.vii.in fin.volu.iii. Ruin. conſi.cix.colum.viii. volu.i.

¶ Contrarium mihi videtur tenere Bald. in cap. fina. colum.ii.Quo temp. lic. mil. Idem expreſsius concludit Salic. in d.auth.ei qui,in fi.C.de temp.appel. Sed in quantùm Bald.in dicta authen. ei qui, facit differentiam an dies appoſita ſit à lege, vel ab homine, in hoc

reprobatur

reprobatur ſua diſtinctio à Paul.de Caſt.Rom. Alex: & Soc.in d.l.ſi quis arbitratu,& Bald.etiam eam reprobat in d.auth.ei qui, in fin.tamen iſtam differentiam videtur tenere Marian. Iun.cōſi.cxxxvi.in fi.in addit.vol.ii.

Quartò limita, quando alicui committitur examinatio,an aliquis ſit dignus,vel aliquis ſit idoneus, glo. in clem.vnica, in verbo Repeterent. de offic. deleg. & ibi Card.in iii.notab.Innoc. in cap. fin. de præſump. & ibi Hoſt.& Ioan.And.Fel.col.xi.& ſeq.& pen.Bal.in l. non dubium,colum.vi.C.de legib. in l. neque natales.C. de probatio. colum. iii. in l. ſi qua per calumniam. C. de epiſ.& cler.colum.i.in fi.in l.certum,col.ii. C. vnde leg. Ant.de Butr.& Abb.in c.ii.de teſt.col.iii.Soc. in regula ccccvi.in ii.fall.Alex.in conſi.xlv.vol.vi.Bal. in l.quinquaginta. ff. de excuſ. tut. Milis in verbo Citatio non requiritur quando,cum duobus aliis verſi.ſubſequentibus.Card.in conſi.cxxxii.col.fi.Alexā.in conſi. ccxviii. vol.ii.col.i.in fin.& ſeq.Caſſan.in conſi.xlv. col. viii. & ponit Alex.in d.l.de vnoquoque,colum.fin. Hipp.colū. xxvii. in iiii.limit. Oldendorp.in lib. iur. & æquit. fol. cccliii.Pariſ.in conſi.lvii.col.fi.vol.iiii. Sed iſti Doctores videntur velle,ꝙ illud procedat,quia is cui committitur,non eſt loco iudicis, ſed exequutoris & prouiſoris,& rei natura non exigat probationem factam parte citata. Idem vltra ipſos tenet Innoc.in c.fi.de tranſ.prælat.Rom.in d.ſing.ccclxxii.Iaſ.in l.certum, colū. vi. C. vnde leg.Bellame.deciſ.iiii.Rot.in antiq.deciſ.DLXXXV. Bal.in l.neque.in fi.C.de probat. Calder. in conſi. xviii. colum.pen.Nicel.in lii.concord.glo.in xv. fall. Et ꝙ in proceſſu exequutoris gratiæ, non requiratur citatio, Calcan.in conſi.lvii.colū.i. Gozad.in conſi.ii. col. iii. & iiii.& in conſi.v.col.fi.Quando dictum eſt,ſi tibi conſtiterit.Pariſ.in conſi.xlv.col.ii.volu.iiii.

Contrarium tamen tenet Rot. in nou. deciſ. cccxlix. Feli.in c.relatum,colum.fi.de offic.deleg. & in c. ii. col. iiii.de reſcr.Ruin.conſi.lxii.col.vi.volu.v. pro cōcordia declara, vt per Abb.in d. c. ii. colum.iii. & ibi per Aret.

colum.ii.

colum.ii.& Feli.col.iii.de teſt.col.iii.in limit.i.& v. limit.Deci.colum.iiii.in ii.limit.Ita Staph. in liter. grat. & iuſt.char.clxxx.& ſeq.Rui. conſi.lxviii.col.iii. vol.i.

Quintò limita in proceſſu principis,de quo dic,vt dictum eſt ſuprà in iiii. ampliatione. Ruin. conſi. lxviii. colum.iii.volu.i.

Sextò limita,quãdo proceſſus declaratur nullus, qui in veritate eſt nullus, de quo dic, vt ſuprà in xlviii. ampliatione.

Septimò limita,quando fieret alicui furioſo interdictio adminiſtrationis à iudice,quia tunc poteſt fieri talis interdictio,etiam parte non citata,attento ꝙ ipſo iure lex interdicit.Angel.in d.l.is cui.ff.de verb. oblig. & ibi Imol.circa fi.& Rom.& Deci.in conſi.cclxxiiii. in fi. Nicel.in lii.concor.gl.in xii.& lxxiii.fall.Paul.de Caſt. in col.ii.Alex.in d.l.de vnoquoque, col fin.& ibi Hipp. col.xxviii.in vii.limit.declara vt per Alexand.in conſi. lxxxvi.volu.ii.

Octauò limita,quando citatus ſtatim exequuta contra eum citatione aſcendit equum,& iuit vltra mare, nã clarè conſtat de eius intentione, ꝙ nõ intendit amplius cõparere,ita not.Bal.in l.ii.circa fin. C.quom. & quan. iud. Innoc.in c.ad petitionem,in gloſ. magna de accuſ. Alexan.in d.l.de vnoquoque,colum.fi.Rom.in l.ſi finita.§.Iulianus.ff.de damn.infect.Iaſ.in d.l.necquicquam. §.vbi decretum,in iiii.colum.in fin.in ii.limit.ff. de off. proconſ.& leg.Hipp.in d.l.de vnoquoque col.xxviii.in viii.limitat.Feli.in c.conſuluit,colum.v.de offic. deleg. & in c.quoniam frequenter, col.viii.vt lit. non conteſt. Nicel. in concord. glo.lii.in ii.fall.Oldendorp.in libel. iur.& æquit.fol.cxlix.Idem in alio caſu, quando receſſit appellans ab interloquutoria. Bouer.in ſing.in verb. Appellatio,in ſing.xviii.

Nonò limita in eo de cuius intereſſe principaliter nõ agitur,quia talis citari non debet de neceſsitate, glo.in d.l.de vnoquoque.Bart.in l.in diem.ff.de aqu.pluu. arcen.in prin. Bald.in l.ab eo,circa fin.C. quom. & quan.

iud.

iud.& facit quod not.Innoc.in c.fi.de maior. & obed. & ibi Fel.colum.ii.& iſtam limitationem ſequitur Alex.in d.l.de vnoquoque,col.fi.Idem tenet Ang. in l. filius familias.in §.Diui, in fin.ff. de leg.i.& ibi Imol. colum. ii. Florian.Raph.& Alexan.col.iii.& ſeq. & Iaſo. in i. lect. colum. vii.& in ii. lect. colum.xii. & ſeq. & Ioan. Crot. col.xvi. Alexan.in conſi.lxxxvi.colum.i.in fi. volu.ii. & in conſi.clvi.eo.volu.& in conſi.lviii.colum.ii.volu.v. & idem tenet Ang.in d.l.de vnoquoque, in fi.& ibi Imol.in fi.& Angel.in l.in conditione.ff.ad Syll.in fin.Bald. in l. nam ita diuus,in princ.ff.dê adopt.Imol. vbi etiam ipſe declarat in l.decima,col.ii.& ſeq.ff.de verb.oblig. Iaſ. in l.ſi quis nec cauſam,col.ii.ff.ſi cert.pet. Hipp. in d.l. de vnoquoque,in xviii.col.in ix. limit.Iaſo.in d.l.necquicquam.§.vbi decretum,in vi.colum.in ix.fall. Alexan.in conſi.cxxiii.col.ii.vol.i.Iaſ.in l.reſcriptum,col.i. & ſeq. ff.de pact.Deci.in l.ii.colum.x.C. de eden.Soc.in conſi. cclxxxii.col.iii.& ſeq.Iaſ.in conſi.cxi.col.fi.vol.i.Maria. in tract.citat.in xliiii.col.in xxxiii.ampliatione. & in eo. tract.colum.ix.xiii.& ſeq.Domin.in c.quanuis,col.iii.de pact.in vi. Bal.in rub.de reſcrip.colum.i.in fi.& ſequen. Innoc.& Abb.c.fi.de dol.& contum. in princ. Bald. in l. authore.C de euict. in l.libera.C. de ſent.& in l.i.col. ii. C.ne fil.pro patr.Paul.de Caſt.in l. in concedendo.ff. de acqu.plu. arcen.Bald.in l.iubemus,colum.i. in fin.C. ad Trebel. Feli.in cap.fi.colum.ii.de maiorit.& obed. & in cap.etiam, colum. xv. de conſtitu. & in cap. quanuis, colum. pen. de re iud. Bald. in dicta l. necquicquam.§. vbi decretum colum.vii.Curt.in tract.feud. in vii.quęſtione princi. in ix.quæſtione.Paul. de Caſtr. in l.ſi patroni.§. fi. in fin.ff.ad Trebel. Iaſo. in l.dictantibus,colum. i. C. de teſta. Bald.in l.duos.§. igitur ſiquis. ff. de iureiur. Barbat.in conſi.lxxxix. colum.ii.volu. ii. Hippol.in conſi.cxiii. colum.pen.Cæp.in conſi.ciu.lxv.Soc. in conſi. xxxvii.colum.iii.volumi.iii.Alexand. in conſi. lx.colum.fi.volu.ix. Brun.in tract.de forma fol.lxxxix. colum.iiii.Ruin.conſi.xlviii.col.ii.volu.iiii. Et hinc eſt,

quod

quòd taxatione expenſarum fideiuſſor iudicatum ſolui non citatur, ita menti tenendum ait. Hipp. in l. patre vel marito, col. pen. nu. cxvii. ff. de quæſt. Contrarium tenet Bart. in d.l. filiusfamilias. §. Diui, colum. ix. de leg. i. glo. in l. cum miles. §. i. in glo. in verbo facienda. ff. ex quib. cauſ. maior. & ibi Bald. & idem glo. in l. fi. §. fi. in gl. pen. C. de vſur. rei iud. Iac. de Aren. in l. ſi quis pro eo. §. ſi num mos. ff. de fideiuſ. Felin. in c. exhibita, col. i. vbi limitat de iudic. Nicol. qui declarat in lii. concor. glo. in ix. fallen. Oldendorp. in libel. iur. & æquit. fol. cccl. & dicit Beltrand. in conſi. xli. volu. iii. quòd non ſolùm debet citari inſtitutus primo loco, ſed etiam ſubſtitutus. Idem videtur tenere Bal. in c. inter quatuor, de maior. & obed. And. de Iſernia in cap. ſi vaſallus, in tit. ſi de feud. fuerit contr. int. dom. & agn. vbi dicit, ꝙ ſententia lata cõtra proximiorem agnatum ſuper feudo non pręiudicat poſterioribus non citatis. & ſeq. Felin. in cap. quanuis, colum. fin. de re iud. Pariſ. in conſi. v. colum. vi. volu. i. & dicit Bart. in l. Decima ff. de verb. oblig. citandos eſſe fideiuſſores vel pignorum poſſeſſores, quãdo diſcuſsio fit principalis, aliàs eis non nocet. Alex. in conſi. cvi. col. fi. volu. v. Deciſ. Neap. cii. in nou. Sed ad hoc vltimum, reſponderi poſſet, quòd diſcuſsio fit contra eos, & ad eorum principale præiudicium, ita conſiderat Imol. in d.l. de vnoquoque. & ponit Alexan. in conſi. clvi vol. i. Bald. & Ang. in d.l. Decima. ff. de verb. oblig. Itẽ facit pro iſta opinione, quod not. Bart. in l. cum filiusfamilias. ff. de verb. oblig. vbi ex ſententia lata contra filium pater nõ afficitur, niſi fuerit citatus in cauſa ciuili, licèt ſecus in criminali. Alex. in conſi. lxxxiiii. colum. ii. & ſeq. volu. iii. & idem dicit Bal. in l ii. colũ. iiii. C. de eden. tam in patre quàm in fideiuſſore. & Bal. in patre in l. i. colũ. ii. & ſeq. C. ne fil. pro patr. glo. in c. i. de iniur. in vi. Cyn. & Bald. in l. fina. C. de vſur. rei iud. in l. i. per Bart. colum. i. ff. iudic. ſolu. Guiliel. de Cun. in l. ſecunda. in fin. ff. qui ſatiſd. cogan. Hippol. in rub. de fideiuſ. in xlix. quæſt. col. lxxx. Facit etiam quod not. Bart. in l. ii. C. de aduoc.

diuerſ.

diuerſ.iud. Pro concordia aliqui dixerũt, quòd aut quęritur an actus valeat ſine citatione illius ad quem præiudicium ſpectat ſecundariò, & dicendum eſt quòd ſic, & ita procedat prima opinio. Aut quærimus an ſententia vel actus præiudicet illis non citatis, & dicendũ eſt, quòd non,& ita procedat ſecunda opinio. Iſta declaratio ſumitur ex dictis Bald.in l ab eo,in fin C. quom. & quand.iud.in l. fi.§.i.colum.pen.ff.ſi cert. pet. iſtam ponit.Paul.de Caſt.in l.ſi patroni.§.fi.in fi.ff.ad Trebel. in l.decem,colum.pen.ff.de verb. oblig. iſtam ponit Rom. in l.peregrè.§.quibus.ff.de acquir.poſſeſſ.Alexã. in d.l. de vnoquoque in fi.in conſi.lxxxiiii.col.fi.volu.iii.& in conſi.lxxxvi.col.i.in fi.volu.ii.& in d.l.Decem. col. iiii. & in conſi.lxxxv.colum.pen. volu. vi. Iaſo. in d. l. nec quicquam.§.vbi decretum colum.vi.in iii.col.ix. fall.& in l.reſcriptum,colum.i.& ſeq.ff.de pact. in repeti. l. filiusfamilias, in §. Diui,colum.xiii.ff. de leg.i. in conſi. cxi.colum.fi.volu.i.Soc.in conſi. cclxxxii. colum. iii. & ſequen.volu.ii.Curt.in tract.feud.in vii.q. princ. in ix. quæſtio.Ioan.Faber in §.licet,inſt.de adopt.Feli.in c.fi. colum.ii.de maiorit.& obed.Hipp.in d.l.de vnoquoque, colum.xxviii.& ſeq.Franc.Curt.in conſi.xxiii. colũ. iiii. Cæpol.in conſi.ciu.lxv.Ripa in c.cùm M.colum.lxii. de conſti. Nicell.in lii.concord.glo.in ix.fall. Gual.in enũt. xxxix.Deciſ.Neap.cccxcvi.& in nou.Deciſ.cvii.Feli. in c.ad petitionem,colum.v.de accuſationib.qui etiam dicit, ꝙ facit aliquale præiudiciũ, ſimilem declarationem facit idem Feli.in c.fi.colum.pen.de præſcrip. Et ex hoc verificatur illud,quod not.Bald. in l.ii.C.de liber.cauſa. Limita in fideiuſſore iudicatum ſolui.Guid. Papę quæſt. xxvi.eſt bene verum,quòd Imol.in d.§.Diui, col.ii. expreſsè tenet, quòd non ſolùm valeat actus non citato illo de cuius præiudicio principaliter non diſputatur, ſed etiam ei faciat pręiudicium, & idem ſentit Ang. in l.in conditione.ff. ad Syll. Bald.in l.ii.in viii.not.C. de fid. inſtru. Alio modo declarat iſtam materiam Imol.in d.l.Decima.ff.de verb. oblig. colum.ii.& ſeq.Marian.in

tract.

tract.citat.in col.xiiii. Alio modo declarat Ruin.conſi. cxl.colum.iiii.vol.i.Et per hoc infertur, ꝙ in diſcuſsione, quæ fit contra principalem debitorem ad finem, vt perueniatur ad pignorum poſſeſſores vel cõtra fideiuſſores, requiritur citatio fideiuſſorum, vel ipſorum pignorum poſſeſſorum. Bald.in l.authore.C.de euict. Angel.in §.ſed neque.in auth.de fideiuſſ.in l.cùm filius familias.ff.de verb.oblig.in d.l.de vnoquoque. Bald. in l. ii.colum.fi.Quando fiſc.vel priuat.& in l.fi.col.pen.ff.ſi cert.petat.Alexã.in d.l.Decem.colum.v. in d.l.de vnoquoque.colum.fi.& ibi Imol.colum.xxix.Barbat.in cõſ. xviii.colum.ix.volu.i. Capel. Tholoſ. cccxxxviii.& ibi Appoſtil.Fel.in c.fi.colum.ii.de maio.& obed. & in cap. quia,colum.pen.de iud.Beltrand.in conſi.ccxvii. vol.ii. Contrarium,quòd non requiratur citatio, tenet Bald.in l.i.colum.iiii.C.de conuen.fiſc.debit.lib.x.in ver. Item quæro nunquid.Imol.in l.ſtipulatio.§.i.ff.de oper. nou. nunt.in fi.Bal.in l.duobus.§.igitur ſi quis. ff de iureiur. Ang.in l.in cognitione,in fi.ff.ad Syl.Iaſ.in d.l. filiusfamilias.§.Diui colum.vii.in lect.Alexan.in conſi.lxxxv. colum.pen.volu.ii.Rui.diſtinguit conſi.xc.col.i. & ſeq. volu.v.& Bald.in l.i.colum.ii.C.ne fil.pro patr. tenet,ꝙ pater non ſit citandus, dum contra filium proceditur, cuius condemnationem ipſe ſoluere debet. Sed tenendo primam opinionem,quæ videtur eſſe magis * communis,dubitatur,an ſufficiat generalis citatio per proclama,vel ſit neceſſaria ſpecialis?nam quòd ſufficiat generalis,iuxta tex.in l.ſi eo tempore. C. de remiſſ. pign. Bart.in d.l. Decem.ff.de verb.oblig. Ang. in l.ſi perluſorio.ff.de appell.Bald.in l.ii.colum.fi.C.quand.fiſ. vel priuat.Iaſ.in d.l.nequicquam.§.vbi decretum,col.vi.& ſeq.ff.de offic.proconſ.& leg.Feli.in c.fi.col.ii.de maiorit.& obed. Contrarium,ꝙ requiratur citatio ſpecialis, vbi fideiuſſores vel pignorum poſſeſſores ſunt certi, tenuit Bald.& Ang.in d.l.Decima..col.ii.& Paul de Caſt. colum.fi.Ang.in authen.hoc ſi debitor. C. de pignorib. Pro concordia opinionum diſtinguit Imol. in d.l. Decima.

cima. colum. ii. & ibi Alex. colum. v. An requiratur cita tio contra illum, qui emit rem litigioſam, ſi facienda ſit exequutio poſtquàm alienans ſuccubuit, an ſit citandus ſubſtitutus quando iudicium agitur contra hæredem, vide per eos, & per Rui. conſi. xix. colum. fi. vol. ii. & cõſ. ccii. col. fi. vbi dicit ✱ communem, vol. ii. & conſi. cvi. col. ii. & pen. volu. iii. Limita, quando examinatur mulier in domo propria, cui defertur iuramentum ſine partis citatione, ita tenet Guil. & poſt eum Bar. in l. ad egregias. ff. de iureiur. & ibi ſequitur Ang. & Paul. de Caſt. & Bal. & Alex. & Iaſ. Hipp. in d. l. de vnoquoque, col. xxix. Gomes. in c. ii. char. vii. de iud. in vi. Contrarium Rom. in ſing. ccclxxii. Abb. in c. hi qui teſtium, de teſt. Felin. in c. ii. colum. x. in xi. limitatione & in cap. hi qui teſtium. Soc. in regula ccccvi. in viii. limit. Nicel. in lii. concord. glo. in xliii. fall.

Vndecimò limita, quãdo teſtis recipitur in cauſa inquiſitionis, quia teſtes examinantur parte non citata. Contrarium eſt verius, vt dictum eſt in xviii. ampl. poteſt ſaluari iſta fall. in teſtibus qui recipiuntur ante formatam inquiſitionem ſuper fama, qui poſſunt examinari parte nõ citata, vt not. Card. & Imol. in d. c. ii. de teſt. & Ioan. de Ana. in d. c. qualiter & quãdo. §. debet, de accuſ. Feli. in d. c. ii. colum. iii. & ſequẽ. in iii. limit. de teſt. Bal. in l. congruit, in fi. ff. de offi. præſid. & in addit. Spec. in tit. de ſent. in fi. Innoc. in c. cũ in tua, de ſponſ. Bald. in l. qui teſtamento. §. per contrarium. ff. de teſt. Rom. in d. ſing. ccclxxii. Hipp. in d. l. de vnoquoq; col. xxx. in xiiii. limit. Barbat. in c. cùm inter, colum. xv. de conſuet. Feli. in c. ii. colũ. iii. in i. limit. de teſt. Nicel. in lii. Concord. glo. in xlii. fall. Alio modo ſaluat Deci. in c. ii. col. v. in iiii. fall. de teſt.

Duodecimò limita, quando teſtes examinãtur ad perpetuam rei memoriam contra illum cuius timetur potẽtia, vt puta de tyranno. Hoſt. in d. c. quoniam frequẽter, col. pen. vt lit. non cont. Hipp. in d. l. de vnoquoque, colum. xxix. in xii. limit. Abb. in cap. ii. colum. iii. de teſt. &

idem

idem Abb.in d.c.quoniam frequenter, in prin.col. fina. Soc.in regula ccccv.in v.fall. Domi.in c.i.§.fi.col. iii. de homic.in vi. Lap.& Abb.in c.ii.de for.comp. in vi. Maria.in d.cap.quoniam frequenter, colum.viii. & Philip. Franc.in dicto cap.i.col.ii.de homic.in vi.Barbat.in appoſt.ad Abb.in c.nouit,de iud. col.xv. Deciſ.Tholoſ. & ibi appoſtil.ccccl xxv.Feli.in c.cùm non ab homine, colum.pen.de iud.& in d.c.quoniam frequenter, col. viii. & ſequen.qui declarat.Nicel.in concord.glo.lii.in xliii. fall.& fall.100.Deci.in c.ii.col.v.in quinta limit.de teſt. & quòd vbi timetur, poſsit omitti citatio, ponit Hoſt. ad limitat.illius c.in c.fi.de fid.inſtr.in pe.col.& alii ſequuntur,& Abb.in c.accepimus,in i.col.de fid.inſtr. Pet. de Ancha.in conſi.ccccxxxix. Contrarium, ꝙ immo ẽt propter potentiam vel tyrannidem partis, non poſsit omitti citatio,niſi ſimus in cauſa fidei,vel agatur de modico vel nullo præiudicio, tenuerunt Anto. de Butr.& Abb.in c.prætereà, el ii. de ſponſa.in fin. & ibi Præpoſ. col.ii.& Aret.in c.ii.col.iii.de teſt.in fi.& ſeq. Domi. in c.fi.§.i.in vlt.notab.de hæret.in vi.Feli.in cap.ii.colum. iiii.de teſt.idem tenet,& Hipp.hóc ſentit in d.l.de vnoquoque,colum.xxx.in xv.limit.Appoſtil. ad Abb. in c. ii.colum.iii.de teſti. Feli.declarat in d.c. quoniam frequenter,colum.viii. in fi. & ſeq. Gundiſaluus in tract. de hęret.q.xiiii.

Decimotertiò limita, non habere locum in cauſa hæreſis,quia in cauſa hæreſis contra inquiſitum potentem teſtes recipi poſſunt,etiam parte non citata, vt eſt text. in cap.fin.de hæret.in vi.& not.ibi Ioã.Andr. & Domin. in §.i.in iiii.not.per Rom.in d.ſing.ccclxxii.ꝑ Hipp.in d.l.de vnoquoqne col.iii.Anto.de But.in c.præterea, el ii.de teſt.& Abb.colum.iii.& Præpoſ.colum. ii. & Abb, colum iii.& Aret.col.eo.in c.ii.de teſt. & ſeq. vbi etiam Barbat.& Felin. colum.iiii.qui omnes,vt ſuprà dictũ eſt in alia præcedenti limitatinne concludunt,quòd quãdo non agitur de intereſſe fidei, etiam propter potentiam aduerſarii,teſtes non poſſunt examinari parte nõ citata,

X

in c.cùm olim,colum.viii.de re iud.Petr.de Anch.in cõſil.cxxvii.col.i.Rom.in conſi.cccclxxxii.colum.fin. Soc. in regula ccccvi.in vii.fall.Apoſtil.ad Abbat. in cap.ii. colum.iii. de teſt. Gomeſ. in §.Item ſi quis poſtulante, colum.xiii.& ſeq.inſtit.de act.Deci.in c.ii. col.v. de teſt. Rui.in conſi.xxix.colum.fi. volu.ii. Contrarium, Abb. col.v.in d.c.ii.de teſt.cuius dictis reſpondet Felin.ibi co lum.v.in ix.limit.

Decimoſextò limita , quando pars ſi fuiſſet citata & præſens,non poſſet actum impedire,nec ei iuſtè contradicere, quia nullam habebat defenſionem , nam in tali caſu non requiritur citatio,hoc ſentit Ioan.And.in c.ii. col.ii.verſi.præſidentes,de nou.oper.nunt. Rot. in nou. deciſ.lviii.Bart.in l.iii.§.ſi cauſa cognita,colum.fi.ff. de bonor.poſſ.ver.Sed hodie.Bald. in l.minorum,in fi.C.in quib.cauſ.reſt.in integ.non eſt neceſſ. Iaſo.in l.ſi quando,colum.iii.in fi.C.vnde vi. Rot. in nou.deciſ. ccxcix. Milis in verbo Citari non oportet ad actũ. Alber. Brun. in conſi.i.colum.x.Franc.Curt.in conſi.i. col. viii. & in conſi.clxxiiii.col.iii.Soc.in cõſi.iiii.colum.vi.volu.iii.& in conſi.lxxxvii.colum.ix.& ſequen.volu.iii & in conſi, cxxvii.colum.vii. volu. iii.Hipp.in rub. de probat.colũ. xliiii. Nicel.in liii.concord.gloſ. in xvi. & xxvi. fallen. Staph.de lit.grat.& iuſt.char.clxxviii.in fin. & ſequen, Gozad.in conſi.xcii.colum.iii.Bart.in l.ii.§ quod de frumentaria.ff.de admi.re. ad ciuit. pertinen. Ioan. And.& poſt eum Abb.in cap.cùm olim,colum.v.de re ind.Abb. poſt Anto.de Butr.in c.cauſam quæ,in ii.colum. de teſt. & idem Abb.in cap.bonæ,el i.colum.ii.de elect.Oldrad. in conſi.xcv.in fi.Paul.de Caſtr.in l.quia poterat, in fin. princ.ff.ad trebel.& in conſi.xxxiiii.colum,pen.volu.ii. Feli.in c.qualiter & quando,col.vii de accuſ.Bal.in c.ſicut,col.fi.de eo qui mitt.in poſ.cauſ.rei ſeruan.Alex. in l.ſi pacto quo pœnam,colum.i.C.de pact.Rom.in conſi. ccxii.col.i.Ioan. Calder.in conſi.viii.in titu. de conſtit. Ioan.And.in addit.Specu.in tit. de ſent.§.Species, ver. habeo de præcepto.Hipp.in ſing. xxx. incip. Tu ſcis, &

in l.i.in v.colum. verſi. Facit etiam.ff.de quæſt. & in repet.rub.de probat.colum.xliiii.& ſeq. & in d.l. de vnoquoque,col.xxxii.in xvi. caſu & colum. xxxv. in xxvi. caſu.Zaſ.in conſi.i.in iii.dubio,ii.volumi.Deci. in conſi. cclxxiiii.in fin.Rom.in conſ.cclxix.colum.i.& ſeq.& vi. Ant.de But.in cap.tua,in iiii.colum.verſi. Ex his poteſt decidi,de ord.cogn.Felin.in c.cùm olim,colum. vi.de re iud.& ſeq.& in c.Eccleſia S. Mariæ,colum.ix.in fi. de cõſtit.& colum.xliiii.Angel. & Imol.in d.l.de vnoquoque. Areti.in §.curare,in fi.inſtit.de actio. Bal. in l. fi.§.cum igitur,colum.iiii.C.de iure delib.ver.quæro. Marian.in tract.citat.colum lviii.in ii.caſu,& colum.liii.in vii. caſu. Soc.in conſi.iiii.colum.pen.volu.iii.Alexã. in conſi. cxxx.volu.i.Pariſ.conſi.v.colum.xiiii.volu. iiii. Maria. Iun.in conſi.lxxvii.colum.xxi.Grat.in conſ.i.col.i.vol.i. Et pro iſta limitatione faciunt omnia adducta in vltima parte limit.de notorio ſuprà in prima limit.in fin.& iſta limit.debet intelligi,quando certum eſt,ꝙ ſi fuiſſet præſens,non potuiſſet iudice vel principem trahere in ſuã ſententiam,aliàs iſta limitatio non procederet,quia dato quòd pars non poſſit principi vel iudici contradicere, ſi tamen fuiſſet præſens, potuiſſet trahere forſam principem vel iudicem in ſuam ſententiam, vtique citanda eſſet pars. Ang.in §.curare,colum.fina.inſtitu. de actio. Ioan. Crot.in d.§.& quid ſi tantùm, colum. xlvi. & ibi Iaſ.colum.fi.in i.& ſecunda lect.item Iaſ.in conſi. clx ix.colum.i.volu.ii.videtur intelligere iſtam limitationem tantum procedere in caſu notorii.i. quando notorium erat parti nullam competere defenſionem. Rui, co nſi.xxxi.colũ.ii.volu.v. & vide aliam declarationem quę ſumitur ex dictis Soc.in conſi. iiii.colũ.pen. vol.iii

Decimoſeptimò limita,quando actus ipſi non citato non facit preiudicium,Bald.in l.ab eo. in fi. C. quom.& quand.iud.Innocen.in c.fin.de maiorit.& obed. Bald.in l.fi.in §.cùm igitur,colum.iii.verſi.quęro nunquid.C. de iure delib.& in authen. Item ſi omnes, colum.ii. C. ſi vt ab hær.ſe abſt.vbi omnes Doct.ſuprà allegati cõcludũt,

quòd

Digitized by Google

quòd citatio facienda eſt omnibus his quorum intereſt, & vbi is cuius intereſt non citatur, actus non facit ſibi præiudicium, ergo vbi actus non facit præiudicium non citato, non viciatur, & idem dicit Bart. in d. auth. ſed cũ teſtator, in ii. colum. fi. ver. Sed quæro. Paul. de Caſt. cõſ. xxvi. in i. vol. Hippol. in ſing. ccc. & in d. l. de vnoquoque, colum xxxiii. in vii. caſu.

Decimooctauò limita in probatione naufragii per teſtes, qui naufragio interfuerunt, quia poſſunt examinari parte non citata. Bart. in l. ii. C. de naufrag. lib. xi. & ibi Ioan. de Platea. Rom. in l. ſi verò. §. de viro. ff. ſol. matri. in xli. & liiii. fall. Socin. in conſi. cclxii. colum. v. & in conſi. xc. colum. iii. volu. iii. Feli. in cap. ii. colum. iiii. de teſtib. in iiii. limit. Ioan. de Ana. in c. excõmunicationi, in antep colum. de rap. virg. deciſ. Tholoſ. & ibi Appoſtil. deciſ. ccccxlvii. Feli. in c. quoniam frequẽter, colum. vi. vt lit. non conteſt. Hipp. in ſingula. xxiiii. & in d. l. de vnoquoque, colum. xxxiii. & in xviii. caſu. Et idem eſt in quolibet alio caſu occurrenti in remotis partibus, qui poteſt probari per teſtes, etiam examinatos parte non citata, vt per Ioan. de Platea in d. l. ii. C. de naufr. & per Feli. in d c. ii. colum. iiii. de teſt. Corſet. in ſing. in verbo Teſtis, incip. in loco. Appoſtil. ad Abb. in d. c. ii. colũ. iii. Soc. in cõſi. xc. colum. iii. vol. iii. Feli. in d. c. quoniam frequenter, colum. vi. Deci. in c. ii. colũ. v. in vi. fall. de teſti. Rebuff. in tract. nominat. fol. lxxvi. Beltran. in conſi. ciii. volu. ii. colum. i.

Decimononò limita, quòad probandam conſuetudinem eiuſdem ciuitatis, nam poterunt teſtes recipi parte non citata. Ant. de Butr. in c. fi. in antep. col. verſi. Ad primum ſi redacta, de conſuet. Feli. in d. c. ii. col. v. in xii. limit. Bart. & poſt eum Florian. in l. iii. §. Iulianus. ff. de teſtib. Cyn. in l. ii. ver. Secundò, quia circa hoc quando conſuetudo. C. quæ ſit long. conſuet. Bal. & Alexan. in l. i. C. vt quæ deſunt aduoc. Hipp. in d. l. de vnoquoque, colum. xxxiii. in ix. caſu. Maria. in tract. citat. col. liii. in x. caſu. Appoſtil. ad Abb. in d. c. ii. col. iii. Alexã. in conſi.

in d.c.ii. colum.iii.de teſtib.& Deci.ibid.in v.colum.in vii.fall.& ſi iſta opinio eſſet vera in crimine hæreſis, idē eſſe in crimine lęſe maieſtatis, vt per Deci. citato loco in v.col.ver.aliàs limita. Contrarium,Aret.& Feli.in d. c.ii.colũ.iiii.in v.limit.& ꝙ in caſu d.c.pro humani, non poſſunt recipi teſtes parte non citata, tenet Gramma.in xi. vot.col.pen.

Vigeſimoſecundò limita,quando pars dediſſet licentiam iudici, vt etiam eo abſente reciperet examen teſtium,quia tunc etiam non citata parte poterunt teſtes examinari.Bal.in l.ſi quando,col.ii. C. de teſt. Hipp. in d.l.de vnoquoque,col.xxiiii.in xxiii.caſu.Felin. in d.c. ii.col.v.in viii.limit.Appoſtil.ad Abb.ibid.colum.iii.& idem eſt vbi pars dediſſet licentiam iudici procedendi ad omnes & ſingulos actus,etiam ad ſententiam incluſiue ipſo non citato,quia tunc poſſet cauſa expediri, etiã ſine alia partis citatione.Bald.in l.vt perfectius, colum. fi.C.de annali except.Bart.in l.his qui reus, in v.col.ff. de publ.iudic.& Bal.in l iiii.C. de accuſ.in l. geſta,colũ. ii.C.de re iud.& idem tenet Petr.de Bellapert.in l.ſtatu liberum.ff.de ſtat.lib. & iſtam limitationē ponit Hipp. in d.l.de vnoquoque, in xxxvii. colum. in xxx. caſu, & xxxi. vbi ſubdit, ꝙ iſta practica non placet ſibi in criminalibus.vide Nicell.in lii.concor.in xxxix. fall. Maria.in tract.citat.colum liii.in vi.caſu idem tenet Ang. Aret.in tract.Maleſi.in ver.qui iudex fecit ſibi dari licentiam.Bal.in l.diem proferre.§.ſi quis litigatorum.ff. de arbit.Ang.Aret.in d.tract.maleſi. in verbo, Qui iudex dedit,& commiſit. & Hipp. in d.l. de vnoquoque, colum.xlii.in lii.caſu.

Vigeſimotertiò limita, vbi non requiritur cauſæ cognitio,quia tunc procedi poteſt parte non citata.glo.in l.iii.§.ſi cauſa cognita.ff.de bonor.poſſeſſ.Bald.in l.nec-quicquam.§.vbi decretum colum.i.ff.de offi. proconſ.& legat.Innoc.in cap.cùm olim,de re iud.in cap.præterea. colum.ii.de dilat.& Rom.in conſi.lxi.colũ. i.Bart.in l.i. col.eo.C.quor.bonor.Hipp.in d.l.de vnoquoque , colũ.

xxxiiii.in xxiiii. caſu. Marian.in col.lii. in primo caſu. Et ſic iſta regula negatiuè procedit, & non requiritur cauſæ cognitio,ergo non eſt neceſſaria citatio, non affirmatiuè,quia requiritur cauſam cognitio, ergo & citatio,& hoc procedit in his quæ parant magnum prçiudicium,ſecus in his quæ modicum vel nullum,maximè, ſi extraiudicialiter procedatur. Bald.& Docto. in l. ſed ſi hac.§.prætor ait.de in ius vocan. Alexand. in appoſtil. ad Bart.in d.l.iii.§.ſi cauſa cognita.ff. de bonor. poſſeſſ. Corn.in conſi.xlvi.colum. fin. volu.ii.Soc.in conſi. x. & ſeq.volu.iiii.

Vigeſimoquartò limita in bonorum poſſeſsione agnoſcenda quæ fieri & agnoſci poteſt parte non citata. glo. & ibi. Bart.in d.l.iii.§. ſi cauſa cognita. & in l. ſi impubes.§.fi.ff.de Carbon.edic. Bald. in d.l. necquicquam.§. vbi decretũ colum.i.& in rub.C.qui admitti. colum. iii. & in l.fina.in princ.& in l.nam ita diuus, colum. pen.ff. de adopt.& in l.i.in ii.iii.iiii.oppoſ.C.qui admitti.Maria.in tract.citat. Et in agnoſc. bonorum poſſeſsione cõtra tabulas hoc tenet Bald.in dicta l.i.in iii. quęſt. Maria.in tract.citat.colum.xli.Hipp.in dicta l. de vnoquoque.colum.xxxv.in xxviii.caſu glo. in l. fina.§.ſed cum antiquitas.C.de curat.furioſi.Marian.in tract.citat. colum.lii.in iiii.caſu.Iſtam limit.tenet Imol.in l.filio præterito,col.xxiiii.in fi.ff.de iniuſt.rupt.& irrit. teſt. Paul. de Caſt. in l.fi.colum.iii.in fin.C.de edict.diu.Adr. toll. Bal.in l.ea quæ,col.fi.C.quom.& quan.iud.

Vigeſimoquintò limita,quando teſtis vellet declarare dictum ſuum obſcurũ, quia talis declaratio fieri põt parte nõ citata,vt dictũ eſt in xli. ampliatione.

Vigeſimoſextò limita, quando quis petit ſe immitti in poſſeſsionẽ rei quæ à nemine poſsidetur, cũ tũc nõ ſit qui citari poſsit,ita declarat Bart.in d.l.fin.in vi. col.& ibi Bal.col.x.Ang.circa fin. Salic.col.iiii.Paul. de Caſt. col.iii.& ſeq. Alex.col.v.Iaſo.col.vi. Deci.col.xi. Corn. col.v.Maria.in tract.citat.col.lii.in iiii.caſu. Hipp.in d. l.de vnoquoque.col.xxxvi.in xxviii.caſu Maria.in dicto

tract.

Digitized by Google

tract.col.xli.in xxiiii.caſu.& propterea dicitur, ꝙ quãdo non eſt aduerſarius,non requiritur citatio. Bal. in l. fi.colum.ii.verſi. Sed pone altera pars.C.de re iud.in l. ii.in vi.quęſtio.C.de teſtam.Hipp.in d.l.de vnoquoque. col.xlv.in lvi.caſu Nicel.in lii.concor.glo.in xcii.fall.

Vigeſimoſeptimò limita in his,quæ ſunt præambula ad citationem,vt eſt impetratio veniæ petita à iudice, ab eo qui alterum in ius ſine venia in iudicium vocare non poteſt.Bal.in d.l.ea quę,col.fi.C.quom.& quan.iud. Oldrad.in conſi.cxx.in fi.Maria.in d.tract.citat. col. lii. in v.caſu.Hipp.in d.l.de vnoquoque col.xxxvi.in xxix. caſu.idem tenet Bal.in l ſed ſi hac.§.prætor. ff. de in ius vocand.vbi Alex.in fi.Ioan.And.in addit.Specu.in titu. de iure iur. ſuper rub.in fi.Deci.in l.venia,in fin.primæ col.C.de in ius vocan. Aret.in conſi.cxvii. Roman. in l. quanuis,colum.ii.ff.eod.tit. Corn.in conſi.xlvi.col.fin. vol.ii.Nicel.in lii.concord.gl.in lxvii.fall.

Vigeſimooctauò limita in bonorum poſſeſsione gratia litis agnoſcendæ, quam petit filius emancipatus, vt poſsit patris teſtamentum per querelam expugnare, quia tunc non tenetur citare partem. Oldrad. in conſi. cxxviii.Maria.in d.tract.citat.colũ.lii.in v.caſu Hipp.in d.l.de vnoquoque col.xxxvi.in xxix.caſu.

Vigeſimononò limita ſtante partium conuentione, qua ſtãte, neceſſaria nõ eſt citatio.Specu.in tit.de citat. §.Viſo,ver.Sed pone.Bal.in l.diem proferre.§.ſi quis litigatorum,per illum tex.ff.de arbitr.in fi.Rom.in conſi. cxlii. Hippol. in d.l.de vnoquoque, col.xxxix. in xxxi. caſu. Nicel.in lii.concor.glo.in xxxix.fall.

Trigeſimò limita, vbi ex conſuetudine vel ſtatuto in aliquo actu non eſſet neceſſaria citatio,de quo dic, vt dictum eſt in xlix.ampliatione.

Trigeſimoprimò limita, vbi inchoari poteſt ab exequutione,vt eſt in nũciatione operis noui,quia tũc nõ requiritur citatio. Bald.in l.de pupillo. §. meminiſſe.ff. de oper. nou.nũt.& in l.necquicquã.§.vbi decret.col.iii.ff. de offi.proc. Maria.in d.tract.citat.col.liii. Nicell.in lii.

concord.

caſu in quo ſi pars eſſet præſens,etiam inuita ad hoc cõpelli poſſet,& Ang.Aret.in §.curare,col.pen.inſtitu. de actio.tenet contra communem.vide Nicell. in lii. concor.in fall.cxii.

Trigeſimotertiò limita in alienatione iuris ſui, quia iu ea non requiritur citatio poſſeſſoris. ita tenet Hipp. in d.l de vnoquoque,colum.xxxvii. in xxxv. caſu. Maria.in d.tract.citat.colam.liii.in xi.caſu. Nicel. in xcvii. fall.lii.concor.glo.

Trigeſimoquartò limita in aliquali cauſæ cognitione,quæ præmittitur,quando Monachus vult ſuum Abbatem accuſare,quia in ea non requiritur partis præſentia vel citatio. Innocen. in cap. ex parte, de accuſat.& ibi Ioan.And. & Abb. circa fin. Hippoly.in dicta l.de vnoquoque, colum. xxxvii.in xxxvi.caſu.Maria.in d.tract.citat.in liii.col.in xii.caſu Nicel. in 50. concor. glo.lxv.fall.

Trigeſimoquintò limita in exequutione pœnæ ipſo iure à lege impoſitæ, quia talis exequutio fieri poteſt parte non citata.Abb.antiq.in c.reprehenſibilis, de appellat.& ibi Moder.Abb.col.i.vbi etiam Philip. Franc. colũ.i.& ſeq. & ibi Deci.col.i.qui declarat qualiter hoc debet intelligi. Marian. in d.tract.citat. colum. liiii.in xiiii.caſu.Card.in c.extirpandæ.§.quia verò,col.fi.ver. & vltimò dic. de præben.Hippoly.in l.i.col. xxx. C. de rapt.virg.Nicel.in lii.concor.in lxxxiii.fall.

Trigeſimoſextò limita in declaratione quam facit iudex contra monitum & iuſſum reſpondere poſitionibus,qui fuit contumax in reſpondẽdo, vt habeatur pro confeſſo.nam in tali declaratione non requiritur citatio.Ioan.de Imol.in l.ſi finita.§.ſi plures.ff.de damn.infect.colum.vii.Specu.in titu.de poſit.§.nono, in ii. col. Philip.Franc.in c.ii.colum.iii.de confeſſ.in vi. Hipp.in d.l.de vnoquoque,colum.xxxviii.in xxxviii. caſu. Maria.in d. tract.citat.colum. lv.in xv. caſu. Nicell. in 50. conc.glo.in xi.fallen.& fall.xcix. Declara, vt per Cępo. in conſi. ciu. xxxii.colum.v. Calcan.in cõſi.xvi.col.iiii.

Et vtrum contumax ſit citandus & quando, vide Maria. Iun.in conſi 100.colum.viii.

Trigeſimoſeptimò limita in admiſsione articulorũ, quando iudex examinauit, an capitula eſſent pertinentia vel impertinentia, quia talis admiſsio fieri poterit parte non citata. Rot.in nou.deciſ.xciii. Abb.in c.ii. col. v. Hippol. in d.l.de vnoquoque colum.xxxix.in xxxix. caſu. Marian. in d. tract. citatio.colum.lvi.in xxiii. caſu. Contrarium Aegid. quem referunt Domini.in d.deciſ. xciii.& ſequitur Ant.de Butr.in d.c.ſecundo de teſt.vbi etiam Aret.colum.vi.Fel.col.pen.& Phil.Franc.in c.pręſentiã.§.Teſtes,col.i.in fi.de teſtib.in vi. Iaſ.in l. ſi opus, in fin.ff de oper.nou.nunt. Aret.in c. In nomine, colum. vi.& ſeq.de teſtib.& in c.per tuas,colum. v.eo.titu.Nicel.in lii.concord.glo.in fall.ci.

Trigeſimooctauò limita in relatione nuntii in qua pars nec debet eſſe præſens, nec citata de neceſsitate, vt declarat Bart.in l.Theopompus.ff.de dot.pręleg.Bal. in l.in minorum,circa fi.C.quib.cau.in int. reſt. non eſt neceſ Maria.in d.tract.citat.colum. lvii. in xxviii. caſu. Hippoly.in d.l.de vnoquoque,colum.xxxix.in xli.caſu. Nicel.in lii.concord.glo.in fall.cxix.

Trigeſimononò limita,vbi à lege vel iudice fuit ſtatutus terminus parti ad aliquid producendum, nam, ꝙ ad ſatisfaciendum terminum, ſatis eſt factam eſſe productionem,quanuis pars non ſit citata.Bal.in l. ſi ea in vlt. colum.C.qui accuſ.non poſſ.in fi.& in l.ſi quando.C. de teſti.in fi.& in l.i.§.fin.circa med.ff.de fer.Ang.in l.omnium.C.de teſt.Iaſo.in l.i.C.quando libel.par.dar. Maria.in d.tract.citat.col.lviii.in xxxi. caſu, & Hipp. in d. l.de vnoquoque col.xxxix.in xlii.caſu. Idem tenet Bar. in l.naturaliter.ff.de vſucap.Rom.in l.i.in prin.ff.de arbitr.Nicel.in lii.concord.glo.in fall.ciiii. Sed aduertendum eſt, quia iſti Docto.videntur promiſcuè loqui tam in cauſa ciuili,quàm criminali. Sed tamen in ciuili Doctores ✱ communiter cõueniunt, ꝙ nõ interrumpatur præſcriptio,niſi per citationem.glo.in auth.de exhiben.

reis

Digitized by Google

reis in prin.quã ibi not.& valde cõmendat Ang.& Feli. in c.illud,in fin.in vlt.concluſione de præſcrip. Balb. in tract.præſcrip.in vi.part.in iiii.q.principali,& iii.quęſt. princ.& in ver.Quæro igitur primò.alias in vi.parte colum.xxiiii.& ſeq.& propterea accuratè Batt.in l.mariti. §.quinquennium.ff.de adulter.loquitur in cauſa criminali,& idem Bar.in l.naturaliter,in fi.ff.de vſucap. Sed cõtrarium in cauſa criminali tenet Bal.in l.fi.in fi. prin. ff.de eo per quem fact. erit, per eundem in l.i. in fin. C. quãd. libel.princ.dat.Rom.in l.i.ff.de arbit.& iſtud fuit de mente glo.in l.ii.§.fi.ff.ſi quis in ius vocat. non ierit, in glo.fi.quæ intellexit l.miles.§.ſexaginta. ff. de adult. in caſu quando citatio interuenerat,& iſtud clarè tenet Ang.in l.i. in repet.colum.primæ in fin.& ſequen.C. de iudic. & in l.i.ff.de in ius vocand. & in l. denuntiaſſe. ff. de adult.in l.ſi quis poſtea.ff.de iudic. Bald. in l.fina.§. illud.in princ.C.de temp. appell.in l.i.in prin. C. de lit. conteſt.in d.auth.habita,colum.fina.C.ne fil. pro patr. Ang.in l.libertus.ff.de in ius vocan. & in auth. de iudic. §.Appellatio,& iſtam limitationem reprehendit Feli.in c.illud,col.vi.de præſcript. Claud.in d.l. naturaliter. in fin.ff.de vſucap. Bald. in tract. præſcrip. in iii. parte vi. partis prin.in ver.Quęro igitur primò, col.v.aliàs in vi. parte princ.col.xxviii.

Quadrageſimò limita, quando proceditur cõtra vnũ criminaliter & ad fiſci vtilitatẽ,quia,licèt effectus illius iudicii etiam in altero non citato dirigi poſsit, nec propterea impeditur exequutio, quia ille non ſit citatus. glo.in l.in cognitione.ff.ad Syll.vbi Bar.circa fi.& Ang. Bar.in diſpu.inci.Peruſinæ ciuitatis,in reſolu.& in l. cũ filius familias.ff.de verb.oblig.vbi & Imol.col. pe. Ant. de But.in c.i.col.pe.de re iud.Bald.in l.i.col.fi.C. ne fil. pro patr. in l. fina.§. neceſsitatem, colum. iiii de bon. quæ liber. Hippoly. in d.l.de vnoquoque, colum. xl. in xlv.caſu.& idem Hipp.in ſing.ccxii.idem tenet Salic. in dicta l. filiusfamilias,& in i. colum. C. ne fili. pro patr. Rom.in l.ſi filio,la ii.ff. ſolut.matrimo. Angel. Alexan.

Iaſ.in l.ſi quis arbitratu,colū.xii.de verb.oblig. Georg. Natta in clem.ſæpe.§.non ſic,colum.xiiii. de verb. ſign. Petr.de Anch.in cōſi.ccclxxxiii.Alexā.in conſi.ccxviii. vol.ii.col.i.& ſeq.Nicel.in lii.concor.in xiiii.fall.& fall. lxx.Beltran.in conſi.clxxv.col.iii.vol.i.

Quadrageſimotertiò limita,quando ageretur de grauiſsimo crimine,quia ſuper eo poſſunt teſtes recipi lite non conteſtata,& parte non citata.Hoſt.quem refert & ſequitur Gemin.in c.i.§.ſi col.iii.de homic.in vi.Abb.in c.cùm non ab homine,colum.pen.de iudic. Hipp.in d.l. de vnoquoque,col.xlii.in 50.caſu.

Quadrageſimoquartò limita in caſu in c. fina. quod met. cau. & l.ſi quando.C.vnde vi. quia talis ſic ſpoliatus poteſt res amiſſas probare per iuramentum ſuū nulla præcedente partis citatione. Imol.in c.fin.colum. fin. de his quę vi metuſue cau.Rot.in nou.deciſ.ccxcix.Fel. in c.cùm olim,colum.vii.de re iud.Alexā.in conſi.cxxx. volu.ii.Iaſ.in d.l.ſi quando,col.iii.in fin.Hipp.in rub.de probat.in xxx.colum.verſi.& ſcias quòd violentus.Nicel.in concord.lii.in cvii.fallen.Iaſ.in repet.l. admonendi,colum.fin.ff.de iureiur.& in lect. colum.vi. Hipp.in d l.de vuoquoque colum.xliii.in liii.caſu.Milis in verbo citari non oportet violentum.Hippol. in d. rub. de probat.col.xlv.Nicel in lii.concord.glo.in fall.cvii.

Quadrageſimoquintò limita, quando dominus rem per caducitatem ad eum deuolutam alteri locat, quia non requiritur partis citatio.Rom. in conſi. ccxii. col.i. Alex.in conſi.cxxx.volu.i.Bal.in c.quæ in eccleſiarum, col.vi.de conſti.Iaſ.in l.ii.col.vi.C.de iure emphy.Hipp. in d.l.de vnoquoque col.xliiii.in liiii.caſu.

Quadrageſimoſextò limita,quādo clericus eſt captus à iudice ſæculari.nam ſi vult oſtendere ſe clericum, pōt hoc facere ſine vlla partis citatione.Bald. in l. ſi qua per calumniam,in ii.col.in verſi. Sed pone.C.de epiſ. & cleri. Hippoly. in dicta l. de vnoquoque, colum. xliiii. in lv. caſu.

Quadrageſimoſeptimò limita, quando iudex abſol-

uit

uit partẽ pſentem à termino citationis ſibi factæ. Spec. in tit.de contumacia in §. Nunc nobis videndum.in fin. Hippol.in d.l.de vnoquoque colum. xliiii. in lvi. caſu. Innoc.in c.conſuluit, de offic. deleg. Paul. de Caſt.in l. properandum.§.etſi quidem col.ii.de iudic.

Quadrageſimooctauò limita, quando aliquis poteſt actum facere, tamen non poteſt citare, quia tunc valet actus ab eo factus parte non citata, vt declarat Bald. in auth.ſi quis ab aliquo, verſi. Sed hic quæro vnum.C. de eden.Hipp.in d.l.de vnoquoque, colum.xli.in lviii. caſu. Innocen. in d.c.conſuluit, circa princ. Bart.in l. Titia, colum.iii.ver.Quæro vtrum quando.ff.de accuſ.& in d.auth.At qui ſemel, colũ.iii.ver. Vlterius venio. Inno. in c.ſi aduerſarius, in fin.col.ver.Et hæc intelligimus, de eo, qui mittitur in poſſeſsionem cauſa rei ſeruandæ.

Quadrageſimononò limita, quando iudex in prima citatione fuiſſet comminatus, quòd citato non comparente procederet cõtra eum ad omnes & ſingulos actus, etiam ad ſententiam, quia tunc non erit opus alia citatione. Bart.in l.impuberibus.§.item ſi quis.ff.de ſuſp.tuto.in l.ſtatuliberos.§.Stichus.ff.de ſtatulib.in l.conſentaneũ, in prima & fi.col.C. quomod.& quan. iud. Card. in clem.i.in vii.quæſtio.de for.compet.& in l.ſi apparitor.C.de cohert.lib xii.Hipp.in d.l. de vnoquoque col. xlv.in lix.caſu.Milis in verbo Citatus ſpecialiter, & in ſeq.ver.Calcan.in conſi.xvi.colum.iiii. Et pro iſta limitatione eſt bonus tex.& ibi not.Ioan. And. & Anto. de But.in c.ſi quando, de teſt.cogend. Alex. in l.i.in fin.col. ff.ſi quis iud.non obtemper.Bart. in l.ſi finita.§. Iulianus.ff. de damn.infect. vbi Imol.colum. iii. in §. ſi plures.& Rom.& Alexan.colum.iiii.in d.§. Iulianus. Deci. in c.i.colum.pen.de iud.& ibi Ioan.de Rip. col. xxxvii. Rot.in nou.deciſ.ccxlv.Bal.in margarita in verbo Citatio, ver.citari quem ſemel. Marian.in d. tract.citat. col. xliii.in xxxvii.ampl.Deci.in c.cauſam quæ, colũ. ii. de reſcrip. Ant.de Butr.in c.quoniam.§.ſi verò, vt lit. non conteſt.Ioan.de Ana.in viii.col.in c.ad petitionem, de

accuſ.

Digitized by

accuſat.Bar.in l.ad peremptorium.ff.de iudic.vbi Bald. Feli.in c.cauſam quę,colū. iii.de reſcrip.& in c.inquiſitionis.col.viii.& in c.ad petitionem,de accuſat. Olden dorp.in libel.iur.& æquit.fol.cccl.& ſi dictum fuerit in citatione alias etc.vt ſuprà dictum fuit,quòd tunc poterit ad vlteriora procedi eo non citato.Soc.in conſi.100. volu.iiii.Nicel.in lii.concord.glo.in x. fall. Idem ſi dictum ſit compareat ad reſpondendum & ſe defendendum.Felin.in cap.parochianos, colum.i.de ſent.excom.

Quinquageſimò limita in condemnatione expenſarum contra contumacem, vel aliàs citatum ad ſententiam definitiuam,in qua non requiritur partis citatio. Bal.in l.ſancimus,in x.quęſtione.C.de iudic.& ibi Cyn. quæſt.xiii.Bald.in margarita in verbo Citatio,in vi.colum.in verſi.citatio ſpecia lis.Ant.de Butr. in c. veſtra, in ii.colum.in verſi.Nunquid autem notorietas. de cohab.cleric.& mulier.& per Hipp. in d.l. de vnoquoque. colum.xlv.& ſeq.in lx.caſu Marian. in d. tract. citat. in lvi.colum.Innoc..in c.calumniam,in princ.de pœn. & in c.querelam in fin.de procur. Milis in verbo Citatio non requiritur.Bart.in l.iii.§.ſi ad diem.ff.de re milit. Imol. in l.ſi finita.§.ſi plures,colum.vii.ver.vltimò.ff. de oper. nou.nunt.& in l.quidam conſulebant,in fin.ff.de re iud. Salic.idem tenet in d.l.ſancimus,in viii.quæſtio. Alber. de Roſat.in l.i.§.ſi.ff.ſi quis iuſdic.non obtemp.glo. expreſſa in c.conſtitutus, in verbo taxationem, de procuratorib.Ioan.And.in cap.finem litibus,colum.iii.de dol. & contum. Imol. in cap.i.colum. iiii. de iud. & iſta eſt * communis opinio, vt per Iaſo. qui eam ſequitur in d.l.ſancimus.colum.iiii.Bald.idem tenet in cap.cum dilecti, colum.iii. de dol.& contum. Idem tenet Anto. de Butr.& ibi Abb.colum.v.& ſequitur Deci. in c.i.col.ſi. de iud.Alexā. in appoſtil.ad Bart.in l.iii.§.ſi ad diem.ff. de re milit. Contrarium ſumitur ex dictis Bart. in l. non ignorat.C.de fruct.& lit.expen.& ſequitur Abb. in c.i.col.xii.de iudic.& ibi Ant.de Butr. qui expreſsè tenet contra iſtam limitationem.

Quinquageſimoprimò limita in interloquutoria, quæ ferri poteſt parte non citata. Innoc. in c.auditis, de procurat.in princ.& ibi Ioan.And.colum.i.Innoc.in c.querelam, in fi.eod.tit.glo.in d.l.necquicquam.§.vbi decretum.glo.i.in l.ſed etſi interpellatur.ff.de arbit.in §.i.gl. in verbo poſtulare.in l.recuſare, in princ.ff.ad treb.Rot. in nou.deciſ.xcv.Anto.de Butr.in c.ſæpe, colum iiii. de appel. Specu. in titu.de dilat.§. nunc videmus, colum.i. ver. Sed pone.Caſſan.in conſi.fol.lxix.colum. iiii. Ang. in l.ea quę, C. quom.& quand.iud.Milis in verbo Citatio non requiritur ad interloquutoriam ferendam.Cardina.in conſi.xlv.vbi tenet, ꝙ ſufficit intimatio.Feli. in c. per veſtras, colum.ii.de ſent. excom.

Contrarium, ꝙ non valeat interloquutoria parte nõ citata, ſentit Specu.in tit.de ſent.§.iuxta, colum.ix. ver. Quid de interloquutoria. Soc.in conſi.xcvi. colum.iiii. & ſeq.Ioan. Andr.in addit.ad Specu.in d.§.Nunc videamus.colum.i.ver. Sed pone. Aret .in c.licèt cauſam col. xiiii.de probat.Philip.Franc.in cap.cum ceſſante, col.ix. de appel.Hoſtien.in cap.i.de conceſſ.præben.in vi. Et in decreto iudicis hoc tenet Bouer. in verbo Decretum in ſing.ii.Vnde Docto.diſtinguunt, aut interloquutoria eſt grauis & admodum præiudicialis, & tunc requiritur citatio.Aut eſt talis, quæ modicum aut nullum infert parti præiudicium, & tunc non requiritur citatio partis.ita declarat Anto.de Butr.& poſt eum Abb.in cap.auditis, colum.i. in fi.de procurat.& Imol.colum.i. in fi. Bart.in l.necquicquam.§.vbi decretum.ff.de offi. procõſ. & leg. Hipp.in d.l.de vnoquoque, col.ii.& ſeq. Iaſo. in d.§. vbi decretum, colum. iiii.vbi Bart.colum.i. & idem Bart. in l.ſi opus.ff.de oper.nou.nunt.& ibi Imol.Bart.in l.quod iuſsit.ff.de re iud.Din.Ray.Cyn.Oldr.Imol.& Paul.de Caſtr.in l.recuſare.in princi.ff.ad trebel.Ang. in d. l. de vnoquoque, in princi. vbi etiam Paul.Alex.in l.ſi opus, ff.de oper.nou.nunt.vbi etiam Iaſ. Lanfran.in d.c.quoniam contra, in §.de appel.& interlo.in iiii.& ix.colum. Soc. in conſi.xcvi.colum.iiii.& ſeq. Aret.in cap. in no-

 mine

mine col.vi.de teſt.& in conſi.lxxiii. colum. iii. & illud ſentit Bald.in l.i.in col.fi.C.de ſenten. ex pericu. recip. Imol.& Domin. in c. i.§.ex parte, de conceſſ.præben. in vi.Maria.in tract.citat.in lx.colum. in xxii. caſu.Corn. in conſi.xlvi.col.fi.volu.ii & in conſi. cccxxxiii. colũ.iii. volu.iiii.Soc.in conſi.x.colum.fi.volu.eo.& in conſi. lvi. colum.ii.volu.iiii. Alexã. in conſi.100.colum.ii.volu.v. Feli.in c.Eccleſia S.Mariæ,colum.xii. de conſt. Calcan. in conſi.xvi.col.v.Feli.in c.cauſam quæ, colum.iii.de re ſcrip. Nicel.in lii.concor.glo.in i.fall.& fall.xxiii.Deci. in c.ii.colum.pen.in fi.& ſeq.de teſt. Staph.de lit.grat.& iuſt.char.clxxiii.Feli.in d.c.ii.col.x.Oldendor. in libel. iur.& æquit.fol.ccxxi.colum.iii.Aymo conſi.cxxix.col. iii. Ruin.conſi. xxix.colum.iii.volu.v. & quaſi in idem recidit illud quod ponit Roman.Concordando opiniones eſt dicendum,quòd ſi interloquutoria exigat cauſæ cognitionem requiritur citatio, aut non exigit cauſæ cognitionem, & non requiritur, ita Roman. in rub. de arbitr.in ix.char.in d.l.ſi opus.ff.de nou.oper.nunt.& in conſi.lxxii.Imol.in l.quod iuſsit,de re iud.Bart. in l. diẽ proferri.ff.de arbitr.Idem tenet Bald.in d.§.vbi decretum,colum.iiii.& in l.tres denuntiationes. col. fina.C. quomod.& quan.iud.Ruin.conſi.lxix.col.iii.volu.v.eodem tamen caſu quo interloquutoria poteſt ferri parte non citata, ſimiliter parte non citata poteſt reuocari. Nicell.in lii. concor.glo.in lvii. fall.fall.lxvi. vbi an in reuocatione primi & ſecundi decreti requiratur partis citatio. Et econtra interloquutoria quæ non poteſt ferri parte non citata,non poteſt etiam parte non citata reuocari.Gram.conſi.ciui.lxxviii.col.ii.

Quinquageſimoſecundò limita parte præſente, quia illa præſente non requiritur alia citatio. Angel. in d.l. de vnoquoque,circa med.& ibi Imol.circa fi.& Alexan. colũ.i. & Specu.in titu.de libel.concept.§. ſequitur, in verſi.ita vult quidam.& Ioan.And.ibi in addit.& in c.fi. in nouel.de electio.in vi.Iacob.Butr. in authẽ. ſi omnes. C.ſi vt ab hęred. ſe abſt. & ibi Bart. Bal. Ang. & Salic.

Bar.in l.prolata,in ii.colum.C.de ſenten.Bal. in l. ſi accuſatoribus.C.de accuſat.colum.ii.in l. conſentaneum, in fi.C.quom.& quan.iud.in l.ii.colum.i.in fi.eo. titu.in auth.offeratur,in ii.col.in fi.C.de lit.conteſt.Bald. in l. i.ff.de in ius vocan.Archid.in c.propoſuiſti,in ii.colum. lxxxi.diſt.Bal.in l.ii.in fi.princ.ff.de pact.in c.plerunq; in i.colum.in fin.de reſcrip.in l.ii.§. nam & diuus. ff. de iudic.Bal.in additionib.Spec. in tit.de reo.in l.i. colum. i.ff.de feri.& in margarita in verbo Citatio,ver. citandus non eſt.Milis in verbo Citari non oportet illum, & in ver.ſeq.Deci.in conſi.DCXVIII.Anto.de Butr.in c.i.de iudic.Abb.in c.tenor,in vlt.colum.de re iud.Iaſ. latiſsimè in l.i.in princi.ff.de in ius vocan.vbi Deci.colum. i. Hipp.in d.l.de vnoquoque,colum.iiii.& ſeq.Iaſo.in d.l. necquicquam.§.vbi decretum,colum.v.Philip.Franc.in c.cum parati,colum.i.de appel.Iaſ.in conſi.clxix.col. fi. volu.ii.Marian.in tract.citat.colum.xxii.Card.in conſi. xlv.Bal.in c.i.in iii.colum.in xii.q.in fin.de mili. vaſal. qui contum.ieſt Alexan. in rub.C. de in ius vocan. in fi. Rot.in nou.deciſ.deciſio.x.in fi.& deciſ. ccclxxii.Fel.in c.ii.colum.v.in xiii.limit.de teſtib.Deci.in c.i. col. pen. eo.tit.Barbat.in l.ſciendum,colum.lviii.ff.de verb.obli. Aet.in conſi.xiii.in antep.colum. Georg. Nat. in clem. ſępe.§.& quia,in glo.in verbo peremptorium colũ.ii. de verb.ſign.Alexã.in conſi.cxxiii.col.i.in fi. volu.ii. Barbat.in c.cum pro cauſa,col.ii.de offi.deleg.Imol.in conſi. cxii,col.ii.Fel.in c.cùm oporteat,colum.i. in fi.de accuſat.Philip.Franc.in c.cùm parati.col.ix.de appel. Card. in conſi.xlv. Barbat.in conſi.xc.col.i.vol.iiii.& in conſi. li.colum.xxi.volu.i.Calcan.in conſi.vxi.colum.ii.Felin. qui declarat in c.i.col.pen. de iud. Nicel.in lii. concord. glo.in vi.fall.Oldendorp.in libel. iur. & æquit. fol. cccl. Aymo conſi.iiii.col.fi. Contrarium,Bart.in d.l.i.ff.de in ius vocan.in l.furioſo,in fi.ff.de re iud.Archid. in c. vocatio.v.q.ii.poſt glo.ibi.Bald.in l.cum fratrem,in fi.C.de his quib.vt indign.Paul.de Caſt.& Folg.in d.l.i.Bald.in l.nam ita diuus.ff.de adopt.Ang.Aretin. in §. ſtipulatio,

col.ii.Inſti.de verb.oblig.Ioan.de Ana.in d.c.cùm opor teat,de accuſat. & dicit hoc * communiter teneri per Doςto.Ruin.in conſi.cii.col.ii.volu.v. Prima tamen, vt vides eſt * magis communis opinio. quam limita & declara,vt per Iaſ.in d.l.i.colum.i. & ſeq.ff. de in ius vocan.& in rub.C.eod.vbi Deci.& Felin.in d.c.cùm oporteat,de accuſat.colum. ii. Nicell. in d. concor. lii. gloſ. in vi. fallen.

Quinquageſimotertiò limita quòad quale quale præiudiciū vel præſumptionem,nam actus factus vel ſententia lata contra aliquem alteri & non citato præiudicat quòad quale quale præiudicium,vel qualem qualē præſumptionem, glo.in l.ii.C.de eden.in l.i.in glo.fin.ff.de except.rei iud.in l.ſi duo, in glo.in verb.authoritate.ff. de iure iur.in l.ii.C.quib. res iud.non noc. in c. cum ſuper,in glo.in verbo interpoſita,de re iud.in l.i.C.de falſ. Ant.& Abb.in c.cauſam,de teſt.Bart.in l. hæreditarias. ff.de crim.expil.hered.Soc.in conſi.ix.col.pen. volu.iii. Bene verum eſt,ꝙ ſi eſſent mortui teſtes, tunc facerent ſemiplenam probationem, ita quòd poſſet deferri iuramentum in ſupplementum, ſecundum Bart..in d.l. admonendi,& ſequitur Ant.& Abb.in c.ſi.de iureiur. & in c.quanuis,de iud.Ang.in l.ii.vbi Rimin.& Iaſ.in l.ſi. C. de eden.per Felin. in d.c.cauſam quæ,colum.v. de teſt. Et licèt contrarium voluerit Aret.in d.c.cauſam quæ,& in conſi.clxiiii.incip. Sicut Ioan. in Apocalipſi colum. iii.tamen iſtam opinionem ſaluat Felin. in d. cap. cauſam,& Iaſ. in l.ſi duo.ff.de iureiur.& Socin. in l.ii.C. de eden.qui reſpondet adductis per Aret.& Alex. in l. ſæpe colum.xxxvii.ff.de re iud. Hipp.in ſing. cclxxvi. Iaſ. in d.l.admonendi,colum.xxiii.& in repet.col.xc. Hipp. in d. l. de vnoquoque, colum. xx.vide in ampl. lxxviii.

Quinquageſimoquartò limita,quando fieret inhibitio à principe vel monitione ſtatuta vel conſtitutiones contra ius diuinum exequutioni demandentur vel ſeruentur,quia talia præcepta fieri poterunt, etiam parte non citata.Archid.in c.quæ Lotharius.ii.q.i.Bal.ſequi-

tur & refert in l.presbyteri.colū.pen.C. de epiſ. & cler: Rom. in ſing.DCLXXXIX. & in l. ſi finita.§. Iulianus.ff. de damn. infect. Milis. in verb. Citatio non requiritur ad ſententiam quæ fertur. Feli.in c.Eccleſia S.Mariæ, colū. xxvii. de conſtitu. & colum.xliiii.Nicell.in lii.concord. in xxxvi.fall.

Quinquageſimoquintò limita in relatione quam fecerit agrimenſor, vel in relatione quam facit nuntius ſuper citatione facta, quia in ea non requiritur citatio partis.Bart.in l.Theopompus.ff.de dot.præleg. Rom.in cōſi.lxi.Maria.in tract.citat.in xlviii.colum.in iiii. arg. & in lvii.col.in xxix.caſu.Iaſ.in conſi.cc.col.pen.vol.ii. vide ſuprà in xlii.ampliatione. Nicel.in concor.lii. glo. in lxviii.fall.& fall.cix.Fel.in c.quia iudicante, col.i.de præſcrip. Iem in relatione calculatoris. Oldendorp. in libel.iur.& æquit.fol.cccli.

Quinquageſimoſextò limita in teſte,qui declarat dictum ſuum,quia talem declarationem facere poteſt parte non citata,vt videre potes ſuprà in xli. ampliatione.

Quinquageſimoſeptimò limita in taxatione expenſarum in qua non requiritur partis citatio. Bal.in margarita in verbo Citatio,colum.vi.in ver.citatio ſpecialis.Rot.in nou.deciſ.ccclv.Iaſ.in d.l.necquicquam.§.vbi decretum.colum.viii.in xvii.limit.Calcan in conſi.xvi. col.vi. Guid Papæ in ſing. lxxxii.vide Nicel.qui declarat in lii. concor. glo. in xvii. fall. Oldendorp. in libel. iur. & æquit. fol cccl xii. Contrarium, Bal. in l.terminato.colum.ii.vbi diſtinguit de fructibus & litis expenſis.Deci.in c.paſtoralis.§.verum,colum.fin.de appellat. vide ſuprà in lxxxix. ampliatione. Rot.in nou. deciſio. ccccvii.Staph.de lit.grat.& iuſt.

Quinquageſimooctauò limita in ſententia ferenda contra illum qui captus vel arreſtatus aufugit,ita ponit Ioan.And.in addit.Specu.in titu.de prçſump.§.ſpecies, in addit.magna in fi.Marian.in tract.citat.col.lv.in xvii. caſu.Oldendorp.vbi ſuprà,& Nicel.in lii.concord. glo. in xcviii. fall.

Quin-

Quinquageſimononò limita in apoſtolis dandis, in quibus partis citatio non exigitur. Bal. in l. ea quæ, col. fi. C. quomo. & quand. iud. per tex. in l. eos. §. apoſtolos. C. de appellat. & ibi Bal. col. i. in fi. Specu. in titu. de appel. §. ſequitur, col. fi. & ibi Salic. col. fi. in d. §. apoſtolos. Milis in verbo Citatio non requiritur ad appellationem. Nicel. in lii. concor. in lxxii. fall.

Sexageſimò limita, quando prætor edictum ſuum aperit, quia hoc omnibus profuit tam citatis, quàm non citatir. Bald. in d. l. ea quę, col. fi. per tex. in l. cum vnus. ff. de bon. auth. iud. poſſ. Nicel in lii. concor. glo. in fal. cx.

Sexageſimoprimò in appellatione ab interloquutoria, & recedente à iudice à quo. nam contra eum procedi poteſt ad omnes actus, etiam ad ſententiam ipſo vlteriùs non citato. c. ii. de dol. & contum. in vi. vbi Doct. omnes, & Ang. in d. l. & quæ. C. quom. & quand. iud. Nicel. in lii. concord. glo. in xxiiii. fall. Guid. Papę in ſing. xxxii. Oldendorp. in libell. iur. & æquit. fol. cccliii. Feli. in c. fi. col. pen. de accuſat. Limita, vt per Trigon. in ſing. xiii. Declara, vt per Bart. in l. eius qui, in ii. col. ff. de appel. recip. Alio modo declarat Marian. in tract. citat. col. clxxi. in fi. & ſeq. Feli. declarat pluribus modis in c. cum cauſa, col. ii. & ſeq. de re iud.

Sexageſimoſecundò limita, quando citatus dixit, quod nolebat comparere, quia tunc non eſt citandus vlterius. Bart. in l. ex conſenſu. §. fi. in fi. ff. de appel. & not. glo. & ibi Philip. Franc. in c. ii. de dol. & contum. in vi. Ang. in d. l. ea quæ. glo. in l. fi. ff. de reſti. in integ. & ibi Bart. col. pen. glo. in c. de illicita. xxiiii. q. iii. & ibi Archid. glo. in l. tres denuntiationes. C. quom. & quan. iud. & ibi Bart. & Bal. colum. i. & Ang. Paul. de Caſt. & Salic. Bart. in d. l. ſi finita. §. Iulianus, colum. ii. Rot. in nou. deciſ. xlv. & xlix. Angel. in d. l. ea quæ. Bald. in d. Margarita in verbo Citatio, ver. Citatus ſi ex per ſe. Milis in verbo Citatus ſi eſt perſonaliter. Bartholomæ. Caſſan. in conſi. xli. col. i. Alexã. in conſi. l xxx. col. ii. volu. iiii. Et in contumace ponit Calcan. in conſi. xvi. colum. iii. Fel. in cap. i. col. v. de

iudic.Guid.Papę in ſing.ccxxiii.& in ſing.cccxlvii.Alex. in l.Qui Romæ,in princ.ff.de verb.oblig.in l.i.§. item ſi ita.col.ii.ff.ad l.falc.& in d.l.ſi mora, in fall.v. in iii.col. Alex.in appoſtil.ad Bart.in d.l.tres denuntiationes, vbi dicit iſtam eſſe ✱ communem opinionem. Alex.in apo ſtil.ad l.conſentaneum,colnm.iii.C.quom. & quan. iud. Ioan .de Ripa vbi dicit iſtam communem in c. i. de iud. Contard.in repet.l. diffamari , in limitationibus nu. lx. C.de ingen.& manum.Innoc.in c.ad petitionem , col.fi. de accuſat.& in c.in literis,de exceptionib Spec.in titu. de citatio.§. Viſo,verſi.fi.Guiliel.de Cun. in l.fulſimus, §.fin.ff.ex quib.cau.in poſſ.eat. Guid. de Suzar. in l.Diuus.ff.de in integ.reſt.Hoſt.in c.fi.§.i.de dol.& contum. & in Sum.in titu.de contum.§.ii. verſi. Item hæc debet. Oldrad.in conſi.lxv.Soc.in conſi.cxcv.in iii.col.in fi.Iſtã dicit communem Imol.in d.l.ex conſenſu.§.fi.col.vii. & ſeq.& iſtam opinionem tenent Anto.de Butr.& Abb.in d.c.i.de iudic.col.xii. Bal. in l.fi.in iii.colũ.C. qui accuſ. non poſſ.Boer.deciſ.cvi.v bi etiam, ꝙ talis ſic reſpondẽs non appellat,ſi receſsit.

Contrarium,Ioan.And.in addit.Specu. in tit. de contum.§.i.in additione magna,& in c.venerabilibus,col.fi. de ſent.excom.poſt quoſdam antiquos per eum relatos. Ang.in l.peremptorium.ff.de iudic.poſt Bar. qui diſputauit iſtam quæſtionem.Bal.in l.deberi.C. de fideicom: libertat.l.fin.ff.de in integ.reſt.in fin.vbi loquitur de eo qui dixit ſe non venturum ante citationem . Anto. de But.& Imol.ibi colum.xiii.qui ponit in clem.i.de dol.& contum.& in l.ſi finita.§.ſi plures.colum.ii. cum ſeq.ff. de damn.infect.Maria.in d.tract.citat.col.clxix.vbi notabiliter diſtinguit cum pluribus ſequentibus. & Alex. in l.contumacia.ff.de re iud.& Feli.in d.c.conſuluit,col. iiii.Deci.col.vi. vbi dicunt iſtam partem ✱ communẽ. Aret.non ſe firmat in l.qui Romæ,in princ. col.i. ff.de verb.oblig.Feli.tenet iſtam partem, vbi etiam illam limitat in d.c.ad petitionem,col.pen.de accuſat. Sed licèt iſtę opiniones iudicentur ad inuicem contrariæ,tamen

Docto.

Docto.vnius & alterius partis ita declarant eorum opiniones,q̃ ferè videantur velle eas concordare,& diſtinguendũ eſt vt per eos. Amplia iſtam limitationẽ idẽ eſſe in omni notorio contumace,vt per Nicel.in lii. concor. in lix. fallen.

Sexageſimotertiò limita, quando aſſeritur libertatem per fideicommiſſum deberi grauato alibi exiſtente, abſque tamen cauſa iniuſta, nam etiam eo abſente & nõ citato poteſt declarari libertatem deberi,& ipſum iuſta cauſa abeſſe,vt eſt tex.in l.ſi eam.§.ſi.& ibi glo. ff. de fideicõ.hæred.per Ang.in d.l.ea quæ.C. quom.& q̃n iud.

Sexageſimoquartò limita, quando iudex interponit decretum ſeu authoritatem, nam pars contra quam interponitur,non citatur,glo.in l.recuſari,in verbo poſtulari.ff.ad treb.Alber.in d.l.necquicquam.§.vbi decretũ, vbi etiam Iaſ.col.i.Cal.in conſi.v.in tit. Qui fil. ſint legit.Bal.in repe.d.l.necquicquã. §. vbi decretum.colum. iiii.Nicel.in lii.concor.glo.in lxxi.fall.Contrarium verò ſentit Bart.Ang.Paul.de Caſt.Imol.& Alexan.in d.l. recuſare,dum intelligunt illum tex.in abſente per contumaciã,vel q̃n decretum non præiudicat, vt ibi per eũ. Maria.in d.tract.citat.col.lvii.in xxvii.caſu.

Sexageſimoquintò limita in implemento conditionis caſualis,in quo non requiritur partis citatio vel præſentia.Bar.in l.ſi quis arbitratu,col.ii.ff. de verb. oblig. & ibi Iaſ.col.xiiii.per text.in l.ii.cum glo.ff. de condi. & demonſt.Cuma.in conſi. vii.in iii.col.

Sexageſimoſextò limita in impetratione priuilegii vel gratię in qua nõ requiritur partis citatio.Bal.in l ſi. in ſi.col.C.de fruct.& lit.expẽ.Paul.de Caſt.in cõſ.cccxxxviii.col.ii.vol.i Ant.de Butr.& Imol.in c.cũ dilecta, de cõfir.vti.vel inut.in vlt.col.in prin.& Ant.de Butr.in c.veniens,col.ii.de fil.p̃sby.Abb.in c.cũ olim,col.v.de re iud.vbi Imol.col.xix.& idẽ Bal.in l.ii.C.de temp.appel. & in l.nã ita diuus.ff.de adopt.col.i.in l.fin.C.quib. res iud.non noc. & Bald. in Margarita in verbo Citatio, in verſic. Citatio de aliquo. Milis in verbo Citatio non

requiritur

requiritur quando priuilegium vel diſpenſatio. Curt. in princ.in tract.feud.col.xii. Alber.Brun.in conſi.i.columm.x.& Campeg.inter conſi.Brun.cõſi.ii.col.x.& Brun. in conſi.x. colum.pen.Franc. Curt.in conſi.i.col. vii. & ſeq.& in conſi.clvii.col.vi.Alexan.in conſi.xlv.col.pen. volu.iiii.Rom.in conſi.ccclxix.v.q. Caccialup. in tract. de pen.q.xxiiii.Feli.in c.cæterùm. colum.v. de reſcrip. etiam ſi accuſato fiat remiſsio delicti & gratia, vt ibi per Feli.Nicel.in lii.concor.glo.in lii.fallen. & lxxviii. fall.Gozad.in conſi.ii.colum.ii.& in conſi.ix. colum. x. Innoc.in c.Albericus,de teſti.in fi.vbi dicit, ꝙ in publicatione priuilegii vel gratię quando fit per eum,qui cõceſsit à principio,non eſt pars citanda,quia poteſt ipſe dare gratiam de nouo ſine partis citatione.Refert & ſequitur Archid.in cap. contra morem.100.diſt. Ant. de Butr.in c.debitores,in vlt.col.de iureiur.& in c. ex parte Decani,col.ii.de reſcr.Felin.in c.quæ in eccleſiarum, col.xxiiii.de conſti. Guid.Papæ in conſi.lxv. Calcan. in conſi.xvi.col.vi.Nicel.in lii.concor.glo.in iiii.fall.Deci. in c.cùm veniſſent,colũ.ii.de iudic.in princ.Rebuff.in tract.nominat.fol.lxvii.Grat.in conſi.lxi.col.pen. vol.i. Ruin.conſi.xxxvi.col.ix.volu.i. Innoc. in cap. niſi cùm pridem,ad fi.ſuper glo.in verb. indulgeri. de renuntiatio.Abb.in conſi.lxxxiii.in fi.col.volu.i. Rom. in conſi. clxix.colum.vii.Feli.in d.c.cum olim.colũ.v. & colum. pen.Socin.in conſi.ccli.in xiii.col.Idem Ant.de Butr. & Abb.col.vi.in c.per venerabilem,qui filii ſint leg. & ibi Card.Flor.vbi tenet,quòd legitimatio põt fieri à principe nemine citato.Alex.in conſi.lxxxvii.col.vii. volu.ii. Rebuff.in l.quod iuſsit, nu.lxxxii.ff. de re iud. Declara vt per Soci.in conſi.cxx.col.fi.volu. iii. & declara vt per Ruin.in conſi.xcviii.col i.& pen. volu.iiii.

Contrarium,quòd requiritur citatio in impetratione priuilegii vel gratiæ alteri præiudicialis, tenet poſt Iac.de Aren.Bald.in d.l.nam ita diuus.ff de adopt & in rub. de reſcrip. colum.i.Bart.in l.adoptio.ff. de adopt. Alexan.in d.l.de vnoquoque,col.fi.& in conſi.xi.col.ii. vol.ii.

vol.ii.Deci.in conſi.cccxc.colum.fi.Soc.in conſi. cclxvi. colum.xxii.Oldrad.in conſi.cxxiiii.col.iiii.Spec. in tit. de reſcrip.præſent.§.fi.ver.Item quòad reſcripti interpretationem.vbi Ioan.And.in appoſtil. Barbat.in conſi. xliii.col.xvii.volu.i. Paul.de Caſt.in d.l. de vnoquoque in fi.Iaſ.i n l.Gallus in §.Et quid ſi tantum.colum.fin.ff. de lib.& poſthu. & melius in ii.lect. in d.§.colum. fina. Limita, vt per Zaſ. in conſi.xvi.volu.i. Limita primam opinionem,vt per Feli.in d.c.cùm olim,colum.v. in fin. & ſequen.de re iud. Limita, in reſtrictione vel modificatione conceſsionis factæ per principem,nam citandus eſt ille,qui læditur.Maria.Iun.in conſi.lxxvii.col. xxii. vide ſuprà in xliiii.ampliatione.Ruin.conſi.ccxxix. colum.iii.volu.i.& in diſpenſatione hoc videtur velle Marian.Sen.in d.tract.citat.col.lii.in vlt.ampliatione.licèt uon ſe firmet.Soc.in conſi.clxiiii.colum.pen.in fi. volu. ii.Ruin.conſi.ciiii.colum.vii.volu.v. Et in diſpenſatione,ꝙ non requiratur citatio. Nicel. in lii. concor. glo. glo.in liii.fall.

Sexageſimoſeptimò limita in reuocatione eorum, quę a iudice de facto & ſine citatione partis facta ſunt, quia etiam de facto per iudicem reuocari poſſunt.glo.in l.i.in prin.gl.in ver.infirmabitur.ff.de fer. & in l. minor, in glo.in ver.Seius.ff.de euict. & ideo citatio non requiritur de neceſsitate,vt reuocatio valeat.Maria.in tract. citat.col.liiii.in xx.caſu. Angel.in l.ea quæ.C.quom. & quan.iud.Ang.& Imol. in d.l. de vnoquoque, colũ.pen. Alexã.in d.l.ſi pacto quo pœnam,colum.i.C. de pact. & ibi Iaſ.col.iii.Bald.in l.ii.colum.viii.ver. Quartò quæro.C.de ſeruit.& aqu.in l. tale pactum.§.qui prouocauit.colum.viii.ff.de pact.Ionoc.in c.querelam.colum.ii. circa medium de electio.Bal.in l.fi.colum.ii.C.de edict. diui Adr.tollen.Alex.in l.i.§.nuntiatio.ff.de oper.nou. nunt.Calcan.in conſi.cxxvi.colum.fi.Nicel. in lii. concor.in xxx.fall.Staph.de lit.grat.& iuſt.char. cli. Feli.in c.qualiter & quando,col.vii.de accuſ.& col.ſeq.Rebuff. in d.l.quod iuſsit,nume.lx.in i.notab.Petr.de Anch. in

conſi.

conſi.ccxcii,Rom.in conſi.cccxx.col fin.Alex.in conſi.v. col.ii.in fi.vol.ii.Barbat.in cõſi.li.in xxi.col.in ver.Tertiò accedat.vol.i.Io.And.in add.Specu.in tit. de ſent.§. ſpecies, in addit.incip.habeo de præcepto quæſtionem. Hipp.in cõſi.xxxviii.nu.14. Beltrã.in cõſi clxxii. col.fi. vol.i.& in cõſi.clxxxvii.vol.i.Afflict.ſuper cõſt.fo. lxxv. col.iii.& fol.lxxviii.colum.i.Rui.conſi.ccix.col.i. vol.i. Gram.conſi.ciu.lxxxv.col.i.& conſi.lxxxvii.col.i.& col. iii.in fin. & ſeq.& conſi.ciu.cxx.& conſi.cl. colum.iii. & ſequen.colum.fi.

Contrarium,Bal.in l.ii.in fi.C.ſi ob publ.penſi. Deci. in c.ex ratione,col.fi.de appel.Soc.in conſi.xxxii.col. fi. char.fi.Floria.in l.lege aquilia,§ deletum.ff. ad l. aquil. Concordia ſummitur ex dictis per Alexan.in l. ſi pacto quo pœnam.col.i.C.de pact. Tenendo primam opinionem,que * communis eſt,limita vt per Feli. in cap. ii. colum.ii.de præſcrip. Limita vt per Gual. in iii. enunt. Limita,vt per Pariſ.in conſi.cvii.col.ix.vol.iii.

Sexageſimooctauò limita in exequutione literarum apoſtolicarum,quia talem exequutionem exequutor in literis deſtinatus facere poteſt, etiam parte non citata, vt apparet ex notat.per Doct. omnes, quos allegaui in iiii.limit.qui hoc expreſsè omnes cõcludunt. ſublimita tamen,niſi exequutor exequi vellet in eiicendo vel expellendo aliquem de ſua poſſeſsione, quia talẽ eiectionem vel expulſionem facere non poteſt parte non citata glo.i.& poſt eam Bar.in l.ſi.C.ſi per vim vel al. mod. & ibi Salic.in princ. Innoc.in c.cùm olim, el ſecundo, in i. col.in fi.de priuileg.Philip.Franc.in c.potuit,col. fin.de appellat.Innoc.& Hoſt.quos refert & ſequitur Domin. in c.i.volu.i.in fi.de conceſſ. præben. in vi. & ibi Philip. Franc.col.ii.Oldrad.in conſi.ccxxvii.col.i.in fin. & ſeq. Cald.in conſi.iiii.in tit.de dilat.Card.in conſi.liiii.& in conſi.lxxv.Feli.in c.dudũ,col.vii.de præſump. & in d.c. cùm olim,col.ix.Card.in conſi.cxxxii.col.fi.Sublimita, niſi notoriè conſtaret de iniuſta poſſeſsione, quia tunc poſſet etiam nulla præmiſſa citatione eiici & expelli de poſſeſsione.

poſſeſsione. Roma. in conſi. cccc xcix. col. ii. Feli. in d. cap. cùm olim, col. vi. Hipp. in l. de vnoquoque, colum. xxxi. in xxvi. limit. ff. de re iud. Abb. in cap. quia clerici, in ii. not. de iure patr.

Sexageſimononò limita, quando iudex non pronuntiauit illa die, qua reus fuit citatus, vt reo nõ comparente gratiam faceret, nã die ſequenti põt pronunciare ſine alia citatione. Ioan. And. in addit. Spec. in tit. de ſenten. §. Iuxta. ver. Eſt etiã nulla ſi lata eſt poſt appellationẽ. Abb. in c. conſuluit, col. i. ff. de offic. deleg. Nicel. in lii. concord. in lxxxi. fall. Quod intelligit Angel. in d. l. de vnoquoque. Quãdo ſcilicet primus iudex ſententię prolationem in alterum diem expreſsè prorogauit, aliàs ſecus, quia non facta prorogatione requiritur ſecũdum eum noua citatio, ita tenet etiam Anto. de Butr. in cap. cum dilectus, de dol. & contum. Deci. in d. c. conſuluit, colum. iii. & Abb. ibi col. ii. Contrarium, quòd etiã ſine expreſſa prorogatione poſsit ſequenti die iudex pronuntiare ſine alia citatione, tenet Imol. in d. l. de vnoquoq;, & ibi Alex. col. pen. Bal. in l. & poſt edictũ in princ. ff. de iud. Milis in verbo Citatio eſt. Feli. in c. inquiſitionis. §. ad petitionem, col. viii. de accuſat. vbi poſteà limitat, vide ſupra in xxiiii. ampliat. Contra iſtam limitationem tenet Nicell. in lii. Concor. in xc. fall.

Septuageſimò limita, nã iudex poteſt dilationes abbreuiare ſine alia partis citatione, ita tenet Bald. in cap. i. col. i. in fi. de mil. vaſal. qui cont. eſt. Contrarium, Bal. in l. i. col. fi. C. quom. & quan. iud. ſequitur Alex. in d. l. ſi opus. ff. ſolu. matr. Barbat. in appoſt. ad Bald. in l. i. in princ. C. de dilat. & hoc fuit de mente Abb. in cap. cùm ſit Romana. colum. iiii. de appell. vbi tenet, quòd iſtæ abbreuiationes non poſſunt fieri cauſa non cognita, & idem Philip. Franc. ibi colum. ii. & Bart. in l. ii. colũ. i. in fin. & ſequen. ff. de re iud. Nicell. in lii. concor. glo. in prima fall.

Septuageſimoprimò limita in decernendo ſequeſtrũ, qñ debitor eſt ſuſpectus, quia in tali caſu nõ requiritur

pars

parscitatio. Bal.in l. ſi fideiuſſor.§.ſatiſdatum. vbi ẽt Alex.in prin.& Iaſ.col.ii.ff.qui ſatiſd.cog. Abb.in c. ii. in fi.de prohib.ſequ.poſſ.& Alex.in conſi.v.alias vi.incip. Ponderatis his quæ in ſupradicto themate,col.fin. volu.iiii.Idem quando eſt timor ſcandali,vt per Nicel. in lii. concor. in 100. fall.Bene verum eſt, ꝙ ſi non eſſet talis ſuſpitio, non poſſet decerni ſequeſtrum parte non citata,ita tenet Ang.Aret.in l.Imperatores.§.fi.vol.iii. ff.de appel.Card.in cle.i.in xxii.& xxv.q.de ſeq.poſſ. & fruct.Alex.in conſi.ſuprallegato col.fi.vol.iiii.Alexan. & Iaſ.in d.l.ſi ſatiſdatum.& idem voluit Archid. xi. q.i. c.quia res, col.pen.Ioan. And.in regula locupletari, in pen.col.de reg.iur.in mercurialibus.

Septuageſimoſecundò limita, quando officialis conſignat libros per eum tentos ad calculandum quibuſdã aliis ad hoc deputatis,quia illi poſſunt contra illũ officialem ſecundum formam librorum pronuntiare, etiam non citatum.Bart.in l.ii.§.quod ſi de frumentaria.ff. de admini.rer.ad ciu.pert.Paul.de Caſt.in ſæpe alleg.§.vbi decretum,colum.viii.Iaſ.in conſi.cc.col.pen.Card. in d. c.cùm olim,de re iud.& per Alex.in appoſtil.ad Bart.in d.§.quod de frumentaria.Nicell.in lii.concor.in xvi.fal.

Septuageſimotertiò limita,nam exequutor ſententię poteſt ſine alia citatione compellere condemnatum, vt de fructibus ſatisfaciat, in quibus fuerat condemnatus ita tenet Rot.in nou.deciſ. clxxxiii. Milis in verbo Iudex.& in verbo Citari debet quis. Nicel. concord. glo. lii.in cviii. fall.

Septuageſimoquartò limita, nam non debet Rector citari in vnione facta eccleſiæ ſuæ, ita tenet text. & ibi Ioan.And.in glo. in verbo deſenſor,in clemen.li.vna,de reb.eccl.non alien.Rot.in nou.deciſ. ccxxix. & deciſio. cccxlvii. nec ordinarius debet citari. Rip. in reſponſ. xviii.in ii.lib.Feli.in d.c.cum olim,col.vii.de re iud.

Septuageſimoquintò limita in ſententia excommunicationis in qua partis citatio non requiritur. Anto. de Butr. in c. veſtra, col.xli. verſi. nunquid aũt omiſ-

ſis,de cohab.cler.& mul. Milis in verbo Citatio partis requiritur,de quo dic vt dictū eſt in lxvi.ampliatione.

Septuageſimoſextò limita in abſolutione ab excommunicatione,in qua non requiritur partis citatio,quādo excommunicatio lata eſt ex officio, non autem ad inſtantiam alicuius.glo.in cap.excommunicatos.iii.q.i. Deci.in c.qua fronte,col.pen.de appel.& ibi Phil. Frāc. colum. v. Adhuc ſi facta ſit ad inſtantiam partis & ſine partis citatione fiat, abſolutio tenet, licèt pars poſsit appellare,per Ioan.Andr. & Hoſt.in d. cap. qua fronte, colum.i.& ibi Abb.col.iii.in fin.& ſeq.Specu.in titu.de contu.§.fi.ver.ſed pone,& ibi Ioan.And.in addit. Anto. de Butr.in c.debitores,de iure iur.Roman.in ſing.DCII. incip. Tu habes regulam,& in conſi.cccliiii.Deci.in d.c. qua fronte,col.fi.& ibi Philip.Franc.colum. v. Milis in d.verbo Citatio partis non requiritur. Innoc. in c. prudentia,colum.fi.de offi.delega.Nicel.in lii. concor.glo. in xxxiiii.fallen.Felin.in d.c.qualiter & quando,col.vii.

Septuageſimoſeptimò limita in pręceptis factis ſubditis,quia non requiritur partis citatio. Alber.de Roſat. in d.l.de vnoquoque. Nicel.in lii.concord.gl.in lviii.fal.

Septuageſimooctauò limita in collatione beneficii in qua non requiritur citatio. Curt. in tracta. feud. in iiii. parte col.lxxvii.Hipp.in rub.de ptoba. colum. xlv. Nicel.in concor.lii.in fall.lxxxv. Deci.in c.ii.colum.iiii. in iii.limit.de teſti.Rebuff.in tract.nominat.fol lxxvii. Felin.in c.cùm olim colū.ix.de re iud. Fallit, ſi conferatur beneficium,quod ſaltem de facto non vacet, licèt vacet de iure.Hoſt.in c.cum ſecundum,in ii.colū. de præben. Innoc.in c.propoſuit,& in cap. cum noſtris, de conceſſ. præben.Card.in conſi.cxxxii.col.fi.

Contrariū,quòd nō requiratur vocatio partis, Cald. in d.cap.cùm noſtris,quæſtio.xiii.& ibi glo.pen. glo. in ver.conferre.in c.licèt Epiſcopus,de præben.in vi.Inno in c.de multa,de præben.Ioan.And.in d.c.propoſuit,de. conceſſ.præben.Innoc.in c.literas,in ver.conferre. eod. tit. Card. in conſi.lxxv. Pro reſolutione dicendum eſt, quòd

quòd aut poſſeſſor habet coloratã poſſeſsionem,& procedit prima opinio, ſecus ſi ille color retinendi fuiſſet ſine diſponende reſolutus, ita voluit glo. in c. cum noſtris,in glo.pen. de conceſſ.præben.Ioan.And.in c.diuerſitate.eod.tít.Ioan.And.in d.cap.propoſuit.Archid.etiã Compoſtel.in d.c.licèt Epiſcopus,& ibi Philip.Franc.in princ.Lap.alleg.xvi.& ciii.Abb.in c.literas, in vlt. not. de conceſſ. præben.& in cap. cum noſtris, colum. iii. & ſequen.eod.tit.

Septuageſimononò limita in reuocatione inſtrumenti quæ fieret propter vetuſtatem originalis ſcripturæ, vel propter eius amiſsionem,vt not. Bald. in l. adoptio. ff.de adoptio.

Octuageſimò limita, quia quando exemplatio fit ad inſtantiam procuratoris domini,citatio non requiritur. Bald.in authen.ſi quis in aliquo,colum.ſi.C.de eden.

Octuageſimoprimò limita in ceſsione debitoris, q̃a creditor illud nomen debitoris cedere poteſt non citato debitore.Bal.in l.ſi.i.col.C.qui adm.

Octuageſimoſecundò limita,quia non requiritur citatio illorum,qui venire non poſſunt,vel vocari nõ poſſunt ſine periculo.Bal.in l i.in antep.col.ver.extrà quęritur ſtatuto.C. qui admi. Nicell. in lii. concor.glo. in xliiii.& cvi.fall.

Octuageſimotertiò limita ſtante pacto, ꝙ liceat creditori capere poſleſsionem propria authoritate, quia tunc non requiritur citatio.l.iii.C.de pignor. Cuma.in conſi.vii.col.xvii.Nicel.in lii.concord.gloſſ. in lix. fall. niſi in caſu de quo in amplia.liii.

Octuageſimoquartò limita,quia in tenuta danda nõ eſt neceſſe citare emptorem, cui res nondum fuerit tradita.Bal.in l.manifeſtiſsimi.in i.colum.in fin.C.de furt. ver.Attende quia ſæpe.

Octuageſimoquintò limita,quia in proceſſu inquiſitionis nõ citatur inſtigator.Ang.in l.adoptio.ff.de adop

Octuageſimoſextò limita,nam in declaratoria quam facit dominus,quod vult locum eſſe caducitati, non eſt

pars

pars citanda, ita declarat Alex.in conſi. vi. colum. fina. volu.iii.Rom.in conſ.ccxii.colum.i.Rui. in conſi. lxxxi. colum.iii.volu.i.& quando alteri conceditur in emphyteoſim primus non eſt citandus. Roman.in d.conſi.Hippoly.in rub.de probat.colum.xlv. Alexã. in conſi.xliiii. volu.iii.Calcan.in conſi.cxxvi.colum. fi.Felin.in c.cùm olim,colum.vii.de re iud.Grat.in conſi.lxxix col.i.vol. i.Maria.Iun.conſi.cxi.col.ii.volu.ii.Ruin.conſi. 50. colum.iii.& ſeq.volu.i.& conſi.cvi.col.fin. vol ii. & in alia declaratione regulæ, vt ponit Calcan. in conſi.xvi. colum.v.& ſeq.Rebuff.in l.quod iuſsit,in ii.notab. nu.clv. ff.de re iud.Ruin.conſi.50.colum.iiii.vol.i. & conſi. cvi. colum.fi.volu.ii.& conſi.cii.colum.vii.vol. v.vide ſuprà in xxxix.ampliatione.

Octuageſimoſeptimò limita, quia nõ debet citari debitor principalis, quando agitur hypothecaria contra tertios poſſeſſores, ita dicit Alexan.in conſi.lxxxv.col. pen.vol.ii.vide contra hoc Barbat. in conſi. xxviii. colum.ix.vol.i.vide ſupra in ix.limitatione.

Octuageſimooctauò limita, quòd valet examinatio teſtium, etiam quòd pars non ſit citata ad videndum iurari teſtes, quando examinati ſunt teſtes omni exceptiõne maiores. Hipp. in conſi.i.col.fin. Contrarium Ruin. conſi.cvi.col.fi.nu.x.volu.ii.

Octuageſimononò limita, quia cõtumax in vno actu non debet citari in alio actu connexo cum illo in quo fuit contumax. Hipp.in rub.de fideiuſ.col.xliii.

Nonageſimò limita, quia iudex põt pronuntiare, etiã parte non citata, declarando proceſſum nullum, quando conſtat notoriè de incompetentia iudicis. Hipp. in rub. de probat.col.xlv.poſt Domin.in c.ſua,ad fi.de offi. vic. Fel.in c.cauſam quæ,col.i.& ſeq.de reſcr. Oldendorp.in libel.iur.& æquit.fol.cccliii. vide in ampl. xlviii. Item, quando iudex incompetens pronuntiat ſe incompetentem.Nicel.in lii.concor.in xlvi.fall.

Nonageſimoprimò limita in actu pendente à libera voluntate, quia in eo non eſt pars citanda. Alexand. in

conſi,vi.col.fi.volu. iii. vide ſuprà in lxv.limit.Marian. Iun.in conſi.lxxvii.col.xxi.

Nonageſimoſecundò limita in diſpenſatione,in qua pars non eſt citanda. Alex.in conſi.xlv.col.pen.vol. iiii. Nicel.in lii.concord.glo.in liii.fall.

Nonageſimotertiò limita in moderatione penſionis. Rom.ĩ cõſ.ccclxix.ĩ v.q.Caccial.ĩ tract. penſ.in xiiii.q.

Nonageſimoquartò limita,quando quis eſt abſens ex propria culpa,quia,licèt ſit vnus de vniuerſitate, tamen non eſt citandus ad actus faciendos per vniuerſitatem. Bart.in l. omnes populi.colum.iii.ff.de iuſt.& iur. Abb. in c.cum omnes,& ibi Fel.col.xv.de conſt.

Nonageſimoquintò limita, quia non vocatur dominus quando communitas ſui caſtri vel villæ vult congregari pro imponenda talea ſiue collecta pro ſatisfactione debiti communis.Guid.Papę q.DCXXXI.

Nonageſimoſextò limita in permutatione, quæ fit de benefitio iuris patronatus,quę poteſt fieri etiam non vocato patrono. Rot.in nou.deciſ.cccvii.& Deciſ.Tholoſ.cvii.& ibi Apoſtil.

Nonageſimoſeptimò limita, nam teſtis vt faciat probationem, eſt neceſſe,quòd veniat ad depoſitionem citatus, ita ponit Deciſ. Tholoſ. & ibi appoſtil. deciſio. ccclxxxiiii.Nicel.in lii.concor.in fal.cii.

Nonageſimooctauò limita, quãdo pignora iudicialia exponuntur venalia,& vendũtur,vt not.Alber. in l.creditor.C.de diſtr.pign.Deciſ.Neap. ccclviii.

Nonageſimononò limita in ceſsione bonorum facta citatis aliquibus creditoribus apparentibus,quia operatur quòad non apparentes & non citatos. Guid. Papæ in conſi.cxxiiii.

Cẽteſimò limita in ꝓrogatione fataliũ.Calc.cõſ.xvi. col.vi.vide Rot.diſtinguentẽ in deciſ.Caſſad. vii.in apoſtil. in fi.& Lanfrã.de Oriano ĩ tract.de arbit.in i.ꝑte in fi.nu.liiii.Idẽ in ꝓrogatione cõpromiſsi vlt.díe,vt ꝑ Nicel.ĩ lii. cõcor.ĩ vii.fal.Alex.ĩ cõſ.xxiiii.col.fi.vol.i.

Centeſimoprimò limita, quia non citatur pars quæ habuit

habuit inſtrumentum à notario, quando altera pars petit corrigi errorem. Calcan. in conſi. lxix. col. pen.

Centeſimoſecũdò limita, quando prętor incipit à pręcepto vel ꝓhibitione, in quibus caſibus põt ita ꝓcedere idem Calcan. in cõſ. lxxxii. col. fi. Nicel. in lii. cõcor. glo. xlii. fall. Feli. in c. cũ olim, col vii. de re iud.

Centeſimotertiò limita etiã in vnione, quã Papa mandat fieri vocatis vocandis, quia nõ eſt facienda citatio de priore vel pręlato illius eccleſiæ cui ſit vnio. Calcan. ipſe in conſi. cx vide ſuprà lxxiii. limit.

Centeſimoquartò limita, qñ ſi fieret citatio, ſequeretur impunitas criminis. Domi. in c. i. §. fi. de homic. in vi. Feli. in c. cũ non ab homine, col. peñ. de iudic.

Centeſimoquintò limita in eo qui culpa vel cõtumacia eſt notatus, quia nõ debet citari. Inno. in c. ex literis, de exceſſ. pręlat. Archi. in c. caueant, in prin. iiii. q. ix. Fel. in c. quoniam frequenter, col. viii. vt lit. non conteſt.

Centeſimoſextò limita, quia teſtes ſuper morte põt iudex ex officio recipere nemine citato. Bal. in d. c. quoniã frequenter. §. porrò vbi Feli. col. fi. Nicel. in lii. concord. in lii. fall.

Centeſimoſeptimò limita, quando iudex mãdaſſet alicui litem conteſtari, & ille non facta conteſtatione ꝑlitis receſsiſſet, quia contra eum poterit procedi ad primum decretum, etiam non facta alia citatione. Fel. in c. qm cõtra, col. viii. de ꝓbat. poſt Bar. in auth. atqui ſemel, col. fi. ver. Quid ſi reus. C. quom. & quand. iud. Nicel. in lii. concor. glo. in xxxi. fallen.

Centeſimooctauò limita, nã in confirmatione nõ requiritur citatio. Guid. Pap. in ſing. ccccxxvii.

Cẽteſimononò limita, qñ iudex ꝓnũtiat in vltimo die termini. Hip. in ſing. ccccxxiii. vide Nicel. in lii. cõcor. in iii. fall. & fall. vi. limita, vt in xxxvii. & xlvi. fall.

Decimo & cẽteſimò limita, quia nõ fit citatio, qñ deputatur tutor vel curator. Nicel. vbi ſuprà fall. xiii.

Vndecimo & centeſimò limita, vt per dictum Nicel. in xxix. fall. & fal. xxxii.

Duodecimo & centeſimò limita, vt per Rot.in antiq. deciſ.625.& in nou.deciſ.cccclxxvi.Nicel.in lii.concor. gl.in liiii.fall.Itē limita,vt ꝑ Nicel.in lvii.fall.Itē limita vt in fall.lxii.lxiii.lxxix.lxxx.lxxxiii. item in fall. cxii.

Decimotertio & cēteſimò limita,vt in deciſ. Bellam. DCXVIII.Staph.de lit.grat.& iuſt.char. cxiiii.

Decimoquartò & cēteſimò limita,quādo examinatur teſtis valde dignus. Rebuff.in concord.fol.clxi.

Decimoquinto & cēteſimo limita, qñ iudex dat licentiā notario corrigēdi errorē ſuū.Beltr.in cōſ.cxli.vol.ii.

Decimoſextò & cēteſimo limita, qñ ſuperior auocat cauſam ab inferiore, Rebuff. in l. quod iuſsit.ii.notab. nu.lxxxii.ff.de re iud.

Decimoſeptimo & cēteſimò in interinatione literarum regiarū.Rebuff.citato loco in ii.notab.nu.lxxxiii.

Decimooctauo & cēteſimò limita,qñ citatus in oībus actibus,fuit in oībus cōtumax,& nunq̄ cōparuit,qa non eſt citādus ad ſentētiā.Afflict.ſuꝑ cōſt.fol.cxcvi.col.iiii.

Decimonono & cēteſimò limita,ſi occultat ſe citatus, quia non eſt opus citatione. Afflict.præcitato loco.

Vigeſimo & cēteſimò limita ſi habilitatur filia in præiudicium agnatorum ad ſucceſsionem feudi à principe. Pariſ.in conſi.iiii.col fi.volu.i.

Vigeſimoprimo & cēteſimò limita,vbi pars petiit aſſociationē familię poteſtatis,quia vult accipere poſſeſsionē,quam propria authoritate capere poterat.Grat.conſil.xxxvii.col.fi.volu.i.

Vigeſimoſecūdo & cēteſimò limita,qa actus nullus defectu citationis, intelligitur nullus volēte eo cuius fauore citatio requirebatur,nō tñ alius eo volēte pōt talē nullitatē deducere. Ruin.conſi.lxxxix. col.fi. volu.v.

Vigeſimotertio & cēteſimò limita, nā officialis ciuis ēt non citatus condemnari pōt.Boer.deciſ.ix.nu.x.& xi.

Vigeſimoquarto & cēteſimò limita in prorogatione cōpromiſsi facta ꝑ arbitrū,vt dicit Bal.in l.i.ver.Quęro an interlocutoria.C.de ſenten.ex peric.recit.Alex.in cōſi. xxxiiii.col.fi.in ver.Et i idem videtur in effectu.

Libri Primi Finis.

CONCLVSIONVM REGVLARVM, ET Communium opinionum,

EXCELLENTISS. IVRISCON. IACOBI PHILIPPI PORTII IMOLENSIS.

Liber Secundus.

CONCLVSIO I.

ARGVMENTVM.

Donatio inter coniuges an iuramento firmetur.

QVOD DONATIO inter virũ & vxorem firmetur iuramento tenuit Guilel. de Cun. in l. ſed ſi poſſeſſori. §. itẽ ſi iurauero. ff. de iureiur. idẽ tenuerũt Nicol. & Bart. in l. Seius & Augerius. ff. ad leg. Falc. Io. And. & Io. de Lign. in clem. Romani, de iureiur. Bart. in l. ſi quis pro eo, in fin. princ. ff. ad leg. Falc. Bal. in lectura antiqua in l. i. ff. de donat. inter virũ & vxo. Fed. de Senis in conſi. cxl. incip. Punctus, quondã talis matrimonio. Bal. & Iaſ. in reper. l. ii. col. xlvii. ver.

quoniam prędicta.ff.de iure iur.& in conſi.ccccxxx.volu.i.incip.Ad euidentiam. Ant.de But.in c.cum contingat,in tertio caſu,in fi.& ibi Imol.colum.xc. & ſeq. vbi & Card.Abb.in conſi.xcv. incip. Factum ſic proponitur, quædam domina.volu.ii.Imol.in l.ſi quis inquilinorũ.§.fi.ff.de leg.i.& ibi Raph.Cuma.in l. Si quis pro eo.ff. de fideiuſſ.Paul.de Caſt.Iaſ.& Doct.in l.pacta quæ contra.C.de pact.Paul.de Caſt.in conſi.lxxv.incip. Notandum eſt ꝙ prædictum ſtatutum.in ii.vol.Rom. in conſi. xliii.incip.Ex pręnarrato themate,& conſi.ccxciii.inci. Præſuppoſito quòd dictum legatum.Alex.in conſi. viii. volu.ii.colum.i.in fin.& in conſi.clvii.in pen.colum.volu.ii.'& in conſi. lxxiiii.colum.ii.& ſeq. Corn. in conſi. cxviii.in princ.volu.iii.& in conſi.cviii.volu. iiii. Guid. Papæ in conſi.cciiii.& in conſi.ccxxxviii.Caſſan. in cõſi. ii.Alex.in conſi.vii.volu.vi.colum.i.& ſeq.Abb.in c. fin. in ii.colum.de dona.inter vir. & vxo. Deci. in conſi.ccii. & in conſi.ccxl. Barbat.in conſi. lix. colum. fin. volu. ii. Petr.de Anch.in conſi.cccvii.incip.Nulli dubium.Alexan.in conſi.clxxxii.col.ii.volu.vi.Ioan.Crot.in l. Frater à fratre.col.xvi.ff.de condi.indeb.Hippoly.in pract. §.ii.colum.ix.Guid.Papæ conſi.cxc.Capel.tholoſ.& ibi Apoſtil.deciſ.cclxi.& in conſi.xxxi.Rip.in iiii.reſpon.in iii.lib.& reſponſ.vi.& in xvii.reſpon.in iii. lib. Beltran. in conſi.xlv.col.i.vol.i.& in conſi clxiii. colum.i. vol.ii. & in conſi.ccxxxii.volu.ii.vbi dicit iſtam ✻ magis cõmunem opi.& in conſil. cciiii.colum.iii. vbi idem dicit volu.iii. Amplia,vt etiam dos marito poſsit donari cum iuramento.Beltran. in conſi.ccviii. colum. iii. volu. iii. Hiſpa.in rub.de donat.inter vir.& vxo.fol.xlix.col.iiii. & ſeq.Pariſ.in conſi.xxxiii.colum.ii.& v.& cõſi.lxxxvi. col.vii.vbi dicit iſtam commu.opi.vol.iii.

Contrarium,quòd immo non firmetur iuramento,'tenet Bart.in d.l.i ff.de donat.inter.vir.& vxo. & ibi Fulg. & Sali.Bal.in l.ſi quis inquilinos.§.fi.ff.de leg.i.Sali.in l.cum multæ.C.de donat.ante nup. Bald.in c. cum contingat,col. pen.de iure iur. Card.in clę.i. §.porrò. col.i.

de iure

de iureiur. Bald.in conſi.xxix.volumi.iii. Ang. in d.l.ſi quis pro eo,in princ.ff.de fideiuſſ. Guil. de Montelaud. in cle.i.de iureiur.Henr.Bohic in c.fina.de donat. inter vir.& vx. Rip.in rub.de iureiur in i.cōclu.Card.Alexā. in d.cap.ſi.in ii.colum.Soci.in conſi.lxv.colum.vi.& ſeq. & in conſi.lx·colum.v.Bald. in conſi.xxviii. volu.i. & in conſi.cccxcviii.vol.i.& in conſi.ccxciiii.volu. iii. Paul. de Caſt.in conſi.cxciii.incip.caſus præſuppoſito volu.ii. Caſſa.in conſuet.fol.clxxv.col.i.& ſeq.Rui.conſi.cxxx. col.ii.volu.i.

Tenendo primam opin. quæ videtur magis * cōmunis,eam limita, vt procedat in vera donatione & propria,non autem in confeſsione dotis receptæ, quia talis confeſsio non firmatur iuramento.Bart. in l. cum quis decedens.§.Titia.ff.de leg.iii.Cyn.in l.i.circa ſi.in verſi. Sed pone quod teſtator.C.de ſacroſanct.eccl.Bal. in l.i. colum.iiii.ver.ex præd.C.de inoffi.donat.Soci. in conſi. lxv.colum.viii.ver.Sed tamen,& in conſi.lxvi.colum.vi. & in l.i.colum.xxi.ff.ſolut.matri.ver.ii.conclu.ſit.Rom. in conſ.xliiii.colum.ii & in conſi.cclv.Ioan.Crot.in l.ſi conſtante.colum.xlix.ff ſolut.matri. Deci.in conſi.ccii. col.ii.Franc.Curt.in conſi.xcv.col.i.Caſſan. in conſuet fol.clxvi.colū.iii.Nicol.concord.Bart.xlii. Pariſ. conſil lxxxvi nu.xlvii.volu.iii.&conſi.xxxvi. col. i. vbi etiam ampliat,ſiue confiteatur maritus ſiue eius pater. & col. ii.in ſi.idem in conſi.liiii.colum. iiii. volu.i. Ruin. cōſil. cxxx.colum.ii.volu.i.& conſi.cxxxv.colum.v. vol.eo.& conſi.clxix.col.ſi.vol.ii.& conſi.cxxxii.colum.ii.vol. iiii. & conſi.cxxxvii.colum. pen.volu.eo. Gramma. deciſio. lxxxix. Contrarium,Ang.in l.pen.§.mulier.ff.ſolut.matri. Pet. de Anch. in conſi.cccvii. incip. Nulli dubium. Corn.in conſi.cclxxxiiii.colum.ſi.volu.i. & in conſi.xli. col.ſi.volu.iii.& in conſi.ciiii.colū.ii.volu.ii. & in conſi. cviii.volu.iiii.Guid.Papæ.in conſi.cciiii.

Confeſſio dotis recepta.

Tenendo tamen primam opi.quæ videtur eſſe * magis communis,eam limita & declara, quòd confeſsio dotis non firmatur iuramento aſſertorio. Caſſa. in cōſuet.

fol.clxvi.col.iii.Gozad.in conſi.xxviii.col.ii. iiii. & vi. ſecus ſi iuramentum fuerit promiſſorium, vel confirmatorum. ita notabiliter declarat Imol. in c. cum contingat,colum.xci.ver.Sed aduerte.de iureiur. Aret. qui pleniſsimè declarat in conſi.lxxiiii.col.ii.& ſeq. Barbat. in conſi.lix.col.fi.volu.ii.Hiſp.in d.rub. de donat. inter virum & vxorem fol.50. colum. i. Ripa in xvii. reſponſ. volu.iii.Ruin.conſi. cxc. colum.iii.volu.i. & conſi. lxx. colum.pen.volu.iii.Soc.in conſi. lxi. in iii. colum. & in conſi. lxvii. colum. vii. Bald. Nouel. in tract. doc.in x. parte,colum.iiii.in fin. & ſeq. Alexand. in l.ſi donatione,colum.ii.in fin. & ſequen.C.de colla. Franc. Curt. in conſi.xcv.colum.i.Deci.in conſi. ccii. col. vi. Gozad. in conſi.xlii.colum.iii. Beltrand.in conſi.xiiii. col. pen. volumi.iii.& ratio eſt, quia ſtante tali iuramento promiſſorio & confirmatorio adiecto poſt aſſertorium iuramentum non poteſt opponi de ſimulatione. Alexand. Aret.& Iaſo.in l.nemo poteſt.ff.de legat.i. per Franciſ. Curt.in conſi.cviii.colum.iii.& in conſi. cx. colum. vii. Socin. in conſi. lxxxii. colum. i. volumi. iii. Gozad. in conſi.lxviii.colum.iii.Pariſ. conſi.iii.volu.iiii. Marian. Iun. conſi. xlix.colum.iii. in fin. Aymo in conſi. lxxxi. Ruin.in conſi.clxxxix.colum.fin.volu.i.declara, vt per Ruin.conſi.cxxxviii.colum.ii.& fi.volumi.i. & omnino conſi.cxlii.colum.ii.volu.eod.& conſi.cxxvi.colum. fin. volu. iii. & conſi.cliiii.colum.ii.volu. v. iſtud vltimum declara,vt per Soci.in conſi.xxvii. colum. vi. volu. iiii. Pariſ. conſi.liii.colum.iiii. & ſeq. volu. primo & conſil. liiii.colum.ii.& conſi.lv.colum.fi.vol.i.vbi remiſsiones facit.& vide quod not.in ſimili in conſi.cxix. colum. pe. Franc.Curt.immo ſtante iuramento aſſertorio & lapſis temporibus ad opponendam dotis exceptionem, ꝙ confeſsio præiudicet marito & eius hæredibus, tenet Socin. in conſi.lxxxii.col.i.vol.iii.& in conſ.cxxii.col.iiii.vol. eo.refert & ſequitur Dec.in cõſ DXXXVI.col.iii. nõ autẽ creditoribus.Gozad.in cõſ.xxviii.col.v.& vi.Limita,niſi cõfeſsio habeat cõiecturas.Soc.ĩ cõſ.cxxii.col.iii.vol.eo.

Limita

Limita ſcđo ſi bis fuerit iuratũ,idē Soc.in cōſ.cxxii.col. iiii.vol.iii.Sublimita in cōfeſsione facta in inſtrō guarē tigiato ſcđm.Soc.i cōſ.clii.col.iiii.vol.iii.Goza. in cōſi. xxviii.col.ii.& v.vbi in v.col.tenet cōtrariũ.Soc.i l.i.col. xxiii.ver.ex qbus.ff.ſol.mat.Limita ꝙ donatio iter virũ & vx.cōfirmatur iuramēto,vt ꝑcedat qñ donās p̄decedit nō ſi p̄decedat donatarius.Dec.i cōſ.xl.& DXXXVI. col.ii. Pariſ.cōſ.lxxxvi.col.pe.vol.iii. & rō eſt, qa donatio inter vir.& vx.recepit iſtam conditionē,ſi donās prædecedat, vt in l. à marito. C. de donat.inter vir. & vx. iuramentũ aũt recipit eas cōditiones,quas principalis actus recipit ſuper quo interponitur.l.fin.C.de non num. pecu. Iſta limitatio Decii eſſet mirabilis, ſi eſſet vera, ſed non puto ipſam verã,quam reprobat Aymo in conſi.cv. Nam in primis vera eſt opin. vt ſuprà viſum eſt, quòd donatio inter vir.& vxor.firmetur iuramento,nec vllus Doct.hoc exigit, quod donans prædecedat,cum præſupponant omnes firmatã tũc irreuocabiliter donationē,& ſcđm iſtam opinionē donatio non eſſet irreuocabiliter firmata.Prætereà iſto caſu iuramētum parum vel nihil operaretur,cum etiam ſine iuramento donatio firmaretur morte donantis, & retrotraheretur ad tempus celebratæ donationis,vel quò ad dominum & fructus quò ad veram opin. vel quò ad fructus tantùm ſecundum aliam, iuxta gl.in l. donationes quas parentes. C. de donat.inter vir.& vxor.& ponit.Iaſ.in repet.l. ſi is qui pro emptore.ff.de vſucap.col.xxxiiii.

Tertiò in caſu quando vxor cui facta eſt donatio prædeceſſerit,ꝙ donatio firmetur iuramento cōſuluit in terminis Barbat in cōſ.lix.col.pe.& fi.vol.ii.& in eodē caſu conſuluit Soc.in conſi.lxi.col.iii.vbi præſupponit quòd vxor prædeceſsiſſet, vt in puncto præſupponebatur,& tamen tenet, quòd ſi fuiſſet iuramentum promiſſorium vel confirmatorium, fuiſſet donatio confirmata, ſed quia fuerat iuramentum aſſertorium,ideo non confirmatur, & hoc expreſſe voluit Bald. Nouel. in tracta. dot. in decima parte in quarta colum. in fin. Vbi

dicit,

dicit, ꝙ donatio inter virum & vxorem confirmata iuramento, non exigit aliam confirmationem per mortẽ donantis, etiam ſi ille non prædecedat, & hoc dicit * cõmuniter teneri. Hoc etiam ſentit Paul. de Caſt. in donatione, inter patrem & filium in conſi. cccxlv. incip. Circa bona. vol. i. colũ. iii. vbi ſentit, quòd ſi donatio potuiſſet confirmari iuramento, fuiſſet cõfirmata, etiam quòd donatarius prædeceſsiſſet, vt fuit in caſu ſuo, & hoc ipſe atteſtatur col. ii.

Quartò aſſumptum iſtud quòd donatio inter virum & vxorem habeat iſtam conditionem, ſi prædecedat donans, non eſt verum in donatione quæ à principio valet, vt eſt videre in omnibus caſibus in quibus donatio inter virum & vxorem valet, quorum plures enumerat Alexan. in conſi. cliii. volu. vi. colum. ii. Iaſ. in d. l. ſi is qui pro emptore, col. xxiiii. ff. de vſucap. Lancel. Deci. in l. vxori. ff. de vſuf. leg. per Alex. in l. ſi conſtante. §. fine. ff. ſolut. matri. ſed procedit, quoniam donatio non valet à principio, & tunc expectat confirmationem per mortẽ donantis, & ita loquitur text. in d. l. à marito. C. de donat. inter virum & vx. in l. ii. eo. tit. Sed nos ſumus in donatione quæ à principio valet, ideo nullam extrinſecam recipit conditionem.

Quintò etiam in eo quod dicit Decius quòd iuramentum recipit illas cõditiones quæ inſunt actui ſuper quo imponitur. l. fi. C. de non nume. pecu. malè loquitur, quia hoc aſſumptum nõ eſt verum, vt per Iaſ. in l. ſi pecuniã, in princip. col. fi. ff. de condit. cauſ. dat. vbi reſpondet ad d. l. fi. & idem facit ipſe Iaſ. in l. ſi côuenerit, col. ii. & iii. ff. de iuriſd. omnium iud. & Alex. in l. ſtipulationes non diuidũtur, col. viii. & ſeq. ff. de verb. oblig. vbi etiam reſpond. ad d. l. fi. & in terminis Alex. in conſi. xxxvii. col. vi. vol. ii. dicit, quòd licèt in cõtrariam partẽ quam ipſe tenet in dicto conſi. eſſet factum arg. in contrarium in iii. col. illius conſilii, ꝙ iuramentum recipit illas conditiones quæ inſunt actui ſuper quo interponitur per tex. in d. l. fi. C. de non nume. pecu. tamen in vi. col. tenet contrarium,

trarium,& reſpondet ad d.l.fi.vt ibi per eum.

Sextò limita principaliter, quòd donatio facta inter coniuges Iudæos non firmatur iuramento,vt per Soc.in conſi.lxv.colum.antepe.in fi. ver.poſtremò,& cõſi. lxvi. col.pen.ver.poſtremò.Corn.in conſi.clxiii.volu.i. & in conſi. xxxvii.volu.iiii. colum.iii. fundamentum tamen iſtius limitationis eſt, quia virtus iuramenti non operatur in iudæo,vt ait Bald.in c.i.§. Item ſacramenta, in titu.de pac.iura.firmand.Rom.in conſi.clv.Soc.in conſi. clv.Soc.in conſi.clxx.colum.fi.Georg. Nat. in repert.c. quanuis,de pact.in vi.colum.v.Ioã.Crot.in l. ſtipulatio hoc modo concepta,colum.xv.ff.de verb.obliga. Soc.in conſi.cxix.col.v.volu.iiii.Corn.in l.pactum quod dotali,colum.ii.in vi.limit.C.de colla.Ruin. conſi. clix. col. pen. & fin.volu.v. Sed iſta limitatio non videtur vera, quia aſſumptũ eius eſt falſum, quòd Iudæus non aſtringatur vinculo iuramenti,vt ſentit Bald.in dicto §.Item ſacramenta, in vltimis verbis, & Roman. in l. qui ſuperſtitis.ff.de acquir.hæred. in l.pactum. colum. v. in ii. limit. C.de coll. Imol. in conſi. i. colum. iii. Barbat. in conſil. xv. colum.ii.volu.primo.Deci.in dicta l.pactum quod dotali.colum. iiii. in ix. limita. & ponunt docto. maximè Moder. in l. ait prætor.§. Iurari.ff. de iureiur. & Bart. & Iaſo. in rub.ff. de iuſti. & iur. Marcus Anto. Bauer.in tract.de iureiur.colum.xxviii.& ſequen. Iaſo. in dicta authen.ſacramenta puberum, colum.xvii.C. ſi aduerſ. vendit. Felin. in cap. cum ſit generale, colum. vii.de for.compet. col. fina.in fin. de iudic. Vide omnino Tiraquel. de primogenit. nume. xxvi. Feli. in conſi. xxx.tenet donationem inter coniuges Iudæos firmari iuramento, & ipſos teneri ad obſeruantiam iuramenti per totum.

Septimò limita interueniente traditione & non aliter,vt per Guid. in conſil. lxiii. Vel aliquid quod loco traditionis interueniat,quod Doct.exemplificant etiã in confeſſione,glo. in l.ii. in gloſſ.i. C.de dot. caut. non num.& ibi Bart.& Salic. qui diſputant,& Bart. in l. Pa-

piniauus.

pinianus.ff.de donatio. int. vir.& vxor. latiſsimè Pariſ. conſi.cxxviii.colum.i.& ſeq.volu.i.

Seruetur ordo limit.

Octauò limita in iuramento promiſſorio,ſecus in aſſertorio.Rip.in xvii. reſponſ.in iii.lib.

CONCLVSIO II.

ARGVMENTVM.

Donatio inter patrem & filium an iuramento firmetur.

DONATIO inter patrem & filium firmatur iuramento,vt tenet Bal.in l.ii. colum. xlvii. ver.ſed cõtrarium.ff.de iureiur.in l. iii. circa fi.C.de vſucap.pro donat.Rom.& Alex.in l. ſi donatione,col.iii.C.de coll.Aret.in l.placet. ff. de acqui.hæred.Rom.in repet.rub.de iureiur.in iii.qõ. Ioan. And.in add.Specu in tit. de teſta.§.i.in ii. char.in fin.in verb.dominus Vbertus.Iaſ.in l.frater à fratre col.pen.& fi.in lect.ff.de condi.indeb.& in repet.col.fi.Bal.in conſ. ccccxxx.incip.Ad euidentiam.vol.i.Alexã. in conſi.viii. vol.ii.& in conſi.xx.col.i.vol.iii.& in conſ.clvii. col. fin. volu ii.Aret.in conſi.lxxvii.col.pe.& in conſi.lxxi.col.fi. & in conſi.xvii.col.iii.in fi.Alex.in conſi.ccxvii. vol. vi. col.i.& in conſi.clii.col.ii.vol. eo. Soc.in conſi.xci. col. iiii.Deci.in conſi.ccxxx.colum.i.Iaſ.in conſi.cxviii. vol. iiii.Corn.in conſi.cccvi.col.ii.volu.iii.Ioan.Ant.in cõſil.cxxx. Ioan. Crot.in d. l. frater à fratre, colum.xvi.& ſeq. Caſſan.in conſi.ix.colum.v. & ſeq. vbi limit. Rip. in iii.lib.in v. reſponſ. Socin.in conſi.cxviii.volumi. iii. Guid.Papæ conſi.cxlvi.Capel. tholoſ.vbi Apoſtoll.deciſ.cclxi.Gual.in ii.cautel.in tit.de lib. inſti.tenet iſtam eſſe * communem opi. quòd donatio patris in filium firmetur iuramento.Aymo conſi.xx.col.i. vbi dicit com

munem, & idem dicit Grat.conſi.vii.col.i. in fi. Maria. Iun.conſi.lxvii.colum.fina.volu.ii.& conſi.clxv.eo. vol. Et ſimiliter donatio filii in patrem firmatur iuramento.Beltrand.in conſi.clxxiiii.colum.i.volu.iiii.& in cõſil.cviii.colum.i.in fin.& in conſi.cxxxviii.colũ. ii. eod. vol.& in conſi.cciii.vol.vii.& in conſi.ccvi.col. iiii. vol. i.& in conſi.clxxiii volu.i. colum. ii. & in conſi. xxvii. colum.i.volu.eo.& in conſi.clix.volu.ii.& in conſi. cliii. colum.pe.eo.volu.& in conſi.ccxxxiii.vol.ii.col.ii. & in conſi.ccxxxvi.& in conſi.xix.volu.iii.col. fi. & in conſi. xcvii.colum.ii.& in conſi.cxx. colum.ii. eod. volu. & in conſi.cxl.col.fi.& in conſi.clxi.colum.iii.in fi.& in conſi. cxc.col.fi.& in conſi.cciii.col.antepe. & in conſi. ccviii. col.iiii.eod. volu. iii. vbi dicit communem, & in conſi, cxcviii.volu.ii.iſtam partem dicit communem Deci. in conſi. DCXXXI. & in conſi. DCLXXXIX. Beltrand. in conſi. xlvii.colum.i.volu.ii.& in conſi. cclxxiiii.colum.i. volu.iii & in conſi.cxxvii. volu.ii. in nouis, & in antiquis conſi.xxxv. volu.iiii.Caſſan.in conſi.vii.colũ. v. & ſeq. vbi limit. Pariſ. in conſi. liii.colum.i.volumi.i. vbi dicit iſtam communem, & conſi. ii.colum. i. volu.iii. & conſil.lxiii. colum. iii.eod. volu. Aymo in conſi. cii. Grat. conſi.lxiii.colum.iii volumi.ii.vbi dicit communem, & conſi.lxxxvi. colum. iiii. in fin. volu. ii. Ruin. in conſi. xcvi. colum.iii.volumi.v.& idem in omni alio tractatu inter patrem & filium.Guid.Pap.in conſi.lxxxi.

Contrarium, quòd non firmatur iuramento, tenuit Bald.in cap. cum contingat, colum.fina.in fin. de iureiur. & in conſi. incip. Quæritur an donatio. Paulus de Caſt. in conſi. cccxlv. incip. circa bona,volumi.i. Fulg. in conſi. cxcix. Corn. in conſi.ix. volumi.ii. & in conſi. ccxxxviii.volumi.primo.& in conſi.cviii.volumi. iiii. in princ.& in conſi.cclxxiii.colum.pen.eod.volumi. Prima tamen opin. videtur eſſe ✱ magis communis, quam limit. vt per Decium in conſil. DCXXXI.

Sed tenendo ſecundam partem, quòd non firmetur iuramento, declara tamen quòd metu periurii

donans

donans debet non contrauenire, ſecundum Fulg. in d. conſi.cxcix.& Corn.in conſi.ix.vol.ii.col.ii. & in conſi. ccxxxviii.volu.i.col.pen. An donatio facta filio ſpurio confirmetur iuramento. Ruin.conſi.clxxix.col.i. & ſeq. & per totum, volu.i. & conſi.lxix.col.v.& ſeq. volu.iii. Limita vt per ipſum conſi.lxvii.col.vi.vol. v.

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Papa ſi in confirmatione ſtatutorum excipiat ſtatuta contra libertatem Eccleſiæ, an confirmaſſe ſtatuta aliàs iniuſta atque inualida cenſeatur,

FVIT dictum Bal.in c.i.in princ. per quos, fiat inueſt.quòd ſi Papa in confirmatione excipiat ſtatuta contra libertatem eccleſiæ,omnia alia ſtatuta aliàs iniuſta & inualida cēſentur confirmata, & iſtam opi. ſequitur Corn.in conſi.ix.colum.fin.volu.iii.& in conſi. lii.colum.fin.volu.iiii.Iaſ.in l.fi.in fi.ff.quod quiſque iuris.Caſſan.in conſi.iii.Rui.conſi.ciiii.col.iiii.vol. iii. & conſi.100.col.v.& cxliii.colum.iiii.eod.volu. & cōſi. lx. colum.iii.vol.iiii. Et pro iſta opi.facit text. in c. qui ad agendum.§.i.& ibi Domin.& alii not.de procur.in vi. & facit quod not.Deci.in l.i.colum.pen.ff.de reg.iur. Fel. ex mente Rotæ in c.ſuper literis, colum. vii. de reſcrip. Rui.in conſi.cxc.col.iii.volu.i.

Contrarium, ꝙ talis exceptio non confirmet, vide quod not. Aym. conſi.iii.colum. iii. allegando conſil. Paul. Caſt. Maria.Iun.conſi.50.colum.iii.volu.ii. Rui. conſi.xxxvi.colum.i. in fin. volu.i. ſtatuta aliàs iniuſta, tenet Aret.in conſi. viii.& in l.quod ſeruus.ff.de acqui. poſſeſſ.Alexan.in conſi.50.colum.fin.volu.vi. per Ioan.

Anto.

Ant. Alexan.in conſi.50.col.fi.Aret.& Claud.in l.legata inutiliter.ff.de adimendis legat. Alex.in cõſi.xxxviii. colum.pen.volu.iiii.Fel.in c.ex parte, col. xxi.de reſcr. Pariſ.conſi.xix.col.i.volu.i.& conſi.xxxiii.col. ix. volu. iii. Ruin.conſi.cxxix.volu.iiii.colum.ii. Et facit, nã exceptio non facit, ꝙ generalis diſpoſitio comprehendat ea quæ aliàs non comprehenderentur,non appoſita exceptione. Beltrand. in conſi.lxxxvi.volumi.iii. Grat. in conſi.xxxiii.col.i.volu.i.& in conſi.cxiiii.col.fi.eo.volu. Ruin.conſi.ciii.volu.iii.col.ix.Vide omnino Cagnol.in l.i.nu.xxix.& pluribus.ſeq.ff.de reg.iur.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Teſtator inſtituta filia in re certa,inſtituit deinde filium cui ſubſtituit,ſi ſine liberis decedat: an ſit locus ſubſtitutioni, ſi filius ipſe moriatur ſuperſtite filia , an uerò ſubſtitutionis conditio defeciſſe dicatur ?

EST NON modica inter Doct. dubitatio, an ſcilicet ſi teſtator inſtituta in re certa ſua filia legitima & naturali inſtituat filium maſculum legitimum,& naturalem, cui ſubſtituat, ſi ſine liberis decedat, an ſit locus ſubſtitutioni,ſi filius maſculus moriatur relicta filia,an verò dicatur defeciſſe conditio ſubſtitutionis?in qua quęſt.Raph. in l.i.C.de condit. inſert. tenuit ꝙ ſit locus ſubſtitutioni,& quod neptis ex filio non faciat deficere conditionem ſubſtitutionis, & ſecundum iſtam opi.conſuluit Paul.de Caſt.prout ipſe refert in d. l.i.C.de condi.inſert.& cum eo conſuluerunt totum cõſilium Florentinum & omnes aduocati curiæ Rom. qui erant plures,& ſolemnes viri,& ita Paul.de Caſt.conſu

luit

luit in conſi.lviii.volu. i. incip. Viſo dicto teſtamento, & idem in conſi.ccccx.volu.ii.incip.Caſus iſte frequente-,licèt ibi poſteà finaliter diſtinguāt,vt infrà dicetur, Fulg.in conſi.xviii.& in conſi.xxxviii.Iaſo.in conſi. cxl. volu.ii.vbi in antepe.col. dicit iſtam eſſe * communē opin.& in conſi.cxli.volu.ii.Curt in conſi.xl.Alexan.in conſi.xlviii.volu.iiii.Deci.in conſi.xviiii.Franc. curt. in conſi.xi.colum.antep.& ſeq.Guid.Pap.q.cccclxxxv.Calcan.in conſi.xlviiii.col.vi.Guald.cautela xvii. in ſubſt. Franc.Curt.in conſi.iii.col.vi.& ſeq.Socin.in conſi.lxiii. col.ix.vol.iii.Calcan.in conſi. xlvii.col. iii. & col. fin.in ſubſcript.Soc.in conſi.xciiii.col.ii.volu. iiii. & in conſi. vi.volu.iii.& in conſi.xiiii.eo.volu Deci.in conſi. DXLV. colum.ii.& in conſi.cccclxxx.& in conſi.ccccxcv. colū i. & ſeq.in i.dubio,& in conſi.DXIIII.vbi dicit iſtam communem.Cuma.in conſi.cxvii.in princ.Iſtam etiam opin. tenet Curt.conſi.lii.Grat.conſi.liii.col.i.volu.ii. & cōſi. liiii. colum. iiii. eod volu.vbi dicit iſtam communem. Ruin.conſi.xciii.col.iii.volu.ii.& conſi.cxlviii. colum.i. & ſeq.volu.ii.& conſi.clxxx.colum.vi. volu. ii. & conſi. cli.colum.vii.& conſi.cliiii.colum.i. vbi dicit communē, & conſi.clxi.colum.iiii.& clxxviii. colum. v. eod. volu. iſtam partē limita,vt per Ruin.conſ.cliii.colū.vii.vol.ii. Amplia iſtam partem etiam ſi excluſio filiæ fœminę nō cauſaretur immediatè à diſpoſitione patris,ſed à ſtatuto. Deci. in conſi. cccccxlv. eandem opi. tenet Corn. in conſi.cclxxiii.col.iii.& conſi.cclxxv.col.fi.vol.iiii. Ioā. Ant.Alex.in conſi.lxiii.Contrarium,ꝙ immo neptis faciat deficere conditionem fideicommiſsi tenuit Bald.in conſi.incip.in cauſa teſtamenti Andreoli. Corn. in cōſi. ccii.col.fi volu.iii.Barbat.in repert.in l.cum acutiſsimi.C.de fideicom.Corn.conſi.ccxxx.vol.iii.Iaſ.in conſi. cxlii.vol.ii.Bolog.inter conſi. Alex.in conſi. xlix. volu. iiii.Curt. Seni.in conſi.lxiiii.col.xv.& ſeq.Alex. in cōſi. xxxviii.volu.vi.Deci.in conſi.cccccxlviii col.ii.Socin.in conſi.ccxxvii.col.fi.Curt.Iun.in conſi.clxiii.colū. v. Et pro iſta parte conſuluerunt Doct. Bononienſes, & Peruſini,

ruſini,vt refert Paul.de Caſt.in d.l.i.C.de condi.inſert. & pro iſta opi.fuit iudicatum,vt refert.Io.Bapt.de Sancto Seuerino in l.generaliter.§.cum autem.C.de inſti.& ſubſti.& Soc.in d.l.cum auus.iſtam opi.vt veram ſequitur Io.Ant.Alex.in conſi.xxxi.Curt.Sen.in conſ.xliiii. col.xi.Gozad.conſ.lxxxix.colum.i.in ii.conclu.Pariſ.in conſi.lxxxvi.colum.pen.volu.ii.& conſi. clxxxix. col ũ. pen.eod.volu.& conſi.xli.colum.vi.& ſeq.volu.iii. Marian.Iun.conſi.clxiiii.colum.ii.volu. ii.& conſi. clxviii. colum.iii.volu.ii.vbi dicit ✱ communem eo.vol.Deci. in conſi.cccccxlv.Corn.in conſi.cclxxiii.colum. iii. voru.iiii.& cclxxv.colum.ſi.eo.volu.Et indubitata eſt cõcluſio,quòd neptis faceret deficere conditionem fideicommiſsi,ſi de filiabus nõ ſit facta mentio, vt poſsit colligi coniectura ad neptes.Gozad.in d.conſi.lxxxix. colum.i.in i.concluſione. Pro concordia iſtarum opinionũ ad inuicem contrariantium eſt diſtinguendum,& conſiderandi ſunt plures caſus.nam,aut filia eſt vocata in aliquo gradu inſtitutionum, vel ſubſtitutionum, & tunc proculdubio neptis facit deficere conditionem fideicõmiſsi,Gozad.in d.conſi.lxxxix.col.i.in iii. conclu.

Aut filia fuit excluſa,& tunc aut conſtat,quòd teſtator filias proprias aliqua particulari ratione odio habuerit,& propterea eas excluſerit à propria ſucceſsione, & tunc, quia non creditur voluiſſe neptem ex filio excludere,neptis proculdubio faciet deficere conditionem fideicommiſsi,ita declarat Socin. in d.l.cum auus, col.lviii.& ſeq.ff.de condi.& demonſt.Aut hoc non conſtat,& tunc,aut ſubſtitutio eſt facta filiabus inſtitutis, & tunc proculdubio,etiam neptis faciet deficere conditionem fideicommiſsi,ita declarat Socin.in d.l.cũ auus, colum. lix. Aut ſubſtitutio eſt facta filiis maſculis, & tunc,aut eſt facta à fœmina teſtante,& tunc creditur voluiſſe ꝙ neptis faciat deficere conditionem fideicommiſsi,quia non creditur ꝙ proprium ſexum hodio habuerit,ita declarat Soc.in loco præall. & idẽ tenet Dec. in conſi. cccccclxviii. Contrarium tenuit Fulg.in conſi.

xxxviii.& in conſi.xviii.Aut eſt facta â teſtatore maſcu lo, & tunc aut ſubſtitutus eſt de liberis teſtatoris & maſculo, & tunc neptis non faceret deficere conditionem ſubſtituti, ſed ſubſtitutus admittetur. Soc.in d.l.cũ auus, colum.lix.Paul.de Caſt.in conſi.ccccx.vol. ii. colum.ii. Franc.Curt.in conſi.xi.colum.antepen.Barbat.inter conſilia Alexan.in conſi.xlviii.volu.iiii.Guald.cautel.xvii. de ſubſt.Soc.in conſi.vi.colum.fi.volumi.iii. & in conſi. xiii.volu.iii.Calca.in conſi.xlvii.colum.iii. & Ioã. Ant. Alexand.in conſi. lxii. in fin. & Curt. Iun. in conſil.xi. Iſtam dicit ✳ communem Ioan.Ant.in d.conſi.lxii.in fin. Gozad.in conſi.lxxxix.colum.ii.in v.conclu. & maximè, ſi neptis eſſet excluſa per ſtatutum, vt in ſeq.concluſ. Pariſ.in conſi.liii.colum. vii.volu.iii. Curt. Iun.in conſi.xi.colum.antep.& ſeq.Deci.in conſi. cccccxv. colum.fin.Curt.Senior in conſi.lii. Corn.in conſi. ccxciii. colum.iii.volu.iiii.Alex.in conſi.xxxviii.colum.ii.vol. vi.& iii.Curt.in conſi. iiii.colum.i. & ſeq. in conſil. iii. colum.vi.& ſeq.& in conſi. cxiiii.colum. vii. & ſeq. & in conſi.cxvi.colum.iiii.& in conſi.cxxxix. colũ. v. Guald. cautel.vii.de ſubſt.Maria.Soc.Iun.conſi.i.colum.xxiiii. Grat.conſi.lvi.in fin.volu.ii.& conſi.iii.col. iii. & volu. Maria.Iun.conſi.cliiii.colum.ix.volu.ii.& conſi.clxviii. col.xiii.& ſeq.vbi infinita, & dicit iſtam communẽ opi. Ruin.conſi.clii.col.iii.volu.ii. Contrarium, Bal.in cõſi. ſuo incip. In cauſa teſtamenti Andreoli. Corn. in conſi. ccii.& in conſi.ccxxx.vol.iii.Soc.in conſ.ccxxvii.col.fi. Aut ſubſtitutus eſt de liberis teſtatoris, ſed non maſcu lus, ſed fœminis, & tunc Dec.in conſi.cclxx.tenuit, neptẽ facere deficere conditionem ſubſtitutis, & ſubſtitutam filiam excludi. Alex.in conſi.xxxviii.vol.vi. Rui. conſi. xxxvi. colum. v. volu. iii. Contrarium voluit Curt. in conſi.xxxv.colũ.antepe.& ipſemet Deci. in conſi. cccclxxx. Aut ſubſtitutus non eſt de liberis, ſed extraneus, & tunc, aut eſt talis extraneus, qui ſit de familia & agnatione teſtatoris, & tunc dicendum eſt, vt ſubſtitutus admittatur, & quòd neptis non faciat deficere conditionẽ

fidei-

fideicommiſsi. Secundum quod Socin. in d.l. cum auus, colum.lix.& ponit Deci. in conſil. ccclxx. & in conſil. cccccIxviii.& in conſi.xv.& in conſi.ccccIxxx. & in cõſi. cccccxcv.colum.i.& ſeq.in i.dub.& in conſi.cccccxiiii.vbi dicit iſtam * communem opin. Corn.in conſi.cclxxiii. colum.iii.volu.iiii.Io.Ant.Alexan.in conſi. lxiii. Frãc. Curt.in conſi.cxiiii.colum.vii.& ſeq.& in conſi.cxxxix. colum.v.Limita,vt per eundem in conſi.clxiii. col. pen. & fi. Cæpol.in conſi. ciuili xlix. Curt. Iun. in conſi. xi. colum.pen.& ſeq.& in conſi. xl. Iaſo. in conſi. cxl.& in conſi.cxli. Pariſ.in conſ.lxvi.colum.iii.volu.iii. Marian. Iun.conſi.clxxxi.colum.v.volu. ii.Ruin.conſi.clxx. col. ii.volu.i.& conſi.xciii.& conſi. xcv. colum. iii. & conſi. cxxx.colum.fin.volu.ii.& conſi. cxl. col.ii.& iii. vbi declarat volu.i.& col.iiii.Rui.in conſi.cxlv. colum. fina. & conſ.cxlvi.col.pen.vol.ii.vbi declarat, & dicit communem,& conſ.cxlviii.colũ.ii. & ſeq.& conſ.cxlix.volu.ii. colum.ii.& conſi.cl.colum.iiii.vbi dicit communem eo. volu.ii.& conſi.cxxiiii.col.ii.& iii.& cxxxix.col.v. volu. iii.Boerius.cxlvii.deciſ. Contrarium, ꝙ neptis agnata ſubſtituto faciat deficere conditionem ſubſtitutionis. Corn.in conſi.ccii.vol.iii.& in cõſ.ccxxx.vol.iii.Bolog. inter cõſilia Alex.in cõſi.xlix.vol.iiii.Iaſ. in conſ. cxlii. Pariſ.in cõſ.lxxxvi.col.pe.vol.ii.Alex. verò in iſto caſu pro concord.opin. diſtinguebat, aut eſt agnatus qui ex forma ſtatutorum excludat neptem, & tunc procedat prima opin.quòd ſubſtitutus admittatur. Aut eſt agnatus qui ex forma ſtatutorum neptem non excludat, & tunc neptis faciat deficere conditionem ſubſtitutionis, & ſubſtitutus excludatur,ita declarat Io.de Monte Sperel.in l.cum acutiſsimi.C.de fideicom. & Ioan. Bapt. de ſancto Seuerino in l.generaliter.§.cum autem.C. de inſtitu.& ſubſti.& Alexan.in conſ.xxxviii.colum.ii.volu. vi.Iaſ.in conſi.cxlii.Corn.in conſ.xxii.colum.iiii.vol.x. Gozad.in conſi.lxxxix.colum.ii.in iiii.concluſ.Grat.in conſi.lxiiii.colum.iii.volu.ii.Ruin.conſi.cxx. colum.ii. volu.i.& conſi.xciii.col.ii.volu.ii.& conſi.100.colũ. i. &

fin.in conſ.cxliii.colum.ii.& ſeq.& conſi.cxliiii. colũ.i. & v.& conſi.clii.colum.vi.volu.ii.& cxxxiii.colum.ii.et iii.& cxxxviii.colum.iii.in conſi.cxli.col.iii.volumi. iii. Sed contra primum membrum diſtinctionis,quòd etiam ſi agnatus per ſtatutum, excluderet neptem,non tamen propterea minus faceret neptis deficere conditionem ſubſtitutionis,ponit Corn.in d.conſi. ccii.volu.iii. Soc. in conſi.clxxxii. & in l. hæredes mei.§.cum ita. colum. pen.ff.ad trebell.& in d.l.cum auus,colũ. xxxvii. et ſeq. ff.de condit.et demonſt. Contra ſecundum verò membrum,quòd etiam agnatus, qui ſecundum formam ſtatutorum non excludit neptem à ſucceſsione ex ſubſtit. admittatur, non obſtante quòd filia fœmina ex grauato filio ſuperexiſtat.Barbat.inter conſilia Alex. in cõſi. xlix.volu.iiii.Maria.Iun.conſi.clxviii.colũ.vii. volu.ii. Ruin.in conſi. cxli. colum.i.& pen. et per totum , et in conſ.cxlii.col.ii.& ſeq. et conſ.cxcvi. colum.ii. volu. ii. & conſi.xxxv.colum.i. volu. iii. Aut eſt extraneus non agnatus nec de familia teſtatoris,& tunc non admittatur ex ſubſtitutione,ſed deficere cenſeatur cõditio ſubſtitutionis.Ita declarat Paul.de Caſt.in d. conſi. ccccx. volu.ii.Soc.in dicta l.cum auus colum.lix.verſi.quartus caſus. Dec.in conſi.xxxvii.Franc.Curt. conſi. xi. colũ. pen.et hoc procedit etiam ſi ſit ſubſtituta pia cauſa, ſecundum Soc.in d.l.cum auus, colum. lix. verſi. iiii. caſus.Maria.Iun.conſ.clviii.colum.ix.volumi.ii. & conſi. clxviii.vbi dicit ✱ communem eo.volumi. Declara,vt per Ruin.conſ.lxxxiii.colum.iii.& fin.volumi.ii. Ruin. conſi.cxvii.colum.pe.& colum.viii.et conſi.cxxx.col.fi. in conſil. cxliii.et colum. ii. vbi dicitur de pia cauſa, et conſi.cl.colum.iiii.vbi dicit communem, volu.ii.et cõſi. cliiii.col.fi.eo.volu.et conſi.xxxv.colum.i.volu.iii. Boerius deciſ. cxlvii. Sed contrarium ꝙ etiam extraneus ſubſtitutus admittatur ex ſubſtitutione,tenuit Paul. de Caſt.in conſi.lviii.volu.i.Corn.in conſi.cclxxv.volu.iiii. col.fi.et in pia cauſa ſubſtituta,tenet hoc Fulg. & Paul. de Caſt.in d.l.i.C.de condit.inſert.et in cõſi.lviii. vol.i.

& ccccx.

& ccccx.volu.ii. Prædicta omnia procedunt, vbi ſubſtitutio eſt facta ſub conditione, ſi ſine filiis decedat inſtitutus. Sed quando eſſet facta ſub conditione, ſi ſine liberis, neptis proculdubio faceret deficere conditionem fideicommiſsi. Ita tenet Corn. in conſi. ccxxx. volu. iii. Grat.conſi.lxiiii.colum.ii.in fi.volu.ii. Sed in hoc contrarium tenuit Paul.de Caſt.in conſi.ccccx.volu.ii.Iaſo. in conſi.cxl.volu.ii. Sed ſi dictum ſit, ſi frater meus deceſſerit ſine liberis maſculis ſubſtituo Titium, & frater decedat relicto nepote ex filio, an ille nepos excludat Titium ſubſtitutum? Io. And. in rub. de teſt. in addit. ad Specu. Cremens. in ſing.xx. & caſum in quo neptis facit deficere conditionem fideicommiſsi ponit Brun. Aſten. in tract. ſtatut. q ſtant. maſcul. fol. vii. colū. iiii. Quid in declaratione ſententiæ factæ per iudicem, vide Ruin. conſi.cxxviii.in fi.volu.iiii.

CONCLVSIO V.

ARGVMENTVM.

Teſtator ſi mentionem habuit de filiis maſculis in vna parte ſui teſtamenti, ſi demum in alia de filiis ſimpliciter meminerit, quòd de maribus cenſeatur.

SI teſtator in vna parte teſtamenti dicat de filiis maſculis, ſi in eodem teſtamento in alia parte ſimpliciter dicat de filiis, cenſetur de aliis maſculis. Ita declarat Abb. in conſi.xxxvi.circa fi.vol.i. Cuma.in conſil.cxvii.in princi. Curt. Iun. in conſi.lii.colum. v. & vi. Barbat.inter conſi. Alexan.iiii.volu.conſi.xlviii.colum. v.& ſeq.Guid.Pap.quæſt.ccccclxxxv.& in conſi. lxxxvii. Iaſ.in conſi.iii.fol. pen. volu.i.Pariſ.conſi. xviii. colum. iii.volu.ii.& conſi.lxxii.colum.iiii. & ſeq.vol.iiii. Deci-

in conſi.xv.colum.pen.& fi.& in conſi.ccccxlv. colum.v. & in conſi.ccccclxxx.colum.i.& ſeq. & in conſi. ccccxcv. colum. ii.& in conſi.ccccclxviii.colum.i. Iaſo. in conſi. cxl.colum.vii.in viii.fundamento & col.fin.volu.ii.& in conſi.lxix.colum.fi.volu.iii.& in conſi.cxxxvii.volu.iiii. col.viii. Io. Ant. Alex.in conſi cl.circa fi. & in conſi. cvi. Franc.Curt.in conſi.cxii.col.ii. & pen. & in conſi. cxiii. col.iii.& in conſi.cxiiii.colum.fi.& in conſi.cliii colum. ii. Brun.in tract.ꝙ ſtātib. maſculis fol.ix.col.iiii.Maria. Iun.in conſi.xc.col.iiii.& in conſi.clx.colum.vii. vol.ii. Grat.conſi.lxxxix.col.i.volu.ii.Rui.conſi.xxxvi.colum. v.& conſi.cxviii.col.iii.vol.i.Si in vna parte teſtamenti dictum fuerit de filiis naturalibus, quia intelligitur de filiis naturalibus etiam in alia parte teſtamenti in qua de filiis ſimpliciter dicitur,idē Ruin.cōſi.lxxxvii. col.fi. & in cōſi.cxxxiiii.col.v.& ſeq.vbi declarat & cōſi. cxlvi. col.ii.& pen.vol.ii.& iſtam dicit veriorem Rui.ipſe cōſi. cxlvii.col.iii.eod.vol.& ſi filios maſculos poſuit in conditione deinde poſteà in ſubſtitutione de filiis dixit,de maſculis intellexiſſe cenſetur. idem Ruin. conſi.cxciii. col.ii.vol.ii.& conſi.cxxxix.col.iiii.& clxviii. colum.v. volu.iii.Extende iſtam primam opin. vt etiam ex verbo maſculis in alio teſtamento adiecto ſimpliciter deinde prolatum, intelligatur de filiis maſculis, ita declarat Corn.in conſi.cclxxv.col.ii.volumi.iiii. Iaſ.in iii.conſi. fol.pe.vol.i. Grat.cōſi.v.col.pe.volu.ii.& conſi.lix. col. i.& ii.in fi.eo.vol.& conſi.lvi.col.i.volu.ii.Contrarium, Franc.Curt. in conſi.lxiii.col.iii.& ſeq.Soc.in cōſi.lxiii. col.vii.vol.i.Rui.conſi.xciii.col.i.& iiii. & conſ. cxliiii. col.pe.vol.ii.& conſ.xxxv.col.fi.& clix.colum.vi.vol.iii. Contrariam opi.in caſu principali, ꝙ per clauſulam filiis maſculis in eodem teſtamento appoſitam, non ſumatur declaratio ad clauſulā filiis ſimpliciter in eo teſtamento appoſitam,vt intelligatur de maſculis, ponit Petr.de Anch.in conſi.clxx. incip.Pro clariori,in fi.Io. de Ana.in conſi.xxii.Curt.Sen.in conſi.lxiiii.incip.nobiliſsima,colum.xi.& ſeq.Soc.in conſi.ccxxvii.col.xi. &

fina.

ſina.Alex.in conſi.xxxviii.col.iii.volu.vi.Deci. in conſi. DXiiii.col.fi.& in conſi.Dxcix.Curt.Sen.in conſi. xl. col. i.Iaſ.in conſi.cxlii.col.vii.& fi.& in conſ.xxxix. col. iiii. & vi.vol.iii.vbi dicit iſtam eſſe * magis communem opi.Franc.Curt.in conſi.xxxiii.in fi.& in conſi.xlix.colum.iii.Corn.in conſi.ccxxx.col.iiii.volu.iii.Bolog.inter conſi. Alex.in conſi.xlix.col.v.& vi.vol.iiii. Pariſ.in conſi.xviii.col.ii.volu.ii.allegat plures pro iſta parte & col.iiii.et iſtam tenet conſi.xxxviii.col.iiii.eod.volu. & conſi.xxxv.col.iii.& cõſ.lii.col.ii.& conſi.lxviii.col. pe. & cõſi.lxxii.col.vi.& viii.vol.iii.Marian.Iun.cõſi.xxiii. col.xi.& conſ.xxix.col.fi.& conſi.100.colum.vii. vbi dicit * communem,& conſi.cii.colum.vi.& conſi.iii.colum.iiii.& vii. et conſi. cxxviii.in ii.ſubſcrip. vbi dicit iſtam communem.Grat.conſi.cix.col.fi.volu.ii. & conſi. vii.col.iiii.eo.volu.Marian.Iun.conſi.clviii.col. vi. vol. ii.Ruin.conſi.xciii.col.ii.& v.et conſ.cxxxiiii. colũ. vi. vbi declarat,& conſi.cxl.col.v.et conſi.cxliiii.colũ. pen. et conſi.clvii.col.v.et cõſ.clvii.col.v.volu. ii. & lxxxvi. col.v.vol.v. Pro diſtinctione et concordia opi.aliqui voluerũt dicere, ꝙ ſi verbum maſculus, eſt in eadem oratione poſitum, cenſeatur repetitum in omnibus partibus eiuſdem orationis, ſecus ſi in diuerſis orationibus. Ita dicebat Curt.in conſi.lxiiii.colum. xi. et ſeq. Ioan. Ant.Alex.in conſ.lxxi.colum.pen.Gozad.in conſi. xlv. colum.i.& iiii. Iſtud reprobat Franc.Curt.in conſ.cxii. colum.ii.dicens,idem eſſe,vt cenſeatur repetitum verbum maſculis, etiam in diuerſis orationibus, & in pen. col.& cõſ.cxiiii.col.fi.Alii voluerunt dicere,ꝙ aut ratio fauoris conſeruandæ agnationis fuit cauſa, vt diſpoſitio reſtringeretur ad maſculos,& tunc in eo teſtamento propter eandem rationem verbum maſculis cenſeatur repetitum,non ſi ob aliam cauſam.Deci. in conſi.cccclxxv.colum.ii.et in conſ.Dxv.colum.fi.Io.Ant.Alex.in conſ.lxxi.colum.pen.Marian. Iun. conſ.cxxviii. in prima ſubſcrip.Rui.conſ cxvii.col.iiii.& conſ.cxxx. col.v. & conſ.cxl.colum.i.ii.& iii. vbi declarat vol.ii.Sed idem

Ruin. in conſi. cxli.colum. i. volumi. ii. & pluribus ſequen. videtur tenere contra illam declarationem, & conſil. cxlv. colum. fina. & conſil. cxlvii. colum.iii.volumi.ii. Quidam voluerunt dicere, quòd aut eſt dictum de filiis, & tunc verbum maſculis præcedens cenſetur repetitum in verbo filiis ſub ſequenti. Si verò dictum eſt de liberis, & tunc verbum maſculis non cenſeatur repetitum, ita declarat Deci. in conſi. cccccIxvii. Ioan. Ant.Alexand. in conſi. xxxi. Nonnulli dicebant, quòd ſi verbum filiis, eſt ſimpliciter poſitum pluries in eodem teſtamento, & tunc non cenſeatur repetitum verbum maſculis. Aut ſemel tantum, & cenſeatur repetitum. Alexan.in conſ.xlix.volu.iiii. colum. vi. Curt. in conſi.lxiiii.colum xi. Deci.in conſi.cccccxcix.colum.ii. Sed ipſe Dec.in dicto conſi.DXCIX.dicebat, quòd aut eſt dictum de filiis ſimpliciter & cenſeatur repetitum verbum muſculis, ſecus, ſi dictum ſit quibuſcunque filiis. Io.Ant.verò Alex.in conſi.xxxi.& in conſi.lxxi. colum. pen.& in conſ.cxlſ.colum.ii.diſtinguebat alio modo, nā, aut verbum maſculis, eſt adiectum liberis, vel filiis certæ perſonę, & tunc in eodem quod teſtator loquitur de iſtis met filiis vel liberis, ſemper cenſetur loqui de filiis vel liberis maſculis. Secus ſi teſtator loquatur de aliis filiis, vel aliis liberis. Franc. Curt. in conſil. cxii. colum.ii.& in conſil.cxiiii. colum. fina. At ipſe Curt. in conſi. cxv. colum. fina. aliter declarat, & dicit, quòd, ſi dictum ſit de filiis maſculis, & poſteà teſtator dicat ſupraſcriptos filios meos, quia ſuprà loquutus eſt de maſculis, & verbum ſupraſcriptos referatur ad filios cum eadem qualitate, ideo maſculi tantùm cenſentur vocati. Idem etiam Franc. Curt. in conſi.cxv.& colum. v.dicit quòd vbi ſemel tantùm in eodem teſtamento dictum eſſet de filiis maſculis, & pluries de filiis ſimpliciter, tunc verbum maſculis in vna oratione non refertur ad alia eiuſdem teſtamenti, in quibus dictum eſt de filiis ſimpliciter. Iaſo.in l.qui filiabus, in primo notab.ff. de leg.primo, nō ſe firmat, licèt referat vtramque opin.

opin. Ruin.conſi.cxxiiii. colum fi.concordat opin contrarias,vt ibi per eum,& clxviii.col.v.volu.iii.

CONCLVSIO
Et Regula VI.

ARGVMENTVM.

Teſtamentum imperfectum non valere,etiam inter liberos ratione imperfectæ voluntatis.

TESTAMENTVM imperfectum ratione voluntatis imperfectæ inter liberos non valet. l.Si is qui .ff.de teſta. Guald. in xi.cautel. de teſtamen. ordinan. Lofred. in conſi.xiiii.colum.xvii. & ſequen. Vbi quod non valet nec inter liberos, nec ad pias cauſas. Marian.Iun.conſi.cxlvii.col.i.ii.iii.& iiii.volu.ii. & Ruin.conſi. cciiii. colum. ſecunda. in princi. & in fin. eiuſdem volu.ii

Sed dubitatur, ſi teſtator ordinauit ſuam voluntatem pro vt volebat,ſed addidit,quòd volebat quòd notarius de ea rogaretur, quem voluit vocari, & antequam ſuperuenerit, deceſsit teſtator, an dicatur teſtamentnm imperfectum ratione voluntatis imperfectæ, vel ſolemnitatis? In qua quæſt. Docto.variati ſunt. Nam quòd teſtamentum ſit imperfectum ratione voluntatis imperfectæ tenuit Oldrad. in conſil. cxix. incip. Titius. Ioan.And.in additio. Specu.in titu. de inſtru.edit.§.compendioſè.verſi.Quid ſi prius. Alber. in l. hac conſultiſsima.§.ſi quis autem. C.de teſta. Petr. de Anch.in c.cum omnes, de teſta.Io.de Ana.in conſi. lvii. col.i.in fi.Corn.in conſ.cxviii.volu.iii. licèt non ſe firmet.Aret.in d.l.ſi is qui,colū.ii.in fi.vbi dicit iſtam partem * communem.Iaſ.in conſi.clv.colum.iii.et v.volumi.iii.

lumi.iiii.et in eodem caſu conſuluit Deci. in conſ.clix. Iaſ.in conſ.clvi.colum.iiii.et ſeq. Paul. de Caſt. in cõſ. lxxv.colum.fin.volu.i. Guid. Pap. in conſi. v. Calca. in conſi.xc.colum.i.et ii.et in conſ.xci.colum.i.et ſeq.Dec. in c.i.colum.v.de fide inſtr. qui declarat. Nicel. in concord. ccx. Deci. conſi.ccxix.in fin. Ruin. conſil. cxciii. colum.iiii.volu.ii.& conſi.vii.colum.iii. et conſi. xi. colum.iiii.in fin.& ſequen.volu.iii. vbi dicit communem. Grammat.deciſ.ccxl.nu.iii. Et pro iſta opin.facit ratio, nam ex quo teſtator voluit notarium rogari,et de eius voluntate faceret publicum inſtrumentum, non cẽſetur ante habuiſſe diſpoſitionem perfectam, quàm illud fieret, nam ſi contrahentes ſint in omnibus concordes reſpectu conuentionis inter eos firmatæ, ſi tamen voluerunt, ꝙ inde conficiatur ſcriptura,non dicitur perfectus contractus, niſi poſtquàm facta eſt ſcriptura, vt notat Paul.de Caſt.in l. cum res,colum.i.C.de probat.et in l. contractus,colum.vii.de fide inſtr. in l. qui bis idem.ff. de verb.oblig.Fulg.in conſ.cc.circa fin. et iſto caſu valet diſpoſitio ad pias cauſas.Calcan. in conſi. xiii. colũ. iii.et an valeat ad pias cauſas diſpoſitio imperfecta ratione voluntatis,vide etiam Nicel.in cnncord.

Contrarium, quòd iſto caſu valeat diſpoſitio ad pias cauſas.Pariſ.conſi.xxiiii.col.ii. volu.iii. Sed iſto caſu ꝙ non valeat diſpoſitio ad pias cauſas nec inter liberos, ponit Marian.Iun.conſi.clxxxix.colũ.xii.volu. ii. Ruin. conſi.i. colũ.i.et vi.volu.ii.vbi dicit * communem.

Contrariam opinionem in caſu principali, ꝙ teſtamentum in caſu iſto non dicatur imperfectum ratione voluntatis imperfectæ, ſed ratione ſolemnitatis, tenuit Imol.in c.cum eſſet in viii.q.de teſta.et in cap. ii. colũ. iiii. eo. in l. ſi is qui.ff.de teſta. Paul. de Caſt.in conſil. ccccli.colum.ii. volu.ii.Aret. in l. ſi teſtamentum.C. de inſti.et ſubſti.Franc.Curt.in conſi.xii.in i.colum.et ſeq. Alex.in conſi.iiii.colum.pen.volu.viii.et in conſi.cv.eo. volu.Iaſ.in cõſi.lxviii.in fin.volu.i.Alexã.in l. hac conſultiſsima.§.ex imperfecto.col.ii.C.de teſta.et in conſi. lxxiii.

lxxiii.et in conſi.lxxiiii.volu.i.Guid.Pap.quæſt. DXVIII. Beltrand.conſi.cxcviii.volu.iii.facit quod Beltran. ipſe ait in conſi.lxv.volu.i.Ruin.conſi.i.colum.i.& vi. vol. ii. immo uoluit ipſe conſi.xv.col.iii.uolu.iii. ꝙ ualeat diſpoſitio patris,dato ꝙ teſtator dixerit poſt diſpoſitionē factam,ꝙ volebat ꝙ notarius rediret craſtina die, quia uolebat addere, uel detrahere, ut ibi per eum in iii. et iiii.col.uſq; in fi.et conſ.i.vol.iii.et ſeq.tenet quòd ſi ſit diſpoſitio imperfecta ratione uoluntatis imperfectæ inter liberos ualeat,non inter extraneos. Et facit pro iſta opi.quod not.Iaſ.in d.l.hac conſultiſsima §.ex imperfecto.col.i.nam tenet ꝙ ſi teſtator facit ſcribi ſuam uoluntatem à notario et antequam illam legeret notarius et publicaret, mortuus fuerit,ꝙ tale teſtamētum ualet inter liberos, quia dicitur imperfectum ratione omiſſæ ſolemnitatis, non ratione imperfectæ uoluntatis. Ruin. conſi.vii.col.iii.uolu.iii.Et facit, nam ſatis eſt inter liberos ꝙ uoluntas ſit ſcripta manu teſtatoris,licèt non publicata per notarium,ut not.Bart.in d.l.ſi is qui.ff.de teſta.et fuit dictum.Din.ubi etiam Deci.in l.lucius. ff. de milit.teſta.Io.de Ana.in conſi.lvii.in fin.Rom. in auth. ſimiliter.in xiii.ſpeciali piæ cauſæ inter ultimas uoluntates.C.ad l.falcid.Aret.in d.l.ſi is qui. Iaſo. in d. l. hac conſultiſsima.§.ex imperfecto.colum.i.Alexā. in conſi. cxvii.colum.fi.uolu.vii. ubi dicit iſtam * communem opinionem.Barbat.in conſi.lviii.uolu.iiii.Corn. in cōſi. lii.colū.ii.in fin.uolumi.i.et in conſi.cxviii. et in conſi. cccvii.col.pe.uol.iii. Alex.in conſi.iiii.colum.pen.uolu. vii.et in conſi.cv.uolu.vii.et in d.§.ex imperfecto, col. ii.Iaſ.in conſi.cxcv.uolu.ii.Io.Ant.Alex. conſi.xiiii. in fin.et conſi.cvii.Marian.Iun.conſi.cxliiii.colū.vii. cum pluribus ſeq.maximè.x.uolu.ii. et quomodo hoc procedat,declarat Alex.in conſi.lxxvi.uolu.iii.Guald.cautel. iii.de teſta.ord.Ruin.conſi.cxciii.colum.iiii.uolu.iii. et conſi.vii.colum.iii.volu.v.& declarat Boer. deciſ. xiii. in ſui parte, & deciſ.ccxl. nume.3. Contrarium tamen tenuit Salic.in d.§. ex imperfecto. Bart. in l.fina. C. de

fideiuſſ.

fideiuſſ.& contrarium tenuit. Bald.in l.fin. colum. fina. in auđen.quia ſiue.C. de teſt.colum.i. verſi. & ex prædictis. & ibi Paul. de Caſt.in fin. volunt tamen præfati doct. videlicet Bald. & Paul. de Caſt. ſecus eſſe, vbi de voluntate teſtatoris appareret ſcriptura confecta manu teſtatoris.Deci in dicto conſi.clix.colum. fi. idem tenet Paulus de Caſt.in dicta l.ſi.is qui.colum. ii. Alexan.in dicto §.ex imperfecto.col.ii.Deci.in conſi. ccccIxxxviii. colum. ii. Hippoly. in rub. de probat. colum. ccccclx. Alexan. in conſi.lxxvi.colum. iii.volumi.iii.

Tenendo tamen primam opin. ad dicta Bart. in dicta l.ſi is qui. quem ſequuntur Doct. poteſt reſponderi, quòd ibi non apparebat quòd teſtator voluiſſet ſuã voluntatem in ſcripturam redigi per notarium, ita declarat Deci.in dicto conſi.clxxxix.colum.fina.& in conſil.ccccIxxxviii.colum.pen.Iaſo.in conſi. clv. colum.iii. in fin.volu.iiii.Corn.in dicta auct.quod ſiue.C.de teſta. & an valeret diſpoſitio ad pias cauſas, vbi teſtator illam ſcripſit manu ſua? quòd non Alex.in conſ.lxxvi.colum. fina.volu.iii.Contrarium,Calcan. in conſi. xiii. colum. iii.Nicell.concordia. Bart.ccx.vide Ruin. in conſi. lxxi. col.iii.& maximè col.fi.

CONCLVSIO
Et Regula. VII.

ARGVMENTVM.

Maſculinum concipit fœmininum.

VERBVM maſculinum in lege prolatum concipit fœmininum.l. ſi quis id quod.ff. de iuriſd.omnium iud.& ibi not.Paul. de Caſt.& Iaſo.colũ. i.poſt Alber.de Roſat. ad idem eſt text.in l.ait prætor.ff. de iure

fiſc.

ſiſc.ad idem eſt text. in l. hæc ſatiſdatio.ff. de adopt. in l.prima. §. de eo. ff.de pecul.l. prima. & ibi Bald. ff. de conſtit.pecu. Corn.in conſi.lxxxii.colum.prima.volu.ii. & in conſi.cccxxxv. colum.i.volu.i. & in conſil. ccxxii. colum.iii.volumi.iii.& in conſi.i.colum.fina. volu. iiii. Beltrand. in conſi.ix.colum.fina.volu iii. Felin. in cap. de monialibus. de ſent. excommunic.Ad idem eſt text. in l. Si quis in tantam. C. vnde vi. iunctis notatis ibi per gloſſ. magnam in princ. & ibi Bart. in i. quæſtio. Odofred in iiii. colum. in i. quæſt. Alexand. in l. iuſtè. colum.ix.ff.de acquiren.poſſ.& ad iſtam regulam bene facit gloſ. notab.in cap.generali. in glo.i.de elect in vi. Abb.in cap.i.de baptiſ.& not. Bart.in l.i.§. ſed ſi incertum.ff.de vent. inſpic. ad idem eſt gloſſ. in clemen.i. de ſepult.bona glo. in l. cum proponas, in gloſſ. fina.C. de tranſact.& in l. ſi quis maior, eod. titu. quæ affirmant etiam in muliere locum habere, ex quo ſequitur ꝙ appellatione fratris venit ſoror.l.tres fratres.ff.de pact. & ibi gloſſ. prima. & not. ibi etiam Bald. & Angel. & Paulus de Caſt. & Iaſo. qui text. procedit in diſpoſitione legis.Ruin. conſil. cxxiiii. colum. ii. volumi.iii. in diſpoſitione autem hominis, dicetur in ampliationibus, & proptereà dicit Angel.in conſil. cclxxxix. in prima colum. quòd in diſpoſitione legis ſemper maſculinum concipit fœmininum, & proptereà in diſpoſitione legis appellatione fratris venit ſoror.dicta l. fratres. C. de inofficio. teſtamen. iunctis not. per Fulg. in conſi.clxxi.col.ii.d.l.tres fratres.ff. de pact. l. Lutius.ff. fam.erciſ. Et intellige quòd iſtud ſit non ex propria ſignificatione,ſed per extenſionem & interpretationem, propter rationis identitatem, vt eſt text. in l. pronuntiatio.ff.de verb.ſignifi.in verbo porrigitur,& eſt text. in l. pennult. de præpoſ. ſacr. cub. in fin. libr. xii. in l. cum in adoptiuis, verſi. quæ in filiis. C. de adoptiuis. not. gloſſ. Dyn. & Bart. in l.prima. ff. de verborum ſignificatione. Iacobus Butrig. in l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. Specula. in titu. de diſput. & alleg. §. poſt

hoc

hoc autem,colum.vii.et ſeq. uer. uel ubi maſculinum. Archid.in cap.ſi quis ſuadente,colum.iii.xvii.quæſt.iii. Bart.in l.liberorum,in iiii.col.in uerſi.ii.principaliter. ff.de uerb.ſig. in d.l.ſi quis in tantam,colum.i. et ſeq. et Salic.in l.quicunque,de ſer.fugit. Imol. in l.ſi ita,col.i. ff.de leg. ii. Socin. in conſi. lxxiii. colum.i.volumi.iiii. Corn.in conſi.ccxxiiii.colum. iii.in fi. volu.iii.& in conſil.cccxxxv.colum.iii.volu.i.& in conſi.xcvi.col.i.volu. iii.& in cõſi.cclxxi.colum.iiii.vol.i.& in conſi. cxxxviii. colum.fi.volu.ii.Alexan.in conſi. xlv.colum.i.volu.vii. Deci. in conſi. ccccliii.colum.ii. & in l.fœminæ. colum. xiii.& ſeq.ff.de reg.iur.Corn.& conſi.cclxxv.colum.i.in fin.& ſeq.vol.iiii.Alexan.in conſi.lxi. colum.i.volu.i.& in conſi.ccxxxiiii.colum.i in fin.volu.vi.Corn.in conſi. xiiii.vol.ii.& in conſi.ccxxii.vol.iii.Fulg.in conſi. xviii. col.i.& in conſi.xxvi.col ii.vol.i.Aret.in §.fi.in i.colum. inſt.qui teſta.tut.dari poſſ.Curt.in conſi.ix.col.fin.Cuma.in conſi.clxvi.col.i.Alex. in cõſi.xxix.col.iii.vol. iii. Fulg.in conſi.xxxiiii.col.i.in fi.Socin.in conſi.xc. col.ii. Card.in cle.i.col.i.de elect.in c.quintauallis, de iur.iur. col.ii.Grat.conſi liiii. colum.iii.& conſi.lxiiii.colum.ii. & conſi.lxv.col.ii.& conſi.lxviii.col.ii.in fi.vol.ii.Ruin. conſi.xv.col.iii.volu.iii.Contrarium, Petr. de Anch.in conſi.cxii.colũ.i. vbi videtur tenere quòd ſit ex virtute comprehenſiua,& non extenſiua.Ang.in conſ.cclxxxix. colum.i.Bal.in l.fi.in xiiii.qõ.C.de hæred.inſtit. Georg. Natta in cap.quanuis.col.xxxi.de pact.in vi. Alex.verò in conſi.xlviii.colum.ii.vol.iiii.videtur tenere ꝙ hoc ſit de proprio ſignificatu.& in conſi.xlix.colũ.iiii. in conſi. lxxxiiii.col.ii.volu.iiii.& in conſi.cxxv.col. iii. volu. iii. Marian.Iun.conſi.lxx.col.x.volu.i.& ciiii.col.i. volu.ii. qui omnes Doct.ita tenent,quoniam materia eſt indifferens,& in conſi.clviii.col.v.vol.ii. Limita hoc ꝙ maximè dictum ſit maſculinum continere fœmininum ex interpretatione,& non ex propria ſignificatione, quando verba cantant ſub nomine maſculino, vt mulus,equus, filius.Idem ſi dicatur ſi quis filius,ſi quis ſeruus,vt declarat

clarat Alex.in conſi.cxxxv.& ſeq.volu.i. Card.in clem. i.colum.ii. de elect.Secus ſi ſub nomine communi, vt homo & idem ſi dicatur ſi quis homo, quia tunc maſculinū continet fœmininum ex propria ſignificatione. Bart. in d.l.i.ff.de verb.ſig.in l.ſi quis in tantam col.i. & ſeq.C. vnde vi,& per Dec.in d.l.fœminę.col.xv. Pet. de Anch. in c.ſignifi.col.ii.de elect.nu.vi. & hoc non habet difficultatem.Contrarium tamen in hoc voluit Imol. in l.ſi ita,de leg.ii.Aret.in .§.fina.Inſt.qui tuto.teſta.dari poſſunt, colum. i. Sed dubium eſt, quia etiam idem dicit Bart.in locis præali.Si dictum ſit,ſi quis&c. quia huic verbo ſi quis,debet adiungi verbum homo, quod ſui natura tam maſculinum quàm fœmininum comprehēdit. Idem tenet Bald.in l.i.col.fi.ff.de pecul.Pet.de Anch.in c.generali,col.ii.in fi.de elect.in vi.Salic. in l. quicunque.colum.i.C.de ſer.fug.tenet Bald.in l.Gallus,in princip.colum.fi.ff.de lib.& poſth.Card.in clem.i.in iii.q.de elect.Domin.in d.c.generali colum.iii.Alexan.in conſi. xxiiii.colum.iiii.volu. i.Corn.in conſi.xiii.colum.ii. volu.ii.& in conſi. ccxxxiiii.colum.i.in fin.& ſeq. volu.vi. Et tenendo iſtam opi.duam dicit * communem Deci. in d.l.fœminæ, colū.xviii.illam declara & intellige,vbi eſt eadem ratio maſculi & fœminæ, gloſ. pragm. ſanct. fol.ccxcv.col.iii.& ſtante ratione diuerſitatis etiam ſub ſigno vel verbo ſi quis fœmina non comprehenderetur, non quia verbum non ſit ſui natura aptum continere, ſub qua,indefinita in diſpoſitione legis non æquipollet vniuerſali,ita declarat Bart.in l.i.in fi.ff.de pecul. Aret. in conſi.xxxix.Deci.in d.l.fœminæ.col.xviii.Sed contra primum dictum,quòd verbum ſi quis, ſtans ſimpliciter cōprehendat fœminam ex proprietate ſermonis,tenuit Fulg.in d.l.quicunque.C.de ſer.fug.& contra iſtā opin tenuerunt conſulendo Io.de Ligna.Riccard.de Salic.& Io.de Fantuciis prout refert & ſequitur Corn. in conſi. cclxxv.col. i.& ſeq.volu.iiii.Dec.in d.l.fœminæ,colun xiii.Imol.in l.ſi ita.colum.ii.ff.de leg.ii.Aret.in d.§.fi col.i.& ſeq.qui teſta.tut.dar.poſſ.Corn.in conſi.ccxxi

Si quis.

colum.iii.volu.iii.Sublimita, ſi teſtator egerit conſeruare agnationem, quia tunc ſub maſculo non venit fœmina. Soc.in conſi.lxxiii.colum.iii.volu.iiii. Amplia, etiã ſi diſpoſitio ſit pœnalis, & odioſa, vt not. Alber. Paul. de Caſt. & Iaſo. in dicta l.ſi quis id quod. ff. de iuriſd. omn.iud.per illum text.glo. in d.cap.generali, de elect. in vi.Cyn.poſt Odofred.in l quicunque.C.de ſeru.fug. glo.& Doct in d.l.ſi quis in tantam.eſt bonus tex.in d.c. ſi quis ſuadente.xvii.quæſt.iiii.iuncto cap.mulieres, de ſent.excõmuni.gl.in cle.ii.de ſepult.vbi etiam Imol. colum.i.in fi.& ſeq.Hippol.in l.i.C.de rapt.virg. col.xcii. & ſeq.nu.ccxxiiii.glo.in l.cum proponas.C.de tranſact. in glo.fi.Bar. in l.i.§. ſed ſi incertum. ff. de vent. in poſſ. mitt.Salic.in d.l.quicunque, colum.i. Spec.in tit. de diſputat.& alleg.§ poſt hoc autem. Dec.in d.l.fœminæ, colum.xvii.Iaſ.in conſi.cxlii.colum.iiii.volu.ii.& in l.Gallus, in prin.in i.lect.colum.xiiii.& in ii. lect. col.pen. ff. de liberis & poſth. Ang. Aret. in d.§.fi.col.fin.qui teſta. tut.dari poſſ. Anch. in d.c.generali, colum. ii. Corn. in conſi.xi.volu.i.Hipp.in l.ſi quis viduam.ff. de quæſtio. Calca.in conſi.i.colum.xxi.Caſſanæ.in cõſuet.fol.xliii. Contrarium tenet Alex.in conſi.cxxxv.col.iiii.volu.i. Socin.in reg.cclv.in iiii.limitatione. & hanc primã ampliа.intellige, quando odium eſt rationabile, quando verò eſſet irrationabile, dic, vt dicetur in limitatione iii.

Secundò amplia, etiam iſtud procedere in vltimis voluntatibus.l.ſeruus legatus, in princ. & in ver.i.§. ſed ſi pueris.ff.de legat.iii.l.qui duos.ff.eo.tit.l. inter ſtuprũ. §.fi.ff.de verb.ſig.l.ſi ita ſcriptum.ff.de leg.ii. Bart. in l. Plautius.ff.de auro & argento leg.Pariſ.in conſi.xli.col. iiii.volu.iii.Ruin.conſi.cxv.colum.ii.volu.iii.In ſubſtituto not.Pet.de Anch.in conſi.cxx. incip. Pro clariori, & conditio ſi deceſſerit ſine filiis, deficit ſiue quis decedat cum filiis maſculis, ſiue cum fœminis, vt not. Ioan. And.in c.Raynaldus, de teſtam.& ibi Ant.de But.& alii Doctores. Alex.in conſi.lv.incip. Ponderatis his. in fin. lib.iii.Soci.in conſi.lv. in iii.lib.Dec.in conſi.xv. Calca.

in conſi.

in conſi.xlvii.& vii.colum.iii.Pariſ.conſi.xviii. colum.i. volumi. ii.vbi limit.colum. vi. & conſi.xli. colum. ii. in fi.vbi limitat,& colum.iiii.& conſi.lxxxii.colum.i.in fi. volu.iii.& in v.colum.vbi declarat. Limita duobus modis,vt per Maria.Iun.conſi.xc.colum.iiii.Grat.conſi.liii. colum.i.& conſi liiii.colum.i.volu.ii.Marian.Iun. conſi. clviii.col.v.volu.ii.& conſi.clxviii.colũ.i.volu.ii. Ruin. conſi.xciii.volu.ii.col.iiii.et in conſ.cxlii.col.ii.& conſi cxlvi.colũ.i. & conſi.clii.colum.iii.volu.ii. & conſi.cxv. col.ii.& conſi.clxxiiii.colum.ii.volu.iii. Et iſtam opin. quod in vltimis voluntatibus maſculinum contineat fœmininum,tenuit Specu.in titu.de diſput.& alleg.§. poſt hoc autem.Odofred.& Salic.in dicta l.quicunque.C.de ſer.fugit.Iaſ.in d.l.ſi quis id quod.Soc.in conſi. lv. vol. iii.colum.ii.& in l.tres fratres & ibi Iaſo,col.i.Soc. conſi. lv.volu.iii.Deci.in d.l.fœminæ.colum.xv.Iaſo.in conſi. clxvi.Rom.in conſi.cxlviii.Petr. de Anch. in c. generali. de elect.in vi.vbi Domi. & Corn.in conſi.clxxvii.col.ii. volu. iiii. & ex hoc infertur, quòd appellatione fratris venit ſoror in vltima voluntate.l.Lutius.§.quæſitum.ff. de leg.iii.in l.Lutius.§.venia,el ii.vbi glo. & Bart. ff. ad trebel.& no.Ang.Paul.de Caſt.& Iaſ.in d.l. tres fratres. & ponit Fulg.in conſi.lxxi.incip. Mulier. & iſtam concluſ.quòd appellatione fratris veniat ſoror,etiam in hominis diſpoſitione,tenet Alex.in conſi.lxxxiiii.colũ. ii. & in conſi. xiiii.volu.iiii.vbi etiam limitat, & in conſi. xlviii.col.ii.eod.volu.Deci.in d.l.fœminæ,col.pe.Principalem verò concluſionẽ,ꝙ in vltimis voluntatibus maſculinum concipiat fœmininum, limita, non procedere in diſpoſitione odioſa,puta in exhæredatione,tex.eſt in l.i.§.ſed ſi incertum.ff. de vent. in poſſ. mitt. & ita not. glo.ibi.& glo. in l. ſi ita ſcriptum.ff.de leg.ii. & Bart.in l.i.ff.de verb.ſig.& idem Bart.in conſi.liiii.incip.Angelus Mariæ. Odofred.in d.l.quicunque.C.de ſer.fug. Specula.in tit.de diſput.& alleg.§.poſt hoc autem. colũ. vii. ver.vel ibi maſculinum.Archid.in cap.ſi quis ſuadente, col. ii.xvii.qõ.iiii.Imol.in l.ſi ita, colum.i.ff. ſi de leg.ii.

Sign.Homod.in conſi.clxxii colum.iii.Dec.in d.l. fœmi nę.colum.xv.& ſeq.Iaſ.in l.ſi quis id quod.colum. iii. in iii.limit.ff.de iur.omn.iud.& in d.l.tres,in ii. col. iiii. limit.ff.de pact.& in l.Gallus.in ii.lect.col.pe.& ſeq. ff. de liberis & poſth.Ang.Aret.in §.fi.in ii.col.inſti.qui teſt. tut.dari poſ.Cuma.in conſil.clxvi. immo ex hoc infert Bart.ꝙ in fideicommiſſo iniuncto maſculis,non comprehenduntur fœminæ.in conſi.liiii.colum.i.refert & ſequitur Corn.in conſi.ccxxxiii.colum.i.volu.iii. & principalem ampliat, vt ibi limita vt per Grat. conſil. lxiii. colum.ii.volumi.ii.

Tertiò amplia idem eſſe in reſcriptis in quibus maſculinum concipit fœmininum,& propterea in illa clauſula,Et quidam alii,etiam fœminæ continentur. Compoſt.in c.ſedes,de reſcrip.& Ioan. And.in c.cùm in multis.de reſcrip.in vi.vbi etiam Domi. col.i. Archid. in d. c.ſi quis ſuadente,colum.pe.xvii.q.iiii.Specu.in titu.de reſcrip.præſenta.§.fi.colum.ii.ver.Sed quęritur, vtrum. Imol.in l.ſi ita ſcriptum.ff.de leg.ii. colum.fina. Domi. in d.cap.generali, colum.iii.ver. iiii.caſu de elect. in vi. & Abb.in cap.ſignificauit,colum.i.de reſcrip.Deci.in d. l.fœminę.colum.ix.Iaſ.in conſi. cxlii.colum.iiii.volu.ii. & in d.l.ſi quis id quod.colum.ii.in v. ampliat. & in d.l. Gallus in i.lect.colum.xiiii.& ii.lect.colum.pen.Angel. Aret.in d.§.fin.inſt.qui teſta.tut.dari poſſ.col.ii.Appoſtil.ad Abb.in d.c.ſignificauit.Pariſ.in conſi. xx. colum. iii.volu.i.Contrarium Gomeſ.in cap.ii.charta ix.de reſcrip. in ſextò.

Quartò amplia in priuilegiis in quibus maſculinum continet fœmininum, ita not. Bald. in cap. ad audientiam,& in colum. fina. verſi. Quæro nunquid.de reſcrip. Domi.in d.cap.generali,colum.iii.in caſu iii.Dec. in d. l.fœminæ,colum.xviii. Iſtam opin. etiam tenet Archid. in d.cap.ſi quis ſuadente,colum.pen.Iaſo. in d. l. Gallus colum.xiiii.in i.lect.& in ii.lect.colum. pen. & in conſi. cxlii.colum.iiii.volu.ii.& in d.l.ſi quis id quod. colū.ii. Ruin.conſi.cii.col.v.volu.iii.& cxlv.colū.iii.volu.iii. &

colum.

col.ſeq.Tiraquel.de retract.fol.lxxvii. Contrarium in priuilegiis contra ius commune,vt in priuilegiis enumeratis tenet glo.in l.ſi ita ſcriptum.ff.de leg.ii. Alexā. in l.quia tale,col.iii.ff.ſolut.matri.& tenet Deci. in conſi. cccclxviii.Card.in conſi.cxxxv. incip. Puto filias,circa fin. Sign.Homod.in conſi.clxxii.colum.iii.Imol. in l.ſi ita.ff.de leg.ii.colum.fi.verſi vltimò &c.Aret. in d.§. fi. col.ii.inſt. Qui teſt.tut.dari poſſ.& in priuilegiis alteri præiudicialibus ꝙ fœmina non contineatur,tenuit Domin.in d.c.generali,in iii.col.in ver.iii.caſu Deci.in conſil.cccciii.colum. i. quare præcedens opinio poſsit intelligi in beneficiis principium,vt in præiudicium tantùm concedentium largè interpretentur,prout in hoc ita Deci.in d.conſi.cccclxviii.colum.fin.Barbat.qui ita expreſsè declarat in conſi.lvii.colum.iii.volu.ii. Corn. in conſi.clxxvii.col.ii.volu.iiii. ſed adhuc in beneficiis & gratiis alteri non præiudicabilibus,vt puta in facultate legitimādi conceſſa Comiti, ꝙ ſub maſculino nō contineatur fœmininum,conſuluit Signo.Homod.in conſi. clxxxvi.refert & ſeq.Card.Alexan.in c. per venerabilē. §.quod autem,colum.cxxx.qui filii ſint legitimi.Curt. in conſi.ix.col.fi. Iaſ.in l.ii.colum.iiii.ff. de verb. oblig. Deci.in conſi.cccciii. Et ſubſidio charitatiuo impoſito ꝙ maſculinū concipiat fœmininū,vide Fulg.in cōſ.cxxi.

Quintò amplia etiam in materia correctoria, vt eſt glo. in d.l.Gallus,in prin.in verbo neptis, quam ibi ad hoc ponderat Raph. Comeſ. Iaſo. in dicta l. ſi quis id quod,col.ii.& in conſi.cxlii.col.iiii.volumi. ii. & in d. l. Gallus in ii.lect.col.pen.Franc.Curt. in conſi. cii. col.i. Contrarium,Alexan. in d.l.Gallus in v.colum. & ponit Deci.in d.l.fœminæ.col.xviii.Alex.in conſi.cliii. colum. i.volu.vii.Soc.in regula cclv.Corn.in conſi.xiii. col.iii. & ſeq. vol. ii. & in cōſi.cclxxi.col.iiii.& in cōſi.cxci.col. ii.vol.iiii.& in cōſi.ccxxii. col. i. & ſeq.& in cōſ.ccxlviii. col.ii. vol.iii.Alexan.in conſi.xxix.colum.pen. volu.iii.

Sextò amplia in ſententia iudicis in qua maſculinum continet fœmininum.Archid.in d.cap.ſi quis ſuadente.

colum.ii.xxvii.q. iiii. Alexand. in conſi. i.colum.vi.& ſeq.volu.v.Imo.verò in l.ſi ita,col.fin.ff.de leg.ii.dicit,ꝙ in ſententia maſculinum non concipit fœmininum, ſecus in ſtatuto facto à iudice ſecundum ius commune,vel præter,quia continet,& iſtud ſequitur Aret.in §.ſi.Inſt. qui teſta.tut.dari poſſ.col.ii.iſtud etiam quod in ſententia iudicis maſculinum non continet fœmininum,tenet Deci.in d.l.fœminæ,colum.pen. & propterea conſultationem Alex.impugnat Franc.Curt.in tract.feud. in iii. parte col.vii.Alexan.in conſi.i.colum.v.volu.i.

Septimò amplia, etiam ſi maſculinum ſit geminatũ, adhuc continet fœmininum,ita tenet.Signo. Homod.in conſi.clxxii.in ſi.colum. Contrarium tamen tenet Dec. in l.col.xv.circa fin.Grat.conſi.lxviii.col.ii. in ſi. vol.ii.

Octauò amplia,vt iſtud procedat, etiam in ſtatutis, in quibus etiam maſculinum continet fœmininum, & hoc ſi diſpoſitio ſit fauorabilis,ſed ſi ſit odioſa,ſecus eſt, declarat Hoſt.& ſequitur Archid.in d.c. ſiquis ſuadente,colum.ii.& ſeq.xvii.q.iiii.Petr.de Anch.in conſ.cxii. col.i.Domin.in d.c.generali,colum.ii.& ſeq.de elect. in vi.Dec.in d.l.fœminæ.col.xviii.Card.in cle.i. col. iii. de ſepult.Hoſt.in c.Rainaldus in iii.col.de teſta.Cuma.videtur tenere iſtam partem in conſi.lxxxiiii.Bal. Nouel. inter conſi,Corn.xi.voluit Alex.in conſi lxxxiiii. col.i. volu.iiii.Ipſe autem Imol. in d.l. ſi ita.ff. de leg. ii. in i. col.indiſtinctè tenet quòd in ſtatutis maſculinum contineat fœmininum virtute paſsiuæ interpretationis,quę in ſtatutis locum habet,& iſtud ſequitur Aret. in d.§.ſi. Inſt.qui teſta.tut.dari poſſ.in i.colũ.& ſeq.Cuman. in l. quicunque.C.de ſer.fug.in l.i.ante pen.q.C. quæ ſit longa conſuet.not.Bart.in l.iura,in ſi.ff.de legib.not. Iaſ.in l.ſi quis id quod,in ii.colum.& in d.l.tres fratres colũ.i. ff.de pact.in d.l.Gallus in i.lect.colum.xiiii.& in ii. lect. colum.pen.& in conſi.cxlii. colum.iiii.volu.ii. Curt. in conſi.ix.colum.iii.& ſeq.Bolog.in conſ.vi.Hipp.in ſing. cxxx ix. idem tenent Bal.Imol.& Paul.de Caſt.& Rom. & Alex. in l.ſi conſtante.§.ſi.ff.ſolut. matr. idem ſentit.

Bal.

Bal.in l.i.col.fi.ff.de pecul. Aret.in cõſ.xxxix.Bal.in l.in multis.ff.de ſtatu homin.in l.ſed et.§.hoc ſenatus conſ. ff.ad Maced.Roman. in conſi.xcviii.in fin.Fulg.in conſi. cciii.in fi.Gozad.in conſi.xliii.colum.i.& ſi.Amplia, et ſi ſtatuta ad literam intelligi debẽt.Tiraquel. fol. lxxix. Et propterea quòd appellatione fratris veniat ſoror, et in ſtatuto,tenet Alex.in conſi.lxxxiiii.in col.ii. vol.iiii. Bal.in conſi.xlvii.incip. Factum tale. libr.iii. Curt.in d. conſi.ix.& Bolog. in conſi. lx.& vbi eſt eadem ratio,etiã hoc tenet Dec. in d.l.fœminæ.colum. xix. ſecus vbi diuerſa, vt ibi per eum. Et illam opi.in effectu tenet Ang. in conſi.cclxxxix.in i.col. Salic. in l. ii.colum. pe.C. de noxal.Card.in clem.i.col.ii.de elect.Fulg. in conſi. lxiii. col.ii.in fi.& in conſi. cciii. in fi. Et hoc procedit, ſi diſpoſitio ſit odioſa.Bart.in d.l.i.in fi. ff.de pecul.Paul. de Caſt.& Iaſ.in d.l.ſi quis id quod. gloſ.in l. cum proponas,in glo.fi.C.de tranſact.glo.in l. i. ff.de ſepult. Iaſ.in d.l.Gallus in ii.lect.col.pen. Marian. iun.conſi. iii. colũ. i.& ſeq.volu.ii.& à ſtatutis excludentibus fœminas fauore agnationis maſculinum concipere fœmininum, quia odium ſit rationabile,tenet Rui.conſi.lv. colũ.i.& pen.vol.iiii.Tiraquel.de retract.fol.iiii.Contrariũ verò quòd in ſtatutis maſculinum non concipit fœmininum, tenuit Signorol.Homod.in conſi.ccxx.nu.4.Soc. in reg. cclv.in iii.fall. Corn. in conſi.ccxxiiii.colum. iii. in fin. & ſeq.vol.ii.& in conſi.xiii.colum.ii.& ſeq. volumi. vi. Alex.in conſi. lxii.& in conſi. cclxiiii.col.i. in fi. volu.vi. & in conſi.cxxxv.col.iiii.volumi.i.& in conſi.xxiiii.col. antepen.volu.ii.& in conſi.liiii.colum.fin volu.iiii. & in conſi.xxix.col.iii.volu.iii.Card.in clem.i.de ſepult.col. iii.Pet.de Anch.in repet.c. canonum ſtatuta,in xiiii. q. de conſti. Cuma.in conſil. clxvi.Hoſt. in c. Raynaldus. colum.iii.de teſta.Bart.in conſi.50.col.fina.volu. iiii.& propterea dicebat Paul.de Caſt.in conſi.cxix. volu.i. ꝙ in ſtatutis appellatione fratris non venit ſoror. Capra in conſi.lxii.Corn.in conſi.xciiii.col.i.volu.ii.& Georg. Natta in c.quamuis,colum.50.& ſeq.de pact.in vi.Decla

ra, vt per Deciſ. Neapol. xxi. in nouis. Et tenendo iſtam partem limita, hoc non procedere in ſtatutis eccleſiaſticis, in quibus indiſtinctè maſculinum concipit fœmininum. Archid. in d.c. ſi quis ſuadente. vii. quæſt. iiii. Card. in clem. de ſepul. Domin. in d. cap. generali, colum. iii. de elect. in vi. Hoſt. in d c. Raynaldus. col. iii.

Nonò amplia, etiam ſi maſculinum ſit prolatum per verbum ſi quis. Doct. & maximè Iaſ. in d. l. ſi quis id qđ. ff. de iuriſdict. omn. iudi. Rebuff. in tracta. nominationum. fol. xxv.

Decimò amplia etiam in tutelis, vt dicit Marian. Iun. conſi. clxviii. col. i. in fi. volu. ii.

Vndecimò amplia, etiam ſi in loco ſit ſtatutum, ꝙ ſtatutũ ad literam intelligatur. Tiraquel. de retract. fol. 79.

Primò limita quotiens ratio militaret in maſculo, & diuerſa in fœmĩna, quia tunc maſculinum non conciperet fœmininum, & propriè dicitur quòd in materia differenti maſculinum non concipit fœmininum, ita declarat Bart. in l. i. ff. de verb. ſig. in l. ſi quis in tantam, col. ii. C. vnde vi, in l. i. colum. i. ff. de pecu. Iaſo. in d. l. ſi quis id quod, colum. ii. in i. limit. Archid. in d. c. ſi quis ſuadente, colum. ccxvii. q. iiii. Imol. in l. ſi ita, colũ. i. ff. de leg. ii. Aret. in §. fin. inſt. qui teſta. tut. dari poſſ. colũ. i. Card. in clem. i. col. ii. de elect. Paul. de Eleazar. Ancha. & Domin. in d. c. in generali, de elect. col. i. in vi. Bald. in l. ſeruus. C. commu. de ſucceſ. Salic. in d. l. quicunque. col. i. C. de ſer. fug. Ang. in conſi. lxvii. Calcan. in conſi. xlviii. col. iii. Maria. Soc. Iun. conſi. i. colum. xxi. & conſi. xv. col. ii. vol. i. & conſi. clxviii. colum. v. volu. ii. Tiraquel. de retract. fol. lxxviii. & lxxix. Sign. Homod. in conſi. clxxii. colum. iii. idem tenet Bald. in l. in multis. ff. de ſtat. hom. Corn. in conſi. ccxxiiii col. ii. volu. ii. & in conſi. lxxiiii. in fi. volu. i. & in conſi. xiii. colum. pen. volu. ii. & in cõſi. ccii. col ii. volu. iii. & in conſi. cxcix. colum. xvii. in fin & in conſi. i. col. ii. & in conſi. xiiii. colum. fin. volu. ii. & in conſi. lxxviii. col. i. volu. i. & in conſi. clxxii. col. i. vol. iiii. & in conſi. cxxxviii. col. pen. vol. ii. & in conſi. xciiii. col. i.

& in.conſi.clvi.col.i.volu.ii.& in conſi.xlix. col. i. volu. iiii.& in conſi.xxi.col.iii.volu.i.& in conſi.ci.col.ii.vol. iiii.Soc.in conſi.lxiiii.colum.viii.volu.iii.Goza. in cõſi. lxxxix.col.ii. & fi. Brun. in tract. quod ſtantib.maſcul. fol.ix.col.i.Alex.in conſi.cxxxv.colum.fi.volumi.i.& in conſi.ccxxxiiii.col.fi.volu.vi.& in conſi.xlv.col. ii. vol. vii.Socin.in regula ccxxxv.nu.vi.fall.Hippoly. in ſing. xx.Capra in conſi.lxii.in fi.Curt.in conſi.xl. colum. iii. & in conſi.ix.colum.iii.in fi.& ſeq.Aret.in conſi.50. colum.i.Alexan.in conſi.xxiiii.colũ.ix.volu.ii. & in conſi. lxxx.colum.ii.volumi.i.Deci.in conſi.ccccliii.colum.ii. Bald.in conſi.x.in fi.colum.volu.i.Dec.in l.fœminæ. col. xiii.& xvii.de reg.iur.Fulg.in conſi.cxxi.in i.colum.i.;fi. Barbat.in conſi.50.col.fi.vol.iiii.Et propterea,ſi ſtatutũ in contractibus mulierum,vel minorum exigat conſenſum proximorum,non poteſt interuenire conſenſus fœminæ,& ſic maſculinum non continet fœmininum, quia diuerſa eſt ratio, cum fœminę, ſint imbecillioris conſilii,ita declarat Bald.in l.fi.vbi etiam Angel.C ;de verb. ſig.Bald.in conſi.ccci.colum.fin.volu.i. Corn. in conſi. cccxvi.colum.v.& in conſi.lxxiiii.col.fi.vol.i. & in cõſi. clvi.colum.i.volu.ii.& in conſi.cli.colum. i. volumi.iiii. Maria.Soc.Iun.conſi.i.colum.xxii.in fin.Sed ſi ſtatutum exigeret præſentiam,;venirent. Marian. ipſe conſi. xli. colum.fin.Et propterea in feudo recepto pro ſe & filiis, non veniunt fœminę,quia fœminę ad feuda non admittuntur.c.i.§.filia,de ſucceſſ.feud. & ita declarat Paul. de Caſt.& Alex.in l.ſed ſi hac.§.liberos.ff de in ius vocãd. ponit Iaſ.in d.l.ſi quis id quod.colum.ii. in fi. Limita vt per Maria.Iun conſi.100.col.xxv.Rui. conſi.xlv.colum. vii.volu.i.Limit.vt per ipſum Marian.Iun.conſi.lxxvii. colum.vi.Et propterea quoniam teſtator voluit conſulere conſeruationi familiæ, appellatione filiorum, non veniunt fœminæ,Soc.in conſi.lxxiii.col.iii.volu.iiii.Pariſ.in conſi.lvii.colum.pen.volu.ii.Marian. Iun. conſi.i. colum.xxv.& in conſi.cxix.colum.fi.Grat. in conſi. liii. col.ii.volu.ii.Marian.Iun.conſi.clxviii.col.xiii.volu ii.

Ruin.conſi.cxlix.col.iii.volumi.ii.Tiraquel. de retract. fol.lxxviii. Ex hac etiam limitatione ſequitur, quòd in officiis maſculinum non concipit fœmininũ, cùm in officiis requiratur maturitas iudicii, quæ in fæminis non reperitur,& quia etiam officiorum mulier nõ eſt capax. Archi.in c.ſi quis ſuadente,col.ii.xvii.q.iiii.Bal.in c. ad audientiam,col.fi.de reſcr.el i.Iaſ.in l.tres fratres. colũ. ii.in viii. limitatione.ff.de pact. & in d.l.ſi quis id quod, col.iii.in iiii.limit.de iuriſd.omn.iudic. Dec. in d.l. fœminę.col.pè.Specu.in titu.de diſput.& alleg.§.poſt.ver. vel ibi maſculinum. Pet.de Anch.in d.c.generali,col. ii. de elect.in vi.Salic.in l.quicunque,col.i.C.de ſeru.fugi. Vide in xxi.limitatione.Tiraquel.de legib. connub. fol. xvii.idem dicit quando ex communi cõſuetudine qualitas rei magis conuenit maſculo, quàm fœminę. Guid. Pap.in ſing. DXXII.

Secundò limita, quando lex vel alia diſpoſitio quæ aliàs ſui natura concipere poſſet ſub maſculino fœmininum, loqueretur diſcretiuè, ideſt de per ſe in filio, & de per ſe in filia,& ſic diſcretiuè in maſculo, & fœmina, tunc enim maſculinum non continet fœmininum, quia expreſſum facit ceſſare tacitum.l.ſi ita.ff.de lib.& poſth. in l.Clemens pat.ff.de hęredibus inſt.& Bal.ponit iſtam limit.in l.de multis.ff.de ſtat.homi. ſequitur Iaſo. in d. l. ſi quis id quod.colum. iii. in iii. limit. ff. de iur. omn. iudi.& in dicta l.tres fratres,colum. ii. in vii limitatione. ff. de pact. Socin.in reg. ccxxvv. in vii. limit. & in conſi lxiii.colum.viii.volumi.iii.Gomeſ.in §. pœnales, colum.xix.inſtit.de actio.Deci.in cap.ſignificatum. colum.i.de præbend.Vide in xxi.limit.Maria. Socin. Iun. conſi.i.col.ii.& in conſi.v.colum.i.& iiii.vbi declarat, & in conſi.cxiiii.colum.v. & conſi.cxxviii. colum.x.Ruin. conſi.xxii.col.ii.vol.iii.& quoniam in eadem diſpoſitione apparet, quòd vbi voluit comprehendere fœminas illas ſpecialiter expreſsit, dato quòd poſteà in alia oratione in eadem diſpoſitione ponat verbum maſculini generis, ſub maſculino non comprehenditur fœmininum.

mininum. Corn.in conſi.cccvii. colum.pen. & in conſi: cclxxi. colum. fina. & in conſil. xlix. in princi. volumi. iiii. Alexand.in conſil.xlv. colum.fina.volumi.vii. & in conſi.ccxxiiii.volu.vi.

Tertiò limita, quãdo lex diſponeret in materia odioſa odio irrationabili, tunc maſculinum non concipit fœmininum. l. quiſquis §. filiarum. C. ad leg. Iul. maieſta. & ponit Bart. in l. prima ff. de verb. ſignifica. in l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. Aretin. in conſil; xxxix. Bald. in l. quicunque. C. de ſeru. fug. colum. iiii. & ibi Angel. in princi. Signo. Homod in conſil. clxxiii. colum.iii. Iaſo. in l.ſi quis id quod, colum. iii. in vi. limit. ff.de iuriſ. omn. iud. & in l. Gallus. in ſecunda lect. colum.pen. ff.de libe. & poſthu. Domin. in cap. generali, colum.iii.de elect. in vi. Deci. in dicta l. fœminæ col. ii. licèt dicat quòd text. in dicta l. quiſquis, non probat intentionem ad quam allegatur. Calcan. in conſi.xlviii. colum.i. Hippoly. in ſingu. cccxvii. Marian. Socin. Iun. conſi.i. colum. xxiii. volumi. xi. & ſequen. Ruin. conſi.ciii. colum. vii. volumi.iii. Pet. de Ancha.in dicto cap.generali, colum.ii. Bald. in dicta l. quicunque colum.i. Corn. in conſil. xiii. in prima colum.in fin.& in ii.& iii.col.volu. ii. & in conſi. ccxxiiii. colum.ii.& ſeq.eod.volu.ii.& in conſi.cccxxxv.col.i. ii. & iii.volu.i.& in conſi.cclxxi.col.iiii.vol.iiii. & in conſi. xcvi.col.i.in fi.vol.iii.& col.fi.in conſi.xcv.col.iii. volu. ii. in conſil.xc. colum.pen.volu.iii. Alexan.in conſi.xlv. volu.vii.colum.ii.Corn. in conſi. lxxxii.col.pe. vol.iiii. Alexand.in conſi.lxxxiiii.volu. iiii.colum.i. & in conſi. ccxxiiii.col.fi.vol.vi.& in conſi.lxxxx.col.v. volu. iiii. Deci.in conſ.lxiiii.vol.i.Ruin.conſi.xxii.col.v.volu.iii. Tiraq.de retract.fol.lxxvii.& lxxviii.

Ex hac limitatione ſequitur, quòd ſtante ſtatuto, quòd agnati excludant cognatos, ſub iſto capite incluſiuo iſtius ſtatuti, agnatorum nomine, non veniunt fœminæ agnatæ. Corn. in dicto conſi. xiii.colum. ii. & ſequen. & in conſil. ccxxiiii. colum. ii. volumi. ii. & in

conſil cccxxxv.voi.i.Ioan.de Ana.in conſi.iiii.in ii.dubio.Brun.in tract.quòd ſtant.maſcul.fol.viii.col. iiii. & ſeq.Pariſ.in conſ.xlvii.colū.iii.volu.iii.& col.,pen. Maria.Soc.Iun.conſi.i.col.xxv.& conſi.xxx.col.vi. vol.i.& conſi.ix.col.iii.volu.ii.& conſi.x.col.i.eod.vol. & in pen. col.vbi tenet contrarium,& iſto caſu, etiam filia excluditur.Brun.loco citato fol.ix.col.i.Item ſequitur,quòd ſtante ſtatuto,quòd frater excludat matrem,non cenſetur mater authoritate ſtatuti excluſa per ſororē. Alex. conſi.xlv.col.ii.volu.vii.Corn.in conſi. lxxxii. colum.i. volu.iiii.Igitur,ſi ſtatuto excludatur mater per patruū, non excluditur per amitam.Corn.in conſ.xii.volumi.i. Brun.in d tract.quod ſtantib.maſcul.fol.viii. col. iiii.& fol.lxv.col.i.Maria.Soc.Iun.conſi.i.col. xxiii. Tiraq. de retract.fol.lxxvii.Item ſequitur,ꝙ ſub capite excluſiuo ſtatuti,etiam maſculinum non continebit fœmininum, vt puta,ſtante ſtatuto, ꝙ patruus excludat auunculum, nō cēſebitur virtute ſtatuti excluſa matertera. Corn.in conſi.cclxxi.colum.iii.volu.iiii.Tiraq.de retract.fol.77. Item excluſo auo materno,nō cenſebitur excluſa auia, vt per Bal.in l.quicunque.C.de ſeru.fugit.Corn. in cōſ. lxxxii.col.ii.& in conſi.cclxxi.col.iii.vol.iiii. Grat.cōſi. xxv.col.iii.& in conſi.xxxviii.col.iii.vol.i.Alex. in cōſi. xlv.col.ii.volu.vii. Et ſtatutum excludens à ſucceſsione aui paterni,non excludit à ſucceſsione auiæ. Pariſ. cōſi. xlix.col.ii.volu.iii.Item in materia ſuper qua diſpoſuit ſtatutum ſub maſculino continetur fœmininum,& propterea,ſi ſtatutum dicit,ꝙ mater excludatur ab hæreditate vel ſucceſsione filii,non cenſebitur excluſa ab hæreditate vel ſucceſsione filiæ virtute ſtatuti. Archid.in in c.ſi quis ſuadente,xvii.q.iiii.& clarius Domin.in d.c. generali, colum.iii. de electio.in vi. Alexand. in conſi. ccxxiiii.colum.ii.volu.vi.& in conſi.xlv.col.i.volu.vii. Curt.Senior in conſi.ii.col.ii.Brun.in tract.ꝙ ſtant.maſcul.fol.viii.colum.iiii.& fol.ix.colum.ſi. ii.& iii. & Tiraq. de retract.fol. lxxvii. Et regulare eſt, ꝙ ſi ſtatutum excludit à ſucceſsione fratris,non excludit à ſucceſsione ſororis

ne ſororis. Capra in conſi. lxii. in iiii. dubio. Brun. in d. tract. quòd ſtant. maſcul. fol. viii. colum. iiii. & fol. xix. vbi concludit non eſſe recedendum à prima opinione Laurent. in §. Cæterum. colum. xxiiii. inſt. de agnat. ſucc. Et ſtatutum præferens primogenitum ſecundo genito, non præfert filiam primogenitam filiæ ſecundo genitæ. Bald. in l. omnes populi, iu ix. colum. verſi. Tertiò quæro. ff. de iuſt. & iur. Brun. in d. tract. fol. ix. col. iii. Et ſtatutũ excludens fœminas propter agnatos, non excludit propterea eas in eo caſu de quo p Brun. in d. tract. fol. lxiiii. colum. iiii. poſt Ang. conſi. cclxxxi. Pariſ. conſi. xlvii colum. pen. volu. iii. Et ſi ſtatutum dicat, quòd coniuncti vel proximiores excludant fœminas, non veniunt fœminæ ſub verbo coniunctorum vel proximiorum. Brun. in d. tract. fol. ix. colũ. i. Et ſtatutum de ſucceſsione paſsiua maſculorum non habet locum in ſucceſsione paſsiua fœminarum. Corn. conſi. cclxxi. volu. iiii. Brun. citato loco fol. viii. colum. iiii. Contrarium ſentit idem Brun. ibid. fol. ix. colum. ii. Contra hoc facit, nam ſtatutum excludens dotatam à fratre, cenſetur etiam excludere dotatam à ſorore, vt per eundem Brun. in d. tract. fol. ix. colum. i. poſt Andr. de Iſern. in c. i. colum. vi. de nat. ſuc. feud. Et ſtatutum, quòd coniuncti ex latere patris excludant matrem, non inducit, vt fœminæ coniunctæ ex latere patris excludant matrem. Maria. Iun. conſi. xxiii. colum. vii. volu. i. & conſi. ix. col. iii. volu. ii. Contrarium in conſi. x. colum. pen. vol. ii. Et ideo ſi ſtatutum dicat, ꝙ parẽtes vſque ad quartum gradum excludant matrem; quia intelligitur de maſculis. Idem Marian. in d. conſi. xxiii. colum. viii. Et ſi ſtatutum compellat patrẽ ad aſsignandam legitimam filio, non cenſetur compellere matrem. Marian. Iun. conſi. xxiii. colum. x. Et ſtatutum excludens auum, non excludit auiam, idem in conſi. ii. colum. x. Et ſtatutum excludens à ſucceſsione patris, non excludit à ſucceſsione matris. Maria. prædictus. conſi. xxi. col. xi. Item ſi excludatur à ſucceſsione aſcendentium, vt per eundem Maria. in d. conſi. col. xi. Et ſi ſtatu-

cxxvii.in i.volu.aliàs xiiii in iiii. volu. & in l. Gallus. §.primo.in fin.ff.de lib.& poſthu.Paul.de Caſt.in conſi. ccccx.colum.ii.volu.ii.Iaſo.in dicta l. ſi quis id quod,colum.iii.v.limit. Alexan.in l. hæredes mei.§.cùm ita. ad Trebel.& in conſi.xiiii.volu.iiii.Iaſ in d.l. tres fratres. colum.ii.in vi.limit. Soc. in regula ccxxv. in ii. limitatione.Barbat.in repeti. rub. C. qui admit. colum. xcvi. & in cap.Raynutius,in ii.char.& latius char. xlv. de teſtam.& in repet.l.cùm accutiſsimi.in pen.char.C.de fideicom. Curt. in conſi. lii. colum iiii. Deci. in conſil. ccccclxv.colum. i. in fin. & ſeq. Franc. Curt. in conſi cxvi. in iiii.colum.Corn.in conſi.cxcvii.colum.iiii. volu.i. Soc.in conſi.li.colum.viii.volu.iiii.vbi allegat aliquos tenuiſſe contrarium,& in conſi lxxiii.col.iii. volu. iiii.Georg. Natt. in cap.quanuis,colum.xxxvi.& ſeq.de pact.in vi. Hipp.in ſing.cccxvi.Gozad.in conſi. xlv. colum.iii.& in cõſi.lix.col.ii.Fel.in c.ius generale, col.iii. i.diſt.Brun. in tract.ꝙ ſtantib. maſcul. fol. vii. colum.i. Pariſ.in conſi.xlviii.colũ.ii.volu.ii.& conſi.lvii. colum. pen.volu.ii.Maria.Socin. Iun.conſi.i.col.xxiiii.& conſi. ciiii.col.v.Grat.conſi.liii.col.ii.vol.ii. & conſ. liiii. col. iiii.& fi.& in conſi.lvi.col.i.eod.volu. Maria. Iun. conſi. clxviii.col.x.vol.ii.Rui.conſi.cxxxviii.colum.iii.vol.ii. Declara, vt per Ruin. conſi.cliiii. colum.fin. volu.ii. & conſi.xvi.col.ii.volu.iii.

Sextò limita,niſi ex cõiecturis aliud ſenſiſſe diſponẽtẽ appareat.d.l.Lucius.§.quæſitũ.ff.de leg.iii.not.Bar.in l.fi.ff.ad trebel.Cuman.in conſi.cxvii.Iaſo.in d.l.ſi quis, id quod,col.iiii.in ix.limit.in d.l.tres fratres. col. iii. in ix.limit.& in ii.col.in princ.in ii.limit.Hanc limitationẽ tenẽt Bart.in l.i.ff.de verbo.ſignific.dum allegat d.l. Lucius.§.quęſitum. Salic. & Ang.in l. quicunque.C. de ſeru.fug.Signor.Homod.in conſi.clxxii.colum.ii.Hanc etiam limitationem expreſsè ponit Curt. in conſil. xl. col.iii. Deci.in l.fœmine,colũ.xiiii. de reg.iur. vbi percurrit aliquas coniecturas.Iaſ.in cõſi.cxl.volu.ii.col.xi. Alex.in conſi.xiiii.vol.iiii.Guid.Papæ q.dcvi.Calca.in

conſi.

conſi.xlviii.colũ.ii. Hippol.in ſing.cccxvii.Pariſ. conſil. lvii.col.pen.vol.ii.& in conſi.ccccxlviii.col.ii. in fi. & in conſi.xlix.col.v.volu.iii.Maria.Iun. in conſi. cxiiii. colum. v. Facit quod diximus in memoriali noſtro xlvii. Idem eſt ſi in diſpoſitione ſtatuti poſsit ſumi coniectu‑rata voluntas ſtatuentiũ.Maria.Iun.conſi.i.col. xxii.

Moniali*s*. Monac*h*. [handwritten margin note]

Septimò limita,niſi maſculinum exprimatur qualificatè, vt puta, quia diſpoſitio loquatur de religioſo vel de monacho,nam non comprehenditur monialis, & maſculinum non concipit fœmininum. Domin. in c. generali,colum.iii.de electio.Card.in clem.eos,in fi. de conſanguinit.& affinit.Alexan.in conſi.cxxxv.col.pen. vol. i. Cępol.in conſi.xxvi.colum.pen Soc.in regula cclv.in v.limitat.Card.in clemẽ.i.colum.ii. in princ. de electio. Bal.in d.l.quicunque.in iiii.col C.de ſer. fug. Appoſtil. ad Bart.in d.l.Lucius.§.quæſitum. qui Doctores loquuntur in materia odioſa pœnali. Sed contrarium voluit Deci.in d.l.fœmine,colum.xvii.& ſeq.Card.in clemẽ.i. in vii. quęſt. de reg. Hippol.in d.l.i.col. xcii.C.de rapt. virg.in materia autem non odioſa,ſed fauorabili, idem concludit, quòd non comprehendatur.Bald. in l. inter fratres,in i.lect.& ii.ff.de pact. poſt Alber. de Roſat. ibi in fin.& Iaſ.ibi idem tenet colum.i.in fin.Petr.de Anch. in d.c.canonum ſtatuta,in verſi.Sed quæritur Appoſtil. ad Bart in d.l.Lucius.§.quęſitum.Alex.in conſi.xiiii. volu.iiii.Barbat.in conſi.50.col.fi.vol.iiii.glo.pragm. ſanctio.fol.xxv.col.iii.Contrarium,Fulgo.in conſi.cxxviii. & Rayn.de Forl.in d.l. tres fratres. quinnimmo Abb. in c.de monialibus,de ſent.excom.& ibi Feli. tenet, quòd appellatione monachorum veniãt moniales,& ibi appoſtill.facit differentiam inter monachos & monachas, & inter fratres & ſorores.S. Claræ, vt per eum, & dicit Feli. in c.veniens, de ſimon. quòd ſtatutum loquens de fratribus minoribus, nou comprehendit moniales tertii ordinis.

Limita in contractibus,in quibus maſculinum non cõtinet fœmininum.Archid. in cap. ſiquis ſuadente.xvii. quæſt.

quæſt.iiii.Bald.in l.Gallus.ff.de lib.& poſthu. in princi. Imol.in l.ſi ita.ff.de leg.ii.Aret.in §.fin.inſt. qui teſtam. tut.dari poſſ.col.ii.Rom.in conſi.xxxv. Cuma. in conſi. clxvi.Imol.in c.potuit,col.fi.de locat. & in cõſ. xxxviii. Rom.in l.ii.in vi.colum.ff.de verb.obligat.in l.ſed ſi hac §.qui manumittitur.ff.de in ius vocan.Alexã. in conſil. lxviii.in i.volu.& in conſi.cciiii.colum ii.in fi. vbi dicit illam eſſe ✳ communem opinionem,& in conſi. cxiii. colum.ii.volu.ii.& in conſi.cxxv.col.i.volu.v.& in conſ. xi.colum.ix.volu.iii.& in conſi.i.colum.v.volu.v.& in l. ii.§.liberos.ff.de in ius vocan.in l.ſi extraneus. col.ii. ff. de condit.cauſa dat. in l. Quod dicitur.colum. xxiiii.ff. de verb.oblig.Bal.Nouel.inter conſi.xi.volu.i. Iaſ. in d. l.ſi quis id quod, colum.v. vbi dicit illam partem communem,& in l.Gallus,in ii.lect.colũ.xi. & in conſi. cxv. colum.fi.volu.i.Soc.in regula cclv.in i.limit.Felin.in c. quoniam,col.ii.de ſimon.Hipp. in ſing. cxciiii.Corn.in conſi.lxxiiii.in fi.volu.i.& in conſi.ccxxxiii.col.i. in fin. volu.iiii.& in conſi cxcix.col.xvii.in fi.volu.ii.& in conſil.ccxxxiii.colum.i.volu.iiii.& in conſi.i.colum.i. volu. ii.& in conſi ccxi.colum.ii.volu.iii.Soc.in conſi.xlii. colum.fi.volu.iii.Gozad.in conſi.xx.colum.i. Grat. conſi. liiii.col.iii.& in conſi lxiiii.col.ii.volu.ii. Ruin. conſil. xxxvi.col.i.volumi.i. Contrarium ſentit Bart.in l.i.ff.de verb.ſignifi.vbi nullam facit differentiam inter contractus & vltimas voluntates,& idem clarè voluit Bald. in l.ii.col.ii.C.de iur.emphyt. quod in conceſsione facta à priuato ſub maſculino fœmininum comprehenditur, idem tenet Salic.in d.l.ii.col.vii.in xvii. q̃. Imol. in l. quod dicitur,col.antep.ff.de verbo. oblig. Et propterea Domin.in d.c.generali,col.iii.in fin.de electio.in vi.non facit differentiam inter contractus & vltimas voluntates. Et hoc,quòd in contractibus maſculinum concipiat fœmininum,tenuit Ang.in conſi.ſuo cxviii.incip. Auia pro nepte. Et propterea illam limitationem reprobat Alexã. in conſi.i.colum.vii.volu.v.& Deci.in d.l.fœminæ.colum.xvii.& ſeq.ex qua limitatione ſequitur, ꝙ in

emphyteoſi

emphyteoſi recepta pro filiis, appellatione filiorũ veniunt filiæ. Mant.conſi.clxviii.col.xiii.volu.vbi idem dicit in feudis,& Tiraq.de retract.fol.lxxvi.

Limita,vt per Curt in tract.feud. in iii. parte col.ii. per Hippoly. in l.i. §. ſi ſeruus.colum.ii. ff. de quæſtio. Imol.in c.potuit,in fin.de locat.Feli.in c.cum M. de conſtitutionib.col.iii.Tenendo primam opinionem,quæ videtur magis * communis, eam ſublimita procedere, quando dictum eſſet de filiis,ſecus ſi dictum ſit de liberis,quia tunc etiam in contractibus verbum liberis cõprehenderet filius.Petr.de Anch. in conſi. cxxv. col.i. ſentit Bald.& clarè ſequitur Alex.in l.ſed ſi hac.§. liberos,iu prin.ff.de in ius vocan.& idem Alex.in cõſi.lxxx. col.pen.vol.i.Iaſ.in d.l.ſi quis id quod, col. v. Gozad.in conſi.xx.col.ii.Grat.conſi.lxiiii.colum.ii.volu.ii. Ruin. conſi.clxxxviii.colũ. pen.volu.ii.& conſi.cxiiii.colũ.iii. vol.iii. Contrarium ſentit Alex.in conſi. lxi. colũ. pen. volu. i. & clarè tenet contrarium Deci. in d. l. fœminæ, colum.xvi.ff.de reg. iur.

Sublimita ſecundò, quando ſequitur abſurdum, ſi in contractu maſculinum non conciperet fœmininum. ponit Alex.in d.l.ſed hanc.§.liberos.col.i.ff.de in ius vocan.& in cõſi.lxi.col.fi.vol.i.Dec.in d.l.fęminæ,col.xvi.

Sublimita tertiò,niſi dictum eſſet in contractu de filiis hęredibus, nam tunc veniunt fœminæ, vt declarat Alex.in d.§.liberos,col.i. Iaſ. in d.l.ſi quis id quod. col. v. & in conſi. cxv.colum.fina.volu.i.Deci.in cõſi. xxxii. Gozad.in conſi xx.colum.ii.Ruin.conſi.clxxviii.col.iii. volu.ii.& conſi.xliii.colum.v.volu.iii.& conſi. li. col. v. volu.iii.col.v.volu. iii.

Quartò ſublimita,niſi eſſemus in contractibus bonæ fidei,qui non ita ſtrictè interpretantur,pro vt ſtricti iuris contractus,ita colligitur ex notatis per Curt.in cõſi. clxvi. Contrarium tamẽ tenet Iaſ.in d.l.ſi quis id quod. colum.v.ſublimita in donatione in qua fit larga interpretatio.Nam licèt ſit contractus,tamen in tali contractu maſculinum fœmininum concipit, ita limitat Iaſo. in d.

in d.l.ſiquis id quod,colum.v.& Deci.in d.l.fœminæ col. xvi.& in conſi.xxxii.Corn.in conſi.clxxvii.col.ii. vol. iiii.Pariſ.in conſi.xx.colum.iii.volu.i. Contrarium ſentit idem Corn.in conſ.cxcix.colum.xvii.in fi.volumi.ii. ib',circa alienationes.

Quintò ſublimita, quando verba maſculini generis proferuntur à fœmina,quia veniret; quia non cenſetur habere odio proprium ſexum.Gozad.in conſi. lxxi. col. iii.& in conſi.lxxix.in fi.

Sextò ſublimita,quando iſta interpretatio, ꝙ maſculinum non concipiat fœmininum, tendit in odium illius cui imputatur,iuxta tex.in l.veteribus.ff.de pact. ſecus ſi tenderet in eius fauorem,quia tunc ad eius commodū & damnum,etiam in contractibus maſculinum concipe ret fœmininum. Corn.in conſi.clxxi.volu.iii.colum.i. in fi.& in conſi clxxvii.colum.ii.volu.iiii.

Septimò ſublimita,nam dato ꝙ eſſemus in contractibus,tamen ſi materia eſſet fauorabilis, tunc etiam in con tractibus maſculinum conciperet fœmininum , vt per Iaſ.in conſi cxv.colum.fi.volu.i.

Octauò ſublimita,niſi eſſet conſuetudo in contractu illo fœminas admittere. Imol.in d.c.potuit,colum. fi. de locat.Iaſ.in l.vt liberis.colum.iii.C. de collat. in l. certi conditio.§.ſi nummos,colum.iiii.ff.ſi cert.petat.

Nonò ſublimita,quia niſi fœminæ conciperentur,reſultaret abſurdum , vt per Ruin. conſil. cxiiii. colum. iiii.volumi.iii

Decimò ſublimita principaliter , vbi iſta interpretatio quòd maſculinum concipiat fœmininum, redundaret contra eccleſiam, tunc enim maſculinum fœmininū non continet in preiudicium eccleſię, ita declarat Iaſo. in d.l.ſi quis id quod,colum.iiii.ff.de iur.omn. iud. dicēs ſe ita conſuluiſſe. Adde , ꝙ iſtam opinionem ſentit expreſſè Bal.in l.ii.colum.ii.C.de iure emphyt. & Alexā. ſequitur in conſi.lxi.colum.ii.volu.i.& dicit Bald. ꝙ in emphyteoſi eccleſiaſtica maſculinum non concipit fœmininum,ne ſequatur odium , ſcilicet excluſio eccleſiæ

fauorabilis,contra quam non fit interpretatio,ꝙ maſcu linum concipiat fœmininum.Nec dicatur,ꝙ Bald.loquatur in contractibus in quibus ſecundum * communẽ opinionem maſculinum non concipit fœmininum, quia reſpondetur,ꝙ Bald.tenuit contrarium, ꝙ in contractibus,& maximè in emphyteoſi priuati maſculinum concipit fœmininũ,vt ponit in d.l.ii.prope finem & ponderat Alexan.quòd Bald,ita tenuerit in d.l.ii.in loco pręallegato in conſi.i.col.vii.vol.v.vide Bal. qui loquitur in eccleſia & voluit ꝙ ſub maſculino non concipiatur fœmininum in contractibus, ne ſequatur odioſa excluſio eccleſiæ,ſecus in contractibus cũ priuatis factis, in quibus conciperet maſculinum fœmininum,& ſic Bal. propriè probat iſtam limitationem.

Contrarium tenuit Deci.in dicta l. fœminæ, colum. xv. Ruin.conſi,clxxxii.colum.i. & iiii. volu.ii. declara primam opinionem,vt per Grat.cõſi.lvi.colum.i. vol.ii.

Vndecimò limita,niſi lex vel ſtatutum loqueretur per verbum vir, nam tunc nunquam maſculinum contineę fœmininum,ſecundum Bald. in c.licèt vniuerſis,de teſti. facit text. & ibi not. Bart. Alber. Cyn.& Ang.in l. i.in verbo virorum,in ii. colum.C. qui potiores in pignore habean.ponit Iaſ.in d.l.ſi quis id quod.col.iiii.gl. prag. mat.ſanct,fol.xxx.colum.iii.& idem ſi dictum ſit de filiis maſculis,quia tunc fœminę non veniunt.Abb.in cõſil.xxxvi. Et proptereà dicunt Hoſtien.& Ioan. And.in c. Rayn. de teſtam. ꝙ ſi facta ſit ſubſtitutio ſi deceſſerit ſine filiis maſculis fœmina non facit deficere conditionem,& idem appellatione liberorum maſculorum , non veniant nepotes ex filia,Specu.in titu.de locat.§. Nunc aliqua.ver.cxlvi.Bal.in auth ſi quis ruinas. C.de ſacroſ. eccleſ.tenent Ang.& Alex.in d.l. ſed etſi hac, in §. liberos.ff.de in ius vocan.& Alexã. & Iaſ.col.pen.in d.l.Gallus.in §.nunc de lege,& iſtam limitationem ad regulã, ꝙ quando dictum eſt de filiis maſculis,non veniant fœminæ,ponit Anto.de But.in conſi.xlvi.incip.Rectè deciſum eſt,& ponit Iaſ.in d.l.ſi quis id quod, col.iiii. Ioã.

de Ana. in conſi.xxii.Deci.in d.l. fœminę, colum.xiiii. de regu.iur.

Vndecimò limita in dictis teſtium,in quibus ſub maſculino non continetur fœmininum,vt per Alexã. in cõſil.clxxxi.col.fi.volu.vii.

Decimotertiò limita,quando maſculinum & fœmininum ſunt eiuſdem nominis,vt filius,filia,ſecus ſi diuerſi nominis,vt frater, ſoror. Ita dixit Capra in conſi. lxiii. in fi.Corn.in conſi.cclxxi.colum.iii.volu.iiii.ſed contra iſtam limitationem videtur caſus formalis in l. tres fratres.ff.de pact.& ita nonnulli voluerunt dicere,ꝙ iſta limitatio procedit, vbi verbum fratrer profertur in ſingulari,ſecus ſi in plurali,& ita procedat text.in d.l.tres fratres.Alex. in conſi.lxxxiiii. colum.ii. volu. iiii. Sed nec iſta reſponſio eſt bona,quia eſt contra text.in l. Lucius. §.Quæſitum.ff.de leg.iii.in l.Lucius.§.Meuia. ff. ad trebel.& ponit Iaſ.in d.l.tres fratres.colum. ii. idem tenet Imol.in l.ſi ita,col.i.ff.de legat.ii.

Decimoquartò limita,quando præmiſſum eſſet de filiis maſculis, & poſteà diſpoſitio diceret infraſcriptos, id eſt filios maſculos,vt per Franc. Curt. in conſi. cxvi. colum.iiii.& Corn.in conſi.ci. col.ii.volu.iiii. Item ſi diceretur,vt ſupra,& ſupra dictũ eſſet de maſculis.Alexã. in conſi.xlv.col.v.vol.iiii.

Decimoquintò limita,vbi ſecundum communẽ vſum loquendi diuerſo nomine maſculus & diuerſo fœmina nuncuparetur,quia tunc ſub maſculino fœmina non cõtinetur,ita declarat Fulgo.in conſi.xxxiiii.Alex.in cõſi. lxxxiiii.col.i.volu.iiii.Abb. in conſi.xxxvi.in fi.Georg. Natta in c.quanuis,col.li.de pac. in vi.

Decimoſextò limita,quando ſi maſculinum conciperet fœmininum,ſequeretur abſurdum,vt declarat Petr. de Anch.in repetit.c.canonum ſtatuta, in iiii. quæſtio. prin.de conſtitu.refert & ſequitur Alexan.in conſi. xlv. colum.ii. volu.vii. Brun. in tract. Quòd ſtantibus maſcul.fol.ix.colum.iii.

Decimoſeptimò limita,quando ſi maſculinum conci-

peret fœmininum, ſequerentur plures improprietates, quia tunc maſculinum non continet fœmininum, ita tenet Abb. in conſi. xxxvi. in fin. vol. i. ver. Tertiò facit. Corn. in conſi. cclxxi. col. v. in fi. vol. iiii. ver. Item pro, & in conſi. ccxxi. col. ii. volu. iii.

Decimooctauò limita, quando maſculus profertur ſuo nomine proprio, quia tunc maſculinum non concipit fœmininum. Bart. in l. i. ff. de verb. ſign. Domin. in c. generali, colum. iii. de electio. in vi. Card. in clemē. i. col. ii. eod. titu. Ang. in l. quicunque, colum. i. C. de ſer. fug. Soc. in regula cclv. in viii. limitatione. Deci. in d. l. fœminæ, colum. xiiii. ff. de reg. iur. Idem ſi nominatis filiis nomine proprio, diceret teſtator, ſi dicti filii, vt per Maria. Iun. in conſi. xc. col. iii.

Decimononò limita, niſi maſculinum ſub nomine proprio poneretur in lege decidente ius generale, vt per Doct. in c. quod aliqui, de regu. iur. in vi. Salic. in l. quicunque. col. i. C. de ſeru. fugit.

Vigeſimò limita, quando maſculinum eſſet geminatum, tunc enim non conciperet fœmininū, vt per Salic. in quodam ſuo conſi. quod dictū refert & ſequitur Soc. in conſi. 100. in col. fi. vol. iiii. vide Grat. conſ. lxviii. col. ii. in fi. volu. ii. & ſuprà in vii. ampliatione.

Vigeſimoprimò limita, econtrariò, quia fœmininum non concipit maſculinum, vt per Doct. in c. cùm in cunctis, in prin. col. fi. in fi. de electio.

Vigeſimoſecundò limita in officiis in quibus maſculinum non concipit fœmininum. Tiraquel. de legib. connubial. fol. xvii. vide ſuprà in i. limitatione.

Vigeſimotertiò limita, quando de fœmineo ſexu facta eſſet ſpecialis prouiſio, quia tunc non venit ſub maſculino. glo. pragmat. ſanct. fol. xxv. col. iii. Brun. in tract. ꝙ ſtāt. maſcu. fol. ix. col. iiii. vide ſuprà in ii. limitatione.

Vigeſimoquartò limita, quando eſſet ſtatutum, quòd ſtatuta intelligantur prout iacent, & ad literam. Marian. Socin. Iun. in conſil. i. colum. xxii. & conſil. xxiii. colum. fina.

Vige-

Vigeſimoquintò limita, quando ageretur de excludenda matre à luctuoſa filii ſucceſsione, idem Marian. Iun.conſi.xxiii.colum.x.

Vigeſimoſextò limita, nam ratione contrarietatis cui tandæ maſculinum non concipit fœmininum. Rui. cōſi. ciii.col.v.vol.iii.

Vigeſimoſeptimò limita in dictis teſtium. Tiraquel. de retract.fol.lxxvii.

CONCLVSIO
Et Regula VIII.

ARGVMENTVM.

Teſtamentum inter liberos validum, licèt in eo ſeptem teſtes non fuiſſent adhibiti, & infertur ad pulchram quæſtionem?

TESTAMENTVM inter liberos cum minori numero teſtium valet.l. hac conſultiſsima.§.ex imperfecto.C.de teſtam.l. fin.C. familię erciſ.ſed dubitatur, an per ſecundum teſtamentum in quo inſtituti ſunt liberi cum minori numero teſtium, reuocetur primum, in quo ſunt inſtituti ſimiliter liberi cum minori numero, ideſt cum ſolemnitate iuris communis? Paul. de Caſt. in conſi.cccxxvii.incip.Dubium facit, tenet quòd primum reuocetur, & iſtam opinionem ſequitur Alexan.in conſi. cxlvi.volu.ii.Rom. in conſi.ccclxxxv.& in §. ſi quis autem, in fi.d.l.hac conſultiſsima. Ang.in authen.de teſtamen.imperf.in §.i.Paul.de Caſt.in auth. hoc inter liberos, in i.col.C.de teſtam.& in d.§. ſi quis autem, circa fi. & in conſi.cxxxi.colum.i.verſi.Tertiò præſuppono, volu.iii.Corn.in conſi.xxi.col.iii.ver.Nec obſtat ꝙ minus ſolemne, volu.iiii.& in conſi.lxxxiiii.vol.ii. Et pro iſta

opinione facit,quod not.Bal.in d.§.ſi quis autem, in prima oppoſit.vbi ſentit, ꝙ ſi in caſu d.§.fuiſſent inſtituti liberi in ſecundo teſtamento etiam minus ſolemni,primum fuiſſet reuocatum,etiam ſi ſolemne,& fuit opinio glo.in l.filii,in glo.in verbo ab inteſtato.C. famil. erciſ. Contrarium,ꝙ immo primum ſolemne non reuocetur, tenuit Io.And.in addit.Specu.in titu.de inſtru. ædit.in §.compendioſè,ver.ſi primũ,in fi.Oldrad.in conſi.cxix. in fi.Corn.in auth.hoc inter liberos.C. de teſtam. Fulgo.in d.l.hac conſultiſsima §. ſi quis autem. Iaſo. poſt Alber.de Roſat. ibidem in iii. limitatio. Corn. in conſi.xxxi.in fi.volumi.ii.Socin.in conſi. clxiii. colum.iii. Ioan.de Ana.in conſi.lvii. Iaſ.in conſil. lxviii.volu.i.& conſi.viii.volu.iii.

CONCLVSIO IX.

ARGVMENTVM.

Teſtamentum coram quinque teſtibus factũ peſtis tempore an validum.

FVit antiqua inter Doctores controuerſia, vtrum teſtamentum tempore peſtis valeat cum minori numero teſtium, & ſic cũ quinque teſtibus, iux. diſpoſitionem.l. fi. C.de teſtam.Et quòd teſtamẽtum valeat iſto caſu tenuit Nico.de Mattarel.& poſt eum Bal. in l. fi.C.de teſtam.& Ioan.de Monte Sperello in d.l. fi.Cuma.in l.conficiuntur.§. codicilli.ff. de iure codicil.Florian.in l.milites.C.de teſtam.milit. Iaſ.in d.l.fi. C. de teſtamen.Ang.Aret.in tract.de teſtamen.§.per nuncupatiuum.& in l. milites.C.de teſtam.milit.Deci.in conſil. cclxxxiiii.& Barb.in conſi.lxxxvii. colum.ii. volu. iiii. Capra in conſi. xliii. Chriſtoph.Port.inſtit.de teſt.milit.in princ.in fi.col.Aret.in §.fi.inſtit.de teſtam. Hipp.

in l.i.§.prætere a,colum.xix.de quęſt.Ioan.Ant.Alex. in conſi.clxv.Vincent.de Hercu.in l.ii.colum.ii.ff. de leg. i.Barbat.in c.Cùm eſſes,colum.vii.de teſtam. Io. Franc. Rip.in tract.peſt.fol.xxii.colum.iii.& ſeq.Hipp. in l. ſi in rixa,colum.fi.ff.ad l.Cornel. de ſiccar.& in l. diuus,in prin.ff.de quæſtio.col.fi.Venafr.in cōſi. xxxix. Caſſanæ. in conſuet.fol,ccliiii.col.ii.Gual.cautel.ii.de teſtamen. ordin.qui ait * communem opinionem eſſe, ꝙ valeat cum quinque teſtibus,& idem Gual.in ii.enunc.Beltrā. in conſi.lxxi.col.pen.vol.iii.tenet iſtam opinionem, licet non ſe firmet. Maria.Iuni. conſi.cxxix. colum. ii.

Contrarium,quòd immo teſtamentum non valeat,tenuit Cyn.& Ang.in d.l.conficiuntur.in § codicilli.Fulg. & Paul.de Caſtr.in d.l.fi.C.de teſtam.Rom. in auth. ſimiliter,in ſecundo ſpeciali piæ cauſæ inter vltimas voluntates ad leg.falcid.& idem tenet Alex.in d.l.fi. C.de teſtam.& in conſi.clxxvii.colum.iii. volu.ii.& in conſi. lxx.colum.pen.vol.ii.Ioan.Bapt.de S.Seuerino in d.l.fi. Barbat.in conſi.lviii.in vii.volu.i.Corn. vbi dicit iſtam partem communem in conſi.lxviii.colum.i.volu.i. & in conſi.clxx.colum.ii.volu.iii. Barbat. in repeti. rubr. de teſtam.colum.xxxvi.Soc.in conſi.ci.colum.ii.in fi. volu. iii.& in conſi.lxxxv.col.ii.volu.iiii.vbi dicit iſtam partem communem.Firmian.in tract. de gabell. in ii. part. q.xxxiiii.Ioā.Ant. Alex.in conſi.clxv.Deciſ.Neap.xxv. Aliqui verò voluerunt diſtinguere inter peſtem ſatis ſæuam,& non ita ſęuam.in primo caſu, quia difficile & ferè impoſsibile eſt habere plures teſtes,procedat prima opinio, ſed in ſecundo caſu procedat ſecunda opinio,ita declarat Io.Ant.Alexan.in conſi. lxxii. & ponit Ioan.Franc.de S. Nazario in tract.peſtis fol.xxii. Et ꝙ non valeat teſtamentum, ſequitur & dicit communem Beltrand.in conſi.liii.col.fi. & in conſi. cxx. & in conſi. ccxii.col.iii.volu.i.& in conſi.clxxviii.colum. fin. & in conſi.ccxxxiii.colum.fi.volu.iii. vbi dicit iſtam partem magis * communem,multos allegat pro iſta parte,licèt ipſe in ſeq.col.contrarium teneat.Pariſ. conſi.xxxii.

colū.i. volu.ii.& iſtā magis cōem & magis æquam dicit Pariſ.conſil.xxxiii.col.iiii.volu.ii.

Tenendo etiam primā opinionem, ꝙ valeat teſtamentum cum minori numero, eam limita, dummodo ſaltem quinque teſtes interueniāt, vt declarat Beltran.in d.cōſ. ccxxxiii.col.fi.volu.iii.

Secundò limita, vt per Pariſ.conſi. xxxii.col.v.vol.ii. Concordia opinionū ſumi pōt ex verbis Bruni in tract. de forma.fol.lxiiii.colū.i.& per Boer. deciſ. ccxxviii. Et tempore peſtis mulier in teſtamento non eſt teſtis idonea. Ruin.conſi.cxx.col.fi.volu.v.

CONCLVSIO
Et Regula X.

ARGVMENTVM.

Materia l. Si quis maior. C. de tranſactionibus, fuſius atque accuratius pertractatur.

QVi venit cōtra tranſactionē iuratā infamis eſt ab actione cadit,& recepta reſtituit.l.ſi quis maior.C.de trāſac.Alex.ī cōſ.lxxvi. col.pen.vol.v.Ferrat.cautel.xx.& fi.

Primò amplia, etiā in vniuerſitate iurante, quæ eſt corpus repręſentatū, ita declarat Iaſ.in conſi. cxviii.col.i.cum pluribus ſeq.volu.i.idem tenet in d.l.ſi qs maior, col.antep.Curt Iun.in d.l.ſi qs maior, col. iiii. Vide Caſſan.in conſuet.fol.xliii.col.ii.Contrariū videtur colligi ex not.per Dec.in l.ſi familia,col.ii. ff. de iuriſ.om.iud.Calca.in conſi.i.col.ii.cū ſeq.ita tenet Parpal.in d.l.ſi quis maior.& Claud.ibi col.i. qui reſpondet motiuis Iaſ.& Cagnol.nu.xvii.& Rom.conſi.cccc.

Secundò amplia, etiam in muliere iurante, ita tenet Raph.Fulg.in d.l.ſi quis maior,& Ant.de Alex.in i.not. & ibi ſequitur Hieronymus Tortus,& ibi Iaſ.col.i.in fi.

& ſequitur etiam in cõſi.cxviii.col.iii.& eſt glo. pro iſta parte in l.cum proponas,la ii.in glo. fi. & ibi Iaſ. not.C. de tranſ.& in d.l.ſi quis id quod,col.i.ff.de iuriſ. om.iud.

Tertiò amplia,etiam ſi in minimo ſit defectus, incurritur pœna d.l. ſi quis maior. Fulg. in conſi. ccxxxiii. in prin.Cuma. in conſi.clxxix. Io.Anto.Alex. in cõſi.xxx. colum.i.Brun.in conſi.xlviii. in fin. Contrarium Imol. cõſi.clxxxii.col.v.

Quartò amplia hoc procedere non ſolùm in tranſactione iurata,ſed in omnibus aliis contractibus iuratis, ita tenet Bart.in d.l.ſi quis maior.in fi.per illum tex.qui loquitur etiam in aliis pactis,& Bal.etiam in d.l. ſi quis maior,in fi.vbi Alexan.

Quintò amplia,vt ex ſolo conatu,ét non ſecuto effectu incurrantur pœnæ d. l. ſi quis maior, & propterea ſi quis ſupplicauerit & porrexerit libellum, licèt libello vel ſupplicatione vſus non fuerit, tamen pœnas incurrit.Ita tenet Alex.in d.l.ſi quis maior,in i.col.in fi.Capel.tholoſ.deciſ.ccxlvi.Io.Ant.Alex.in conſi. xxx. in i. col.in fi.& ſeq. Contrarium,Paul.de Caſt.in d.l. ſi quis maior,col.i.Alex.in conſi.xxxiiii.col.ii.vol.i. & in cõſi. lxxxvii.col.ii.volu.v.& in conſi.lxxxvii. Card.in conſi. xxv.in ii.dubio.Iaſ.in d.l.ſi quis maior,col.iiii.

Sextò amplia,vt in caſu d.l.ſi quis maior,propter iuramentum impediatur purgatio moræ,ita tenet Bart. & Bald.in d.l ſi quis maior,& ibi Alexand. qui dicit iſtam opin. * communem in ii.colum.& Iaſo.col.pen.idem tenet Bald. in l.ſi pacto quo pœnam,§.fina.de pact. & in l.& ſi poſt tres,colum.fina.in lect. ff. ſi quis caut. Salic. in l. magnam,colum.iii. C.de contrahen.& committen. ſtipu.Roman.in ſing.cccclvii. incipit Iuramentum.

Contrarium,Salic.in d.l.ſi quis maior,colũ.i. vbi tenet,quòd in caſu illius l.impediatur tantùm purgatio moræ,quò ad pœnam infamiæ, quia quò ad eam facta eſt executio à lege,ſecus quò ad alias pœnas in dicta l. ſi quis maior expreſſas,& idem videtur tenere Paul. de Caſt. conſi.clxi.colum.i.

Tenendo

Tenendo primam opin. quoniam videtur eſſe communis, eam limita, non procedere de æquitate canonica, ſecundum quam etiam ſtante iuramento permiſſa eſt purgatio moræ. Bald.in l.qui crimen,xi.q.C.qui accuſ.non poſ. Imol.in c.dilect.in ii.col.de arbit. ex mente Hoſt.in ſumma eod.tit.§.ſed qualiter,verſi.ſed nunquid religioſi.Iaſ.ponit in d.l.ſi quis maior, colum. pe. & conſi.ix.col. iiii.& in coſiſi.lxxxii.col.i. volu.i.

Contrarium tamen quòd etiam de iure canonico impediatur moræ purgatio in caſu d.l.ſi quis maior, ponit Corn.in conſi.cxxi.colum.iii.volu.i.& in conſi.xl.col.fi. volu.iiii.Dec.in conſi.cccclii.col.i.

Tenendo tamen primam opin. quia videtur magis * communis, declaratur procedere in foro pœnitentiali,non in foro contentioſo,ita declarat Alexã. in l.ſi inſulam.col.antepen.ff.de verb.oblig.Lancelot. Dec.in d.l.ſi quis maior.Berthac.in verb. Mora purgatur, ver. xlix.Deci.in conſi.cccclii.colum.iii.& ſeq.Rom.in ſing. cccclvii.& in conſi.ccccxxvii.ver.ſecundò iurauit.

Septimò amplia, vt etiam hæres iurantis non ſeruans iuratam conuentionem autoris ſui incidat in pœnam d.l.ſi quis maior,ita declarat Paulus de Caſt.in cõſil.xiii.col.pen.& fin.volu.ii.Viſis & conſideratis omnibus. Contrarium Pariſ.in conſi.liiii.colum.fi.vol.i. vide Grat.qui declarat in conſi.lxvi.col.vi.vol.i.

Octauò amplia,vt etiam in omittendo, pœnam d.l. ſi quis maior,incurratur,vt not.Brun.in cõſi.xlviii. col.fi.

Nonò amplia,etiam in contractu iurato per principis ſalutem,ita videtur text. in d.l.ſi quis maior, & not. ibi Iaſ.in xv.not.Specu.in tit.de arbit.§.fi.colum.xxiii. ver. ſed pone quòd promiſſum.

Decimò amplia, etiam ſi cõtractus ſit iuratus per fidei præſtationem.Specu.in tit.de arbit.§.fi.col.xxiii.ver. ſed pone quòd compromiſſum,ſequitur Io.Faber in d. l.ſi quis maior,& ibi Alexan.& Iaſ.colum.pen.& ſeq. & Ant.de But.poſt Ioan.And.in c.cum tempore, de arbit. Guid.Papæ in conſi.xxxi. Arch.in c.i.de ſepult. in vi. in

verbo

verbo ſide interpoſita.& Iaſ.in conſi.xci.col.ii.volu.iiii. Ripa in c.ii.colum.ii.de reſcrip.& Iaſ.in §. item ſi quis, colū.xxiiii. inſtit.de action. Contrarium tenet Imol. in d.c.cum tempore.col.i.Rota.in antiquis.deciſ.cxxxviii. Ioan. Faber in d.§. item ſi quis,el ii.vbi Gomeſ. colum. xiiii. & ſequen.

Vndecimò amplia, vt in caſu d.l. ſi quis maior,ꝙ pœna ipſo tūc cōmittatur,ita probat tex.ibi in verbo mox. & not.glo.in verbo priuatus,& Bart.& Bald.circa fin. & Ang.& Paul.de Caſt. Salic.col.i.in fin.Alex.circa fin.& Iaſ.colum.antepe.in fin.& ponit Corn.in conſi. xl. colū. iiii.volu.iiii.Ex quo ſequitur, ꝙ nulla ſententia requiritur,quod intelligitur de nulla ſententia condemnatoria,non autem intelligitur de ſentētia declaratoria,quæ requiritur,vt per Iaſ.in d.l.ſi quis.maior, col. antepe.in fi.ſed quod ſententia declaratoria non requiratur,tenet Ruin. conſi.clxxxi.colum.iii. volumi.i. & conſi.lxxxv. colum.iii.volu.iiii.

Duodecimò amplia, vt omnes iſtæ pœnæ copulatiuè concurrant,& non alternatiuè, ita declarat Salic. in d.l. ſi quis maior,col fi.& Iaſ.colum.vi.& in conſi.ix.col.iii. & ſeq.& in xx.reſponſ.

Decimotertiò amplia non modò ſi contractus à principio fuerit iuratus, ſed etiam ſi ex poſt facto iuretur ſuper contractu facto.Fulg.in conſi.clvii. per Iaſ. in d. l. ſi quæ maior col.iiii.

Decimoquartò amplia, etiam ſi ſit facta pacto modò conuento,& poſteà ſit interpoſitum iuramentum.Guid. Pap.in conſi.lxxi. Nicel in concordia ccv.

Decimoquintò amplia, vt non admittatur pœnitentia.Guid.Pap.in d.conſi.xxxi.

Decimoſextò amplia, etiam ſi contractus aliqua ratione non valuiſſet, vt per eundem Guid. Papæ conſil. xxxii.circa fi.contrarium in conſi.lxiii.

Decimoſeptimò amplia, etiam ſi contractus habeat aliam promiſsionem in fauorem illius, cui eſt conuentum,quia non proptereà prohibetur vti beneficio d. l. ſi

quis maior. Ripa in viii.reſponſ.in iii.lib.

Decimoſextò amplia, vt ẽt ex capite ingratitudinis poſsit fieri reuocatio donationis propter inobſeruantiam conuentionis. Ripa.in l.fin.colum.xxix.C. de reuocan. donat.

Decimononò amplia, ſi emphyteota iurauit ſoluere ſingulis annis, vt cædat à iure ſuo ẽt ante triennium. Alex.in conſi cxxvi.volu.i.Rip. in c.ii. col.v.de reſcrip. Beltran.in conſi.ccxciiii.col.fi.volu.iii.

Vigeſimò amplia, vt iſtud ius reuocandi vt modò dixi propter in obſeruantiam tranſeat ad hæredes ſecundum magis * cõmunem opinionem, licèt Ripa contrarium teneat in d.l.fi.col.lxxv.C.de reuocant. donat.

Vigeſimoprimò amplia, vt etiam in contractu cenſuali iurato inducatur caducitas ob non ſolutionem. Caſſad.in deciſ.ii.in tit.de iureiur.

Vigeſimoſecundò amplia, etiam ſi ſit adiecta clauſula, ꝙ etiã pœna cõmiſſa vel ſoluta contractus firmus maneat, quia iſta prouiſio non prodeſt inobſeruanti. Gozad.in conſi.xxxi.col.i.

Vigeſimotertiò amplia, etiã in emphyteotã qui mentitus eſt in contractu alienationis, cui dominus conſenſit, vt priuetur omni iure ſuo. Gozad.in cõſi.xlvi. col.ii.

Vigeſimoquartò amplia, etiam ſi is cui eſt conuentũ, inſtet pro obſeruãtia cõuẽtionis. Aymo in cõſ.cli.vol.ii.

Vigeſimoquintò amplia, etiã ſi poſt primã inobſeruãtiam altera pars defecerit in obſeruãtia pro parte ſua. Grat.in conſi.lxvi.col.vi.vol.i.

Vigeſimoſeptimò amplia ſiue iuramentum ſit de futuro, ſiue de præterito. Ruin. in conſil. cxli. colum. prima volumi.ii.

Vigeſimooctauò amplia, nam veniens contra tranſactionem tenetur primò accepta reſtituere quàm audiatur ſuper infringenda tranſactione.l. ſi diuerſa, & ibi Iaſ.in i.col.C.de tranſact.

Contrarium, quòd non ſit neceſſarium quòd præcedat oblatio rei acceptæ, licèt agi poſſet ad rem recuperandam

ſandam, voluit ibi Curt.Seni.poſt Anto.de Alex. & dicunt ita communiter teneri.

Limita primò, vt diſpoſitio dictę l.ſi quis maior, procedat tantùm ſtante dolo, & non aliter, ita declarat Bald. in l. nec quicquam, in verbo proficiſci, colum. ii.ff.de offic. proconſul. & leg. Alexand. in l.fina.in fin. ff.qui ſatiſd. cogant.& in conſi.xcii.colum.fina.volu.ii. Contrarium, Iaſo.in d. l. ſi quis maior, colum. i. & in l. qui iura.colum.ii.ff.de iureiur. & in l.in actionibus, colum.v.ff.de in lit.iuran.& in conſi. clxxix. colum. i. volumi.ii.] & ſentit Deci. in authen. qui rem, colum.ii.C. de ſacroſan.eccl.

Secundò limita, quando creditor eſſet abſens, quia tunc dato quòd debitor non deponeret, vel offerret, ſatis eſſet excuſatus, vt non incurret pœnas dictæ l. ſi quis maior, ex quo non erat cui ſolueret. Alexand.in d. conſi.xcii.colum.v.volu. i.

Tertiò limita, quando actor contrauenerit, ſecus ſi reus, quia non incidit in diſpoſitionem. d.l. ſi quis maior, quò ad pœnas in ea contentas, ita declarat Alexā. in conſi.xlv. colum. vi.volumi.iiii. licèt, vt ipſemet Alexand.ibi dicit, glo.in dicta l.ſi quis maior, in verbo conſequitur, teneat contrarium, dicens idem eſſe in actore quod in reo, & econtrà, & idem dicit Ruin.conſi. clxxii. colum.i.volu.iiii.

Quartò limita, quando iuramentũ præſtitũ eſt validum, ſecus ſi non valeat, vt declarat Alexan.in d. conſi. xlv.colum.vi.volumi. iiii.

Quintò limita, ꝙ diſpoſitio d.l.ſi quis maior, nõ habet locũ in feudis, ita declarat Curt.in tract.feud.in iiii.parte in pen.char.ver.Reſtat tamen, in fin.

Sextò limita, quia diſpoſitio d.l.nõ habet locũ in minore iurāte, ita eſt text. in d.l.ſi quis maior, & not. Paul.de Caſt.& Iaſ.col.i.Corn. in conſi.xl.col.pe.volu.iiii.

Septimò limita in contractu, quem quis non faceret ex libera voluntate, ſed ex neceſsitate, quia tunc nõ habet locum diſpoſitio d.l.ſi quis maior.ita Bart.ibi col.i.

& in

& in l. qui fidem, colum. i. ff. de tranſ. in l. prædia, ad fi. ff. de action. empt. Imol. in l. ſi inſulam, in ix. colum. in vi. fall. ff. de verb. oblig. Contrarium, Deci in cap. cum M. Ferrarienſis, colum xii. de conſtit. Vide Sarnenſ. in reg. de annali, quæſt. x.

Octauò limita, quia non dicitur contrauenisse iuratæ conuentioni, propterea quia alteri qui conuenit, auxilium prſtat. Iaſ. in d. l. ſi quis maior. colum. v. allegat Cuma. in conſi. quod non reperio.

Nonò limita, niſi iurans ceſſauerit implere conuenta impeditus facto iudicis, quia tunc non incurrit pœnas l. ſi quis maior. Ita declarat Iaſ. in d. l. col. v. licèt ibi Ioã. Faber contrarium teneat, quem ipſe ibi improbat.

Decimò limita, quia per contrauentionem cõtractus iurati quis perdit dominium rerum ex contractu quæſitarum, non tamen perdit dominium rerum, quæ licèt in contractum deductæ ſint, non tamen acquiſitæ ipſe con trauenienti ex illo contractu, Iaſo, in conſil. cxvii. colum. ii. volu. i.

Vndecimò limita, ſi contrauenerit propter principis iuſsionem, ita voluit Guid. Pap. in conſil, xxxi. & in ſingula. DCXX.

Duodecimò limita, quia qui venit contra tranſactionem vel alium contractum, & ſuccumbit, poteſt redire ad contractum, Fel. in c. capitulum, colum. xiii. de reſcr. Neſcio tamen ſi loquatur in iurato cõtractu, quia non habui tempus ad videndum remiſsiones illas quas ibi allegat. & Angel. & alios in §. Seia in l. qui Romæ. ff. de verb. oblig. vbi vide omnino Iaſ. in v. not.

Decimotertiò limita, vt non habeat locum in maiore ex legis fictione per impetrationem veniæ ætatis. Ita Io. Pet. in d. l. ſi quis maior, & ibi Lancelot. Dec.

Decimoquartò limita in eo, qui iuraſſet ſoluere vſuras in certo termino, quia per contrauentionem in non ſoluendo vſuras, non incidit in pœnas d. l. ſi quis maior, vt per Fel. in c. teſtimonium, colum. vii. de teſt.

Decimoquintò limita in contractu metu facto, vel

aliàs

aliàs ſimulato.glo.conſuetud. Turon. fol. cxvii.col.i. In dubio facienda eſt interpretatio, vt non ſit locus diſpoſitioni d.l.ſi quis maior.Grat.cõſi.cxxi.col.iii.vol.ii.

CONCLVSIO
Et Regula XI.

ARGVMENTVM.

Error communis facit ius.

COMMVNIS error facit ius, & ideo ſufficit quòd communi hominum reputatione ita habeatur, iuxta text.in l.Barbarius Philippus.ff.de offic. Prætoris, in l.i.C.de teſta.& plura ponit in propoſito Socin.in conſi.xxxii.colum.viii.& ſeq. volu.i. Hippoly. in pract. §.Aggredior.colum.vi.& ſeq. & in l.i. colum.iii. ff. ad l. Corn.de ſicar.& in rub.de fideiuſſ.col.lxxi.

Primò amplia, vt etiam ſufficiat bis feciſſe aliquos actus tanquam talis, & in bino actu habilis reputatus. Ita ponit Bolog.in conſi.viii. colũ.iiii.ex mente Rom.in ſing.ſuis.Feli.in c.cùm dilecta,colum.ii.de reſcrip. & in c.cum P.& G.de offi.deleg.col.fin.Imol. in d.c. cum dilecta.colum.pe.& Bal.in l.pen.§.i.colum.fin. ff. de teſta. tenet etiam quòd ſi vna vice ſe exercuerit vt talis, ſufficiat,& in repet.d.l.Barbarius,colum.v. in fin. & pro iſta opi.facit,quod dicitur infrà de legato ad vnam cauſam tantùm,& dicit Bald.in l.non dubium,colum. ix. in xv. oppoſ. C. de legib.quòd idem eſt quòd ſiue ſit publica vtilitas propter multitudinem cauſarum, ſiue priuata propter vnam cauſam, & idem in repet.d. l.Barbarius, in iiii.col.ver.Venio ad rationem.Felin. in c. cum dilecta,colũ.ii. poſt Imol.in l. quidam conſulebant.ff. de re iud.Ioan.de Fant. & Domin. in cap. tria. iii. quæſt. vii.

Tamen

Tamen contrarium tenet Imol.in c.i.col.i. de fid.inſtru. Spec.in tit.de inſtru.edit.§. teſt. colum.antepen. in fin. Alex.in conſi.cxxxviii.col.vi.& in conſi.lxxxi.col.i.volu.ii.Et iſtud fuit de mente Imolę in d.c. cũ dilecta. Vbi dicit ꝙ d.lex Barbarius,non habet locum in delegato ad vnam cauſam,& dicit hoc fuiſſe de mente Guil.de Cun. in d.l.Barbarius.de quo infra dicetur in limit.

Secundò amplia, etiam vbi per aliquem eſſet lata ſententia priuatiua habilitatis,& in aliquo loco communi hominũ opinione, vbi hoc ignoraretur, gereret ſe ꝑ habili,omnia geſta valerẽt,proinde ac ſi in veritate fuiſſet habilis.ita Cuma.in conſi.lxii.Paul.de Caſt. in l. ad teſtium.§.i.ff.de teſta.Salic.in l.i.col.iiii.C.de teſta. quãdo error poteſt eſſe probabilis,& Ang.ibi circa fi.]Bald. in l.i.col.fi.C.de iuris & facti ignor. & in c.exceptionẽ, de excepti. Contrarium tenuit Bald. ipſe in l. nihil. C. de manumiſ.vid. & in repet.d.l. Barbarius, colum.pen. Socin in reg.ccxxvii.in iiii.limit. Corſet.in ſing. ſuo in verbo Error communis,& iſta vltima opin. fuit de mente Paul.de Caſt.in d.l.i.in prin.C.de teſta.iſtam videtur ſenſiſſe Fel.in c.i.colum.v.de fid.inſtru. Imol. de mente Bal.in l.vt milites.C.de teſta.militari.Iaſ.in d.l.Barbarius.col.v.Vide Feli.in c.fi.col.fi.de accuſ.qui diſtinguit in prælato, vt contractus factus poſt diſpoſitionẽ ignoratam,non valeat, ſolutio verò ſic, & tanto magis vera eſſet prima opin.ꝙ ſola condemnatoria de falſo non faciat ceſſare adminiſtrationem officii notariatus,abſque eo ꝙ fuerit ſibi interdictum,vt tenet Bal.in dicta l. Barbarius,in repet.col.vii.de quo per eundem in l. pen. C. depoſ.in l.iubemus,in fi.C.de probat.per Bart.in l.eadẽ. ff.ad l.Iul.repetund.

Tertiò amplia,vt etiam in Papa procedat iſtud dictũ, quia ſi non ſit verè Papa,ſi tamen communi opinione habeatur pro Papa,geſta per eum tanquam per Papam valent. l.non mutat.C.de libe.cauſ.Iaſo.in d.l. Barbarius. colum.pe.Amplia idem eſſe in Imperatore,vt per Bald. ſecundum vnam lect.in d.l.Barbarius,in repet. col.fi. in

fin.&

fi.n.& ibi Bart.in repet.col.etiam fi.in fi.

Quartò limita in quocunque habili electo. Bald. in l. i.circa fi.C.qui & aduerſ.quos,& hoc intellige ĩ his quę reſpiciunt alios,non commodum ipſius inhabilis, vt dicit Bal.in d.l.Barbarius.colum.iiii.Iaſ.ibi col.pen.

Quintò amplia,etiam ſi in partibus & patria ipſius cõſtaret illum eſſe inhabilem,aut in loco in quo gerit officium communi opinione habilis reputaretur. Abb. in c.ſiſcitatus,de reſcrip.colũ.pen.Iaſ.in d.l.Barbarius, colum.pen.& fi.

Sextò amplia,etiam quòd ſolus imperator fuiſſet in errore,vt eſt tex.in d.l.Barbarius,in fi. ſecundum vnam lect.vt per Bart.in repet.colum.fi.& in l.i.colũ.ii. C. de ſeru.& aqu.Iaſ.in d.l.Barbarius.col.pen.

Septimò amplia non modò vbi eſt defectus in perſona,ſed etiam quando eſt defectus in ſolemnitate, vel in cauſa materiali.Ita declarat Iaſo. in d. l. Barbarius col. v.Bal.in d.l.ii.fi.C.de ſent.

Octauò limita,vt etiam propter communem errorem excuſetur quis à pœna delicti. Alex. in conſi. lxv. colum.iii.volu.iii. Dilex[?] · amplia

Nonò limita,vt etiam collatio facta ab occulto excõmunicato valeat.Beltrand.in conſi.liiii.vol.i.

Primò limita,quando induceretur aliquid contra cõmunem vtilitatem, quia tunc non attenderetur communis error.per text. in l.quod non ratione.ff.de ll.& ponit Iaſ.in d.l.Barbarius.col.v.& iſta limitatio fuit de mente Iacob.Butr.in ſua diſtinctione in l.i.C.de teſta.

Secundò limita,quando quis tractaret de damno,alter de iniuſto lucro,tunc communis error non facit ius, ita eſt tex.in l.quæſitum.ff.quando de pecu.act.eſt annalis,ponit Iaſ.ĩ d.l.Barbarius col.v.poſt Bar.ibi in repet. col.fi.& in lect.col.pen.

Tertiò limita interuenire titulo, aliàs ſolus communis error non operatur,ita declarat Imol.in c.nihil, circe medium de elect. Bald.in l.ii.colũ.i.C.de ſent. in l.i. col.iiii.in vi.quęſt.C.de teſta.in l.non dubium,col.ix.in

xv.oppoſ.C.de ll.in l.ii.col.fi.C.de ſeruit.& acqu. Feli. in c.cùm dilecta,col.ii.de reſcrip. Bart.in l. actuariis.C. de actuar.& nume.lib.xii.Socin.in d.reg.ccxxvii.in i.limit.Specu.in tit.de inſtru.edit.§.reſtat.colũ. xiiii. verſi. quid ſi is. Abb.in c.i.col.iiii.de fid.inſtru. Alex. in conſi. cl.col.iii.volu.vi.& in conſi.clxxxvi. col. iii. volumi.ii. Apoſtil.ad deciſ. tholoſ.cccxxx.Felin.in c.ſuper literis. colum.ix.de reſcrip Sarnenſ.in reg.de publ.qõ.iii. Ant. de But.in repet.c.conſultationis,de iurepatron. Iaſo.in d.l.Barbarius col.x.in fi.& ſeq. Ex hoc infertur,ꝙ etiam ꝙ quis gerat ſe publicè pro notario, & ita communiter reputetur, tamen ſi nunquam fuit notarius, quòd eius inſtrumenta non probant, nec fidem faciunt, ita tenet Guid. de Suzar. And. de Piſis, Ray. & Oldr. vt refert Guil.de Cuneo in d.l.Barbarius,qui idem tenet,Bar. in repet.in vi.col.Fulg.col.pen.Bar.in d.l.actuarios. C.de actua.& numera.lib.xii.Bald.in d.l.Barbarius.colũ.v. in fi.in l.i.in vi.q.& ibi Sal.C.de teſta.& ibi Alexan. dicit iſtam * communem. Bald. in dicta l.ii.colum.i. ad fin. C.de ſenten.in l.ad teſtium.§.i.ff.de teſta.& in l. ii. col. fi.C.de ſeruit.& aqua.Pet.de Anch.in conſi.ccxiii. inci. Pro parte. Imol.in d. l.ad teſtamentum.§.i. & ibi Paul. de Caſt.Specu.in tit.de inſtru. edit. Hoſt. in ſumma in titu.de fid. inſtru. in ii.colum.Cyn. in l.comparationes. C.de fid.inſtru.Ant.de But.in c.conſultationibus, colũ. xxiiii.de iurepatro.verſi. Venio ad ſecundum.Iacob. de Aret.in diſput.incip.Quæro,ego produco contra te inſtrumentum.Alex.in conſi.cxxxviii.volu. i. Iaſo. in d.l. Barbarius,colum.ix.& ſeq.Soc.in conſi.xcv. col.i. volu. iii.Appoſt.ad deciſ. tholoſ.cccxxx.videtur diſtinguere. vide Tiraquel.qui allegat pro iſta parte in l.l. connubia libus fol. cclix. iſtam ſequitur & dicit * communem Beltran.in conſi.xiii.col.fin.volu. ii. in nouis, & conſil. xxiii.volu.i.in antiquis. Et qui longo tempore ſe geſſerit pro Comite palatino legitimante baſtardos ꝙ hoc ſufficiat,voluit Pariſ.conſi.xii.col.xvi.& ſeq. volumi.ii. Ruin. conſi.lxvi.colum.iiii.in fin.& ſequen.volumi. iii.

Contrarium,

Contrarium, quòd immo inſtrumenta faciant plenam fidem,dummodò ille fuerit habitus pro notario , tenuit Imol. in tit.de fid.inſtru.in c.i. Specu. in titu. de inſtru. edit.§.reſtat.col.antepen.ver.ex præmiſsis.Hoſt.in ſumma in tit.de fide inſtrum.in ii.colum. ver. quid ſi tabellio.Bart.in lect.in d.l Barbarius circa fi.& ibi Alber.col. pen. & fi. vbi dicit iſtã partẽ de cõſuetudine ſeruari,& Fulg.qui dicit hãc opi.tenẽdã in iudicãdo. Ang.in auth. de tabel.in prin.col.ii. & in cõſ. cxl.incip. Quidã Matthæus.idẽ in l.iii.ff.ad Maced.Io.Faber in §.ſed cũ aliq̃bus. inſti. de teſta. Ant. de But.Card.& Feli.in d.c.i. de fid. inſtr.vbi Feli.col.v.& ſeq.dicit iſtã * cõem opi.

Quartò limita,quando officium geſtum per illũ, qui communi opinione erat reputatus habilis, erat autoritate publicum,& vtilitate priuatum,vt in tutore.l.ii.ff.de eo qui pro tutore,l.qui neque.ff.de reb.eor.ita declarat Soc.in reg.ccxxvii.in ii.limit.Io.Fab.in §. ſed cum aliquis,colum.fin.inſt.de teſta.Ang.colum.i.in d.l. Barbarius.& Iaſ. colum.pen.Bald.colum.ix.in fi.in lect. Ioan. Cald.& poſt eum Ant.de But.in cap.ad probandũ, colũ. ii. de re iud. Bald.in l. non omnis.§.i.ff. ſi cert.pet. facit quod not.Imol.in c.dilectus, circa fin. de conſuet. idem tenet Io.Ant.& Domin.in c.i.de reſcrip.in vi. Abb. col. pen.in fi.& ibi Dec.colum. pen. de probat.in c. poſt ceſſionem,vbi etiam Ant.de But.& Feli.colum. fin. & in c. Rodulfus,col.fi.de reſcrip. Quid in notario excommunicato? Vide Bouer. in verbo Notarius in v. fing.

Quintò limita,quia talis communis error validat geſta,non tamen facit illum inhabilem officialem.Bart. in repet.in v. colum.& ſeq.in d.l. Barbarius.Bald.in d.l.ii. col.fi.C.de ſeruit.& aqu.Socin. in d.reg.ccxxvii.fal.iii. Idem tenent Iacob.de Rau.Iacob.de Beluiſ.Old. Guil. de Cun. Alber.in dicta l. Barbarius,qui dicit iſtam eſſe * communem opin.idem Bald.in lect.in iii.oppoſ.in d. col.& ſeq.& in repet.colum.iii.& ſeq.Imol. in cap.cum dilectus,col.i.de elect.& tenent Fulg.& Iaſ.in d. l. Barbarius.col.iiii.Soci.in conſ.lix. col. iii. Et propterea ad

commodum ipſius inhabilis, communis error non operatur. Ang. in d. l. Barbarius. in duobus locis. Contrariũ ꝙ immo in caſu d. l. propter communem errorem Barbarius fuerit officialis, tenuit ibi glo. in verbo fructus, & ibi Iacob. de But. & Bart. in lect. colum. fi.

Sextò limita, niſi communis error non eſſet probabilis, ſed ſupinus, ita voluit Ant. de But. in c. ad probandũ, de re iud. Soc. in reg. ccxxvii. Barb. in c. dilectus, de præb. Ang. in d. l. Barbarius, colum. ii. & ibi Bal. in lect. col. xi.

Septimò limita, niſi is ad cuius fauorem actus deberet validari, ſciuerit eius, qui actum conficit inhabilitatem. Soc. in d. reg. fall. vlt. Barb. in d. c. dilectus filius, de præbend. iſtam limitationem poſuit Ioã. Cald. in d. c. ad probandum. Ant. de Butr. in c. ſciſcitatus, de reſcr. & ibi Abb. colum. pen. in fin. & ſeq. & in c. exceptionem, colũ. pen. de exceptio. Rom. in ſing. DLxxxii. & Cald. in diſputatione incip. Excommunicatus. Abb. in c. ſi duobus, in fi. colũ. de appellation. & in c. dilectus filius, el ii. in fin. colum. de præb.

Octauò limita, vt procedat in iudice ordinario, ĩ quo ſi interueniat error communis, operatur, vt geſta per eũ valeant, ſecus in delegato, ita tenet Imol. in c. cum dilecta, de reſcrip. in prin. Alexan. in conſi. lxxvii. colum. iii. volu. ii. Ioã. Faber in §. ſed cum aliquibus. colum. fina. inſtitu. de teſtamen.

Contrarium, quòd immo iſtud procedat, etiam in delegato. Ant. de Butr. Abb. & Imol. in d. c. cum dilecta, de reſcrip. vbi Imol. colum. pen. & ibi Fel. colum. ii. & ſeq. Bal. in repet. d. l. Barbarius, colum. iiii. & ſeq. Imol. in c. ſiſcitatus, colum. iiii. in fin. & ſeq. de reſcrip. Sublimita hoc procedere, quando eſſet vitium, non tamen reſcripti, vt per Felin. in d. c. cum dilecta, colum. ii. & ſeq. & in d. c. ſiſcitatus, colum. v. & in delegato ad vniuerſitatem cauſarum, idem Feli. in c. cauſam, colum. v. de offi. deleg.

Nonò limita, quia per talem communem errorẽ cenſentur geſta omnia valida per illum inhabilem, quæ tamen ſolent competere ex generali facultate ordinaria, ſecus

ſecus ſi ad ea quæ non poſſunt competere, niſi ex ſpeciali commiſsione. Corn. in conſi. ccxlvii. colum. i. vol. i. Abb. in c. cum in iure peritus, colum. ii. de offi. deleg.

Decimò limita, quia communis error proficit quò ad temporalia, non quò ad ſpiritualia, & propterea excommunicatis non confert ordines. Bald. in l. non mutat. C. de libe. cauſa. Soc. in conſi. lix. colum. iii. & in reg. ccxxvii. fall. v. Abb. in c. Apoſtolicam. de presb. nō bapt. Corſet. in ſing. ſuo vlt. Fuit dictum. Innoc. in c. cum dilectus, in fin. de conſuet. Abb. in c. ſi verò, circa fi. de ſen ten. excom. Feli. in cap. Rodulfus, colum. ii. de reſcript. Contrarium verò quòd idem ſit in temporabilibus & ſpiritualibus vel ſacramentalibus, videtur tenuiſſe Ioã. Cald. vt refert Abb. in d. c. ad probandum, colum. iii. & ſequitur ẽt, & iſta opi. fuit de mente Inn. in c. i. col. i. de ſciſm. & iſtã opi. videtur ſequi Fel. in d. c. ſi verò, col. ii.

Vndecimò limita, quia communis error non operatur quò ad excommunicationem, vtpote non poteſt occulte excommunicatus alium quempiam excõmunicare. glo. xxiiii. q. i. in ſumma. Ant. de But. in d. c. ad proban dum, de re iud. colum. iii. Paul. de Eleaz. in c. ſi celebrat. de ſent. excom. glo. & Hoſt. in c. fi. de ordinat. ab epiſcopo qui renunc. epiſcop. & ibi Ant. & Imol. in c. cum ſiſcitatus, colum. fin. de reſcr. Io. And. Hoſt. & Pet. de Anch. in c. pia, de except. col. v. in vi.

Contrarium Innoc. in c. ſi vice. de ſent. excom. & ibi Ant. de But. colum. iii. Fel. circa fi. Abb. in d. c. ad proban dum, & ibi Fel. colum. pen. Abb. in c. ab excommunicato, colum. ii. de reſcri. & in c. veritatis, col. pen. in fin. de dol. & contum.

Duodecimò limita, quia vbi nõ ſumus in iuriſdictione nec in communi errore circa iuriſdictionem, ſed quò ad ea quæ aliàs concernunt ſubſtantiam ipſius actus, cõmunis error nihil operaretur, ita not. Bald. in d. l. ii. C. de ſent. in fi. not. Alex. in cõſi. lxxxv. colum. pen. volu. ii. & conſi. cxlvii. col. pen. volu. vii. Iaſ. col. v. in d. l. Barbarius. Pariſ. conſi. cxxxvi. col. ii. volu. iiii. Contrarium notatur

per gloſſ. vbi Iaſo.in l.ii. colum.i. in fin.C.de edict. diui Adria. toll.

Decimotertiò limita,vt non ſufficiat aliquem reputari communi opinione habilem habilitate generali,ſed requiritur, ꝙ reputetur habilis habilitate ſpeciali, de quo per Alex.in conſi.lxxx.colum.i.volu.ii.

Decimoquartò limita,quando contra officialem fuiſſet lata ſententia,declarans ipſum fuiſſe inhabilem ex retro,quia tunc geſta medio tempore valerent. Bart. in tract.de tyrannid.in ii.q. Contrarium ſentit Iaſ. in d.l. fi.col.iiii.ſed Bar.rectè loquitur, quia loquitur quando pendet proceſſus ſuper crimine ex quo venit ferēda ſententia declaratiua officialem à die commiſsi criminis fuiſſe inhabilem, nam geſta pendente tali accuſatione vel proceſſu, non valerēt,ſecus,ſi ſententia non declararet,ſed priuaret,quia tunc geſta ante ſententiam valēt. Bar.in repet.d.l. Barbarius.colum.v. Bald. in repet. colum.vii.& poſt ſententiam nihil valet, quod factum eſt. Felin.in c.cæterùm,colum.pen.de conſtit.Idem,ſi fuiſſet priuatus,vt per Pariſ.conſi.cxxxvi.col.ii.vol.iiii. Ruin. conſi.xlviii.col.iii.& ſeq.volu.iiii.vbi latè.

Decimoquintò limita,quando eſſet defectus formæ, quia tunc communis error nihil operatur. Guilel. de Cun.in d.l.Barbarius,& ita Iaſ.colum.x.Alexā.in conſi. cxxxii.colum.iiii.vol.i.Bal.in lect.col.xi.& vii.

Decimoſextò limita in prælato,qui etſi communi opinione reputetur prælatus,tamen ſi non eſt in poſſeſsione prælaturæ,geſta per eum non valent.Ang.in d.l.Barbarius col.ii.Et in officiali non attenditur quaſi poſſeſſio,vt per Bald.in lect.in d.l.Barbarius col.vi.

Decimoſeptimò limita,quia communis reputatio nō facit haberi pro tali in his,in quibus requiritur habitus perſonæ quò ad actum gerendum,& ideò communis reputatio ꝙ quis ſit emancipatus,non prodeſt, vbi requiritur habitus emancipationis. Caſſan.in conſuet.fol. ccxxiiii.colom.iii.

Decimooctauò limita,quia in probatione honoris et

poſſeſsionis

poſſeſsionis beneficii,non ſufficit communis reputatio. Aegid.Bellam.deciſ.ccccxxxii.& DCXII. Caſſan.in conſuet.fol.xxv.col.iii.& ſeq.

Decimononò limita, quando iudex pateretur defectum naturalẽ,vt quia eſſet furioſus, mutus vel ſurdus, vt per Felin.in c.ſciſcitatus,col iii.in fi.& ſeq. de reſcri.

Vigeſimò limita, vbi eſſet defectus non in perſona, ſed in rem, vel circa concernentia gratiam. Felin. in cap.cum dilecta,colum.iii.de reſcr.Pariſ. conſi.cxxxvi. colum.ii.volu.iiii.

Vigeſimoprimò limita,quãdo quis eſſet in quaſi poſſeſsione iuriſdictionis deputatus ab eo qui non poterat conferre iuriſdictionem.Beltran.conſi.xii.col.fi. volu.i.

CONCLVSIO XII.

ARGVMENTVM.

Filij poſiti in conditione an dicantur vocati, ſintque in diſpoſitione, vel abinteſtato veniant.

DVBITATVR, an filii in conditione poſiti dicantur vocati, & ſint in diſpoſitione, vel veniant ab inteſtato,quaſi tacitam voluntatem habere videantur? glo.in l. Lucius. ff.de hæred.inſtit.tenet, ꝙ filii veniant ab inteſtato.Ray.Cyn. Iacob.de Aren. Alber. Bart. Bald. Ang.Raph.Cuma. Nicol.de Neap. Franc. de Albergot. & Franc.Tigrini de Piſis,& Imol.col.ii.ibi latè,qui dicit iſtam * communem opin.Idem tenet Bart.in l. Centurio, colum,xi.in ver. Quæro vlterius.ff.de vulg. & pup. & in l.ſi cum dotem.circa fin.princi.ff.ſolu.matr & in l. ſed ſi ſic.ff.de leg.iii.Bal.in l.cunctos populos,in x. colũ. in fin.& ſeq.C de ſum.trinit.in l. cum acutiſsimi, circa fin. C. de fideicom. in l. ſi emancipati, circa fin. eodem titu. in l.ſi emancipati,circa fi. iii.colum.C.de collat. in

l.quod ſcitis,col.ii.C.de bon.quæ lib.in l. poteſt quis.ff. de vulg. & pupil. & in conſi. xcviii. circa fin. volu. iiii. incip. ſuper primo quæſito ſic reſpondeo, & in conſil. ccliiii. incip. Titius inſtituit ſororem. volu.i. Petr. de Ancha.in cap.ſi pater de teſta. in vi. & in cap. in præſentia,de proba.ver. Decimò quæro,& c.licèt,de vot. idem tenent Raph.& ibi Imol. qui dicit communem in l. filiusfam.§.cum quis.ff.de leg.i. vbi etiam Paul. de Caſt. dicit communem,licèt ipſe ibi contrarium teneat,& idē dicit ipſe in d.l.cum acutiſsimi.Imol.& Rom.in l.ex facto.§. ex facto. ff. ad Trebel. Raph. in l. generaliter.§. cum autem.C.de inſtit. & ſubſt. Io. And.in addit.Specu. in titu.de teſta.§.i. in vlt. addit. in iii. quæſt. Oldr. in conſi. cxli. in fin. incip. Thema tale eſt, & in conſi. xxi. Iacob. de Aren.Petr.Alber. & Bald. in quibuſdam lect. in l.i.C. de condi. inſert. iſtam partem tanquam veriorē & ✻ magis communem ſecutus eſt Corn. in conſi.i.col.viii.vol.iii.& conſi.ccxxvi.col.ii. volu. iiii. & in conſi.clxxx. volu.eo. & conſi.lxvi.col.ii.volumi.ii.& conſi.lxxxix.colum.ii.volu.iiii.Alexand. in conſi. cviii. colum.i.in fin.& ſeq.volu.i.& conſi.cix.colum.ſecunda. volumi.ii.& in conſi.xi. colum.v.volumi.iii.& in conſi. xxii.colum.iii.eod.volu.& in conſi.lxvii. colum. ii. volu.ii.& in conſi.xxxii.volumi.iii.& in conſi.clxxxv. colum.iii.& in conſi.cxcix.volumi.ii.& in conſi.xxiiii.colum.iii.volu.iii.& Gozad. in conſi. ciiii.colum.ii. Curt. Senior in conſi. xliii.colum. vii. & in conſi. lxiii. colum. iiii.Soc.in conſi.lxi.col.i.volu.iii.& in conſi. lxxiii. colum.viii.volu.iiii.Alex.in conſi xcii.col.ii.vol. iii.& in conſi.xiii.col.pen.& in conſi.xlix.colum. v. volu. iiii. & conſi.xxix.colum.iii.vol v.Guid. Papæ quæſt. xxxix. & in conſi.xxii.& in conſi.xxv.& xxvii. Et iſta eſt ✻ magis communis opi. vt dicit Alex.in conſi.ſuprà allegatis & in conſi.ccii.in fi.vol.vii.& in l.ex facto,§. ſi quis rogatus,col.ii.ff.ad trebel.Soc.in l.i.C.de pact. & ibi Alex. in finalibus verbis dicit iſtam cōem,& Dec.colum. iiii.& Iaſ.col.iiii.Pet.de Anch.in conſi. cxxxvii. incip. Principaliter

paliter ponderandū,& cōſi.ccccxxvi.incip.Suprà conſultū eſt,& in conſi. cxx. incip. Pro clariori. Ang.in conſi. lvii.col.ii.Ioā. de Ana.in conſi.lxviii. Capra in conſi.ii. col.vii.in ſecundo quęſito. Socin. in repet.l. cum auus, colum.lxxx.cum ſeq.ff.de condit. & demonſt. Beltrand. qui dicit communem in conſi.xiii.colū. iiii. & in conſi. lxxxii.col.iii.volu.i.& in conſi.xcvi.colum.v.& in conſi. clxx.volu.ii.& in conſi.ccxxxvi.colum.i.vbi dicit communem,& in conſi.ccl.colum.ii.vbi idem dicit,volu. iii. & in conſi.cclxxxvi.col.ii.volu.eod.& in conſi.xxxi. colum.pe.vbi dicit communem,& in conſi. clxxiii. colum. viii.& ſeq.& in conſi.clxxxii. colum.ii.volu.iii.vbi dicit iſtam communem. Corn.in ii.colum.& ſeq.C.de condit. inſert. Cuma.in conſi.cxxi.Alexan.in conſi.clxxxv.volu.ii.Iaſ.in l.i.in i not. C.de pact.& ibi Purpurat.col.fi. Guald.in cautel.xix.de ſubſt.& caut.xxxvi.eo.titu.Pau. de Caſt.in conſi.ccclix.incip.Supraſcriptus dominus cōſultor,colum.i.volu.ii.Soc.in conſi. lxxx. colum. iiii.& in conſi.cxl.colū.i. Pariſ.conſi.xviii.colum. ii. & conſi. lxxxvi.colum.ii.volu.ii.& in conſi. xiiii. colum.i. in fin. & colum.ſeq.& conſi.xlii.colum.i.& ſeq.volu. iii. Iſtam dicit communem Marian.Iun.conſi.lxv. colum. xviii. & conſi.cxi.colum.vi. vbi idem dicit, & conſi. cxviii. colum.iii.& ſequen. Mant. in conſi.xxii. colum.i. in fin. & ſequen.conſi.cxiii.colum.iii.Aymo idem dicit in conſi. lxii.colum.ii.Grat.in conſi.lxxxix.colum.ii. volumi.ii. Marian.Iun.conſi.clxxvii.colum.ii.& ſequen.volumi.ii. Ruin.conſi.xxxv.colum.vi.volu.i.& conſi. clx. colum. vi. vbi dicit communem.volu.ii.conſi.cxxxiiii.colū. iii. volu.iii.Boer.deciſ.cxlvii.vbi etiam ampliat, & deciſio. clv.nu.xvi.& ſeq. Contrariam verò partem, quòd dicantur vocati & venire ex diſpoſitione, tenuit Old.in d.l.i. C.de cōdi.inſert.& ibi Bal.in lect.antiqua circa fi.& ibi Fulg.Rom.& Flor.de Sancto Petro col.xii.in l.ſi cū dotē.ff.ſol.mat.col.xii.& in cōſ.xxxii.col.ii.poſt Benedict. de Plumb.ibi & Alber.de Roſ.in d.l.i.C.de cōdi. inſert. Bal.in cōſi.cccvi.col.ii.vol.iiii.Paul.de Caſt.in l.filiufa.

§.cum

§.cũ quis.ff.de leg.i.Perr.de Anch.in cõſi.lxxiiii.Corn. in conſi.cccvi.colum. i. & in conſil. cccxx. volumi. iiii. Barbat. in repet.l. cum acutiſsimi.C.de fideicom. Paul. de Caſt.in conſi.lxxxvi.colum.pen.volu.i.incip.Dubitatio vertitur de bonis,& in conſi.cclxiii.incip. Circa primum quæſitum.ii.volu.Caſſanæ.in conſi. xiiii. & conſi. lxvii.colum.vi.cum pluribus ſequentibus. Curt. Sen. in conſi.lii.colum.ix. Barb.in conſi.lv.col. v.volu. ii. & in conſi.xxvii. colum.xiii.volu.i. Flor.de Sancto Petro in l.i.§.pro ſecundo.C.de cadu.toll.Pariſ.conſi.vi. col. fin. volu. iii.qui dicit iſtam eſſe magis æquã & ſequendam in iudicando,& conſi.lxvi.colũ.ii.& ſeq.eo.volu. & licèt pro iſta parte allegetur glo.in d.l.filiusfam.§.cum quid. ff.de legat.i.tamen glo.illa potius voluit contrarium, vt cõſiderat Corn.in conſi.lxvi.col.ii.in fi.vol.ii.& in cõſi. i.colum.viii.& ſeq.volu.iii.& in l.i.C.de condit. inſert. colum.iii.& iſtam partem poſſe teneri,& contrariam nõ eſſe ita communem,vt aliqui dicunt,dicit Maria.Socin. Iun.conſi.iiii.col.ii.& conſi.cxix.col.v.

Tenendo primam opinionem, quę videtur ✱ magis communis,amplia primò etiam ſi in alia parte teſtamenti filii eſſent poſiti in diſpoſitione.Soc.in conſi.cxvi. col.i.& ſeq.volu.iii.Pariſ.conſi.xliiii.colum. ii. volu.ii. & conſi.lxxxvi.colum.ix.& ſeq.volumi.ii. Contrarium. Gozad.conſi.lxiiii.col. ii.

Secundò amplia, vt fauore piæ cauſæ poſitus in conditione cenſeatur vocatus.Pariſ.conſi.lxxxvi.colũ. pen. vol.ii. Rui.conſi.clxxxii.col.i.& fi.volu.ii.& per totum. Limita,niſi dictum ſit de filiis maſculis, quia tunc cenſentur maſculi diſpoſitiuè vocari,ita tenuit Guid.Papæ in deciſ.clxxxiiii.incip.In illa quæſt.qua quęritur.Dec. in conſi.cclxx. colum.v.& ſeq & in conſi.cccxv. col.i. & in conſi.cccccxvi.col.iii.& in conſi.Dxlv.in fi.& in conſi. Dxlvi.& in conſi.Dlxxiiii.in fi.& in conſi. Dlxxv. in fi. & in conſi.Dclv.colum.fi.& in l i.C.de pact.colum.v.Ioan. Ant.Alex.in conſi.xxviii.col.ii.in fi.& in conſi.cxx. colum.ii.Curt.Iun.in conſi.xliii.colum.iii.& ſequen. & in

conſi.

conſi.xlviii.colum.iiii.& in conſi.lxxxvii.colum.i. & in conſi.xcvi.col.i.& in conſi.cxvii.colũ. ii.Gozad. in conſi. xxvi.colum.iii. Ruin.conſi.clxvii.col.iiii.volu.iii. vltra prędictos iſta opin.fuit de mente Corn.in conſi.xxi.col. pen.volu.iiii.per eandem rationem,quæ ponitur per ſupra allegatos doct.Iaſ.in conſi.cviii.colum. antepe. volu.iiii.Et iſtam opi.finaliter ſentit Soc.in conſi.cxvi. colum.iii.& ſeq.volu.iii.Gozad.in conſi.lxiiii.col.i.Corn. in conſi.cxlvi.volumi.ii.aliter declaret. Et facit pro iſta parte, nam ſtante ſtatuto ꝙ ſtantibus maſculis fœminæ non ſuccedant, maſculi dicuntur à ſtatuto inuitati. Barb.in conſi.lxxxi.nu.x.vol.iiii. plures allegat Claud. in l.ſi cum dotem.colum.v.ff.ſolut.matri.Cæp. in conſi. xi.Brun.in tract.quod ſtantib. maſculis fol.lxxii.colũ. i.& ſeq.fuit dictum Bart.in l.i.§.qui habebat.colũ. ii. ff. de bono.poſſ.contra tabul.in l.ii.§.fin.ff.de coll.bon. in l.ſeruo legato.§.ſi teſtator.ff.de leg.i.& iſtam limitationem tenet Pariſ.conſi.lxxvii.col.v.& conſi.xli.col.fin.& conſi.lvii.col.pen.& conſi.lxiii.colum.v.volu.ii.& conſi. v.volu.v.& conſi.vi.col.pen.& ſeq. & conſi.viii. colũ.ii. & conſi. xvii.col. iii.& conſi.xlii.col.iii. vbi declarat, & conſi.50.col.iiii.& conſi.lii.col.ii.& conſi.liii.colum. vi. & conſi.lxvi.col.vi.vol.iii.Marian.Iun. conſi. lxv. colũ. xviii.& in conſi.cvii.col.fi.& conſi.cxi.colum.iiii. & vii. vbi declarat quomodo poſsit procedere limitatio.Guid. Pap.quam etiam tenet in conſi.cxiiii.colum.iiii.limitationem iſtam declarat idem Marian.Iun.conſi.cxix. colum.vi.& in conſi.cxxvi.col.vii.iſtam limitationem tenet idem Maria.in cõſi.xxvii.col.vii. illam tenet Aymo in conſi.lxii.colum.fin.in conſi.cxxx.colum.i.Grat.conſil.col.eo.volu.ii.& conſi.xxxii.colum.i.volu.ii.& conſi. lxxxix.colum.ii.volu.ii.& conſi.ci.col.iiii. vbi omnino. eod.volu.& conſi.cvi.colum.fin.volu.ii.Maria.Iun.cõſi. cviii.col. ii.& conſi.cli.& conſi. clxxvii.col.i.eod. volu. Boer.deciſ.clv.nu. xv.& xxviii. Sed contra iſtam limit. facit dictum Soc.in l.cum auus ,colum.lxx.C.de condi. & demonſt.ver.ſed hic cadit pulchra. Vbi tenet,ꝙ eo caſu que

ſu quo maſculi faciunt deficere fideicommiſſum, quia dictum eſt, ſi grauatus deceſſerit ſine filiis maſculis, ſuccedatur ab inteſtato, in qua ſucceſsione fœminæ cum maſculis concurrant, & hoc idem voluit Corn. in conſil. ccxxx col:vii.volu.iii. Et ſi illud dictum eſt verum, deſtruit profectò præcedentem limit. & tenere videtur Io. Ant. Alex. in conſi. cxx. colum. fi. & contra limit. eſt conſultatio Alexan. in conſi. clxxxv. volu. ſecundo. vbi loquitur quando in conditione dictum eſt de filiis maſculis, & tamen filii dicuntur tacitè vocati ſecundum eum. Illud idem colligitur ex conſi. Oldr. xxi. circa fin. & ex conſi. Alex. xxiiii. col. iii. vol. iii. Corn. conſi. ccvii. colū. ii. volu. ii. iſtam limit. tenet Soc. in conſi. lxii. col. ii. & fi. volu. iii. & in conſi. cxvi. colum. iii. in quarta col. & ſeq. Gozad. tenet contra iſtam limit. in conſi. ciiii. colū. ii. & pen. Beltrand. in conſi. ccl. colum. pen. vol. iii. Guald. cautel. xxvi. de ſubſt. Gozad. in conſi. xxix. colum. pen. et licèt inconſideratè parum poſt videatur tranſire cum limit. Ripa. in l. Centnrio, nu. clxii. & ſeq. ff. de vulg. & pupil. in l. i. nu. viii. C. de pact. & ipſemet Guid. Pap. in deciſ. clxxxiiii. dicit maiorem partem dominorum de parlamento eſſe contra limi. & in conſ. DC. contra iſtam limit. tenet. Beltrand. etiam in conſi. ccli. colum. i. vol. iii. Corn. in conſi. i. in ii. dubio volu. iii. Curt. Sen. in conſi. xlii. & conſi. lxiii. Dec. in conſi. ccxci. colum. fi. Alciat. in l. i. C. de pact. in verbo ſine liberis. Pariſ. conſi. xxxi. colum. iiii. volu. ii. & conſi. xliiii. col. ii. volumi. ii. vbi dicit ✻ communem eſſe in contrarium, & idē dicit in lxxxvi. col. iii. in fi. vol. ii. & conſi. xiiii. col. fi. vol iii. Maria. Iun. conſi. cxviii. col. iiii. & ſeq. Grat. in conſi. iii. col. pen. vol. i. Marian. Iun conſi. clxiiii. col. ii. vol. ii. & conſi. clxxvii. colum. iii. volu. ii. et conſi. v. declarat, quando poteſt procedere limit. Boer. deciſ. clv. nu. xxviii. Et tenendo iſtam partē, no obſtat ꝙ ſtante ſtatuto maſculi veniūt diſpoſitiuè vocati, quia aliàs ſtatutū nihil operatur. Sed in caſu nr̄æ limitationis cōditio expreſſa à teſtatore ſatis operatur excluſionē fideicōmiſsi abſq; eo qđ dicatur fideicōmiſſum

miſſum grauatur teneatur maſculis filiis vel liberis ſuis reſtituere. & tenēdo iſtā vltimā partē, ꝙ filii maſculi nō veniāt tanquā vocati. Limita, vt p Paul. de Caſt. in cōſi. cclix. incip. Supraſcriptus dn̄s cōſultor, qn̄ filii maſculi eſſent poſiti ī cōditione affirmatiua, vt qa dictū ſit, extantibus maſculis nō ſuccedat talis, qa tūc maſculi vn̄t vocati, ſecus ſi ponātur in cōditione negatiua, vtputa, ſi nō extiterint maſculi, ſuccedat. refert & ſeqtur Cur. Iu. in conſi. xliii. col. iiii. Cōtrarium colligitur ex not. per Ioan. de Ana. in conſi. lxviii. et ex conſultatione ipſius Guid. Papæ in conſi. xviii.

Secūdò limitat Ang. in l. legatis. C. de leg. vt cōcluſio cōis procedat in hæreditate, ſecus in legatis, nā quoad legata vel fideicōmiſſa, filii poſiti in cōditione cēſentur vocati & ita tenuit ibi Ang. in lectura Florentina, refert et ſequitur Corn. & Iaſ. ibi, Petra ſancta in ſing. lxi. Iaſ. in conſi. iiii. col. iiii. & in l. pe. in ii. not. ff. ſi cert. pet. Purpurat. in l. i. col. fi. C. de pact. Contrarium, Soc. in d l. cū auus, col. lxxxiiii. & ſeq. Claud. in l. ex facto. §. ex facto. ff. ad treb. in l. ſi cum dotē, col. iiii. ff. ſol. matr. dubitat de ipſa limitatione. & ipſemet Iaſ. in d. l. i. col. v. C. de pact. Claud. in l. Centurio, col. pen. ff. de vulg. & pup.

Tertiò limitat Pet. de Anch. in cōſi. lxxiiii. circa fi. qn̄ ēt ipſis liberis poſitis in cōditione facta eſſet ſubſtitutio ita ꝙ ēt prouidiſſet de ſubſtituto in defectu oīum, non modò primi inſtituti. Alex. in conſi. lxiiii. circa fi. vol. v. Io. Ant. Alex. in conſi. xxviii. col. fi. Iaſ. in conſi. ccxxxii. col. i. vol. ii. et in conſi. xl. col. fina. volu. iii. Curt. Seni. in conſi. lii. col. ix. & in conſi. lxiiii. col. iiii. Curt. Iun. in cōſil. xi. colum. iiii. Ripa in l. Centurio, colum. li. nu. clxii. cū pluribus. ſeq. ff. de vulg. et pup. Purpurat. in l. i. col. fi. C. de pact. Cur. Iu. in cōſi. cxvi. col. iii. Caſſa. in cōſ. xiiii. col. i. Gozad. in conſi. lxiiii. col. ii. Pariſ. in conſi. xxxvii. col. v. et cōſi. xli. col. fi. & cōſi. lxxvii. col. fi. et cōſi. lxxxvi. col. vii. et cōſi. xci. col. vi. et ſeq. vol. iii. et cōſi. v. col. vi. et cōſi. viii. col. ii. & conſi. xiiii. col. fi. et cōſi. xlii. col. iii. et conſi. lii. col. i. in fi. et cōſi. lvii. col. vi. et cōſi. lxvi. col. vii.

eod.volu.Maria.Iun.conſi.cxix.col.v.in fi. & ſeq: Mantua in conſi.xxii.colum.iiii.Grat.conſi.lxxxii.col. ii. & conſi.ci.col.iii.volu.ii.& conſi.cvi.colum.v.eo.vol. Marian.Iun.conſi.clxviii.colum.xii.volumi. ii.Ruin.conſi. cxxxix.col.vi.volu.iii.Boer.deciſ.clv. nu.xxi & nu. 28. Contra iſtam limit.Soc.in l.cum auus,colum. pen.ff. de condit.& demonſt. Curt. Iun.in conſi.xi. colum. iiii. & conſi.xliii.colum.iii.& in l.i.col.iii.& ſeq.C. de pact. & allegãt contra iſtam limit.in contrarium Alexan. conſi. xxii.col.iii.vol.iii.& conſi.clxxxv.volu.ii.& Capr.conſil.ii.in ii.quæſito allegat nonnullos alios, qui mihi nõ probant circa iſtam limit.Soc.tenet contra iſtam limit. & illam declarat conſi.lxii.col.fi.& in conſi. lxix. col. v. & vi.& in conſi.ciiii.col.v.& ſeq.& in conſi. cxvi. col.v. & ſeq.volu.iii.Pariſ.conſi.xxxi.col.v.& conſi.xliiii. colum.iii.& conſi.lxxxvii.colum.vi.vol.ii.Mantua in cõſi. cxciiii.col.i.Ruin.conſi.cxxviii.colum.ii. & conſi.vi. & cxxxiiii.colum.iii.& cxxxvi.col fi. & cxxxviii. colum.i. in fi.volu.iii.vbi dicit * communem,& cxlv.col. fina. volu.eod. Tenendo primam opin. declara, vt per Ruin. conſi.cliii.colum.v.volu.ii.& cxviii.col.vi.& cxli.col.fi. in fin. volu. iii.& illam declarat Ripa.in d.l. Centurio. nu.clxv.ver.iiii.coniectura.

Quartò limitatur,niſi liberi poſiti in cõditione fuiſſent à teſtatore grauati,quia cenſentur inuitati, ita declarat Bar.in d.l.Centurio colum.xi. verſi. quæro vlterius quod ſi teſtator dixit, & ſentit in l. codicillis. ff. de vſufruct. leg. licèt reliquerit indeciſum in l. ſed ſi ſic.ff. de leg.iii. Aret.in d.l.Centurio.col.xx.hoc idem conſulendo tenuit Iacob. de Beluiſ. quem refert & ſequitur Bald.in l.precibus,col.fi.C.de impub.& aliis ſubſt.& ibi etiam Salic.colum.fina. Bald.in tract.ſubſt.in vlt. char. colum.i.Ang.Aret.in §.fin.col.pen.inſt.de pup.ſub. Pet. de Anch. in repet.cap.ſi pater,de teſta.in vi.in xii.not. Paul.de Caſt.in conſi.v. incip. Quicquid dicatur. colũ. pen.vol.i.& cõſi.cxxxi.inci. dubium.facit, vol.ii.Soc.in l.cum filio,colum.ii.ff.de leg.i. Ioan. de Monte Sperello

& Corn.in l.ab eo.C.de fideicom. Guid. Papę in conſi. xxxvi. & idem in q. xxxix. Lancelot. Galiaul. in repet. d.l.Centurio,col.xcviii.& ſeq. Corn. in conſi. cciii. col. ii. volu.iiii.Deci.in conſi.cclxxxii.colum.iiii.conſ.xcvii. colum.i.volu.i.& in conſi.cxix.col.pen.in fi.& ſeq. volu. ii.Curt. Iun.in conſi.cxlix.col.pen.Soc.in conſi.ccxlix. colum.iiii.& ſeq. vbi dicit ꝙ iſta eſt * magis communis opin.idem in conſi.cccxii.colum.iiii.volu.iii. Guid. Pap.in conſi.lxxxvii.& in conſi.cxxxv.& in cóſi.cxxxvi. & in conſi.cxl.Caſſa.in conſi.lxvii.col.x.& ſeq. & in cóſ. clxxxiiii.Gozad.in conſi.ciiii.colum.i.Beltrand.in cóſi. cxli.volu.iii.& in conſi.clxxiii.col.ix.& ſeq.vol.iii. & in conſi.cxxix.col.ii.volu.ii. vbi dicit iſtam communem. Curt. Senior in conſi. lii. colum.ix. Cuman. & ibi Imo ſentit iſtam opin.in l.filiusfam.§.cum quis.ff.de leg.i.& Cuman. in l.Lucius.'& in l. hæreditas ad Statium.ff. de hæred.inſti.Curt.Iun.in conſi.lxxxvii.colum.fin.Guid. Pap.in q.xxxix.iſtam opi.tenuit Alexan.in conſi.lxiiii. col.ii.volu.v.Corn.in conſi.xxii.col.ii.volu.ii.& in cóſ. ccxxvi.col.iii.vol.iiii.& in conſi.cccxx.col.iii. & in cóſi. ci.col.iii.& in conſi.cclxxiii.col.i.& ſeq.& in cóſi.cxlvi. col.v.volu.iiii.Pariſ.conſi.xxxvii.col.iiii.volu.ii.& cóſ. xlii. col.ii. volu. iii.vbi declarat.Mantua in conſi. xxii. col.vi.Aymo in conſi.cxxx.colum.ii.Marian.Iun. conſi. clxviii.col.xii.vol.ii.Ruin.conſi.cviii.colum.vi. & cóſi. cxxiiii.colum.ii.& conſi.cxi.col.ii.& conſi.cxxii.colum. iii.& conſi.cxxxi.colum.iii.vbi dicit communem,volu. ii.& conſi.cxxviii.colum.iii. vbi idem dicit volu. iii. ſed in vi.colum.dicit contrariam opi. * magis communẽ & cxxxix.colum.ii.& ſeq. & cxl. volu. iii. colum.iiii.& cxlii.colum ii.& iiii.volu.iii.vbi declarat & clxvii. col. iii.vol.iii.& colum.pen.Pontanus Iun. in d.l. cum filio, nu.xxiiii.ff.de leg.i.vbi dicit iſtam opin.eſſe canonizatã. Ang.Aret.in tract.de teſta.in ver.Et ſi deceſſerit ſine liberis,col.ii.verſi.Quid ſi teſtator. Soc. in conſi. lxxvii. col.iii.in fi.& ſeq.Dec.in l.i.col.iiii.C.de pact.

Contrariam opin. ꝙ filii non cenſeantur vocati, & propterea

propterea non potuerunt grauari, tenuit Bar. in conſi. vii.incipi. Andr.Martini circa fi. Alber.in repet.rub.de vulg.et pup.col.cxxiii.in materia compendioſæ ver.ſed quia teſtatores.Rayn.et Ricard. Malumb. quem refert Bald.et Salic.in d.l.precibus.colum.fi.Imol.in d.l. Centurio.colum.xi.et ibi Alex.col.iii. et Iaſo. col. xxxi. et ſequitur idem Imol.in c.Rainutius,in materia compendioſæ ſubſt.in pe.char.in ii.col.extra de teſtam.Bal.in l. ab eo.C.de fideicom.circa.fi.et in l.ſed ſi ſic.ff.de leg.iii. & ſentit in l. hæreditas ad Statium. ff. de hæred. inſtit. Ray.et Cuma.in l.Lutius.ff.de hæred.inſti.Claud. in d. l.Centurio,colum pe.et in l. cum filio, colum. iii. ff. de leg.i.Alex.in conſi.xi.colum.v.volu.iii.et in conſi. ci.colum.v.volu.iiii.et in conſi.cv.colum.v.volu.i.et in conſ. clxxxi.col.ix.ver.non obſtat,volu.ii.et in conſi.li. in vi. col.in iiii.volu.et in conſi.xxii.col.iiii.volu.iii. Alexan. in conſi.xii.col.fi.et in conſi.xiii.col.fi.vol.iiii. et in cõſi. xxiiii.col.pe.vol.iii.et in conſi.clxxxiiii.col.ii.volu.eo. Pet.de Anch.in conſi.cxxxvi.circa fin.Soc. in conſi. cxl. col.iii.duplicato in conſi.ccxviii.Curt.Sen.in cõſi xliii. col.viii.vbi dicit opin.contra Bart.eſſe * magis communem,et in conſi.lxv.col.i.et ſeq.Iaſ. in conſi. lxxxix. colum.i.volu.i.et in cõſi.cxliii.colum.v.vol.ii. vbi dicit opi.contra Bar.eſſe magis.communem, et in cõſi. xxxv. colum.ii. volu.iii.et col.v.Deci.in conſi. ccccxxii. col.i. Io.Ant.Alexan.conſi.cxliiii.colum.i.Curt.Iun.in conſi. xi.colum.i.et ſeq.vbi dicit opi.Bar.communiter reprobari.Deci.idem dicit et idem tenet in conſi.ccclxxxiiii. colum.fin.Soc.in conſi.lxii. col.ii.et pen. volu. iii.et in conſi.lxix.col.v.Guald.cautel.xix.de ſubſt. Beltrand.in conſi.lxxxii.col.fi.vol.i.et iſtam tenet magis communẽ, et in conſi.clxxxii. colum.ii. et in conſi.ccxxxvi. col. ii. volu.iii.vbi idem etiam dicit,et in conſi.ccli.col.ii. vol. iii.et in conſi.xxxi.col.pen.volu.ii.et Dec. dicit communem in l.i.colum.iiii.vbi etiam Iaſ.colum.iiii. idem dicit.C.de pact.Pariſ.conſi.xxxi.colum. ii. volu. ii. Ruin. conſi.cxcviii.colum.i.volum.ii. opin.Bart. ſaluat Pariſ.

conſi.

conſi.lxxv.colum.x.vol.ii.declarando vt ibi per eũ,necnon Ruin.cõſi.cxxxix.col.iiii.volu.iii.vbi limitat.Et dictam opin.Bar.communiter reprobari dicit Pariſ.conſi. lxxxvi.col.iii.& conſi.lxxxvii.col.iii.& conſi.lxxxix. colum.v.vbi idẽ dicit volu.ii.& conſi.vii.col.iiii. & ſequẽ. volu.iii.Maria.Iun.in conſi.cxii.col. iii. & conſi. cxviii. col.pen.Mantua in conſi.cclxxv.Maria.Iun.cõſi.clxxvi. col.iii.vol.ii.Rui.vbi dicit communem conſi.lxxxix.col. xiii.& cõſi.100.col.pe.vbi idem dicit & conſi 101. colũ. iii.& conſi.cxi.col.i.vol.ii.licèt ipſe ſequatur opin. Bar. ſed contra Bar. tenet in conſi.cxii.colum.i. & ſeq. & in conſi.cxxx.colum.ii.vol.ii.vbi dicit communem, & cõſ. clxix.colum.i.in fi.eod.vol.vbi idem dicit, & conſi. cxv. col.iiii.& conſi. cxxviii.col. vi.vbi dicit magis commu. opi.& conſi.cxxxiiii.col. ix.vol.iii. & conſi.cxxxvi. col. pen.volu.iii.& cxli.col.fin.& conſi.cxxxviii.col.i. in fin. vol.eod. Boer. qui infinita dicit deciſ.clv.nu.xxvii. vbi dicit ita iudicatum in Rota curiæ Rom.Teneudo primã opi. Bart.illam declarat vt per Maria.Iun. conſi. clxxvi. col.fin.volu.ii.& iſtam declarat Rui.conſi.cv.colum.i.& conſi.cxiii.colum.i.vol.ii.& cxxx.col.fi & conſi. cxcviii. col.i.volu.eod.

Quintò limita, niſi ex verbis ipſius teſtatoris præcedentibus vel ſequentibus colligi poſſet, ꝙ teſtator voluerit ipſos liberos diſpoſitiuè vocari,dicuntur diſpoſitiuè vocati,licèt tamẽ in cõditione poſiti ſint. Corn. in cõſ.ccxxvi.col.iii.vol.iiii.Alex.ĩ cõſ.ccii.ĩ fi.col.vol.vii.

Sextò limita, quando alia coniectura cõcurret propter quam filii in conditione poſiti cẽſeri videntur vocati à teſtatore,ita declarat Corn.in conſi.cccxx. col. ii. & ſeq.vol.iiii.& in cõſi.ci col.ii.vol.iiii.& in cõſi.ccxxix. in iiii.col.& in cõſi.cclxxiii.col.i.vol.iiii.Soc.in cõſ.ccxl. col.iiii.Curt.Sen.in conſi.lxxv.col.iiii.Dec.ĩ cõſi.cclxx. col.pe.& Curt.Iun.xliii.col.iii in fi. & in conſi.xlvii. in fi.Guald.caut.xxxvi.de ſubſt.Pariſ.cõſ.xviii.col.viii.vo. ii.& nonnullas cõiecturas ꝑcurrit idẽ cõſ.xxxvii.col.iii. & cõſ.xli.col.fi.vol.ii.& cõſ.lvii.col.pe.ĩ fi.& cõſ.lxxvii.

colum.fina.& conſi.lxxviii.colum ii.& conſi.lxxxvi.col. iiii.volu.eo.& conſi.liii.col.v.volumi.iii.Corn.in conſi. cxlvi.colum.iiii.& ſeq.volu.ii.& in conſi.xx.col.pe.vol. iiii.& in conſi.xxii.col.ii.volu.ii.Socin.in d.l.cum auus, col.fi.ff.de condi.& demon.Paul.de Caſt.in cõſi.cclxiii. volu.ii.Maria.Iun.conſi.clviii.col.pen.volu.ii. Socin.in conſi.xiii.volu.iiii.col.pen.Pariſ.in conſi.v.colum.v. & conſi.vi.col.i.& conſi.xlii.col.ii.& conſi.50. colum. v.& conſi.lxiii.col.pen.volu.iii.Declara,vt per Pariſ.in cõſi. lxxxvii.col.iii.in fi.& ſeq.volu.ii.& conſi.lxvi.col.ii.volu.iii.Maria.Iun.conſi.lxv.col.xviii.& conſi.cxviii. colũm.i.& conſi.cxix.col.iii.Mantu.in conſi.xxii.colũ.vii. Aymo.in conſi.lxii.col.ii.Marian. Iun. conſi. cxli. volu. ii.ii.colum.iii.Grat.in conſi.xlviii.colum.ii.vol.i.& cõſi. lxxxix.col.ii.vol.ii.& propterea non ſequitur abſurdũ, quia filii dicũtur grauati vt per Grat.in cõſi. xxxii.col. pe.vol.ii.vel q̄a magis dilectus excluderetur à minus dilecto vt per eundem ibi colũ.pen. & conſi.ci. colum.iii. volu. ii. Ruin. ponit aliam coniecturam in conſi. cviii. colum.iii.volu.ii.& conſi.cxi.colum.iiii.eod.volumi. & conſi.clx.colum.vii.vol.ii.& conſi.cxcviii.col.i.& cxxxi. colum.x.& cxxxix.colum.ii.& cxl.col.fi.volu.iii.

Septimò limita,quando filii poſiti in conditione per hoc quòd dicerentur vocati, fieret pręiudicium vocato ex expreſſa teſtatoris voluntate ſeu diſpoſitione,qui diceretur grauatus in reſtituendo ipſis liberis in conditione poſitis. Secus,ſi per hoc quòd filii poſiti in conditione dicerentur vocati,nullum ipſi vocato ex expreſſa diſpoſitione teſtatoris præiudicium fieret, ita declarat Claud.in l.ſi cum dotem.col.v.ff.ſol.mat.

Octauò limita,quando liberi poſiti in conditione,eſſent poſiti non modò in vna conditione , ſed in duabus, quibus tunc cenſentur vocati diſpoſitiuè,ita concludit Corn.in conſi.lxxii.col.v.volu.ii.Gozad.in conſi. lxiiii. col.ii.quam limit.non puto veram , quia ſi poſiti in vna non cenſentur vocati, minus cenſeri debent vocati poſiti ſub duabus, quaſi minus dilecti.

Nonò

Nonò limita, nam teſtator ponendo eos in conditione cenſetur eos præferre voluiſſe ſubſtituto ab inteſtato. dicta l. Lucius, & ibi gloſ. adeò quòd, ſi in conditione poſiti inteſtato ſuccedere non poſſent, cenſerentur ex teſtamento vocati & diſpoſitiuè, vt non excluderentur à ſubſtituto. Corn. in conſi. lxxiiii. colum. ii. volu. ii. Grat. in conſi. xxxii. col. pe. vol. ii.

Decimò limita, quando eſt facta prohibitio alienationis extra familiam, quia vult bona perpetuò conſeruare in familia, tunc liberi poſiti in conditione cenſentur vocari diſpoſitiuè. Corn. in conſi. lix. col. fin. volu. ii. Curt. Iun. in conſi. xliii. colum. iii. & ſeq. Socin. in conſi. ccl. in fi. Contrarium Pariſ. conſi. xliiii. col. iii. volu. ii.

Vndecimò limitabat Salic. in l. i. C. de condit. inſert. vt deſcendentes intelligerentur vocati, ſecus in aliis: Boer. deciſ. clv. nu. xxi. in princ. ſed iſta opinio * communiter reprobatur, vt latè per Soc. in conſi. cxvi. colū. fi. volu. iii. & conſi. lxxiii. col. viii. vol. iiii.

Duodecimò limita, quando in alia parte diſpoſitionis poſiti in conditione fuiſſent expreſsè vocati. Gozad. in conſi. lxiiii. col. ii.

Decimotertiò limita in poſitis ſub conditione in diſpoſitione legis vel ſtatuti ad alterius excluſionem, vt quia dictum ſit, extantibus maſculis fœminæ non ſuccedant, quia filii dicuntur vocati. Brun. in tract. ꝙ ſtantibus maſcul. fol. lxxii. col. i.

Decimoquartò limita, quando poteſt videri grauatus inſtitutus duplici cōditione, nō quòd cenſeatur iniūctū fideicommiſſum poſitis in conditione. Pariſ. conſi. xviii. col. ix. volu. ii.

Decimoquintò limita, quādo eſſent ſubſtituti superuenientes, & filii ipſorum & ſucceſſorum in aliis, quia intendit, ꝙ bona vadant de deſcendente in deſcendētē. Pariſ. conſi. xxxvii. col. iiii. vol. ii.

Decimoſextò limita, quando hæreditas eſſet grauata onere reali, vt tranſeat ad omnes deſcendentes. Pariſ. conſi. xxxvii. col, iiii. volu. ii.

Decimoſeptimò limita,quia dicuntur vocati, ſi filii ſunt poſiti in cōditione per ablatiuos abſolutos. Maria. Iun.in conſi.iiii.col. ii.

Decimooctauò limita,quando teſtator videretur cōſeruare agnationem. Mantua in conſi. xxii.col.v. Grat. conſi.lxxxix.col.ii.vol.ii.vol.ii.& conſi.cvi.col.pe. eo.

Decimononò limita, ſi ſubſtitutio ſit facta vltimò morienti. Mantua conſi.cxv.col.iii.

Vigeſimò limita,ſi teſtator excluſit filias fœminas, & maſculos poſuit in cōditione. Aymo in cōſi.cxxx. col.ii. Grat.conſi.cvi.col.pen. volu.ii.& idem iſto caſu & omni caſu,quo teſtator proſpexit cōſeruationem agnationis. Rui.conſi.cxi.col.v.vol.ii.vel deſcēdētibus perpetuò,vt ꝑ eum in cōſi.cxxii.col.ii.& conſi.cxliiii.col.iiii. vol.ii.

Vigeſimoprimò limita, ſi verba nihil operarentur. Grat.in conſi.xxxii.col.pe.vol.ii.

Vigeſimoſecūdò limita,qn̄ dictū eſt, quouſque alter ſuperuixerit,non ſuccedat ſubſtitutus.Grat.in cōſi. cvi. col.pen.volu.ii.

Vigeſimotertiò limita, nā licèt ſingulæ limitationes ſuprà expreſſæ nō ſufficerēt plures, ſimul tn̄ iunctę ſufficere debent,Grat.ipſe in conſi.cvi.col.fi.vol.ii.Sed quid in continentibus,an poſiti in conditione dicantur vocati?vide Maria.Iun.conſi.cviii.col.ii.& viii.vol.ii.

Vigeſimoquartò limita,qn̄ impoſsibile eſſet filios ab inteſtato venire,quia tunc dicerētur vocati ex teſtamento, idē Maria.Iun.cōſ.clxxiiii.col.pe.& cōſ.clxxv.vol.ii.

Vigeſimò limita,quando teſtator maſculos & fœminas in cōditione poſuiſſet,& extaret ſtatutum ꝙ maſculus fœminas excluderet.Rui.conſi.clx.colum.vi.in fin.& ſequen.volu.ii.

Vigoſimoſextò limita,quando teſtator in eadē diſpoſitione poſuiſſet,idem Ruin.conſi.clx.col.vii.volu.ii.

Vigeſimoſeptimò limita, qn̄ aliqui ſunt poſiti in cōditione affirmatiua,declarando,vt per eundem Iun. conſ. cci.colum.iii.volu.ii.

CON-

CONCLVSIO XIII.

ARGVMENTVM.

Arbitri electi ſi minimè concordant,ſic vt tertius aſſumatur,an ille cum altero ex electis concordare debeat, vel poſsit etiam ſolus laudum proferre.

SI electi ſunt duo arbitri,& non concordant, tertius in eorũ diſcordia ſumitur. Sed dubitatur,an debeat cum altero illorũ duorum primò electorũ concordare, vel poſſet ſolus laudũ proferre?quòd nõ poſsit ſolus,qñ tertius eſt aſſumptus ex diſpoſitione ſtatuti, vel cogẽte prætore,videtur tenere glo.in l.itẽ ſi vnus.§. fin. in verbo autẽ in i.lect.ff de arbit.& Bal.in l.i.in ii.oppoſ, C.de his qui pœn.nomine,& in c.cum ſpeciali.col.ii. de appell. Abb.in c.ſuſpitionis,col.i.de offic.deleg. Philip. Franc.in d.c.& c.cũ ſpeciali,Bal.in d c.ſuſpicionis, col.i. & idẽ tenet,in d.l.itẽ ſi vnus.§.fi.Imol.in d.c.ſuſpitionis in fi.Io.And.vel Bal.in appoſtil.ad Spec. in tit.de arbit. §.ſequitur,verſi.ſed nunquid iſte, in verbo præcepto.
Contrariam verò partẽ ꝙ talis arbiter poſsit ſolus iudicare,ẽt ab vtroque diſcordãdo,tenet gl.in d.l.itẽ ſi vnus. §.fi.vbi Bald.Idem tenet in appoſtil.ſua in ſecunda lect. in fi.idem dicit tenere Iacob.de Aret.in l. ꝙ ſi fortè.§.i. ff.de ſolut.Bal.ipſe in l.iubemus.C.de appel. & dicit in d.l.itẽ ſi vnus.§.fi.ff.de arbit.quòd tertius electus ex neceſsitate vel ſtatuti, vel iudicis poteſt diſcordare ab ambobus.Sed quòd ipſe non habeat iudicare ſed quòd arbitri iudicant de voto ipſius,& Specu. in tit. de arbit. in §.ſequitur,ver.ſed nunquid iſta,cum verſi.ſeq.Fel. in d. c. ſuſpitionis,col.i.idem Bart. in l. ſi dominum. ff. de furt. Ang.in cõſi.clii.Soc.in cõſi.liiii.col.ii. ver.iii. caſus

Corn.in conſi.cxx.col.ii.vol.ii.Paul.de Caſt.in l.in offerendis.C.de appel.Barb.in d.c.ſuſpitionis,in iiii. & ſeq. col.idem tenet Card.in d.c. ſuſpitionis,dum dicit,quòd ante latã ſententiam per illos duos põt ab ambobus diſcordare,licet lata ſentẽtia nou teneatur adhærere opinioni vnius.Eſt verũ ꝙ illam diſtinctionem, an ſentẽtia ſit lata,vel ne,reprehẽditur ibi per Imol.col.fi. idem tenet Ang.in l.quod ſi fortè.§.i.ff.de ſolut. in fin. Hippol. in ſing.clxii.Tenendo tamen iſtam vltimam partem,quę videtur eſſe, ✱ magis communis. Limita non procedere in tertio electo de partium voluntate. nam talis non poteſt ſolus iudicare,ſed neceſſe eſt,vt cum altero ſe cõcordet,ita tenet Bald.in l.iubemus.C.de appel. Bart. in l.ſi dominum.ff.de furt. Ang in conſi.clii. Paul. de Caſt. in l.in offerendis.C.de appel.Car.in d.c.ſuſpitionis.Fel. in conſi.clxi.col.i.licèt contrarium velit Imol.in d.c.ſuſpitionis in fi.An aũt poſsint duo pronũciare, ſi tertius receſsit,& dixit ſententiam ſuam?vide Fel.in c.cauſam, col.v.in fi.& ſeq.de offic.deleg.

CONCLVSIO XIIII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus duobus affirmãtibus magis creditur quàm mille negantibus.

Conſcripſerunt.

DICIT glo.in l.diem proferre.§. ſi plures, de arbit. in verbo Inde quæritur, quòd magis creditur duobus teſtibus affirmantibus, quã mille negantibus,& in c.i.in glo.fin.de præſcrip. in vi.Imol.in c.quid per nouale,de verb.ſig.Alex. in conſi.cxlviii.col. i. volu.ii. Ruin.in l.in illa,in fin. de verb. oblig. Imol. in c. veniens, circa medium de verb. ſig.in vi.Ant.But.in d.c.qd per nouale,col.iiii.Io. And. in reg.ſine poſſeſsione,in iiii.q.de reg.iur.Fel.in c.in noſtra,

ſtra, colũ.ii. de teſt.Corſet.in ſing.in verb.Teſtis,in xv. ſing.Soc.in conſi.cv col.iiii.vol.iii.Alex. clxix.col. fin. vol.v.Caſſa.in conſi.lxiiii.col.v.Calca.in conſi.xlii. col. iiii. Guid.Papæ in ſing. dcxix. Rebuff.in concord. fol. cclxiiii.Maria.Iun.in cõſi.cxlvi.col. fin. Aymo. in conſi. cxxxiiii.col.iii Rui.in conſi.xii.col.i.vol. v. Boer. deciſ. 100.Grammat.conſi.xii.col.ii.etiam ſi negantes ſint clerici,& affirmantes laici,per glo.in cap.clerici.lxxxi. diſtinct. Iaſ.in conſi.cxxxvii.col.vi.vol.iiii.iſtud intelligit Iacob.de Aren.Old.Bar.& Bal.ibi, quando illi probantes negatiuam dicerent ſuper interrogatis ſe neſcire,vt iſto caſu ꝓcedat glo.illa,aliàs ſi dicerent ſe ſcire,& ſe referrent ad negatiuam coarctatam, nõ magis illis crederetur,quàm affirmantibus. & iſtam declarationem etiã ſequitur Iaſ.in conſi.lxxxi.col.fina.volu.iii.idem tenet Bart.in l.hæredes palàm,in prin.circa fin. ff. de teſta. & ſequitur ibi Bald.& in l.i.circa fi. C.de bon.poſſ.ſecundũ tabu.Cæpo.in conſi.50.col.iii.Calca. in conſi. xlii. col. iiii.& in conſi.clxx.col.pe.

12 ¶ Vigeſimò iſtud declarat ibi Bal.& in c.i.in fi. de content.inter dominum,quando teſtis deponit in negatiua impoſsibili ſui natura, vel ſi deponeret ſuper negatiua non reddendo rationem,idem Bal.in l.cum hi.§.ſi integra.ff.de tranſac.& in d.§.ſi plures,& Iaſ.in cõſi. clxxxi. col.fin.vol.iiii. Aret.in c.in noſtra,col.v.de teſt. Fel.ibi col.ii.ſecus ſi eſſet negatiuam ſecundum naturã probabilis,vt quia proponeretur per medium alicuius ſenſus. Aret.in c.in noſtra.col.v.de teſt. vel eſſet depoſitio teſtium coarctata certo loco & tempore,quia tunc nõ magis crederetur talibus teſtibus deponentibus negatiuã ſic coarctatam,quàm affirmãtibus.ita voluit Bal.in d.§. ſi plures,& Iaſ.in d.conſ.lxxxi.col.fi.vol.ii. & eſt bonus tex.in c.eccleſia Sutrina,& ibi ẽt Bal.ad hoc no.col.ii.de cauſ.poſ.& proprie.Abb.in c.in noſtra in fi.de teſt. Bal. in l.i.in v.q.C.eo.tit.Alex.in conſ.x.col.fi.vol.i. & in cõſil.cviii.col.fi vol.ii.Dec.in c.fi.in fi.col.Corſe. in verbo teſtis in ix.ſing.Fel.in d.c.in noſtra col.ii.Alex. in conſ.

ix.col.fi.volu.iiii.Deciſ.Neap.cccc.Gramat.in cõſi.lxix. Venafr.in coſi.xxx.vbi de negatiua,quæ cadit in ſenſum teſtis. Balbus in tract.præſcrip.in xxxv.colũ.in iii. parte princ.Iaſ.in rub.de iureiur.col.pe.in fin.cum ſeq.& in l. vt vim,col.i.ff.de iuſt.& iur. Beltrand. in conſi. clxxxix. colum.ii.volu.i.& in conſi. iiii,col.i.& ſeq. volu.ii. Soc. in conſi.xcvi.colum.pen.in fi. Maria.Iun.cõſi. xii. col.fi. volu.ii.Gram.conſi.lxxxi.col.pen. volu. ii. Ruin. conſi. lxiii.colum.fi.& conſi.xciii.col.fi. & conſi. clxiiii.col.fi. volu.iiii.& conſi.cxlv.colum.i.volu.v.Aret.in c. cum in tua,col.iii.de teſt. vbi plus tenet, quòd præualent teſtes deponentes ſuper negatiua coarctata loco & tempore teſtibus affirmantibus, ſi tamen negantes ſint plures,& hoc inſeruit pro limitatione. Limita in negatiua largè & non ſtrictè,quia tunc magis crederetur teſtibus affirmantibus,quã deponẽtibus ſuper negatiua. Aret. in d.c. in noſtra,colũ.v. de teſt. bonum verbum Bal. in l.actor, col.ii.de probat. Pet. de Anch.in conſi.clxxxix. col.fin. Eſt verum, quòd etiam in negatiua coarctata Bald. in l.ii.circa fin. C. de reſ. vend. tenet, quòd magis credatur teſtibus affirmantibus,quàm negantibus, etiam data in omnibus aliis paritate. Idem ſentit in l. teſtium, colum. fina. C. de teſt. & in dicta l.actor, colum.iii. C. de probat.Imol.in l.inter pares,colum.ii.ff. de re iud. & Aretin.in conſi.lxxi.colum.ii.in fin. & ſequen Socin. in reg. ccccxxvi. allegat Cyn. in l.ii.C.de erro. aduoc. Sed Aret.in dicto cap.in noſtra,col.vii. poſtquam dixit primam opi.eſſet veriorem & in practica ſeruandã, nititur illas fœdere diſtinctionis concordare,vt ibi per eum. vide Deciſ.Neap. dxxiiii.

Tertiò limita,niſi cum probatione negatiuæ eſſet cõiuncta affirmatiua, vt quia dixerunt teſtes quòd tales non venerunt, & non potuiſſent venire, quoniam illos vidiſſent. Bart. & Bald. in l. hæredes palàm, circa fin. princi.ff.de teſtam. Alber. de Roſa. in l. prima in princi.ff.de ventr. inſpicien. Bald.in dicto cap. cum eccleſia Sutrina,colum.ſecunda de cauſ. poſſ. & propriet.

Paul.

Pau de ca.in cõſi.xciiii.col.ii.vol.i.Soc.in reg.ccccxxvi. in i.fall.& in iii.fall.in prin.Cæp.in conſi.50.col.iii.Fel. in d.c.in veſtra,col.ii.Rebuff.in cócordat.fol.cclxv.Rui. conſil.ix.col.iiii.volu.ii. Vel negatiua probetur per factum, quod ſonaret in affirmationem, ut ſi aliqui teſtes deponerent, quem non eſſe ſanæ mentis, quia uiderunt illum facere actus furioſi. vel aliquem non eſſe uiuum, quia uiderunt in eum ſigna mortui: ut declarat Are. in c.in noſtra,col.vi.& Fel.in ii.col. Vel teſtes negãtes deponerent per eandem cauſam probatiõis, per quam deponunt teſtes affirmantes: ut not.Bal. in l.i.circa fin.C. de bonor.poſſ ſecundum tabul.

Quartò limita in criminalibus, in quibus. non magis creditur affirmantibus, quàm negantibus teſtibus, ſed potius econtrà,per glo.in c.clerici,lxxxi.diſtin.Iaſ.in l. vt vim, col.i.ff.de iuſti. & iur. Aret.in d.c. in noſtra.col. fi.de teſti.Iaſ.in conſi.clxvii.col.pen & fi.uol.iiii. Hipp. in ſing.DXLI.Alex.in apoſtill. ad Bar.in d.l. hæredes palàm.ff.de teſta.Bal.in l.data opera.col.xiii.C. qui accuſ. non poſſ.Rom.in conſi.ccxli.colum.i.Beltrand.in conſi. clxxxix.col.ii.uol.i.Mantua conſi.xli.in conſil.ccxxxvi. col.iii.Abb.in c.bonæ memoriæ.col.v.de elect. Rom. in l.in illa,col.pen.ff.de verb.obli.Soc.in conſi.liiii.col. pe. uol.iiii.Fel.in c.ex literis,col.ii.de probat. Curt. Iun.in conſi.cl.col.v.Soc.in reg.ccccxxvi.in iii.fall.Are.in c.ex literis,col.ii.de proba.Fel.in d.c.in d.c.in noſtra, col.iii. Corſ.in ſing.in uerbo Teſtis in ix.ſing.Curt.Iun.in cóſi. xix.col.ii. Secus autem eſt in ciuilibus,etiam in fauorẽ rei, ut per Deci.in d.c.ex literis, col.ii. Petr. Gerard.in ſing. xi. Et ſi negantes laici, & affirmantes ſint clerici: vide per Iaſo.in rub de iure iuran.colum.penulti.in fin. Calca. in conſil.lxiiii. colum.viii.Feli.in capit. cum P. colum.fina.de accuſ.

In contrarium autem facit quod not.Bald. in c.i.colum.iiii.quib. mod.feud.amitt. Deci.in l.vt vim,col.vi. ff.de iuſtit.& iur.

Secundò limita in affirmatiua,quę eſſet plenè proba-

ta,

ta, ſecus, ſi affirmatiua non eſſet plenè probata. ita declarat Pet.de Anch.in c.ad veſtram, de probat. refert & ſequitur Alexand.in apoſtill.in d.l.hæredes palam.ff.de teſt.Iaſ.in conſi.lxxxi.col.fi.vol.iii.

Sextò limita, quia non magis creditur vni teſti affirmanti, quàm duobus negantibus, immo totum contrarium, quia duobus negantibus. Sali. in l.ii.col.antepe.in fi.C.de reſcind.vendi.

Septimò limita, quando teſtes negantes deponerent per eandē cauſam ſcientiæ per quam deponunt affirmantes, vt quia deponunt tanquàm artis periti: quia tunc non magis affirmātibus, quam negantibus creditur.Bal. in d.l. diem proferre.§.ſi plures.ff.de arbit.in d.l. hæredes palàm. Soci.in regu.ccccxxvi.in iii.fall.Feli. in d.c. in veſtra, colum.iii.de teſt.Corſ.in ſingu.in verb. teſtibus in ix. ſingu.

CONCLVSIO XV.

ARGVMENTVM.

Teſtibus duobus affirmantibus de metu magis creditur, quàm alijs, licèt pluribus affirmantibus de libera voluntate.

DICIT Imola in c.ſuper hoc, de renunc.q; magis creditur duobus affirmantibus de metu, quàm aliis aſſerētibus de libera voluntate, licèt pluribus. & iſtud dictum ſequitur Abb.in c.i.col.ii. de his quæ vi metuſue cauſā.Rom.in Rubr.de arbi.col.vii.Bal. in conſi. ſciſmatis poſito ante tit.C. ſi quis aliquem teſta. prohi: col.vi.& idem Bal.in l.obſeruare.§.proficiſci, in xiii.q. ff.de offi.proconſul.& leg.Ang.in l.i.ff.quod met.cau.in l.ſi quis ad ſe fundum, col.pen.C.ad leg.Iul.de vi. Alex.

in

in conſi.clvi.col.i.vol.v.Barbat.in conſi.liiii.col.i. & in conſi.lx.col.iiii.volu.i.& in conſil.vii.col.v.volu.ii. & in conſil.xcix.col.iii.vol.iii.Corſ.in verb. Teſtis incip. ille teſtis.Bouer.in ſing.in verb.Teſtis,in ſing.xvi.Lanfran. in rub.de cauſa poſſ.& proprie.in vii.col.Gram.in conſ. li.Iaſ.in.§.quadrupli.col.xxiii.Inſti.de act. & in conſ.x. vol.ii.Gozad.in conſi.ix.col.ii.in fin.& quòd præualeat probatio metus,vide Hippoly.in ſingu.cccxxv.Fel.in c. in veſtra,col.ii.de teſt.Lofred.in conſi. xvii.col.iii. Par. conſi.liii.col.vii.& conſil.lx.col.iii.& conſi.cxxxix. col. v.cxxxix.col.v.vol.iiii.Grat.conſi.xxxviii.col.iiii.volu. ii.& conſi.xliii.col.ii.& ſeq.eo. vol.Gram.deciſ. ciii. nu. lx.Boer.deciſ.ci.Gram. conſi.ciu.xci.col.ii.

Contrarium ſentit Angel. in l. non eſt veriſimile.ff. quod me.cau.vbi poſteà diſtinguit. & cõtrarium tenuit Homod.in conſi.lxxv.in fi.Are.in d.c.in veſtra,col.vi.in fi. de teſt.Fel.ſentit in d.c.col.ii.

Poſſet fortaſſis pro concordia ſic dici, aut ſunt probati actus ex quibus metus potuit veriſimiliter inferri, & tunc magis credatur teſtibus deponentibus de metu, quàm de voluntate. & hoc videtur voluiſſe Bald. in l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ. & cle. & in l.fi.C.de hære. inſti.in fin. Barba.in cap.i.de his quæ vi metuſue cauſa. Tenendo primam opin.quæ videtur eſſe * communis.

Limita primò,quando teſtes qui probarent liberã voluntatem ex aliqua præſumptione iuuarentur, quę eſſet efficaciter probata.Ange.in l.non eſt veriſimile.ff.de eo quod met.cau.Iaſ.in l.interpoſitas.col.i. in fi. & ſeq.C. de tranſact.Deci.in c.fi.col.fi.de appel.Barba. in conſil. lx.col.iiii.vol.ii. Iaſ.in conſi.ccxxi.col xiii.vol.ii.

Secundò limita, niſi probantes liberam voluntatem allegarent aliquas circunſtantias ex quibus deprehendi poſſit actum fuiſſe liberæ voluntatis, & non per metum: ita declarat Ant. de Bu. in d.c.ſuper hoc,refert & ſequitur Cæpol.in conſi.ii.col.iii.in fi.& ſeq.

CON-

CONCLVSIO XVI.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus aliquem ſanæ mentis magis creditur, quàm furioſum eſſe.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus aliquem ſanę mentis, quàm probantibus aliquem furioſum. Corn.in conſil.cclxi.colũ. ix.vol.iiii. Iaſ.in conſi.ii.vol.i.col.iii.Deci.in conſi.ccccxlviii.colum.ii.Pari.conſi. lxxxviii.col.iii.vol.iii. Maria.Iun.conſi.clxxviii.col.iii. uol.ii.Rui.conſi.lxvii.col.i.uol.i.Gram.deciſ.lxxiii.nu. xxi.& ſeq.Boer. deciſ.xxiii.nu.xciii. Sed Feli.in d.c.in noſtra, col.ii. tenet iſto caſu nõ magis credi teſtibus affirmantibus, quàm negantibus.

Limita, niſi atteſtarentur de furore per ueras cauſas ſignificantes furorem, ut per Alexand. in conſil.x. col. penult.volum.vi.

CONCLVSIO XVII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus potius creditur deponentibus pro non delicto, quàm delicto.

MAGIS creditur deponentibus pro non delicto, quàm probantibus delictum. Cępo. in cõſi.lx.col.ii.et in cõſi.criminali primo. col.ii. Et propterea magis creditur dicentibus homicidium commiſſum caſualiter, & nõ appẽſatè.Bal.in c.i noſtra de teſt.et ibi Fel.col.iii.

CON-

CONCLVSIO XVIII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus probantibus de alicuius vita, an potius credendum, quàm de morte.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus pro vita puellæ exeuntis ex materno vtero, quàm probantibus mortem. Cæp. in conſ. ciui. 50. col. v. Contrarium ſentit Feli. in c. in noſtra, col. ii. de teſt.

CONCLVSIO XIX.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus ſecundum ius cõmune, potius credendum, quàm contra.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus ſecũdum ius commune, quàm deponentibus contra. Are. in conſi. xliiii. in fi. Imo. col. fi. & ibi Abb. in c. auditis col. iii. in fi. de pręſcript. & Fel. col. xii. Io. de Amic. in conſi. xxv. & conſ. lii. & in cõſi. 50. Calc. in conſil. lxiiii. col. vii. Fel. in c in noſtra, col. i. in fi. & ſeq. de teſt. Gozad. in conſil. lxxix. col. iii. Rui. conſi. cxcii. col. v. uol. ii. & conſil. xxxv. col. fin. col. iiii. & conſi. xii. col. i. uol. v. Boer. deciſ. xxiii. nu. xcv. Iaſ. in cõſi. clxiii. col. pen. uol. ii. in conſil. xiii. col. iii. & conſil. lxxxi. col. iiii. vol. iii. & in conſi. cxxxvii. col. ii. vol. iiii. Cępol. in conſi. lx. col. ii. Pet. de Anch. in conſi. cclxxxiii. Circa finem Bald. in l. ob carmen, colum. iii. de teſt. in additio. Petr. de Anchara. in conſil. cciii. in fin. Corſe. in ſingu. in uerbo Teſtis in vii. ſing. Bald. in l. ob carmen. ff. de teſt.

Cæpol.

Cępo.in conſ.criminali primo col.ii.Abb.in c.licet cauſam,col.iii.de proba.Fel.ibi col v.Rom. in rub.de arbi. col.x.Paris.conſi.lxxxviii.col.iii.vol.iii.

CONCLVSIO XX.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus aliquem bonum magis creditur, quàm malum aſſerentibus.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus aliquem bonum, quàm aliter deponentibus. Feli. in c.fin.col.iii.de pręſcrip.Aymo in conſi.vi.col.xiii.in conſi.viii.col.ii. in conſi.lxxv.col.v.in conſi.cxlv. col.v.in conſi. cli.col.v.Grat.in conſi.vi.col.iiii.volumi.ii.

CONCLVSIO XXI.

ARGVMENTVM.

Teſtibus & ſi paucioribus creditur potius de bona fama deponētibus,quàm pluribus de mala.

MAGIS creditur paucioribus teſtibus probantibus famam bonā alicuius, quàm pluribus probantibus malam.Cardi. Flor. ſuper glo.fi.in c.cum tua. de ſponſal. ſi modò non multum excedant in numero probantes malam. & iſtud dictum ſequitur Corn. in cōſi. xxvi. col.fi.vol.iiii.vide Abb.in c.cum oporteat, in fi.de accuſ Pet.de Anchan.in conſi.clxxxix.in vlt.col.Fel.in c.cum contingat,col.ii.de reſcr.Soci.in conſi.liiii.col.ii. volu. iii.Hippoly.in d.l.de minore.§.plurimum,col. xvii.ff.de

quæſt.

quæſt.vbi limitat. Alex.in conſi.cl.col.v.vol.v.Venaf.in cōſi.vii.Mant.cōſi. lxvii.col.i.& aliàs qn̄ ſunt duę famæ cōtrarię attendit̄ poſterior. Bart.in l.is pōt.col.ff.de acq. hęre.Fel.in d.c.cū oporteat, col.vii.de accu. Itē in duabus famis contrariis, vide eundē in d.c.cum oporteat, eademq; col. Contrariū colligitur ex not.per Archi.in c.omnibus xxiiii.q.Sali.in l.ea quidem, in vltima char. in xii.q.C.de accu. Fel.in c. in noſtra.col.iii.de teſt.in fi.

CONCLVSIO XXII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus pro inſtrumento diſponentibus magis credendum, quàm contra.

MAGIS creditur duobus teſtibus probātibus continentiam inſtr̄i, quàm pluribus cōtrariū deponentibus. Nicol.de Mathar. quem refert et ſequitur Ant.de But. in c. cum Io.eremita, de fid.inſtr. Alex.in conſi. lxxiii.col.i.vol.i. Abb.in d.c.cum Io.col.vi.Imo.col.fi.& Fel.col.xii.declara, vt per Soc.in conſi.xxviii.col.i. vol. iii. Item declara, vt per Imol.in l.i.§.ſi quis neget. col. ii.ff.quēadm.teſta.aper.& Soc.in conſi.xcii.col.i.vol.iii.

CONCLVSIO XXIII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus veriſimiliora magis credendum.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus veriſimilia, quàm non deponentibus veriſimilia. iiii.q.iii.c.ſi teſtes.l.ob carmen.§.ſi teſtes.ff. de teſt.c.licet cauſam, de probat.gl.Io. And.

& Abb.

& Abb.in c.in noſtra,de teſt.& ibi Imo.& Fel.col.i.in fi. & col.iii.dum dicit præferri probantes meliora. Imo.in c.auditis,in fi.col.de præſcr.Pet.de Ancha.in c.i.col.iii. eo.ti.in vi.Rom.in ſub.de arbi.col.xii.Spe.in tit.de teſt. §.poſtquam,ver.quid ſi plures.Feli.in c.propoſui,col.fi. de proba Ant.de But.in c. quid per nouale col.iii. verb. ſign.Rom.in l.i. §.fi.de verb.ob.Fel. in d.c.auditis.Abb. in d.c.cum oporteat in fin.vbi plus addit, q etiam plus alia probatione præualeat, licèt in numero aliquantulum excedat.Ant.de But.in c.licèt, col.xvii.ver.cæteris paribus.de proba.Rebuff.in concordat.fol.cclxiiii.Aymo.conſi.lx.col.xiii.Rui.conſi.lxvii.col.i.vol.i.& conſi. lxxi.col.pe.vol.ii.& conſi.xxxv.col.fin.& conſi.xcii.col. vi.vol.iiii.& conſi.xii.col.i.& conſi.li.col.ix.vol.v.Corſ. in ſing.in verbo Teſtis in viii.ſing.bona gl.in c.fi.de off. Archi.Bal.in d.l.ob carmen,in apoſtill.circa fin. de teſt. Cæpol.in conſ.criminali primo.colum.ii.Abb.in c.licèt cauſam,col.v.de probat.vbi Fel.col.v.Alex.in conſil.x. col.fin.volu.iiii. & in conſi.clxxi.volu.v.Venaſ.in conſi. ix.& conſil.xxv.

Amplia, etiam ſi probationes quæ contra veriſimile ſunt, excedant aliquantulum in numero probationes pro veriſimili.Abb.in d.c.cũ oporteat,in fi.Corn. in conſi.cxxvii.col.pen.vol.iiii.Iaſ.in conſi.xiii.col.iii.vol.iii. Alex.in conſi.xcix.col.iii.vol.v.Hippo.in ſing.cccxliii. hoc etiam tenet Pariſ.conſi.cvii.col.xi.vol.Grat.in cõſi. xiii.col.pen.& ſeq.Rui.conſi.lxvii.col.i.vol.i.

Contrarium ſentit Barto.in d.l.plurium.§.tormenta. ff.de quæſt.in iiii.col.verſi. quid ergo ſi eſt probata fama ſed iſta eſt verior opin.vt per Alex.in conſi.xxvii.colũ. pen.vol.ii.iuncta declaratione Deci.in d.c.licèt cauſam, col.vii.de probatio. Hippoly.in d.l.plurium, colum.ix. tranſit.cum opin.Bartol.

Amplia,etiam ſi teſtes probantes veriſimiliora,eſſent pro actore,& contrariũ pro reo,pręferrentur teſtes actoris.Doct.in d.c.auditis,col.xii.& ſeq.de pręſcri. & in c. in noſtra, col.ii. de teſt.Cur.Iun.in conſil.xvii.col.ii. &

ſeq.

ſeq.Feli.in c.propoſuiſti,col.fi.de probatio.Rui. conſil. lxvii.col.i.volu.i.

Amplia,etiam ſi teſtes eſſent minus digni. Aymo.con ſilio lxxv.colum.v.

CONCLVSIO XXIIII.

ARGVMENTVM.

Teſtes digniores pręferuntur.

MAGIS creditur dignioribus teſtibus, quàm non ita dignis,tex.eſt in c.in noſtra.de teſtib. & ibi gl.Hoſti.Abb.Imol.& Fel.col.i.& iii.gl. in l.ob carmen.§.ſi teſtes.ff.eo.ti. Hippoly.in conſi.li.nu.xxii.Ioan.de Amic.in conſi.xxv. & in conſil. lii.Gozad.in conſi.xiii.col.pen.Sali. in d.l.ob carmen.§. ſi teſtes.Alex.in conſi.cxxxvi.Bald.in c.ſuper hoc, circa fi.de renunt. Rebuff.in concord.fol.cclxiiii. Corſet. in ſing.in verbo Teſtis in v.ſing.Et propterea magis nobilibus,quàm non ita nobilibus credendum eſt. Aymo.in conſi.vi.col.vi.Rui.in conſi.xxxv.col.fi.vol.iiii.& clviii. col.pen.vol.v.Tiraquell.de nobilita.cap. xx.nu.xxxvii. & ſequen. Contrarium, glo.in c.ego, ix.diſtinct. Soc.in conſil.cv.colum.iiii.volu.v. Et nota, nam dicit Bal.in c.cauſam,in fi.de proba.ꝙ nobilitas non præualet bonis moribus,ſed econtrà.

Amplia,etiam ſi teſtes digniores eſſent numero inferiores.Hoſt.& ibi Imo.in d.c.in noſtra, col.i.& Feli.col. i.Alex.in conſi.xxvii.col.fi.volu.ii.& in conſi. xcix.col. iii.volu.v.Venaf.in conſil.viii.Pariſ. conſi.xi.colum.i.

Ex quo infertur,quòd præualet teſtimoniũ virorũ teſtimonio mulierum.Baſ.in l.ſi.ff.de fid.inſtr. Ro.in repeti.rub.de iu.iur.col.x.Alex.in conſ.ccxxvvi.vol.vi.Fel. ĩ d.c.in noſtra,col.iii.Corſ.ĩ ſing.in uerbo Teſtis in ſing. vi.Abb.in c.forus,de ver.ſig.Fel.in c.qm̃,in fi.de teſt.Spe. in ti.de teſt.§.poſtquàm ver.porrò.Pet.Girar.in ſing.xi. Gram.conſi.xxx.col.ii.& ſeq.ubi declarat.

Ex quo infertur,quòd magis credit duobus teſtibus tabellionibus,quâm aliis, qui non ſunt tabelliones. gl. in §.ſi verò abſunt.in gl.in verbo Tabellariis,in auct.de hęre.& falci.refert & ſequitur Ro.in rep.rub. de iu.iur. col.x.& in ſing.cclxvii.Bal.in auct.ſed cū teſtator, col. iii.C.ad l.Falc,Corſ.in ſing.in verbo Teſtis in viii.ſing. Feli.in d.c. in noſtra, col.iii.de teſt.Soci.in conſi.cv.col. iii.vol.iii.Fel.in c.quoniam contra,col.iii.de prob. Gui. Pap.in ſing.DCCXII. Gozad.in conſi.xiii.col.xii.Gramat. deciſ.lx.numero x.

Limita, niſi teſtes digniores eſſent pro actore, & minus digni pro reo: quia minus digni pro reo proferentur.per gl.in d.c.clerici,lxxxi.diſt. de quo dictū eſt alio noſtro memoriali.Abb.no.in c.ad noſtram,col.ii. de probat.Hippoly.in conſi.li. in ix.col.nume.xlii. & in rubr. de fid.inſtr. col.x.in l.vnius.§.in ea cauſa.colum.xii.ff.de quæſt.Venaſ.in conſi.lii.Fel.in c.ex literis, col.ii.de teſti.& in c.in noſtra,col.i.eod.tit.Beltr.in conſi.clxxxix. col.ii.uol.i.Fel.in c. cum P.colum.ſi.de accuſ.Pari.conſi. lxxxviii.col.vi.volu.iii.Grat.conſi.vi.col.iiii. volum ii. Barb.conſi.lxxvii.col.i.vol.iiii.Rui.conſi.clviii.col.iii. pen.& ſi.vbi declarat vol.v.

Ex quo infertur, quòd præualet teſtimonium mulierum teſtimonio virorum, ubi teſtes fœminæ ſunt pro reo.Hippoly.in conſi.lxv.col.pen.nume.lxv.& ſequen. Apoſtil.ad Abb.in c.forus,de verbo.ſigni.& Hippoly. in conſi.ii.colum.ii.nume.xxi.& in conſi.xxi.col.ix.nume. xliii.Feli.in c.quoniam, in ultimis verbis de teſt. Petr. Gerard.in ſing.xi.Gram.in conſi.lxv.col.vi.

Limita,niſi minus digni probarent uериſimiliora.Aymo.in conſil.lxxv.col.v. Vel iuris præſumptione eſſent melius informati. Grat.in conſi.lxxxi.col.penult.volū. ii.& conſi.lxxxii.in ſi.vol.ii.

CONCLV-

CONCLVSIO XXV.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus pro reo magis creden dum, quàm pro actore.

MAgis creditur teſtibus deponentibus in fauorem rei, quàm in fauorem actoris. gloſſ. in c. in noſtra, de teſtib. Bal. in l. qui accuſare, circa fi. C. de edend. Alex. in conſi. cxxxvi. col. fi. vol. ii. Rom. in conſi. clvi. circa princ. Specu. in tit. de teſt. §. poſtquàm, verſi. porrò circa fi. Rom. in conſi. xxiiii. Hippol. in conſi. xxviii. col. i. & in conſi. lxv. nume. xlvi. Abb. in c. ex literis, col. i. in fi. & ſeq. de proba. & in c. cum P. de accuſ. circa finem. Hippol. in l. vnius, in. §. in ea cauſa. ff. de quæſt. col. i. & ſeq. Alex. in conſi. clxix. col. fi. volu. v. Venaſ. in conſi. lii. Fel. in d. c. ex literis. col. ii. & in c. auditis, col. xii. de præſcr. Aymo. conſi. vi. col. xiii. & conſi. viii. colū. ii. Et propterea ſi eſt probata bona fama & mala, præualet bona fauore rei. Feli. in c. cum contingat, col. ii. de reſcript.

Amplia, etiam ſi teſtes actoris eſſent digniores, vt ſupra proximè dictum eſt.

Amplia ſecūdò, etiam ſi teſtes actoris excederent aliquantulum in numero. Abb. in c. ex literis, colū. i. & ſequen. de probat. & ibi Feli. col. ii. & in c. cum P. Mangonella. de accuſa. circa fin. Curt. Iun. conſi. clxv. col. fi.

Primò limita, niſi teſtes actoris deponerent veriſimiliora. Felin. in capi. auditis, colum. xii. in fine, & ſequen. de præſcript.

Secundò limita, niſi aliqui periti dicerēt vulnus eſſe mortale. quia præualet dictum illorum, qui deponunt contra percuſſorem. Boer. deciſ. cccxxiii. nu. xxiiii.

CONCLVSIO XXVI.

ARGVMENTVM.

Teſtes plures paucioribus preferuntur.

MAGIS creditur pluribus teſtibus, quàm paucioribus.l.ob carmé.§.ſi teſtes. & ibi gl.ff.de teſti.& gl.in c.in noſtra, extra eod,ti.tex.in c.licèt cauſam, verſi.ex præmiſſis,de probat. gl.in c.ſi teſtes.iiii.q.iii.in gl.magna. Alex.in cōſi.lxiiii. col.i.volu.ii.& not.Abb.in d.c.licèt cauſam.col.iii.& ibi Imol.col.ii.& Abb.in d.c.in noſtra,col.i.& ibi Imol.col. ſ.Soci.in conſi.cv.col.iiii.volu.iii. Venaſ.in conſil. xxv. Rui.conſi.lxxi.col.pen.vol.ii.Gram.conſi.ci.cxl. col.ii.

Primò limita in teſtibus negantibus, qui plures numero ſuccumbunt paucioribus affirmātibus, dictum eſt ſuprà, & per Rui.conſi.xxxv.col.ſi.vol.iiii.

Secundò limita in teſtibus paucioribus probantibus metum,dictum eſt ſuprà.

Tertiò limita in teſtibus probātibus bonam famam, qui ꝑualent pluribus ꝓbantibus malā.dictū eſt ēt ſuprà.

Quartò limita in teſtibus paucioribus deponentibus pro inſtrumēto, qui prequalent pluribus probantibus cō tra inſtrumentum,ut dictum eſt ſuprà.

Quintò limita in teſtibus deponentibus ueriſimiliora, qui pauciores prævalent pluribus non veriſimiliora deponentibus, veluti dictum eſt ſuprà.

Sextò limita ī teſtibus dignioribus, qui licèt ſint pauciores,ꝑualent pluribus nō ita dignis,vt ſupra diximus.

Septimò limita in teſtibus rei,qui licèt aliquātulū numero inferiores ſint, prequalent tamen teſtibus àctoris. diximus iam ſuprà.

Octauò limita, nisi maior numerus poſſet compati cum minori,ita ꝙ non viderentur directè probationes adinuicē aduerſari:vt no.Alex.ī cōſi.lxiiii.col.iii.vol.ii.

CON-

CONCLVSIO XXVII.

ARGVMENTVM.

Teſtes potiores ſunt deponentes cum cauſa ſcientię, quàm econtrà.

MAGIS creditur teſtibus, qui deponunt cũ cauſa ſcientię, quã aliis qui de cauſa ſcientiæ non deponunt. Iaco Buc. in q. per eum diſputata incip. q. talis eſt. refert & ſequitur Bal. in l. presbyteri. C. de epiſ. & cleri. Feli. in c. in noſtra, col. iii. de teſt. Corſe. in ſing. in verbo Teſtis in iiii ſing. Soc. in conſi. xcii. col. iii. in fi. vol. iii. Feli. in c. cum cauſam, colum. ii de teſt. Rebuff. in concord. fol. cclxv. Rui. qui ampliat conſi. cxlv. col. ii. vol. v. Boer. deciſ. cccxxii, nu. xxiii. & propterea dicit Pariſ. cõſi. cvii. col. xi. uol. i. quòd magis creditur teſtibus allegantibus bonam rationem, quàm non ita bonam allegantibus, & ſi eſſent numero plures. Gram. conſi. ciui. xxx. col. ii.

CONCLVSIO XXVIII.

ARGVMENTVM.

Teſtes clerici maiorem fidem faciunt, quàm laici.

MAGIS creditur teſtibus clericis, quàm laicis. Abb. per illum tex. in c. in noſtra, col. i. de procurator. Corſ. in ſing. in verbo Teſtis in iiii. ſingu. Socin. in conſil. xxviii. colum. ii. volumine tertio Gozadi. in conſil. xiii. colum penulti.

Limita, niſi teſtes laici ſint pro reo, per gloſſ. in d.

c.clerici.lxxxi.diſtinct.de qua ſuprà dictum extitit.
Limita,niſi teſtes clerici deponerent pro monaſterio vel eccleſia ſua.Rui.conſ.cxxxvii.col.i.& fi.vol.v.

CONCLVSIO XXIX.

ARGVMENTVM.

Teſtibus qui iuris præſumptione melius ſunt informati, magis credendum,quàm cæteris.

MAgis creditur teſtibus,qui iuris præſumptione poſſunt eē melius informati,quàm cæteris non ita informatis.c.quotiens, de teſt.gl.in c fi.de offi.Arch. Alex.in cõſi.x. col.pen.uol.vi.Fel.in c.in noſtra, col.iii. de teſt.Bal.in c.i.§.ſi res,de pace tenen.Et propterea uicini in probanda poſſeſſione præferuntur.Fel. in d.c.in noſtra,col.iii.& coniuncti & uicini in probando ea quæ ſunt facta per coniunctos,uel uicinos.Gozadi.in conſil. xiii.col.pen.Alex.in conſi.lxxxvi.col.fi.uol.ii.& in cõſi. pen.col.pe.uol.i.Bal.in l.i.ii.col.pen.verſi. & ſcias quòd æſtimatio.C.de reſcin.vẽ.Purp.in l.i.col.xiii.ff.ſi cer.pe.

CONCLVSIO XXX.

ARGVMENTVM.

Teſtimonium virginum dignius viduarum teſtimonio.

MAgis creditur teſtimonio virginum, quàm uiduarum.Bald. in ca.pen.in ii. colum.de probation. Felin.in ca. in noſtra, colum. tertia de teſtib. in cap. cauſam, colum. fina.de probatio.

CONCLV-

CONCLVSIO XXXI.

ARGVMENTVM.

Senibus credendum potius, quàm iuuenibus.

MAgis creditur ſenibus quàm iunioribus.gl. iii.in l.cum quid.ff.ſi cer.pet. quam ſequitur ibi Bart.in l.i.col. in fi.& Angel. col.i. Pau.de Caſt.in i.col.in fi.Alex.col.i. Iaſ. col.pe.& fi.Fel.in c.in noſtra,col.v.de teſt. Rom.in l.ſi verò.xxiii.fallen.ff.ſolu.mat. Affli. in præ-lud.conſt.Reg.q.xxvi.

Limita,niſi iuniores ſint digniores, ita limitant Doc. in d.l.cum quid,vbi Paul de Ca.in i.col.in fi.

Item limita pluribus aliis modis, vt per Tiraq. in p̄-fat.tract.primogenit.nu.cxliiii.& plur.ſeq.

CONCLVSIO XXXII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus vniuerſaliter deponentibus magis credendum, quàm indefinitè teſtificantibus.

MAGIS creditur teſtibus vniuerſaliter deponentibus,quàm deponentibus indefinitè:ut per Abb.& alios in c.auditis,de teſt. Et ratio eſt, quia indefinita in teſte non concludit vniuerſaliter:vt ibi per Abb.& alios.de quibus per Iaſ. in l.non hoc,colum.tertia.C.vnde cogn.Felin.in d.cap. auditis, colum.xiii.

CONCLVSIO XXXIII.

ARGVMENTVM.

Teſtibus deponentibus in facto proprio magis creditur. Item deponentibus in ſpecie, quàm in genere. Et illis qui non ſunt de vniuerſitate, quàm qui ſunt. Et deponentibus plus valere, quàm tantùm valere.

MAGIS creditur teſtibus deponentibus in facto proprio, quàm non deponentibus de facto proprio. Socin. in conſil.xxviii. colum.ii.volumi.iii.Aymo. in conſilio xcix. in ii. colum.

Magis creditur deponentibus in ſpecie, quâm in genere: vt per Soci.in conſi.liiii col.iii. volumi.iiii. Hippoly.in l.de minore.§.plurium.col.xvii.in fi.ff. de quæſ. Alex.in conſi.cl.colum.v.volum.v.Venaf.in conſil. vii. Pariſ.conſil.lxxiiii.colum.fin.volu.i. & conſil.lxxxviii. col.iiii.volu.iii. Aymo.in conſi. xciiii.col.ii. Maria.Iun. conſi.lxxxviii.colum.i.& iii.volu.ii.Rui.conſi.xiii. col. pen.vol.iiii.Gram.conſi.ciui.cxl.col.ii.

Magis creditur teſtibus,qui non ſunt de vniuerſitate, quâm teſtibus vniuerſitatis. Hippoly.in l.i.§.ſeruus.ff. de quæſtio.Feli.in c.inſuper, col.ii.de teſt.qui declarat, quod intellige ſiue ſit vniuerſitas profana ſiue eccleſiaſtica. vt per Ruin.conſil.cxxxvii. col.iii.vol.v. & Gram. conſi.ciuil.lxxvii.col.i.

Magis creditur teſtibus deponentibus plus ualere, quàm deponentibus tantum valere. Alex.in conſil.xlvi. colum.ii.volumi.ii.

CON-

CONCLVSIO XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Cõfeſsioni principalis potius credendũ quã mille teſtibus.Itẽ magis reditur deponẽtibus de potẽtia quã impotẽtia copulæ carnalis.Itẽ & allegãtibus meliorem rationem,ac pro cauſa fauorabili teſtificantibus.

MAGIS creditur cõfeſsioni principalis, quã mille teſtibus cõtrariũ aſſerẽtibus.Inno.in c. cũ cõtingat.de offic.de leg.Bar.& Doct.in l.ii.§.creditum.ff.ſi cert.pet.Venef.in conſ.xvi. & conſi. xxxvii.& conſi xlv.

Magis creditur deponẽtibus de potẽtia ad copulã,quã de impotẽtia,vt per Fel.in c.licèt cãm.col.v. de probat. poſt Imol.quẽ ibi allegat,& magis creditur deponẽtibus contrarium.Rui.conſi.lxvii.col.i.vol.i.

Magis creditur teſtibus deponẽtibus pro cauſa fauorabili,pro qua ſentẽtia ferri debet in dubio,quã aliis deponẽtibus contra talem cauſam.Fel.in c.in noſtra,col.i. in fi.de teſt.Rui.conſi.cxxx.col pe.vol.iiii.

CONCLVSIO XXXV.

ARGVMENTVM.

Cardinalibus duobus iuratis magis reditur,quã pluribus non iuratis, & potius teſtibus deponentibus de antiquiori poſſeſsione, & de nonnullis aliis.

MAgis creditur duobus Cardinalibus iuratis, quã pluribus aliis.Fel.in c.ſicut,in fin.de ſent.excom.

Magis

Magis creditur teſtibus deponẽtibus de antiquiori poſſeſsione.Pariſ.conſi.cvii.col.xi.vol.i.

Magis creditur teſtibus deponentibus in poſſeſsione titulata.Pariſ.conſi.cvii.col.xi.vol.i.

Magis creditur teſtibus deponentibus ꝙ aſsiſtens homicidio aſtiterit animo non dandi auxiliũ, quàm teſtibus dicentibus contrarium.Pariſ.conſi.clii.col. vii. vol. iiii.

CONCLVSIO XXXVI.

ARGVMENTVM.

Doctori examinanti quæſtionem potius credendum,quàm perfunctoriè loquenti.Item magis illi credendum eſt in tractatibus & conſilijs quàm in lecturis,licèt in hoc ſint opin.& de nõnullis aliis quæſt.

MAGIS creditur Doctori examinanti quęſtionem,q̃ perfunctoriè loquenti.Pariſ.in cõſi.xci.col.fi.vol.iii.Maria. Soc. Iun. conſi.i.col.fin.& conſi.cxix.col.vi.Grat.conſi.xx.col.fi.& conſi.lvi. col.v. vol.i.Cagnol.in l.nemo poteſt,nu.viii.ff.de regu.iuris. Alciat.de pręſump.in i.reg.in 51.pręſump.vbi declarat.

Magis creditur Doctori tenenti vnam opin. in tractatibus,vel conſiliis,quàm in lecturis,vt per Pariſ.in cõſi. xci.col.fi.volu.iii.Maria.Socin.Iun.in conſi.xxiii.col.iii. Sylu.nuptial.fol.cxc.Cagnol.in d.l.nemo poteſt.

Contrarium Barbat.in c.i.col.xiiii.de conſti.Maria. Iun.conſi.lvi.col.ii.Pariſ.in conſi.cx.col.iii. in fi. volu.i. Marian.Iun.conſi.clxviii.col.pen.volu.ii. Aymo de antiquit.tempo.nu.lvi.

Magis creditur carcerato,quando agitur de graui periculo ſuo, quàm officialibus, qui ipſum captiuarunt. Mant.conſi.lx.

Magis creditur teſtibus deponentibus contra ſe, quã deponentibus pro ſe. Aymo in conſi.vi.col.xv.

Magis creditur quibus aliqua præſumptio aſsiſtit, quàm illis quibus nulla præſumptio. Aymo ipſe conſi. vi.col.xiii.& lxxiii.col.ix.

CONCLVSIO XXXVII.

ARGVMENTVM.

Teſti vni deponenti pro inſtrumento, quando magis credatur, quàm duobus cõtra, & de nonnullis aliis.

MAGIS creditur vni teſti pro inſtrumento, quàm duobus contra inſtrumentum. Imol. in cap. cum Io. Eremita, de fid. inſtrumen. Aymo conſi.lvi.colum. iiii. nume. xv. vbi hoc ſentit, non quando non eſſent teſtes inſtrumentarii, ſed ſecus dicit in teſtibus inſtrumentariis, & vide Pariſ.conſi.lxxxviii.

Magis ſtandum conſiliis alicuius Collegii Doctorum, quàm conſiliis ſingularis doctoris, vt per Deci. in conſi.cccc.

Magis ſtandum eſt Doctori tenenti vnam opin.in lecturis vel conſiliis quàm in appoſt.& additionibus, quãdo additiones illę non tendunt ad determinandum, ſed ſolùm ad rememorandum. Ruin. conſil. lxxxiii. columm iii.volu.i.

Magis creditur teſtibus deponentibus & probantibus à quibus fama ortum habuerit, quàm teſtibus non deponentibus à quibus fama ortum habuerit. Ruin. conſi. cxlv.col.ii.volu.v.

CON-

CONCLVSIO XXXVIII.

ARGVMENTVM.

Clauſulam in fine poſitam ad omnia præcedentia referri.

CLAVSVLA in fine poſita refertur ad omnia præcedentia.l.talis ſcriptura.§.fi.ff.de leg.i.in c.inquiſitioni,in fin.de appel. in l.iii.§.filius.ff. de lib.& poſt.in l.i. C. de lib. præte.in l.doli verbum ff.de ſer. corrupt. Angel.in conſi.xxviii.Feli.in c. cauſam quæ. colum. iii. de reſcr. Arec. in conſi. cxv. Caſſan. remiſsiuè in conſuet.fol ccxxxvi.col.iii.Nicell.concord. Bar.xxvi. Maria.Iun.conſi cxxxix.col.i.in fi. & ſeq. Amplia etiam in materia odioſa vt eſt text. in d.l.i.C.de lib.præt.in l.iii. §.filius.ff.de lib.& poſthu.Alex. in conſi.ci.in iii. col.in iii.volu.Bal.in l.quiſquis.C.ſi cert.pet.Iaſo. in l.i. & in conſi.cxlii.colum.ii.volu. ii.& in conſi.xlvii.col.i. volu. iii vide in vltima limit Vide etiam Decil.Neap.cviii.in nouis. Contrarium, quòd in materia exorbitanti ad proxima tantùm fiat relatio.Rui.conſi.clxxxv.col.ii. vol.i.

Primò limita quando diuerſa ratio aſsignari poteſt, vt magis ad proxima immediatè præcedentia, quàm ad omnia præcedẽtia referri debeat.Bar.in d.l.talis ſcriptura.§ fi.ff.de leg.i.& in l.ſi idem cum eodem.§.fi.ff.de iuriſd.omn.iud.vbi etiam Paul. de Caſt. Domin.in c. illi. quæſt.v.Lancelot.Dec.in d.l.talis ſcriptura col.xi. Barbat.in conſi.xxxiiii.colum.iii.vol.ii. & hoc ſentit Bald. in c.ii.requiris,circa fi ff.de appel. Socin. in conſi.cxxi. col.iii.volu.iii.Gozad.in conſi.ii.colum. fin. & in conſi. lxx.col.fi.Afflict.ſuper conſt.fol.clxiii.col.ii.Bald.in l.i. C.de lib.pręter.Imol.in c.inquiſitioni.de appel. Abb.in d.c.ſecũdò requiris,circa fi.eo. tit.Corn.in cõſi.clxxiiii.

col.i.

col.i.in fi.& in conſi.cccxiii.col.ii.vol.iiii.Io.Ant.Alex. in conſi.xlix col.ii.Aret.in conſi.cxv.& in d.l.talis ſcriptura,in iiii.col.Alex.in cōſ.lxvi.col.i.in fi.vol.ii.Rom. in conſi.ccccl xxx.& in cōſi.cxii.Corſ.in ſing.ſuo in verbo Clauſula.Bal.in l.in actionibus, in iii.not.de his qui notan.infan.Petr.de Anch.in conſi.lxviii.col.ii.Aret. in conſi.cxv.col.i.Alex.in conſi.ccxiiii.col.i.volu. ii. & in conſi.cxxxviii.col.fi.vol.i.Dec.in d.c. ſecundò requiris, col.i.& ſeq.Abb.in c.Eccleſia veſtra,el ii.col.ii.de elect. Caſſan.in conſuet.fol.cxli.col.iii.Paul de Caſt. in l.i.C. de lib.præter. Abb.in conſi lxxv.col.pen.volu.ii. Feli.in d.c.cauſam quæ.col.iiii.in ii.limit. Pariſ. conſi. xxxviii. colum.v.& conſi.lvii.colum.fin.& conſi.lxxix. col. v. & conſi.lxxxvi.col.xi.vol.ii.Grat.conſi.cxii.col.iii. vol. ii. Aymo.conſi lxx.col.iii.Ruin.conſi.cxlix.col.iiii. volu.i. & conſi.lxiiii.col.iii.vol.v.Boer.deciſ.cxlvi.

Secundò limita,quando per hoc reſtringeretur materia largè vel largiſsimè interpretanda. Abb. poſt Innoc. per illum tex.in c.cum dilecti,de dona. Alexan.in conſi. xlviii.col.pen.vol.i.Iaſ.in l.fi.col.vi.de conſti. princi. & in l.i.C.de lib.pręt.& in conſi.xcvii.col.ii.volu.ii. & Soc. in l.fi.col.fi.ff.de reb.dub.Dec.in cap. ſecundò requiris, col.iii.in viii.limit.de appel.Alex.in conſi. ccxiiii. colū. pen.volu.ii.Fel.in d.c.cauſam quæ,colum.v.in vi. limit. Ru i.conſi xlv.col.iii.vol.i.

Tertiò limita,quādo clauſula in fine poſita, non refertur quò ad ea quæ ſunt iuri communi contraria, vt per glo.in d.l.talis ſcriptura.§.fi. & ibi Lancelot. Deci. colum.xi.ponit Corn.in conſi.cccxiii.col.ii.in fi.volu.iiii. Abb.in d.c.eccleſia veſtra.col.ii.gloſ.in verbo proprietatibus, in titu.de præben.in vi.Abbas.in c.pen. de iure patr.Soc.in l.fi.colum.fi.ff.de reb.dub. Paul. de Caſt. in d.l.i.C de lib.præt.Alex.in conſi.cxxxvii.colum. fi. volu.i.Oldr.in conſi.clii.Iaſ.in d.l.i.col.ii.in x.fall. Soc.in cōſi.xxi.col.iii.vol.iii.Gozad.in cōſ.ix.col.x.Deciſ.Neapol.xxi.in fin. in nouis.declara vt per Aret. in d. l. talis ſcriptura,colum. iii. & in l. tertia. §. filius.ff.de liber.&

poſth.

poſt Rui conſi.cxlix.col.iiii.volu.i.& conſi.li.colū. iiii; volu.iii.vbi declarat,& conſi.liii.col.fi.vol.iii.

Quartò limita, quando clauſulæ præcedentes habent claram & determinatam diſpoſitionem, quia tunc clauſula in fine, non refertur ad præcedentes habentes claram & determinatam diſpoſitionem. Bal.in l.i.C. de legit.hær. Iaſ.in l.trāſigere.C.de tranſ.col.pe. Abb. Card. & Imol.in c.cum dilecti.de donat. Imol.in d.c.inquiſitioni. Iaſ.in d.l.i.in iii.fall.C.de lib.præt Lancelot. Dec.in l. talis ſcriptura, colum.xi.ff.de leg. i. Barbat. in conſi. xxxiiii.colum.ii.volu.i.Soc. in conſi. xxii.vol. iii. Gomeſ.in cap.ſtatutum,char.xxiiii.de reſcrip.in vi. Nicel. concord.Bar.xxvi.Deciſ.Neap.cviii.in nouis.Abb. in d. c.inquiſitioni,& ibi Deci.col.ii. & in d. cap. ſecundò requiris,de appel. Alex.in conſi.xlviii.colum. pen. volu.i. & in conſi.ccxiiii.col.fi.volu.ii.Salic.& Paul.de Caſt.in l.i.C. de lib.præt. & ibi Iaſ.& Imol. & Alexan.in l.cohæredi.§.qui patrem.ff.de vulg.& pupil. Bart.in d.l. talis ſcriptura.§.fi.Curr. Iun.in conſi.clvi.colum. ii. Iaſo. in conſi.clxxiii.col.fina in fin.volu.ii.Abb.in conſi. xx. col. fin. volu.ii.Rom.in conſi.clii.Afflict.in conſt. Reg. fol.clxiii.colum.ii Pariſ.conſi.lxxxviii. col. v. volu.i. & conſi.xxxvi.col.iiii.& conſi.liii.col.fin.& conſi.lxvi. col. fin.volu.ii.Ruin.conſi.clxxxi.colum.fin.volu.i.& conſi. xxxvi.col.iiii.vol.ii.

Quintò limita, quando per hoc induceretur contrarietas,vel repugnantia in eadem diſpoſitione,vel correctio vel abſurdum, quia tunc clauſula in fine poſita, non refertur ad omnia præcedentia, vt per Bart. in d.l. talis ſcriptura.§.fin.ff.de leg.i. & per Lancelot. Deci. ibi col. xi. Aret.col.iii.Nicell.concordia Bar.xxvi.Gozad.in cōſ. ii.col.fi.& in conſi.lxxxvii.col. pen. Grat. conſi. xiii.col. iii.vol.i.Rui.conſi.cxxvii.col.iii.volu ii.& conſi. xxviii. colum.iii.volu.v. Bal.in d.l.i.C.de lib.præt. & ibi Salic. Imol.in c.inquiſitioni,de appell.Abb. in d.c. ſecūdò requiris,& ibi Dec.col.ii.Alexan. in conſi.xlviii.col.pen. vol.ii & conſi.ccxiiii.col.pen.volu.ii.& Iaſ.conſ.clxxiii.

col.

col.ſi.vol.ii.& in conſi.lxxxiiii.col.ſi.volu.iii.Curt.Iun. in conſi.clvi.col.ii.Old.in conſi.clii.Felin.in c.quoniam contra, colum.v.in v.limit.de probat.Salic.in d.l.i.& in d.l.ſi idem cum eodem.§.ſi.ff.de iuriſd.omn. iud. Soc. in conſi.xxi.colum.lxxiii.volu.iii.& in conſi.lvii. col. pen. volu.iii.& in conſi.xliii.colum.i.in fin.volu.iiii.Deci. in conſi.cxcv.col.ſi.Iaſ.in conſi.xiiii. uolu. ii. Afflict. ſuper conſtit.fol.ccclxii.colum.iii.Pariſ.conſi.lxxxviii. col.v. uolu.i.& conſi.xxxvi.colum.iii.& conſi.lxxix.col.v.uolu.ii. Maria. Iun.conſi.cxxxix.colum. iii. Aymo conſi. lxx.col.ii.Grat.conſi.cxii.colum. ii. uolu. eo. idem ſi ſequitur abſurdum. Marian.Iun. conſi.clx.col.xii.uol.ii.

Sextò limita, ſi diſpoſitio redderetur inutilis, quia tunc clauſula in fin.poſita,non refertur ad omnia præcedentia.gloſſ.& Bart .in l.iur. vulga .ff.de dot.pręleg. Bar.in d.l.talis ſcriptura.§.ſi.ff.de leg.i.& ibi Lancelot. Dec.colum.xi.Aret.colum.iii.Imol.in dicto cap.inquiſitioni,Rom.in conſi.lxxxiiii.colum.fin.in prin.Alexan. in conſi.xlviii.colum.pen.uolu.i.& in conſi. ccxiiii. col. pen.uolu.ii. Deci. in d. c. ſecundò requiris, in ii.colum. Iaſ.in conſi.lxxxiiii.colum.fina.uolu.iii.Curt.Iun.conſil.clvi.colum.ii. Felin. in cap.Cauſam quæ. colum. v.in v. limit. de reſcrip. Card. in conſi.lxiiii.Iaſo.in l.i.in ii. fall.C.de lib.pręter.Gomeſ.in cap.ſtatutum,char.xii.de reſcri.in vi.& char.xiiii.Ruin.conſi.lxx.col. v.et conſ. xxxvi.colum.iiii.uolu.iii.

Septimò limita, quando clauſula ſtat per ſe, ſecus ſi ſit appoſita ad aliud qualificandum, vt eſt conditio uel modus,quia tunc non refertur ad omnia præcedentia. l.filium.ff.quando dies leg.ced.& ibi Bart.qui ponit iſtã fall.& in l.ſi.ff.de reb.dub.& ibi Soc.colum.ii.Alexã. in l.ſi idem cum eodem.§. fina.ff. de iur.omn.iud.Paul. de Caſt.in d.l.i.C.de lib.præter.Deci.in d.cap.ſecundò requiris,colum.ii.de appel.Alexan.in d.conſi.xlviii. colũ. pen.volu.i.Et in conſi.ccxiiii.colum.ſi. volu. ii. Iaſo. in d.l.i.in vii.limit.Paul.de Caſt.in d.l.ſi idem cum eodem. §.ſina.Feli.in d.cap.cauſam quæ.colum.pen.in iii.limit.

Curt.

Curt.Iunior in conſi.vii.col.iii.Gozad in conſ.lxxxviii.col.i.& pe.vbi declarat.Deciſ.Neap.cviii. in nouis. Pariſ.conſi.xxxvi.colum.iiii.volumi.ii.Marian. Iun. conſi. clviii.colum.vii.in nona ſubſcriptione.Ruin.conſi.xiii. col.iiii.volu.ii.& conſi.cxlvii.vbi declarat, col.ii. & iiii. volu.eod.& conſi.xxxvi.colum.iiii.& colum.iii. vbi declarat.& cxxxiii.col.fi.& conſi.cxii.col.ii.vol.iii.

Octauò limita,niſi capitula intermedia eſſent ſeparata,& haberent ſeparatam materiam. Abb.in d.c.ſecundò requiris,& ibi Deci.colum.ii.Soc.in l.fin.col.ii.ff.de rebus dubiis,poſt Bar.ibi. Et eſt bona glo.in §. Item lapilli.inſtit. de rerum diuiſione. Barbat.in conſi.xxxiiii.colum.ii.volu.i.

Nonò limita,quia fit relatio quòad capitula principalia,non autem ad ea, quæ in articulis incidenter deducuntur. Bart.in l.fin.§.Titio.ff.de lib.leg.Alex.in l.ſi idē cum eodem.§.fi.ff.de iuriſd.om.iud.

Decimò limita, ſi poteſt æquè commodè & aptè ad omnia capitula referri,ſed ſi non poteſt ad omnia congruè referri,refertur clauſula in fine poſita ad ea,ad quę congruè referri poteſt.Paul.de Caſt. in d.l. i. C. de lib. præter.& ibi Iaſ.in i.limit.Soc.in l.hæc ſcriptura. §. Cū eadem.ff.de condit.& demonſt.& in conſi.xxi.colum.iii. volu.iii.Alexand.conſi.ccxiiii.colum.pen.volu. ii. & in conſi.xlviii.col.pen.volu.i.

Vndecimò limita in eo quod exprimitur in diſpoſitione,ſecus ſi non exprimatur, ſed ſubintelligitur, quia illud non extenditur,nec refertur ad alia capitula eiuſdem diſpoſitionis.Bald.in l.i.in princ.in lect. antiqua.ff. quod quiſque iur.& ſequitur ibi Alexan.colum. fina.in d.l.i.in princip.Contrarium voluit Dec.in d.l.i.in prin. ff.quod quiſque iur.

Duodecimò limita,quando intentio diſponentis haberet locum etiam non facta relatione,quia tunc non fit relatio vel repetitio eorum quę in fine dicta ſunt ad ea, quæ in princ.ſunt dicta.Ant.de But.& Imol.in cle.i. ad fi.de ſup.negl.prælat.Soc.in l.fi.col.fi.ff.de reb.dub.

Decimò-

Decimoquartò limita, niſi clauſula ſit appoſita in prin.vel in medio alicuius capituli,quia tunc tanquàm pars illius capituli refertur tantùm ad illud, & non ad capitula præcedentia. Bart. in dicta l. talis ſcriptura. ff. de leg.i.

Decimoquintò limita,quia pœna expreſſa in vna parte diſpoſitionis,non refertur ad alias partes præcedentes.glo.fi.in c.fi.de pœn.Rui.conſi.xxxviii.col.vi.& cõſi.lxxxvi.col.iiii.vol.v. Contrariũ,glo.in c.de multa, in verbo in eadem eccleſia,de præben.& ibi Abb.col.fi. dicit illam eſſe veriorem,& in c.ii.de vita & honeſt.cler. & Dec.in d.c.ii.requiris, ſequitur iſtam partem ſtãte idẽtitate rõnis.Fel.in c.cauſam quę col.iiii.de reſcrip.Bald. not.in l.quiſquis,per illum tex.C.ſi cert.pet.Iaſ. in cõſ. cxlii.col.ii.vol.i. & in conſi.xlvii.col.i.volu.iii. & in l.i. C.de lib.pręter.

Decimoſextò limita, nam nunquàm iſta clauſula in fine poſita refertur ad pręcedentia, quando ex hac relatione ius tertii offenderetur.Gozad.in conſi.ii.col.fi.

Decimoſeptimò limita,quando clauſula in fine poſita,eſt continuata ad proxima præcedentia. Afflict. ſuper conſt.Reg.fol.cccii.col.ii.

Decimooctauò limita, nam qualitas ſeu clauſula in medio poſita vnius capituli,ad illud tãtum refertur, ſecus ſi ante vel poſt capitulum apponatur, ita Aret. in l. talis ſcriptura,in iii.col.ff.de leg.i.

Decimononò limita, quando ſequeretur abſurdum. Pariſ.conſi.lxxix.col.v.volu.ii.

Secundò limita, nam qualitas adiecta in vno gradu ſubſtitutionis,non ſe extendit ad alium gradum. Pariſ. in conſi.lxxxvii.col.pen.vol.ii.

Vigeſimoprimò limita,quando ſi fieret alienatio, ad omnia reſtringeretur diſpoſitio fauorabilis.Grat.in cóſ. xvi.colum.ii.& in conſi.lxiiii.vol.i.Rui.conſi. lxiiii.colum.iii.volu.iii.

Vigeſimoſecũdò limita, qñ facta relatione diſpoſitio redderetur ſuperflua.Rui.conſi.xxxvi.col.fi.volu.iii.

CONCLVSIO XXXIX.

ARGVMENTVM.

Fideicommiſſo renunciatum an intelligatur per ſimplicem diuiſionem.

PER ſimplicem diuiſionẽ, non intelligitur renunciatum fideicommiſſo.l. cum pater. §.hæreditatem.ff.de leg.ii.& ibi not.Bar. Bal.Imol.& Paul.de Caſt.& idem Bar. in l.qui Romæ.§.duo fratres.in i.q.ff.de ver. oblig.& ibi Bal.& Imol.col.iii.Paul.de Caſt. colũ. iii. & ſeq.Alex.col.ix.& ſeq.Bal.in conſi.ccclxix.inci.Simplex diuiſio.& in conſi.ccccxl.volu.iiii.Rom.in conſi.cccciii. col.i.Paul.de Caſt.in conſi.clxxxviii.volu.ii. Alexan.in conſi.viii.col.fi.volu.v.& in conſi.xxi.col.fi.in fi.vol.iii. Io.de Ana.in conſi.xxix.colũ.fin.Raph.Cuma. in conſi. cxxxiii.col.fi.Bal.in conſi.ccccvii.col.pe.vol.i. Io.And. in addit.Spec.in tit.in teſta.§.in primis. ver. qd ſi fideicom.Io.Crot.in d.§.duo tres,col.xx·Socin.cli.col.xv.& in conſi.xxxi.col.i.volu.iiii.Bal.in tit.conſtit.feud. domini Lothar.imperat.col.ii.& in l.qui cum tutoribus.ff. de tranſac.Iaſ.in d.§.duo fratres,col. x. licèt in xii. col. dubitet.Corn.in conſi.cl.col.fi.volu.iii.Gozad.in conſi. xxxvi.col.fin.Pariſ.conſi.lv.col. ii.& conſi. cxxxix.col.i. volu.ii.& conſi.cxlvii.col.iii.& vi.volu.ii.

Primò amplia, etiam ſi dictum ſit, non venire contra diuiſionem,vt not.Bart.in d.§.duo fratres.in ii.q. Imol. colum. iii. & ſeq. Paul. de Caſt. colum.iii.& ſequen. & ibi Raph.qui tenet eandem opin.& eandem tenet Bald. in d.tit.conſtitutiones feud.domini Lothar.col.ii. & ibi etiam dicit,Petrum & Iacob.de But.eandem opin.tenere.Bart.& Bald.in l.cum pater.§ hæreditatem.ff. de leg. ii.Bald.in l.tres fratres,colum.i.in fin. ff. de pact. & ibi

Paul.

Paul. de Caſt.colum.fina.Bald.in conſi. lxxxiiii. incip. Res prohibitæ,volu.i. Salic.in dicta l. qui cum tutoribus. Alexand.in conſi.ccviii.volu.vi.colum.i.in fi.& ſequen. Bart. in conſi.lviii.in fin. Paul. de Caſt. in conſi. clxxxviii.in ii. volu. incip. Quia dubia ſuprà formata. Alexand.in d.§.duo fratres colum.x.& ſeq. & ibi Iaſ. colum.x.& ſeq.Capra in conſi.lxxxix. Corn. in conſi. cii. colum.iiii.& conſi.cl.colum.fi.volu.iii. Ioan. de Ana. in conſi.xxix.colum.fina.Alexan.in conſi.xxxix. colum.ii. volu.iiii.& in conſi.cv.volu.iiii.& in conſi.clxvii. col.ii. volu.ii.& in conſi.viii.colum. fin.volu.v.Gozad. in cõſi. xxxvi.colum.fin.Beltran.in conſi.lxxxviii.colum.i. volu.i.Pariſ. conſi. xlvi.colum.ii. volu.ii. Fulgoſ. in conſi. xli.in pen.colum. Socin.in conſi.ccli.colum.xv.Imol.in vlt.Barbat.in conſi.xlviii.colum.i.cum ſeq.volu.i. Dec. in conſi.lxxxvi.colum.ii.Bald.in conſi.xviii.volumi.iii. Bart.Soc.in conſi.xxxi colum.ii.volu.iiii.Pariſ.cõſ.lxxi. colum.i.volu.iii.Maria.Iun.in conſi.cxvi. colum. vii. & conſi.cxxviii.colum.xix.Ruin.conſi.cxxxvii.colum. iii. & conſi.cxxxix.colum.i.volu.ii. Et iſta eſt * communis opi.vt per Ang.in conſi.cclxxxvii, licèt ipſe contrarium teneat. Immò etiam quando dictum eſſet & iuratum non venire contra diuiſionem & contenta in ea, & non facere,dicere, vel venire contra eorum aliquid. Beltran.in conſi.lxxvi.col.ii.& ſeq.volumi.i.Ruin.conſi. cxxxvii.col.iii.& ſeq.volu.ii.

Contrarium tenuit Roge.relatus per glo.in d.§. duo fratres.Cyn.in d.l.qui cum tutoribus.ff. de tranſ. Dyn. Alber.Bald.& Ang.in d.§.duo fratres, & ibi Albericus dicit iſtam opin. tenuiſſe Iacob. de Are. Ang. in conſi. cclxxxvii.col.ii.Alex.in d.§.duo fratres colum. xi. Signo.Homod.in conſi.clxxxix.& in conſi. cxvii. in fin.

Tenendo primam opi.quæ eſt communis,amplia, etiã ſi promiſſum fuerit ꝑpetuò nõ venire contra diuiſionẽ. Rui.cõſi.cxxxvii.col.iii.vol.ii. Item amplia, etiam ſi fideicõmiſſum eſſet reciprocũ,per Rui. cõſ. cxxxviii. col. ii.vol.iiii.licèt contrariũ teneat Ang.in d.§.duo fratres.

Secundò amplia,etiam ſi dictum ſit in diuiſione,quòd vnus alteri remittit iura quę habet vel habere ſperat. Bart.in d.l.qui Romæ.§.duo fratres,in vi.q.& ibi Alex. Aret.& Iaſ.& Alex.conſi.ccviii.col.fi.vol.vi. & in conſi. cv.in fin.volu.iiii.Rom.in l.i.in xii.quæſtio.C. quando non peten.part. Curt.Iun.in conſi. xxiii.col.ii. & ſeq.& conſi.lii.in fi.col. Aret.in conſi.xcii.col.pe.Paul.de Caſt. in conſi.cccxlviii.colum.fi.volu.i.Caſſa.in conſi.iii. vbi limitat. Bouer.in verbo Renunciatio, ſing. xxvii. Gozad.in conſi.liii.colum.ii.Grat.in conſi.lx. colum.i. volu.i.& conſi.cxxvi.colum.fin.volu.ii. Et idem ſi dictum eſſet,quę haberi poſſunt.Beltrand.conſi.i. colum. xxiii. volu.i.in antiq.

Contrarium tenet Raph.Comenſ.in dicto §.duo fratres,in vii.col.prout refert Iaſ. qui in vi. quæſt. reſpondet ad adducta per Raph.Declara tamen pręcedentem limitationem, ſi talis renunciatio poteſt referri ad alia iura quàm ad fideicommiſſum. Sed ſi non poteſt referrę ad alia iura,quàm ad fideicommiſſum,ad ipſum fideicōmiſſum refertur,vt not. Bart.ibi in vi. quæſtio. in dicto §.duo fratres, & ibi Ioan. Crot. Paul. de Caſt. in conſi. clxxxviii.colum.ii.volu. ii. Barbat. in conſi. xlviii. colum.v.in fin.& ſeq.volu.ii.Curt. Iun.conſi.xxiii.

Tertiò amplia,etiam ſi in diuiſione dictum eſſet,quòd vnus alteri remittebat omnia ſibi ex teſtamento relicta, vt not. Bart.in d.l.qui Romę.§.duo fratres. in v. quæſt. in fin.Soc.in conſi.cli.col.xv.quia niſi ſpecificè exprimatur teſtamentum ex quo ſumitur fideicommiſſum, non ſufficit,& infrà etiam dicetur in altera ampliatione.

Quartò amplia,etiam ſi in inſtrumento dictum ſit,ꝙ vnus alteri remittebat ius præſens vel futurum, ex teſtamento vel abinteſtato,iure fideicommiſsi vel ſubſtitutionis cuiuſcunque,vel alio quocunque iure, ita Bar. in d.§.duo fratres,in v.q.in ptin.& ibi Imol.Aret. Alex.& Iaſ.licèt videatur Iaſ.ipſe aliquantulū dubitare.eandem opin.tenet Rom.in conſi.cccciii.colum. antepen. & fin. Guid.Papæ q.ccxxix.Bal.in tit. Cōſtit. feud. dñi Imperat.

rat.Lothar.col.ii.Soc.in cõſ.cclxxxiii.col.i.& ſeq.Guid. Papæ in cõſi.vi.col.fin.Maria.Iun.conſi. cxxix.col.ii.

Contrariũ tenuit Ang.in d.§.duo fratres, in ii.q. Io. Crot.ibid.col.xxxviii.& Soc.iſi d.conſi.cclxxxiii.col.i. & ſeq. Limita tamẽ primã opin.quæ videtur eſſe ✱ cõmunis ſtante iuramento. Alex.ibi,ſed illam limit.impugnat Io.Crot.col.xxxix.

Primò limita,niſi diuidẽtes vltra illud, quod ꝑmiſerũt,nõ venire cõtra diuiſionẽ,appoſuerũt verba prægnãtia & lata,vt ſi dixiſſent,ꝙ de rebus ipſis diuiſis imperpetuum alter ab altero quicquam non petet, aliqua ratione,iure vel cauſa, quæ dici vel excogitari poteſt, de iure vel de facto,quia tunc præſuppoſita ſcientia fideicommiſsi cenſentur diuidentes voluiſſe renunciare fideicõmiſſo,ita tenet Io.And.in addit.Specu. in tit.de teſta.§.in primis.ver.ſed quid ſi fideicõmiſſum.Bal. ſentit in d.§.duo fratres.ponit Curt.Sen.in conſi.lxiiii.col. pe. & fi.& Curt.Iun.in conſi.xlix.col.v.& ſeq.Soc. in conſi. xliii.col.ii.ver.ſecundò multùm operatur.volu.iiii. Io. Crot.in d.§.duo fratres,col.xxix. Dec.in cõſi.cclxxxvii. in fi.col.& in conſi.lxxxvi.col.ii.& iii.& in conſi. xi. col. iiii.& in conſi.cccxlv.col.ii.& hoc videtur tenere Rom. in cõſi.cccciii.col.pe.& fi.dum tenet ſtantibus verbis prę gnantibus non eſſe renunciatum fideicõmiſſo,quia præſupponit ignorantiã fideicõmiſsi.Bolog.in cõſi xxxii.in fi.Pariſ.conſi.lxxi.col.i.& ſeq.volu.iii.vbi dicit opi. Io. And. ✱ cõiter approbari,quicquid ſenſerit Dec.in cõſ. ſuo ccccxcv. Maria.Iun.cõſi.cxvi.col.x. & ſeq. Aymo in conſil.xxiiii. colum.iii. Grat. in conſi. xvii. colum i. & in conſi. lx. colum.iii. volu. primo. Ruin. conſil. cxix. colum. pen. & fina. & conſi. cxxxiii. colum.iiii.volu.ii. & iſtud ſentit Alexan.in dicto §.duo fratres, in xi. colum.dum reſpondet ad dictum Ioan. And. Beltrand. in conſi.lxxiii.col.fi.volu.ii.Secus, ſi ſcienia non probaretur. Gozad. in conſil. xlv. colum.iiii.& ſeq. Ruin.conſi. cxxxvii. col.v. vol.ii. Contrarium in hoc tenuit Capra in cõſi.lxxxix.Paul.de Caſt.in cõſi.clxxxviii.vol.ii.Dec.

in conſi. ccccxcv. colum. v. Gozad. in conſi. xxxvi. col. fin. & conſi. xlv. col. pen. Grat. in conſi. xxix. colum. v. & ſeq. volu. ii. Ruin. conſi. cxxxvii. colum. i. & v. volu. ii. & cõſi. cxlvii. colum. iii. & vi. in fin. & ſeq. & cõſi. clix. col. fi. vol. iiii. & iſta verba, aliqua ratione vel cauſa poſſunt intelligi in depẽdentibus ab expreſsis. Calca. in conſi. xxv. colum. xii. Grat. in conſi. xvii. col. fi. vol. i.

Tenendo tamẽ primam opi. quę videtur eſſe * magis communis, ſublimita, niſi verba ampla & prægnantia reſtringant ſe ad tempus præſens tempore diuiſionis & renũciationis, quia tunc non cenſetur remiſſum fideicommiſſum futurum. Ang. in conſi. cclxxxvii. col. ii. Cuma. in conſi. cviii. col. fi. Corn. in conſi. cccxxxix. col. fin. vol. i. Barbat. in conſi. xlviii. col. iiii vol. i. Deci. in conſi. lxxxvi. col. ii. in conſi. ccccxcv. col. iii. immo ſecundum Bart. etiam ſi dictum ſit, ꝙ renunciabat fideicommiſſo debito, tamen non cenſeretur remiſſum ius fideicommiſsi conditionalis. Bart. in d. §. duo fratres, in iiii. qõ. cum quo omnes tranſeunt excepto Io. Crot. in d. §. col. xxxiiii. qui diſtinguit. Immo, ſi verba generalia referantur ad illud, quod vna pars alteri debet, abſque eo ꝙ dicitur de hæredibus, non cenſetur renunciatum fideicõmiſſo. Cuma. in conſi. cxli. Limita ſecundò primam partem, vt per Ruin. conſi. clii. col. fi. vol. ii.

Secundò limita, niſi fideicõmiſſum eſſet purum vel purificatum tempore diuiſionis, quia tunc veniet in diuiſione, & cenſeretur remiſſum, ita declarat Pául. in d. §. duo fratres, col. iii. & ibi etiam Cuma. & Alex. col. ix. & ſeq. & idem Alex. in conſi. 100 col. fio. volu. vii. maximè ſtante prægnantia verborum & iuramento. Deci. in conſi. cccxlv. Contrarium, Rui. conſi. cxxxix. colum. i. & iii. volu. ii.

Tertiò limita, niſi dictũ ſit, ꝙ diuidentes poſsint de rebus ſic diuiſis facere prout voluerint, quia tunc cenſetur inter eos remiſſum ius fideicõmiſsi. ita declarat Alexan. in conſi. lxii. col. ii. volu. vii. Ang. in d. §. duo fratres, in v. q. Io. Crot. in d. §. duo fratres, in viii. q. Pariſ. conſi.

xlviii.

xlviii.col.v.volu.ii. Eſt verum,ꝗ contrarium colligitur ex not.per Caprā in conſi.lxxxix. vbi prȩſupponit talia verba,& tamen cōſuluit,nō eſſe fideicōmiſſo renūciatū.

Quartò limita niſi in diuiſione data facultas ſit alienandi,vt quia dictum ſit,ad habendum,tenendum,vendendum, donandum & alienandum, quia tunc cenſetur fideicommiſſo renunciatum,quia non ſtant ſimul quòd fideicommiſſum duret, & competat facultas alienandi irreuocabiliter. ita tenet Ang.in d.§.duo fratres, in vlti ma col.& in v.q.Imol.col fi.Io.Crot.viii.q. Bart. Curt. Iun.in tract.feud.in iiii.parte col. lxvii. Grat. in conſi. lxxi.col.i.& fin.vol.i.vbi declaret. Sed ex dictis Bart.in d.§.duo fratres.v.q.aliud intelligitur, nam ibi videtur concludere, ꝗ ſecuta alienatione, cenſetur eſſe renunciatum fideicommiſſo quantùm ad retractandam alienationem, ſecus ſi non ſit facta alienatio. Et ita tenet Rom.in conſi.cccciii.in princ.Alex.conſi.viii.col.fin.volu.iiii.Aret.in §.duo fratres,in viii.q.

Tenendo iſtam partem, declara illud procedere, vbi fideicommiſſarius conſentit alienationi faciendæ in futurum,vel facultati alienandi in futurum , ſecus ſi conſentiret alienationi factæ pendente conditione fideicōmiſsi,quia tunc nnn dicitur fideicommiſſo renunciatū. Soc.in conſi.xliii.colum.fi.volu.iiii.

Quintò limita, niſi ex coniecturis aliud cōſtare poſſit,ſcilicet quòd diuidentes noluerunt etiam fideicommiſſum remittere,vt not. Bald.in d.l. qui cū tutoribus. ff.de tranſact.

Sextò limita,niſi dictum ſit,ꝗ remittebant ad inuicē fideicommiſſum debitum, vel debendum ex teſtamento paterno. Ita Bar.in d.§.duo fratres,in iiii.q. & ibi Iaſ.

Septimò limita,niſi dictum ſit, ꝗ diuidentes rem ipſam ſic diuiſam habeant pleno iure,vt ſentit Alex. cōſi. xxxix.col.ii.volu. iiii. Sed iſtam limit. impugnat Ioan: Crot.in d.§.duo fratres.col.xxiiii.

Octauò limita,niſi dictum ſit quòd de euictione teneatur, vnus alteri, quia tunc cenſetur fideicommiſſum

remiſſum,ita Curt.Sen.in conſi. lxix. col. antepe. Pariſ. conſi.lxxi.col.ii.vol.iii. Contrarium Ioā. Crot. in d.§. duo fratres,col.xxiiii.& ſeq.Marian. Iun. conſi. cxxviii. col.ii.in fi.Ruin. conſi.cxxxvii.col.ii.& vi.volu.ii.

Nonò limita,niſi dictum ſit,ꝙ reſeruabant ſibi ius fideicominiſsi auiti,cui non intendebant eſſe renunciatū quia per hoc cenſetur renunciatum fideicommiſſo iniuncto à patre ipſorum diuidentium.Io.Crot.in d.§.duo fratres.col.xxvi.nu.xciiii.ver.ſecundò fallit.

Decimò limita, niſi fideicōmiſſarius cōſenſiſſet alienationi factæ per grauatum, quia tunc cenſetur remittere fideicommiſſum.Alex.conſi.viii.col.fi volu.v.

Vndecimò limita,ſi dictum ſit in diuiſione,ꝙ remittebat oīa iura & oēs actiones, quas habet & quas habere poſſet.Alex.cōſi.xiii.col.ii.& pe.vol.v.Boer. deciſ.xvii.

Duodecimò limita tribus concurrentibus,ſcientia teſtamenti,& ꝙ fideicommiſſum eſſet reciprocum , & ꝙ in diuiſione ſit renunciatū iuribus futuris.Marian.Iun.cōſi.cxvi.col.x.Contrariū Rui.cōſi.cxxxviii. col.ii. vol.ii.

Desunt duae limit. cum quibusdā contrarijs.

CONCLVSIO
Et Regula. XL.

ARGVMENTVM.

Vendens rem duobus,ille in venditione pręferendus eſt,cui primò res tradita fuit.

SI DVOBVS res eſt vēdita à dño, ille ꝑfertur cui res eſt primò tradita.l. quotiēs.C. de rei vēd.gl.magna in l.ſiue aūt.§.ſi duobus.ff.de pub.rōnem habes per Abb. in cōſil.xci.col.pen.volu.i.

Primò amplia,ēt ſi iuratū ſit in prima vēditione alteri facta.nā attēdit̄ cui primò res eſt tradita,ita ponit Imol. in c.cū contingat,col.lxxxvii.de iureiur. Iaſ.in d.l. quotiens,

tiens,col.ix.ver.nunc vltra regulam & fall.& in conſi.v. col.ii.& in conſi.vi.colum.fina. volumi.iii. Quinimmo ſi uni eſſet facta promiſſio de uendendo etiam iurata, & alteri facta ſit uenditio effectualis ſine iuramento, ille præualet cui res eſt vendita. Imol. in dicto capit. cum continga,tcolum.lxxxvii. Iaſo.in l. bonæfidei. colum.iii.ff.de iureiu.

Secundò amplia idem eſſe in locatione, quia ſi duobus res ſit locata, ille præualet cui res primò eſt tradita.ita tenet Rota in antiquioribus in titu.de locatio. deciſio.i. eſt in antiquis deciſio.DCCClxxix. Alexand. in conſil.cxxii.volum.v.

Contrarium tenuit Iaſ.in d.l.quotiens,colum.viii.in xiii. limitat.

Tertiò amplia, nam ſi dominus hypothecauit rem ſuo creditori cum facultate quòd poſſit illam uendere, & creditor illam vendat vni,& dominus illam vendat alteri, & tradat, adhuc potior eſt ille cui rem dominus tradidit. Ita declarat Bald. in l.ſi debitor. C. de diſtract. pigno.

Quartò amplia, nam etiam ſi tempore venditionis primò factæ uenditor nullum ius habebat, ſed poſteà ſuperueniſſet ius in illum, cenſetur ius tranſlatum cui facta fuerat traditio, & non in illum qui ſolum titulum habebat. Rom.in conſi.cclxx.refert & ſequitur Hippo. in ſing.lxxxii. in fine.

Quintò amplia idem eſſe in donatiõe alicuius rei quę ſi fuerit pluribus ſucceſſiuè ab eodem donata, illi cenſetur quæſita quò ad dominium cui primò eſt tradita. Alex.in conſi.xiiii.col.fi.vol.i.

Sextò amplia idem eſſe in re vendita duobus à non domino; quia adhuc ille præfertur cui res eſt primò tradita.l.ſiue autem.§.ſi duobus.ff.de publi.

Septimò amplia, ſi præfatus locauit rem eccleſiæ per xxviii. annos, & promiſit renouare poſt lapſum illorum, ſi poſteà finitis illis alium actualiter inueſtiat, illæ præualet, qui fuerit actualiter inueſtitus.

Ange.

Ang.in conſi.clxxxiiii.colum.fina.

Octauò amplia etiam vaſallo vendente feudum cum conſenſu domini, quia ſi vendat primo, & non tradat, etiam cum conſenſu domini, ſi alteri vendat, & tradat ſecundo cum domini conſenſu ſecundus præualet. Marr. de Laud.in c.i.§.ſi facta, ſi de feud. fuerit content. inter dom. & agnat.

Contrarium, quòd ibi præualet primus, ſentit Bal. & Cardin. Alex.in fi.col.& iſtud tenet Cæpol.cau.cxxx.

Nonò amplia, etiam ſi vni ſit res per ſubhaſtationē liberata, & de ea inueſtitus per calamum à notario, quia licèt alteri vēdatur & tradatur poſtea, primus præualet.Guid.Papæ.conſi.lxxxi.

Decimò amplia, etiam ſi prima fuerit abuſiua inueſtitura abſque traditione poſſesſionis, adhuc pręfertur ſecundus cui actualiter res eſt tradita. Calca. in conſil. cxxvi.colum.fina.

Vndecimò amplia, etiā ſi res ſit data in ſolutum. Maria.Iun.conſi.xciii.col.ii.volu.ii.

Primò limita, niſi perſona ſit priuilegiata cui facta eſt prima venditio, quia ex ſolo titulo transferatur dominium.tenet ita gloſ.in d.l. ſiue autem.in §.ſi duobus. ff.de publ.et ibi Alex. in apoſtill. Bal.in d.l.quotiens.in ſecunda oppoſi.Sali.ibi in iii.oppoſi.gl. in l.fi.C. de ſac. ſan.ecc.in gl. pen.vbi plus voluit etiam quòd ſi eccleſia cōtra eccleſiam ageret, quia illa præferretur cui primò res eſt vēdita, licèt alterę qui ſecundo loco habuit contractum, fuiſſet tradita.& ſequitur ibi Bart.in fi.& Bal. ibi ſequitur col.ii.in fi.& ſeq.& Pau.de Ca.in fi.& Sali. ibi col.fi. & ibi Iaſ.col. pe. & iſtam limitationem ad d.l. quotiens, ponit Soci.in regu.cxviii.in i.fall. Iaſ. in d.l. quotiens, col.i.& ſequen.

Secundò limita, niſi dominus in primo contractu conſtituiſſet ſe emptoris nomine poſſidere: quia quantumcunq; poſteà alteri venderet, & traderet, tamen præualeret prior venditio. iſtam limitationem ad dictam l. voluit Guido de Suzaria in d.l.quotiens. & in l.Imp.C.

de ſac.ſan.ecc.Io.And.in addi.ad Specu.in tit. de empt. & vendi.§.ſciendum,col.xiii.ver.nota. Ant.de But.in c. cum veniſſent,in ii.col.de reſt.ſpo.

Et iſtam limitationem ſenſit Bar. in conſi.ſuo lxxiiii. incip.Petrus.Ang.in conſi.cvi.in fin. & in conſi. clxvi.in ſi.Paul.de Caſt. in conſil.xcv.in ii.parte.Deci.in conſil. ccxxvi.& in conſi.ccxlvii.Io.Crot.in repe.l. ſi is qui pro emptore.col.lxviii.de vſuca.

Amplia etiam ſi conſtitutum ſit appoſitum à procuratore habente ad hoc mandatum,vt per Soc.cõſ.ccxxxix. col.pen.in fi. Limita dummodò conſtitutum ſit purum, ſecus ſi ſub conditione, & interim conſtituens deceſſiſſet, quia tunc ſi alteri facta ſit venditio, & traditio, ille præfertur.Signor.Homod.in conſi.xvii. col.v. aliâs col. i.poſt caſus poſitionem.immo ſecundum Deci. in d.conſi.ccxlvii.ſi conſtitutum fuit ſub conditione appoſitum, & poſtea conſtituens alteri tradat, conſtitutum poſteà interueniente conditione non operatur in prǫiudicium illius qui, medio tempore res eſt tradita. Contrarium in principali limit. tenuit Guid.Pap.conſi.xxii.

Secundò limita ſi modò pretium ſit ſolutum conſtituenti,& ipſe poſſideat,vt declarat in d.l.quotiens. Iaſ. col.viii.poſt Bal.in rub.de contrah.emp.q.xvi.Io. Cror. in d.l.ſi is qui pro emptore,col. lxix. Guid.Pap.q.cxii. Tiraq.de conſti.in i.parte nume.xxvi. Item ſi conſtitutum referatur ad certam rem, & non ad incertam.Bart. in conſi. lxxiiii.Iaſ.in l.iii.§.etenim incertam.ff. de acq. poſ.col.ii.Item limita,vt per Gui.Pap.q.cxii. Limita ẽt quando conſtitutum eſſet appoſitum rei litigioſæ. Deci.Neap.ccxxxi. Limita quoque hoc non procedere in rebus feudalibus & emphyteoticariis, vt per Caſſan. in conſuet.fol.ccxl.col.iii.

Contrarium in hoc Io.Cro.in d.l.ſi is qui pro emptore.chart.xi.col.iii.& ſeq. Limita quòad poſſeſſionem, qua priuatur primus, & transfertur in ſecundum.Grat. in conſi.xxxvi.col.fin.vol.iiii.

Tertiò limita,niſi dominus primo vendens obligaſſet

omnia

omnia bona ſua pro obſeruantia contractus: quia tunc liceret primo emptori auocare rem à ſecundo cui res fuit tradita: & retinere qupuſque ſibi ſatisfiat de intereſſe quod aſcendit ad rei valorem, & ſic per indirectum ſequeretur intentum. ita declarat notabiliter. Oldrad. in conſilio cxiiii. & ponit Socin. in regul. cxviii. in tertia fallentia.

Quartò limita, niſi ſecundus emptor fuerit in mala fide, ſciens rem primò venditam alteri. Bal. in rub. C. de reuocandis his quæ in fraud. credi. in princ. Soc. in d. regula cxviii. in iiii. fall. Iaſo. in l. fi. col. pen. C. de ſac. ſan. eccle. Alexan. in apoſtill. ad Barto. in d. l. ſine autem. §. ſi duobus. ff. de publ. Iaſ. in d. l. quotiens, in ix. limi. col. vii. Sal. in x. oppoſ. & ibi clarius Albe. de Roſ. Iaſ. in §. item ſi quis, in vlti. char. in ii col. initi. de act.

Quintò limita, quando primus prætenderet cauſam oneroſam, ſecundus verò qui etiam facti traditionem habuit, prætenderet cauſam lucratiuam: quia tunc etiã primus præualeret. ita ſentit Bal. in d. rub. C. de reuoc. his quæ in fraud. credit. in princi. Socin. in regula cxviii. in quinta fallent. Iaſo. in d. l. quotiẽs, in vii. colum. in decima limitatione.

Sextò limita ĩ beneficialibus ſeu ſpiritualibus, in quibus ius trãsfertur ex ſola lite. Din. in regula qui prior, de regulis iuris in ſexto. ideo ſemper præfertur habens titulũ priorem: ita tenet Bal. in d. l. quotiens, in iiii. oppoſi. et ibi etiam Pau. de Caſt. & Sali. in v. oppoſi. Soc. in conſi. cxviii. in vi. fall.

Septimò limita in perſonis eccleſiaſticis alienantibus, quia ex eorum contractibus ſemper præfertur habens primum contractum. Hoſtien. & Ioann. Andre. in c. continebatur, de his quę fiunt à pręla. iſtam limi. ſequitur Rom. in repe. auth. ſimiliter, in xii. ſpeciali piæ cauſæ inter contractus ad l. falc. & in conſil. ccxcviii. col. ſi. Imol. in clementi. cum illuſio, in primo nota. de renunciat. Rom. in conſi. lxx. col. ii. Alex. in conſil. lxxxiii. col. ii. vol. vii. Soc. in d. reg. cxviii. in viii. fall.

Contrarium

Contrarium tenent Anton.de Butr. Cardin.Petr. de Anchara.Imol.colum. fina.& Abbas. in dicto cap. continebatur.colum.i.Iaſ.in d.l.quotiens,colum. vi. & ſeq. in ſeptima limita. Alexand.in conſi.ccxviii. colum.iiii. volumi.ii.& conſi.clxxxix.colum.ii. volumi.ii.Socin. in conſil.xxix.colum.ii.volumi.iiii.Iaſo.in l.fina.columna penulti.& ſequen.C.de ſacro ſanct.eccleſi. Alexand. in conſi.cxxii.colum.ii.volumi.v.Felin. in ca. eccleſia ſanctæ Mariæ,col.xxiiii.de conſti.ver. ſimiliter per prædicta.& in c.cum olim,col.iii.de iudi.

Salua primã opinionem in duobus caſibus, vel quando ſumus in beneficialibus, vel ſpiritualibus: vt dictũ eſt in vi.limitat. Vel quando eccleſia vendit eccleſiæ in quam transfertur ex ſolo titulo dominium, vt dictum eſt in prima limitatione, & ita ſoluit. Anton. Imol. & Abbas in dicto cap.continebatur.& licet Imol.videatur impugnare ſecundam ſaluationem, tamen Iaſo. in d.l. quotiens,colum.vi.in vii.limita. defendit illam, vt ibi, & per Pariſ.conſi. lxxvii.col.i.volu.i.

Octauò limita in hypotheca in qua ille potior eſt cui res primò eſt obligata, licèt alteri ſit tradita.l.qui balneum.& l.potior.ff.qui. pot. in pig. hab. & in l.ſi prior. §.fina.eod.titu.c. qui prior,de reg. iur. in vi.& ita limitant Ioann. Fab.Bald.in iii.oppoſit. & ibi Pau. de Caſt. & Sali.in iiii. oppoſi.

Nonò limita in matrimonio, in quo præualet primũ licèt ſecundo viro mulier ſit tradita & conſignata, & ab eo cognita.c.fina.& ibi glo.i.de ſponſa duor.& iſtam limita.ponit Iaſ.in d.l.quotiens.in vii.colum.in viii.limita.Rota in antiquioribus deciſ.i.in titu.de locat.

Decimò limita in contractibus factis à principe,quia ſemper præualet ille cui primo eſt per contractum principis res conceſſa. & hoc iſta ratione, quia ex contractu principis transfertur dominium ſine traditione: ut not.Ioann.Andre. in capit.olim, de verbor. ſignificat. iſtam limitationem ponit Rom.in conſi.ccxcviii.Iaſ.in conſil.xxvii.col i.vol.i.

Contrarium

Contrarium verò in contractu tenet Bald. in c.i.§.i. de nou.for.fide.col.ii.Iaſo.in l.quotiens, col.iii. & ſeq. C.de rei vendic. Iaſo. in l.traditionibus.C.de pact. col. i.& in conſi.cxlviii. col.ii.vol.iiii.Io. Crot.in.§. Diui.in l.filiusfami.col.xxxii.ff.de legat.i.Maria. Iun. in conſil. lxxvi.col.xv. Quare opiniones iſtę reducuntur ad concordiam,ꝙ aut ſumus in priuilegiis ſeu gratiis principium,& non requiratur ulla traditio.& procedat prima opinio, quæ in veritate ita procedit: quia ita loquũtur auctoritates allegatę pro iſta parte. Aut ſumus in contractibus principis, & requiritur traditio.& ita procedit ſecunda opinio.& iſtam declarationem. ſeu concordiam ponit Bal. in d.c.i.§.i.de nou.for.fide.Iac.de Sancto Geor.in verbo principis in tract.feu.col. pen.

Vndecimò limita in feudalibus in quibus ſecundum. Ioan.Fab.hic videretur dicendum,ꝙ ex ſola inueſtitura etiam ſiue traditione prępualeat primus inueſtitus. & iſtam tenet Ro. in conſi.lxx.col.ii. Hipp.in ſing.lxxxii. in prima limit.poſt Bal.in c.ſi facta.ſi de feud. fuer.controuerſ.inter dom.& agnat.

Duodecimò limita ſi primus,dato ꝙ res non fuiſſet ſibi tradita, tamen illam ſignaſſet. quia cùm per talem ſignaturam transferatur dominium, ſicut per traditionem.l.quod ſi neque.§.ſi.ff.de peric.& commod.rei vendi.Rom. in ſing.cclxxxv.vbi dicit, quòd fallit in uegete vini per tex.in l.i.§.ſi dolum.ff.eo.ti.& ponit Iaſon.in l. traditionibus.col.iii.C.de pact.

Decimotertiò limita, ſi vnus nomine meo vendat rē meam, & tradidat, quam ego poſteà vendo alteri & trado, licèt pôſteà ratifacem venditionem primo factam per procurationem,omnino prępualet is cui res eſt ſecundo loco tradita a domino: quia non poteſt retrotrahi in præiudicium iuris quæſiti illius qui medio tempore accepit. glo.in l. ſi indebitum.§.i. & ibi Bartol. & alii.ff. rem. rat. haber.

Decimoquartò limita in vaſallo vendēte primo cum conſenſu domini, quia ſi poſteà vendat & tradat, etiam

cum

cum conſenſu domini, præualet primus: vt tenet Bal. in c.i.§.ſi facta.ſi de feudo fuerit controuerſ.

Decimoquintò limita, quia vaſallus vendens primo ſine conſenſu domini, licèt tradat: quia venditio eſt nulla, ſi poſteà vendat alteri cum conſenſu domini & tradat, ſecunda venditio præualet: vt no. Cæpol.cau. cxxx. Brun.in conſi.xcv. col.i. Et nota ad materiam dictæ legis, quia ſi vterq; probat de traditione, ſemper pręſumitur res prius tradita primo emptori. Iac.de Aren.& Cy. in d.l.volũtas, in ultima.q.Bal.in d.c.i.§.ſi facta.& in l. ſiue autem.§.ſi duobus in ſecunda lec.ff.de pub.& in diſputat.incipit. Accuſatus de vi turbatiua, col.fi.amplia, etiam ſi ſecundus emptor ſit in poſſesſione, quia adhuc probata traditrone primi emptoris, ille præualet, quaſi præſumatur ſibi prius tradita, niſi ſecũdus emptor poſſidens probet ſibi prius traditam: ita tenet Alex. in conſi. xlii.col.ii.vol. vi. etiam ſi non probaretur traditio facta primo emptori: quia ſatis diceretur probata iuris pręſumptione. Contrarium ſentit Pau.de Ca.in d.l. quotiẽs, circa fi.apoſtillãdo tex.in verbo probaueris. Limita, ſi modò pretium ſit ſolutũ, vel habita fides de pretio: vt no.Bal.in d.c.i.§.ſi facta ſi de feu. fuerit cõtrouerſia. & ibi Mart.de Laud.col.fi.Aluar.col.ii.Card.Alex. col. i.Ro.in ſing.ccclxxxvii. Iaſ.in l.fi.col.pen.C.de ſac.ſan. ecc.Alex.in apoſtill.ad Bart.in d.§.ſi duobus Hippol.in l.quibus, col ii.de falſ.

CONCLVSIO XLI.

ARGVMENTVM.

Hæredes etiam extranei veniũt in materia, licèt ad extraneos ſui natura non tranſitoria, ſi tñ diſpoſitio loquatur de hæredibus quibuſcunq;.

IN materia ſui natura tranſitoria ad hæredes extraneos, ſi tamen diſpoſitio loquitur de hæredibus quibuſcunque, etiam extranei hæredes veniunt. ita tenet Bald. in l.i. in

in xxxiiii.

in xxxiiii.q.ff.de rer.diuiſ.in c.imperialem,col.pe. verſ. ſed quid ſi conceſſum eſt feudum.de prohibi. alien. per Federi.Alex.in l.ſi patroni,in pen.col.ff.ad Trebell.in l. quædam.§.nihil intereſt.ff.de æden.col.i.& in conſi.vii. & in conſi.xcv. col.ii.eod. vol.in l.Gallus.§.etiam ſi parente.ff.de lib.& poſth.Ro. in l.ad tempus.§.i.ff.de vſucap.Rom.& Alex.in l.etiam.ff.ſolu.matri. Alexan.in l. quod dicitur,in pen.col.ff.de verb.oblig.Abb.in conſil. iii. in iii. dub.volu.iii.Iaſ..n prælud.feud. col. xviii.in l. quædam.§.nihil.col.i.ff.de ædend.in l.ii.col.xc.C.de iure emphyteo.in conſil.xvii.col.pen.volu. iii.& in conſil. lv.col.ii.vol.iii.& in conſi.cxv.col.vii.volu.iiii.& in conſil.cxviii.col.iii.eo.volu.Claud.in d.l.Gallus.§.etiam ſi parente.col.ii.Barba.in repe.l.cum acutisſimi, col.pen: C.de fideicom.Ioan. Anto.Alex.in conſi.cx.Fel. in c.in præſentia,col.xi.de probat. Curt.Iun.in conſi.i. col.i.& in conſi.xxxii.col.pen.& in conſi.xlviii.col.ii. & iſtā dicit * communem idem Curt.Iun.in tracta.feud.in iii. parte col.pen.& in iiii.parte col.lx.Soci.in conſi.cclxvi. col.vi.Deci.in conſi.ccccxxxvi.col.pen.Alex.in conſilio xxx.col.iiii.vol.v.Deci.Neapo.ccclxxxvi.Fel.in c.quia, col.fi.de iudi.& in c.in prȩſentia,col.x.Brun.in conſi.ix. col.iii.& in conſi.x.col.i.& in conſi.xxxix.col.ii. Soc.in conſi.ccxxxvii.col.pen.& fi.Barba.in repet.d.l.cum acutisſimi,col.vii.Gozad.in conſ.viii.col.ii.& v. Beltran.in conſi. xlvi.vol.iii.& in conſ.cci.co..ii.vol.iii.Affli. ſuper conſtit.fol.xlii.col.ii.Pariſ.conſ.ix.col.ii.& conſi. xxiii. col.xxii.vbi dicit iſtam communem.vol.i.& conſi. lxxi. col.v.vol.iii. ubi dicit iſtam communem & col. ſequen. Grat.qui dicit iſtam communem,in conſ.cxxviii.col.ii. Maria.Iun.conſ.ciii.col.v.ubi dicit communem volum. ii.Rui.conſ.cxxiii.col.iiii.volu.ii.

Item veniunt filiæ fœminȩ , vt per Rui.conſ.xvi. col. i.volu.i.vbi etiam dicit, quòd Bald.in d.c.imperialem, non contrariatur dictis in d.§.donare. & ne dum fœminæ,ſed deſcendentes ex eis.Rui.conſi.xxxix.colum.ii.& conſi.cxxiii.col.ii.vol.i.& conſi.cxlix.vol.ii.col.v.

Contrariam

Contrariam ſnĩam ꝙ ẽt ſtante dicta clauſula hæredibus quibuſcunq;, non cenſeantur vocati extranei hæredes in materia aliâs non trãſitoria, tenuit Bal. in d.c.i.§. donare. qualiter olim feud. alien. poteſt. & in l. cum iuriũ in fi. C. de fideic. Alex. in conſi. 50. in v. col. in i. vol. Mar. de Laud. in d.§. donare. Iac. de Sanc. Georg. in tract. feu. in verbo quibuſcunq;. Are. & Soc. in d.l. Gallus §. etiam ſi parente. De clauſula quibuſcunq; aliis. vide Feli. in c. ſedes, col. vi. & viii. de reſcri. & in c. poſtulante, col. ix. eo. ti. De clauſula quibuſcunq;, ꝙ non auget, nec extendatur ad ea q̃ ſunt diuerſę ſpeciei in materia ſtrictè interpretanda. Rui. ix. ciii. col. vi. volu. iii. De verbo quæcunque. vide Pariſ. in conſil. xcii. col. i. vol. i. An ſub iſtis verbis quibuſcunq; hęredibus, veniunt hęredes ſingulares? Grat. conſi. xxxv. col. i. & ſeq. volu. i. De verbo quæcunque, vide Rui. conſi. lxxvii. col. iii. volu. ii.

CONCLVSIO XLII.

ARGVMENTVM.

Emptor ſeu cauſam habens à principe, vel fiſco, non poteſt elapſo quadriennio moleſtari.

HABENS cauſam à principe ſuper certis bonis, amplius ſuper illis poſt quadriennium non põt inquietari. l. bene à Zenone. C. de quadrien. præſc. ſiue ſint res fiſci ſiue ipſius Cæſaris. ut eſt tex. in d.l. Et ponit Barba. in conſi. xxvii. col. i. vol. iiii. vide not. per nos in regula. Soc. dum allego Beltrand. in ſuis conſiliis. An procedat in Rege Romanorum nondum coronato, vide Rui. conſi. clxi. vii. colum. & fin. volumi. ii.

Amplia, vt moleſtari non poſſit habens cauſam à principe, nec in poſſeſſorio, nec in petitorio. Gramma. conſi. ciui. clxix. colum. fi.

Amplia, vt idem ſit in Rege alio non recognoſcente ſuperiorem.Gram.citato loco.

Primò limita hoc procedere in principe ſupremo, nõ in aliis inferioribus.Bal.in c.fi.in fi.de re iu. Iaſ.in auth. quas actiones,col.ii.C.de ſac.ſa.ec.Abb.in conſi.iii.col. xiii.in xvii.q.vol.ii.Ang.in repe.l.i.C.de fid.inſtr.lib.x.

Contrarium, ꝙ immo diſpoſitio illius l. procedat in quocunq; principe, qui vel ex priuilegio vel ex conſuetudine,non recognoſcit ſuperiorem, & habet iura principis ſupremi,tenet Bal.in conſi cccl xiii.incipit Quęritur,an officiales.vol.i.ubi loquitur in Duce Mediolani. & in conſi.cccxcix.incip.Quemadmodum vol.iii. Rom. loquens in Vicario perpetuo eccleſiæ in conſi.lix. in vi. dubio. & in conſi. cccx.circa fi. vbi loquitur de ciuitate Florentina.& Barba.qui loquitur ſimiliter in ciuit.Florent.in conſi xxvii.colu.iii.vol.iiii.Rui.conſi.xlviii.col. fi.vol.iiii.Abb.in c.ii.circa fi.de reb.eccl.non alie. Corn. in conſi.ccxcix.col.fi.vol.i.Iaſ.qui loquitur in Duce Sabaudiæ in conſi.ccxxvii.col.x. Et iſtud voluit Soci.in regu.cccxlii.in i.fall.Iacob.de S.Geor.in verbo Principis in vi.col.in tract.feud.Balb.in tracta.pręſcript.in xxxix. char.in iii.col. Et hoc procedit nõ mõ ipſis principibus vendentibus,verũ ẽt vẽdentibus ipſorũ officialib. Bal.in d.conſ.ccclxiii.incipit. Quæritur an ſi officiales.col.i.& in cõſ.ccclix.vol.iii.incipit.Quemadmodum imperator. Tamen contrarium in hoc tenet Alexan.in conſi.lii.col. iii.volu.vii.& Bal.in l.i.C.de vendi.rer.fiſc.lib.x. col.ii.

Secundò limita,ſi princeps alienans non eſſet in bona fide alienando,vt quia ſciret rem ad alium ſpectare. ita gl.in d.l.i.C.de vend.rer.fiſc.Io.Fab.& Ange. Are.in §. fi.inſti.de vſuc.ad idem eſt gl.in l.ii.C.de conu.re. alie. vbi Bal.& Sal.in l.i.in prima col. in fi.C.de hær. vel act. vendi. Iaſ.in auth.quas actiones col.ii.C.de ſacr.ſan.ec. Cur.Iun.in conſi.cxlii.col.fi.Abb.in c.ii.circa fi. de reb. eccl.non alien.Soci.in regu.cccxlii.in ii.fall.

Contrarium tenuit in l.ii.C.de coniur.re.alien. Iaco. de Rau.ut refert Cy.& Sali.

Tertiò

Tertiò limita hoc procedere,vbi princeps agit de plenitudine poteſtatis,non aliàs,Bal.in I. prooemio Decretalium circa fi.col.ii. Soci.in regu. cccxlii.in iii. fallent. Alex.in conſi.lii.col.iii.vol.vii.Cur.Iun.in côſi.clxxiiii. col.pen.& in conſi.vlti.col.pen.Iaſ.in conſi.clxvii.col.i. vol.ii.Deci.in conſi.cccxlvii.col.fi.Maria.iun.conſ.lxix. col.pen.Sed de iſta limitatione dubitat Feli.in c.quæ in eccleſiarum,col.xiiii.de conſti.Balb.in tracta.præſcrip. in xxxix.charta colum.iiii.Marti.de Laud.in tracta. de principe in xi. ſpeciali.

Quartò limita, quando res venditur per principem, vt ſua,ſecus,ſi tanquam creditoris, quia tunc non habet locũ diſpoſito l.bene à Zenone.ita tenet Bal.in d. prooemio Decreta.in uerbo Rex pacificus.col. iii. & ipſemet Bal.in l.fi.C.ſi aduerſ.fiſc.& in côſi.cxxvii.incipi. à princi.in verbo ſequitur ſubſequenter vol.iii.& in l.i.C.de hęredi. vel actio.vendi.

Quintò limita, quia non habet locum diſpoſitio d.l. bene à Zenone, in rebus eccleſiarũ à principe alienatis. gl.in c.quicunq; militum.in gl.in verbo conſenſu.xii.q. ii.in v.fall.Iaſ.in d.auth.quas actiones col.i.in fi.Abb.in conſi.iii. in xiii.col.in xvii.q.vol.ii.Sal.in d.l.bene a Zenone.Alex.in conſi.lii.col.iii.vol.vii.

Sextò limita,quia non habet locum diſpoſitio d.l. bene à Zenone, in rebus alienis à prĩcipe donatis eccleſię, quia eccleſia, non admittit lucrũ cũ tanta iniquitate.gl. in d.c.quicunq;.in gl. in verbo côſenſu. xii.q.ii.per tex. & ibi gl. ſecundam in c.placuit.el.i.xvi.q. iii.Imol.in c. ii.de reb.eccl.non alien.Iaſ.in d.auth. quas actiôes col. i.in fi.C.de ſac.ſanc.eccl.

Contrarium tenet Lancel.Dec.in l.ſi hæres abſens.ff. de iudi. ubi reſpôdet rationi allegatæ in contrarium. & Barbat.in conſi.xxvii.col.ii.& ſeq.vol.iiii.

Limita, etiam tenendo primam opi.ex mente Barb. in loco præallegato, quando eccleſia venit ex ſuo iure, ſecus ſi venit ex iure priuati:quia tunc poteſt uti beneficio d.l.bene à.Zenone. & propter iſtam & precedentem

limitationem voluerunt aliqui dicere, ꝙ d.l. bene à Zenone,non haberet locum de iure canonico, prout videtur voluiſſe gl.in c.ii.de reb.eccl.non alien.

Item non habere locum in rebus eccleſiæ donatis à principe.Pariſ. conſi.xxvii.

Septimò limita,vt procedat diſpoſitio illius l.in principe vendente cum debitis ſolennitatibus, puta præcedente ſubhaſtatione: ita tenet Bal.in d.l.i.in i.col. in fi. C.de hæred.vel act.vend. & in conſi.ccclxiii.circa fi.vol. i.Soc.in cõſi.xlvi.col.vi.vol.iiij.Cur.Iun.in cõſi.clxxiiii. col.pen.& in conſi.cxlii.col.fi.& in conſi.vlti.col. penul. Mart.de Laud.in tract.de principe in xi.ſpeciali. Gramma.deciſio.lxv.nume.xxxiiii.& ſeq. & numero xxxviii. Contrarium tenet Iaco.de S.Georg.in tract.feud. in verbo Princeps,in vi.col.& idem ſentit Balb.in tract.præſc. in xxxix.char.in iiii colum.

Octauò limita,quia non habet locum talis diſpoſitio contra minorẽ quominus ſaltem minor nõ habeat beneficium reſtitutionis in integ.per tex.in l.i.C.ſi aduerſus fiſc.& ponit Ang.in repet.l.i.C.de fi.inſtru.lib.x.Soc.in regula cccxlii.in vii.fall. Balb.in d.trac.præſc.in xxxix. char. in iiii.col.Mart.de Laud.in d.tract.de principe in xi.ſpeciali.Gram.deciſi.lxv.lxxx.

Nonò limita,ſi modò interueniret traditio,quia ſi nõ interueniſſet traditio,non haberet locũ diſpoſitio illius l.ſecundum Bal.in c.i.§.fi.de nou.for.fide.col.fi.Soci.in regula.cccxlii.in vii.fallen.

Decimò limita in principe rem vendente,vt ſuã ſimpliciter,ſecus ſi in alienatione faciat mẽtionem, ꝙ alienat rem vt ſuam ex tali cauſa,quia,ſi ex illa cauſa res nõ eſſet principis,non haberet locũ diſpoſitio l.bene a Zenone.Bal.& Salic.in d.l.i.C.de hære.uel actio. vendita. in l.hypothecas.C.de remiſs.pig.Soci.in conſi.cxxi.col. iiii.uolu.iiii.Alex. in conſil.lii.colum.iii.volu.iiii.Soci. in conſi.xlvi.col.iiii.volu.iiii.

Vndecimò limita,quia ad hoc ut habeat locum diſpoſitio d.l. bene à Zenone, eſt neceſſarium, ꝙ princeps

alienans poſſideat, alias nõ procedit illa diſpoſitio. Bal. in d.l.i.col.ii.C.de hæred.vel act.vendit. dum loquitur, quòd eſt neceſſarium ꝙ fiſcus rem bona fide poſſideat, & in l. ii.C.de commu.re.alien.Bar.in l.fi.C. ſi cõtra ius vel vtilit.publ.circa princ.

Duodecimò limita, ſi princeps haberet aliquod ius in illa re, dato ꝙ eſſet aliena: quia tunc non haberet locũ diſpoſitio.d.l.bene à Zenone. quia cenſeretur ius tãtùm ſuum voluiſſe transferri.Io. Fab.& Ang.Aret.in §. fina. inſtitut.de vſucap.

Decimotertiò limita, quia diſpoſitio.d.l.bene à Zenone. non procedit contra dotem. Bal.in cõſi.ſuo cccxcix. incip.Quemadmodum imperat.vol.iii.

Decimoquartò limita, ſi res reperiatur penès extraneum, ſecus ſi aliquo caſu reuerſa fuerit ad ipſum principẽ: quia tunc nõ habet locũ diſpoſitio.d.l.bene à Zenone. ita declarat Abb.in conſi.iii.col.xiii.in xvii.q.vol.ii.

Decimoquintò limita, ſi res non erat in conmertio, ut vendi poſſit, vel alienari: vt de libero homine.text.in l. non ideo.C.de lib.cauſ.

Decimoſextò limita, ſi modò accipiens ſit in bona fide. ita tenet glo.in d.l.omnes, in glo. in verbo moueri. Cõtrariũ tenet Bal.in d.l.oẽs.Maria.Iun.cõſi. xciiii.col. v.uol.ii. Tenendo tñ hanc vltimã partẽ intellige, niſi dolus dederit cauſam contractui. Bald.in d.conſi. cclxiii. col.fi.uol.i.incipit Quęritur an ſi per officiales.

Decimoſeptimò limita, niſi actor & reus haberẽt cãm ab eodẽ principe, quia tũc nõ habet locũ diſpõ d.l.bene à Zenone.ita declarat Cur.Iun.in conſi.xliii.col.ii.

Decimooctauò limita, quia de ęquitate canonica non habet locum, etiam inter laicos diſpoſitio d.l.bene à Zenone. Maria.Iun.conſi.lxix.col.pen.

Decimononò limita, qa ẽt recipiens dẽt eſſe in bona fide, ut poſſit frui bñficio d.l. Maria. Iun.conſ.lxix.col. fi.

Vigeſimò limita, nã d.l.nõ ꝓcedit, niſi principes utanẽ plenitudine ptãtis. Grã.deciſ.65.n.79. Adde ad diſpoſitionẽ.d.l.bñ à Zeno. ꝙ ꝗlibet leuis occaſio erroris faciꝫ

ceſſare diſpoſitionem d.l.ita tenet Bal.in proœmio Decretal. in ii.col. Curt. Iun. in conſi. lxxiiii. col. pen. & in conſi.cxlii.col.fin.& in conſi.vlti. colum.penul.

CONCLVSIO
Et Regula XLIII.

ARGVMENTVM.

Filius grauatus à patre partem hæreditatis reſtituere, ſubintelligitur conditio,ſi abſque liberis deceſſerit.

SI Pater filium in parte hęreditatis inſtitutum grauat de reſtituendo, ſubintelligitur cõditio,ſi deceſſerit ſine filiis.l. cum auus. ff. de condi. & demon. l. cum acutiſſimi. C.de fideicommiſ.

Primò amplia, etiam in filio naturali grauato.l.generaliter.§.cum autem.C.de inſti.& ſubſtit.Iaſ. ibi in prima ampliatione: Extende iſtam ampliationem, etiam ſi nepos vel alius vlterioris gradus naturalis tantùm inſtituatur, ut declarat magiſtraliter Socin. in d.l. cum auus, colum.xxix.

Secundò amplia,etiam ſi grauatus deceſſerit non modò cum filis primi gradus, ſed cum liberis vlterioris gradus,vt eſt tex. in d.l.generaliter. in §.cum autem. & ibi Iaſo. in ſecunda ampliat. Extende iſtam ampliationem etiam ad omnes deſcendẽtes in infinitũ, ut faciant deficere fide cõmiſſum,ita.tenet Corn.ĩ l.cũ acutiſſimi, C.de fideicom.et ibi Io.de Monte Sperello,et Io. Bapt. de Sancto Seuerino.in d.§.cũ autem.Soc.in d.l.cũ auus, colum. xxvi. Tñ contrarium voluit Ang. & malè in d. l.cũ acutiſſimi,ut per eum. intellige iſtã ampliationẽ,ſi mõ liberi ſint legitimi & naturales,ut infra diceẽ in limi.

Tertiò amplia non modò qñ grauaretur filius, ſed ẽt quilibet ulterioris gradus deſcendens: ita tenet Bal. in

d.l.cum acutisſimi,ſupplendo ad tex.col.fi.& ibi Ang.et Corn.& Soci.in d.l.cum auus,col.xxvi.

Quartò amplia,vt iſtud procedat nõ modò in fideicõmiſſo uniuerſali,ſed etiã in legatis uel fideicõmisſi particularibus : vt eſt tex in d.§.cum autẽ, & ponit ibi Iaſ. in iii.amplia.& iſtud tenet idem Iaſ.in iiii. col.in iiii.limit. hoc etiam tenet Bal.in d.l.cum acutisſimi, in i.col. Barba.in d.l.cum acutisſimi. Io.Baptiſ.de Sanc.Seuerino in d.§.cum autem,ubi etiam Alex.col.i.

Quintò amplia, ẽt ſi alteri filio ſit grauatus unus filius reſtituere,ut eſt tex.in d.l.cum auus,& no.Bal.in d. l.cũ acutiſſimi,in i.col.in fi.ver.Quęro pater,& ibi Sali. xxii.& Imo.in l.ſi cui.ff.de don.cau.mor.Raph.Cum.& Pau.de Ca.in d.l.cũ auus.idẽ Pau.de Ca. in l.cũ acutisſimi in i.col.in fi.Rom.in conſ.cclxix.in i.col.Ang.col. fi.& Alex.in l. ex facto.§.ſi qs rogatus.col.v.ff.ad Treb.

Sextò amplia,ẽt ſi eccleſiæ ſit rogatus filius reſtituere:ita tenet Bal.in d.l.cum acutisſimi.col.i.C. de fideic. poſt Ricc.Malum.& ibi Paul.de Ca.circa fi.Io.de Mõte Sperell.& Corn.ibi Rui.conſil.cxxi.col.iii.conſi. cxxii. col.i.uol.iii.Raph. Cuma.in d.l.cũ auus Deci.in d.l. generaliter,col.iii.Io.Baptiſ.de Sanc. Seuerino in d.§.cum autem.& Soci.in d.l.cum auus,col.xxiii.& ſeq.Fel.in c. eccleſia S.Marię col.xxxiiii.de conſt. Contrarium tenet Pet.de Anch.in conſ.xl.Barb.in d.l.cum acutisſimi.Iaſ. in.§.cum autem col.ii.Deci.in conſi.DIIII.col.fi.& in cõſilio DXXIX. col. fina.

Septimò amplia,ẽt ſi pia cauſa ſit ſubſtituta pro exoneratione conſcientię:ita tenet Io.de Monte Sperell.in d.l.cum acutisſimi. refert Io.Bapt.de Sanc. Seuerino in d.§.cũ autẽ.ſed nõ firmat,imo potius vr̃ tenere cõtrariũ.

Octauò amplia, ẽt ſi ſubſtitutio fiat à matre uel linea materna. gl.in d.l.generaliter.§.cum autem,in gl. ii. & ibi Odofr.& Cyn.in i.q.ubi etiam.Pet.& Alber. Ang. & Fulgo.Bart.& Imo.& Ray.in d.l.cum auus.Iaſ.in d.§. cum autem, columna ſecunda.

Nonò amplia, etiam ſi grauetur filia fœmina vel de-

ſcendens ab ea.Pau.deCaſt.in d.l.cum auus, circa prin,
Amplia etiã ſi fuerit grauata per ſtatutum eccleſiæ, vt per Rui.conſi.lxxvii.col.fi.volumi.ii.
Decimò amplia, vt diſpoſitio iſta procedat etiã in donatione cauſa mortis.gl.in l.i.in gl.magna.C.de donat. cau.mor.& ibi Bal.& Sal.Alex.in l.ex facto.§.ſi quis rogatus. col.v.ff.ad Trebel.
Vndecimò amplia,quia adeò potẽs eſt iſta pſumptio, ꝙ ſi nepos ex filio ſit ſubſtitutus oẽs alii nepotes ſuper naſcẽtes admittuntur,& faciũt ceſſare fideicommiſſum, quaſi hæc ſit teſtatoris voluntas.ita tenet Pau. de Caſt. in d.l.cũ acutiſſimi, in fi. Cõtrariũ, Corn.ibid.Et hoc in nepotibus natis poſt teſtm̃,de plano procedit,vt conſiderat ibi Pau.de Ca.& Soci.in d.l.cùm auus, col.lxiii.
Duodecimò amplia, nam etiã ſtante ſtatuto ꝙ nepos excludatur à patruo in ſucceſsione aui,nõ tñ faceret deficere fideicommiſſum,iuxta terminos d.l.cũ auus, filio grauato:ita tenet Cuma.in d.l. cũ auus. Cõtrariũ,Pau. de Ca.ĩ cõſ.cccx.vol.ii.Io. de Mõ.Sper.ĩ d.l.cũ acutiſſi,
Decimotertiò amplia,etiam ſi ſubſtitutio facta ſit filio decedente ſine filiis, cũ ſubſtituta ſit filia teſtatoris poſt cuius mortẽ alter ſit filius ſubſtitutus: quia ſubſtitutio intelligitur,ſi filia, quamuis non fuerit grauata, deceſſerit ſiue filiis,quia licèt nominatim nõ ſit grauata, tñ virtualiter bona à ſuis hęredibus vel filiis erãt reſtituenda.ita tenet Aret. in conſilio clvi.colum.v. Contrarium tenet Curt. Iun.in conſil.xxxiii. col.iiii.& v.Rui.conſi.cvi.col.vi.in fi.& ſeq:vol.ii.
Decimoquartò amplia, ẽt ſi in eodẽ teſtamento teſtator expreſſerit conditionem ſine filiis,adhuc in perſona deſcendentis grauati ſubintelligitur cõditio,ſi ſine liberis.Cyn.in d.l.cum auus.& ibi Soci.col.xiii. Contrariũ tñ in hoc vltimo vr̃ tenuiſſe idẽ Soc.col.xx.citato loco,
Decimoquintò amplia,nã dicta cõdõ ſubintelligit̃, ẽt ſi filius grauet̃ in quãtitate, nõ mõ ſi grauetur de hr̃dita te uel hr̃ditaria re reſtituẽda,ita Corn.in conſil. cxcvii. col.pen.vol.iii.ex mente Pet.de Ancha.in d.conſil.xlvi.
Decimoſextò

Decimoſextò amplia, ēt ſtāte ſtatuto, ꝙ verba teſtamē torū intelligātur ſine vlla interpretatione, vt tenet Barbat. in d.l. acutiſsimi. Cōtrariū voluit Io. de Mōte Sperel. & Thomas Doctius in d.l. cum acutiſsimi.

Decimoſeptimò amplia, etiam ſi filius grauatus, ſit emancipatus, ita tenet Bart. in d.l. cum auus.

Decimooctauò amplia, etiam ſi grauatus ſit filius ſpurius legitimatus, vt tenet Soc. in d.l. cū auus. colum. xxx. Cōtrariū tenēt Paul. de Caſt. & Sal. in d.l. cū acutiſsimi.

Decimnononò amplia, vt qūolibet inuitatus poſt mortē alicuius deſcēdētis teſtatoris ītelligatur, ſi ille deſcēdēs ſine filiis deceſſerit, & ꝙ non fuerit grauatus, vt not. Soc. in d.l. cum auus, col. xxxi. & ſeq.

Vigeſimò amplia, ꝙ deſcendens non ſit inſtitutus & grauatus, ſed ſit per fideicōmiſſum ſubſtitutus, & nihilo minus grauatus. Pet. de Anch. in conſi ccccxxvi.

Vigeſimoprimò amplia, vt iſta p̄ſumptio locū habeat ſiue agatur de iure quæſito cōfirmādo, ſiue de iure nouo q̄rendo. Rui. cōſi. ii. col. ii. vol. iii. & cōſi. vi. col. iii. vol. iii.

Primò limita, ſi teſtator habebat nepotes ex filio natos, quos ſciebat ſe habere, tūc. n. nō ſubintelligitur conditio, ſi filius grauatus deceſſerit ſine liberis. Rom. in cōſil. ccclxx. incipi. In p̄poſita cōſultatione. Barb. in repe. d.l. cū acutiſsimi, in i. artic. Soc. ī cōſ. cxci. Dec. ī cōſ. 581. in i. col. ī fi. & ſeq. & in d.l. gn̄aliter. col. iiii. Contrarium Raph. Cuma. in d.l. cū auus. in §. cū aūt, col. iiii. Corn. in cōſ. cxcvii. vol. iii. Io. Bapt. de S. Seuerino in d. §. cū ſautē.

Secūdò limita in filio grauato purè vel in vita, q̄a tūc nō ſubintelligitur cōditio, ſi ſine liberis. gl. in d.l. cū acutiſsimi, in glo. ii. Bar. in d.l. cū auus. & ibi Cuma. & Paul. de Caſt. Oldr. Alber. Ang. Sal. Alex. & Iaſ. in d. §. cū autē, col. iii. vbi etiam Dec. col. iiii. Contrarium, Soc. in d. l. cum auus, col. xv. & ſeq. Bened. de Plumb. ſentit contrarium, licèt ſe non firmet.

Tertiò limita, ſi alius extraneus grauaret poſt mortē filii, per text. in l. qui filiam. §. Sabinus. ff. ad Trebel. & ibi Imol. & Paul. de Caſt. in dicta l. cum auus. Angel. in d.

in d.§.cum autem. Curt.Iun.in conſi.xxxiii.colũ.vi. & ſeq.Trigon.ſing.xlvii.Maria.Iun.conſi.100.col. iii.

Quartò limita ſecundum Iaſo. in d.§. cum autem, in iiii. col. quando filio grauato ius eſſet quæſitum, vt ibi per eum.cuius opin.videtur improbare Deci.in vi.col.

Quintò limita, vt non procedat in fratre grauante fratrẽ de reſtituendo poſt mortẽ,quia non ſubintelligitur conditio,ſi frater deceſſerit ſine liberis.Ita tenet Iacob.de Aren.Pet.& Cyn.in d.§.cum autem.in iii.q. vbi etiã Alber.& Ang. in §. ſi quis rogatus.col.fi.& Imol. in l.ex facto.§.ſi quis rogatus.in i.col. in fin.ff. ad trebel. Contrarium tenuit Barbat.in d.l.cum acutiſsimi, & in conſi.xxviii.col.ii.& ſeq.volu.ii.

Sextò limita,vt non ſubintelligatur dicta conditio, ſi ſine liberis,aſcendente grauato.Bart.Imol.& Ang.in d. §.ſi quis rogatus.col.fin.

Contrarium. Cyn.in d.§ cum autem, & Ang.ibid. in quibuſdam lect.Iacob.de Aren. & ibi Barbat. in dicta l. cum acutiſsimi, vbi diſtinguit,& in cap. Raynutius, colum.lx.de teſta.

Septimò limita in filiis adoptiuis grauatis.Pet.& Cy. in iiii.q.in d.§.cum autem.& Alexa. in d.l.ex facto.§. ſi quis rogatus.col.vi.Contrarium Cyn.Raph.Fulg. in d. §.cum autem.Raph.Cuma.in d.l.cũ auus.Ang.in d.§.cũ autem in lect. Flor. Iaſo.ibi in vi.colum. in viii. limit. Barbat. in dicta l.cum acutiſsimi. Soc. in d.l. cum auus. col.xxix.& ſeq.

Octauò limita in extraneo grauato, in quo non ſubintelligitur conditio,ſi ſine liberis,ita vult glo. in dicto §.cum autem,in glo.in verbo filios,& gl.in d.l. cum acutiſsimi,in glo.in verbo deinceps, & glo. in d.l. ex facto. §.ſi quis rogatus.in glo.magna.circa medium,& ibi Alexan.col.v.Soc.in regula clxvii.in prima limitatione, idẽ tenet Bart.in d.l.cum auus,& ibi Imol.& Ang. & Imol. in d.l.ex facto.§.ſi quis rogatus,& Ang.in d.§. cum autem,in princ.

Nonò limita,niſi ex coniecturis aliud appareat.Petr.

de Anch.

de Anch.in conſi.xlvi.Rom.in conſi.ccclxx. Iaſ.in conſil.cxl.col.pen.in fi.volu.ii.& conſi cxli.col.xii.eod. vol. Curt.Iun.in conſi.xxxiii.col.iii.

Decimò limita,nam dicta conditio non ſubintelligitur in vulgari ſubſtitutione, glo. in d.§.cum autem, in verbo ſubſtituit,& ibi Alber.& Io.Bapt. de ſancto Seuerino.Dec.in conſi DXXIX.col.fin.in fin. Contrarium Soc. in d.l.cum auus,col.vii.& ſeq.

Vndecimò limita,nam etiam in fideicommiſſaria non ſubintelligitur dicta conditio,quando eſt coniuncta cũ vulgari ſubſtitutione.Corn.in conſi.i.col.pen.volu.iiii. Contrarium verò ꝙ iſto caſu pariter & in vulgari, & fideicommiſſaria,ſubintelligatur conditio liberorum, tenuit Old. in conſi. cxli. incipit Thema tale eſt. Leniocenſ.Ioã.And.in addit. ad Specu.in titu. de teſta.§.i. in vltima additione. Soc.in d.l.cũ auus.colum.viii.& in repet.l.i.colum.xvii.de vulg.ver. & per prædicta in conſi. cxl.col.pen.& ſeq.ver.ea ſecundum,& conſi.ccxviii. col. pen.ver.& ſecundum,& conſi.lxxvi.col. antepen. & ſeq. ver.ſed tamen illis non obſtantibus.Dec. autem in conſil.ccccxvi.col.ii.tenet ꝙ immo vulgaris retineat ſuam naturam,vt in ea non ſubintelligatur conditio liberorum,& fideicõmiſſaria ſuam, vt ſubintelligatur, ita etiã tenet Curt.Iun.in conſi.xxxiii.col.ii.& ſeq.

Duodecimò limita,quia non habet locum in contractibus,vt ſubintelligatur dicta conditio,ita not. Bald.in d.l.cum acutiſsimi,in fin. & in contractibus, quigratia vtriuſque perficiuntur,& Iaſ.in l.ii.colum. xc. C. de iure emphyteo.

Decimotertiò limita, quando filius vnà cum extraneo grauaretur,quia tunc ratione pariformis determinationis,ſicut in extraneo non ſubintelligitur conditio liberorum,ita etiam in filia,ita Io.de Monte Sperel.in l. in teſtamento.C. de teſta. milit. & dicunt moderni ibi ꝙ idem voluit Bal.in quibuſdam lect. in l. ſi legatarius. ff.de leg.iii. Contrarium,ꝙ immo in perſona filii conditio ſubintelligatur, licet non in perſona extranei, teneƺ

Ioan.

Ioan.Bapt.de ſancto Seuerino in d.l.in teſtamento, refe rens ambos Raphaeles ita conſuluiſſe.

Decimoquartò limita, ſi filius in vniuerſo inſtitutus, fratri ſuo rogatus eſſet dimidiam reſtituere, quia tunc non ſubintelligitur conditio liberorum.Soc.in d.l.cum auus.colum.xx.

Decimoquintò limita,nam ſi inſtituta ſit vxor,& gra uata de reſtituendo, non ſubintelligitur conditio ſi ſine liberis deceſſerit communibus, licèt ex hoc filiis teſtato ris fiat præiudicium,ita tenet Bal.in cõſi.ſuo incipit. Co la.refert & ſequitur Ioan. Baptiſta de ſancto Seuerino in d.§.cum autem.Barbat.in d.l.cum acutiſsimi. Soc. in d.l.cum auus.col.iiii.

Decimoſextò limita,quia talis conditio non ſubintel ligitur ad faciendam ceſſare vel deficere pupillarẽ ſubſti tutionem,ita Io.Bapt.de ſancto Seuerino in d. §. cũ aũt. Contrarium,ꝙ etiam in pupillari ſubintelligatur iſta cõ ditio,ſi filius deceſſerit ſine liberis,tenuit Bald. in l. humanitatis,in vii.col.in iiii.differentia.C.de impub.

Decimoſeptimò limita,quia non habet locum diſpo ſitio d.l.cum auus, quando filius grauaretur fideicom miſſo cõditionali,quod poſſet effectuari exiſtente condi tione in vita grauati.Cyn.in d.l.cum auus.

Decimooctauò limita,quando extraneus eſſet inſtitu tus filio præterito,& adiecta ſit clauſula codicillaris, nã licèt filius propter vim clauſulæ codicillaris cenſeatur rogatus per fideicõmiſſum reſtituere, tamen in tali fideicommiſſo non ſubintelligitur conditio liberorum,vt not.Soc.in d.l.cum auus, col. xv.licèt contrarium velit Ioan. Baptiſta de ſancto Seuerino in d.§. cum autem, & malè ſecundum eum.

Decimononò limita,quia ad hoc vt filii grauati faciãt deficere fideicommiſſum,neceſſarium eſt, quòd ſint legi timi & naturales,vt eſt tex.in d.§.cum autẽ, ibi,ſiue iuſta ſobole,& glo.in d.§.ſi quis rogatus,in glo. magna, & ita tenent Pet.& Cyn.in d.§.cum autem, & ibi Ray. de Forl. Bald.Ang. Sal. Franc. de Ramp. Nicol. de Neapo,

Paul.

Paul.de Caſt. & Cuman.in dicto §. ſi quis rogatus, vbi etiam Ray.de Forl.& Nicol.de Napol.& Ioan.de Imol. in ii.col.vbi dicit iſtam eſſe veriorem opi.licèt altera ſit magis communis. Contrarium,quòd immo etiam filii naturales excludant ſubſtitutum, ſecundum tamen diſtinctionem tex.in d.§.ſi quis rogatus, ſecundum quē intelligitur tex.in d.§.cum autem,in verbo ſine iuſta ſobole,ita tenet Bart.in d.§.ſi quis rogatus.

Tenendo tamen iſtam vel alteram opinionem, quòd naturales filii non faciant deficere conditionem fideicommiſsi. Hoc limitatur per Bar.in d.§.ſi quis rogatus, colum.i.niſi teſtator in eo teſtamento de filiis naturalibus mentionem feciſſet,quia tunc etiam naturales facerent deficere conditionem fideicommiſsi, vt tamen iſta Bart.ſublimitatio defendi poſsit,neceſſe eſt illam ſaluare,prout conſiderat Soc.poſt modernos ibi.

Vigeſimò limita,ſi modò filii grauati faciant deficere fideicommiſſum,aliàs minimè, ita tenet Cyn. in l. filiusfam.§. cum quis.ff.de leg.i.Alber.in dicta l.cum autem. Contrarium verò tenuit Din. in l. ex facto.§. fin. ff. ad trebell. Pet. de Bell. Pert. & Old. in dicto §. cum autem. Socin. in conſi. clxxxii.colum.ii. vbi ita tenere ait Cuma,in d.§. cū quis. Socin.autem in d.l.cum auus. colum. xxxvii.& ſequenti tenet quòd eo caſu quo conditio fingitur appoſita, & quòd teſtator eam non expreſſerit,quòd eſt eo caſu quo conſtat conditionem non fuiſſe per teſtatorem expreſſam,vt declarat Soc. in xlii. colum.& tunc requiritur quòd filii qui faciunt deficere conditionem ſint hæredes, & procedat prima opin. Sed eo caſu quo conditio præſumatur à teſtatore expreſſa, & per notarium ſcribi omiſſa,tunc non requiratur quòd filii ſint hæredes, & procedat ſecunda opinio. Intellige autem præcedentem concluſionem,quando filius grauati,licèt non ſuccederet,eſſet tamē aliàs aliquo modo capax ſucceſsionis. Nā ſi eſſet omnino incapax, nō faceret deficere conditionē fideicōmiſ.vt in fratribus ſancti Franciſci mēdicantibus, vel damnatis in metallū,

ita

ita tenet Bald.in d.l.cũ acutiſsimi.Cuma.in l. filiusfa.§. quis.ff.de legat.i. Itẽ ſecus in filia excluſa per ſtatutum ſtantibus agnatis,quia ẽt ipſa facit deficere conditionẽ liberorum,ſecundum.Soc.in d.cõſ.clxxxii.vide ſuperius in xii.ampliatione.

Vigeſimoſecundò limita, quia non ſubintelligeretur conditio liberorum ſi filius grauaretur poſt mortẽ extranei,ita tenet Corn.in d.§.cum autem.col.i.

Vigeſimotertiò limita,quando filius inuitatur à patre propter aliquam qualitatem, quæ ceſſat in nepotibus. Pariſ. cõſi. xix.col.x. vol.ii. Iſtud aũt ꝙ ſubintelligatur conditio liberorum.Cyn.in d.l.cũ auus,intelligit procedere per viam,fictionis,& Fulg.in d.l.cum acutiſsimi. Contrariũ aũt ꝙ iſtud proueniat per præſumptionem,tenet Bar.in d.l.ex facto.§.ſi quis rogatus.ff. ad trebel. Et intellige non ꝙ filii cenſeantur per fideicõmiſſum ſubſtituti parentibus grauatis, ſed tm̃ ꝙ ſint poſiti in conditione, ita declarat Petr. de Anch.in conſi. xlvi. Paul.de Caſt.in d.l.cum acutiſsimi,& ibi Corn.col.fi.Iſta diſpoſitio.d.l.cum auus,dicitur exorbitans ſecundum Marian. Iun.conſi.100.col.iiii.& conſi.cxxviii.col.vi.

CONCLVSIO
Et Regula XLIIII.

ARGVMENTVM.

Spoliatus ante omnia reſtituendus eſt.

L. Cs. man ſcripto fol. 147. b.

SPOLIATVS ante omnia debet reſtitui.l. ſi quis ad ſe fundum.C.ad l.Iul.de vi pub. & omni exceptione poſtpoſita.c.in literis. de reſt.ſpol.& ſpolians appellatum cẽſetur renunciare ſuæ appellationi.Fel. in c. ex parte,colum.iii.de reſcrip.Primò amplia,etiam ſi ſpo-

liatus

liatus ſit prædo.videtur eſſe tex.in d.c. in literis, de reſtitu.ſpol.hoc ſentit Bald. in l. manifeſtè in i. col. C. de furt.Iaſ.in conſi.clxii.col.ii.& in conſi.clxxii.col. i. vol. iiii.& in conſi.clxx.colum.iii.volu.ii.Et idem eſt in fure cui competit ius ad poſſeſsionem conſequendam, vt no. Bart.in l.itaque fullo.ff.de furt. Sed iſtud limitatur,niſi ſit talis prædo quem conſtet eſſe prædonem per ſuã confeſsionem,vel alias notoriè,ſaltem attenta diſpoſitione iuris canonici,ita tenet Inno.in fin.& ibi Anto. de But. in c.in literis,de reſt. ſpol. Limita iſtam ampliationem, vt in limitationibus iſtius regulę dicam.

Secundò amplia,vt iſtud in tantum procedat, ꝙ dato quod deficeret vna minima pars rei principalis de qua fuit ſpoliatus,vel quid fructuum vel expenſarum,tamen non debet ſuper aliis reſpondere, niſi integram prius conſequatur ſatisfactionem,ita eſt text. in c.conquerente,in verbo integrè,& ibi not.Bald.in colum.i. de reſti. ſpol.Iaſ.in d.conſi clxii.colum. ii. volu.iiii. & in conſi. clxxii.colum.i.volu.eo.Rota in nouis deciſ.cccxix. Abbas in cap. accedens, el ii.in ii. colum.vt lit.non conteſt. Curt.Iun.in conſi.xlii.col.fi.

Tertiò amplia,quia ſecundum Vincent. quem refert & ſequitur Abbas in d.c.venerabilis.ff.de offi.deleg. colum.ii.debet tanto tempore permanere in pacifica poſſeſsione antequàm moleſtetur, quanto tẽpore fuit ſpoliatus,& de hoc eſt tex.in c.quanto,& in c.tandiu. iii. q. ii. Affict.ſuper conſtit. Reg. fol.clxxxv.col.iii. Aymo in conſi. cxl.colũ.ii.licèt ſecundum aliam opinionem, vt not.Archid.in c.ii.iii.q.ii.debet ſtare per annum,ſi longe tempore ſtetit ſpoliatus, per ſex menſes ſi modico tẽpore,per c.ſtetis, eadem cauſa & q.& not. glo.in cap.i. eadem cauſa & q. & eſt arbitrarium, vt in eadem glo.

Quadrageſimò amplia,vt procedat in nulliter carcerato,in quo militat regula, quòd ante omnia ſit reſtituẽdus,quia dicitur priuatus propria libertate. Bart. in diſputatione ſua incipi. Lapus captus in ſolutione, col. pen.Soc.in conſi.lix.col.ii.volu.iii.& in conſi.cxiii. col. fina.

ſina.volu.iii. Idem eſt in nulliter excommunicato,vt eſt glo.i.in fi.in c.cū inter,de except.& ibi Doct.& eſt text. in c.ſolicitudinem.de appel.

Quintò amplia,nam iſtud procedit,etiam ſi ſpoliatus prius renunciaſſet liti.Anto.de But.in c.iii.in fin. de reſtitu.ſpol.refert & ſequitur Iaſ.in l.naturaliter.§. nihil. commune.col.xv.ff.de acq.poſſ.

Sextò amplia, quia iſtud procedit, etiam ſi re mobili quis fuiſſet ſpoliatus,& etiam ꝙ ſpoliatus non ſit dominus,ſed tantum poſſeſſor.Innoc.in c.ſæpe.de reſtit. ſpolia.Bal.in l.inciuilem.C.de furt.& ibi,Sal.Bar.in l. fina. §.ſed cum in ſecunda. C.eo.& Paul.de Caſt. in d.l. inciuilem,& in d.l.fi.§.ſed cum in ſecunda.

Septimò amplia,etiam ſi poſſeſsio violenta ſit confirmata principis reſcripto,vt eſt tex.in l.autē. C. vnde vi. per Doct.omnes ibi.Iaſon conſi.clxii.colum.iii.volu.iii. & in conſi.clxxii.col.i.eo.volu.

Octauò amplia,quia tale ius poteſt intentari nō modò contra ſpoliantem, ſed etiam contra eum cuius nomine facta eſt ſpoliatio , illo poſtmodum ratum habente. Iaſ.in conſi.clxx.col.iii.volu.ii.

Nonò amplia,etiam pro iuribus incorporalibus. glo. in c.cum inter,in glo.i.in fi.de except.glo. in c. nullus. ii.q.ii.& eſt tex.& ibi Imo.Card.Ant.But.& Abbas col. i. pen. & ſequen. in cap. querelam, de elect. Rot. deciſ. vi.in nouis.

Decimò amplia, quia etiā ſpoliatus à iudice propter contumaciam infra tempus debitum purgando contumaciam,recuperat poſſeſsionē, etiam ꝙ exiſtens in poſſeſsione velit in continenti de dominio docere. Bal.in l. pen.§.fi.C.de præſcrip.xxx.annorum.

Vndecimò amplia,etiam ſi ſpolians ſpoliaſſet adiuuādo dominum ſuum in bello.Bal.in c.i. colum. ii. quibus mod.feud.amitt.

Duodecimò,etiam ſi eſſet ignoretur ſpolians.Apoſtillator ad Bald.in d.cap.i.col.ii.quibus.mod.feud.amitt.

Decimotertiò amplia,etiam ſi fuerit ſpoliatus à tu-

tore

tore debent reſtitui.l.meminerint,vbi glo. in verbo tutoribus. C.vnde vi. Bart. in diſputatione ſua incipi. Lapus,col.pen.

Decimoquartò amplia, etiam ſi ſpoliato opponatur exceptio compenſationis. Bald.in l. fina. in iiii. notab. de compenſat.

Decimoquintò amplia, vt pro ſpoliato àbſente admittatur quilibet ſine mandato. l. i. C. ſi per vim vel alio modo.

Decimoſextò amplia, etiam ſi ſpoliatus probet ſpoliationem,ſed non probet cauſam propter quam aſſeruit ſibi cenſum vel canonem debitum,ita ponit Ang. in l. fi. colum.i.C.de annal.except.

Decimoſeptimò amplia ēt in exceptione criminis, vt non poſsit ab agendo repelli,c item cum quis, de reſtit. ſpol. Contrarium Caſſa.in conſi.xliiii.col.iiii. Loffred. loquens in crimine falſi.in conſi.vi.

Decimooctauò amplia, quia etiam ad ſtatum debet quis reſtitui Deciſ.Neap.cccxcv.

Decimononò amplia, vt etiam tutor ſpoliatus quaſi poſſeſsione educãdi & gubernandi pupillam ſuam poſſit reſtitui.Calca.conſi.cxx.col.ii.

Vigeſimò amplia, vt etiã iudex vel tribunal à quibus carceribus reus aufugit,debeat tanquam ſpoliatum reſtitui.Beltran.in conſi.lxxxii.col.fi.volu.i.

Vigeſimoprimò,vt etiam parochiani ſpoliati à parochiano ſacramentis,poſſunt agere ſpolio & excipere de ſpoliatione.Fel.in c.ſuam,de ſimonia.

Vigeſimoſecũdò amplia,vt ēt ſi vaſallus ſpolietur feudo à domino.Loffred.in conſi.v.col.vi.in fi.& ſeq.

Vigeſimotertiò amplia,vt exceptio opponi non poſſit.Io.And.in c.ſi beneficia.verſi. non obſtat regula, de præben.in vi.& c.ii.in fin.ver.nec obeſt.de reſtit. ſpol.in vi. Ant.de But.in c.in literis,col.xi.ver.ſi opponitur exceptio concludens.eod.tit.

Primò limita, ſi eſſet talis ſpoliatus, qui potuiſſet impune offendi, prout ſi eſſet agrorum populator vel

latro publicus,qui in ſtratis publicis graſſatur, quia talis poſſeſſor recuperandę agere non poſſet. gloſſ.pen.in d.c.in literis, & ibi Abbas col.ii.& Imol col. fin. Soc. in regula ccclxxix.in prima fall.

Secundò limita,quando exceptio dominii opponeretur à tertio,quia tunc non poteſt fieri reſtitutio, omiſſa illa exceptione.glo.fi.& Anto.de But.in d. c. in literis & ibi Abbas col.fin.& Imol.col.fi.Spec.in titu.de petit. & poſſeſ.§.1.in ſecundo caſu.Rot.in nouis deciſ.cxlix.Felin.in c.cum ſuper,col. pen. de re iud. Abbas in c.ii. col. iii.de ord.cog.in c.veniens,el ii.col.iii.de teſt.Rot.in nouis deciſ.ccccxxxviii.Felin.in d.c.veniens.el ii. col iiii. Hoc tamen ſublimita, ſi modò ius iſtius tertii eſſet in actis deductum,vel de eo in continenti conſtare poſſet, aliàs fieret reſtitutio ſpoliato,præſtita cautione, ita tenet Bald.& ibi Alex.col.fin.ad limit.glo.ibi in l. ſi alienam.ff.ſolut.matrimo.

Sublimità ſecundò, niſi ius tertii comparentis eſſet connexum cum iure ſpoliantis, ita ſentit Innoc.in c. veniens,de ſponſ.ſequitur Imol.in d. c. in litteris,col. fin. Anto.de But.in d.c.veniens.Felin.in c.ſuper eo.col.i. de offic.deleg. Contrarium tenet Abbas in d.c. veniens, & in c.ii.col.iii.de ord.cog.& in d.c.in literis,col.fin.

Tertiò limita,niſi ipſe ſpoliatus ageret pariter petitorio & poſſeſſorio ſimul,nam tunc opponi poſſet dę dominio conuenti.c.ſollicitæ,& ibi glo.dum remouet cõtrarium c.ſequen.de reſti.ſpol.& illa ſolutio eſt bona in ſe, licèt videatur ad c.accepta,non procedere, quia reſtringit tex.vt per Abbat.in d.c.ſollicitæ.col.iii.& ponit Soc. in regula ccclxxix.in iii.fall.Paul.de Caſt. in l.ii. in fi. C.de edict.diui Adr.tollen.

Quartò limita,ſi ſpoliatus patiatur fieri probationes ſuper dominio, ex quibus conſtet de iure dominii ſpoliantis. tex.eſt in cap.1.de reſtitu.ſpol. Socin.in d. regula in fall.iiii.Alexan.in §. nihil commune, in xiiii. fall. l.naturaliter de acquir. poſſeſſ. Old. in conſi.cclxxiiii. Imol.in dicto §.nihil commune colum.ii.Alexã. col. vi.

Paul.

Adde Craue. q.
30 . Berg. q.
3. n. 4.

Paul. de Caſt. in l.ii.in fin. C.de edict. diui Adria. tollend.Alexand.in conſi.lxxvii.in fin.vol.ii.Cæpol. caut. lxxxii. Angel.Aret. in §. ex maleficiis,colum. viii .Inſtitu. de actio. & §. quadrupli, colum. ix. in fin. & ſeq. eod. titu. Contrarium ſentit Beltrand. in conſi. cxlix. volu.iii. qui tenet, quòd etiam ꝙ pro ſpoliato eſſet ferenda ſententia in petitorio, tamen cogitur ad reſtitutionem. Et dicit Bald. in tit.de pace conſtant.§.omnes, verſi.reſtituitur,quòd quando nō eſt oppoſitum per partem vel per iudicem contra ſpoliatum proponētem exceptionem dominii, cenſetur etiam admiſſus ad probandum, & multa ſimilia clarius ponit Ruin.conſi. ccxxvii. colum.fin.volu.i.

Quintò limita in excommunicato,cui denegatur reſtitutio, etiam ſpoliato,vt not.glo.in c.ex inſinuatione, in glo.in verbo canonum,de procurat.gloſ. ii.in c. dilectus, el ii.de reſcrip.Rota in nouis deciſ. xiiii. circa finem. glo.in cap. in nomine Domini, in verbo audientia. in fin. xxiii. diſtinct.& ibi Archid. & idem in cap. Abbates,xviii.quæſtio.ii. Roman.in dicto §. nihil commune. Anto.de But.in cap.fina.colum.iiii.de ord. cog. & ibi Abbas colum iii. in fin.& ſequen. Specu. in titu. de petito.poſſeſſ.§.i.xxi. caſu.Abbas in cap. à nobis, in iii. not. de except. Rota in antiquis deciſ. ccxxi. Innocen. in cap. paſtoralis, in fin. de appell. & in cap. cum in noſtris, in fin.col.circa medium de conceſsio. prębend.

Sextò limita, ſtante voluntaria renunciatione, quia per eam amittitur & ciuilis & naturalis poſſeſsio, quo caſu ſpoliatus non poteſt habere remedium poſſeſſionis recuperandæ.dicto cap. ſollicitæ, iuncto cap. accepta,& cap.audita.de reſtitu. ſpolia Rota in nouis deciſio. lxii.& in antiquis.cccci. & lxvii. & in nouis deciſio. ccclii. Deſunt multa.

Amplia, ſi remaneret reſignans in poſſeſsione facti per detentionem,ita tenet Rota in nouis deciſio.clviii. Innocen.in cap. ſuper hoc,colum. pen. verſi. quod autem dixi,de renunciat. Anto.de But. in cap. accepta, in

fin.ver.vlti.quæro.eo.tit.Caſſad.deciſ.iii.de reſtit.ſpol. Contrarium Abbas in d. cap. ſollicitę, colum. ii. verſi. quid autem ſi poſt,de reſtitu.ſpol.& ibi Imol.colum. ii. verſi.ſed circa primum.Limita ſi reſignatio pręcedat ſpolium,ſecus ſi ſequatur.d.c.ſollicitę.Grammat.conſ.ciui. lxxxvi. colum.ii. Limita hoc nõ procedere in profanis, idem Grammat.conſi.cxxxi.col.iii & ponitur in regula Socin.ccclxxviii.vbi ponuntur limitationes, & Grammat.conſi.ciui.xxxi.colum.iii.qui tenet, ꝙ promittens & iurans non agere ſpolio,non poteſt petere ſpolii reſtitutionem. Limita ſecundò in reſignatione ſimoniaca, quæ reſignanti non præiudicat, vt eſt deciſ. Rotæ ccxxxvi. in antiquis. Deciſio. Tholoſ. & ibi apoſtill. ccccxxxviii. Staſil. de literis gratiæ & iuſtitiæ fol.lxvii. Pariſ.conſi.xiii.colum.i.verſi. nam ex eo. volu.iiii.

Contrarium Tiraquell.de retract. fol.cclii.

Sed dubito, quia licèt per ſimoniacam renunciationem non dicatur facere ſibi pręiudicium in iure tituli, tamen quia ſolo animo perditur poſſeſsio,etiam ex contractu nullo l. i. §. ſi vir vxori. ff. de acquirend. poſſeſſ. videtur quòd fiat præiudicium quò ad hoc.

Item limita hoc non procedere in profanis, vt per Abbatem in d.c.ſollicitę.colum.ii.niſi eo caſu quo quis non modò non renunciaret,ſed etiam cederet iura in ſpoliatorem,vt ibi per eum.

Limita,ſi ſpolietur ab alio, ſecus ſi à reſignatario, ita declarat Caſſad.in deciſ.ſua iiii.de reſt.ſpol.

Septimò limita, quando opponitur exceptio per quã concluditur ſpoliatum non potuiſſe poſsidere, vt quia erat hæreticus.gloſſ.in princi.xxiii.quæſtio.vii.in ſumma. gloſſ. in cap. quo iure. in glo. ſecunda, diſtinctio. viii. Innocen. in cap. ex parte, in prima colum.in fine de reſtitu.ſpoliat.& in cap. venerabili de offic. delegat. Vel laicus dicebatur, qui ad ſpiritualium poſſeſsionem reſtitui volebat, per not. per Innocen. in cap.conſtitutus, de filiis presbyter. Vel volebat ſpoliatus reſtitui ad beneficium reſeruatum, per quam reſeruatio-

nem

nem inficitur & poſſeſsio & titulus. Rota deciſio. xvi. in nouis. Deſunt aliqua

Et iſtam limitationem ponit Bald. in l. prima in fine C. de appellatio. Socin. in regula ccclxxvi. in ſeptima fallen. idem tenet Bald. in dicta l. naturaliter. §. nihil commune, & in l. prima colum. ii. C. ſi de moment. poſſeſ. & in l. pen. in fin. C. ſi à non compet. iud. Alexā. in dicto. §. nihil commune. in vii. limit. Abbas in d. cap. in literis, col. viii. de reſt. ſpol. Deſunt multa

Octauò limita, quando prælatus adminiſtratorio nomine ſuæ eccleſiæ petit reſtitutionem rei alicuius ipſius eccleſiæ, nam contra eum ſic agentem poteſt opponi de non canonica inſtitutione. Innocen. in cap. cum ſuper, de cauſ. poſſeſ. & propriet. Deſunt aliqua.

Nonò limita, ſi ſpolians ſit paratus in continenti probare defectum iuris in agente ad reſtitutionem, vt voluerunt aliqui quos refert Innocen. in cap. ad vltimum de cauſ. poſſeſſ. & propriet. licèt ipſe ibi contrarium teneat. Sed contrarium etiam tenet Bellam. deciſio. xxxv. & Angel. in l. ſi de eo. §. fina. in fin. ff. de acquiren. poſſeſsio. Deſunt multa.

Decimò limita, ſi conſtaret de non iure agentis, & de iure conuenti. c. ad decimas, de reſtitu. ſpoliat. in vi. vel ſi continenti de eo poteſt fieri fides, vt per Socin. in dicta regula in x. fallent. ſed iſtud vltimum eſt falſum, vt ſuprà dictum eſt proximè, & tenuit Socin. in l. rem quæ nobis, charta vltima colum. ii. ff. de acquiren. poſſeſsio. & tenet Abbas in cap. paſtoralis, colum. vi. in fine & ſequent. de cauſa poſſeſ. & propriet. Et Imol. in dicto §. nihil commune. colum. ii. Anto. de But. & ibi Abbas colum. vii. in dicto cap. paſtoralis. Innocen. Ioan. Andr. & Lanfranc. in rubr. de cauſ. poſſeſ. & propriet. colum. vii.

Immo quando conuentus opponit exceptionem proprii dominii, talis exceptio videtur admittenda ſecundum Aegid. deciſ. xxxvi. quam opin. ſaluat Soc. in d. l. rē quę nobis, colū. pen. quando ad ſpoliatum peruenit res

ſine vitio,ſed ſi cum vitio, tunc fruſtra ſpoliator exceptionem dominii opponeret. Deci. conſi. cxci. colum. pen.in fin.verſi. nemo etiam ad hoc, & conſi. ccccc xvii. colum.fin.nume.viii. Abbas in cap. ſollicitę, colum. ii. in fin.verſi.niſi renunciatio eſſet facta, de reſtitu. ſpol. Alexand.conſi.xciii.colum.i.verſi. & licèt alias, volu.v. & dicit Brun. conſi.xxi.colum.ii. quod habens titulum à domino excludat ſpoliatum habentem titulum à non domino. Non ſufficit autem conſtare de iure tertii, & non de iure agentis, vt per Felin. in cap. ad petitionem, colum.iii.de accuſ.

Et amplia principalem limit. etiam ſi conuentus veniret priuandus dummodò non ſit priuatus. Feli. in d.c. ad petitionem col.iiii.

Vndecimò limita, ſi per ſententiam abſolutoriam in petitorio conſtaret de non iure petentis reſtitutionem. ita tenet Imol.colum.ii.in dicto §.nihil commune,& ibi Raphael Cuman.& Paul.de Caſt.in fin.col. & in col.ii. Iacob. Butr. in l.incerti.C.de interdict. Anto. de But. in l.incerti.C.de interdict. Anto.de Butr.in cap. cum dilectus de cauſ. poſſeſſ.& propriet. & in cap. in literis de reſtitu.ſpolia. Ioan. And. in addit. a d Specu. in titu. de pet. & poſſ.in princi.in ix. colum.in verſi.Quid ſi pro vno. Anto.de Butr. & Abbas in cap.paſtoralis. de cauſ. poſſeſſ.& propriet.colum.vii.

Contrarium ſentit glo. quòd immo etiam poſt abſolutoriam ſuper proprietate poſſit conueniri reus abſolutus remedio recuperandæ,etiam ſi probaſſet ſe dominum,ſentit glo.in dicto cap.paſtoralis, in glo. in verbo cauſa non deciſa, & in dicto cap. ſollicitę, in gloſſ.i.de reſtitu. ſpoliat.

Tenendo iſtam opinionem, quæ eſt communis, vt dicit Alexand. in d.§.nihil commune. Amplia idem eſſe, ſi conſtaret per publicum inſtrumentum habens executionem paratam. Grammat.in conſi.ciui. xcvii. & conſi.cxxxi.colum.ii.& Ang.in dicto §.nihil commune, vt refert Alexan.ibi,colum.vii.& Ang.in l. ſi quis ad ſe

fundum.

ſundum.colum.iii.C.ad l.Iul.de vi. Deſunt multa.

Sublimita,niſi ſpolium ſit factum poſt ſententiam & rem iudicatam.Inno.Hoſt.& Ioan.And.in d.c.cum dilectus,de cauſ.poſſeſſ.& propriet.& ibi omnes.Alex. in d. §.nihil commune,col.viii.

Contrarium Abbas in d.cap.cum dilectus,col.pen. & Claud.in d.§.nihil commune,col.iii.Lanfranc.in rub. de cauſ.poſ & propr.col.vi.& ſequen. Sed an autem iſtud procedat in profanis,prout in beneficialibus,vide in ſequenti limitatione.Et intellige,vbi abſolutoria in fauorem ſpoliatoris prouenit, propterea, quia probauit de iure ſuo, ſecus ſi propterea tantùm, quia non probauit actor,nam tunc non obſtaret, vt declarat Anto. de But. & ibi Abbas in d.c.paſtoralis,col.vii.

Duodecimò limita, ſi conſtaret notoriè de non iure petentis reſtitutionem,vt notat Innoc.in c. conſtitutus, de fil.presby.Paul.de Caſt.in l.ii.C.de edict. diui Adria. tollen. in fin. Ang. quem refert & ſequitur Alexand. in d.§.nihil commune,colum.vii. Oldrad.in conſi. ccxiiii. Bald.in l.ſi de proprietate.C.ſi à non compet.iud. col.ſi. & in l.vnica in ii.col.C. ſi de mom. poſſ. Ang.in l.Paulus.§.qui pignori.C.quib.mod. pig. vel hypothec. ſolu. Anto.de But.in d.c.paſtoralis, charta pen. & ibi Abbas. col.xi.de cauſ.poſſeſſ.& propriet. Abbas in c. intelleximus,in iii. not.de adult.Oldr. in conſi.cclxxiiii. in fin. Alex.in d.§.nihil commune,in xi.limit. Soc. in d.regula in xi.limit.deciſ.Tholoſ.xv.Rui.conſi.xxvii.col.iii.volu. v.Iaſ.in d.§.nihil commune,colum.x.Abbas in c.cum dilectus,in vi.col.de ord.cognit.Iaſ.cónſi.ix.col.i.volu.iii. Bald.in tit.de pace conſt.in §.omnes,in verbo reſtit. Angel.Aret.in §.quadrupli,colum.x. in iiii.fall.Inſtitu. de actio. Amplia,vt nec fructuum reſtitutionē petere poſſit.Fel.in c.ad petitionem,col.iii.de accuſat.

Amplia ſecundo idem eſſe in attemptatis,vt per eundem Fel.prędicato loco col.iiii. Iſta tamen concluſio limitatur procedere tantùm in beneficialibus, in quibus non datur vitioſus ingreſſus.cap.i.de regu.iuris in vi. &

pterea ſtatim quòd conſtat notoriè de non iure agentis ad reſtitutionem beneficii, ſtatim denegatùr ſibi reſtitutio. Rota in nouis deciſ.xvi. in antiquis deciſ. vii. & deciſio.ccxxv. Anto.& Abbas in dicto cap. in literis, colum.iii. Domin.in cap. ad decimas, colum. iii. de reſtitu.ſpol.Ioan.Anto. Alexand.in conſi.vltimo, colum. fina. Abbas in cap. ſi conſtiterit, ii. colum. de accuſat. Lap.alleg. xxiiii. Aegid. in conſi.x. colum.xix. & ſeq. Oldrad.in conſi.i.colum.ii. Abbas in cap.ſollicitæ, colum.ii.de reſtitu. ſpol. Guido Papæ quæſtio.lxxxv. Apoſtil.ad Deciſio. Tholoſ.xv. Felin.in cap. ex parte.colum. fina. de foro compet. Guido Papæ.in ſingula.DCClxxxii. Staphil. in literis gratiæ & iuſtitiæ charta clxxviii. Limita, vt per Loffred. in conſi. xxi. colum. iii. in fin. Sed hoc non ſufficit in profanis ſcilicet notoriè conſtare de non iure agentis ad reſtitutionem, ita tenet Anto.de But. & Abbas in dicto cap. in literis colum. iii. Philip. Franc.in cap. ad decimas, colum.iiii.

Contrarium verò in articulo principali, quòd defectus notorius proprietatis impediat reſtitutionem, etiã in profanis, tenet Oldrad. in conſi. ſuo ccxiiii. colum. v. Deci.in dicto conſi. cxci. colum. penult. Alexand. in conſi.lxxvii.colum.penul. volu.ii. Pariſ. conſi. liii. colum. pen. volumi.iii. & procedit ſupra dicta concluſio vbi notoriè conſtat, per partis confeſsionem, vel per euidentiam facti. Sed quando conſtaret per probationes in iudicio factas, difficultas erit ſcire, quando dicatur notoriè conſtare in propoſito per probationes factas in iudicio, & iſto caſu Rota tenet in deciſ.cccxciii. in nouis, ꝙ dicatur notoriè conſtare poſt concluſionem in cauſa, idem tenet Alex.in dicto §.nihil commune, colum.xxvi.Aegid. deciſ.cccciiii.& ſequen. & idem tenet Anto.de But.& Abbas in c.ſignificauerunt, de reſti.ſpolia.glo.ibi Pariſ.in conſi.cxii.col. viii.volu.i.Bero.q.iii. Contrarium verò, ꝙ immo etiam ante concluſionem dicatur conſtare propter factas probationes in iudicio, ita quòd impediatur reſtitutio, tenuit Anto. de But. in

cap.

cap.in literis,de reſtitu.ſpolia. quem refert & ſequitur Aret.in d.c.ſignificauerunt,col.ix.Rot.deciſ.xiiii. col.i. in fine in nouis. & ſeq.gloſſ.in cap. ad decimas,in verbo præſumitur in fi.de reſti.ſpol. Et dicit deciſ.Rotæ lxxvii. in nouis,ꝙ dicitur conſtare notoriè per publicum inſtrumentum.Grammat.conſi.ciui.cxxxi.col.ii.

Decimotertiò limita, quando præſumptio iuris eſt pro ſpoliante, & contra illum qui prætendit reſtitutionem, vt eſt tex.in dicto cap. ad decimas, vbi Archid. & Philip. Franc. de reſtitu.ſpol.in vi.& Domin.colum.iii. Socin.in regula ccclxxix. in xi. fallen. Innocen. in cap. conſtitutus,de fil.presby.Bal. in d.§. nihil commune circa fin.Alexand.in vi. fallen. Abbas in c.conſtitutus, colum.fin. de elect.& in dicto cap. in literis, colum. pen.& ſequen. Claudius in dicto §.nihil commune, colum. iii. gloſ. & Abbas in cap.ex parte, colum.iii.de reſtitu.ſpoliat.& colum.ſeq.Ang.Aret. Inſt de act §.quadrupli.colum. x. in ii. fall. Iſtam limitationem tamen ſublimita quinque modis, vt per Philip.Franc.in d. c. ad decimas, colum.iiii. & dedeclara, vt ꝑ gl.prag.ſanctio. fol. cxxvi. col.ii.ver.ſed in quantùm.

Decimoquartò limita in ſpoliato à iudíce, q nõ reſtituit gl.in c.In nomine Dñi,in gl.in verbo audiẽtiã, ĩ fi.xxiii. diſt.& in c.ꝓſentiũ,in gl.fi.in fi.vii.q.i.& ibi Arch. circa fi.gl.in c.ſumma.iii.q.i.Bal.in tit.de pac.cõſtã.§.oẽs,ver. reſtituitur.idẽ in l.fi.in i.not.C. vnde vi. Calca.in conſi. cxx.colum.ii. Felin.in c. cùm cauſa.de offic.deleg.col.i. Abb. in c.dilectus,el i.col.i.de reſcri. & in c.ſi cõſtiterit. de accuſ.col.i.in fi.Deci.in conſi.cxci.col.pen. Archi.in c.quorundã. lxxiiii.diſtinct.Deci.in conſi.cc.col.i. Abb. in c.conquirente,in fi.i.col.& ſeq.de reſti.ſpol.Specu.in ti.de peti. & poſſeſſ.§.i.in princi. Iaſ.in l.iuſte poſſidet. col.i.ff.de acq.poſſ.& in conſil.ix.col.i.volu.iii. aliàs eſt thema.conſilii ix.& in conſi. xxxviii.col.fi.vol.iii. Abb. in c.licèt ex ſuſcepto,in iiii.col.in fin.de for. competen. Archidi.in c.qui præſulatus,i.q.iiii. & in c. hoc quippe. iii.q.vi.Hippoly.in practi.§.nunc videndum, col.viii.&

in §.

in.§.ii.col.xi.Pariſ.in conſi.i.col.xxvi.uol.i.Fel.in c.dile ctus,el.i.col.i.de reſc.vbi ampliat limitationem. tamen ſublimitatio iſta tribus modis per Fel.i c.dilectus filius col.i.& in c.cum cauſa,col.i.& ſeq.de offi.deleg. declaratur.quem videas,& Imol.in conſi.cxxiiii.col.i. in conſi. cxli.col.i.Grat.conſil.lxxvi.col.i.volu.ii. Quarto modo per Deci.in conſi.cc.col.i.Fel.in c.ſi quando, col.i. in fi. de offi.deleg.& colū. ſequen. Beltran.in conſi.cx.col.penul.vol.ii.Afflic.ſuper conſti.fol.lxxvi.col.i. Loffred. in conſi.xlvii col.pen.& ſeq. Aymo.in conſi.xviii.col.ii.et cxxiiii.col.i.Grat.conſi.lxxvi.col.i.volu.ii. Maria.Iun. conſi.xviii,col.iiii.vol.ii.Boer.deciſi.ccxxviii.Ang. Areti.in.§.quadrupli.col.ix.inſti.de act.

Decimoquintò limita in ſpoliato à priuato auctoritate iudicis:ita tenet Innoc.in c.ſuper hoc,de renunc.in pen.col.& Ange.in d.l.ſi quis ad ſe fundum, col. pen. & Lanfran.in rub.de cauſ.poſſ.& propr.col.vii.

Decimoſextò limita in poſſesſione violēta confirmata per iudicis ſententiam,quæ tranſiuerit in rem iudicatam.Soci.in conſi.lix.col.ii.vol.ii.ex mente Are. in d.l. iuſte posſidet.ff.de acqui.poſſeſſ.

Decimoſeptimò limita ſtante facultate quòd poſſesſio capi posſit propria auctoritate, tunc enim non poteſt quis ſpolium prætendere, nec agere tanquàm ſpoliatus ad reſtitutionem,vbi illam eſt adeptus ſine contradictione.Deci.in conſi.cxci.col. penul. bonus text.in l.creditores.C.de pign.

Decimooctauò limita, ſtante pacto de non petendo reſtitutioné,vt no.Rot.in nouis deciſ.lxviii.& cccxciii. glo.in c.ex inſinuatione,de procurat.& ibi Abb. col.ii. Inno.in c.ſuper hoc,col.ii.de renunc.Spec.in tit.de pet. & poſſeſ.§.i.in xv.caſu Capel.Tholoſ.in deciſ. cclix. vbi Apoſtill.qui ſublimitat.Soci.in conſi.lix.col.i. vol. iii.& in l.rem quæ nobis,col.fin.ff.de acqui.poſſeſ. Iaſ.in conſi.xxxviii.col.ii.vol iii.Lanfran.in rub.de cauſ. poſſ. & propr.col.vii. Abb.in c.fi.col.iii.in fi.de ord. cogni.vide in memoriali noſtro lxxii.in iiii.fall.Affl. ſuper conſti.fol.

ſti.fol.lxxviii.col.ii.in fi.maximè, ſi ſit confirmatum iuramento.deciſ.Tholoſ.in apoſtil.ccccxcii.

Decimononò limita in beneficialibus,in quibus non poteſt quis petere reſtitutionem,etiam ſpoliatus, niſi coloret poſſeſſionem aliquo titulo colorato.gl.in clem. i.de cauſ.poſſeſſ.& propriet.Soci.in xi.limita. in regula ccclxxix.Paul.de Eleaza. in cle.vnica de cauſ. poſſeſ. & proprie.Io.And.in addi.ad Specu.in tit.de reſti. ſpol. in prin.Rota in nouis deciſi.cclvii.Anto.de But.in c.in literis,de reſti.ſpol.& ibi Inn.col.iii.Gem.in conſ. cxlvii. Specu.in tit.de teſt.§.nunc videndum.ver.ſed pone. Lapus alleg.cciiii.& xxx.in fi.& lii.in fi.

Contrarium verò ꝙ etiã in beneficialibus non ſit coloranda poſſesſio,tenuit Inn. in c.ex parte.de reſtit. ſpoliato.Card.ibi & Abb.in c.in literis col.vi.& ſeq.eo.tit. Aliqui verò tenebant tertiam opinionem,ꝙ eſſet colorandus ad inſtantiam iudicis hoc petentis non partis, vt per Lap.alleg. xxiiii.& lii. & Card.in c.ex parte, de reſti.ſpol.Beltrand.in clem.i.de cauſ.poſſ.& propr.

Prima tamen eſt * communis, vt per Abb. in d.c. in literis colum.viii.

Limita primam opinionem communem, vt non procedat in ſpolio attentato: quia quòad attemptata re uocanda, non requiritur color aliquis tituli, vt per Rotam in nouis deciſ.xiiii.apoſtil.ad deciſ. tholo.xv.

Vigeſimò limita,vt iſtud procedat,quando quis fuit ſpoliatus per vim,ſecus ſi clam: quia tunc poteſt opponi exceptio dominii.ita tenet Bal.in d.§. ſi quis emptionis.§.pen.C.de præſcrip.xxx.ann.Din.in c.qui ad agendũ, de reg.iur.in vi.& Ang.in l.vitia,in i.col. circa fi.C. de acquir.poſſeſsione.

Contrarium verò,quòd immo etiam in tali remedio recuperandæ poſſeſsionis, vbi quis eſt clam ſpoliatus, & non per vim,tenuit non poſſe obiici exceptio dominii, Bart.in l.ſi coloni,in i.col.C.de agricol.& cenſi. lib. x.& ſentit hoc Inn.in c.poſt electionẽ,in finalibus uerbis de conceſ.præben.& ibi Io.Andre. in fi. col. & Imol.

col.v.

col.v.Inno.Ant.de But.& Abb.in c.ſi ſæpe,de reſti. ſpol. col.pen.in fin.Ant.de But.in c.cum ad ſedem, eod.tit.& Abbas in c.ſi diligenti,col. iii.de pręſcr. Imol.in d.§.nihil commune,& ibi Alexan.col.viii.& ſeq.Claud.col.ii. Alex.in cõſi.lxxviii.col.i.vol.iii.Hanc opi. ſentit Bal.in l.requirendi.in fi.C.de ſeruis fug.vbi vult ꝙ ita demum non violentus poſsit referre quęſtionē dominii,ſi ſit paratus de eo docere incontinenti & iſtam partem in hac limitatione tenent Anto.de Bur.in c.ii.de ord.cognit.& Card.in c.fin.eod.tit. Desunt aliqua.

Claud.

Limita,nā iſtud regulariter,eſt vt non poſsit ſpoliato referri quęſtio dominii,ſi interuenerit vis expulſiua vel ablatiua, ſecus ſi compulſiua, quia tunc referri poteſt quæſtio dominii, ita tenet Bald. in d.§. nihil commune, in iii.limit.& ibi Alexan.& Imol.& Aret. & fuit opinio Bart.in l.ſi ob turpem,col.i.ff.de cond.ob turp.cauſ.Innoc.in c.fi.col.fi.de his quę vi metuſve cauſ.fiunt.

Desunt [illegible] tres principales limitationes.

CONCLVSIO Et Regula. XLV.

ARGVMENTVM.

Obligatione in generali non veniunt,quæ in ſpecie quis minimè obligaturus fuiſſet.

Animaduerte hic deesse quinque conclusiones

IN generali obligatione non veniūt ea quę quis in ſpecie non fuiſſet obligaturus. l. obligatione generali.ff.de pign.iunctis ll. ſeq.vbi ponuntur exempla, & not. ex illo tex.Bar.& Sali.ad idem eſt tex.in l. peculi.ff.de pecul.& ponunt Bald. Ang.& Salic.in l.i.C.quæ res pign.oblig poſſ. & propterea infertur ꝙ in obligatione generali non venit ſupellex, veſtes neceſſariæ, & mancipia neceſſaria,vt eſt text.in dicta l.obligatione generali,& not. Ang. ibid.in ii.not. Bart. & Bald. in d.l.i.

C.quæ

C.quæ res pign.oblig.poſſ.vbi etiam Ang. & Sal. Matthæſil.in ſing.cxxxviii.Aret.in §. item Seruiana. inſtitu. de actio.col.i.Guid.Papæ in ſing. dlxxxviii. Item ad ea quę ad obligantis affectionem haberet,vt in d.l.obligatione generali, vel ea quę ſunt in vſu quotidiano,in l. ſeq.incipi.vel quæ.Item cõcubina vel filii naturales vel alumni,vt eſt tex.in l.denique.ff.de pign.& quò ad concubinas vel filios naturales eſt text.in l.pen.ff.de priuil. cred& quò ad alumnos eſt text. in l.i. C. quæ res pign. oblig.poſſ.Idem eſt ſecundum Angel.in d.l.i.quò ad ius percipiendi victũ quotidianum, vt ibi per eum. Et propterea inferebat Iacob.de Aren. ꝙ in obligatione generali non veniebant venalia,per text.in l.vxori.§. generali.ff.de vſufruct.leg.& Rom. videtur tenere iſtam opinionem in l.ſi conſtante.ff.ſolut.matri. Bald. in l. certi. in vi.quæſtio. C.locat.& in conſi.ccclxvii.in primo lib. Aret. in dicto.§. Item ſeruiana, colum.prima.& ibi Iaſ. Limita, vt per Hippoly.in l.i.§.ſi ſeruus. ff. de quæſtio. Gomeſ.in dicto §.item ſeruiana,colum.vii.& viii. Tiraquel. de ll. connub. fol. ccxxvii. Pariſ. declarat conſil. lxxxvi.colum.i.volumi. ii. Sed Bart. ibi hoc reprobat, & poſt eum Lancel. Deci. ibi Bald. in l. cum tabernam. ff. de pign. idem ſentit in rubr. de verb. ſignifi. in iiii. quæſtio.idem tenet Bart. in dicta l. ſi conſtante, colum. xii.iii.quæſtio.Bald.in l.vbi adhuc,in iiii.colum. in fin. & ſequen.verſi.ſed pone.C.de iure dot. & iſtam opinionem ſequitur Alexan.in dicta l.ſi conſtante,colum.x. & ſeq. & in apoſtill.ad Bart in dicta l.cum tabernam.ff.de pign.Ioan. Crot. in dicta l. ſi conſtante, col.xlvi.& ſeq. vbi dicit iſtam ✱ communem opi. Iaſ.in l. qui Romæ. §. Calimachus,in iii.col.vbi dicit iſtam communem opinionem.ff.de verb.oblig.

Amplia, vt per Ruin. conſil. cxii. colum.iiii. vol.v. Retenta iſta vltima opinione, quæ videtur eſſe magis ✱ cõis,limita illã,niſi illęmet res ſint diſtractę antequã veniſſet dies actionis,qa tũc illæ nõ poſſent auocari ꝑ hypothecariã,ſed illæ tm̃ quas penès ſe habebat obligans,

vel

vel erant alienatæ, poſtquam dies actoris venerat. Bar. in d.l.ſi conſtante, col.xii.q.iii.& Bal.in d.l.ubi, in v.col. Alex.in apoſtill.in d.l.cum tabernam.

Item limita, vt per eundē Alex.in conſi.xxx.col.iiii. vol.v.Cyn.in d.l.ubi adhuc, in xv.q.C.de iur.dot. Bald. in d.l.cum tabernam.ff.de pign.& in conſi. clxvii.col.ii. Limita, vt per Rui.conſi.xxxii.col.ii.vol.ii.

Item limita, vt per Guald.cautel.xix.de legat.

Et propterea prohibita alienari, non veniunt in obligatione generali. Bar.in l.codicillis.§.ab inſtituto.ff.de legat.ii. Bald.in l.i.C.quæ res pign.oblig.poſſ.in d.l.voluntas.C.de fideicomm.

Contrarium ſentit Iaſ.poſt gl.ibi * communiter approbatā in l.fi.col.xxviii.& ſeq.de iure emphyteo.

Hinc dubitatur, an feudalia veniant in generali obligatione, quia prohibita ſunt alienari: videtur ꝙ non veniant. Specu.in tit.de pig.circa fi. verſi. ſed nunquid feudum. Salic.in l.ſin.col.ii.C.de iure emphyt.Ro.& Alex. in d.l.ſi cōſtante.ff.ſolut.matri.ubi Alexan.col.x. Bald. in c. Imperialem.col.i.de prohibit.feud.alienat.per Federi.& in c.i.in primo not.de capitan.qui cur.vend. Guido Papæ in conſil.ccxiiii.in duobus locis, & in conſilio ccxv.& ccxviii. Caſſan.in conſuet.fol.cxxvi. colum. iii. Alex.in conſi.xli.col.i.vol.vi.

Et propterea reprobatur Bar. qui contrarium tenuit in d.l.ſi conſtante, xii.col.in iii.q.quem nititur defendere Io.Crot.ibi col.xliiii.& ſequen.Maria.Iun. in conſil. lxxii.colum.xii.

Sed contrarium procedit in rebus emphyteoticariis, quæ veniunt in generali obligatione. Ita tenet Bart.in d.l.ſi conſtante, col.xii.in iii.iiii.& ibi Alex. col.x.Ioan. Crot.col.xlv.apoſtill.ad Bald.in l.i.C.quæ res pign.obliga.poſſ. Guido Papæ in ſing. dccclvii. Trigon. ſingul. lxxxiii Grat.in conſi.lviii.col.iiii.vol.i.

Et facit, nam poteſt pignori tradi emphyteoticaria res, etiam ſine conſenſu domini: vt eſt tex.& ibi Bar. Bal. & Pau.de Ca.in l.tutor.§.fi.ff.de pign.act.

Contra-

Contrarium tenet Rom.in d.l.ſi conſtante, & ibi Io. Crot.colum.xlv.

Et quia iſtæ vltimæ auctoritates loquuntur in re em phyteotica, quãdo ſpecialiter pignori obligaretur, nos autem quærimus, an veniat in generali obligatione, ꝙ non veniat, ſentit Ang.in auct.de reſt. & ea quæ. tradit Alex.in conſi.xli.col.i.volu.vi. Iaſ.in conſil.cxxiiii. col. iiii.volumine quarto.

Prima tamen opinio uidetur * magis communis, vt per Alex.in d.l.ſi conſtante, col.x.& Ioan.Crot.col. xlv.Hiſpan.in ca.per veſtras, charta xxiii.colum.iiii.de donatio.inter vir.& vxor.

Et quòd in generali ſermone non veniant feudalia, Pariſ.in conſi.iii.col.i.vol. xiiii.& in conſil.xii. col. vii. & ſequen.ibi omnino vide volumi.i.

Nec appellatione bonorum, idem Pariſ.in conſil. vii. col.i.volu.i.& in conſi.xii.col.vii.vol.i.& col. ſequen.

An veniant bona feudalia in obligatione generali, Grat.conſi.liiii.col.i.volu.i.

Et propterea infertur, quòd in generali obligatione non ueniant bona alteri obligata. Calca.in conſil.xxix. colum.vi.& ſequen.

Hinc infertur, ꝙ res ſubiecta reſtitutioni ſideicommiſſi, non venit in generali obligatione.glo & poſt eam Ang.ibi in auth.de reſtit.& ea quæ parit.Iaſ.in d.l.fina. col.xxix.C.de iu.emph. & i cõſ.cxxiiii.col.iiii.uol.iiii.

Hinc infertur, quòd in generali obligatione non venit res dotalis uxoris. Bal. in d.l.ſi cõſtante.§.ſi maritus poſt Cyn & ibi hoc ſequuntur Rom.& Alex. & Iaſo.in d.conſi.cxxiiii.col.iiii.vol.iiii.& in d.l.fi. col. xxviii. & ſeq.C.de iure emphy Apoſt.ad Bal.in l.i.C.quę res pig. obl.& apoſtil.ad Bal.in l voluntas.C.de fideicom.

Hinc infertur, quòd in obligatione generali non uenit pecunia. Gomeſ.in d.§.Item ſeruiana, colum.vii. & viii.inſtitu.de actio.

Hinc infertur, ꝙ in obligatione generali non veniũt agri colendi inſtrumẽta. idẽ in d.§. Itẽ ſeruiana, col.xi.

Item

Itē nec res per quas conſulitur publicæ vtilitati,vt ibid. col.xi. Amplia principalē concluſionem,etiam in donatione,in qua ſi fiat donatio generalis bonorū,non veniūt ea quæ venirent in generali obligatione. Matthæſ. in ſing cxxxviii.Imol.& Rom.in l.ſtipulatio hoc modo cōcepta,vbi ēt Alex.col.vii.ff.de verb.oblig.& Iaſ. col.pe. & tamen illa opi.eſt contra opin.Bar. * cōiter approbatam ibid. Et iſtam opinionē cōtra Matthæſ.& alios tenet Dec.in c. ſedes,col.v.de reſcr.& in conſi.xxx.colum. pen.& in l.fin.col.pen.C.de pact. Limita,non procedere vbi effectus donationis cauſetur poſt mortē, quo tēpore non indigebat donans vllis rebus. Ita declarat Corn. in d.conſi.clxxvi.col.pen.& ſeq.vol.ii.

Adde.

Primò limita regulam vt procedat, quando oratio fuit generalis,ſecus ſi eſſet vniuerſalis,vt quia dictū eēt, omnia bona &c.ita colligitur ex doctrina Bar.in l.ſi pluribus.ff.de leg.ii.& in ii.colū. dum allegat l. obligatione generali.ff. de pig.& iſtud ponit Iaſo in l.i.C. de leg.

Adde.

Contrariū, ꝙ diſpoſitio d.l.obligatione generali. de pign.habeat locū,ēt vbi poſitū eſt verbum,omnia,ponit Bar.in l.ſi is.qui.§.vtrū,col.fi.ff.de reb.dub.& idem Bar. in l.codicillis.§.inſtitutio.ff.de leg.ii. Ang.in d.l. obligatione generali.

Adde.

Secundò limita,vbi non eſſent alia bona in bonis obligantis,quia illa venirent poſtquàm in aliis verificari nō poſſunt.Petrus Gerard.de Petra ſancta in ſingula.xxxv. Hippoly.in rub.de fideiuſſ.col.xliiii.& in l.1.§. ſi ſeruus. ff.de quęſtio.

Tertiò limita,non procedere in diſpoſitione facta in vltima voluntate, quia tunc concipit omnia bona, & nihil reſeruat,quia ceſſat indigentia poſt mortē. Corn. præcitato conſil.clxxvi.col.pen.vol.ii.

CONCLVSIO
Et Regula XLVI.

ARGVMENTVM.

Stipulari alteri regulariter nemo poteſt.

ALTERI ſtipulari nemo poteſt. l. ſtipulatio iſta.§.alteri.ff.de verb.oblig.l. quo tutela.§.ſin.ff.de reg.iur.§.ſi quis alii, & §. alteri. Inſtitu.de inuti.ſtipu.& l. inter.C. de inutil.ſtipul.l.qui res.C. de donat.l.i. l.per quas perſonas.l.certi conditio.§. contrarium.ff.ſi cer.petat.

Primò amplia,vt nec fiſcus nec Reſpuſilica per perſonam ſibi ſubditam poſsit acquirere per ſtipulationē. Bart.per illum text.in l. prima in fin. princi. ff. de iure fiſc.& ſequitur ibi Ang.Bart.in l.ſi ita ſtipulatus.§. Griſogonus.col.i.ff.de verb.oblig.& ibi Imol.col.i.in fin, & ibi etiam Ang.col.i.Alex.col.iii.& ſeq.

Eſt verum,quòd in ciuitate tenebat contrarium Raphael.Cuma.in d.§.Griſogonus,dicens ꝙ per ciuem ciuitati & patriæ ſuę quæri poterat per ſtipulationem. Et eius opi.poſſe tolerari dicit Paul.de Caſt.ibi,tamen eam Alex.reprehēdit ibi. Et prima videtur eſſe * magis cōis opinio. Immo ēt officialis fiſci nō pōt fiſco ſtipulari,ſecundum Bal.in l.i.col.pen.C. per quas perſ.

Secundò amplia,ꝙ nec vaſallus domino ſuo ſtipulari poſsit,ita concludit Bart.in d.§.Griſogonus,col.i. & ibi Imol.col.i.& Ang.col.i.qui etiam dic it,ꝙ dominus non poteſt acquirere per ſtipulationem ſubditi ſui,& ſequitur ibi Alex.col.iii.& ſeq.

Tertiò amplia,vt nec libertus patrono ſuo ſtipulari poſsit,de hoc eſt tex.in d.l.ſi ita ſtipulatus.§. Griſogonus. ex illo text. not. ibi Bart. colum. i. Imol. colum.i.

Adde.

Alex.col.iii.Bar.in l.arbiter certa die.ff.de arbit. Iaſ.in d.§.alteri,in i.col.in v.ampliatione.

Quartò amplia,vt matri ex filii ſtipulatione non quæratur actio.l.debitor,in fi.ad Trebel.& ibi gloſ. & ponit ibi Bar.in ſummario, & ibi Ang. & Imol. etiam in ſummario,& not. Paul. de Caſt. in l. Gaius, in fin. ff ſolut. matr.Bald.in l.exequutorem, colum. iiii.C. de execut. rei iud. Salic.in l.ii.C.de contrahend. & commit. ſtipul. nec econtrà ex ſtipulatione matris quæratur filio. Bart. in l.quod dicitur,in vltima col.ff.de verb. oblig. & in l. pactum. C.de pact.conuent.

Adde.

Quintò amplia,vt nec conſanguinei poſsint ſtipulari pro conſanguineo.glo.eſt in l.fideiuſſoris , in glo. in verbo neque enim.ff. de pact. & ibi Angel.not. & Iaſo. in l.& hæredi.§. in his.ff. de pact.& in §. alteri. colum.i. in iii.ampliatione.Bart.in l.quod dicit,in fin. ff.de verbor.obligat .

Adde.

Sextò amplia,vt vicini probi & honeſti non poſsint vicino ſtipulari. Abbas in cap.paſtoralis.§.primo in fin. ff. de offic.ord. & ponit Iaſo.in dicto.§.alteri.in i.col.in iiii.ampliatione.

Contrarium in caſu illius text. in dicto cap. paſtoralis,§.primo.quod poſsint vicini honeſtæ perſonę ſtipulari,tenuit ibi Hoſt.& poſt eum Ioan. And. dum exemplificat illum text. publicis & honeſtis perſonis , ideſt vicinis honeſtis.& ſequitur ibi Imol.col.fi.

Septimò amplia,vt intereſſe affectionis non conſideretur,vt amicus amico ſtipulari poſsit. Bald. in l. fideiuſſoris.ff. de pact.& ibi Bald. & Paul.de Caſt.in l. hæredi.§. in his.ff.de pact. Bart.in l.vnica in vi. colum. C. de ſent.quæ pro eo quod intereſt.Iaſ.in d. §. alteri. colum.iiii.& in l.ſi vnus.§.i.ff.de pact.Iaſo.in l.i. col ii.ff. de in lit.iur.

Contrarium voluit glo.in l.ſi vnus.§.i.in glo.in verbo videmus.ff.de pact.& ibi Ang. & Paul. de Caſt. Iaſo. in conſi.xli.col.pe.in fi.vol.iii. Caſſa.in cõſuet.fol.cxlix. vol.iiii. Tenendo primam opinionẽ,quæ videtur ✱ cõ-

Adde

munis.

munis. Limita non procedere in contractu bonæfidei in quo ſubiecta eſſet ſtipulatio, ita videtur tenere Bald. Nouel.in tract.dotis in iiii.q.iiii.partis principalis. Iaſ. in conſi.xli.col.pen.volu.iii.& in §.in his,in l. & hæredi. col.iii.ff.de pact.

Octauò amplia, vt etiam intereſſe obligationis ad antidora & remunerationem non ſit ſufficiens, vt quis poſsit alteri ſtipulari.glo.in l.ſi tibi.§.ſi pactus,in glo.in verbo proderit, circa medium.ff.de pact. vbi text. & ibi Bald.in lect.antiqua. Adde.

Nonò amplia,vt aduocatus non poſsit clientulo ſuo ſtipulari. Bal.in l.vniuerſos.C.decuri.lib.x.& ponit Iaſ. in l.ſtipulatio iſta.§.ſi ſtipuler,col.vi.ff.de verb. oblig.

Decimò amplia in arbitro, qui nō poteſt ſtipulari his qui in eum compromiſerunt.Specu.in tit.de arbit.§.fin. verſi.ſed quid.ſi ſtipulatus. Abbas & Imol. in c. dilecti, de arbit.Ioan.Fab.in §.ſi alii, col.ii.Inſti.de inutil.ſtipu. Ant.de But.& Abbas in proœmio Decretal. colū. vii. ꝙ non acquirit ſine ceſsione.

Contrarium glo.in d.c.dilecti. Azo in ſumma de arbitr.ver.Quid ſi arbiter, col.ii. Specu.eod.tit.col.xxxv. in §.fin.Ang.in.l.iiii.§.item ſi in facto,ver.idem iuris.ff. de verb.oblig. Ioan.& Accurſius in l.litigatores.§.quod ait.ff.de arbitr. Adde.

Tenendo tamen primam opinionem,ꝙ non valeat ſtipulatio,limita illam procedere de iure ciuili,ſecus de iure canonico,ſecundum quod ſtipulatio valeret: vt declarat Abb.in d.c.dilecti.vbi videas etiam Imol.

Vndecimò amplia,vt non poſsit adminiſtrator communitatis ſtipulari ꝓ particularibus,ita declarat Corn. in conſ.lxxii col.ii.vol.iiii.

Duodecimò amplia, vt etiam naturalis obligatio nō oriatur, quando verba obligatiua & executiua confirmentur in tertium Ang.in d.§.ſi ſtipuler, col.i. & ſeq. & ibi Imol.col.ii.Alexan.col.i.Paul.de Caſt.in l.i. C. per quas perſonas col.ii. Adde

Decimotertiò amplia, vt iſto caſu quando verba, &

obligatiua executiua ſunt collata in tertium,vt non valeat ſtipulatio,etiam ſi interſit ſtipulatori. Angel.in l.i. ff. de ſtipul. ſeruorum, & ibi Imol. Paul.de Caſt.in d.§. alteri.colum.ii.

Adde.

Contrarium glo. in l.quodcunque gerimus, in glo.i. ff.de act.& oblig. Sublimitabat tamen Raph.in dicto §. ſi ſtipuler, quando verba obligatiua & exequutiua eſſent relata ad tertium in pacto,& intereſſent paſciſcentis,ſed reprobat Alex.ibi.col.i.

Primò limita in feudis in quibus frater fratri poteſt ſtipulari ſecundum Bald.& Sal.in l.fin.C. res inter alios act.& fuit originale dictum Odof. in ſumma ſua ſuper feudis in titu. qui poſsint ſuccedere in feud. Bald. in c. i. ſi vaſallus feud. priuet. colum. pen. & fina. & iſtam opin. ſentit Paul. de Caſtr. in conſi . cxlv. cliiii. incip. Quod iſtud feudum,refert & ſequitur Alexan. in conſil.x.colum.i.volu.iii. Aluarot.in cap.i.in prin.in fin.colum.de duobus fratribus de nouo beneficio inueſtitis,& iſtam partem dicit * communem.Curt. Iun. in tract. feud.in ii.parte.in xliii.colum.verſi.ſecũdò cadit neceſſaria dubitatio.Iacob.in tract.feud. verb.Nobiles.col.i. Alex.conſi.xcii.col.ii.vol.vi. Contrarium videtur tenere Bar.in l.ſi mihi & tibi,col.ii.ff.de verb.oblig.Iaſ.in d. §.alteri col.ii.in iii.limit.

Tenendo primam partem,quę videtur * cõis,limita illud procedere in feudo,ſecus in emphyteoſi,in qua frater fratri non poteſt ſtipulari,vt per Curt. Iun. in dicto conſi.lv.col.i.& ſeq. Contrarium in hoc Specu. in titu. de locat.§.Nunc aliqua.verſi.clxvii. & clxix. Alexan.in l.ex facto.§.ſi quis rogatus,col.ix.ff.de verb.oblig.

Addas multa.

Secundò limita in patre, qui poteſt ſtipulari filiis ſuis.l.quodcunque.§.primo.ff.de verb.oblig. l. quod dicitur,eod.tit.vbi limitatio etiam ponitur. Corn.in conſil.i.colum.i.volu.i. Pet.de Anch.in cap.quamquam. de vſur.in vi.colum.vi.Bald.in l.certi conditio. §. quoniã, colum.ii.ff. ſi certum pet. Bart. in dicto §. ſi ſtipuler, in prima fallent.Ang. in d.§.ſi inſula. in fin. Imol. in dicto

§.ſi

§. ſi ſtipuler, colum. pen. Alex. in l. quodcunque, in prin. ff. de verb. oblig. Adde.

Amplia, vt à filio emancipato pater ſtipulari poſsit, ita tenet Bart. in l. quod dicitur. colum. ſi. ff. de verb. oblig. Petr. Imol. & Paul. de Caſt. & Alexand. in d. l. quodcunque. §. ſicuti. Sali. in l. ſi quomodo. poſt glo. ibi & Bald. C. de iur. dot. & idem Sal. in l. pen. C. de pact. conuent. Adde.

Contrarium Iaſ. in dicta l. quodcũque. §. ſicuti. et Io. Fab. in §. ei qui, col. i. inſtit. de inutil. ſtip. Bald. in l. certi conditio. col. iii. ff. ſi cert. pet.

Amplia in liberis etiam poſteà natis, vel conceptis poſt mortem ſtipulantis, vt eſt tex. & ibi glo. in l. ſi operas. ff. de oper. libert. in l. Paulus. §. Paulus. ff. de bon. lib. Bart. in dicta l. quod dicitur, colum. fina. ff. de verb. obligat. Ioan. Fab. in §. ei verò. colum. fina. inſtitu. de inutil. ſtipul. Contrarium Ang. ibi colum. fina. in dicta l. quod dicitur.

Amplia hoc vltimum, quòd filius patri ſuo ſtipulari poteſt, etiam ſi ſit filius emãcipatus. Imol. in l. debitor, in fin. ff. ad Trebel.

Tertiò limita, nam valet ſtipulatio facta alteri, quãdo eſt facta ſtipulanti nomine alterius, vel ipſi recipienti pro altero, vt ipſe ea cedere teneatur illi cuius nomine eſt ſtipulatus, glo. in l. huiuſmodi, in glo i. & ibi Bart. & Ang. & Imol. & Paul. de Caſt. & Alex. glo. in d. §. alteri, in verbo ſupradictum eſt, in vltima parte. Inſtitu. de inutil. ſtipu. & ſequitur ibi Io. Fab. & Angel. Aret. glo. in. l. pen. in verbo ſtipulatus. ff. de neg. geſt. & ibi not. Bart. & Paul. de Caſt. in l. quæcuuque gerimus, in glo. prima. ff. de act. & oblig. & ibi Bart. & glo. in l. omnibus, in glo. i. ff. de prætor. ſtipul. Adde.

Contrarium Iacob. de Aren. in d. §. alteri, vbi ẽt Iaſo. col. iii. & ſentit etiã contrarium Felin. in c. ſi cautio, col. ix. ver. Fallit ii. de fid. inſtrum.

Quartò limita, nam valet ſtipulatio facta alteri, quãdo verba promiſsiua ſunt relata ad ſtipulantem in alterum, ſi modò ſtipulantis interſit. gloſſ. in l. ſtipu-

latio iſta.§.ſi ſtipuler. ff.de verbo.oblig.in verbo fieri,& ibi Bar.in §.ſi ſtipuler,ver. ſecundus modus, & in d.§.alteri,in prima oppoſ. Cyn. in l.pacto ſucceſſorum. C. de pact.Paul.de Caſt.in conſi.clxxi.colum.fin. volumi.iii. Angel.colum.fin.in dicto §.ſi inſulam.Imol.in d.l.ſi ſtipuler.col.iii.Paul.de Caſt.in d.§.alteri.colum.fin.Alex. in d.§.ſi ſtipuler,colum.i.Iaſo.colũ.iii.Corn. in conſi.ii. col.ii.volu.i.Iaſ.in l.i.col.pen.ff.de pact. Licèt contrariũ tenuerit Raph.Cuma.& Raph. Fulg. in d.§.alteri. quæ fuit opinio Chriſtoph.de Caſtel. in l. ſi ita ſtipulatus fuero te ſiſti.§.poſſum.ff.de verb. oblig.

Ex iſta quarta limitatione infertur, quòd contutor qui ceſsit adminiſtrationem contutori, poteſt ſtipulari à contutore rem pupilli ſaluam fore,vt eſt tex.in d.l. ſtipulatio iſta.§.ſi ſtipuler. Item reus principalis fideiuſſori poteſt ſtipulari.l.ſi vnus.§.quod ſi cũ reo.ff. de pact. & ipſe creditor ex ſtipulatione facta ad vtilitatem debitoris ſui agere poteſt,quando ſua intereſt, vt eſt text.in d.l.ſi ita ſtipulatus fuero.§.poſſum & ibi Bar.

Quintò limita,quia quò ad naturalem obligationem valet ſtipulatio facta alteri,etiam quòd ſtipulantis non interſit,quando verba obligatiua ſunt in ipſum ſtipulantem collata, vt not.gloſſ.in dicto.§. alteri, in verbo nihil intereſt, & ibi Bart.colum. ſecunda. Angel. in dicto §.ſi inſulam.colum.prima. Imol.in dicto.§.ſi ſtipuler, colum. ii. Alexand.colum. ii. Iaſo. colum. vi. & ſequen. Bart.in l.cum lege,colum.prima.in fin. ff. de fideiuſſ. & ibi Angel. colum.ii. Bart. in l.ſi non ſortem, in princi. ff.de condi.indeb. Angel.in l.prima.ff. de pact. Alex. in conſi.lxvi.col.pen.volumi.vi. Corn.in conſi.ii.colum.ii. volu.i.& in conſi.ccxi.col.ii.vol.iii.Aret.inſtit. de inut. ſtipu.in d.§.alteri.col.ii.

Et ita etiam credo voluiſſe alios, qui tenent quòd in caſu dicti §. alteri, nulla obligatio, etiam naturalis oriatur,& ſic opiniones reducuntur ad concordiam.

Limita iuxta præcedentem limitationem, quòd de iure canonico valeat ſtipulatio facta, quia cum ius canonicum

nonicum attendat naturalem obligationem tantùm, c. primo de pact. & ex ſtipulatione facta alteri oriatur naturalis obligatio, iuxta præcedentem limitationem, certè attento iure canonico ſtipulatio alteri facta valere debet. gloſſ. in cap. quoties cordis. prima quæſtio. vii. Imol. in dicto §. ſi ſtipuler, colum. ſecunda. & dicit ibi Imol. cum illa gloſſ. tranſire Docto. * communiter, & idem dicit in dicto §. alteri, colum. iii. Angel. in l. i. ff. de pact. ⁒ Adde.

Contrarium tamen, quòd etiam iſto caſu ſtipulatio efficaciter non valeat, etiam de iure canonico. Rom. & Angel. in dicto. §. alteri, colum. prima. & ibi Imol. colum. ſecunda. & ſequen. Alexand. colum. ii. & Iaſo. colum. iii. Abbas in cap. ſi cautio, colum. iiii. de fid. inſtru. & colum. ſeq. Adde aliqua

Et tenendo iſtam vltimam opinionem, dicendum eſt, quòd licèt non ſit efficax ſtipulatio facta alteri, etiam de iure canonico, vt agi poſsit actione ordinaria, poteſt tamen agi via denunciationis euaagelicæ in foro conſcientiæ. Imol. in dicto §. alteri, colum. iii. Corn. in conſi. ii. colum. ii. volu. primo. Alexand. in dicto §. alteri, colum. ii. Anto. de But. in cap. ſi cautio, in x. colum. & ibi Abbas colum. iiii. Vide memoriale noſtrum cxv. in iiii. fallen.

Septimò limita ſtante iuramento, ſecundum quod validatur ſtipulatio facta alteri, ita videtur tenere glo. in dicto cap. quotiens cordis x. quæſtio. vii. Bart. in l. ſi quis pro eo, colum. iiii. in fin. in vi. membro Anto. de But. & Imol. in cap. cum contingat, colum. xxii. de iureiur. Ioan. Fab. in §. ſi quis alii. colum. iii. inſtit. de inutil. ſtipul. Anto. de But. & ibi Abbas in viii. col. in proœmio Decretal. & ibi Fel. in verbo Gregorius, colum. vi. glo. conſuet. Neap. fol. xxxviii. in glo. in verbo Prӕterquàm. Beltran. in conſi. xcv. col. iiii. vol. ii. & in cõſi. lxxv. & in conſi. lxxxix. col. i. eo. vol. iii. Bal. in auct. ſacramenta puberum. col. ſi. C. ſi aduerſus vẽdit. in l. pactũ, in ix. q. C. de collat. in rub. C. res inter ali. act. colum. ii. Petr. de

Anchar. in clem. i. de vſur. & in cle. ii. de iureiur. Rom. in §. ſi ſtipuler, colum. pen. in l. ſtipulatio. ff. de verb. oblig. Alex. in d. §. alteri col. ii. in fin. & ſeq. & in conſi. clxxxv. col. fi. vol. vi. Chriſtoph. Porc. in d. §. alteri. colũ. i. inſtit. de inutil. ſtipul.

Adde aliqua.

Contrarium tenuit Corn. in conſi. ccxi. col. ii. & ſeq. vol. iii. Salic. & Iaſ. qui dicit Vltramontanos ita * cõmuniter tenere in d. auth. ſacramenta puberum. col. xix.

Octauò limita fauore piæ cauſæ cuius ratiõe valet ſtipulatio alteri facta. Bal in l. illud, in i. col. in fin. C. de ſacroſanct. eccl. & ibi Paul. de Caſt. in finalibus verbis. Felin. in procemio Decret. in verbo Gregorius. col. vii. refert & ſequitur Ang. Aret. in §. cũ aũt. colum. ii. Inſtit. de act. Fel. in c. ſi cautio. col. vii. de fide inſtr. Corn. in conſi. ccxi. col. ii. volu. iii. Contrariũ voluit Ang. & Imol. in d. l. ſtipulatio. Specu. & ibi Io. And. in tit. de arbit. §. ſequitur, col. xvii. ver. ſed pone compromiſſum, & in tit. de locat. §. nunc aliqua. verſi. lxxiiii. & hoc videtur voluiſſe Bald. in l. certi conditio. §. ſi nummos. ff. ſi cert. petat. vbi dicit eſſe ſpeciale in eccleſia Romana. idem ſentit glo. in l. eum qui. §. ſed ſi quis. ff. de conſt. pecu.

Adde.

Limita fauore dotis cuius inductum eſt, vt valeat ſtipulatio alteri facta. l. Gaius. ff. ſolut. matrimo. ponit Bald. Nouell. in tract. dotis in ſexta parte princi. in xxii. priuilegio & ſequen. Iaſo. in dicto §. alteri, colum. prima. in fin. & ſequen. in ſecunda limitatione, & voluit gloſſ. in dicta l. Gaius, in verbo ſed permittendum eſt, & ibi Bart. in iii. not. & Imol. in princ. colum. prima in notabilibus & ibi Paul. de Caſt. col. fina. Ang. in l. pactum. C. de pact. conuent. Alexã. in d. §. ſi ſtipuler col. iiii. Iaſ. ibi. col. viii.

Adde aliqua.

Contrarium ſentit Bart. in dicto §. ſi ſtipuler, colum. fina. dum ponit aliam rationem ad text. in l. Gaius. ff. ſolut. matrimo. vltra fauorem dotis in octaua fallen. & idem facit Bald. in l. ſi quomodo. C. de iure dot. & in l. certi conditio. §. ſi nummos, colum. iii. ff. ſi cert. petat.

Adde.

Decimò

Decimò limita fauore libertatis, cuius fauore valet ſtipulatio alteri facta, vt eſt tex. & ibi no. gl. in l. quotiēs C. de don. quæ ſub modo. & ibi Bal. & Sal. & Pau. de Ca. in l. debitor. §. fi. ff. ad Treb. Adde.

Contrarium, quòd immo etiā fauore libertatis non valeat ſtipulatio alteri facta, niſi quando fit ſuper re donata per donantem in fauorem tertii, ſecus ſi ſuper alia re. eſt tex. in l. cum res. C. de donat. & propterea Barto. in dicto. §. ſi ſtipuler, in nona fallen. dicit, quòd in dicta l. quotiens, ideo valet ſtipulatio facta alteri, quia interponitur ſuper re donantis, licèt non duret ſua. & illo caſu tantùm ſpeciali fauore libertatis ualet donatio idem ponit Bar. in d. l. quotiens, & ibi Ang. Adde.

Vndecimò limita ſtante conſuetudine, quòd ex ſtipulatione alteri per alterum facta quæratur obligatio efficax: ita per illum tex. in d. l. certi conditio. §. ſi nummos. ff. ſi cert. peta. ibi Roma. & Alex. in vlti. not. & ibi etiam Iaſo. in vltimo etiam not. Adde.

Duodecimò limita ſtante ſtatuto in loco, quòd alterī per alterum quęratur ex ſtipulatione: ita tenet Bald. in cap. quæ in eccleſiarum, col. penult. de conſtit. Iaſo. in d. §. alteri, in prima. col. in i. limitat. in d. §. ſi nummos, in vltimo notabi. Adde.

Decimotertiò limita, nam ſacerdos poteſt alteri ſtipulari. Guid. & Barto. in l. i. §. huius ſtudii, col. fin. ff. de iuſti. & iur. & ibi Ang. Pau. de Caſt. & Iaſ. colum. i. Ant. de But. in proœmio Decretal. col. penul. Inno. in c. dudum, in prin. de conuerſ. coniug. Multa deſunt.

Sublimitat tamen præcedentem limitat. Abbas in dicto capit. dudum, colum. fina. vt procedat in parochiano ſiue curato, & non in alio ſacerdote. iſtam ſublimitationem reprehendit Iaſ. in dicto §. huius ſtudii. et apoſtil. ad Abbatem in d. c. fi. de conuerſ. coniuga.

Decimoquartò limita in iudice, qui poteſt alteri ſtipulari. glo. in §. ſi quis alii, in gl. in verbo nihil agit. inſtitu. de inutil. ſtipula. in iii. fallen. Barto. in d. §. ſi ſtipuler, in iii. fall. Spe. in ti. de primo & ſecundo decreto in §. de

affectu.

affectu.verſi. ſed cui præſtabitur. Abb. in c.paſtoralis.§.i.circa fi.de offi.ordi.Bald.in l.i.col.pen. verſic.ſed quid de iudice. C. per quas perſonas. Imol.in l.i.§.ſi quis alteri.col.fi.ff.de verb.oblig.

Deſiderat aliqua.

Amplia iſtam limitationem, quòd iudex poteſt alteri ſtipulari, etiam ſi ſit iudex incompetens, ſi ſumus in his quæ ſunt voluntariæ iuriſdictionis. Bald.in l.i.col.pen. verſ.ſed quid de iudice. C.per quas perſonas.

Adde.

Limita modò iſtam ampliationem primò, vt procedat in concernentibus officium ipſius iudicis. Bald. in l.non aliter, in prima colum.in fi.ff.de adopt.in l.certi conditio.§.quoniam col.i.in fin.eod.tit.in l. certi conditio.§. quoniam, col.i.in fi.ff.ſi cer.pet. Anto.de But. in prooemio Decretal.col.xiii.& in c.cùm à nobis, in iiii. col. de teſt.in c.dudum, col.iii.de conuerſ.coniug.

Deest aliqua.

Limita ſecundò, niſi pars ſit præſens, quia parte præſente non poterit iudex pro alio ſtipulari, ſed debet ipſa pars pro ſe ſtipulari. ita tenet Ioan.Fab.in d.§. ſi quis alii, col.ii.inſtit.de inutil.ſtipul.

Decimoquintò limita, nam maritus poteſt vxori ſtipulari ſecundum Alex.in conſi. xviii.col.fi.vol.vi. quia maritus dicitur vxoris procurator, & ꝓcurator poteſt pro principali ſtipulari, vt ibi per eum.

Contrarium ſentit Alex.in l.ex facto.§.ſi quis rogatus.col.ix.ff.ad Trebell.

Adde.

Decimoſextò limita, nam non ſolùm iudex poteſt alteri ſtipulari, vt ſuprà dictum eſt in xiiii. limi.ſed etiam alius officiales curiæ, vt puta executor: vt not.gloſſ.in §. quia verò, in verbo Senatus, in prin.& ibi Bart.in auth. vt ſine prohibit.in glo in verbo cautionem.in authē. de exequut.& de his qui conue. & ibi Bar.& Iaco. de Belu. & gl. in auth.libellum, in verbo & in negociis. C.de lit. conteſt.& ibi Bar.Bald.& Sali.& glo.in §. ad excludendas, in verbo & aliis, in auth.de litig.

Adde, et deest ee sublimitatio.

Decimoſeptimò limita in Notario, qui poteſt alteri ſtipulari, l.i.§.exigere.ff.de mag. conuen.l.non alii.ff. adop.l.iiii.rem rat.habe.Innoc.in c.dudum, de conuerſ. coniug.

coniug. Bart. in d. l. ſtipulatio iſta. §. ſi ſtipuler. in iii. fall. Din. & Bal. in d. §. exigere, in l. i. ff. de mag. conueni. glo. in §. ſi alii. inſti, de inuti. ſtipu. in gl. in verbo nihil agit. gl. in l. ii. in verbo. tabularium. ff. rem pup. ſal. fore. Deſit aliquid.

Amplia etiam ſi imperſonaliter ſtipuletur, & non dicat mihi notario tanquam publicæ perſonæ ſtipulanti. Deci. Neapo. lxxiii. in nouis.

Et hoc proculdubio procedit, vt etiam ſiue ceſſione acquiratur vtilis in prætoriis ſtipulationibus ſiue iudicialibus, vt no. Bal. in l. i. §. exigere. ff. de magiſt. conuen. in l. iiii. ff. rem pupill. ſaluam for. Innoc. in c. dudum, de conuerſ. coniug. Guil. de Cun. in d. § exigere, Io. Andr. in c. quanquàm, in verbo mandato, de vſur. in vi. Bald. in l. non aliter. ff. de adop. Pau. de Caſt. in l. ii. ff. rem pupil. ſal. for. in l. nec enim. §. eorum. ff. de adop. Deſunt nonnulla.

Contrarium, ꝙ in extraiudicialibus quæratur vtilis ſine ceſſione per notarium, voluit gl. i. in l. iiii. ff. rem pupill. ſal. for. in verbo per tabularium. glo. in §. ſi quis alii. inſti. de inutil. ſtipu. Bar. in l. ſtipulatio iſta. §. ſi ſtipuler, in iii. fall. ff. de verb. obl. Guil. de Cun. in d. l. non aliter. ff. de adopt. Bar. in l. iii. ff. rem pupill. ſal. for. & ibi Paul. de Caſt. Bar. in l. nec ei. §. eorum. ff. de adopt. & Bal. in l. i. in fi. ff. de his qui ſunt ſui vel alien. iur. & in l. Gaius. ff. de vſu. qui dicit opinionem iſtam ſeruari de conſuetudine Ant. de Bu. in procemio Decret. in v. articulo, et ibi Abb. col. vii. Imo. in l. huiuſmodi. ff. de leg. i. Deſunt multa

Decimooctauò limita, in ſyndico ciuitatis, q poteſt ſuę ciuitati ſtipulari. Bal. in d. l. Gaius, per illum tex. Alexā. in §. ſi ſtipuler. col. i. ff. de verb. obli. vbi gl. in verbo fieri. gl. in l. i. ff. de ſtipul. ſeruor. in gl. in fi. in l. multum, in gl. magna. in fi. C. ſi quis alteri vel ſibi. Pau. de Caſt. in §. alteri, col. ii. in l. ſtipulatio iſta. ff. de verb. oblig. Adde.

Decimononò limita in tutore & curatore, q poſſunt reſpectiuè minoribus & pupillus ſtipulari. glo. in d. l ſtipulatio iſta. §. ſi ſtipuler, in gl. in verbo fieri. & in l. quotiens, in gl. in verbo nomine ſuo. ff. de adminiſtr. tuto. & ibi Bar. glo. in l. in omnibus la prima, in glo. i. & ibi Bar.

ff. de

ff.de præter.ſtipula.in d.l.multum in glo.mag.in fi.C.ſi quis alteri vel ſibi.gl.in l.ii.in gl.i.C.quand.ex fact.tut.

Amplia, vt iſtud procedat etiam ſi verba obligatiua & executiua referantur ad pupillũ.glo.in d.§.ſi ſtipuler in glo.in verbo fieri.& in d.l. quotiens,in verbo nomine ſuo.ff.de adminiſt.tuto.& ibi Bar.in l.in omnibus,la i.in gl.i.ff.de præt.ſtipul.

Contrarium, quòd immo verba promiſſiua debeant referri ad ipſum tutorem ſtipulantem, tenet Bal. Iaco. de Aren.& Raph.in d.§.ſi ſtipuler, & ibi Imo. col. ii.

Vigeſimò limita in procuratore, qui ſtipulando pro domino, quando verba promiſſiua refert ad propriam perſonam ſuam, & executiua ad dominum,acquirit utilem,quam domino cedere tenetur.gl.in l.in omnibus,la prima.ff.de præter.ſtipul.& ibi Ang. & Imo.& Paul. de Caſt.in l.generaliter, eo.ti.Ang.in l.ſi procurator abſentis,& ibi Imol. et Pau.de Caſt.& Alex.ubi dicit iſtud communiter teneri.Bal.in l.certi conditio.§. quoniam, col.ii.ff.ſi cert. pet.Ioan. Fab.in §.ſi quis alii,col.i.inſti. de inutilit. ſtipula.

Contrarium, quòd iſto caſu non valeat ſtipulatio, nec quicquam operari poſſit,ponit glo.in l.i.ff.de ſtipula.ſeru.in princ. & Bald.in d.§.ſi ſtipuler, ubi Rapha. et Roma.Paul.de Caſt.in d.§.alteri,col.ii.Card. & Imo.in c.accedens,col.v.de præbend.

Si autem verba promisſiua & exequutiua referantur ad dominum,valet ſtipulatio ſecundum gl.in d.l. in omnibus.& idem Io.Fab.in d.§.ſi quis alii.col.i.

Sed contrarium eſt verius,ut ibi per Bar.Ang.Imo.& Alex.qui dicunt,gl.illam communiter reprobari in l. ſi procuratori.ff.de verb.obli.

Sunt aliqui caſus in quibus procurator domino quęrit actionem ſiue cesſione, quorum quatuor ponuntur per Ang.& Imo.in d.§.ſi ſtipuler,col. i. Roma. in conſil. ccccxli.col.i. & ſeq. Primus, ſi procurator rem domini ſtipuletur. Secũdus,ſi ſtipuletur ex re domini. Tertius in ſtipulatione prætoria.Quartus,ſi ſit pręſens dominus

tempore

tempore ſtipulationis. Tres alios caſus ponunt Ang. et Alex.in l.poſſeſsio.§.& ſi poſſeſsio.ff.de acq.poſſ.

Alium caſum ponit etiam Bart. in d.l.poſſeſsio.§.& ſi poſſeſsio.& in l.qui bona.§.qui alieno.ff.de dam. infect. quando ſtipulatio fit ſuper re inſeparabili,& quæ perſonæ cohæret, vt ibi per eum : & ſequitur Alex. in d.§. et ſi poſſeſsio, circa fi.

Vide ad iſtam limitationem de procuratore, Nicell.in xvii.concord. gloſſ.

Vigeſimoprimò limita in negociorum geſtore, qui poteſt ſuo principali ſtipulari. Bartol.in d.§. ſi ſtipuler. xii.colum.xii.caſu.& hoc intellige & declara,ut ibi per Alexan.colum.ii.

Vigeſimoſecundò limita in ſtipulatiõe facta per procuratorem militis, quia ita acquirit ex ſtipulatione militi ſuo principali, prout tutor vel curator pupillis & adultis. & propterea quærit militi', etiam quòd verba obligatiua & exequutiua referantur ad ipſum militem. in l.ſi pecuniam.ff.ſi certum peta.& ibi Bartol.& Bald. & Paul. de Caſt.

Vigeſimotertiò limita in ſtipulationibus prætoriis in quibus quis poteſt alteri ſtipulari.l. in omnibus.ff.de præte.ſtipul.l.damni.§.fi.ff.de dam.infect.l.cauſæ.§.fin. ff.de procura.no.gl.in d.§.ſi quis alii.inſti.de inutili.ſtipul.& in d.l.damni.§.fina.ff.de dám.infect.in d.l.cauſæ. §.fina.& ibi Ange.& Paul.de Caſt.in d.l. certi conditio. §. ſi nummos.ff.ſi cert. peta. Tamen hoc intelligitur, quando ſtipulatio prætoria fuit interpoſita in iudicio, & non aliter : ita declarat Din. Oldra.Bart.& Bal. & ibi clarius Imo.in fi.in d.l.in minoribus.ff.de præte.ſtipula.vbi dicit ita limitandam glo.in d.§.ſi quis alicui. inſtit.de inutili.ſtipul. Contra iſtam limit. tenuit Paul. de Caſt.in d.l.in omnibus.

Vigeſimoquartò limita,nam præſenti poteſt acquiri ex ſtipulatione facta per alium.tex.eſt in l.ſi procuratori pſentis.ff.de verbo.obl.ponit gl.in d.§. ſi quis alicui. inſtit.de inutil.ſtipul.& gl.i.in l.iii.C. de inutil. ſtipula.

Vigeſimoquintò

Vigeſimoquintò limita in Prȩlato Eccleſię qui poteſt eccleſiæ ſuæ ſtipulari.ita dicit Ang.in d.§.ſi inſulam. in l.ſtipulatio iſta,col.ii.ff.de verb.obli.

Vigeſimoſextò limita in omni ſtipulatiōe iudiciali, vt per Imo.in d.§.ſi ſtipuler,col.pen.Paul.de Caſt. in d. §.alteri, col.fi.Io.Fab.in d.§.ſi quis alii,col.i.gl. in l.q͛d procurator ex re.ff.de procur.

Adde.

Vigeſimoſeptimò limita,quando aliquis mihi ſtipulatur quid ſuper re aliqua,vt in terminis l. quod procurator ex re.ff.de procu.& ibi gl.& d.§.ſi quis alii. inſtit. de inutil.ſtipu.Pet.in l.multum.C. ſi quis alteri vel ſibi. Bar.in l.ſoluta.§.per liberam.in pen,oppo.ff.de pig.act.

Iſta limitatio poteſt multipliciter intelligi. nam aut dicimus ſtipulationem eē appoſitam ſuper re, ideſt ad ipſius rei reſtitutionem domino faciendā, & procul dubio ipſi domino vtilis actio acquiritur ex ſtipulatione. tex.eſt in l.pen.C.ad exhibendum.& no.Bart.in l.procurator.ff.de procu.& in d.§.ſi ſtipuler,in l. ſtipulatio iſta ff.de verb.oblig. Aut dicimus ſtipulationem appoſitam ſuper re, ideſt ad illud quod ex ipſa re prouenit, vt eſt quando ſtipulatio eſt facta vel circa rei fructus vel partus: & tunc ſimiliter valet ſtipulatio alteri facta, vt ait gl.in d.l.quod procurator ex re.

Adde.

In penſione autem rei meæ idem tenuit Bald. in d.l. quod procurator,& ibi Ang.& Pau.de Caſ. idem tenuit glo.in c.quanquam,in verbo posſint acquirere.de vſur. in vi.Phil.Franc.col.ix.

Adde.

Contrarium,Ioan.Andr.in d.c. quanquam,in vii.col. allegans ita tenere Franc.Accuſ.in l.Iulianus.§. ſi procurator.ff.de act.emp.& idem tenuit Dom.in d.c. quanquā,col.vi.& Alex.in d.l.ſtipulatio.§.ſi ſtipuler,col.iii.

Adde multa.

Item prædicta limitatio eſt vera in eo,quod quis ſtipulatur vel circa rem ipſam,vel ex re ipſa,ſecus ſi occaſione ipſius rei quid fuerit ſtipulatus: quia tunc licèt res ſit mea mihi actio non quæritur. ita Bar.in d.§.ſi ſtipuler,col.fi.& in d.l.quod procurator ex re.in l.ſollicita.§.per liberam.ff.de pig.act.

Adde aliqua.

Contrarium,

Contrarium, quòd idem ſit in pacto adiectionis in diem, prout in pacto legis commiſſoriæ, quòd actio non quæratur domino: tenet glo.in l.i.C.per quas perſonas. & ibi Bar.Bal.& Sali.et Ro.in d.§.ſi ſtipuler.

Iſta omnia, quæ in pręcedenti limitatione dicta ſunt, procedunt vbi non dominus domino ſtipulatur, ſed vbi dominus non domino ſtipulatur ſuper re ſua, tũc dicendum eſt ſecundum Bart.in d.§.ſi ſtipuler, quòd ſi res durat, valet ſtipulatio, & acquiritur actio ex ſtipulatione per tex.in l.Publia, in princ.ff.depoſiti.& ibi no. gloſſ. & Bar.Bal.Sali.& Pau.de Caſt.& Barto. in l.pactum.C.de pact. conuent.

Contrarium voluit Bald. in l.cum patrem, col.i.in fi. & ſequen.de iure dot.

Vigeſimooctauò limita in ſeruo, qui ex ſtipulatione domino ſuo actionem acquirit.l. quicunque, in princip. ff.de verbo.obliga.

Vigeſimononò limita in monacho, qui Abbati & ſuo monaſterio acquirit ex ſtipulatione.gl.in c.i. de infirm. & lang.tex.in c. Abbates, & ibi glo.xviii.q.ii.text. eſt in c.quando, de offi.ordi.

Trigeſimò limita ĩ Papa, qui poteſt ſtipulari pro omnibus eccleſiis. Anto.col.x.& Abb.in d.proœmio Decretal.col.vi.poſt gl.in verbo ſeruus.

Trigeſimoprimò limita in Imperatore & Rege, qui poſſunt ſtipulari reſpectiuè ad vtilitatem imperii & regni. Anton.& Abbas in d. proœmio Decretal.& in locis ſuprà allegatis.

Trigeſimoſecundò limita, vt amicus amico ſtipulari poſſit. Caſſan.in conſuetu.fol.cxlix. colum.iiii. vide ſuprâ in vii.ampliatione.

Trigeſimotertiò limita in ſtipulatione fideiuſſoris, vt per Feli.in c.ſi cautio, col.ix.de fid.inſtr.

Trigeſimoquartò limita, quia poteſt ſtipulari omnis cuius intereſt. Pariſ.in conſi.xii.col.iii.vol.ii.

Trigeſimoquintò limita, quia valet ſtipulatio alteri facta in inſtrumento guarantigiato. Grat. in conſilio

xii.col.ii.

xii.col.ii.vol.i.Bartol.conſil.lxxi.

Trigeſimoſextò limita,quia vnus de familia poteſt ſti pulari, vt res maiorum detur alteri de familia. Tiraqu. de retract.fol.viii.

CONCLVSIO XLVII.

ARGVMENTVM.

Statutum excludens fœminas ob maſculos, an ſit fauorabile ratione agnationis conſeruãdę.

QVòd in ſtatuto excludente fœminas propter maſculos,ſit ratio conſeruandę agnationis,tenuit Io.And.ad Specu.in titu. de ſucceſ.ab inteſtato,ſuper reb.Cuma. Alb. & Sal.col.pen.in l.i.C.de adulte.Bar. in l. ii.§.videndum.ff.ad Tertul.Bald.in l.ii.circa fi.C. de in ius voc. in l.certum.col.i.C.vnde leg. in l.i.col.xi.verſi. ſubſequẽter quæritur.C.de ſum.Trin.Bal.in l.quod verò,col.i.ff.de ll.& in l.maximum.C.de liber.pręt.col.iii. & ibi Sal.col.ii.in fi.Rom.q.xvi.col.Angel.in q. lxviii. col i.& fi.Pau.de Caſt.in q.xl.inci.Præſens caſus. vol.ii. Ange.q.cxxi.col.i & ſeq.& in q.cxl.col.i.& q. cv.col.i.& q.ccx.col.ii.Cardi.in q.lx.col.fi. Fulg.in q.lxxviii.col.i. Alex.in q.xx.ver.vi.vol.i.& in q.cxi.col.pen. volum.iii. Cur.ſeni.cõſ.lxxx.col.iii.alias in cõſ.lxxxi.vol.i. & ſeq. Immo ꝙ iſta ſola ſit ratio iſtius ſtatuti, & propterea ex ea liceat arguere,prout ſi eſſet expreſſa, quia vnica red di poteſt,tenuit Bald. in d.l. maximum vitium.col.iiii. Rom.in conſi.xxxii.in fi.col.i.& ii.in fi.Cuma.in conſi. ii.col.i.in fi.licèt non loquatur in ſtatuto, ſed in diſpoſi tione teſtatoris.& in diſpoſitione teſtatoris loquitur Grat.conſi.lxiiii.col.i.volu.ii. & Rui.conſi.xx.col.v.vo lu.ii.& conſi.lxxxix.col.iiii.eod.vol.& conſi.xciii.col.ii. & conſi.cvii.col.ii.& conſi.cxi.col.v.& conſi.cxliiii. col. penul.& conſi.cl.col.ii.& conſ.clii.col.ii.& conſi.clxxix: col.fi.

col.fi.& conſi.cciii.colum.v.in fine volumi.ii. Tiraque. in tracta.ceſſante cauſa.in xii.limitatione, numero xv. Roman.in conſil. ccccxi.col.i.Deci.in conſi.cccxxxiii. colum.iii.Iaſ.in conſi.ccv.colum.ii.& conſilio.ccxxi.colum.v.volumi.ii.Deci. in conſil.ccclxxii. Deci. in conſi.ccclxxii.colum.ii. Alexan.in conſi.lxxxix.col.ii.volu. vi.Paul. de Caſt.in l.ſi verò §. de viro.ff.ſolut. matrim. Curt. Iun.in conſi.lxxxvii.colum. penulti. & in conſil. cxi.colum.iiii.& in conſi. cl. colum.i. Ang. Aret.in.§.i. in finali.colum.inſtit.de iure natu.gent.& ciuil.Soci. in conſi.cxxviii.col.i.volu.iiii.Paul.de Caſtr.in conſil.xl. volu.ii.incipi. Pręſens caſus.Alexan.in conſi.cx.colum. penulti. volumi. iii. Desunt aliqua

Contrarium, quòd iſta non ſit ſola ratio iſtius ſtatuti,tenuit Bartol.in l.liberorum,colum.vi.ff.de verbo.ſignifi.Soci.in conſi.i.colum.fina.Alex.in conſi.lxxx.col. iiii.volumi.i.Iaſ.in l.i colum.iii.C.de ſucceſſorio edict. Aret.in conſi.xxxvii.colum.fina.Alexan.in conſi.xcvii. colum.fina. volumine ii. & in conſil. lxxxiiii. columna fina.volumi.iiii.Gozadi.in conſil.xxxv.colum.fina. Iaſ. in l.ii.§.prætor.colum.ii.ff.de in ius vocando.Corne. in conſi.cclxxi. colum.iii.volum.iiii.& in conſi. cccv. col. iiii.eod.volu.Iaſo.in conſil. cxxvi.in fine volumine i.Soci.in conſi.xxvii.col.fina.volu.iiii.Lap.alleg.101.colū. iiii.in fine.& ſequen.Deci.in conſi.cccli.in fin. Desunt aliqua

Limita, ſecus in pacto, ſecundum Ruin. in conſilio xlix.colum.fin.volum.i.

An in dubio præſumantur plures rationes,vide Caſſa.in conſi.xiiii.colum.fi.in fi.Fel.conſil.ccccvi.col.i. Adde

Et quis probet eſſe unicam rationem, vide Pariſ. conſil.xli.col.penul.volumi.iii.vide omnino Marian.Socin. Iun. in conſi.i.colum.xiii.& conſ.vi.colum.iiii.& conſil. x.columna finali. Adde aliqua.

[illegible]

CONCLVSIO XLVIII.

ARGVMENTVM.

Statutum excludens fœminas propter mares ratione conſeruandæ agnationis, an liceat ad perſonas non ſpecificatas extendere.

SED an iuxta eandem rationem, quæ in ſtatuentibus conſiderata videtur, liceat diſpoſitionem ſtatuti excludentis propter maſculos fœminas, extēdere ad perſonas nō ſpecificatas in ſtatuto? Bal.in l. ſed et & milites.ff.de excuſa.tut. tenet quòd non,& in l.illam col.i.C.de coll.ſentit Imol.in l.ſi viro.§.de viro, col.fi. ff.ſolu.matri.Idem tenet expreſsè Deci. in conſi.cccclı. in fi.& in conſi. DXI. col.fi.& in conſil.DLIX. & in conſil. cccxv.col.pen.& in conſi.DLXXXIX.col.i.in fi.& ſeq. & in l.i.col.fi.C.de ſucceſſo.edict. Soci.in conſil.ccc.col. viii. Io.Anto.Alex in conſi.cx.Corn.in conſi.xcvii.col.fi.volu.iii.& in conſi.lxxxii.col.pen.& fin.vol.iiii.& in conſi.cccviii.col.i.vol.eod.Alex.in conſ.xcvii.col.ii.vol.ii. Capra in conſi.cxxxvii.col.i.Deci.in conſil.DCLXXXIIII. Pariſ.in conſi.xlix.col.x.vol.iii.Maria. Iun.conſi.i.colū. xiiii.vol.i.& conſi.cviii.col.vii volum.vii.Rui. in conſi. cxliii.col.penul. volu.ii.

Contrarium ſentit Iaſ.in d.l.i.C.de ſucceſſ.edict.

Et ſtatutum dictās quòd frater excludat matrem, nō tamen iſto caſu ſoror excludet matrem.Corne. in conſi. lxxxii.colum.i.volu.iiii.allegat Bald.in conſi.cccxviii. incipi.Viſo ſtatuto.Deci.in conſi.DCXXXV.Brun. in tracta.q ſtantibus maſculis fol.ix.col.i.

Et ſtante ſtatuto, qnòd frater patruelis excludat matrem, non excludit matrem ſoror patruelis.Bald.in conſilio xlvii. colum. quinta.Brun.in dicto tracta, quod ſtantibus

ſtantibus maſculis fol.ix.colum.iii.

Contrarium Bald.in conſi. xlvii.in v. volumi. Brun. in d.tracta.fol.lxv.col.x.

Etiam ſtante ſtatuto, quòd fœmininum ſub maſculino comprehendatur. Brun.in d.tract.fol.ix.col.iiii. Multa deſunt.

Et ſtatutum, quòd frater excludat matrem, intelligitur de conſanguineo, vel vtrumque coniuncto.

Et ſtatutum quòd frater & filii fratris excludant ſororem in ſucceſsione fratris, non tamen patruus excludet ſororem: vt not.Ioan.Anton.Alexan. in conſil. cxviii. Pariſ. conſil.cx.volumi.iii. Et ſtatutum de fratre, quòd excludat ſororem, habet locum in fratre carnali, non autem de fratre patrueli. Bald.in cap.i.in fine de feud.march.& in cap.quæ in eccleſiarum, colum. penulti.in fine,& ſequen.de conſtitu.& in l.iubemus.§. fina.C.ad Trebellia. Alexand.in l. prima.C. de ſucceſſ. edict.& in conſil.xcvii.colum.ii.volumi.ii.Petr. de Anchara.in repetitio.c.i.de conſtitu. circa medium, verſic. dicto de filiis & nepotibus. Socin.in conſi.ix. colum.iii. Deci.in conſilio Dxi. colum.fina.Alexan.in conſi.cciiii. colum.penulti.volumi.ii.Iaſo.in conſil.ccv.colum.viii. volumi.ii. & per totum conſil. Aret. in l.Gallus.§.nunc de lege, in fine.ff.de liber.& poſth.Deci.conſi.Dclxxix. Brun. in tracta. quòd ſtantibus maſculis fol.lxvii.colũ. iiii.in fi.& ſequenti, vbi dicit iſtam * communem.Pariſ. conſil.cx.colum.iii.volu.iii. Grat.conſil.xx. colum. ii. & iii.& conſi.xxxviii.col.fina.volum.i.& conſil.ciii. colum.fina.volumi.ii. Rui.conſi.xix.colum.vii. volum. ii.& conſi.lxxxii.col.i.& conſi.xxxi. colum.ii. & conſil. xliii. colum.i. & conſil.liii. colum.ii. & conſil.xciiii.col. penulti.volumi.iii.

Contrarium tenuit Ioan.Andr.in addit.Specu.ſuper rubri.de ſucceſſ.ab inteſta. referens diſputationem Iac. Aren.Bald.in l. ſcimus in fin. princip.C. de inoffic. teſtamen.Roma.in l.i.C.de ſucceſſo.edict.Alexan. conſil. xxxvi.colum.ii. volumi.vi. & conſil.lxxxix.colum. iiii. in fi.& ſequen. verſicu. his tamen non obſtantibus.vo-

lumi.eod. Rui.in conſi.cciii.colum.vi.& conſi.xciiii.colum.peuulti.volumi.iii

Tamen posſint iſtæ opin.concordari, vt per Alexan. in d.conſi.cciiii.col.penul.& Barba.in apoſtill. ad Bald. in dicta l.ſcimus, in fi. C.de inoffic.teſtamen.quia, aut quærimus vtrum frater patruelis excludat ſororem carnalem, & dicendum eſt quòd non: ita procedat prima opinio. Aut quæritur, an excludat ſororem patruelem, & excludet illam: ita procedit ſecunda opinio. & ita in hoc vltimo caſu conſuluit Ang.vt refert & ſequitur Iaſo.in conſilio.lxvii.colum.fina.volumi.primo.Rui. conſil.xix.colum.vii.volumi.i.& conſi.xv.colum.iiii.& conſi.xxxi.colum.ii.& conſil.xliii.colum.ii.& conſi.liii.colum. ii. volumi. iii. Et ratio præcedentium deciſionum eſſe poteſt, nam licèt eadem ratio cõſeruandæ agnationis militet, non tamen eſt tanta ratio in perſonis non expreſſis, qui ſunt vlterioris gradus, prout in expreſſis, qui ſunt gradus proximioris. & propterea ubi militat par ratio vel maior, non fit extenſio ſtatuti. Soci.declarat in conſi.xxx.colum.viii.& in conſil.ix.colum.ii.volumi. iii. Secus ſi perſonæ vlterioris gradus ſuccederent in locum illius proximioris, qui excludit ex forma ſtatuti, prout eſt quando filii ſuccedũt in locum patris: quia concurrunt cum patruis ad ſucceſsionem auunculi, vel patrui, vel aui: vt per Pau.de Caſt.in conſi.incip. Hæreditas pertinere videtur.ſequitur Socin.in conſi.ix. colũ. fina.volumi.iii.& in conſil.xxx. maximè colum.viii.Bene verum eſt, quòd caput incluſiuum, licèt non extendatur ex paritate rationis, tamen extenditur ad maioritatem.& ideo, ſi frater patruelis excludit ſororem, multo magis frater carnalis. Curt. Senior.in conſilio ix. colum.prima, & ſequen.

Et ſtatutum excludens matrem propter patruum magnum, multo magis excludit propter auum paternum. Paul.de Caſt.in conſil.ccccxxxvi. ſecundum antiquã impreſsionem. Laurent. in ſuo tracta. fol.x. colum.iii. & excludens ſtatutum matrem propter collaterales, mul-

to magis propter auum paternum. Brun.in tract. quòd ſtantibus maſculis.fol.lxvii.colum.ii.in fi.& ſeq.

In capite etiam excluſiuo non extenditur vltra perſonas ſpecificatas.Pariſ.conſil.xlvii.colum.x.volumi.& ideò ſtante ſtatuto,quòd patruus excludat matrem,non tamen excludet ſororem vel amitam, vt per Bald. in l. illam.C. de collat. ſequitur Deci. in conſil. Dlxix. & in conſil. Dlxxxix. colum. penulti. & in conſi. Dclxxix. & Dclxxxiiii. & Dclxxxviii. Adde.

Contrarium Bald.in l.ſi defunctus.C.de ſuis & legiti.Corne.in conſi.cclxxvi.colum.ii.& ſequent.vol.ii.

Et ſtatutum excludens amitam,non excludit materteram.Bal.in l.quod vero.ff.de ll.Deci.in conſ.Dlxxxix. colum.penulti.& Dclix.

Et ſtatutum excludens materteram,nõ excludit amitam.Bald.in l.ſi quis.C.ad Tertullia.Deci. in d.conſilio Dlxxxix. colum. penulti.nec econtrà. Brun. in d.tract. fol.xix.colum. iii.

Et ſtatutum excludens auunculũ, non excludit materteram.Corne.in conſil. lxxxii.colum.penulti.volu. iiii.& in conſil.cclxxi.colum.iii.& in conſil.cccv. in fin. colum.ii. & ſequen.& in conſi.cccvii.col.i.& in conſilio xc.colum. penulti. volumi. iiii. Adde.

Et ſtatutum excludens auum,non excludit auiã. Bal. in l.quicunq;.C.de ſer.fugi.col.iii.Corn.in conſi.lxxxii. col.ii.vol.iiii.& in conſi.cclxxi. Alex.in conſ.xlv.col.ii. vol.vii.Capra in conſi.cxxxvii.col.ii.Brun.in d. tracta. ꝙ ſtantibus maſculis.fol.viii.col.iiii. & fol.ix.col. iii.

Et ſtatutum excludens filias, non excludit neptes ex fratre,ita conſuluit Corn.in d.conſil.lxxxii. volu.iiii.& poteſt eſſe ratio,quia vbi agitur de excluſione fiẽda per perſonas non ſpecificatas, non attenditur idemptitas rationis, quia etiam ſtante idemptitate nõ extenditur ad perſonas non ſpecificatas,vt dicit Ange.in d.conſi. ccx. colum.i.Pariſ.conſil.xlix.volu.iii.dicit tamen Cur. Senior in conſi.xxxiiii.col.v.quòd ſi conſuetudo excludit ſororem,excludit etiam filiam fratris.

Contrarium,quòd etiam ex idemptitate rationis fiat extenſio reſpectu ſucceſsionis paſsiuę, prout excluditur à ſucceſsione maſculorum,excludatur à ſucceſsione fœminarum. Brun.in tract.quòd ſtant.maſc,fol.ix.col.ii.

Et ſtatutum excludens fratres,excludit etiam fratres patrueles. Ang.in cōſi.cccxliii.incipi. totum prędictum ſtatutum. Iaſo.in l.i.colum.fina.C.de ſucceſſ.edict.Brū. in d.tractatu.fol.lxviii.col.iiii.

Et propterea ſtatutum excludens dotatam à patre à ſucceſsione matris,aui materni & auiæ maternæ, multo magis excludit à ſucceſsione patris.Pau. de Ca.in conſil.cccxxxviii.colum.iii.ſecundum antiquam impresſionem.Brun.fol.xxxviii.col.ii.in d.tracta.

Et ſtatutum excludens matrem, excludit auiā. Bal. in l.illam.in primo nota.C.de collat.in l.Neſennius.colum.i.ff.de nego geſt.Iaſo.in d.conſi.cxli.col.vi.Soci.in conſil.ix.colum.ii.

Contrarium Capra in conſi.cxxxvii.col.i.Deci. in cōſi. DCXXV. per Bal.in l.ſi quis.C.ad Tertull.Deci. in cōſil.DCXXIIII.& in conſi.DCLVI.

Et ſtatutum excludēs matrem, dicitur excludere omnes cognatos.Bar.in d.l.ii.§.vidēdum.ff.ad Tertu.Corn. in conſi cccvii.colum.iii.& in conſi.cclxxvi. colum.ii.in fi.& ſequen.volumi.iiii.Aret.in conſil.clix.col.iiii.Soci. in conſi.cevii.col.fina.Ruin.in §.& quid ſi tantum, in l. Gallus.ff.de lib.& poſth.col lviii.Deci. in cōſil. DCLVIII.

Contrarium ibi Alex.& in l.illam.C.de collat.Pet.de Ancha.in c.canonum ſtatuta,de conſtit.col.xxvi.Pariſ. conſi.xlix.colum.viii.volumi.iii.& x.& xi. Item declara, vt per eundem conſi.lxix.colum.xi.volumi.iii.Rui. conſi.xlix.colum.ii. volum.i. Item quando mater viueret, ſecus ſi mater fuiſſet pręmortua.Ange.in d.l.illam. Pau.de Ca.in l.ſi defunctus.C.de ſuis & legit.

Licèt contrarium teneat idem Paul.de Caſtr.in dicta l.illam,colum.quarta.Rui.conſilio xv.colum.ſecunda,& quarta,volumine tertio.

Et ſtatutum excludens patrem vel auum, excludit

omnes

omnes ab eo deſcendentes. Corn.in conſi.xcvii.colum. fina.volumi.iiii.Brun.in d.tracta fol. lxviii.col.ii. Lauren.in §. cæterum colum.xxi.& ſequent. inſtitut.de legitim. agnat. ſucceſſ. Pariſ. conſilio xciiii. columna fina. volumine iii.

Contrarium Pau.de Caſt.in conſi.clxiiii.vol.i.

Eſt verum quòd Corne.in conſi.clxxi.colum.iiii. vol. iiii.dicit,quòd non ſemper eſt verum, quòd perſonę remotiores virtute capitis incluſiui cenſeantur excluſæ, & in conſil.cclxxvi.colum.ii.& ſequen.volumi.iiii.& in conſ.xc.colum.fin.volum.iii.

Tenendo tamen illam opinionem primam,limita,niſi mater excludatur propter aliquam qualitatem, quæ in remotioribus non cõcurreret.Corn.in cõſi. ccxxxiiii. in fi.volumi. iiii. & quòd iſta ratione perſona remotior cenſeatur excluſa à ſtatuto ratione maioritatis ratiõis, licèt non ſit expreſſa in ſtatuto, ponit Soci.in d. conſil. ix.colum.ii.volumi.iii.Roman. & Alexand. in l. prima C. de ſucceſſ. edict.

Et ſecundum iſtam rationem dicendum eſſet, quòd ſtante ſtatuto quòd mater excludatur, etiam amita cenſeatur excluſa. & ita tenet Bald.in l.ſi defunctus.C.de ſuis et legitim.

Contrarium tamen tenuit Pau.de Caſt.in d.l.ſi defunctus. quòd ſtatutum excludẽs matrem propter agnatos, non excludat amitam propter agnatos.Alexan.in conſi. xcvii.colum.ii.volumi.ii. Capra in conſil. xcviii. Brun. in tracta.quòd ſtant. maſcu. fol. xviii.col.i.Rui. conſil. xliii.colum.ii.& conſilio xlvii.colum.ii.volumi.iii. & ſecundum opin. iſtorum etiam à maioritate rationis non fieret extenſio quò ad caput excluſiuum, ad perſonas nõ expreſſas in ſtatuto: & ita ipſi videntur expreſsè tenere in locis ſuprà allegatis.

Statutum excludens matrem & cognatos, non excludit nepotem ex fratre.Corne.in conſi.lxxxii. vol.iiii.

Bene verum eſt, quòd tale ſtatutum vbi verba poſſunt conuenire, latè intelligitur. & ideo ſtante ſtatu-

to, quòd frater excludat ſororem, frater excludet ſororem ſiue ſit frater defuncti, ſiue ſit frater excluſi. Rom. in conſil.xv. colum.fina.Georg. Nat. in c.quamuis col. xlvii.& ſeq.de pact.in vi.Cur.Iun.in conſi.v.col.xiii.

Contrarium tenet Iaſo.& Deci.in d.l.i.C. de ſucceſſ. edict.Io.Anton.Alex.in conſi.cxviii.Brun. in d. tracta. fol.lxix.colum.iii.& ſeq.Ruin.conſi.xv.col.vii.volu.iii.

Et ſtatutum excludens ſororem, excludit etiam ſorores patrueles. Brun.ibid.fol.xix.col.iiii.

Hoc verum, quò ad maſculos excludentes, non quò ad fœminas excluſas.nam non intelliguntur latè verba, prout in coniunctis dicit Brun.in d.tract.fol.lxv. col.i.

Et quando excludit coniunctos ex latere patris,intelligitur de coniunctis ex latere patris ſuccedere volẽtis. Brun.in d.trac.fo.xvi.col.ii.& propterea ſtante ſtatuto, quòd frater excludat ſororem,non modò intelligitur de fratre vtriuſque coniuncto, ſed etiam de fratre conſanguineo. Roman.in conſil.ccccxi.Iaſ.in conſil.lxvii. col. fina.volum.i.Brun.in d.tracta.fol.lxx. multa in contrarium adducit.

Et ſtatutum excludens matrem propter agnatos, non excludit propter amitam.Corn.in conſ.ccxxiiii.colum. ii. volumine ii.

Et ſtante ſtatuto,quòd ſtantibus ſucceſſoribus maſculis mater excludatur, nec frater vterinus nec auus maternus, vel alius de linea matris excludet.Bald.in l.maximum vitium.C.de liber.præteri. Brun.in d.tracta.fol. lxv.colum.i.in fi.& ſeq.

Et ſtatutum excludens filias propter agnatos primi gradus, intelligitur de agnatis primi gradus reſpectu ipſius filiæ.Curt.in conſi.vi.col.iiii.

Et ſi ſtatutum excludit matrẽ propter hęredes maſculos, intelligitur de filiis, uel nepotibus ex filiis. Pau.de Caſt.in cõſi xcviii.Brun.in d.trac.fo.lxx.col.iii. Et ſi fęminę excludantur per proximiores ex parte matris, nõ excluditur mater. Brun.ibid.fol.lxx.col.iiii. An intelligatẽ de fratre patrueli Brun.citato loco col.lxv.col. iiii.

Et

Et ſtante ſtatuto quòd, ſoror excludat matrem, intelligitur etiam ſi ſit conſanguinea tantùm. Corn. in cõſil. cclxxix. volumi. iiii. ſed non comprehenditur frater vterinus. Brun. in dicto tract. fol. lxix. colum. iii. in fin. & ſequen. vbi limitat. Pariſ. conſi. lxxxiiii. colum. ii. & iii. volu. iii. & idem in patruo dicit Marian. Iun. conſi. i. colum. xiii. Nec etiam tale ſtatutum extenditur reſpectu alterius ſucceſsionis, quæ non eſſet comprehenſa in ſtatuto. Et propterea ſtante ſtatuto, quòd frater excludat ſororem à ſucceſsione fratris, non excludet illam a ſucceſsione ſororis, vt tenuit Curt. Iun. in conſi. ix. col. i. & ſeq.

Contrarium tamen præſupponitur ex dictis ſuprà in capite incluſiuo, dũ declaratur dictum Iacob. de Aren. in ſua diſputatione, quam refert & ſequitur Ioan. And. in addit. ad Specu. in titu. de ſucceſſ. ab inteſt. Bald. in l. ſcimus, in fi. prin. C. de inoffi. teſta.

Adde ea omnia quæ habentur in lxxvii. memor. in vi. amplia.

Et ſtante ſtatuto quòd in bonis à matre prouentibus ſuccedat ſoror vterina, in aliis agnati. an ſi ſoror vterina nõ ſit in rerũ natura, agnati excludãt amitã ab omnibus bonis pupilli. Brun. ĩ d. tract. fol. xlii. col. iii.

Et an ſtatutum excludens à ſucceſsione aſcendentium, excludat à ſucceſsione matris? Marian Iun. conſi. iii. colum. iii. colum. i. & iiii.

Et ſtatutum excludens propter agnatos, non excludit propter amitam, idem Maria. conſi. xxx. col. iiii.

Et ſtatutum excludens deſcendentes ex fœminis, non excludet fratres vterinos. Grat. conſi. xix. col. i.

Et ſtatutum excludens filias propter maſculos, intelligitur, ſi maſculi ſint agnati. Maria. Iun. conſi. liii. colum. ii. volu. ii.

Et ſtatutum excludens attinentes ex latere matris, an excludat nedum attinentes ex latere matris defuncti, ſed etiam volentis ſuccedere. Ruin. conſi. xv. colum. vii. volu. iii.

Et ſta-

Et ſtatutum excludens matrem, excludit etiam ſororem vterinam. idem Ruin. citato conſi. col. iii.

Et ſtatutum excludens matrem propter agnatos, non excludit matrē propter amitam. Ruin. ipſe conſi. xxii. colum. iiii. volu. iii.

Et ſi ſtatutum aliquem admittit ad excluſionem filiæ propter coniunctionem quam habet propter me, multo magis ego debeo filiam illam excludere. Ruin. conſi. xxxvii. colum. iiii. volu. iii.

Et ſtatutum excludens ſororem à fratris ſucceſsione, nō propterea intelligitur filium excludere à ſucceſsione ſororis. idem Rui. conſi. xciiii. col. ii. vol. iii.

Libri ſecundi Finis.

CONCLVSIONVM, REGVLARVM, ET Communium opinionum,

CELEBERRIMI IVRISCON. IACOBI PHILIPPI PORTII IMOLENSIS,

Liber Tertius.

CONCLVSIO I.

ARGVMENTVM.

Dominij tranſlationem per contractum non impediri.

DICVNT Doct. quòd non impeditur translatio dominii per contractum.l. ſi quis. ita.§.ea lex. ff. de verb. oblig. l.ea lege.C.de condit.ob cauſam, niſi ſit reſeruatum in re ipſa diſtracta ius reale,vt eſt hypotheca. Ita Bart. cum quo alii * trãſeunt omnes in l. filiusfa.§.Diui.ff.de lega.i. Tiraquel. de retract.fol.ccclxvii.in fin. & ſeq. vbi etiam an poſsit retinere pro ſuo intereſſe tantum. Sed dubitatur, an ſufficiat

ſufficiat ꝙ iſta hypotheca ſit generalis omnium bonorum,vel requiratur quòd ſit ſpecialis eius rei de cuius dominii translatione impedienda agitur. & quòd requiratur ſpecialis,ſenſit Bart.in l.ſi quis ita.§.ea lege.ff. de verb.oblig.vbi ponit exemplum in re ſpecialiter obligata,& ita tenet ibi Imol.colū.iii. & ibi etiam hoc tenet Aret.idem ſentit Bart.Imol.& Rom.in l.quòd abſenti. §.i.ff.de acqui.poſſ.Imol.in d.l.filiusfa.§. Diui, colū.v. Bald.in d.l.ea lege.col.iii.Imol. & ibi Alex. in l. ſi filiofa.§.ſi vir in quinquennium. ff. ſolut. mat.Iaſo. in d.l. ſi quis ita.§.ea lege,col.ix.& in d.§. Diui,& in conſi.ccxi. colum.v. volu.ii. vbi dicit iſtam * communem idem Iaſ.in l.quotiens,col.vii.C.de rei vend. Barbat. in cap. Raynaldus de teſta. in Ioannina in xii. & xc.col. Idem tenet Claud.in l.quod abſenti.§.i.ff.de acqui. poſſeſſ.& iſtam dicit communem Ferd.de Leaz. in d.§. Diui col. lxiiii.Beltrand.in conſi.cxci.ad fin. volu.i.& conſi. iiii. colum.antepen.vol.ii.& in conſi.cxci.ad fi. volu. i. & in conſi.iiii.colum.antepen.volu. ii. & in conſi. clxxxv. & in conſi.xv.colum.i.& in conſi.cxliii,colum.fi.volu.i.& in conſi.lxxxvi.volu.iii.Deciſ. Neap.clxxxii. in nouis, vbi ex mente Iaſ.dicit iſtam communem. ſentit hoc Bouer.in verbo mixta de contract.ſing.vi.& Ferrat.cautel. xlviii.Rui.conſi.ccxiiii.col.i.volu.i.& conſi.cix.col.iii. & viii.vol.iiii.vbi tenet iſtam opi.expreſsè,& conſ.cxii. col.i.& iii.eod.vol.& Beltrand.conſi. i.col. pen. volu.i. in antiquis.

Contrariam partem, ꝙ ſufficiat hypotheca omnium bonorum,tenet Bart.in l.qui fundū.ff.locat. in l.i.§. qui aūt.ff.de ſuperfic.& in d.l.ſi filiofa.§.ſi vir in quinquennium.ff.ſolut.mat.Paul.de Caſt. in l. ſi merces.§. ſi fundum.ff.locat. Bald. Ang.Salic.in l. emptorem C. locat. Abb.in cap.fin.ne prælati vices ſuas. Sali. in l. mancipia.C. de reb. alie. non alien. Bald. in l. prima. in pen. colum. verſi. pone maritus. C. de fruct. & lit. expen. Paul. de Caſt. in dicta l.ſi quis ita.§. ea lege. ff. de verbo.oblig. Alexand. in l.qui abſenti.§.primo. ff. d ac-

quir.

quiren. poſſeſsio. & in conſi.cxviii.colum.fina.in v.volumi.& in conſi.lix.colum.ii.eo. volumi. Bald. in conſi. cccxciiii.volu.iii.Corn.in conſi.cccxxi.colum. i. & ſequen. & in conſi. vi. volumi.iiii. Caſſa. in conſuet. fol. ccclxxviii.colum.ii.& ſequen. Corſet. in ſingu. in verbo. Pactum. Brun. in conſi.lxvii.in ſecunda colũ. Guid. Papæ quæſtio. ccccIxxx. Apoſtil. ad deciſio. Tholoſ. ccccxx. Idem quòd ſufficiat generalis, tenet Guid. Papæ ſingu. Dccix. & Hippoly. cccxxi. Gozad. in conſil. xxiiii.& conſi.cx.colum.fina. Marian. Iun. cõſi.lxxviii. colum.ii. Grat. in conſi. xcv. colum. prima. & ſequen. volumi.primo. vbi dicit iſtam * communem opi. Marian.Iun. conſi.cxviii.colum. fina. volu. ſecundo. & in conſi.cxxix.colum.ii.eo.volumi.Ruin.conſi.clxxx. colum.pen.& ſequen.volu.primo. vbi dicit iſtam communem opin.Et facit pro iſta opin.nam Doct.dicunt,quòd ſatis eſt,quòd ſit reſeruatum ius reale, vt dicunt omnes in dicto §. Diui. per text. in l. ſi creditor.§. fina. ff. de diſtract. pign. & ponit Caſſan. in conſi. xi. colum. xix.hypotheca autem generalis reſeruat ius reale, ergo ſufficit generalis hypotheca.

Pro concordia opi.diſtinguit Leaz. in dicto §. Diui, colum.lxiiii.& ſeq.

Tenendo tamen primã opin.quæ videtur eſſe * magis communis. Limita primò,niſi interueniſſet iuramentum, quod habet vim expreſsionis ſpecialis. ita tenet Ioan. Crot.in dicto.§. Diui. colum. xxxiii. Et an propter iuramentum de non alienando,impediatur tranſlatio dominii in contractu. Caſſan. in conſuet. fol. ccclxxvii. colum. ii. & ſequen. tenet quòd non.Ferrat. caut.xlviii.Grat.conſi.xcv.colum.pen. volu. i. Marian. Iun.conſi.cxxix.colum.ii.volu.ii.Ruin.conſi. cxix. colum.iii.& viii.volu.iiii.

Secundò limita, quando ageretur de vna re particulari, non transferenda, ſecus ſi de omnibus bonis, quia tunc ſatis eſt deducere in hypothecam, omnia bona, & dicitur ſatis ſpecialiter facta expreſsio hypothecæ.

thecæ.ita Claud. in d.§.primo.in l.qui abſenti.ff.de acquiren.poſſ.

Tertiò limita,niſi cum generali hypotheca concurrat precarium. Deciſ. Neapol. clxxxii. in ii. in ii. dubita. in nouis.

CONCLVSIO II.

ARGVMENTVM.

Iuramentum vim ſpecialis expreſsionis habet.

IVRAMENTVM habet vim ſpecialis expreſsionis,ita tenet Bal.in l.i. col. ii. ver. ſecundò.C.commod. ſequitur Rom. in l. i.§.ſi qs ita.col.x.ff.de verb.oblig. Alex. in l.ſciendum, colum. viii. eod. titu. & in conſi.cxxxiii.col.pen.ver.Et eò fortius.volu.v.Imol.in c.i.col.xi.commod.And.Bart.in apoſtil.ad Bal.in c.i.de contro. apud pares terminand.Imol. in c.cum contingat,col.lxiii.de iureiur. Bauer.in tract.de virt.iura. Io. Crot.in l.filiusfa.§.diui,colum.xxxiii.ff.de leg.i. Iaſ.in §.Item ſi quis,col.ii.Inſt.de act.Curt.Iun.in conſi.xlix. col.fi. Dec.in conſi.cccxlv.col.ii.nu.4. ver. & iſta opin. Alexan.in conſi.xci.col.fi. volu.iii.& in conſi. cxxxiii. colum.pe.volu. v.Guid.Pap.conſi.cxxviii.Venaſ.in cōſ. xii.Caſſan.in conſi.iii.& in conſuet.fol.cclxxxvii.col.i. in fi.Ripa.in v.reſpō ſ.in iii.lib.Gomeſ.in §. Item ſi quis poſtulante col.vi.Inſt.de act.Tiraquel.de ll. connubial. fol.ccxxxiii.in fin.& ſeq.Gozad in conſi.xxvii.col.ii. & in conſi.lxix.col.iii.& in conſi.lxxxvii.col.iii. & in cōſi. lxxxviii.col.pen.Hiſpan.in c.per veſtras,char.xc. col.i. de donat.inter vir.& vxor.Maria.Iun. conſi. cxxvi. col: fi.& pro iſta opi.facit,nam vbi in primo teſtamento eſt appoſita clauſula derogatoria ad ſequēs, oportet quòd de illa in ſecundo fiat ſpecialis mentio,& tamen ſufficit

quòd

ꝙ ſecundum ſit iuratum.Bal.in l.ſancimus col.fi. C. de teſta.& ibi ſequuntur moderni.

Contrarium Bart.in l.ſed & ſi quis.§.quæſitum.in fi. ff.ſiquis caut.& ibi Bal.colum.fin.& Ang. item col. fin. Alex.in conſi.xviii.col.fi.volu.i. & in conſi. xxxi. colū. pe. volu.ii.Io.And.in c.i.col.fi.commod.Abb.col.fin. & ibi Anto.de But.& Pet.de Anch.Bald.in c.i.de controuerſ.apud par.terminand.Soc.in conſi.lxx.col. fi. volu. iii.& ciii.col.ii.volu.iii.Iaſ.in d.§.quæſitum. col. fin. in l.ſed & ſi quis & ponit idem Iaſo.in conſi. clxxiii. colū.pen.& ſeq.volu.ii.ex mente Bald. idem ſentit in l. ſi procurator,col.i.in ii.amplia.ff.de condi.indebit. & voluit clarè loquens Curt.Iun.in conſi.lxxvi. colum. vii. Grat.in cōſi.xviii.col.ii.vol.i.Grāmat.deciſ.lvii.nu.27. Poteſt pro concordia opin.dici, ꝙ aut deficit conſenſus, & proptereà diſpoſitio generalis non operatur, & tunc etiam iuramento accedente non operatur. ita declarat Sal.in l.i.C.commod. & ſequitur Alex. in conſi. xviii.col.fi.volu.i.& in conſi.xxxi.col.pe.volu.ii. idem voluit Io.And.& Abb.in d.c.i.vbi etiam Anto. de But. & Pet.de Anch.Alex.in l.i.§.ſi quis ita,colum.iii. ff. de verb.oblig.& in conſi.xciiii.colum.fi.volu.iiii. Pariſ. in conſi.xx.col. fi.volu.i.& in conſi.cx.colum.v.eo. vol.& in conſi.xii.col.xi.volu.ii.& in conſi.xlix.col.vi. & ſeq. volu.iii.Grat.in conſi.cxiiii.col.fi.vol.ii. Rui.conſi.vi. col.fi.volu.ii.Boer deciſ.iii.nu.vii.& viii.

Secus,ſi conſenſus non deficit,quia iuramentum ſupplet,& ita procedit prima opin.& Bauer.in tract.de virtu. iuram.colum.ii.& ſeq.& vide omnino Beltrand. declarantem in conſi. xxviii. colum. ii. & ſequen. & in conſi.lxiii.colum.fi.volu.i.& in conſi.lxviii.colum. pen. volu.ii.& in conſi.lxxiiii.colum.iiii.& ſeq.

Limita primam opi. vt per Maria. Iun. conſi. cxxix. colum. fin.

CON-

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Legitimationis in priuilegio an pater mentionem de agnatis facere teneatur.

AN pater faciens legitimari filium ſuũ.debeat facere mentionem in priuilegio legitimationis, quòd extant agnati, qui lædi poſſunt ex ipſo actu legitimationis.Paul.de Caſt.in l. Gallus.§. & quid ſi tantùm,col.pen.ver.ſed aduerte. ff.de liber.poſth. tenet ꝙ non.Soc.ibidem colum. viii. verſi. Quarta concluſio. vbi dicit iſtud * communiter teneri per Docto. Feder.de Senis in conſi.lvii.Bald. in conſi.lvi. colum.ii.& in conſi.cv.volu.v. Iaſo. in conſi.lxviii colum.iiii. volu.iii.& in conſi.cx.colum.iii.volu. iiii.Galiaul.in dicto §.& quid ſi tantum,colum.antepen. Nicol. de Vbald. in i. parte tract. ſucceſſ. ab inteſt.colum.xxxiiii. Socin. in conſi.xcv. colum.pen.volu.iiii.& in conſi.xlvii. colum. viii.in fin.eo.volu. Deci.in conſi.cccxciii.colum. antepen.in fin Caſſa.in conſuet.fol.cccviii.colum.iii. in fin. & ſeq.Pariſ.in conſi.xiii.volu.ii.Maria.Iun.conſi. cxlii. colum.ii.in fin.& ſeq. Boerius deciſ.cxxii.Præpoſi. in c. per venerabilem.§.quod aũt,col.xx.verſi. ſed cum legitimatio.Qui fil.ſint legit.

Contrarium,quòd ſit facienda mentio agnatorum in patris legitimatione,hoc tenet Anto.de But. in d.c.per venerabilem,Paul.de Caſt.in conſi.clxxx.incip.ſuper eo qui primo loco quæritur,colũm.iii.Roſel.in tract.legit. Soc.in conſi.ccli.col.xi. verſi. Corroborantur præmiſſa. Alex. in conſi.xxv.colum.iii.& in conſi.lxvii.col.v.volu.i.Pet.de Anchar.ſentit in conſi. cccxx. colum . fina. Curt.Sen. in conſi.xxxv.col.ix. & in conſi. xix. col. iiii. in fi.

in fin.Capio tertium quæſitum.Io.Crot.in vulg. l. Gallus.§.& quid ſi tantũ,colũ.xlii.verſi.iii.limita. Barthol. Caſſa.in conſuetu.Burgund.fol.ccxciii.colũ. iii. & ſeq. Maria.Iun.conſi.cxlii.col.ii.in fi.& ſeq.

Pro concordia diſtingui poſſet, ꝙ aut quæritur, an ſi non ſit facta mentio agnatorum valeat legitimatio, vt patri ſuccedat,& dicendum eſt ꝙ ſic, & ita procedat prima opi. Aut quòd poſsit ſuccedere agnatis vel cognatis,& tunc,ſi non eſt facta mẽtio agnatorum vel cognatorum,nec ipſi agnati vel cognati legitimato, nec legitimatus ipſis ſuccedere poſsit. Iſta declaratio ſumitur ex not.ꝑ Iacob.de Beluiſ.in §.i.in auth. quib. mod. nat. effic.ſui. Alex.in conſi.lxviii.col.iii. volu. i. Soc.in d.§. & quid ſi tantùm,col.viii.ver.iiii.& vlti.& in conſi. xcv. col.ii.volu.iiii.Dec.in conſi.cccxciii.colum.antepe.& in conſi.cccvii.in fi.& in conſi.ccclxvii.col.ii in fi. & ſeq.

Limita in legitimatione facta à comite palatino, in qua debet fieri mentio agnatorum. Pariſ.in conſi.i. colum.viii.volu.i.Sed contrarium.col.xiii.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Compromiſſum non dicitur, nec quicquam operatur ante acceptationem.

NON eſt compromiſſum,nec operatur ante acceptationem, glo. in l. ſi cum dies.ff. de arbitr.& propterea nõ currit tempus, niſi à die acceptationis,vt ibi per Doct.Lanfranc.in tract.de arbit.in prima parte colum.v.Hippoly.in ſing.ccccxxiii.

Et inſtantia compromiſsi non currit à tempore compromiſsi, ſed tempore litis conteſtatę. Feli.in c. venerabilis,col.fi.de iud.

Limita,niſi dictum ſit,ꝙ compromiſſum duret per mẽſem ex nunc vel ab hodie inchoandũ,quia tunc tempus currit ante acceptationem.Socin.in conſi.lxxxvii.col.i. vol.iiii.pro quo facit quod not.Corn. in conſi. ccxxxi. volu.iii.Alexã.in conſi.lvi.volu.vi. Caccial.in l.omnes populi,col.lxxxiii.ff.de iuſt.& iur. Aret.in c. vltra tertiam,col. fin.de teſt.Bald.in l.i.col.ii.in fi.ff.ſi quis caut. Soc.in l.ſi in diem.ff.de condi.& demonſt.Philip.Franc. in c.ſuper eo.el ii.col.v.de appel.Alexan.in conſi.lxxv. col.ii.Cæp.in conſi.ciu.lxvii.facit quod not.Alex.in ſimili in conſi.lxi.col.i.in fi.vol.v.& facit in ſimili quod not.Felin.in c.cognoſcentes.colum.vi. de conſti. Guid. Pap.in conſi.cclxx.Rui.conſi.xxvii. colũ.iiii. & conſi.li. col.i.volu.iiii.Facit quod not.Fel.in c.eam te.col. xviii. de reſcr.Tiraquel.de retract.fol.cix.

Contrarium videtur ſumi ex dictis Corn. in conſi. ccxlv.col.fi.volu.iiii.& in conſi.ccl. colum. i. eod. volu. Aret. in conſi. xcv. colum.fin. Alexand. in conſi. xxxv. colum.iii.volumi.iiii.& in conſi.cxlv.volumi. iii. Facit quod not.Staphil. de literis grat. & iuſt.charta iiii.& v. Ruin.conſi.cliiii.colum.pen.& conſi.lxiii. colum. i. volumi.v. Limita,vt id procedat quòad iudicem, ſed quòad partes ipſas compromiſſum operatur, etiam ante ſecutam acceptationem,ita declarat Socin.in cõſi. xxxix. colum.iiii. & ſeq. volu.iiii. Sed iſta declaratio non videtur vera per glo.in d.l.ſi cum dies,in verbo compromiſerunt, quæ exponit, compromittere voluerunt: & ſic ſentit, quòd ante acceptationem, etiam quòad partes non eſt compromiſſum. Idem voluit Alexan. in conſil. lxxxvii.col.fi.volu.v.& in conſi.xxxiiii.col.fi.vol.i.Et facit quod dictũ eſt in alio noſtro memoriali, ꝙ ſecundũ magis ✱ cõem opi.non impeditur curſus fatalium per compromiſſum ante acceptationẽ ſequutã.Fulg. in cõſi. clxviii.Pet.de Anch.in cõſi.cclxxxiiii.Dec.in c. ex rõe, col.v.de appel.Lanfranc.in tit.de arbit.in q. xlix. in fin. Georg.Natta in cle.ſępe, col,xxii.de verb. ſig. Hippoly. in ſing.Dclxxix.

Tertiò

Tertiò limita,niſi dictum ſit, quòd duret vſque Paſcha,ſecundum vnã opi. de qua vide Fel.in c. de cauſsis, col.i.in fi.& ſeq.de offic.deleg.

CONCLVSIO V.

ARGVMENTVM.

Filia dotata excluſa à ſtatuto,an computetur in numero filiorum,ſic vt faciat partem in legitima,vel ne.

DVBITATVR, an filiæ excluſæ à ſtatuto, qñ ſunt dotatę,vel excluſæ ob renũciatione ꝑpter dotē habitã,cõputētur in numera filiorũ,ita ꝙ legitima maſculi nõ cēſeatur totius hęreditatis portio,quaſi ſibi debeatur integra hæreditas,excluſis filiabus, ſed cēſeatur portio illius portionis, ac ſi filius maſculus cũ filiabus in ſucceſsione concurreret.& hoc ēt eſt neceſſariũ vt cognoſcatur,an legitima ſit triens,vel dimidia,quia,ſi ſint plures filii, eſt dimidia, ſi numero pauciores, eſt trienſ. auth.nouiſsima.C.de inoffi.teſta.& idem Bal.in l.vnica. §.in i.in ii.col.& ſeq.C.de caduc.toll.tenet ꝙ cõnumerentur filiæ excluſæ iſtis caſibus,perinde ac ſi cum filiis maſculis in ſucceſsione cõcurrerent.in l.huiuſmodi.§. ſi Titio.ff.de leg.i.in l.duobus.ff.eod.ti.& in conſi.ccccxc. incip.Statuto cauetur,ꝙ filio teneantur.in iiii.vol.& in cõſi.clxxvi.incii Quidam nomine A.in iii.vol. & in cõſi. xc.incip.Proponitur ꝙ Chriſtiani,vol.iiii.Bar. in l. i.§. pe.in iiii.q.ff.de bon.poſſ.cont.tabul.Imol.in d.l.hmôi. §.ſi Titio circa fin.Aret.in l.vnica in vltimis verbis. C. quando non pet.part. in l.planè.§.ſi duobus.ff. de leg.i. Curt. Sen.in conſi.v. Socin.in conſi.lxxv. colum. iii. volumi.iii.Guid. Pap. deciſ.ccccxcix. in ſing. Dccix. Iſta opin.videtur * magis communis,vt per Dec. in conſi.

Dclxx.col. fina. Iſtam tenuit Cõſilium Neapolitanum. in deciſio.clviii.in nouis. Marian.Iun.conſi. xxv. col.i. Iſtam etiam opi.ſenſit Sal.in d.l.vnica.§.in i.col.ii. ver. aut ideo non admittitur,quia ius petendi. Cuma.in cõſil.cxiiii.colum.pen.Corn.in conſi.cl.colum.fin.volu.i. ſaluat in vno caſu. Pariſ.in conſi. xxxvi. colum. ii. & ſequen.volu.ii.

Contrarium,quòd perſonæ filiarum excluſarum non conſiderantur, perinde ac ſi non eſſet in rerum natura, & legitima maſculorum ſit tantùm habito reſpectu ad maſculos, & non ad fœminas excluſas deducta dote ipſarum tanquàm ęs alienum. Ang.Imol.& Paul.de Caſt. in d.l. plenè. §. ſi duobus.ff.de leg.i. Bald.in l. Papinianus §.vnde ſi quis.ff.de inoffic.teſta.& ibi.Ang. & Fulg. & Ang. in d.l.Papinianus.§.quoniam aũt quarta.Ang. in conſi.cv.in fi.& in conſi. ccc.Cuma.in conſi.xxxv.vbi idem tenet in filia excluſa à ſtatuto, licèt ſecus in filia renunciante.Idem tenet Alber.Brun.licèt non ſe firmet in conſi.xxx.col.fi.volu.iiii.Corn. in conſi. cxcix, volu. iii.Soc.in conſi.cl.col. xii.& in conſi.lxxxiiii. colum.fi. Paul.de Caſt. in conſi.cclxxxvi.volu.i.in antepen.col.& ſeq.in ſucceſsione matris & non patris. Aret. in conſi. xix.colum.pen.Pariſ.in conſi.xxv.colum.vi. & ſeq. & in conſi.xxxvi.colum.vi.volu.ii.& in conſi. liiii. colum. ii. eod. volu.ii.& in conſi.lv. colum.iiii.volu.iii. vbi dicit iſtam * communem opi. Marian. Iun. dicit iſtam veriorem & communem,& declarat in conſi. xxv. colum. iiii.& ſequen.& conſi.lxvii.colum.fi.vol.ii. & idem Angel.in authen.nouiſsima,in fin.C.de inoffi. teſta. & in l. vnica.§.in i.in fin. C.de cadu. tol. Raph. Cuma. in d.l. huiuſmodi.§.ſi Titio.ff.de leg.i. & ibi Paul.de Ca. Fulg. in conſi.xvi Io.Anto.Alexan.in conſi.clvi.col.ii.& ſeq. Soc.in conſi.lxxxii.col.fi.volu.iiii.Paul.de Caſt. in conſil.lii.inci.ſuper primo puncto.volu.i.& Corn. in conſi. cccxiii.col.i.volu.i.Guid.Pap.in conſi.xcvi. & in conſi. clviii.Soc.in cõſi.cliii.col.pe.Dec.in conſi.ccxcix.col.i. Io.Crot.in l.re coniuncti, col.xlvi.ff. de leg.iii. Afflict.

ſuper

Digitized by Google

ſuper cõſt.fol.ccxcvi.col.ii.Brun.in tract.ꝙ ſtant. maſc. fol.lxxiii.colum. i. & ſeq. vbi dicit iſtam communem. Ruin.in conſi.xxiiii.col.ii. volumi.i.& in conſi.lii.col.v. volu.ii.dicit,ꝙ eo caſu in quo filiæ dotatæ ſunt excluſæ,etiã à ſupplemẽto legitimæ,iſta pars eſt verior ✱ & magis communis,& in conſi.xl.col.iii.volu.iii. & conſi. clii.col.i.& ſeq.vol.viii.vbi dicit communem.

Limita iſtam ſecundam opin.vt per Brun. in d. tract. ꝙ ſtant.maſc.fol.lxxiiii.col.i.& ſeq.

Tertia verò opin.eſt,ꝙ filiæ excluſæ computantur in numero filiorũ,& faciũt partẽ. Sed iſtud quod eis debetur rõne legitimæ vltra dotem accreſcit filiis maſculis. Bal.qui loquitur in filia renũciante in d. auth. nouiſsima,col.ii.C.de inoffic.teſta.Paul.de Caſt.in cõſi.clxxxi. in i.vol.Cuma.in conſi.xlv.in fin.Bal.in l.ſi patruus, in princ.C.de ſuis & leg.Corn.in conſi.cxcvii.col.ii.vol.i. Bal.in l.vnica.in viii.col.in vi.q.C.quãdo non pet.part. licèt non ita clarè,ſed clarius Rom.ibi in fi.& non proficiat aliis,vt per Alex.in conſi.cxcvii.vol.vi. Adde.

Quarta fuit opi.Soc.diſtinguentis,ꝙ aut ſtatutũ ſimpliciter nõ excludit,ſed mandat dotari,& tunc filia non habetur in conſideratione,perinde ac ſi nõ eſſet in rerũ natura.Sed ſi filia excludatur, non ſimpliciter per ſtatutum,ſed ita demum,ſi ſit dotata, & tunc facit partem,& habetur ac ſi ſuccederet.

Quinta fuit opi.Io.Ant.Alex.in conſi. cxxii. qui diſtinguebat,ꝙ ſi fauorabile eſſet maſculis filiam computari,perinde ac ſi integraliter ſuccederet, & computantur in numero filiorum cum maſculis.Si verò hoc eſſet incommodum filiorum,non computaretur.Eandem diſtinctionem ſequitur Pariſ.in conſi.liii.colum.xi. volu. iii.Deci.in conſi.Dcvii.col.fi.dicit,ꝙ prima vel ſecunda opi.poteſt teneri,& non poteſt reprehendi, qui vnã vel alteram amplectitur.vide Ruin.diſtinguentem in conſi. xxxvi.col.vii.vol.iii.& conſi.cxviii.col.viii.& ſeq.

CON-

CONCLVSIO VI.

ARGVMENTVM.

Filia vnius fratris an ſit de communi patrimonio dotáda, ſi fratres omnium bonorum ſint conſocii.

QVOD filia vnius fratris non ſit dotanda de communi patrimonio, ēt ſi fratres ſint ſocii omniū bonorū, niſi inter eos ſuper hoc interuenerit ſpecialis cōuentio, ſentit gl. in l. ſi ſocius pro filia, in verbo nō ſol uta. ff. pro ſoc. Spec. in tit. de iudic. §. Reſtat videre, ver. quid ſi vnus ex fratribus. Pet. de Anch. in cōſ. ccciii. col. fi. Alexan. in cōſi. xlviii. col. ii. vol. ii. Bal. in auth. ex teſtamēto. col. fi. C. de collat. Rom. in cōſi. cxlv. Idē Alber. & Fulg. in d. l. ſi ſocius pro filia. Alber. in l. ſi duobus. §. ſi fratres. ff. pro ſoc. Bald. in l. fi. col. fi. nu. 14. C. de dot. promiſ. Io. Pet. de Ferra. in pract. in libell. In cauſa ſocietatis, in verbo vndecunque quæſita. Alex. in cōſi. cxxxiii. col. i. & in conſi. cliiii. vol. ii. & in cōſi. ciii. vol. iii. Capra in conſi. x. col. fi. Paul. de Caſt. in conſi. xcvi. volu. ii. incip. Si dicta Cornelia. & in cōſi. xxii. col. i. volu. ii. in iii. dubio. Rom. & poſt eum Iaſ. col. iiii. in auth. qđ locū. C. de col. Rom. in conſi. ccccxiii. in ii. dubio. Alex. in cōſi. lxxx vi. in iiii. lib. Bal. in conſi. cv. incip. Quidam Antonius, circa fi. volu. iii. Soc. in conſi. cxcii. colum. iiii. & ſeq. Petr. de Vbal. in tract. ſocietat. in vi. parte in ix. q. Alex. in conſi. lxxvi. col. ii. & in conſi. lxxii. col. ii. vol. iiii. Caſſan. in conſuet. fol. cclvii. colum. iiii. Et iſtam dicit * communem Socin. in dicto conſi. ccxci. colum. iii. Ioan. Crot. in l. ſi conſtante, colum. xxx. ff. ſolut. matr. Sylua nupt. fol. lxxvil. colum. iiii. Mantua in conſi. clxxviii. colum. pen. in fin. & in conſi. x. in ii. volu. nuper impreſſo. Aymo in conſi.

clix.

clix.col.ii.dicit iſtam opin.multos tenere.

Contrarium,quòd immo talis filia vnius fratris ſocii omnium bonorum etiam ſine alia expreſſa conuentione ſit dotanda de communi patrimonio, tenuit Bald. in dicta l.cum duabus.§.ſi fratres.in ſecunda lectu. colum. prima. ff.pro ſoc. & in l. ſi ſocietatem vniuerſarum.ff.eod.titu.Paul.de Caſt.in conſi.ccciiii. incip. ſuper primo in ii.volu.& in recollectis florentinis in dicta l.ſi ſocius pro filia, & in dicta l.ſi ſocietatem vniuerſarum.Bald.in l.ſi patronus.C.communia vtriuſque iudic. Socin.in conſi·iiii.volu.iiii. Bald. in tract. de duobus fratribus.colum.pen.in fin. Angel. in l. ex duobus. ff.de nego.geſt.Anto. de But. in repertorio iuris ciuilis in verbo Socius.& in conſi.vii. Corn.in conſi. cclxxxv. col.fi.volu.i. Soc. in conſi. ccxci. Dec. in conſi.xxxiii.in ſecundo dubio,vbi dicit iſtam * communem opi. & in auth.quod locum,colum.pen.& fin.C.de coll. & in cõſ. lxviii.col.ii.Corn.in conſi.lii.colum.iii. Paul. de Caſt. in conſi.cclviii.incip. Ad primum,volu.ii. Soc. in conſi. v.volu.iiii.Alexan.in conſi.lxx.colum.i.volu.v.Caſſan. in conſuet.fol. ccxxiiii. colum. iiii. Beltrand. in conſi. xxxix.colum.v.volumi.ſecundo. Ruin.conſi.ci. colum. xvi.vol.i.qui loquitur in dote promiſſa per vnum fratrem ſuum,latiſsimè in conſi.clxiiii.colum.i.& ſequen. volumi.i.& cxxi.colum.i. volu. v. Et qualis debeat eſſe dos danda de communi vnicæ filiæ vnius fratris ſocii, & quid ſi habens vnicam filiam,promiſerit maiorem dotem,quàm fuerit data filiabus alterius fratris ſocii, vide Ruin.conſi.ciiii.colum.pen.& fina.volu. i. Concordando opin.dicebat Corn. quòd in ſociis omnium bonorum durante ſocietate dos debebat extrahi de communi patrimonio,ita procedat ſecunda opin. Sed ea ſoluta debet imputari in portione fratris, & ita procedat prima opin. ita declarat Corn. in conſi. cclxxxv. colum.fina.volu.primo & in conſi.lii. volu.iii. & in cõſil.lviii. colum.iii.volu.iiii.

Tenendo primam opin. quæ videtur eſſe * magis

magis,limita,niſi frater ſciens paſſus fuerit fratrem dotare de communi patrimonio filiam, & nō contradixerit,ita declarat Paul.de Caſt.in conſi.ccxi.incip.Ad primum,in iii.dubio,volu.ii.Deci.in conſi.lxvi.col.fi. Soc. in conſi.v.col.pe.& fi.vol.iiii.Hippoly.in ſing. cccxliiii. Iaſ.in d.auth.ꝙ locum.colum.iiii.C.de coll.Io.Crot.in d.l.ſi conſtante,colum.xxx. Socin.in conſi.ccxci.col.vi.

Contrarium tamen ſentit Paul.de Gaſt.in conſi.xcvi. incip.ſi dicta Cornelia.vol.ii.

Et quid de dote vxoris alterius fratris reſtituenda? vide Hippoly.ſing. cccxxxvi. Quid ſi fratres non ſint ſocii, ſed dotata ſit filia vnius fratris de bonis communibus, altero fratre ſciente, & non contradicente? Vide Rui.conſi.clxxi.per totum vol.i.

CONCLVSIO VII.

ARGVMENTVM.

Compromiſſo impeditur fatalium curſus.

PER compromiſſum impeditur curſus fatalium,tex.eſt in auth.ſi tamen.C.de appel. in clem.quādiu.eo.tit. Amplia, idē eſſe,ſi cauſa ſit commiſſa conſilio ſapientis.Rui. conſi.lxxvii.col.i.vol.v. Sed dubitatur,an iſtud procedat, etiam ante ſecutam acceptationem compromiſsi? et de iure ciuili tenuit Fulgo.ꝙ non impeditur ante acceptationem,in conſi.clxviii.Sed dubium maius videtur eſſe, quid attenta iuris canonici diſpoſitione,& quidem Fulgo.ibi tenet, quòd non requiratur acceptatio,& idem videtur voluiſſe Socin. in conſi. xxxix. colum.iiii.& ſeq.volu.iiii.

Cōtrarium tenuit Dec.in cap.ex ratione,colum.v.de appel. & pro iſta opin. facere videtur, quia Doct. voluerunt,quòd non modò ſit ſecuta acceptatio,ſed etiam

cauſa

cauſa cęperit agi coram arbitris.ita Petr.de Anchara.in conſil.cclxxxiiii. Lanfran. in tract.de arbit.in xlix.qō. in fi.Georgi. Natta.in clemen ſæpe.in princip. col.xxii. de verbo.ſignifica.Hippoly.in ſing.dclxxix.vbi refert ſe ita obtinuiſſe in cauſa maximæ importātiæ. Et licèt impediatur curſus fatalium, non tamen impeditur curſus decem dierum, qui dantur ad appellandum. Guid.Papæ quæſtio. cxv.

CONCLVSIO VIII.

ARGVMENTVM.

Hæres contra factum defuncti haudquaquàm uenire poteſt.

HAERES non poteſt venire contra factum defuncti.l. cùm à matre.C.de rei vendic.l. ex qua perſona.ff.de reg.iu.l. ſi ab eo.C.de liber.cau.l.venditrici.C.de reb. alien. non alien.l. ſiue poſſ.C.de euict.l. vnum ex familia.§.ſed ſi vno.ff de leg.ii.& ex propria pſona, Caſſ. in conſi.lxix.col.i.de rōne huius regulę vide Loffred.in conſi.i.col.xlviii.Io.Nicol.in l.generaliter.in ii.par. nu. xxiiii.C.de ſecundis nup. Amplia,ēt in re propria hęredis.Caſſa.in conſi.xlvii.col.pen.

Amplia ſiue mādet vt propriam, ſiue mandat vt alienam.Rui.conſi.xlii.col.i.& ſeq.vol.V.

Hoc autem intelligitur pro portione hæreditaria, vt eſt tex.in dicta l.cùm à matre,& ibi gl.& Bar.in ſummario,& Bal.Ang. Sali.ibi.& ponit Corn.in conſi.ccci.colum.iii.volu.i.Io.Nicol.in d.l.generaliter.in ii. parte nume.xxvii.& num.xxviii.& ſeq.Aymo.conſi.cxxxi. col.i. & ſeq.Maria.Iun.conſi.clvii.colum.ii.volumi.i.Cagno. in d.l.ex qua perſona nu.viii.ff.de reg.iu. quia confecto inuentario filius factū patris tenetur approbare tātum

in eo

in eo ꝙ eſt ſupra legitimam.nam in legitima non tenetur factum defuncti approbare : vt per Ange.in d.l.cum à matre,in fi.Bal.in l.quod ſi patris, in v.colum. verſicu. Itē quæritur ſi vaſallus.C.vnde lib.Deci.in cōſi.clxxxv. col.fi.& in conſi.cccxcv.col.ii.Iaſ.in conſi.lvi.col.vi.volu.iii.Guald.cautel.viii.de acqui.hæred.Pariſ.in conſil. xxxiii.col.xiii.xiiii.& fi.volu.iii.Grat.conſ.xci.col.iiii. vol.i.& col.ii.vbi quid de iure canonico. Si verò eſt extraneus, tunc ſi fecit inuentarium, tenetur approbare quatenus eſt in hæreditate.Bar. in l.cùm vir. col.fi.ff.de vſucap.Tiraq.de retract.fol.lix.Beltran.conſil.vii. volu. primo in antiquis.

Item hoc intellige iure exceptionis,nō iure deficientis actionis, quia actio non deficit.l.Seia.ff.de euict.d. l.venditrici.C.de reb.alien. non alie.l. vnum ex familia. §.ſed ſi vno.de leg.ii.Bar.in d.l.cum vir,col.fi.ff. de vſucap.in l.rem alienam,col.fi.ff.de pig.act.Deci.in d.conſi. clxxxv.colum.fina.

Amplia regulam procedere, etiā ſi hæres non teneatur.de euict.Tiraq.de retract.fol.lix.

Primò limita hoc procedere in hærede vniuerſali,ſecus in hærede in legitima tantùm : vt voluit gl. in d.l.cū à matre.& ibi Bal.col.ii.ubi etiam Angel. Pau.& Sali.& hoc eſt verū, quando eſſet inſtitutus in rebus certis pro legitima,vel in ipſa legitima, qa dicitur quota bonorū: ſecus ſi in quota hæreditatis,ut ibi per eandem gl. Ang. Pau.de Ca.& Salic.ibi Io.Nico.in d.l.generaliter, in ii. parte num.xxix.& ſeq.C.de ſecundis nup.

Secundò limita in hęrede in certis rebus alio hærede vniuerſali inſtituto & adeunte,vt per.glo. in d.l.cùm à matre.dum concludit, filium inſtitutum in legitima, quia dicitur hæres in rebus certis, & non in quota hæreditatis,qui æquiparatur magis legatario, quàm hæredi, non tenetur factum defuncti approbare, & cum illa ratione tranſeunt ibi Bal.ii.col.Io.Nicol.d.l.generaliter, in ii.parte nu.xxix. & ſeq. Et facit ratio, nam hæres in re certa alio hærede inſtituto in vniuerſo adeunte, magis

gis æquiparatur legatario, quàm hæredi, ut no. Alex. ex communi opi. in l. quotiẽs col. ii. C. de hæred. inſtitu. & propterea ſicut legatarius (ut dicetur in ſequẽti limitatione) non tenetur approbare factum defuncti, ita nec hæres in re certa.

Contrariũ tamen tenet Curt. Iun. in conſi. lv. col. iiii.

Tertiò limita in legatario particulari, qui non tenetur factum defuncti approbare, niſi eo animo factum ſit legatum, vt omnino teneatur legatarius factum defuncti approbare, & ſic animo cõpenſandi. ita declarat Pau. de Caſt. in d. l. cum à matre. col. i.

Quartò limita in feudo antiquo in quo non tenetur factum defuncti approbare, etiam non confecto inuentario per hæredem. Secundum Deci. in conſi. ccccxlv. in xiiii. colum. Contrarium autẽ ſentit Bald. in d. l. qui ſe patris. col. vi. verſi. Item quæritur. ſi vaſallus. C. vnde libe. Cæpol. in conſi. ciuili. xxxi. col. pen.

Quid in feudo hæreditario. Loffred. in cõſil. i. col. xiii. in fi. & in feudo hæreditario hoc dicit Pariſ. in conſil. i. col. ii. vol. i. & in conſi. lxv. col. v. & ſeq. vol. iii. Rui. conſi. i. col. vii. vol. i. & conſi. xxxviii. col. vi. & viii. eod. volu. & conſi. cliiii. col. pen. vol. i. & conſi. clxxvi. col. ii. volu. i. & conſi. xxv. col. iiii. & v. vol. ii. & in feudo hæreditario ꝙ non obſtante confectione inuentarii filius tenetur approbare factum patris. Grat. conſ. iiii. col. viii. vol. i. Rui. in conſi. ii. col. [illegible] vol. iiii. Quid in emphyteoſi, Grat. cõſ. lv. col. i. & ſeq. vol. i. Rui. conſil. xxv. col. iiii. & v. volu. ii. Quid in feudo antiquo. Pariſ. conſi. x. col. i. vol. i.

Quintò limita vbi ex facto defuncti non naſcit̃ actio vel exceptio. glo. in l. Lucius. ff. ſolu. matr. iſtam limi. * cõmuniter teneri ait Bal. in l. ſi pater, col. fi. C. de inoffi. donat. Corne. autem dubitat de iſta ſolut. in conſil. xcii. colum. fina. volumi. iiii.

Sextò limita, quando teſtator non reliquit hæredi illud quod ei relinquere debebat. Bal. in d. l. ſi pater, col. fi. Pau. de Caſt. in conſi. cxcvii. col. fi. vol. ii. Bal. in conſi. ccxv. col. ii. volu. ii. Iaſ. in conſi. vii. colum. vii. & ſeq. vol.

iii. & in

iii.& in conſi·lxiiii.col.iii.vol.iii.& in conſi.clxviii. col. fi.vol.iiii.Grat.in conſi.xci.col.iiii.vol.i.& hoc eſt quod voluit dicere Iaſ.in d.conſi.in alia ſolu. quando defunctus voluit fraudare hæredem in legis beneficio.

Septimò limita in contractu improbatio, vt no.Guid. Pap.in conſil.clxxx.

Octauò limita in contractu facto in fraudem hæredis.Loffred.in conſi.i.col.iiii.& in conſi.x.col.vi. Tiraq. de retract.fo.lx.Gram.deciſ.xciii.nu.ix.& ſeq.

Nonò limita in hærede, qui ſuccedit ex legis prouiſione.Loffred.in conſi.x.colum.v.Gramma. deciſi.lxxxiii. numero ix.& ſequen.

Decimò limita in coniuncto qui poteſt retractare vēditionem coniuncti factā in extraneū vel ex forma ſtatuti, vel ex conſuetudine, quia talem retractationem facere poteſt, etiam quòd ſit hæres vendentis.Io.Nico. in d.l.generaliter in ii.parte nu.xxxiiii.C.de ſecun. nupt.

Vndecimò limita, quando ex iuris diſpoſitione competeret facultas hęredi retractandi factum patris.Pariſ. conſi.xxxiii.col.fi.vol.iii.

Duodecimò limita, quando teſtator non poteſt diſponere.Aymo.cōſi cc.col.ii.Grā.deciſi.xciii.nu.viii.& ſeq.

Decimotertiò limita, quia ſi pater promiſerit pro ſe & hæredibus, poſſunt filii conueniri non tanquam hæredes, ſed velut filii.Rui.conſi.ccxx.col.i.ii.vol.i.

CONCLVSIO X.

ARGVMENTVM.

Vſurarius criminaria pœna pro uſuris non punitur.

QVòD Vſurarius pro vſuris non poſſit puniri criminaliter aliqua pœna, tenent Bal. & Sali.in l.improbum.C.ex quib.cau. infami.irrogat.Deci.in conſi.clxx.vbi latè cōprobat iſtam partem.Iaſ.in conſi.cliii.col.fi.vol.iii.

ſi.vol.iii.Aymo.licèt non plane firmat in conſi. vi.colū. xx.in fi.& ſeq. Grat.conſi.xxxviii.col.ii.volu.ii. & conſi.xlix.col.ii.eod.volumi.& colum.ſequen. Marian.Iun. conſi.lxxxiii.col.ii.volum.ii.

Contrarium, Iaco.But.quòd puniri poſſit pœna ſtellionatus,in d.l.improbum.Corn.in conſi.clix. & in conſi.xix.col.ii.& ſeq.vol.iii.Caccial. in l.cunctos populos, colum.xxx.de ſumma Trinita.Ioan.Anto.Alex.in conſil. lxv.in fine.

Et dato quòd poſſit inquiri & puniri, non tamen per iudicem laicum.Corn.conſi.xxxix.col.ii.vol.ii.

CONCLVSIO X.

ARGVMENTVM.

Iura et actiones non ueniunt bonorum mobilium aut immobilium appellatione.

ALIQVI voluerunt, prout vr̃ eſſe * magis gis communis opi.ꝗ iura & actiōes dicantur tertia ſpecies, & non veniant appellatiōe bonorum mobilium & immobilium, per tex.in l.à diuo.§.in venditione.ff.de re iudi.l. quam Tuberiōis.§.fi.ff.de pecul.in l.vnica.§.exactio, iuncta glo.in verbo incorporalibus.C.de rei vxori. actio. in l.bene à Zenone, in §.& nemo audeat.C.de quadri.præſcri.Guid. de Suza.in quæſt. per eum diſputata incip. Pone quòd de facto ſtatutum dicit Specula. in titu. de fruct. & intere.§.primò verſic. ſecundò quęritur & ibi Io.And.Bart.in l.poteſt.ff.de auth.tuto.in l. mouentium.ff.de verbo.ſignifi. in repeti.l.ſi arrogator, colum.antepenul.ff.de adopt.& in conſi.50.& ccxxxiiii. & in l. Centurio, in octaua colum. in fine ff. de vulgar. & pupillar. in dicta lege quàm Tuberonis §. finali, ita

tenet Guil.de Cune.in l.i.ff.de ſtat.hom.Bald.in l.ſi cõſtante.§.ſi bona.& ibi Ang.Imo.& Alex.ff.ſol.ma.Abb. in c.nulli.col.ii.de reb.eccle.non alien.& ibi Imo.col.fi. & Barba.col.fi.Alexan.in d.l.à diuo Pio.§.in venditione col.i.vbi dicit iſtam * communem opi.& Alex. in apoſtill.ad Bar.in l.poteſt.ff.de auct.tut.& in d.l.mouentiũ ff.de verb.ſign.Bal.in rub.C.de iu.fiſ.in fi.lib.x. Rapha. Fulg.in l.i.C.ſi aduerſ.tranſact. & in d.l.quã tuberionis §.fi.ff.de pecul.& ibi etiam Bal.Alex.in cõſi. cix.col.iii. vol. iiii.Guid.Pap.conſi.ccxci.cccxli.& ccccxcix.Deciſio.Tholoſ.& ibi apoſtill.deciſ.ccxv.Guid.Pap. in cõſil. ii.& ccxv.Guald.cautel.ix.de leg. Beltrand. in conſilio cxc.col.i.in fi.& ſeq.vol.i.& in conſi.cclxxii.col.fi. volu. iii.& in conſi.xxxiiii.volu.ii.Pariſ.in conſi.lxvii.col.i.& ſeq.vbi ampliat & limitat. & in conſi.xcvi.col.ii.vol.ii. Maria.Iun.conſ.cxv.col.i.Mantua in conſi.cclxi.col.ii. Maria.Iun.conſi.i. vol.ii.Rui.conſi.cxxvi.col.iii.vol.i. Maria.Iun.conſi.lxxix.col.ii.vol.ii.Rui.conſil.xxvi. col. iii.vol.i.& conſi.cxxviii.col.i.vol.i.& conſi.clv.col.fi.volu.iii.& conſi.cxxxix.col.iii.& ſeq.vol.v.Ange. in auth. de non alien.§.i.Deci.in l.i.in ii.lect.col.ii.ff.ſi cer. pet. Bal.in c.i.in fi.prin.de pac.tenenda.Iaſ. quia dicit ita cõſulendo tenuiſſe in l.ſtipulatio hoc modo concepta.col. fi.ff.de verb.oblig.Purpu.in l.ex conuentione, col.ix.C. de pact.Albert.in trac.ſtat.in iii.parte q.xiii.Old.in cõſi.ccxix.incip.Factum.tale eſt.Dominus Rex. Cardin.in conſi.lxvi.& in conſi.lxxii.col.i.& ſeq.& in cle.i.in d.q. vbi.etiam Pau.de Eleaz.de reb.eccle.non alien.Rom. in in conſi.Dix.col.iii.Imo.& Domi.in c.ii.de reb. eccle.nõ alie.in vi.Maria.Soc.in trac.oblat. in xiii.& ſeq. colum. Alex.in conſi.xxxi.col.ii.& in conſi.xlv.col. iii.vol.i. & in conſi.cxxv.col.v.eo.vol.& in conſi.lxviii. col.fi. & in conſi.ccxliiii.vol.vi.& in conſi.liii.col.iii.vol.iii.Soc. in conſi.ci.col.fi.& in conſi.clxxv.col.fi.volu.iii.& in cõſi. ccxxxvi.col.i.vol.iiii.& in conſi.vi.col.ii.vol.eod. Lap. alleg.xcii.col.fi.in fi.Deci.in conſ.ccxxxvii.col.i.Aluar. in c.i.§.i.de feu.cogn.Brun.ĩ tra.ꝙ ſtãt.maſc.fo.lv.col. 3.

Amplia

Amplia etiam ſi dictum ſit mobilium & immobilium quomodocunq;. Pariſ.conſi.xxv.col.pen.vol.ii.

Aliqui verò dicebant, quòd aut actio & ius competebat ad aliquid mobile,& cenſetur actio & ius quid mobile. ſi autem competebat ad aliquid immobile,cenſeatur actio & ius quid immobile. gl.in l.i.C.ſi aduerſ.tranſact.in gl.fi.& gl.in auth.de non alien.in gl. in verbo numeranda.Bar.in l.ſi ſic.§.fi.ff.de leg.i.& ibi Ang. Din.in l.poteſt.ff.de auct.tuto.Caſſan.in conſuet.Burgund.fol. xcviii.col.i.& fol.cxlii.col.i.Brun.in d.tract. quòd ſtant. maſc.fol.xli.col.iiii.Bal.in auth.hoc ius porrectum col. fi.C.de ſac.ſan.ecc.Soci.in conſi.ci.col.i.& in cõſ. clxxv. col.i.Alex.in conſi.xc.col.iii.vol.iiii.

Contrarium tenet Din.in conſi.viii.circa mediũ.Pari. in conſ.xc.xciiii.col.i.& ſeq.vol.ii.

Iſta tamen prima opi. ſaluari poteſt, quando neceſſe eſſet, quòd actio connumeretur inter vnam uel alterã ſpeciem, & ſic inter res mobiles vel immobiles: quia tunc actio, ſi competit ad immobile, iudicatur immobilis, ſi datur ad mobile, iudicatur mobilis. ita declarat Barto.in d.l.mouentium.ff.de verb. ſign.in d.l.poſt.ff.de auct.tuto.in l.i.circa fi.C.ſi aduerſ.tranſact.Bar. in cõſi. 50.& hoc eſt,quod voluit dicere Bal.in c.i.in fi.princ.de pac.tenen.& in c.i.§.i.de feu. cogn.Roma.in conſi. 509. col.iii.Card.in conſ.lxxii.col.i.Imo.& Domi.in c.ii.col. ii.de reb.eccle.non alie.in vi.Marian. in d.tracta.oblat. col.xiii.& ſeq.& Soci.in conſi.101.col.fi.Alex.in d.l. à diuo Pio.§.in venditione,col.i.ff.de re iudic. & in conſilio xxxi.col.ii.in fi.& iv conſi.cxxv.col.v.vol.i.Ange.in l.ſi conſtante.§.ſi bona.ff.ſolu.mat. Abb.& Imo. in c.nulli, de reb. eccle.non alien.Io.Crot.in l.ſtipulatio hoc modo concepta,col.xxvi.& ſeq.ff.de verb.obli.Card.Alex. in c.i.§.i.de feud.cogn.ſ.procedere in diſpoſitione legis, quia ab hominis diſpoſitione nunquã appellatione mobilium,& immobilium venit actio.

Limitat etiam ſecundò Rom.in conſi.509.col.iii.ex mente Lap. alleg.xci.in fi. quando actio daretur ad pecuniam

cuniam in genere, quia cum genus non ſit quid mobile, actio competens ad pecuniam in genere, non dicitur quid mobile, nec poteſt conſiderari prout quid mobile.

Tertia fuit opi.quòd actio & ius connumerentur.inter mobilia. & iſtam opi. ponit glo. in l.mouentiũ.ff.de verb.ſign.& in l.fi.in gl.pen.circa medium C. in quibus cauſ.in integ.reſti.non eſt neceſſ.Iaco.de Belu.in auth. de non alien.in prin.col.ii.quæ opi.poteſt. procedere in iuribus ſeruitutum,quæ cohærent rebus immobilibus. Imo.in d.c.multi,colum.fin.de rebus eccl.non alien.Maria.Soc.in d.tract.col.xiiii.nec ex cõi vſu loquẽdi,actio poteſt inter mobilia connumerari,vt no.Fel.in proœm. Decret.in iii.col.ex mente Io.And.in addi.Specul.

An actio connumeretur inter mobilia & immobilia, vide ad longum per Tiraq.de retract. fol.xxix. & ſeq.& in fo.xxxii.& ſeq.vbi limitat pluribus modis.

An credita montis computentur inter mobilia vel im mobilia.vide Rui.conſi.viii.col.i.& ſeq.vol.ii. & not. ꝙ iura & actiones nõ circunſcribuntur loco, vt dicit Rui. conſil.clv.col.fi.in fi.volu.iii. Tiraquell. de retracta. fol. clxxviii.& ſequen.

CONCLVSIO XI.

ARGVMENTVM.

Annui redditus inter mobilia cõnumerantur.

ANNVI redditus iuxta * communem opi. connumerantur inter mobilia.l.iubemus. l.ii.& ibi Bal.no.in princ.C.de ſacr. ſanct. eccl.in §.i.in authen.de non alien.ibi ciui les annonas.& ibi gl.& Ang.& in l.hac edi ctali.§.his illud, ibi, annonarum quoque ciuilium. & ibi glo.Cyn.& Bal.in l.i.col.i.in fi.C.de ſuffragiis.Imo. in c.nulli.col.fi.de reb.eccle.non alien.in c.ii.eo.titu. & in cle. i.eo.tit.Gemi.in conſi.xl.col.ii. Et pro hoc facit, quod

quod no.Deci.in c.in præſentia,colum.xxxvi.de probatio.Caſſan.in conſuetu. fol.xcviii.colum.iii.in fin. & in conſuetu.fol.ccxiiii.colum.iiii.& ſequent. Guid. Pap.in ſing. ccxcvi.colum .i. Brun. in tractatu quòd ſtant. maſcu.fo.xlii.colum.i.vide Tiraq. de retract.fo.xxvi.& ſequen. qui declarat.

Quam concluſionem limitat Bartol. in l. ſciendum, in fi.ff.qui ſatiſda.cogan.& Bal.in c.i.de controuerſ.inter vaſall. & epiſcopum.col.ii .quando annuus redditus debetur de re immobili .

Contrarium tamen tenet Cardi.Alexand.in c.i.§.i.de feud.cog.col.ii.& Claud.in tracta.feud.in rubr. quæ res in feud.dari poſſit.col.iii.

Secundò limitat Fede.de Senis in cōſ.xii.quando deberetur in perpetuum ſeu ad longum tempus.ſequitur, Bal.in l.priuilegia,circa fi.C.de ſac.ſanc.eccl.& in d.c.i. de controuer.inter.vaſal.& epiſcopum.col.ii.in l.etiam, col.ii. in fi.C.de exequut.rei iudi.Domin. in c.ii.col.ii. de reb.eccle.non alien.in vi.Ange.& Alex.in d.l.ſi conſtante.§.ſi bona.ff.ſolu.matrim.Alexan.in apoſtill.ad l. mouentium.ff.de verbor.ſignifi.Pariſ.conſi. lvi.col.pen. volum.iii.Rui.conſil.lxxxii.colum.i.& ſequen. volu.ii. Maria.in tract.obla.colum.xiiii.vbi limitat. vide illam.

Tertiò limitat Bal.in d.c.i.§.i.de feud.cog.& in d.l.ēt, col.ii.in fi.vt iſtud procedat,quādo debetur actione reali,ſeu mixta,ſecus ſi perſonali .

Contrarium Marian. in d.tracta.oblat. colum.xiiii.

Alia fuit opi.Abbatis in.c.nulli,de reb. eccle. nō alie. quòd in annuis redditibus fiat eadem diſtinctio , prout in iuribus,& actionibus,quia ſi per ſe conſiderantur, ꝑut id ad quod competunt.&c.vt per eum. & iſtam diſtinctionem ſequitur.Marian.in d.tract. oblat. colum.xiiii. Alex.in apoſtill.in d.l. mouentium .

Et nota,quia incorporalia reputantur inter immobilia.Ripa in iii.reſponſo.in fi.col.lib.ii.

CONCLVSIO XII.

ARGVMENTVM.

Locupletiorem quem eſſe factum, cui incumbat onus probandi.

SI fructus vel pecunia perueniant ad aliquẽ & dubitatur, an factus ſit locupletior, cui incumbat onus probandi factum eſſe locupletorem? & quædam gl. in l. vtrum.ff.de peti.hæred.ſentit,quòd in dubio præſumitur factus locupletior.& ideo qui vult dicere ipſum non eẽ factum locupletionem,debet ipſe hoc probari. & ibi ex illa glo.hoc no.Angel. & in l.ſed ſi.§.quòd autem,el.iii.ff. de peti.hæredi.Soci.in conſi.xxiiii.col.cxv.& clix. col.v.& lxxxii.col.iiii.& viii.volu.iiii.& in l. in pupillo. ff.de excep.Gozad.conſi.xciiii.col.i.Hiſpan.in rubri.de donat.inter vir.& vxo.fol.xliiii.colum.iii.Marian. Iun. conſi.cl.col.iiii.Rui.conſil.xxiiii.in fi.& conſi. cciiii.col. fi.volumi.i.& conſi.xxix.col.fi.volum.ii.

Limita iſtã partẽ,vt per Rui. conſi.cxiii.col.ii.vol. v.

Adde.

Contrarium,quòd onus probandi incumbat illi, qui dicit aliquem locupletionem effectum, ponit Ang in l. inſulam.§.i.ff.ſol.mat.& in conſi. clx.inci. Domina Margarita in fi.& in conſ.cxxxiii.in fi.col.Pau.de Ca.in conſi.ccxlvii.col.pen.volu.i.Alexan.non ſe firmat in l.mulier.§.cum proponeretur.ff.ad Trebell.in fi.Cur. Iun.in conſi.xxviii.in fi.dicit eſſe * communẽ opi.ꝙ non cenſeatur factus. locupletior,& fuit opi.Curt.Sen. in conſi. lxxi.col.iii.Feli.in c.de quarta,col.x.de præſcrip. Cagn. in l.ex pęnalibus nu.iii.ff.de reg.iur.Rui.conſi.liiii.col. fi. volu.i.& conſi.xci.col.fi.volu.v.

Limita in minore,& ſi dubitetur an ex pecunia factus ſit locupletior recurrendum eſt ad diſtinct. glo.in l.i.C.

ſi aduerſ.

ſi aduerſ.cred.in l.prædiorum.C.de præd.min. & diſtinctio iſta eſt vera, quòd aut contractus tenet & præſumitur locupletior factus adeò quòd minor debet probare ſe non eſſe factum locupletiorem, aut contractus non tenet, & tunc probat aduerſarius minoris ipſum factum locupletiorem. & ita tenet etiam Sali. in d.l. prædiorum Soci.in conſi.cxv.colum.fina.licet Bald. in l.prędiorum teneat contrarium. Sublimita in mutuante pecuniam minoris in quo ſemper ipſe probat. Sali.ibi & Bal.in dicta l.prædiorum.

CONCLVSIO XIII.

ARGVMENTVM.

Filia cui mille fuit à patre relictum, ſi nupſerit, et ſi monaſterium ingreſſa fuerit, centum. an illa monaſterium ingrediente poſſit dicta mille petere, non obſtante patris diſpoſitione.

DVBITANT Doc. An valeat iſta diſpoſitio: Relinquo filię meę mille, ſi nupſerit, & cẽtum ſi monaſterium ingrediatur: ita quòd ea ingrediente monaſterium poſſit mille petere, vel teneatur ſtare cõtenta centum relictis? & quidam Thomas qui primò diſputauit iſtam quæſt. tenuit quòd filia poterat petere mille, prout refert & ſequitur Io. Andr.in addi.Specul. ſuper rubri. de ſtat.monach.Matthęſ.in ſing.liii. Alber.de Roſa.in iii. parte ſtat.q.clxiiii.Socin.in d.l.ii. Et pro iſta opin. conſuluit Io.de Ana.& fuit iudicatum Bononiæ ſecundum Alex.in apoſtill.in d.l.ii.Anto.de But. in c.in pręſentia, de probat.& ibi Areti.col.iii.Felin.col.xviii.& xix. Alberi.in l.deo nobis. C.de epiſ.& cler.col.ii. Roman.in l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum.vii.ff. de verbor.

oblig.Alexand. in conſil.xxxv.in ii.col.& in conſi.cxxi. col.penul.volum.ii.& in conſil.xcviii.colum.i.volu.iiii. & iſtam dicit * magis communem Io. Crot.in l. nemo poteſt.colum.xxxi.ff.de leg.i.& iſtam tenet & dicit magis communem Soci.in conſil.cclxix.col.i.& in conſilio ccxli.colum.v.in fin. vbi dicit iſtam magis communem opin.& Iaſ.in auth.ſi qua mulier.colum.iiii.& ſeq.dicit iſtam magis communem. & idem dicit Hippoly.in rub. de fideiuſſ.colum.xxix. & in l.i.colum.xxvi.C. de rapt. virg.ubi dicit iſtam partē communem . Idem tenet Fel. in d.c.in præſentia,colum.xviii.in fi.de probatio.Deci. qui dicit iſtam magis communem in cōſi.Dclxxiiii.Ferrat.dicit iſtam partem communem cautel.viii.Pariſ.qui dicit iſtam communem in conſi.lxv. colum.iii.volum.ii. Maria.Iun.qui dicit communem conſi.clx.colum.iii.volumi.ii.Rui. conſil.lxviii.col.fi.volum.iiii. Limita iſtam partē ut per Fel.in d.c.in prę̨ſentia,col.xix.& per Pariſ. in conſi.xxiii.col.i.vol.iii.

Et de cautela aduerſus iſtam diſpoſitionem, vide Ferrat. cautel. nona.

Contrarium, Bald.in auth.niſi rogati, in ii.colum. in fi.C.ad Trebel.vbi dicit, quòd naturalis æquitas & communis obſeruantia eſt pro iſta parte. & ibi Pau.de Ca. qui plus dicit, quòd ita * communiter tenetur, & ita fuit ſeruatum de factio.Bald.in d.l.Deo nobis. col.ii.C. de epiſc. & cleri. vbi dicit ita obſeruari de conſuetudine. & ibi Pau.de Caſt.colum.i.& ibi etiam Fulg. & Pau. de Caſt.in l.Titiæ ſi nupſerit.ff.de conditio. & demonſt. vbi dicit ita communiter teneri . & idem tenet in l.Titio.§.Titio.ff.de condit.& demonſtra.& hanc opi.communem & æquiorem dicit Imol.in l. Lucius, col.fina.ff. de hæred.inſtit.Pet.de Ancha.in regula nemo poteſt,colum.vi.de reg.iur.in vi.Bal.in conſil.lxxxii.in v.lib.incip.in quæſt.Fulg.in conſi. lii. vbi dicit ab iſta opin. non eſſe recedendum, quam conſuetudo approbat. Rapha. Cuma. in l.ſi ita quis.§.vi.cui.ff.de leg.ii. Iaco.de Belu. in §. ſed hoc in præſenti.in auth.de ſanctiſs. epiſ. in d.c.

in præſentia,

in præſentia,col.xxxi.de probat. & in conſi. ccccxix.col. ii. dicit iſtam veriorem * & magis communem opin. Idem tenet Iaſ.in conſi.xliii.in v.colum.volumi,iii. qui dicit iſtam opi. communem tenendam, & propter communem obſeruantiam, & naturalem æquitatem, quæ cum ea concurrit. Io.Crot.in l.nemo poteſt,colum.xxxi. ff.de leg.i.Alex.ſentit iſtam partem in conſi. xcviii. volumi.iiii.Guald.cautel.lxiiii.de legat.

Vide Brun.in tract.quòd ſtant.maſc. fol.xlvi. colum. ii. & ſeq. vbi diſtinguit & effectualiter videtur tenere iſtam partem propter conſuetudinem.

CONCLVSIO XIIII.

ARGVMENTVM.

Fideiuſſores an ſint liberati, ſi debitori tempus ſoluendi fuerit à creditore prorogatum.

SOLET ſæpiſsimè dubitari, ſi debitori qui promiſit pecuniam ſoluere certa die datis fideiuſſoribus, ſi tempus prorogetur, an fideiuſſores ſint liberati, & quòd non ſint liberati fideiuſſores, tenet glo.in l. ſi cum Hermes.in gl.fi.& ibi Bal.& Sali.C.locat.Rot. in deciſi. Dccclx.in antiquis.Soc.in conſiſ.xxi.col.iiii.Pet. de Ancharã.Henri.Boic.Imo.et Abb.in c.conſtitutus,circa fi.de fideiuſ.Maria.in c.fi.de dila.& in xix.q.viii.Deci.in c.de cauſis,col.iiii.& ſeq.de off.deleg. Ang.in l.ſi vnus.§.ſi cũ reo.ff.de pact.Dec.in conſi.xciii.col.fi.Bal.in l.Labeo.§.ſi per fideiuſſorem.ff.de arbit.& in d.l.ſi vnus.§.ſi cũ reo.& ibi Pau.de Ca.& Alex in cõſi.lxxii.vol.vi.& in conſi. lxvi.col.ii.vol.vii.Deci.in l.lecta,col.iiii.ff.ſi cert. peta. Alex.in apoſtill.in l.vbicunque.ff.de fideiuſſ.Beltrand. in conſi.clxxxviii.col.i.& ſeq.volu.i.vbi dicit * communem Pariſ.in conſi.xlviii.col.ii.vol.i.

Contrarium tenent Anto. de But. poſt Io. And. in d. c.conſtitutus,de fidiuſſo.Spec.in eod.tit.§.i.ver. iſtud autem quęritur.Archid.in c.te quidem.xi.q.i.Bal.in l.Titius.ff.de excuſa.tuto.Bart.in l.Labeo.§.ſi per fideiuſſorem.ff.de arbit. Fulg.in conſil.cxxx.in fi.Anto.de Butr. in c.i.de offi.deleg.Iaſ. in l.lecta,colum.vi.ff.ſi cert. pet. Alex. in l.dies cautionis.in fi.princip.ff.de dam. infect. Capel.Tholoſ.deciſ.clxxxi.Fel.in c.de cauſis.col.iii.de offi. deleg. Guid.Pap.in ſing.DCCCCLXXVII.Feli.in c.i.col. ii.de iureiu.& in c.ii.col.xii.de ſponſal.& in c. ad aures. colum.i.de ſimon.

Tenendo tamen primam opi. quæ videtur * magis cõis & magis vera, limitari poteſt pluribus modis.

Primò limita, quando prima obligatio per prorogationem eſſet nouata, quia tunc fideiuſſores eſſent liberati.Rota in d.deciſ.DCCCLX.Bal.& Ang. in d.l.ſi vnus.§. ſi cum reo.ff.de pact. Beltran.in conſi.clxxxviii.col.i.in fi.vol.i.Secus ſi prima obligatio eſſet nouata, licèt eſſet diuerſa obligatio. Specu.in titu. de fideiuſſ.§.i. verſicu. Iſtud autem quęritur

Secundò fallit, quia non tenentur fideiuſſores pro his quæ eueniunt tempore prorogato: ideo nec ad penſionem nec ad vſuram temporis prorogati tenentur,nec pro caſtellano, ſi in tempore prorogato promiſſa non ſeruauerit, vt per Barto.in l.Lucius.§.Paulus.ff.de adminiſtra. tuto. Ioan. Andr.in adit.Specula.in d.titu.de fideiuſſ.§.i.verſi.illud autem quæritur. Soci. in conſilio xxi.colum.iiii.Imol.in d.c.conſtitutus colum. fin. Deci. in c.de cauſis,col.iiii.in iiii.limitat. & colum.ſequen.de offi deleg.Ange.in d.l.ſi vnus.§.ſi cum reo.ff.de pact.& ibi Alexan.Iaſo.in l.i.col.penul.C.de iudic.optimè declarat Alexan.in conſi.lxxii.colum.i.in fi.volu.vi.Deci. in d.l.lecta, col.iiii.ff.ſi cert.pet. Bal. in l.ex diui,in fi.C. locat. Feli.in d.c.de cauſis,colum.ii.de offi.deleg.Tiraq. de retract.ſol.cccliii.

Tertiò fallit, ſi prima obligatio eſſet finita per ſolutionem, quia ſi poſteà intercedat obligatio noua, fide-

iuſſores non tenentur. Imo.in conſil.xii.colum.fi.

Quartò fallit, ſi expreſsè fideiusſiſſent ad tempus limitatum, declarantes quòd poſt illud tempus volebant teneri. Bald. in d.l. Labeo.§.ſi per fideiuſſorem.ff.de arbitr.Arch.in d.c.te quidem xi.quæſt.i.Abb.in d.c.conſtitutus col.fi.Bal.Ange.& Alex. in d.l. ſi vnus.§.ſi cum reo.ff.de pact.& ibi Iaſo. & in l.lecta colum.vi.ff.ſi cert.peta. Feli.in c.de cauſis,colum.ii.de offi. deleg. & in ca. ad aures colum.i. de ſimon.Alex.in apoſtill.ad d.l. vbicunque.ff.de fideiuſſ.Hippoly.in rubr.de fideiuſſ. in vi. quæſt. apoſtill. ad deciſi.Tholoſ.clxxxi.Rebuff.concor. fol.cc ix.& proptereà fideiuſſores obligati quòd principalis pareret laudo dato infra menſem, non tenentur prorogato compromiſſo & ſequuto laudo poſt menſem Bellam.in conſi.ix.colum.fi.Barto.in d.l.Labeo.§. ſi per fideiuſſorem.Tiraq.de retract.fo.ccclii.

Contrarium in principali caſu tenet Deci.in d.c. de cauſis,colum.v.de off.deleg.

Quintò fallit,ſi ſit dilata ſolutio, non prorogata obligatione.Beltr.in conſi.clxxxviii.vol.i.

CONCLVSIO XV.

ARGVMENTVM.

Solennitas certa ſi à ſtatuto requiratur in contractibus mulierum,an illa interuenire debeat, ſi filia cum patre contrahat.

DICIT Bal. in l.pactum quod dotale. colum. fin.C. de collat. quòd ſtante ſtatuto, quòd in contractibus mulierum requiratur certa ſolemnitas, quòd illa non debet interuenire, ſi filia patri donet, vel cum patre contrahat. ſequitur ibi Deci.colum.penulti.& fin.Roma. in l. ſi quis

mihi bona.§.ſed ſi mandauit.ff.de acquiren.hæreditate Alexan.in conſi.cvi.colum.fi.in fi.volumi.i.& in conſil. xxix.colum.penulti.volumi.iii.Barbat.in c. cauſam matrimonii, colum.iii.de offi.delega.Iaſo. in l.tranſactionem, colum.ii.de tranſact.& in conſil.cxxxiii. colum.ii. in fi.volu.iiii.Deci.in conſil.xxvi. colum.i. & in conſilio clxxx.colum.i.& in conſi.cv.colum.ii.Caſſa. in conſuet. fol.cxxxv.colum.iii.Ripa in x.reſponſ.in iii.lib.Deci.in conſi.DCXI.Brun.in tracta.de forma.fo.xcviii. colum.iii. Pariſ.in conſi.cvi.colum.penulti.volumi.i.vide in ſimili Tiraquell.de legib.connub.fol.cclii.& in l.ſi vnquam, in princip.nume.xxvi.C.de reuoca.donat. Idem in quolibet alio coniuncto donante ponit Roman. in conſilio cclxxvii.col.fi.Deci.in conſi.DV.col.v.

Contrarium in caſu principali,& ſic contra opi.Bald. in dicta l.pactum quòd dotale.tenuit ibi Roma.& Iaſo. colum.fi.& in l.præſes.colum.i.C.de tranſact.Barbat. in conſilio lx. colum.i.volumi.i.Gomeſ.in §.omnium,colum.decima inſtitu.de actio.& colum.xii.Tiraquel.d.ll. connub. folio clxxxvi. Pariſ.in conſi.liii. columna nona volumine tertiò.

Et in donatione facta per patrem filio, quòd non valeat, non ſeruata ſolemnitate requiſita, tenuit Cuma. in conſilio xxvii. colum. ii. in princip. Deci.in conſilio lxxxvi.colum.fina.& facit, quòd dicitur in regula xl.in prima ampliatione,ubi habetur, quòd inſinuatio requiritur,etiam quòd pater donet filio.

Tenendo primam opin. quæ videtur * magis communis, limita, niſi renunciatio filię, facta ſit fauore maſculorum: quia tunc ceſſat illa præſumptio, quòd bonum conſilium pater pro filia capiat: quia fauor maſculorum videtur præponderare. Deci.in d.l.pactum quod dotale, colum.fina.

Secundò limita,quando conſtaret de contrario,quòd actus eſſet maximè præiudicialis filię renunciãti patri, quia illa eſt præſumptio, quæ admittit in contrarium probationem,vt per Barb.in conſ.xli.vol.iiii.Iaſ.in cõſi.

cxxxiii.

cxxxiii.col.antep.volu.iiii.& colligitur ex verbis ipſius Dec.in d.l.pactum,col.fi.

Tertiò limita,qñ ſtatutum diceret vniuerſaliter, ꝙ mulier cũ quacũq; perſona contrahẽs, teneatur ſeruare certã ſolẽnitatẽ, quia illam eandem tenetur ſeruare, ſi cum patre contraxerit.Barbat.in d.conſi.xli.col.ii. vol. iiii Dec.in d.l.pactum quod dotale.col.fi.

CONCLVSIO *Et Regula XVI.*

ARGVMENTVM.

Lex generalis non comprehendit caſus ſpeciales.

LEx generaliter loquens,non comprehendit caſus ſpeciales & multùm prærogatiuos. ita infertur ex dictis Sal.in l.fi.C.de iure dot.ponit Iaſ.in l.i.colum.iii.ff.ſolut. matrimo.in l.ſi conſtante,colum. xxxiiii.eo. titu.& in conſi.clvii.col.iii.volu.ii.& in conſi.clxxi.colum.vii.volu.iiii.Soc.in conſi.xlvi.colum.vii.volu. iiii. Anto.de Fan. in tract.de pign. & hypoth. in viii. parte princ.col viii.Caſſa.in conſi.xxxii.col.ii. Calca. in cõſi. xiii.col.ii.Caſſa.in conſuet.fol.cclxx.colũ. i. Gozad. in conſi.xliii.col.ii.& in cõſi.lxxvi.col.ii.Rui.cõſ.cxxxvi. colum.iiii.volu.iii.Sed omnia quę allegantur per tenẽtes iſtam opi.prout ſunt plures glo.loquuntur, quando caſus ille erat ſpecialiter determinatus antiqua lege:ita quòd lex noua ſuperueniens generalis,non tollit legem antiquam ſpecialem determinationem habentem,glo. in l.ſciendum.ff.qui ſatiſd.cog.vt ibi per Doct.gl.in verbo vacantibus in authen.de hæred. quæ ab inteſt. & per Bar.in extrauag. Ad reprimen. in verbo non obſtantibus.Fulg.in l.cum teſtamẽto.C.de teſta.per Caccialup.

in l.

in l.omnes populi.colum.cii.ff.de iuſt.& iur. & ita procedit quod not.Alex.in conſi.lxxx.col.iii.vol.i. & propterea dicitur,quòd lex generaliter loquens non tollit priuilegium alicui ſpecialiter conceſſum.glo.in l.iii. in verbo decurionibus.C.de ſilentia.lib.xii. Loffred.in cõſil.xxxi.col.pen.Rom.conſi.ccccxxxvi.col.ii. in fi. verſi. quinta principalis. Vel quando fuit facta expreſſa declaratio etiam per legem,quòd in generali oratione nõ veniant aliqui caſus ſpeciales,vt de Epiſcopo dicitur in cap. quia periculoſum,de ſent.excom. in vi.

Sed pro iſta opi.ego adduco dictum Bart. commune in l.Lucius ,in fi.ff.ad Turpil.Pet.de Anch.in repet.cap. canonum ſtatuta, verſi. alibi quærit Bart.in xiiii. q. de conſt.Bald.in d.l.omnes populi,colum.fi.ver. Item nota quòd generale ſtatutum, & ponit Alexan. in l. talis ſcriptura,colum.fi.ff.de leg.i. Caccialup. in d. l. omnes populi colum. cxv. & ſequen. Angel. in diſputatione Exorta guerra colum.iiii. Nellus in tract. bannitorum in ii.parte iii.temporis quæſtio.xli.Hippoly. in rub. de crimine falſ.colum.iii.& in l.i.§.ſi ſeruus,colum.iii.ff.de quæſtio. & in ſing.clxiii.Ruin. conſi. xxvi. in ſubſcriptione colum.ii.

Contrariam verò partem, quòd lex generaliter loquens comprehendat etiam caſus ſpeciales, & prærogatiuatos,dũmodo non ſint priuilegiati in illa materia & in illo caſu,in quo lex generalis diſponit,tenet Bald. in l. in fraudem.§.fi.ff.de teſta.milit.Dec.in l.ex teſtamento.C.vnde lib.in c.ſedes,colum.v.de reſcrip. in cõſil.v.& conſi.ccci.colum.pen.& fin. cccxxxvi. col.v. Alciat. iiii lib.Paradox .cap.x. Declara, vt per Caſſan. in conſi.xxxii.colum.x. Declara, vt per Caſſan. in conſi. xxxii.col.fi.Mantuam conſi.cclxxxvi.Cagnol. pe.l.i. nu me.xvi.ff.de reg.iur.

CON-

CONCLVSIO XVII.

ARGVMENTVM.

Diſpoſitio generaliter loquens an comprehendat cauſam dotis.

EX præcedenti regula infertur, an diſpoſitio generaliter loquens cōprehendat cauſam dotis.& Salic.in l.fina. C. de iur.dot. dicebat quòd non. Idem ſentit Bald. in conſi.ccclix.volu.iii.incip. Quemadmodū Imperator. Paul.de Caſt.in conſi.lxxviii. in fin. volu.i. incip.licèt iſta domina Liſa. vbi tenet, ꝙ legatum dotis non venit in generali renūciatione.Iaſ.in l.i. colum.iii. ff.ſolut.mat.in l.ſi conſtante,colum.xxxiiii.eo.tit. & in conſi.clvii.colum.iii.volu.ii.& in conſi.clxxi.colum.vii. volu.iiii.in l.quod dicitur,in ii.not.de verb.oblig. & in l.filiusfa.§.Diui,colū.ix.verſi.vii.facit.ff.de leg.i.& ibi Io.Crot.col.xix.ver.vi.pro iſta parte,& in auth.res quę colum.vii.verſi.tertiò facit.C.communia de legat. Hippoly.in ſing.cccclxlii.Bald.in apoſtil. in c.i.§. donare, in verbo vſus,qualiter olim feud.alien.poteſt. Bal. Nouel. in tract.dot.in xvii & xviii.ſpeciali.Socin.in conſi. xlvi. col.vii. volu.iiii.& in conſi.lxx.circa fi.eo.vol. Anto.de Fan.in tract.de pign.& hypothe.in viii.parte princ.col. viii.nu.xxiii.ver.viii.fallit.Gozad.in conſi.xliii.col.ii.& xcvii.col.ii.Afflict.ſuper conſt.fol. cli.col. i.Loffred. in conſi.xxxi.col.pen.& conſi.xxxiiii.in fi.vbi ampliat.Pariſ.in conſi.lxxxi.colum.ii.volu.iii.Ruin.conſi.cxxxviii colum.ii.& conſi.cxciiii.colum.i.& conſi.cxcviii.colū.i. volu.i.vbi ampliat. Hiſpan.in rub.fol.xiiii.col.ii. de donat.int.vir.& vxor.Ruin.conſi.lxi.col.ii.vol.iii.

Contrarium verò ꝙ lex generaliter loquens habeat diſponere,etiam in cauſa dotis,ponit Deci.in d.l.ex teſtamento.

ſtamento. C. vnde l.b. & in regula i.col.ii.nu.x. & ſeq.ff. de reg.iur.& in l.i.nu.vi.in iii.not.C.de eden.in d.c. ſedes,col.v.de reſcrip.in conſi.v.& in conſi.ccci.col.pe. & ſeq.& in cōſi.Dxxxvi.col.iii. Alciat.lib.iii.Paradox.cap. x.Ripa in l.fi.col.v.C.de reuoc.donat. Tiraquel. de retract.fol.cxxxii.& ſeq. Contard.in repet.l.diffamati.nume.cvii. & ſeq. C. de ingen.& pro iſta parte facit q̄ ego habeo in regula xli.in vii.amplia. Afflict. ſuper conſtit. fol.ccxxiii.col.iii.Pariſ.in conſi.xvii.col.fi.volu.i.Grat. in conſi.cxxx.colum.ii.volumi.ii.Maria.Iun.conſi. xii. colum.iii.volu.ii.Hiero.Cagnol. in l. i. nume.xvi. ff. de regu.iur.

C O N C L V S I O

Et Regula XVIII.

A R G V M E N T V M.

Vſufructuarius cautionem de vtendo ac fruẽdo,arbitrio boni viri præſtare tenetur, nec non & de reſtituendo rem vſufructu finito.

VSVFRVCTVARIVS debet pręſtare cautionem de vtendo & fruendo arbitrio boni viri, & de reſtituendo rem finito vſufructu.l.prima.C.de vſufruct.toto titu.ff. vſufruct. quemad. caueat. in l. vſufructu conſtituto,vbi glo.& Bald.C.de vſufruct.& ibi Salicet. Caſſa in conſuet.fol.clxiii.colum.prima & ſeq. Deci. in conſi.Dcvii. Guald. cautel.i.de variis teſta.præcept.Io. de Garo.in authen.ex teſtamento,nu.xxxiii.C.de ſecundis nupt. & intelligitur de cautione per fideiuſſores. Guid.Papæ q.ccxlviii.Itē debet facere inuentarium ſiue deſcriptionē bonorum in eodem inſtrumento cautionis,

tionis, vt per Beltrand. in conſil. clxi. colum. xii. volumi. iii.

Contrarium, Pariſ. in conſi. xcv. col. v. in fi. volumi. ii. ſed in ſeq. conſi. melius declarat. Et nota, quia regulariter vſufructus debet præſtari de manu hæredis, & non poteſt capi propria authoritate. Fallit in tribus caſibus notatis per Gozad. in conſi. xxi. colum. iii. & in conſi. xci. per totum, & conſi. xcv. ſimiliter per totum. vide Ioan. de Garo. in d. auth. ex teſtamento. in xxxiii. nu. xvi.

Primò amplia, quia etiam vſufructu præſtito poteſt peti iſta cautio. Item poteſt res conſignata vendicari l. ſi vſufructus nemine. ff. vſufruct. quemad. caueat. Corn. in conſi. cccxli. col. fi. volu. iiii.

Secundò amplia, quia etiam non pręſtita cautione nõ facit fructus ſuos. Rui. conſi. 50. colum. iii. volu. ii. & cõſ. ccii. colum. ii. volu. ii. vbi tenet, quòd cautio etiam non præſtita debet offerri, niſi rẽ habuerit ab ipſo proprietario, vel eo ſciente & patiente fructus percipiat. Bart. in l. vxori. ff. de vſufruct. legat. & ibi Lancel. Dec. Paul. de Caſt. in l. peto. §. fi. ff. de legat. ii. Ruin. cõſ. lxxxviii. colum. iii. volu. v. Soc. in conſi. cxxxi. colum. fin. Bald. in l. i. C. de vſufruct. colũ. ii. & ibi Bart. & Alex. in apoſtil. Ruin. conſi. xliii. colum. i. volu. ii. & conſi. xci. colum. ii. & fin. vol. eo. Bart. in l. vſufructu conſtituto. in fin. C. de vſufruct. & ibi Bald. colum. ii. poſt Guil. de Cun. ibi, & in l. ſi homo. ff. de vſucap. Imol. in cap. fin. colum. iiii. de pignor. Felin. in cap. ſi autem, colum. iiii. de reſcri. Dec. in conſi. DCvii. colum. iii. Guald. cautel. i. de variis teſta. præcept. Beltrand. in conſi. lxxxi. col. i. Pariſ. conſi. xxvi. col. i. volu. ii. Adde

Limita, vt per Pariſ. in conſi. xcv. colum. vi. volu. ii. & in conſi. lxi. col. fi. vol. iii. Deeſt ampliatio ad hanc limitat.

Limita iſtam ampliationem, vt per Deci. in conſi. DCvii. colum. ii. quando poteſt propria autoritate intrare poſſeſsionem, tunc facit fructus ſuos, etiam non præſtita cautione, & non data ſcientia & patientia proprietarii.

Con-

Contrarium in principali ꝙ faciat fructus ſuos, etiã non præſtita cautione,tenet Marian.Iun.conſi.lxxii.volu.ii.col.i. & ſeq.col.vbi etiam limitat, & poſt petitam cautionem ſine dubio non facit fructus ſuos. Ruin.cõſ. ccvi.col.x.volu.ii.

Tertiò amplia,quia etiam præſtatur cautio,ſi relictus ſit vſufructus earum rerum, quæ vſu conſumantur vt not.Corn. in conſi.ccclxvii.volu.iiii.immo in his rebus cautio eſt magis de ſubſtantia, quàm in aliis ſecundum Ruin.conſi.li.col.iii.in fin.volu.ii.& conſi.li.volu.iiii. & hoc non habet difficultatem. Sed dubitatur, qualis ſit iſta cautio,quę pręſtatur in iſtis rebus, quæ vſu conſumuntur. & Corn.in d.conſi.ccclxiii.col.i.dicit quòd præſtat cautionem de reſtituendo tantum, non autem de fruendo arbitrio boni viri ille qui habet vſufructũ earũ rerum,quæ vſu conſumuntur,& intelligitur de reſtituẽda æſtimatione in his rebus, quæ vſu conſumuntur, vt not.Feder.de Senis in conſi.xlvi.poſt Ioan.Paliarenſem Io.Fab.in §.cõſtituitur.Inſti.de vſufruct. Pet. de Peruſ. Anto.de But.Imol.& Card.in c.fi.de pigno.Soc.in conſi. ix.col.i.volu.iiii.Alexan.in conſi.lviii.colum.ii.vol. iii. Guald.cautel.i.de variis teſta.præcept.Beltrand. in cõſi. xxxvi.col.fin.volu.i.& in conſi.clxi.colum.xii.& conſi. cxcv.col.fi.eo.volu.iii.Maria.Iun.conſi.xcvi.& cxv. colum. iiii.volu.i.Rui.conſi.cc.col.x.volu.ii.

Sed in rebus,quæ vſu non conſumuntur, ſed minuuntur,& inueteraſcunt, etiam voluerunt Feder. de Sen.in dicto.conſi.xlv.& Ant. de But.& Pet.de Peruſ.in d.cpa. fi.de pign.quòd caueatur ſimiliter,de quantitate ęſtimata reſtituenda, & ſentit hoc etiam Io.Faber in d.§.conſtituitur, de vſufruct.Socin.in d.conſi.ix.volu.iiii.& hoc ſentit Beltrand.in conſi.lxxxi.col.i.in fi.volu.i.

Sed contrarium, quòd immo in iſtis rebus, quæ vſu minuuntur,non pręſtetur cautio de æſtimatione reſtituenda,ſed de re reſtituenda,prout in rebus immobilibus,tenuit Card.in dicto cap. fina. de pign. & ibi Abb. colum.i.Imol.colum.iiii.Abb.conſi.iiii.colum.fin.verſi.

formatur

formatur ſextum dubium,volu.ii.Sed ſi eſſent res mobi les quæ vſu non conſumũtur,tunc præſtatur cautio, vt de rebus immobilibus,vt per Soc.in conſi.ix.volu.iiii.& reſtitutio bonorum quæ vſu conſumuntur, debet fieri ſecundum æſtimationem,quæ currit tempore traditionis, non autem tempore reſtitutionis. Beltrand. conſi. cclxxv.col.fina.volu.iii.Vide Io. de Garo,in authen.ex teſtamento,nu.xxxiii.C.de ſecundis nupt.

Quartò amplia, etiam ſi dictum ſit per teſtatorem, quòd hæres non moleſtet vſufructuariũ, non tamen propterea prohibetur petere vſufructus cautionem. Paul. de Caſt.in conſi.ccxxi.volu.ii.incip.Antequam veniam. Dec.in conſi.DIxv. Fel. in c.cauſam quę, colum. xiii. de reſcrip. Purpur.in l. cùm poſteaquàm. colum. ii. C. de pact.& iſtud videtur fuiſſe originale dictum Bald.in l.i. colũ. ii.C.de vſufruct.& in l.1.C.de his quib. vt indign. Alexand. in l. quod de bonis.§.frater.ff. ad leg. Falcid. Barbat.in conſi.lvi.in ſecundo dubio,vſque in fin. volu. iii.& in conſi.lix.colum.pen.volumi.I. Alexan. in conſi. clxxvii.volu.v.col.ii.Fel.in d.c. cauſam quę colũ. xiiii. Ruin.conſi.li.col.v.volu.i.& conſi.xlviii.colum.i.vol.ii. Et iſtud non eſt mirum,quia etiam expreſsè per teſtatorem talis cautio remitti non poteſt,vt infrà dicetur.Sed idem etiam ſi hęres vel proprietarius ipſe qui poteſt remittere cautionem,vt infrà dicetur,promiſerit non moleſtare,vt per Bal.in l.i.colum.ii.C.de vſufruct.Alex.in d.l.quod de bonis.§.frater.Felin.in d.c.cauſam quæ col. xiiii.& limita,vt in ſeq.col.

Contrarium ſentit Zaſ.in conſi.xviii.volu.ii.quando per verba multùm prægnantia.Ruin.conſi.lxxvii.col.ii. in fi.volu ii.Guald.cautel.iii. de variis teſta. præcept.

An iſtud verbum moleſtare,referatur tantùm ad moleſtiam facti, vel etiam ad moleſtiam iuris. vide Maria. Iun.in conſi.cxiii.colum.vii.in fi.& ſeq.Ruin.conſi.xlii. colum.fina.volu.iiii.& conſi.xliii.colum.pen.volu.eod. Et an hæres prohiberi poſsit petere cautionem. Ruin. conſi.ccii.colum.iii.volu.ii.

Amplia

Amplia,etiam ſi vſufructuarius ſit diues,& aliàs maximè idoneus,tamen debet cautionem pro vſufructu præſtare,vt ponit Bal.in conſi.clxxv.in iii.parte incip. Caſus ſuper quo conſilium iure poſtulatur. Sequitur Dec. in d conſi.Dlxv. Licèt contrarium teneat Corn. in cōſi. ccclxvii.col.iii.volu.iiii.

Sextò amplia,quia cautio non poteſt per teſtatorem remitti,& propterea dato ꝙ ſit per teſtatorem remiſſa, omnino peti poteſt, vt videtur eſſe text.in l.i. & ibi glo. C.de vſufruct.Bart.& Bald.& alii Doct. ponunt,& glo. in l.i.& ibi Bal. & Ang.ff.eo.tit.Guid.Pap.q.Dxv. Paul. de Caſt.in conſi. ccxxi. incip. Antequam veniam. in ii. vol. Bal.in conſi.lxxxvii.volu.iii.incip Omnes communiter. Soc. in conſi.cxxxi.col.pen.Dec.in cōſi. ccccclxv. Alex.in l.quod de bonis.§.frater.ff.ad l. falcid. Abb. in conſi.iiii.colum.fi.volu.ii.Iaſ.in conſi.xl. colum.i. vol.i. Caſſan.in conſuet. fol. clxiii.colum.iii.Beltrand. conſi. xcii·col.ii.vol.ii.& ibi co..xii.vol.iii.Pariſ.in conſi.xcvi. colum.i.volu.ii.Maria.Iun.conſi.cxv.colū.iiii. Mantua conſi.cclxi.in fin. Aymo conſi.clxxxvii.in fi.Rui. conſi. xci.colum.fi.volu.ii.& cōſi.ccii.colum.ii.vol.ii. & clxv. col.fi.volu.iii.vbi ꝙ nec per indirectum remitti poteſt. Ruin.conſi.lxxxvii.col.iii.volu.v.iſta opi. eſt * cōmunis vt per Gualdenſ.cautel.i.de variis teſta.præcept.vide in prima limit.& Rui.conſi.xcvii.col.iiii. & ſeq.

Amplia,vt nec princeps poſsit dare licentiam teſtatori remittendi cautionē vſufructuario. Ruin.cōſi.ccii. colum.ii.volu.ii.

Amplia,vt etiam deſcriptio bonorum non poſsit per teſtatorem prohiberi ipſi vſufructuario, hoc voluit. Iaſ. in dicto conſi.xl.col.i.volu i.idem voluit Marian.Iun. conſi.cxv.colum.iiii.

Contrarium Barbat.in conſi.lxiiii.colum.ii. volu.ii. & Iaſ.in conſi.xviii.volu.ii.& Aymo in conſi.clxxiiii.& poteſt teſtator prohibere hæredi ſuo inuentariū. Aymo ipſe in conſi.clxxiiii. Ruin.conſi. ccii.colum.ii. volumi. ii. Iſtud tamē limitatur,quia teſtator poteſt remittere

cautionem

cautionem quæ pręſtatur in vſufructu rerum, quæ vſu conſumuntur, ita tenet Petr.& ſequitur Angel. in dicta l. i.C.de vſufruct.Pet.de Anchar.in cap.cum conſtet.de pignor.Alex.in conſi.cxx.colum.fi. volu. vi. Barbat. in conſi.lxiiii.colum.i.volu.ii.ſentit Paul.de Caſt. in d.l.i. Contrarium verò quod idem ſit in cautione pręſtanda in vſufructu earum rerum, quæ vſu conſumuntur, vt non poſsit per teſtatorem remitti, tenuit Bart.in dicta l. prima.C.de vſufruct. in verſi. modò pro declaratione, & Bald. in dicta l.prima.in prima.colum. in iiii. not. & in conſi.lxxxvi.in iii.parte. Imol.in cap.fin.in fin. de pign. Alexand.in conſi.lviii.colum.iii.volu.iii.Dec. in conſi. cccccclxv. Iaſ.in conſi.xl.col.i.vol.i.

Secundò limita, vt per Gozad. in conſi.xci.col.ii.

Tertiò limita, vt per Pariſ. in conſi. lxi. colum. fina. volumi. iii. vbi dicit contra communem opin. quòd is cui remiſſa eſt cõfectio inuentarii, nõ tenetur facere ſolẽne inuentariũ, ſed talem qualẽ deſcriptionem bonorũ.

Septimò amplia, vt iſta cautio peti poſsit & officio iudicis & iure repulſionis, vt per Bald. in l. ſi cuius. ff. de vſufruct.per Soc. in conſi.cxxxi.col.fi.

Octauò amplia, vt ſaltem iuratoria cautio ſit neceſſaria, quando aliter vſufructarius non poſſet cauere. Guid. Pap.q.clxxxix.& ccl.Caſſan.in cõſuet.fol. clxiii. col.ii.

Contrarium Beltrand.in conſi.cxliiii.col.v. volu.iii. Rui.conſi.ccvi.col.x.vol.ii.

Nonò amplia, etiam ſi relictus ſit vſufructuarius ad tempus incertum.Guid.Pap.q.ccxlvii.

Decimò amplia, etiam in caſu auth. ex teſtamento. C.de ſecund. nupt.vt per Io.de Garo.ibi.nu. xxxiii.

Vndecimò amplia, vt etiam cum fideiuſſoribus pręſtetur cautio.Caſſan.in conſuet.fol.clxiii.

Duodecimò amplia, vt etiam non petita debeat offerri, ſi vult facere fructus ſuos vſufructuarius, vt per Beltrand.conſi.cxliiii.col.v.vol.iii.

Contrarium Ioan. de Garo. in dicta authen. ex teſtamento.nume.xxxiii.

Decimotertiò amplia, vt etiam ſi relictus ſit vſufructus pauperi, qui non poſsit inuenire cautionem. Beltrand.in conſi.xiiii.col.v.vol.iii.

Decimoquartò amplia, ēt ſi vxor ſit relicta vſufructuaria,& propter exiſtentiā filiorū conuertatur legatū in alimenta.Maria.Iun.conſi.xcix.col.pe.

Primò limita, niſi hæres remiſiſſet iſtam cautionem, quia hæres poteſt illam remittere,vt notat glo.in d.l.i. & ibi Bart.col.i.ver.ſed nunquid,& ibi Sal.colū.i.in i. q. & Alex.in conſi.cxx.col.fi.in fi.volu.vi.glo.ii. in fi. in c. fi.de pign.& ibi Imol.col.ii.& glo.& ibi.Bal. in l.i. ff. de vſufruct.Alex.in l.quod de bonis.§.frater.ff.ad l.falcid. vide ſupra in vi.ampliatione. Adde quòd & vſufructu conſtituto inter viuos vſufructuarius poteſt conſequi à proprietario remiſsionem cautionis.Bal.in d.l. i. col.ii. ver.ſed pone conſtitutio.C.de vſufructu, & ibi Ang. in fi.& Sal.colum.i.

Secundò limita,quia donans & reſeruans ſibi vſumfructum,non tenetur ad talem cautionem, ita tenet Io. de Plate. in §. ſunt præterea,verſi. ſed & ſiquis. Inſtit. de donatio. Corn. in conſi.cclxvii. colum.iii. volu. iiii. Socin.in l.omnes, in iii.not.ff.de except. Deci.in conſ. cclxv. colum. fina. Ioan. Anto. Alexand. in conſi.dliiii. col.fi.Gozad.in conſi.xci.col.ii.& xcv.col.fi.

Tertiò limita in eo vſufructuario ad quem eſt certum poſt tempus obuenturam proprietatem, vt eſt tex. in l.ſi vſufructus.§.planè.ff. vſufruct. quemad. cauea. & ibi gloſſ. per gloſ. in cap. fina. de pignorib. per Corn. in conſi.cclxvii.colum.iii.volumi.iiii.Abb.in d.c. fina. colum.ii.& Imol.col. iiii.

Quartò limita, quia fiſcus non præſtat talem cautionem,ſi ei ſit vſusfructus relictus, per text.in l.prima. §.ſi fiſco. ff. vt legat. nom. cauea. ponit glo. in dicto c. fina.de pign. & alii non impugnant,& ponit glo.in dicta l.ſi vſufructus.§.planè.

Quintò limita in patre, qui eſt vſufructuarius bonorum aduenticiorum filii, & tamen cautionem non

præſtat. l. fina. §. hæc proculdubio. C. de bon. quæ liber.glo.in dicto cap.fina.colum.iiii. & gloſ. in l.ſi vſufructus.§. planè.ff.vſufruct. quemad. caue. Ruin. conſil.xliii.colum.i.volu.ii. Quod intellige, ſi res eſt tradita vſufructuario per proprietarium vel ipſo ſciente poſsidet,aliàs non facit fructus ſuos non præſtita cautione,vt ſuprà in ii.ampliatione.

Sextò limita, quia talis cautio debet peti. Deci. in conſi.Dcvii.& Dcviii.& idem Ioan. de Garo. in d. auth. ex teſtamento, nūme.xxxiii. C. de ſecund. nupt. Pariſ. in conſi.xcv.col.vi.volu.ii.

Septimò limita,quãdo quis eſſet inſtitutus poſt mortem vſufructuarii, quia non eſt cui cautio præſtetur, idem Pariſ.in conſi.xcv.colum.vi. volu.ii. & conſi. lxi. colum.ſi.volu.iii.

CONCLVSIO XIX.

ARGVMENTVM.

Nepoti quomodo ſuccedatur ab auo paterno & materno.

SI AD ſucceſsionem nepotis concurrant auus paternus & maternus, dicũt aliqui, quòd in paternis bonis ſuccedat auus paternus,in maternis ſuccedat auus maternus. Ita tenet Bart. in l. quod ſcitis. §. i. C.de bon. quę liber. vbi etiam Paul. de Caſt. Bart. in authen. itaque. C. communia de ſucceſſ. & ibi Angel. Bart.in conſi. ccxv. Roman. in conſi. xl. Pet. de Anch. in conſi.cccxlix. Fulgo.in conſi.lxvi. Abb.in cõſi. lxxv. in ſi.volu.i. & iſtam dicit veriorem & * magis communem Alexand. in conſi. clxviii.volu. vii.& in conſi. xlii.col. fina. eod.volu.licèt non planè firmet vnam vel

alteram partem,& in conſi.cl.col.ii.vbi dicit iſtam communem opin. Matthæſ.in tract. ſucceſſ. ab inteſta. Bal. Nouel.in tract.dot.colum.lxiiii.& ſeq.Cãpeg.in tract. dot.in iii.parte. q.ibi.Iaſ.in l.poſt dotem, colum. fin.ff. ſolu.matri.Corn.licèt non plenè ſe firmet in cõſi.xlvii. colum.ii.volu.i.Iaſo.in conſi.cxxv.colum. iiii. volu.ii. Bald.in conſi.lxix.colum.i.& ſequen.Ioan. Anto. Alexand. in conſi. lxxix. vbi dicit iſtam ⁎ communem, Guid. Pap. in conſil. xxx. in fin. Caſſan. in conſuetu. cclxiii.colum.iiii.& cclxvii.colum.iii. vbi, etiam limitat. Guid. Pap. in ſingula. ccccliii. in fratribus iſtam dicit communem,& ampliat Beltrand. in conſi. ccxxxvii. volumi. iii. Loffred. in conſi. xxxii. colum. iii. Marian. Socin.Iun.conſi.xii.colum.ii. Tiraquel. de retract. fol. ccxxi.& ſeq.Boer.deciſ.cxlii.vbi dicit communem in fi.

Et iſtam ſatis ſuſtentabilem in deciſiuis dicit Corn. in dicta l. quod ſcitis.§.primo. colum.ſecunda .C. de bon. quæ lib.

Et facit pro iſta parte, quia in prouentis à matre mater patri præfertur, ſecundum Bart. in dicta l. poſt dotem,in fi.ff.ſolu.mat.& ibi.Imol.& Rom. in d. conſi. xl. Campeg. in tract.dot.in iii.parte q.ibi. 161

Contrarium quòd immo diuiſio fiat æqualiter inter auum paternum & maternum in omnibus bonis non attento quomodo bona prouenerant, voluit Roman. & Bald. & Salic. in dicta l. quòd ſcitis. §. primo. C. de bon. quæ lib. Din.Cyn. Alber. & Fulgo. in authen.defuncto.C.ad Tertul.colum.ſecunda. Salicet. in authen. Itaque.C.communia de ſucceſſ. Capra in conſi.xxxiiii. Corn. in conſi. xciiii. in ſubſcriptione in ſecunda colum. & in fin. colum. dicit quòd plures . Doct. ⁎ numero & maiores auctoritate tenent contra Bartol. in conſi.cclxxxvi. in ii.colum.& ſequen. vſque in fin. volumi.primo.& in conſi.cclxv. volumi.iiii.& in conſi.vii. in iii. volumi. tam in conſi. quàm in ſubſcriptione, & Corn. in dicta l. quod ſcitis.§.primo.C. de bon. quæ libe. Beltrand.in conſi.xcv.volu.iii.

Idem

Idem eſt in fratre conſanguineo & vterino. Tiraquell. de retract. fol. xxii. vbi etiam declarat. Boer. deciſio. clxxxv. glo. conſuet. Turon. fol. xcii. colum. iiii. Sed non procedit in vlterioribus. Beltrand. in conſil. lxxxiiii. volu. iii. colum. fina. & non procedit etiam in filiis fratrum, vt ait Tiraquel. de retract. fol. ccxx.

Item non procedit in tranſuerſalibus, vt in auunculo, & patruo. Beltrand. in conſi. ccxxix. colum. fin. vol. iii. Aymo conſi. clxxvi. Tiraquel. de retract. fol. ccxxi.

Item non procedit in aſcendentibus, Pariſ. in conſi. lix. col. vi. vol. iii.

Nec pro debitis contractis reſpectu bonorum paternorum recurrendum tantùm eſt ad auum paternum, nec econtrà, ſed de communi debet ſatisfieri creditoribus. Brun. in tract. quod ſtant. maſcul. fol. lviii. colum. iii. in fin.

CONCLVSIO

Et Regula XX.

ARGVMENTVM.

Domus eſt cuique tutiſsimum refugium, ſic vt in ea minimè quis capi valeat.

NON poteſt quis capi in domo. l. plerique. ff. de in ius vocando.

Primò amplia etiam ſi domus nõ ſit propria, ſed eam inhabitet. ita Bart. Alber. Guil. Bal. Paul. de Caſt. & Iaſ. colũ. i. in d. l. plerique. Marian. in tract. citat. colum. lxxii. Paul. de Caſt. in conſil. ccxi. incip. Viſo puncto infraſcripto, in prima parte, & in conſi. xcii. incip. Notãdum ꝙ ſi domus, col. i. Maria. in tract. citat. col. lxxxi. Deci. in regula nemo. ff. de reg. iur. Ferrat. cautel. xxii.

Secundò amplia, etiam ſi ſit domus in qua quis ſit immiſſus iu poſſeſsionem ex primo decreto per iudicē. Ferrat.caut.xxii. Iaſ.in d.l. plerique. in i.colum. allegat Bald. in authen.& qui.C.de bon.autor. iud. poſsid. Tamen iudicio meo Bald. in dicta auth.colum.xv. ver. Pone miſſus, tenet contrarium, quia concludit quòd cautio facta in dicto loco tanquam facta domi, non valet quia non dicitur habitare in d.domo, ſed morari, & propterea non venit propriè appellatione domus, & loquitur de citatione verbali, non de reali. Ipſe autem Iaſ. intelligit quòd ſicut realis facta domui non valet, ita nec facta in domo, in qua miſſus eſt in poſſeſsione ex primo decreto. Sed Bald. hoc non dicit, immo dicit, ꝙ citatio facta in dicto loco non dicitur domi facta.

Tertiò amplia, ēt ſi habitaret in Capanna vel caſsina. Rom.in d.l.plerique.& ibi Alex.& Iaſo.col.i. Maria. in tract.citat. colum. lxxii. Ferrat. cautel. xxii. Boer. deciſ.ccxxx.nume.4.

Quartò amplia, ēt ſi ſit domuncula vel parua caſa, vt per Iaſ.in d.l.plerique.col.i.

Quintò amplia, etiam in ſtabulo iuncto domui, quia reputatur pars domus. Iaſo.in dicta l.plerique. col.i.in fi.vide in viii. ampliatione.

Sextò amplia, etiā ſi quis in naue caperetur. Alber. de Roſat.in l.pen.per illum tex.ff.de his quæ deiec. vel effud.in §.fina. & in ii. parte ſtatutorum quæſtio. xxxv. Contrarium Roman.in l.prima.§. diui el ii.ff. ad ſenatuſcon. Syl. Iaſo.in dicta l.plerique. Corſet. in apoſtil. ad Alexand. in l. plerique. Deci. in regula nemo.ff. de regu. iur. tenet primam opin. diſtinguentem primam opin.in qua ſolebat moram facere & commorari, & non haberet aliam habitationem, vt ſunt iſti nautæ, per illud quod de capanna dicit Maria. in tract. citat. col.lxxii.in iiii.ampliatione.

Septimò amplia idem in molendinario, ſi habitaret in molendino, vt per Iaſ.in loco præalleg.nec quicquam facit in contrarium illa opin. quòd cenſeatur

ruſticum

ruſticum prædium, prout etiam dicitur in naui in præ cedenti ampliatione, quia iſta diſpoſitio procedit in vrbano & ruſtico prædio, in quo quis habitationem faceret. Marian. in tract. citat. colum. lxxii. in iiii.ampliatione.

Octauò amplia in horto iuncto domui, vt per Iaſo. in dicta l. plerique.colum. ii. facit quod dictum eſt in quinta limita. Marian. in dicto tract.citat.col.lxxii. in quinta ampliatione.

Nonò amplia, etiam ſi cauſa ſit criminalis, ex qua pœna veniat parti applicanda, ita ſentit Bart.in conſi.clxix. incip.Statuto ciuitatis Tuderti. Iaſ.expreſsè in d.l.plerique.colum.ii.

Decimò amplia, etiam ſi ſumma debita ſit maxima. Alber. de Roſat.in dicta l.plerique, qui dicit Doct. ita ✻ communiter tenere, & Iaſ.in ii.col.ibid.

Vndecimò amplia etiam ſi in illa domo non habitaret toto tempore anni, quia ſatis eſt, quòd habitet eo tempore quo captus eſt, ita Marian. in dicto tract. citat. colum. lxxi. in prima ampliatione, & in eodem tract. colum. lxxxi. Deci. in regula nemo. ff. de regu. iur.

Duodecimò amplia, etiam ſi oſtium ſit apertum. Marian.in tract.citat.colum.lxxiiii.Paul.de Caſt.in d.l.plerique, colū.i.in fin.Alexan.colum. fin. & dicit Marian. ita ✻ communiter teneri, quamuis Ang. teneat contrarium in d.l.plerique.

Decimotertiò amplia, etiam in hoſpitio ſecundum Paul.de Caſt.in conſi.ccxi.volu.i.Dec.in d.regula.l.nemo.ff.de reg.iur.etiam ſi vt viator eſſet in hoſpitio. Intellige, quando ibi commorabatur, non ſi vt viator, vt in ſecunda limitatione.

Decimoquartò amplia, quia ſicut non poteſt extrahi de domo pro cauſa ciuili, ita nec pro cauſa ciuili poteſt extrahi de ciuitate, vel prouincia. Salic. in auth. ſi verò, colum.fina.de adulte. Felin. in c.fin.col.xii. de foro compet.

Primò limita, vt non procedat in apotheca, quia in ea quis poteſt perſonaliter capi, ſecundum Paul. de Caſt. Alexand. & Iaſo. in dicta l. plerique, & Paul. de Caſt. in conſi.xcii. volumi.i. facit quod not. Bart. in l. i.ff. de liber.agnoſ. in l.iiii.§. prætor ait.ff.de damn.infect. vbi citatio facta in apotheca non dicitur facta domi.Marian.in tract. citat. colum. lxxx. & ſeq. idem in principali concluſione tenet Salicet.in conſi. ſuo incip. Cum quæritur, an prohibitus. Corn. in conſi. cc. colum.v.volu.iii.& in conſi.cciii.volu.i.Paul.de Caſt. in l. cætera.§.hoc ſenatuſcon.ff.de leg.i.

Contrarium colligitur ex not. per eundem Paul. de Caſt.in conſi.ccccliiii.volu.i.

Secundò limita, quando quis caperetur in taberna, & eſſet ibi velut viator, non animo ibi commorandi, vt not. Iaſo.in dicta l. plerique. colum. ſecunda in ſecunda limit. Paul.de Caſt. in d.conſi.ccxi.volu.i. Bald. in l.ſed etſi.ff de in ius vocan.Dec.in dicta regula l.nemo. Felin. in cap. quoniam, colum.prima. de offic. ordinar. facit quod not. Bald. & Flor. in l. i.§. habitantem. ff. de his qui deiec. vel effuder. quòd citatio facta in hoſpitio non cenſetur facta domi. Tiraquel.de retract.fol.cxciii.facit quod not.Bal.in l.ea quæ, in fin. C.quomodo & quando iud.

Tertiò limita, nam in porticu domus poteſt quis capi. Angel. Alexand. Paul. de Caſt. & Iaſo. in dicta l. plerique. Bald. in l. ſed etſi. ff. de in ius vocand. Imol. in dicta l. cætera .§. hoc ſenatuſconſ. ff. de leg. primo. & ibi Alexand. & Iaſo.& quod factum in porticu, non dicatur factum in domo. Bart. Angel. Imol. Paul. de Caſt. Alexan.& Iaſo.in dicto §. hoc ſenatuſconſ. Bald. in rubr. ff.ſolut. matrimo. colum.prima.in fin.Marian. in tract.col.lxxii.

Contrarium Bald.in dicto §.hoc ſenatuſconſult.Calçan.in conſi.lxx.col.ii.& conſi.lxxii.

Quartò limita, quando quis eſſet in oſtio domus extra clauſuram, quia capi poſſet. Angel. Alexand. &

Iaſo. in d.l.plerique.& ſentit ibi Pau.de Caſt.dum loquitur de porticu. Signo.Homod. in conſil.xlvi.quòd poteſt capi in limine portæ, Imol. in dicta l. cætera.§. hoc ſenatuſconſult.

Facit quod not. Bart.in l.i.§.iiii.ff. de cloacis.Imol.in dicta l.cætera.§.hoc ſenatuſconſul. & in l.Gallus.§.ille caſus.ff.de liber.& poſthum.Iaſ.in dicto.§.hoc ſenatuſconſul.circa finem Marian.in dicto tracta. citat. colum. lxxii. qui ſublimitat dictam concluſionem, niſi aliqua pars corporis, vel membrum eſſet intra clauſuram, ex mente Ioann.Petrutii, & dicit iſtam opin. æquam & fauorabilem, licèt ipſe de ea dubitet.

Quintò limita, quando quis caperetur in ſchalis et domi affixis, ſed extra domum exiſtentibus: ita Iaſo. in dicta l.plerique.in tertia colum. per Bald. & alios in l.fiſtulam.§. ſchalis.ff.de ſeruitut. vrbanor. prædiorum. Licèt contrarium teneat Roman.in d.l.plerique.

Sextò limita: nam in domo aliena capi poteſt. Alberic. Roman. Alexand. & Iaſon in dicta l. plerique. quod intelligunt ibi Roman. Alexand. & Iaſon procedere, niſi dominus domus prohiberet. Deci. reprobat in dicta l. nemo. ff.de regulis iuris iſtam ſublimitationem. & ibi etiam Iaſ. ſublimitat, niſi eſſet domus viri, vxoris, vel patris, etiamſi filius ſit emancipatus, quia reputatur propria domus.

Septimò limita, vt etiã in domo propria poſſit quis capi, quando in illa non habitat. Alberi. in d. quæſtio. xxxv.in ii. parte ſtatutorum.Iaſ.in d.l.plerique.col.iii. Maria.in tracta.citat.colum.lxxii.in prin.facit quod no. Bal.in l.nec in ea.ff.de adulte.Deci.in d.l.nemo, in prin. ff.de regu.iur.

Octauò limita, quia poteſt capi in domo propria ad effectum, vt acceptet officium publicum, ad quod eſt deſignatus.l.ex omnibus.C.de decurio. vbi Bartol. hoc expreſsè ponit, & ibi & Ioann. de Platea, & Angel. & Roman.in l. quarta §. prætor ait, in primo notab.ff. de dam.infect.& Roma.in d.l.plerique. vbi etiam Alexan.

xan.& Iaſ.Paris de put.in tract.ſyndi.charta xxviii.col. ii.Ferrat.cautel. xxii. licèt contrarium ſentit Alber.ibi.

Nonò limita in obligatione ad factum, ad quod præcisè tenetur: quia pro tali obligatione poteſt capi in domo.Bal.in l.ex omnibus.C.de decur. Iaſ.in ix.fall. in d. l.plerique.& in l.ſtipulationes non diuiduntur.col.pen. in fi.ff.de verbo. obl.& in l.ſi ita ſtipulatus eſſem abs te, colum.i.eod.titu.

Decimò limita, ſtante iuramento propter quod præcisè poteſt compelli.Ferrat.cautel.xxii.

Vndecimò limita in debitore ſuſpecto de fuga, qui ēt in domo capi poteſt:vt tenet Bal.in lect.antiq. Iaſ.in x. fallen.in d.l.plerique.& idem Iaſ.in l.i.§. ſed excipiuntur,colum.fina.ff.de fer.& idem Iaſ.in l.vinum, colum. iii.ff.ſi certum petatur.

Duodecimò limita in cauſa criminali in qua poteſt, quis capi,etiam in propria domo.glo. in d.l.nemo.ff.de reg.iur.glo.in l.ſed & ſi.ff.de in ius vocan.Bar. in conſi. clxix.& in l.ex omnibus.C. de decur.libr.x.in l. cum ex eo.ff.ad leg.Iul.pecul.Bal.in l.ſed & ſi,in prima lectu.& ii.ff.de in ius vocan.Ang.in d.l.plerique.cum l.ſeq.Pau. de Caſt.in d.l.plerique.col.fi.Alex.col.i.Iaſ.in ii.fallen. ibid.Maria.in d.trac.citat.col.lxxiii.Paris de put. in tracta. ſyndica.charta xxvii.colum.ii. Ferrat.cautel. xxiii. Feli.in c.i.colum.v.de ſponſa.

Decimotertiò limita,quando iudex feciſſet pręceptū alicui, qui ſe contineret domi, quòd deberet coram ſe comparere ſub certa pœna fiſco applicanda: quia tunc ſpreto mandato,etiam in propria domo capi poteſt.Bartol.in d.l.cum eo.ff.ad l.Iul.pecu.Petr.de Ancharan.& Inno.in c.i.vbi Imo.col.v.Pau.de Caſt.& Alexan.in d.l. plerique.Roman.in l.iii.§.prætor ait.ff.de dam. infect. Angel.in §.fina.col.ii.inſti.de act.Cæpol.cautel. fi. Maria.in trac.cit.col.lxxiiii Gomeſ.in c.i.charta.ix.& ſeq. de iudi. in vi.Ferrat. cautel. xxii. licèt dicat quòd cum difficultate poterit practicari, & ponat remedia contra tale præceptum.

Contrarium

Contrarium Roma. in l.ſatis.ff.de in ius vocand.Iaſ. in d.l.plerique.& in l.in pecuniariis. C.de procur. Paris de put.in tract.ſynd.charta xxviii.col.ii. & allegat Abb. in c.ad petitionem,de procur.Sed in libro meo hoc non dicit,vt perpendit Gomeſ.qui reprobat Iaſo. in d.cap.i. charta ix.& ſequen.

Decimoquartò limita in debito fiſcali, quia pro illo poteſt quis capi,etiam in propria domo.Bal. in lect. antiq.& ibi Iaſ.in d.l.plerique in xii.fall.per tex.in l.ſacrilegii.in fi.ff.ad l.Iul.pecul.allegat etiam Iaſ.not. in l.nemo carcerem, de exact. tribut. lib.x. Sed ibi dicitur, ꝙ poteſt capi, non autem quòd poſſit in domo capi. quia hoc ibi nullus doctor dicit,quem viderim.

Decimoquintò limita,niſi renunciatum eſſet diſpoſitioni d.l.plerique.& ex conuentione actum eſſet, quòd debitor etiã in domo propria capi poſſet, ita tenet Iaſ. in d.l.plerique,in xii.fallen. ponit Maria.in d.tract. cit. col lxxiiii. & ſeq. & plus voluit Iaſon in loco præalleg. idem eſſe,ſi renunciatum ſit omni ll.auxilio.

Contrariũ in hoc vltimo colligitur ex not.per Alex. in conſi.xxxvii.col.ii.vol.ii.

Decimoſextò limita, quia ad euitandum periculum mortis etiam inuitus de domo ruinoſa extrahi poteſt. §.iſta pietas.§.item ſi duo.xxiii.quæſt.iiii.vbi gl. & ponit Iaſ.in d.l.plerique. in xiiii.fall.illam fall. etiam ponit Hippoly.in ſing.clxxxix. & illam gl. ad hoc propoſitum ponderat Alex.in apoſtill.ad Bal.in l.non tantùm. ff.de appel.Feli.in c.contingit,el.i.col.ii.de ſen.excom. Alex.in l.quanuis.col.fi.ff.ſol.ma.

Decimoſeptimò limita in cauſa ſyndicatus in qua poteſt quis extrahi,etiam inuitus de domo propria. Paris de put.in d.trac.ſynd.in xiii.char.in iiii.col.

Decimooctauò in eo qui reperitur per officialem extra domum,cõfugiſſet in domum,quia inde extrahi poteſt.Ita Bal.in repe.l.cunctos populos.C.de ſac. ſan.ecc. poſt medium.Hippo.in ſing.ccxxv.Alex.in conſi.xxiiii. colum.viii.volumi.ii.

Contrarium

Contrarium Bald.Rom.& Iaſo.in d.l. plerique. in q. ampliatione. Maria. in d.tract.citat.col.lxxiii. Caſſa.in conſuet.fol.xxv.colum.i. Feli. in c.fina.colum.viii.in fi. de foro competen.

Aduertas deſcriere no. conclusiones.

CONCLVSIO
Et Regula XXII.

ARGVMENTVM.

Diſpoſitio ſiue aliqua permisſio regulariter de prima vice ſeu actu intelligitur.

DISPOSITIO intelligitur de primo actu, vt eſt tex. in l. boue.§.hoc ſermone.ff.de verb. ſignifica.in l.dotis promisſio.§.quod vulgatum.ff.de iure dot.in l.matrimonii.ff.qui & à quibus ca. non poteſt. §.fina.de præbend. in ſexto l. ſi ſocius pro filia.ff.ſolu.matri. & ad iſtam regulam comprobandam multa adducit Alexan. in conſi.xv. volum. iiii.Georg.Natta in cle.ſæpe.colum.vi.& ſequen.de verbor.ſignifica. & etiam plura adducit Iaſo. qui cumulat infinita in l.diuortio.§.quod in anno.ff.ſolu.matri. col. ii.& ſequen.& in l.duobus.§.ſi ei.ff.de iureiur. & in conſi.xxxvi.colum.fina.volum.iii.& in l.inter ſtipulantem. §.ſacram.colum.x.ff.de verbo.oblig.Feli.in c.ii.colum. prima in fi.cum ſequen.de treug.& pac.Guid.Pa.quæſt. lvii.in fi.Calca.in conſi.xx.col.i.Caſſa.in conſuetu. fol. cclxxii.Loffred.in conſi.vii.col.& ſeq.Fel.in c.conſtitutus,col.fi.de reſcrip.Deci.in conſi.dcix.Trigon. in ſing. xx.Maria.Iun.in conſi.xxv.col.ii.vol.ii.

Adde.

Et per iſtm regulam Guid.Pap.q.ccccl xvii. dicit,ꝙ ſi teſtator inſtituit Titium,& poſt eius mortem filiū ſuū, qui voluerit habere nomen familię teſtatoris & eius inſignia, quòd ſi Titius habuerit plures filios, ſolus pri-

mogenitus ſi voluerit iſta facere admitteretur ad inſtitutionem.

Et diſpenſatus vt poſſit permutare, intelligitur cum vno, & non cum pluribus. Felin.in c.cum venerabilis, colum.i.de except. Et diſpenſatus ad duo curata, intelligitur in duobus primis. Deci.in conſi Dxii.nume. iiii.

Et ſecuritas data veniendi, intelligitur. pro prima vice. Magallot.in tracta.de ſaluo conduct.pagi.lxi.

Et diſpoſitio quòd tranſeat ad ſucceſſores in beneficio, intelligitur de primis. Pariſ. conſilio decimotertio volumine quarto.

Et vaſall qui tenentur contribuere in maritagio filii domini, intelligitur de primo maritagio. ita Gramma. in conſi.ci.lxviii.col.ii.

Primò amplia, etiam ſi ductum ſit, donec vel quãdiu, vt no.Bar.in l.i.ff.ad l.Iul. maieſt.ponit Lancel. Deci.in l.legatum.ff.de annuis leg.

Contrarium ſumitur ex dictis Barto.in d.l. legatum, vt ponit ibi expreſsè Alber. de Roſat.& Iacob.But.vide in vi. limitatio.

Secundò amplia etiam in vltimis voluntatibus, etiam ſtantibus verbis generaliſſimis.Grat. conſil.liii. col.iii. & ſeq. volumi.i.

Tertiò amplia etiam ſi adiungantur verba vniuerſalia.Rui.conſi.lxxvi.col.vi.volu.i.

Quartò amplia etiã vbi agitur de fauore dotis.Grat. conſi.iii.col.iiii.vol.i.

Primò limita in diſpoſitione negatiua, in qua venit nõ modò priuatus actus, ſed etiam quilibet ſucceſſiuus in futurum faciendus. ita tenet Old.in conſ.ſuo.xvi.ſequitur Pau.de Caſt.in l.hoc genus.ff.de condi.& demõ. Felin.in cap.ii. in fin.colum.in vi.limit.de treug.& pace iſtud idem noluit Signor. Homod.in conſilio lxviii.colum.ii.verſi.deinde oſtendo. Deci.in c.nam concupiſcentiam, in prima lect.colum.i.de conſtitu. Iaſ.in l.diuortio.§.quod in anno. colum.fina.ff. ſolu. matrim.& idem Iaſo.in l.duobus.§.fina.colum.iii.ff.de iureiuran.

Idem

Idem voluit Alber.referens conſilium Oldra.tacito autore in l.fi.in col.iii.C.de ſponſ. iſtud fuit de mente glo. in l.hoc.genus,in gl.fi.in fi.ff.de condi.& demonſ. & ibi Bal.Deci.in ſublimitat & declarat in c.an ſit,in fi. de appell.Calca.in conſi.xx.col.i.Trigo.ſing.xxvi.Grat. conſi.xxi.col.v.volum.ii.

Secundò limita, quando per primum actum non ſatisfit intentioni diſponentis. Bal.in l. fideicom.§.ſi quis x.ff.de leg.iii.& in l.inuitus in fi.C.de procura. Rom.in conſi.Diiii.in i.colum.Fel.in c.ii.col.fi.in v.fall. de treu. & pac.idem tenet Georg.Natta in cle.ſæpe in lxii.colũ. de verb.ſigni.ex mente Roma.in l.ii.ff.de re iudic. Iaſ. in l.cum ſeruus.§.ſi quis alicui.col.fi.ff.de leg.i.Deci.in in conſi.Dlxii.col.i.Grat.conſi.xxi.col.v.volu.iii.Tiraq. de iure primog.fol.clxxxiii.Gramma.deciſ.cii. numero lxxxiiii.& ſeq.& propterea quando ob certam cauſam. aliquid factum exigitur,non ſufficit actum primum factum eſſe, niſi illa cauſa ſit ſecuta, quia adhuc vlterius actus requiritur. Bar.in l.i.ff.ad l.Iul.maieſt.Io. de Platea in l.i.C.de nauicu.li.xi.Abb.in d.c.ii.in fi. de treug. & pac.Anto.de Butr.in conſil.xxx. Deci.in conſi.Dlxii. Fel.in d.c.ii.col.pen.in iiii.limi.& in c.in literis,colum. iii.de off.deleg.Ripa in xxvii.reſpon.in ii.lib.& in c. cũ M.col.lviii.de conſti.Io.de Sylua in tract.de benefic.in ii.parte q. xx.Beltr.in conſi.xxx.col.iii.volu.i.Magalot. in tracta.de ſaluo conduct.pag.lxi.

Adde.

Et propterea dicit Maria. Iun.in conſil.lxxxix. col.i. quòd intelligitur de primo actu,qui habuerit ſuam perfectionem.qui ſublimitat duobus modis in iii.col.& dicit Iaſ in l.duobus.§.fi.& colum.iii ff.de iureiur.quòd ſi reſpectu certæ rei requiritur præſentatio,tunc non ſufficit ſemel præſentare.

Tertiò limita, nam ſupradicta regula procedit in diſpoſitione hominis,ſecus in legis diſpoſitione.ita Bal.in l. veluti.§.hæc.ff.de æden.in l.i.colum.vii.ver. iiii. quæro.ff.de his quæ. & in l.ſi vt proponis, col.fi.C.quomodo, & quando iud.Roma.in conſil.Diiii. Alex. in conſil.

lxx.in

lxx.in ii. vol. in ii.col.Rapha.Cuma.in l.ſi cum dotem. §.i.ff.ſolu.matr. Rom.in l.prætor.§.hoc autem interdictum.ff.de dam.infect.& Alexand.in l. ſi cum dotem.§.i. colum. ii.ff.ſolu.ma.Iaſ.in l.diuortio.§.qui in anno. col. fi.ff.eod.ti.& in l.duobus.§.ſi ei,colum.ff.de iureiu. & in l.prætor.§.deinde col.fi.ff.de oper.nou.nun. Soci. in cõſ. cxvii.colum ii.& in conſi.xci.col.ii.volum.iiii. Deci. in conſi. Dxii.col.ii.Cæpol.in conſi .crimi.lxiii.col.ii.Hipp. in ſingu.clxxii.Curt.Iun.qui ſublimitat in conſi.clxxv. col.fi.Calca.in conſi.xx.col.i.Io.de ſylua.in tract.de beneſi.fol.cxv.col.iii.Loffred.in cõſi.vii.col.i. vide Gomeſ. §.rurſus.col.iiii.de act.

Contrarium ſentit Bar.in l.hoc articulo.col.fin.ff.de hæredi. inſti. qui loquitur in legis diſpoſitione. Alex. in d.conſi.xv.volumi.iiii.Loffred.in conſil.vii. col.pen. Rui.conſi.ciiii.col.viii.volu.i.

Limita in diſpoſitione legis in materia odioſa, & alteri præiudiciali. Gramma.conſilio lxiiii.& in voto iii. colum. finali.

Quartò limita: nam iſtud quod dicitur, quòd in diſpoſitiõe hominis,diſpoſitio verificatur ex primo actu, eſt verũ in materia odioſa & reſtringibili. ita procedit quod no.Alber.de Roſ.in ii.parte tract.ſtatu.q.clxxxii. refert & ſequitur Alex.in d.conſi.xv.volu.iiii. Secus autem eſſet in diſpoſitione fauorabili, in qua veniret ẽt alius actus ſucceſſiuus, non modò primus Alex.in conſi.clxxi.col. ii.volu.ii.Soci.in conſi. xlviii.maximè in fi. col.in fi.Afflict.ſuper conſtit.fol.cxcviii.col.iii.Loffred. conſi.vii.in princ.& colum.viii.vbi limitat.Iſtud fuit de mente Calde.in ſua diſputa.incip.Ex octo ſtudentibus. in vltima char.Feli.in c.ii.col.iii.& ſeq.de treug.& pac. Imo.in l.cùm pater.in.§.pater certam in fi.ff.de leg.i. & facit quod notat Guiliel.de Suza.& Rapha.Cuma.in l. eum qui calendis.ff.de verbo.oblig.contra Bar.ibi.& in l.cũ quidam.ff.de ann.leg.& Barba.in c.quod his. col.x. de teſta.Deciſ.Neapol.cccxciii. Calca.in conſi.xx.col. i. Beltran.in conſi.xxx.col.iiii.volu.i.

Contrarium

Contrarium voluit Barto.in l.cum quidam.ff.de ann. leg. dum loquitur de eo qui reliquit pitātiam fratribus mendicantibus in feſto Sancti Franciſci. & Raph. Cuma.etiam in d.l.eum qui calendis,hoc ſequitur in cōtractibus,licèt ſecus dicat in vltima voluntate. dictū etiam Bart.in d.l.cum quidam, refert & non oppugnat Feli.in d.c.ii.de treug.& pac.& cum illo dicto Barto.tranſit Iaſ. in l.duobus.§.ſi ei.col.ii.ff.de iureiur. Alex. in conſi.xv. volumi.iiii. Iaſ.in conſi.xxxvi.colum.fi.volu.iii. Loffre. in conſi.vii.col.viii.

Quintò limita, quando primus actus non valuit, ſed fuit inualidus: quia tunc deuenitur ad ſecundū. Bal.in c.olim ex literis.col. ii.de reſcript.Iaſ.in d.l.diuortio.§. quod in anno,col.fi.in fi.Feli.in d.c.ii.colum. iii.in i. limita.de treug.& pac.& intelligitur.actus validus, dato quòd ex eo non ſequatur affectus in diſpoſitione hominis, ſecus in diſpoſitione legis.Bal.in l.vnica, in iiii.q. de his quæ pœnæ nomine.Deci.in conſi. Dxii. colum.fi. Curt.Iun. in conſi.clxxviii.colum.fi. Soci. qui declarat in l.hæc conditio, la prima col.ii. in fi.& ſequen.ff.de condit.& demonſt.& in conſi.xci.col.ii. vol. iiii.Sarnen. ſuper regu. Cancell.fol.lxxxiii. Tiraquell. de retractu. folio clxxxiii.& clxxxiiii. Grammat.deciſi.cii. numero lxxxiiii.& ſequen.

Sextò limita, ſi certum tempus eſt præfixum vſque quo actus fieri poſſit: quia intra illud tempus non modò ſemel, ſed pluries ille actus fieri poterit. ita Rapha. in l.ſi mihi et Titio.ff.de verbor. obligatio. Felin. in d. cap.ii.colum.penul.in iiii.limita.Deci.in l.edita,col.iii. C.de edend.Staphi.de literis grat.& iuſtit. char.cxxix. Grat.in conſi.liii.col.iiii.& ſeq.volu.i. Tiraquell.de retractu.fol.clxxxiii. et seq. n. eod. et fol.

Septimò limita in diſpoſitione conditionali, in qua eſt vera iſta regula, quòd intelligitur diſpoſitio in primo actu, ſecus in prima diſpoſitione. ita declarat Bar. in l.inter ſtipulantem.§. ſacram.col.iii.ff.de verb. oblig. Bal.in l. qui per ſalutem.ff.de iureiu. in l. ea quæ.col.fi. C.de condi.

C.de condit.indebiti. Contrarium Iaſo. in d.§.ſacram. in decima colum

Octauò limita, quando diſpoſitio profertur in mate ria quæ ex conſuetudine recipit reiteratione͂ : quia tu͂c actus primus conſumit diſpoſitionem.Bald.in l.i.col.ii. C.de fideicomm.vt de eo qui legauit mulieri viduę veſti menta.Feli.in d.c.ii.colum.iii.in ii.fall.de treug. & pac. Alexan.in l.diuortio.§.ob donationes,col.fi:ff.ſol.mat. Rom.in ſing.ccliiii.Calca.in conſi.xx.col.i.

Nonò limita in diſpoſitione ex cauſa lucratiua, quæ concipit non modò primus fructus, ſed etiam alios vlteriores. Bal.in auth.excipitur in fi. C.de bon. quæ lib. Alex.in l.diuortio,§ ob donationes. in fin. col.ff.ſo.ma.

Decimò limita in priuilegio, quod ſui natura debet eſſe perpetuum,ideo verificatur no͂ modò ſemel, ſed plu ries.Feli.in d.c.ii.col.fi.in vii.limita.adducit no. per Io. And.& Domin.in c.licèt.§.fi.de priuileg.in vi. nam priuilegium conceſſum alicui, vt cum familiaribus poſſit ingredi eccleſiam tempore interdicti,habet locum non modò in familiaribus primis, ſed in aliis loco primoru͂ ſubrogatis.& in alio ſimili.Io.And. & poſt.eum Domin. in c.fi.colum.iiii.verſicu.ſed pone epiſcopus, de verbor. ſignificatio.in vi.

Vndecimò limita ſtante diſpoſitione per verba pluralis numeri, quia facit, vt veniat non modò primus actus, ſed etiam alii vlteriores, vt no.Deci.in propoſito in d.conſil Dlxii.

Duodecimò limita in legato redditus qui ſingulis an nis percipitur.nam legatum intelligitur, non modò pro prima vice,ſed etiam pro aliis. Cremens.in ſingu. lxxv.

Decimotertiò limita niſi ex coniectura deprehenda tur,teſtatorem voluiſſe diſpoſitione͂ ſuam vlterius progredi. Beltrand.in conſi.xxx.col.fi.volu.i.

Decimoquartò limita tribus modis,vt per Rui. conſi.lxii.col.pen.volu.iii.

CONCLVSIO
Et Regula XXII.

ARGVMENTVM.

Iudicium ubi cœptum eſt, ibi terminandum.

Coram eodem iudice iudicium debet terminari, coram quo eſt cœptum. l. vbi cœptum. ff. de iudic. §. quoniam. in auth. de teſt. & dicitur cœptum iudicium, etiã ante litis conteſta. Gui. Pap. q. ccccxxi.

Et per ſolam citationem vel monitorium, etiam cum clauſula ſi te ſenſeris grauatum & c. Caſſan. in conſilio lxv. colum. ſexta.

Primò amplia, vt nec in eadem, nec in connexa cauſa alius iudex adiri poſſit. Bal. in c. i. de contro. inueſt. apud pares termin. col. fi. prope fi. Lancel. Deci. in d. l. vbi cœptum. col. i. & Philip. Deci. in c. ex tenore, col. fi. de reſc. Felin. in viii. colum. in fi. & ſeq. Lancel. Dec. in l. ſi quis poſteaquam, col. i. de iudic. licèt dicat dubitare, Aret. in conſi. xxix. colum. xiii.

Secundò amplia, etiam in voluntariis in quibus habet locum regula d. l. vbi cęptum, per tex. in l. i. ff. de off. proconſ. Lap. alleg. lxxviii. in ii. q. Lancel. Dec. in d. l. vbi cęptum. col. i. Phil. Deci. in d. c. ex tenore, col. fi. vbi Feli. col. ix. Lancel. Deci. in d. l. ſi quis poſteaquam. col. i.

Tertiò amplia in lite cœpta coram arbitro, quando ex forma ſtatuti lauda lata per arbitros habent executionem. Ita Pau. de Caſt. in l. pecuniam, col. i. ff. ſi cer. peta. & ibi Alex. col. fi. vbi Iaſ. in iii. col. in viii. not. Lance. Deci. in d. l. vbi cœptum, col. i. & Phil. Deci. in d. c. ex tenore, colum. fi. vbi Feli. col. xi. in x. fall. & Lancel. in d. l. ſi quis poſteaquàm. col. i.

Quartò amplia idem eſſe in iudicibus delegatis, quia pendente lite coram vno, non poteſt procedi corã alio. in d.c.ex tenore,& ponit ibi Feli.col.fi.

Quintò amplia, vt pendente lite coram ordinario,legatus adiri non poſſet per viam querelæ:vt not. Abb.in c.cùm in eccleſia,de appellatio.Deci.in dicto.c.ex tenore. colum. fina.

Sextò amplia, vt plus operetur pendentia litis, quã ſententia ſecundum Soc. in l.ſi quis cum totum.§.planè, colum.i.ff.de excep. rei iud.

Septimò amplia, vt etiam iuriſdictio Papæ poſſit per ordinarium terminari, & tunc lis cœpta coram ordinario debet terminari coram eo, niſi princeps ex certa ſcientia auocaret.Philip.Franc.in c. vt debitus, colum. xiii.de appella.

Octauò amplia, vt etiam cadat à cauſa,qui trahit corã iudicibus diuerſis. Bouer. in verbo Clericus ĩ vi.ſing.

Contrarium infrà in fi.limit.

Nonò amplia,vt talis exceptio impediat litis ingreſſum.Feli.in c.exceptionum,col.xii.de excep.

Decimò amplia, vt reſcriptum obtẽtum tacita litis pendentia coram alio iudice ſit nullum, vt per Hiſpa. in c.per veſtras, charta lxviii.colum.iii. de donat.inter virum & vxor.& col.ſeq.

Primò limita ex cauſa neceſſitatis,quia iudiciũ cęptũ coram vno iudice coram alio perficitur, vt eſt tex.in l. ſed & ſi reſtituatur.§.ſed & ſi dies.ff.de iudic.& ibi Bart. & glo.& Bart.in d.l.vbi cęptum,vbi ampliat ſiue neceſſitas illa inſit à principio ſiue interueniat ex poſt facto. & idem voluit Ang.in d.l.vbi cœptum.Pau.de Caſt. ibi in fi.idem voluit Bald.& Angel.in d.l.ſed & ſi reſtituatur.§. in nomine.Felin.in d.c. ex tenore, colum.ix.in v. fallen. Brun. in conſil.lxxxiiii.colum.ii.Corſet. in ſing. in verb. iudicium.

Et facit, nam ſtante regula quòd ſi non omnes &c. vno impedito alius proſequitur iudicium.c. cum plures de offic.delega.in ſexto.Angel.in d.l.vbi cęptum. Felin.

in nona colum.in d.c.ex tenore in vii.fallen. & in c.poſtulaſti, de homicid.

Secũdò limita in eo qui ex priuilegio habet electionem eligendi vnum ex pluribus iudicibus, quia citatus poteſt eius forum coram quo citatur declinare,& alium iudicem eligere.authen.habita.C.ne fil. pro patr. Bart. & Angel.in dicta l.vbi cœptum. Socin.in conſi.xciiii.colum.prima volum.iii.Feli.in d.cap. ex tenore,colum.ix. in vi.fallen.Idem eſt ſi iudex coram quo quis fuit citatus, allegetur ſuſpectus: vt per Ang.in d.l. vbi cęptum. per Feli.in loco præalleg.

Tertiò limita in crimine hæreſis, in quo eſt illud ſpeciale, quod coram pluribus iudicibus poteſt de eodem crimine cognoſcere.c.per hoc.§.i.de hære.i vi. no.Ang. in d.l.vbi cœptum.Feli.in d.c.ex tenore, in nona col. in in viii.fallen.& in c.cùm M.Ferrar.col.xix.de conſtitut. Pau.de Caſt.in l.ſi quis poſteaquàm.col.i.in fi. de iudic.

Contrarium videtur tenere Bald. in l.ſi ex pluribus. ff.de legat. primo,colum.ii. & Alex.ibi circa fi.declarat quòd generaliter intelligitur iſta limitatio, dũ reſpondet ad c. per hoc.§.i.de hæreti.

Quartò limita, quia iudicium non eſt nullum,donec opponatur, ſed requiritur oppoſitio.ita Inno.in d.cap. cum M.Ferra.in fi. Lancel. Deci.in d.l. vbi cœptum,col. i.Batt.in l.ſepulchri,in fine de ſepul.violat.Bald.in c.paſtoralis.col.fi.de reſcrip. in l.i.col.i. in princ.ff.de offic. proconſul. Roma.in l.i.ff.de acqu.hære.Ang.in l. ſi is à quo.ff.de rei vendica.in l.pen ff.de petit.hæred. in prin. Pet.de Anchara. in c.quamdiu.de appell,col.i.Imol. in l.cum procurator.§.dominus,in fin.ff.de nou.oper. nun. & in c.cæterum in fi.de reſcri. Ant.de But.in c.i. in fi.de cauſa poſſeſ.& proprie.Bald. in l.nulli.in fi.C. de iudic. Abb.in cap. cùm contingat, de reſcript. colum.i.in fine Abba.in dicto capitu.cùm M. Ferrarien. colum. fina. & ibi Felin.colum.xiii.& Deci. colum.fina. Idem tenet Felin.in dicto capitu. ex tenore.colum. nona in nona fallent.Deci.ibi colum.fina.& in capitu.vt debitus.colum. penulti.

penulti.in fine de appellation.Corſet. in ſingu. in verbo Iudicium. Petr. de Ancharan.in repeti.c. poſtulaſti. colum.xx.de foro competen. Alexand.in conſilio vndecimo colum. ſecunda volumi. primo deciſio. Neapolit. ccclix. vbi etiam an posſit opponi poſt litem conteſtatam. Ruin.conſi.lxi.colum.xiii.volumi.v.

Quintò limita, nam reus qui fuit contumax, non poteſt opponere de litis pendentia coram alio iudice, ita Bartol. in dicta l. vbi cœptum. & Bartol. in dicta.l. ſi ſepulchri.ff.de ſepulch.violat. & in l.quanuis. colum. penulti.in fine.ff.de dam.infect.Paul.de Caſt.in l.quanuis, circa finem.ff.de in ius vocando.Anton.de But. in c. propoſuiſti,colum.fina.in princip.& ibi Abb.colum. fina.in fine.de for.competen.Petr.de Ancharan.in repeti. c.poſtulaſti,colum.xx.de fo.compet.Abbas in cap. dilecti.colum.penul.in fi.de foro competen. Ioan. Andr.in addit.Specula.de compet.iudic.adit.§.i.verſi. ſed pone. in iiii.colum. in fine Angel. Aret. in tracta. maleficior. in verbo Hæc eſt quędam inquiſitio.colum.fina.Bouer. in verbo Clericus in viii. ſing.ponit Alexan.in l.de die, colum. fina.ff.qui ſatiſda.cogan. ex mente Bald. ibi. in lectu. antiqua, & Petr. de Ancharan. ibi. Alexand. in conſilio xxiii.volumine.iii.& iſtam limit.ponit Felin.in dicto capitu. ex tenore,colum.octaua in i. fallen. Deci. ibi colum.fina.Cardin.in cap.propoſuiſti, de for. competen. in conſilio cxcvi. in fi. Felin. in dicto capitu.cùm M. Ferrarienſis, colum.xiii. Hippolyt.in ſing.ccxxxix. idem tenet Felin.in capitu. cùm Romana.colum.prima in fine de appellat. idem tenet Bald. in l. Senatus, circa finem. C.qui accuſa. non poſſunt Iacobus de Beluiſ. in l. prima.C. vbi de crimi. Bald. in l.ſi ex pluribus,colum. ſecunda ff. de legatis primo.Corſet. in dicto ſingu. in verbo Iudicium. Alexand. in l. hoc amplius.§ Celſus, columna ſecunda.ff.de dam. infect.& columna ſequenti.Bald. in quæſtio. per eum diſputata incipien. Accuſatus de vi turbatiua. columna quarta, & idem Bald.in l.i. in ſecunda columna verſiculo tertio quæro.

C.vbi de crim & dicit Bartol.in l.et ſi amicis.§.primo.ff. de adulter. & Bald.in l.penulti. in ſeptima colum. in fi. & ſequen.de executio. rei iudica. & Anton. de Butr. in capitu.de his, circa finem ff.de accuſa. ubi etiam Imol. & Bald.in l. et ſi ſeuerior. colum.iiii.C. ex quibus cauſis infam. irrogat. quòd bannitus ab vno loco ab contumaciam, quòd ratione delicti poterit effectualiter in alio loco puniri. & hoc vltimum limitat Bald. in conſil. cxxiiii.colum.quinta,niſi in loco à quo fuiſſet bannitus tanquam contumax deuentũ fuiſſet ad confiſcationem omnium bonorum in eodem loco exiſtentium, quæ ad fiſcum perueniſſent per illam condemnationem: quia tunc non poſſet in alio loco puniri. principalem autem limitationem, quòd contumax non poteſt allegare litis pendentiam in loco in quo ipſe comparere contempſit, limita, niſi reus contumax eſſet paratus purgare contumaciam ſolutis expenſis, & ita offerret, vel prius ipſam contumaciam purgaſſet. ita Bartol.in dicta l.ſepulchri. ff.de ſepulch. uiolat.colum.ii. Angel.in l.quamuis.ff.de dam.infect.Petr.de Anchara.in dicta repetitio.c.poſtulaſti,colum.xx.de fo.competen.Deci. in d.c. ex tenore, vt ponderat ipſe ibi,& uoluit Paul.de Caſt.in dicta l. ſi quis poſteaquam, colum.i.in fi.ff.de iudic. Idem tenet Alexan.in l.hoc amplius.§.Celſus.colum.ſecunda.ff.de dam. infect.

Contrarium, quòd in iſto caſu non liceat purgare contumaciam & allegare litis pendentiam, tenuit Bartol. in dicta.l.quanuis.ff.de dam.infect.col.fina. & Imo. in d.l.quanuis. Lancel. Deci.in d.l.vbi cœptum. colũ.i. in fi. & ſequen.

Aliqui voluerunt diſtinguere, aut ius actoris eſſet effectum deterius, & non liceat purgare contumaciam, ſecus ſi non ſit effectum deterius. ita Paul.de Caſt.in d. l.quamuis.§.Celſus,colum.fina.& videtur ibi etiam ſequi Alexan.& Feli.in d.c.ex tenore,col.viii.

Tenendo tamen primã opi. quòd liceat purgare contumaciam. Amplia, quòd etiam ſi primus iudex non inhibuit,

hibuit,ſecundò tamen poteſt allegari litis pendentia, vt per Alexand. in d.§. Celſus. licèt Roman. in d.l. quanuis, teneat contrarium.

Sextò limita, quando primus iudex eſt negligens in iuſtitia adminiſtranda, quia tunc alius poteſt adiri,non obſtante litis pendentia coram primo. Barto. Ange. Roma. Imol.& Alexan.in l.quanuis.ff.de dam.infect. Felin. in c.ex tenore.colum.viii.in ii.fallen.Pet.de Anchar.in conſi.cxcvi.in fi.Abb.in c.dilecti.Corſet.in verbo Iudicium,in fi. Amplia ex mente Bar.etiam ſi primus ſit paratus iuſtitiam facere . ita colligunt Doctor. ex mente Bartol.in d.l.quanuis,& ibi ſequitur Imo.& Roma.

Contrarium Ang.ibi & Alex.& Feli.videtur ſequi in d.c.ex tenore.colum.ix.

Septimò limita,vbi quis coram primo iudice non poteſt conſequi iuſtitiæ complementum propter potentiam de facto ortam. Abb.in c. poſtulaſti, in primo notab. et ibi Io.Anan.de homic. et Abb.in d.c. propoſuiſti.colum.fi.de fo.compet.Feli. in d.c.ex ratione,col.ix. Corſe.in d.ſing.in verbo iudicium.

Octauò limita,nam cœptum per vnum iudicem alius perficit, quando primus principaliter & directò nó poterat ſe interponere, prout eſt in inquiſitione hæreſis, & quando in foro pœnitentię mandatur vſuras reſtitui. ſed in foro iudiciali ad talẽ vſurarum reſtitutionem ordinarius compellit ipſum vſurarium. Io. Monac. & ibi Io.Andr.in c.accuſatus.in ii.colum. de hære.in vi. & ibi Domi. in §. de quæſtionibus. Bal.in c.hac edictali.§.ad hæc.col.i.de pace iuram.firman.Felin.in d.c. ex tenore. col.ix.in iiii.limita.de reſcr.Io.de Ana. in d.c.poſtulaſti.Federci. de Sen. in conſilio clvii. pro quo etiam facit, nam pendente iudicio coram iudice ſæculari ratione iuramenti recurritur ad eccleſiaſticũ.Bald.in l.i.col. fi.C.de reb.cred.Iaſ.in conſi.ix.col.ii.vol.i.

Nonò limita in his caſibus, in quibus laicus pendente iudicio clericus factus, eximitur à iuriſdictione iudicis laici, qui caſus habentur in alio memoriali noſtro.

Et iſtam fallent. ponit Feli. in c. ex tenore, colum. decima in fine fallen.

Decimò limita in caſu c.vt debitus, circa fi.de appel. vbi iuſtè appellans ab interlocutoria totum negocium principale ab alio inchoatum,ad iudicem ad quem voluit. ponit Corſet. in d. ſingu.in verbo Iudicium. facit quod dictum eſt in vii. limita.

Vndecimò fallit in executiuis, in quibus licet pēdente executione coram vno pro eadem executione alium adire.Iaſ.in conſi.ix.in ii. reſpon.& conſi.xxviii. vol.i.

Duodecimò limita,vbi iudicium primò inchoatū coram primo iudice erat nullum, quia ſuper eodem negocio poteſt alius adiri,nec poteſt excipi de primo iudicio nullo.Corſe.in d.ſing.in verbo Iudicium.

Decimotertiò limita, quia hoc intelligitur reſpectu vnius & eiuſdem negocii: ita quod exceptio rei in vno obſtaret in alio iudicio.Soc.in conſi.xxxviii.col.iiii.ſecus ſi iudicia tenderent ad diuerſos fines.Iaſo. in conſi. ix.col.iii.vol.i.& in ii.reſpon.ad motiuum vicarii.

Decimoquartò limita,ꝙ nō oportet de litis pēdentia coram alio iudice excipere ante litem conteſtatam.Bal. in l.peremptorias,in fi. ſent.reſcind.non poſſe. in auth. ſed nouo iure, in fine colum.verſi. ſed pone. C. ſeruis. fug.Bal.ī diſpu.inci. Accuſatus de vi turbatiua,col.iiii. verſi.vi.& in l.ſi pluribus,col.i.ff.de leg.i.Imol.in l.cùm procurator.§.ſi dominus col.fi.ff.oper.nou.nuncia. Calca.in conſi.cii.col.fi.

Decimoquintò limita,ſi quędam tantùm exceptiones opponi poſſint contra inſtrumentum,vt declarat Guid. Papæ conſi.ccccxxi.

Decimoſextò limita, nam licèt quis trahat aduerſarium coram diuerſis iudicibus, non tamen propterea amittit ius.Feli.in c.ad audientiam, el ſecundo colum. xii. de reſcrip.

CON-

CONCLVSIO XXIII.

ARGVMENTVM.

Excommunicatus an teſtamentum condere valeat.

FVIT antiqua quæſtio inter Doct. An excommunicatus poſsit teſtari.Et glo. in c. decernimus,de ſent.excommu.in vi. non plenè ſe reſoluit,& Spec.in tit.de inſtru. edit.§.compendioſè,ver.quòd de excõicato.Tamen ꝙ poſsit teſtari,tenuit Pet. & Archid.in cap. pia,de except.in vi.colum.iii.Innoc.in c.cùm voluntate de ſen.excõicat.Iacob.de Beluiſ.in §.omnibus, in auth. de ſanct.Epiſcopis. Feder. de Sen. in conſi. cxviii.Ioan. And.in reg.dolo facit.de reg.iur.in vi.in mercurialibus. Bart.in l.ſi quæramus, & ibi Bald.ff.de teſt. & in auth. credentes,vbi etiam Salic.C.de hæret.& Bart.in l.i. colum.ii.in fi.& ſeq.de reg.caton. Bald.in c.intelleximus. colum.i.in fi.de iudic. Abb.in rub.de teſta.col.ii. Card. in clem i.in ii.col de except.Ant.de But.in diſput.incip. Quidam vſurarius.Card.in repet.c.perpendimus, colũ. pen.de ſent.excommunic.Domi. in d. cap.decernimus, colum. ii.& ſeq.de ſenten.excommu.in vi.& ibi Pet. de Anch.col.ii.& ſeq.& idem Anch.in c ii.col.iiii.de teſta. & in cap. ſi eo tempore.col.pen.de reſcrip.in vi Abb.in cap.ad probandum.de re iud.Rota in nouis deciſ. cxcv. Bald.in l.i.§.his quibus.ff.de legat.iii.in l.fin.C. ſi à non compet.iud.in ii.col.in l.prima in iii.col.C.de hæred.inſtituen.in l i.in lect.in iii.colum.& in repet.colum. iiii. C.de ſacroſ.eccle.in l.i.col. pen.in fin.C.de iuris & fact. ignor.in l.eam quam.col.xi. C.de fideicõmiſ.& in l.legitima, in fin. ff.de pact. Angel. in l.ex facto.§. ſi quis rogatus.ff. ad Trebell.Angel Aret. in tracta. de teſta. colum.xii. Ioan.Fab.in §.teſtes.in fin. inſti.de teſta. Petr.

de Anch.

de Anch.in conſi.ccccxxix. Deci. in reg.l. quod ab initio.ff.de reg.iur.col.fi.Imol.in c.ii.colum.ix.de teſtam. Beltran.qui dicit * communem conſi.xli.Ruin. volu. ii.Guald.cautel.x.

Contrarium ſentit glo.in d.c.decernimus, de ſenten. excom.Fed. de Sen. qui dicit quòd licèt altera pars ſit plurium authoritate ſuffulta, tamen iſta pars eſt verior, ſecundum eum in conſi lxxiiii.Cald.in diſput.incip. Excõmunicatus maiori,glo.cõſuet.fol.xcii. col.iii.

Vide Ang.in diſput.incip. Duo adinuicem.Nonnulli diſtinguebant inter publicum, & occultum excommunicatum,vt excommunicatus occultus poſsit teſtari,nõ publicus,ita ſenſit Bart.in conſi. ccxxxviii. Bald. in l.i. col.pe.C.de iur.& fact.ignor.Lancel.Deci.in l.ſi quæramus.ff.de teſta.in fin.Bald.in l.i.colum.ii.C.de ſecundis nupt.& ibi Io.de Garon.nu.xxxii. Bal.verò in l.iii. col. fina.C.ſi pend. appel. diſtinguit, & dicit, quòd aut eſt ſolùm excommunicatus,& tunc poterit teſtari, aut eſt excommunicatus,& anathematizatus, & non poterit teſtari,& ita procedat ſecunda opi.Et idem Bal. in c. ſi is cui.de offic.deleg. Philip.Franc.in rub. de teſta. colum. xvi. Brun.ex mente Bald.in iii.volu.tract.de conſtit. in i.fol.colum.iii.in verbo ab inteſtato. diſtinctionem reprobat.Aret.in d.l.ſi quæramus.ff.de teſta.

Tenendo primam opin. quæ videtur eſſe * magis communis, amplia,vt etiam excommunicatis relinqui poſsit in teſtamento, vt ſic habeat, non modò actiuam, ſed etiam paſsiuam teſtamenti factionem, vt not. Bald. in l.i.colum.vi.in fin.C.de hæred.inſt.ſed non poteſt ei relinqui ad cauſas pias,vt not.Bald.in l.i. in repet.col. xii.C.de ſacroſ.eccl.Et iſtud quod poſsit capere excommunitatus ex teſtamento,tenet Feder. de Sen. in dicto conſi.cxxxviii.Domin.in d.c.decernimus,colum.pen.de ſent.excom.in vi.

Primò limita in excommunicato pro hæreſi, quia talis non poterit teſtari,per auth. credentes. C. de hęret. & in corpore vnde ſumitur,& ibi Bart.& Salic.Et ponit

iſtam

iſtam limitationem Archid.in c. pia. colum. iii. de except.in vi.Bald.in l i.§. his quibus. ff. de leg. iii. Philip. Franc.in rub.de teſta col.xvi.Bar.in d.l. ſi quæramus ff. de teſt.& ferè omnes Doct.alleg.pro communi opi. hoc tenent,dum reſpondent ad authen. credentes.

Secundò limita, ſi eſſet excommunicatus pro vſuris, quòd efficitur inteſtabilis, niſi iuxta formam cap. quanquam.de vſur.in vi.& ponit Philip.Franc. in dicta rub.de teſta.col.xvi.

Tertiò limita in excommunicato propter iniuriam factam Cardinali, iuxta diſpoſitionem cap. fœlicis, de pœnis in vi. & ponit Philip. Franc. in dicta rub. de teſtamen.colum.xvi.

Quartò limita,niſi facultas teſtãdi cõpeteret ex priuilegio,quia illã amitteret excõicatus,vt not.Bal. in c. intelleximus,col.ii.de iudic. refert & ſequitur Fel.in c. ad probandũ.col.i.in fi.& ſeq.de re iud. Pro quo facit: nã excõicatus in teſtando,nõ põt vti priuilegio.l.i.C.de ſacroſ.eccl.vt ibi per Bal.in lect.col.iii.in repet.col.iiii. nec poterit teſtari cum priuilegio iuris canonici cum duobus teſtibus.Bal.in l.eã quam.C.de fideicom.col.xi. Adde

Contrarium in hoc Pet.de Anch.in conſ.ccccxxix. Et facit,quia facilius tollitur priuilegium quàm ius cauſę. l.eius militis.§.militia miſſus.ff.de milit. teſta. ſuperſunt.

Animaduertas deſiderari hic pulchram conclusionem ut in meo

CONCLVSIO XXIIII. libro manu ſcriptis.

ARGVMENTVM.

Teſtamẽtum vſurarij manifeſti quod nullum eſt,nõ pręſtita cautione,de qua in canone quáquam,de teſtam.in vi.an reconualeſcat,ſi poſt teſtamentum, ante tamen mortem, dicta cautio pręſtetur?

NOn inutiliter quærunt Doct. An teſtameutum vſurarii manifeſti, quod ſecundum diſpoſitionem cap. quanquam,

quanquā,de teſta.in vi.eſt nullū,non præſtita cautione, reualeſcat,ſi poſt teſtamentū ante mortē p̄ſtetur cautio gl.fi.in d.c.quanquā,in fi.tenet ꝙ reualeſcat, & ibi Ioā: And.in nouella.Rodulf.in tract.de vſur.q.100.Ang. in diſput.incip.Aſtenſis miles.Bar.in l.filio præterito.col. fi.ff.de iniuſt.rupt.& irrit.teſt.Bal.in repet.l.i.in vii.colum.C.de ſacroſ.eccleſ.& in l.vniuerſa.col.i.C. de precib.Imperat.offeren.in l. fi.in ii.col.C.ſi à non compet. iud.Imol.in d.l.filio præterito,col.pe.& ſeq.Bal.in l.ſeruis.C.de legat.Ang.& Imol.in l.qui ſoluendo.ff.de hæred.inſt.Imol.in l.Gallus.§.ille caſus.ff.de lib.& poſthu. Bal.in conſi.lvii.vol.v.& in conſi.clxii.col.ii.vol.ii.Fel. in c.quoniam,col.iii.& ſeq.vt lit.non conteſt.& in c.cū dilectus,col.ii. de accuſ. vbi dicit iſtam ✱ communem opi.Hipp.in pract.col.viii.nu.xlix.in §.ſecunda.Petr.de Anch.in c.ii.col.iiii.de teſta.Imol.in c.ii.col.ix.de teſta. Feli.in c.ſignificauerunt,col.pe.de teſt.Brun.in tract. de forma in articulo de potentia & effectu formæ in ii. limit.col.xlvii.Guald.cautel.vii. Et ſi dimittat procuratorem ad præſtādam cautionem,ſatis eſt.Fel.in c. ſignificauerunt,col.fi.de teſt.Guald.d.cautel. vii. Contrariū tenuit Garz.in d. c. quanquam. Franciſ.de Rāp. conſi. incip. Albericus quondam Hugonis, & dicit audiuiſſe conſilium Io.de Lign.approbatum à Calderino in quo idem concludebatur,ſcilicet teſtamentum non reualeſcere,& idem voluit idem Franciſ.de Ramp.in l.filio præterito,& ibi Imol.col.fi.dicit iſtam partem veriorem de iure Bal.in l.poſtumo.C.de bon.poſſ.contr.tab.col.pen. & ſeq.& idem Bal.in l.fi.colum.pen.C. vnde leg. vbi ſe remittit ad dicta per eum, & in l.ex libera. C. de ſuis & legit.Rom.in l.poſthumo,col.xv.C.de bon.poſſ. contr. tab.Guid.Pap.q.50.Rip.in reſponſo xiii.in i.lib.

CON-

CONCLVSIO XXV.

ARGVMENTVM.

Bonæfidei poſſeſſor ad fructus cõſumptos an teneatur quatenus locupletior effectus fuerit.

BONAE FIDEI poſſeſſor tenetur de conſumptis quatenus effectus eſt locupletior ſecundũ vnam opi.quã poſuit Imol. in c. in literis,de reſt.ſpol.Spec.in tit.de fruct. & intereſſe.§.i.col.ii.verſi.in induſtrialibus autem,ibi,niſi ad pretium.Bar.in l.ex diuerſo.ff.de rei vend.col.ii.& ibi Ang.colum.i.in fin.Bart. in l. fructus,col.ii.ff.ſolut.matr.Cyn.in l.certum.C de rei vendic.Ang.in l.item veniunt,in §.fructus.ff. de pet. hæred. Paul.de Caſt.in l.Nenſennius.§.i.ff.de neg. geſt. & in l. ſequitur.§.fructus.in i.col.circa medium. ff. de vſucap. & in l.ſi inſulam.§.i.ff.ſolut.matr.Abb.in cap grauis,de reſt.ſpol.col.ii.infi.Alber.de Roſat.in l.fructus. col. iii. ff.de rei vend.Paul.de Caſt.in conſi.cxlvii.col.pe.volu. iiii.Ang.in conſi.clx.in fi.& in conſi.cxxxiii.col. fi. Soc. in conſi.ccli.col.fi.& iſtam tenet Alex.& dicit * cõem hodie in d.l.ſi inſulam.§.i.& in conſi.xx.col.fi. vol. iiii. & in conſi.xc col.fin.volu.eod.Dec.in l.ſi me & Titium, colum. prima circa medium. ff. ſi cert. pet. Guid. Pap. quæſtio. ccccxlviii. Caſſan. in conſi. xxi. colum. xiii.& xiiii. Marian. Socin. Iun. in conſi. lxxx. colum. fina. qui iſtam opin. ſaluat in vno caſu, & iſtã tenet & dicit communem in conſi. cl. colum. iii. Ruin. dicit iſtã communem conſil. xxiiii.volu. primo. & cciiii. colum. fina.volumí.eod.

Contrariam verò partem,quòd de conſumptis non teneatur,etiã quatenus effectus ſit locupletior, tenuit

Bal.

Bal.in d.l.ex diuerſo,& in l.i.colũ.ii.C.de vſur. & fruct. leg.Alex.in d.l.Nenſennius.§.i. in fi. vbi dicit iſtam partem * communem, & iſtam tenuit & dicit communẽ Anto.de But.in cap.grauis,in iii.col.de reſt. ſpol. & ibi Imol.col.ii.qui iſtam dicit communem, licèt ſequatur primam tanquam ęquiorem. Abb.in d. c. grauis, col.iii. de reſti.ſpol.& idem dicit & tenet Alexand.in l.iii. colum.pen.C.de his quæ vi metu ſve cauſ.Ioã.Fab. in §.ſi quis à non domino.inſti.de rer.diuiſ.col.ii.Curt. Sen.in conſi.lxxii.col.fi.vbi dicit iſtam communem opin Nicol. de Neap.in dicto .§.ſi quis à non domino, & ibi Ioã. de Platea.& iſtam communem & tenendam dicit Cæp. in conſi.ciuili xxv.col.iiii.& Rui. qui dicit communem in conſi.xci.col.ii.vol.v.

Tenendo hanc vltimam opi. ꝙ de conſumptis non teneatur, etiã quatenus effectus ſit locupletior bonęfidei poſſeſſor, primò limita hoc procedere in iudicio particulari,ſecus in vniuerſali,in quo regulariter bonæfidei poſſeſſor tenetur de cõſumptis,etiam quatenus effectus eſt locupletior. Bart. in repet.l. Quod Nerua, col. viii. ver.iii.fallit.ff.depoſ.Bal.in d.l.ex diuerſo.ff.de rei vẽd. in l.i.col.i.col.ii.C.de vſur.& fruct.leg. Anto. de But. in d.c.grauis,de reſti.ſpol.

Secundò limita in fructibus naturalibus, nam licèt ſecundum opi.negatiuam bonæfidei poſſeſſor faciat fructus ſuos induſtriales,quatenus effectus eſt locupletior, quo minus teneatur illos reſtituere,tamen ſecus in fructibus naturalibus, qa illis reſtituit omnino,quatenus effectus ſit locupletior,gl. in d.§.ſi quis à non domino,in verbo fructus,inſtit. de rer. diuiſ. Azo in ſumma de rei vend.col.iii.Ang.in d.l.ex diuerſo,col.i.Bal.in d.l.i. col. ii.C.de vſur.& fruct.legat.Imol.poſt Ang.& Alex.ibi in l.Nenſennius,§.i.ff.Ang.in l.ſi apes.§.i.ff.de furt.

Tertiò limita in iudicio,vbi æquitas attenditur,quia de æquitate prima pars procedit,cùm nemo debeat locupletari cum alterius iactura, & ita dicit Abb. in d. c grauis,colum.iii.de reſtitu.ſpol. Soc.in conſi.ccli.Curt. in conſi.

in conſi.lxxii.colum. fina.

Quartò limita,quando ageretur condictione indebiti,quia tunc etiam in induſtrialibus tenetur bonæfidei poſſeſſor,quatenus effectus eſt locupletior. Ang.& Imo. in l.ſequitur in §.fructus.ff.de vſucap.& in d.l. Nenſennius.§.i.& Ang.in l.ſi me & Titium.ff.ſi cert.pet. Rom. in conſi.cxlix.

Quintò limita,ſi bonæfidei poſſeſſor non habeat titulum,vt dicit Nicol. de Neapol. in dicto §. ſi quis à non domino.inſt.de rer.diuiſ.Ant.de But.in d.c. grauis.

Sextò limita, nam iſtud non procedit,quando bonæfidei poſſeſſor poſsidet per triennium, quia per tantum tempus excluditur omnino ille qui intendit repetere fructus à bonæfidei poſſeſſore.glo.in verbo non fuerint, & ibi Bart.in d.l.ſequitur.§.fructus, circa fin.ff. de vſucap.& idem Bart.in l.iii.C.de his quæ vi metuſue cauſ. Bal.in l.i.C.de vſur.& fruct.legat.col.i. in fi. & in l. ancillæ,colum.pen. & ibi Cyn.C.de furt. Anto.de But. in d.c.grauis,colum.iiii.de reſti.ſpol.Alexan.in l.iii. circa fin.C.de his quæ vi metuſue cauſ. Bald. in c. vigilanti, colum.fi.de præſ.& in d. cap.grauis, colum.iiii. Angel. Imol.& Paul.de Caſt.in dicta l.ſequitur.§.fructus.ff.de vſucap.Curt.Sen.in conſi.lxxii.colum.iiii.Soc. in conſi. ccli.colum fin. Balb.in tract.præſcrip.colum.xlix. & ſequen.Iaſo.in conſi.lxxxiiii.colum.ii.volu. i. Eſt verum quòd Socin.in conſi.lxxxii.colum.ix.volu. iiii. & Deci. in d.l.ſi me & Titium, intelligunt iſtud procedere tantùm,quando agitur de fructibus extantibus,non de conſumptis,pro quibus datur actio perſonalis,cui non præſcribitur,niſi ſpatio xxx.annorum,tamen etiam in fructibus conſumptis idem eſſe, quatenus effectus ſit locupletior, tenuit Bart. in dicta l.iii. C. de his quæ vi metuſue cauſ.Bald.in d.l.ancillæ.colum.pen.Paul.de Caſt. in d.l.ſequitur.§.fructus.Curt.in conſi. lxxii. colũ. iiii. Soc.in conſi.ccli.col.fi.Balb.in d.tract.pręſcrip. in xlix. & ſeq. colum.

CON-

CONCLVSIO XXVI.

ARGVMENTVM.

Præſcriptionem non extendendam.

DICVNT Doct.quòd præſcriptio non extenditur,& in ea,valet iſta præpoſitio,tantum præſcriptum,quantum poſſeſſum.gl. in c.auditis, in verbo interruptionem, de præſcrip.& ibi Innoc.col.fi.Imol.in cap. dilecto.colum.pen.& ſeq.de offic.Archid. & voluit Archid.in cap.i.colum.i.de iur.patr.in vi.Feder.de Sen. in conſi.cxxx.Bald.in l.ſi quis diuturno. ff. ſi ſeruit. vend. Bart.in l.i.ſi quis hoc interdicto.ff.de itine. actuque priuato.Ang.in l.vna eſt via.ff.de ſeruit.ruſt.pręd.Bald. in repet.l.de quibus,colum.xiiii.& ſeq.ff.de leg.Abb.in c. cum conſuetudinis,in fin.colum.de conſuet. in cap. licèt ex ſuſcepto.in fi.de for.compet.in c.quò ad translationem,in vltimo not.de offic. leg. Bart.in auth.¿qui rē in fi.C.de ſacroſ.eccleſ.Alber.in l.i.colum.fi. ff. de offic. eius cui mand.eſt iuriſd.Flor.in l.ſi quid diuturno.ff. ſi ſeruit.vendicetur.Dec.in d. cap. quòad translationem, in fi.colum.in ii.lect.& in i.lect.colum.fin.Rom. conſi. cclxviii.colum.pen.Card.in cle.i. in vii. q. de renunc. Fel.in c.auditis,colū.vi. & ſeq.de præſcr.Balb. in tract. pręſcr.in iii.parte colum.iii.& ſeq.idem tenuit Bart. in l.ſi publicanus.§ fi.in fin.ff.de public.in l.cùm de in rem verſo,colum.fi.ff.de vſur.Abb.in d.c.auditis,col.ii.in pe. not.& in c.cum in tua in iii.not.de dec. Io. And. in addit.Specu.in addit.magna in fi.in tit.de his quæ fiunt à maior.parte cap.Alexan.in conſi.cxx.colum.fina. in fin. volu.iiii.& in conſi.xvi.colum.vii.volumi.v. & in conſi. xxxiii.col.ii.in fin.volu.eod.Soc.in conſi.lxxiiii.col. iii. & in conſi.cclxxv.col.iiii.Iaſ.in l.ii.col.ii.in fin.& Dec.

col.i.

colum.i.in fin.& ſequen.de iur. om. iud. Aegid. deciſio. ccccclxxxix. Paul. de Caſt. in l. cùm de conſuetudine, cum l.de quibus.ff.de ll. Marian.in cap. cum contingat. col.xii.de for.cõpet.Fel. in c.cum ex iniuncto,col.i.ſeq. de hæret.Zaſius in conſi.xvi.volu.ii.Beltrand.in cõſi. ii. col. ii. volumi.iii.& in conſi.lvi.colum. ii. volumi. iii. & in conſi.lxxvi.colum.i.volu.iii.Pariſ.in conſi.cxiiii. colum.pen.volu.i.

Contrarium ſentit Io.And.in regula quod alicui.de reg.iur.in vi.in mercurialib.quod pręſcribens præſentationẽ dicitur p̄ſcripſiſſe.omnia iura patronis cõpetẽtia.

Primò amplia,vt etiam ad caſus ſimiles non fiat extenſio.Abb.in d.cap.cum contingat, de decim. in vltimo not.Socin.in d.conſi.cclxxv.colum.iiii.Balb.in dicto tract.præſcrip.in ii.parte col.iiii.

Secundò amplia,etiam quò ad acceſſoria, vel etiã cõnexa ſeparabilia.glo.in cap.odia,de reg.iur.in vi.& fuit originalis opinio Hoſtien.in cap.Cùm ex officii, de præſcrip.colum.ii.Ioan.And.in addit.Specu.in titu. de his quæ fiunt à maio.parte cap.in apoſtil.mag.in fin.Rom. in conſi.cclxviii.colum.pe.Maria.in d. cap. Cùm contingat, colum.xiiii.in fin.& ſeq.Soc.in conſi.cclxxv.col. iiii.Card.& Imol.in cap.paſtoralis,de offic.deleg.Balb. in dicto tract.præſcri.in ii.parte.col.iiii. Felin. in dicto cap.ſi clerici,in §.de adulteriis,de iudic.colum. viii. idẽ dicit de diſpoſitione.Vide eundem Fel.in c.cum ex officii.col.vi.de præſcri.in d.c.cùm ex iniũcto, col.i. & ſeq. Zaſius in conſi.xvi.volu.ii.

Contrarium videtur tenere Petr. de Ancha. in cap. Canonum ſtatuta,colum.cccxxiii.verſi.de quinta quęſtione de conſtitutionib. Rocch. in cap. fin. col. xcviii. de conſuet.

Tertiò amplia, etiam quò ad ea, quæ veniunt ad antecedens, vt eſt coercio ad iuriſdictionem, per text. in l. fina. ff. de offic. eius cui mandata eſt iuriſd. Et ita tenet Abbas in dicto cap. Cùm contingat, in tertia colum. in fin. de foro competen. & Cardin. in fin.

Alexand.colum.ii. in l.ii. ff. de iuriſd.omn. iudic. & ibi Iaſo.colum.ii.in fin. Card. in cap. Paſtoralis, in i. not. de offic.deleg. Soc.in conſi.cclxxv. colum.iiii. Fel. in c. auditis,col.vii.de præſcrip.

Contrarium Dec.in l.ii. colum. prima. & ſequen. & ibi Purpurat.col.i.ff.de iuriſd.om.iud.

Sublimita ſecus in conſuetudine, quæ extenditur ad ſuum antecedens. Paul. de Caſt. in conſil.iii. in fin. volu.primo.

Quartò amplia,nam ſecũdum Card. in clemen. prima de ſuppl.negl.pręlat.colum. vii. qui præſcripſit inſtitutionem,non poteſt iure deuoluto conferre. *Zaſius* ſequitur conſi.xvi.volu.ii.

Quintò amplia,nam ſcribens inſtitutionem, non recipit reſignationem.cap. quod in dubiis.de renunc. Ioã. de Ana. in cap.cùm ex iniuncto.§. fina. de hære. Felin. colum.i. & ſequen. *Zaſius*. in conſi. in conſi. volu. ii. Et qui præſcripſit inſtitutionem, non præſcripſit diſtinctionem,glo.prag.ſanct.fol.clxvi. colum. iii. & ſequen. Felin.in dicto cap.Cùm ex iniuncto col.ii.

Sextò amplia,vt iſta regula procedat, etiam in præſcriptione temporis immemorabilis. *Zaſius* quæſtio. xvi. volu.ii.

Primò limita,ſecus eſſe in conſuetudine, quia conſuetudo extenditur de caſu ſimili ad caſum ſimilem, glo.in l.de quibus, in glo.i.ff.de ll. & ibi Bald. colum. xiiii.Innoc.in cap.dilecto,de offic. Archid. colum. penulti. & fina. & ibi Anto.de But. colum. vi. & ſequen. Archid. in cap. Reatina.lxiii. diſtinct. Bald.in addit.ad Specu.in tit.de iuriſd.omn. iudi. ſuper rub. Flor. in l. ſi quis diuturno.ff. ſi ſeruit. vend. Hoſtien. in cap. ea noſcitur, colum. ii. de his quæ fiunt à prælat. Aegid. deciſio.ccccclxxxix. Abb.in cap.translato,in fin.de conſti. & ibi Deci.colum. fina.in prin.& ii.lect. Abbas in cap. dilecti,per illum tex. de arbit. in prima. colum.in fin. Bald.in l. ſecunda in ix. colum. verſi. ſed nunquid. C. de ſeruit. & aqu. Deci. in l. ii. colum. ii. ff.de iuriſdict. omn.

omn.iud.Pariſ.in conſi.xxv.col.v.volu.i.

Contrarium,Bart.in authē.qui rem, in fin. C. de ſacroſ.eccleſ.Io.And.in addit.Specul.ſuper rub. de feud. colum.pen. Oldrad.in conſi.ccxxxvii.colum. prima circa medium,& in conſi.cclxxxiiii.circa fin. Abb. in cap. quò ad translationem,in vltimo not.de offic. legat. Io. de Ligna.& Petr.de Anch.in cap. cum ex officii, colum. ii.de præſcrip. Bald. in authen. ſi quas ruinas, colum. prima.C.de ſacroſ.eccleſ.in l.etiam,colum.prima.ff. ſolut.matri. Et Ioan. And. in regu. contra eum, in ſolutione quæſt.de regu.iur.in vi.in mercurialibus.Bellam. deciſio. DCXXVI. Ant.de But.in cap.ea neſcitur,in ii.colum. in princip. de his quæ fiunt, à prẹlat. Domin. in cap.ſi Epiſcopus in ii.colum. de ſuppl. negl. prælat. in vi. Paul. de Caſt. in l.imperium.colum.i.circa medium ibi,ſed Cuma.reprehendit.ff. de iuriſ. om. iud. Alexan. in conſi.cvi.volumi.ii.colum.ii.& ſequen. Felin. in cap. Cum ex iniuncto.colum.iii.de hẹre.Afflict. ſuper conſtitu.fol.cli. colum.iiii. Pariſ. in conſi. xiii. colum. vii. volumi.i.& in conſi.xxi.colum.vi.volu.i.Corn.in conſ. xliiii.colum.fina.volu.ii.Rot.in nouis deciſ. cccxcviii. Staphil.de literis gratiæ & Iuſtitiæ,char.lxvii.Beltran. in conſi.ii.colum.ii.volu.iii.& in conſi.lvi. colum. prima. in fin. & in conſi. lxxvi. colum.i. volumi. eod. & in conſi. xv.colum.ii.volumi. ii. & in conſil.xxvii. colum. pen.volu.i.Maria.Iun.conſi.liiii. volu.ii. & conſi.ci. colum.iii.volu.ii.

Pro diſtinctione dixit Petr.de Anch.in c.Cùm ex officii de præſcrip.quód extenditur conſuetudo de loco ad locum,ſed non de caſu ad caſum. ſed Paul. de Caſt. in conſi.ccclxxii. in fin.volu.primo,quòd nec de loco ad locum extendi poſsit. quod intellige, quando eſt contiguum, non ſi quando penitus ſeparatum. Marian. in d.c.Cùm contingat.colum.xiiii.de foro compet. vbi declarat generaliter procedere.

Alii verò dicebant, quòd conſuetudo exorbitans & oneroſa non extenditur, ſecus ſi eſt fauorabilis vel,

non oneroſa, ita Innocen. in dicto cap. dilecto, de offic. Archid. Petr. de Ancha. in cap. ſine poſſeſsione, colum. xxiii. de regu. iur. in vi. Roman. in conſi. ccclxviii. in fin. pen. colum. Anto. de But. in dicto cap. dilecto colum. vi. & ſequen. vbi ponit ad quæ debeat extendi conſuetudo, quæ poteſt extendi. Abb. in dicto cap quò ad tranſlationem, in vlt. not. de offic. delegat. Felin. in cap. auditis, colum. xi. & ſeq. de pr.æſcr. Balb. in tract. in ii. part. & iii. colum. Marian. in dicto cap. Cum contingat, colum. xii. & col. xix.

Tenendo tamen vltimam opin. quod conſuetudo nõ extendatur. Limita, quia ad emergentia ad factum, per conſuetudinem deciſum extenditur conſuetudo. Bart. in l. de quibus. in ſecunda lect. ſecunda colum. ff. de ll. Felin. in dicto cap. auditis, colum. xi. Quando conſuetudo extendatur, & quando non extendatur, ponit Rocch. in cap. fina. colum. lxxxviii. de conſuet. Et quod non extendatur de perſona in perſonam. Ruin. conſi. xix. colum. vii. volu. primo. & clvii. colum. fina. volumi. iii. vbi non extenditur de caſu ad caſum, nec de perſona ad perſonam, & conſi. clvii. colum. fin. volu. iii. Aymo de antiquit. tempo. in iiii. parte nume. xli. & ſequen. vbi limitat.

Limita etiam, quando quis haberet conceſsionem à ſuperiore, quia tunc vſus iuriſdictionis in vna parte, tribuit vſum in alia, & iſto caſu extenditur conſuetudo & præſcriptio. Bart. in l. prima. §. ſi quis hoc interdicto. ff. de itin. actuq; priuat. Paul. de Caſt. in l. imperium, circa fin. prima. colum. ff. de iuriſdict. omn. iud. Anto. de But. in cap. fina. colum. xiii. de cauſ. poſſ. & propriet. Abb. in cap. Cùm olim. colum. penult. de præſcr. Felin. in dicto cap. auditis, colum. viii. & ſequen. in prima declaratione. Angel. in l. vna eſt via. ff. de ſeruit. ruſt. præd. Apoſtil. ad deciſ. Tholoſ. cccxxii. Caſſan. in conſuet. fol. xxi. colum. iii. Iacob. in l. more. colum. prima. ff. de iur. omn. iud. Felin. in d. cap. Cùm ex iniuncto. colum. ii. de hæret.

Tertiò limita, quia licèt non extendatur præſcriptio de vna ſpecie ad aliam ſpeciem, tamen de vno caſu vnius ſpeciei ad alium caſum eiuſdē ſpeciei extenditur. Bald. in l. ſecunda. colum. ix. verſicu. ſed nunquid. de ſeruit. & aqu. Abbas in cap. dilecti, colum. prima in fin. de arbit. Paul. de Caſt. in dicta l. Imperium. colum. prima poſt medium. Felin. in dicto cap. auditis. colum. ii. & ſequen. Alexand. in conſi. lxviii. colum. pen. volu. ii. Iaſo. in dicta l. Imperium colum. x. verſic. tertio circa eandem materiam, facit quod not. Abb. in conſi. lxxi. colum. pen. in fin. volu. ii. Declara omnino, vt per Iaſo. in conſi. xvi. volu. ii.

Quartò limita, quia extenditur de perſona ad perſonam. Bald. in l ſi quis diuturno. ff. de ſeruit. in ii. not. Caſſan. in conſuet. fol. xxi. colum. iii. Rota in deciſio. ccccxvi. in nouis. alias ii. de præſcr. in fi. Iacob. in d. l. more, col. i. ff. de iur. om. iud.

Contrarium videtur ſentire Beltrand. in conſi. cc. vol. iii. colum. iiii.

Quintò limita iſtud procedere alio poſsidente, quia tunc præſcriptio de vno non extenditur ad aliud, vt infrà dicetur, immo idem eſt, ſi poſsidenti reſiſtit ius commune, vt quia rés ſpectet ad alium ex iuris diſpoſitione, ita Abb. in cap. primo circa fin. colum. prima. de relig. domi. & in cap. Cùm inter, colum. tertia verſi. quarto caſu, de re iudic. Et fuit opin. Innocen. Ioan. And. Hoſtien. Card. & Petr. de Anch. in dicto cap. primo de relig. domib. Innocen. in cap. dilectus, in finalibus verbis de capell. monach. & in cap. dilecto. colum. tertia verſi. Item facilius, & colum. fina. verſicu. Item non eſt contra, de offic. Archid. Rota in nouis deciſio. ccccxvi. circa medium ibi, pro qua concluſione, & deciſione cccxlviii. Rom. in conſi. ccclxviii. colum. fina. verſi. nec ſimiliter præmiſsis. Zaſius in conſi. xvi. volumi. ſecundo. Felin. in dicto cap. Cùm ex iniuncto, colum. ſecunda de hæret. Sed alio non poſſidente præſcriptio extenditur de vno ad aliud. Innoc.

in dicto cap. primo. de relig. domi. & in cap. dilectis, colum.penult. & fin. de offic.Archid.Abbas in cap.cùm inter,colum.iii. verſic. quarto caſu de re iud. & in cap. Cùm olim, colum. iii. verſic. vlti. ne præla. & in quæſt. lxxxii. colum.iii.in fin. volumi.i.& in conſil. lxxi. colum.fin.volu. ſecundo. Old. in conſi. clxxii.colum. fina. Roman.in conſi.ccclxviii.colum.fin. Alexand. in conſi. lxviii.colum.pen.volu.ii.Marian.in c. Cùm contingat, colum.xiii.& pen.de for.compet.Feli.in d.cap. auditis, colum.ix.& ſeq.de præſcrip Balb. in tract. prǫſcr. in ii. parte in vii.col.Rota in nouis deciſ.ccccxix. aliàs ii. de præſcrip.in fin. Ioan.Fab. in l.i. C.de emanc.lib.Capel. Tholoſ.& ibi Apoſtil. deciſ. cccx xii.Caſſan.in conſuet. fol.xv.colum. iii.& fol.xxi.col.iii.Deci. in cap. referente,in princi.de prǫben.& conſi. cclxxi. colum. ii. Tiraquel.de retract.fol.cccvi.

Sublimita, ſi modò locus ille naturaliter alteri ſubiaceret, ſed ſi poſſet eſſe ſui natura alteri non ſubiectus, tunc etiam nemine poſsidente quos in dicto loco præſcribat iuriſ.in vno actu, non propterea quǫrit in aliis. Feder. de Sen.in conſi. cxxx. Felin. in dicto cap. auditis,colum.x.

Sextò limita,niſi alio exiſtente in poſſeſsione, præſcribens ageret illum vniuerſaliter priuare ſua iuriſdictione, quia tunc per vſum iuriſdictionis in vno actu, illam vniuerſaliter præſcriberet, ſi modò concurreret vel ſcientia, vel patientia illius contra quem præſcribitur. Innocen.in c.dilectus,colum.i.in fin.de capel.monach.& ibi Ant.de But.colum.iiii.& ſequen. idem Ant. de But.in cap.fin.colum.iii.& xxxii. & xxxvil. de cauſ. poſſ.& proprie. Marian.in cap. Cùm contingat. colum. xiii.de for.competen.Ioan. Fab. in l. i. C. de emancip. lib.Rota in nouis deciſ. ccccxix. alias ii. de præſcrip. in fin.Fel.in c.Cum ex iniuncto,colum.ii.de hǫre.Pariſ.in conſi.xxv.colum.xvii.volu.i.Grat.ampliat.conſi.lxi. colum.iii.volu.i. & iſto caſu extenditur de loco ad locum, vel accederet illius contra quem prǫſcribitur conſen-

ſus.

ſus,vt notat Bart.in l.iii.in fin.prin.ff.de acquir. poſſeſ. ſecus ſi ille non patiatur vel non conſentiat, ita procedit quod notat Cuma.in l.i.ad fin.C.de emancip.lib. Et Specu.in titu.de iur.om.iud.colum.xiiii.ver. Illud not. Flor.in l.ſi quis diuturno.ff.ſi ſeruit.vend.& in l.vna eſt via.ff.de ſeruit.ruſt.præd. Bart.in diſput.ſua incip. Appulus.Ant.de But.in cap.fin.colum. xxx. & ſeq. colum. xxx.& ſeq.de cauſ.poſſeſ.& propriet. Roman. in conſi. ccclxviii.col.fi.

Septimò limita quò ad acceſſoria inſeparabilia, vt not.Bal.in l.eos,in primo not.C.de vſur. Maria. in d. c. Cùm ex iniunćto. Abbas. in cap. Cum veniſſent, colum.iii.verſi.notabis.de inſt. Zaſius in conſi. xix. volu. ii. Roman.in conſi.ccxliii.Iaſo.in conſi. clxxxv. colum. iii.volu.ii.Felin.in dićto cap.auditis colum.xi. Balb. in traćt.præſcri.in ii.parte.colum.iiii.Barbat.in l.de quibus, in ii. lećt. colum.ii. ff. de legib. Et hoc intelligas, quando ineſt à principio, ſecus ſi ex poſt cœpiſſet ineſſe.Roman.in ſing.cccccxcv.Fel.in d.c.auditis col. xi.& in d.c.Cùm ex iniunćto,col.iii.Balb.in d.traćt. præſcri. in ii.parte.col.iiii.

Item quò ad connexa, vt notat Antonius de But. in cap.fina.colum.xxxi.& ſeq. de cauſ.poſſeſ. & propriet. & in cap. Cum dilećtus.colum.iiii.& ſequen. de Capel. monach.Petr.de Anch.in reg.ſine poſſeſsione, in xiiii. colum.& ſequen.de regu.iur.in vi.Iaſo. in l. iii. colum. fin.ff.de acquir.poſſeſ.Caſſa. in conſuet.fol.xxi.col.iii. Zaſius in conſi.xvi.volu.ii. Idem dicit in diſputatione Felin. in cap. At ſi clerici.§. de adulteriis. colum. viii. de iudic.

Ośtauò limita quò ad antecedens neceſſarium ad quod præſcriptio extenditur. Roman.in conſil. ccxliii. Paul.de Caſt.in conſi.tertio colum.fin.volu. primo. Felin.in d.c.auditis.colum.xi.de præſcri.Balb. in d. traćt. præſcr.in ii.parte col.iiii.

Nonò limita, quando vna & eadem res diuerſo iure

cenſeretur,niſi præſcriptio extenderetur,vt not. Innocen.in cap.dilectus colum. pen. de offic. archid. & in c. Cum in tua,de decim. Card.in clemen.i. in vii. colū. de ſupplen negligen.prælat.

Decimò limita, quando agitur de præiudicio tertii, aliàs ſecus,vt per Felin. in cap. licet el i. colum. iii. de foro compet.

Vndecimò limita, nam præſcripta abſolutione eſt præſcripta condemnatio, & econtrà. Bald. in l. Imperium, colum.iiii.verſi.circa vltimum punctum.ff. de iuriſd. omn. iud. Felin.in dicto cap. auditis, colum.xi. in quarta declaratione in fin.& per Deci. in regula nemo qui condemnare. ff. de regu. iuris. Balb. in tract. præſcrip.in ſecunda parte in quarta colum. Zaſius in conſil. xvi. colum.ſecunda Felin.in cap.non poteſt,colum. prima.de re iud. vbi quid in priuilegio

Contrarium Abbas in cap. cùm olim, colum. penulti. de præſcrip.& Cardina. in clemen. prima. de renuncia. quòd præſcribens inſtitutionem, non cenſetur præſcripſiſſe deſtitutionem. Zaſius in conſil. xvi. Fel.in d.c.cùm ex iniuncto,colū.i. & ſequen. Aymo de antiquit.in iiii.parte nu.xxx.

Et præſcribens facultatem excommunicandi, non cenſetur præſcripſiſſe facultatem abſoluendi. Felin. in dicto cap. auditis. colum.v. & x. de præſcript. Hiſpan. in cap. per veſtras, charta lxxii. de donatio. inter vir.& vxor.

CONCLV-

CONCLVSIO
Et Regula XXVII.

ARGVMENTVM.

Vincens vincentem te, uincit te.

SVMITVR regula ex l. de acceſsionibus. ff. de diuer. tempo. prçſc. quæ videtur eſſe conformis naturali rationi, ꝙ ſi ego vinco vincentem te, ergo vnico te. Pariſ. in cõſi. xlvii. colum. iii. volu. iii.

Primò limitat iſtam reg. Aegid. Bella. in conſil. xxxi. col. i. quando ſcilicet vtrunque vincit eodem medio, nõ autem ſi diuerſo. & hoc eſt quod dicit Cyn. & Salice. in auth. Licèt. C. de natural. lib. et Bar. in d. l. de acceſsionibus. Feli. in c. paſtoralis, col. i. de offi. ordin.

Secundò limita, quando eſt eadem ratio, vt per Cyn. & Sali. in auth. licèt. C. de natural. lib. & per Bart. in d. l. de acceſsionibus.

Tertiò limita, quia iſta reg. non habet locum in materia ſtatutorum excludentiũ à ſucceſsione, vt per Cur. Iun. in conſi. v. col. iii. & in conſi. xlix. col. iiii. Et quando procedat in materia ſtatutorum excluſiuorum, vide vt infrà.

Quartò limita quando non eſt eadem ratio. Guald. caut. cvi.

Quintò limita in ſtatutis anormalis & irregularibus. Grat. conſi. xx. col. ii. vol. i.

Sextò limita, vt per Grat. conſi. iii. col. v. vol. v.

Septimò limita, quando virtus quæ eſt in vincente, nõ concurrit in vincendo illum, quem tu vincis. Cagn. in l. non debet. in fi. ff. de reg. iur.

CON-

CONCLVSIO Et Regula XXVIII.

ARGVMENTVM.

Excludens excludentem te, excludit etiam te.

EX præcedenti regula ſumitur alia, videlicet, ſi excludo excludentem te, ergo excludo te. quæ procul dubio procedit, quando excludens ſurrogatur in locum illius, qui te excludſt. ita declarat Bar. ĩ l.i.§.qui habebat.ff.de bon.poſſ.cont.tab.glo. in l.vſucap.C.de pigno.Soc.in conſi.ccii.col.iii.in i.caſu,& in conſi. xxviii. col.fi.volu.iiii.Corn.in conſi.xcviii.col.antepen. vol.ii. & in conſi.lxxxiiii.col.ii.vol.iiii.Aret.in conſi. clix.col. i.Brun.in tract. quòd ſtant.maſc.fol.xix.col.iiii.Pariſ.in conſil.xlviiii.col.fi.volu.iii. item procedit, quando aliquis apertè, excludit, & concurrit in ſucceſsione cum illo, qui excludit me in totum, quia tunc in totum excludor, & ipſi inter ſeſe diuidunt ſucceſsionem, etiam ꝙ ille ſit remotior me, vel in pari gradu: vt per Soci.in cõ. ccii.col.iiii.verſi.quartus caſus.

Primò limita iſtam regulam, nam ſi ille qui mecum eſt in pari gradu, excludat illum, qui me excludit in totum, tunc beneficio illius exiſtentis mecum in pari gradu admittor, non conſiderata perſona illius, qui me vincebat. Et propterà, ſi ſtatutum ſororem excludat ſtante fratre conſanguineo tantùm, & extet frater conſanguineus: ſoror vtrinq; coniuncta, & mater: ſoror non excluditur, ſed admittitur cum matre, non cõſiderata perſona fratris, qui ſororem excludebat. Barto. in d.l.i.§. qui habebat.ff.de cont.tab. Bal.in l.ſi quis filiũ,col.i.C. de offi.teſta.Corn.in conſi.clxix.vol.iiii.Are. in conſil. clix.col.ii.Alex.in l.illam col.iiii.C.de coll.Soc. in cõſi.ccii.

ſi ccii.col.iii.verſi.ſecundus caſus. et in conſi.ccvii. col. fin.Alex.in conſi.cxli.col.i.volu.vii.Corn. conſi.cclxxi. col.vi.in fi.vol.iiii.& in conſi.xcviii.col.iii. vol.ii.Brun. in tract.quòd ſtantib.maſcu.fol.xviii.col.iii.in fi.& ſeq. Rui.conſi.xviii.col.iii.vol.iii.& conſi.xxxix.col.i.ii. volu.iii.& conſi.clxix.col.pen.vol.iiſ.

Contrarium vult deciſ.Neapo.xxi.in nouis. ex mente Rom. cōſi.cccxxxix.Idem dicēdum eſt ſtante alio ſtatuto quòd patruo extante excludatur mater,nam ſi concurrant patruus & mater, & frater vtrinq; coniunctus, mater admittetur beneficio fratris, vtrinque coniuncti, quia non eſt per ſtatutum excluſus, cum quo mater excludit in ſucceſsione. & ita conſuluit Collegium Peruſinum prout refert & ſequitur Petr.de Anchara.in repeti.c.i.de conſti.in antepen.charta in verſi. inter conſilia quæ habeo,& eſt conſilium Angel.ccx.incip.In nomine Domini. ſtatutum prædictum. refert & ſequitur Alex. in d.l.illam col.iiii.C. de coll. vbi etiam refert ita conſuluiſſe Io.de Imol.conſi.ſuo incip.& caſu præmiſſo diſcutiendum quis ſuccedat Ludoui.Rom.conſi.ſuo clix. col.ii.circa fi.Alex.conſi.cxli.col.ii.vol.vii.Deci. in cōſi.Dlxix.& in conſi.ccccli.col.ii.& in conſi. Dlxxxix.col. ii.& in conſi.lxxi.col.ii.Corn.in conſi.cclxxi. col.iii.volumi.iiii.& conſi.vi.& ſeq.& in conſi.lxxxii.col. pen.volu.eo.Deci.in conſi.Dcxxv.col.fi.Brun.in tract. ꝙ ſtantib.maſcu.fol.xviii. col.iiii.in fi.& ſeq.& fol.xx.col.ii.in fi.Pariſ.in conſi.liiii.col.fi.vol.ii.& in conſi.xlvii.col.ix. volu.iii.Rui.conſi.lxxxix.col.xii.volu.ii.conſi.xix.col. ii.volumi.iii.& conſi.xlii.col.ii.& col.iii.vbi declarat.& conſi.cvii.col.iii.& conſi.cx.col.fi.vol.iii.

Idem dicendum eſt, ſi ſtatuto caueatur, quòd ſtante patruo non ſuccedat auus maternus,nā ſi extet patruus auus maternus,& auia materna beneficio auię maternę, quæ nō reperitur excluſa per ſtatutum, admittitur auus maternus qui cum ipſa in ſucceſsione concurrit. Ita declarat Bal.in l.quicunque.col.iii.C.de ſer.fugi. refert & ſequitur Alex.in l.illam.col.iiii.C.de colla.Aret.conſi.

clix.

clix.col.ii. Alexan.in d.conſi.cxli.vol.vi. Corn. in conſi. cclxxi.col.ii.& vi.vol.iiii.Rui.conſi.xix.col.ii.vol. iii.& clxix.colum.fina.volumi.iii.Deci.in conſi.DCXXV.col.fi. & in conſi.lxxi.col.ii.& in conſi.ccccli.& in conſi. Dlxix. & in conſi.Dlxxxix.col.v.

Idem dicendum eſt, ꝙ dictante ſtatuto ꝙ ſtante patruo vel filiis patrui excludatur auunculus, ſi concurrãt fratres patrueles, & ſic filii patrui, auunculus & matertera, auunculus excludetur, ſed admittitur beneficio materteræ, quæ non excluditur per ſtatutum per filiũ patrui. Corn.in conſi.cclxxi.volu.iiii.

Idem dicendum eſt, quòd ſoror excludatur per fratrem conſanguineum, itẽ in alio ſtatuto ꝙ ſoror vtrinque coniuncta excludat matrem, nam ſi extet frater conſanguineus, mater, & ſoror vtrinq; coniuncta, beneficio matris non excluditur, immo ipſæ ambę, mater & ſoror, excluſo fratre, qui cum eis non poteſt concurrere in ſuccesſione: quia non eſt vtrinque cõiunctus, admittuntur in ſucceſsionem, licèt mater alio ſtatuto per ſororẽ excludatur: ſed quia non excluditur in totum, ſed ſibi reſeruatur legitima, ideo mater admittitur cum ſorore. & ita conſuluit Corn.conſi.cccxvii.vol.iiii.

Idem dicendum eſt, quòd ſtãte ſtatuto, quòd patruus excludat matrem, nam ſi concurrat patruus, mater & ſoror vtrinq; coniuncta, mater nõ excluditur beneficio ſororis, quia nõ reperitur excluſa à ſtatuto per patruũ, & concurrit ad ſucceſsionem cum matre. Corn.in conſi. xcviii.vol.iii. Soci.in conſi.ccvii.col.fi.Deci. in conſil. lxxi. Maria.Iun.cõſi.iiii.col.4.Grat.cõſ.ciii.col.fi. vol.ii.

Idem dicendum eſt, ꝙ ſtante ſtatuto, ꝙ patruus excludat filias dotatas, ſi concurrãt patruus & filiæ non dotatæ, beneficio harum quæ per ſtatutum nõ excluduntur, admittuntur etiam dotatæ. Corn.in conſi.x.vol.iii.& in l.fi.col.fi.C.ad Tertul.Brun.in trac. quod ſtantibus maſcu.fol.xix.col.i. Contrarium voluit Rui.in l. Gallus. §.& quid ſi tantùm, col.lvii.& ſeq.ff.de libe.& poſthu.& conſi.xxxix.col.fi.& col.i.& ii.vol.iii.

Limita

Limita omnes iſtos caſus præcedentes, vt per Grat. conſi.cxxxiiii.col.i.in ſi.vol.i.

Contrarium verò in principali concluſione tenuit Pau.de Caſt.in l.illam.C.de coll.col.v.dicens, ꝙ ſtantibus prædictis vel ſimilibus caſibus perſona excluſa per ſtatutum nunquam admittitur, ſed tantùm perſona excludens, quæ admittitur ad portionem excluſa, & alia perſona quæ concurreret cum excluſa, admittitur ad portionem ſuam. Ex quo infert, quòd ſtante ſtatuto, ꝙ patruus excludat matrem, ſi extet patruus, mater, & frater vtrinque cõiunctus, patruus admitteretur ad portionem matris excluſæ, & frater cum ipſo concurreret reſpectu portionis ſibi debitæ, perinde ac ſi cum matre ſuccederet. Et ſic illam deciſ.Pau. de Caſt. ſequitur ibi Deci.col.iiii.& in conſi.Dvii.colum.ii.Corn.conſi.lxxv. col.iii.in ſi.volu.iiii.Caſſa.in conſuet.fo.cclxxvii. Deci. in conſi. Dcxciii. Et dicebat Roſel. in arbore conſanguinita.col. cii. quòd ſtante ſtatuto, quòd agnatus excludat matrem, & etiam ſororem, ſi concurrant ſoror & mater, vtraque excluditur. Brun.in d.tract.quòd ſtant. maſcul.fol.xx.col.iiii.

Tertia fuit opi.Pet.de Anch.in conſi.cccxxxiii.quòd in caſibus præmiſſis agnatus ſolus ad integram ſucceſſionem admittatur, aliis omnibus excluſis.

Quarta fuit opin.Brun.in loco citato in ſua diſtinct. fol.xix.colum.iii.& ſeq.

Quinta fuit opinio.Ruin.conſilio xxxix. volum. tertio columna ii.

Et ſtante ſtatuto quòd agnati præferantur matri, ſi extat agnatus remotior, & cognatus proximior,& mater, ꝙ etiam cognatus proximior excluditur, de quo excludendo non eſt facta mentio in ſtatuto. Rui.conſil. clxxxviii.colum.ii.verſicu.ii.

Secundò limita, quia ſi ille qui vincit vincentem me, eſt talis qui mecum non concurrit in ſucceſſione, ſed eſt talis qui à me excluditur, tunc ego non excludor, ſed admittor, vtputa, ſtat ſtatutum quòd agnatus

excludat

excludat ſororem vterinam,certè ſi cõcurrant ſoror vterina,agnatus,& amita,beneficio amitę ſoror vterina nõ excluditur per agnatum, ſed quòd ſola admittatur.Bal. in l.fin.C.ad Tertull.Aret.in conſi.xxix.& in conſil. lix. Cur.Iun.in conſi.xlix.col.iii.Alex.conſi.lxxx.col. ii.volu.i.Soci.in conſi.xxviii.vol.iiii.Brun.in tracta.ꝙ ſtant. maſc.fo.xviii.col.i.& ſeq.Par.in conſi.liiii.col.fi. vol.ii.

Ex qua concluſione infertur, quòd ſtante ſtatuto, ꝙ excludatur mater,ſi concurrat auia paterna, vel ſi cõcurrat amita,tamen ſi concurrant omnes iſtæ perſonæ,mater non excluditur.Alex.in conſi.lxxx.vol.i.

Idem dicendum eſt,ſi ſtatutum excludat matrem propter agnatum,ſi cõcurrat mater,agnatus,& auia paterna,mater admittitur.Soc.in conſi.xxviii.vol.iiii.

Et ſi ſtat ſtatutum, quòd frater conſanguineus tantùm excludat ſororem vtrinque coniunctam, & alio ſtatuto quòd filia eiuſdem matrimonii excludat matrem,ſi concurrat ſoror vtrinque cõiuncta,mater & frater conſanguineus, tantùm admittitur mater & ſoror,excluſo fratre conſanguineo tantùm.Corn.in conſi.cccxvii. volumi. iiii.Brun.citato loco fo.xx.col.iii.

Idem dicendum, quòd ſtante ſtatuto, quòd fratres patrueles excludant matrem, ſi tamen concurrant fratres patrueles, mater & amita beneficio amitæ, quæ non excluditur per fratres patrueles,mater admittitur. Bal.in d.l.fi.C.ad Tertul.Alex.in cõſi.lxxx.vol.i.col.ii.

Idem dicendum, quòd ſtante ſtatuto, quòd agnatus etiam remotioris gradus excludat cognatũ, & agnatus proximior eſt impedito, ita quòd aliquo reſpectu ſtatutum ei non proficiat, tamen agnatus remotior non excludit cognatum proximiorem.itaq; ſi concurrant agnatus proximior impeditus,& agnatus remotior nõ impeditus,item cognato proximior aliàs excluſus per ſtatutum, tamen cognatus proximior non excludetur: vt per Corn.in conſi.lxi.volu.iii. Et iſta concluſio maximè procedit, quando mater vel alia perſona, quæ per ſtatutum debebat excludi, non omnino excludebatur,ſed

aliqua

aliqua portio ſibi reſeruabatur, vt per Soci. in d.conſi. xxviii.vol.iiii.Brun.in d.tract.ꝙ ſtan.maſc.fo.xx. col. ii.

Contrarium in principali concluſ. ꝙ immo agnatus cuius fauore factum eſt ſtatutum, non excludatur, ſed excludat,& ipſe admittatur ad ſucceſſionem, tenuit Bartol.in l.ii.§.videndũ.ff.ad Tertull.Bald.in l.ſi defunctus. C.de ſuis & legit.& Pau. de Caſ.in l.illam col.iiii.& ſequen.C.de colla.& ibi Ange. etiam tenet iſtam opin. & in conſi.clii.incip. ſtatuto Bononienſi.Petr.de Anch.in conſi.cccxxiii.incip.Si ab agnato.Rui.in d.l.Gallus.§. & quid ſi tantùm,col.lix.& ſeq. Caſſa.in conſuetud. fo. cclxxxvii.col.i.Brun.in tract.fol.xx.col.ii.in fi. & in iii. col.allegat plura conſilia ad propoſitum.

Tertia fuit opin.diſtinguentium, quòd aut agnatus cui prouidetur per ſtatutum,excluderet matrem, ſi ipſe admitteretur, & tunc ipſe non admittitur, ne mater excludatur à luctuoſa filii ſucceſsione. Aret.in conſilio clix.col.iii.Soci.in conſil.ccii.col.iii.& ſeq.Corn.in d.l. ſi.col.ſi.C.ad Tertull.

Contrarium in matre voluit idem Corn.conſilio cclxxvi. volumine quarto.

Si autem perſona nominati excluſa excludebat aliũ non nominatim, & illa perſona nominati excluſa deceſsiſſet, tamen remotior non nominatus non excluditur per excludentem iam defunctum, ita Pau. de caſ.in d.l.illam.C.de coll.Brun.in d.tract.quòd ſtantib.maſcu. fol.xvii.col.iiii.& ſequen. Pariſ.in conſil.xlvii. colum. xi.volumi.primo.

Et propterea ſtante ſtatuto, quòd agnati excludant matrem & auiam, non excludunt amitam, ſi non ſupereſt mater, nec auia. Brun. in dicto tractatu folio xviii.colum.prima.

CON-

CONCLVSIO
Et Regula XXIX.

ARGVMENTVM.

Iuramentum non venit in generali diſpoſitione, niſi de illo ſpecifica fiat mentio.

COMMVNIS eſt & trita regula, quòd iuramentum, vel iurata diſpoſitio non venit in generali diſpoſitione, ſi de iuramento vel iurata diſpoſitione nõ fiat expreſſa & ſpecifica mentio. c. conſtitutus. de reſcr. Io. And. in regula quod ſemel, in vltimis verbis de reg. iur. in mercur. Inno. in c. Cùm inter, in fi. de renunc. glo. in c. cùm non deceat, de elect. in vi. Et ibi Io. And. Domi. & Philip. Franc. Fulgo. in conſi. clvi. col. i. in fi. & ſeq. Alex. in conſi. xxxvii. col. vii. volu. ii. & conſi. ccv. col. fi. vol. ii. Iaſ. in l. quotiens, col. i. C. de preci. imperat. offer. & in l. cauſas, in verſi. ſecundò per iſtum tex. C. de tranſact. col. i. Hippoly. in ſing. Dxv. & in conſi. cvii. colum. ii. Deciſ. Neapol. iii. & deciſ. v. Iaſ. in conſi. ccxvi. col. iii. volu. ii. Gozad. in conſi. xvi. col. i. Caſſa. conſi. vii. col. penul. Beltran. in conſi. xli. col. pen. vol. i. Afflict. ſuper conſtit. fol. cxx. col. iii. Mantua in conſi. cliiii. conſil. clxi. colum. fina. volumi. quinto.

Contrarium ſentit Cardin. in c. nonnulli, de reſcript. qui dicit per clauſulam generalem non obſtantibus, ꝙ derogatur tranſactioni iuratæ. quē propterea reprobat Feli. in c. nonnulli, col. xxx. de reſcrip. ſed opin. hanc ſequitur Gomeſ. in c. i. char. lviii. de conſti. in vi.

Primò amplia, etiam ſi iuramētum ſit acceſſorium ad principalem diſpoſitionem, & licèt verba ſint ſufficientia ad tollendam diſpoſitionem principalem, non tamen

cam

eam tollunt, quando, ei accedit iuramentum.ita in gl. in d.c.Cùm non deceat, de elect.in vi.& ibi Io.And.Domi.& Philip.Franc.Pet.de Ancha. Alex.conſi. cxxxvii. col.iii.volumi.vi.& in conſi.xxxviii.col.iii.volu.i.Idem ſentit Hoſti.in c.debitores, in primis verbis de iureiu.

Contrarium voluit Bal.col.iii.l.i.verſi.quæro vtrum iuramentum iurantis . C. de offi. donat. Et idem Petr. de Anchar.in d.c.Cùm non deceat,qui dicit quod ſi iuramentum accedat ſuper diſpoſitione , iurando ſeruare diſpoſitionem, tunc tollitur iurata diſpoſitio, ſecus ſi iuramentum præſtetur poſt expresſionem factam contentorum in diſdoſitione , vt ibi per eum, & per alios qui eum referunt.

Tamen tenendo primam opin.quæ videtur magis communis, adduci poteſt ad eius comprobationē illud, quod not. Imol.in c. Cum contingat de iureiur. in col. lxxiiii.in verſi. nunc reſtat, vbi tenet quòd ſi ſtatutum prohibeat contractum probari ſine certa ſolemnitate, tamen poterit probare iuramentum, quod acceſsit ipſi contractui. refert & ſequitur Feli. in c. ſicut conſuetudo,col.antepen.verſic. ſextò intelliige, de probatio. Hippol. in ſing.cxxvi.

Contrarium in Apoſtil.noſtris, ad ſtatutū,quòd præſcribitur pectoralibus actionibus. Item tenendo iſtam opinio.limita non procedere, quando illud iuramentum eſſet appoſitum in fraudem & in præiudicium tertii , quia tunc ſublata diſpoſitione primi tollitur iuramentum acceſſorium appoſitum in fraudem & præiudicium tertii.Et ita procedat quod no.Bal. in d.l.i.col.iii. C.de in offic.dona.& declarat Alex.in d.conſi. cxxxvii. col.iii.vol.vi.alias xxxviii.col.volu.i.

Secundò amplia, etiam ſi verba eſſent geminata, adhuc non conciperent diſpoſitionem iuratam, quando de iuramento non faciunt mentionem : vt per Alex. in d.cōſ.cxxxvii.col.iii.vol.vi.& in cōſ. xxviii.col.ii.vol. iii.per no.p gl.in d.c. Cùm non deceat,iuncto tex. & ibi Io.And.Iaſ.i cōſ.173.col.pe.vol.iiii.Caſſ.i cōſu.fo.199.

Tertiò amplia, quia in diſpoſitionibus priuatorum hoc etiam militat, qñ partium conuentio non ſe refert ad diſpoſitionem iuratam, vt no. Deci. in l. pacta nouiſſima. col. ii. C. de pact. Iaſ. in d. côſi. cxciii. col. pen. vol. iiii.

Et propterea infertur, quòd ſi partes dederint facultatem notario extendendi inſtrumentum, non tamē poterit opponi iuramentum, vt no. Anto. de But. in c. pen. circa fi. de iureiur. refert, & ſequitur Deci. in c. conſtitutus, de re ſc. col. ii. Et propterea infertur, quod dicitur in ampliatione. v. de impetrante contra ſtatuta iurata.

Quartò amplia, etiam in ſtatuto, quia ſtatutum ſimpliciter loquens, non comprehendit debitum iuratum.

Et propterea, ſi ſtatutum mandat fieri inter coniunctos compromiſſum, non habet locum in debito iurato. Pau. de Caſt. in conſi. xiii. volu. ii. Deci. in d. c. côſtitutus, col. iii. de reſcri. Iaſ. in conſi. clxxiii. col. pen. volumi. iiii. Alex. in conſi. xxxvii. col. viii. volu. ii. qui dicit ita fuiſſe iudicatum in ciuitate Parmæ. Ferrat. cautel. lv. Fel. in c. inter monaſterium, col. xiii. de re iudi. Gozadi. in conſil. xxxii. col. i. Beltrand. in conſi. lxxxv. col. i. & in conſi. clv. col. i. & in conſi. clvii. col. fi. volu. i. & in conſil. lxvi. col. i. in fi. & in conſi. clxxix. col. fi. vol. ii. & in conſil. xiiii. col. ii. vol. iii. & in conſi. xxx. col. iii. & in conſ. cxvii. & in côſi. cxxxii. col. ii. & in conſi. ciiii. col. ii. & cxci. col. pen. & conſi. cccviii. col. i. & in conſi. cccxlvi. in fi. vol. eod. Feli. in c. ii. col. vii. de ſpôſa. Pariſ. in côſi. xvi. col. xvii. vol. ii. Vide Brun. in tracta. de forma fol. xciiii. col. iiii. Et ſtante ſtatuto, quòd contractus mulierum, & minorum, non valeant ſine certa ſolennitate, non habet locum in contractu iurato. Brun. in d. tracta. de forma fol. lxii. col. ii. Pariſ. in conſi. xcvi. col. ii. & in conſi. xcvii. col. i. volum. i. Gramm. conſi. ciuil. 100. col. ix.

Et per iſtam rationem pariter concluditur, ꝙ ſtatutū, ꝙ dictat, ꝙ ſi quis non petierit debitum per decem annos, excludetur a conſecutione ſui crediti, non habet locum in debito iurato, ex quo de iuramento in ſtatuto non fit mentio. ita in iſto ſtatuto per iſtam rationē concludit

cludit Corne. in conſil.cccviii. colum.iii.volumi.i.& in conſi.clxxx.col.i.in fi.volu.ii. Balb.in tracta.præſ.in iii. parte colum.liii.& in vi.parte colum.li. quæ eſt col. pen. totius tract.Marc.Anto.Baue.in tract.de vir.iuram.col. viii. & ſtatutum, quòd trahatur etiam ad præterita, nõ extendit ſe ad præterita in quibus interuenit iuramentum.Iaſ.in l.cauſas,in verſic.ii.per iſtum tex.col.i.C.de tranſa.Caſſa.in conſi.vii.col.pen.

Et propterea infertur,quòd ſtatutum exigens certam ſolemnitatem in contractu, nõ habet locum in contractu,in quo interuenit iuramentum.Io.And.in addi.Specu.in tit.de ſententia.§. vt autem in verbo procedendũ. Alex.in conſi.xxxvii.col.vii.vol.ii. & in conſi. cxxi.col. pen.volu.i.& in conſi.100.volu.iiii.& in conſil. xxxviii. col.iii.& ſeq.vol.iii.& in conſi.cxxxvii.col.pen.volu.vi. & in conſi.lxii.col. fi.vol.vii.Corn.in conſi.xxxvi col.ii. in fi.volu.i.Soci.in conſi.ccxxxix.col.iiii.Deci. in l.alimentis.col.fi.C.de tranſact.Rom.in conſil.Dxvii.col.fi. Iaſ.in conſi.clxxiii.col.pen.vol.iiii.Hipp.in ſing.cxxvi. & in conſi.cvii.col.ii.Ferrat.caut.xvi.

Et licèt Bart.in d.l.ſi quis pro eo,in iii.col.in iii.membro.ff.de fideiuſſo.dicat,quòd ita demum valet contractus iuratus,non obſtante inualiditate cõtractus, ſi ſtatutũ reſpicit rẽ,ſecus ſi reſpicit perſonas.& idem Bar.in auth.ſacramenta puberum,in ii.col. C.ſi aduerſ. vendi. in l.i.in fi.C.ne fideiuſſ.dot.dent. Ang.in d.l. ſi quis pro eo, in prin.& in d.auth.ſacramenta puberum.col.fi.circa.fi. Ant.de Alex.ibi, qui dicit quòd iſta eſt * cõmunis opi.legiſtarum,& canoniſtarum.Pet. de Anch.in c.licet mulieres,col.v.de iureiu.in vi. Bal.in l.iuriſgẽtium. §.& generaliter in ii.lect.in i.colum.ff.de pact. Gramm. deciſio. xii.

Similem diſtinctionem,an ſtatutum vel lex loquatur in rem vel in perſonam, ponit Brun.referens plures caſus,in d.tract.quòd ſtan.maſc.fol.ii.col.iiii.& ſeq.

Tamen contrariam partem, quòd non ſit differentia ſiue ſtatutum loquatur in rem, ſiue in perſonam, ſed

vtroque caſu contractus iuratus nô inualidetur per ſtatutum,tenuit Pau.de Caſt.in d.l. ſi quis pro eo. colum. pen.& ſequen.dicens ita pluries conſuluiſſe,& idem dicens ita pluries conſuluiſſe.in d.auth.ſacramenta puberum,colum.fina.Salice.ibi colum. fina.& Fulgo.ibi qui idem tenet. Anto.de But.in c.cum contingat,colum.iiii. & ibi Ioan.de Ligna.& Imol.colum xlii. verſic. & nota ſecundum eum,cum pluribus ſequen. Abbas ibi colum. iiii.Pet.de Ancha.in repeti.c.Canonum ſtatuta,colum. xli.& ſequen.verſic.quid dices.de virtute iuramenti.de conſtitu.idem tenet Raph.in d.l. ſi quis pro eo.Alexan. in l.is cui bonis, col.fina.ff.de verbor. obligat. & ibi Iaſ. colum.fina. idem Bald.in l. iuriſgentium.§.generaliter, in prima lectu.ff.de pact. Abb.in c.ad apoſtolicam,in primo nota.de regu.& in q.ii.incip. ſtante ſtatuto, colum. iii.& ſequen.Paul.de Caſtr.in l.ſi conſtante.§.quotiens. colum.i.in fi.& ſequen.ff.ſolu.matrimo.idem tenet Iaſ. in d.authen.ſacramenta puberum,colum.xv. & ſequen. Paul.de Caſt.in l.legis virtus.C.de ll. Caſſa.in conſue. fol.cxxxv. colum.iiii.Et hoc ſentit Feder.de Sen.in conſi.in conſi.cclxxii.dum tenet petēdam eſſe relaxationem iuramenti,& Petr.de Anchara. qui eum ſequitur in d.c. Cùm contingat,colum. ii. & Feli.in c.ii.colum. ii. & ſeq. de maior.& obed. Gozad.in conſi.xvi.col.ii.& idem ſentit Federi.in conſil.cclxxxi.Abb.in conſi. viii. in ii.dubio. Alexan.in d.l.ſi conſtante.§.quotiens col.ii.in fi.& ſequen.& Alexan. in conſi.lxxii.col.pen. & ſequen.vol. i.& in conſi.liii.col.penul.volu.iii.& in conſil.cx. col.i. & ſequen.volu.iiii.& in conſi.cxxv.col.viii. & ſeq. vol. i.& in conſi.lxxii.in fi.volu.vii.& in conſil.xxix.col. iiii. & in conſi.liiii.col.iii.volu.eod.& in conſi.clxxxvii.col. pen.conſi.cxxxvii.col.pen.vol.vi.Aret.in cōſil. liiii.col. i.Corn.conſil.xxxv.col.ii.in fi.& ſeq. vſque in fi.vol.iii. & in conſi.xxxvi.col.pen.& ſequen.volu.i.Brun.qui dicit iſtam * communem in tract.de form.fol.lxii.col.ii. Hoc idem fuit de mente Bald. Angel.& Paul. de Caſt.in authen.decernimus. C.de arbit. Nam Bart. ibi tenet iu-

ramentum

ramentum non operari, quia prohibitio dirigitur contra perſonam,& tamen ibi contrarium tenent.& ſic ſentiunt,quòd dato quòd prohibitio ad perſonam ſeſe referat,tamen,iuramentum operatur.Idem tenet Rom.in l.is cui bonis.ff.de verbor. obliga.col.ii.cum multis ſeq. Aret.col.iiii.& ſeq.in d.l.is cui bonis.Guid.Pap.conſil. cxc.in ii.charta.Imo.in conſi.clxvii.Hippo.in ſing. cvii. col.ii.Rui.conſi.ciii.col.ii.volu.iiii.

Et ſimilem differentiam, an verba reſpiciant rem vel perſonam,improbat Brun. in d.tract. quòd ſtantib. maſcu. fol.xiiii. col.i. Iſtam ampliationem limita duobus modis, vt per Ferrar. cautel.xv.

Cõtra iſtam ampliationem facit, nam prohibitus per ſtatutum acquirere, cenſetur prohibitus etiam ſi in contractu interueniat iuramentum.Pau. de Caſt.in conſi.cvii.incip.Circa bona.Brun.in trac.de conſti.in iii. volu.tract.fol.iiii.col.ii.in verbo acquirere.

Quintò amplia,nam etiam hoc procedit in Pontificis vel Imperatoris diſpoſitione.ita loquitur tex.in c.conſtitutus,de reſcri. vbi Pontificis diſpoſitio non ſe refert ad iuratam diſpoſitionem. ita etiam procedit & loquitur glo.in d.c.Cùm non deceat,de elect.in vi. & ibi.Ioã. And.Dom.& Phil.Fran.Imo.in c.cùm inter,in fi.de renun.Io.And.in c.i.col.fi.de fil.presby.in vi.Imo.in c.dilecto.col.viii.de ſepul.Ant.de But.in c.i.in fi. colum.de his quæ à maior.par.cap.& ibi Abb.col.i. in fi.& Imol. col.xii.& ſeq.Ang.in l.i.§.cũ honorandæ.ff.qua.re.act. non dat.Ro.in ſing.vii.& in conſi.cccciiii.in fi.& in conſil.ccccxxxvi.in iii.col.Beltr.in conſil.xli.col.pe.vol.i.& ĩ cõſi.lxvi.col.i.in fi.& in cõſil.clxxix.col.fi.vol.ii.Io.de Syl.in trac.de benefi.fo.clxxiiii.col.iiii.in fi.& ſeq.Belt. in conſi.cxxxii.col.ii.et in conſi.cciiii.col.ii. Et in conſi. ccxci.col.pe.& in cõſ.cccviii col.i.& ĩ cõſi.ccc xvi.col.fi. vol.iii.Rui.conſi.ccc.col.fi.vol.iii.

Amplia iſtam ampliationem,etiam ſi ſit clauſula,nõ obſtante diſpoſitione principis, vt per Gomeſ.c.i. char. lviii.de conſtitu.in vi. Ferrat. cautel.xx. & cautel.liiii.

Staph.de literis gratiæ & iuſtitiæ charta xcix.Beltrand. in conſi.xli.col.pen.volu.i.

Contrarium, Cardi.in conſi.xxv.ad fi. Gram. deciſio. lxvi.num.xxxvii.& conſi.ciuil.xvi.

Et quia iſtud procedit ſiue ſit iuramentum tertii, vt in c.Conſtitutus, de reſcr.ſiue ſit iuramentum ipſius, vt per Rom.in conſi.ccclxxix. col.pen. & ex hoc infertur, quòd ſaluus conductus impetratus à principe cõtra creditores, non operatur quo ad creditores, qui habẽt eorum credita roborata iuramentis. Alexan.in conſi. ccv. col.fi.volu.ii.& conſi.cxxxviii. in ii.col.vol.vi. & in conſi.xxxviii.col.ii. volu.iii.Iaſo. in l.quoties. col.i.C.de p̃cib.imper.offer. Bauer.in trac.de virt.iuram.in xxi.priuilegio.incip. Nam licèt. Hippoly.in ſingu. Dxv.deciſ. Neapoli.v.& in tertia colum.& pen. Ferrat.caut.lv. Io. de ſyl.in tracta. de benefi.fo.clxxv.col.i.ſenſit.

Contrarium ſenſit Card.in conſ.xxv.col.fi.vbi tenet, quòd per clauſulam non obſtãtibus, tollatur tranſactio iurata, vt tenuit Feli.in d.c.conſtitutus, col.iiii. de reſcrip. Hoc tamen de conſuetudine non ſeruari dicit Boeri.deciſio.ccxcix.

Declara, vt per Magalot. in tracta.de ſaluo conductu pagina decimaſexta.

Ex hoc etiã infertur, quòd impetratio à principe obtenta, non intelligitur derogare ſtatutis iuratis. Feli.in d.c.conſtitutus, colum.ii.de reſcrip.& in c.nonnulli, col. xii.eod.titu.& in c. Cùm acceſſiſſent, colum.vi.de conſtitu.Philipp. Franc.in cap. Cùm aliquibus, colum.prima de reſcript.in vi. *ferra. cautel. 54.*

Ampliatur iſtud dictũ, etiam ſi ſtatuta tantùm ab impetrante, non autem ab ipſo collegio. Ita Rota. in nouis deciſi.ccxciiii. Feli.in d.c. Conſtitutus, col.iii.Philip. Franc.in c.i.col.fi.de iureiu.in vi.

Primò limita iſtud dictum ſecundum dominos de Rota in d.deciſ. ccxciiii. in gratia facta motu proprio, de quo infrà dicetur. Magalot. in tracta.de ſaluo conductu pag.xvi vbi ẽt duobus aliis modis limitat, vt infra dicẽ.

Sed

Sed limita iſtud dictum, quòd diſpoſitio generalis non faciens mentionem de iuramento, in diſpoſitione iurata, vt non procedat in principis diſpoſitione facta ex motu proprio, quia illa etiam operatur quò ad iurata diſpoſitionē. Rota in nouis deciſionibus ccxciiii.refert & ſequitur Philip. Franc.in c.i.col.fina. de iureiur. in vi. idem tenet Lap.& Domin. in c.i.in prin.in pe.col. de fil.presby.in vi. & ibi Pet.de Anch.& Philip.Franc.in pen.col. & ſequitur etiam Fel. in d.c.conſtitutus,col.iii. in iiii.limitatio. Rebuff.in concord.fol.clxxxiiii.Et hoc procedit ſecundum Domin.in d.c.i.quando princeps diceret in ſua diſpoſitione non generaliter,non obſtantibus, ſed quando diceret non obſtantibus ſtatutis. ſed Philipp.Franc.ibi, & Feli. in d.c.conſtitutus,tenent ſatis eſſe, quòd apponat generaliter clauſulā,nō obſtāte.

Secundò limita,vt per dños de Rot.in d.deciſ. ccxcix. in nouis: quando ex rationabili cauſa poſſet quis recedere à iurata diſpoſitiōe, quia tunc etiam generalis diſpoſitio incipit iuratam diſpoſitionem: vt ibi per eos. Philipp.Franc.in c.i.col.fina.de iureiur.in vi. Feli. in d. c.conſtitutus colum.iii.

Tertiò limita, quando quis iurat ſeruare ſtatuta, & contenta in ſtatutis, ſecus ſi ſtatuta in genere ſeruare iurauit, quia tunc poteſt impetrando contrauenire ſtatutis. ita tenet Rota in d.deciſi. ccxciiii.in nouis. Facit in ſimili,quia ſi iuratur in ſtatuto, eo ſublato quis non incurrit periurium, ſecus ſi iurarentur contenta in ſtatuto: quia cum ſtatuto reuocato incurrit periurium. Anto.de Butr.in cap.i.colum.iiii.de his quæ fiunt à maio. part. cap.

Quartò limita, quando diſpoſitio principis emanaret per viam legis, quia tunc etiam derogatur diſpoſitioni iuratæ, licèt de iuramento non faciat mentionē. Lap.Abb.Io.And.& Domi.in d.c.cùm non deceat,& ibi Pet.de Anch.in fi.Fel.in d.c.cōſtitutus,col.iii.in ii.lim.

Contrarium ibi Philip.Franc. poſt Imo.ibi, & Deci. in d.c.conſtitutus col.pen.

Quintò limita, quoniam clauſula generalis non obſtantibus, poſita in prouiſione beneficii reſeruati vel vacantis apud ſedem, tollit etiam ſtatuta iurata: ita Rota in antiq.deciſ.DCXXXIII.Fel.in d.c.conſtitutus, colum. iiii. in ii.limita. Et ibi Deci.col.pen.dicit hoc magis procedere de ſtilo, quàm de iure.

Sextò limita propter clauſulam pro expresſis, per quam cenſetur derogatum etiam conſtitutiõibus iuratis: ita Soc.in cõſi.clxix.col.vi. aliàs cxx.col.v. vol.iiii.

Septimò limita, quando iuramentum continet reuerentiam tãtùm illius, cuius reſpectu præſtatur iuramentum, non alienare inconſulto Pontifice: nam habita licentia à Pontifice, non habita mẽtione iuramenti, valet alienatio. & idẽ ſi de alio dictum ſit, & iuratum non alienare ſine eius voluntate. Io.And.in c.vt ſuper, circa princ.de reb.eccle.nõ alienand. Feli.in d.c. conſtitutus. col.iii. in i. limita.

Octauò limita, qn iudex interdixiſſet alienationis facultati contrahendi ex iuſta cauſa, quia tunc non valet, etiam contractus factus ab eo cum iuramento. Cremeſ. in ſing.cxviii.

Nonò limita, quià ſi eſt prohibitus fauore tertii, non ipſorum contrahẽtium, tunc diſpoſitio quamuis iurata ſubiacet prohibitioni, quia eccleſiis propter iuramentum non confirmatur.gl.in l.fina.§.filiis, in verbo voluntatem.C.de bonis.lib. & ibi Bald.in princip. & Ange. & Paul. de Caſt. Bald.in l.non dubium.col.pen. C. de ll. vbi Iaſ.Imol.in d.c.cùm contingat, col.xxxvi.de iureiu. Iaſ.in d.auth.ſacramenta puberum. col.xiiii. verſi. ego addo. Abb.in diſput.ſua incip.ſtante ſtatuto. col.iii.Idẽ Bar. in l.hac edictali, in fi.de ſecundis nup. Afflict. ſuper conſti. fol. cclxxi.col.ii.Contrarium tenet Corn.in cõſ. cccx.col.iii.volu.iiii.Beltran.conſi.cxxxviii.col.ii.

Tenendo primam opin.quæ videtur ✱ cõis, declara, quòd non valeat in præiudicium alterius, ſed bene valeat in præiudicium ipſius iurantis. Imol.in dicto capi. cùm contingat, colum.xlv. & fuit de mente Spec.in ti.

de actore.§.i.ver.ſed quid ſi iurauerit, quãuis etiam in hoc vltimo contrarium teneat Paul.de Caſt. in l. & hęredi.§.filiusfam.circa fi.ff.de pact.

Limita, vt per Brun.in tract.de forma fol.lxii.col.ix. Limita, vt per Ruin.conſi.clxi.col.fi.volu.v.

CONCLVSIO XXX.

ARGVMENTVM.

Reſtitutionem non dandam pro modica læſione.

SOlent Doctores frequẽter dicere, pro modica læſione nõ dari reſtitutionẽ, per l.ſcio.ff.de in integ.reſt.p l.i.C.ſi aduerſ. vendit.pignor. Sed quia iſtud dictũ habet difficultatẽ, ideo maiori diſcuſsione indiget. Nã, licèt iſtã opi. quod pro modica læſione nõ detur reſtitutio, ponat glo.ii.in c.i.& ibi Hoſt. Ant. de But. in ii.oppoſ.& Pet.de Anch.in ii.not.& ibi ẽt Collect.circa prin.& Abb.de integ.reſtit.& Io.And.in c.cũ ex literis, ĩ primis verbis, & ibi ẽt Hoſt.in primis ſimiliter verbis.& Card.in i.not.& Abb.in i.not.& Inno.in c.coram, de in integ.reſt. Bal.in c.cũ adeò.col.ii.de reſcri. Alexã. col.i.cõſi.xxvii.vol.i.& in cõſi.ccxxii.col.iii.vol.ii.Iaſo. in cõſi.lxiii.col.v.& ſeq.Sec.in cõſ.lvii.col.ix. volu. iiii. Bal.in l.ſi in emptione.ff.de minorib.Gomeſ.in §.pœnales.col.ii.Inſt.de act.Maria.in tract.citat.col. pe. Alex. in l.i. §.nunciatio.col.ix.ver.ii.limita, de oper.no.nunc. Spec.in tit.de reſt.integ.§.i.col.pe.Dec.in conſi. DCXVI. glo.prag.ſanct.fol. 101.colũ.i.Beltr.in conſi.clxix. & in cõſi.cxcix.col.iii.vol.i.Deciſ.Neap.cix. in nouis.Afflict. ſuper conſt.fol.ccxliii.colum.iiii.& fol.ccxlvii. colũ. ii. Grat.conſi.iiii.col.fi.volu.i.Vide quid ſentiat Dec.in c. maioribus, de præbend.Ruin.conſi.cxix.col.iii.vol.v.

Tamen

Tamen contrarium , quòd pro modica læſione detur reſtitutio,tenet Odofred. in l.Seio.ff.de in integ. reſt.& ibi Alberic.de Roſat.Azo in ſumma de præd. minor.circa finem. Bald.in l.i.C. ſi aduerſ. vend. pig. & ibi etiam Cuma.& Ang.& Paul.de Caſt.Sal.& Io.Fab.Imol.in c. cùm contingat.col.xvi.ver.aduerte,quia ſi minor læditur,ſubuenitur ſibi,de iureiur.Alex.in conſi.lxvii. col. i.& ſeq.volu.v. Iaſ.in l.i.§.nunciatio.col.fin.ff.de oper. no.nunc.& in l.ſi inſulam.col.ix.ver.iii. limitatur.ff. de verb.oblig.Brun.in conſi.xli.colum.ix.Barbat. in conſi. iii.in conſi.xxxiiii.col.v.volu.iiii .& in conſi. x. colum. iiii.volu.i.Rom.in conſi.xc.col.fi.ver. Ité & ꝙ ibi prius. Dec.in c.maioribus.col.i.de præben.Brun.in tract.quòd ſtătib.maſcul.fol.xlviii.col.i.Maria.Iun.in cõſi.lxxxiiii. col.vii.vol.ii.tenet ꝙ ad hoc,vt competat reſtitutio eccleſiæ,requiratur enormis læſio.

CONCLVSIO XXXI.

ARGVMENTVM.

Clauſula decreti ſi eſt appoſita in diſpoſitione,an illi pars renunciare poſsit.

SVNT plures non leuis authoritatis Doctores,qui tenent, ꝙ vbi clauſula decreti eſt appoſita in diſpoſitione, licèt diſpoſitio reſpiciat commodum partis , tamen pars non poteſt illi diſpoſitioni renunciare.ita tenet glo.in verbo proceſſus,in c.diſpendia, de reſcrip.in vi.nam ille text. qui irritat literas impetratas ad diuerſos iudices, habet locum etiam ſi conſentiat , & non opponat. Et cum illa gloſ. tranſit Archid.ibi, & Ioan.And. & Ioan. de Fant. & Dom. circa fin.qui dicit etiam hoc tenere Hoſt. & Marian. in cap. i. de mutuis. petit.col.x. Ang.in auth. & conſequenter. in fin. C: de ſent.

& interloc. om.iud. Pro qua opi.eſt tex.in cap.:dilecto, ibi,niſi fortè.in fin.de præben.& ibi glo.ſin verbo clauſula,& ibi Hoſt.colum.iii.Pet.de Anch.pen.col.ver. vel ſecundò,& ibi etiam Ioã.And.in i.ſolu.colum.iii.& ibi clarius Abbas col.iii.in ver.in glo. ibi clauſula.& Ant. de But.colum.pe.in i.ſolu.& ibi Imol.colũ.iii. in ii. ſol. Io.de Ana.in c.quia fruſtra , col.ii. de vſur. Idem tenet Archid.Io.And.Domin.& Philip.Franc. in cap.cùm de beneficio,de præbend.in vi.Iaſ.in l.omnium,in fi.col. ii. & ſeq.C.de teſta.& in l.Pacta quæ contra,colum.i.C.de pact.& in l.inter cætera.colum.fi.ff.de lib. & poſth.& in conſi.lxxxv.colum.ii.volu.iii.& in l.non dubium, col.v. ver.Iſtud ſecundum.C.de ll.Ang.Aret in §.Tripliciter. nume.vii.ver.quæro an libellus. Inſtitu. de act. Barbat. conſi.xxxvii.volu.i.col.ix.verſi.& ſi quiſquam dixerit. Corſet.in ſing.ſuo ii.in verbo Prohibitoria conſtitutio Probus latè in c. tibi qui, nu.viii. cum pluribus ſeq. de reſcrip.lib.vi.Vbi allegat plures auctoritates in quibus dicitur quòd conſtitutioni prohibitiuæ vel annullatiuæ renunciari non poteſt. Idem ſentit glo.in verbo præſumant.in fi.de offic.deleg.in vi.& ibi Dom.in ver.conſeruatores.Idem voluit Soc.in conſi xxiiii. colum. x & conſi.xxxvii. colũ.ii.ver. quinimmo quando adiicitur. Claud.in tit.qui feud.dar.poſſ.colum.xxxiiii. Fel. in c. cùm acceſsiſſent. colum. iiii. verſi. tertia declaratio. de conſtit.& in eod.cap.colum.xiiii.& ſequen.ver. quartò limita, & in c.cæterùm,colum.xiii.& ſeq.de reſcrip.vbi finaliter tenet iſtam partem contra Domin. quòd in reſcripto cum clauſula decreti, non inſit conditio , ſi pars vtatur.Io.de Hanni bal.in l.nemo poteſt.colum.ii.ff. de leg.i.& Fel. in c.cùm dilecta,col.xiiii.& ſeq.de reſcri. & in cap.nonnulli.§.ſunt,& alii,colum.x. eod.titu. & in c. cum ex officii,colũ. antepen.de pœn.in cap. fin.§.i. col. ii.de offic.deleg.Alber.Brun. in tract. de forma articul. quis poſsit dare & tollere formam,in fi.colum. Mant.in conſi.xxxviii.col.iii.

Et hoc fuit de mente Rotæ in antiquis deciſ.ccxciiii.

& iſtud

& iſtud dicit eſſe * commune dictum Caſſad. deciſio. xii.de regu. cancell. Et pro iſta opi. facit: Nam ſtatuta confirmata per principem ſupremum cum clauſula decreti,licèt facta ad vtilitatem ſtatuentium, tamē ipſi ſtatuentes non poſſunt reuocare, vt not. Abb. in d.c.dilecto.de præben.in iii colū.Imol.in l.ex facto. colum.i.ff. de vulg.& pup. Iaſo. in l.poſthumo.col. x. C. de bono. poſſeſ.cont.tabul.Io.de Ana.in c.fruſtra,col.ii.de vſur. Iaſ.in l.omnium,col.ii.in fi.C.de teſta. Felin.in d.c.cùm acceſsiſſent,col.iiii.ver.iii.declaratio.

Immo, ſi in reſcripto ineſſet iſta conditio, ſi pars eo vtatur,tamen in ſtatuto vel conſtitutione, iſta clauſula non ineſt,itaque non poteſt tali ſtatuto vel conſtitutioni renūciare, ita Felin. in cap.cum ex dilecta,colum. antepe.de reſcrip.ex mente Pet. de Anch. quem allegat in c.ſtatutum,in fi.eod.tit.in vi. Et hoc voluit Aret. in l.nemo poteſt.col.iii. & ibi Claud. col.iiii.ff. de leg.i.ꝙ in reſcriptis ad beneficia non poteſt pars renunciare decreto annullatiuo.appoſito in ſui fauorem. Et in forma hanc * eſſe communem opi. ꝙ etiam quod ſit inducta fauore priuato,non poſsit renunciari.Io. Crot.in dicta l.nemo poteſt,col.vii.ver.ii. ex dictis Bar.ff.de leg. i.Bar.in l.ſi quando.§.& generaliter.C.de inoffi.teſtam. Ant.de But.in c.ſi diligenti,de for.cōpet.Ioan.de Hannib.in d.l.nemo poteſt.col.ii.& nu.ccccxxxvi. Et iſtud ſentit Fel.& Imol.in c.tuis, de teſtib. dum dicunt iuramentum in teſte non eſſe de forma ſubſtantiali, quaſi ſi eſſet,non poſſet remitti,& Aret. expreſsè ibid. hoc voluit col.i.Iaſ.in l.inter cætera.ff.de lib.& poſth. colū.ii. Lancel.Dec.in d.l.poſthumo,colum.v.ver.ſed profecta. C.de bono.poſſeſ. contr.tab. Rebuf.in l.quod iuſsit. ii. not.nu.xciiii.ff.de re iud.Rui.in conſi.xlvi.col.fi.vol.v.

Contrariam opin. quod etiam diſpoſitioni habenti decretum in fauorem partium, poſsit pars renunciare, tenet glo.in verbo committatur in fin.in c.ſtatutum,de reſcr.in vi.in §.Cùm verò,& ibi Dom.col.pen.niſi corrupte habeatur.Domi.ibi,prout dicit Felin.in d.c.Cætera, col.xiii.

col.xiii.& ſeq.de reſcr. Dec.in l.poſthumo, col. vii. de bono.poſſ.cont.tabul.Gem.in conſi.cxxi.in fin. & conſi. cxli. incip. in Chriſti nomine, pro parte quòd gratia Ioannis. Gomeſ. in .§. Item ſi quis poſtulante, colum. xiii.inſti.de act. Alber.Brun.tract.de forma, in articulo quando aliquid cenſeatur traditum pro forma, col. iiii. Alex.in conſi.xcvi.colum.i.volu.iiii.Curt.Iun. in l. poſthumo.colum.viii.ver.ſecunda dubitatio.idem Gomeſ. latè in c.i.char.xiii.& ſeq.de reſcrip. in vi. Deci. in c.ii. colum.i.in vltimo.not.de teſt.Staphil. de literis gratiæ & iuſtitię,char.xcii.Sarnenſ. in regula de triennali qõ. xlix.& q.lxi. Rebuff.in concord.fol.lxvi.& in tract.nominat.fol. 100.Rota in antiquis deciſ.ccccxxii. vbi dicit,quòd clauſula decreti habet conditionem,ſi is in cuius fauorem appoſitum eſt decretum,eo vtatur. Rebuf. in pract.fol.clxxi.in fin.& deciſ.DCCCXXIIII. Deci. in l. pacta quæ contra.C.de pact.colum.iii.& in c. cum acceſsiſſent.col.iii.de conſti. Maria.in c.ſi diligenti. in fin. de foro compet.colum.ii. Aret.in d.l. nemo poteſt, col. iii.in fi.& ibi Claud.colum.iiii.ff.de leg. i. Barbat. conſi. xlii.colum.x.in fin.nu.xxiiii.vol.i.Philip.Franc. in cap. diſpendia,in princ.colum.fina.in vi. & in c. vt noſtrum. col.iii.de appel. vbi tenet ꝙ etiam in reſcripto habente clauſulam annullatiuã ſubintelligatur conditio, ſi pars vtatur ad cuius fauorem appoſita eſt. Barbat. in clem.i. nu.xxii.in fin.verſi. Adde, de elect.Caſſad.deciſ.de reg. Cancel.in nu.vii.vbi dicit ita ✱ cõiter teneri. Sarnen. in reg.de annali q.iiii nu.iiii.Frãc.in c.ad noſtrã,col.iii. ver.aliqñ & quarto,de appel.Inno.in c.i.col.iii.ver.alii dicũt,& fortè melius.de cõceſ.pb.in vi.Oldr.in cõſ.ccvi. col.ii.ver.& primò igitur.Anch.in cle.i.col.xxi.verſi. ii. ſic.& col.xxiiii.ver.fateor enim.de cõceſſ.præb. & in forma priuata inducta fauore priuati, hoc voluit Albert. Brun.in tract.de for.in artic.quis poſsit dare & tollere formã col.pe. Iaſ.in d.l.nemo poteſt,col.vi.in i.lect. ver. circa ſecũdũ.Brun.in cit.loco in artic. quod cẽſeatur aliquid traditũ ꝑ forma.col.xxv.Fel.ĩ c.nouit,col.xi.verſi.

ſecundo

ſecũdo aduerte circa hoc.de iudic.Bar.in l.i.§.ſi filius.ff. de leg.iii.Alex.in l.ſi qs poſthumis,ĩ fi.ff.de lib.& poſth. Paul.de Caſt.in l.inter cętera.eod.tit. ſimiliter eod. tit. Ruin.in d.l.nemo poteſt.Abb.in c.tuis.in col. i. de teſt. Doct.in l.teſtamẽti.C.de teſta. Curt. Iun. in l. poſthumo colum.viii.verſi.ii.dubitatio.C.de bonor.poſſ.contra tab.Dec.in c.ii.in vlt.not.de teſt.Felin.in c.ii.colum, iiii.de fide inſtru.Rebuf. in concord. fol. lxiii. Brun. in tract.de forma.fol.xxxi.col.iiii.Rui.conſi.lxxxix.col.fi. volu.v. Et quòd in reſcripto ad beneficia, etiam nõ habente clauſulam decreti,poſsit pars renunciare, & ſubintelligatur conditio, ſi pars vti velit, ponit poſt Ioan. Mona.Io.And.in cap.ſtatutum,colum.i.circa fi.de pręb. in vi.& ibi Dom. col.i. in fin.& colum. fin. verſi.quærit vltimò Lapus,& Philip. Franc. colum. iii. in fin. & ſeq. vſque in finem. Idem ſentit Card.conſi.lxxi. col.i. qui ſentit ꝙ ideo non poſsit renunciari decreto in caſu illius tex.in d.c.ſtatutus,quia concernebat publicam vtilitatem,idem ſentit Io.Mona.& Ioan.And. in d. c. ſtatutum.colum.iiii.vbi per tex.in §.in nullo,in eo. cap. in quo licèt in fin.cap.apponatur decretum,tamen in §. in nullo,excipitur partium conſenſus expreſſus,& not.ibi Ioan. Mona. & Ioan. And. quod poteſt renunciari iuri communi,quando eſt inductum in fauorem partium,& tamen videtur etiam velle,quando ius commune habet clauſulam decreti,prout habet, in dicto cap. Idem tenet Domin. quòd renunciare poſsit impetrans reſcripto cum clauſula decreti ad ſuam vtilitatem appoſiti, ponit ipſe in dicto cap.cęterum, de reſcrip. & in cap. ex parte.de conceſ.pręben.in vi.colum.iiii.Aret.in d.l. nemo poteſt. colum.iiii.in fin.ipſe tamen Aret.dicit hoc procedere in literis iuſtitiæ,ſecus verò in literis gratię, & ibi Claud.colum.iiii.verſi. & dicit hoc eſſe verum.ff. de leg.i.Et pro iſta opi.facit: Nam Hoſt.Io. And. in iii. colum.in ii.ſol.& Petr.de Anch.in ii.ſol.in pen.colum. Ant.de But.etiam in pen.colum. in ii. ſol. & Imol. in i. ſol.in dicto cap.dilecto,de pręben.dicunt, quòd ideo nõ

poteſt

poteſt renunciari decreto in caſu illius tex. quia decretum.non reſpiciebat commodum canonicorum,ſed commoditatem eccleſiæ,ergo ſi commodum canonicorum, potuiſſet renũciari. Poſſet fortaſſe dici pro concordia, quòd aut quærimus an decreto poſsit pars renunciare antequam eo vtatur, & dicendum,quòd ſic,quia decretum habet iſtam conditionem, ſi eo pars vti voluerit, & ita procedat ſecunda opi.& ita loquitur Rota in antiq. deciſ.ccccxxii.& Dom.in d.c.Cæterum.Io. Mona. Ioã. And.& Philip.Franc.in c.vt numerum,de appel. col.iii.

Aut quęrimus an poſtquam decretum cœpit ligare, quia pars eo vti voluit, poſsit illi' renunciare, & dicendum eſt ꝙ non,& ita procedit prima opinio.

Nonnulli voluerunt diſtinguere, vt in conſtitutione decretum appoſitum faciat,vt nõ poſsit renunciare, ſecus in decreto appoſito in reſcripto, ita Per. de Anch. in d.c.ſtatutum.de præben.in vi. Ioan.de Sylu.in tract. benef.in iii.parte princ.& xlviiii.quęſt.iii.partis. Aret. in d.l.nemo poteſt. col.iii.in fin.& ſeq.& ibi Claud.col. iiii.verſi.& dicit hoc eſſe verum. Contrarium Deci. in cap.ii.in i.colum.in vlt. not. qui loquitur in conſtitutione,de reſcrip.

Secundò limita,niſi alia cõſtitutione caueatur, quòd renunciari poſsit,ita declarat Corſet.in ſuis ſing.in verbo Prohibitoria conſtitutio,poſt Barbat.in c. nonnulli. de reſcrip. Et per hoc poſsit tolli motiuum, quod fieri poſsit contra iſtam regulam,& iſtam partem, in l. filio præterito.ff.de iniuſt.rupt.& irrit.teſta.

Tenendo aliam partem,quòd renũciare poſsit,declara iſtud primò procedere,vbi iſta duo copulatiuè concurrunt,& quòd diſpoſitio reſpiciat priuatam vtilitatẽ tantùm, & vtriuſque partis conſenſus interueniat, ita Fel.in c.cùm dilecta,col.xiiii.de reſcrip.

Secundò limita, quia licèt poſsit renunciari quòad commodum,vel incommodum partis, tamen non poſſit renunciari, vt actus factus medio tẽpore valeat.ita declarat Philip. Frãc.in d.c.ſtatutũ.col.fi.de præb.in vi.

Tertiò

Tertiò limita,vt poſsit renunciari expreſsè, non tacitè,Gomeſ.in dicto cap.i.char.xiiii.de reſc.in vi.

Circa iſtam quæſtionem vide omnino Ruin. not.diſtinguentem conſi.clviii.per totum,volu.iiii. Et ꝙ licèt decreto quis vſus non fuerit,tamen ſi antequam appareat de non vſu, aliquid in contrarium factum fuerit, actus non tenet.Fel.in conſi.i.col.iii.

CONCLVSIO XXXII.

ARGVMENTVM.

Præſcribatur ne iuri offerendi,ſaltem ſpacio annorum xxx.

DVBITATVR an iuri offerendi præſcribatur,ſaltem ſpatio xxx.annorũ. Et in hoc articulo Doct. varia ſcripſerunt, nam ꝙ non præſcribatur,tenuit glo.in l. cùm notiſsimi, in §.eodem tempore,in verbo Conatur.C.de præſcrip.xxx.anno. ſecundum vnam opin. quam primo loco ponit,quam partem glo.ibi tenere dicit ibi Bar.qui etiam plus dicit ꝙ communiter Doct. ſuo tempore tenere iſtam opin. quam & ipſe ſequitur ibi. Idem tenuerunt ibi. Mart. Roger. Vincent. Iacob. de Aren. & Pet. relati per Cyn.in dicta l. cum notiſsimi.§. ſed cum illud, & per Sal.§. eodem iure, qui dicit communiter ita teneri.Et per eundem in l.licet. col. ii. C.de iure delib.idem Cyn.& Angel.in l.nec creditores. C.de pignor.act.& Paul. de Caſt. ibi,qui videatur,quia optimè loquitur. Guilel. de Cuneo.in l.ſi rem.§. nõ omnis.ff.de pignor.act.Bal.in conſi.cccxlii.incip. ſuper eo quod quęritur,in i.volu.vbi etiam dicit quòd communiter moderni illius temporis ita tenebant.Idem ſentit Ioan.And.& clarius voluit Abbas in c. quoniam frequẽter, col.xv.ver.ſed quia etiam in hac glo. fit mentio, vt

lit.non conſtet.Bart. & Paul.de Caſt. in l. pignori. ff.de vſucap.Fel.in c.cùm acceſsiſſent.col.xiii.de conſti. Hippol.in rub.de fideiuſ.col.xxii.in fi.& ſeq.Caſſa. côſi. xi. col.vii.& ſeq.Practica Pap.in forma reſponſionis rei cõuenti in verbo Præſcriptiones.in fin.& Cor.inclinat in iſtam partem,liſèt non ſe firmet in conſi.clxxvi.col.pe. volu.iii.& in l.licet.col.i.& ſeq.C.de iure delib. vbi ſat clarè colum.ii.tenet iſtam partem,quam etiam tenet in l.cùm notiſsimi.§.eodem iure.& Bal. in rub. de præſcri. col.pe.Barbat.in conſi.li.col. x.volu.i. & iſtam tenet & dicit communem Guido Pap.in ſing.DCCCCVI. Afflict. ſuper conſti.fol.clxxxv col.iii.Pariſ.in conſi.xcii.col.ii.& pen.volu.iii.

Contrariam partẽ,ꝙ iuri offerendi præſcribatur, tenuit glo.in l.ſi rem.§.communis,in glo.i.in fi. ff. de pignor.act.Idem tenet etiam glo.in d.l.cùm notiſsimi.in §.eodem iure,in glo.in verbo conatur, ſecundum opin. Bulgar,quam glo.ibi refert & approbat, ſecundum Sal. ibi,& Bar.in l.pignore.ff.de vſucap.qui tenet glo. illam ſequi opi.Bulgar.quod præſcribatur. Et idẽ quò ad illam glo.dicit Aret.in §.actionum. inſtit. de act. colum. xxxi.ver.Aduerte tamen.Idem quò ad principalem concluſionem voluit glo.in l.vnica,in verbo pro ſocio.C.de anna except.in duo bus locis in prin.& in fi.& ibi ſequitur Bal.colum.iii.& glo.in d.l.pignore. in verbo alieno & ibi Ang.& Imol.Cuma.in l. licèt. C. de iure delib. & Alb. de Roſat. glo.in l. non creditores. C. de pig. act.in verbo longi. in fin. & ibi Iacob. Butr. & Odofred. & Alber. de Roſat. Marian. Iunior in conſi.cxlv. colum. vi. Ruin. qui declarat conſi. lxi. colum.fin.volumi.primo. Idem voluit gloſſ. in l. ſi finita.§. poſteà autem. ff. de damn. infect. in glo. in verbo finis, & ibi Angel. & Imol. & Roman. & iſtud etiam ſentit gloſſ. in l. fina.in cap.quoniam frequenter.§. fina. vt lit.non conteſt.Ang.in conſi.lv.col.i.Paul.de Caſt.in conſ.cc. col.i. vol.ii.Bal.in d.l.licet.col.ii.C.de iur.delib.Ang.Aret. in d.§.actionũ.col.xxxi. & ſeq. vbi dicit iſtam * cõmunẽ

opin.inſt.de act.Idem tenet Paul.de Caſt.in conſi. ccxx. incip.Ego Paulus.col.i.volu.ii.Balb.qui dicit iſtam cõmunem in tract.præſcri.in iiii.parte v. partis principalis,in ii.q.aliàs char.iiii.col.iii.& dicit Imol.in c.quoniã frequenter,col.vii.vt lit.non conteſt.quòd iſta eſt communis opi.legiſtarũ & canoniſtarum, vbi etiam idem tenet Ang.in conſi.ccxli.colũ.i. Rom.in d.l. pignore, licet non ſe firmet,& in l.quandiu la i.ff.de acquir. hæred. & ibi Imol. Aret.in l.ii.col.i.& ſeq.eod.tit.Ripa in l.fina. col.lxv.C.de reuoc.donat.tenet iſtam partem.

Tenendo primam opi.quòd non præſcribatur,limita & declara, vt procedat in iure offerendi, quod conſiſtit in mera facultate,ſecus ſi conſiſtat in iure,vel competat ratione actionis iam natæ,ita Bart.in l.Cùm notiſsimi. §.eodem iure.C.de præſcr.xxx.anno. & ibi Cyn. & Iacob.de Aren.Idem voluit Bart.in dicta l.pignore. & ibi Paul.de Caſt.Practicus Pap.in d. forma reſponſionis rei conuenti,in ver.Præſcriptiones.circa fin.Abb.in d. cap. quoniam frequenter.§.in aliis.col.xv.vt lit. nõ conteſt. idem tenet Bald. & Iacob.But.in d.l. cùm notiſsimi. in princ.col.iii.& Ang.ibi col.iii.& Bal.in d. conſi. cccxlii. volu.i.& in rub.de præſcr.col.pe.Fel.in c.cum acceſsiſſent.col.xiii.de conſt. Caſſa.in conſi.xxi.col. vii. Zaſ. in conſi.xii.volu.i.Rui.conſi.clxvii.colum..iiii.volumi.i.

Licèt aliqui ex præallegatis Doct. teneant contrariam partem in articulo principali,quòd etiam quando actio non eſt nata,ſed naſcitura, præſcribatur iuri offerendi,& eſt bonus text.pro iſta opin.in d.l.cùm notiſsimi.§. eodem iure.& ita Signor. Homed.tenet, in conſi. cxxxix.& Corn.in d.l.licet.col.i.C. de iure delib. dicit quod in hoc * omnes concordant.

Secundò limita, quando ius offerendi proponitur ab agente,ſecus ſi ab excipiente,quia ſi ab excipiente proponatur,cum exceptio ſit perpetua,ſemper poteſt opponi, ita Bart. in d.l.pignore.Signor.Homod. in d. conſi. cxxxix.Balb.in tract.præſumptionum in iiii. parte v.q. prin.in ii.q.alias char.xl.col.iii.Corn.in d.l.licèt col.i.in

fi. Dec. in l. petens. col. iii. C. de pact. in conſi. clxiiii. in fi. Zaſ. in conſi. xii. vol. i. Mantua in conſi. cv. colum. i. & iii. Et propterea, ſi a poſsidente proponitur ius offerendi, vt retineat rem, perpetuo proponi poteſt, nec ei obſtat aliqua præſcriptio, ita Cyn. in d. l. cùm notiſsimi. §. ſed cum illud. Bal. in c. i. de feud. dat. in vim l. cõmiſſ. Sal. in d. l. cùm notiſsimi. §. eodem iure, qui dicit * communiter tenere doct. Ang. Aret. in d. §. Actionum. colum. xxxii. ver. ex his omnibus conclude. inſtitu. de act. Alex. in apoſtil. ad Bart. in d. l. cùm notiſsimi. Ant. de But. in c. quoniam frequenter, col. fi. vt lit. non conteſt. & Bald. in rub. de præſcr. col. pe.

Tertiò limita, niſi creditor interpellaret debitorem & adhuc debitor xxx. annis non ſolueret, vel non offerret, quia tunc tanti temporis ſpatio præſcriberetur iuri offerendi, vt per Sal. in d. l. cùm notiſsimi. §. eo iure. in fi. Iſtam tamen limitationem impugnat Ang. Aret. in d. §. actionum. col. xxxii.

Tenendo aliam opi. ꝙ iuri offerendi nõ prę ſcribatur, limita, non procedere in contractu pignoris vſurario, ita Bald. in d. c. i. de feud. dat. in vim. l. commiſ. Sal. in l. cùm notiſsimi. §. eo iure. Alexan. in apoſt. ad Bar. in d. l. Balb. in tract. in iiii. parte quintæ partis principalis in ii. quæſt. in fin. aliàs char. xl. col. iiii. Rom. in l. quandiu. la prima. ff. de acquir. hæred. Barbat. in conſi. li. col. x.

Contrarium Rom. ipſe in l. ſi finita. §. poſteà autem. ff. de dam. infect.

Quartò limita hoc, ꝙ præſcribatur iuri offerẽdi, qñ vel eſt actio nata, vt ſuprà dictũ eſt in prima ampliatione alterius partis, vel quãdo eſt naſcitura actio, vt quãdo creditor præſcribit contra debitorem ius offerẽdi ad reluitionem pignoris per hypothecariã, vt dicunt Doct. allegati in iſta parte principali, & voluit Ang. in cõſi. lv. col. i. qui ſublimitat, & Ang. in d. l. cũ notiſsimi, in prin. col. ii. & ibi Bal. col. iii. poſt Iacob. But. & Ang. in conſi. ccxli. col. i. vol. ſecũdo Rom. in d. l. finita. §. poſteà autẽ. & in d. l. pignori. Imol. in l. quãdiu. la i. ff. de acqui. hęre.

& Bal.in d.c.i.de feud.in vim l.commiſ.quando ſaltem competit ius deducibile in iudicio, ſed quando non eſſet actio nata vel naſcitura,vel non pareret ius in iudicium deducibile,tunc non præſcribitur,ita Doct. ſupra proximè allegati. An præſcribatur hypothecaria per poſsidentem rem ipſam.Pariſ.in conſi.5 o.col.i.vol.i.

Tertiò limita de iure canonico ſecundum quod habens malam fidem,non præſcribit,& propterea non poteſt iuri offerendi præſcribere,vt ſibi maneat res altera pignori tradita,ita declarat Ant.de But. in d.c. quoniam frequenter,col.fi. vt & ibi Abb.§.in aliis. col. xv. qui dicit quòd Ioan.And.poſt.glo. ibi hoc ſentit: & ponit Abb.in c.cùm non liceat,colum.iiiii.ver.lvi.caſus,de præſcri.ſentit Bald. in rub.de præſcrip.colum. pen. ver. præterea creditor nunquàm. optimè loquitur Fulg. in conſi.cxxiii.Barbat.in conſi.xxii.colum.vii. ver. Capio nunc.volu.iiii.& in conſi.li.colum.ix.verſi.præterea. volu.iii.Bal.in conſi.cccxxii.incip.vtrum poſt xxx. annos. in fin.volumi.i. Alexand.in conſi.liiii.colum.fin. verſi. quò ad ſecũdum.& in conſi.xlvi.colum.pen. ver. quò ad ſecundum,volu.iii.Balb in tract. præſcriptionum, in v. part.ver.xxvi.caſus.Caſſa.ponit in conſi.xi.col.x. verſi. vii. & etiam in conſuet.Burg.fol.cxcvi.col. i. vide Feli. in rub.de præſcrip.colum.fin. Et per iſtam rationem malæfidei, ita tenent Sylueſt. in ſumma in verbo pręſcriptio,el ii.ver.xvi.Ang.in ſumma,etiam verbo præſcriptio,ver.xi.Nicel.concord.ciii.

Contrarium in l.petens,& ibi Curt.C. de pact. Ioan. Anto.Alex.in conſi.iii.in fi.Balb.in d.tract.in iiii.parte ſeccundę partis principalis in iii.q.col.ii.

Vide eundem Balb.in d.tract.in iii.parte. in ii. parte iii.partis q.ix.in fi.vbi ponit optimã declarationem.

CON-

CONCLVSIO
Et Regula XXXIII.

ARGVMENTVM.

Facultas non præſcribitur.

FACVLTATI non præſcribitur.l.viam publicam.ff.de via publica.& ibi gl.c. vt priuilegia,de priuileg. in verbo.in anno. Iacob.de Are.& Cyn.in l.cũ notiſsimi,in fi. princ.C.de pręſcri.xxx.an.Sali. in l. licèt. col.ii.C.de iur delib.idem ſentit Abb.in c. quoniã frequenter.§.in aliis.col.xv.vt lit.nõ cõteſt.Guil. de Cun. in l.ſi rem.§.non omnis.ff.de pig.act.Ant.de But. in d.c. vt priuilegia.col.fi.Card.in conſi.i.in tit.de pręſcr.Ioã. And.Io.de Ligna.& ibi Domi.col.i.& ſeq.de conſuet.in vi.& ibi Philip.Franc.colum.ii. circa fin.Deciſ. Neap. cxxxiiii.in nouis.Cald.in conſi.xix.in tit.de pręb. Fel. in c.cùm in,col.iii.de conſti.Rocch.in c.fin.colum.iii.de conſuet.& col.cxxxii.Bal.in conſi.xxxix.col.i.volu.i. in antiq.Fel.in c.cũ acceſsiſſent,col.xii & ſeq. de cõſtit. & ibi Dec.col.viii.ver.iii.dicta concluſio.& in cõſi. cclxxi. col.ii.Barbat.conſi.li.colum.viii.vol.i.Paul. de Caſt.in rub.de acqui.hęred.in prin.& in l.quandiu la.prima. de eo.tit.Fel.in c.dilecti.col.fi.de offic.ordin. Paul. de Ca. in l.nec creditores.C.de pig.act.& ibi Sal.in fin.Gozad. conſi.100.col.iii.Hipp.in rub.de fideiuſſ.col.xxii. Caſſa.in conſi.xi.col.vii.Rui.conſi.xxviii.colum.iiii.vol.i. Grammat.conſi.xi.clxii.

Cõtrarium,ꝙ facultati præſcribatur,tenuit Bal.in l. licèt,col.ii.C.de iure delib.& ibi Ang.in prin. idẽ tenet Raph.& ibi Aret.col.i.& ſeq.Iaſ.in l.ii.col.ii.& ſeq.ff.de acqui.hære.Corn.in cõſi.cccv.in fi.col.in i.reſpon.ad d. l.viã publicã.ff.de via publi.Idẽ tenet Abb.in d.c.vt priuilegia.col. ii.Iaſ.in l.fi.col.ii.de conſti.prin.Cuman.in d.l.licèt.& Alber.de Roſat.

Et facit pro iſta parte, quia præſcribitur contra legatarium antequam acceptet legatum. Rip. in l. fi. colum. lxxxv. C. de reuoc. dona. Pet. de Anch. in reg. ſine poſſeſſione. de reg. iur. in vi. in iii. char. verſi. Item intelligas. Item contra filium, vt non poſsit petere ſupplementum legitimæ, vt ibi per eundem Ripam in loco præallegato. Pariſ. in conſi. xxxii. col. ii. vol. iii. & intellige quod in dubio magis iure proprio, quàm iure facultatis ab alio conceſſæ quis videtur feciſſe. Mant. in conſi. ii. col. ii

Primò amplia, vt ſicut non vtendo, quis non amittit ea quæ ſunt facultatis, ita faciendo ea quæ ſunt facultatis, nõ inducitur propterea præſcriptio. Et propterea, ſi ierit ad molendinum Titii mille annis, non ideò inducitur præſcriptio, vt non poſsit ire ad aliud. Bald. in l. i. col. ii. C. de ſeruit. Abbas. in c. Abbate. col. ii. de verb. ſig. & ideo ſi quis cõſueuit hoſpitari vel dare par caponum multo tẽpore, non ideo in futurum tenetur, vt per Abb. in c. quò ad translationẽ. col. i. in fi. de offic. ord. fuit dictũ Imol. in c. cùm Eccleſia Sutrina, col. ii. de cauſ. poſ. & prop. cum aliis, quæ ponit Fel. in c. cum in. colum iii. & ſeq. de conſti. Caſſa. qui limitat in conſuet. fol. cccxci. col. iii. Cyn. in l. ii. colũ. vi. verſi. iii. quæritur. C. quæ ſit longa conſuet. Bal. in l. cum de rem verſo. col. fi. de vſur. Archid. in c. ſeruitium. col. ii. xviii. q. ii. Domini c. conſuetudo, col. iii. i. diſtin. Pet. de Anch. in reg. ſine poſſeſſioue. col. xi. ver. ſed hic incidenter. Abb. in c. ex parte. col. i. in fi. de conceſ. præb. in c. omnes. in fi. de cler. coniug. & in c. Piſanis. de reſt. ſpol. Card. in conſi. xxxviii. colum. i. in fi. & per Balb. in tract. præſcrip. in iiii. parte. v. partis principalis in i. q. in fi. vbi ſublimitat. Fel. in d. c. cùm in. col. iii. & ſeq. de conſt. & in c. paſtoralis. col. iii. & ſeq. de conſt. & iu c. paſtoralis. col. iii. de offic. ord.

Alio modo ſublimitat Caſſa. in conſuet. Burgund. fol. cccxci. col. iii.

Amplia ẽt in p̃ſcriptione immemorabili, & in cõſ. iii. col. i. vol. ii. & in cõſi. cc. iii. vol. Aymo de antiquit. in iiii. parte, nu. ccxiiii. & cclvi. Pariſ. cõſi. xxvii. nu. lvi. vol. i. &

nu. cx.

nu.cx. Tenẽdo primã opinionẽ, quæ videtur eſſe magis * cõis, limita in facultate, quæ nõ deducit ius ĩ iudiciũ deducibile, vt in caſu d.l.viã publicã, ſecus ſi deduceret ius deducibile in iudicium. Ita declarant Ang. Imol.& Rom.in d.l.ſi finita.§.poſtea aũt.ff. de dam. infec. Ang. in d.l.pignore.& ibi Imol.& Rom.Bald.in rub.C.de con dic.ex leg.col.i.in fi.Rom.in l.quandiu.la i.ff.de acquir. hæred.Aret.Alex.& Iaſo.in l.ii.eod.tit. Corn. in conſi. cccv.col.fi.vol.iii.Caſſa.in conſi.xi.& col. xvii. Barb. in cõſi.li.col.viii.vol.i.& col.ſeq.Dec.in conſi. clxiiii. col. fi.Marian.Iun.conſi.cxlv.col.vi.Aymo in cõſi. iii. col.v. & de antiquit.in iiii.parte nu.ccliiii.Contrarium Aret. in l.ii.col.ii.in fi.ff.de acqui.hęred.

Secundò limita quando facultas competit ex mera & pura voluntate, ſecus ſi ſimpliciter cõpetat, quia præſcribitur, vt eſt tex.& ibi no.Bart.in l.i.ff.de nund. vnde intelligunt Doct.ꝙ, vt præſcribatur facultati, nõ eſt neceſſarinm, vt facultas ſit repoſita expreſſè in pura & libera voluntate eius cui competit, ſecus ſi ſimpliciter cõpetat, vt non ſit expreſsè collata in voluutatẽ eius cui cõpetit facultas, ita Ant.de But.in c.vt priuilegia.de priuileg.in fi.col.Io.de Lig.& Dom.in c.fi.col.i.de conſuet. in vi.& ponit Fel.in c.cùm acceſsiſſent.col.xii.& ſeq.de conſti.& ibi Deci. col. viii.ver.iii. dicta concluſio licèt ipſe indiſtinctè teneat, ſiue facultas ſit collata in purã & liberam voluntatem, ſiue tacitè competat ratione voluntatis, ꝙ præſcribatur, vide eum.

Tertiò limita, quando facultas competit ratione iuris quæſiti, quia tũc potius dicitur ius, quã facultas, & proptereà ei præſcribitur, ita Bar.in l.i.col.ii.ver. iuxtà prædicta.ff.de condictio.ex leg.Balb.in tract. præſcrip. in iiii.parte v.partis principalis, q.i. aliàs charta xl. col. ii. Pariſ.conſi.vii.col.fi.volu.i.

Quartò limita, quando facultas cõpetit ex cõtractu quia illi præſcribitur, & not.Feli. in d.c.cũ acceſsiſſent., col.xiii.de cõſti.de quo dicetur principaliter in alio noſtro memoriali.Maria.iunior.in conſi.cxlv.col.vi.

Quintò limita, quando concurrit præſcriptio temporis immemorabilis. Mant. in conſi.ii.col.ii.

Contrarium Aymo de antiquitat. in iiii. parte. nu. cclv. & vide ſupra in ampliatione.

Sextò limita, quando aliquid præſtatur in propriam cauſam. Abb. in c. ſua nobis. de ſim. Apoſtil. ad Abbatem in c. bonę, col.ii. & vi. in prin. de poſtulat. prælat.

Septimò limita ſtante prohibitione præſcribentis, & patientia aduerſarii. Aymo de antiquita. in iiii. parte, nume.ccxv.

Octauò limita interueniente aliquo opere hominis. Aymo ibi. in iiii. par. nu. cclv.

Tenendo aliam opi. ꝙ pręſcribatur facultati. limita, vt procedat in facultate priuata, ſecus in publica, cui nunquam præſcribitur, & ita procedit tex. in l. viam publicam. ff. de via publica, ita declarat Bal. in l. licèt in iii. q. C. de iure delib. Raph. Cuma. Aret. & Iaſ. in l. quãdiu. col.ii. ff. de acquir. hæred. Cor. in conſi. cccv. col. fi. vol. iii. Licèt illam differentiam inter priuatam & publicam facultatem impugnet Caſſa. in conſi. xi. col. xvii.

CONCLVSIO
Et Regula XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Præſcribitur iuri adeundi hęreditatem extraneo competenti xxx. annorum ſpacio.

IVRI adeundi hęreditatẽ extraneo competenti præſcribitur xxx. annis gl. in primis verbis in l. quãdiu. la. i. ff. de acquir. hære. quã ibi ſequitur Bart. Bald. Paul. de Caſt. Imol. Rom. & Alex. in l. cùm antiquioribus in glo. in verbo beneficio. C. de iure delib. exponendo

Digitized by Go

ponendo perpetuò, id eſt, vſque ad xxx. annos. Bal. in l. vnica, in iiii. col. C. quando nõ pet. part. & Rom. ibi col. i. in fi. & ibi Alexan. col. iii. dicens iſtam * communem opi. & ibi Deci. col. iiii. Iaſ. ita intelligens gl. in d. l. cùm antiquioribus. in col. fi. Bar. in l. i. col. ii. ff. de condi. ex l. & in l. filio præterito, col. pen. ff. iniuſt. rupt. & irri. teſt. Et ibi Pau. de Caſt. in vltima colum. & Pau. de Caſt. in l. ſi quis ciuis. in fina. verbis. ff. de iure delib. in l. licèt. col. ii. in iii. q. C. eod. titu. Alex. in d. l. licèt, in primis verbis. & ibi Iaſ. col. i. poſt Cyn. & Albe. de Roſa. ibi, & Ang. et Pau. de ca. Raph. Fulg. qui dicit ita communiter teneri. Bar. in conſi. cxxix. incip. Quidam habuit vxorem. Cor. in conſi. cccv. col. fi. vol. iii. & in conſ. xvii. col. iiii. in fine, vbi dicit communiter hoc tenere Doct. vol. iiii. & in cõſi. lxx. col. pen. vol. eo. Pau. de Caſt. in conſi. cclxxix. inci. ſuper primo quæſito, in ii. dubio in i vol. & in conſil. ſeq. col. ii. Roma. in conſi. lxxi. col. ii. Bart. in l. is poteſt. col. iii. ff. de acquir. hæredi. & Soc. in conſi. lxiii. col. iii. in fi. & ſeq. & in conſil. lxxxi. in finalibus verbis. & in conſilio lxxxix. col. i. & ſeq. volu. ii. Cuma. in conſil. xxix. Corn. in l. licèt, col. ii. & ſeq. C. de iure deli. Fel. in c. de quarta, col. vii. verſi. & ſcias, de præſcri. Balb. in tract. præſcrip. in iiii. parte, quartę partis principalis q. xix. Ripa in l. fi. col. lxxxv. C. de reuoc. donat. Guald. qui dicit * communem in cautel. vi. de acquir. hęred. Gozad. conſi. lvi. col. i. & ſeq. Pariſ. conſi. lii. col. ii. volu. iii.

Contrarium tenuit Bal. in repet. l. fi. C. de præſcr. leg. tempo. col. viii. Sal. poſt Ricchardum de Sal. in d. l. licèt. glo. conſuet. Turon. fol. lxxxiii. col. ii.

Amplia, vt idem ſit in iure petendi legitimam vel eius ſupplementum. Pariſ. in conſil. xxxii columna ſecunda volumine iii.

Amplia, vt idem ſit in iure petendi legatum. Pariſ. conſi. xxxii. volu. iii. col. ii.

Primò limita iſtam opinion. quòd præſcribatur iuri adeundi xxx. annis. nam etiam ante xxx. annos poteſt hæres eſſe excluſus à repetitione bonorum hæreditariorum,

reditariorum, vt qua medio tempore ſint pręſcripta per poſſeſſorē bonęfidei, vt dicit Balb.in d.trac.xix.q.in iiii. parte, primæ partis principalis, ex mente Alexan.in conſi.lxxxix. volumi.ii.

Secundò limita, niſi tempus ſit præfixũ à iudice, quia tunc etiam ante lapſum xxx.annorum, per lapſum temporis appoſite â iudici filius excluditur. glo. in d.l.Cùm antiquioribus, in verbo beneficio.circa fi.C.de iu.delib. Bar.in d.l.quandiu.la iii.ff de acqui.hære.Pau. de Caſ. in l.ſi quis.ff.de iure delib.Guid. Pap.q.cccxxxiii. Paul. de Caſ.in l.fi.col.fi.C.de repud.hæred.

In filio autem an propter lapſum temporis præfixi à iudice excludatur ab omni capite, â quo poſſet ſucceſſionem petere.vide.Iaſ.in rub.de ſucceſ. edict. col.iii.

Tertiò limita, ſi eſſet proximior teſtatori abinteſtato, quia ſi ſit inſtitutus, & ſteterit xxx. annis quòd non adierit ex teſtamento, poterit infra alios xxx.annos adire ab inteſtato, & ſic non excludetur, niſi poſt lx.annos. Bal.in d.l.licèt in iiii.quęſt.& ibi Ang.& ibi Pau.de Ca. in fi.& Sali.etiam in fi.& Alex.in prin.& Iaſ.in fi. & idē tenet Raph.Cuma.& Pau. de Caſt.in d.l.quandiu la i.& ſeq.vbi Alex.col.penul.& Iaſ.col.iii.Alexan. conſil.xc. in fi.primæ col.vol.ii.Balb. in d.tract.præſcri.in iiii. parte, quartæ partis principalis. in ix.q.Iaſ.in cõſi.lxxxiiii. colum.pen.volumi.i.

Quartò limita: nam licèt præſcribatur iuri adeundi, non tamen præſcribitur ipſum ius adeundi.ita Bal. in l. vnica.C.quãdo nõ pet.part.col.iiii.ver.primò q̃ro. Pau. de Caſt.& Corn.in d.l.Licèt.

Quintò limita, quòd præſcribitur xxx.annis poſt ius delatum, non ante.ita declarat Ange. in l.ſi ſeruus.ff.de bon.auct.iud.poſſ.Balb.in d.tract.de præſcr.in iiii. parte, quartę par.princip.q.xix.Corn.in d.l.licèt.col.ii.Feli.in c.de iiii.col.vi.de præſcrip.

CON-

Digitized by Google

CONCLVSIO XXXV.

ARGVMENTVM.

Prꝰſcribitur ſpatio xxx. ann. iuri immiſcendi.

IVRI immiſcendi quòad competit ſuo in hæreditate ſui aſcendentis, præſcribitur xxx. annis. glo. in l. licèt. C. de iur. delibe. & glo. in verbo quotiens, quæ eſt glo. v. in l. vnica. C. quando non pet. par. intelligendo, vt verbum perpetuò, exponatur, id eſt vſq; ad xxx. annos. quam gl. ibi Bart. ſequitur. & ita illam glo. intelligi debere dicit ibi Rom. col. i. & Corn. col. i. in fi. Iaſ. col. viii. & Alex. ibi col. iii. eodem modo poteſt induci. gl. & poſt eam Bart. in l. Cùm antiquioribus. C. de iu. deliber. cùm dicit perpetuò adire. Idem voluit Bald. in d. l. licèt. col. ii. & ibi Ang. idem tenuit Pau. de Ca. in l. filio præterito. col. pen. ff. de iniuſt. rup. & irrit. teſta. & in l. fi. col. fi. C. de repud. hære. & in l. ſi quis, in fi. ff. de iu. delib. Aelx. qui dicit iſtam ✱ communē in d. l. vnica, licèt ipſe contrarium ſentiat, vt infra dicetur. Soc. idem tenet in l. ſi filius qui patri. col. ii. ff. de vulg. & pup. & dicit hoc communiter tenere Doctο. & in conſi. lxiii. col. iiii. ii. in fi. & ſeq. Alex. in conſ. cxxix. col. fi. vol. vi. vbi etiam dicit hāc eſſe communē opi. Cuma in conſi. xxix. Idē tenet Alex. in d. l. quandiu, col. i. in fi. Deci. in l. vnica. col. iiii. C. qñ non pet. part. Iaſ. in conſil. xix. vol. i. vbi dicit iſtam communem opi. Corn. in conſi. xvii. col. iiii. in fi. volum iiii. Balb. in tract. præſcrip. in iiii. parte quartæ partis princ. in xix. q. Bald. in conſi. xxix. in ii. col. volu. i. Corn. in d. l. licèt. col. ii. Rui. in d. l. vnica. col. ii. & iii. C. quando non pet. par. Gozadi. in conſil. lvi. col. i. & ſeq. ∫ Maria. Iun. in conſilio ii. in fine.

Contrarium, ꝙ iuri immiſcendi non præſcribatur, ēt

ſpao

ſpatio xxx.annorum.Bar.conſi.xiii.in fi.Bald.in d.l. vnica.col.iii.ver.ſecundæ quæſtioni reſpondeo. Et pro iſta opinione poſſet adduci glo.ibi, intelligendo perpetuò, etiam vltra xxx.annos.& prout Alex.in d.l.quandiu, la prima,colum.i.& ſeq.ff.de acq.hære. & ita poſſet etiam induci glo.i.& poſt eam Bart. in l.Cùm antiquioribus. C.de iure delib.dum dicit, quòd poteſt perpetuò adire. & etiam Fulg.in d.l.licèt.Alex.in d.l.vnica. col.iii. Ang. de Perig.in repe.l.in ſuis.col.xxxiii. ver. ſecundus effectus.ff.de lib.& poſt.Iaſ.in d.l.licèt,col.ii.& in d.l.quandiu.la.i.colum.iii.

Primò limita illis modis, quibus dictum eſt limitari concluſionem, quòd ius adeundi extraneo competens tollatur ſpatio xxx.annorum.

Secundò limita,quia ſi filius xxx.annis ſit excluſus à capite vnde liberi, adhuc poteſt adire infra alios xxx.annos ex capite vnde legitimi. & illis tranſactis, adhuc adire infra alios xxx.annos ex capite vnde agnati,ſicut in alio qui non eſſet ſuus, vt eſt filius reſpectu matris, qui poteſt adire ex capite vnde liberi, & poſteà ex capite vnde legitimi.Barto.in conſi. cxxix.Alex. in conſi. lxxxix.col.ii.volu.ii & in conſi.ix.col.ii.volu.eod.Bald. in d.l.licèt,col.iii.in iiii q.et ibi Ang.& Sal.in fi.& Alexan.in prin.& Iaſ.in fi.& Alex.in d.l.quandiu.la prima. col.ii.& Iaſ.col.iii.Balb.in d.tract.præſcrip.in iiii. parte quartæ principalis in ix.q.Iaſ.in conſi.lxxxiiii.col.pen.

Contrarium Sali.in d.l.licèt,in fi.cuius dicta referunt moderni & improbant.

Sublimita ſecundum Ang.in d.l.licèt, quia ſi alii filii ſupereſſent,excluſus xxx.annis à capite vnde liberi,ſtantibus aliis filiis non poſſet venire per vnde legitimi.

Tertiò limita, quia non præſcribitur ſuitati, licèt præſcribatur iuri immiſcendi. hoc voluit Bal. in l.vnica col.iii.verſi.ii.quæro.C.quando nõ pet.par. & ibi Ang. Soci.in l.ſi filius qui patri.col.ii. in fi.ff.de vulg. & pup. & in conſil.lxiii.colum.iii.Alexan.in d.l. vnica. colum. iii.& in d.l.quandiu,colum. ſecunda & ibi Aret. colum.

i.&

i.& ſeq.& Iaſ. ibi col. iiii. licèt etiam ipſe teneat quòd contra ius immiſcendi non currat præſcriptio. Corn. in d.l.licèt.colum.ii.Rui.in d.l.vnica.colum.iii.C.quando non pet.part.

Sublimita, niſi filius, ſit à patre præteritus. Ange.de Perig.in d.repeti.l.in ſuis.ff.de lib.& poſth. col. xxxiii. verſi.ſecundus effectus.& voluit Alex.in d.l.vnica, col. iii.Corn.in d.l.licèt,col.ii.

Contrarium Rui.in d. l.vnica.col.iii.

Quartò limita, vt per eundem Rui.conſi.xiii.vol.iii. vbi ponit caſum in quo habet ſpatium lx.annorum.

CONCLVSIO XXXVI.

ARGVMENTVM.

Præſcribitur ne facultati implendi cõditionem poteſtatiuam?

IVRI ſeu facultati implendi conditionem poteſtatiuam non præſcribitur. ita dicit Bar.in l.pignore.in fi.de vſucap. & probat illa ratione, quia poteſtatiuæ cõditiones, etiam vltimo vitę ſpiritu impleri poſſunt. per tex.in l.ſuus quoq;.ff.de hæred.inſti.l.fi.ff. de condi. indeb.Et iſtam opin.ſequuntur ibi Ang.& Imol.& Ro. & Ang.Aret.in §.actionum col.xxxii.inſtit.de act.Cor. in l. licèt.col.ii.C.de iu.delib.

Contrarium voluit Ang.in l.cùm notiſſimi.C. de prę ſcr.xxx.ann.col.ii.per text.in l.pe.§.idem puta.ff.qui ad liber.procla.nõ licet. Sed ut dicit Ang.Are.in d.§.actionum.col.xxxii.ille tex.potius contrarium probat, & ponit regulam contrariam iuxta intentionem Bar. licèt in fi.particulari ratione ille tex.contrarium decidat.

Amplia, vt etiam conditio poteſtatiua non impediat curſum pręſcript.declarando, vt per Bald.in l.eum qui.

C.ſi quis

C.ſi quis omiſ.cā teſta.refert.Fel.in c. de quarta.col.vi. de prǽſcr.Bal.in tract.prǽſcrip.in iiii. parte quartæ par. princi.in xix.quæſtio.

Primò limita, in ea conditione, cuius implemētum tantùm habilitat implentem ad conſequendum prædictum, & ita loquuntur doct.ſuprà alleg.ſecus ſi non modo habilitat, ſed etiam inducit inquiſitionem, vt in illa, inſtituo talem,ſi voluerit:quia tunc talis conditionis implementum inducit acquiſitionem, & ille præſcriberetur. Ita Ang.Are.in d.§.actionum.col. xxxii.& ante eū voluit Bald.col.ii.C.de præſc.xxx.ann.

Secundò limita,ꝙ non præſcribitur conditionis poteſtatiuæ implemento in inſtitutionibus, ſecùs verò in legatis,& aliis diſpoſitionibus. per tex.in l.hæc conditio. ff.de condi.& demonſt.la ii. voluit Imo.& Rom.in l.pignori.ff.de vſucap. Ang.Are.in d.§.actionum.col.xxxii. Gorn.in d.l.licèt col.ii.

CON LVSIO XXXVII.

ARGVMENTVM.

Præſcribitur nequaquam libero arbitrio, ſiue voluntarij.

LIBERO arbitrio & liberæ voluntati non præſcribitur.gl.in verbo pro ſoc.in l. vnica.C.de anna.excep.& ibi.Bald. in i.col.in fi.Io.And.in c.fi.in prin. de conſuet.in vi. Bal.in l.petens.col.ii. verſic.ex hac gl. C. de pact. Alex.in apoſtil. ad Bar. in l.cùm notiſſimi.C.de præſcr.xxx.anno.Deci.in cōſi.cclxxi.col.ii. & in c. cùm acces ſiſſent,col.viii.& ſeq.de conſti.Barb.in conſil.xxii. col.pen.vol.iiii.& in conſi.li.col.viii.vol.i.Zaſ. in conſil. xv. volumine ſecundo.

Iuri reuerentiali non præſcribitur. Gomeſ. in §. pœnales.

Digitized by

nales.col.xiiii.& ſeq.inſtit.de act.

Iuri dicendi de nullitate præſcribitur ſpatio xxx.annorum.Tiraq.de retract.fol.cccii.

Iuri petendi bonorum diuiſionem non præſcribitur. Gomeſ.inſti.de act.§.quædam.col.v.& vii.

Facultati arbitratoris arbitramendi nõ præſcribitur. Gozad.in conſi.100.col.iii.

Iuri declarandi voluntatem ſuam,præſcribitur mille annis.Rebuff.in l.qui iuſſit in i.no.nu.lxvii.ff.de re iud.

Amplia,vt in memoriali cxxx.Vide Afflict.ſuper cõſti.fo.cccxvii.col.iii.Rocch.in c.fi.col.cxxxii.de cõſue.

CONCLVSIO XXXVIII.

ARGVMENTVM.

Pacto de reuendendo an præſcribatur ſpatio xxx.annorum, non obſtante clauſula illa, quòd quandocunque retrouenditio fieri debeat.

PACTO de retrouendendo cum clauſula quandocunque præſcribitur xxx. annis. ita Ang. in conſi.lv.incip.Guill. & Franc. Bald.in conſi.ccciii.in fi.ver.quæro vtrum valeat pactum. Iaſ.in l.petens. col.iiii.C. de pact.& ibi Deci.col.ii.& Ioan.Put.idem tenet. Iaſo. etiam in l.ſi mater,in fi.C.de inſtit.& ſubſtitu.Feli.in c. Cùm acceſſiſſent.col.xiii.de conſtit.& in rub. de præſc. col.antepe.verſi.iiii.fallit. Iſtam tenet, & dicit * communem Bal.in tract.præſcrip.in iiii. parte quintæ part. princ.& iii.q.aliàs.char. xl.col.iiii.Io.Ant.Alex. in conſi.iii.vbi dicit iſtam communem opinionem.Mantua in conſi.cxx.Rui.conſi.lxxi.col.fi.vol.i.& conſil. lxxxiiii. col.pen.volu.i.& conſi.clxvii.col.iiii.vol.i.Etiam quòd dictum ſit quandocunque ad voluntatem venditoris. & conſil.cclxx.col.iii.volu.iiii.Boer.deciſ.cccli.Io. Anto.

Alex.

Alex.conſi.xlviii.col.ii.Feli. in conſi.xxiiii.num. xvi.& ſeq.Immo tali pacto præſcribitur decem annis, ſecundum Pet.de Anch.in conſi.cccxxxi.in i.col. in fi. verſic. prætereà.Zaſ.in conſi.xii.volu.i.Rui.conſi.xxvii.col.iii. vol.iiii.Quæ opi.ſaluari poteſt in caſu de quo per Tiraquell.de retract.fol.cccxxix. Rui. reprobat iſtam opin. conſil.cl.col.pen.vol.iiii.

Et quòd præſcribatur huic pacto,tenet Marian. Iun. in conſi.lxxiiii.col.x.Iſtam opin.tenet, & quàm latisſimè examinat in conſi.clxxv.col.i.& ſequē.& per totum conſilium.Mant.in conſi. ccxcii. Vide aliquas declarationes per Aymo.in conſi.lxxi.

Contrarium,quòd tali pacto nō præſcribatur, tenuit Fulg.in conſi.cxxiii.Fab.de Mont.in tract.empt.& vendi.in vii.q.principa.in ii.col.Barba. in conſi.xxii.col.vii. verſi.Capio nunc.vol.iiii.& in conſi.51.col.vii.verſi.Capio ſecundò,volu.i.Purpu.in l.petens.col.v.C. de pact. Caſſan.qui latisſimè examinat in conſil.xi.vſq; in fi.& in conſuet.Burgund.fo.ccxv.col.i. qui allegat Ricchar. & Bar.de Sal.ita conſuluiſſe, & dicit ita fuiſſe iudicatū, & hoc etiam ✱ verius & communius. Idem tenet Pariſ.in conſi.xcii.col.i.iii.& ſeq.volu.iii. Facit quod not. Feli.in rub.de præſcr. col.pen.Rui.conſi.cxi.vol.i. & cōſi.cl.col.iiii.per totum,qui loquitur in pacto iurato.Tiraq.de retract.fol.cccxxx.cum pluribus ſequentib. Facit pro iſta parte,nam qui promittit perpetuò obſeruare,non poteſt allegare præſcriptionem.Bal.& Ang. in l. quod ſi nolit.§.ſi quid ita.ff.de ædil.edict.Ang. & Imol. in l.i.ff.de vſuc.Soc.in conſi.lxxxvi.in v.col.& in ii. ſub ſcriptione.Zaſ.in conſi.xv.vol.ii.Fulg.in conſi.cv. Cęp. caut.lxviii Rui.conſi.cxi.vol.i.& conſil.cl. col.iiii.volu. iiii.gl.conſuet.fol.xxxii.col.iiii.

Et facit:nā videtur eſſe in mala fide propter conuentionem.Beltr.in conſi.lxvi.vol.i.

Contrarium Feli.in rub.de præſcr.col.pe.Cui reſponde,vt per Pariſ.conſi.xcii.col.vi. volu.iii.Maria. Iun.in conſi.cxlv.colum.vii.Mant.in conſil.cv.colum.ii.Tiraq.

de retract.

de retract.fol.cccxxx.& ſequen.Bero.q.v.

Primò limita iſtam concluſionem,quòd præſcribatur xxx.annis pacto de retrouendendo,niſi volens redimere ſit in poſſesſione,quia per modum exceptionis,etiam tale pactum poſt xxx.annos opponi pōt.Ita Sign.Hom. conſi.cxxxix.Purpu.& Dec.in d.l.petens.C.de pac.Dec. col.iii.& Purpu.col.v.& Dec.in conſi.clxiiii.col.fi.Mãt. in conſi.cv.col.i.& iii.Tiraq.de retrac.fol.cccxxxiii.

Secundò limita,qn̄ pactum de retrouendendo concurreret cū aliis requiſitis, vt contractus cenſeatur vſurarius,quia talis ſic vſurariè contrahens,promittens ſe retrouendere,nullo tēpore pręſcribit,maximè attento iure canonico, vt no.Bald.conſi.cccxxii.inci.Vtrum poſt xxx.annos,vol.i.ſequitur Deci.in d.l.petens.colum.iii. Purpu.col.v.Barb.in conſi.li.col.ix.ver.pręthereà.volu.i. Balb.in d.tract.præſcr.in iiii.par. quintę partis princ.in iii.q.in fi.aliàs char.xli.col.i.in princ.Alex.in conſ.liiii. col.fi.volu.vi.& in conſi.xlvi.col.pen.volu.iii.Tiraq. de retract.fol.cccxxxiii.

Tertiò limita,niſi in inſtrumento ſit renunciatū præſcriptioni, & deſuper iuratum,ſecus autem ſi tm̄ cōtractus ſit iuratus.Fel.in rub.de pręſcr.col.antep.ex mente Alex.in l.nemo poteſt,col.viii.de leg.i. & ponit Claud. referendo Feli.in loco pręalleg. in d.l.nemo pōt, col.fi. Io.Ant.Alex.in conſi.iii.col.fi.verſi.non obſt.mō.in ſolo pacto iurato tenuit contrarium Rui. conſi.cl.col.iiii.

Quartò limita,ſi ille qui pręſcripſit,nō oppoſuit exceptionē pręſcriptionis,ſed ſpōte & liberè retrouēdidit, quia ſibi præiudicat.Alex.conſi.ccxxviii.col.fi.vol.vi.

Quintò limita,qn̄ cum pacto de retrouendendo concurrit hypotheca generalis bonorū,quia tunc tali pacto non pręſcribitur,niſi ſpatio xl.annorū Fulg.cōſi. cxxiii. col.ii.Ponit Cur.Iun.in cōſi.clxxix.col.viii. in fi.& ſeq.

Sextò limita interueniente iuramento.Fel.in c.ſi diligenti.col.v.in fi.de fo.comp.

CONCLVSIO XXXIX.

ARGVMENTVM.

Sententia arbitri, qui de iure tantùm pronunciare tenebatur, ſi contra ius determinauit, an ſit nulla, vel iniuſta.

BAR. in l. diem proferre.§.ſtari.ff. de arbi. ponit vnam quæſt. Vtrum, ſi partes compromiſſum fecerint in Titium cum facultate, quòd procedat de iure & de facto, ſed pronunciet de iure tantùm, & Titius pronunciet contra ius, an ſententia ſit nulla, vel iniuſta? Et ipſe determinat eſſe nullam. Et idem Bar. licèt non firmet, in l.ſi ſocietatem.§.Arbitrorum.col.iii.ver.quęro quando.ff.pro ſoc.Rom.in rub.de arbi.col.vii.Abb. in c.cùm dilecta, col.v.verſi.in gl.in verbo iuris ordinē. de reſcr.& in c.quintauallis.col.penul.de iureiu.& in c. cauſam quæ. col.fina.de re iudi. licèt non plenè firmet, ſed ſe remittat. Idem tenet Imol. in c.ex inſinuatione, in fi.de reſcrip.vbi dicit quòd iſta opin.eſt * verior et magis practicatur, vt in d.c.quintauallis.colū.vi. & ſeq. & in c.fin.col.iii.licèt non ſe firmet, de empt. & vendit. Et iſtam partem ſequendā eſſe in iudicando tenuit Ful. in conſi.clxxx.col.ii. Aret.in conſi. lxviii.col.pen.Alex. conſi.xx.col.fi.vol.v.Corn.in conſi.cxlvi.col.i.& in conſi.cxix.col.fi. volu.iiii.vbi non plene ſe firmat, tamen dicit multos tenere cum Bar. Fel. in d.c.cauſam quæ.col. pen.& fi.Io. Crot. in l.qui Romæ.§.duo fratres.col. xxi. ff.de verb.oblig. Apoſtil.ad Abbatem in d.c. Cùm dilectā, vbi dicit ita conſuluiſſe. Gomeſ.in §.item ſi quis. colum.v.inſtit.de actio. Corne. in conſi.clxi.colum.iii. & in d.§.arbitrorum. Zaſ.in conſi.cxii.vol.ii.Fel.in c.i.col. iii.de re iudica.& in d.c.cauſam quæ, col.iii.in fi.& ſeq.

de

de re iudic.in c.ius generale.col.iii.i.diſt. & iſtam dicit * communem Brun.in tracta.de forma.fol.xxxiiii. col. iii.& ſol.xxxix.col.iii.Rui.conſi.xcv.col.pen.volu.ii.& conſ.cxlix.col.ii.in fi.& ſeq.vbi dicit communē,vol.iiii.

Contrarium tenuit Fran.de Alberg.in l.ſi quis arbitratu.ff.de verb. obli. Anto. de But.in d.c.quintauallis, col.fi.Bal.in c.conſanguinei,de re iudi.& in conſi. cccli. col.iiii.& ſeq.vol.v.Ant.de But.in c.ex inſinuatione,de reſc.Raph.Fulg.in l.i.C.de arbi.& in d.l. idem proferre. §.ſtari.ff.eo.tit.idem referunt doct.tenere Pau. de Caſt. in l.ſi ſocietatem.in.§.arbitrorum.ff.pro ſoc.licèt in libro meo non legat illum ti.& Caccial. in l.omnes populi.col.ii.ff.de iuſti.& iu.Barbat.in d.c.cùm dilecta, colū. xiiii.Alex.in apoſt.ad Barto.in d.§.arbitrorum. & opin. Bar. * communiter reprobari dicit Fel.in c. exhibita, col.iii.in prin.de iudic.

Et facit pro iſta parte: Nam, ſi in commiſſione dicatur,iuſtitiam faciat: non propterea ſententia eſt nulla, ſi grauet partem,& ſententia iniqua feratur. Felin.in c. cùm ex officii.col.ix.de præſcri.in c.cùm Romana, col. vi.de appell.& in c.qualiter,& quando,col.pen.de accuſat.Brun.in tracta.de forma fol.xxx.x.col.iii.& ſeq. vbi examinat hunc articulum.

Contrarium, quòd ſententia ſit nulla, tenet Aymo conſil.clxxxii.col.iii.

Tenendo iſtam partem contra Bart.limita, ſecus eſſe in arbitratore,in quo ſi dicatur, quòd pronunciet de iure,ſi aliter pronunciauerit,ſententia dicitur ipſo iure nulla.Ita declarat Anton.de But.in d.c.quintauallis, in pen.col.Cor.in conſi.cxlvi.col.i.& ſeq.vol.iiii.

Contrarium in hoc etiam tenet Imol.in d.c. quintauallis, in colum.vii.

Alio modo diſtinguit D.Io.Bapt.gener Bar.in tracta. de arbi.in x.lib.in i.quæſt.vt ibi per eum.

CONCLVSIO XL.

ARGVMENTVM.

Nepos vel neptis ex filia non debet melioris eſſe conditionis, quàm ipſa filia.

DICITVR * communiter per tex.in l.ſi viua matre.C.de bon. mater. latè per Pariſ. in conſi.lxxxvi.col.x.vol.ii.Grat.cóſ.liiii. col.iii. volu.ii. ꝙ nepos vel neptis ex filia non debet eſſe melioris conditionis quàm filia. Et hoc maximè intelligitur, qñ filia fauore agnationis excluditur, per no. per nos in memoriale lxxvii. in vi.ampliat. Alex.verò in conſil.xlix.col.vii. volu.iiii. non habet pro incóuenienti,ꝙ teſtator prædilexerit neptes filiabus. Pariſ.in conſ.xxxviii.col.fi.vol.iii.& in cõſi.xli.col.vii.vol.iii.cũ pluribus ſequentibus,ſed vt filia cenſetur magis dilecta,quàm neptis. Grat.cõſi. liiii.col. ii.vol.ii.& cxx.col.ii.ĩ fi.vol.ii.Rui.cóſ.cxx.col.i.vol.i.

Primò limitatur,quando filia fuiſſet dotata,& neptis non dotata,quia nó bene infertur:filia eſt excluſa,ergo etiã neptis:quia iſto caſu neptis poteſt eſſe melioris cõditionis,quàm filia, ita Curt.ſenior in conſi.lxiiii. col. xii ver.iii.corroborando.& ponit Soci.cõſi.ccxxvii.col. fi. Alex.in conſi.xlix.col.vi.vol.iiii.Pariſ.in conſi.xxxv. col.fi.& in conſi.xli.volum.iii.col.viii.Maria.Iun.conſi. clviii.col.vii.& conſi.clxviii.col.iii.vol.ii.Rui.conſi.cx. colum.ii.volumi.ii.

Contrariũ iſto caſu ꝙ neptis non debeat eſſe melioris cõditiõis,quãdo filia fuit dotata,quia cùm reperitur in primo gradu,debebat vel inſtitui, vel exhęredari,vel ſaltem legitimã habere, quod non erat in nepte, quia nõ erat in primo gradu,vnde non debet eſſe in cõſideratione,ꝙ filia fuerit iure cogẽte dotata Ita Pau. de Caſ. in conſi. ccccx.inci.Caſus iſte frequenter.col.i. volu.ii. Soci.in l.cùm auus.col.lxviii.de condi.& demon. Iaſ.in conſi.

conſi.xli.col.vii.Deci.in conſi.ccclxx.col.i. in fi. Calca. in conſi.xlvii.col.i.& ſentit Io.Ant.Alex. in conſil.lxii. in fi.Brun.in tract.ꝙ ſtantib.maſc.fol.xvi.col.iiii.& ſeq.

Secundò limita, quando ceſſat ratio excluſionis, vt quia ſit excluſa,quia ſumus in his, quæ ratione ſexus fœminis ſunt interdicta,nam ſi extet maſculus ex fœmina, non propterea cenſetur excluſus, ſed poterit admitti. Io.Anto.Alex.in conſi.xxii.in fi.vel alia ratione,quę in nepote vel nepte non concurrat.Corn. conſi.ccxxxiiii. col.fi.vol.iiii.Rui.conſi.cxx.col.vi.vol.i.

Et propterea dicitur,quòd quando filia excluditur ratione alicuius qualitatis,quæ non reperitur in maſculo, tunc maſculus ex ea non excluditur, vt dictũ eſt in memo.li.lxxvii.in vi.limit.

Et propterea dicitur, quòd ſi filia ſit excluſa à patre ſuo,particulari odio,non ſequitur, pater excluſit filiam propriam,ergo voluit excludere neptem. Ita poſuit Soci.in d.l.cùm auus,col.lviii.

Tertiò limita,quando ſumus in claris, quia tunc non militat ratio d.l.ſi viua matre.ita Io.Ant.Alex.in cõſil. xlviii.in finalibus verbis.

Quartò limita non procedere ex perſona patris ſui inuitantis filiam, quia poteſt eſſe melioris conditionis neptis,quàm filia reſpectu aui, vt dicit Alexan. conſil. xxxviii.col.iii.volu.vi.

Quintò limita in portione patris ſui,qui magis neptẽ quàm filiam,magis neptem quàm filium,cui ſuam certã portionem reliquit, prædilexiſſe,eſt cenſendus. Corn. in conſi.ccxxx.col.iiii.vol.ii.Deci.in cõſi.Dlxviii. col.fi.

Sextò limita,quando neptis faceret deficere cõditionem,quam filia non faceret deficere, vt dicit in propoſito Iaſ.in cõſi.cxlii.col.viii.ver.xi.pro eadẽ parte,vol.ii.

Septimò limita vt per Aymo.conſi.xcv.col.fi.

Octauò limita,vt per Grat.conſi.lxiiii.col.iiii.vol.ii.

Nonò limita,vt per Maria.Iun.conſi.clv.vol.i.

Decimò limita,qñ filia eſſet p ſtatutũ excluſa ſtantibus filiis,neptis autẽ non eſſet excluſa ſtãtibus agnatis.

Rui.conſi.cxxiii.col.ii.& iii volumi.iii.

Vndecimò limita, quando non extarent ad excludendum neptem agnati, quorum fauore fuerat excluſa filia. idem Rui.conſi.cxxix.col.pen.vol.iii.

CONCLVSIO XLI.

ARGVMENTVM.

Debitor ſi ſoluerit ciuitati vel tyranno, an ſit liberatus, ſic vt eius creditor nil de cætero petere valeat?

SI q̃ratur, an debitor exactus excuſſo principali creditore, vel à cõmunitate vel ab eius officiali vel tyrãno ciuitatis, dicatur liberatus ab ipſo principali? recurrendũ eſt ad theoricam Din.Bar.& aliorum, in l. creditor.ff.de ſol.Et licèt Din.ibi tenuerit indiſtinctè liberari,& hoc etiam ſequatur ibi Alberi.de Roſ. Bald.in conſi.cxxviii.vol.ii.poſt Guido.de Suz.& Albe.Papien. Pet.de Ancha.in c.ad apoſtolice in xv.no.de re iu.in vi. & in conſi.ccxcix.Viſa ſupradictę facti narratione.

Contrarium in debitore generis, tenuit Alex.in conſi.ciii.col.iiii.vol.ii.

Tamen magis diſtinctè procedendo conſiderandum eſt, plures eſſe caſus. Et iſtud de tyrãno intelligitur qui poteſt metum inferre,& nõ de aliis, quia alius qui nõ poteſt metum inferre, proculdubio non liberat facta ſolutio debitorem. Bartol.in tracta. de tyran. in vii.q. Lucas de Penn.in l.prima.C. vt nullus ex vicariis.libro xi. Rui.conſi.cl.colum.i.vol.i.

Primus caſus eſt, quando communitas vel ciuitas habet obligata bona creditoris, qui habet obligatum creditorem,& tunc ei ſoluendo, proculdubio liberatur, vt no.Bartol.in d.l.creditor, cum qua ſententia tranſeunt * ſimpliciter Doct.& illam ponit Specu.in ti.de oblig.

& ſol.§.illud.in prin.illam opin.etiam refert & videtur tenere Imol.in d.l.creditor.circa fi.illam etiam opi. refert & cum illa tranſit Deciſ.Neap.cl. col.iiii.Imo.in c. ex literis.col.fi.de pigno.

Et iſtud procedit ſiue facta ſit exactio propter culpã creditoris, ſiue debitoris: quia Bar.cum quo tranſeunt alii, præmittit hunc & ſequentem caſum, poſteà diſtinguit, an exactio facta ſit ob iniuriam creditoris, vel iniuriam debitoris: ergo in iſto & ſeq. non fit diſtinctio, an ob culpam creditoris vel debitoris.

Secundus caſus, quando bona creditoris ſunt confiſcata, proculdubio tunc liberatur debitor, ſoluendo. Bar. in d.l.Creditor, ex mente Din. Idem tenet ibi Angel. & Imo.& cum illa deciſ.tranſit Barba.in conſi.xxvi.col.ii. volu.iii.Deci.in conſi.xxv. col.i. & illam videtur tenere Bal.in l.non prius.C.quando fiſc. vel priuat. & in l. falſus.col.fi.C.de furt.Nellus in tract.banni.in i. parte iii. temporis q.pen.Imo.in c.ex literis, col.fi.de pign. Bald. in conſi.cxxviii.volu.ii.Pau.de Ca.in conſi.cclxxxvi. in iii.dubio, ſecundum antiquam impresſionem.Rui. cõſi. cxlvii.col.ii.vol.i.& conſi.clxxii. col.ii.vol.iiii. 167.

Amplia, etiam, vt non ſit neceſſarium confiſcationẽ fuiſſe iuſtam probare: vt no.Deci.in d.conſi.xxv. col.ii. & ſeq.Licèt ſi probaretur fuiſſe iniuſtam, tunc perinde eſſet, ac ſi non eſſet facta confiſcatio, & neceſſarium eſſet recurrere ad aliam diſtinctionem, vt infrà. Et ponit Bar. in d.l.creditor.& ſequitur.Deci.in loco prææalle. col.i.& Deciſ.Neap.cl.col.iiii.

Secundò amplia, etiam ꝙ debitor fuiſſet in mora, & patet ex mente Imo. vbi poſtquam in ſuperioribus caſibus fecerat diſtinctionẽ, an creditor vel debitor eẽnt in mora, ſubdit caſum, qñ bona ſunt publicata: & indiſtinctè concludit liberari debitorem. Confirmatur: nã cùm bona ſint publicata fiſcus ſuccedit, & omnis actio, & omnis obligatio in illum transfunditur, meritò non põt creditor agere vel experiri. Confirmatur: nã mora bene põt operari, ꝙ periculũ & caſus ſpectent ad debitorẽ, &

ſic poteſt grauare moroſum,ſed nō poteſt facere meliorem conditionē creditoris cōtra fiſcū,vt poſſit creditor agere pro iuribus & actionibus in fiſcum translatis.

Tertiò amplia, etiam ſi non conſtet, cuius iniuria ſit exactus debitor,vt no.Ang.in d.l. creditor. Immo ꝙ eſt plus,etiam ſi ſit exactus per iniuriam debitoris, ex quo non pōt agere, cùm omnes actiones trāſierunt in fiſcū.l. ſi deportati.ff.de fideiu.l.tutelas.ff.de capi.dimin.l.ii.C. ad l.Iul.de ui.& ponūt Bar.Ang.& Imo.ī d.l.ſi creditor.

Quartò amplia, vt iſto caſu liberatio contingat ipſo iure, licèt in aliis ope exceptionis.Barto.in l. nouiſſimè.ff.quod falſ.tut.auct.

Quintò amplia, etiam ſi creditor non eſſet ſubditus, ſi tamen eſſet ſubditus debitor. Rui. conſi. clxvii.col.iii. colum.iii.vol.iiii.& cxvi.vol.v.

Tertius caſus,quando bona non ſunt publicata,& tūc aut conſtat ꝙ debitor fuit exactus culpa creditoris, & in eius iniuriam,& ſic debitor liberatur,vt no,Bal.in d.l.creditor.& ibi Imo.& Pau.de Caſt.& Ang.Rui. conſi.cxvi. colum.ii.volumi.v.

Sed ꝙ fuit exactus culpa creditoris,debet probare ille qui hoc aſſerit.Rui.conſi.xxii.vol.v. contrarium tamen ipſe d.conſi.cxvi.col.ii.vol.v.

Amplia,nā ſi ſit debita ſpecies,minus habet difficultatis,vt dicit Bar.in tract.de tyran. in vii.q. ſed hoc habet locū,ēt ſi ſit debita quantitas vel genus, vt colligitur ex dictis Bar.in ſua diſtinctione d.l.creditor.& ibi Ange.& Imo.& Bar.in d.tract.de tyran.in vii.q. & idē tenuerunt Barb.in d.cōſi.xxvi.vol.iii.col.ii.& ſeq.Dec.in cōſi.xxv. col.ii.Deciſ.Neap.cl.Calc.in cōſi.cxii.col.fi.idem tenet Pet.de Anc.in c.fundamēta,in fi.de elec.in vi.Idē tenet Cuma.in cōſil.clxxxv.col.ii.Imo.in c.ex literis, in fi.de pig.Pet.de Anch.in conſil.lxiiii.in vlti.col.Alex.ſentit hoc in pe.col.in cōſ.cii.vol.ii.Iaſ.ī cōſ.xxvi.col.i.vol.iii. Idem tenet.Io.Cald.in c.ſignificabunt.de cenſibus.Pau. de Caſt.in conſil.cclxxxvi. in iii.dubio ſecundum antiquam impreſſionem.Rui.conſi.cxvi.col.iii.vol.v.

Contrarium tamen voluit Bald.& Sal.in l. ſi te.C. de iure delib.cuius opi.refert Barbat.in d.conſi. xxvi. col. iii.vol.iii.Sed illam impugnat ibi Paul.de Caſt.& refert & ſequitur Deciſ.Neap.cl.col.vii.

Amplia iſtam concluſionem,nõ modò ſi ſoluiſſet coactus,ſed etiam ſi coactus promiſiſſet, & poſteà non apparente alia vi,ſed durante eadem poteſtate ſoluiſſet. Ita Cuma.& Alber.de Roſat.& Bal.in l.ii.C. de his quæ vi met.cauſa. & Bal.in l.nouiſsimè.ff. quod falſ tut.Pet.de Anch.in c.i.quod met.cauſa.& Dec.in conſi.xxv.col. ii. Amplia,etiam ſi iniuſtè fuiſſet creditor grauatus. Rui. conſi.lxxxv.col.iiii.& fi.volu.i.

Limita iſtum tertium caſum,ſi modò debitor feciſſet reſiſtentiam quantùm in eo erat non ſoluendi, vt not. Bald.in l.falſus.colum.fi. C.de furt.Calca.in conſi.cxii. col.fi.Barbat.in conſi.xxvi.col.i.& ii.& iii.pe.& fi. volu. iii.Paul.de Caſt.l.ii.§.conſenſiſſe.ff.de iudic.refert & ſequitur deciſ.Neap.cl.col.viii.Rui.conſi. cxlvii. col. fin. vol.i. Decius tamen in d.conſi.xxv.col.ii.tenet, ꝙ ſatis dicitur excuſatus,etiam non probata alia reſiſtentia, ſi procedebat ordinatio communitatis vel præceptum, & ſentit Calca.in conſi.cxii.col.fi.fuit de mente Bart. in d. tract.de tyran.in vii.q.in fi.

Contrarium tamen in hoc ſentit Barbat. in d. conſi. quando potuiſſet aliquid deducere & allegare ad ſui excuſationem vel creditoris.Idem tenet Paul. de Caſt. in d.conſi.cclxxxvi.in iii.dub.

Scdò limita,qñ debitor iniuſtè exactus de facili poſſet recuperare. Ita cõcludit Barth.ĩ d.tract.de tyrã. ĩ vii.q.

Tertiò limita,niſi debitor eſſet de expellentibus creditorẽ à ciuitate, quia ẽt poſteà exactus non liberatur à creditore.Ita Bal in d.l.falſus.in fi.col.C.de furt. & Calcan.in d.conſi.cxii.col.fi.

Quartò limita, qñ de vera ſolutione cõſtet,nõ ſi ꝑ ſolã cõfeſsionẽ exigẽtis,vt no.Paul.de Ca.ĩ cõſ.cclxxx vi. in iii.dubio ſecundũ antiquã impreſsionem, per deciſ. Neapol.cl.colum.pen.

Quintò

Quintò limita, niſi metus qui dedit cauſam exactioni fuiſſet affectatus vel procuratus. Ita declarat Iaſ. in conſi.xxvi.volu.iii.

Sextò limita, quando debitor non fuiſſet exactus, ſed gratis liberatus, ita tenet Paul. de Caſt. in dicto conſi. cclxxxvi.in iii.dubio.in antiq.impreſ.

Septimò limita, vt liberatio contingat non ipſo iure, ſed ope exceptionis. Bal.in l.nouiſsimè.ff.quod falſ.tut. Paul.de Caſt.;in d.conſi. cclxxxvi. in iii. dub. xxvii.antiq. impreſ.

Octauò limita, niſi debitor fuiſſet in mora ſoluendi, quia ſi poſteà exigatur, etiam per iniuriam creditoris, tamen non liberatur debitor. Ita Ang. ſub dubio fortè in d.l.creditor.& Imol. ibi apertè hoc tenet, Barbat. in conſi.xxvi.col.iii.volu.iii. Vitalis in tra ct.clauſ. in clauſula metus carceris.

Contrarium tenet d. Deciſ. Neapol.cl.col.iiii.& antepe.& ſeq. vbi ponderat ad hoc doctrinā Bar.in d.l. creditor, iuncta doctrina & declaratione Paul.de Caſt.& in antepen.col.reſpondet ad motiuū, quod caſus ſuperueniens ad moram debet obeſſe onoroſo, & concludit, aut culpa procedit creditoris, & tunc exactio facta poſt morā debitoris in iniuriam creditoris liberat debitorē. Aut ſine culpa creditoris, & non liberat debitorem, & iſta eſt ſatis æqua & iuridica opinio.

Tenendo tamen primam opi. ſublimita, niſi eſſet conſuetum poſt moram retinere pecuniam penès ſe, vt not. d.Deciſ.Neap.cl.col.pe.in iiii.concluſ.

Secundò ſublimita, niſi debitor qui erat in mora, eſſet infra tempus purgandi moram, vt not.d.deciſ.Neap. cl. col.pen.in iii.concluſ.& col.fi.verſi.ſuperuenit aliud dubium, vſque in fi.

Quartus caſus, quādo debitor eſt exactus in inuriam ipſiuſmet debitoris, & tūc proculdubio nō liberatur debitor. Ita Bal.in d.l.creditor, & ibi Ang.& Imol. Dec.in conſi.xxv.Barbat.in conſi.xxvi.colum.ii.vol.iii. Alex.in conſi.ciii.col.pe.volu.ii.

Primò

Primò limita, niſi ſit ſpecies debita, quia tunc etiam ſi debitor eſſet exactus ob iniuriam debitoris, tamen liberaretur, ſecundum Ang. in d. l. creditor. Contrarium ibi tenet Imol. qui in hoc reprobat opi. Ang. Gomeſ. in §. omnium, col. vi. inſti. de act. tenet primam opi.

Secundo limita, niſi creditor per prius eſſet in mora recipiendi, quia tunc etiam ꝙ poſteà debitor exigatur, propter propriam culpã, tamen non liberatur à creditore, ita ibi Ang. licèt nõ clarè, ſed apertè ibi voluit Imol.

Tertiò limita, niſi debitor cedat actionem, quia tunc eſſet liberatus ſecundũ Rui. conſi. cl. col. ii. vol. i.

Contrarium idem Ruin. conſi. clxxi. col. iii. volu. iiii. Quintus caſus, quando ſimpliciter debitor eſt exactus, & non conſtat ꝙ per iniuriam creditoris vel debitoris, & tunc aut eſt debita ſpecies, & perit procul dubio periculo creditoris. Bart. in d. l. creditor. Deci. in d. conſi. xxv. & Barbat. in conſi. xxvi. col. ii. volu. iii.

Limita in caſibus in quibus in præcedenti caſu dictũ eſt, proculdubio ſpectare ad creditorem, dato ꝙ exactionem conſtaret factam eſſe ad iniuriam debitoris, quia multò magis, quando non conſtaret an per iniuriam vnius, an alterius.

Sextus caſus. Nam, qñ non conſtat, an per iniuriam vnius vel alterius facta ſit exactio, & tunc, ſi ſumus in quantitate vel in genere, perit periculo creditoris, vt Bar. in d. l. creditor. Ang. & Imol. ibi. Dec. in conſi. xxv. Barbat. in conſi. xxvi. col. ii. vol. iii. Alex. in conſi. ciii. col. pe. vol. ii. qui dicit in dubio iniuriam exactionis cenſeri factam ob culpam debitoris.

Primò limita, niſi bona creditoris eſſent obligata exigenti, vt dictum eſt in primo caſu, & ponit Imol. in illis terminis in d. l. creditor.

Secundò limita, niſi bona eſſent publicata, vt dictum eſt in ſecundo caſu, & ponit in iſtis terminis Imol. in d. l. creditor, & ibi ante eum Ang.

Tertiò limita, quando eſſent facta bannimenta, vel ſtatuta, vel præcepta, ab eo qui poteſt vim inferre, ꝙ oẽs

debitores

debitores exactionum debent ſignificare debitũ, & ſoluere, quia per talia dicitur conſtare exactionẽ fieri in iniuriam creditoris,& propterea dicitur debitor liberatus ſoluendo.Bar.in d.l.creditor,in iii.q. & ibi Imol. & in tract.de tyran.in lxxix.in fin.Dec.in conſi. xxv. in ii. col.Nell.in tract.bannit.in pe.q.i.partis, tertii temporis.d.Deciſ.Neap.cl.col.iiii.& ſeq.Calca. in conſi. cxii. col.fi.Pet.de Anch.in conſi.lxiiii.in fi.col.Alex.in conſ. lvii.in fi.vol.i.aliàs.ccxx.iu fi.vol.ii.& in apoſt.ad Barr. in d.l.creditor.Iaſ.in §.quadrupli colũ.xxii.inſt. de act. Ruin.conſi.xxiii.col.iii.vol.ii.& q.lxxxv.colũ.ii.& ſeq. volu.i. & conſi cl.colum.ii.volu.eod. & in conſi. lxxvi. col.vi.& conſi.clxvii.col.ii.vol.iiii.& conſi.xxii.col.v. & cxvi.col.iii.volu.v. Dicit tamen Paul. de Caſt. in conſi. xxvi.in iii.dubio ſecundum antiquam impreſ. ꝙ etiam ſtãte tali præcepto quis non excuſatur,ſi poteſt aliquid adducere,& non facit.idem Barbat.in conſi.xxvi.col.pe. volu.iii. Amplia,idem eſſe,ſi ſit iuſſus à iudice, quia excuſatus dicitur debitor ſoluendo.Bald.in l.nouiſsimè.ff. quod falſ.tut.auct. Ang.iu l.liber homo, in fin.ff. de hæred.inſti.Cuma.in conſi.clxxxv. Alex.in apoſt. ad Bart. in d.l.creditor.Iaſ.in d.§.quadrupli.col.xxii.Rui.conſi. cxlvii.col.ii.vol.i.Cagnol.in l.qui iuſſu.nu.iii.ff. de regu.iur. Probatur etiam iuſtus metus, ſi debitor fuiſſet carceratus,vt per Bald.in dicta l. falſus. colum. fina. C. de furt.& in dicta l.nouiſsimè. Cuma. Bald. & Alber. in l.ii. C.de his quæ vi met.cau.Pet.de Anch.in cap.i. extra eod.titu.

Limita regulam principalem,vt non procedat in tolodio vt declarat Rui.conſi.cxlvii.col.fi.vol.i.

Limita,quando exigitur iniuſtè à priuato, quia non liberatur debitor.Ruin.conſi.xxii.vol.v.

CON-

CONCLVSIO XLII.

ARGVMENTVM.

Præſumptio an ſit pro ſententia recens lata, quando ab ea minimè fuit appellatum.

VTRVM pro rectitudine ſententiæ & proceſſus præſumatur pro ſententia de receuti, quando ab ea non eſt appellatum? Plures opiniones referuntur per Abbat. in c. quoniam cõtra, col. xiiii. de probat, & per Rom. in l. ſciẽdũ, col. xvii. de verb. oblig. tamen in effectu ad duas reducuntur, aliàs ſi fuiſſet appellatum, & nõ conſtaret de re iudicata, non cadit iſta q. quia nõ pręſumitur. Brun. in tract. de forma fol. lxxxiii. colum. ii. ſed ſi fuiſſet inducta res iudicata, & contra illam fuiſſet petita reſtitutio in integrum, adhuc præſumeretur pro ſententia donec retractaretur. Grat. in conſil. lxxvii. colum. ii. volu. ii.

Prima eſt opi. Io. quam ſequitur glo. fi. in prin. in d. c. quoniam contra, de probat. qui tenuit indiſtinctè quòd non præſumatur pro ſentẽtia, niſi eius ſolennis proceſſus appareat ex actis. Et idem voluit Specu. in tit. de ſen ten. §. ſed contra, ver. ſed pone ꝙ atteſtationibus publicatis. Idem tenet Abb. in c. tenor, de re iud. colum. ii. & ſeq. & idem Abbas in conſi. xcii. vol. i. col. i. in fi. & ſequẽ. Ioan. And. in addit. Specu. in tit. de ſent. prolat. §. vt autem, in ver. & not. in verbo citata, vbi plus dicit, ét quòd in ſententia diceretur reum condemnatum citatum peremptoriè. Idem tenet Feder. de Sen. in conſi. clxx. vbi dicit quòd non præſumitur pro decreto iudicis vel eius ſententia interlocutoria, niſi pars fuerit præſens in prolatione decreti vel interlocutoriæ. Idem tenet Imol. in cap. cùm in iure peritus, de offic. deleg. colum. prima in fin. & circa finem illius cap. Idem ſentit Bald. in auth.

in auth.ſi quis in aliquo,col.ii.ver.ſed ſi ponamus.C.de eden.etiam ſi enunciatiuè diceretur partem citatam, vel litem conteſtatam,& ibi Bar. in fin. vbi tenet, ꝙ iſta verba in ſententia in l.operantur, niſi ſententia lata ſit parte pręſente. Sequuntur plures, de quibus infrà ſit mentio.Idem tenet Bald.in d.auth.ſi quis in aliquo.colum.pe. ver.ſed quæritur,& idem Bal.in addit. ad Spec. in tit.de appel.col.xi.licèt non ſe firmet in ver.& not.qđ dicit Innoc.Idem tenet Abb.loquens de excõicationis ſententia in c.ad reprimendam,in fi.de offic.ordin.licèt idem etiam ſentiat in aliis ſententiis. Idem ſequuntur Ang.& Imol.in l.de vnoquoque,col.i.de re iud. qui tenent ꝙ ēt ſi ſolemnia iudicis enunciantur in ſententia, tamen illa non præſumantur interueniſſe,niſi tunc potuerint perfici. Iſtā partem,ꝙ non præſumatur pro ſententia,etiam ſi non ſit appellatum,quantum ad ordinē, tenet Bal.in l.iiii.§.condemnatum. in prin.ff. de re iud. vbi dicit,ꝙ qui dicit ſe non fuiſſe citatum, vel talem nō fuiſſe procuratorē,poteſt impedire executionem, & ibi ad hoc ponderat Bart.ibi Imol.idem ſentit glo. & Bal. ff.de re iud.in l.ſi cum nulla,vbi dicunt ꝙ emens ab executore debet habere omnia acta parata, vt poſsit de eo docere,dicens quod non præſumatur pro ſententia quò ad ordinamentū iudicii, niſi ex actis conſtet, & ad hoc, ponderat Bart. ibi Imol. Sarnenſ. in regula de triennali.quæſtio.xxxiii.

Tenendo iſtam partē amplia, etiam ſi enūciatiuè acta in ſententia exprimantur,quò ad ea quæ tempore ſententiæ non potuerunt interuenire, vt not. Innoc.in d.c. quoniam cōtra,col. pe.in fi.de probat. & ibi Bal.col.iiii. in fi.& ſeq.& ibi Abb.col.xiii.ver.nunc quæro. Spec. in tit. de proba.col. fin.ver.ſed pone. Card.in cle.i.in i.col. in fi.de proba. Ant.de But.in conſi.xxvii.col.pe. Bald.in d.auth.ſi quis in aliquo,col.ii.Ang.& Imol.in l.de vnoquoque.ff.de re iud.Guid.de Suz. quem ſequitur Ioan. And.in addit. Specu. in titu. de ſenten. in §.vt autem, ver.& no.in addit.incip.Citatum.Abb.in c.tenor,col.fi.

de re

de re iud.& in conſi.xcii.col.fi.volu.i.Imol. in d.c. quoniam contra.col. viii.vbi Bal.col.iiii.in fin.Ant. de But. conſi.clxi.col.xiiii.Card.ibi.col.fi.in fi.Ang. in l. ſciendum,col.i.ff.de verb.oblig.Feli. in d.c. quoniam contra, col.xviii.ver.Quinta concluſio.Iaſ.in l. ſciendum. colū. iiii.ver.limita qñ.ff.de verb.oblig.Ant.de But.in c.i.col. fi.de fid.inſt.Rui.conſi.lxix.col.v. volu.i.Ang.in l. quæcunque.§.i.ver.attende tamen.ff.de publ. Contrariū, ꝙ etiam quò ad illa quæ potuerunt interuenire tempore ſententiæ,ſi tamen enūciētur in inſtrumento ſententiæ pręſumatur pro ſententia, tenuit Specu. in titu. de inſt. edit.§.reſtat.colum.pe.ver.in ſumma,& iſtā partem ſeruari dicit de conſuetudine Guid.de ſuzar.& videtur ſequi Imol. in l.iiii.§. condemnatum.ff.de re iudic. in l. ſi cum nulla,eo.tit.& in l.ex hac ſcriptura,in fin.ff. de donat.in l.ſciendū,col. pe.ff.de verb.oblig.Gozad.cōſ.xcvi. col.pe.& ſeq.Aymo de antiquit. in ii. parte nu. xvi. qñ eſt lata in pręſentem.Alex.conſi.ccxiii.circa fi.volu.vii. ver.quia qñ. Tenendo tamen primam opi. quæ videtur eſſe ✱ magis cōis, ſublimita, niſi illa ſolemnia iudicii ſint enunciata,& ſententia lata & lecta præſentibus partibus & non appellantibus, quia tunc illa ſolemnia pręſumuntur præceſsiſſe, etiam ꝙ aliter non probentur. Ita tenet Bar.in d.auth.ſi quis in aliquo.in fi.C.de edē. Ant.de But.in c.quoniam cōtra,col.xiii.de proba.Bart. in l.i.C.de relat.& in l.acta.ff.de re iudic.& in l.fi.ff. qñ appelland.ſit.Bal.in l.ex his,in i.col.in fi.C.de teſta. militit.Et hoc etiam ſentit Lapus alleg.xliiii.Ant. de But. in c.i.col.fi.de fid.inſtr.& in conſi.xxxii.Cæp.in conſi.ciui. lxiii.col.iii.Fel.in c.cùm in iureperitus,col.iiii. de offic. deleg.Pet.de Anch.in d.c.qm̄ contra.col.fi.in fi.Alex.in conſi.cxxxvi.col.iiii.vol.ii.Ang.in conſi.cxcviii.Cuma. in conſi.lxxii.col.fi.Ang.in l. ſciendum.col.i.in fin.ff. de verb. oblig.& Imol. dicit iſtam communem Apoſtil.ad deciſ.Tholoſ.cccxxviii.Calca.in conſi.xvi.colū.i. & ſeq. Caſſad.deciſ.i. de pręſump.Brun. in tract. de forma ſol. lxxxviii.col.ii.& ſeq.Alex.conſi.ccxiii.in fi.volu.vii.

Idem

Idem eſt,ſi ex actis conſtet de contumacia, nam tunc enunciata ſolemnitas probat. Brun. in d. tract. de forma.fol.lxxxviii.colum.iiii.

Iſtud limitat Ant.de But.in c.i.fi.col. de fide inſtr. in ſolemnitate enunciata quæ poterat interuenire tempore enunciationis,& quæ pendebat à partium voluntate.Felin.in c.ſicut,colum.xiiii. verſi. aut eſt ſolennitas. Idem in inſtrumento, vt per eundem in c. tuis. colum. iiii.de teſt. Sublimita, niſi agatur de modico præiudicio,vt per Feli.in dicto cap.ſicut,colum.xv. ver. intellige niſi agatur.

Contrarium,ꝙ etiam parte præſente & non contradicente ſolemnitas enunciata in ſententia, non præſumatur, tenet Rom. in l. ſciendum.colum.xvii. de verb. ob lig.Raph.Cuma.in l.fi.ff.quando appel.ſit Feli. in c. Eccleſia S.Mariæ.col.x.de conſti.& in d.c. quoniam contra,colum.xix.ver.fallit ſecundò.Aret.in c.tuis.col.iiii. de teſt.vbi dicit opi. Bar.cômuniter reprobari.Feli.in c. inter cætera,col.fi.de re iudic.

Secus autem ſi ſit contradictum per partem enunciationi ſolemnitatis factæ per notarium. Io.And.in addit. Specu.in tit.de teſt.§.ſequitur, verſi.& not. quòd teſtis, in verbo euangeliis,in verſi.quod ſi in actis ſcriptũ eſt. Ant.de But.in c.fraternitatis.col.fi.de teſt.& ibi Abb.in fi. Alex.in cõſi.xli.in fi.vol.iiii.Iaſ.in l.ſciendum col.iiii. ver.limita quando.ff.de verb.oblig.

Sublimita ſecundò concluſionem principalẽ,niſi quis per dolum negauerit ſententiam,quia in pœna negãtis, omnia præſumuntur.Bal.in c.i.in fi.quot teſtes ſint neceſſa.ad prob.inueſt.Fel.in d.c.quoniam contra, colum. xvii.ver.quarta concluſio,& Aret.col.pe.

Sublimita tertiò,quando probaretur combuſtio actorum,tunc omnia præſumuntur ſolemnia,ita glo.fi.in d. c.qm̃ cõtra,& ibi Bal.col.iiii.Fel.xvii.ver.iiii.concluſio. Ant.de But.col.xv.ver.hæc vera.Paul.de Caſt.in l.emãcipatione.C.de fid.inſtru.

Limita duobus aliis modis,aut infrà in fi.Alio modo

diſtinguit

diſtinguit Zaſius.in conſi.vii.col.ii. Alia fuit opin.Inno. in c.bonæ.col.iii.in prin.de elect. qui indiſtinctè tenuit nulla facta diſtinctione abſentis vel præſentis, quòd præſumatur pro ſententia poſt tranſitum in rem iudicatam. Idem Ant.de But.in d.c.quoniam contra, colū.xv.ver.ſi eſt ſententia.Specu.in tit.de ſenten.prolat.§. vt autem, ver.ſequitur.Inno.in d.c.quoniam contra.col.fin. circa fi.& ibi Hoſt.col.pe.& fi.Imol.in c. cum in iure. colū.ii. ver.circa ſecundum, de offic.deleg. Ant. de But. in c. in præſentia, col.pe.de renunc.verſi.ad ſecundum, & in c.i. col.fi.de fid.inſtr.Rom.in d.l.ſciendum.col.xvi.in fin.& ſeq.ff.de verb.oblig.Idem tenet Specu. in tit. de inſtru. edit.§.reſtat.col.pe.& fi.Imol.in l.iiii.col.pe.& fi.Imol. in l.iiii.§.condemnatum.in fin.ff.de re iud. & in l.acta. col.ii.ver.prætereà, eo.tit. Abbas in cap.bonæ. col.iii. de elect.verſi. Item nota tres regulas. Abbas in cap. ſicut, colum.prima in fin. de re iudic. & in conſi. lxxiii. colum.i.in fin.& ſequen.volu.i.Rom. in conſi. cccxxxiiii. colum.fin.Signo. Homod. conſi.lxxxvii.in fin. Iaſ. ver. confirmo per optimum ſimile, de his qui feud.dar.poſſ. Ferrat. cautel. fina. ver. Sed contra vtrumque dictum. Alexand.in conſi.cxxxvi.colum.iiii.verſi.ii. & in conſi. cl.volu.v.colū.i. qui dicit iſtam ✱ magis communem opi.& in conſi.xxii.colum.i.vbi idem dicit volu.ii. & in conſi.xxv.vbi idem dicit, volu.vi.& in l. de vnoquoque. col.ii.de re iudic.& conſi.ccxiii.col.fi.verſi. & in dubio. vol.vii.Card.in d.cap.quoniam contra, colum.fi. Corn. in conſi.cccxlviii.colum.iii.volu.i.Fel.in c.tenor, de re iudic.& in d.c.quoniam contra.colum.xvii.verſi.quarta concluſio.Barb.in conſi.xviii.col.vi.volu.i.Deci.in d.c. quoniam.col.xvii.verſi.tertia concluſ. Iſtam ſequitur & dicit communem Brun. in tract. de forma fol. lxxxiii. colum.iii.Grat.in conſi.cxxiii.& in conſi.cxxxix.col.fi. vol.i.dicit communem Rui.conſi.xlviii.col.pe.volu.iiii. & conſi.xxx.col.iiii.volu.v.& conſi.xxxvii.col.i. & ſeq. & conſi.lxxxix.col.fi.& cxxiiii.col.fi. vbi dicit communem volu.v.Gram.deciſ.xxiiii.

Amplia ēt iſtam partē,prout per Rui.cōſi.xxxvii.col. ii.vol.v.quē videas.Sed in iſta cōcluſione ſunt conſiderādi plures caſus.Nā,aut ſententia lata eſt contra præſentē,& omnia præſumuntur ſolemnia,vt not.Innoc.in d.c.cū in iure peritus, de offic. deleg. Rota in nouis deciſ.ccci.Io.And.in d.c.qm̄ contra,in fin.qui ſic intelligit.Inno.ibi.in fi.& in d.c.cū in iure peritus.verſi. circa ſecundum.& in d.c.quoniā contra.col.vi.verſi. ſecundo caſu,vbi ēt Bal.col.iiii.verſi.& cōclude.Ant.de But.in d. c.pręſentia,col.iiii.ver.ſi à ſententia nō eſt appellatum. Card.in d.c.quoniā contra,col.fi.in fin. Calca. in conſi. xvi.col.i.& ſeq.Caſſad.in deciſ.i.in tit.de præſump.& in deciſ.iii.in tit.de procurat. Barbat. conſi.xviii. colū. vi. vol.i.Rom.in conſi.ccccxcvii.in fi.Alex.in conſi.cxxiii. col.ii.vol.ii.Belt.in conſi.cxv.col.iii.vol.ii. Ang. Aret. in §.fi.inſtitu.de fideiuſ. Barbat.conſi.xviii.col.iiii.ver. præterea quod pręſumatur,volu.i. & conſi. lxx. col.iiii. ver.cum ergo.vol.iiii.

Amplia,etiam ſi præſentia partis conſtet ex ſolo tenore ſententiæ,ita Innoc.in d. c. cùm in iure peritus.de offic.deleg.colum.i.in fi.

Contrarium in principali cōncluſione videtur tenere Anto.de But.ꝙ ex ſola præſentia cum taciturnitate, non præſumantur acta interueniſſe. Paul. de Caſt. in l. emaucipatione. C.de fid. inſtru.Confirmatur,nā Doct. enumerati in alia opi.poſt Bar.in auth.ſi quis in aliquo. C.de edend.vt præſumantur acta,duo ponderant,& præſentiam & enunciationem actorum in ſententia.

Aut ſentētia eſt lata in abſentē verè cōtumacē, & idē dicendū eſt,quod eſt dictum de præſenti, ꝙ pręſumatur pro ſententia.Rota in deciſ.ccci.Ant.de But. in d.c.qm̄ contra,col.xiiii.& ibi Card.col.fi.in fi.Imol.in d. c. cùm in iure.col.ii.ver.ſecundum,& in d.c.qm̄ contra. col.vi. & in l.ſi cùm nulla.ff.de re iudic.Alex.conſi. xxii. col.i. vol.ii.& in conſi.xxv.vol.vi.Corn in conſ.cccxlviii.col. iii.vol.i.Barba.in conſi.xviii.col.vi.vol.i.Rom. in conſi. ccccxcvii.in fin.

Aut

Aut eſt lata in fictum contumacem, & tunc licèt con trariũ teneat Rot.deciſ.ccci.non præſumi.ſ.pro ſenten-tia,tamen ſi non appellauit infra decẽ dies,à die ſenten-tiæ,etiã præſumitur pro ſentẽtia lata contra fictũ cõtu-macẽ,ita Abb.in d.c.quoniã contra,colum.xiiii.Ant.de But.col.xv.Imol.col.vi.ver.interdũ verò ſententia lata eſt altera.Aret.conſi.xvii.ver.ii.quia ſentẽtia lata Dec. col.x.ver.prædicta cõcluſio.Fel.col.xvii.ver. quarta cõ cluſio.Rom.in d.l.ſciendum.colum.xvii.ff.de ver.oblig. Imol.in l.iiii.§.condemnatum in fin.ff.de re iudic.Barb. in conſi.xviii.col.vi.vol.i.Rui.conſi.ccccxcvii.in fin.& conſi.xxxvii.col.i.& ſeq.volu.v. Declara,vt per Aymo. de antiquit.temp.in ii.parte,nu.ii. & ſeq. Aut ſententia non eſt lata in pręſentem, nec in contumacem verũ vel fictum,ſed abſentem ſine contumacia,& tunc pro ſentẽ-tia non præſumitur. Imol. in d. c. quoniam contra,col. vi.ibi.Interdum verò lata eſt. Ant.de But.in cõſi.xxiiii. col.pe.in prin.Paul.de Caſt.in conſi.lxxvi. incip. In fa-cto iſto.col.ii.vol.ii.Dec.in d.c.qm̃ contra,col.xx. verſi. ſed aduertendum.Corn.in conſi.xvii.col.iii.vol.i.& cõſ. xvii.col.iii.ver.nec obſtat.vol.eo. Contrarium videtur tenere Alexan.tranſacto biẽnio in conſi.cxxxvi.col.iiii. volu. ii. ſi non appellauit infra x. dies à die ſententiæ. Aymo de antiquit.in ii.parte.An autem in dubio præſu matur lata in præſentem vel abſentem.Imo.in d.c. cùm in iure,col.ii.ver.ſed ſi inſtrumẽtum,& in verſ. & not.de offic.deleg.Ant.de But.in d.c.quoniam contra.colũ. xv. ver.In dubio autem,vbi Abbas in col.xiiii.Imol.col.vi. & ſeq.Ant.de But.in conſi.xxiiii.col.antepe. in fi. verſi. Et tenendo iſtam opi.& propterea dicit Abb.in c.tenor, in col. pen.de re iudic.ꝙ de contumacia debet ex actis conſtare,aliàs non præſumitur.Et idem Cardi. in d. cap. quoniam contra.col.fin.in fi.& ibi Dec.col.xx.verſi. ſed aduertendum.Corn.in conſi.cclxxviii.col.ii.volu.iiii. & facit quod dicit Ant.de But.in c.per venerabilem. chat. vlt.i.col.ver.vnum aduerte,qui dicit ꝙ in dubio præſu-mitur ſentẽtia nulla. Sarnen.in reg.de triennali. quęſt.

xxxiii. Aegid.q.lxxxix.intelligendo dum dicit maximè quod illud maxime ſtet reſtrictiuè, ita tamen, ſi ſit lata in præſentem.

Tenendo proximam concluſionem, quòd ſententia in dubio non præſumatur lata in pręſentem, ſed in abſentem. Amplia hoc maximè procedere in ſen tentiis cenſu rarum, quę ſui natura ſolent ferri propter contumaciā. Ita Feder.de Senis in cōſi.clxx. Ant.de But.in d.c. quoniam contra.col.v. Abbas in d.c. tenor.col.pen.

Limita primò iſtam concluſionem, ſi non appellauit à die ſententiæ infra x dies, quia prę ſumitur ſictè contumax. Imol.in d.c.quoniam contra.col.vi.in ſi.

Peruersus ordo.

Secundò limita, quando exprimit in ſententia partē præſentem, quia iſtud ponit interueniſſe tempore ſentētiæ latæ, & propterea in hoc ſtatur ſententiæ hoc aſſerenti, vt infrà etiam, & ponit in propoſito Abb. in c. tenor.col.pe.de re iudic.

Limita principalē concluſionem, quòd pro certitudine ſententiæ præſumatur, non procedere, quando à ſententia eſt appellatum. Ant.de But.d.c.quoniam contra, col.xiiii.ver.ſed an ex iuribus, & in c.cùm ad ſedem, col. ſi.de reſt.ſpol.Cuma.in conſi.cccxxxiiii.col.ſi.Abb.in d. c.tenor, col.pen.& in conſi.xcii.volu.i.col.i.in fin.Imol. in d.c.quoniam contra, colū. vi. Rom. in d.l. ſciendum, col.xvi.ver.& vt res clarior.Fel.in d.c.tenor.col.i. Alex. in l.de vnoquoque.col.ii.de re iud.fuit dictum Specu.in tit.de ſenten.prolat.§.vt autem.ver.& not ibi.& in §.ſi. ver.in ſumma, col.pe.& ſi.& in tit.de probat.§.i.ver. ſequitur videre.Felin.in d.cap.quoniam contra, col.xxii. ver.vlt.in materia. Ant.de But.in c. per venerabilem. in vlt.charta verſi.oppono primo.Rom.in conſi.ccccxcvii. in ſi.Beltr.in conſi.cxv.col iii.volu.ii.Brun.in tract. de forma fol.lxxxiii.col.ii.in ſi.& ſeq.

Contrarium ſentit Bart.in l. hi qui ad ciuilia. C. de appel. Tenendo primam opin. amplia, idem eſſe infra tempora appellandi. Rom.in d.l.ſciendum col.vi.verſi. aliquando non eſt appellatum. Anto. de But. in d. cap. quoniam

quoniam contra,colum.xiiii. verſi. ſi eſt lata ſententia. Corn.in conſi.cclxxviii.col.ii volu.iiii.Brun.in d.tract. de forma.fol.lxxxiii.col.iii.& ſeq.

Limita iſtam concluſionem tribus modis, vt per Pariſ.in conſi.cxxv.col.fi.vol.i.

Limita,quia præſumitur,ſed poteſt contrarium probari.Rui.conſi.xxxiiii.colum.i.in fin.& ſeq.volumi.v.

Limita, vt per eundem conſi. lxii.colum. vii. volu. v. Aliam verò opin.quòd non præſumatur pro certitudine ſententiæ, vltra limitationes ſupra dictas, Limita, non procedere in ſententia antiqua pro qua præſumitur propter iuris antiquitatem, dato quòd non iuſtificetur legitimo proceſſu. Bald. in l. emancipatione. C. de fid.inſtrum.vbi Cuma. idem tenet, & ibi Salic. Bart. in l.admonendi col.x.verſi.quid ſi reperiuntur dicta teſtium.nu.xliii.Imol.in d.c.quoniam contra,col. vi. ver. ſed alii hoc ſecundo caſu.& ibi Abb.col.xiiii. verſi. aut ſententia fuit lata.Alex.in conſi.xxx.col.ii.volu.v.& in conſi.cv.col.i.volu.v.Cæpol.in conſi.ciu.xxvi. colũ. iii. Ant.de But.in d.c.quoniam contra,col.xv.ver. ſi eſt lata.Dec.in conſi.xxxvi.col.i.Fel.in d.c.quoniam contra, col.xiiii.ver.quarta concluſ.Ant.de But.in c.in præſentia.col.pe.de renunciat.per Alex.in d.l. de vnoquoque. colum.i.in fi.ff.de re iud.Bal. in c.i.colum.iii.ver. quęro. de milit.vaſallo. Rom.in d.l.ſciendum.colũ.xv. ver. tertia fuit opi.Curt.ſenior in conſi.lxxvii.col.ii.in fi.& ſeq.Dec.in.conſi.ccclxxv. Sublimita,vt per Soc.in cõſi. clviii.col.iiii.Sublimita ẽt in laudo,vt per eundẽ in authen.ſi quis in aliquo col.i.in fin.& ſequen. C. de eden. Amplia,vt p Aymo. cõſ.cviii.glo.conſuet. Turoñ. fol.i. col.i. Contrariũ,Loffred.in cõſ.xliiii.col.iiii.Et an requiratur enũciatio,vel ſine enũciatione pſumatur p ſentẽtia antiqua.Aymo de antiquit.in ii.parte,nu.iiii.& ſeq

Qñ aũt quò ad iſtũ effectũ dicatur ſentẽtia antiqua,variç fuerũt opin.Nã Hoſt.in c.in pręſentia,de renũt.col. ii.tenet poſt bienniũ,cuius opinionẽ ſequitur Cald.ĩ d. c.qñ cõtra,put refert Ant.de But.qui ẽt ſequitur ĩ d.c,

in præſentia,col.pe.Bal.in c.i.col.iii. quo tempore mil. Cæp.in conſi.ciu.xxvi.col.iiii.Calcan.in conſi.xvi. col. ii. Alex.in conſi.xxii.col.ii.volu.v.& in conſi.xxv. in vi. vol. Alex.in conſi.cxxxvi.col.iiii.vol.ii.Grammat.deciſ. xxvii.Boer.deciſ.cxxiiii.Gramma.conſi.ciu.xv.& conſi. cxv.colū.ii. Alii dicunt iſtam * communem, alii verò dixerunt,antiquā eſſe poſt xxx.annos, vt tenet Cald. in d.c.quoniam contra,& ſequitur Ant.de But.in d.cap. in pręſentia.col.pe.Alii dixerunt hoc eſſe remiſſum arbitrio iudicis,vt dicebat Cald in d.c. quoniam contra, & Ant.de But.in d.c.in præſentia, col.pen. Aret. qui dicit iſtam * communem,in d.c.quoniam cōtra,colum.pe. Fel.in xvii.col.ver.quarta cōcluſio.Brun.in tract. de forma ſol.lxxxiii.col.iii.& ſeq. dicit ſentētiam nō eſſe antiquā propter biennium, ſed iuxta arbitrium. Aymo de antiquit in ii.parte.nu.xx.& quod poſt xxx.annos,omnino eſt antiqua ſententia. Alii dixerunt de longiſsimo tempore, quo nec poſſet haberi probatio. Hoſt. in cap. Albericus, de teſtib. Et hoc videntur ſentire Bald. & Sal.in l.emancipatione.C.de fid. inſtr. & idem Bald.in cap.i.de mili. vaſal.qui contumax col. iii. Alii dixerūt de tempore lx.annorum,vt per Aret.in d.cap.quoniam contra.col. pen. de probat. Alii de tempore poſt x. annos,vt dixit Alex.in cōſi.cxv.col.i.volu.v.Gramma.deciſ.xxiiii.Barbat.conſi.xviii.colum.vi.ver.ita addamus volu.i.Alii poſt xx.annos dicunt ſententiam antiquam, vt per Barbat.in cōſi.lxx.col.iiii.ver.cum ergo.vol. iiii.

Limita in interlocutoriis ſententiis, vt per Feder. de Sen. conſil. clxx. Rebuff.in l.quod iuſsit. in ii. not. nu. cccxii.ff.de re iud.

Limita quòd ſolennia iudicii non præſumuntur etiā poſt ſententiam latam,â qua non ſit appellatum, niſi in ſententiæ tenore fieret mentio eorum, quę potuerunt tunc fieri, quando ſententia eſt lata, quia illa ſic enunciata prȩſumuntur, & propterea ſi enuncietur ſententiam fuiſſe latam parte præſente, creditur, de præſentia.Innocȩn.in cap.cum in iure peritus.colum.i. in fi.de offic.

offic. delegat. Abbas in conſi.xcii. volu.i. Anto. de But. conſi.xxiiii.col.pe.idem.in c.i.col.fi.de fid.inſtru. Ioan. And.in addit.Specu.in tit. de ſententia.§.vt autem.ver. not.Card.in d.c.quoniam contra.col.fi.in fi.Ang.in d.l. de vnoquoque,col.i.& ibi Imol.col.i.Alex. in conſi. xli. colum.fi.volumi.iiii.Iaſo.in l.ſciendum. colum.v. ff. de verb. oblig.

Amplia,etiam ſi ſit ſolemnitas,cui partes renunciare non poſſunt,vt not.Fel.in c.ſicut,col.xiii. ver fallit primò, de re iudi. ex mente Card. in cap. Albericus, colum.ii.de teſt.

Limita iſtam quintam limitationem, quando notarius ſpecialiter & expreſsè facit mentionem de illa ſolemnitate requiſita, ſecus ſi in genere, & atteſtaretur omnes ſolemnitates interueniſſe intrinſecus & extrinſecus,etiam de quibus opus eſſet facere ſpecialem mentionem.ita Alber. in d.l. ſciendum. in iiii. colum. verſi. noto vnum,refert & ſequitur ibi Iaſo. col.v.verſi.limita iſtam doctrinam procedere.

Limita in cauſis breuioribus, in quibus procedi poteſt ſine ſcriptis,vt per Alciat.in iii.reg.in ix.præſump. in iii.col.& in iii.fall.

CONCLVSIO
Et Regula XLIII.

ARGVMENTVM.

Ceſsionem actionis non valere, vbi pretium actioni ceſſæ par non eſt.

LEx per diuerſas.C.mandat.prouidet,ꝙ ceſsio actionis vbi pretiũ non correſpõdet actioni ceſſę,non valeat,quia præſumitur ſimulata ſiue calumnioſa, niſi vſque ad quantitatem

pretii ſoluti, pro qua quantitate ceſsionarius agere poteſt, pro reliquo autem agit cedens. Et iſte eſt caſus in dicta l. & declarat ibi Bart. in prima oppoſ. Bald. in l. ſecunda, colum. i. in fin. C. ne liceat, potent. & fuit de mente gloſ. in dicta l. per diuerſas, in verbo properare, & in gloſ. ſequen. & ibi Alber. Roſat. ex mente Odof. Paul. de Caſt. colum. pen. Idem tenet Imol. in cap. fina. de alie. iud. mut. cau. fact. Specu. in titu. de ceſ. act. in vi. col. Soc. in conſi. xviii. in v. col. Azo in ſumma ne liceat potent. Rui. in conſi. lxxii. col. i. vol. i. Contrarium verò, ꝙ tam in d. l. per diuerſas, quàm in l. ab Anaſtaſio, agatur tantùm pro parte pro qua eſt ſolutũ pretium, & in reliquo neuter agere poſsit, nec cedens nec ceſsionarius, tenuit Iacob. de Aren. Pet. & Cyn. in d. l. per diuerſas. Item prouidet d. l. per diuerſas, quòd ceſſio facta ſiue iuſta cauſa ſiue legitima, ſine iuſto titu. nõ valeat, vt non poſsit operari contra illum, contra quem facta eſt ceſsio, vt per illum tex. ibi, nulla etenim tali, & ibi, quàm aliis cauſis, & ibi, licèt in inſtrumento venditionis, vt voluit ibi Iacob. de Aren. & Cuma. colum. i. & Io. Fab. & Odofred. & Bart. colum. i. Iacob. But. Paul. de Caſt. colum. pen. Bal. in l. ii. colum. prima. in fin. C. ne liceat petent. poſt glo. in dicta l. per diuerſas, poſt medium in glo. fin.

Amplia, etiam ſi ſit firmata iuramento. Gozad conſi. iii. in vii. arg. i. partis, & in reſol. ad illud in fi. colum. vbi præſupponit ceſsionem non valere, quam dicit iuratã, in d. vii. argumento primæ partis.

Amplia, etiam ſi ceſsio facta ſit partim ex cauſa venditionis, & partim ex cauſa donationis. Marian. Iun. in conſi. xcvii. col. pẽ. volu. ii.

Amplia etiam, vt nedum non valeat ceſsio, ſed ẽt nõ valeat promiſsio de cedendo. Rui. cõſi. cxlv. in fi. vol. i.

Item ille text. ponit plures caſus in quibus valent ceſsiones, etiam data modicitate pretii, vel nullo titu. exiſtente. Primus eſt in ceſsione facta inter cohæredes, vt ibi dicit text. & ponunt omnes ibi poſt glo.

Secundus

Digitized by Google

Secundus caſus, quando creditor à ſuo debitore rece pit ceſsionem, eſt tex.ibi,& gl.& Doct. & ponit Aret.in conſi.cxxxvi.colum.ii.

Tertius caſus, quando res alienas poſsidens pro tui-tione rerum apud ſe conſtitutarum recipit poſſeſſionem à domino vel habēte iura ſuper illis rebus per illū poſ-ſeſsis.ita tex.ibi,quem vario modo declarant gl.& Do-cto.ibi,& ponit Pau.de Caſt.pen.col.

Quartus caſus,quando fit ceſsio inter legatarios & fi deicommiſſarios, quam pro rebus ipſis relictis fieri ne-ceſſum eſt.& ibi eſt tex.& declarant gl.& Doct. Guald. cautel.xii.de acqui.hæred.

Primò limita in omnibus ſimilibus caſibus vel haben tibus eandem rationem:ita Bar.ibid.col.iii. Pau. de Ca; col.ii.in fi.Sal.col.iii.

Secūdò limita in ceſsione, quæ fieret ex cauſa neceſ-ſaria,vt per Bar.ibi.col.pen.Ang.in ſecunda col. Paul.de Caſt.ii.col.in fi. Sal. col.ii.& Soc.conſi.clxx.col.iii.Bal. in l.ii.colum.fi.C.ne liceat potent.& in conſi. xlvi.in fi. in primo volumine

Tertiò limita in ceſsione facta,inter ſocios, vt p Bar. in d.l.col.iii.Bal.col.ii. Ang.col.i.Sali.col.ii. in fi.Et hoc ſiue fiat ceſsio in contrahendo, ſiue in diſſoluendo ſo-cietatem. Abba. in capitu.fina.colum.iii.de alien.mut. iud.cau.fact.

Quartò limita in habentibus rem vel actionem com munem, quia inter eos facta teſsio tenet. Bar.ibid.in pe. col.Ang.col.i.& col. iii.Sal.col.ii.in fi.

Quintò quando conſtat, quòd ceſsio non eſt facta ani mo vexandi illum cōtra quem fit ceſsio, ſed ex iuſta cau ſa, vt not. glo.in d.l.per diuerſas,in verbo venditionis. & ibi Bartol. in prima oppoſit.& Cyn. & Ioann. Fab. & idem Cyn. in l.ſecunda.C.ne liceat potent. Innocen. in capit.fina. de alien.iud. mut. cau. fact. Azo. in ſumma ne liceat potent. Hoſtien.in ſumma in titu. de ceſſ.act. & Specula.eod. titu.col. quinta.Soci.conſil.clxx.col.iii. Venaſ.conſ.xxiiii.Et propterea,ſi pauper eſſet exercens

litem

litem contra maiorem,contra quē ipſe non audet inſurgere,valet ceſsio.ita Alber.in d l.per diuerſas. Soc.in d. conſi.clxx.col.iii.Spec.in tit.de ceſ.act.col.viii.

Contrarium in hoc vltimo tenet Io.Fab.in d.l.per diuerſas,in fi.qui tenet, ꝙ propterea pauper cedens nō vr̄ eſſe in dolo,ita ꝙ incidat in titu.de alie.iud.mut.ca.fac. vt declarat Bal.per illum tex.in l nā ſi res.§.idemq; fieri pōt.ff.eo.tit.ſed bene ꝙ ceſſio ſit inefficax in caſibus, in quibus aliàs eſſet inualida,vt ibi per eū. Et valet ceſſio facta ex cā trāſactionis.Rui.cōſi.cxxvi.col.pe.vol.iii.

Ex dicto principali infertur,ꝙ ex legittimo tit.aufertur præſumptio calumniæ, & ſimulationis, in qua fundatur diſpoſitio dictæ l.per diuerſas,vt per Io. Fab. ibi, & Bar.in i.col.in fi.Qui plus tenet, ꝙ ſatis eſt ꝙ de tit. conſtet ſiue ex principali inſtrumento, ſiue ex fine. Et hoc etiam voluit Bald.col.iii.in vi.q.Pau.de Caſt. in fi. col.Salic.in v.col.in conſi.ix.Io.Fab.in d.l. & cui.in l.ii. C.ne liceat potent.& ibi Bar.Bal.& Ang.Io.And.in addi.ad Spec.in ti.de ceſſ.act.col.viii. Abb.c.fi.col.pe. in d. tit.de alie.iud.mut.ca.fact.Odofr.in d.l.per diuerſas.dicit tale inſtrumentū ceſſionis in quo titulus ponitur in fi.eſſe ſuſpectum. Contrarium verò, ꝙ titulus debeat poni in principio īnſtrumenti,teneat Inn.in d.c.fi. gl.in l.i.in fi.C.ne liceat potent. Azo.in ſumma eod.ti.Odof. d.l.ii.eo.ti.Pau.de Caſt.

Principale dictum,ꝙ ex legitimo titulo tollatur præſumptio calumniæ & ſimulationis,ampliatur,vt procedat in omni contractu,ſiue nominato ſiue innominato, dummodò detur illud,quod conuenit.Sal.in d.l.ab Anaſtaſio col.ii.C.manda.& ibi Ang.col.fi.Bal.in l.i.col.iii. C.de act.& obligat.

Ampliatur vt hoc procedat, etiā ſi titulus ſit habitus à perſona inhabili, ſi poſteà ſuperuenit habilitas,vt ſi filiusfamilias vendidit vel ceſſit,& poſteà ſecutus eſt pr̄is conſenſus,vt per Bal.in d.l.per diuerſas, col.iii.in viii. q.& Salic.in xi.q.

Limita modò, ꝙ ſuperueniens titulus nō confirmat

præte-

præteritas ceſsiones, vt no.Bald.in d.l.in iii.col.in vii.q. Salic.in v.col.in ix.q.

Et nota, quia veritas numerationis, & ſic iuſtæ cauſę conſtare p veras probationes, vel ſufficit per confeſſionem partis cedentis conſtare de pretii numeratione: vt per Bar.in d.l.col.ii.& ibi Rui.& Iac.But. & Iac.de Beluiſ.in §.i.in auth.de æqual.dot.Cuman.in d.l. diuerſas ex mente Iaco.de Aren.Ang.col i.& fi.Pau.de Caſt.col. fi.Salic.col.iiii.in v.q.Rota deciſ. clxxvii.Soci. conſilio lxvi.col.iii.& in conſi.xviii.Guid.Pap.q.DLXVII. Idem tenet Raph.Fulg. in d.l. per diuerſas. qui refert Vgonē de Fōta. in ſuo tract.de ceſſ.act.Bar.in l.ii.in fi.C.ne liceat potent.Idem tenet Bal.in d.l.per diuerſas,col.i.in fi.qui limitat,niſi aliter ſe habeat conſuetudo, quæ iſto caſu eſſet ſeruanda. Idem in principali caſu tenet Corne.in conſi.cxxx.cum iſta.ſ.ampliatione, vt non ſufficiat confesſio de recepto, etiam vt lapſa ſint tempora ad opponendam exceptionem non numeratæ pecuniæ, ſed bene ſufficit cōtra ipſum confitentem, vt probet numerationem.Bar.ibi.Iaſ.in §.fuerat col.xli.inſti.de act. Tiraq.de retract.fol.cxlix.

Contrarium ꝙ iſto caſu lapſis temporibus ad opponendū exceptionē, confesſio ſufficiat, ponit Ful.cōſ.ccv.

Limita principale dictum, ꝙ confesſio non ſufficiat, niſi poſt confesſionē appareat promisſio eiuſdē ſummæ confeſſatæ, quia præſumitur confesſio facta ſub ſpe futuræ promisſionis, vt per Alex.in conſil.xxxvi.colum. i.& ſequen.volumi.ii.

Contrarium in principali atticulo, ꝙ confesſio ſola probet veritatē numerationis & iuſtæ cauſæ, tenuit Nico.de Mathar.in d.l.per diuerſas. Bal.ī d.l.ii.C.ne liceat poten.& ſequiē Aret.licèt non ſe firmet in conſi.cxxxvi. col.ii.Bal.in l.ideo nobis,col.ii.C.de epiſ.& cle.Alex.in apoſtil.ad d.leg.per diuerſas.

Sextò limita in hæreditate & iure vniuerſali ceſſo, per tit.ff.de hęred.vel act.vend.& ita ſentit gl.in d.l.per diuerſas, in verbo venditiones.& ibi Bal.col. iii.in iiii.q.

&

& Sal.col.iiii.in vii.q.Pariſ.in conſi.xix.col.vi. volu.iii. Bar.autem dicit hoc tantum procedere, quando venditor eſſet in poſſeſſione,& non aliter, ita dicit ipſe in fi. colum. Ange.autem in fi.col.tenet,ceſſionem valere, niſi euidenter conſtaret hæreditatem opulentã, & longæ maioris pretii.

Septimò limita, quia valet ceſſio, dato ꝙ non ſit ſolutum pretium, ſed ſit habita fides de pretio. ſed non poteſt agi virtute ceſſionis, niſi pretium ſoluatur, & ſolutio poſteà facta confirmat iudicium præcedens. Sali.in d.l.per diuerſas,in iiii.col.in iiii.q.& in d.l. ab Anaſtaſio. Idem quod ceſſio valeat habita fide de pretio, tenet Guid.Pap.conſi.ccclxvii.

Octauò limita, quia valet ceſſio quæ non ſit principaliter, ſed acceſſoriè ratione contractus præcedentis. glo.in d.l.per diuerſas,in glo.fina.circa medium. Barto. in fi.colum.Bal.colum.iii.in iii.quæſti.Salic. in iiii.col. in viii quæſt.& in l.ii.C.ne liceat poten.circa fi.Venaſ. in conſi.xxiiii.& hoc intelligit ibi Bal. in d l. per diuerſas.in iii. quæſtio. quando venditor poſſidet, vel habet facultatem rei vendendæ,non aliter, & ibi Sali.in octaua quæſtione.

Nonò limita, quando ceſſio fit volente illo contra quem fit ceſſio, ita Bald.in l. non eſſent.§.i.ff. de ſeruit. ruſtico.prædio. Roma.in conſi.lxxxvii.quod dictum ampliat.Hippol.in ſing.xlv. etiam quòd ceſſio ſit facta illo præſente, & non reclamante, licèt non expreſsè cõſentiente. Et dictum Hippol. ſequitur apoſtill. cuiuſdam moderni ad Spec.in ti.de ceſſ.act.

Contrarium voluit Bald.in l.eius,in i.not.C.de confeſ. vbi tenet quòd etiam conſenſus expreſſus non confirmat ceſſionem actionum ſine titulo. Sed dici poteſt, quòd loquitur de conſenſu cedentis, non autem de conſenſu illius contra quem fit ceſſio.

Decimò limita illud, ſecundum dictam l.per diuerſas, dum habet quòd non valet ceſſio, niſi conſtet de legitima cauſa ſine titu.nam illud non habet locum, ni-

ſi

ſi ſtante pretii correſpondentia ſiue congruitate, quia tunc pretium congruum habetur loco tituli. ita Bartol. in dicta l.per diuerſas,in fi.primæ colum. & Bal. colum. ii. in ſecunda quæſt. Angel.colum.fina. Paul. de Caſtr. colum.fina.Sali.colum.v.in x. quæſt. Rota in nouis deciſio. clxxvii. Bald.in conſilio cccclxi.in fine volumine primo. Alberi. in l.ſecunda C.ne liceat potent.in fine & ibi Bartol.in fi.Salic.columna ſecunda Alexand.in apoſtill. in d.l.per diuerſas.

Amplia iſtud dictum, etiam ſi ex poſt appareat de congruo pretio ſoluto, vt per Bartol. in d.l. per diuerſas,colum i.in fine.ſecus ſi poſt ceſsionem appareat de certa parte pretii ſoluti, quia in reliquo præſumitur ceſsio ſimulata, & non valet, niſi in eo quod apparet poſteà ſolutum, ita Bald. in dicta.l.per diuerſas,in fi. & Alexan.in d.apoſtill.

Contrarium in principali articulo, quòd etiam congruitas pretii non ſufficiat pro cauſa, tenet Ioann. Andreę in additionibus Speculat. in tit. de ceſ. act. in verbo rigoroſum.

Vndecimò limita, in ceſsione facta in coniunctum, quia licèt non habeat cauſam vel pretium, præſumitur cā donationis facta. Io. Fab.in d.l.per diuerſas. Bal.in l. ii.colum.ii. C.ne liceat potent. Cuma.in dicta l. diuerſas,in fi. Bald.in l.qui ſtipendia.C.de procurator. & ibi Salice. Rota deciſio.clxxvii.Ioann.Andr. in addit.Specula.d.titu.de ceſ. act. Cuma. in d.l. qui ſtipendia. Sali. in l.ii.C.ne liceat potent. Rui.conſi. cxxvi.col.fi. volu. iii. Tiraq.de retract.fol.x.

Contrarium tenuit Specula.in d. titu.de ceſ. acti. in ſeptima columna.

Hoc autem quòd dictum eſt in primo reſponſo text. quòd ceſsio facta modico pretio eſt nulla, declara, vt pretium congruum intelligatur habito reſpectu ad expenſas, & vexationem futuri iudicii, & idoneitatem actionum modò ceſſarum, vt ſic virtute harum actionum exigi poſsit.

Item

Item debet haberi reſpectus ad dubium litis euentū. Io.Fab.in d.l.per diuerſas,poſt gl.ſi.circa medium. Bar. in i.col in fi.Bal.in l.ii.in i.q.& in iii.col.in vi.q. Angel. col.ii.Pau.de Caſt.col.pen.Sali.col.iii.in ii.q.Bal.in l.ii. C.ne liceat potent.col.ii. Et propterea hoc relinquitur arbitrio iudicis,qui conſideratis iſtis qualitatibus exiſti met,an pretium ſit congruum vel ne.Cuma.in d.l.per di uerſas,& Sali.in iii.colum.in ii.q.qui dicit ita tenere ✱ communiter Doct. Et intellige ꝙ quantum ad congrui tatem pretii, ſatis ſit, quòd conſideretur quantùm eſſet valitura actio ipſi cedenti, non autem quantùm eſſet va litura ipſi ceſsionario, & hoc quando minus cedenti, ꝗ ceſsionario eſſet valitura.Pau.in d.l.xii.q.Ioan. And.in addi.Specu.in iii.col.in d.tit.de ceſſ.act.Corn.in conſil. ccxxx.col.i. vol.ii.ſed ſi magis eſſet vtilis cedenti,quàm ceſsionario, ſatis eſt quòd ceſsio fiat pro eo pretio, pro quo poteſt eſſe vtilis ceſsionario.ita Bald.in d.l.col.xii. & Sali.qui ponit vtrunq; dictum.col.iii.in ii.q.

Et iſto caſu habetur reſpectus non modò ad pretium exburſatum, ſed ēt ad eius vſuras.non autem in caſu l. ab Anaſtaſio,vt eſt tex.in d.l.per diuerſas. & eſt gl.in d. l.ab Anaſtaſio,in gl.in verbo pro ſolut.

Duodecimò limita,nā valet ceſsio facta ex cauſa donationis,ita eſt tex.in d.l.per diuerſas,in fi.Rom.in conſilio Dxviii.

Amplia, etiam ſi donatio facta ſit pro bene meritis, & ſeruitiis, dato quòd benemerita & ſeruitia non probentur.ita Bart.in d.l. per diuerſas,col.ii.licèt dubitet. Tamē clarè hoc tenet Bal.in iii.col.& Sal.in xvi.q. Bal. in l.ii.col.fi.C.ne liceat potent.Rota deciſ.clxxvii.Sal. in d.l.ii.circa fi.C.ne liceat potēt.& ponit Beltr.qui dicit iſtam ✱ communem opi.in fi.conſi.ccxviii.vol.ii.

Amplia etiam,nam ſi confeſsio facta ſit de recepto,et conſtet pecuniam non numeratam, nec habitam fidē futuræ numerationis, tamen adhuc valet ceſsio,quaſi facta ex cauſa donationis.Fulg.in conſi.ccv.col.i.in fi.

Limita id quod dicitur de donatione,vt per Gozadi.

conſilio

conſilio tertio columna finali.

Limita,nam non valet ceſsio, dato qnòd donatio facta ſit apparenter, ſi in veritate aliquid datum fuerit, quia ceſsio valet tantùm pro parte ſoluta, & ſumus in caſu d.l. ab Anaſtaſio, ita quòd in reliquo neuter agit. Specu.in d.tit.de ceſs.act.col.vi.in princ. Soci.in conſil. cxxxv.in princip.

Limita,quia ſi ex parte donatur,et ex parte vẽditur, ceſsio non valet,vt eſt tex.in d.l.ab Anaſtaſio.Innoc.in c.ſi.C.de alienat.iud.ca.fact. Et ideò non valet, quia in eo quod donatur vltra id quod ſoluitur,non agit nec cedens nec ceſsionarius, vt eſt tex.in d.l.ab Anaſtaſio, & ibi gl.in verbo perſoluit.& gl.ſi.circa ſi.in d.l. per diuerſas.Inno.in d.c.ſi.col.i.Rom.conſi.cccel.Azo.in ſumma ne liceat.Hoſt.in ſumma de ceſs.act.Spec.in eod.ti.col. vi.Sali.in l.ii.C.ne liceat potent.Pau.de Caſt.in d.l.per diuerſas,in declaratione tex.Et hoc etiã procedit, ſi pro parte donatur,& pro parte ꝓmittatur.Bar.col.ii.in prin. & Bal.in d.l.ab Anaſtaſio.col.ſi.

Amplia,etiam ſi creditor det in ſolutum creditori ſuo ex cauſa crediti pro parte veri,& ꝑ parte falſi,quia ceſsio non tenet pro parte, pro qua creditum eſt falſum, & cedens priuatur iure ſuo.Rom.conſi.cccel.Fulg.conſ. ccl.colum.i.in ſi.

Amplia, etiam ſi cedens fingat ſe debitorẽ, & proptereà cedat & det in ſolutũ,talis ceſſio ſit nulla, vt uoluit Aret.in conſi.xcv.in ii.dubio.

Limita,vt iſtud non procedat in re corporali pro parte vendita & pro parte donata,vt no.Albe.in d.l. per diuerſas. Et in caſibus l.ab Anaſtaſio, non habetur ratio vſurarum,licèt ſecus in caſu d.l.per diuerſas,vt declarat gl.in d.l.ab Anaſtaſio,in verbo perſoluit.

Decimotertiò limita,quia iſtæ ll.procedunt in actionibus indubitatis,id eſt in iudicium non adductis, ſecus in actionibus in iudicium adductis,quia in illis non habet locum diſputatio illarum ll.per diuerſas,vel ab Anaſtaſio, ſed habet locum tit.de litig.gl.in d.l.per diuerſas,

per

per illum tex.in verbo indubitatis,gl.fi.in fi.C.ne liceat poten.Inn.in d.c.fi. de alie. mut.iud.ca.fact.Albe.& Io. Fab.in d.l.per diuerſas.Azo. in ſumma ne liceat potẽt. Hoſt in ſumma de ceſ.act.Abb.in d.c.fi.Odofred. in d.l. ii.C.ne liceat potent.Sed Albe.in d.l.ii. tenet ꝙ vitium litigioſi non contrahatur in rebus corporalibus,& ſic in actionibus ceſſis,immo plus tenendo primã opi. ſi actio eſſet in iudicium deducta,& reus non inficietur,ſed con fiteatur,certè talis actio poteſt cedi,etiam modico pretio:& valet ceſſio.ita declarat Ang. in d.l.per diuerſas, & dicit hoc eſſe notatu dignum.

Decimoquartò, nam iſtæ leges ſunt fundatæ in præſumptione, prout dicunt omnes Doct.ibi.adeò, vt reci piant contrariam probationem, vt dicit Alber.in d.l.per diuerſas,& etiam contrariam præſumptionem, vt per Cy.in d.l.per diuerſas,& ibi Ange.col.ii.Pau.de Caſtr. col.ii.Sali.col.fi.& Bal.in l.ii.in i.col.in fi. & ſeq.in l.qui ſtipendia.C.de procur. Rot.deciſ.clxxvii.Abb.in d.c.fi. col.ii.de alie.iud.mu. ca.fact.

Decimoquintò limita, quia ceſſio facta in clericum præſumitur ſemper ſimulata.in libello coll. ſing.in ver. Ceſſio.verſicu.primo.

Decimoſextò limita,quando ceſſio fit volente debitore, quia non poteſt amplius opponi de inualiditate. Bal.in l.non eſſent.§.per primum.ff.de ſeru.ruſt. prǽd.& ibi Ang.& hoc refert & ſequitur Iac.de S.Georg.in d.l. vnica.nu.xxxiiii.C.ne liceat potent.

CONCLVSIO XLIIII.

ARGVMENTVM.

Prǽſcriptio etiam in actionibus perſonalibus abſque bona fide non procedit.

INnumeri Doct.ſunt,qui tenent iſtam partem, quòd etiam in actionibus perſonalibus, attenta diſpoſitione iuris canonici,per quam malæ fidei poſſeſſor nullo

tempore

tempore præſcribit.cap.ſi.de pręſcrip.c.poſſeſſor,de regu.iur.in vi.requiritur bona fides, aut aliter non procedet præſcriptio,prout iſtam opi.tenuit gloſ. in d.cap. fin.in verbo bona fide,& in verbo quam ciuilis.glo. i. in d.cap.poſſeſſor.Ioan.And.in cap.ii.colum.ii. de except. in vi.Hoſt.in cap.per tuas,in ii.colum.de dona. Ant. de But.in cap.quod clericis.in x.colum.de for.compet.& in dicto cap.fin.colum.i.& ſequen.Angel.in l. ſequitur.§. ſi omnia.ff. de vſucap. in repet.l. primæ. in vltima colum.C.de iudic. quod procedit in terris eccleſiæ,& non in terris imperii,etiam inter laicos, coram iudice laico. Idem tenet Bald.in diſput. ſua incip. Statuto caue-tur,quòd fœnerator.per totam,& maximè in vi. colum. verſi.non obſtat, ſeptimum argumen. & idem Bald. in l.prima. C. de pręſcrip.xxx. anno.in l.prima. in ſecunda colum.in fin.C. de ſeruitu.& in authen. ad hæc, in tertia colum.in ſin. C. de vſur. in l. quibus diebus.§. dominus. ff. de conditio. & demonſtratio. in cap. primo. §. ſi quis per xxx. annos ſi de feud. fuerit controuerſ.in iii. colum. Petr. de Ancha.in repet.l.ſi propter. de reſcrip in vi. & in regula. poſſeſſor. in vii. quæſtio. & in reg.ſine poſſeſsione colum.ix.verſi. xi. vt & vltimo de regu. iur.in vi. Pet. de Vbald. in repet. cap.ſi diligenti,colum.ix.& ſequen.de præſcrip. Imol. in dicta l. quibus diebus.§. dominus. & in dicto cap. fina. colum. ix.cum pluribus ſequen.& in l. ſequitur.§. ſi omnia. colum.prima.& ſequen.ff.de vſucap.Cardina.in cap.vigilanti,de præſcri. idem tenent Petr. de Anch. Domin. & Philip. Franc.in cap.ſecundo. de præſcrip. in vi. Fulg. in l. cum notiſsimi.§. immo.C.de præſcrip.long.tempo. vbi dicit iſtam partem & communem. Philip. Franc. in dicta regu. poſſeſſor. in ſecunda colum. Cuman.& Roman. in dicta l. ſequitur. §. ſi omnia, in prima colum. cum pluribus ſequen. Præpoſ.in cap.primo, §. ſi quis per xxx. in fin. ſi de feud. fuerit controuerſ. Felin.in dicto cap.fina.colum.prima.& ſequen.de præſcrip.qui dicit iſtam partem communem. Abb. in cap.

vno,vbi dicit iſtam partem communiter teneri, de iure patr. Io.Crot.in l.nemo poteſt,colum.xxxv. ff. de leg.i. & in l.omnes populi,in xvi.col.ff de iuſt.& iur. Balb. in tract.præſcrip.in iii.parte col.xlvi.Paul.de Caſt. in l.fi. §.i.in fi.ff.rem rat.hab. Hoc etiam ſentit Bal.in l.placet. ff.quod falſ.tut.auct.Idem tenet Pet. de Anch. in conſi. v.in fi.in conſi.etiam cxxxix.in fin.vbi dicit ita communiter teneri,& in conſi.cclviii.in prin.idem dicit Ant.de But.in conſi.xlv.col.fi.idem tenet Paul.de Caſt. in cõſi. cclxxxix.incip.Hæreditas.in fi.Bal.in conſi.ccxxiiii. volū.v.& in conſi.ccclxxxvi.in ii.col.verſi.vlt.volu.v.& in conſi.iiii.in iii.vol.& in conſi.xii.col.fi. volu.i. idem dicit cõmuniter teneri Alexan.in conſi.clxxxv.colū. pen. volu.ii. & in conſi. xxxiiii. colum.i. volu.iii.& in conſi. xcvii.colum.i.& ſeq.volu.iiii.vbi idem dicit, & in conſi. li.colum.ii.volu.v.Fulg.in conſi.cxxiii. colum. i. Imol. in conſi.cxxiii.& in conſi.xxvi. Corn. qui dicit iſtā eſſe opin.communem Canoniſtarum & Legiſtarum in conſi. cclix.colum. iii. & in conſi. cccxxviii.volu.i. & in conſi. cclxv.colum.fin.vbi idem dicit, & in conſi. clxxx. volu. iii.Calca.in conſi.lxxiiii.colum.x.& ſeq.Matthæſ.ſing. ccxx. Cuman.in conſi.cxlvii.Fulgo.in conſi.xlviii. col. ii.Balb.in tract.prçſcr.in princ.in iiii.col.in fi. vbi dicit iſtam communem opin.& in ii.parte , iii. partis principalis.in x.q. Alex.in conſi.xxxix.volu.vi.colū.i. & ſeq. Ferrat.cautel.xxxviii.Gozad.in conſi.lvi.col.iii.Beltr. qui dicit iſtam communem opin.in conſi.xvi. colum. v. & in conſi.lxxxvii.colum.iii.& ſequen.& in conſi.cliiii. colum.pen.volu.iii.vbi dicit iſtam communem opin. & conſi.clxxxiiii.colum.ii.volu.eod. Deciſ. Neap. iiii. in nouis,in v.difficultate,tenet iſtam eſſe communem.Pariſ.in conſi.100.colum.iiii.vol.iii. Maria. Tun. in conſi. cxliiii.col.vi.Grat.in conſi.xii.in colum.fi.vol.i. in cõſi. cxxv.vol.i.col.i.Rui.qui dicit iſtam communem conſi. clxx.col.viii.volu.i.& conſi.cl.col.v.volu.iiii.Beltr.cõſi. xli.colum.iii.vbi dicit communem. volu.i. in antiquis. Quanquàm plures tenuerint contrarium,ꝙ in prçſcriptione

ptione perſonalium actionum non requiratur bona fides. Bart. in dicta l. ſequitur. §. ſi materia. ff. de vſucap. in l. fin. ff. quemad. ſeruit. amit. in l. hæc autem iura. ff. de ſeruit. vrban. prǽd. in l. ait prætor. §. plane. ff. ex quib. cauſ. maior. & fuit opin. Cyn. & Hoſt. etiam in ſumma de præſcri. §. quę res præſcribi poſsit, in princ. Innoc. in c. iura, de iure patr. in fin. & in c. quia plerunque. de immunit. eccleſ. ſed poteſt aliter intelligi Innoc. in d. c. quia plerique, vt dicit Alex. in conſi. clxxxv. colum. pen. volu. ii. & Corn. in conſi. xv. ſup. alleg. Hoc etiam ad dictũ Innoc. dicit Abbas. in cap. fi. colum. ii. de pręſcri. idem in principali articulo tenet Abbas. in c. clericis, col. viii. de foro compet. in caſu quando creditor non tenebatur ire ad domum debitoris. & idem dicit in dicto cap. fin. col. ii. & ſeq. Paul. de Caſt. in dicta l. ſequitur. §. ſi materia. in caſu quando verba diriguntur ad creditorem, & in l. hęc autem iura. ff. de ſeruit. vrba. pręd. idem tenet Bal. in d. c. fin. colum. i. & ſeq. Henricus Bohic in cap. ſi diligenti. in iii. diſtinct. de pręſcrip. Philip. Franc. in d. reg. poſſeſſor. colum. fin. Abbas in dicto cap. fin. de præſcrip. in apoſt. ad deciſ. tholoſ. lxxiiii. Summa Angelica in verbo præſcriptio. in colum. iiii. Summa ſylueſtrina in verbo præſcriptio. el i. colum. iii. Bald. in conſi. ccxxxvi. volu. iii. Ang. in l. hæc autem. ff. de ſeruit. vrban. præd. Cuman. in conſi. lxvii. quando debitor non eſt in mora. Ita etiam tenet Guid. Pap. q. cxcix. qui dicit ita pluries iudicatum in parlamento tholoſ. & delphinali, & ita voluit deciſ. Tholoſ. in deciſ. lxxiiii. Socin. qui dicit iſtam partem communem in conſi. xl. in fi. & in conſi. cciii. in i. & ii. colum. Corn. in conſi. clxxvi. colum. ii. & iii. vol. i. & in conſi. cvi. colum. i. & ſequen. volumi. ii. & in conſi. cclxxiiii. col. i. volu. iiii. Marian. Iun. conſi. iii. colũ. iiii. volumi. ii. 18.

Tenendo primam opin. quæ videtur * magis communis. Amplia, vt iſtud procedat in vtroque foro tam ſæculari, quàm eccleſiaſtico, tam inter clericos, quàm inter laicos ratione peccati, vt voluit glo. in d. cap. fi. in

verbo quàm ciuilis,& glo.i.in cap.poſſeſſor, de reg. iur. in vi.Ant.de But.in cap.fi.col.i.de præſcr.Alex.in conſi. xxxix.colum.iii.volu.vi. Præpoſ. c.i.§. ſi quis per xxx. colum.i.in fin.ſi de feud. fuer. controuer. Cæp. cautel. xlvi. Ioan.Andr.in c.ii.de excep.in vi.Angel.in dicta l. ſequitur.§.ſi materia,vbi Imol.& in dicto cap.fin.col.x. cum ſequen.de præſ.Petr.de Anch. in regula ſine poſſeſsione,in xi.oppoſ.de reg.iur.Balb.in tract. præſcrip. in iii.parte.col.xlvi. Petr.de Anch.in conſil.v.in fi. & in conſi.cclviii.Alex.in conſil.clxxxv.colum.pen. volu.ii. & in conſil.xxxiiii.colum.i.volu.iii.& in conſi. li. in ii. colum.& fi.in v.volu.Fulg.in conſi.cxxiii.colũ.i. Corn. in conſi.clix.colum.iii.volu.i.& in conſi.cclxv.colũ.fin. volu.iii.Calcan.in conſi.lxxiiii.colum.x. & Abbas in d. cap.fi.de præſcr.in ſuo caſu quando non currit præſcriptio,dicit etiam ſeruari in foro ciuili, & idem dicit in ſuis caſibus Paul. de Caſt. in d. l. ſequitur.§. ſi omnia. idem tenet Bald.in d.c.fi.colum.iii.Lanfranc.in tract.de arbitr.xxviii.colum.xxv.quæſtio.Marian.Iun. in conſi. cxxiiii.colum.vi.

Licèt contrarium, quòd in foro ciuili procedat præſcriptio actionum perſonalium cum mala fide. & leges omnes & l. ſicut.C.de præſcrip.xxx.annor. debeant ſeruari. Bald. in dicto cap, primo in §. ſi quis per xxx. annos ſi de feud. fuerit controuerſ. & in conſi. cccxix. in v.volu.& in conſil.xii.colum.fin.volumi.i. Bald. in l. prima.colum.iii. C. de ſeruit. & aqua. Angel. in l. prima. in fin.colum.C.de iudic. Philip. Franc. in dicta regula poſſeſſor.colum. ſecunda. Angel. Aretin. in dicto §.ſi omnia. Salic.in l. ſicut.C. de iure delib.colum.prima.in fin.Pract.Papienſ.in forma reſponſ. rei conuenti in verbo præſcriptio.

Amplia ſecundò in hærede habente malam fidem de quo in ſequenti memoriali.

Amplia tertiò etiam in debitore ex ſola ſententia. Felin. in dicto cap.fina. colum. ſecunda in fin.in tertia declaratione.

Limita

Limita primò in actione pœnali, quæ quia datur ad pœnam odioſam & ſecundum ius canonicum, non exigitur vltra id quod intereſt. cap. fraternitatis. xii. quæſtio.ſecunda.quia per præſcriptionē tollitur.ita tenet Anto. de Butr. in dicto cap. fina. colum.ſecunda de pręſcrip.Imol.colum.xii. & ſequen. Nec iſto caſu facienda eſt differentia, an actio ſit ab initio temporalis, an ſit perpetua, ſed per legem vel ſtatutum reſtricta,prout dicebat Anto. de Butr.qui in hoc reprehenditur per Imol. ibi colum. xiii. idem tenet Roman. in §. ſi omnia,colum.ſecunda. & dicit hoc * communiter teneri Imol. colum.ii.in fin. Abbas colum.iii. Matthæſil.ſingula.xxii. Felin. in dicto cap. fina. colum. ſecunda, Ioan.Crot.in dicta l.nemo poteſt.colum.xxxvi. ff. de leg. primo. Caccial. in l. omnes populi, colum. xxxii.ff. de iuſt. & iur. Bald. in tract. præſcrip. in tertia parte. colum.xlvi. Corn. in conſil. lxxvi. colum. iii. in fin.volumi.primo.& in conſi.cxix. colum.vi. volumi.ii. Bouer.in verbo pręſcrip.ſing.xix.

Limita ſecundò in debitore ignorante, quia currit præſcriptio contra perſonalem actionem. Imol. in dicto cap. fina.colum.xii. & colum. xiiii. Roman. in dicto §. ſi omnia, colum. ſecunda. Anto. de But. in dicto cap.fina.colum.ſecunda. Imol. in conſi. cxxiii. colum. ſecunda. Balb.in tract.præſcrip. in ſecunda parte tertię part. princip.in x.quæſtio.in ii.colum. Philip. Franc. in dicta regu. poſſeſſor. colum.iii. verſi. iii. limita. Abbas in dicto cap. fina. colum.v. in fin. de præſcrip. Balb. in dicto tract. præſcrip. in ſecunda parte tertiæ part. principalis in xiiii.quæſtio.in ſecunda.colum.Felin.in dicto cap.fin.colum.iiii.Deciſ. Neapol.iiii.in nouis.in v. difficultate.Caccial.in l.omnes populi.colum.xxxii.ff. de iuſt. & iur. ſed iſta non eſt propria limitatio, ex quo in debitore non concurrit mala fides, & articulus principalis procedit, vtrum actioni perſonali pręſcribi poſſit ſtante mala fide.

Limita-

Limita tertiò, nam quando debitor non eſt in mora, vt quia non tenebatur offerre, nec fuerat interpellatus vel per hominem, vel per lapſum diei, quia retinet ſine peccato, & etiam ꝙ ſit in mala fide pręſcribit, ita declarat Abbas in cap. quod clericis, col. x. de foro cōpet. & in dicto cap. fin. col. ii. & ſeq. Corn. in conſi. cclxxvii. col. i. in fi. & ſeq. volu. iiii. & in conſi. clxxvi. in iii. colū. volu. i. & in conſi. ccvi. colū. ii. volu. ii. Apoſtil. ad deciſ. tholoſ. lxxiiii. Cuma. in conſi. lxvii. col. i. in fi. Alexan. in conſi. ccxviii. col. fi. volu. vi. Summa Angelica in verbo Præſcriptio. ver. xix.

Adde.

Contrarium, tenet Imol. in dicto §. ſi materia col. iii. in cap. fi. col. xii. Ioan. Crot. in d. l. omnes populi, & in d. l. nemo poteſt, col. xxxvii. Feli. in cap. fi. colū. ii. & Imol. in l. quibus diebus. §. dominus. ff. de condit. & demonſtrat. Gomeſ. inſti. de act. in prin. col. xxxii. Beltrand. in conſi. lxxxvii. col. iiii. in fi. volu. iii.

Salua primam opin. vt per Ruin. conſi. cxxxi. colum. pen. volumi. i.

Quartò limita in actione temporali, quæ iuxta ſuam naturam habet certam metam à lege introductam, vltra quam non durat, quia illi præſcribitur, etiam in mala fide. Paul. de Caſt. in d. §. ſi omnia. Abbas in d. c. fin. col. iii. poſt Anto. de But. col. ii. Imol. col. xii. & Felin. col. ii. & idem Fel. in cap. de quarta, in fi. colum. de præſcrip. Balb. in tract. præſcrip. in iii. parte colum. xlv. Io. Crot. in d. l. omnes populi col. xvii. de iuſt. & iure, & in l. nemo poteſt. col. xxxvi. ff. de legat. i. Caccial. in d. l. omnes populi. col. xxxii. Paul. de Caſt. in l. fi. in §. i. in fin. ff. rem. rat. habe.

Quintò limita, quando actio competit pro iure quæſito, non autem pro iure quærendo. Pet. de Anch. in d. reg. ſine poſſeſsione, in xi. oppoſ. vbi dicit ita cōſuluiſſe Bald. refert & ſequitur Soc. in conſi. lxiii. colum. iiii. & ponit Balb. in tract. præſcrip in iii. parte. col. xlvi. in fi. Bald in conſi. xii. colum. fi. volu. i. & in conſi. ccclxxxvi. colum. fi. volu. v. Dec. in conſi. Dliiii. Soc. in conſi. lxiii.

col. iiii.

col.iiii.& Soc.in conſi.ii.col.fi.volu.iii.Io.de Ripa in l. fi. colũ.lxxxiiii.in lxix.q.C.de reuoc.dona.Pariſ.conſi. xvi.col.pe.volu.ii.in conſi.xlix.col.iiii.in conſi.lxxxvii. col.fi.vol.eod.in conſi.xxxii.col.ii.vol.iii.in cõſi. xlviii. col.fi.& in conſi.lxvi.colum.xii.volu.iii.Marian.Iun.in conſi.lxxiiii.col.vii.in fi.in conſi.cxlv.colum.x. Grat. in conſi.ci col.pen.volu.ii.

Contrarium Cuma.in conſi.xlvii. Deci. in c. Eccleſia S. Mariç.col.xii.de conſti.

Sextò limita in præſcriptione libertatis ſeruitutis ruſticorum prædiorum, quia non requiritur bona fides, ſecus in ſeruitute libertatis vrbanorum prædiorum,ita Bart.qui ponit rationem differentiæ,in l.hæc autem iura.ff.de ſeruit.vrbano.præd.& ibi Paul.de Caſt. & Bart. in d.§.ſi omnia.& idẽ Paul.de Caſt.in dicto §.ſi materia. col ii.Rom. in d.§.col.fi.in prin.Abbas in d.c.fin. col.i. in fi.cum ſeq.Imol.colum.ix. idem tenet Bart. in l. fi.ff. ſeruit.quemad.amit. Cuman.in l.i.C. de ſeruit. & aqu. colum.i. in fin. Iſta tamen limitatio videtur procedere attento iure ciuili,vel ſecundum ius canonicum,attenta illa opi. Bar.de qua ſuprà.Sed ſecũdũ aliam opi.ſi teneamus quod de iure canonico actioni perſonali non præſcribatur cum mala fide,non procederet.

Septimò limita vt per Bal.in conſi.ccciii. in fi. vol.i. vt infrà dicetur.

CONCLVSIO XLV.

ARGVMENTVM.

Statutum an valeat,diſponens,creditorem infra certum tempus nõ petentẽ debitum,amplius illud petere non poſſe.

Ex prædictis infertur,an valeat ſtatutum quòd ſi creditor non repetat creditum infra certum tempus,nõ

poſsit amplius audiri? In qua quęſtione varię fuerunt Doct.ſententiæ,nam quòd tale ſtatutum non valeat,tenuit Ioan. And. in cap.ii.de except.in vi. & ibi Pet. de Anch. & Domin.Bart.in l.omnes populi, colum. viii.ff. de iuſt.& iur.Roman.in l.ſequitur.§.ſi omnia.colũ.v. & ſeq.ff.de vſucap.Pet.de Anch.in regula poſſeſſor. in vii. quęſt.de regu. iur. in vi. in repet. cap ſi propter. de reſcrip.in vi.in reg.ſine poſſeſsione.in xi.oppoſ.in cap. Canonum ſtatuta,colum.xxx.ver. item ſi ſtatuto cauetur. Raph.in l.i.ff.de vſucap. Ant.de But.in cap.fin. colum.i. & ſeq.& ibi Imol.colum.xii.de præſcr.Imol.in l.quibus diebus.§.ſi dominus.ff.de condi.& demonſtra. Io. Crot. in dicta l.nemo poteſt.colum.xxxv.ff. de leg. i. & in d.l. omnes populi col.xvi.& ſeq. Ant.de But.in ſua diſputatione.incip.ſtante ſtatuto municipali. Caccial.in d.l.omnes populi.colum.xxx. & ſeq. vbi dicit iſtam * communem opin. Pet. de Anch.in conſil. cclviii. in princip. Rom.in conſi.cxii.in i. colum.in fi. Alex.in conſi.lxxiii. colum.i.in fi.& in conſi.clxxii.col.iiii.vol.vi. & in conſi. lxxix.col.ii.vol.eo.& in conſi.clxxxv.col.pe.vol.ii. vbi dicit iſtam communem opin.Bolog.in conſi. xxvii. col. pen.Corn.in conſi.cccxxviii.vol.i.& in conſi.cclxv. col. fi.volu.iii.& in conſi.cclix.col.iii.vol.i.& in cõſi.cclxiiii. col.pen.vol. eod.Alex. conſi.iviii.col.fin.volu. vii. & in conſi.clxix.colum.pen volu.iii.& in conſi.cxxxviii. col. ii.volu.ii.Corn.in conſi.clxxx.volu.iii.Anto. de But. in repet.c.peruenit,in antepen.col.ver.Aduerte tamen de reſcr.Soc.in conſi.lxxxvi.col.pen.& in conſi.clxvi.colũ. pen.Præpoſ.in c.i.§.ſi quis per xxx.col.i.in fi.in tit. ſi de feud.fuer.controuer.Corn.in conſi.xxxv.colum.iii.volumi.iii.Balb.in tract.præſcrip.colum.50. & ſeq. in iii. parte.aliàs in ii.parte.iii.part.princ.in xiiii.quæſt. & in vii.q.eiuſdem part.& in x.quęſt.eiuſdem partis.Paul.de Caſt.in l.ſi.ff.rem rat. hab.qui dicit quòd licèt talia ſtatuta non valeant de iure, tamen ſeruantur de facto. Imol.in conſi.xxvi.Paul.de Caſt.in l.ſi quis ſub conditione.in fi.ff.de condit.inſtit. Gomeſ. inſtitu. de act. in

princ.

princ.colum. xxxi. Ferrat. cautel. xxxviii. Beltrand. in conſi.clxxxiiii.colum.iiii.volu.iii.Patiſ.in cõſi.lxxxvii. colum ii.volu.i.in conſi.lxvi.colum.xiii.vol.ii. Grat.in conſi.xli.col.fi.vol.iiii.& in conſi.ci.col.pe.vol. ii.

Contrarium, quòd tale ſtatutum valeat, tenuit Bart. in l.ſequitur.§.ſi omnia. ff. de vſucap. Hoc etiam præſupponit Bar.in l.legauit.ff.de ann.legat. & in d.l.quibus diebus.in §.dominus.ff.de condit.& demonſt. in l. ſi cui.§.Flauius.ff.de ſolu.in l.i.ff.de vſucap. in d.l. nemo poteſt.colum.iiii.in fi.ff.de legat. i. in l.ambitioſa, in v. colum.ff.de decret.ab ord.fac. Idem voluit Bald. in dicto cap.i.§.ſi quis per xxx in tit.ſi de feud.fuer.controuerſ.col.iii.& in conſi.xii.col.fi.vol.i.in conſ.ccclxxxvi. colum.fi.volu.v.& in diſputatione ſua incip.ſtatuto cauetur quòd fœnerator.idem Bald.in c.fina.col.ii. Abbas in d.c.quod clericis. colum.ix. & ſeq. de foro compet. in caſu quando debitor erat in mora. Paul. de Caſt.in dicto §. ſi omnia Bald. in dicta l. omnes populi in v. colum. verſi. nam videamus aliquid. Et hoc etiam ſentit Bald.in cap. eccleſia ſanctæ Mariæ, in fin. de conſtitu. & Paul. de Caſt. ad præfationem conſil. cxxxviii. volu.primo. vbi dicit, quòd voluit conſulere pro illa opin. quòd ſtatutum non valeat. Ang. Aret. inſtit. de vſucap. in iii.colum.& ſeq.ver.ex hoc infertur. Cuma. in conſi. lxvii.& in conſi.xc. Soc.in conſi.cciii.col.i.in fin. Guid. Pap.quæſt.cxcix. Alex. in conſi. ccxviii.in colũ fi. volu. vi.vbi tenet opinionẽ Abbat & eius diſtinct. Soc.in cõſi. xl.col. fina. Barbat.in conſi.xxxvi.volu.iiii. Idem tenet Angel.ff. de conſtitu.princi. in l. prima & in repetitio. l.primæ.C.de iudi.in xx.colum.verſicu. nunc reſtat videre quòd ſi præſcriptio ſit temporalis, & in l.Iuſtitia. ff.de iuſt. & iur. in conſi.cxxxix.colum. ſecunda. Paul. de Caſt. in l. hæc autem. ff. de ſeruitu. vrban. prædio. Alexand.in conſi.clxx. volumi. vii. colum. ſecunda. & ſequen. Iaſo. inſtitu. de actio. in princ. colum. xxxviii. Hinc opin. tenuit Oldendor. in libello de iuſtitia & æquitate tomo xx.fol.clxi.

Tenendo

Tenendo primam opin. quæ videtur eſſe * magis communis, limita primò, niſi actio eſſet pœnalis, quia ſtante ſtatuto poteſt illi præſcribi. ita ſupra dictum eſt in prima limitatione.

Secundò limita, quando ſtatutum factum eſt ex aliqua rationabili cauſa, ita Bald.in ſua diſput. incip. ſtatuto cauetur, quòd fœnerator. Pet.de Anch. in regula poſſeſſor.in vii.quæſtio.& in reg. ſine poſſeſsione. in xi. quæſt.de regu.iur.in vi.& in cap.ii.de except.in vi.& in cap.canonum ſtatuta,in xxx.volum. verſi. tamen ſi ſtatuto. de conſtitu. Imol. in l.quibus diebus.§. dominus. ff de conditio.& demonſtrat.Caccial. in d.l. omnes populi. colum. xxxii.ff. de iuſt. & iur. Corn. in conſil. lv. colum.vii.volumi.iii.Felin.in d.cap.fin. colum. iiii. de præſ. Alexand.in conſi.xcvii.colum.ii.in fin.volum.iii. & in conſi.clxxxv.col.pen.volu.ii.

Contrarium, quòd etiam ob talem rationem non valeat ſtatutum, nec poſsit operari ſtante mala fide, tenuit Imol.in l.ſequitur.§.ſi omnia.ff.de vſucap. colum. ii.& in dicto cap.fina.colum. xii. Cuman. in conſi.lxvii. Philip.Franc.in d.reg.poſſeſſor.colum.iii. ver. Item ſecundò quæritur. Balb. in tract.præſc. in ſecunda part. tertiæ partis princip.in xiiii.q.in ii. col. Rom. in d. §. ſi omnia,in vii.col.

Tertiò limita, nam tale ſtatutum valet, & poteſt operari,etiam in malæ fidei poſſeſſore,quando verba diriguntur ad creditorem,ſecus ſi verba referantur ad debitorem præſcribentem,ita Paul.de Caſt.in dicto §.ſi omnia,in dicta l.ſequitur,& idem Pau. de Caſ.in l.hæc autem iura.ff.de ſeruit.vrban.præd. Ioan. Crot. in dicta l. omnes populi,colum.xvii.& in dicta l.nemo poteſt.colum.xxxvii.ff.de leg.i.Corn.in conſi. clxxvii. colum. ii. volu.primo.& in conſi.clxx.colum. i.in fin. volu.ii.Ferrat.cautel.xxxviii.

Contrarium Imol.in dicto cap.fin.colum.xii.de præſcrip.poſt. Ant.de But.ibi colum.ii. & ſequen. Roman. in dicto §.ſi materia colum.v. Corn. in conſi. cclxxvii,

col.ii.

col.ii.volu.iiii.& in conſi.clxxx.colum.i.volu.iii. Fel.in d.c.ſi.col.iiii.in ſi. Adde.

Quartò limita, ſi ſtatutum præſumit ſimulationem, nam tali caſu valeret ſtatutum, & poſſet operari etiam in mala fide. Ita Bart.in dicta l.omnes populi.in viii. colum.ver.ecce dicit ſtatutum. Pet.de Anch.iu cap. i. colum.xxx.verſi.item ſi ſtatuto.de conſtitu. & in d. regu. poſſeſſor.in vii.quęſt.

Contrarium, Ruin.& ibi Bald.in repet.dictę l. omnes populi.colum.v.in fin.vbi Bald. dicit ꝙ ſi ſtatutum ratione peccati non valeret, idem eſſet ſi procederet per viam præſumptionis ſimulationis. Idem contra iſtam limitationem tenet Bart. in authen. ad hæc. C. de vſur. colum.iiii. Imol.in dicto cap.fina.colum.xv.de pręſcrip. vbi Felin.colum.iiii.qui dicit iſtam partem eſſe magis communem. Ant. de But.in ſua diſput. incip. ſtante ſtatuto municipali, in iii. charta verſi. ex quo concluditur. Paul.de Caſt. in conſi.cclxxxv. incip. hæreditas dictę puellæ, & ſequen. Corn.in conſi. cccxxviii. colum. pen.volu.primo. Philip.Franc.in dicta reg.poſſeſſor.colum.iii.verſi.ſed quęritur. Balb.in dicto tract. præſcrip. in ii.part.tertiæ part.princip.colum. prima, xiiii. quæſt. colum.iii. Corn.in conſi.cclxiiii.colum.pen. volu. primo. Imol.in dicto §. ſi viam, col.pen. Barbat.in rub.de conſtit.colum pen.

Tenendo tamen quòd ſtatutum inducens pręſumptionem ſimulationis poſsit operari, etiam in mala fide. Limita, ſi procedat per præſumptionem, ſecus ſi per fictionem, vt per Corn.in conſi. cccxxviii. colum. pen. & ſequen, volu.primo. Bald.in c.i.§.ſi quis per xxx.colum. iii.in fin.ſi de feud.fuer.controuerſ. tenet contrarium.

Limita ſecundò, quandò ex iuſta cauſa inducitur iſta pręſumptio, quia in loco conſueuiſſent fieri contractus ſimulati, vt per Corn.in loco pręalleg.& in cõſi.cclxiiii. colum.pen. volumi.i. Abb. in cap. quod clericis, de for. compet.colum.pen. Pet.de Ancha. in repet. cap. primi. col.iii.

colum.iii.verſi.item ſi ſtatuto, de conſtit.Balb. in tract. præſcrip.in ii. part. iii. partis princip. in xiiii. quęſtio. Felin. in dicto cap. ſina. colum. iiii.Caccial. in dicta l. omnes populi,colum.xxxiiii. Bald.in d.c.i.§. ſi quis per xxx.col.iii.in fin.

Quintò limita,quia ſi creditor vellet ſe iuuare beneficio ſtatuti in actione intentanda,poteſt contra ipſum excipi de præſcriptione ſtatutaria. Bart. in l. planè. ff. quod falſ. tut. & ibi Bald. Philip..Franc.in dicta regu. poſſeſſor.col.iiii.Balb.in ii.part.iii.part.xiiii.q. colũ.iii. in citato tract.præſcrip.

Sextò limita,quando ſtatutum diceret, ꝙ quodlibet ſtatutum loquens de præſcriptione habeat vim cõtractus,vt per Bald.in d.c.ſi.col.iiii.Ferrat.cautel. xxxviii. Oldendor.in libel.iur.& ęquit.tomo ii.fol.ccxviii.

Septimò limita in ſtatuto populi,quia poteſt tollere naturalem obligationem.Bal. in c.Eccleſia S. Mariæ. in fin.de conſtit.

Contrarium Fel.in d.c.ſi.col.iiii.

Octauò limita, vt ſi ſtatutum recipiat à præcedentè monitione,monendo creditores,vt petant infra certum tempus. Bald. in c.debitores, in fin. de iureiur. Ferrat. cautel. xxxviii.

Contrarium,Feli.in d.c.ſi.col.iiii.in ſi.

Nonò limita,ſi ſtatutum dicit, quòd elapſo tempore intelligatur feciſſe pactum de non petendo,Bal. in d.§. ſi quis per xxx.in c.i.ſi de feud.fuer. controuer. Abb.in rub.de præſcrip.colum.fin. Contrarium,Felin. in dicto c.ſi colum.iiii.in ſi.

Decimò limita,nam tale ſtatutum poteſt operari in hærede vel in alio ignorante,quia in eis non concurrit mala fides. Beltrand. in conſil. clxxxiiii. colum. ſina.volumi.iii.

Vndecimò limita, quando ſtatutum de facto ſeruaretur, licèt de iure non teneat. Socin. in conſi.cxlv. colum.ii.

Duode-

Duodecimò limita, quia operatur contra fœneratorem.Fel.in d.c.fi.col.iiii.in iii ſaluatione.

Tenẽdo aliam partem, quòd ſtatutum valeat, & poſſit operari, etiam in malæ fidei poſſeſſore. Limita primò, vt non procedat in petendo rem ſuam, quia talis nõ poteſt excludi præſcriptione, etiam ſtante ſtatuto, vt not. Roman. in conſi.cci. Balb. in dicto tract. præſcrip. in ii.part.iii. part.princi.quæſtio.xiiii.colum. pen.in fi. Felin. in dicto cap. fina. colum. iiii. Grammat. conſil. xli. volu.i.

Secundò limita in debito iurato, in quo ſtatutum nõ poſſet operari, vt per nos latè memoriali x.

Tertiò limita, quia ſecundum Bart. in dicta l. ſequitur.§.ſi viam.ff. de vſucap. ſi ſtatutum dicat quòd poſt tempus creditor non poſsit audiri, tamen non negabatur euangelica denunciatio. Bald. dicto cap. primo.§. ſi quis per xxx. colum.iii. in fin. & in authen. ad hęc. colum. iiii. C. de vſur. in l.prima.§.inuitus ff. de poſtulando. Idem tenet Bart. in extrauag. Ad reprimendum, in verbo per denunciationem. in ii. colum. in fin. Anto.de But. n cap.nouit, colum.x. & ibi. Aret. colum. viii.de iudic.Calcan.in conſi.xxviii.colum.fin.Imol. in dicto §.ſi viam. colum. pen. Balb.in d. tract. in iii.part. colum.xxxvii.aliâs in ii.parte.iii.part.princ.in x.quæſt. Abb.in dicto c.fin.col.v.de præſcrip.Corn.in conſi.ccli. col.pen.& ſeq.volu.iii.Abb.in rub.de pręſcrip.col. fina. Hippol.in ſing.ccclxx.

Contrarium, Ang.in repet.l.primæ.C. de iudic. colũ. xxviii.& in l.Iuſtitia.ff.de iuſtitia & iur.in caſu quando creditor & debitor eſt negligens & in mala fide. Secus ſi non ſit creditor negligens, & creditor ſit in mala fide, quia habet locum denunciatio.Cuman.in conſi.lxvii.in fin. ſed quia prima pars eſt * magis communis, iſta poſſet verificari, quando præſcripſiſſet debitor bona fide, vt per Abb.in d.c.fi.col.v.Corn.in cõſi.clxxvi.col.pe. vol.i.poſt Pet.de Anch.ĩ d.reg.poſſeſſor.in ii.q.Balb.ĩ d. tract.

tract. præſcrip. in ii. par. iii. part. in x. qō. licèt Corn. in conſi. ccli. col. fi. volu. iii. teneat denunciationem locum habere in præſcribente bona fide.

Quartò limita, quia etiam ſtante tali ſtatuto, non tollitur naturalis obligatio. Ita intelligit Bart. in dicto. §. ſi materia.

Quintò limita, quia ſi non operatur eo caſu, debitor tenetur ſoluere ſine interpallatione. Grat. in conſi. xli. col. fin. volu. i.

Sextò limita, quia licèt tollatur actio, non tollitur officium iudicis, idem Grat. in conſil. cv. colum. fina. volumi. ii.

CONCLVSIO
Et Regula XLVI.

ARGVMENTVM.

Malefidei poſſeſſor non præſcribit.

Hæc conclu. est annexa cu superiori a [illegible]

EX prædictis ſumuntur plures limitationes ad regulam cap. fin. de prẹſcript. ad reg. c. poſſeſſor. de regu. iur. in vi. vltra limitat. ſupra datas, & ad reg. quòd non prẹſcribatur actionibus perſonalibus ſine bona fide, & ad reg. quòd ſtatutum, quod ſi quis non petierit creditum infra certum tempus, non poſsit amplius petere, vt non poſsit operari in malæ fidei poſſeſſore, quæ omnes limitationes pariter limitant, regulam illam, quòd malæfidei poſſeſſor non poſsit præſcribere. Ex qua reg. infertur, quòd qui in emphyteoſi recipit, & antequam dominum recognouit, etiam ſi longiſsimo

tempore canonem non ſoluat, non propterea præſcribit.Marian.Iun.conſi.cxi.col.fi.volu.ii.

Limita,nam ſine bona fide procedit præſcriptio temporis immemorabilis, ita Salic. in l.ſecunda. colum. fina.in princ. C. de ſeruit. Deci. in l. traditionibus. colum.iiii.C.de pact.Iacob. in tract. de homagi.colum. v. Iaſ.in conſi.ccix.volumi.ii.Deci. in conſi. DCXXXVIII.

Contrarium, quòd immo in præſcriptione immemorabilis temporis requiratur bona fides, Calcan. in conſi.lii. Guid. Pap. conſi. xci. Caſſan. in conſi.xxxiiii. colum. ſecunda.Ioan. Anto. Alexand. in conſi.xiii. colum.quarta. Zaſ. in conſil. xvi. volu.ſecundo. Deciſio. Neapol. iiii. in nouis, in v. dubio. Hiſpan. in cap. per veſtras,charta vii. colum.ſecunda. de donatio. inter virum & vxo. Pariſ. in conſi. xxvii. colum. xv. volu. primo,in conſi.101.colum.xiiii. in conſil. cxii. colum. iiii. volu. eod. Aymo conſi. cxlvii. Sed vtraque opin. poteſt ſaluari, vt prima procedat, quia propter tantum temporis ſpatium, præſumitur bona fides, etiam ſine titulo. Pariſ. in dicto conſi. xxvii.colum.xviii. Ripa in cap. cùm Eccleſia ſutrina, nume. xcix de cauſ. poſſeſ. & propriet. Sed contraria procedit, vt probata mala fide, omnis, etiam centenaria præſcriptio ſit excluſa. Aymo. de antiquit.in quarta parte nume.clxviii. Beltrand.in conſi.lxix.colum.fina.volu.iii. ſentit iſtam opin. Et quòd in tanto tempore præſumatur bona fides.Beltran.ipſe in conſi.lxxxi.col.fi.vol.iii.

Secundò limita, nam contra id quod iure ſpeciali competit,pręſcriptio inducitur, etiam per malę fidei poſſeſſorem.Bal-in conſi.ccciii.in fi.volu.i.

Tertiò limita,quia quò ad publicianum,etiam hodie de iure canonico non requiritur bona fides. Iaſo. in §. ſed iſta.colum. lxxx.& ſequen. inſtitu.de actio.et maximè colum.xliii. & ſeq.

Quartò limita, vt per Gomeſ. in §. ſed idem. eod.titulo.

Quintò

Quintò limita in conſuetudine. Roch.in c.ſi.colum.. cxxxvi.de conſuet.

Sextò limita, quando eſt in facultate partis velle & nolle,& nondum declarauit ſuam voluntatem. Marian. in conſi.cxlv.colum.x.

Adde.

Finis libri tertij.

CONCLVSIONVM, REGVLARVM, ET Communium opinionum,

DOCTISSIMI IVRISCON. D. IACOBI PHILIPPI PORTII IMOLENSIS,

Liber Quartus.

CONCLVSIO I.

ARGVMENTVM.

Hæres illius qui habuit malam fidem, præſcribit in præſcriptione longi temporis, ſi non vtatur ſui autoris acceſſione.

IN PRAESCRIPTIONE longi temporis xxx. vel xl. annorum hæres illius, qui habuit malam fidem, poteſt præſcribere, ſi à ſe ipſo incipit præſcribere, & non vtitur acceſſione autoris. Et ſic ꝙ lex cùm hæres. ff. de diuerſis temporalibus præſcript. vel non habeat locum in tali præſcriptione, vel non procedat de æquitate canonica. Din. in regula poſſeſſor, colum. fi. de reg. iur. in vi. Inno. in c.

iura,de iur.patron.Bar.in l.vitia.C.de acquir. poſſeſ.in d.l.cum hæres. Aret.in l.Pomponius.§.cum quis,col.pe. ff.de acquir.poſſeſ.Bal.in conſi.ccxxiiii.volu.v.Paul. de Caſt.in conſi.clviii.col.ii.volu.ii.idem tenet Cyn. in l. nihil.C. de vſucap. pro hærede. Corn. in conſi. clxxvi. col.pen.& fi.vol.i.& in conſi.cclxxvii.col.iii.& in conſi. lvi.colum.ii.volu.iiii.& in conſi.ccvii.col.fi. vol.i. & in conſi.xvi.col.i.in fin.& ſeq.volu.ii. Corn. in conſi. ccli. col.ii.volu.iii.& in conſi.ccxcvi.col.vi.vol.iii.Bald.in d. l.nihil.Ioan.And.in regu.cũ quis,in prin.de reg. iur. in vi. idem tenet Cuma.in d.l.cùm hæres.& Bar.in l.nihil. C.de vſucap.pro hęrede.Innoc.in c.illud,de præſcrip. & in l.ſequitur.§.hæres.ff.de vſucap. Socin. in conſi.cciii. colum.ii.& conſi.lx.col.pen.Bal.in l.cum qui.§. in hac. ff.de publi. & in l.ſi ego.§. partus.in fin.de publicia. & Ang.hoc tenet,dicens,procedere in terris eccleſiæ, non in terris imperii.Soc.in reg.ccclxxxix.Paul. de Caſt. in conſi lxxxi.in v.col.in ii.volu.Alex.in conſi.cx.col. fin. volu.i.Soc.in conſi.ii.col.fi.volu.iii.Alex.in cõſi.xxxix. col.i.in fin.& in conſi.cxxxiiii.col.fin.volu. ii. Corn. in conſi.ccciiii.col.pen.vol.iii.& in conſi.xciii.col.ii.volu. iiii.Imol.in conſi.xlv.in ii.colũ.in ii.dubio.Ioan. Crot. in l.Pomponius.§ cum quis,col.v.& ſeq.ff.de acquiren. poſſeſ.Mari.in rub.de cauſa poſſeſ.& proprie.in iii. tracta.in iiii.articu.ver.vi.competit publiciana,& in iſtam ſententiam inclinat Feli. in cap. ſi diligenti col. iiii. & ſeq.de præſcrip.Poſtil.ad Abb.in c.ſi diligenti.Feli.in c. de quarta,col.vii.de præſcrip.in c.illud,eod.col.v. Rui. conſi.xxxiiii.col.fi.vol.ii.

Contrariam partem,quòd hæres malę fidei poſſeſſoris non poſsit à ſe ipſo inchoare præſcriptionem,glo.in l.ſequitur.§.hæres.ff.de vſucap.& in §.fructus,eadem l. ſecundum opinionem Ioan.gloſ. in l. eum qui.§. in hac in glo.magna.ff.de publ.in l.ſi ego,in verbo ex omnibus cauſis,in §.partus.ff.eod.glo.in l.iii.C.comunia de vſucap.in l.nihil.C.de vſucap.pro hærede in l. vitia. C. de acquir.poſſeſ.in §.ſed tamen,& in §.furtiuæ. inſtitu.de

vſucap.

vſucap.glo.in l.Pomponius.§.cum quis.ff.de acqui.poſſeſ.ſed iſtæ glo.loquuntur ſecundum iuris ciuilis diſpoſitionem,ſecundum quam clara eſt iſta concluſio.Opinio autem Din.procedit attenta æquitate canonica, vt ipſe dicit. Ideo deueniendum ad alios Doct. qui magis clarè loqunntur. idem tenent Cyn.Alber.& Bald. in d.l. vitia. C.de acquir.poſſeſ.Ang.in d.l. eum qui.§. in hac. Bal.in authentica ad hoc,in li.col.Ang. in d.§. furtiuæ. in v.colum. Ant.de But.in cap.ſi diligenti, col. iiii. Abbas col.vi.Imol.col.iii.propter vltimam opinionẽ Ant. de But.quam refert Pet.de Vbal.in repetitione. d. cap. col.xxx.de pręſcrip.ii.in c.ii.col.ii.eo.tit.Ant.de But.in c.cura,de iure patronatus,col.i. in fi. cum ſeq. Abbas in conſi.lxxvi.in fi.volu.i.Corn.in conſi.ccxcix.col.fina.& conſi.cclxxv.col.fi.vol.iii.Rom.in conſi.cxlix.col. fi. & in conſi.cci.& idem tenet Ioan.And.in addit.ad Specu. in tit.de præſcrip.circa fin.in additione magna.Imol.in c.fin.vol.ii.de præſcrip. Paul.de Caſt. in l. ſequuntur.§. hęres,in fin.ff.de vſucap.Alexan.in conſi.lxxxiiii.col.i. vol.i.& in conſi.iiii.colum.pen.vol.ii.& in conſi. li. col. iii.volumi.v.& in conſi.ccxiii.aliàs ccxvii.incip.viſo. & opportunè diſcuſſo,col.pen.volu.ii.& in conſi.xcii. col. iii.volu.iiii.& in conſi.iii.col.fina.volu.v. & iſtam dixit * communem Gomeſius in §.ſed iſtę,col.xxvii. Inſtit. de actio.Ferat.cautel.xxxviii.Zaſius in conſi.xv. vol.ii. & dixit iſtam eſſe communem Alex.in conſi.xxxix. col. iii.vol.vi.& in conſi.xi.col.fi.vol.vi.& in conſi.xlvi.col. pen.& in conſi.clxxii.col.fi.vol.vi.& in conſi.xcvii. col. fi.vol.vii.& in conſi.iii.col.pen.vol.ii.& in l. Pompon.§. cum quis.col.vi.in fin.& ſeq.de acqui.poſſeſ. Ang.Aret. in §.ſed tamen. Inſtit.de vſucap. Calc. in conſi. lxxiiii. col.x.Abbas in conſi.xix.col.ii.volu.eo.Curt.Iun. in cõſil.clxxxi.fi.col.& in conſi.clxxvii.col.fi.vbi dixit iſtam partem * communem.Alex.in conſi.lxxxix.colum.iii. vol.ii.Barba.in conſi.ix.colum.pen.vol.ii.& in cõſi. 50, col.fi.volu.ii.& in conſi.xl.col.ix.volu.ii.Claud. in d.§. cum quis.Socin.in conſi.cvi.colum.ii. volu.iii. Deci. in

conſi.cclxxii.col.iiii.Abbas in conſi.iii.in xiiii.q.in xii. col.vol.ii.Balb.in tracta.præſcr.in ii.parte iii. princi. in xii.quæſt.Alex.in cõſi.lx. col.iii.vol.iiii.Iaſ. in d.§.cum quis,col.pen.& ſeq.Idem tenet Rapha. Cuma. & Rota in d.§.cum quis.Imola in c.ſi.col.xxiiii.in ſi.de præſcri. idem ſentit Bar.in l.ſequitur.§.fructus in prin.ff.de vſu cap.Bar.in l.poteſt, eodem titu.Gozad.in conſi.lvi.col. iii.iſtam dicit ✱ magis cõem in conſil.lxvi.vol.i. col.i. Pariſ.in conſi.xxvii.col.xxiii.& ſeq.vol.i.vbi dicit iſtam cõem opinionem,& in conſi.xxix.col.iii.vol.i.vbi idem dicit. idem in conſil.lxvi.col xiiii.volu.iii.& idem dicit in conſi.xcii.col.v.vol.iii.Aymo.conſi.cxlvi. Rui.conſi. xl.col.xi.vol.i.& lxiii.col.ſi.vol.i.vbi dicit cõem,& cõſi. clxx.col.ſi.vol.i.& conſi.xlv.col.x.vol.iiii.& cõſi. cxviii. col.iiii & ſi.vol.iiii.& conſi.cxlvii.col.i. vbi ampliat, & conſi.clx.col.pen.vol.eod.

Amplia in omni hærede immediato vel mediato.Beltrand.in d conſi.lxvi.col.pen.in ſi.& in conſi cxci.colũ. ii.volu.i.& in cõſil.clxxv.col.xi.vol.ii. vbi dicit iſtam ✱ cõem opinionem.& idem tenet in cõſi.ccxxvi.col.v.vol. iii.Marian.Iun.in conſi.lxxvi.vol.vi. & in conſi. cxliiii. col.pen.Grat.ĩ cõſ.cxxv.col.i.ĩ ſi.vol.i. vbi dicit iſtã cõmunẽ. Rui.cõſ.68.col.pe.vol.i.& ĩ cõſi.cxli.col.ſi.vol.v.

Ad iſtam partẽ quæ videtur ✱ magis cõmunis,dantur multæ limitationes,quas non refero,quia circa illas nihil addere intendo: ſed vide Rom.in d.§.cum quis,et Iaſ.col.ſi.Fel.in c.ſi diligenti,col.iiii. & ſeq.de præſcrip. Ioan.Crot.in d.§.cum quis,col v.& ſeq.vide pro limitatione Beltr.ĩ cõſil.clxxix.col.ii.vol.ii.& vide deci.Neap. xli.in v.dubio ĩ nouis.Itẽ aliã deciſione lxxxvi.in nouis col.ii.itẽ aliã per Mar.Iun.in cõſ.lxxvi.col.xxi.Opinionẽ tñ Din.cõmuniter improbatam,in pluribus caſib.ſaluat Par.ĩ cõſ.xxv.col.29.et ſeq.vol.i.Amplia iſtã ſecũdã ꝑtẽ,vt mala fides autoris noceat ẽt ſucceſſori quò ad fructus rei legatę.Mar.Iun.cõſ.182.col.pe.ĩ ſi.& ſeq. vol.ii.

Priò limita iſtã ſecũdã ꝑtẽ vt ꝑ Rui. ĩ cõſi. 170.col.ſi. (vol.i.

Secũdò limita,vt ꝑ eũdẽ cõſ.45.col.xi vol.iiii.

CON-

CONCLVSIO II.

ARGVMENTVM.

Poſſeſſio tranſlata virtute decreti de continuanda poſſeſſione in hæredem, vtrum ne pariat recuperandæ poſſeſſionis interdictum.

VTRVM poſſeſſio tranſlata virtute decreti de continuãda poſſeſſione in hęredẽ, pariat interdictũ recuperandæ poſſeſſionis? & quidẽ Bal.in auth.defuncto,col.ii.C.ad Tertull.& Pau.de Caſt.in l.ſi ſorori.C.de iu deliberan.tenet quòd non pariat interdictum recuperandæ, ſed tantùm competat adipiſcendæ, quorum bonorum,vel edictum diui Adri.idem tenet Iac.in d.l.ſi ſorori. & Alex.in l.in ſuis. col.iii.ff.de libe.& poſthu.& in conſi.lxxxiii.col.iiii.in fi.in conſil.lxxxii.col.ii.vol.ii.& in conſi.lxxxvii.col.ii. vol.iii.Iaſ.in d.l.ſi ſorori,in fi.Soci.in conſi.xlix.col.fin. vol.iiii.Ioan.Ant.Alex.in conſi.cxxi.col.pen. Cur.Iun. in conſi.cviii.col.vi.Barb.in conſ.lviii.col.antep.vol.ii. & col.xi.Zaſ.in conſi.x.vol.i.Goza.in conſi.xciii.col.ii. Hiſp.in rub.de dona.inter vir.& vxo.fo.lix.col.ii. Affli. ſuper conſti.fo.lxxvii.col.iiii.& deciſio.ccxcix.col.iiii. verſ.ex his. Pariſ.in cõſ.i.col.xxv.vol.i.Rui.conſi.xxv. col.pen.vol.iiii.& conſi.xxvii.col.iiii.vol.v.Boer.deciſ. ccxxviii.in fi. Contrariũ tenet Alex.licèt nõ firmet in l.cũ hęredes, col.i.in fi.ff.de acq.poſſ.Soci.in l.rem quæ nobis,quæſt.v.ff.eod.tit.Gl.in d.l.cum hæredes.Deci.in conſi.lxxxiiii.colum.penul.in fi. Ripa in primo reſponſo.colum.xxv.& ſequen.& in rubr.de cauſa poſſeſſio.& proprieta.nume.xxxiiii.Caſſa.in conſil.xix.col.xiii.ita ſeruatur Mediol.Pariſ.in conſi.xl.col.ii.& ſeq.vol.i.propter prægnantiam verborum decreti.& Ruin.in conſil. xviii.col.vii.vol.i.qui ponit remedium retinendæ.

Vide deciſ. Neap. cxxi.in nouis. vbi quid in iuribus incorporalibus in antepen. col. item dictum decretum operatur in hærede immediato,& non mediato. Alexā. in conſi.xxxvii.col.ii.volu.i. Item quando iſtud decretum irritat poſſeſsionem apprehēſam, intelligi debet, quando apprehenſio eſt facta per illos,qui indebitè occupant,non autem quando eſt facta per illos ad quos notoriè ſpectat iure dominii. Ruin. conſil. xxvii. colum.ii.volumi.v.

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Oblatio verbalis quo caſu ſufficiat.

LICET aliàs oblatio verbalis non ſufficeret,tamen ſi creditor dicit,quòd non intēdit acceptare, perinde operatur verbalis oblatio,ac ſi eſſet realis. Ita Bal.in l.i.colum.i.in fi.c.ne liceat tert.prouoc.Raph. Fulg.Paul.de Caſt.& Alex.in l. qui Romæ. ff. de verb. oblig. Soc. in conſi.cxcix.Fulg.in conſi.cci. eum in fin. Alexan.in l.ſi mora.in iii.colum.in v.limit.ff. ſolu. matrimo. Caſſan.in conſi.xli.col.i.& ſeq.& in conſi xxxiii. col.fi.in fin. Belcr.in conſi.cxxviii.col.i. vol. iii. deciſio. Neap.ix.in nouis,quæ declarat.Grat.conſi.xciii.col. vi. volu.i.Rui.in conſi.xl.col.vii.& conſi.lxx. col. ii. volu.i. qui extendit ad vicinum,qui reſpondit, non me ne voglio impacciare Caſſan.dicit * veram & magis communem in conſi.cxiii.colum.i.Ruin.conſi. xlix. colum. fina.volu.ii.Tiraquel.de retract.fol.ccclxxvi. Boer. deciſ.cxxiiii. Alexan.in l.ſi ſeruus,colum.ii.verſi. puto ſic concludendum.ff.de vulga.& pupillari. Grammat. conſil.cvii.colum.ii.

Contrarium tenuit Aret.in d.l.qui Romę,col.prima.

Claud.

Claud.in d.l.ſi mora,col.iii.Curt.in appoſt. ad Alex. in d.l.qui Romæ,& Iaſ.ibi col.ii.in ii.notab.

Tenendo primam opinionem, quę videtur * magis communis. Limita procedere, quando creditor expreſsè dicit,ꝙ nolebat acceptare,ſecus ſi tacuit.Alex.in d.l.ſi ſeruus ff.de vulg.& pup.circa fin. Caſſan.in conſi. xli.col.i.& ſeq.

Secundò limita,ſi creditor habuiſſet iuſtam cauſam recuſandi oblationem factam, & potuiſſet non ex iuſta cauſa non recipere.Ita Claud. in d.l. ſi mora, colum.iii. Grat. conſi.xciii.col.fi.vol.i.

Tertiò limita,niſi verbalis oblatio eſſet facta conditionaliter.Grat.ibi.

Tenendo aliam opinionem,limita,niſi dictum eſſet in recuſatione per creditorem, ego volo recipere quomodocunque mihi offeras, quia ſtāte recuſatione cum iſtis verbis,etiam ſola oblatio verbalis ſufficeret,etiam ſecū dum opinionem illorum,qui dicunt ꝙ oblatio verbalis non ſufficit,etiam ſi creditor dicat,ꝙ non vult recipere. ita Claud. in d.l. ſi mora, colum.iii. & refert Caſſan.in d.conſi.xli.colum. ii.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Remiſſoria in criminalibus an concedenda.

DVBITARI contingit, an in criminalibus ſit danda remiſſoria, & plures caſus ſunt cōſiderandi.nam,aut quæritur, an ſit dāda intra prouinciam, & dicendum eſt ꝙ non,quia in ciuilibus nō datur. Authentica apud eloquentiſsimum,& in corpore vnde ſumitur. C.de fid.inſtru.Aut extra prouinciam,& iſto caſu etiam videtur deneganda remiſſoria,per text.in d.authē.apud

eloquentisſimi.& in §.quæro.& ibi Bar.& Ang.& Iaco. de Bel.in auth.de teſt.idem voluit gl.in c.teſtes,iii.quęſtio.ix.& ibi Archid.& idem voluit Abb.in c.cum cauſam,col.pen.de teſt.Iac.de Buc.in d.l.apud eloquentiſſimum.Andre.de Iſer.in c.i. ſi de inueſti.licèt ori.Azo in ſumma de teſt.col.iii.verſ.producendi ſunt. Archi.in c. præſentium.§.teſtes.col.pen.de teſt.in vi.Spec.in tit.de teſt.qualiter in fi.Dom.in d.c.præſentium,col. vi.verſi. in gl.i.de teſti.in vi.

Contrariũ Io.And.poſt Ioan.Mona.in c.Romana.§. contrahentes.col.fi.de fo.comp.in vi.Fel.in d.c.cũ cauſam,col.pen. Aut quæritur, an ſit danda remiſſoria extra prouinciam in criminalibus,pro teſtibus,qui nõ ſunt de territorio iudicis,& ſic pro teſtibus forenſibus, quos iudex non poteſt compellere ipſos venire,& tunc licet. gl.in cap.conſtitutus,de fideiuſſ.& ibi Abb.col.ii.Cardi.in princip. Cyn.et Salic.in d.authen. apud eloquentisſimum, vbi etiam Alb.de Roſ.Abb.in capit.cum cauſam,colum. pen. & Ioann.de Ana.qui ad eum ſe remittit in c.in tantum,colum.i.in fi.de colla.& quia neceſſitas impellit, vt teſtium examinatio fiat per iudicem in partibus,poſtquam iudex non poteſt ipſos compellere: propter iſtam neceſſitatem, remiſſoria etiam in criminalibus conceditur. Et ita ſeruatur de conſuetudine. Hoſt.& Io.And.in d.c.conſtitutus, cap.fi.& Pet.de Ancha.ibi.idem Iaco.de Aren.Nic.de Math.& Bal.in d.authen.apud eloquẽtisſimum, qui dicit ita ſeruari in cauſis criminalibus. & ita ſeruare curiam Roma. refert & ſequitur Barba. in d c.conſtitutus col.iii.verſic. ſed dubium eſt.Pau.de Caſt.in l.Iudices.C.de fi.inſtr.Io. Mona.Io.Andr.& Domi.in d.c.Rom.§.contrahentes in fine,in vi.Bal.in c.ſi hi qui.col.i.de teſt.Felin.in d.c. cum cauſam,colum.penulti.de teſti.Iacob. de S. Georg. in l. iii.§.idem diuus colum.i ff.de teſt.Gramm. in conſi.xli. colum.fina.Pau.Turent. in ſua diſputa. incipiente Rex Aragonum, in ſecundo dubio,in iiii.colum.Mil.in practi.fol. xlvii.colum.ſecunda Afflict. ſuper conſtitution. fol.xciii.

Digitized by Google

fol.xciii.colum.iii.& fol.cxxiiii.colum.iii.vbi etiam ponit aliam limitationem.Ioan.de Ana.in cap.in tantùm, colum.ii.de collatio.Affliċt. ſuper conſtitutione. folio ccxxxii.colum.ii.

An autem propter multitudinem cauſarum poſſit curia committere examen alteri iudici in criminalibus Afflic. ſuper conſtitution. fo.ccxxxii.colũ.ii.præſentes limitationes ad regu.negatiuam ponit Maria.Iun.cõſi. lx.col.i.& ſeq.vol.ii.

CONCLVSIO V.

ARGVMENTVM.

Minori an cõcedenda reſtitutio in integrum ſine alia læſionis facta probatione.

SI minor aſſerat omiſiſſe probationes, & ꝑptereà petat reſtitutioné in integ. an debeat probare habere probationes quę pñt ius ſuum fundare, an verò ſine alia probatione reſtituatur?& Bar.in l. nã & poſteà. §.ſi ex mino.col.fi.ff.de iu.iur. tenet ꝙ non reſtituatur, niſi doceat de probatione, quam aſſerit omiſiſſe, & tali per quam ius minoris fundetur.Idem tenet Bal.ibi col. fi.verſi extra notata.& idem Ang.col.fi.in verſi. in glo. in verbo captus.Idem tenet ibi Salic.col.i.verſicu.& ex iſta glo.colligitur.Rom.in pen.col.Imo.in cap.auditis, in penulti.notabili in prima colum.in fi.Alb.in l. minor vigintiquinque annis.§. ſi omiſſam.ff.de minorib. Boer. deciſio.lxxix.

Contrarium ſentit Specu.in tit.de reſtitutio.in integrum §.primo verſicu. illud prætermittendum non eſt. vbi tenet quòd ex ſola partis vel ſui procuratoris allegatione, quòd omiſſæ ſint probationes, reſtituatur minor vel eccleſia. et idem ſentit idem Speculator in d.§.i.

in d. §. i. in princi. illius. §. idem Ant. de But. in cap. Auditis, in pen. col. de reſtitutione. in integ. & ibi Abbas in viii not. & in c. ſuſcitata, in ii. not. eod. tit. Aret. in conſi. lxvi. col. pen. & in d. §. ſi minor. col. fi. Iaſ. in d. §. ſi minor. colum. pen. Apoſtil. ad deciſ. Thol. liii. Deciſio. Neap. cix. in nouis.

CONCLVSIO VI.

ARGVMENTVM.

Minor qui non appellauit, aut appellationem proſequutus eſt, an reſtituendus, ſi prius de læſione non docuerit.

SIMILIS eſt dubitatio, an minor, qui non appellauit vel non eſt proſequutus appellationem, ſi petat reſtitutionem, debeat probare de iure ſuo, quia ex ipſo apparebit ipſum eſſe lęſum ob non appellationē, vel omiſſam proſecutionem, cùm aliàs fortaſſe ſibi expediret non appellaſſe, & Bar. in loco pręallegato in d. §. ſi minor, col. fin. tenet, quòd minor debeat docere de iure ſuo, aliàs non reſtituetur, & ibi Ang. col. fin. & Salic. col. i. & Roman. colum. fi. & Aret. in finalib. verbis, dum ſe remitit ad not. per Bart. ibi. idem tenet Abbas in conſi. lxxvii. colum. iii. volu. ii. Paul. de Caſt. in conſi. iii. incip. in cauſa quæ vertitur. colum. ii. volu. ii. & in conſi. cxcvi. col. i. in fin. vol. ii. incip. ſuper 1. quæſtio. idem tenet Bal. in l. fi. in fi. C. in quibus cauſis in integ. reſt. non eſſet neceſ. & ibi Sal. in fi. Alex. in conſi. lv. colum. fi. vol. v. Rota deciſ. lxxxvii. in nouis. Bellam. deciſ. xxxviii. Apoſtil. ad deciſ. Tholoſ. liii. Alex. in appoſtil. ad Bar. in l. certū. §. in pupillo. ff. de confeſſ. Grat. conſi. cxix. col. pen. in fi.

Contrarium, quòd immo eo ipſo dicatur læſus, quādo non appellauit, & tāquam læſus poſsit reſtitui. Bar.

in l.

in l.ſi.col.ſi.C.in quibus cauſis in integ.reſti. non eſt neceſ.& Paul.de Caſt. in d.§.ſi minor.& iſtam opinionem ſenſit glo.in l.ſi minor vigintiquinque annis.§.i.in verbo iure deſiderat.ff.de minorib.

Alii in iſto articulo diſtingunt, aut minor eſt reus, & tunc non appellando dicatur lęſus, & eo ipſo poſsit petere reſtitutionem. Aut verò eſt actor, & tunc non appellando, non dicitur lęſus, iſta fuit opinio Fulg. in d. §.ſi minor.& in d.l.ſi.& ibi Paul.de Caſt. Alex.in conſi. cxv. in ſin.volu.v. Iacob.de S Georgio in d.l.ſin.in ſin.Ruin. conſi.lxviii.col.xiiii.volu.i.

CONCLVSIO VII.

ARGVMENTVM.

Minor an eo ipſo qđ confeſſus eſt in ſui damnum, dicatur læſus, ſic, ut ei aliter non probato concedenda ſit reſtitutio.

Similis eſt dubitatio, an eo ipſo ꝙ minor eſt confeſſus aliquid prȩiudiciale, dicatur læſus, & propterea reſtituatur, an verò ſit neceſſarium aliquid probare per quod appareat veritatem eſſe contra confeſsionē factam per minorem, & quòd non reſtituatur, niſi docto de errore, tenet Specul.in tit.de reſtitu.in integ.§. i. colum.pen.ver.ſed nunquid eccleſia.Cyn.in l.i. in ſin. C. de confeſsis, & ibi Bal.col.xv.ver. prȩtereà ſequeretur. & ibi Sali.ver.Item iuxta hoc quæro.Anto.de But.in c. ſi.in ſin.de confeſ.Alex.in conſi.lv.in ſin. volu.v. Soc.in conſi.cxv.col.pen.Beltr.in conſi.clxix.col.ii.vol.i.

Contrarium glo.in c.ii.de reſti.in integ in gl. in verbo computandum.in glo.ii.vbi etiam ꝙ falſitas confeſsionis probari non poſsit, cum quibus glo. tranſeunt doctores. Alexan.in dicto.§.ſi minor,col.ſin.concordat,

aut ex ſola confeſsione minor afficitur damno re ipſa, vt quia confeſſus fuit fideiuſsiſſe,& reſtituitur,ſecus qñ ex confeſsione non ſequitur damnũ neceſſariò re ipſa, videtur ſequi Iaſo.ibi,dum ſe remitit ad Alex. in ii. colum.Ruin.in conſi.cxxxv.col.ii.& ſeq.vol.i.& conſi.lix. col.iii.& conſi.lxxxviii.col.i.vol.iiii.

Ex quo infert Alex.in d.§.ſi minor,quòd in criminalibus debet reſtitui aduerſus confeſsionem minor,quia eo ipſo dicitur læſus,& ita voluit Ang in l.certum.ff.de confeſsis in §.in pupillo.ſentit Bal.in conſi. cccx. vol.i. Corn.expreſsè in conſi.cxcii.col.ii.vol.iiii. Alexan. in conſi.cxv.vol.v.Iaſ.in conſi.clxxx.col.i.vol.ii.Hippoly. in l.i.§.ſi quis vltrò,in fin.col.in fin.ff. de quæſt. Alexã. in conſi.cxv.col.i.in.fin.vol.iii.Iaſ.in d.§.ſi minor, in ii. col.in princ.Grammat.in conſi.xvi.colũ.i.& in conſi.lx. col.ii.& in conſi.lviii.colum.iiii.Hipp.in ſing. ccccxlv.

Sublimita,vt per eundem in l.de minore,col.fi.de qõ.

CONCLVSIO VIII.

ARGVMENTVM.

Arbitratoris à ſententia petitur reductio ad arbitrium boni viri ſtante enormi læſione.

QViſque ſcit, quòd à ſententia arbitratoris petitur reductio ad arbitrium boni viri ſtante enormi vel enormiſsima læſione.l. ſocietatem.§.arbitrorum.ff pro ſocio.l.ſi libertus,la ii.ff.de operis libertorũ.l.i.§.i. ff.de leg.ii.glo.in c.cauſam,in glo. in verbo ſi tamen, de elect.glo.in c.â iudicibus,in glo.i.ii.q.vi. Abbas in c. nõ ſine,col.fi.de arbit.Hoſt.in c.quintauallis col.ii. eod.

Primò amplia,etiam ſi compromiſſum ſit iuratũ.c.veniẽs,& c.quintauallis,vbi Ant.de Bur.col.xxiii. de iure iur. d.c.nõ ſine,de arbitris.Hoſt.col.ii.Imol.col.xiiii.in xiii.differentia.Abb.in c.cũ contingat in xvi. col.in ix.

casu

caſu.Sal.in d.§.arbitrorum.q.xiii.Grat.conſi.xxx.col.i. & ſeq.vol.i.Immo etiam ſi ſit iuratum de ſtando laudo, vt per Feder.in conſi.cxxv.circa fi.ver.nõ obſtãt iura in contrariũ allegata,& in conſi.lxxxv.col.ii.in fi.ver. nec prædictis obſtat,& in xviii.col.ver.circa primum cõclude,& per Feder.de Sen.in conſi.cxlii.Bal.in l.fi.C.de nõ nume.pec.in prin.Aegid.in cõſi.xxiiii.col.iii.ver.i.caſu.

Contrarium videtur tenere Zaſius in conſi.xii.vol.ii.

Secundò amplia ſiue compromiſſum ſit deductum in ſtipulatione ſiue non.gl.in l.ſi quis arbitratu.ff.de verb. oblig.& Anto.de But.in loco præallegato & ibi Imol. col.xviii.ver.circa primum.

Tertiò amplia,etiam ſi compromiſſum ſit vallatũ certa pœna,vt dicit Antonius de But.in loco præallegato, & per alios ibi,& Bar.& alios in d.l.ſocietatem.§. arbitrorum.ff.p ſocio.Bal & alios in l.cũ antea.C. de arb.

Quartò amplia,ẽt ſi ſit factũ pactũ de parẽdo laudo, & ſuper eius obſeruãtia iuratũ per partes,vt per Pet.de Anch.in cõſ.ccvii.col.fi.ver.ſed pactũ quantũcũq;.Cęp. in conſi.ciui.xxxiiii.col.i.ver.& q intelligitur de modico.Soc.in cõſi.lxxxv.Pariſ.in cõſi.lxxxix.col. vii. vol.i. Contrarium Zaſius in conſi.xii.vol.ii.

Quintò amplia,ẽt ſi ſtatutũ mãdet laudũ ſeruari debere,& deſuper interueniſſet pactũ iuratũ,vt not.Pet.de Anch.in cõſi.ccvii.col.fi.ver.reſtat reſpõdere ad ſtatutũ: Ang.in cõſi.clxxii.& Petr.de Anch.in conſi.ccviii. in fi. Mart.Iun.xii.conſi.xlviii.col.pen.Grat.cõſi. cxviii. col. pen.vol.ii.ẽt ſi per ſtatutũ ſit ſublata reductio ad arbitrium boni viri,idem in conſi.xxx.col.i.vol.i.Declara,vt per eundem in conſi.xxxiiii col.i.

Sextò amplia,nã talis reductio p ſtatutũ nõ põt impediri ſi ĩteruenia dolus ex pposito,vt ponit Pet. de Ancha.in d.cõſi.ccvii.col.fi.& Bal.in l.cũ antea,col.iii.in fi. ver.ſed quid p ſtatutũ.C.de arbitris.q idẽ tenet,ſi culpa interuenit,Rom.ĩ cõſ.xc.col.fi.ver.nec pmiſsis,& idẽ tenet ſtãte enormiſsima lęſione.& ſtatutũ taliter interptatur, vt nõ auferat reductionẽ ad arbitriũ boni viri, licèt

execu-

executionem cõcedat laudo ſtatutum. Cuma. in cõſ. 50. in fin. Abbas in conſi. xliiii. in ii. dubio. vol. i. Soc. in cõſi. cxxi. col. pen. vol. iii. in ver. circa iii. Pet. de Anch. in repetitione. c. i. char. xviii. ver. accedat hæc quæſtio. de cõſti. idem in conſi. cciii. in fin. Maria. Iun. in conſi. xlviii. col. pen. Paul. de Caſt. in conſi. cclv. incip. primò & ante omnia, col. i. volu. ii. Ang. in conſi. clxxii.

Deest in meo libro.

Et quòd ſtatutum non poſsit impedire reductionem, tenet Fulg. in conſi. ccxxiiii. Cæp. in cõſi. ciui. xxxiiii. in fin. colum. ver. ſed certè cõtrarium eſt verius. & Curt. Iun. conſi. lxxx. col. fi. ver. & ſicut renunciatio. Deci. in conſi. lx. colum. ii. & in c. ad hæc, el ſecũdo, col. ii. de appel. & in conſi. ii. in iiii. col. in fi. Iaſ. in l. quidam cum filium, col. viii. ff. de verb. oblig. Ferrar. caut. viii.

Cõtrariũ Rom. in rub. de arbitris in v. char in ii. col.

Septimò amplia, etiam ſi liberum arbitrium arbitro ſit conceſſum, vt dicit Bal. in l. ſi procurator, col. i. cum ſeq. ff. de condict. indeb.

Octauò amplia, etiam ſi ſit data facultas lædendi in multo, tamen propter notabilem & maximam læſionem poteſt peti reductio. Fulg. in conſi. clxxx. in fin. verſi. quinimmo.

Nonò amplia, etiam ſi ſit promiſſum & iuratum non allegare vel proponere querelam iniquitatis, vt notat idem Fulg. in conſi. clxxx. in fin. ver. nec his renunciatio officiat. Nam ſtante notab. & maxima læſione, peti poteſt reductio, vt ibi per eum, idem tenet Aegid. in conſi. xxiiii. colum. iiii. verſi. in iii. verò caſu, quod intelligit, quando poteſt imputari arbitratori dolus vel lata culpa. Pariſ. in conſi. lxxxix. col. vii. vol. i. & in conſi. xxiiii. col. xxi. in ii. volu.

Contrarium, quòd quando promiſſum eſt & iuratum parere laudo quantuncunque iniquo, non poſsit peti reductio. Hoſtienſis in d. cap. quintauallis, col. ii. Salic. in d. §. Arbitrorum, colum. v in xiii. quæſt. & in d. l. cum antea. in vii. q. & hoc tenet Aegid. in conſi. xxiiii. col. iii. ver. in iii. vero caſu. ſcilicet, quando dolus vel lata culpa

non

non poteſt arbitratori imputari.

Decimò amplia, etiam ſi ſit data facultas lædendi in magna vel parua quantitate, nam ſtante læſione enormiſsima vel ſatis magna, poteſt peti reductio, non ſi ſit læſio magna tantùm. Hoſt. in d. cap. quintauallis. etiam addita clauſula moderatè vel immoderatè, vt per Bart. in d. §. Arbitrorum, in lxi. colum. & ſeq. Rom. in cõſi. xc. col. pen. ver. ſecundò principaliter. Imol. in d. cap. cum contingat, col. vi. ver. ſed iuſta prędicta poteſt dubitari. Ioan. Bapt. gener Bart. in vii. libro in xv. cap. de arbitris. Beltrand. in conſi. lxxii. col. iii. in fi. volu. ii. Abbas in d. cap. quintavallis, colum. xv. ver. venio ad ſecũdum mẽbrum. Anto. de But. colum. xxiii. verſi. aduerte tamen. Paul. de Caſt. in conſi. ccxv. incipiente. Primò videndum eſt, an præteritio, in v. dubio in ii. volu. & in conſi. cclv. colum. pen. volu. i. Ant. de But. in conſi. xxiiii. colum. iii. verſi. quantuncumque verba ſint lata. & idem putat Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxv. Card. in c. expoſita, colum. pen. in xii. quęſt. de arbitris. Sentit Cæp. in conſi. ciuili xxx. in fin. & dicit Bald. in l. ſi de meis. §. recepiſſe. ff. de arbitr. dum dicit, ꝙ etiam ſtantibus illis verbis poteſt lędere dummodo abſit dolus & lata culpa. bene verum eſt, quòd iſto caſu non poteſt peti reductio, pro magna læſione, vt dicit Hoſt. in d. c. quintauallis, & Bar. in d. §. arbitrorum. in vi. colum. & Bal. in l. ſi procurator, in i. col. in fin. & ſeq. ff. de condi. indebi. Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxix. Franc. de Aret. in d. l. ſi quis arbitratu. ff. de verb. oblig. Ant. de But. & Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxvi. Card. in cap expoſita, col. pen. in xii. quæſt. de arbitris. & Bald. in d. l. ſi de meis, in §. recepiſſe. qui dicit, quòd iſto caſu pro enormi non petitur reductio, & hoc intellige, quando bona fide arbitrator laudauit, vt declarat Bald. in l. ſi procurat. in i. colum. in fin. ff. de condict. indebi. item niſi adſint alia verba coniuncta, quæ ſapiant arbitrium boni viri. Beltran. in conſi. clviii. colum. viii. vol. iii. tamen pro enormi iſto caſu poſſe peti reductionem, tenet Bald. in d. l.

cum

cum antea,col.ii.& ſeq.C.de arbi.Secus ſi dictum eſſet, quòd poſsit dare vni & auſere alteri, non adiecta illa clauſula in magna, vel parua quãtitate, quia etiam pro magna poteſt peti reductio. Bald. in l. ſi cum ea. C. de dotis promiſ.Soc.in conſi.ccxx.col.iii.Cæpolla in conſi. ciuili xxxiiii.col.i.Caſſad.deciſ.i.de empt.& vend.Roma.in rub.de arbit.char.v.in iiii.col.immo etiam ſi dictum ſit, ꝙ poſsit dare vni & auſerre ab altero in totum vel in partem.Beltr.in conſi.ccxci.col.vol.iii.

Contrarium Aegid.in conſi.xxiiii.col.iii.verſi.in ſecundo caſu. Et quando dictum eſſet,quòd ſtari deberet ſententiæ arbitri,etiam ſi maximam contineret iniquitatem,aut læſionem,quia tunc non poſsit peti reductio ad arbitrium boni viri, dummodo dolus abſit, voluit Beltr.in conſi.v.volu.i.in antiquis.

Vndecimò amplia,etiam ſi ſit promiſſum,ſententiam ratam habere,vt not.Bar.in d.l.cum minor,in.fin principii.ff.rem ratam hab.per Alex.in apoſt.ad Bart.in dicto §. ſociorum.

Duodecimò amplia,etiam ſi promiſſum ſit parere laudo qualecunque fuerit,vt not. Bald.in l. tale pactum.§. qui procurauit, in fin.ff.de pact.vel qualiſcunque ſit læſio,vt per Fel.in c.humilis.col.i de maior.& obed.

Decimotertiò amplia, etiam ſi laudum ſit emologatum antequam ſit prolatum,vt not Bal.per illũ text.in l.cum anteà col.i.& ſeq.C.de arbit.in d.l. ſi procurator, colum.ii.ff. de condi.indebit.idem tenet Cyn. in d.l.cũ anteà per illum tex.col.fi.Paul.de Caſt.in ii.col.ver.itẽ not.Din.in conſi.ſuo xix.Bar.in d.§.arbitrorum col. ix. ver.quid ſi in compromiſſo ſit dictum.Ioan. Bap. gener Bar.in tract.de arbitr.in vii.lib.i.& xv.cap.Grat. in cõſ. cxviii.col.fi.volu.ii.Rui.conſi.xvi.col.fi.vol.ii.

Etiam ſi iſta emologatio eſſet facta pacto nudo, hoc tenet glo.in d.l.cum antea, in verbo poſtquam. Tamen contrarium ſentit ſi per ſtipulationem, vt põderat Alb. de Roſa.vbi etiam ipſe contrariũ tenet, & ꝙ emologatio poſsit fieri ante latum laudum,Imol.in d.c. quintauallis,

Digitized by Google

uallis,col.xxxii.ver.item obſtat prędictis,vbi reſpondet ad l.pen.& col.ſeq.ver.itē non obſtat, ꝙ iuramentū. Sed ſi lata ſentētia clauſa & ſigilata partes approbarēt illā, valeret approbatio,& impediretur reductio.Io.And.in c.humilis,col.ii.de maioritate & obedientia. Imol. col. iii.Ang. Aret. in l.i.§.ſi quis aūt.ff.de appella.recip. & hoc ſequitur Abb.in d c.humilis,in fin. dummodo dolus malus abſit.Sed Ant.de But.in c.quintauallis,quem refert Imol.col.xxxi.ver.& tandem dicit do.Anto. dicit ꝙ approbans laudum antequam illud viderit, ſibi pręiu dicat,ita demum ſi ſit auiſatus de læſione.Imol. verò in iii.col.in d.c.humilis,tenet ꝙ poſsit approbari,ſi ſit ſub ſcriptum,licèt ſigillatum & clauſum, non autem poſsit approbari,ſi nondum ſit ſubſcriptum.

Contrariū videtur colligi ex dictis per Paul.de Caſtr in l.ne in arbitris.in §.fina.in fin.C.de arbit. & in l.i.C. de rebus alie.

Decimoquartò amplia, etiam ſi ſint in compromiſſo appoſita verba generalia, & amplia, vt per Bald. in l. ſi procurator.col.ii.ver.nam per verba generalia.ff.de cō dictio.indebi.Alex.in conſi.cxxxi.col.ſi. volu. ii. verſi. immo vt dicunt doctores.& Ant.de But.in conſi.xxiiii. col.ii.ex mente Hoſt.in d.cap.quintauallis. & idem in eadem col.ver.Item quia verba generalia.Din.in d.reg. ſcienti,de reg.iur.in vi. Io.And.in addit. Specu. in titu. de arbitris.§.ſi.ver.item quid ſi compromiſſum.Beltr.in conſi.cxxxviii.col.iii.volu.ii.

Decimoquintò amplia,ēt ſi ſit renunciatū reductioni ad arbitriū boni viri.Ita gl.in c.cū dilectus,in gl.magna in ſi.de arbit.Spec.ī tit.de arbitr.§.differt.col.iii.ver.itē ſi ſit pactum.Din d.regu.ſcienti,& in l. quidā cū filiū.ff. de verb.oblig.& in conſi.xix. incip. Tholemęus in prin. Guliel.de Suza.Iac.de But.& Bal.in l.ſi vnus.§.illud.ff. de pact.Cyn.in d.l.cū anteà in ſi.C.de arbit. vbi ēt Alb. col.ſi.& Bal.col.i.in ſi.& ſeq.Bar. in d.l. ſi ſocietatem.§. arbitrorum,colum.vi.& in d.l.cum anteà.& in l.quæro. §. inter locat.ff.loca. & in l. qui Romæ. §. duo fratres

col.i.& ibi Alex.col.iiii.in princi.& Paul.de Caſt.col.ſ i. de verb.oblig.& idem Bar.in d.l.quidam cum filium,col. ii.& ibi Imol.col.iii.ver.& facit iſte tex.& Paul.de Caſt. col.iii.eo.tit.Io.And.in addit.Specu.in titu.de arbitris. §.fi.in ver.item quid ſi compromiſſum,in duabus addit. altera in princip.altera in fin.Oldra.in conſi. clvi. Bal. in conſi.ccclxxx.incip.præmitto, volumi. i. & in conſi. clxxxvii.in ii.volu Anto. de But.in d. cap. quintauallis col.xxi.ver.ii.& tertius caſus,& ibi Abbas colum.xiii.& ſeq. vbi dicit iſtam ✻ communem opinionem, Fulgo. in conſi.clxxx.colum.fin.ver.nec his renũciatio officiat. Cuma.in conſi.50.colum.fin.verſi.ad id autem.Ioan.de Ana.in conſi.xvi.circa fin. Paul. de Caſt. in conſi. ccxv. col.i.verſi.v.videndum,volu.i. Soc.in cõſi.ccxx. col.iiii. & ſeq.Fel.in d cap.humilis,colum. i.& ii. de maioritate & obedien.Curt.Iun.in conſi.lxxix.colum.fi.Cępol. in conſi.ciui.xxxiiii.in fin.Bald.in l.i.in v.col.C.de his quę pœnæ nomine.Dec.in cap.ad hęc,el ii.col.ii.de appella. & in conſi.ii.col.iiii.Iaſon qui dicit iſtam opinionẽ cõmunem in l.cum quidam,col.iii.ff.de verb.obliga. & ita ſeruari de conſuetudine.Nicel. in vi. concordia glo. in fallen.iiii.Paul.de Caſt.in conſi.cclx.col.ii.vol.i.qui dicit iſtam cõem opinionem ſtante enormiſsima læſione, licèt contrarium ſentiat in enormi, prout etiam voluit idem Paul.de Caſt.in conſi.cclv.col.pen.ver.iii. fuit opinio.volu.ii.Abb.& Imol.in d. cap.quintauallis, colum. xxix.Aegid.in conſi.xxiiii.in iiii.caſu.Grat.in cõſi.xxx. col.i.& conſi.xxxiiii.col.ii.vbi declarat,vol.i. Tamẽ alii Doctores idem tenẽt etiam pro enormi læſione vel magna,licèt non enormiſsima.

Iſtam opinionẽ intelligit, & declarat iſto modo Iaſ. ĩ cõſ.xiii.vol.ii.qñ reductio peteretur ex ꝓbabili cauſa.

Contrarium, ꝙ renuntiatio reductionis facta pacto operetur,tenuit Guliel.de Cun.in l.hi qui ex conſenſu C.de epiſ.& cler.Specu.in tit.de arbit.§.fi.ver. quid ſi cõpromiſſum.Iacob.de But.in d.l.cũ anteà,col.fi.C. de arbit.Abb.& Imol.ĩ d.c.quintauallis, ille col.xiiii. hic col. xxviii.

ver. forte tñ reſpectu magnæ læſionis operari renũciationẽ nõ reſpectu enormiſsimæ, & idẽ Paul. de Caſt. in conſi. cclv. col. pe. vol. ii. & in conſi. cclx. col. ii. volumi. i. Aegid. in conſi. xxiiii. in iiii. col. ver. in iiii. caſu. Io. Bap. gener Bar. in d. tract. de arb. in vii. libro in xv. c. Bal. in l. iubemus, in fi. princ. C. ad Trebel. & iſtam ſecundã partẽ intellige, qñ arbiter proceſsiſſet ſine dolo vel lata culpa, licèt re ipſa læſio interuenerit, ita declarat Bal. in d. l. iubemus, in fi. princ. C. ad Trebel. Adde.

Tenẽdo primã opinionẽ, quæ videtur * magis cõis, amplia vt ꝓcedat, ꝙ poſsit renũciatione reductionis nõ obſtãte peti reductio ad arbitriũ boni viri, ẽt ſi bona fide & ſine dolo arbiter proceſſerit ad laudũ, vt not. Bald. in d. l. cũ anteà col. ii. in loco ſuprà allegato,

Secũdò amplia, ẽt ſi generaliter ſit renũciatũ reductioni, vt per Bal. in l. ſi procurator, col. ii. ff. de condi. indeb. Rom. in conſi. xc. col. pen. in fin. Io. de Ana. in conſi. xvi. col. fi. Curt. Sen. in conſi. iii. circa medium. Abb. in d. c. cũ contingat, in xvi. col. in ix. caſu.

Cõtrariũ ſentit Aegi. in cõſi. xxiiii. col. iiii. verſi. in v. verò caſu, vbi remittendo ſe ad tertium caſum, tenet ꝙ talis renunciatio operetur, dummodo dolus vel lata culpa in arbitrando non interueniat.

Tertiò amplia, ẽt ſi ſuper nõ petẽda reductioue ſit iuratũ. Io. And. in addit. Spec. in ti. de arbit. §. fi. ver. quid ſi factũ ſit cõpromiſſum. Oldr. in cõſi. clvi. Bal. in d. l. ſi ꝓcurator. in fi. ii. col. Spec. in tit. de arb. §. i. ver. ſed pone ꝙ cõpromittens. Ang. in conſi. clxxii. Fulg. in conſi. clxxx. col. fi. Pet. de Anch. in cle. i. §. quibus. de priuileg. Guid. Pap. q. dxix. Ang. in diſputatione ſua incip. duo ad inuicem, in xiii. col. ver. placet igitur illa deciſ. Soc. in cõſil. lxxxv. col. iii. ver. nec prædictis obſtat. vbi dicit illam * communem opin. Bar. in l. fin. ff. qui ſatiſdare cogan. Ferrat. caut. viii. Mari. Iun. in conſi xlviii. col. pen. etiã ſi ſit iuratũ non venire contra nec petere reductionẽ ratione enormis læſionis, ſi læſio ſit enormiſsima, vt not. Pet. de Anch. in d. clem. i. §. quibus col. iii. de priuileg.

Vide deciſ. Neap. cxxi.in nouis. vbi quid in iuribus incorporalibus in antepen. col. item dictum decretum operatur in hærede immediato,& non mediato. Alexã. in conſi.xxxvii.col.ii.volu.i. Item quando iſtud decretum irritat poſſeſsionem apprehẽſam, intelligi debet, quando apprehenſio eſt facta per illos,qui indebitè occupant,non autem quando eſt facta per illos ad quos notoriè ſpectat iure dominii. Ruin. conſil. xxvii. columm.ii.volumi.v.

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Oblatio verbalis quo caſu ſufficiat.

LICET aliàs oblatio verbalis non ſufficeret,tamen ſi creditor dicit,quòd non intẽdit acceptare, perinde operatur verbalis oblatio,ac ſi eſſet realis.Ita Bal.in l.i.column.i.in fi.c.ne liceat tert.prouoc.Raph. Fulg.Paul.de Caſt.& Alex.in l. qui Romæ. ff. de verb. oblig. Soc. in conſi.cxcix.Fulg.in conſi.cci. eum in fin. Alexan.in l.ſi mora.in iii.colum.in v.limit.ff. ſolu. matrimo. Caſſan.in conſi.xli.col.i.& ſeq.& in conſi xxxiii. col.fi.in fin. Beltr.in conſi.cxxviii.col.i. vol. iii. deciſio. Neap.ix.in nouis,quæ declarat.Grat.conſi.xciii.col. vi. volu.i.Rui.in conſi.xl.col.vii.& conſi.lxx. col. ii. volu.i. qui extendit ad vicinum,qui reſpondit, non me ne voglio impacciare Caſſan.dicit * veram & magis communem in conſi.cxiii.colum.i.Ruin.conſi. xlix. colum. fina.volu.ii.Tiraquel.de retract.fol.ccclxxvi. Boer. deciſ.cxxiiii. Alexan.in l.ſi ſeruus,colum.ii.verſi. puto ſic concludendum.ff.de vulga.& pupillari. Grammat. conſil.cvii.colum.ii.

Contrarium tenuit Aret.in d.l.qui Romę,col.prima.

Claud.

Claud.in d.l.ſi mora,col.iii.Curt.in appoſt. ad Alex. in d.l.qui Romæ,& Iaſ.ibi col.ii.in ii.notab.

Tenendo primam opinionem, quę videtur * magis communis. Limita procedere, quando creditor expreſſè dicit, ꝙ nolebat acceptare, ſecus ſi tacuit. Alex.in d.l.ſi ſeruus ff.de vulg.& pup.circa fin. Caſſan.in conſi. xli.col.i.& ſeq.

Secundò limita, ſi creditor habuiſſet iuſtam cauſam recuſandi oblationem factam, & potuiſſet non ex iuſta cauſa non recipere. Ita Claud. in d.l. ſi mora, colum.iii. Grat. conſi.xciii.col.fi.vol.i.

Tertiò limita, niſi verbalis oblatio eſſet facta conditionaliter. Grat.ibi.

Tenendo aliam opinionem, limita, niſi dictum eſſet in recuſatione per creditorem, ego volo recipere quomodocunque mihi offeras, quia ſtãte recuſatione cum iſtis verbis, etiam ſola oblatio verbalis ſufficeret, etiam ſecũdum opinionem illorum, qui dicunt ꝙ oblatio verbalis non ſufficit, etiam ſi creditor dicat, ꝙ non vult recipere. ita Claud. in d.l. ſi mora, colum.iii. & refert Caſſan.in d.conſi.xli.colum. ii.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Remiſſoria in criminalibus an concedenda.

DVBITARI contingit, an in criminalibus ſit danda remiſſoria, & plures caſus ſunt cõſiderandi. nam, aut quæritur, an ſit dãda intra prouinciam, & dicendum eſt ꝙ non, quia in ciuilibus nõ datur. Authentica apud eloquentiſsimum, & in corpore vnde ſumitur, C.de fid.inſtru. Aut extra prouinciam, & iſto caſu etiam videtur deneganda remiſſoria, per text.in d.authẽ.apud

eloquentisſimi.& in §.quæro.& ibi Bar.& Ang.& Iaco. de Bel.in auth.de teſt.idem voluit gl.in c.teſtes,iii.quæſtio.ix.& ibi Archid.& idem voluit Abb.in c.cum cauſam,col.pen.de teſt.Iac.de Buc.in d.l.apud eloquentiſſimum.Andre.de Iſer.in c.i. ſi de inueſti.licèt ori.Azo in ſumma de teſt.col.iii.verſ.producendi ſunt. Archi.in c. præſentium.§.teſtes.col.pen.de teſt.in vi.Spec.in tit.de teſt.qualiter in fi.Dom.in d.c.præſentium,col. vi.verſi. in gl.i.de teſti.in vi.

Contrariũ Io. And.poſt Ioan.Mona.in c.Romana.§. contrahentes.col.fi.de fo.comp.in vi.Fel.in d.c.cũ cauſam,col.pen. Aut quæritur, an ſit danda remiſſoria extra prouinciam in criminalibus,pro teſtibus,qui nõ ſunt de territorio iudicis,& ſic pro teſtibus forenſibus,quos iudex non poteſt compellere ipſos venire,& tunc licet. gl.in cap.conſtitutus,de fideiuſſ.& ibi Abb.col.ii.Cardi.in princip. Cyn.et Salic.in d.authen. apud eloquentisſimum, vbi etiam Alb.de Roſ.Abb.in capit.cum cauſam,colum. pen. & Ioann.de Ana.qui ad eum ſe remittit in c.in tantum,colum.i.in fi.de colla.& quia neceſſitas impellit, vt teſtium examinatio fiat per iudicem in partibus,poſtquam iudex non poteſt ipſos compellere: propter iſtam neceſſitatem, remiſſoria etiam in criminalibus conceditur. Et ita ſeruatur de conſuetudine. Hoſt.& Io.And.in d.c.conſtitutus, cap.fi.& Pet.de Ancha.ibi.idem Iaco.de Aren.Nic.de Math.& Bal.in d.authen.apud eloquẽtisſimum, qui dicit ita ſeruari in cauſis criminalibus. & ita ſeruare curiam Roma. refert & ſequitur Barba. in d c.conſtitutus col.iii.verſic. ſed dubium eſt.Pau.de Caſt.in l.Iudices.C.de fi.inſtr.Io. Mona.Io.Andr.& Domi.in d.c.Rom.§.contrahentes in fine,in vi.Bal.in c.ſi hi qui.col.i.de teſt.Felin.in d.c. cum cauſam,colum.penulti.de teſti.Iacob. de S. Georg. in l. iii.§.idem diuus colum.i ff.de teſt.Gramm. in conſi.xli. colum.fina.Pau.Turent. in ſua diſputa. incipiente Rex Aragonum, in ſecundo dubio,in iiii.colum.Mil.in practi.fol.xlvii.colum.ſecunda Afflict. ſuper conſtitution. fol.xciii.

fol.xciii.colum.iii.& fol.cxxiiii.colum.iii.vbi etiam ponit aliam limitationem.Ioan.de Ana.in cap.in tantùm, colum.ii.de collatio.Affliĉt. ſuper conſtitutione. folio ccxxxii.colum.ii.

An autem propter multitudinem cauſarum poſſit curia committere examen alteri iudici in criminalibus Afflic. ſuper conſtitution. fo.ccxxxii.colũ.ii.præſentes limitationes ad regu.negatiuam ponit Maria.Iun.cõſi. lx.col.i.& ſeq.vol.ii.

CONCLVSIO V.

ARGVMENTVM.

Minori an cõcedenda reſtitutio in integrum ſine alia læſionis facta probatione.

SI minor afferat omiſiſſe probationes, & ꝓpterea petat reſtitutionẽ in integ. an debeat probare habere probationes quę pñt ius ſuum fundare, an verò ſine alia probatione reſtituatur?& Bar.in l. nã & poſteà. §.ſi ex mino.col.fi.ff.de iu.iur. tenet ꝙ non reſtituatur, niſi doceat de probatione, quam aſſerit omiſiſſe, & tali per quam ius minoris fundetur.Idem tenet Bal.ibi col. fi.verſi extra notata.& idem Ang.col.fi.in verſi. in glo. in verbo captus.Idem tenet ibi Salic.col.i.verſicu.& ex iſta glo.colligitur.Rom.in pen.col.Imo.in cap.auditis, in penulti.notabili in prima colum.in fi.Alb.in l. minor vigintiquinque annis.§. ſi omiſſam.ff.de minorib. Boer. deciſio.lxxix.

Contrarium ſentit Specu.in tit.de reſtitutio.in integrum §.primo verſicu. illud prætermittendum non eſt. vbi tenet quòd ex ſola partis vel ſui procuratoris allegatione, quòd omiſſæ ſint probationes, reſtituatur minor vel eccleſia . et idem ſentit idem Speculator

in d.§.i.

in d. §. i. in princi. illius. §. idem Ant. de But. in cap. Auditis, in pen. col. de reſtitutione. in integ. & ibi Abbas in viii not. & in c. ſuſcitata, in ii. not. eod. tit. Aret. in conſi. lxvi. col. pen. & in d. §. ſi minor. col. ſi Iaſ. in d. §. ſi minor. colum. pen. Apoſtil. ad deciſ. Thol. liii. Deciſio. Neap. cix. in nouis.

CONCLVSIO VI.

ARGVMENTVM.

Minor qui non appellauit, aut appellationem proſequutus eſt, an reſtituendus, ſi prius de læſione non docuerit.

SIMILIS eſt dubitatio, an minor, qui non appellauit vel non eſt proſequutus appellationem, ſi petat reſtitutionem, debeat probare de iure ſuo, quia ex ipſo apparebit ipſum eſſe lęſum ob non appellationē, vel omiſſam proſecutionem, cùm aliàs fortaſſe ſibi expediret non appellaſſe, & Bar. in loco pręallegato in d. §. ſi minor, col. fin. tenet, quòd minor debeat docere de iure ſuo, aliàs non reſtituetur, & ibi Ang. col. fin. & Salic. col. i. & Roman. colum. ſi. & Aret. in finalib. verbis, dum ſe remitit ad not. per Bart. ibi. idem tenet Abbas in conſi. lxxvii. colum. iii. volu. ii. Paul. de Caſt. in conſi. iii. incip. in cauſa quæ vertitur. colum. ii. volu. ii. & in conſi. cxcvi. col. i. in fin. vol. ii. incip. ſuper i. quæſtio. idem tenet Bal. in l. ſi. in ſi. C. in quibus cauſis in integ. reſt. non eſſet neceſ. & ibi Sal. in ſi. Alex. in conſi. lv. colum. ſi. vol. v. Rota deciſ. lxxxvii. in nouis. Bellam. deciſ. xxxviii. Apoſtil. ad deciſ. Tholoſ. liii. Alex. in appoſtil. ad Bar. in l. certū. §. in pupillo. ff. de confeſſ. Grat. conſi. cxix. col. pen. in ſi.

Contrarium, quòd immo eo ipſo dicatur læſus, quādo non appellauit, & tāquam læſus poſsit reſtitui. Bar. in l.

in l.fi.col.fi.C.in quibus cauſis in integ.reſti. non eſt neceſ.& Paul.de Caſt. in d.§.ſi minor.& iſtam opinionem ſenſit glo.in l.ſi minor vigintiquinque annis.§.i.in verbo iure deſiderat.ff.de minorib.

Alii in iſto articulo diſtingunt,aut minor eſt reus, & tunc non appellando dicatur lęſus,& eo ipſo poſsit petere reſtitutionem. Aut verò eſt actor,& tunc non appellando, non dicitur lęſus , iſta fuit opinio Fulg. in d. §.ſi minor.& in d.l.fi.& ibi Paul.de Caſt. Alex.in conſi. cxv. in fin.volu.v. Iacob.de S Georgio in d.l.fin.in fin.Ruin. conſi.lxviii.col.xiiii.volu.i.

CONCLVSIO VII.

ARGVMENTVM.

Minor an eo ipſo qđ confeſſus eſt in ſui damnum,dicatur læſus, ſic, ut ei aliter non probato concedenda ſit reſtitutio .

Similis eſt dubitatio, an eo ipſo ꝙ minor eſt confeſſus aliquid pręiudiciale,dicatur læſus,& propterea reſtituatur,an verò ſit neceſſarium aliquid probare per quod appareat veritatem eſſe contra confeſsionē factam per minorem,& quòd non reſtituatur, niſi docto de errore,tenet Specul.in tit.de reſtitu.in integ.§. i. colum.pen.ver.ſed nunquid eccleſia.Cyn.in l.i. in fin. C. de confeſsis,& ibi Bal.col.xv.ver. pręterea ſequeretur. & ibi Sali.ver.Item iuxta hoc quæro.Anto.de But.in c. fi.in fin.de confeſ.Alex,in conſi.lv.in fin. volu.v. Soc.in conſi.cxv.col.pen.Beltr.in conſi.clxix.col.ii.vol.i.

Contrarium glo.in c.ii.de reſti.in integ in gl. in verbo computandum.in glo.ii.vbi etiam ꝙ falſitas confeſſionis probari non poſsit, cum quibus glo . tranſeunt doctores. Alexan.in dicto.§.ſi minor,col.fin.concordat,

aut

caſu.Sal.in d.§.arbitrorum.q.xiii.Grat.conſi.xxx.col.i. & ſeq.vol.i.Immo etiam ſi ſit iuratum de ſtando laudo, vt per Feder.in conſi.cxxv.circa fi.ver.nõ obſtãt iura in contrariũ allegata,& in conſi.lxxxv.col.ii.in fi.ver. nec prædictis obſtat,& in xviii.col.ver.circa primum cõclu de,& per Feder.de Sen.in conſi.cxlii.Bal.in l.fi.C.de nõ nume.pec.in prin.Aegid.in cõſi.xxiiii.col.iii.ver.i.caſu.

Contrarium videtur tenere Zaſius in conſi.xii.vol.ii.

Secundò amplia ſiue compromiſſum ſit deductum in ſtipulatione ſiue non.gl.in l.ſi quis arbitratu.ff.de verb. oblig.& Anto.de But.in loco præallegato & ibi Imol. col.xviii.ver.circa primum.

Tertiò amplia,etiam ſi compromiſſum ſit vallatũ certa pœna,vt dicit Antonius de But.in loco præallegato, & per alios ibi,& Bar.& alios in d.l.ſocietatem.§. arbitrorum.ff.p ſocio.Bal.& alios in l.cũ antea.C. de arb.

Quartò amplia,ẽt ſi ſit factũ pactũ de parẽdo laudo, & ſuper eius obſeruãtia iuratũ per partes,vt per Pet.de Anch.in cõſ.ccvii.col.fi.ver.ſed pactũ quantũcũq;.Cęp. in conſi.ciui.xxxiiii.col.i.ver.& q intelligitur de modico.Soc.in cõſi.lxxxv.Pariſ.in cõſi.lxxxix.col. vii. vol.i. Contrarium Zaſius in conſi.xii.vol.ii.

Quintò amplia,ẽt ſi ſtatutũ mãdet laudũ ſeruari debere,& deſuper interueniſſet pactũ iuratũ,vt not.Pet.de Anch.in cõſi.ccvii.col.fi.ver.reſtat reſpõdere ad ſtatutũ. Ang.in cõſi.clxxii.& Petr.de Anch.in conſi.ccviii. in fi. Mart.Iun.xii.conſi.xlviii.col.pen.Grat.cõſi. cxviii. col. pen.vol.ii.ẽt ſi per ſtatutũ ſit ſublata reductio ad arbitrium boni viri,idem in conſi.xxx.col.i.vol.i.Declara,vt per eundem in conſi.xxxiiii col.i.

Sextò amplia,nã talis reductio p ſtatutũ nõ põt impediri ſi ĩterueniat dolus ex ppoſito,vt ponit Pet. de Ancha.in d.cõſi.ccvii.col.fi.& Bal.in l.cũ antea,col.iii.in fi. ver.ſed quid p ſtatutũ.C.de arbitris.q idẽ tenet,ſi culpa interuenit,Rom.ĩ cõſ.xc.col.fi.ver.nec pmiſsis,& idẽ tenet ſtãte enormiſsima lęſione.& ſtatutũ taliter interptatur, vt nõ auferat reductionẽ ad arbitriũ boni viri, licèt

execu-

executionem cõcedat laudo ſtatutum. Cuma. in cõſ. 50. in fin. Abbas in conſi. xliiii. in ii. dubio. vol. i. Soc. in cõſi. cxxi. col. pen. vol. iii. in ver. circa iii. Pet. de Anch. in repetitione. c. i. char. xviii. ver. accedat hæc quæſtio. de cõſti. idem in conſi. cciii. in fin. Maria. Iun. in conſi. xlviii. col. pen. Paul. de Caſt. in conſi. cclv. incip. primò & ante omnia, col. i. volu. ii. Ang. in conſi. clxxii.

Et quòd ſtatutum non poſsit impedire reductionem, tenet Fulg. in conſi. ccxxiiii. Cæp. in cõſi. ciui. xxxiiii. in fin. colum. ver. ſed certè cõtrarium eſt verius. & Curt. Iun. conſi. lxxx. col. fi. ver. & ſicut renunciatio. Deci. in conſi. lx. colum. ii. & in c. ad hæc, el ſecũdo, col. ii. de appel. & in conſi. ii. in iiii. col. in fi. Iaſ. in l. quidam cum filium, col. viii. ff. de verb. oblig. Ferrar. caut. viii.

Cõtrariũ Rom. in rub. de arbitris in v. char in ii. col.

Septimò amplia, etiam ſi liberum arbitrium arbitro ſit conceſſnm, vt dicit Bal. in l. ſi procurator, col. i. cum ſeq. ff. de condict. indeb.

Octauò amplia, etiam ſi ſit data facultas lædendi in multo, tamen propter notabilem & maximam lęſionem poteſt peti reductio. Fulg. in conſi. clxxx. in fin. verſi. quinimmo.

Nonò amplia, etiam ſi ſit promiſſum & iuratum non allegare vel proponere querelam iniquitatis, vt notat idem Fulg. in conſi. clxxx. in fin. ver. nec his renunciatio officiat. Nam ſtante notab. & maxima læſione, peti poteſt reductio, vt ibi per eum, idem tenet Aegid. in conſi. xxiiii. colum. iiii. verſi. in iii. verò caſu, quod intelligit, quando poteſt imputari arbitratori dolus vel lata culpa. Pariſ. in conſi. lxxxix. col. vii. vol. i. & in conſi. xxiiii. col. xxi. in ii. volu.

Contrarium, quòd quando promiſſum eſt & iuratum parere laudo quantuncunque iniquo, non poſsit peti reductio. Hoſtienſis in d. cap. quintauallis, col. ii. Salic. in d. §. Arbitrorum, colum. v in xiii. quæſt. & in d. l. cum antea. in vii. q. & hoc tenet Aegid. in conſi. xxiiii. col. iii. ver. in iii. vero caſu. ſcilicet, quando dolus vel lata culpa

non

Deſit in meo libro.

non poteſt arbitratori imputari.

Decimò amplia, etiam ſi ſit data facultas lædendi in magna vel parua quantitate, nam ſtante læſione enormiſsima vel ſatis magna, poteſt peti reductio, non ſi ſit læſio magna tantùm. Hoſt. in d. cap. quintauallis. etiam addita clauſula moderatè vel immoderatè, vt per Bart. in d. §. Arbitrorum, in lxi. colum. & ſeq. Rom. in cõſi. xc. col. pen. ver. ſecundò principaliter. Imol. in d. cap. cum contingat, col. vi. ver. ſed iuſta prędicta poteſt dubitari. Ioan. Bapt. gener Bart. in vii. libro in xv. cap. de arbitris. Beltrand. in conſi. lxxii. col. iii. in fi. volu. ii. Abbas in d. cap. quintavallis, colum. xv. ver. venio ad ſecũdum mẽbrum. Anto. de But. colum. xxiii. verſi. aduerte tamen. Paul. de Caſt. in conſi. ccxv. incipiente. Primò videndum eſt, an præteritio, in v. dubio in ii. volu. & in conſi. cclv. colum. pen. volu. i. Ant. de But. in conſi. xxiiii. colum. iii. verſi. quantuncumque verba ſint lata. & idem putat Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxv. Card. in c. expoſita, colum. pen. in xii. quęſt. de arbitris. Sentit Cæp. in conſi. ciuili xxx. in fin. & dicit Bald. in l. ſi de meis. §. recepiſſe. ff. de arbitr. dum dicit, ꝙ etiam ſtantibus illis verbis poteſt lędere dummodo abſit dolus & lata culpa. bene verum eſt, quòd iſto caſu non poteſt peti reductio, pro magna læſione, vt dicit Hoſt. in d. c. quintauallis, & Bar. in d. §. arbitrorum. in vi. colum. & Bal. in l. ſi procurator, in i. col. in fin. & ſeq. ff. de condi. indebi. Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxix. Franc. de Aret. in d. l. ſi quis arbitratu. ff. de verb. oblig. Ant. de But. & Imol. in d. cap. quintauallis, colum. xxvi. Card. in cap expoſita, col. pen. in xii. quæſt. de arbitris. & Bald. in d. l. ſi de meis, in §. recepiſſe. qui dicit, quòd iſto caſu pro enormi non petitur reductio, & hoc intellige, quando bona fide arbitrator laudauit, vt declarat Bald. in l. ſi procurat. in i. colum. in fin. ff. de condict. indebi. item niſi adſint alia verba coniuncta, quæ ſapiant arbitrium boni viri. Beltran. in conſi. clviii. colum. viii. vol. iii. tamen pro enormi iſto caſu poſſe peti reductionem, tenet Bald. in d. l.

cum

cum antea,col.ii.& ſeq.C.de arbi.Secus ſi dictum eſſet, quòd poſsit dare vni & auſere alteri, non adiecta illa clauſula in magna, vel parua quãtitate, quia etiam pro magna poteſt peti reductio. Bald. in l. ſi cum ea. C. de dotis promiſ.Soc.in conſi.ccxx.col iii.Cæpolla in conſi. ciuili xxxiiii.col.i.Caſſad.deciſ.i.de empt.& vend.Roma.in rub.de arbit.char.v.in iiii.col.immo etiam ſi dictum ſit, ꝙ poſsit dare vni & auſerre ab altero in totum vel in partem.Beltr.in conſi.ccxci.col.vol.iii.

Contrarium Aegid.in conſi.xxiiii.col.iii.verſi.in ſecundo caſu. Et quando dictum eſſet, quòd ſtari deberet ſententiæ arbitri, etiam ſi maximam contineret iniquitatem, aut læſionem, quia tunc non poſsit peti reductio ad arbitrium boni viri, dummodo dolus abſit, voluit Beltr.in conſi.v.volu.i.in antiquis.

Vndecimò amplia, etiam ſi ſit promiſſum, ſententiam ratam habere, vt not.Bar.in d.l.cum minor, in.fin principii.ff.rem ratam hab.per Alex.in apoſt.ad Bart.in dicto §. ſociorum.

Duodecimò amplia, etiam ſi promiſſum ſit parere laudo qualecunque fuerit, vt not. Bald.in l. tale pactum.§. qui procurauit, in fin.ff.de pact.vel qualiſcunque ſit læſio, vt per Fel.in c.humilis.col.i de maior.& obed.

Decimotertiò amplia, etiam ſi laudum ſit emologatum antequam ſit prolatum, vt not Bal.per illũ text.in l.cum anteà col.i.& ſeq.C.de arbit.in d.l. ſi procurator, colum.ii.ff. de condi.indebit.idem tenet Cyn. in d.l.cũ anteà per illum tex.col.fi.Paul.de Caſt.in ii.col.ver.it ẽ not.Din.in conſi.ſuo xix.Bar.in d.§.arbitrorum col. ix. ver.quid ſi in compromiſſo ſit dictum.Ioan. Bap. gener Bar.in tract.de arbitr.in vii.lib.i.& xv.cap.Grat. in cõſ. cxviii.col.fi.volu.ii.Rui.conſi.xvi.col.fi.vol.ii.

Etiam ſi iſta emologatio eſſet facta pacto nudo, hoc tenet glo.in d.l.cum antea, in verbo poſtquam. Tamen contrarium ſentit ſi per ſtipulationem, vt põderat Alb. de Roſa.vbi etiam ipſe contrariũ tenet, & ꝙ emologatio poſsit fieri ante latum laudum, Imol.in d.c. quintauallis,

uallis,col.xxxii.ver.item obſtat prędictis,vbi reſpondet ad l.pen.& col.ſeq.ver.itē non obſtat, ꝙ iuramentū. Sed ſi lata ſentētia clauſa & ſigilata partes approbarēt illā, valeret approbatio,& impediretur reductio.Io.And.in c.humilis,col.ii.de maioritate & obedientia. Imol. col. iii.Ang. Aret. in l.i.§.ſi quis aūt.ff.de appella.recip. & hoc ſequitur Abb.in d c.humilis,in fin. dummodo dolus malus abſit.Sed Ant.de But.in c.quintauallis,quem refert Imol.col.xxxi.ver.& tandem dicit do.Anto. dicit ꝙ approbans laudum antequam illud viderit,ſibi prçiu dicat,ita demum ſi ſit auiſatus de læſione.Imol. verò in iii.col.in d.c.humilis,tenet ꝙ poſsit approbari,ſi ſit ſub ſcriptum,licèt ſigillatum & clauſum, non autem poſsit approbari,ſi nondum ſit ſubſcriptum.

Contrariū videtur colligi ex dictis per Paul.de Caſt. in l.ne in arbitris.in §.fina.in fin.C.de arbit. & in l.i.C. de rebus alie.

Decimoquartò amplia, etiam ſi ſint in compromiſſo appoſita verba generalia, & amplia, vt per Bald. in l. ſi procurator. col.ii.ver.nam per verba generalia.ff.de cō dictio.indebi.Alex.in conſi.cxxxi.col.ſi. volu. ii. verſi. immo vt dicunt doctores.& Ant.de But.in conſi.xxiiii. col.ii.ex mente Hoſt.in d.cap.quintauallis. & idem in eadem col.ver.Item quia verba generalia.Din.in d.reg. ſcienti,de reg.iur.in vi. Io.And.in addit. Specu. in titu. de arbitris.§.ſi.ver.item quid ſi compromiſſum.Beltr.in conſi.cxxxviii.col.iii.volu.ii.

Decimoquintò amplia,ēt ſi ſit renunciatū reductioni ad arbitriū boni viri.Ita gl.in c.cū dilectus,in gl.magna in ſi.de arbit.Spec.ī tit.de arbitr.§.differt.col.iii.ver.itē ſi ſit pactum.Din d.regu.ſcienti,& in l. quidā cū filiū.ff. de verb.oblig.& in conſi.xix. incip. Tholemęus in prin. Guliel.de Suza,Iac.de But.& Bal.in l.ſi vnus.§.illud.ff. de pact.Cyn.in d.l.cū anteà in ſi.C.de arbit. vbi ēt Alb. col.ſi.& Bal.col.i.in ſi.& ſeq.Bar. in d.l. ſi ſocietatem.§. arbitrorum,colum.vi.& in d.l.cum anteà.& in l.quæro. §. inter locat.ff.loca. & in l. qui Romæ.§. duo fratres

col.i.& ibi Alex.col.iiii.in princi.& Paul.de Caſt.col.I i. de verb.oblig.& idem Bar.in d.l.quidam cum filium,col. ii.& ibi Imol.col.iii.ver.& facit iſte tex.& Paul.de Caſt. col.iii.eo.tit.Io.And.in addit.Specu.in titu.de arbitris. §.fi.in ver.item quid ſi compromiſſum,in duabus addit. altera in princip.altera in fin.Oldra.in conſi. clvi. Bal. in conſi.ccclxxx.incip.præmitto, volumi. i. & in conſi. clxxxvii.in ii.volu Anto. de But.in d. cap. quintauallis col.xxi.ver.ii.& tertius caſus,& ibi Abbas colum.xiii.& ſeq. vbi dicit iſtam ✻ communem opinionem, Fulgo. in conſi.clxxx.colum.fin.ver.nec his renũciatio officiat. Cuma.in conſi.50.colum.fin.verſi.ad id autem.Ioan.de Ana.in conſi.xvi.circa fin. Paul. de Caſt. in conſi. ccxv. col.i.verſi.v.videndum,volu.i. Soc.in cõſi.ccxx. col.iiii. & ſeq.Fel.in d cap.humilis,colum. i.& ii. de maioritate & obedien.Curt.Iun.in conſi.lxxix.colum.fi.Cępol. in conſi.ciui.xxxiiii.in fin.Bald.in l.i.in v.col.C.de his quę pœnæ nomine.Dec.in cap.ad hęc,el ii.col.ii.de appella. & in conſi.ii.col.iiii.Iaſon qui dicit iſtam opinionẽ cõmunem in l.cum quidam,col.iii.ff.de verb.obliga. & ita ſeruari de conſuetudine.Nicel. in vi. concordia glo. in fallen.iiii.Paul.de Caſt.in conſi.cclx.col.ii.vol.i.qui dicit iſtam cõem opinionem ſtante enormiſsima læſione, licèt contrarium ſentiat in enormi, prout etiam voluit idem Paul.de Caſt.in conſi.cclv.col.pen.ver.iii. fuit opinio.volu.ii.Abb.& Imol.in d. cap.quintauallis, colum. xxix. Aegid.in conſi.xxiiii.in iiii.caſu.Grat.in cõſi.xxx. col.i.& conſi.xxxiiii.col.ii.vbi declarat,vol.i. Tamẽ alii Doctores idem tenẽt etiam pro enormi læſione vel magna,licèt non enormiſsima.

Iſtam opinionẽ intelligit, & declarat iſto modo Iaſ. ĩ cõſ.xiii.vol.ii.qñ reductio peteretur ex ꝓbabili cauſa.

Contrarium, ꝙ renuntiatio reductionis facta pacto operetur,tenuit Guliel.de Cun.in l.hi qui ex conſenſu C.de epiſ.& cler.Specu.in tit.de arbit.§.fi.ver. quid ſi cõpromiſſum.Iacob.de But.in d.l.cũ anteà,col.fi.C. de arbit.Abb.& Imol.ĩ d.c.quintauallis, ille col.xiiii. hic col. xxviii.

ver.forte tñ reſpectu magnæ læſionis operari renũciationẽ nô reſpectu enormiſsimæ,& idẽ Paul. de Caſt. in conſi.cclv.col.pe.vol.ii.& in conſi.cclx.col.ii. volumi.i. Aegid.in conſi.xxiiii.in iiii.col.ver.in iiii.caſu.Io. Bap. gener Bar.in d.tract.de arb.in vii.libro in xv.c. Bal.in l. iubemus,in fi.princ.C.ad Trebel.& iſtam ſecundã partẽ intellige,qñ arbiter proceſsiſſet ſine dolo vel lata culpa,licèt re ipſa læſio interuenerit,ita declarat Bal. in d. l.iubemus,in fi.princ.C.ad Trebel. Adde.

Tenẽdo primã opinionẽ,quæ videtur ✱ magis cõis, amplia vt ꝓcedat,ꝙ poſsit renũciatione reductionis nõ obſtãte peti reductio ad arbitriũ boni viri,ẽt ſi bona fide & ſine dolo arbiter proceſſerit ad laudũ, vt not. Bald.in d.l.cũ anteà col.ii.in loco ſuprà allegato.

Secũdò amplia,ẽt ſi generaliter ſit renũciatũ reductioni,vt per Bal.in l.ſi procurator,col.ii.ff.de condi. indeb. Rom.in conſi.xc.col.pen.in fin.Io.de Ana. in conſi.xvi. col.fi.Curt.Sen.in conſi.iii.circa medium.Abb.in d.c.cũ contingat,in xvi.col.in ix.caſu.

Cõtrariũ ſentit Aegi.in cõſi.xxiiii.col.iiii.verſi.in v. verò caſu,vbi remittendo ſe ad tertium caſum, tenet ꝙ talis renunciatio operetur,dummodo dolus vel lata culpa in arbitrando non interueniat.

Tertiò amplia,ẽt ſi ſuper nõ petẽda reductione ſit iuratũ.Io.And.in addit.Spec.in ti.de arbit.§.fi.ver.quid ſi factũ ſit cõpromiſſum.Oldr.in cõſi.clvi.Bal.in d.l.ſi ꝓcurator.in fi.ii.col.Spec.in tit.de arb.§.i.ver. ſed pone ꝙ cõpromittens.Ang.in conſi.clxxii.Fulg.in conſi.clxxx. col.fi.Pet.de Anch.in cle.i.§.quibus. de priuileg. Guid. Pap.q.DXIX.Ang. in diſputatione ſua incip.duo ad inuicem,in xiii.col.ver.placet igitur iſta deciſ.Soc.in cõſil.lxxxv.col.iii.ver.nec prædictis obſtat. vbi dicit iſtam ✱ communem opin.Bar.in l.fin. ff.qui ſatiſdare cogan. Ferrat.caut.viii.Mari. Iun.in conſi xlviii.col. pen. etiã ſi ſit iuratũ non venire contra nec petere reductionẽ ratione enormis læſionis, ſi læſio ſit enormiſsima, vt not. Pet.de Anch.in d.clem.i.§.quibus col.iii. de priuileg.

Contrarium in principali articulo, ꝙ per renũtiationem reductionis iuratam impediatur reductio ad arbitrium boni viri, tenuit Fed. de Senis in conſi. ccxxv. vbi hoc tenet, non qñ ſimpliciter promittitur & iuratur nõ petere reductionem. & idem tenet in conſi. cxlii. Imol. licèt non ſe firmet in l. i. §. ſi quis antea. ff de appella. recip. Zaſius in conſi. xii. vol. ii.

Tenendo primam opinionem, quæ videtur ✻ magis cõis, amplia, etiam vt non ſit neceſſaria abſolutio à iuramento, quia prout ſimplex renuntiatio propter tacitam conditionem non operatur, ita etiam nõ debet operari iurata renunciatio, ex quo iuramentũ recipit eaſdem conditiones, ita Bald. in d. l. ſi procurator, col. ii. ff. de condict. indeb. Anton. de But. in d. cap. quintauallis. col. xxiii. verſi. aduerte tñ. Guid. Pap. in conſi. cccccxix. Salic. in l. cùm antea. col. v. in vii. quæſt C. de arbitr. & expreſsius omnibus aliis ponit idem in d. l. ſocietatem. in §. arbitrornm, in vi. & ſeq. col. in xiii. q. ex mente Innocen. Hoſt. & Io. Cald. vt ibi per eum. Ioan. Bap. genet Bar. in tract. de arbit. in vii. lib. xvi. cap. Grat. conſi. xxx. col. i. & ſeq. vol. i. qui declarat.

Cõtrariũ tamẽ in hoc tenet Ant. de But. in cõſ. xxiiii. Bal. in l. ſi. in prin. C. de non nume. pecu. Abb. in d. c. cũ contingat, col. xvi. ver. ix. caſus de iure iuran.

Tamen pro prima opinione eſt tex. iuncta glo. in verbo, abſoluat, in c. non ſine, de arbit. quæ dicit exponendo tex. abſoluas, ideſt abſolutum fore oſtendas. & ibi Hoſt. & Card. col. iii. licèt Imol. teneat contrarium ibi, & ſic videtur adhærere ſecundæ opinioni. Item amplia, nam ſi ſit promiſſum & iuratum de non veniendo contrà, ratione enormis lęſionis, poteſt tñ venire contra, ratione enormiſsimæ. Beltr. in conſi. cxxxviii. col. ii. vol. ii.

Limita iſtã cõcluſionẽ, ꝙ ẽt iurata renunciatio reductionis non impedit ipſam reductionẽ, niſi ipſa renũciatio iurata facta ſit cũ iſta expreſsione, ꝙ ẽt ꝑtextu enormiſsimæ lęſionis, & ſic in caſu expreſſo à contrahẽtibus non poſſet peti reductio ad arbitrium boni viri, vt notat

tat Io.Cald.in diſputatione ſua incip. duo litigantes, quē refert & ſequitur Io.And.in aditio.Specu.in d.titu. de arbitris. §.fin.ver.item ſi factum ſit compromiſſum. Hoſt.in d.cap.quintauallis,col.ii. ver.& hoc vltimū teneas,& ibi Ant.de But.col.xxii.& ſeq.verſi. aduerte tamē.& in cōſi.xxiiii.col.iii.ver.ſed ſi dixiſſet,& ibi Abb. col.xiiii.vbi dicit iſtam * communem opinionē verſi. aut pactum fuit multùm generale. idem tenet Raph. in l.i.§.ſi quis anteà.ff.à quibus appel.non licet Sal. in d.l. ſocietatem.§.arbitrorum.col.vi.in xiii.q. Soc. in conſi. cxxi.in pen.col.ver.ita dico in caſu noſtro, vbi dicit iſtā eſſe * magis communem opinionem, à qua in conſulando & iudicando dicit non eſſe recedendum,idem tenet Salic.in conſi.ſuo incip.in cauſa & quæſtione prædicta. Ang. in diſputatione ſua incip. duo ad inuicem, in xiii.col.verſi.ſi autem lęſio,& idem Soci.in conſ.lxxxv. col.iii.ver.nec prædictis obſtat.& Sal.in d.l. cum anteà col.v.in vii.quęſt.Imol.in d.c.quintauallis, in xxxi. col. ver.ſecus vbi verba ſunt ſpecialia,& in col.xxxiii.verſi. ſed aduerte,quia D.Petrus. & in pen.col.ver. & ideò nō videtur,ꝙ ſufficientes,& idem tenet Paul.de Caſt. in cōſil.cclv.in ii.vol.in pen. col. in iii. opinione, & in finali col.in fin.ver.quantum ad enormiſsimam.Corn.in cōſi. ccxxi.col.iii.& ſeq. vol.ii.Io.Bap.gener Bar.in tract. de arbit.in vii.lib.in xv.cap.& in cap.ii. & hanc ſolam cautelam ad impediendam reductionē approbat, cùm oēs alias improbet,& impugnet Beltran.in conſi.v. vol.i.

Et pro iſta opinione facit, nam nunquā datur reductio ī caſu expreſſo à partibus,cui partes ipſę renūciauerūt,vt not.Ant.de But.ī d.c.quintauallis,col.xxi.& ſeq. ver.ſi aūt.latiſsimè Bal.ī d.l.cū antea.in ii.col.in fi. in d. l.ſi ꝓcurator,col.ii.ff.de cōdi.indeb.Salic.ī d.l.ſocietatē. in §.arbitrorū in xiii.q. ff.pro ſocio.& ī d.l.cū anteà col. v.in vii.q.Abb.in c.cū contingat,col. xvi. in nono caſu de iure iur.iſtā dicit cōem Soc.in cōſi.xii.vol.ii.Imo.in d.c.quintauallis.verſi.ſecus vbi verba ſunt ſpecialia & expreſſa,& facit qđ dicetur ī ii.limitatione principali.

Contrarium,quòd etiam facta expreſſa mentione ſit locus reductioni, quaſi nō poſsit ſuper hoc renũciari: & quia illa verba magis ex quadã cõfidẽtia erga arbitratorẽ,quã ex voluntate vel conſenſu ꝙ fiat tale præiudiciũ tenet Pet.de Anch.in repeti.c.i.in xviii.char.ver.accedat hæc quæſtio, de conſtitutionib.Paul.de Caſt.in cõſ. lxx.incip.quia fruſtra,col.i.& ſeq.vol.i. Alex. in conſi. cxxxi.col.fi.vol.ii.Soc.in conſi.ccxx.col.v.ver.quinimmo & fortius. vbi dicit iſtã ✱ cõmunem opinionem & ſeruari in practica.& idem dicit Bart.Soc. in conſi.ciiii. col.iiii.vol.iiii.Cæpo.in conſi.ciui.xxx.in fi.& in conſi. xxxiiii.in fin. Deci.vbi dicit ✱ communẽ opinionẽ in conſi.xxxix.col.iii.& in conſi.lx.col.ii.& in c. ad hæc el ii.col.ii.de appel.Abb.in d.cap.cum contingat, colum. xvi.ver.nonus caſus,de iureiur. Caſſad.deciſ.r.de empt. & vendi.Pariſ.in conſi.xlviii.col.v.volu.i.Aymo in conſil.cxlii.col.v.Gram.deciſ.lxvi.num.xlviiii. & pluribus ſeq.& ſentit Cæpo.in caut.ſua cxcix.in iii.caut.

Veniat.

Et pro iſta opinione facit,nã per nullã verborum formulam vel cautelam effici poteſt, quòd impediatur reductio ad arbitrium boni viri, vt notat Bald. in dicta l. cum anteà,col.ii.ver.ſed quęſtio noſtra, & in l. ſi vnus. §.illud.ff.de pactis.& in conſi.ccclxxx.volumi.i.qui dicit ita ✱ communiter obſeruari. Paul. de Caſt.in conſil.lxx.colum.i.& ſequen.incip. quia fruſtra, volumi.i. Guid.Pap.quæſtio.cccccxix.Alexand. in conſi. cxxxi.in fin volumi.ii. Cæpo.in conſi.ciui.xxx.in fin. & in conſi. xxxiiii.in fin.Deci.in conſi.xxxix.colum.iii. & iſtam dicit ✱ communem & ab ea in conſulendo & iudicando non eſſe recedendum, Curt. Iun.in conſi.lxxix. in fine & idem Dec.in conſi.lx.col.ii.& in cap.ad hæc,el ii.colum.ii.de appel.& in conſi.xi.col.iiii.in fi.Caſlad. d. deciſio.i.de empt.& vend.Ferrat.caut. viii.Deci. in conſil. DCxxxii.in cap.cauſam quæ.colũ.i. de re iudic. Pariſ. in conſi.lxxxix.colũ.vii.volu.i.Aymo in conſi.cxcii. col.v. Grat.in conſi.xxx.col.i. volu.i.& conſi.xxiiii.volumi.ii. Ruin.conſi.xi.col.fi.vol.iiii.

Tamen

Tamen ſtante iſta opinione, iſtud debet intelligi qñ verba ſunt generalia non ſpecifica ad illam ſpeciem lęſionis, vt declarat Io.Bap.gener Bar.in d.tractatu de arbitris lib.vii.cap.xvii. Et enormiſsimæ læſioni in compromiſſo non poteſt renunciari.Bar. in l.i.§. ſi quis aũt. ff.à quibus appel.non licet,& ibi Imol.colum.i. licèt in fin.aliter teneat.Oldr.in conſi. clvi. Lanfranc. in vulg. repetitio.cap.quoniam contrà,in tractatu interlocutoriarum.§.hic tractabimus, colum.xxviii. verſi.ex quibus omnibus.

Contrarium Ioan. Bap. gener Bart. in d. tractatu de arbitr.cap. xv. poſt plures allegatos in xv.ampliatione adhærentes opinioni Guliel. in l. hi qui ex conſenſu. C.de epiſ.& cler.Iaſon in l.quidam cum filium, colum. vii.& ſequen.ff.de verb.oblig.tenet primam opinionem, quam * dicit communem,Raphael Cum.in d.l.i. §. ſi quis autem.

Tenendo primam opinionem quę videtur * magis communis. Limita niſi dolus ex propoſito interueniret, quia tunc læſioni non poteſt renunciari, nec per pactũ impediri reductio ad arbitrium boni viri vt per Cald.in ſua diſput.Duo litigantes.refert & ſequitur Ioã. And. in addit.Spec.in tit.de arbit.§.ſi.ver.item quid ſi factum ſit compromiſſum.Bal.in conſi.clxxxvii.in ii.vol.& cõſi. cxvii.vol.iiii.poſt Rayn.de Forl.in ſua diſputatione incip.du o compromiſerunt. Bart. in d.§.arbitrorum, in l. ſocietatem.in vi.col.ver.quero vtrum poſsit.Cald. in c. expoſita,col.pen.in xii.quæſt.de arbit.Ant.de But. in d. cap.quintauallis,col.xxi.ver.iiii.caſus, & ibi Abbas colum.xiii.Imol.colum.xxiiii.verſi.ſecundus caſus,& colum.xxv.ver.ſi autem renunciatio.Iac.de But. in d.l.cũ anteà col.pen.& ibi Salic.colum.pen.C.de arb tr.Soc.in conſi.lxxxv. colum.i.& ſequen.& in conſi.cclxxxiii.colum.vi.ver.i.ꝙ non obſtante.Ant.de But.in conſ.xxiiii. col.ii.Cæp.conſi.xxx.in fin.

Amplia,etiam ſi iuratum eſſet compromiſſum,& etiã ſuper dolo, quia ratione doli nõ prohibetur petere re-

ductiónem,vt notat Bald.in conſi.cxvii.in iiii. volu. nec requiritur abſolutio,vt per Ioan. Bap. in d. tractatu de arbitris cap.xvi.etiam ſi in ſpecie ſuper dolo ſit iuratũ non petere reductionem.Salic.in auth.ſacramenta puberum,in penult.col.ver.quæro an hoc ſacramentum.C.ſi aduerſ.vend.Imol.in d.cap.quintauallis, verſi. ſi autem renuntiatio ſit latiſsima.in xxix.col.etiam ſi ſuper dolo ſit in ſpecie iuratum.Salic.in d.§.arbitrorum, in xiii. q. poſt d.diſput.Calde. incip. Duo ad inuicem litigantes. Io.And.in additio.Specu.in d.tit.de arbitr.in §.fi.verſi. quid ſi compromiſſum ſit factum.

Secũdò amplia,etiam reſpectu modicæ læſionis, quia ſtante dolo ex propoſito põt peti reductio,vt not. Paul. de Caſt.in cõſ.clv.vol.ii.col.ii.Imol.in d.c.quintauallis. col.xxvii.ver.ſecundus caſus. ibi aduerte tamen. Rom. declarat ĩ v.char.in rub.de arb.col.i.ver.ꝑtereà ſemper.

Aduertendũ tñ eſt ad vnum,quia plures voluerunt,ꝙ ex enormiſsima læſione prȩſumatur dolus ex propoſito vt not.Ant.de But.in d.c.quintauallis,col.antepen. ver. ſi autem læſit in enormi.Bal.in conſi.ccclxxx.inci. præmitto,in fi.vol.i.& in conſi.clxxxvii.incip. in cauſa præſenti in i.col.in ver.& dicit.Bart. in d.§.arbitrorũ in vi. col.ver.quæro vtrũ poſsit renunciari.Abb.in d.c. quintauallis,col.xiiii.ver.vlt.membro.Imol.col. xxx. ver. ſi aũt arbitrator.Rom.in conſi.xc.col.fin. Cæpol.in conſi. ciui.xxx.in fin.Soc.in conſi.cclxxxiii.col.vi. verſi adde etiam.Alex.in l.ſi ſuperſtite.C.de dolo.Bald in §.item ſacramenta,col.ii.in fin.de pace iur.firman.& Bal.in l.ſi cum mea.C.de dot.promiſ.Imol. in d. cap. cum contingat,col.lxi.ver.ſed iuxta prædicta,de iure iur.Ioã. Bap. gener Bar.in d.tract.de arbit.in ii. c. Abbas in d. c.cùm contingat,in xvi.col.in ix.caſu.Zaſius in conſi.xii. vol. ii.Fel.in cap.cauſam quæ,col.i.de re iudicata . Beltr. in conſ.cxxxviii.col.iii.vol.ii.Mar.Iun.in conſi.xlviii.col. v.in fi.& ſeq.& conſi.liii.Aymo in cõſi.cxlii.col.v.& cõſ. cxcii.col.ii.Grat.in conſi.xxx.colum. i. volu.i. Marian. Iun.conſi.xcviii.col fin.volu.ii.Rui.conſi. clxx.col.viii. volu.i.

volum.i. Beltra.conſi.v.col.ii.volumi.i.in antiquis.

Contrarium Soci.in conſ.cxxi.col.penul.iii. Io.Calde.in ſua diſputa.refert & ſequitur Io.And. in addi. Specula.in tit.de arbit.§.fi. verſi. itē quid ſi compromiſſum. Imo.in d.c.quintauallis, col.xxxiiii.verſi. ſed certè iſta opi.non videtur vera.Corn.in conſ.ccxxi.col.iiii.vol.ii.

Et tenendo iſtam opin.alia præcedens procederet, qñ non renunciatum eſſet in ſpecie enormisſimę lęſioni, vt declarat Corne.in d.conſi.col.iiii.

Et tenendo primam opin.quę videtur * magis cōis, Illa opinio quòd enormisſimę posſit renunciari ſpecialiter, vel non, eſt vera, vel debet intelligi eo caſu quo ſumus certi dolum ex ꝓpoſito non interueniſſe, ita quòd non ſit locus præſumptioni. Itē illa opinio procedit de rigore iuris, nam de æquitate procedit alia, quod enormisſimę læſioni non poſsit renunciari ſtante etiam ſpeciali conuentione. nam licèt non posſit peti reductio ex illa cauſa, tamen ſi alius caſus ſit reſeruatus in compromiſſo, non ratione læſionis, ſed ratione caſus reſeruati, poteſt laudum impugnari, & peti reductio, vt no.Pet. de Ancha.in conſi.ccxvii.col.fi.verſ.prætereà videtur ſtatutum.& in ſpecie, quādo dictum eſt, quòd debeat pronunciare de iure & non aliter nec alio modo, propter iſtā clauſulam non impediatur petitio reductionis ſtante enormi læſione, etiam ſi ſit illi renunciatum. Fulgo. in conſi.clxxx.col.fina.

Item limita, ſi is, in cuius fauorem laudum latum eſt, paſſus eſt, probationes fieri ex quibus detecta eſt iniquitas laudi, quia tunc peti poteſt reductio laudi, vt notat idem Fulg.in d.conſi.clxxx.col.fi.

Quartò limita, nam ſtāte enormiſſima læſione, & non obſtāte conuētione ſpeciali poteſt iudex laudum retractare ex officio ſuo, vt per Hoſtien.in d.c. quintauallis, colum.ii. Beltran.in conſil.v.col.i. & fi. volumi.i. quòd intelligit Abbas ibi colum.xiiii. quando Arbitrator errore lapſus præiudicauit in maxima & notabili quantitate, iuxta notata per Specula. in d.titu. de arbitris.§.

ſequitur.

ſequitur. verſi. quid ergo. alias dictum non posſit procẽdere, contra quod tenuit Ang. in diſputatione ſua inci. Duo ad inuicem litigantes, col. xii. in fi. Ioã. Bapti. gener Bar. in d. tract. de arbi. in xv. cap.

Quintò limita, vt ſuprà dictum eſt, ꝙ errore lapſus hoc fecit iudex, vt ſupra dictum eſt ex mente Speculatoris in d. §. ſequitur ver. quid ergo cum propoſuiſſet. Anto. de Bu. in d. c. quintauallis, col. xxi. Abb. col. xiiii. Imo. col. xxvi. Io. Bap. in d. tract. de arb. c. xv.

Sextò limita, quando laudum contineret peccatum, vt per Hoſtien. in d. c. quintauallis, et referunt ibi alii omnes, & ſequuntur. & Ioann. Bapt. in d. tractau in loco præallegato.

Amplia hoc & ſi promittatur petere, etiã quòd actio naſcatur ex laudo, vt not. Barto. in l. quod de bonis. §. i. ff. ad legem Falcid.

Amplia etiam ſi dicatur, quòd pronunciet de iure et de facto, vt per Deci. in conſi. xi. col. iiii. ver. non obſtant clauſulæ appoſitæ.

Principalis concluſio quòd laudum arbitratoris poſſit redduci. Primò fallit, quando eſt modica læſio, quia ratione modicæ læſionis nõ poteſt peti reductio, etiam ſi non ſit iuratum, vel non interuenerit renunciatio: ita Pau. de Caſt. in conſi. cclv. col. ii. vol. ii. Imo. in d. c. quintauallis, col. xxiiii. verſi. aduerte tamen Bal. in l. cùm filius. §. pater filiam. ff. de leg. ii. Ang. in conſi. clxxii.

Secundò fallit, quando in compromiſſo dictum eſſet, quòd poſſet facere altè & baſsè, quia per hoc impeditur reductio ad arbitrium boni viri. Hoſt. in c. fi. de maioritate & obedient. col. ii. in fi. Io. And. col. ii. Abb. in fi. Imola col. iii. Card. in vi. oppoſitione, dummodò dolus abſit. Pet. de Anch. prope finem, & Fel. col. i. Card. in c. ex poſita. col. pen. in xii. quæſt. de arbi. Bal. in c. i. §. inter pares. de leg. Corra. in l. & in maiorib. C. de appel. Rom. in repe. rubr. de arbi. col. iiii. verſi. ſed pone xi.

Contrarium tenet apoſtil. ad Abb. in d. c. fin. Tenendo primam opinionem, quæ videtur communis, limita, dummodo

dummodo dolus abſit, vt dicit Card. i d.c.fi. in vi. oppoſ.

Secundò intellige, vt excludatur enormis læſio, non enormiſſima, Pau. de Caſt. in conſi. cclv. vol. ii.

Tertiò limita, niſi dictum ſit altè, & baſsè, pro vt ſibi videbitur & placebit. ita Abb. in c. quintauallis. colum. xiiii. & ſentit Alex. in apoſtil. ad §. arbitrorum. Ro. ſentit in d. rub. de arbit. allegato loco. Beltran. in conſi. clviii. colum. viii. volumi. ii.

Sed contrarium in hoc voluit Bal. in d.c.i. §. inter pares. & Corn. in conſi. ccxxi. colum. iii. vol. ii. iuncto princip. conſilii.

Tertiò limita, quãdo arbitrator eſt electus, vt bonus vir habito reſpectu ad eum, non ad alium: quia impeditur reductio ad arbitrium boni viri. ita Bart. in l. iii. §. tam etſi. ff. de arbit. refert ſequitur Rom. ſingu. 50. Apoſtil. ad Bar. in d. §. Arbitrorum. Ferat. cau. viii.

Contrarium tenuit Io. Bapt. gener Bar. in trac. de arb. in vii. lib. in xvii. cap.

Quartò limita, quando eſſet renunciatum omni iuris remedio. Zaſ. conſi. xii. volum. ii. hoc tamen poſtea in eodem conſi. intelligit, ut non includat caſum enormiſſimæ læſionis.

CONCLVSIO ~~VI.~~ 130.

ARGVMENTVM.

Sententiam ſub conditione minimè ferendam, verùm ſi ſic lata fuerit, valet, & ab ea appellari debet.

Sententia ſub conditione fieri non debet, tamen lata tenet, & debet appellari. l. i. §. biduum. ff. quando appel. ſit. gl. in l. cum eorum. C. de ſent. & interlocut. & ibi Pau. de Caſt. quod intelligitur in conditione extrinſeca,

trinſeca, vt declarat glo.in d.§.biduum.ita ſentit glo. in l.cùm iudex.C. de ſentent. & interlocuto. pro vt declarat ibi Bartol. in ii.quæſtio. & in ii.apoſtill. & voluit ibi Cyn.& Pau.de Caſt.& Cyn.in l.non dubium, in v.oppoſitio.C.de ll.Angel.in l.non quemadmodum.ff.de iudic. in l.à diuo Pio.§.in venditione.ff.de re iudi. & hoc fuit de mente Bartol. in dicta l.prima.§.biduum,dum intelligit illum textum in conditione extrinſeca. idem voluit Alexand. in conſilio lxxiii. in fine colum. volumi. iii.Paul.de Caſt.in d.§.biduum colum.ii. in fi. & Alex. in l.a diuo Pio.§.in venditione,colum.vi.ff.de re iudica. & ibi Paul.de Caſt.in primo notabili.& Imola columna ſecunda,& ibi Iaſon colum.penultima.Bald.in l.admonendi,col.ii.ff.de iureiur.Abb.in capi. Præterea el, ii. in iiii.colum.de appell.Dominicus in cap.biduum,in princip.ii.q.vi.& ibi.Prępoſitus in primo notabili,& in ii.notabili in fine. Alexan.in l. ait prætor.§.ſi iudex. colum. iiii.ff.de re iudica.Rebuf.in l.quod iuſſit,in ii. notabili nume.cccviii.ff.de re iudi.

Contrarium verò, quòd ſententia lata ſub conditione ſit nulla,tenuit Bal.in d.l.cum iudex,in ſecunda oppoſitione & ibi Salic.cap. fina.primę col. Ang.in d.l.i.§. biduum.ff.quando appel.ſit & hoc ſentit Abb.in c.in literis,circa medium de officio deleg. dum intelligit iura dicentia, quòd ſub conditione fieri poſſit ſententia, in conditione de præſenti, vel de præterito ,non de futuro.

Ex dictis Bal.in d.l.non,dubium in quinta oppoſitione C.de ll.colligitur cõcordia, Aut conditio eſt extrinſeca ex de natura negotii vel cauſæ,& tunc valet ſententia,ſed poteſt appellari.& ita procedat prima opinio, & textus in d.l.ii.§.biduum.Aut verò eſt conditio extrinſeca,& non de natura negotii vel cauſæ, & tunc ſententia ſit ipſo iure nulla. Et ita procedat ſecunda opinio, tamen ex ſupradictis apparet quòd prima opinio indiſtinctè magis * communiter approbatur.

Amplia, vt etiã ſententia fieri poſſit ſub modo, vt eſt

textus

textus in l.cum eorum.C.de ſenten.& ibi glo. & Barto. & ſi ſententia lata ſit ſub modo, primò illi parendum ſit, vt notat Bald.in addit.Specu.in titu.de ſententiis in ſecunda columna.Bald.in l.admonendi, columna tertia ff.de iureiuran.

Primò limita primam opinionem, quòd ſententia lata ſub conditione extrinſeca, non ſit ipſo iure nulla, niſi ſententia lata ſit ſub conditione falſa, quia tunc ſententia eſt ipſo iure nulla. ita Angel. in l.qui Romæ.§. duo fratres.ff.de verborum obligation. ponit Alexand. in apoſtil.in dicta l.ſecunda §.biduum.& eſt bonus textus iuncta glo.in verbo pronuntiationis, in l. qui teſtamenta ff.de excuſatione tutorum. Angel. Aret.in d.§.biduum. & Feli in cpit.quò ad conſultationem, colum.ii. de re iudica.Corn.in conſi.clxxxi.vol.iiii.Fel. in c.ſicut col.xi.de re iudica.

Secundò limita, niſi ſententia ſit lata ſub conditione impoſſibili, quia tunc eſſet ipſo iure nulla.ita Imola in l.prima ff.de conditio.inſtitut.colum.vii.in verſi. circa primum.Alex.in apoſt.ad Barto.in d.§.biduum.idem tenet Areti. in l.impoſſibilis.ff.de verbor.obligat.col.i in fine,& ſequenti.

Contrarium, quòd iſto caſu conditio impoſſibilis uitietur,& non vitiet, tenuit Roma. in d.l.impoſſibilis, in prima columna verſicu.iii. concluſio,& in fi. colum. verſicu.item quid ſi adiiciatur. Angel.in dicta l.ſecunda §.biduum. Felin.in cap.quò ad conſultationem, colum. ſecunda de re iudica. Idem eſt in ſententia lata ſub conditione falſa. vt per eundem in dicto capit. quò ad conſultationem colum.ii.

Tertiò limita, niſi ſimus in ſententia decreti trahentis ſecum exequutionē, quia in tali ſententia conditio vitiat ſententiam ipſo iure, ita videtur textus & illum ſic notat Bál.in l.muto.§.ſi ſub conditione.ff.de tut.& ſequitur Alex.in d.§.biduum,in apoſt ád Bart.de quo habetur per gl. Ang. & Doctores in §.ad certum tempus, inſtit.qui teſta,tut.dari poſſ.

Quartò

Quartò limita in ſententia interlocutoria, quæ lata ſub conditione, ſiue de præterito, ſiue de futuro valet, nec propterea probat appoſita conditio iuſtam cauſam appellandi, pro ut dicitur in diffinitiua. Bart. in l. a diuo Pio, in princ. ff. de re iud. poſt gl. & ibi Alex. col. vi. poſt Pau. de Caſt. in i. notab. & Imo. etiam in primo atque in ii. col. in prin. verſi. in gl. in verbo exequi. & ibi Iaſ. in iii. col. in prin. in fi. Abb. in c. præterea el. ii. in iiii. col. de appel. & ibi Imo. col. ii. Rebuf. in d. l. quod iuſſit, ii. notabi. nu. cccviii. de re iudi.

Et idem eſt in laudo dato quò ad ſimilitudinem contractuum, quod ſub qualibet cõditione proferri poteſt. ita Petr. de Anch. in conſi. ccviii. col. pen. refert & ſequitur Deci. in d. c. præterea el ii. col. pen. de appell. Soci. in conſi. cxxiiii. col. ii. & ſeq.

Quintò limita, dummodo de tali conditione facta ſit diſcuſſio in iudicio, aliàs ſentētia eſt nulla. Bal. in addit. Spec. in tit. de ſent. in iii. col.

Sextò limita, nam ſententia non poteſt ferri ſub cõditione reſolutiua, & ſic lata, eſt ipſo iure nulla. Bar. in l. iudex. ff. de re iud. circa fin. & in l. moris. §. iſtæ ferè. ff. de pœn. Iac. de Belu. in diſpu. ſua incip. Cauetur l. municipali. Ang. in l. non quemadmodum, col. fi. circa fi. ff. de iudi. Bal. in l. quid ergo. §. pœna grauior, col. vi. verſic. iuxta hoc de his qui not. infa. & in l. ſi quis filio §. fi. in fi. ff. de iniuſt. rup. & irrit. teſt. in l. non dubium, col. v. in v. oppo. in verſi. ſed iuxta hoc quæro. C. de ll. in l. item Labeo. ff. fam. erc. in l. & ſi ſeuerior, col. pen. verſi. iii. quæritur. C. ex quib. cau. infam. irrog. Alex. in conſi. cxviii. vol. iii. & in conſi. xc. col. iii. vol. i Abb. in c. in literis col. i. de offi. deleg. Imo. in d. l. iudex. col. iiii. in fi. cum plurib. ſeq. Sal. in d. l. ea quidem, in xii. col. verſi. ex his collige.

Contrarium Ang. in d. l. iudex, & ibi Alex. col. fi. Bald. in l. certam, in fi. C. quando prouoc. non eſt neceſſ. Fel. in c. cum contingat, col. penul. de offi. deleg.

Tenendo primam opin. quæ videtur eſſe * magis communis. Limita, vt procedat, quando conditio reſo-

lutiua ponitur poſt perfectam ſentētiam, id eſt poſt verbum condemnamus vel abſoluimus, ſecus ſi prius, quia tunc talis cōditio operari posſit, ita Bar. in d. l. iudex, et ſequuntur omnes.

Secundò declara, quòd vitietur conditio reſolutiua, ipſa tamen ſententia firma manet. Bald. in l. certi conditio §. quoniam, col. pen. ver. viii. ff. ſi cer. pet. Abb. in conſi. lxxiii. col. fi. in fi. vol. i.

Tertiò limita in laudo, vt per Socin. in conſi. cxxiiii. col. ii. in d. c. quò ad conſultationem, col. iii. de re iudica.

Septimò limita, quòd ſententia lata ſub conditione intrinſeca, ſi probauerit, eſt ipſo iure nulla, cùm incontinenti probatio ſequi non posſit: vt ſentit gl. in d. l. cū iudex. quam ita declarat Bar. in ii. q. C. de ſent. & interlocut. Bal. in l. admonendi. in ii. col. ff. de iureiur. Pau. de Caſt. in l. continuus. ff. de verb. obl. Imo. in l. qui Romæ, in §. Augerius. ff. de verb. oblig. & ibi Soci. & Iaſ. ambo in finali col. Pau. in d. l. ii. §. biduum, col. iii. Ant. de Butr. in conſil. 50. Alex. in conſi. lxxiii. in fi. volu. i. Iaſ. in l. ait Prætor. §. ſi iudex, col. vi. ff. de re iudi. iſtam dicit veriorem * & magis communem opin. Ruin. conſi. xxxviii. volu. v. col. i. ii. & iii.

Contrrarium, quòd ſententia etiam relata ad futuras probationes, non ſit ipſo iure nulla, tenet Bal. in l. prolatam, col. pen. verſi. item fertur ſub conditione ſi probabitur. C. de ſent. & interloc. omnium iudi. Specu. in tit. de ſent. §. iuxta, verſi. ſed ecce. & in §. ſpecies, verſic. quid ſi iudex præcepit. Ang. in l. non quemadmodum. ff. de iudi. in fi. Bal. in l. peremptorias, in iiii. col. verſi. quæro iudex tulit ſententiam. C. ſententiam reſcind. non poſſ. in l. i. col. pen. verſi. quid ergo faciat iudex. C. qui acc. non poſſ. in l. ſi de meis. §. fi. ff. de arbit. Imo. in l. iudex poſtquam, col. fi. ff. de re iudi. Alex. in d. l. qui Romæ. §. Augerius. ff. de verb. obli. col. fina. in fi. in l. ait prætor. §. ſi iudex. ff. de re iudica. verſicu. & ibi etiam quæri. Aret. in l. continuus, in fine principii. ff. de verb. oblig. dum ſe remitit. & hoc voluit Feli. in d. c. quò ad conſultationem, col. i.

col.i.de re iud.& hoc voluit Bal.in c.i.col.ii verſi.ſed an poſſit opponi conditio,de iureiu.vbi dicit, ꝙ ſententia poteſt concipi ſic: Abſoluo ſi non probauerit.

Tenendo primam opi.limita, niſi ex iuſta cauſa iudex ita pronunciet,referendo ſe ad futuras probationes, vt quia inſtantia labitur,vt notat Iac.de But.in d.l. cum iudex.& in l.i.col.pen.verſi.quid ergo.C.qui acc. non poſ. in d.l.ſi de meis.§.fi.in l.nō dubium,in v.col.in v. oppoſ. C.de ll.Alex.in conſi.clxxxii.in ii.col.ver.nec debet obſtare,vol.vi.Guid.Pap.in conſil.lxvii.apoſtil.ad Abba.in c.præterea,el ii.de appel.

Contrarium, quòd etiam iſto caſu iudex nō poſſit ſe referri ad futuras probationes,ſed ad factas tantùm, ēt quando periculum eſſet lapſus inſtantiæ,tenet Bal.in d. l.cum iudex,verſi.quæro quid ſi iudex non potuit examinare.& Feli.in c.venerabilis,col.vii.de iud. & fuit de mente Bar.in d.l.ait Prætor.§.ſi iudex.ff.de re iud.& ibi Ang.& Imol.& Iaſon col.pen.Bal.in d.c. quò ad conſultationem, col.ii.dicitur etiam iuxta cauſa referēdi ſe ad probationes futuras, quando probationes expectātur à remotis,vt not.Abb.in c.in noſtra,de ſepul.col.iiii.verſ. nam in acceſſoriis. ſequitur Soc.in d.l.qui Romæ.§. Augerius,in fi.Fel.in d.c.quò ad conſultationem, col.ii.ſed bene valeret,ſi ſententia ſe refert ad probationes iam factas,vt no.Bald.in l.cum iudex,in verſi.quæro quid ſi iudex.C.de ſenten.& ibi Iac.But.Ang.in prin.vbi Pau. de Caſt.& idem in d.l.à diuo pio.§.in venditione.in i.notabili,& in d.l.ii.§.biduum col.ii.ff. quando appel.ſit Soci. in d.l.qui Romæ.§.Augerus.ff.de verb.obli. Bal. in addit.Specu.in ti.de ſenten.in ii.col.Bar.in d.l. ait prætor. §.ſi iudex.& ibi Ang.& Imo.& Iaſ.Alex.col.iiii. & Iaſ. col.v. in fine Bal.in d. c. quò ad conſultationem,colum. ii. vbi declarat.

Contrarium,quòd etiam iſto caſu ſententia ſit nulla, tenuit Raph. in d.§.ſi iudex,& ibi etiam Pet.de Beſu.ut refert Iaſ.in v.col.& voluit Pau.de Ca.in cōſ.ccccxxiiii. incip. Ad confirmationem prædictorum, volumine i.

Rui.

Rui.conſil.cxxxiii.colum.i.& iii.volumi. iii.

Limita, niſi ſententia quæ ſe refert ad futuras probationes,reſpiciat probationes,quæ poſſunt ſequi incontinenti poſt ſententiam,vt eſt probatio per iuramentum. ut per Pau.de Ca.in d.l.cùm iudex.& in l.continuus, in princip.ff.de verb.obli. Ang.in l. nunc quemadmodum. ff.de iudiciis Io.Andr.in addit. Specula.in tit. de ſententiis in §. iuſta.verſi.ſed ecce.Et Bald.ibid.in addi. col.iii. Pau.de Caſt.in d.l.ii.§.biduum.ff.quando appell.ſit col. iii.& in d.l.A diuo Pio.§.in venditione.Abbas in capit. præterea el ii.col.vi.de appella.Soci.in d.l.qui Romę.§. Augerius,in fine Iaſon in d.l.ait Prætor.§.ſi iudex, col. vi.& dicit Bald.in l.iii.in fine.C. de fruc.& lit. expen. ꝙ valet ſententia. Condemno in expenſis quas iurauerit actor feciſſe. & hoc quando continet ſententia condemnationem vel abſolutionem per verba de pręſenti,ſecus ſi per verba de futuro,vt puta abſoluam te, ſi iuraueris. vt declarant Bal.& Sali.in d.l.cum iudex.

Item limita,in acceſſoriis,vt in fructibus vel expenſis, quia quò ad hoc poteſt referri conditio ſententię ad futuras probationes, vt per Abb.in cap.in noſtra, colũ. penulti.verſicu.nam iam,de ſepultu. quia in acceſſoriis valet libellus & ſententia incerta. Imo. in capitu.tanta de exceſ. prælator. columna prima in fine, & capitu. ad ſedem, de reſtitutione ſpoliator. in principio, & in capitu. inter dilectos, circa finem de donationib. Felin. in capitu. ſecundo,columna octaua, de lib. oblat. Bald. in rubrica de iuditiis,in decreta. in quarta columna. Anto.de But.in capit.cum ad ſedem,colum.iiii.in fine & in capitu.certificari,in ſeptima colum.in fine, de ſepul. & in capitulo ſecundo colum.ii.de ordi. cogn. & ſequitur Paul.de Caſt. in l.in ſumma.ff.de re iudica. in fructibus & aliis quæ non facile ſpecificari poſſunt. Imola in dicta l. in ſumma §. primo. & Alexand. columna prima Bald.in l. terminato, in notabilibus C. de fructibus, & lit. expenſis.Ange.& Imo.in l.ſi homo.ff.de re re iudica. Bartol. in l.prima.ff.de æden. Angel.in l. ſi marito

§.fin.ff.ſoluto matrimo.Rota in nouis deciſ.xxiiii. facit quod notat Bald.in l.iii.in fine C.de fruc.& lit.expen.ꝙ valet ſenrentia, Condemno in expenſis,quas iurauerit actor feciſſe.Abbas in cap.grauis, col.fi.de reſt. ſpol.

Contrarium,Bald.in l.i. in fi.i.col.& ſeq. poſt Ricch. Malum. in l.cum propria, in vltimo notabili.C. ſi quis alteri vel ſibi.& in d.l.terminato,in i.col.in fine dum reſtringit ad iudicium vniuerſale. Barto. in l.ex diuiſo.ff. de rei vendicatione.

Tenendo primam opi.quę videtur * magis communis, limita in acceſſoriis, non odioſis, ideo ſecus eſt in vſuris.d.l.in ſumma,vbi Pau.de Caſt.& Alexan.& Imo. colum.i.in §.i.

Secundò limita, niſi fructuum vel aliorum quantitas eſſet expreſſa in actis & probata,quia tunc ſentētia incerta fieri non poſſet ſuper illis,vt declarant Imola, & Alex.in d.l.in ſumma.

Tertiò limita,niſi facilè acceſſoria ſpecificari poſſent, quia tūc ſentētia incerta ſuper illis eſſet nulla, ita Pau. de Ca.in d.l.in ſumma.

Octauò limita in conditione intrinſeca & neceſſaria, quia ſub tali conditione poteſt fieri ſententia,vt condēno,ſi fueris condemnatus in conſilio ſapientis,vel abſoluo,vt in d.conſilio.ita Bal.in d.l.cum iudex.C.de ſententiis,& interlo.& ibi Salic. in fine. iſtam opinio.ſentit Federicus de Senis in conſi.cciiii.Angel.Aret.in l.ſecunda in fine.ff.de appellatio. Bald. in cap. primò circa finem de offitio lega. Anto. de Butr. in cap. cum venerabilis, colum.ii.in ver.quia verò,de exceptio. Soci. in conſilio cxxiiii.col.iiii.Abb.qui dicit * communem in d. capi. cum venerabilis,colum.penulti. Alberi.Pet. Cy.& Bal. in l.i.C.ſi aduerſus libertatem. & Bal.in l. teſtamento. ff.de hæredibus inſtituend.in cap.cùm Eccleſia ſutrina, in ii.colum.in fi.de cauſ.poſſeſ. & propriet. Feli.in cap. ſi pro debilitate, colum.penulti. de offic.delega. & ibi Felin. colum.iiii.Angel.in d.l.i.C. ſi aduerſus libert. & Paul.de Caſt.circa finem.Salic.colum. fina. & iſtam ſequitur

quitur

quitur & dicit communem Deci.in d.c.cùm venerabilis, colum.penulti.Angel.& Paul.de Caſt. in l. qui ſe dicit. ff.de iudic.Iac.Butr.in l.fi.C.vbi & apud quem.circa medium.Ange.in finalibus verbis in l.i.ff.de re iudica.& ibi Imola,Roma,colum.iiii.Bar.in l.fundus qui.ff.de reſcindenda vend.Angel.in l.præſes.C.de ſententiis & interlocut.Imola in l.ſi conuenerit.ff.de re iudica.& in l.i.§. ſi quis ita,colum.ii.& ibi Alexand. colum. penulti.ff.de de verbor.obliga.Et Rom.ibi colum.1.& Claud. colum. i.Areti,colum.ii.

Contrarium Ant.de But.in d.c.cum venerabilis,col. penulti.& in cap.conſtitutus, colum.i.in fi.de religioſ. domib. Paul. de Caſt. in l.ſecunda.§.biduum.ff.quando appella.ſit.colum.iii.Bart.in l.i.ff.ſi aduerſus liber.Abbas in cap.illa,in fine de accuſat.Ioan.Andr. in additio. Speculatoris in titulo de excep.§.viſo, verſiculo porrò in Italia.

Tenendo primam opinio.quę videtur * magis communis, limita pluribus modis,vt per Felin.in d.capitu. cum venerabilis,colum.xiiii.& ibi Deci.colum.penult. Areti in l.prima §. ſi quis ita.ff.de verbor. obligat. columſecunda.& ſeqnen.& Feli.in dicto cap.ſi pro debilitate,col.penul.de offi.deleg.

An valeat præceptum Iudeis prohibitorium ſub conditione, ſi poteſt prohibere. Afflictus ſuper conſtitut. folio lv.colum.i.

CONCLVSIO X.

ARGVMENTVM.

Locatio an dicatur ſolita, ex vna tantùm locatione.

NON ſine maxima cõtrarietate Doctores reſoluunt illum articulum,an dicatur res ſolita locari ex vnica

ea locatione tantùm. in quo articulo plures tenuerunt, quòd duæ ſaltem locationes deberent interuenire, vt notat Iacob. de Belui. in cap. i. De his qui feud. dar. poſſ. verſicu quæro an inducatur conſuetudo, & ibi Mart. de Laude. colum. penult. verſic. ii. binus actus. & ibi Aluarot. in iiii. col. in fi. verſic. quòd autem actus. Iacob. Ardizo. in in ſua ſumma charta, ii. ſub rubrica de his qui feud. dare poſſ. Imo. in c. ex parte, colum. penult. verſic. & notat. de feud. Cuma. in conſi. xcix. col. fi. verſic. idem ſi tenemus. Alex. in conſi. v. col. ii. & ſeq. verſi. fortificantur, vol. v. & in conſi. ix. col. ii. verſi. præterea ad hoc, volu. iii. Iaco. de S. Georg. in tract. de feud. in verbo feudum in vi. colum. verſic. ſed his cadit vna dubitatio. Deci. in conſi. cccxli. colum. v. verſi. vlterius conſiderandum eſt. & in conſilio cxlii. colum. iii. verſicu. ſolùm ſupereſt. Et in authen. qui rem. C. de ſacroſan. eccle. col. vi. verſi. ſed dubium videtur. & in l. certi conditio. §. ſi nummos, col. ii. in fin. ff. ſi cert. peta. Iaſon in conſi. clv. colum. iii. verſi. dum autem, & in conſil. clvi. colum. ii. volum. ii. in quibus locis dicit quòd ab iſta ✱ opinione nemo diſcrepat. idem tenet Math. de Afflict. in ti. Epiſcopum vel Abbatem, colum. iiii. verſi. quartò, & vltimò nota ex textu. Cur. Senior in capitu. finali in quinta quæſtio. principali & in 50. colum. de conſuetud.

Et pro iſta opinione facit: nam ſolitus non dicitur qui ſemel tantùm fecit, vt notat Bald. in l. item lapilli, colum. iiii. verſi. viii. quæritur. ff. de rerum diuiſi. & ſentit idem Bal. in l. binos, in fi. de Aduoc. diuer. iud. Deci. in rubri. de conſuetud. in finali colum. & in d. l. certi condictio. §. ſi nummos colum. ſecunda in fine. Iaſon in conſi. cliii. colum. antepenul. in fine verſic. Præterea ex vnico. Cur. in d. cap. fina. de conſuetud. in quæſt. v. princi. & in 50. col. Cur. Iun. in trac. feud. in ii. parte in iiii. quæſt. principali colum. i.

Contrarium verò, quòd ſufficiat una locatio legitima & ſolemnis, tenuit Pau. de Caſt. in conſil. clxxxix. colum. i. volu. ii. Andr. de Iſernea in d. capit. i. colum. ii.

verſi.

verſi. bis aut ter. & in cap. i. de cler. qui inueſt. feu. Imo. in l. quod dicitur, colum. fina. ff. de verbo oblig. verſicu. item videtur quòd ſi ſemel. Curt. in dicto tracta. feud. in ſecunda parte in iiii. quæſtio. principa. Claud. in d. cap. i. colum. xv. & ſequen. qui declarat qualiter iſtud ꝓcedat. & iſtam partem puto veriorem: quia ex vnico actu habente tractum ſucceſſiuum continuatum inducitur conſuetudo, dummodo durauerit tempore apto ad inducendam conſuetudinem: vt notat Abbas in dicto capitu. fi. columna antepenulti. in fine de conſuetud. per textum in capit. cum de beneficio, de præbend. & ponit Felin. in capitu. cum acceſſiſſent colum. xvii. in verſi. ſecundus caſus, de conſtitu. Ripa lib. primo reſponſo. cap. xiiii. in i. colum. in fi. & ſequen.

Et pro iſta opinio. facit: nam verbum ſolitum etiam in vnica vice verificatur, vt no. Bar. in l. iiii. §. item Mella. ff. de alimen. & ciba. leg. in l. i. C. quomodo & quando iud. & ibi Angel. & Pau. de Caſt. qui dicit ibi * communiter doctores ita tenere. Alex. in conſil. v. Corne. in conſi. xxviii. col. fi. vol. iii. Ange. Are. in §. ex non ſcripto, in fine inſtitu. de iure natu. gen. & ciui. Curt. Iun. in conſi. xix. colum. ſecunda.

CONCLVSIO XI.

ARGVMENTVM.

Citatio an ſit neceſſaria ad perpetuãdam delegati iuriſdictionem.

VTRVM ad perpetuandum iuriſditione delegati ſit neceſſaria citatio, vel alius actus ante citationẽ poſſit inducere ꝑpetuationẽ iuriſditiõis? gl. ĩ c. ſi à delegato, ĩ verbo ꝓceſſum, tenet ꝙ ſit ꝑpetuatio, ẽt ꝑ actum

ante citationem. & in clem.ii. in verbo ad partem, vt lite pendente.& ibi Imo.colum.fina.gloſſ.in capit.ne aliqui, in gloſſ.in verbo incępta,de hæretic.in vi.& glo.in cap.quanuis,in verbo vſus,de offic.deleg.in vi.Hoſtien. in cap.relatum, de offic.delega.& idem Hoſtien. in cap. licèt vndique,colum.i.eodem titu. Ioann.Andr.colum. prima,Anton.de But. colum.ii.verſi. & quæro cum glo. prima,& ibi Cardin. in ii.colum.in iii.quæſt.& ibi Pet. de Anchara.in prima colum.in prima quæſtio.Idem tenet Ioan.Andr. in capi.venerabili,colum.prima in fi.de offic.delega.Barto.in l.more,colum.penulti.in fine ff.de Iuriſd.omnium iudic.& Domin.in cap.non ita, colum. prima, ſecunda quæſtio.ſexta.Ioan.And.in capi. quanuis, de officio delega. in ſexto circa finem, vbi Philipp. Franc. & Pet.de Anchar.Angel.in l.& quia,colum.fina. qui dicit,Canoniſtas ita tenere. Pau.de Caſt. in dicta l. more,colum.fina.in verſicu.in textu,Roma.in dicta l.& quia,Bald.in rubrica.C.de in ius vocand. Angel.Areti. in §.rectè, inſtitu.mand.colum.i.& iſtam opinio. tenent Domini de Rota in antiquis Deciſ.ccccxxxix. & in antiquioribus Biſignet.deciſi.i.in titu.de offi.deleg. Barbat.in cap.licèt,colum.prima,& ſequen.de offic.delega. & in cap.relatum,eodem titu.colum.i.cum ſeq. & iſtam opinio.veriorem & tenendam tanquam ✠ magis communem,quia pro ea ſunt Doct. qui pręualent pondere, numero.& menſura, licèt Alexand.ibi dicat contrariam partem magis communem, dicit Claud.in dic.l. more, colum.vii.verſi.ſed maior dubitatio.& Purpu.qui idem dicit nume.cxi.& ſeq.Cur.Iun.in apoſtil.ad Pau.de Ca. in l.more, & in lectura numero lxxvii.verſi.ii.principaliter. & iſtam opinio. communiter teneri per Legiſtas, & Canoniſtas dicit Anto.de But.in capi.relatum de offi.delega. Afflict. ſuper conſtit. fol.clxxxviii.colum.i.& iſta opinio in foro eccleſiæ proculdubio procedit etiam ex intentione illorum,qui tenẽt contrariam partem. & per Bal.in d.c.licèt vndiq;, col.i.de offic.delega.Imo.in l.ii.§.ſed,& ſi quis.ff.de dona.Barba.in d.c licèt vndiq;.

Claud. in d.l.more col.vii. vbi Alexan.colum. penulti. Nonnulli vſi ſunt iſto temperamento, quòd per ſolam commiſsionem citationis ſit perpetuata iuriſdictio quò ad iudicem,vt morte delegantis mandatum nõ expiret. ita loquitur Rotæ Deciſi. ccccxxxix. in antiquis &.i.in titu.de offi delega.in antiquioribus, non autem quò ad alios effectus, maximè concernentes partem non citatam.& iſtam concord. ponit Marian.in c. Propoſuiſti,in iiii.articulo princip. in iiii.quæſt.de foro compet. aliàs colum.v.Caccialup.in d.l.more,in xxvi. quæſtio. numero xxxi. Deci.colum.ix. in verſi.in ea glo. ibi, ſed qualiter incipit res geri.& Purpur.numero cxi.& ſequen.& ibi Curt.Iun.nume.lxxvi.& iſta diſtinctio ſummitur ex dictis per Io.Andr.in addit. Specula.in titu. de recuſat. §.i.circa finem.Anto.de But.in d.cap.Relatum,in i.col. in fine. Abbas in cap.ſi.colum.fina.de offic.delega. idem ſentit Io.And.in d.cap.ſi.colum.fina.Feli.in cap. quia, colum.pen.de iudi. & fuit de mente Dominorum in ſuis Deciſ.Bal.in c.gratum,de offi. deleg.

Contrariam partem, quòd ſaltem ſit neceſſaria citatio,tenuit glo.in d.cap.licèt vndique,in gl.ii.& ibi Cald. & Card.in vi.q.& Anto.de But.colum.ii.& ſeq.Bald.in i.colum.Imo.colum.i.in fine.Abb.in vltimo notabili.& idem voluit Abbas ipſe in d.cap.relatum, in i.colum.in fine & ſequen.& in cap. gratum tertio notabili. de offi. delega.vbi Pet. de Anchara.in primo notab. idem tenet Imola in d.cap.in primo etiam not.& in d.cap.relatum. vbi Felin.in colum. penulti. qui dicit iſtam partem eſſe magis communem. Archid.in cap.non ita, colum.ii. quæſt.ſexta,& ibi Card. Alexan.colum.penulti. Archi. in c.quanuis,de officio deleg.in vi.& ibi Domi. Ioan. de Fant.& Domi.in capi. ſi ab ſubdelegato,de offi.deleg.in vi.Philip. Franc.col.i.Ioan.Monac. in ca. vt animarum, de conſtit.in vi.Salic.in d.l.more,& ibi Alex. col.penul. qui dicit iſtam partem communem.Deci.in c. relatum, colũ.ii.in ſi.& ſequen. de officio delega. Iaſon qui dicit iſtam partem magis communem in d.l.more, colum.ii.

Feli.dicit iſtam magis communem & tenendam in capi. Paſtoralis.§.quoniam,col.penulti.de reſcrip. idem Feli. in c.cauſam quæ,col.fi.de teſtib.

CONCLVSIO XII.

ARGVMENTVM.

Citatio nulla an inducat perpetuitatem iuriſdictionis.

SED ſtatim dubitatur, an citatio nulla inducat perpetuitatem iuriſdictionis? & licet Hoſtien.in capi. licèt vndiq;, col.i.in fi.de offi.delega.dicat quòd ſic,& ſequitur Gomeſ.in repetitione capit.i.de conſtitutio.in vi.char.xl.verſi. ſed aduertendum. quod videtur tenere Ant.de Bu.in cap.venerabili,col.penult.de offic. deleg.Rom.in conſi.cccxxxv.colum.ii. Contrarium tamen tenet Card.in d.cap.venerabili,col.penulti. & in d. c.licèt,in v.q.& idem tenuit Hoſt.ſibi contrarius in ca. olim, in princip.de excep.& idem Arch.in c.quanuis, de offi.deleg.in vi.& gl.fi.circa medium,& in c.cum plures, de offi.delega.in vi.quæ dicit, ꝙ per actum nullum non perpetuatur iuriſdictio.Domin.in d.c.quanuis, & in d. cap.cum plures,col.fi.vbi Phil.Fran.in fi.col.& Petr.de Ancha.col.fi.Io.Andr.in addi.Specu.in tit.de libel. con cep.in.§.nunc dicamus. Abbas in d.c.gratum,& ibi Feli. col.ii.& Abbas col.i.in fi.& ſeq.in d.capi.venerabili. & Imo.ibi col.fi in fi. Ange. in l. ſi quis poſteà,circa finem. ff.de iudiciis. & iſtam opinion.tenet Iaſon dicens illam * communiter approbatam in d.l.more,col.ii. Felin.in c.ex tenore,col iiii.de reſcr.in c.illud,col.iii.de præſcr. Rom.in conſi.ccccxxxii & idem tenuit Curt.in apoſtil. ad Pau.de Ca.in d.l.more.

Tenendo

Tenendo iſtã partem, quę videtur eſſe * magis cõis, limita dupliciter, vt p Fel. i d. c. Gratũ, de offi. deleg. col. ii.
Tertio modo limita, vt per Purpur. in dicta l. more, col. xvii. nu. cxiiii.
Quid in citatione circunducta? Afflic. ſuper conſtit. fol. clxxv. col. iiii.

CONCLVSIO XIII.

ARGVMENTVM.

Alienatio rerum Eccleſiæ abſque ſolemnitatibus facta, ſi vtilis ſit, an nihilominus valeat?

VTRVM alienatio rerum eccleſiæ vtilis ipſi eccleſiæ valeat ſine ſolemnitatibus? glo. qp ſic in l. cum hi. §. eam tranſactionem. ff. de tranſact. & ibi Bald. & Ang. cum quadam diſtinctione, quam etiam ſequitur ibi Iacob. de S. Giorgio, hoc idem tenet Alber. de Roſat. in auth. hoc ius por rectum, in fi. col. C. de ſacroſan eccle. Bald. in l. quicunque. C. de bonis quę lib. & ibi Alex. in apoſt. in l. neque. C. de contrahenda, & commit. ſtipu. in l. contra iuris, in fin. princip. C. de pactis. in l. ſi conſtante. ff. de iure dot. Rom. in conſi. ccccliii. & in conſi. cccxvi. Barb. in conſi. xxxix. colum. vii. volu. iii. & in conſi. xxxv. col. pen. & in conſi. lxi. col. iii. & in conſi. lxxxvi. in fin. vol. ii, & in conſil. v. col. pen. vol. iii. Ang. Aret. in . §. fui. in fin. inſtitu. de hæred. quæ ab inteſt. Mathæſ. in ſingu. clvi. Deci. latè in cap. quæ in eccleſiarum col. ii. cum ſeq. de conſti. in cap. cauſam quæ, col. fi. de iudic. Alex in apoſt. ad Bart. in l. cum lex, ad fin. ff. de fideiuſ. Coffet. in ſing. in verbo pupil. Alex. in l. mutũ, in fi. ff. de acqui. hær. Iaſ. in l. non eo minus. C. de procur. in l. cõtra iuris, in prin. ff. de pact. in l. his qui bonis, col. i. ff. de verb. oblig. in l. Barbarius, colum. ii. in fin. & ſequen. ff. de offic. præto. & in l. more,

col. lxi.

col.lxi.ver.tenendo iſtā partem,eā limita. ff. de acquir. hæred.in l.iūs iurandum quod ex conuentione.§.pupillus.in fi.ff.de iur.iur.in l.qui iuraſſe,col.i.eo.tit.in l. potuit col. ii.in prin.C.de iur.delib.in.§. omnium col.xx. ver.aduerte tñ.Inſtit.de act.in conſi.ccxxii.col.iii. vol. ii.Cęp.in conſi.ciu.xiiii.col.ii.Soc.in conſi.lxxx. col. ii. vol.iiii.Fel.in c.dilectus,el ii.col.v.de reſcrip.Dec.in cōſil.cccxxxi.in ii.col.in fi.ver.ii. principaliter.Gomeſ.in c.fi.§.ſi verò char.v.de iudi.in fin.ſentit Ang. in conſi. vlt.col.fi.Brun.in tract.de forma fol.lv. col. ii. Pariſ. in conſi.xvi.col.xix.vol.ii.Grat.in conſi.xlvi.col.fi.volu.i. Maria.Iun.conſi.xxviii.col.pen.vol.ii.Ruin.conſ.lxiiii. col.iii.vol.i.Gram.cōſi.x.col.ii.in fi.& cōſi.xxviii. col.i.

Contrarium tenet Iacob.de But.Bar.Paul.de Caſt. & Iaſ.in d.l.cum hi.§.eam tranſactionē.ff. de trāſactio. Bal.in l.fi.§.neceſsitate. col.v. C. de bonis quæ liberis. Fel.in c.cauſam,col.v.de iudic.Alex. in conſi. clxxxvii. col.i.ver.iiii.per id quod habetur,& iſtam eſſe * cōem dicit Iaſ.in l.cōtra iuris,in princ.ff.de pactis.Bal. in l.pupillorū.in fi.principii.ff.de rebus cred.& in cōſi.cxcviii. volumi.v.Brun.in tract.de potentia,& effectu formæ in ix.ampliat. Socin. in conſi.xxix.colum. iii. & vi. Deciſ. Neap.cxiii.in nouis.

Hoc tamen oēs videntur admittere, ꝙ eccleſia poſſit contractū quāuis nullū propter vtilitatē ratificare. Innoc.in c.i.de his quæ fiunt à pręlat.eſt bonus text. in cap.ſi qua de rebus,xii.q.ii.glo.in c.i.ne ſede vacan.Abbas in c.cum cauſa in fin.de re iudic.Anto.de But.in c.ſi quis presbyterorum,colū.i.de rebus eccleſ. non alien. Fulg.& Iaſ.in d.§.eam tranſactionem.Deci. in cap. quæ in eccleſiarum col.ii.in fi.de cōſti.Corſet.in ſing.in verbo Pupillus.Soc.in conſi.lxxx.col.ii.vol.iiii.Brun.in d. tract.de potentia & effectu formæ, in xix. ampliatione Præpoſitus Alex.in c.i.qui feud.dare poſſ.col. pen.Rebuff.in cōcord.fol.lxiii.Brun.in tract.de forma fol.xlix. col.iii.& fol.lv.col.ii.& fol.lviii.col.iii. Rui. cōſ.xl.col. fi.vol.v.Et facit,qđ not.Bal. in l.cū interdicti.C. de arb.

CON-

CONCLVSIO XIIII.

ARGVMENTVM.

Iuramentum conſtituit ne in mora abſque interpellatione.

AN Iuramentum cōſtituat in mora ſine interpellatione.Spec. tenet ꝙ ſic in titu. de Aduocat.§.i.ver. ſed nunquid is qui iurauit.Sentit Io. And. in cap. breue, de iure iuran.dum ſe remittit ad notata per Speculatorem in loco præallegato. Idem voluit ibi Ant. de But.colum.i.in fi.Abbas col.ii.Imol.col.i.in fin. ſequitur Cremen. dicens eſſe aureum dictum in ſingu.cxxii. Alex.in l.ii.§.fin.circa fin.ff.ſolut. matri.Aret. in conſi. cl.incip. Viſis diligenter,colum.iiii.Curt.Iun. in tract. feud.in iiii.parte col.xxiiii.in xxxvi.caſu.Corſet.in rub de iureiur.in iiii.priuilegio.Anto.de Bauer. in tract. de iureiur.in ſeptimo ſpeciali.Barb.in c.fin.in v. fallentia, & ibi Ant.Burgos in v.col.de empt.& vend.& idē Barb. in c.ex literis,col.x.de conſt.Iaſ.in d.l. quod te co. viii. ver.iuxta prædicta quero.ff.ſi cert.pet.& iſtam ſequitur & dicit * communē ibi Dec.nu. ii. & ibi etiā Purpur. col.antepe.ver.ſeptimò exemplificatur. Claud.in l.non ſolùm.§.morte,col.xvi.ver.Aliam notab.limitationem. ff.de nou.oper.nunc.& iſtam dicit communem Gomeſ. in §.item ſi quis poſtulante,col.vi.inſti.de act.iſtud ſentit Fel.in c.ex reſcripto,colum.pen.& fi.de iureiur. vbi prius dixerat,iuramentum operari,quòd quis videatur promiſiſſe facturum & curaturum, & tamen poſteà ſubdit, ꝙ quando quis promittit facturum & curaturum, non requiritur interpellatio. Gozad. in conſil. xxvii. col.iii.& in conſi.xxxi.col.i. & ſeq. & in conſi. lvii. col. iii. Caſſanę.in conſuetu.fol.ccx.colum. iiii. Hiſp. in c.

per veſtras, char.xc.col.iii.de dona.inter vir.& vxor.

Contrarium Alexand.in d.l.quod te,col.iiii.Curt.in apoſt.ad Alex.& in lectura nu.xxvi.Soc.in l.ii.§.fi.ff.ſoluto matri.Aret.in l.ſi ſeruus communis,in fin. princ.ff. de vulg. & pup. Gomeſ.in d.§. Item ſi quis poſtulante, col.vi.inſtit.de actio.Ripa in cap.cum M.col.xc. de conſtit.dum ſe remittit ad notata per Alex. in d.l. quod te.

CONCLVSIO
Et Regula XV.

ARGVMENTVM.

Principis à ſententia non appellatur, niſi ad alterius relationem pronunciatio facta fuiſſet.

LICET à ſententia principis regulariter non appelletur.l.i.ff.à quib. appel. non lic.tamē quando pronunciat ad alterius relationem appellatur,ita tenet Roman. in cōſil. DXXI. Socin.in conſi.cxcv.colum.iii.verſicu.poſtremò poſito. Dec.in cap.intimaſti.colū. fina. ver. tertius actus & ibi Philip.Franc.col.iii.de appel.Pariſ.de Put.in tract.ſynd. in char.xxi.Ripa ī cap.i. circa iii.col.de reſcrip. Nicel. in concordia glo.vi.in xc.caſu.Abbas in i.diſput.incip. Epiſcopus,col.xiii.appoſtil.ad Felin.in rub. de appella. col.iii. apoſtil.ad Paridem de Puteo in tractatu de Syndicatu fol.xx.Gozad.in cōſi.ci.col.ii.Rebuff. in l.quod iuſsit,ii.notab.nu.lii.ff.de re iudic.Ruin.conſi.xxx.col. ii.vol.iiii.Grammat.deciſ.xxxv.

Contrarium,ꝙ à ſententia non appellatur,ſed tantū à relatione,cùm nec à reſcripto principis appelletur,tenuit Abb ī d.c.intimaſti,col.fi.ver.iii.actus, & ibi Imol. col.i.Ang.Aret.in l.i.§.i.in fin.ff.de appella. recip. Domin.in cap.biduum.§.ſi quidem,& ibi Card. Alex. qui declarat conſilium Rom.ii.q.vi.Iacob. verò But. diſtinguit

guit in l.i.C.de relat.in fin.nam aut habuit copiã relationis, & nõ põt appellare aut non habuit, & appellari põt. Et ꝙ non appelletur,ſed ſit exequenda,& in hoc male loquatur Rom.tenet Deciſ.Neap.cxi. in nouis.

Tenendo primam opin. quę videtur * magis communis,limita vt princeps nõ teneatur deferre tali appellationi,ſed põt,ſi vult.Rebuff.ĩ d.l.qđ iuſsit,ii.no.nu.liiii.

Secundò limita vt per talem appellationem nõ impediatur executio,ita Abb.in d.diſput. prima incip. Epiſcopus,colum.xiii Et ſupplicatio contra ſententiã principis pariter non impedit,nec reſtitutio in integ. deciſ. Neap.liii.in nouis Gram.deciſ.xxxv. Item appellatur à principe male informato ad eundem melius informandum.Rebuff.in d.l.quod iuſsit ii.notab.nu.liii.

CONCLVSIO
Et Regula XVI.

ARGVMENTVM.

Excommunicatum à teſtimonio repellendũ.

EXcommunicatus repellitur à teſtificando: c.decernimus,de ſenten.excom.in vi.cap. veniens el ii.in fin. de teſtib. & cap. licèt, de ſenten.excommuni.in vi.licèt contrarium dixerit in aduertenter Felin.in cap. intelleximus,col.ĩ.de iudic.

Primò amplia,etiam ſi dicat nullam ſententiam excõmunicationis,vt eſt tex.in d.c.veniens,el ii.in fi. & voluit ibi Aret.in viii.notab.Feli.in d.c.intelleximus,col. ĩ.& idẽ in d.c.veniẽs,col.i.tñ talis abſoluitur ad cautelã vt dicit tex.ibi in fi.& declarat Aret. in loco ꝑallegato. & hoc qñ pro alio ꝓbatio fieri nequit, vt per Feli. in d. cap.veniens el ii.col.5o.in fin.

Secundò amplia, etiã contra pariter excõicatum, vt no. Specu.in titu.de teſtib.§.primo.colum.xiiii.ver.ſed

nunc

nunc quid ſi excommunicatus.ponit Lap.Abb.Io.And. & Domi.in d.c.decernimus.col.ii.& ibi Philip.Francus col.ii.Card.in c.perpendimus,in repet.col.antep. in fin. de excõmuni.Imol.in d.cap.ex his, col. iii. & ibi Card. in iii.oppoſ.de tranſac. Feli. in d.c.veniens cl ii.col.fin. de tranſactio.

Tertiò amplia,etiam ſi ſit excommunicatus, quia nó eſt confeſſus,iuxta diſpoſitionem c.omnis, de pœniten. vt declarat Feli.in cap.teſtimonium, col.i. de teſtib. per Pariſ.in conſi.lviii.col.x.vol. iiii. Contrarium Marian. Iun.conſi.xxxii.col.pen.volu.ii.Ruin.conſi.cvi.col.i.in fin.& col.iiii.vol.v.

Primò limita in teſte inſtrumentario,quia excommunicatus poteſt eſſe teſtis inſtrumentarius.Innoc.in c. pia, de excep.in ſexto,circa fin.Ant.de But.in cap.ex his, de tranſac.col.iii.qui hoc intelligit in occulto excommunicato,non in publico.Io.And.idem tenet in d.c.decernimus col.fi.de ſent.excom.in vi.Specu.in titu. de inſtrumen.ædit.§.inſtrumentum,ver.quid ſi teſtis inſcriptus. Cyn.in l.fi.C.de hæret.& hoc ſequitur Fel.in c. intellescimus,col.i.de iudic.Domin.in d.c.decernimus,col. fin. in fin.in vi.& ibi Philip.Franc.col.ii. qui limitat quando teſtis apponitur ad probationem in inſtrumento,ſecus quando pro ſubſtantia inſtrumenti,vt per eum.

Secundò limita,nam in cauſa fidei creditur teſti excommunicato,& eſt ſpeciale,vt ex text.in c.in fidei, de hæret.in vi.ponunt Io.And.& Domini.in d.cap.Decernimus,& ibi Pet.de Anch.col.i. Philip. Franc. col. ii. & facit ratio,nam iſto caſu,& hæreticis creditur,vt eſt tex. in d.cap.in fidei,& etiam Iudæis,vt not.Felin.in c.fidei, colum.ii.de teſt.

Tertiò limita,dummodo ſit publicè excommunicatus ſecus ſi occultè.ita Bar.in l.i.C.de teſtamen.& ſequitur ibi Iaſ.Fel.in c.veniens col.fi.in ii.limitatione de teſtib. & pro iſta parte facit,nam teſtis infamis ita demum repellitur ſi ſit infamis & pro tali habeatur glo. in l. cum lege.ff.de teſt. Bart. in d.l.i.C.de teſtam. & in l. ſi arbiter.

ter. C. de ſenten. Bart. in l.ad teſtium.§.i. in princi. de teſt.in l.cum lege,eodem tit.Bald.in l.ii.in i. col. C. de ſenten. & in l.i.colum.ii. C.de ſecund. nupt. Bald. in l. Caſsius,co.i.de Senat.& in l.i.col.v .C.de ſumma trinit. & in c.cum non ab homine,col.xvi.& ſeq.de iudic. Fel. in cap.ad probandum,colum.ii.de re iud.& iſtam partē dicit * communem Alexan.in apoſt.ad Bart.in dicta l.cum lege.ff de teſta.dum dicit iſtam glo. communiter approbari.& licèt opinio Bart.in l.i.C.de teſtamen. reprobetur communiter,vt ibi per Bald. & Imol. Raph.& Paul. de Caſt.in l.ad teſtium.ff de teſt. & tenent Rom. Fulg.Riminal.& Corn.in dicta l.i.C. de teſta. Alexand. in conſi.clii.colum.pen.volu.v.vbi dicit iſtam communem & idem voluit Aret.in cap.teſtimonium,colum.x. de teſtib.& in d.l.cùm lege,in fin. tamen reprobatur in eo in quantùm dicit eſſe probandum per opponentem, ꝙ ſit talis,& habeatur pro tali.Doctores verò dicunt, ꝙ hoc non eſt neceſſe probare per opponentem,quia ſatis eſt probata intentio ſua,quia probat illum eſſe talem, tamen,ꝙ ſi per illum cui opponitur infamia vel per inducentem illum teſtem, probabitur, ipſum non fuiſſe habitum pro tali,quòd tunc etiam hoc non obſtante teſtis repelleretur,hoc non dicunt Doctores ibi Bar.reprobantes,quòd immo iſto caſu admittũt talem replicationem.Alex.in d.conſi.cclii.colum.pen. & Paul. de Caſt. in d.l.ad teſtium.§.i.in prin. & ibi Imol. & iſtud etiam tenent Rom.in d.l.i.colum.ii.& Riminal.col.ii.& iii.

Contrarium in principali articulo,quòd etiam excōmunicatus occultus prohibeatur teſtificari, tenet Philip.Franc.in c.Pia,de exceptio.in vi.Ant.de But. in c. ex literis,col.iii.de trāſact. ver.aduerte quia immo, ibi hoc vltimum dictum.Fel.in cap.poſt ceſsionem,colum.pen. in fi.de probatio.& in cap.Rodulphus,in vlt.char. col.i. in fin.& ſequē.de reſcrip.& hoc ſentit etiam in rub. de teſt.cog.colum. i.pro qua opinione facit, nā in his quę geruntur iure priuato,non eſt differentia inter occultum & non occultum.& prohibere teſtimonium non ſit

ratione

ratione publici officii, vt notat Innoc.in c.nihil, in fi. de electio. Ant.de But.in cap.teſtimonium, colum.i. de teſtib.& in c.fraternitatis colum.ix.eodem tit. Abb. in d. cap.nihil, colum.fin.& in in rub.de teſt.cog.& ibi Bal. & Feli. colum.i.& ponit Card.in repetitio.cap. perpendimus, colum.antep.in fin.de ſent. excom. Rebuffus in cõcordia.fol.ccxxviii.

Et in his quæ iure priuato aguntur, non fit differentia inter occultum & non occultum. Innoc.in d.cap. nihil.in ſi. Ant.de But.in d cap. teſtimonium, col.i. Abbas in d.c.nihil, in fi.col.& in rub.de teſt.cogend. & ibi Fel. col.i. Ant.de But.in d.cap.ad probandum colũ. ii. de re iud.& ibi Fel.colum i.in fin. Ioan. And.& Domin.in cap. i.de reſcrip.in vi. Ant.de But.& ibi Abbas col.pen.in fi. & Dec.col.pen.& Fel.col.pen.in cap. poſt ceſsionem de probat. Abb.in cap.ſi verè, colum.ii.circa fi.de ſent.exc. & in c.conſulti, in fi.de procurat.in c.veritatis, in fin. de dolo & contuma.in cap.intelleximus, in fin. de iudic. in cap.conſultationibus, in fin.de iure patron.in c. paſtoralis in §.verum, colum.iiii.de appel.Soc. in reg. ccxxvii. in ii.limitatione, Ioan.Fab.in §.ſed cum aliquis, colum. fin.Inſtit.de teſta.Bar.in d.l.Barbarius, in repet. col.iii. Bald.colum.ix.in fin.in lectura. Ang.colum.i. Iaſo.col. pen.de offic.præt.Felin.in cap.Rodulphus, colum.fi. de reſcrip.Roſel.in Monarchia colum.iiii.char.lviii.Soc.in conſi.lix.colum.ii.Corn.in conſi.clii.colum.fi. vol.iiii. Calca.in conſi.cxxiiii.colum.vii. Rebuff. in concordatis fol.ccxxviii. Card.in clem.i. verſi. ad prioratus, ad fin.de reg.& per iſtam rationem, iſtam partem puto veriorem, quòd excommunicatus & ſi occultus non admittatur ad ferendum teſtimonium.& per iſtam rationem infero, ꝙ malè loquuntur doctores ſupra relati, qui tenent, ꝙ poteſt replicari in fauorem teſtis qui non habebatur pro tali, quia iſta replicatio non releuat, vt apparet, ex quo in his quæ fiunt non ratione publici officii, ſed priuati, vt teſtificari, non fit differentia inter occultum, & non occultum. Sed ſi alia opinio teneretur, ꝙ

occultus

occultus excommunicatus poſſet teſtificari,deberet limitari,niſi excõicatio eſſet iudici probata, quia tunc & ſi aliàs occulta,tamen teſtes repelleret.Ita Imol.in l.cũ lex,in fi.de teſtib.Fel.in c.ad probãdũ,col.ii.de re iudic.

Tertiò limita,nam excommunicatus minori excommunicatione põt teſtificari.gl.in c.decernimus,in verbo & teſtificãdo,in prin.ipſius gl.de hęret. in vi.

CONCLVSIO XVII.

ARGVMENTVM.

Iurans non facere aliquid, ſi illud deinde fecerit, nullius erit roboris.

ACTVS factus contra iuramentũ de nõ faciẽdo,eſt ipſo iure nullus, ẽt ſi fiat cũ iuramẽto.Hoſt.in c.cùm contingat,de iure iur.circa fin.glo.in c.licèt mulieres, eod. tit.in vi.& ibi hoc tenet Archi.& ibi Ioã. Monach.Specu.in tit.de emptio. & vendi.§. iii. loco,in v.col.ver.& not.generale conſilium.Hoſt.in ſumma de iureiur.§.quoniam cenſeatur.verſi.conſilium generale, col.iiii.Bar.in l.ſi prędium.C.de iure dotium,& ibi Sal. in ii.q.in fin.Bart.in l.ſi quis pro eo,in iii.col.in ver. iii. dixi.ff.de fideiuſſ. Bart.in l.is, qui bonis, circa fin. ff. de verb.oblig.Imol.in l.ſi æſtimatis,in fin.ff.ſolut.matrim. Alexand.qui dicit iſtam * communem,opin.in l.duobus.§.ſi.ff.de iure iur.Fel.in c.cum M.col.pen. in fin.& ſeq.de cõſt.Doct.ĩ l.qui ſuperſtitis,col.i.ĩ ſi.ff. de acqui. hære.Iaſ.in l.nõ ſolũ.§.morte,col.viii.ff.de oper.no.nũc. & in auth.ſacramẽta puberũ,col.xvii.C.ſi aduer. vẽdit. Alex.in l.ſtipulatio hoc modo cõcepta,col.iiii.& ibi Io. Crot.col.xiiii.ff.de verb.oblig.Angel. Aret. inſti. quibus alienare licet vel non, colum. fina. Bald. in conſil. cxxxiiii.volu.i.Imol.in cap. cum contingat, colum.iii. deiureiur. idem tenet Domin. in dicto cap. licèt,in fine

& ibi Philip.Franc.col.ii.Caſſan.in cõſuetu.fol.cxlviii. col.iii. Iaſ.inſtit.de actionibus.§. item ſi quis poſtulante,col.iii. Caſſan.in conſi.liii.col. xx. Deci. in l. pactum quod dotale,col.iiii.in vii.limitatione.C.de colla. Soc. in regu.cl.in iiii.fallantia,& pro iſta opinione eſt bonus tex.in c.intellecto,de iure iuran.vbi non valet alienatio facta à Rege,quia Rex iurauerat non alienare.

Iſtud intellige & declara, quando actus ſuper quo iuratur,eſt actus aliàs illicitus ex diſpoſitione iuris communis,ita ꝙ iuramentum de illo actu non faciendo habeat concurrentiam iuris communis. Ita procedit tex. in c.intellecto,de iure iur.vbi non valet alienatio facta per Regem contra iuramentum de non alienando pro vt ex iuris diſpoſitione, nam nõ debebat alienare in Regni notabilem diminutionem. Ita etiam procedit quod notat gl.in d.c.licèt mulieres,de iureiur. in vi. cũ aliis ſuprà allegatis. Vbi non valet alienatio facta per mulierem, quæ prius iurauerat non alienare res dotales, quæ glo.quantum ad iſtam concluſionem eſt * cõmuniter recepta,vt per Alex.in l.duobus.§.fina.ff. de iure iur.Iaſ.in d.§.itẽ ſi quis poſtulante,col. iii. & iſtam declarationem ponit Imol.in d.c. cum contingat, colum. lxxxv.& ſeq.in cap.intellecto col. viii. de iure iur. & in l.cum vir,col.ix.ff.de vſucap.Iaſon in d. l. non ſolum.§. morte colum.viii.Philip.Franc.in d.cap. licèt mulieres, col.ii.Imol.in c.dilecto, col. viii. de præbẽdis. Alex.in conſi.xvi.col.iii.vol.iii.Abb.in d.c.intellecto, colum.ii. Dec.in l.pacta nouiſsima,col.ii. C. de pactis. Iaſo. in l. duobus.§.fi.col.fi.ff.de iureiur.Ioã.Ant. Alex. in conſi. cxlvi.col.ii.Fel.in cap.ſi diligenti,col.pen. de foro com pet.Caſſan.in conſuetudine Burgun.fol.cxci. col. iii. & fol.ccclxxvii.col.iii.Ioan.de Sylua in tract. de benef. in iii.parte:q.xxvii.glo.pragmatic.ſanctio.fol. clvi. col. i. Rom.in l.alia.§.elegãter.col.fi.ff.ſolu.matri. in l. duobus.§.fi.in fi.ff.de iureiur.Giorg.Natta in c.quanuis,de pactis in vi.col.viii.in fin.ſentit Fel.in c.ex parte decani,col.iiii.in vii.limit.de reſcrip.Caſſan.in conſi.lv.col.

viii.

viii. Aret.in l.duobus.§.fi.in fi.ff.de iur. iuran. Et iſtud fuit de mente glo.in d.cap. licet mulieres, dum dicit primum iuramentum licitum, ideo præiudicat ſecundo, ſecus ſi primum eſſet illicitũ, & idem ibi Archid. in fi. Innocen.in c.dilecto col.ii.de preben. Iſtam declarationẽ impugnat Roſel.in Monarchia, char.xcv.col.iiii.tamen in ſeq.col.ipſe diſtinguit, & ſua diſtinctio videtur in idẽ reincidere. An primus actus eſſet licitus vel illicitus. Corn.in d.l.pactum quod dotali, col.ii.in viii.limit. videtur recedere ab iſta diſtinctione.

Sublimita tamen concluſionem prædictum, ꝙ iuramẽtum de non faciendo aliquid ad quod non faciendum de iure tenebatur, operatur ꝙ actus in contrarium factus non valeat, vt procedat, quando quis iurauit nõ ſibi tm̃, ſed etiam alteri cuius intererat. ita Bald. in d.l.duobus. §.fi.ff.de iureiur.& ibi Iaſon. idem tenet Bald.in d.c. veniens in fin.extra eod.tit. Alex.in conſi.xvi. col. iii. vol. iii. & Iaſo.in d.l.non ſolùm.§. morte, col.viii. Georgius Natta in d.c quamuis col.vi. Dec.in conſi.DXXXVI. col. pen.& in d.l.pacta nouiſsima.C.de pactis Io. Crot. in l. ſtipulatio hoc modo concepta, colũ.xv. de verb. oblig. Curt.in conſi.clxviii.col. vii. Caſſan. in conſuet. in fol. cxci.col.iii.tamẽ de iſta limitatione dubitat Alex. in d. l.duobus §.fi. & contra illam tenet expreſsè Aret ibi.

Itẽ ſublimita, quando is cum quo actus ſecundo loco geritur erat ſciens primi iuramẽti, aliàs ignorãs nõ tenetur per ſecundũ iuramentũ, de quo non habebat notitiam, ita tenet Bal.in conſi.cxxxiiii.vol.i.Imol.in l. cum vir, col.i.de vſucap. Alex.in conſi.xvi.col.iii.vol.iii. Iaſ. in l.duobus.§.fi.ff.de iureiur.Dec.in d.l. pacta nouiſsima, col.ii. Georg. Natta in d.c. quanuis, col.vi. Imol.in c.cũ contingat, col.lxxvii.Curt.in cõſi.clxviii. col. vii. Io.Crot.in d.l.ſtipulatio hoc modo concepta, col.xiiii. & ſeq.Caſſan.in conſi.liii.col.xx.& in conſuet. Burgun. fol.cxci.col.iii.Apoſt.ad Spec.in tit.de empt. & vend.§. tertio loco, ver.& not.generale cõſiliũ.& Alex.in apoſt. ad Bar.in l.ſi quis pro eo, in iii.col.ver.iii. dixi.ff. de fi-

deiuſ.Rui.conſi.lxvi.col.fi.vol.ii.& cxviii.col.ii. vol.ii. & hoc eſt,qđ voluit dixiſſe Io.Fab.inſti.quibus alienare licet,col.ii.dum dicit quòd cautela non eſt tuta,quia fraudarentur cõtrahentes.& idẽ dicit apoſt.ad Bar in l. ſi prędiũ.C.de iure dot. Sed qñ actus ſuper quo præſtatur iuramentũ,nõ eſt actus illicitus,ſed licitus, & pẽdet à mera volũtate cõtrahentis,tunc primũ iuramentũ non impedit actũ poſteà fieri,licèt faciẽs ſit periurus.Ita declarat Abb.in d.c.intellecto,col.ii.Corn.in cõſ.cii.vol.i.col.ii.& ꝓptereà iurãs nõ reuocare teſtm̃, ſi illud reuocet, valet reuocatio,licèt reuocando incidit periuriũ. Ita Io.And.in reg.Quod ſemel,de reg.iur.in vi.col.pe.& in addi.Spec.in tit.de inſtrumẽ.æditio.§.cõpẽdiosè. ver. ꝙ ſi quis iurauerit.& in c.decernimus,col.fi.de ſent.excõ. in vi.Pet.de Anch.in c.ſicut,col.i.de ſponſ.Boer. deciſ. cclxiiii.nu.xvii.gl.in c.vltima volũtas,xiii.q.ii.Bar.in l. ſi quis in prin.teſtamẽti,col.fi.ff.de leg.iii. Vbi plus tenet,ꝙ reuocãs nõ incidit in periuriũ.& Abb. in cõſi. xli. col.ii.vol.ii.qui ẽt in i.ſolut.tenet,ꝙ nec incidit in periuriũ.Bal.in auth.hoc inter liberos,circa mediũ.C.de teſtamẽ.Imol.in d.c.cũ contingat,col.xxv. & ſeq. qui tenet,ꝙ ſcđm valeat,tñ reuocãs ſit periurus,idẽ in l. ſi qs inquilinus.§.fi.ff.de leg.i.Bal.in c.i.itẽ ſacramenta, col. iiii.de pace iur.firm.& ibi Aluarot.col.pen.Card.Alex. col.fi.in princi.Card.in c.dilecto,col.iiii.de p̃ben.Pet.de Anch.col.fi.in fi.Rot.in antiquis deciſ.ciiii. Bald.in l.i. in rep.col.fi.C.de ſacroſanct.eccle.& ibi Cyn.col.fi. dicit * communiter leggiſtas ita tenere.& Bal.in conſi. xxii.volu.i qui etiam aſſerit teſtatorem nõ incidere in periurium.Paul.de Caſt.in conſi.cxxii.vol.i.idem ſentit Bart.in d.l.ſtipulatio hoc modo concepta,in princ. Oldra.in conſi.clx.Fel.in cap.ſi diligenti, col. pen. de foro compet.& in c.edoceri,col.iiii.in fin.de reſcrip.Sal.in l. ſancimus,in vii.q.C.de teſtam.Bar. in l. cum duobus.§. idem reſpondit.ff.pro ſocio.Bal.in d.auth.ſacramẽta puberũ,col.iii.& in addi.Spec.ĩ tit.de inſtru.ędit.in x. col. in fi.Alex.in d.l.ſtipulatio hoc modo cõcepta, colum.ii.

Imol.in c.i.in vii.col.in fi.de his quæ fiunt à maiori parte cap.Fel.in cap.cũ acceſsiſſent,col vi.de conſti. in c.in præſentia,col.iii.de probatio. Domin. in c. decernimus colum.pen.de ſent.excom.in vi.Corn.in conſi.xx.col.fi. volu.iii.Roſellus in monarchia char.xcviii.colum.iii.& Abb.col.ii.Corn.in conſi.cii.vol.ii.colũ.i. Abb. in conſi. xliiii.colum.ii.vol.ii.& in conſi.xlviii.col.fi. volu.ii.Io. Crot.in repet.l. omnes populi, colũ.xx.C.de iuſt. & iur. Ang.in d.auth.hoc inter liberos, in fin. C. de teſtamen. Ang.Aret.in §.ex eo,col.pen.inſtit.quibus modis teſtamenta infir.Beltr.in conſi.clxxxi.colum.ii.volu.ii. & in conſi.cxliii.col.iii.in conſi.ccxc.col viii.vol.ii. Paul.de Caſt.in cõſi.ccclxi.col.ii.vol.i.Iaſo.in l. ſi non ſortẽ.§.ſi centum,col.ii.in fin.& ſeq.ff.de condi.indeb.in l.ſi quis ita.§.ea lex,col.v.in fin.nu.xxiiii.ff.de verb. oblig. & in conſi.ccxi.colum i.volu.ii.Probus in addit. ad Io. Monach.in c.fin.de procu.in vi.Alex.in conſi.xviii.col.i.in fi.vol.ii.Paul.de Caſt.in cõſ.cccxxxix.col.i.vol. i. Fulg. in cõſ.xciii.Iaſ.in cõſ.cxxii.col.fi.vol.iiii.Corn.conſi.lx. col.ii.vol.ii.Bal.in cõſi.cccxxxviii.vol.ii. Gual. caut.ii. de mutat.teſta.Io.de Sylua in tract.de benef.in iii.parte q.xxvii.gl.pragm.ſanct.fol.xxix.col.ii.gl.in c.i.§.itẽ ſacramẽta,in gl.ſuper verbo,ſuper cõtractibus,ĩ ver. quid ſi iurauit quis de pace iuramẽ.firm.Gomeſ.inſti.de act. col.iiii.Beltr.in cõſi.xxvii.in fi.vol.i.Pariſ.in cõſ.xxiiii. col.ix.vol.ii.Maria.Iun.in cõſi.xliiii.col.iiii.vol.ii.Rui. cõſi.ccvii.col.fi.vol.i.& conſ.lxix.col.vi.vol iii.& conſi. cix.col.viii.vol.iiii. Contrariũ, ꝙ ſecundũ teſtm̃ nõ valeat,tenuit Spec.in tit.de inſtru.edit.§. cõpendiosè, ver. quòd ſi quis iurauerit,& hoc idem de iure canonico eſſe probabilius,tenet Oldrad.in conſi.cxxvii.Hoſt. in ſumma de ſepult.§. an licitum verſi. quid ſi quis eligat. in cap.i.colum. i.circa fin.de ſepult.in vi. Iac. But. in dicta authen.ſacramenta puberum, colum. ii. in fin. Archid. in cap. vltima voluntas,xiii.quæſtio.ii Io.Crot. in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta, col.v.in fin.Guald.caut. vi.de ſepult.

Item ſi quis promittat non reuocare procuratorem, & illũ reuocet, licèt reuocãdo incidat in periurium, tñ reuocatio tenet. gl. in c. fi. de procur. in verbo reuocatus, in vi. Ang. in l. & in perpetuũ. ff. de procu. & in l. Stichũ. §. vſumfructũ. ff. de ſolu. vbi ẽt Imol. idẽ tenet Rom. in l. alia. §. eleganter in fi. col. circa mediũ. ff. ſolut. matr. & in l. i. §. ſi ſtipulanti. col. vii. ff. de verb. oblig. Fel. in c. ſi diligenti, col. pen. de for. compet. in c. edoceri, col. v. de reſcrip. Imol. in d. c. cum contingat, col. xxvii. & in rub. de reb. eccle. non alie. in viii. col. nu. xlix. Iaſ. in l. duobus. §. fi. col. ii. ff de iur. iur. Iaſ. in l. ſi non ſortem. §. ſi centum, col. iii. ff. de condi. indebi. in l. ſi mihi & tibi. §. in legatis. col. iii. in ii. lectura. ff. de leg. i. in l. ſi quis ita. §. ea lex, in v. col. in fi. nu. xxiiii. ff. de verb. oblig. in conſi. ccxi. col. ii. volu. ii. Rebuff. in concordatis Francię fol. ccv. Domi. in d. c. fi. §. fi. de procur. in vi. Alex. in cõſi. xviii. in i. colum. volu. ii. Feder. de Senis in cõſi. 100. in fi. Socin. in conſi. lxxxiii. col. fi. vol. ii. Fel. in c. ex parte Decani, colũ. v. de reſcrip. Caſſa. in conſuet. fol. cxci. col. ii. & ſeq. Paul. de Caſt. in conſi. cxxii. vol. i. Io. de Sylua in tract. de benef. in iii. par. q. xxvii. glo. pragm. ſanct. fol. xxix. col. ii. Gomeſ. inſtit. de actio. colum. iiii. Rota in antiquis deciſ. ciiii. Io. Crot. in l. omnes populi col. xx. ff. de iuſt. & iur. Curt. Sen. in conſi. lxix. col. antepen. in fi. & ſeq. Ang. in conſi. cxxv. circa fin. Pariſ. in conſi. viii. col. fi. volu. iiii. Aymo conſi. cxci. col. ii. immo nõ valet cõſuetudo quòd quis nõ poſsit reuocare teſtamẽtũ vel procuratorem, vt per Roch. in c. fi. col. lvii. de cõſuet. Mari. Iun. cõſ. xliiii. col. iiii. vol. ii. Rui. conſi. liiii. col. iiii. & pen. vol. i. & cõſi. lxix. col. vi. vol. iii. & conſi. cix. col. viii. vol. iiii.

Contrarium tenet Philip. Franc. in c. fi. de procur. in vi. Alber. de Roſat. in l. ſi procuratorem, colum. pen. in fin. & ſeq. de procur. Gómeſ. in §. item ſi quis poſtulante, colum. fi. inſtit. de actio. Felin in d. c. ex parte Decani, col. vi. & ſeq. Pariſ. in conſi. lxix. col. xii. & xv. vol. iii.

Tenendo iſtam primam opin. quòd non obſtante pacto de non reuocando, & iuramento, procurator omni-

no conſtitutus reuocari poſsit. Limita, quando in fauo rem alterius præſentis & acceptantis, vel notario ſtipu lanti pro his quorum intereſt, conſtituens promiſerit nõ reuocare & iurauerit, ita Bald. in rub. de procur. in vi. colum. ſequitur Iaſ. in conſi. ccii. volu. ii. colum. i. in fin. ſed Iaſ. dubitat de tali limitatione in d.l. ſi non ſortem. §. ſi centum. colum. iii. ff. de condi. indeb. Hiſp. in rub. de dona. inter vir. & vxo fol. lii. col. i.

Fallit, nam procurator conſtitutus ad renunciandum cum iuraměto in beneficialibus, nõ põt reuocari, quia in illis non cadit actio ad intereſſe, & ratio eſt illa, quia non recipiunt æſtimationem, ita Rota in antiquis deciſ. ciiii. Felin. in cap. cum acceſsiſſent, colum. vi. de conſtitu. & in dicto cap. ex parte Decani, colum. v. & ſequen. & in c. edoceri, col. v. eod. tit. de reſcrip. & in c. ſi diligenti, de for. comper. Gomeſ in d. §. Item ſi quis poſtulante, colum. fi. Sarnenſ. in reg. de annali q. xl. apoſtil. ad deciſ. Thol. cclx. Dec. in c. cum acceſsiſſent, de conſtit. Aymo conſi. clxx. colum. fi. & pro iſta opin. facit, nam actus con tra iuramentum non tenet, vt dicit Innoc. in d. c. dilecto. in i. op. de pręben. Archid. in c. ſi à ſede, circa fi. eod. titu. in vi. & c. duobus, circa fin. de reſcrip. in fi. Philip. Franc. in c. fin. col. pen. de procur. in vi. Oldrad. in conſi cxxvii. Imol. in d. cap. dilecto, col. viii. licèt dicat cõtrariam par tem * communem Imol. in l. cum vir, colum. viii. in fi. ff. de vſucap. & in d. cap. cum contingat, colũ. lxxxvi. de iu. iur. Rom. in l. duobus. §. fi. col. fi. ff. de iure iur. ſentit Bal. in d. authen. hoc inter liberos. C. de teſta. Anto. de Bur. expreſsè in repetitione cap. cùm M. colum. ii. volu. ii. Pręmito, de conſtit. Alex. conſi. xvi. col. ii. ver. poſſet ét volu. iii. Card. in clem. i. in iii. q. de reg. ſentit iſtam par tem Arch. in cap. i. col. xxix. de cleri. non reſid. & in cap. omne, in princip. xxii. quæſt. i. Domin. in cap. i. in iiii. colum. in fin. de rerum permut. in vi. Specu. in titu. de leg. in §. nunc tractemus. verſi. ſed ſi legatus. Fulg. in conſi. ccx. Dec. in dicto cap. cum acceſsiſſent, col. v. Ang. in d. auth. hoc inter liberos, circa. fin. de teſtam.

Iſta tamen limitatio pendet ab his, quæ infrà dicentur, an actus ſpiritualis contra iuramentum valeat.

Reuocatione vicarij.

Item promittens non reuocare vicarium cum iuramento,poteſt illum reuocare,licèt incidat in periurium. Io.And.& Ant.de But.in cap.ſua,circa fin.de offic.vicar. & ibi Abb.circa fi.vbi Card.in vii.q.& Pet. de Anch. in fi.q.Paul.de Caſt.in conſi.ccclxi.col.ii.vol.i.Io.de Sylua in tract.de benefi.in xxvii.q.in fin. in iii. parte.Probus in addit.ad Io.Monach.in c.fi.de procur.in vi.Boer. deciſ.cccxlvii.Rebuf.ī pract.lxvi.char.& cxciii. vbi ēt limitat.Itē ſi quis promittat & iurat non alienare,ſi alienat,tenet alienatio, vt not.Innoc.in d.cap.dilecto , col. ii.de præbē.Abb.in c.intellecto,col.ii.de iureiur. Corn. in conſi.cclxxii.colum.fi.vol.iii.idem voluit Hoſt. in d. cap.intellecto,col.iiii.& Io.And.colū.ii.Pet. de Ancha. colum.fina.in fin.Imol.colum.viii. Card. colum. iii. & ſequen. Roſel.in Monarchia fol.xcvi.colum.ii. Alber. de Roſat. in l.ea lex,colum.fina.C.de conditio.ob cauſ. Iaſon in l.ſi quis ita.§.ea lex.ff.de verb. oblig. Imola in dicto cap. cum contingat, colum.lxxxvii. Felin. in cap. ſi diligenti, colum. penult. de for. compet. Paul . de Caſt.in conſi.cccxxxix.colum.prima volu.primo.Ioan. Crot. in l. ſi filiusfam. §. Diui, colum. xxxi. ff. de leg. primo Ioan.Ant.Alexan.in conſi.cxlvi.colum.ii.Caſſa. in cōſi.lv.colum.viii.& in cōſuet. Burgun.fol.ccclxxvii. colum.Ferar.caut.xlviii.Io.de Sylua in tract.de benefi. colum.iii.fol.cxxiiii.Philip.Franc.in d.cap.licèt mulieres,col.ii.de iur.iur.in vi.Rota in antiquis deciſio. ciiii. Oldrad.in conſi.cxxvii.Abb. in conſi.xli.col.ii. volu.ii. Rui.conſi.ccvii.col.ii.in fin.vol.i.Alber.de Roſat. in d. auth.ſacramēta puberū,col.iiii.ver. quid ſi. vide Gram. conſ.ii.colū.ii.& iii.vbi latè declarat qūo iſta ꝓcedant.

Iuramentum de aliquo nō recipiendo.

Contrarium voluit Aretin. in l. ſi quis ita.§. ea lex, colum.fin.ff.de verb.oblig. & Gomeſ.Inſtit.de act.colū. iii.in fin.& ſeq. item ſi iuratum ſit nōn recipere aliquē in Canonicum,valet receptio,licèt recipiens incidat in periuriū.Imol.in d.c.dilecto in ii.opi.& Ioā. And.Anto.

de But.

de But.col.iiii.Cardin.colum.iii.& ſequen. & vi.& duabus ſequen.oppoſi.& ibi Petr.de Anchara.in fine quęſt. Io.Andr.in addit.ad Specu.in titu. de leg.§.nunc tracte mus,verſic.quid ſi legatus. Pau.in clemen.i. de regular. Petr. de Ancharan. in capitu. ſi à ſede, in fine de præb. in ſexto. Abbas in dicto capitu.cum acceſſiſſent, col.ii. & ibi Felin.colum.quinta. Anton.de But.in capitu.primo colum.ſexta de his quæ fiunt à maior.par. cap. & in capitu.primo colum.iiii.in fine,& ſequen.de rerum permuta.in ſexto. Iaſon in l.ſi quis ita.§.ea lex,verſi.quintò fallit. de verbor.obligat.Et in l.duobus.§.fina.verſicu.quartò fallit. de iureiuran. Caſſan.in conſuetu. fol. cxcii.colum.iii.gloſſ.prag.ſanct.fol.xxix.colum.i.Ioan. de Sylua in tractatu de benefi.in iii.parte.Albe. de Roſat. in d. authenti.ſacramenta puberum, colum.quarta verſicu.quid ſi canonici.

Pro quo facit, nam * communiter dicitur, quòd actus tàm temporalis, quàm ſpiritualis contra iuramentum valet,quidquid dixerint doctores allegati ſuprà in ſecunda limita.de procuratore conſtituto cùm clauſula quòd non poſſit reuocari. & iſtam opin. tenet Innoc. in d.c.dilecto,in vi.opin.de pręben. Card.ibi in vi.& ſequen.oppoſitione.Abb. col.iii. qui dicit iſtud * communiter teneri,quòd non fiat differentia in actum temporalem,& ſpiritualem. & idem dicit Feli.in d.c.cum acceſſiſſent,colum.viii.de conſtit. Anto.de Butr.qui idem dicit in capi.i.colum.iiii. de his quæ fiunt a maior. par. capitu. Abbas in capit.de illis,de ſponſal. & in capit.ſicut,colum.i. eodem titu. Domini.in capitu.fina.colum. ii.de procurat.in vi. Iaſon in dicto §. ea lex, in l.ſi quis ita.colum.v.ff.de verbor.obligatio.Roſel. in monarchia fol.xcv.col.iii.iiii.& ſeq.Præpoſitus in cap.ſicut,colum. i.de ſponſa.Boer.deciſi.ccvii.Gram.conſi.cxv. colum.ii. gloſſ.prag.ſanct.fol.xxix.colum.i.& ſeq.Ioann. de Sylua in trac.de benefi.in iii.parte.q.xxvii.& iſta deſtruunt opi.Rotæ de qua dictum eſt in ii.limit.

Contra iſtā concluſionem ſunt omnia ea,quę deducta ſunt

ſunt in ſecunda limitatione eiuſdem concluſionis, quòd reuocatio procuratoris fieri poteſt non obſtante cōuentione de non reuocando iurata.

Item ſi iurauit non contrahere cum aliqua muliere, valet tamen matrimonium cum illa contractū. ita Bart. in l. omnes populi, col. xii. ff. de iuſtit. & iur. Rota deciſi. 150. in nouis. tenuit Gaſpar Calde. & voluit Præpoſi. in cap. ſicut, de ſponſal. col. i.

Vtrum autem matrimonium contra iuratam conuentionem valeat, vide textum & ibi omnes in d. capi. ſicut Imo. late in d. c. cum contingat, col. lxxxvi. & ſeq. Roſel. in monarchia char. xcv. & ſeq.

Et de eo qui iurauit non reuocare ſtatuta. vide Ant. de But. in cap. i. col. viii. de his quæ fiunt à maiori parte cap. licèt incōtinenti poſteà dubitet. & ibi clarius Imo. colum. vii. in fi. Corn. in conſi. cii. col. i. in fi. vol. i. Roſel. in monarch. fo. xcv. & ſeq.

Contrarium in hoc tenet Bal. in l. clarè. C. de fideic. quando autem eſt ſtatutum ſimpliciter iuratū, an poſſit reuocari, vide Bart. in d. l. omnes populi. Iaſ. in l. ſi quis ita. §. ea lex. ff. de verb. obliga. Alber. in prima parte ſtatut. q. xvi. Pet. de Anch. in repet. cap. i. de conſtit. charta xvi. col. iiii. & ſeq. Abb. in c. cum ad monaſterium, col ii. de ſtatu monach. Domin. in c. in his, ii. diſtinct.

Et ſi iurauit non diuidere, quòd valeat diuiſio poſteà facta. Alex. in conſi. xviii. col. i. vol. ii. Fel. in c. edoceri, in v. col. in fi. verſi. limita nunc iſta, de reſcrip. Curt. Sen. in conſi. lxix. col. antepe. in fi. Rui. conſi. liiii. col. ii. vol. ii. & conſi. lxix. col. vii. vol. iii.

Contrarium, Corn. in conſi. xiii. in iiii. vol. Iaſo. in l. ſi non ſortem. §. ſi centum. in ii. col. ff. de condi. indeb. Gomeſ. in § quædam, col. v. inſti de act. Hiſp. in rub. de dona. inter vir. & vxo. fo. 51. col. iiii. & ſeq.

Sunt etiam alii quidem caſus in quibus iurans non facere, tamen faciēdo, licèt incidat in periurium, actus tamen tenet, quos ponit Felin. in d. c. edoceri, col. v. & in c. ſi diligenti, col. pen. de for. compe.

Quando

Quando verò actus factus contra iuratam diſpoſitionem affirmatiuã valeat, habes in locis ordinariis,vt per doctores ſuprà allegatos.

Limita, vt per Beltr.in conſi. cciii.col.fi.vol.iii.

Amplia,vt actus factus contra iuramentum non valeat in caſu notato per Aymo.in conſi.clxx.col.fi.

CONCLVSIO XVIII.

ARGVMENTVM.

Notarium an cenſeri ex voluntate teſtatoris clauſulam codicillarẽ in teſtamento appoſuiſſe.

QVÒD notarius cenſeatur propoſuiſſe clauſulam codicillarem ex voluntate teſtatoris in teſtamento,tenuit Imo.in l.filio prę terito,colum.viii.ff.de iniuſto rupt.& irrit.teſta.Barb.in c. quò translationem in vi.colum.de off.lega.Alex.in conſi.i.col.vi.ver.& licèt, vol.v.Deci.in l.ſemper in ſtipulationibus, col.ii.ff.de regu.iur.Alex.in conſi.liii.volu.vii.col.ii.Barba conſil.vi. col.fi.vol.iii.& in conſi.liiii.col.penul.vol.eod.vbi declarat, hoc procedere, quando erat generalis conſuetudo notariorum apponere clauſulam codicillarem, non qñ erat conſuetudo vnius notarii tãtùm.& in c.Rainu.charta xvii.col.ii.de teſta.& in cap.Rainald.ccxx.col. eod.ti. Deci.in c.cum M.col.ii.de conſtitu.Corn.in conſi.clviii. col.fi.volu.ii.Alex.in conſi.cii.col.iiii.in fi.& ſeq. volu. iii.Deci.in conſi.ccccxc.col.pen.Còrn.in conſi.cl.col.ii. vol.iii.& in conſi.ccxxv.col.fi. eodem volu. & in conſil. cxcv.col.fi. volu.i. & iſtam dicit * communem Grat. cõſi.cxii.col.pen.vol.ii.Rui.conſ.xv. col.fi. vol.ii.Alex. in conſi.50.col.v.volu.vi.& in conſi cxlii.col.iiii.vol. ii. Iſtud in ſimili dicit Curt.Sen.in conſi.50.col.lviii. ver-Dum autem vltimo loco.& ſentit Corn.in conſ. cxciiii. col.fi.

col.fi.volu.iii.incip.præſumitur appoſita.in penult. col. licèt ſuprà aliud videatur dicere, tamen hoc ponit in concluſione.& idem dicit Rui.de verbis notarii ſcriptis in actis in conſi.lxxiii.col. ii. volu. v. & in alia clauſula idem dicit Pariſ. conſi.lxxiii.colum.fi.volumi.i. Gram. conſi.ciu.cxxviii.col.ii.

Contrarium, quòd talis clauſula cenſeatur appoſita de conſuetudine notariorum,& non ex voluntate teſtatoris,tenuit Bar.in l.i.col.vi.in fi.ff.de iure codici.Barba.in conſi.xlii.col.viii.& in conſi.xlviii.col.vii. & in cõſi.lviii.col.vii.vol.i.& in conſi.xvi.col.i.vol.ii.& in cõſi. xxxiiii.col.xv.& in conſi.xliii.col.vii.& in conſi.lx.col. i.eod.vol.ii.& in conſi.ix.col.fi.vol.iiii.Alex.in conſilio xlviii.col.vi.verſi.nec obſt.quòd notarius,vol.iiii. Calca.in conſi.xxvii.col.antep.Curt.Iun.in conſi.101. col. fi.qui dicit opi.Bar. ✱ communiter approbari.Soci. in conſi.xciii.col.vi.vol.iiii.Aret.in conſi.vlti.col.fi.Ioan. Ant. Alex.conſi.cxii.in fi.Beltr.in conſi.x.volum.i.& in conſi.xxvi.col.fi.vol.eod.Deciſ.Neap.clix.in nouis.vbi etiam de multis aliis,quæ magis de conſuetudine notariorum, quâm ex voluntate diſponẽtium apponuntur. Pariſ.conſi.xix.col.iii.volu.iii.Maria.Iun.conſ.cxvi.col. iii.volu.iii.vbi etiam de aliis clauſulis.Rui.cõſi.xcviii. col.fin.volumi.i. Vide Curt.Iun.in auth. ex cauſa,col. antepel.C de liber.præte.

Tenendo primam partem, intellige, dummodo illa clauſula ſit lecta coram teſtatore:quia tunc teſtator nõ contradicẽdo,videtur approbare.Aret.in conſ.vlt.col.fi. Corn.in conſi.150.col.ii.& in conſ.ccxxv.col.fi.vol.iii. Alex.in conſi.in cxlii.col.iii.vol.ii.immo neceſſe eſt, ꝙ quòd legatur & declaretur,quãdo aliàs teſtator eſſet imperitus, qui ex ſola lectura illius clauſulæ non intelligeret vim & effectum illius, vt per Imo.in l.Lucius,colũ. penulti.ff.de vulgari & pupil.Soci.in conſi.xcii. colum. ſexta colum.iiii.

CONCLVSIO
Et Regula XIX.

ARGVMENTVM.

Notarius cenſetur rogatus omnes conſuctas clauſulas in contractu apponere.

COngruenter ſubnectitur iſta regula, ꝙ Notarius cenſetur rogatus apponere omnes clauſulas conſuetas. ita probat tex. iuncta gl. in l. fi. C. de fideiuſſ. & ibi Bal. in princ. & text. in l. ſi prius. §. rectè placuit. & ibi Bar. notat. ff. de aqua pluu. arcen. Bald. in l. huiuſmodi, in prin. ff. de leg. i. Bar. in l. de die, in fine princi. ff. qui ſatiſ. cogan. in l. ſi pignori, in §. fi. de pig. actio. Iaſ. in l. fin. col. fi. ff. de iure emphy. Bal. in l. ſi quis ſub conditione. la. i. in fi. ff. de condi. inſtitu. Alex. in conſi. cii. col. iiii. in fine, vol. iii. & in conſi. cv. col. fi. vol. ii. & in conſi. xxviiii. col. ii. in fi vol. eod. & in conſil. lxxxix. col. fi. vol. ii. Iaſ. in l. i. §. ſi procurator. ff. ſi quis iuſdicen. non obtemp. Alex. in l. ſi finita, in princi. ff. de dam. infect. notat Bal. in l. quod ſi nolit. §. quia aſſidua. ff. de ædili. edic. Feli. in c. cùm M. columna ſecunda, & ſequen. de conſtitut. & ibi Barbat. colum. xlvii. vbi Petr. de Ancharan. columna prima, & Deci. columna ſecunda. Alexand. in conſilio xxvii. columna prima circa finem, volumine ſecundo. Barbat. in capitu. quòd tranſlationem, colum. ſexta, & ſequen. de offic. legat. & in conſilio quinto columna penultima in fine & ſequen. volumi. primo. & Socin. in conſil. 101. columna prima in fine, & ſequen volumine tertio. Gomeſ. in capitu. primo charta xii. de conſti. in vi. Deci. in regu. ſemper in ſtipulationibus, colum. ſecunda. ff. de regul. iur. Felin. in cap. ex literis, colum. v. de fide inſtrument.

&

& Iaſ.in l.vt liberis,col.iiii.c.de collat.in l.certi condictio.§.ſi nummos.col.iii.& ſeq.ff.de condict. indebi. Iaſ. in l. Argentarius,col.i.circa fi.ff.de æden.Alex.in l.huiuſmodi,in fi.princ.ff.de leg i. Iaſ.in l.repet.l.admonendi,nume.clxv.de iureiur. aliàs col.lxix.Deci. in conſil. ccccxlix.col pen.in princip.Soci.in l.Gallus.§.idem credendum,col.iiii.ff.de liber.& poſthu. & ibi Alex. col. ii. Iaſ.col.penul.in fi.Feli.in cap.ſicut,col.penul.in vii. limita.de re iudica.Gomeſ.in cap.i.charta xxi. de conſti. in vi.Caſſan.in conſuet.fol.ccviii.col.iiii.& ſeq.& Iaſo. in d.l.Gallus.§.idem credendum.col.penul.in fi.in i.lectura,& in ii.lec.col.iii.Feli.in c.cùm P. tabellio,col.iii. de fid.inſtru.Beltr.in conſil lxxiiii.col.ii. volu.ii.deciſi. Neapo.clix.in nouis.Afflict ſuper conſtitut.fol. cxlviii. col.ii.multa congerit Io.Nicol.in l.generaliter, nu.lxi. & ſeq.C.de ſecund.nupt.maximè.nume.lxviii. Brun. in tractatu quòd ſtantibus maſculis fo.vii. col.ii. Aymo.cõſi.lxxv.col.i.Grat.conſi.clix.col.fi.vol.ii. Cagno.in l.ſi librarius,nu.50. el ii.ff.de reg.iu.

Et propterea clauſulę ſolitæ apponi in literis apoſtolicis cenſentur ineſſe,licèt non ſint appoſitæ. cap. accepimus,& ibi Anto.de But.no.in notabilibus. idem probat textus in c. cum M. Ferrarien. & ibi not. idem Ant. in vi.col.Imo.col.iii.in princ.Abb.col.ii. Barb. col. xlv. Ripa col.xix.col.ii.de conſti.Alex.in cõſil.cvii.col. pen. volu.ii.Iaſ.in l.vt liberis,col.iii.& ſeq.C.de collat. in l. certi conditio.§.ſi nummos. col.iii.ff.ſi certum petatur. in l.Argentarius,col.i.circa finem.ff.de eden. in d.l.admonendi,in repeti.col.lxix.Alex.in conſi.xxvii.col.i.in fine volu.ii Zaſ.in conſi.xvii.volu.i.Iaſ.in d.l. Gallus.§. idem credendum,col.penult.in fi.in prima lectura, & in ii.lectura col.iii.Iaſ.in conſil.xx.col.pen. volu.i. Roch. ampliat in rub.de conſuet.col.xiiii.in fi.& ſeq.

Iſtud vltimum declarat Cardi.in d.c. cùm M.col.i.vt procedat in præiudicium impetrantis, non in fauorem.

Et adeò cẽſentur partes voluiſſe, ꝙ notarius apponat clauſulas conſuetas, quòd ſi inſtrumentum non contineat

neat illud, quod conſuetum & in inſtrumento apponi, cenſetur defectiuum.gl. & Bar.in l.generali.C.de tabel. lib.x.Bar.in procemio digeſtorum col.ii.in l.ad teſtium §.ſi quis ex teſtibus.ff.de teſtib.Specu.in titu. de inſtru. edit.§.breuiter,verſ.in fine autem.Imol.in l.ii.§.ſi dubitetur,in fi.ff.Quemadmodum teſta.aper.Alex.poſt Imolam ibi in rub.col.ii.ff.de ope.no.nun.in l.ſi ita ſtipulatus.§.Griſogonus col.iii.ff.de verb.oblig.Corn.in conſi.xciiii. & in ſubſcriptiõe.ſubſeq.& in conſi.cxviii.col. ii.vol.iiii.vbi in omnibus iſtis locis dicitur, quòd ſignũ notarii eſt apponendum in inſtrumento vbi conſuetum eſt,ſigna apponi,aliàs inſtrumentum nõ facit fidem. idẽ voluit glo.in §.quia verò,in verbo autore,in authen.ut præpo. nomen imper.Specu.in tit.de inſtru. æditi.§.breuiter,col.ii.Alex. in cõſi.xxxvii.col.ſi.vol.iii.& facit qđ voluit Io.And.& alii in cap.nulli,de rebus eccleſiæ non alien. ꝙ notarius debet in alienatione rerũ eccleſiæ adhibere ſolemnitatem requiſitam de cõſuetudine.& ideo dicitur, ꝙ ſi notarius non apponit clauſulas conſuetas, præſumitur error.Pet.de Anchar.in d.c.cùm M.col.i.& ibi Ripa col. xix.Alex. in apoſt.ad Bar.in l.ſi.ff. de tabu.exhib.Soc.in conſi.clxi.col.i.in fi.

Et breuiatura notarii ſuppletur ex clauſulis conſuetis Bal.in rubr.in col.vi.verſi.ſed tertiò,quæritur C. de fi.inſtr.& in l.contractus,eodem ti.col.iii. verſi. quęro circa iſtam ſecundam perfectionem.Ant.de But.in c. ex literis,col.ſi.de fid.inſtru.Alex.in conſ.xxxvii. col.ii. volu.iii.Soci.in cõſi.xciiii.col.iii.Ange.& poſt eum omnes alii in d.l.Gallus.ii.§.idem credendum.poſt Specu. de inſtrum.ædit.§.oſtenſo.verſicu. Quid ſi in breuiatura.Feli.in d.c.cùm P.tabel.col.iii. & qui tenetur facere inſtrumentum alicui, debet illud facere cum clauſulis conſuetis.Ang.in l.ii.ff.de iuri.omn.iud.Alex.in l. ſi finita,in princ.ff.de dam.infect.Feli.in d.c. cùm M.col.ii. & in c.ex literis, col.v.& ſeq.de ſid.inſtru.

Ex præmiſsis infertur, quòd quando de conſuetudine eſt,quòd in inſtrumento apponatur clauſula conſti-

tuti,

tuti, notarius debet apponere clauſulam illam in inſtrumento, quaſi de hoc videatur rogatus. Soci. in conſi. 101.col.i.& ſeq.volu.iii. voluit Ioann. Andr. in addi. Specula. in titu. de inſtrumento ædit.§.inſtrumentum, verſi. quid ſi à contrahentibus. in addit.magna. Paul.de Caſt. in conſi.x.col.i.volu.i.Deci.in conſi.ccccxlix.col.penul. in princi.Iaſ.in l.vt liberis,col.iiii.C.de collat. Oldr.in conſi.cxxxix.col.fi.Iaſ.in l.ex ea parte,col.ii.ff.de verb. oblig.Caſſa.in conſuetudi.fo.ccxl.col.iii.Soci. in conſi. ccxxxix.col.fi.ver.ſed ad difficultatem.Tiraquel.de conſtitu.in iii.parte in xiii.& xxxi.limitatione.Gram.Deciſ.ciii.nume.cix.

Contrarium, Alex.in conſi.xxviii.col.ii.& ſeq.vol.ii. Deci.in d.l.ſemper in ſtipulationibus, colum.fi.ff.de regu.iur. Cagno.in l.ſi librarius, numero 50. eodem titu. Ioan.Crot.in l.ſi is qui pro emptore,colum.penul.verſ. vltimò quæritur.ff.de vſucap.Deci.in l.contractus, numero xiii.de regu.iur. Adde eundem Deci. conſil.xlvii. numero vii. præterea Soci.& Alcia.l.quod meo.ff.de acqui.poſſeſ.in fi.licèt ſub verbo fortè,quia illud eſt adiectnm cauſa moleſtiæ. Bald.l. in ſubſtant.ff.de vulgar.et pupillar. Limita iſtam opinionem ſecundam, vt per Gratum conſi.lxx. colum.fi.

Et ſi eſſet de cõſuetudine apponere hypothecã, poſſet hypotheca extendi in inſtrumento per not. Bal.in l. bene à Zenone, col.i.in fi.C.de quadr.præſcript.& in l.i. col.pen.in fine.ff.ſol.ma.deciſ.Neap.clix. in nouis Affli. ſuper conſti.fo.cxlviii.col.iii.Io. Nico.in l. generaliter, nu.lxviii.C.de ſecun.nup.Rui.conſil.cxxii. col.fi.vol.v.

Et idem ſi eſſet de conſuetudine apponere quaranteſiam. Bald.in l.Gallus.§. idem credendum,col.ii.ff. de liberis & poſthum. vbi Imo.colum.ii. Alexand. colum. iii. Iaſ.in.i.lectu.colum.fina.

Et idem ſi eſſet de cõſuetudine apponere precarium. Beltran.in conſi.lxxiiii.colum.ii.volumi.ii.Deciſi.Neapolita.clix. in nouis. Afflict.ſuper conſtitutionibus. folio cxlviii.colum.iiii.

Et idem ſi eſſet de conſuetudine apponere renunciationem exceptionis diſcusſionis.d.Deciſ.Neapo.clix.in nouis. & idem quò ad clauſulam codicillarem Aymo. conſi.lxxv.colum.i.

Primò limita, quia iſtud non procedit in pœna, quæ nunquam ſubintelligitur,niſi ſit expreſſa,nec ſub extenſione pœnam notarius poteſt exprimere. ita Bald. in l.ſi duo patroni.§.ſi quis iurauerit,in princip.verſi.non tamen præſumam pęnam.ff.de iureiu.in l.fi.col.i. circa medium de execu.rei iudic. Soci.in d.l.Gallus.§.idem credendum,col.ii.Alex.in conſi.xxviii.col.ii.volu.ii. & ſequitur Deci.in d.l.ſemper in ſtipulationibus, colum. fina.ff.de regul.iur. Affliꝯ. ſuper conſtitutionibus folio cxlviii.colum.iiii.

Contrarium,ꝙ etiam pœna conſueta apponi, veniat in contractu ex partium intentione,tenet Angel.in l.ii. ff.de iuriſd.omn.iudi.circa princip. in l.bene à Zenone, in fine.C.de quadr.præſcrip.& ibi Bald.colum.i. in fine Alex.in apoſt.ad l.ſolutam.§.fi.ff.de pign.actio. Abb.in cap.ii.de preca. Barb.in conſi.xiiii.col.penul. volumi.ii. Fel in c.ex literis,col.vi.de fid.inſtru.Iaſ. in l. vt liberis, col.iii.& ſeq.de colla.& in l.certi conditio.§.ſi nummos. col.iii.& ſeq.ff.ſi cert.petat.& hoc tenet Felin. in cap.i. col.viii.in fi.vt lite non conteſt.Iaſ.in l.i.§. ſi procurator.colum.fina.ff.ſi quis iuſdicen. non obtemp.Alexan. in apoſt.ad l.illa inſtitutio.ff.de hæred.inſti.Bar.in l. ex ea parte.ff.de verbo.obli.& ibi Pau. de Caſt. & Iaſ.col. i.in fi.Ioan.Nico.in l.generaliter nume.lxv.C. de ſecun. nup.Grat.conſi.clviii.col.fi.vol.ii.

Tenēdo primā opin. ſublimita,niſi pęna ſuper cōtractu cōſueuiſſet apponi vniformiter.ita ſentit Bal.in l.cū quid,col.i.in fi.ſi cer.pe.Deci.clarè in d.l.ſemper in ſtipulationibus,col.fi.ff.de reg. iur.

Tenendo ſecūdā opi.limita, vt per Fel.in c.i.col. viii. & ſeq.vt lit.non conteſtā. qui duppliciter limitat.

Secundò limita,quia non pōt opponi iuramentū, & ſi ſit cōſuetum in contractu apponi Ant. de Butr.in c.pen.

de iureiu.& ibi Abb.col.fi.in prin. Et hoc ſequitur Soci. in d.l.Gallus.§.idem credendum, colū.ii.& ſeq. quando certum eſt non eſſe appoſitum iuramentum, ſecus ſi ſumus in dubio. idem ſequitur quò ad limitationem principalem Deci.in d.l.ſemper in ſtipulationibus, colum. fi. idem tenet Iaſ.in l.ex ea, colum.ii.ff.de verbor. obligat. Hippol.in ſing.cxxiii.Pariſ.conſilio xlv.colum.iii.volu. primo.Grat.in conſi.xxxvi.colum.ii.in fine volumine.i. tamen ille qui ex mandato alterius debet facere cōtractum, poteſt iurare, ſi eſt conſuetum. Alexand. in apoſt. ad Barto. in d.l.ſolutam.§.fi.ff.de pig.act.Cagnol.in l.ſi librarius, numero lvi.ff.de regu. iu. Rui.conſi. lxvi.colum.ii.volumi.iiii.

Tertiò limita, quia ſtipulatio non poteſt extendi in inſtrumento.ita Ant.de But.in d.cap. penulti.de iureiuran.& ibi Abbas colum.fi.Ang.in l.quicquid aſtringendæ, col.i.ff.de verbo.obliga.Sed Alexan.in d.l. quicquid aſtringendæ, dubitat, pro vt facit Socin.in d.§.credendum.colum.iii.

Quartò limita: nam in ſubſtantialibus non habet locum regula, quæ ſi fuerint omiſſa non veniant, ita Ioā. Andr.in additio.Speculat.in titu.de inſtrumen. æditio. §.inſtrum.verſi.quid ſi à contrahentibus, in addit. magna.& Feli.ponit in cap.ex literis, col.pen.in princ. vbi declarat de fid.inſtru. Deci.in d.l.ſemper in ſtipulationibus, col.fi.Ioan.de Ripa in capi. cum M.colum. xxi.in prima limita.& colum.xix. & ibi Deci. colum.ii. Felin. colum.iii.de conſtitut. Claud.in l.iii.colum. penulti.in fine,& ſequen.ff.ſolu.matrim.Felin.in capitu.ſicut, colum.penulti.in vii. limitatione de re iudic. Iaſ.in l.ſciendum, colum.vii.in octaua limitat.ff.de verbor. obligat. Grat.in conſi.cii.volumi.i.

Contrarium Aret.in c.i.col.iiii. de iud. idem videtur ex verbis Imolę in l.illa inſtitutio. ff.de hęre. inſtituendum tenet contra Barto.ibi ꝙ notarius poteſt apponere clauſulam iure inſtitutionis in teſtamento facto filię, q̄ opi.contra Bar. ✻ eſt communis, dicit Francus in repe.

c.ſi pater,col.xxii.de teſta.lib.vi. Mari.Ium. cxxiiii.col. x.vol.i.Beltr.conſi.cxliiii.col.ii.vol.ii.in nouis.

Quintò limita in cõſuetis fieri communiter, ſecus ſi raro.per Feli.in d.c.cùm M. col.iii. & ibi Rip.col.xxi.& Fel.in c.ex literis,col.pen.de fid.inſtr. Iaſ.in l.vt liberis, col.iiii.C.de colla. in d.l.certi condit.§.ſi nummos.col. iiii.Io.Nico.in d.l.generaliter,nu.lxxiiii.

Contrarium Deci.in d.c.cum M.col.iii.Facit pro prima opi.nam attenditur conſuetudo generalis,non particularis vnius tantùm.Bal.in conſi.vi.col.fi. vol.iii. & in conſi.liiii.col.pen.vol.iii.Loffre.in conſi.i.col.xxxi.

Sextò limita,quia ſi ex omiſſione clauſulæ etiã conſuetæ ſequeretur falſa latinitas,non ſubintelligeretur. Ita Roma.in conſil.cclxvi.incip. Quęſtio eſt,in fi.Deci. in d.cum M.colum.iii. ſed iſtam limita. parui pendit Ripa ibi colum.x.

Septimò limita, vt non procedat, quando cõſuetudo difformiter ſeruaretur.ita Alex.in conſil.v.col.ii. & iiii. vol.v.ſequitur Rip. in d.c.cum M.col.xxi.Bal.in l.licet, in fi.C.locati.Grat.in cõſi.cii.vol.i. Facit quod dictũ eſt ſuprà de pœna,ꝙ non ſubintelligitur, quia non vniformiter apponitur.

Octauò limita,quia iſtud procedit, qñ inſtrumẽtum eſt in fieri,nõ poſtquàm eſt factum.Bal.in rub.C.de reuocã. his quæ in frau.cred.Barb.in c.quod translationẽ. col.vi.de offi.leg.& in d.c.cum M.col.xlv.in c.ii.col.i.in fi.de pręcario Hippo.in ſing.cxxiii.Ang.in d.l. licet.Iaſ. in d.l.vt liberis,col.v.in ii.limi.Alex.in d.l.Gallus.§.idẽ credendum,col.ii.in fi.Barb.in cõſi.ix.col.fi.vol.iiii. Afflic.ſuper conſti.fo.cxlviii.col.iiii.Pariſ.cõſi.xlv. col.iii. in fi.vol.i.Et proptereà dicitur,ꝙ in breuiatura notarii, dictio et cætera extenditur per clauſulas conſuetas, vt ſupra dictum eſt, ſed contrariũ voluit Feli.in c.i.col. viii.& ſeq.vt lite non conteſt.Alex.conſi.cv.col.fi.volu. ii.& Iaſ. in d.l.vt liberis col.iiii.dum reprehẽdit dictum Ang.in d.l.licèt.ſed tamen poſteà Iaſ.in ii.limit. ſequitur opi.Ange.Rip.in d.c.cum M.col.xxi.in v. fall.

Et pro hoc facit, quòd iſta limitatio non ſit vera, nam, vt ſupra dictum eſt, clauſulæ conſuetæ cenſetur appoſitæ in literis Papę, etiam quòd non ſint expreſſę in literis. Et propterea quòd cēſetur expreſſum illud quod eſt conſuetum, licet ſit omiſſum. Pet. de Anch. in d.c. cum M. col. i. Alex. conſi. xxvii. col. i. circa finem vol. ii. Barb. in c. quod tranſlationem, col. v. & ſequen. de offi. leg. Soc. in conſi. 101. col. i. in fi. & col. ſeq. Io. And. in addi. Spec. in titu. de inſtru. æditio. §. inſtrumentum, verſic. quid ſi à cōtrahētibus. Iaſ. in l. vt liberis, col. ii. in fi. C. de collat. in d. l. certi conditio §. ſi nummos. col. iii. & ſeq. in l. argētarius. col. i. in fi. ff. de edē. Bal. i l. i. col. iii. C. de fruct. & li. expē. Bar. in l. Dominus prædiorū. C. de agr. & cēſi. lib. x. Soci. ī d. l. Gallus. §. idē credēdū col. iiii. Iaſ in l. diē functo, col. iii. ff. de offi. aſſeſſ. Zaſius in conſi. xvii. vol. i. Bouer. in ſing. in verbo præſumptio. ſing. xliiii. Iaſ. in d. l. Gallus. §. idem credendum, colum. penulti. in fi. in 1. lectura. & in ii. lectu. colum. iii. pro quo etiam facit: nam, vt ſuprà dictum eſt, dicitur defectiuum inſtrumentum, quod non contineat clauſulas conſuetas, & præſumitur error, ut etiam ſuprà diximus.

Nonò limita: quia idem notarius poteſt extendere in inſtrumento clauſulas conſuetas, non alius. ita Bal. in rub. de fide inſtru. in vii. col. verſi. quartò quæritur, de fid. inſtrumen. Iaſ. in l. fi. col. decima C. de iure emphy. & in d. l. Argentarius, in prima colum. in fi. Hippo. in ſingn. cxxiii. idem tenet Barba. in conſi. ix. col. pen. in fi. volu. iiii. & apoſtil. ad Specu. in §. extenſo. in tit. de inſtru. ædit. §. quid ſi in breuiatura. Bal. in c. cum in iure peritus col. pen. in fi. verſi. quæro, ſi in prothocollo notarii. de offic. deleg. Beltr. in conſi. ccxix. col. pen. volu. ii. & in conſi. cxxvi. col. ii. vol. iii.

Contrarium Deci. in d. l. ſemper in ſtipulatióibus in in fi. ff. de reg. iur. Iaſ. in d. l. Argentarius, col. i. in fi. fuit de mente Specu. in tit. de inſtru. æditio. §. oſtenſo. verſi. quid ſi imbreuiatura, & ſentit Alex. in d. l. Gallus. §. idē credendum, col. ii. in fi. & in ii. lectu. col. iii.

Decimò

Decimò limita,quia tunc videtur data facultas exten dendi clauſulas conſuetas in inſtrumento,quando nota rius eſt rogatus conficere inſtrumentum ad ſenſum ſapientis,& non aliàs.ita Bal.in d.rub.C. de reuo.his quę in fraud.cred.q.x.Calca.in conſ.xxvii.col.antepen. in fi. & conſil.xxvii.col.antepen.in fi.& hoc eſt, quod voluit Bal.in l.ita demum.§.i.ff.de arbit.Belt.in conſi.lxxiiii. col.ii.volumi.ii.

Sed contrarium voluit Barb. in d.c.quod translationem.colum.vi.Feli.in d.c.ex literis,col.vi.in vii.declaratione.Claud.in l.ii.col. penul.ff.ſolu. matrimo. Rip.in d.c.cùm M.colum xix.Purpura.in l.i.col. decimaquinta C.de ſumma Trinita.

Vndecimò limita,dummodo conſuetudo ſit nota contrahentibus, aliàs non cenſentur conſentire, quòd notarius apponat clauſulas conſuetas,ſi ignorat conſuetudinem.ita Purpur.in d.l.i.col.xv.

Duodecimò limita,quia dato ꝙ clauſula poſſit extendi per notarium,hoc nō procedit, vbi ſumus in contractu requirente ſcripturam:quia tunc poſtquam eſt ſcriptum, nihil addi poteſt, nec per extenſionem adiungi. Barto. in l.Gallus.§.idem credendum,col.i.in fi.Bal.col. ii.Imo.col.i. Alex.col.ii. Iaſ.colum.iii. Soci. colum.iii. & ibi Claud.qui declarat col.i. Bal. in l.fideicom.§.i.in fi.ff.de leg.iii.Imo.in l.quicquid aſtringendæ, col.i.poſt medium.ff.de verb.oblig.Hoſti.in c.cum P.tabel. col.ii. de fid.inſtrum.& ibi Ioan.And.col.penul.in fi.Abb. col. iii.Imo.colum.pen.in fine. Feli.colum,ſecunda in fine. idem tenet Abbas colum.iii.in capi.i.verſicu. vndecimò requiritur.de fide inſtrumen

Contrarium tenet Angel.in d.§.idem credendum, & Aret.colum.i.in fine,& ſeq. Bald. verò in l.contractus, colum ii.ff.de fide inſtrumen.videtur tenere,quòd poſſit fieri extenſio quò ad ea, quæ ſunt iuris, non quò ad ea quæ ſunt facti.

Decimotertiò limita,quia ſolēnitas extrinſeca,licèt conſueta nō prȩſumitur interueniſſe,niſi probetur.Fel.

in c. ſicut, col.xx.in fine de re iudica.

Quartodecimò limita, quia nō poteſt extendere poſt datam copiam parti. Afflic. ſuper conſtit. fo. cxlviii. col. Minus quādo authenticauit ſemel inſtrumentum. Grat. in conſi.cii. volumi.i.

CONCLVSIO
Et Regula XX.

ARGVMENTVM.

Contractum recipere interpretationē à conſuetudine.

IVXTA præcedentia ſubnectitur alia regula, ꝙ cōtractus recipit interpretationem à cōſuetudine.l.qui ſi nolit.§. quia aſſidua ff.de ędil.edic.l. ſemper in ſtipulatiōibus. ff.de reg. iu. in gl.in l.ſi fundus.§.in commiſſoria. ff.de leg.commiſſ. Io.And.in reg.iu.facit, circa fin. de reg.iur.in vi.in mercurialibus. Rui. conſi.lxxiiii. col.i.vol.i.& conſi.ciiii.col.i.in fi.& ſeq.volu.v. Tiraq. de retrac.fo.cxlviii.& hoc voluit Barto.in l.nemo.ff.de duobus reis.in i.col.circa fi.in l.Domini prædiorum. de agri.& cenſi.lib.xi.in l.Pau.in prin.ff.de ſolu.in d.l. ſemper in ſtipulationib.in l.impēſæ.ff. de impēſ. in reb.dot. fact.in l.ex ea parte.ff.de verb.oblig.in l.cū in plures. in fi.ff.loca. Bal.in l.liberto. C.de oper.liber.col.iiii. verſi. circa prædicta.in c.cum M.col.iii. verſi. in contractibus de cōſtitutionib.& in l.i. C.de fruc.et lit.expen.in l.i.C. ſi ob public.penſio.col.ii.verſ.ſed pone. in l. ſi certis annis,col.iii.ver.credo autem.C.de pact. Bald. in l.i.in ii. col.in ii.q. C.pro ſoci.in l. incendium,circa fin.C.ſi cert. peta.in l.inſtru.i.col. in fi.verſi.quæro quidam. C. de fideicom.in l.cùm de conſuetudine,in princ.ff.de legib. in l.ſi poteſt.in.§.ſi creditur.ff.de pign.act.& in addi. Spec.

in tit.

in tit.de loca.col.iii.verſic.item.in l.fideicom.§.ſi ſeruo ff.de leg.iii.in rub.C.de exerc.circa fi.in rub. de conſue. col.i.in fi.idem voluit Salic.in l.exceptio.C. loca. Abbas in d.cap.cùm M.col.ii.ver.ii.not.ibi ſicut conſueuit. & in conſi.lxxiii.ad finem vol.i.& in conſil.xvi.colũ.ii. in fi.vol.i.Imo.in c.potuit,de locat.Ang.in §. emphyteoſi,in authent. de non alien.& in conſi.lxxxv.col.ii. & in conſi.clxxxiiii.col.i.circa fin.Alex.in conſi.cvii.col.penul.vol.ii.Barb.in d.c.cum M.col.xlv.in c.quòd tranſlationem col.v.de offi.leg.in conſ.xiiii.col.pen.in fi. vol. ii.& in conſi.51.col.iii.vol.eod.Fel.in d.c.cum M. col.ii. Iaſ.in d.l. vt liberis col.iii. in l.diem functo, col.iii.ff.de offi.Aſſeſ.Afflic.ſuper conſtit.fo.lxxxix.col.iii. Brun.in trac.quòd ſtant.maſc.Rom.in conſi cxiiii.col.ii. Andr. de Iſer.capit.i.col.ii.ex quibus cauſ.feud.amit. Aret.in in conſil.xi.colum.fina.Roman.in conſi.xciiii. col.fina. Guall.cur.xxii.Gomeſ.in c.i.charta xxi.de conſti. in vi. Zaſius in conſilio xvii.volumine i.Caſſa.in conſuet. fol. ccviii.colum.iiii.& ſequen.& fol.cccxxxvi.colum.ii. Iaſon in conſi.xx.colum.penulti.volumi.i.Hipp. in ſingu. ccccxxv. & in ſing.ccccxcv.Beltran.in conſi.cxxvi. volumine primo,& in conſi.cxxxviii.colum.v.in fine.& in conſi.clxxvii. columna ii.volumi.i.Hiſpa.in rubrica de donatio. inter virum & vxor.fol.vi.colum.i. nume.iii.& ſequen.multa congerit Ioan.Nicol.in l.generaliter,numero lxi. & ſequen.C.de ſecun.nup.& ex iſta regula infertur,quòd procurator deſtinatus ad vendendum, poteſt omnia facere, quæ de cõſuetudine in contractu emptionis,& venditionis interuenire ſolent.Bart.in l. ſi ꝓcurator.ff.de iure fiſci,in l.ſi fraudator.ff. quæ in fraud. credi.Ang.in l.Bene à Zenone. C.de quadri. præſcrip. Paul.de Caſtro in l.ii.ff.de iur.omn.iud.Rom. in d.conſi.cxiiii. col.ii.& ſeq. Felin.in capit.cum M.colum.ii.de conſtit.in capitu.ex literis,colum.quinta & ſequen. de fide inſtrumento.Iaſ.in l.vt liberis,colum.iii.& ſequen. C.de collat.& in l.prima §.ſi procurator.ff.ſi quis iuſdicent.non obtemp.colum.fin.Aret.in conſil.xi. colum.fi.

Bal.in d.l.bene à Zenone.colum.i.in fine.C.de quadru. præſcrip.Ange.in l.ſi quis prohibuit,in princip.ff.de publie. Afflict.ſuper conſtitu fo.lx.colum.ii.Rui. conſilio cviii.colum.quinta volumi. quarto . & propterea etiam iurare poteſt ſuper obſeruantia contractus,quando conſuetum eſt iurari.Alexan.in apoſt.ad Bar.in l.ſolutam. §.fi.ff.de pign.actio.

Et propterea dicitur, quòd magiſtratus ad officiũ intelligitur eſſe receptus ſecundum conſuetudinem loci. Bart.in l.magiſtratus.ff.ad municipales.Iaſ.in l.diẽ functo,colum.iii.de offi.aſſeſſ.Barb.in c.quod tranſlationẽ, colum.quinta de offi.lega.Iaſ.in l.vt liberis,colum.ii.C. de collatio.

Item infertur , ꝙ procurator ad recipiendum mutuo conſtitutus , poteſt accipere pecuniam etiam ſub cambiis & recambiis, quando iſte eſt mos ciuitatis . Roma in conſi.xciiii.in fine,& in conſ.cxiiii.colum.ii.in fin. in l.iii.§.iurari.ff.de iureiur.Iaſ.in l.certi conditio.§.ſi numos.col.iii.ff.ſi cert.peta. Felin.in dicto capitu.cum M. col.ii.Barb.ibi col.xlvi.Iaſ.in d.l.vt liberis,col. iii. Rui. conſi.xciii.col.ii.volu.v.

Item non poteſt facere cõtra conſuetudinem ille qui ſic ſimpliciter conſtitutus eſt procurator ad aliquid faciendum.Bart.in l.i.C.de paſ.public.lib.x.Barba.in d.c. cum M.colum.xvi.

Item procurator deputatus ad fideiubendum poteſt renunciare , pro vt eſt conſuetum . Ioann. Nicol.in d.l. generaliter,numero lxvii. C.de ſecundis nupt. Et propterea in matrimonio attenditur conſuetudo. Ioan. Andre.in capit.primo de ſponſal.Caſſan. in conſilio ſeptimo columna prima.

Et propterea in conceſſione caſtri adeò attenditur conſuetudo,ꝙ ſi ſoleat venire merum, & mixtum imperium in talibus conceſſionibus venit , etiam quòd non ſit expreſſè dictum.Roma. in conſi.lix.col.ii. in princi. Iaſ.in d.l.vt liberis,col.iii.C.de collat. Ioan. Nico.in d. l.generaliter.nume.lxvi.

Et

Et venit ét paſſagium ſolitum exigi. Bal. in rub. de rerum diuiſi. col. v. ver. ſed hic quæritur. Hiſp. in repetitione rubr. de dona. inter vir. & vxo. col. iiii. nu. xiiii. Veniũt ét regalia ſi ſolita ſunt venire. Afflic. ſuper conſtitu. fol. cxix. col. iii. Et in conceſsione feudi ponit Loffred. in conſi. i. col. xxxi. Et propterea in detractione facienda attenditur conſuetudo. Abb. in conſi. lxxiii. col. fi. vol. ii. Innocen. in cap. Rainutius, in glo. in verbo conſuetu dinem. de teſtamen.

Etiam hoc procedit in materia maximè odioſa, vt ꝙ cenſeatur conceſſa facultas exigendi vſuras vſurarum: Alexan. in conſi. cvii. col. pen. volu. ii. & ſi conſuetudo nõ ſit præſcripta, ſed aliquando per aliquos actus obſeruata, vt voluit Nic. de Matharel. in l. de qbus. ff. de legib. refert & ſequitur Ant. de But. col. xxii. in cap. fi. ver. ex his dicit Nic. de Mathar. de conſuet. refert & ſequitur Alex. conſi. cvii. col. pen. volu. ii.

Etiam priuilegium recipit interpretationem à conſuetudine, vt per Abbatem in cap. certificari, in ii. notabili de ſepult. per Alex. in conſi. cvii. col. pen. volu. ii. Bal. in l. fina. in i. col. in fin. ff. de fideicom.

Etiam citatio recipit interpretationem à conſuetudine. Innoc. in cap. cùm nobis, col. ii. de elect. Abbas in c. conſuluit, nu. vi. de offic. de leg. Bald. in cap. i. colum. iiii. in princi. de milit. vaſal. qui contumax. Feli. in cap. ii. in fin. de teſt. cogend. Et denique ꝙ diſpoſitio recipiat interpretationem à conſuetudine. Inno. in cap. olim, de verb. ſign. Abb. in d. cap. certificari. Beltr. in conſi. ccxc. col. v. volu. iii. Rui. conſi. clx. col. iii. volu. i.

Immo in mandato generali veniret illud, quod ſolitus eſt dominus facere, quod aliàs nõ veniret Bar. in l. ſolutam. §. fi. & ibi Alexã. in apoſt. ff. de pign. act. & infert ibi Alexan. quòd procurator poteſt donare, quando dominus hoc ſolitus erat facere. Rom. in ſing. nono. Bald. in conſi. cxxxviii. in v. parte.

Contrarium tamen tenet glo. in cap. ii. in verbo non debet. de donat.

Et in

Et in pœnis attendimus conſuetudinem.Paris in tractatu synd.in nona char.col.iii.& char.xxxvi.col.ii.Felin.qui multa cumulat in c.inter cæteras, col. v. de reſcrip. & in cap. inquiſitionis, colum. v. de accuſatio. Aymo conſi.cxxxvii.

Amplia, vt contractus ex conſuetudine etiam recipiat interpretationem,& veniat id quod conſuetum eſt venire,etiam ſi ſit dictio taxatiua.Bart.in l.viuos.C. de diuerſ.offic.lib.x.Rom.conſi.xciiii.colum.ii. in l. iii. §. iurare.ff.de iur.iur. Iaſ.in l.i.colum.iii.ff. ſi quis iuſdicen.non obtemp. & in d.l.ſi mora.col.ii.

Limita,ſi conſtaret, contrahentes noluiſſe ſequi conſuetudinem .Guald.caut.xxii.

Et ſtatutum recipit interpretationem à conſuetudine.Pet.de Anch.in l.tres fratres.ff.de pact.Beltr.in cōſi. ccxc.colum.v.volu.iii. Et ſi conceſſa eſt exactio tributorum,venit etiam carceratio perſonę, quando exactores conſueuerunt procedere ad capturam perſonæ, vt not. And.de Baru.& ibi Ioā.de Platea in l. miſsi oppinatores.C.de exact.tribut lib.x. Hiſp. in repetitione rub. de donat.inter vir.& vxor.fol.iiii.nu.xiii.Et donatio recipit interpretationem à conſuetudine. Hiſp. in d. rub. fol.v.colum.iiii.in fin.nu.2.& ſeq.Io.Nic.in l.generaliter.nu.lxix.C.de ſecund.nup.Et citatio recipit interpretationem à conſuetudine.Fel.in c.ad petitionem, in fin. de accuſat. Et delictum etiam , vt per eundem in loco proximè allegato. Et in exactione collectarum attenditur conſuetudo. Et in creatione officialis. Et in conuocatione cōſilii.Brun.in tract.de forma fol.xv.col.iiii. Et in conceſsione feudi attenditur conſuetudo, idem Brun.in tract.ꝙ ſtantibus maſculis fol.viii.col.i.Pariſ.in conſi.xiii.col.ii.& ſeq.volu.i.& in conſi. xxi colum. vi. volu.i. Et in conceſsione emphyteoſis. Brun. in tract. quòd ſtantibus maſculis fol.vii.colum.ii.Pariſ.in conſi. xiii.colum.iii.volu.i. Et legatus de latere cenſetur conſtitutus cum ea facultate, quę ſolet communiter dari legatis.Brun.in dicto tracta.fol.ii. Et in examinatione

teſtium

teſtium attenditur conſuetudo. Grat. in conſi. cliii. col. iiii. vol. ii. Et in materia remiſsionis attenditur conſuetudo. Maria, Iun. conſi. lxxviii. col. ii. in fin. vol. ii.

Limita, quando caſus omiſſus, qui ex conſuetudine ſuppleri poteſt, videtur excluſus virtute caſus expreſsi, ita Ruin. in conſi. lxxiiii. col. iii. volu. i. Et in reſcriptis attenditur conſuetudo. Tiraq. de nobilit. cap. x. nu. ix. Adde.

CONCLVSIO XXI.

ARGVMENTVM.

Locatio ad vitam an naturam perpetuæ locationis habeat.

AN locatio ad vitam dicatur perpetua, vel habeat naturam perpetuæ locationis, per text. in l. i. ff. pro ſocio? videtur ꝙ ſic. glo. in cap. ea enim. §. perpetua, in glo. i. x. q. ii. & glo. in c. fi. in verbo perpetuis, de reſcrip. in vi. & ibi Archid. circa medium & Domin. in ii. notab. glo. in cle. i. de rebus eccleſiæ non alienand. & ibi Paul. de Eleaz. Goffred. & Hoſt. in cap. nulli. in ver. ſed qualiter intelligitur. Cald. in conſi. xvii. de verb. ſignifi. Soc. in conſi. xv. colum. pen. in fin. Laur. de Rodulf. in q. diſputata incip. quæſtio trimembris, colum. iii. & clarius colum. iiii. in fi. & ſeq. quam diſputationem poſuit poſt repetitionem cap. ſine, xii. queſt. ii. & idem dicit in repetitione d. cap. col. xx. vbi dicit, quòd licèt non omni reſpectu dicatur perpetua locatio, tamen habet naturam locationis. Imol. in cap. tua, in ii. colum. in princ. de his quę fiunt à præl. ſin. conſen. capitu. & in cap. poſſeſsiones, circa fin. ver. vlterius eſt ſciendum, de rebus eccleſiæ non alienand. Fed. de Senis in conſi. cxliii. Lap. in alleg. xxxi. Abb. in cap. ii. in i. notab. & paulò poſt nu. vi. de his quæ fiunt à prælat. ſine conſenſu cap. Abb. in c. quanuis,

uis,circa fin.de decimis.Io. And.in reg.xv. qui tacet, in mercurialibus in vi.in iii.q.tenet iſtam partem.Boerius deciſ. ccxxxiiii. & iſtud ſentit glo. in d. c. poſſeſsiones, xvi.q.i.ibi nam cum res intelligatur data vſque ad mortem.& eadem quaſi verba ponit Bal. in l.fi.col.fi. circa medium.ff.de conſti.princi.

Contrarium,cùm ad vitam habeat effectum temporalis locationis,videtur probare tex.in l.iubemus.§. ſanè.C.de ſacroſ.eccl.ſentit glo.in d.cap.ii.in glo.i.de his quæ fiunt à pręl. dum dicit, conceſsionem factam clerico pro beneficio,& ſic ad vitam,& tamen putat non ſubiectum ſolemnitatibus perpetuarum alienationũ. idẽ ſentit Io.And.in c.tua,dum reſpondet ad cap.ea noſcitur.eod.tit.Oldr.in conſi.cxxvi.colũm.ii. Feder. de Senis in conſi.lii.in fin.Io.Monach. Hoſt. & Ioan.And.in cap.i.circa fin.de rebus eccle.non alien.in vi.& ibi Petr. de Anch.colum.fin.verſi.quintò quæro. Imol. in cap.ii. colum.ii.de his quæ fiunt à prælat.Soc.in conſi. lxxxiii. colum.i.volu.iii.Iaſo.in conſi.lxxiii.colum.iiii.vol.iii. Caſſad.deciſ.v.in fi.de priuil.Hoſt.in ſumma de his quę fiunt à prælatis.§.fin.Io.de Plat.in l.ſordidorum. C. de excuſ.munerum.lib.x.De iſto verbo perpetuò, vide gl. in cõſuet. Neap. in verbo ꝑpetuũ, in vi. char.in iii.col.

CONCLVSIO XXII.

ARGVMENTVM.

Emphyteuſis uel feudum receptum pro ſe & filiis, an poſsit à patre alienari uel legari in pręiudicium filiorum.

IN illa quæſtione,an pater qui receperat emphyteoſim vel feudum pro ſe & filiis, poſsit alienando vel legando præiudicare filiis, adeò varię ſunt ſcribentiũ opiniones, ꝙ vix

diſcerni pōt,quæ ſit cōis opinio,nam modò vnam, modò alteram opinionem dicunt eſſe communem:quod,vt clarius appareat,ſubiicio infraſcriptas cōcluſiones.

Prima concluſio,quando pater feudum vel emphyteoſim recipit pro ſe & filiis hæredibus, tunc omnes admittunt, quòd pater poteſt filiis pręiudicare prælegando vni ex filiis,ita Bart.in l.iureiur.§. ſi liberi. col. i.ver.prædicta.ff.de oper.libert.nā ad hoc vt res emphyteotica, vel feudalis ad filium tranſeat requiritur ꝙ ſit hæres,vt ibi per eum. Aut non eſt hæres,& rem non pōt petere,aut eſt hęres,& non poteſt venire contra factum defuncti,vel propter delictum,vt per Bart.in l. eũ qui, circa fin.ff.de interdict.& releg.qui dicit, quòd in delicto, ſi pater priuatur, etiam ſi propter conuentionem non ſeruatam,vel delictum in dominum priuetur, tunc delinquens præiudicat,ſi eſt feudum hæreditarium ſiue receptum pro hęredibus,non aliàs,& ita etiam tenet Cynus & Pet.in l.i.C.de libe.& eorum liber. & ibi Salicet. Imol.in d.c.ii.de feud.col.vii. Bal.in l.ea lex.C. de leg. hæred.colum.ii.qui omnes ſupra allegati tenent ꝙ quādo feudum,vel emphyteoſis recipitur pro filiis hæredibus,delictum patris noceat filiis.Bal.in l.item videndũ, §.nũc videamus.ff.de petitione hęred.tenet,ꝙ pater,pōt vni filiorũ prælegare emphyteoſim in præiudiciũ aliorũ ſi emphyteoſis eſt recepta pro filiis hæredibus, vt dicit Bal.in l.liberti libertæq; col.vii.ver.itē in eo quod dicit. C.de oper.liber.& in l.qui nouella,in fi.col.ver.iii.quęritur.C.de innoffi.teſt.Pet.de Anch.in cōſ.cxxv.col.pe. Loffred.in cōſi.i.col.xlvii.Alex.in cōſi.cxviii. col. pen. vol.vi.Soc.in cōſi.cxxv.col.iiii.ver.vnde ſupereſt, vt videamus.Io.Crot.in l.qui Romę.§.duo fratres,in vltima char.ver.ii.caſus.ff.de verb.oblig.qui ēt ſublimitat. idē tenet Paul.de Caſt.in l.apud Iulianũ.§.ſi quis alicui,circa fi.ff.de leg.i.Alex.in conſi.xiii.col.pe.vol.iiii.vbi dicit iſtā * cōem opin.Doct.vbiq;,Aret.in d.l. apud Iulianũ §.ſi quis alicui,col.fi.Curt.in tract.feud.in iiii.parte in lxiiii.col.ver.alia ergo & tertia cōcord.Iaſ.in l.ii.

col.

col.xcviii.ver.& attingã primò.C.de iure emphyt.Alex. ĩ d.l.apud Iulianũ.§.ſi qs alicui.Paul.de Ca.ĩ cõſ.cccxi. incip.Circa id ꝙ primò q̃ritur,col.pe.vol.i.Bal.in addit. Spec.in tit.de locat.in rub.char.vlt.ver.An filius hæres inſtitutus.& in tit.de feud.§. nunc dicamus.in ii.addit. Spec. in d.tit.de locat.§.nunc aliqua verſi.cxiii. Iaſo. in conſi.vii.colum.ix.& in conſi.lvi.col.fi.vol.iii. vbi dicit iſtam eſſe communem opin.Doctores vbique, & idẽ voluit Alexã. qui idem dicit in conſil. xiii.colum. penult. in fin.volumi.v. & in conſi. xix. colum.iii.volumi.eod. Curt.Iun.in conſi.clv.per totum,maximè in penult.colum. Alexand. in conſil. xxviii.colum.fina. verſi. Confirmo per id. volu.v.idem voluit Cæp.in conſ.ciu.xxxi. col.pen.in fin.& ſeq.Paul.de Caſt.in conſi. clxi. in antiqua impreſsione incip. in cauſa quam habet, colum. vi. ver.& hoc ſi fuit conceſſum.Alexan.in conſi.cxviii. colum.pen.volu.iii & in conſi.xxviii.col.pen.vol. v. Ripa in xvi.reſponſo col.ii.volu. iii.Gozad.in conſi.xlvi.col. ii.Bald.conſi.i.col.ii.volu.i.& conſi.ii.volu.iii. & col.vi. cum ſeq.& conſi.iii.col.iii.volu.i. & xvi.col.pen. & cvi. col.iiii.Rui.conſi.i.col.vii.vol.i.

Idem eſt ſi feudum ſit receptũ per patrem non facta mentione filiorum.Paul.de Caſt.in conſi.clxi. ſecundum antiquam impreſsionem incip. in cauſa quam habet,colum.vi.ver.& hoc ſi fuit conceſſum.Barb. in cõſi. lxvi.colum.ii.& ſequẽ.volu.iiii.Paul.de Caſt.in l. adoptiuum.ff.de in ius vocand. Hoc intellige, quãdo pater diſponit validè & cũ conſenſu domini,nõ aliter. Afflict. ſuper conſti.fol.cclxi.col.i.Rui.conſi.li.col.pen.vol.v.

Secunda concluſio, in feudo recepto pro ſe & filiis,pater non poteſt præiudicare vni filiorum totum legando vel aſsignando. Ita Bar.in l.eum qui, in fin.ff. de interdic.& releg.Ioan.And.in addit.Specu.in tit.de feud.ver. non omittam.Bal.in l.item videndum.§.nunc videamus. ff. de petit.hæred.& ibi etiam Ang.Bald. in cap. Imperialem,colum.iiii.ver.quæro vtrum pater poſsit,de prohib.feud.aliena.per Fed.& in l.i.in fin.C.per quas perſonas,

ſonas, & in cap.i. colum. iiii. An agnati vel fil. And. de Iſern, in cap.i. in princi. ver. vel & in tantum, de ſucceſſ. feud. Cyn. in l.i. in fin. C. de lib. & eorum libert. Iacob. Ardiz. in ſumma quibus modis feudum amitta. colū.x. ver. verùm licet non poſsit. Bald. in l. qui ſe patris, colum. vi. verſi. item quæritur. C. vnde liberi. Paul. de Caſt. in conſi. ccxvii. colum. ii. volu. ii. incip. præmittendum eſt. Aluarot. in cap.i. in princi. de ſucceſſ. feudi, in ii. notab. vbi refert Card. ita conſuluiſſe, & iſtud videtur ſentire in cap.i. ver. omnes filii. colum.i. in fin. ſi de feud. fuerit controuerſ. dum ſe remittit ad notata per eum in loco ſupra proximè allegato. Alexan. in conſi. xiii. colum. pen. volu. v. Corn. in conſi. cccix. colum. pen. & ſequen. volu. i. Soc. in conſi. xxv. colum. iiii. verſi. vnde ſupereſt, vt videamus. Alexand. in conſi. ciiii. colum. fina. volu. iiii. qui dicit iſtam * communem opin. Corn. in conſi. cxcix. colum. xvii. volu. ii. Iaſ. in l. ii. colum. fin. C. de iure emphyt. & in conſi. lvi. colum. fina. volu. iii. Iacobinus in tract. feudorum in verbo & cum pacto, quòd de dicto feudo, colum. pen. Deci. qui dicit iſtam communem opi. in conſi. ccxxxix. col. iii. idem tenet Rom. in l.i. colum. xviii. verſi. & primò non obſtat. C. quando non petent. part. idem tenet Bald. in l. apud Iulianum. §. ſi quis alicui in fin. ff. de leg. i. & ibi Angel. Imol. Paul. de Caſt. & Alex. qui dicit iſtam communem opin. Gozad. in conſi. ix. colum. ix. & in conſi. xlvi. colum. ii. Loffred. in conſi. i. colum. xxxvii. cum pluribus ſequen. Afflict. ſuper conſtitu. fol. cclx. col. iiii. Ruin. conſi. xxv. colum. ii. & v. volu. i. & idem dicit conſi. xcv. colum. ii. volu. iii. & iſtam dicit communem Beltran. conſi. cxxxviii. colum. v. vol. ii. Brun. in tractatu quòd ſtantibus maſculis fol. lxxviii. colum. ii. & Marian. Iun. conſi. lxxii. colum. vii. in fin. & ſequen. & in feudo antiquo hoc dicit Pariſ. conſi. x. colum. i. & in conſi. cvi. colum. i. volu. i. Mari. Iun. conſi. lxxii. colum. vii. in fin. & conſi. lxxvii. colum. xxiiii. & conſi. clx. col. ix. vol. ii. vbi dicit communem. Ruin. qui dicit communem conſi. ix. col. fi. in fin. vol. i.

Con-

Contrarium,quòd immo in feudo nouo recepto pro ſe & filiis pater poſsit filiis præiudicare,vni totum aſsgnando,tenuit Bald. in authē. ſi quas ruinas colum.iiii. ver.iuxta hoc quęro. C.de ſacroſ.eccleſ.i c.1.§.hoc quoque,colum.fin. de ſucceſ. feudi poſt Iacobum de Beluis ibi circa fin.& Aluarot.idem tenet col.vii. Bald.in c.i.§. & quia.col.ii.de his qui feud.dare poſſ.poſt Iacob.quem refert Bal.in c.i.in fi.de vaſal.decrep.æta.Spec.in tit. de locat.§.nunc aliqua.ver.lxxviii. And.de Iſernia c.i. col. fi.iuncta col.antepen.de alienat.feud.pater.qui dicit,ꝙ ſi feudum datum eſt patris contemplatione, quòd poteſt pater alienare,& quòd præſumitur patris contemplatione,niſi de contrario conſtet, & ibi Aluarot. col.fi. Paul.de Caſt.in conſi.clxi.[illegible]i.in cauſa quam habet, in primo dubio ſecundum antiquam impreſsionem, tamē videtur Paul. de Caſt. loqui in feudo recepto pro filiis hæredibus,vel ſimpliciter, & ſecus ſentire videtur, ſi ſit receptum pro filiis & deſcendentibus, in verſi. & hoc ſi fuit conceſſum ſimpliciter. Alexan.tenet iſtam opin. in conſi.cxviii.colum.pen.volu.vi.& in conſi.xxii. colum. pen.dum reſpondet ad dictum Bal.in d.auth ſi quas ruinas,volu.v.Iaſ.in conſi.ccxxxvi.colum.pen.in fi. & ſeq. vol.ii.Fel.in cap.prudentiam, colum.iii. de offic. deleg. Barb.in conſi.lxvi.volu.iiii.vbi latiſsimè,qui in penult. colum.dicit iſtam communem opin.& colum.x.& iſtud etiam videtur ſenſiſſe Roman.in d.conſi.xxxiiii.dum ſe remittit ad notata per Bald.in d.auth. ſi quas ruinas, & ad notata per eundem in d. cap. i. §. & quia. Gozad. in conſi.xxv.colum.pen.& in conſi.lxxv.col.i. in fin. Paris in conſi.iii.col.iii.vol.i.Aymo conſi.cxxxv.col.iii.

Adde

Tenendo iſtam opin.ſumitur limitatio ad eam ex dictis Beltr.in conſi.xxxviii.col.v.volu.ii.Ant.de Alex.in conſi.lii.col.i.inter conſilia Loffredi & ponit limitationem ad iſtam vltimam opin.Marian.Iun. in conſi.lxxii. col.v.in eo qui fuit inueſtitus,non in alio vaſallo.

Aliam limitationem ponit Mar. ipſe conſi. ciii.col.i. volu. ii. & in feudo recepto pro ſe & hæredibus, quòd

pater

pater non poſsit preiudicare, quando diſponit ſine conſenſu domini. Afflict.ſuper conſtitutionib.fol. cclx. col. iiii.ſed cum conſenſu domini directi quòd præiudicet, ponit Mari.Iun. conſi.ciii.col.ii.Ruin.conſi.vii.col. vii. vol.i.& cõſi.xlv.col.pe.vol.i.Contrariũ, Pariſ.cõſi. xvii. col.pe.vol.i.Vide Mari.Iun.cõſi.ciii.col.iii.in fin.vol.ii. et ſi feudũ fuerit liberè renunciatũ domino, & domini conſenſus interuenerit, tamen non præiudicatur agnatis, vt ibi in iii.col.in fin.& ſeq.& conſi.cxii.col.i. vol.ii.

Et ꝙ in feudo antiquo per alienationem factam per vaſallum non aperiatur feudum domino, ſed agnatis. Maria. Iun.conſi.lxxvii.col.xxiiii.volu.i.& conſi.ci.colum.ii.volu.ii.Rui.conſi.xlv.col.pen.vol.i.

Tenendo primam opin.quæ videtur * magis communis, limita, vt non procedat, quando pater deliquiſſet contra dominum feudi.c.i.§.fin. quæ fuerit prima cauſa benefi. amit. vel aliud feciſſet contra conuentionem feudalem, quia tunc factum patris præiudicat filiis. gl. in cap.i.§.ſi vaſallus, in verbo vocabuntur, ſi de feud.fuerit controuer.glo.hoc ſentit in ſecunda oppoſ.in l.adoptiuum.§.Patronum.ff. de in ius vocand.Bal.in d.cap.i. §.fin.in fin.quæ fuerit prima cauſa, & in cap. i. ſi vaſallus feudo priue.& col.ii.& ibi Aluarot. col.i, & ii. in l. fi.C.de liberali cauſa.in cap.i.§.aut ſi libellario. quibus modis feud.amittatur.Bar.in l.eum qui, circa fi.ff.de interdic. & releg. Bald.in l.ii.in i.colum. & ſeq. C. de lib. & eorum lib.& ponit Abbas in c.ii.de feud.col. ii. & ibi Petr.de Anch.col.i.in fin.& ſeq. Imol.colum. vii. Salic. in d.l.ii.col.iii.Paul.de Caſt.in conſi.clxi.col.vi. ſecundũ antiquã impreſsionem.Bald.in l. emancipatum.§.fi. ff.de ſenat.Alex.in conſi.cxix.col.fi.volu.v. & in conſi. cxx.col.i.ĩ fi.vol.v.vbi dicit iſtã * cõmu.opin.Gozad. in cõſ.xlvi.col.pe.& in cõſ.lxxxiiii.col.i.Bal.idẽ tenet ĩ l.i §.in i.col.iiii.ver.ſed tu dic idem.C.de caduc.tollẽ.et ſentit Alex.in cõſi.xix.col.iii.vol.v.& in conſi.xxx.col. v.volumi.i. & in l. ſi mihi & Titio, in v. colum. verſi. prędictam concluſionem limitat.ff.de verb.oblig.Io.de

Aymo in conſil. xxxii.in i.colum. in ii. dubio. Paul. de Caſt.in conſi.cccxi.inci.Circa id quod primò quęritur. col.pen.vol.i.& in l.adoptiuũ.§.Patrono.ff. de in jus vocand.Curt.in tract.feud.in v.parte principali,in princi. qui in ii.& iii.col.limitat.Corn.in conſil.cccix.col. pe. in fin.vol.i. Alex.in conſi.lx.col.ii.vol. iii.Ruin. conſi. clv.col.fi.& in conſi.cxlix.col.ii.volu.i. & hoc procedit non modò in feudo nouo, ſed etiam in feudo antiquo. Salic.in d.l.ii.col.iii.C.de lib.& eorum liber.Alexan.in conſi.xix.col.iii.vol.v.& in conſi.viii.col.iiii. & in cõſi. lx.col.ii. vol.iii.Iacob. de Beluis.in c.i.§.fin. quę fuerit prima cauſa benefic.amitt.& Aluarot. in cap.i.col.ii. ſi vaſal. feud. priu. latè Curt. in d.tract.feud. in v. parte princip.in princi.& prɇiudicat etiam aliis agnatis talis culpa contra dominum. Pariſ.in conſi.xxi. colũ. pen. volu.i.aliàs factum paternum etiam cum delicto, filiis non præiudicaret, vt not.Bar.in d.l.eum qui,circa fin.ff. de interdict.& releg.Bald.in d.l.i.C.de lib. & eorum liber.colum.ii.in princ. Salic. in d.l.ii.col.ii.in fin. & ſeq. eo.tit. Abb.in c.i.de feud.colum.ii.& ibi Petr.de Anch. col.ii.Imol.col.ix.in fin.cum ſeq.Alexan. in conſi. xix. col.iii.vol.v.& conſi.viii.col.iiii.vol.iii.Paul.de Caſt.in d.l.adoptiuum.§.patronũ.col.i.Gozad.in conſ.lxxxiiii. col.i.& pen.Grat.in conſi.ii.col i.& ſeq.

Contrarium verò,quòd indiſtinctè culpa patris præiudicet filio in feudo nouo,ſiue reſpiciat feudũ ſeu feudalem conuentionem,ſiue non, tenuit glo.in c.i.in verbo vocabuntur,in §.ſi vaſallus in tit.ſi de feud.fuerit cõtrouerſ.glo.in c.i.in gl.i.circa medium de ſucceſſ. feud. & ibi Bal.col.fi.Iacob.de Beluis.col.ii.Aluarot. col.vii. Bald.in d.l. emancipatum.§.fin.ff.de ſenat. in l. ea lex, col.ii.C.de legitim.hæred.verſi. Alii dicunt,in l.ſi.C.de liberali cauſa.Din.in reg.non debet,in fin.de regu.iur. in vi.& ibi Io.And.in prin.Ang.in d.l.adoptiuum.§. ſi. Hoſt.in ſumma in tit.de feud.§. quibus modis feudum amitt.circa fin.Ioan.And.in cap.ii.colum.ii. de feud. & ibi Card. colum.ii. Abbas colum. ii. Imol.colum.ix. in

princi.

princi.deciſio Neapo.cxxi. in fin.in nouis. Specu. in titu.de feudis.§.fin.in princi.Ioan.And.in addit. ad eundem in d.titu.de feud.§.i. verſi. xxxvii. in addit. magna circa fin.Bald.in cap.i.§.fin.in fin.quæ fuit prima cauſa benefi.amitten.Curt.in tractatu feud.in v. parte princip.in ii.quæſt.& in v.concluſione,in liiii.fol. Gozad.in conſi.xlvi.col.pen.& præiudicat etiam agnatis ſecundũ Ruin.conſi.clxvi.col.fi.vol v.hoc non procedit, quãdo feudum eſſet datum filii contẽplatione,quia patre alienante non priuaretur parte ſua.Aluarot.in cap. i. circa fin.de alien.feud.patern.Curt.in tract.feud.in iiii. parte fol.xxxix.idem Grat.conſi.ii.col.ix.volu.i.

Ex quo infertur, quòd ſecundum vnam vel alteram opin.patre alienante feudum nouum,filii excluduntur, ita ſenſit glo.in cap.i.circa medium de ſucceſſ. feud. vbi Bald.in fin. colum. Iacob. de Beluis.colum.ii. Aluarot. colum.vii.Alexan.conſi.xviii.colum.ii.in fin. & in cõſi. xxviii.col.pen.volu.v.Iacob.de Belui. in d.cap.i.§.fina. quæ fuerit prima cauſa benefi.amitten.& ibi Bald.in fi. & Aluarot.in xx.conclu.Bald.in cap.i.colum.i. ſi vaſal. feud.priuet.in fin.& ibi Aluarot. col.ii.Curt. in d. tract. feud.in v.parte princi.in iiii.princi.conclu.fol.liii. Bal. in cap.i.§.aut ſi libellario.col. ii. quibus modis feudum amittit. Alex in conſi.xxx.colum.iiii.& ſeq.volu.i.Gozad.conſi.xlvi.col.fi.Rui.conſ.xlii.col.i.vol.i.& col.iiii. & vi.vbi declarat,& conſi.cxii.col.iii.vol.ſiſi.

Cõtrariũ ſentit Curt.in tract.feud.in iiii.parte q.viii. fol.xxxix.& in vi.cõcluſione fol.liiii.Mari.Iun.in conſi. lxxvii.col.xxviii.& in feudo antiquo alienando illũ an præiudicet filiis agnatis.Rui.conſi.vii.col. iiii. & conſi. clxvi.col.ii.vol.i.qui tenet ꝙ licèt non præiudicet agnatis, tamen præiudicet deſcendentibus, & conſi. clxvii. col.fi.& conſi.ccxiiii.col.pen. vol.i.

Idem eſt ſi non petierit pater inueſtituram infra tempus,quia hoc præiudicat filiis.Aluarot.in c.i.§.fi.in xx. concluſione, quæ fuerit prima cauſa benefi. amit. poſt And.de Iſernia in c.i.quo tempore miles. Bald.in cap.i.

colū.ii.ſi vaſal.feud.priu. Idem ſi non fuerit aſſociatus Imperatorem Romam proficiſcentem.Curt.in d.tract. feud.in v.parte princip.in ii.col.

Dic pro concordia,vt per Aluarot.in c.i.§. ſi vaſallus culpam,ſi de feud.fuerit controuerſ.& in §.denique,per illum tex.in tit.quę ſit prima cauſa benefi.amitten. Et in feudo nouo poteſt pater filiis præiudicare, diſponendo in fauorem vnius.Pariſ.in conſi.iii.col.iii.vol.i.

Limita in feudo hæreditario,idem in conſi. i. colū.ii. vol.i.& in conſi.ii.col.iii.& vi.in fi.& ſeq.& in conſi. iii. col.iii.vol.i.& in conſi.xvi.colū.pen.& in conſi. cvi.col. iiii.Rui.conſi.i.col. vii.vol.i.& cviii.col.fi.volu.v.

Limita,quando in feudo antiquo interuenit domini directi cōſenſus in diſpoſitione vaſalli.ita Paris.in conſil.xvi.col.fi.vol.i.Rui.in conſi.xlv.col. pen.vol.i.

Contrarium,idem Paris.in conſi.xvii.colū.ii. volu.i. Limita in feudo antiquo, quia per alienationem aperitur agnatis,non domino. Mari. Iun.in conſi. xxvii.colum.xxiiii.vol.i.Rui.cōſi.xlv.col.pen.vol.i. ēt cum conſenſu domini directi,vt per Mari.Iun.in conſi. ciii. col. iii.in fin.vol.ii.etiam ſi fuerit feudum liberè renunciatum domino,vt ibi in iii.col.in fin.& ſeq. & conſi. cxii. colum.i.volu.ii.

Limita,ſi filii approbent patris teſtamentum . Ruin. conſi.xxv.col.v.in fi.& ſeq.vol.ii. Ex hoc ēt infertur, ꝙ ſi emphyteota pater cadat ob non ſolutionem canonis, præiudicat filiis.Bar.in d.l.eū qui,in fin.ff. de interdict. & releg.Bal.in d.l.adoptiuum.§.i.ff.de in ius vocand. in fin.& in l.ii.col.i.C.de libe.& eorū liber.& ibi Sali. col. iii.Imol.in c.ii col.viii.de feud.& ibi Pet.de Anch. col. ii.Spec.in tit.de locat.§. nunc aliqua,verſi. lxxviii. ibi, idē pater viuēs.Bal.in l.vnica.§.in primo.col.iiii.verſi. ſed tu dic idem.C.de caduc.tollen. Alex.in conſi.cxix. col.fi.& in conſi.cxx.col.i.volu.v.vbi dicit iſtam * cōmunem opin.&.in l. ſi mihi & Titio , colū.v. ff. de verb. oblig. Iaſ.in l.ii.col.pen.C.de iure emphy. & in lxxviii. col.in vii.q.dū ſe remittit ad notata ꝑ Bal. & alios in d. l.ado-

l.adoptiuũ.§.i.Gozad.in cõſi.xxxiii.col.iii. & pen. & in cõſi.xlvi.col.fi.& in conſi.lxxv.col.iii.Grat.cõſi. cxxxii. col.i.Contrarium tenuit Spec.in tit.de locat.verſi.nunc aliqua.& ibi Io.And.Alex conſi.viii.col.iii. vol. iii. Idẽ eſt in deterioratione rei emphyteoticę propter quã pater cadit ab emphyteoſi & filiis præiudicat.Spec. in tit. de locat.§.nunc aliqua,ver.lxxviii. Idem eſt in alienatione rei emphyteoticæ ꝓpter quã cadit pater ab emphyteoſi,& filiis p̄iudicat.Bar.ĩ d.l.eũ qui,in fi.ff. de interdic.& releg.& in cõſi.lv.inci.D.Ainatus.Abb.in c.ii. col.ii.de feud.& ibi Pet.de Anch.col.ii.Imol col.viii. ẽt in emphyteoſi antiqua ſecũdũ Imol.ibi col.ix.ver. illud aũt certũ eſt.Iaſ.in l.ii.col.pen.C.de iure emph yt.

Limita,ꝙ nõ præiudicet eo caſu quo aliàs præiudicaret,vt per Gozad. in conſi.lxxxiiii.col. pen. qui limitat duobus modis.Grat.in conſi.cxxxii.volu.i.

Tenendo primam opin.quæ videtur magis cõis, pater diſponendo in vltima volũtate vel inter viuos nõ poſsit vni filiorũ totũ feudum aſsignare, aliis excluſis. Limita,vt per Paul.de Caſt. in cõſi.clxi. ſecũdũ antiquã impreſsionẽ,qñ eſſemus in feudo iuriſdictionis, in quo expedit,vnus totũ habere. refert & ſequitur Barb. in conſi.lxvi.col.v.vol.iiii.Curt.in tract.feud.in iiii.part. col. lxii.ver.ex prædictis.Alber.Brun.in conſi.cv.in prin. Felin.in c.prudentiã,col.iii.de offic.deleg.Laur.in §.cęterum col.pen.inſtitu.de legi.agnatorum ſucceſſ.

Contrariũ,Iacobinus in tract.feudorũ in verbo & cũ pacto ꝙ de dicto feudo col.v.ver.vlterius quæro.

Secundò limita in feudo francho, quia pater põt vni filiorum totũ prælegare,per notata per Iacob.in d.tractatu in d.verb.& cum pacto ꝙ de d.feudo.col.vi. per notata per Bald.in auth.niſi rogati.col.fin.C. ad trebel. & quia iſta limitatio pẽdet â veritate dictorũ Bal.ĩ d. authẽ.niſi rogati,vide Aret.in conſ.xiiii.col.iii.Iaſ.in cõſ. lvi.col.ii.vol.i.Curt.in tract.feud.in iiii.par.q.xxvi. 16.

Tertiò limita in feudo empto ꝑ pecuniã à patre.Laur. in d.§.cæterũ,col.pe.ex quo infertur,ꝙ idẽ eſſet,ſi pater

inueſtitus fuiſſet cũ facultate quòd poſſet de dicto feudo teſtari, vt colligitur ex dictis per Iacob. in loco præallegato, & ver.ſeq.

Tenendo aliam opin. ꝙ licèt pater poſsit præiudicare, non tamen vnus ex filiis comprehenſis in inueſtitura. Rui.conſi.xcv.col.ii.vol.iii.

Tertia cõcluſio in emphyteoſi recepta pro ſe & filiis, põt pater ipſis p̃iudicare de illa diſponẽdo in vita vel in morte in fauorẽ vnius filii, aliis excluſis. Ita tenet Imol. in l.ſi domus.§.fi.in fin.ff.de leg.i.& in c.potuit, col. pe. & ſeq.de locat. Pet.de Ancha.in conſi. cxliii. Cuma.in conſi.clxvi.in fi.Barb.in conſi.lxvi.col. iiii & ſeq. volu. iiii. Alex.in conſi.xxvii.col.i.vol.v.& in conſi.ſeq. col.i. Caſta.in conſi.xxviii.col iii.& in conſi.xliii.el ii.col.iii. & in conſi.lvii.col.ii.& iſtam partẽ dicit * cõem Alex. in l.apud Iulianum.§.ſi quis alicui.ff.de leg.i. Bal. in c. i.col.iiii.ver.quærit hic gl.in tit.an agnat.vel fili. Dum ponit differentiã inter emphyteoſim & feudum. Goza. in conſi.xxv.col.pen.Grat.conſi.liiii.col.ii.vol.i.Spec.in tit.de locat.§.nunc aliqua.q.lxxviii.

Contrarium, ꝙ immo in emphyteoſi recepta per ſe & filiis, non poſsit pater præiudicare filiis, vnum ex filiis eligendo, tenet Bart.in l.iur.iu.§. ſi liberi.col. ii.ff. de ope.liber.in d.l.eum qui, in fin. ff.de interd. & releg. & in conſi.lv.incip.do.Amatus.& in conſi.lx.incip. quæſtio iſta haber, in ii.dubio. Feder.de Senis in cõſ.cxxviii, circa fin.Bal.& Ang.in l.item videndum.§.fi. ff.de petit. hæred Salic.in l.fi.col.iii.ver.quæro an res emphyteotica.C.de iure emphy.Bald.in rub.de locat. in addit. ad Specu.in vltima charta ver.an filius hæres.& in l.liberti libertæq; col.vii.ver.item in eo ꝙ dicit. C.de oper. libert.Bald.& Ang.in d.l.apud Iulianum.§.ſi quis alicui. ff.de leg.i.Soc.in conſi xxv.col.iiii.Pet.de Anch.in cõſ. cccxix.inci.Themate præſupoſito.Ang.in cõſ.clxxxiiii, col.i.in fi.& ſeq.Alexã.qui dicit iſtã partẽ * cõem in
100. cõſ.ciiii.col.fi.vol.iiii.& Caſſan.qui idẽ dicit in cõſ.liii. col.xix.& idẽ dicit Alex.in conſi.cv.in princ.vol. iiii. &

idem

idem dicit Decius in cõſ.ccxxxix.col.iii.in fin.idẽ tenet Calcan.in cõſi.lxxiii.col.iiii.& pe.Iaſ. qui dicit iſtã partem ✻ magis cõem in cõſi.ccxiii.col.iiii.vol.ii.& in l.ii. col.antep.& præcedẽti.C.de iure emphy.Alex.in conſi. lxxxviii.col.pe.vol.iiii.ver.quinimmo fortius.Bal.in l. ſi adulta C.de hæred.act.& ibi Salic.Bal.cõſi.xlviii. col. ii.Beltr.cõſi.cxxxviii.col.iii.vol.ii. in nouiter impreſsis. Alcia.in tract.præſump.in i.regu.in xxxi.præſum. Rui. conſi.xliii.col.ii.& conſi.xlviii.col.i.& iii.& col.antepe. vbi dicit cõem,& ampliat in conſi.cxviii.col.fin.& cliiii. col.ii.vbi dicit cõem vol.i. Pro concordia opinionũ dicitur,ꝙ prima opinio ꝓcedit,qñ emphyteoſis fuit quæſita ex re patris,& qñ beneficio cõcedentis tm̃.Ita declarat Bal.in l.i.in fin.C.per quas perſonas, & in authen. ſi quas ruinas,colũ.iiii.C.de ſacroſanct.eccl. Aret. in d.l. apud Iulianũ.§.ſi quis alicui col.fin.ff.de leg.i. Corn.in conſi.li.col.i.& ſeq.vol.iii.Gozad.in conſi.iiii.col.iii. & in conſi.xxv.col.pen.& in conſi.xlvi.col.pe.& cõſi.lxxv. col.ii.Curt.in trac.feud.in iiii.part.col.lxiii.Io.Crot.in l.qui Romæ,§.duo fratres,in vlt.char.ver.in iſta difficultate,& ver.ſeq.de verb.oblig.Iaſ.in l.ii.col.xcv.ver.ii.limitat.C.de iure emphy.Laut. in d.§. cæterum col. viii. inſtit.de legit.agnatorum ſucceſſ.& iſta eſt ✻ cõis opi. vt per Soc.in conſi.cxxvii.col.iiii.vol.iii.Rui.cõſi.cliiii, col.fi.vol.i.& in conſi.ccxiii.col.iii.vol.i.vbi dicit cõem, alio modo declarat Grat.cõſi.cxxxii.volu.i.ſed in feudo ſiue ſit quæſitũ ex re patris ſiue ſubſtãtia pro ſe & filiis, nihilominus pater non põt filiis præiudicare ſecundum Corn.in cõſi.cccix.col.fi.vol.i.tamen et in feudo idẽ tenet Bal.in d.l.i.in fine.C.per quas perſonas.Aret.in d.l. apud Iulianum.§.ſi quis alicui.ff.de leg.i.col.fi.Curt. in tract.feud.in iiii.parte col.lxiii.

Tenendo ſecundam opin.ꝙ pater poſsit præiudicare in emphyteoſi recepta ꝓ ſe & filiis, limita tripliciter, vt per Iaſ.in d.l.ii.col.xcv.& ſeq.C.de iure emphy.

Quartò limita, niſi filii eſſent emancipati, quia tunc pater non poſsit illis prçiudicare,vt per Aretin. in d.l.

apud Iulianum.§.ſi quis alicui.col.fi.tenuit Bal. in l.i.in fin.C. per quas perſonas.ſenſit Io.Crot.in d.§.duo fratres,in vlt.char.ver.tertius caſus.

Octauò limita,quando pater non ſoluiſſet in fraudē ad excluſionem deſcendentium vel aliorum vocatorum in contractu.Grat.in conſi.cxxxii.vol.i.

Limita etiam,vt per Ruinum conſi. ccxiii. colū. iii. vol.i.& colum.ſequē.qui limitat duobus modis,& vltima limitatio eſt multum notabilis,ſi eſt vera.

Tenendo aliam primam opin.ꝙ pater nō poſsit præiudicare in emphyteoſi, limita , niſi pater filio excluſo ab emphyteoſi reliquerit in recompenſum tantundem vel plus. Ita declarat Ang.in conſi. ſuo clxxxiiii. colū. pen.verſi.ſaluo niſi.Barb.in c.potuit,de locat.Iaſ.in d.l. ii.colum. xciiii.C.de iure emphyt. Curt.in tract. feud. in iiii.parte colum.lxiii. Ioan Crot.in d.§.duo fratres, ver.v.& vltimus caſus ī fi.char. Gozad.cōſi.xxv.col.pe.

Secūdò limita in emphyteoſi recepta ab eccleſia, ſecus in emphyteoſi recepta à priuato,ita Imol.in d.c. potuit,col.pe.Bal.in c.i.col.iiii.ver.quęrit hic gl. an agnati vel fil.Calca.in conſi.lxxiii.col.pen.

Tertiò limita,niſi emphyteoſis eſſet quęſita cum facultate alienandi. Corn. in conſi.cxl.volu.ii. Gozad. in conſi.xxv.colum.pen.

Quartò limita,niſi conſuetudo erat in loco, ꝙ pater poſsit diſponere de emphyteoſi ſic recepta. Gozad. in conſi.lxxv.col.ii.

Quintò limita,niſi pater delinquiſſet in dominum directum, vel veniſſet contra conuentionem, ſic limitat Grat.conſi.ii.col.ii.vol.i.

Sextò limita,niſi pater veniſſet contra conuentionē cōtractus emphyteotici,idē Grat.cōſ.lxxix.col.pe.vo.i.

Septimò limita , niſi filius eſſet hæres patris, vt per Ruin.conſi.xliii.col.iiii.vol.i.

Octauò limita , niſi emphyteoſis eſſet nouè à patre quæſita,quia potuiſſet in ea pater deſcendentibus ſuis preiudicare.idem Rui.conſi.cliii.col.pen.vol.i.

Con-

Adde aliquas conclusiones.

CONCLVSIO
Et Regula XXIII.

ARGVMENTVM.

Dies interpellat pro homine.

DIES interpellat.l.magnam.C. de contrahen.& committen.ſtipul.l.ii.C.de iure emphy.c.potuit,de loca.gl.in c.cupientes §.ſi verò,in verbo contempſerint.de elect. in vi.gl.in cle.quia cõtingit,in §. vt autẽ. in verbo ſingulis annis,de relig.domib.Iaſ.in l. ſi mora, col.vi.ff.ſol.mat.Pariſ.in conſi.xxxiiii.col.iii.vol.i.

Primò amplia, vt efficacior ſit interpellatio quę contingit ex lapſu diei appoſiti, quã interpellatio expreſſa hominis facto inducto.Ita Bal.in l.verum,col.vi. verſic. item quando vult probare moram hæredis.ff.ſi cer. pet. Iaſ.in l. ſi ex legati,colum.iii.in i. ampliati.ff.de verborum obligationib.Deci.in l.quod te, columna finali.ff.ſi certum petatur.

Contrarium Deci.ipſe in dicta l.quod te,col.iii.Iaſo. in d.l.ſi mora,col.vi.

Secundò amplia in die variabili ad voluntem creditoris, vt ſi dictũ ſit,Solues in Paſchate, & abinde in antea ad omnem meam requiſitionem.vt per not.per Bart.in fi.princ.& ibi Ang. & Imo. in l. cum ſtipulatus ſim mihi à Proculo,vbi Ang.in prima colum. circa medium & Imol.columna ſecunda. & ibi Alex. in ii. colum. verſ.& ex hac gl.de verb.obl.& no.Bal.in c.ii.An ille qui interfecit fratrem domini. & Bald. colum.i in d.l.magnam, circa medium. & idem Bald. in l. fina §.præterea, columna penulti.C.de iure dot.& in l.ſi ita quis,eod.titu. & in capitu. mandatum, in fine de reſcript.Iaſo. in dicta l.ſi ex legati.columna tertia in ſecũda ampliatione.

Ang.

Ang.in l.ſi inſulam,& ibi Imo.col.vi.verſi. ſubdit etiam Ang.eod.titu. Ang.in l.ita ſtipulatus,in i. colum. & ibi Imol.colum. iii.verſi ex primo tamen intellectu.eo.tit. Iaſ.in l.vinum,col.v ff.ſi cer.peta. Alexan.in conſi.clvii. col.i.in fi.volu.vi.503.in conſi.cclxxxviii.col.xv.verſi. ſecundò infertur.Roman. in d.l. ſi ex legàti.col.ii. Alex. in l.quotiens in diem,col.i.eod.ti.Felin. in c.licèt, de ſimonia.col.iii. Iaſ.in l.ſi inſulam,col.x.ff.de verb.Purpu. in d.l.vinum,col.iii.Aret. in d.l.ſi ex legati.col.ii. Ang. in d.l.magnam.Mantua in conſi.lxxvii.col.ii.Rui.conſi. cxcviii.col.iii.volu.i.& conſi.xv.volu.iiii.col.i.glo.con ſuet.Turon.fol.cxv.col.iii.

Etiam ſi ſit dictum de ſoluendo in Paſchate,& quandocunque fuerit facta interpellatio,vt per Bal.in d.c.ii. An ille qui interfecit fratrem domini. Purpur. in dictà l.vinum colum.iii.

Secus ſi dictum eſſet de ſoluendo in Paſchate, quãdo fuerit facta interpellatio ſine copula, per ea quæ ponit Ang.& ibi Imo.col.iii. in l.ita ſtipulatus.ff.de verb. obli.apoſtil.ad Sali.in d.l.magnam.

Tertiò amplia,etiam ſi dies adiecta non differat ſolutionem.vt no.Alex.in l.nummis, col.ii. ſuper gl.ff.de in lit.iur.& ponit Iaſ.in d.l.ſi ex legati.col.iii.verſi. iii.not. amplia.ff.de verb.oblig.

Quartò amplia, vt etiam hora adiecta conſtituat debitorem in mora. Bal.in l.prima in i.col.C. ne lice. tertiò prouoc.ſequitur.Deci.in d.l.vinum,col.iiii. apoſtil. ad Salic.in d.l.magnam in apoſtil.magna ad fi.Iaſ.in d.l. ſi ex legati.col.iii.in iiii.ampliatione,licèt dubitet, tamen ſua dubitatio eſt friuola,& propterea teneri poteſt intrepidè ampliatio. idem tenet Curt.Iun.in apoſtil.ad Alex. in d.l.vinũ. & Purpur.ibi col.iiii.qui ẽt declarat.

Quintò amplia, etiam in die legali,ſiue ſit expreſſa, ſiue tacita.vt eſt tex.in l.ii.C.de iure emph.in c. potuit. de loca.& ibi gl.in verbo ſtatuta.idem eſt in termino appoſito, quia pariter dies illa pro termino appoſita à ſtatuto conſtituit in mora, vt dicit Bal.in l.fi.§.præterea, col.

col.pen.C.de iure dot.ſequitur Alex.in conſi. clvii.col. ii.Iaſ.in d.l.vinum col. vi.eſt bona glo.in d l. ſi mora.ff. ſol.ma.& per Ang.in l.i.§ nunc de officio.ff. de eo quod certo loco.Bar.in l.ita ſtipulatus,in ii.q.princ.ff de verbo.oblig.Rom.in l.ſi ex legati.colum.ii.eo.ti.Iaſ.in d.l. vinum col.v.& Pau.de Ca.Alex.in i.no.& Iaſ.in iiii.no. Imo.in d.l.ſi mora col.ii. in prin.& ibi Alex.col.v. Bal. in rub.de conſti pecu.col.i.idem voluit glo.in l.ſi duo.§. fi.in gl.in verbo conſtituta.ff.de conſtit.pecu. Alex. in d.l.ſi mora col.v.in l.quotiens in diem.ff.de verbo. obl. col.i.& in d.l.vinum,col.i.& idem in lect.col.ii.in fi. & ſeq.Fel.in c.licèt. Heli. col.iii. in prin.de ſimon.Imo.in c.ſignificante, col.ii.de pignor.Purpur.col.iii. & Hiero. Buttig.col.i.in d.l.vinum.Are. in d.l.ſi ex legati.col.ii. ff.de verb.oblig.Alex.in conſi.lxxiiii.col.pen. volum.v. Corn.in conſi.xxvi.col.ii.volu.i.& in conſi. lxxvii. col. i.& in conſil.cclxxii.col.iiii.in fi.volu.vi.Iaſ. in l.ii.col. x.C.de iure.emph.Ang.in d.l.magnam. Feli.in c.ii.col. ii.de magiſt.Pariſ.in conſi.xix.col.xxiii.volu.ii. Quod procedit etiam ſi ſit dies adiecta miſerationis gratia à lege,vt per Bar.in l.promiſſor.§.i.in fi.ff.de cõſtit.pecu. fuit de mẽte gl.in d.l.ſi mora.& ibi no.Raph.& ibi Alex. in v.col.ver.noto etiam ex hac gl.Iaſ.in d.l.vinum, col. v.Purpur.ibid.col.iii.Iaſ.in d.l.ſi mora,col.vi.Matthęſ. ſing.cxxiii.quod procedit,etiam ſi tempus adiectum ad ſoluendum miſerationis gratia, ſit adiectum à principe. ita Purpur. ad d.l.vinũ, col.iiii. licèt Bal. non ſe firmet in l.fi.§.præterea.C.de iure dot. ſentit Iaſ.in dicta l.vinum columna ſexta.

Sextò amplia,etiam ſi dictum ſit, quòd infra illã diẽ debitor non exigatur, & ſic dies iudicatus adiecta fauore debitoris,tamen aduentus illius diei conſtituit in mora: vt Bal.in d.l.fi.§.præterea.& in l.i.col.fi.verſi.quæro quid ſi teſtator.C.quando dies legat.cedat.Soc.in cõſi.cclxxxviii.col.v.Iaſ.in d.l.vinum, col.vi.Purpur.col. iiii.Bal.in d.l.ſi ex legati.& ibi Iaſ.col.vi.in viii. limit. & col.v.in vii.limit.in d.l.vinum col.v.in fi.& ſeq.Alex.

in conſi.

in conſil.clvii.col.i.in fi.volu.vi.Aret. in d.l.ſi ex legati. columna ſecunda.

Contrarium Bal. in d.c.ii. An ille qui interfecit fratrem domini.refert & ſequitur Alex.in l.ſi vnus.§.i.colum.ii.ff.de pact.

Septimò amplia,vt dies & pœna adiecta à l.impediat purgationem moræ,vt per Rui.in conſi.cxcviii.colum. iiii.volumine primo.

Primò limita in caſu §.licèt l.i.ff.de commod.& pericul.rei vendi.vbi propter præiudicium grande effundendi vinum venditum ad periculum emptoris dies conuenta ad menſurandum non conſtituit in mora. Ita Are.in d.l ſi ex legati cauſa,col.fi.& Iaſ.in iiii.colum.in i. limi. idem voluit in d.§.licèt,Alber.& ibi Bald.poſt Iacob.de Beluis.quem refert. Idem voluit Roman.l. ſi quis mihi bona.§.ſed ſi mandauit.columna prima in fin.ff. de acquiren.hæredita.

Secundò limita, quãdo agitur de priuando aliquem iure ſuo. per text.in authen. ſi quis pro redemptione.& ibi Angel.not.in authen.de eccleſi.titu. ponit Areti.in dicta l.ſi ex legati. columna finali. & etiam in prima limita.colum.iiii.

Tertiò limita in die appoſita gratia faciendæ obligationis,vt eſt tex.in l.ex empto.§.Caſſius.ff.de act.empt. aliàs eſt in l.emptorem,glo.in c.i. An ille qui interfecit fratrem domini. Angel. in l.ſi inſulam, in octaua limitatione & ibi Imol.columna xiiii. verſicu. Item aduerte. ff.de verbor. obliga.Iaſ. in dicta l.ſi ex legati cauſa. columna quarta in ſecunda limitatione.Soc.in. in regula xc. in ii. fallen.

Quartò limita,quò ad indicandum peccatum,vt non ſufficiat lapſus temporis : vt per Hoſtien. in ſumma. de præſcrip.§.quæ res.col.i.in fi. Aret. in in d.l.ſi ex legati cauſa.colum.ii.

Contrarium tenet Specula. in titu.de inſtru. edit.§. nunc verò aliqua.char.xiii. verſicu.de hoc autem quęritur. Iaſo.in dicta l.ex legati cauſa.columna quarta in

iii.li-

iii.limita.& Purpur.colum.v.Corne.in conſi.ccvi.col.ii. & ſequen.volumi.ii.

Quintò limita in die appoſita gratia obligationis. ſecundum Bartol in l. prima §.primo. ff.de pen. legat. Salice.in dicta l.magnam,colum.ii.C.de contrahen. & committen.ſtipula.Bart.in l.ita ſtipulatus,col.xvi.verſ. vt eſt videndum.ff.de verb.obli.Alex.in l.quotiens, col. i.ff.eod.titu.Soci.in d.regula xc.in i.fallen. Alex. in l.ſi Stichum.§.ſtipulatio, columna prima.ff.de verb. obligatio.& ibi Iaſ.col.i. & idem in dicta l.ſi ex legati cauſa.colum.iiii.in iiii.fallen.Sali.in l.ſi pacto quo pęnam col.x.C.de pact.

Sextò limita, quando creditor & debitor ſunt diuerſi fori: quia etiam quando fuerit dies appoſita,tamen debitor ſine interpellatione non conſtituitur in mora.Barto.in l.item illa,colum. ſecunda.de conſti. pec.Iaſ.in d. l·ſi ex legati cauſa,col.iiii.in v.fallen.Abb.in capitu. licèt Heli.colum.ii.& ibi Felin.colum.iii. de ſimon. Purpur.in d.l.vinum.

Septimò limita,quando creditor die adueniente non eſſet paratus recipere:vt no.Corn.in conſi.lxxix.col.fi. vol.iii.Alex.in conſi.ccx.col.i.vol.vi.Dec.in d.l.vinum. col.iiii.& ibi. Cur.in apoſtil.ad Alex.& in lect. col.ii.in fi.Iſta cõcluſio fundatur.in dicto Bart.in d.l.item illa.in iii.col.in verſi.quæro pone.ff.de conſti.pecu.qui tenuit, quòd ſi certo loco & tempore deſtinata eſt ſolutio, non cõſtituitur.in mora debitor, niſi conſtet ꝙ eo loco de re conuenta creditor paratus erat recipere,vel aliquis pro eo.& idẽ voluit Bart.in l.continuus.§.cum ita.ff.de ver. obli.& in l.cum filiusfa.§.fi.in fi.ff.eo.tit.& illam deciſi. Bar.vltra Doct.ſuprà allegatos,tenuit Alexan.in conſi. clxxii.in i.col.in fi.vol.ii.Calca.in conſi.lxiiii.colum.v. Alex.in conſi.xc.col.fi.vol.v.Io.de Ana. qui dicit iſtam cõem in conſ.v.col.ii.& ibi.ẽt Ludouicus in Apoſtil. Alex.conſi.xl.col.ii.vol.iiii.Deci.in conſi. Dlxvi. Pau.de Ca.in l.ſi ꝑ emptorẽ.ff.de act.emp.Goza.in cõſ.lxvi.col. ii.in fi.et ſeq.Dec.ĩ l.vinũ,col.iiii.ĩ fi.Cor.in cõſ. lxxix.

col.fi.

col.fi.vol.iii.Alex.in cõſi.ccx.volu.vi.Curt Iun.in apoſtil.ad Alex.in d.l.vinum,& in lect.in d.l.col.ii. Rui. conſi.cli.col.i.& ſeq.& col.iii.volum.i.Tiraquel.de retract. folio cxcix.

Contrarium ſentit Alexan.in apoſtill.ad Bart. in d.l. item illa.& Gozadi.qui ſentit quòd debitor debeat proteſtari ſe paratum conſignare.in conſ.lvii.col.iii.Et hoc ſumitur.ex * communi opin.quam refert Fel. in cap. plerunque.de reſcrip. quòd quando conſtat, aliquẽ non potuiſſe diligentiam operari, tunc non eſt neceſſarium probare diligentiam. ita quòd dici poſſet ex parte creditoris non erat proficua diligentia mea in loco deſtinatæ ſolutionis,ſi ibi non erat debitor, vel alius pro eo.

Octauò limita, vbi aliquis certa die promiſit facere aliquid, quod concernit præparatoria iudicii,quia tunc non conſtituitur in mora per aduentum diei ſine interpellatione,puta quando infra certum diem promiſit repręſentare aliquem in iudicio.Ita Pau.de Caſt.in conſi.100.incip.Videtur quòd dictus Io.vol.ii. Feli. ſequitur.in c.ſui autem,col.iii.de reſcr.& col.ſeq.Iaſo. in d.l. ſi ex legati cauſa,col.vi.in vltima limitatione.Hippoly. in l.vnius.§.cogniturum,colum.quinta.ff.de quæſt.Deci.in conſi.ii.colum.ii.Hippoly. in rubrica de fideiuſſo. colum.xxiii.in xviii.iiii.char.

Contrarium Deci.in conſi.cxlv.col.fi.verſicu. vltimò vbi etiam declarat dictum illud Pau.de Caſt.

Nonò limita, quando terminus eſſet adeò breuis, vt vix infra illum poſſet præſtari illud quod quis ꝓmiſit. ita Bal.in l.ſi mihi.& Titio.§. ſi quis ſeruos.ff.de lega.i. & ibi Soci.in i.col. in ii.notab.& ibi. Iaſ.col.ii. Alexan. colum.i.in iii.no.Roman.in rubr.de arbi.col.iii.Soci.in regula xc.in iii. fall. Alexan.in l. quotiens in diem colum.i.ff.de verbor. obligatio.Corn.in conſilio xxvi.col. i.et fi.vbi declarat,volumi.i.Feli.in c. licèt Heli. colum. iii.de ſimon.

Decimò limita in hærede, qui potuit probabiliter ignorare diem conuentum ab autore ſuo: propterea lapſus

pſus diei non conſtituit ipſum in mora.& idē eſt in alio probabilitet ignorante.Barto.in conſil.ccxxx.Iaſ.in dicta l.vinum.colum.v.Soc.in conſi.cvii. columna quarta Boerius quæſt.lxxii.

Contrarium in hærede tenet Deci.in d.l.vinum. colum.iiii.& ibi Purpur. colum.iiii.tamen iſti admittunt ſaltem hæredem iuuari reſtitutione in integrum ex clauſula generali,vt ibi per eos.

Vndecimò limita in eo qui tenetur vēdere infra decem annos, quia lapſus decem annorum non conſtituit in mora precio non ſoluto vel oblato. Alexan. in conſil. cxvii.volu.iiii.col.i.

Duodecimò limita, ſi tempus ſit adiectum in fauorē debitoris, vt quia conceſſum ſit beneficiato licentia nō reſidendi per aliquod tempus. lapſus illius temporis nō conſtituit beneficiatum in mora, ſed requiritur alia monitio.gloſſ.in c.quoniam frequenter.§.porrò, vt lit.non conteſta.ſed illa gloſſ.non probat quòd non conſtituatur in mora, ſed quòd non poteſt priuari ſine alia monitione, vt conſiderat Purpur. in d.l.vinum.colum.v. & Deci.colum.iiii.qui tenent,quòd cenſeatur eſſe in mora etiam quòd ſit adiectum tempus in fauorem. & Aret. in d.l.ſi ex legati cauſa, colum.ii.& dictum eſt ſuprà in vi.ampliat. & licèt in caſu illius gl.non poſſit deueniri ad ſententiam priuatiuam ſine alia citatione,tamen culpa & negligentia eſt probata per ſolum lapſum temporis ſine alia citatione.ita tenuit Anto.de But.in d.§.porrò,colum.iiii. & ibi Imo.col.iii.Aret. in d.l. ſi ex legati cauſa,colum.ii.

Decimotertiò limita,quia etiam poſt tempus lapſum non ſtatim in mora conſtituitur, ſed cum aliquo temporis ſpatio.vt eſt gl.in verbo reſtitui, in l.Aemilius.ff.de minoribus. & iſtud procedit ſiue tempus ſit à lege ſiue ab homine appoſitum.Bald.in capi.i.colum.ii. de noua forma fidelit.Roman.in conſi.xxvii.in fine. Purpu.in d. l.vinum,colum.v.

Decimoquartò limita,dummodo dies ſit certa, ſecus ſi

ſi incerta. ita probat tex.in d.l.magnam, ibi, certo tempore.à contrario ſenſu.& ibi not.Cy.circa fi.Bal.in primis verbis,& ibi Alber.de Roſa.in fi.verbis.Bar. in l. ita ſtipulatus,colum.viii.ff.de verb.obli.Soci.in conſi. cix. in fi.col.Bal.in l.et ſi poſt tres,col.v.ver.iuxta hoc quęro.ff.ſi quis caut.in l.ſi pacto quo pęnam,in iii.col.C.de pact.Salice.col.xiii. Alex.in l. quotiens in diem col.i.ff. de verb.oblig.Iaſ.in d.l.vinum,col.v. & in l. ſi inſulam. col.x.ff.de verbo.oblig.& in l.ſi ſtipulatus eſſem abs te. in iiii.not.eo.tit.Alex.in l.ſi inſulam,col.vi.in ii.fallen. eod.titu.Corn.in conſi.ccvi.col.i.vol.ii. Deci. in conſi. xx.colum.iii.Barba.in conſi.51.col.pen.volu.i. Purpur. in d.l.vinum.col.iiii.Socin.in conſil.cclxxxviii.col. xv. verſi.circa quartam.Caſſan.in conſuet.fo.ccix.col. ii.in fi.Pariſ.in conſi.v.col.vii.vol.iiii.& maximè,ſi procedere debebat factum creditoris.idem in conſi. xxxiiii.col. iiii.volumine primo.

Ex iſta concluſione infertur, ꝙ ſi aliquis promiſerit facere aliquem conſentire, quando erit legitimæ ætatis, per aduentum legitimæ ætatis non conſtituitur in mora ſine interpellatione.ita Bal.in d.l.magnam,in primis verbis.& in l.& ſi poſt tres. col.ff. ſi quis caut. in l.ſi pacto quo pœnam,col.iii.C. de pact.Sal. ibi colum.xiii. Alex.in l.ſi inſulam, col.vi.in ii.fallen.ff.de verbo.obli. in iiii.nota.Soci.in conſi.cix.in fi.col.Deci. conſi.ii.col. iii.Purpu.in d.l.vinum,col.iiii.

Contrarium Cyn. in d.l.magnam in fin. & ibi Alber. de Roſat.in finalib. verb. Barbat.in conſilio.lxxiiii. colnm.ix.volumi.iii.

Tenendo primam opi.quæ videtur eſſe ✱ magis cōmunis,limita niſi dictū ſit, ꝙ faciat conſentire poſt menſem poſtquam erit perfectæ ætatis. Ita declarat Soci. in conſi.cclxxxviii.col.xv.verſi.circa quartam.de qua limit.Purpu.in d.l.vinum,col.iiii.

Decimoquintò limita in die adiecta cauſa demonſtrationis,quæ non interpellat.ita tenet Ang.in d.l. ſi inſulam,in fallentiis regulę pen. & ſequitur Pau.de Caſt.in

l.liber.homo.§.decem hodie.ff.de verb.oblig.Imo.in d. l.ſi inſulam,colum.xiii.& ibi Alex.col.vi.in iiii.limita. licèt cõtrarium velit in d.§.decem hodie, & in d.l.ſi inſulam.in fall.ſecundæ regulæ.

Decimoſextò limita, nam quando dies eſt conuenta pacto nudo, non conſtituit in mora, vt not.Bald.in l.l. xiii.quæſt.ff. de his quæ pęnæ nomine.per Alex. in d.l. ſi inſulam,colum.vi.in ix.limita.facit tex. & ibi omnes no.in l.nuda.C.de contrahen.& committen. ſtipul. vbi ex nuda conuentione ante litem conteſtatam quis non incurrit in mora.

Decimoſeptimò limita, quando dies adiecta tacitè inerat.Loffred.in conſi.xli.col.iiii.

Decimooctauò limita, quia quãdo tenetur officio iudicis dies nõ interpellat.Rui.conſi.clxxxiiii.colum.penul.volumine ſecundo.

Decimononò limita, quando dies eſt adiecta conditioni implendæ ex facto creditoris & debitoris.Rui.conſi. clv.col.fi.volu.v.

Vigeſimò limita in actu expediendo per iudicem circa præparatoria iudicii,dies interpellat pro homine.gl. conſuet.Turon.fo.cxv.col.iiii.

CONCLVSIO
Et Regula XXIIII.

ARGVMENTVM.

Nullitas vbi à ſtatuto excluditur, non tamen illa intelligitur, quæ prouenit ex defectu iuriſdictionis.

VBI in aliqua diſpoſitiõe excluditur nullitas, non intelligitur excluſa illa nullitas quæ inſurgit defectu iuriſdictionis.gl. in clem.i. in verbo nõ obſtante, de ſequeſt.poſ.& fruc. & ibi not.Cardin.in §.fina.& Petr. de Ancharan.columna penultima.Imo.col.pen.Pet.de Ancha.in conſi.ccli.

col.fin.& in conſi.clxiiii.col.fi. & clxvii.col.i. Bal.in l.ſi quos. filios.§.quòd ſi quis.ff.de iniuſt.rup,& irrit.teſta. Ang.in conſi.ccxlviii.col.ii.& in conſi.clxxxvii. col.fi. & in conſi.cxciii.in fi.& in conſi.cxcviii.col.fi.Roma.in conſi.xlii.col.i.Bal.in l.fi.C.de arbi. Bal.in addi.ad Specu.in ti. de ſent.in ii. char. verſi. ſententia lata à iudice incompetenti. Lanfran.in c.quoniam contra, in verſic. Exceptiones,col iii.de proba.Fel.in c.paſtoralis,col.iii. & ſeq.de excep.Abbas in c.ex parte,el ii.col.ii. de offic. deleg.in c.licèt,in v.col.de elect.Anto.de But.in c.item cum quis,col.pen.& ibi Imo.col.fi.de reſt.ſpol. Alex.in apoſti.ad Bar.in l.i.§.& parui.ff.quod vi.aut clam. Are. in conſi.lxxv.col.fi. Abb.in conſi.lxiiii.colum.ii.volu.i. ſentit Cald.in conſi.viii.col.ii.de re iud.allegat gl. in d. cle.i.de ſequeſt. poſſeſſ.& fruct.Bal. in conſi.ccxxv.vol. v. Ange.in l.ſi expresſim,col.fi.ff.de appel.Bal.in l.generaliter.la ii.col.i.in fi.C.de epiſco.& cler.in l.reos. col. vii. circa fi.C.qui accuſare non poſſ. in l.i.col.ii.in fi.C. ſi à non compet.iudic.in l.exceptionem,in fi.C.de probatio.Paul.de Caſt.in l.iiii.§.condemnatum, col.i.ff.de re iudi. Imo.& ibi Felin.col.vi.in xviii. limitat. in c.ex parte,el ii.de offi.deleg.Ang.in d.l.expresſim,col.fi.Soci.in conſi.cclxxiiii.col.fi.Cuma.in conſi. xl.in fi. Fulg. in conſi.150.col.i.Deci.in conſi.xxxviii col.v.in fi.Maria.Socin.Iun.in conſilio xviii.colum. prima,& lxxviii. colum.fi.Ruin.conſi.xi.colum.v.& conſil.xxviii.col.ix. volu.& conſi.xxxv.col.ii. & conſilio lxxxv. colum.pen. volumine v. Gramma.conſil.xliii. Guid. Pap. in conſil. cxxi. Claud.in l.de pupillo.§.qui opus. colum.i. & ſeq. ff.de oper. nou. nuncia.Bouer.in ſing.in verb. exceptio, in ſing.xiiii.Staph.in literis gratię & iuſtitiæ fol.cxlvii. Hippoly.in ſingu.x, Alexand.in l. ſi fideiuſſor.§.prætor ait.ff.qui ſatiſda.cogan.Imo.in dicta l.ſi expresſim, columna decimaquarta.Philipp. Franc. in c.dilecto, columna xli. de appella.Caſſan.in conſuetu.ccxxi. columna ſecunda.Lanfranc.in d.c.quoniam contra,in ver.Exceptiones,col.iii. ver.plus eſt.etiam iure cautum.

Primò

Primò amplia, idem eſſe in ſententia arbitri. nam ſtante ſtatuto quòd contra arbitri laudum vel arbitratoris non poſſit opponi de nullitate, tamen poteſt opponi defectus facultatis, vt quia ille qui tulit laudum, non habebat facultatem. ita Cardi. in clementi. prima §. fi. de ſequeſt. poſſ. & fruct. Are. in conſi. lxviii. colum. penultima. Pau. de Caſtro in l. finali C. de arbit. Philipp. Franc. in dicto capitu. dilecto, colum. xxxix. in quinta limita. Petr. de Ancharan. in conſilio ccvii. columna fin. Pariſ. in conſil. xxiiii. columna decimatertia volumine ſecundo. Roman. in conſilio cxv. in fine. Iaſ. in l. fideiuſſor. §. prætor. ait, columna prima. ff. qui ſatiſda. cogant. poſt Bartol. ibid. Staphi. de literis grat. & iuſtit. folio cxlvii. Pau. de Caſt. in l. quarta §. cõdemnatum, colum. prima. ff. de re iudica. Corne. in conſilio xxxviii. colum. finali in fine volumine tertio. Gozad. in conſil. lxxii. colum. ſecunda. Socin. in conſilio cxxiiii. colum. fina. Rui. in conſi. xli. columna octaua volumine primo. & conſil. xiiii. columna tertia & fin. & conſil. xcv. colum. penulti. volumine ſecundo, & conſ. v. colum. vii. volumine quinto. Idem ſi nullitas proueniat, quia compromiſſum non valuerit. Bald. in l. ſi cauſam, columna ſecunda. C. de except. rei iudica. Angel. in l. non enim. ff. de iureiurando Socin. in conſil. cxxiiii. columna finali. Bartol. in l. ii. ff. de iureiu. Socin. in conſi. cxcix. columna prima circa fi. Gozad. in conſi. lxxii. col. ii. & ſeq. Phil. Franc. in d. c. dilecto, in quinta limitatione.

Secundò amplia, etiam ſi iudex qui tulit ſententiam, non eſſet omnino incompetens, ſed tantùm ſua iuriſdictio eſſet ſuſpenſa. Areti. in conſi. lxxv. col. penu. dicens hoc eſſe de mente Pet. de Anch. & dominorum de Rota.

Tamen contrarium tenuit Imol. in l. ſi expreſſim, in xv. colum. in v. concordia ad glo. ff. de appell. & in cle. i. de re iudica. & glo. in clemen. i. de ſequeſt. poſſ. & fruct. & ponit Alexan. in conſi. lxxvii. colum. iiii. verſicu. non obſtat, ſi in contrarium allegatur. Philip. Franc. in d. c. dilecto, colum. xli. in vi. fallent. de appella. Gemin. in c.

ex parte,& ii.col.iii.de offi.deleg.Feli.in d.c.paſtoralis, col.iiii.de except. Claud.in l. de pupillo.§.qui opus.ff. de ope.nou.nunci. col.ii.iſtud fuit de mente Cardin. in cle.ii.col.iii.de re iud.& ibi Imo.col.antepe. Vide infra in ſecunda limitatione.

Tertiò amplia ſiue agatur de præiudicio temporali ſiue perpetuo,vt dicit Imo.in d.l.ſi expresſim,col.xv.in i.concordia. Alex.in conſi.lxxvii.col.iiii.verſi.nec dicatur vol.ii. Phili.Franc.in d.c.dilecto.col.xli.in vi.fall.de appel.Imo in cle.i.col.fi.de re iud.Claud. in d.l. de pupillo.§.qui opus.col.ii.& ibi Alex.col.ii.

Contrarium voluit Ant.de But.in d.cle.i.& ſequitur Imo.col.antepe.& ponit Are.in conſi.lxxv.col.pe.

Quartò amplia,etiam ſi nulla ſpecies nullitatis proponi posſit,vt per Pet.de Anch.in conſi.ccli.col.fi.Feli. in rub.de foro compe.& in c.paſtoralis,col.iii.de exceptio.in fi.Calca.in conſi.lxxxvi.col.i.& ſequē. Bal.in l.ſi quis filio.§.ſi quis.ff.de iniuſt.rupt.& irrit. teſt.& in l.i. col.ii.in fi.verſic.vltimò.C.ſi à non compet.iud. Anto.de But.in c.item cùm quis.col.pe.in fi.de reſtitu.ſpol.& ibi Abb.col.ii. Alex.in conſi.lxxvii.col.iiii.volu.ii. Imo.in d.c.ex parte,el ii. Ang.in d.l.ſi expresſim,col.fi.Rui.conſi.xvi.col.pen.& fi.vol.ii.

Quintò amplia, etiam ſi iuraſſent partes non dicere de nullitate. Ang.in conſi. ccviii.in fi.Feli. in rub.de fo. compe.& in c.paſtoralis,col.iii.de excep.in fi.& ſequen. Philip.Franc.in d.c.dilecto,col.xl.in iii.limit.Gozad.in conſi.lxxii.col.ii.in fi.Soci.in conſi.ccxcix.colum.i. circa fin.Pariſ.in conſi.xxiiii.col.xiiii.volu.ii. Rui. conſil. xiiii.col.pen.& fi.

Sextò amplia, quia etiam poſt executionē de tali nullitate poteſt opponi. Inn. in c.ex ratione,circa princi.de appel.Bal.in margarita in verbo Actio. Hippol.in ſing. x.Maria.Soc.Iun.in conſi.xviii.col.i.

Septimò amplia,vt de tali nullitate opponi posſit poſt tres ſententias conformes.ita Pet.de Anchar.in clem.i. columna ſecunda de re iudi.poſt Lap. ibi. & Cardi. col. ii.ver.

ii.verſi.ſextò quæro.Ang.in l.i.ne liceat tertiò prouoc. in l.i.C. quando prouoc. non eſt neceſſ.in l. de pupillo. §.qui opus.ff.de oper. no.nunc.in l.iii.§.fi.ff.de dam. infect.Pau.de Caſt.in l.iiii.§. condemnatum.ff.de re iudi. col.i.Imol.in l.ſi expresſim,col.xv.in ii. concordia ff.de appel.ex mente dominorum de Rota. Alex. in conſilio lxxvii.colum.iiii.volu.ii.Gemi.in conſi.xxiiii.in vi. du bio col.pen.Barba.in conſi.xx.col.iiii.verſi. præterea eſt diligenter aduertendum,vol.iii.Ang. in d.l.ſi expresſim, col.fi.Alex.in l.de pupillo.§.qui opus,colum.ii. Feli.in c.paſtoralis,col.iii.de excep.de mente Abb.ibi.Clau.in d.§.qui opus.col.i.qui dicit iſtam opi. * communiter approbari.Calca.in conſi.lxxxvi.col.ii.& in conſi.cxvii. in fi.Soc.in conſi.xcix.col.vii.in fi.vol.iii. Pet.de Anch. in conſi.lxii.in fi.& in cle.i.in vii.not.de re iudi. Feli.in c.ea quæ,col.ii.de re iud.Barba.in cle.i.vol. iii.in queſt. limit.de re iudi.Iaſo.in l.iiii.§.condemnatum, col.iiii. ver.ii.limi.ff.de re iu.Sarnens.in reg. Cancel.fo.lxxxv. in ſecunda pagina.Grat.in conſilio lxxxv.colum.ſecun da volumine ii.

Contrarium gl.in d.cle.i. in verbo pendere.de re iudica. poſt Ioann. de Fant. Imol. & Roman. in dicta l.de pupillo.§. qui opus . dum dicunt, quòd propter præſumptionem quæ inſurgit ex trina ſententia conformi procedit gloſſ. in dicta clementina prima . in caſu ſuo ſcilicet latis tribus conformibus. glo. autem in authen. vnica de ſequeſt. poſſ.& fruct. procedit, quando vnica tantùm lata eſt ſententia.

Idem tenet Imol. in dicta l. ſi expresſim, colum. decimaquinta in tertia concordia. Feli.in capitu. ex parte, el ſecundo in ſexta columna in decimaoctaua limita. de offic. delega. Felin. in rubri. de foro competen. in prima fallen.Philip.Franc. in d.capitu.dilecto,columna xxxix.in vi.limita.Bonifac.in clementina prima.colum.viii.de re iudic.

Primò limita, ſi iudex ex iuris vel hominis proceſſu ferat ſententiam, licèt ſit iudex incompetens :

quia talis nullitas cenſetur reiecta, vbi diſpoſitio vel conſtitutio reiicit omnem nullitatem. & ita procedit glo. in verbo pendere, de re iudica. in clem.i. ita Imol. & Alex. in d.§. qui opus. & Imol. in d.l. ſi expresſim, col.xv. Ang. Aret. in §. appellantur, colum.viii. de excep. & hoc ſentit Card. in cle.i. de re iudica. §. fi. dum conſiderat, an exceptio ſit propoſita per verba affirmatiua vel negatiua. & refert Alexan. in d.§. qui opus. col.ii. Hoc, & ſentit Roſell. in monarch. in xxx. charta colum.ii. qui dicit, quòd tunc non cenſetur reiecta exceptio defectus iuriſdictionis, quando iudex non erat in quaſi poſſesſione iuriſdictionis, nec verè nec putatiuè in d. quaſi poſſesſione iuriſdictionis, vt ibi per eum.

Contra iſtam limitationem tenet Claud. in d.§. qui opus, allegans plures glo. contra illam.

Secundò limita, vt procedat glo. in d. clem. vnica, & illud quod ex ea infertur, quando iudex à principio caruit iuriſdictiōe, ſecus ſi à principio habuit iuriſdictionem, ſed ex accidenti illā perdidit. Imo. in d.§. qui opus. & ibi Alex. col.ii. Bal. in l.i. colum.ii. in fi. C. ſi à non cōpet. iudi. Cardi. in clemen.i. col. ſecunda in ſexta quæſt. de re iudi. Phil. Franc. in dicto cap. dilecto, colum.xxxix. in vi. limitatio. Angel. Areti. in §. appellantur, col.ix. de except. Feli. in c. paſtoralis, colum.iii. eodem titu. allegat Domin. in cap. ex parte, el ii. colum. iii. de offic. deleg. Alex. in conſi.lxxvii. colum.iiii. volu.ii. Claud. in d. §. qui opus, col.i. in fi.

Contrarium Aret. in conſi.lxxv. colum. penulti. allegat ita tenere dominos de Rota, & iſtam eſſe ✱ communem opi. vide ſuprà in ii. ampliat.

Tertiò limita, quando exceptio nullitatis eſſet notoria, & ita procedit gl. in d. cle. vnica. ſecus ſi non eſſet notoria, ſed requireret probationem. ita Imo. Rom. in d.§. qui opus. Ange. Aret. in d.§. appellantur. col.ix. Tamen iſta limitatio nihil poneret ſpeciale in defectu iuriſdictionis, cùm quilibet ad impediendam executionē poſſit opponere quamcunque nullitatem notoriam reſultantem

tantē ex eiſdem actis, vt latè per Alex.in d.§.qui opus, columna iii.& latè per eundem & Iaſo.in d.l.iiii.§.condemnatum.

Quartò limita, niſi à ſtatuto eſſet aſsignatus terminus ad opponendas omnes exceptiones dilatorias vel declinatorias.ita Anto.de But.in capit.paſtoralis, col.i. verſi.quarto primò,de except.refert & ſequitur Felin.in rub.de for.compet.& in d.c.paſtoralis,col.iii.verſi. limita ſecundò.Claud.in d.§.qui opus,colum.ii.immo videtur, quòd ſi appoſitus ſit terminus à ſtatuto ſimpliciter ad dicendū de nullitate, ꝙ per lapſum talis termini excluditur etiam nullitas defectus iuriſdictionis.ita ſentit Calca.in conſ.xvi.col. ix.ver. ſic etiam dicunt videri ad oculum,iuncto verſic.ſed omittas an faciat ad rem, columna xi.& Iaſo. in conſilio cc. columna i.volumine ii. Rui.conſi.v.colum.vii.volum.i.pro quo facit, nam ſtante lapſu termini aſsignati à ſtatuto ad dicendum de nullitate,nullitas etiam notoria opponi poteſt,vt per Alexan.in conſi.cv.col.ii.volu.v.& ccxxv.vol.vi.& Soci. in conſi.ccxxi.col.ii.vol.iii.

Contrarium in nullitate notoria ponit Ruin.conſil. lxxxvii.col.ii.vol.iiii.& conſi. xxxvi.col.i.& ii. & conſi. lxiii.col.fi.volumi.v. qui idem dicit in nullitate reſultante ex eo quòd ſententia non ſit conformis libello, & conſilio cxxxviii.colum.quinta. & ſequen.volu.v.vbi loquitur in fortioribus terminis.

Sed contrarium, quòd lapſus termini aſsignati a ſtatuto ad dicendum de nullitate, nō impediat quo minus nullitas iuriſdictionis opponi poſsit,tenuit Fulg. in cōſi.150.Aret.in conſi.lxxv.in fi.Calca.in conſil.xvi. in fi. Gozad.in conſi.lxxii.col.fi.& ſentit Bal.in l. ſcire oportet.§.fi.ff.de excu.tu.& in tali caſu quando præfixus eſt terminus ad dicendum de nullitate,non pōt opponi nullitas,etiam per modum exceptiōis. Corn.in conſi. cclii. col.fi.vol.i.Calc.in conſi.xvi.col.Iaſ.in conſi.cc.volu.ii. col.ii.Practi.Papien.in forma executionis ſententiæ.§. ſequens.vbi dicit ita practicari col.ii.ver.quid ſi ſtatuto

Aymo.in conſi.clxxix. col ii. Alcia.in l.alienationis, in gl.in verbo vix.ff.de verb.oblig.

Contrarium Ang.in conſ.cclxx.circa fi.Philip.Fran. in d.c.dilecto,qō.liiii.de appelľ.Pariſ.in conſil.liiii.col. vi.in fi.& ſeq.vol.iii.Brun in verbo nullitas.in lib. conſti.ver.ſtatutum præfigens terminum.Rui.conſi.lvii.colum.vi.& conſi.lxii.col.fi.vol.v.Declara,ut per eundem in d.verbo nullitas. verſic. item quæritur de quæſtione ſingulari. Item declara,vt per Rui.cōſi.xii.col.x.vol.iii.

Contrarium,quòd ſtatutum præfigens terminum nō excludat nullitatem defectu citationis reſultantis ex eiſdem verbis.Rui.in conſi.cxcvi.col.fi.vol.i.

Quintò limita, niſi iudex cuius nulla eſt iuriſdictio pronunciaſſet ſe iudicem competentem parte non appellante.ita Feli.in d.rub.de foro compe.& in d.c.paſtoralis,col.iiii.de excep.Claud. in d.§.qui opus, col.ii. per ea quæ habentur in locis vulgaribus, quòd iudex pronunciando ſe iudicem competentem,facit ſe de non iudice iudicem.

Sextò limita,quando ſtatutum nō modò tolleret nullitatem,ſed etiam tolleret defenſionem, quia nullitas ēt iuriſdictionis allegari non poteſt.ita Bald. in l. reos in vii.col.verſi.venio ad quartum.C.qui accu.non poſſ.per Roſſel.in monarchia char.xxx.col.ii.& ſeq.

Septimò limita, quando non eſſet iudex. coram quo de tali nullitatē reſultāte ex defectu iuriſdictiōis opponi poſſit.ita Roſell.ī monarchia ī loco ꝓximè allegato.

Octauò limita,qñ conſtitutio requireret in agēte certā qualitatem,& alias omnes reiiceret, quia, ſi concurrat illa requiſita à diſpoſitione tñ alia qualitas nullitatis iuriſdictionis cenſetur reiecta.ita Roſel.in d. monarchia in loco proximè allegato.

Nonò limita,niſi ſnīa non habentis iuriſdictionē fuerit confirmata per habentē iuriſdictionē; quia amplius non pōt opponi defectus iuriſdictionis.Inno.in c.i.circa medium de confirma.vtil.vel inutil.Fel.in d.rub.de foro competen.Innocen.in c.ſuper literis,in verbo forſan,

in ver.ſi etiam poſt omnes de reſcrip. per Ang. in l.ii. in vii.fall.ff.ſi quis in ius vocat.non ierit.Imol.in d.l.ſi expreſsim, col.v.ff.de appel.Abb.ĩ c.ea quę,col.ii. in prin. de reſcrip.& in d.c.ſuper literis.col.xxi. q declarat ver. limita quintò.Alex.in conſi.cxi.col.i.vol.v.Fel. in c. ea quę,col.ii.de re iud.Ang.Aret.in d.§.appellãtur.col.ix. de excep.Iaſ.in d.§.condemnatum col.iiii.ver.iii. limita.in l.iiii.ff.de re iud.Rota in antiq.deciſ.cxviii.

Idem,ſi eſſet confirmata per principem.Fel.in c.qualiter & quando,col.ix.de accuſ.Rebuff.in l.quod iuſsit, primo uot.nu.lxxv.& ſeq.ff.de re iud.

Decimò limita,quando iuriſdictio non in totum deficeret,ſed eſt elidibilis per exceptionem. Paris.in cõſi. cix.nu.3.ver.non obſtat,vol.iiii.

CONCLVSIO XXV.

ARGVMENTVM.

Sententiæ exequutio ſtatim faciẽda poſt tres conformes, quacumque nullitatis exceptione nõ obſtante. ad mat. vi. Covar. prat. q. cap. xx. per tot.

POST tres cõformes ſtatim fit executio, non obſtante quacumque nullitatis exceptione.cle. i. de re iud. & propterea dicitur vacare beneficium per obitum illius, qui reportauit pro ſe tres ſententias conformes,etiam quòd non ſit facta executio. Ruin. conſi. lxxix.col.i.& ſeq.vol.v.

Primò amplia ſiue cauſa ſit profana, ſiue ſit eccleſiaſtica,ſiue ſpiritualis,ſiue quaſi ſpiritualis, ſiue criminalis,ſiue mixta,vt not.glo.in d.cle.i.in verbo quãuis, vbi Imol.col.iiii.ſup glo.ii.& Cad.in ii.q. & ſiue ſit in peti-

torio,

torio,ſine in poſſeſſorio, vt ibi per Card. Idem Pet. de Anch.ibi in ii.not.dum generaliter dicit, quòd in omni cauſa.Barbat.in d.cle.i.col.vi.intellige tamẽ illud quod dicitur de cauſa criminali, vt infrà dicetur in limitationibus.

Secundò amplia,etiam ſi non ſint ſententiæ omninò conformes, nam ſaltem in eo in quo ſunt conformes mittuntur exequutioni.Card.in d.clem i.in i. oppoſ. & fuit opi.glo.in d.cle.in verbo alicuius.& ponit Bonifac. col.ii.in fi.ſuper glo.vii.Dec.in conſi.cclxxxv.col.i.

Vide Maria.Soc.Iun.in conſi.xlv.col.v.

Tertiò amplia, ẽt ſi pendeat cauſa appellationis ab interlocutoria,quia tunc tertia ſententia in principali mãdabitur executioni. Ita probat tex.in d.cle.ver. ſimiliter,& ibi gl.in verbo huiuſmodi emiſſæ, & in verbo pẽdere,& Card.in fi.col.in ver.quæram ſi iudex.Imol.col. antepe.in fi.Philip.Franc.in c.directæ,col. iii. de appel. declara,vt per Pariſ.in conſi.xcviii.col.ii.& ſeq.vol.iii. Sentit Rota in nouis deciſio.cccxxii.Roman. in ſingu. ccxc.in fin. cxgt.

Quartò amplia,etiam ſi conſtaret notoriè de nullitate,tamen non impeditur exequutio trium conformiũ. Ita Anto.de But.in dicta clem.vt calumniis,& ibi Imol. col.pen.in fi.& ſeq.Bonif.col.viii,Rom.in ſing. ccxc. incip.cle.vt calumniis.Alexan.in conſi.ccxxv. col. v. ver. præterea contra Bal.vol.vi.Philip.Franc.in d.c.dilecto, col.xlii.ver.quędam verò ſunt acta.Bal.in l.ab executore,col.ii.verſi.ſed nunquid exceptio nullitatis. C.quor. appell.vide in memoriali noſtro xxxii.

Cótrarium,ꝙ immo notoria nullitas admittatur aduerſus tres conformes ſententias latas, tenuit Oldrad. conſi.cvi.& Bald.in l.i.C.ne liceat tertio prouoc. col.i. in princ.& col.fi.verſi.quid ſi peto.Rom.& Imol.in l. de pupillo.§.qui opus.ff.de oper.nou. nunci. Ang. Aret. in §.appel.col.ix.de excep.Rom.in l.ſi verò §. de viro. in xxxii.fall.ff.ſolut.mat. Alexã. in conſi.lxxvii.col. pen. volu.ii.& in conſi.cvi.col.fi.vol.iii.Corn.in conſi.cciiii.

col.pe.

colum.pen.in fi.volu.ii.Soc.in conſi.clviii.colum.ii. licèt non plenè firmet.Iaſ.in l. i. col.iiii.ff. de oper. nou. nunc.Alex.in l.iiii.§.condemnatum, poſt Raph. Cuma. ibi ff.de re iud.Hippoly. in pract.§. frequens. colum.v. nu.xliiii.& in rub.de proba.colum.xxxiii.in fin. & ſeq. Socin. in regula cxxi.in ii.fall.Milis in verbo Executio trium ſentẽtiarum, & iſtam dicit ✱ communem Beltrand.in conſi.lxxxiiii.volu.i.Maria.Iun.conſi.xlv. col. v.Aymo in conſi.iii.col.i.in fin.& in conſi. ciiii. colũ.ii. Grat.conſi.lxxii.colum.ii.qui ampliat, etiam ſi ſit iniquitas notoria,& conſi.lxxx.col.fi.& lxxxv.col.i. vol.ii. Ruin.conſi.xlvi.col.vi.vol.i.& conſi.lxxiiii.colum.i.& conſi.lxxxvii.col.ii.& conſi.cxxxi.col.fi.vol.iiii.& cõſi. xxvii.col.ii.vol.v.Grammat.conſi.ci.& xliii.col. i. Beltrand.conſi.xi.col.i.vol.i.in antiquis.Vide in memoriali noſtro xxxii.Caſſan.in conſuet.lxviii.col.xvii. Pariſ. in conſi.xcviii.col.iii.vol.iii.Barbat.in clem.i.in iii.col. de re iudic.

Tenendo iſtam ſecundam opin.limita,ſi nullitas non conſtaret ex actis,dato ꝙ impugnans ſententias, offerret nullitatem incontinenti verificare.Ita Paul.de Caſt. in d.l.iiii.§.condemnatum,colum.i.& ibi Alexan. iii.& Iaſ.col.iii.in fi.ver.iii. principaliter limita, poſt Raph. Cuman. ibi & voluit Bald. in l.fina.colum.ii. in princi. C.de ord.cogn.

Contrarium tenuit Alexan. conſi. lxi.col.i.volu iii. Immo videtur ſentire Alex.in d.conſi.& cvi.col.fi. vol. eod. idem etiam ſi conſtaret de notoria iniuſtitia,tamen hoc non puto verum,quia ſentẽtia, quæ apparet iniqua ex actis non dicitur nulla,vt dicitur in notatis per nos in cap.inter cęteras,de re iud.

Quintò amplia,etiam ſi tres ſententiæ fuerint continuatæ,ſed interpolatim latæ,vt quia primæ duæ in fauorem vnius,ſecunda in fauorem alterius ſuper nullitate primarum, tertia verò fuerit cfirmatoria duarum ſententiarum primò latarum, & licèt Rota in antiquis decis.ccccxxiiii.& in antiquioribus deciſ.Biſignet ii. in

cit.

titu.de re iud.non ſe reſoluit,tamen Roman. in d. ſing. ccxc.tenet clarè iſtam partem, & fuit dictum Ioã. And. in §.quotiens in addit.ad Specu.in tit.de appel.in prin. Anto.de But.in c.tua nobis,colum.ii. de appel. Barbat. in d.clem.i.col.iii.in x.limit.Philip.Franc. in c.directæ colum.ii.ver.cõcluſio,de appell.Card.in clem.i.in xviii. quæſt.de re iud.& ibi Bonifa.col pen. hoc etiam ſentit Bal.in conſi.cclii.volumi.i.Paul.de Caſt. in conſi.clxiii. colum.prima. in fin.& ſequen.volumi.ii.Deci. in conſil. ccclxxxv,col.i.

Sextò amplia, etiam in cauſis in quibus ſententia non tranſit in iudicatum,tamen poſt tertiam ſententiã non licet amplius appellare,vt dicit glo. in cap. fraternitatis, in verbo fornicatio, de frigid. & malefic. & ponit Abbas in cap. tua nos, de appel. colum. pen. & ibi Philip.Franc.colum.iii. ponit idem Franc. in dicto cap. directæ,colum.pen.verſi.vi.concluſio.Idem voluit glo. xii.quæſt.ii. cap. Lotharius, xxxi. quæſtio.prima.in verbo, appellauit.

Septimò amplia etiam ſi ſententia fuerit nulla,ſed cõfirmata validatur.per Ang.in l.fin.C.ſi ex falſ.inſtru.& diximus ſuprà in limit.

Octauò amplia ſiue iſte ſententiæ tres cõformes fuerint diffinitiuæ,ſiue interlocutoriæ.Ita tenet.gloſ. in d. cle.i.in verbo ſententias,de re iud.& ibi Card.in v.q. & Imol.in vi.col.ſuper glo. in verbo ſententias, & Bonifac.ſuper glo.vi.in ii.colum.& iiii.verſi. conclude quòd iſta clem.Barba.col.fin.ver.in glo. in verbo ſententias. Contrarium ſentit Rot.in antiquis deciſ.ccccxvii.Roman.in ſing.ccxc.

Tenendo primã partẽ ſublimita, niſi ſuccumbens in duabus interlocutoriis inſtaret in appellatione à diffinitiua pro reuocatione illarum,quod facere poteſt,vt voluit Bald.in d.l.i.C.ne liceat tertiò prouoc.col.ii.ver. & not.& Barbat.in d.cle.i.col.iii.in vii.limit.de re iud.

Contrarium in hoc vltimo Franc. in d. c. directæ col. iii. in ver.iiii.concluſ.de appel.

Nonõ

Nonò amplia, vt etiam reſtitutio petita aduerſus tres ſententias conformes, non impediat exequutionem. Ita Bald. in dicta l. vnica. C. ne liceat tertiò prouoc. colum. fin. ver. ſed nunquid. Sequitur Alexan. in d. l. iiii. §. condemnatum, colum. pen. in fin. & ſeq. & iſtam opin. ſequitur Rota in nouis deciſ. Caſſad. deciſ. i. tit. de reſt. in integrum. Contrarium Salicet. in d. l. vnica in vlt. q. ſentit Land. quem refert. Card. in d. clem. i. in xxii. q. de re iudi. Milis in verbo Executio trium ſententiarum. Ripa in d. l. iiii. §. condemnatum. nu. 51. Caſſad. d. deciſ. i. nu. iii. deciſ. Tholoſ. xxxiiii. in fi.

Primò limita, quando tertia ſententia lata poſt duas conformes in negocio principali, lata eſſet ſuper deſertione. Ita Rota in antiquis deciſ. xxi. Roman. in d. ſing. ccxc. Bonif. col. viii. in princ. d. cle. i. ibi, vbi aũt victus. Barbat. col. iii. ver. ſed ſi duę Aymo conſi. clxxxiii.

Contrarium ſentit Bald. conſi. cclxxxii. vol. i. Fel. in c. exceptionem, col. v. de except.

Secundò limita, quia virtus trium ſententiarum non nocet tertio venienti pro ſuo intereſſe. Ita Rot. in antiquis deciſ. ccccxli. & in antiquiorib. Biſignet. deciſ. iii. de ſent. & re iud. Rom. in ſing. ccxc. Card. in cle. i. in iiii. q. Bonifac. in d. cle. i. col. vii. ver. conclude contra Guil. Fel. in c. veniens, el ii. col. vii. de teſt. ver. tertiò noto. & in c. cum ſuper, colum. ii. in fi. & ſeq. de re iud. verſi. pro his facit. Alex. in conſi. lxxxiii. col. fin. volu. ii. Milis in d. verbo Executio trium ſententiarum. Beltrand. in cõſi. ccxiii. colum. i. in fin. & ſeq. volu. ii. Felin. in c. qualiter & quando, colum. vi. de accuſat. Rebuff. in l. quod iuſsit, primo. not. nume. xc. ff. de re iudi. Ruin. conſi. iii. colum. iiii. volumi. v.

Contrarium quòd immo tertius non poſsit ſe opponere executioni trium ſententiarũ, tenet Petr. de Ancha. in clem. i. in vi. not. de re iud. Barba. colum. pe. & fi. Rota. verò in antiquis deciſ. clxiii. tenet, quòd ita demum tertius non poteſt ſe opponere, ſi ante ſententiam ſe oppoſuit, & iſta fuit opin. Cardina. in dicta

clem.

cle.col.v.& concordando opiniones,dicit ꝙ tertius non poteſt ſe opponere executioni.

Tertiò limita,quãdo periculũ eſſet irreparabile,quia tunc exceptio nullitatis admittitur poſt trinam ſententiam conformem.Card.in d.clem.i.ip iii.q.& ibi Pet.de Anch.in ii.not.poſt Paul.de Eleaz. ibi & Imol. col. iiii. ſuper glo.ii.poſt Ant.de But.qui extendit ad executionem in cauſa matrimoniali.Bonifa. colum. iiii. Barbat. colum.ii.deciſ.tholoſ.cccc xx.Rom.in ſing.ccxc. Ang. in l.i circa fin.C.ſi ex falſ.inſtru.Imol.in l. non ſolum.§. morte,col.pe.ff.de oper.no.nuncia.in l.qui à latronibus §.i.col.fi.ff.de teſta.in l.iii.§.ſi ſeruus.ff.de acquir. poſſ. Paul.de Caſt.in l.iiii.§.condemnatum,colum.ii.Alexan. col.iii.in ii.limit.& Iaſ.col.iiii.in iii. limit.ff. de re iud. licèt iſti non præcisè loquantur in re iudicata per tres conformes.Fel.expreſsè in c.cum ſuper, colum. pen. in fin..de re iud.

Quartò limita,nam facta executione etiam poſt conformes,de nullitate quæri poteſt. Aret. in conſil. lxxv. colum. fina.

Quintò limita, quando diceretur de nullitate defectu iuriſdictionis:ita dictum eſt ſuprà in alio memorali in ix.ampliatione.

Sextò limita dummodò opponatur, quia parte non opponente valet iudicis proceſſus,etiam contra tres cõformes.Barba.in d.clem.i colum.iii.in vi.limit. poſt Bal. in l.i.C.ne liceat tertio prouoc.ver.breuiter dico,col.i. Bald.in c.tua nobis,in ii.not.de appel.& dicit Felin. in c.inter monaſterium, colum.xiiii.de re iud. quòd ſi parte non opponente probata eſt nullitas ſuper ipſa pronuntiabitur, poteſt tamen repelli officio iudicis. Milis in verbo executio trium ſententiarum. Ruin. ponit limit. principalem in conſi.cxiiii.col.pen.vol.v.contrariũ Fran.in d.c.ſi rectè,col.fi.ver.octaua concluſio.

Septimò limita niſi ſuccumbens in daubus appellaret ab electione,quia iſto caſu non eſt locus diſpoſitioni d.cle.vt per Bal.in l.i.C.ne liceat tert. prouoc. col.ii.

ver.

ver.quæro ſi appellatur ab electione.

Octauò limita,niſi ſuccumbens in duabus appellationibus allegaret alíam exceptionem nullitatis de qua poſſet opponi poſt rem rem iudicatam.Domin.in d.cle.i.col.i ver.ex hoc dico.

Nonò limita quòd etiam aduerſus tres conformes opponi poteſt exceptio falſitatis.Caſſa. in conſuet. fol. ccxxi.col.i.in fi.& ſeq.ex mente Boer. quem ipſe alleg.

Decimò limita in ſententiis arbitrorum ſecundum Bald.in d.l.i.col.i.in fi.ver.iii.eſt conſiderandum,& Barbat.ind.cle.i.col.ii.

Vndecimò limita in nullitate perueniente ex defectu iuris naturalis,vt not.Soc.in reg.cxxi.in iii.fall.allegat quędam conſilia.Oldr.quæ mihi nihil faciunt.

Duodecimò limita,quia non habet locum conſtitutio d.cle.i.ſi victus in duabus inſtantiis in tertia renuntiat appellationi,ſiue cedit liti.Ita Bonifac. in d. clem. col.vii.ver.conclude quòd iſta clem.

Decimotertiò limita,ſi modò ſententiæ ſint conformes.nam,ſi non eſſent conformes,non procederet diſpoſitio d.cle.i.ita Paul.de Caſt.in conſi.clxiii.col.ii.vol.ii. Alex.in conſi.lxxvii.col.i.volu.ii. Phil. Franc. in c.directę col.ii.de appel.in i.conclu.Aymo conſi.clxxxiii.& quando dicantur conformes ſententiæ, vide Card. in d. cle.i.in i.oppoſ. Alex.in conſi.xxxvii.col.i. vol. ii. Barbat.in conſi.x.volu.ii.Bonif.in d.clem.colum. ii. Aymo in d.conſi.clxxxiii.colum.i.vide Maria.Iun.cõſi.lxxiiii. col.ii.vol.ii.Amplia ſiue ſint conformes in totum, ſiue in partem,quia in eo in quo ſunt ſent.ſenten.habet executionem.Aymo conſi.clxxxiii.col.iii.

Decimoquartò limita, niſi Papa vel alius ſupremus princeps committat cauſam appellationis ex certa ſciētia poſt tertiam ſententiam latam.Alexã.in cõſi.lxxvii. col.ii.volu.ii.Soc.in conſi.clviii.colum.i. in fin. ſunt de mente Anto.de But.in c.tua nobis,colum.i.ver.oppono quòd eo quod ſuperior,& ibi Bal.in iii.not. Imol.in pe. not.Frãc.in ii.q.col.iii.& in ii.col.fi.in vii. concl. de ap.

Decimo-

Decimoquintò limita ſecundum Franc. in c. directæ colum.fi.in fi.nam poteſt dici de nullitate tertiæ ſententiæ,quia eſt nouum grauamẽ,ſecundũ eũ & eſt bona cautela,tamen nõ eſt practicãda,niſi quãdo in veritate eſſet nulla,vt ibi per eum.

Decimoſextò limita, vt iſtud procedat in ſententia vna vel duabus,quæ habent vim trium ſentẽtiarum. Salic.in l.fi.C.de ſent.& interloc.om.iud.circa fin.& ſentit Barbat.in apoſtil.ad Bal.in d.l.fi. Contrarium Bald.in d.l.col.fi.C.de ſent.& Dec.in conſi.ccclxxxv.col.fi.

Decimoſeptimò limita quando nullitas opponitur per viam exceptionis.Maria. Iun.conſi.xlv.col.v.

Decimooctauò limita, quando opponitur exceptio contradicens ſententiis,aliàs,ſi exceptio compateretur cum ſententiis poſſet admitti etiam poſt tres. Marian. Iun in conſi.xlv.col.v.

Decimononò limita, quando tertia ſententia inferret nouum grauamen.Aymo conſi.clxxxiii.in fi.

Deest una limit.

CONCLVSIO XXVI.

ARGVMENTVM.

Frater, aliusve conſanguineus vel familiaris an admittatur in criminalibus ad probandam innocentiam.

VTRVM ad probandam innocentiam in criminalibus admittatur frater vel alius conſanguineus vel familiaris?& Spec.in tit. de inquiſit.§.i.ver.ſed nunquid, quod ſic, & idem in tit.de teſte.§.i.ver.ſed nunquid frater. Bald. & Sal.in l. parentes.C.de teſtib.colum.i. Alexã.conſi.xxiiii. verſi. idem teſtis infans.volu.ii.allegat Archid. in c. manifeſte,& cap.ſeq.xii.quæſt.i.qui mihi primò non dicit.Salicet.in l.de teſtib.ff.de teſt.& Alexand.conſi.iiii.in fin. vol.vi.

volu.vi.& in conſi.xix.col.ii.verſi.nec obſtat volu.vii. ſi diceretur,& in conſi.ccxii. colum. fina. verſi. colligitur etiam volu.ii.Io.de Ana.in conſi. lix. colum. i. Deci. in conſi·lix.colum. fin. verſi.& in probando defenſionem . Hippoly.in ſing.cviii.Flor.in l.teſtium.colum.fin.verſi. per quod poteſt inferri quòd de teſt. Deci. in l. ii. colum.x.verſic.in eadem gloſ.& not. C. de eden. Hippol. in l. Vnius.§.cogniturum.ff.de quæſtio.colum.xi. Ang. Aret.in tract. malefic.in verb.& dictus.Titius ſe defendendo,colum.iii. Fel in c.cum oporteat,colum.iiii.ver. quintò limit.de accuſat.& in ii.col.verſi.Idem ſi eſt productus.Guid.Pap. in ſingu. DCCXXXI. Alexand. in conſil.v.col.pen.volumi.primo.idem tenet Paul.de Caſt.in dicta l.parentes.C de teſt. licèt eius lectura corrupta legatur. Felin. in cap.litteras. de præſcrip.colum.iii. vbi etiam Abb.

Contrariam opin.quòd tales non admittantur etiam ad probandam innocētiam in criminalibus,tenuit Bart. in l. qui teſtamento.§.quæcunque,in fin.ff. de teſta.in l.lex cornelia.ff.de iureiur. Bald.in l.fina.colum.prima. in fin.verſi. item in qualitate teſtium approbatiua.C. de probat.Aret.in cap. cum oporteat, de accuſat, colum . iii.& in dicta l.qui teſtamento.§.quicunque,colum.pe. in dicto cap.in literis.colum. vi. verſi. ſed quæritur pro complemento materię. vbi dicit ita * communiter tenere tenere Doct. Iaſo.in l. & ſi quis, colum. i. verſi. ſecundò notabiliter. ff. ſi quis caut. Lanfranc. in cap. quoniam contra , verſi. Teſtium depoſitiones, col. xvii. de probat.Alexand.in conſi.lxx. colum. pen. volumi. i. Oldendorpius in libello iuris & æquitatis tomo. ii. fol. lxxx.Felin.in d.c.cum oporteat,col.ii.ver.quintò fallit, ſentit iſtam partem poſt Ioan.de Ana.ibi Abbas in d. c. literas,de pręſumpt.col.ii.in fin.Afflict. ſuper conſtitu. fol.cccxxix.col.i.

Tenendo primam opin. quæ eſt * magis communis, limita primò, niſi ad probandam innocentiam teſtes inducti, probent etiam impugnationem

aliorum teſtium inductorum pro parte accuſatoris. Ita Gramat.in conſi.xii.ver.quò ad ſecundum obiectum, & in conſi.xxxii.col.fi.& Fel.in d.c.literas.col.iii.ver.quintus caſus,de præſump.& fuit originale dictum Sal.in d. l.parentes.C.de teſtib.& in l.teſtis.ff.eo.& Aret.in l.qui teſtamento.§.quæcunque,in fi.ff.de teſta.tamen nõ puto dicta per Salicet. & Aret. probare illud,quod ponit Gram.nec ita intelligendum.

Secundò limita,niſi coniunctio ſanguinis ſit reſpectu aſcendentium vel deſcendentium, vt dicit Grammat. conſi.xxxii.in fin.

Tertiò limita in criminalibus exceptis, in quibus cõiuncti ſanguine non admittuntur ad probandum innocentiam.Aret.in c.fi.de teſt.

Contrariũ voluit Ang. qui loquitur de crimine læſę maieſtatis in l.conſenſu.in fi.C.de repud.Soc.in fi.C.de repud.Soc.in conſi.xvii.col.ii.ver.nõ obſtat lex cõſenſu.

Quartò limita,quia non ſunt tales teſtes omni exceptione maiores.Cęp. in conſi.ciui.xxi.col.iii.

CONCLVSIO XXVII.

ARGVMENTVM.

Inimicitia ſola an indicium ſufficiens ad torturam faciat.

AN ſola inimicitia ſit ſufficiens indicium ad torturam, quando offenſus aliquis apparet, & ignoratur à quo. Specu.in titu. de præſump.§.i.colum.fin. ver. & idem eſt ſi aliquis, tenet ꝙ ſic. Bart.in l.fin. col. pen. verſi.poſsimus etiam ponere caſum.ff.de quæſt. Angel. ibid. verſi. quod in homicidio,& vulnere.Rom.in l. 1.§. hoc reſcriptum ff. ad Syllan.in princi. Calcan. in conſi.

lxi.colum.iii.verſi.ſecunda ratione,& in conſi. lxii. col. iii.alio etiam ex capite.Angel.in tract.maleſi. in verbo fama publica in vii.char.ver. quod ſi reperiatur. Gand. in tract.maleſi.ſub rub. de aliquibus quæſtionibus variis,col.vi.ver.item pone.Brun.in tract. de indic. & tortu.in iiii.char.colum.iii.Felin.in cap. afferte,colum.fin. de pręſumpt. Mantua in conſi.lii.colum.ii. & lxvii. volu.v.Grat.conſi.cxxxvi.col.iii.vol.i.

Contrarium Gand.in tract.maleſi. Sub rub. de præſumpt.& indic.indubitatis,quibus plerũque deuenitur ad torturam colum.iiii.ver.quia ratio. iuncto verſi. ſequen.Imol.in l.ſi.ff.de hæred.inſt.col.pe.ver.Iacob.verò.Hippoly.in pract.§.diligenter,col.xii.ver. ſecundo caſu,& in l.i.§.prætereâ.ff.de quæſt.colum. viii. ver. ſcias ꝙ plures.Gramat.voto xxx.col.iii.ver.nihilominus inditium inimicitiæ, vbi dicit Doct. * communiter ita tenere,in conſi.iii.col.ii.in ſi.& ſeq.ver. quò verò ad inimicitiam.

CONCLVSIO XXVIII.

ARGVMENTVM.

Statutum inducens aliquod nouum contra regulas iuris,in promiſſorem ſeu ſcribentem, nõ habet locum in eorum hæredes.

STATVTVM aliquid de nouo inducens contra regulas iuris contra promiſſorem vel ſcribentem, non habet locum in hæredem promiſſoris vel ſcribentis. Angel. in l.ſtipulante.ff.ad trebell.Soc. in conſi. cxx.colum.x. verſi.quarto principali,& in conſ.ccxciii. colum.penult.verſi. in contrariũ tamen facit,& ccxxxi. colum. ix. verſi. confirmatur hoc de iure. & Socin. in

conſi.xxiiii.colum.i.verſic. in contrarium tamen facit. volu.iii. & in l. qui Romę.§. Angerius, in iii. not. ff. de verb.oblig.Socin.in conſ.lxxxviii.colum.fi. in fi. verſi. primò quia ſtatutum,volumi.iiii.Doc. in l. hæredem.ff. de regu. iur. Benedic.de Barz.in tract. de guarentig. in quæſtio.iiii.i. partis. Calca. in conſil. xviii. colum. iii. verſi.duodecimò hoc etiam,hanc partem ſenſit Fulg.in conſi.clxxix.colum.i.illam tenet expreſsè. Brun. in tracta.de conſti.volu.iii.in conſi.iiii. & dum tractat de effectu guarentigiæ. Felin. in cap. quia.colum.i. de iudic. Ruin.conſi.lviii.colum.iiii. volu.v.

Contrarium tenet Paul.de Caſt. in dicta l. poſtulante, & ibi Imola circa fin. Alexand. in conſi. xviii. colum. fina. volumi. v. vbi allegat quædam quæ non faciunt,quia tantùm verificant, quòd inſtrumentum habet executionem paratam contra hęredem, ſed non loquũtur quando ſtatutum dat ex priuilegio viam executiuam contra ſcribentem, quia virtualiter attenta diſpoſitione iuris communis ſecundum quam reputatur eadem perſona cum defuncto cenſetur ſcripta, ſed hoc non procedit in ſtatuto, quia iſtud eſt per fictionem, & poteſt eſſe ratio cur magis afficiat ſcriptura ſcribentem,quàm hæredem eius. Idem voluit Alexan. conſil.cxviii.colum.fina.volumi.vi. Gomeſ.in §. actiones,colum.ſecunda inſtit.de actio. Iaſo.idem tenet in l. ſi cui legetur.§.ſi Titio.in iii.not.ff.de leg.primo.iſtam etiam opin. verè ſequitur Ioan.de Ana.in cap. Michael colum.prima de vſur. dum ſe remittit ad Imol.in dicta l.poſtulante,vbi tenet contra Angel.ibi.idem ſentit Bal. in conſi.lxx. verſi. reſpondetur,vol.i.idem voluit Iacob. de Sancto Georgio in l.i.in fi.prin.ff.ſi cert.pet.Iaſ.in l. cum filiusfam.col.iiii.in fi.ff.de verb.oblig. Ruin.conſi. lviii.col.iii.vol.v.

Tenendo iſtam vltimam partem, limita in hærede cũ beneficio inuentarii, qui vigore dicti ſtatuti capi non poteſt.Bero.quęſt.lvii.

Con-

CONCLVSIO XXIX.

ARGVMENTVM.

Mandatum non prꝗſumi, etiam per mille annos.

MANDATVM non præſumitur per mille annos. Bald. in l.ſecunda.C.ſi ex falſ. inſtrum.& in l.prima.in i.oppoſi.& ibi Sali. de rebus alien. non alien. Alexand. in l. ſciendum,colum. iiii.verſi. vnum tamen ſciatis.ff.de verb.oblig.& in l. qui in aliena. colum. iii. verſicu. Vnum adde quòd licet.ff. de acquiren. hæred. Alexand.in conſi.primo.colum.penult.volumi.quarto. & in conſil.cxci. colum.ſecunda volumi.vi.& in conſil. xxxv. colum.prima.volu.vii.Socin. in conſi. ccliiii. colum ſecunda.Deciſio Neapol.cccxlv. in antiquis.Felin. in cap. ſicut,colum.xvi.in fin.& ſequen.de re iudi. Gozad. in conſi. xi. & ſequen.colum.iii. & in conſi. xciiii. colum.xi. vbi reſpondet adductis per Iaſo. qui contrarium tenet,& in conſi.xcvi.colum.pen. & ſequen. Balb. in tract.præſcript. in tertia parte princ. colum.xi. verſicu.ſecundò generaliter limitatur. Caſſan. in conſuet. fol. cccxxv, colum. iii. Hippoly. in ſingula. cccxxiii. Deci in conſi.ccxv.colum.i. Cæpol.in conſi.ciuili xxvi. colum.iii.in fin.& colum.iiii.& ſequen. Soc. in Auth. ſi quis in aliquo,colum.ſecunda.C.de eden.Pariſ. in conſil.xlvii.colum.iiii.volumi.i.Curt. in tract. feud.in prima parte colum.iii. Pariſ.in conſi.xxxvi.colum. prima. volu.iiii.Ruin.conſi.clvi.colum.iiii. volumi.i. Cagnol. qui multa congerit in l. Velle. nume.xviii.& ſequen.ff. de regu. iur. Ruin. conſil. xxviii.colum.ix.volumi.iiii. Boer.deciſ.cclxxiiii.

Contrarium,Bald.in conſi.cccxxxvii.colum.iii.verſi. vlterius iuxta pręmiſſa, iuncto verſi. quòad ſecundum, in ſequen.colum.volu.i. Curt.Seni. in cónſi.lxxvii. per totum,vbi latiſsimè.Paul.de Caſt. in conſi.lxxxiiii.incip.Viſa facti narratione,in fi. volu. i. Iaſo. in l. ſciendum, colum.vi.ff. de verb. oblig.& in l.i.colum.v.C.qui admit. Caſſad. deciſ.iii.de procur. Doct.in d.l. i. colū. iiii.in i.lectura verſi. Vnum notandum eſt, & in iii. lectu.colum.ix.verſi.vnum ſolùm notandum, & in conſi. clxxxvi. colum.fin.& in conſi.DCXXXVIII. colum. i. Gozad.in conſi.lxxiii.colum iiii.colum.iiii.Beltrád. in cóſ. lvi.colum.iii.volu.iii.Brun.in tract. de forma. fol.lxxx. colum.iii.licèt dicant aliam eſſe * communem. Marian.Iun.conſi.lvi.col.i.

Loffred. concordat has duas opin.contrarias in conſi. xx.colum.ii.

Primò amplia, etiam in mandato facto executori, vt illud ex tempore non pręſumatur, vt dicit Ruin. conſi. lxviii.col.xiii. vol.i.

Secundò amplia in mandato iudici facto, quia etiam ex cauſa temporis non præſumitur allegatio, vt per Ruin.conſi.lxviii.col.xiii.volumi.primo & conſi.xxvi. colum.ix.volu.iiii.

Tertiò amplia,vt etiam commiſsio iudicis ex temporis diuturnitate non præſumatur: Ruin. conſi. lxix. colum.pen.vol.i.

Tenendo primam opin.quę videtur * magis communis, limita,niſi eſſemus in actu qui communiter fieri non ſolet citra mandatum. Ita Rota in antiquis deciſ.xxiii.& deciſ.Caſſad.iii.de procurat. Socin.in conſi. xlvi.colum.ii.volumi.iii.Felin.in cap. ſicut, colū. xviii. de re iudic.& colum.xx.in v. limit. Deci.in conſi.xxxvi. colum.iiii.& in conſi.xlii.col.vii.Gozad. in d. conſi. xi. colum.iii.in fi.Dec.in l.i.in i.lect.colum.iiii.C. qui admit. Loffred.conſi.xxxvii.colum.i.Aymo de antiquitate in ii.parte nu.xxxvi.Bero.q.xxxix.

Contrarium Ruin.in conſi.clvi.colum.iiii. volumi.i. declara,

declara,vt per Cagnolum in dicta l. velle, nu. xix. ff. de regul. iur.

Sublimita, niſi mandatum præſumendo propter impenſam induceretur probatio criminis. Caſſan. conſi. lviii. colum. iiii. in ver. non obſtat. Grammat. voto vltimo in fi. item Imol. in l. quæ ſub conditione. ff. de condi. & demonſt. requirit aliam cõiecturam vltra impenſam, & Alex. in l. cum ſeruus, col. fin. verſi. ſed aduerte, & ibi Iaſ. colum. fi. eo. titu.

Secundò limita ſi in inſtrumento antiquo mandatũ enunciatur. Caſſad. in d. deciſ. Rotę. iii. in titu. de procurat. Sarnen. in compendio vtriuſque ſignaturæ fol. lxxxix. Deci. in conſi. xxxvi. colum. iiii. Gozad. in conſi. xcvi. colum. pen. & fi. in fin. Purpur. in d. auth. ſi quis in aliquo, in fi. C. de eden. iſtud fuit de mente Bal. in cõſi. cccxxxvii. col. pe. vol i.

Tertiò limita, nam licèt ſola antiquitas non faciat præſumi mandatam, tamen ſecus eſt, ſi cum antiquitate temporis concurrant aliæ coniecturę. Deci. in conſi. xxxvi. colum. iiii. & in conſi. xlii. colum. vii. Gozad. in conſi. xi. colum. iii. in fin. Aymo de antiquitate temporum nu. xxxvi. Ruin. conſi. cvii. colum. ii. volum. iiii. Et propterea infert Beltrand. quòd ſtante antiquitate perſonæ egregiæ aſſerenti ſe ſyndicum vniuerſitatis creditur, vt patet in conſi. lvi. col. iii. volu. iii. Marian. Iun. in conſi. lvi. colum. ii.

Quartò limita in Vicario cuius mandatum præſumitur, ſi non negetur, & ſi negetur, ſufficit probare per cõmunem reputationem iuxta tex. in l. Barbarius. ff. offic. prætor. Rota in antiquis deci. ccccxcix. Felin. in c. ſicut, col. xviii. de re iud.

Declara, vt per Cagnol. in d. l. velle. nu. xix.

Quintò limita, quando interuenit ſcientia & patientia principalis, quia tunc mandatum præſumitur, ita Balb. in tract. pręſcrip. in ii. parte col. xi. ver. tertiò generaliter limita. Brun. in conſi. xcv. Deciſ. Neap. cccviii. in antiquis. Gozad. in conſi. xciiii. col. xi.

Sextò limita, quando agitur de modico præiudicio: quia tunc mandatum præſumitur. Balb. in dicto tract. præſcrip. in iii. parte & loco antea citato. Gozad. con ſil.xciiii.colum.xi. in conſi.xcvi. vbi hanc * communem ait.

Septimò limita, quia licèt ex diuturnitate temporis non præſumatur mandatum, tamen præſumitur ratificatio. Socin.in conſi.xlvi.colum.fin.volumi.i. Deci. in conſil. ccxcvii. colum. ſecunda. Gozad. conſil. xi. colum. iii. Declara, vt per Iaſo. in conſil. cxl. colum. pen. volu.iiii.

Octauò limita, quía licèt ipſum mandatum non prę ſumatur propter antiquitatem, tamen qualitas mandati præſumitur. Ita Deci. in dicto conſil. ccxcvii. colum. ii.

Nonò limita, nam ad inducendam bonam fidem prę ſumitur mandatum, & propterea ſi quis affirmet in venditione rei alienæ vendere de domini mandato ad inducendam bonam fidem, non eſt neceſſarium quòd viderit mandatum, ſed ſufficit quòd crediderit illum procuratorem. Angel. in l. cum vir. ff. de vſucap. colum. fin. verſi. ſed de vno miror Imol. colum. fina. verſi. Item adde quia miratur. Balb. in tract. præſcrip. in ii. parte tertiæ partis principalis colum. ii. Alexand. in conſil. cxci.col.ii. vol.vi.

Contrarium ſentit Bart. in dicta l. cum vir. ff. de vſucap. colum. fina. verſi. præterea hic non poteſt dici, & Imol. in dicto §. procurator, in l. qui fundum. ff. de vſucap. Alexand. in l. qui in aliena in penul. colum. iii. ff. de acquiren. hæred. idem voluit Bartol. in l. fina. ff. de vſucap. pro empt. & in dicta l. qui fundum. §. procurator eod. tit. & in conſi.i. colum. fina. volum. iiii. Socin. in conſil. lxxx. colum. ſecunda. verſi. præterea venditio. volu. iii. Felin. in cap. ſi diligenter. colum. iii. in princi. de prę ſcrip. Balb. in tract. præſcrip. in ſecunda parte. tertię partis principalis colum. ſecunda. Alexand. in conſi.xxxv. colum. prima. volu. vii. Felin. in cap. ſunt,

col.xvii.

colum. xvii. de præſcript. & idem voluit Bald. in l. prima. columna prima. & ibi Salice. circa finem. C. de reb. alie. non alienand. Ruin. conſilio lxviii. columna penultima volumine primo.

Tenendo iſtam opinionē quæ videtur * magis communis, limita, niſi emens intellexerit à fide dignis ꝙ vendens habebat mandatum ſufficiens. Barba. in d. l. qui fundum. §. procurator. Bald. in d. l. i. col. i. C. de reb. alie. non alienandis, & ibi Sali. colum. fina. Imo. in d. §. procurator, in d. l. qui fundum. Felin. in c. de quarta, colum. viii. de præſcript. & in d. capitu. ſi diligenter, columna iii. in princip. eod. tit. Balb. in l. Celſus, colum. xi. de vſucapio. Rui. conſi. lxviii. colum. pen. volu. i.

Limita etiam, niſi aſſerens ſe habere mandatum, eſſet perſona valde digna, quæ adhuc poſſet inducere bonam fidem in emente aſſertio ſua, ita Felin. in d. capit. ſicut, colum. xvii. de præſcript. Ita quoque Balb. in d. l. Celſus. colum. xi.

Decimò limita, nam in ſententia antiqua præſumitur mandatum delegatorium. ita Felin. in d. capitu. ſicut, colum. xviii. & facit quod notatur in memoriali noſtro quando præſumatur pro rectitudine ſententię, maximè quando ſententia eſt antiqua.

Vndecimò limita, nam in arbitro ex diuturnitate temporis præſumitur mandatum arbitrandi & compromiſſum & facultas. ita Curt. ſeni. in conſi. lxxvii. Feli. in d. c. ſicut, col. xviii. Caſſad. deciſ. iii. in ti. de procur.

Contrarium voluit Socin. in dicta authent. ſi quis in aliquo. C. de eden. colum. prima in. fi. & ſequen. ex mente Ioan. de Monte Sperello ibi, & videtur tranſire Purp. ibi in fi. licèt non ſe firmet.

Duodecimò limita, quando enunciatur mandatū per acta notarii, in eo qui fecit ſolutionem tanquam procuratori talis, vt repetat ab eo pro quo ſoluit, quia pręſumitur, & ſtatur iuramento in ſupplementum. Curt. in conſi. vi. in fine.

Decimotertiò limita, qn̄ enuntiatur mādatū à iudice

in

in ſententia, vt quia condemnet aliquem tanquàm procuratorem talis: quia cenſetur habere mandatũ, vt probetur mandatum quò ad ipſas partes litigantes. Trigon. ſing.cxi. allegat Petr. de Anch. in cle.i. de proba.

Decimoquartò limita, quando antiquitas eſſet tanta quòd ꝓbatio propter antiquitatem redderetur impoſſibilis, vt per Rui. conſi.xxxv.colum.x,vol.i.

Decimoquintò limita, niſi ille qui actum geſſit tanquàm procurator, ſit talis pro quo præſumatur: vt per eundem Ruin.conſi.xxxv.colum.x.in fi.nu.xii.in fi.

Decimoſextò limita, quia ex verbis narratiuis Papæ probatur mandatum. Ruin.conſi.xli. colũ.i. & col.iii.& colum.vi. volumi.i.

Decimoſeptimò limita, quando aliquis facit actum aliquo ſciente & non contradicente, quia præſumitur mandatum. ita dicit Rui.conſi.101.col.xv.vol.i.

Decimooctauò limita, quando probantur tradita inſtrumenta ad cauſam ſciente domino. Cagnol. in dicta l.velle nu.xix.ff.de reg.iur.

Decimononò limita, quòd licèt non præſumatur mandatum priuati, tamen præſumitur mandatum iudicis. Ruin. conſilio ſexageſimoſexto, columna tertia. volumine tertio.

Vigeſimò limita, in ſyndico vniuerſitatis, quando arbitramentum emologatum eſt per ipſum tanquàm ſyndicum ſciente & patiente vniuerſitate, & alias prout declarat Alciat. de præſcript. in ſecunda regula in xiii. præſcript.

Limita in persona Gigas. de

CON-

pensio. q. 48.

CONCLVSIO XXX.

ARGVMENTVM.

Fideicommiſſarius qui poſſeſsionem cæpit bonorum fideicommiſſo ſubiectorum, an ſit legitimus contradictor, ne hæres immittatur in poſſeſsionem ex remedio l.finalis.C.de edicto diui Adria. tollen.

AN fideicommiſſarius qui accepit poſſeſsionem bonorum ſubiectorum fideicommiſſo propria auctoritate, ſit legitimus contradictor, vt hæres nõ immittatur in poſſeſsionem, iuxta tex.in l.fi.C.de edic.diu. Adr.toll.maximè, quando eſt paratus incontinenti docere de iure ſuo.& quidẽ gl.in d.l.fi. in verbo legitimo, in verſi.idem an fideicom. tenet quòd ſit legitimus contradictor, & ibi Odofr.col.fi.verſi.ſed denuò quæro. & ibi Cuma.col.fi. verſi. ſed nunquid fideicom. ambo iſti doct. in vltima opin.per eos relata,in qua videntur reſidere. Alber.col.vii.verſi.ſed nunquid fideicom. Bart. ibi col.fi.ver.quæro vtrum fideicom.& ibi Bal.col.x.in iiii. v.Ange.ibi col.fi.in fi.verſi.an fideicom. vniuerſale.Iaſ. ibi.col.pen.verſic.in ſecunda quæſtio.Loffred. in libell. ſub titulo de bon.poſſ.quæ datur ex edic.diu. Adri.toll. col.pen. ver. item quæritur ſi fideicom. hoc videtur ſentire Alex.in d.l.fi.col.x.ver.in eadem,ibi,dum ſe remittit ad not.per Bal. & Imo.in l.filiam.ff.ad Treb. Corn.in l.fi.col.pen.in verſi.in ea gl.& Io.Fab.in ii.col.ver.idem in fideic.vniuerſali.Guid Pap.in cõſi.cxciii.Pariſ.in conſi.liiii.col.antepe.vol.iii.

Contrarium tenet Iacob.But.ibi col.pen.verſi. quæro an fideicom.Pau.de Caſt.ibi col.vii.Deci.col. antepe.

verſi.

verſi.in ea gloſſ. & Curt.Iun.columna xv. in fi. verſicu. circa prædicta quærit Bar.idem tenet Ang. & Alexand. in dicta l. filiam.ff.ad Trebel.Deci.in conſi.lxxxiiii.col. i.& cccclxxii.col.pen.Guid.Papę q.cxxxii.in fi. Gozad. in conſi.xciii.col.ii.ver.dato.Caſſa.in conſ.xix.col.xiii. & ſeq.Beltran.in conſi.xxi.vol.i.Bar.verò in d.l. filiam. concludit ita demum fideicommiſſarium eſſe legitimū. contradictorē,ſi poſsideat ſine vitio, ſecus ſi cum vitio; & tunc,ſi intelligimus poſsidere fideicom.ſiue vitio etiā ꝙ propria auctoritate capiat poſſeſſorem, ſi modò poſſeſsio fuerit vacans, ita quòd non fuerit capta poſſeſsio cum vitio ſpolii,prout, debet intelligi Bal.in cōſi.xiiii. volu.ii.dum dicit,ꝙ dicitur poſsidere ſine vitio dummodò non ceciderit à legato per apprehenſionem poſſeſſionis,pro vt dicitur in l.non dubium.C.de lega.& tunc illud eſt,quando poſſeſsionē apprehenſam per hæredem occupat propria auctoritate.& tenet iſtam declarationem poſſeſsionis non vitioſę,Imo.in d.l.filiam.Iſtud ſentit Sali.in l.i.col.fi.verſi.item pondera.C. de vſufr.Rui. conſilio cxix.colum.tertia,& conſi.xxvi. col.ii. volumi. v.& cxl.col.i. & ii.volumi.v. & in ſimili dicunt Alexan. Deci. & Iaſ.in l.i.C. de Carb.edict. dum dicunt poſſeſſionem vitioſam non poſſe cōfirmari,ſed non vitioſam. ſicq; intelligunt vitioſam, id eſt cum ſpolii vitio. Et tūc iſtud dictum Bar.in d.l.filiam,faceret pro prima opin.ſi verò intelligitur vitioſa poſſeſſio, quæ vacans fuit apprehenſa & auocari poteſt interdicto quorum legatorum,prout ſencit ibi Cyn.col.fi.verſicu. nunquid fideicom.& Albe.col.vii.ver. ſed nunquid fideicom. & Ioan. Fab.in ii.colum.ver.Idem in fideic.Sal.col.viii. verſi.reuertor ad gl.& Alex.& Ang.in d.l.filiam. Pariſ. in conſi. liii.col.antepe.vol.iii.Deci.in conſi.ccxliii.in fi. Rui.in conſi.lxxviii.in fi.vol.iii.& tunc opi.Bar.in d.l.filiam,faceret pro ſecunda parte.Grat.conſi.cxl.col.pe.vol.i.dicit fideicom.dici poſſidere ſine vitio,ſi habuit licentiā à teſtatore capiēdi ꝓpria auctoritate tacitè vel expreſsè. idem Deci.conſ.ccccxxiiii.nu.xv.& in d.l.fi.nu.xv.C.de

edict.

edict.diu.Adr.col. tenet fideicōmiſſariū eſſe legitimū cōtradictorē, & q̃ acceperit poſſeſſionē propria auctoritate, ſi modò habuerit ab hęrede verbalem reſtitutionem, & non aliàs: & ita dicit Doct. * communiter tenere.

Limita primam opi. vt non procedat, qñ vellet fideicom. ſe opponere hæredi volenti recuperare poſſeſſionem, vt detrahat trebellianicam. ita Pau.de Caſt.in d.l. fi.col.pen.& Alex.col.x. Contrarium tamen tenet Deci.in d.l.fi.col.antepe.

CONCLVSIO XXXI.

ARGVMENTVM.

Conſanguineus facta conſanguinei præſumitur ſcire.

Conſanguineus præſumitur ſcire facta conſanguinei ſui.l.Octaui.ff. vnde cognat.l. de tutela.C. de integ. reſti.l. ſi filium.C. de liber.cauſ. Idem eſt in vicino.l. ſi vicinis. C. de nupt.l. filium definimus.ff.de his qui ſunt ſui vel alien.iu.c.quanto, & cap.quoſdam, de præſumpt.& ibi not. Petr.de Ancharan. gloſſ.in cap. paratus, in verbo neſcire.xxiii.quæſtio.i. Alex.in conſi.lxxxii. in fine volumi.iii.Bar.in l.i.colum.iii.ff.ſi cer. peta.& ibi Fulgo.& Salice.colum.iii. Alexan. in conſi. 51.col.pen.vol.i.Rui.in conſi.ccxlv. circa fin. Bald.in l. fi.§.i.col.pen.C.de iur.deliber. Bar.in l.ſi cui.§.hiſdem. colum.i.ff.de accuſ. Alex.in conſil.cxlii.col.iii. volu.ii. Barba.in conſi.xi.colum. xiiii.vol.i.Ruin. in l.is poteſt, col.ii.ff.de acqui.hære. Et propterea, vbi maior coniunctio, ibi maior præſumptio ſcientiæ.Purpur. in d.l.i.col. xv.ff.ſi cer.pe.per d.l.Octaui.& c.quanto.

Et propterea coniunctus vel vicinus pręſumitur ſcire morē coniuncti, vel vicini.Bar. qui loquit in coniuncto

in l.

in l.qui duos.col.fi.verſi. quæro dixi quòd oportet.ff.de rebus dub.& de vicino ponit Alexã.in conſi. xxxvi.col. ii.vol.i.de coniuncto in conſi.cii.col.iii.vol.iii.& in con ſi.cxli.col. pen.vol.i.Purpur.in d.l.i.col.xiii.

Et propterea magis creditur teſtibus vicinis. Alex.in conſi.lxxxvi.col.fi.vol.ii.lxxxvi.col.fi.volu.ii.Corn. in d.l.ii.& ibi Ruin.C.qui admit.Purpur. in d.l.i. col.xiii. Gozad.in conſi.xiii.col.pen.Feli.in c.in noſtra, de teſt. columna tertia.

Et propterea poſſeſſio magis probatur per vicinos, quàm per alios. Bal. in c.i.§.ſi tres, de pace iuram.firm.

Et de poſſeſſione præſumuntur habere notitiam vicini.Corne.in conſi.ccl.col.i.vol.i.Purpur.in l.i.col.xii. ff.ſi certum petatur.

Et propterea legalitas,& bonitas melius ſcitur per vicinos,quàm per alios. Ang.in §.ſancimus,in fi.de teſt. Purpur.in l.i.col.xii.& ſeq.

Primò amplia, nam ſcientia præſumpta ſufficit ad cognoſcēdum de delicto.d.l.ſi filium.C.de libe. cau.Bal.in conſi.ccccxxxvi. circa medium, volumine quinto.Purpur.in d.l.i.col.xv.

Secundò amplia, vt ex iſta præſumpta ſciētia facilius contra vicinos inquiratur.l.dominus horreorum,& ibi Bart.not.ff.locat.

Tertiò amplia, vt coniunctus præſumatur habere notam vocem coniuncti ſui,maximè, ſi ſecū habitet. Alex. in conſi.xxiiii.col.iii.vol.iii.

Quartò amplia ſiue ſit coniunctio ratione conſanguinitatis,ſiue ratione affinitatis.per tex.in d.l.ſi filium.C. de lib.cau.per Purpur.in d.l.i.

Quintò amplia,etiam ad præſumendam malam fidē: vt not.Specul.in titu.de emp.& vend.§.nunc dicendum colum.ii.in fine.

Sextò amplia in cōiuncto minore.Ita Rui.cōſi. cxxii. colum.fina.volu.v.

Limita, vt procedat præſumpta ſcientia quò ad mores, iura ſanguinis,& diuitias,non autem quò ad factū, quod

quod poteſt eſſe occultum, vt eſt teſtamentum ita Bald. in l. quoniam ſororem. C. de iur. delib. Soci. in cõſi. xcvii. col. i. vol. iiii. Deci. in l. ii. in fi. C. qui admit. & in ii. lect. col. ii. Alex. in l. Lucius. §. Titius, col. i. ff. de liber. & poſthu. Ioan. Crot. in l. qui Romæ. §. duo fratres, col. xxxii. ff. de verb. oblig. Beltr. in conſi. xv. col. xi vol. i. & in conſi. xlii. col. v. vol. i. Alex. in conſi. cxxi. col. ii. vol. ii. Grat. conſi. lxxvi. col. vii. volu. i. Rui. conſi. cxxi. col ii. volu. i. Corn. conſi. ccviii. col. fi. vol. iii. Soci. in reg. lxxi. in i. fal. Feli. in c. Petrus, col. i. de homicid. Afflic. ſuper conſtitu. fol. xci. col. v. Trigon. ſing. lxxx.

¶Et præſumitur ſcire an vergat ad inopiã maritus. Hiſpan. in capitu. per veſtras, chart. xii. colum. ii. de donat. inter vir. & vxor.

Et propterea non præſumitur habere notitiã de contractu facto per coniunctum, vt voluit Alex. in conſilio lxxx. col. vii. verſic. nec obſtat quòd. teſtis dicat. volu. ii, & in conſi. lxxi. colum. pen. & ſeq. volu. i. Deci. in conſil. ccccxlv. col. fi. verſi. decimò & vltimò. Cæpol. in conſilio ciuili xlvii. colum. ii. Bal. in conſi. cxxx. circa fi. volu. iii. Corn. in conſi. cxlvii. col. pen. volu. ii. Curt. Iun. in d. l. i. col. ix. ff. ſi cer. pet. vbi Purpur. col. xiiii.

Contrarium colligitur ex no. per Corn. in conſi. clxv. col. v. vol. ii. & Rui. conſi. clxvii col. v. vol. lxxxi.

Nec ſimiliter præſumitur poſſe atteſtari contractum non eſſe factum à coniuncto, vt no. Fulg. & Pau. de Caſt. in d. l. i. in fi. Feli. in c. literis, de præſumpt. col. ii. nec ſimiliter ſcientiam teſtamenti. Rui. conſ. xxiii. col. viii. & conſi. xxv. col. ii. vol. v.

Et propterea nõ præſumitur coniunctus ſcire ſententiam latam contra coniunctum. Deci. in conſil. ccccxlv. col. x. verſi. non obſtat, quòd inter coniunctos.

Et propterea non præſumitur ſcire coniunctum carere tutore: maximè, quando mater geſſit ſe pro tutrice, Soci. in conſi. cliii. col. pen.

Et non præſumitur ſcire, quòd quis ſe gerat pro Comite palatino legitimando. Rui. conſi. lxvi. col. v. vol. iii.

Et

Et propterea generaliter iſertur ad omne factũ, quod coniunctum latere poteſt, vt dicit Alexã. in conſil. lxxi. colum. penul. vol. i. Ang. in d. l. i. colum. ii. in princip. ff. ſi cer. peta. Afflict. ſuper conſtitu. fo. xci. col. iii.

Et propterea infert Ange. ꝙ diuitiæ & bonitas poſſunt latere vicino. & fuit dictum Bald. in l. i. in fi. de col luſ. deteg. Alex. in conſi. 50. col. pen. volu. v. Gomeſ. in §. Rurſus col. xi. inſti. de act. Fel. in c. literis, col. ii. de præſump. Et propterea factum, quod habet tractũ momentaneum, non præſumitur ſcire coniunctus, vt per Paul. de Ca. in d. l. i. in fi. ff. ſi cert. pet. Soci. ibi col. i. Curt. Iun. col. iii. volu. ii. Felin. in d. c. literis, colum. ii. Rui. l. i. in fi. C. qui admit. Trig. in ſing. lxxx. Hiſp. in d. c. per veſtras, char. xii. colum. iiii. de donat. inter vir. & vxo. Afflict. ſuper conſti. fo. xci. col. ii.

Et propterea dicit Ang. in d. l. qui ſororem. C. de iure delib. & Iaſ. in l. auia, eod. tit. quòd coniunctus non præſumitur ſcire factum coniuncti. Deci. in conſil. cccclxv. col. x. ver. Nec obſt. quod inter cõiunctos. Corn. in conſ. cxliii. col. pen. volum. ii. Alex. in l. qui Romæ. §. duo fratres, colum. xxviii. ff. de ver. obli. & dicit Bal. in l. conuen ticulam, de ẽpiſ. & cle. ꝙ vicinus & coniunctus præſumi tur ſcire illa, quæ communiter coniunctis & vicinis ſolent eſſe nota. & in c. quanto, de præſump. Alex. in d. l. i. col. viii. & ibi Iaſ. col. iiii. in fi. Soci. colum. v. Alex. in l. Lucius. §. Titius. col. i. ff. de libe. & poſth. Curt. Iun. in d. l. i. col. ix. Alex. in conſi. 50. colum. pen. volu. v. Purpu. in d. l. i. col. xiiii. in fi. vol. ii. Paul. de Caſt. in l. non omni. ff. de ll. Corn. in conſi. clvi. col. fi. volu. iii. Rimin. in d. l. ii col. fi. C. qui admit. Fel. in c. literis, col. iii. in q. limi.

Et in actu multùm publico præſumitur ſciẽtia coniuncti, et vicini, vt no. Bal. in d. c. quanto, Socin. in d. l. i. col. v. & Deci. col. iiii. Purpu. col. xiiii. & ſeq. Corn. in d. conſi. ccxxxii. colum. fi. volum. ii. Felin. in d. cap. literis, col. ii. in iii. limit.

Et in actu multùm frequenti, vt dicit Soc. in d. l. i. col. v. Aret. colum. iii. ex quo dicto multa infert Purpur. ibi col. xii.

col.xii. & ſeq.& pater præſumitur ſcire moleſtationem factam per filium, vt per Rui.conſil.xli.col.iiii.volu.ii.

Secundò limita, quando coniunctus fuit abſens. ita Ang. in l.tres fratres,colum.xi.ff.de pact.Imo. in d.l.Lucius.§.Titius in i.no. eſt bonus text.in l.ii.§.voluntate. ff.ſol.matri.& ibi Aret.in iii.no.Soci.in conſi.xcvii.col. i.vol.iiii.Bart.in l.is poteſt,col.v.ff.de acqu.hære.Bal.in l.planè.§.tutor.ff.de excuſ.tut.Alex.in conſi.lxxxii.colum.iii.vol.iii.& in conſi.ccccxlv.col.x.verſi. non obſt. quòd inter coniunctos.Soci.in d.l.i.col.v.Alex.in d.l.is poteſt.col.iiii.ff.de acqui.hære.Deci.in conſi.lxiiii.col. ii.Soci.in conſi.clxxxvi.col.x. Purpu.in l.i.col.xiiii.ff.ſi cert.peta. Deci.in l.ii.in fi.& in ii.lect.col.ii.C.qui admit.Feli.in c.literis,col.v.in iii.limit.Ruin.cõſi. clxiiii. colum.ix.volu.v.

Sublimita,niſi ſubſtantia eſſet modica,vt declarat Soci.in conſil.cliii.colum.pen.Ruin.in l.xvi.poteſt. col.ii. ff.de acq.hære.& hoc vltimum intellige, niſi factum ſit præcipitanter & celeriter,vt no.Imo.in d.l.Lucius.§.Titius.in i.not.Iaſ.ibi colum.ii.in ii.nota.Alexan. in conſilio cii. columna iii.volumine tertio, & in conſil. cxlii. colum.iii.volum.ii.

Tertiò limita,quando coniunctus vel vicinus fuit infirmus,ita Bart.in dicta l.is poteſt.col.v.ſeq.& Imo.col. i.Alex.in conſi.lxxxii.col.iii.verſi.hoc confirmo. volu. iii.in d.l.Lucius.§.Titius.ff.de lib.& poſth.

Contrarium tenet Iaſ. in d.l.is poteſt,col.x.ff.de acquir.hęredi.

Tenendo primam opi.ſublimita, ſi modò infirmitas ſit grauis.vt per Rom.ibi col.ii.

Quartò limita illud de vicino,vt procedat tantùm qñ eſt verificatum de eo eſſe famam in vicinia, & nõ aliter. Ita Bar.in d.l.is poteſt,col.v.& ibi Imo.col.i.

Contrarium ibi Alex.col.iiii.& Iaſ.col.xi.

Quintò limita,quando aliud ex coniecturis appareret.ita Franc.in d.l.ii.C.qui admit.& ibi Alex.Rui in l. cum antiquioribus.C.de iur.delib.

Et propterea dicit Iaſ. ꝙ per actum publicè geſtum ex quo præſumitur ignorantia, tollitur p̄ſumptio ſcien tiæ fundata in cauſa, quia coniunctus vel vicinus, in con ſi.clvi.col.i.volu.iiii.

Sextò limita in coniuncto vel vicino nouo. ita Purp. in d.l.i.col.ix.ff.ſi cer.pet.in iii.limi.

Septimò limita: nam licèt iſta ſit præſumpta ſcietia, tamen non ſufficit adhoc, vt dictum teſtis concludat in his, quæ directò & concludenter poſſunt oculis ſubiici, & probari. ita Bal.in d.l.i.col.iiii.verſicu. ex hoc arguit Bart.Ang.col.i.in fi.& ſequen. verſic .per hoc Bart. Pau. de Caſ.in fi.Are.col.iii. qui dicit ita * communiter te neri.Soc.in v.col.in iiii.caſu.Alex.col.vi.& ſeq. Iaſ.col. iiii.& ſeq.Deci.col.iiii.Cur.Iun.col. ix.Bal.in c. quanto de præſump.Imo.in c.literis, eod. tit.col.ii.Soci. in reg. lxxi.in ii.fall.Bal.in l.data, col.viii.verſi.quid ſi dicit.C. qui accuſ.non poſſ.

Contrarium ꝙ immo indifferenter dictum teſtis con cludat, allegans pro ratione & cauſa ſcientiæ, quia vici nus, ſentit glo.in l.ii.C.quando fiſcus, vel priuat. Bart. in d.l.i.col.iii.in fi.& ſeq.ff.ſi cert.petat. Idem tenet ibi Fulg.& Salic.colum.iii.Bar.in ſuo tract.teſtium col. iii. verſi.teſtis. Bal.in auth.quas actiones, in fi. dum ſequi- tur Bartol.in d.l.i.Pau.de Caſt.in d.l.non omni.ff.de ll. Ange.in §.hinc vobis, in i.no.in auth.de hæredi. & falc. & in §.ſancimus, licèt non ſi firmet, in fi.princi.in auth. de teſt. Anto.de But.in d.cap.literis, in fi. de præſumpt. & ibi Abbas circa princip.dum tenet opin.Barto. in d.l. i.ff.ſi cert.peta. & in capi.quoſdam, vbi clarius loquitur de præſumpt.Corn.in conſil.ccxix.colum.i. volumi.i.& voluit Alexan.in l.non hoc, in iii. nota.C.vnde cognat. in conſil.xcii.colum.iii.volumi.viii. & in conſil.51.col. ii.volu.i.Feli.in c.cum cauſam, col.ix.de teſt. Barbat.in conſi.lxiii.col.viii. in fi.vol.iii.Bal.in l.teſtium, in vlti- ma colum.in fi.C.de teſt.in l.ii. colum.ii.verſic. de vno quæritur.C.quando fiſcus vel priua.Rui.in conſ.ccxlv. in vltimo dubio.& iſtam dicit * communem Felin.in

d.cap.

d.cap.literis, columna prima.in fi. & ſequen.in i. limita.& columna finali.

Et ſecundum primam opinion.dicendum eſſet, quòd in probatione ætatis ſufficeret, quòd teſtis examinatus diceret, quia conſanguineus vel vicinus:ita Barto.in l. de ętate in ii.iiii.ff.de minorib.& in l.de tutela.C.de integ.reſti.minor. licèt non ſe firmet. Bal.in l. teſtamentum,colum.fina.circa finem C.de teſt.Salice. in l. ſi minorem,colum.iii.de in integ.reſtitu.Barbat. in conſi.lii. colum.i.volu.ii.

Sed tenendo aliam opin.dicendum eſſet contrarium, quòd talis probatio non ſufficiat; prout voluit Bald. in dicta l.de tutela.& Salicet.ibi circa fin. maximè quando coniunctus eſſet minoris ætatis quàm ille de cuius ætate quæritur. & ita etiam dicit Paul.de Caſt.in l. prima in fi.ff.ſi cert.peta.vbi Curt.Iun.colum.ix.Aret.colum. quarta.Felin.in d.c.literis,colum.ii.in ii.limit.Et intellige quòd talis probatio eſt præſumptiua,non vera.Bal. in l.i.colum.vi. verſicu.oſtendo.C.de ſerui. fugit. & in l. non omni.ff.de ll.& in l.data opera,colum.viii.ver.quid ſi dicit Seio.C.qui accuſa.non poſſ. in l. conuenticulam colum.v.C.de epiſ.& cler.& in c.quanto, de præſumpt. Abb.in c.quoſdam,eod.tit.Feli.in c.literis, in fi. de teſt. in v.fallen.Aret.in d.l.i.ff.ſi cert.peta.col.iii. Alex.col. viii.Deci.colum.vi.Iaſ.col.v.Purpur.col.xiii.& ſequen. Curt.Iun.col.ix. qui omnes inferunt ad plures notabiles effectus.Rui.conſi.lxvi.col.vi.in fi.& ſeq. volum. iii. Alex.in conſi.50.col.pe.vol.v.Soc.in reg.in vii.fall.

Octauò limita in conſanguineo minore, vel muliere Rui.in conſi. cviii.col.i.vol.iii.

Primò amplia,vt talis probatio ſic pſumptiua,ſit ſufficiens ad condemnationem.ita Bar.in d.l.i.ff.ſi cer.pet. col.iii.& ibi Purp.col.xiii.

Secundò amplia, vt etiam credatur in quo aſſerit ſe vicinum,ita Iaſ.in d.l.i.col.v.verſi.Aduerte etiam. Purpu.qui declarat,colum.xv.verſi.declarat Iaſ.

Primò limita,vt iſtud non procedat, ſi teſtis reddens,

rationem,quia vicinus,deponeret ſuper negatiua.Purpur.ibi col.xv.qui etiam declarat.

Secundò limita,vt iudex non obſtante depoſitione ſic facta per teſtem, poſſit vlterius perquirere magis ſpecialem rationem cauſa indagandę veritatis:vt ſentit Soci.in d.l.i.col.iiii.Purpu.col.xv.Curt.col.x.

Tertiò limita,quando deponit habito reſpectu ad pręſentem ſtatum, vt ſcio, qui vicinus, alias ſecus, quod declara vt per Soci.in d.l.i.col.v.contrarium tamẽ Purpur.clxvii.colum.xiii.

CONCLVSIO XXXII.

ARGVMENTVM.

Renunciatio per filiam facta de bonis paternis ex cauſa dotis habitę ipſam excludit ab illorum repetitione.

REnuntiatio facta per mulierem de bonis paternis propter dotẽ habitam excludit ipſam ab illorum repetitiõe:maximè, ſi interuenerit iuramẽtum.c.quanuis, de pac. in vi. Pariſ. conſilio lxix. colum.iii.volu.iii.in conſi.xciiii.col.ii.volu.iii.

Et ſimiliter excludit minorem auth. ſacramenta puberum.C.ſi aduerſus vend.

Amplia, vt per Pariſ.in conſil.xxvi. columna octaua volu.iii. & columna ix.& amplia vt per eundem in conſi.xciiii.colum.iii.

Sed dubium eſt, vtrum ſtante enormi vel enormisſima læſione poſſit venire contra, ſaltẽ petita abſolutione.& quidem Archid.& Ioan.Andr.in d.c.quanuis, ſentiunt,quòd adhuc non poteſt venire contra mulier, per illum tex.qui indiſtinctè dicit,quòd iuramentum inuiolabiter obſeruetur.idem clarius voluit ibi Imo.qui im-

probat opin. Pet. de Anchar. de qua fiet mentio infrà. & ibi hoc tenet Domin. colum. pen. & idem Imol. in d. authen. ſacramenta puberum, col. fina. verſicu. & hoc appa ret. Ange. in l. ſi quis pro eo, verſi. item adde quòd quan do. ff. de fideiuſſ. Bald. in l. fina. in fi. ff. qui ſatiſda. cogan. Alex. in conſi. ccxxi. col. ii. vol. ii. & in conſi. xlii. col. pen. & fi. vol. i. Imo. in c. quintauallis, charta vltima col. i. de iureiur. & in c. cùm contingat, colum. iiii. in fi. eo. titu. & col. lii. in fi. & ſequen. vbi dicit ita ✳ communiter tene re Doct. & colum. xliiii. & in conſi. i. col. ii. & ſequen. & Alex. in conſi. liii. colum. vi. & ſequen. volu. iii. vbi dicit iſtam eſſe communem opin. & idem voluit Pau. de Caſ. in d. auth. ſacramenta puberum, col. ii. in fin. Roma. in l. qui ſuperſtitis, colum. ii. ff. de acquir. hæredi. in conſilio ccccxxxvii. col. fin. Iaſ. in l. nam & poſtea. §. ſi minor. col. i. ff. de iureiur. in d. auth. ſacramenta puberum, col. xii. in vltima opi. per eum recitata, licèt dicat articulum du bium. Pau. de Caſt. conſi. ccxvi. incip. Præſuppoſito ſine præiudicio. col. ii. Alex. conſi. cxviii. col. fi. volu. vii. idem tenet Ant. de But. in d. c. cùm contingat, col. iii. verſi. ter tius caſus. & Soci. in conſi. cxv. col. ii. & ſeq. vbi tenet, ꝙ non poſſit peti propter enormem lęſionē, ſed bene pro- pter enormiſſimam. Pau. de Ca. in conſi. xxix. col. ii. vo- lumi. ii. Corn. in conſi. lxxii. col. iii. & ſeq. volum. iii. vbi dicit iſtam communem. Io. Ant. Alex. in conſi. xii. col. v. vbi dicit iſtam communem opi. & hanc opi. ſentit Ang. in conſi. ccciii. in fi. Ioā. Crot. in l. ſtipulatio hoc modo concepta. col. x. in iiii. limit. ff. de verb. obl. Curt. Iun. in conſi. xliii. Corn. in conſi. cclxxxvii. col. pen. volum. iiii. Are. in l. qui ſuperſtitis, col. iiii. in fi. ff. de acquir. hære- dit. Georgi. Nat. in d. c. quamuis, col. viii. & ſeq. de pact. in vi. Alexan. in conſil. lxvi. colum. ii. volumine vi. & in conſilio lix. colum. i. & ſequen. vſque in finē volum. i. vbi dicit iſtam communem opinion. & in conſi. xxxviii. vo- lumi. iiii. & iſtam tenet & dicit ✳ magis communem, quam latiſſimè examinat Beltrand. in conſi. clxii. col. ii. iii. & iiii. volu. i. & conſil. clxix. colum. i. & ſeq. volum. i.

in iſtam partem videtur inclinare deciſ. Neapolit.clix. in nouis in v.dubitatiõe. & iſtam dicit communẽ Corn. conſi.clxvi. col.ii. vol.i. licèt ipſe diſtinguat inter enormem & enormisſimam læſionem . Soci.in conſi.xxxviii. col.fi.Gozad.in conſi.ix.col.xi.& in conſil.x.col. pen.in fi.Pariſ.in conſi.xii.col.antepen.vol.i.& col.ſeq.vbi dicit iſtam communem,& in conſi.xx.col.pen.volu.i. Pariſ.in conſi.xvi.col.xiiii.vol.ii. Maria. Iun.conſil. lxvii. col.iiii.vol.ii.Pariſ.conſi.xcvi.col.vii.& ſequen. volu. i.qui dicit communem.Ruin.in cõſi.xvi.col.i.& iii.vol. iiii.Grama.deciſ.x.num.lxxvii.& ſeq.vbi declarat.& ita tenet Iacob.in d.auth.ſacramenta puberum, colum.i.in fi.& ſequen.qui ſubdit,quòd ſi vltra læſionem concurrerent alia,vt blandimenta,& ſuaſiones conſanguineorum,tunc procedit contraria opin.& colum fi.vbi tenet iſtam opinio.& dicit ſecundum eam conſuluiſſe Afflict. in d.auth.ſacramenta,de pace iur.fir.nu.xlvii.

Et facit,quòd alienatio rei dotalis adeò firmatur iuramento,vt non posſit peti abſolutio, quamuis ex hoc mulier maximè ledatur, quia remanet indotata. Cardi. iu d.c.cum contingat, circa fi. & ibi Henricus de Boic. Campeg.in trac.dotis q.lv.Imo. in d.c.cum contingat, colum.iiii.Abb.in conſi.xviii.colum.pen.& ſeq.vol.ii.

Contrarium iſto caſu Pariſ.in conſ.lxxv.col.ii.& ſequen. volum.ii.

Contrarium, quòd immo ſtante exceſsiua læſione mulier posſit petere abſolutionem à iuramento, & venire contra renuntiationem, voluit Petr. de Anchar. in c. i.colum.xli.verſic. ego etiam conſului.de conſtitu.& in reg.acceſſorium,col.vi.verſi.pro declaratione prædictorum.de reg.iur.in vi.& in conſi.xxxix.col.i.& in conſil. lxxxiii.in fi.& in conſi.150.col.fi.& in conſil.cccxxxix. col.pen.in fi.& ſeq.& in conſi.ccclxxv. & in diſputatione ſua incipi.cum C.laicus.& in d.c.quamuis, in ii. not. de pact.in vi.Cald.in conſilio viii.in titu. de iureiuran. Ant.de But.in conſi.xlv.col.i.& ſeq.Abb. in conſil. viii. col.pe.& ſeq.vol.ii.& conſ.cvii.col.ii.in ii.dubio vol.ii.

vbi

vbi dicit * communem opi.& in conſi.lxxi.col.fi. vol. i.Cuma.in conſi.clxxx.col.i. & ſeq Pau.de Caſt.in conſi.clxxvii. ſecundum antiquam impresſionem,aliàs in i. volu.conſi.clxxiiii.& in conſi.cclix.vol.ii. Aret.in conſi.xcii.colum.i.in fin.& ſeq.Barba.in conſil. xxi.col.iiii. volu.i.& in conſi.liii.col.iiii.vol.ii. Alex.in l.ſtipulatio hoc modo concepta,col.iii. verſi.iii.limita.ff.de verbo. oblig.& in conſi.lxxxix.col.fi.ver. vel ſi voluerit . vol.ii. & in conſi.cxxv.col.i.& ſeq.vol.i.Feli.in c. in praſentia colum.iiii.vbi dicit iſtam communem opin.Bal.in rubr. C.de rer.permu.col.i.& idem Bal.in c.i.col.iii.ver. item ſacramenta.col.ii.in fi.& ſeq.de pace iura.firman. Deci. qui dicit iſtam partem communem in l. pactum quod dotali,col.iii.C.de coll.Soci.in conſi.cclxiii col.ii. verſ. ſed ad præmiſſa reſpondetur.& in conſil.xx. colum.iiii. volu.iii.Deci.qui dicit iſtam communem opin.in conſi. xlv.col.i.Corn.xi.col.iiii.volu.iii & in conſi.cxxiiii.col. i.& in conſi.ccxiiii.col.ii.& ſeq.vol.iii.& in conſ.cxlvii. col.ii.vol.iiii.& in conſi.clxvi.colum.ii.volu.i.& colum. ſeq.qui reſtringit iſtam opi.ad caſum , quando læſio eſt enormisſima. & iſto caſu enormisſimæ læſionis idem dicit in conſi.xxvii.col.iii.& ſeq.vol.iiii.& in conſ.clxvii. col.iii.& ſeq.vol.ii.& conſi.clxxix.col.pen. in fi. & ſeq. volu.iiii.& in conſil.clxxxix.vol.i.col.iii.& ſeq.Aret.in c.in præſentia,col.iii.de proba.Deci.in conſi. clxxx.colum.ii.& ſeq.vbi in pen.col. dicit iſtam opi. communiter probari.& in conſi.clxxxi.col.ii.quando ſcilicet eſſet ſatis excesſiua læſio.& in conſi.Dli.col.i.in fi.& ſeq. & in conſi.ccclxxix.col.fin.& in DCXVI.& lxxxv.col.iiii. in fi.& cxxx.col.fi.& cõſi.cciii.col.iii.vbi dicit iſtam eſſe communem opi.& conſi.ccxvi.col.ii.idem tenet Anto.de But.in d.c.cum contingat,col.viii.verſi.iiii.caſus & ibi Abb.col.xvi.in verſi.nonus caſus. & in diſputa.iii. col.xvii.verſi.nonus caſus.Iaſ.in conſi.clx.col.pen.in fi. & ſeq.vol.iii.& in conſi.cxxxiii.per totum vol.iiii.& in v.colum. dicit iſtam eſſe * magis communem opin. & colum.x.in fi.vbi idem dicit . Io.Ant.Alex.in conſ.101.

vbi dicit, quòd iſtud procedit, etiam data enormi læſione, quicquid Deci.dixerit in conſi.ſuo clxxxi. idem Io. Anto.in conſi.cxxxiii.col.iii.& in conſi.cxxxix. Corne. in d.l.pactum quod dotali.col.vii.in v.limita.Curt. Iun. qui latisſimè comprobat hanc partem eſſe communem in conſi.lii.col.iii.in fi.& ſeq.& in conſil. cxli.col.ii.vbi dicit idem.Cæpo.in conſi.ciuili.xvii. col.ii.Calc.in conſil.xxxiii.colum.fina.Beltrand.in conſil.cli.colum. fina. volum.i.& in conſi.lxxii.col.i.& ſequen.volum.ii.& conſi.ccxci.colum.ii.in fi.volu.iii.Caſſan.in conſil. vltimo, colum.penul.Deciſ.Neapol.cccxxii.in antiquis.& iſtam partem dicit eſſe communem Io.Crot.in d.l.ſtipulatio hoc modo concepta.licèt ipſe ibi contrarium teneat columna vndecima. Abb.in capit.penultimo columna fina.de emptio.& venditio.Socin.in regu.150.in ſexta fallen.& fallen.lxvi. Guald.cautel.xix.in titu. de acquirē. hæredit. Goza.in conſi.xcvii.col.fi.Deci.c.in præſentia. col.xi.de prob.vbi dicit communem.Guid.Pap.quæſtio. ccxxiiii. Pariſ. in conſilio xvi. columna decimaquarta. vol.ii.& conſi.xxvi.colum.duodecima.volumine tertio. Qui limitat, quando renuntiat hæreditati delatæ, ſecus ſi deferendæ.idem Pariſ.latè ponit, quòd posſit obtenta abſolutione, in conſi.lxxv.colum i.& ſequen. volum. iii.Maria.Iun.conſi.xlviii.colum.v.& ſequen. & in conſi.lxxvii.columna xxvii.Aymo.in conſilio vii.colum. ii. Grat.declarat in conſilio lxxxviii.volumi.i. Grammat. deciſi.103.& 104.

Et propterea dicunt * communiter Doct.quòd diſpoſitio d.auth.ſacramenta puberum, non operatur ſtante læſione enormisſima. Pariſ.conſil.xcvi.colum. viii.& conſi.xcix.columna tertia.volu.i.et conſi.xii.col. vii.& ſeq.vol.ii.Maria.Iun.conſi.xlviii.col.v. & ſeq. & conſil. 53.& 144 col.ii.& ſeq.quæ opi.indubitāter procedit, qñ eſt mulier ēt minor, quæ iuraſſet.Rui.cōſil.Dcccxx.col. vi.nu.xxiii.vol.i.& conſil.lx.col.vii.in fi. et ſeq.vol.iii. Apoſtil.ad Iaco.But.in d.authen.ſacramenta puberum, colum.penul.in fine.

Et tenendo iſtam opin. quæ videtur * magis communis. Amplia, nam licèt plures voluerint ex allegatis Doctoribus quòd ſit neceſſaria abſolutio à iuramento tamen Ant. de But. in d.c. cum contingat, col. viii. ver. quintus caſus, tenet quòd non ſit neceſſaria abſolutio, ſed ea etiam non petita vel obtenta, poſsint agere contra renunciationem vel contractum, & in conſi. xlv. & Abb. in d.c. cùm contingat, colũ. xvi. verſi. nonus caſus: Alexan. conſi. cxxv. colũ. i. & ſeq. volu. i. Cuma. in conſi. clxxx. colum. i. in fin. & ſeq. Paul. de Caſt. in conſi. cxcvi. colum. iii. volu. ii Corn. in conſi. cclviii. col. fin. volumi. iiii. Bolog. in conſi. xliiii. colum. iiii. & ſentit hoc Iaſ. in conſi. clx. col. fina. volu. ii. apertè in conſi. cxxxiii. col. vi: vol. iiii. quòd ſtante enormiſsima, non ſit neceſſaria abſolutio, ſecus in enormi. Corn. tamen in conſi. ii. colum. v. vol. iii. & clxxix. col. fin. volu. iiii. & clxvi. colum. ſecunda. vol. i. non ſe firmat, & caſum in quo omnino eſt concedenda relaxatio, ponit Ruin. in conſi. xcviii. col. pen. volu. i.

Secundò amplia ſiue is qui petit relaxationem iuramenti ſit minor, ſiue maior, ſiue maſculus ſiue fœmina. Anto. de But. in dicto cap. cùm contingat, colũ. viii. verſi. iiii. & in conſi. xlv. Corn. in conſi. xxvii. colum. iii: volumi. iiii. Felin. in cap. in præſentia, colum. viii. de probat. Deci. in conſi. clxxx. colum. penult.

Tamen iſtam ampliationem non puto veram, quia communis opin. eſt quòd læſus vltra dimidiam, ſi eſt maior excluditur propter iuramentum à remedio l. ſecundæ. C. de reſcinden. vend. vt dictum eſt in regu. xxxvi. in xi. limit. & non poteſt petere abſolutionem ad effectum prædictum, vt per Imol. in cap. cum cauſa, col. ix. in fi. de empt. & vendit.

Tertiò amplia, etiam ſi in tali renuntiatione interueniſſet conſenſus conſanguineorum. Ita Corn. conſi. clxxix. colum. fina. vol. quarto. etiã ſi decretum iudicis interueniſſet, vt per Paul. de Caſt. in conſi. clxxiiii. col. i. & ſeq. volu. i.

Amplia

Amplia, etiam ſi læſio cauſetur ex contractu tranſactionis. Corn. in conſi. clxvi. colum. ii. volumi. i. Deci. in conſi. cciii. colum. iii. & in conſi. ccccli. colum. ii. Corn. in conſi. clxxxix. volu. i. Marian. in conſi. clxxii.

Limita ſecus eſſe in donatione, in qua etiam læſus enormiſsimè non poteſt venire contra iuratam donationem, etiam petita abſolutione à iuramento. Corn. in conſi. xxxvi. colum. ii. in fin. volu. i. & in conſi. cclviii. colum. iiii. volu. iiii. & in conſ. clxvi. col. pe. ver. dato aũt. volu. i. & in conſi. ccxiiii. col. pen verſi. dato. volumi. iii. Aret. in l. qui ſuperſtitis, colum. pen. ff. de acqui. hæred. Maria. Iun. conſi. lxvii. col. iiii. volu. ii.

Contrarium idem Corn. in conſi. cxxiiii. vol. iii. idem ſi conſtaret habuiſſe animum donandi. Aymo in conſil. cxiiii. col. ii. Limita, vt per Pariſ. in conſi. xxvi. col. xii. vol. iii. Et cõtractus donationis minoris firmatur iuramento per diſpoſitionem d. auth. ſacramenta puberum, vt per Deci. conſi. clxxx. & conſi. clxxxi. & ex his habetur prima limitatio ad d. cap. quanuis, de pact. in vi. vt non procedat ſtante enormiſsima læſione, & petita abſolutione à iuramento.

Secundò limita, vt procedat, quando filia habuit dotem à patre, ſecus ſi nullam dotem habuiſſet. Pet. de Ancha. in d. c. quamuis, in ii. not. & in conſi. xxxix. in princ. Bartho. de Salicet. in d. l. pactum quod dotali, col. iii. & ſeq. ſequitur Corn. in conſi. cclviii. colum. pen. volu. iiii. & in conſi. ccxci. col. fi. eod. vol. licèt non ſe firmet. Dec. in d. l. pactum quod dotali. colũ. iii. in ii. limit. Socin. in regu. cl. in xxxiii. fall.

Contrarium tenet Imol. in dicto cap. quanuis, quem refert & ſequitur ibi Domi. colum. iii. & ſequẽ. & idem Imol. in conſi. i. colum. ii. & iii. dum impugnat ſecundam reſponſionem ad d. c. quanuis. & idem tenet Imol. in d. l. qui ſuperſtitis, col. i. in prin. & ibi Rom. colum. i. in iii. limit. Aret. colum. i. & ſeq. & idem tenet Imol. in l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum. ii. ff. de verb. oblig. & ibi Alexan. col. iii. verſi. ſecundò limitatur, & ibi Ioã.

Crot.

Crot.colum.viii.& ſequen.vbi dicit iſtam eſſe * communem opin.Soc.in reg.cl.in v. fallen. Alexan. in cõſi. xlii.col.fi.volu.i.vbi dicit iſtam communem opin. & in conſi.cxxv.col.vii.vol.eod.& in conſi.clxxxi.col.i.in fi. volu.v.Natta.in d.c.quanuis,colum.vii.& ſeq. Aret.in l.fin.col.pen.C.de pact.vbi Purpur.colum.xxvi.Pariſ.in conſi.xxvi.col.xi.vol.v.Ruin.conſi.xcvii.col.ii.& conſi. cciiii.col.ii.vol.i.Iaſ.in conſi.cxxxiii.colum.viii.& ſeq. volumi.iiii. vbi tamen non firmat nec vnam nec alteram partem.

Tenendo hanc vltimam, limita, niſi filia quæ renuntiauit patri,fuerit ab eo inſtituta,quia non obſtante renuntiatione, poterit ſuccedere patri ex teſtamento. Bald.in d.l.partum.colum.ii.in iii.quæſt.& Sal.in l.pactum col.ii.in fi.& ſeq.C.de pact. Socin.in reg. cl. in xi. fall.Pet.de Ancha.in conſi.cccciii.in fi.Iaſ.in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta,colum.vi.in fi.& ſeq.qui ampliat nonnullis modis.Imol.in d.l.qui ſuperſtitis, col.i. & Aret.colum.ii.& Ioā. Crot.in d.l.ſtipulatio,col.ix. & ſeq.qui ampliat nonnullis modis,ſequitur Fel.in cap.i. col.iii.Rom.in d.l.ſtipulatio hoc modo concepta,in vii. & viii.colum.Georg.Natta in d.c.quamuis, col. iiii. in i. limitatione Salic.in l.fi.in iiii.col.C.de pact. Deciſ.Neapol.cccl.col.ii.Dec.in d.l.pactum.C.de coll. in i. limit. & Corn.colum.i.in iii.limit.Rom.colum.iiii.in i.limit. Alexan.in conſi.clv.col.iii.verſi. quinimmo dato. volu. vii.idem voluit Bart.iu d.l.ſtipulatio hoc modo concepta,col.i.& ibi Ang.col.i.Paul.de Caſt.in d.l.pactum,in primis verbis. Aret.in conſi.xcii.colum. pen. in iii. dubio.& in d.l.fi.col.fin.C.de pact. Hippo. in l. i.§. ſi quis vltrò,colum.viii.ff.de quęſt.idem voluit Bal.in c. ad noſtram,el ii.col.ii.de iureiur. Purpur.in d.l.fi.colū.xxvi. C.de pact. qui etiam ampliat ibi iſtam concluſionem colum.fi.Iacobinus col.i.in fi.Iaſ.col.vi Dec.ibi col.ii. in v.not.Caſſa.in conſi.xlii.el ii.col.iii.Alex.in d.l. ſtipulatio,colum.iii.in i.limit.Fel.in c.ex inſinuatione,de ſimo. Paris. in conſil. xxiiii. colum. xii. volumi. ii. &

conſi.xciii.

conſi.xciii.col.fi.ſvolu.iii. Amplia iſtam limit.idem eſſe in quacunque cauſa ſuperueniente,quia ad illam nõ refertur renunciatio.Rui.conſi.xcviii.col.iiii.vol.i.

Quartò limita,niſi renuntians cum iuramento eſſet iudęa.de quo vide in memorali noſtro xliiii.in iii.limit

Quintò limita,quando prius iuraſſet non renuntiare,quia tũc renũciatio poſteà facta, non poſſet operari, de quo dic,vt aliàs in memorali noſtro.

Sextò limita,quando iuramentum eſt præſtitum à pubere,non ſi ab impubere,per tex.in d.auth. ſacramenta puberum,& dicit in propoſito Socin.in d.regu.cl. in ix. fall.& Georg.Nat.in d.c.quanuis,col.vi.& ſeq.in v.fall. tenet ꝙ etiam in pubere iuniore xxv.annorum ſi renunciatio fieret patri,ſecus ſi fratribus,quia text.in d. cap. quanuis, loquitur quando renunciatio fit patri, dicit Fulg.in d.l.pactum quod dotali.Cuma. in d. l. ſtipulatio hoc modo concepta. vbi dicit ſe conſuluiſſe. Bald.in conſi.xvii.colum.i.in fin.& ſeq.vol.i.Soc.in conſi.lxxiii. col.ii.ver.alterum caput.volu.iii.Alex. in conſi.clv.colum.fin.vol.ii.Purpur.in d.l.fin.colum.xxvi. C. de pact. Imol.in d.c.quamuis.Aret.in d.l.qui ſuperſtitis,colum. iiii.Corn.in d.l.pactum.C.de coll.col.ii.in v. fall. Iaſo. in d.l.ſtipulatio,colum.v.& ſeq.& ibi Alex.colum. iiii. Io.Crot.colum.x.Gomeſ.in d.c.quanuis,colum. pen.in fin.idem colligitur ex dictis Bald.in l.fin.colum.fi.C.de pact.& ibi Sal.colum.fi.Aret in d.l.fi.colum.pen. Fulg. in conſi.lxxiii.colum.i.& ſeq.Soc.in reg. cl. in xiii. fall. Guido Papæ.in conſi.clxii.Dec.in d.l. pactum colũ.iiii. in vi. fallen.

Contrarium Roman.in dicta l.qui ſuperſtitis.colum. ii.in fin.ff.de acquiren.hæred.Bald. in dicta authen. ſacramenta puberum,colum.iii.in fin.Roman.in conſ.cxc. colum. x. Geog. Nat. in dicto cap. quanuis,colum. xi. & ſequen. Iaſ.in d.l.ſi.colum.iiii. ver. x. per iſtum text. Imol.in conſi.i.colum.ii.in fin. & ſeq. Soc. in reg. cl. in xii. fall.Pariſ. qui declarat in conſi.xciiii.colum.i.& iii. volu.iii.& quando fratres eſſent abſentes, & renuntiato eſſet

to eſſet facta ipſis fratribus. vide Aimo. conſil. cxxvii. colum. ii.

Octauò limita, quando mulier renuncians fuiſſet dotata, non de bonis eius cui renunciat, ſed de bonis ſuis propriis. Paul.de Caſt. in conſi. clxxiiii. volu.i. Georg. Nat.in d.cap.quamuis,col.ix.in vii.limit.Dec.in d.l. pactum.colum.iii.in iiii.limit.C.de coll.& in conſi.ccxxxi col.pen.& ſequen.& iſta limitatio reincidit in i. limit.

Nonò limita,niſi renunciatio eſſet facta contemplatione fratrum maſculorum,qui viuo patre deceſſerint. Bald.in d.l.pactum,in quæſt.iiii.Salic. in l. pactum col. iii.C.de pact.Imol.in dicta l.qui ſuperſtitis, & ibi Roman.col.i.Gomeſ.in d.c.quãuis,col.fi.& ibi Georg.Nat. colum.x.in viii.limit.Idem tenet Rom. in d.l. pactum colũ.viii.C. de coll.& ibi Paul.de Caſt. colum. ii. verſi. Item quæritur. Ioan.Crot.in dicta l.ſtipulatio hoc modo concepta,colum.xiii.in vii.fall.Soc.in regu. cl. in ii. fall. Alex.in dicta l.ſtipulatio hoc modo concepta, col. iiii.verſi.alias limitationes. Aret.in d.l. qui ſuperſtitis, colum.iii.in iii.limit.Alex.in conſi.xxxix.col. iii. volu. iii.Dec.in d.l.pactum colum.iiii.in v.limit.& ibi Corn. col.ii.in vii.limit.idem Corn.in cõſi.cxci.col.ii.vol.iiii. & iſtam dicit veram & * communem opin. Beltrand. in conſil. lx. volu. primo.& idem eſſet quando fratres quorum fauore facta eſt renunciatio, fuiſſent exhæredati,& extranei inſtituti. Angel. in l. auus, in fin.ff.de pact. Socin.in regu.cl. in xix. fallen. Rota in antiquis deciſ.DCCCXX. Deci.in conſi. xxxi. colum. prima. Alexand.in conſi.cxlix.colum.ii.volumi.vii. Aret. in conſi. xvii. colum.viii Angel.in conſi.lii.colum.fina.Beltran. in conſi.lxxiiii.colum.iiii.volu.Rom.in dicta l. pactum, colum.v.in iii.limit.C.de coll.Pariſ.conſi.xxvi. col.iii. & ſequen.volu.iii.

Contrarium ſentit Guido.Papæ in quęſt.cxcii.

Limita ſi per aquilianam ſtipulationem quis renunciaſſet ius competens & competiturum, vt per Roman. conſi.xxii.in ii.dubio.

Limita

Limita, vt per Pariſ.conſi.xxvi.colum.iiii. volu.iii.& col.vii.& ſeq.vbi ponit clauſulas propter quas videtur filius ſimpliciter renunciaſſe, & non fauore maſculorũ tm̃. An autem renunciatio facta huiuſmodi extantibus legitimis ſit valida, vide Rui. cóſ. lxxxiii.col.fi.vol.iii.

Decimò limita, quãdo pater deceſsiſſet ab inteſtato, nam ſicut quando teſtatur pater, renuntiatio nõ obſtat, ſi filiam inſtituit, ita quando decedit ab inteſtato, quia videtur tacitè inſtituere, & iſta fuit opi. Zenzel. in d.c. quanuis, de pact. in vi. quam ſequitur Rota in antiquis deciſ. DCCCL. & in antiquioribus deciſ. Biſignet. iii. in tit. de pact. Aret. in conſi.xcii.col.pe. Beltrand. conſi.ix. colum.ii.vol.iii.& conſi.clxix.col.i.vol.iii. Imol. in dicto cap. quanuis.

Contrarium Dom. in d.c. quamuis, colum. fi. & Aret. in d.l. qui ſuperſtitis, colum.ii.in fin.& ſeq.ff. de acquir. hæred. qui dicit quòd iſta opi. eſt contra mentem Doct. omnium iuris ciuilis, & Ioã. Crot. in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum. x. in iii. limit. qui idem dicit. Alex. in conſi.cxlix.col.ii.vbi dicit ita ✻ communiter teneri, volu.vii.& conſi.xxix.colum.ii.volu. iii. Aretin. conſi. xvii.colũ. viii. Deciſ. tholoſ.& ibi apoſtil. ccccl vi. Guid. Papæ q.cxcii. ita fuit de mente Bald. in l.fin.C. de pactis. colum.iiii. verſi. venio ad eam. Ruin. in d.l. ſtipulatio hoc modo, col.viii.& in l.pactum, colum.iii. in fin. C.de coll. Ang. in d.l. ſtipulatio colum.ii.in vi. fallen. Sal. in d.l. pactum, col.fi. C.de pact. Pariſ. in conſi. xxvi. col.ii. & ſeq. volu.iii.& conſi.lxix.col.ii. & iii. in fin. & colum. ſeq. vol. eod.

Decimò limita, quando renunciaſſet filia patri ob metum reuerentialem, per uot. per Bart. in l.i. §. quę oneran dæ.ff.quar. rer. act. non dat. & in iſtis terminis ponit Georg. Natt. in d.c. quanuis, col.xi. in xi. limit. fuit dictum Bart. in d.l. pactum, colum.ii. in i. quæſtio. C. de coll. & ibi Rom. colum. v. verſi. item in quantum. Corn. colum.i. in ii. limit. Io. Crot. in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum.xv. qui declarat.

Duo-

Duodecimò limita, quando in inſtrumento eſſent appoſita illa verba, ex certa ſcientia & nullo iuris, vel facti errore ductę, ſed animo & propoſito deliberato. Paris. in conſi.xcvi.col.viii.vol.i.

Decimotertiò limita, quando filia viuo patre præde cederet, quia tunc renunciatio filiæ non obſtet nepotibus. ita Bald. in d.l.fin.colum.iiii.verſi. ſed hic incidenter. C. de pact. in l. pactum. C. de coll. col.i.in fin.verſi. ſecundò quæro, & in xviii.q. & ibi Paul. de Caſt. in ii. colum. in iii.q. & idem Paul. de Caſt. in l. qui ſuperſtitis, colum.ii.ff. de acquir. hæred. & ibi Rom. colum.iii. verſi. vlterius quærit. & Imol. colum.i. & ſeq. & Aretin. colum.pen. Natta in d.c. quanuis, colum. xx. dicens ita tenere * communiter Doct. & colum.xi. in xii. limit. Ioan. Crot in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta, colum. xii. & ſeq. Io. Ant. Alexan. in conſi.xlii.colum. ſi. vbi limit. Bald. conſi.ccccιιι.colum.i.volu.i. Alex. cõſi.lxxviii. colum.pen. volu.i. & iſta eſt communis opi. vt per Beltr. in conſi.cxxxviii.col.ii.volu.i. Alex. in d.l. pactum quod dotali. colum.ii. & ſeq. & ſentit Oldra. cõſi. ſuo xl. Beltr. qui dicit iſtam communem conſi. lxiii. in fin. volu.ii. & in conſi.xcvii.col.ii.volu.iii. Corn. in d.l. pactum. col. v. Soc. in conſi.clxxxiii.colum.i. Deci. in d. l. pactum, colum.vi. Aymo in conſi.lxxxiiii.colum.ii. & cxxvii.col.i. Ruin. conſi.cxcii.col.pe.vol.ii. & conſi.v.col.ſi.volu.iii.

Contrarium tenet glo. in d.c. quanuis, & ibi Io. And. & Io. Cald. & Gemi.col.i. Caſſa. in conſi.xlvii. colũ. vii. declara, vt per Pariſ. in conſi.xciiii.colum.pen. volu.v. Salic. verò diſtinguebat in d.l. pactum. C. de pact. & eius diſtinctio reprobatur per Alex. in d.l. pactum colum. ii. & ſeq. C. de coll. Beltrand. conſi.xcvii.colum.ii.volu.iii. Natta. in d.c. quanuis, col.xx.

Tenendo primam opin. quæ videtur * magis communis, amplia, etiam ſi coucurrerent filii filiæ renunciantis & mortuæ viuo patre cum filiis, primi gradus ipſius patris, de cuius ſucceſsione agitur, nam tunc renunciatio matris filiis non præiudicat. Ita ſentit Bald.

in d.l.

in d.l.pactum.colum.ii.in q.ii. C. de coll. qui indiſtinctè dicit,quòd renunciatio filiæ,quę deceſsit viuo patre, non nocet nepotibus, hoc idem voluit Aret. in dicta l. qui ſuperſtitis.ff de acquir. hęred. dum primò concludit,renunciationem non obeſſe nepotibus,quando filia decedit viuo auo,& quâdo poſt mortem aui decedit filia,diſtinguit,an filii filię renunciantis concurrunt cum auunculis,an non, & ſic in primo caſu renunciatio non operatur, ſine concurrant cum auunculis ſiue non, & per eandem rationem hoc voluit etiam Natta in d. cap. quanuis,col.xx.& Io. Crot.in d.l. ſtipulatio hoc modo concepta,colum.xii.& Alexan.conſi.lxxv.col.pen.vol.i. hoc clarè & exquiſitè voluit Bart.in d.l. qui ſuperſtitis. in illa ratione,quia ſucceſsio filii in locum matris, eſt beneficium iuris, quod filio à matre auferri non potuit. licèt Paul.de Caſt. in d.l. qui ſuperſtitis, in prima colū. dicat,quòd Bart.ibi teneat contrarium, tamē quotquot ſunt,qui allegant Bar.in d.l.qui ſuperſtitis,tenent,Bar. ibi ſentire,quòd filii filiæ renunciantis & decedentis viuo patre admittātur ad ſucceſsionē, etiam ſi concurrāt cum auunculis,vt per Rom.ibi Imol.& Aret. & hoc, & voluit Paul.de Caſt.in d.l.qui ſuperſtitis, col.i. ſic Bar. declaratum,voluit ēt Bald.expreſsè in dicta l.pactum,in xvii.q.C.de coll.Paul.de Caſt.in iii.quæſt.Rom. in d.l. qui ſuperſtitis,colum.iii.Corn.in l.pactum, colum.v.in princ. verſi. recolligendo ergo prędictum.C. de collat. Alexan.ibi colum.ſecunda.in fin.& ſeq.in verſi. primo caſu dic.Beltrand. conſi.xcvii.colum.ſecunda. volu. iii. vbi dicit iſtam * communem opin. Aymo in conſi. cxxvii.col.i.in fi.& ſeq.

Contrarium Sal.in d.l.pactum.C.de pact. colum. fin. cuius opin.meritò reprobatur,vt ſuprà dictum eſt,quod Sal. ſentit Deci. in conſi. clxxxi. colum. penult. in fin. in ii. volumi.

Secundò amplia, etiam ſi filia tempore renunciationis aliquid fuerit à patre conſecuta, & hoc voluit Bald. in d.l.pactum,in ii.quæſtio.C.de colla.qui prius diſtinxerat,

xerat, an filia fuiſſet aliquid conſecuta vel ne,& poſteà ſubdit q̄ quando filia viuo patre decedit, indiſtinctè renunciatio non præiudicat nepotibus. Paul.de Caſt. expreſsè in d.l.qui ſuperſtitis, col.ii. Natta in d.c.quamuis, col.xx. & ſeq. de pactis in vi. Corn.in d.l. pactum.C. de coll.col.v.ver.& idem putarem,& ibi Alex.col.iii.Rom. in d.l.qui ſuperſtitis, Beltrand cõſi.xxxviii.col.ii. vol.i. Gozad.conſi.lxxv.in fi. vbi dicit iſtam communẽ opin.

Contrarium Rom.in d.l.qui ſuperſtitis, col.iii. Dec. in conſi.xviii.colum.pen.& in l.pactum quod dotali, colum.vi.C.de coll. Ioan.Ant.Alexan. in conſi.xlii.in fin. Io.de Ripa lib.i. Reſponſ.vi.colum.ii.Lauren.in §.cæterum, colum.xxviii.vbi declarat inſt de leg.agnat.ſucceſ.& ita dicunt Doct.tenere Oldrad.in conſi.xl.tamen mihi non concludit. Dec. verò in dicto conſi.clxxxi.colum.pen.ſentit in ſecunda ſolut. quòd vbi vtrunque cõcurreret,& quod filia aliquid accepiſſet, & quòd nepotes ex ea concurrant, cum auunculis, quòd tunc, etiam quòd mortua fuerit filia renuncians viuo patre, tamen renunciatio præiudicat nepotibus.

Si verò filia primò ſuperuixerat, & tunc filii filiæ renunciantis, ſi veniunt tanquam hæredes matris, non poſſunt admitti ad ſucceſsionem per matrem repudiatam. Ita procedit gloſ.in dicto cap.quamuis, in gloſ. fina. ita declarat ibi Natta colum. xx. & ſequen. Alexan. in conſi.lxxv. colum. pen. volu.primo. & in dicta l.pactum.colum.tertia.C. de collat. vbi Deci.in penult.colum.& in conſi. clxxxi.colum. penult. in fin. Beltrand. conſi.cxxxviii.col.iii.volu.i.Ripa.in vi.reſponſ. col.ii. vol.i.Pariſ.in conſi.xvi.col.xiiii vol.ii.

Tertiò amplia, vt renunciatio facta per patrem de feudo non nocet filio. Ruin. conſil.xcv. colum. ſecunda, volumi. tertio.

Si verò filii filiæ renũciãtis nõ veniunt tãquàm hæredes matris,& tũc, ſi filia nihil accepit à patre,& cõcurrãt nepotes ex filia cum filiis primi gradus,& ſic auunculis

eorum, & tunc ſunt excluſæ propter matris renunciationem. Imol. in d.l. qui ſuperſtitis, col.i. in fi. ff. de acqui. hæred. Natta in d.c. quanuis, colum. xx. xxi. Corn. in d. l. pactum col. v. in fi. verſi. ſin autem nihil præcepiſſet. C. de coll. Alexan. conſi. iii. Dec. conſi. pen. Alexan. in conſi. lxxv. col. fi. vol. v. Si verò concurrant filii filiæ renunciãtis non cum auunculis, & ſic tenẽtibus primum locum, ſed cum natis ex dictis auunculis, & ſic non tenentibus parem gradum cum filiis filiæ renunciantis, & tunc dic vt per Imol. in d.l. qui ſupetſtitis, col. i. in fi. & Natt. in d.c. quanuis col. xxi. Corn. in l. pactum. col. vi. in princi. ver. ſi verò concurrerint.

Contrarium Paul. de Caſt. in d.l. qui ſuperſtitis, colum. i. & ſequen. ibi, in verſic. & hoc. Si extabant Ioan. Crot. in dicta l. ſtipulatio hoc modo, colum. xiii. & hoc videtur ſentire Roman. in d.l. qui ſuperſtitis, dum indiſtinctè tenet, renunciationem patris ſuperuiuentis nocere nepotibus. Aret. verò ibi colum. pen. cõcordat opi. nam dicit, quòd aut filii deceſſerunt viuo patre quorum filii concurrunt cum nepotibus ex filia renunciante & primo ſuperuiuente, & tunc, quia ille viuo patre incæperunt tenere primum gradum mortui, excludunt nepotes ex filia renunciante, & ita procedat opin. Paul. de Caſt. & Rom. Aut prædicti filii, qui concurrunt cum nepotibus ex filia renunciante ſuperuixerunt vnà cum filia renunciante, & tunc filii auunculorum non excludant nepotes ex filia renunciante, ſed concurrunt, & ita procedat opin. Imol. Nattæ & aliorum, & ſentit Corn. in d.l. pactum, colum. vi. in prin. verſi. & magis dubium. Si verò concurrerent cum agnatis vel liberis vlterioris gradus, tunc ſecundum omnes, filii filiæ renunciantis non excluduntur, vt per Paul. de Caſt. in dicta l. qui ſuperſtitis, colum. i. ver. & hoc ſi extabant, & Corn. in d.l. pactum, colum. vi. in princ. verſi. ſi verò concurrent.

Et hoc intelligit Paul. de Caſt. in dicta l. pactum, in iii. quæſtio. quando renunciatio non eſſet facta con-

templatione deſcendentium maſculorum, quod in dubio præſumitur quia, ſi eſſet facta conſeruatione familiæ, & ſic cenſetur prouiſum omnibus deſcendentibus per teſtatorem recipientem renunciationem à filia ſua,& tunc nepotes ex eaſue concurrant cum nepotibus ex maſculis,ſiue cum filiis vlterioris gradus liberis, ſemper erunt excluſi. Sed iſtam opin. impugnat Ioan. Crot.in dicta l. ſtipulatio, colum. xiii. Si verò filia,quæ primò ſuperuixit tempore renunciationis aliquid à patre fuerit conſecuta, & tunc Bald. in dicta l. pactum, colum. prima. in ii. quæſtio. C. de collat.ſimpliciter dicit, quòd nepotes ex filia renunciante excluduntur, & ita etiam ſimpliciter tenet Aret. conſil. xc.colum.ii.& Corn.conſi.ccxci.colum.pen. volu. iiii. Bero.quæſtio.xlv. Sed pro vlteriori diſcuſsione ſunt conſiderandi aliqui caſus. nam, aut nepotes ex filia renunciante, quæ aliquid habuit à patre tempore renunciationis & quæ patri ſuperuixit, concurrit cum filiis patris, & ſic cum auunculis, & tunc citra controuerſiam omnes videntur tenere, quòd nepotes ſint excluſi. Ita Bald.in dicta l.pactum,in xviii.quæſtio. C. de collat. & ibi Corn. colum. v. verſicu. aut filia ſuperuixit. Deci.colum.penult.iuncta prima & ſecunda limitatione. Ioan. Crot. in dicta l. ſtipulatio hoc modo concepta.colum.xii. verſicu. ſecundus caſus. Si autem nepotes ex filia renunciante concurrerent cum nepotibus vlterioris gradus, vel cum aliis, & tunc Bald. in dicta l. pactum,& alii ſuprà relati, qui ſimpliciter tenent renunciationem filiæ quæ recepit aliquid tempore renunciationis, & patri ſuperuixerit, præiudicare nepotibus, videtur velle, nepotes excludi, & Natta in dicto cap.quanuis,colum.ii. verſi. quod verò. Ioã.Crot. in d.l.ſtipulatio hoc modo,colum.xiii.verſi. tertius caſus.& Alex.in d.l.pactum,colum.iii. in fin. & ſeq. verſi. & an in hoc vltimo.

Contrarium Imol. in dicta l. qui ſuperſtitis, colum.

ſecunda. Corn. colum. v. in dicta l. pactum, verſi. ſi verò concurrunt.

Tenendo primam opin. limita quando filia accepiſſet aliquid pro ſucceſsione, nõ autem ſi ſimpliciter accepiſſet, vt repudiaret. Ita Bald. in dicta l. pactum, in ii. quæſtio refert & ſequen. Alexand. colum. iii. verſi. cum intelligit.

Duodecimò limita, nam filia excluſa renunciatione licèt non poſsit ſuccedere immediatè patri cuius ſucceſsioni renunciauit, tamen poteſt ſuccedere fratri, qui ſucceſsit patri, & in cuius hæreditate reperiet ſucceſſionem patris. Deciſ. Tholoſ. cccclvii. & ibi apoſt. Rom. in conſi. clxviii. in princ. Georg. Natta in dicto cap. quãuis, colum. lviii. in v. quæſtio. verſi. tertiò facit. & verſi. quartò. pulchrè Paul. de Caſt. in l. Paulus. §. idem reſpondet. vbi dicit Oldr. ita conſuluiſſe. ff. de acquiren. hæred. & ibi Aret. Socin. in regu. cl. in x. fallen. Guid. Papæ quæſtio. cxcii. in fin. & quæſtio. ccxci. Angel. in conſil. lii. in v. colum. & Alexand. in l. prima. §. veteres, colum. ſexta verſi. expreſsius. ff. de acquiren. poſſeſ. Capra in conſi. xii. colum. prima. verſi. non obſtat. Deci. in conſi. ccxxx. colum. penult. Iaſo. in dicto §. veteres. colum. x. Socin. in conſi. lxxiii. colum. prima. volu. iii. Deci. in conſi. ccxxx. colum. pen. Purpur. in l. fina. col. xxviii. C. de pact. Hippol. in l. prima. §. ſi quis vltrò, col. viii. ff. de quæſtio. Iaſo. in l. eius qui in pronuncia. §. fin. col. vi. verſic. tertiò principaliter. Sylua nuptialis fol. xxix. verſi. aduertunt.

Alias limit. ad iſtam regulam proſequere, vt per Socin. in dicta reg. cl. & duas limitationes non poſitas ſuprà, ponit Purp. in l. fina. colum. xxvi. & ſequen. C. de pact.

Con-

CONCLVSIO XXXIII.

ARGVMENTVM.

Minor, vel mulier an debeant de eorũ beneficiis cerciorari, etiam ſtante iuramento in cõtractu appoſito per eos, vel ſufficiat iuſiurãdum, cercioratione aliter non facta.

AN iuramentum requirat certiorationem, vel ſine alia certioratione in minore, vel muliere operetur? & Din.cõſuluit, prout refert Cyn.in l.ii.C.de reſcin.vend. in vi.q.vbi etiam ipſe idem tenet, quòd requiratur certioratio. & conſilium Dini eſt conſilium iii. Sal.in d.l.ii.colum.v.in xi.quæſt.Io.And.in c.pen.circa fi.de empt.& vend.& ibi Ant.de But.in fin.colum.vbi Card.Flor.in pen.& fi.col.Imol.col.vi.& ſequẽ Ant. de But. vbi dicit iſtam * communem opin.Bald. in l. ſi duo.§.idem Iulianus in i. not. ff. de iur. iur. Imol. in l. ſciendum.colum.iii.ff.de verb.oblig.& in cap.cum contingat.col.liii.verſi.item etiam non habet locum,& col. lv.in fin. & ſeq. verſi. ſin autem non eſſet facta mentio. de iureiur. Alexan.in d.l.ſciẽdum.colum.ix.& ibi Aret. colum.vi.& ſequen.Beltr. in conſi. clxxv. colum.fina. volu.ii.idem tenet in conſi.cxlii.colũ.ii. eod.volu.idem voluit Alber.de Roſat. in authẽ. ſacramenta puberum, colum.iii.& ſeq.C.ſi aduerſ.vendit.& iſtam partem iudicando approbauit Capel.Tholoſ.deciſ.xlix. Feder.de Senis in conſi.cxcix.Guido Papæ in conſi.cxxx.colũ. ii. in ii.dubio,ver.nec obſtat. Beltran. in conſi. clxxxi. colum.pen.volu.i.Bald.in conſi.ccclxxx.in iii.parte, & in conſi.xcvi.vol.v.& iſtam de æquitate veram dicit Rom.

in dicta l.ſi duo.§.idem Iul.in fin. Ioan. Andr. in additio.ad Specul. in titu. de oblig. & ſolu.§ primo. in addit.incip. Vbertus.& Aret. in dicto §. idem Iul. in primo notab. vbi dicit iſtam * communem opin. licèt ipſe videatur diſtinguere,ſed effectualiter tenet iſtam partem. Iaſo. colum.xiii. & ſequen.in dicta authen. ſacramenta puberum, verſic. tertiò principaliter limita. Marian. Iun. dicit iſtam magis * veram & magis communem in conſi. xlviiii. colum. vii.& ſequen. Tiraquel. in l. ſi vnquam. fol. lvii. nume. cxlvi. C. de reuoca.dona.vbi multa cumulat. Alber. Roſat.in d.auth. ſacramenta puberum,in iii.col.ver.tamen.Ang.ibi in ii. col.verſi.item facias.

Contrarium,quòd ſtante iuramento non ſit neceſſaria alia certificatio, tenuit Bart. dicens ſe ita conſuluiſſe in dicta authen. ſacramenta puberum, colum.ii. in fin.verſi.quæro vtrum per tale iuramẽtum, & ita conſuluit in conſi.xc.colum.i.& in dicta l.ſciendum,col.ii. verſi.iuxta prædicta quęro,in dicta l.ſi duo.§. item Iul. colum.i.verſi.item per hanc l. & in dicta l. ii. colum. ii. verſi.quero ſi minor iurauit.C. de rei vendi. & ibi Angel.col.ii.in fi.& ibi Paul.de Caſt.colum.ii.in fin. verſi. tertia concluſio,& ibi Salic.colũ. v. verſi. ſed vltra illã, voluit Angel.in dicto.§. idem iul.& idem Rom. in fin. vbi dicit, quòd de rigore iuris iſta pars eſt verior,& ibi Paul.de Caſt,colum.prima. in fin. & ſequen. Alexand. ibi colum.ii.& ſequen.vbi etiam Sal. idem voluit Angel.in d.authen.ſacramenta puberum,in ii.colum. ver. aduerte.& Fulg.& Paul.de Caſt.in fin.& ibi Iacob. col. pen.nu.xliiii.idem voluit Raph.Cuma.in dicta l. ſciendum,& ibi Rom.col.vi.ver.ſed ſuccedit. Alex. colũ.vii. ver.quod tamen primò fallit. Iaſ.colum.x.ver.iſtam gl. vbi dicit iſtam communem opi. idem voluit Archid.in cap.ii.colum.i.in fin.ver.intelligenda ſunt eſſe vera, & ibi Io.Andr.in princ.de pact.in vi. & ibi Domin.col.iii. in finalibus verbis,& colum. ſequen. idem voluit Bald. in l.prima. in fin.C. de reb.credit. Bald. in cap. credit.

Bald. in cap.ex reſcripto, in prima colum. verſi. vltimò not.de iureiur.& ibi Fel.colum.v. Ang.in l. qui iure,in princ.ff.de teſta.militum.Paul.de Caſt. in l. fina §. fina. verſi.ſed vnum propter hoc not.C.de pact. Iaſo. in l.ne paſsim.C.de iur. & fact. ignor.Collect. in cap. ii. circa fi.de pact.vbi dicit quòd licèt prima opi.ſit ęquior, iſta tamen eſt de iure tutior. Georg. Natta in d.c.quanuis, colum.xii.verſi.an autem. Bald. in cap. cum contingat, colum.iii.verſi.quęro quando mulier. de iureiur. Anto. de But.in cap.ſi diligenter, colum. vi. ver. fallit etiam, quando eſt iuratum, de foro compet.& ibi Abb. colum. iiii.verſi.& hoc intellige.& ibi Fel.colum.iiii.Abb. in c. pen. colum. pen. & ſequen.de empt. & vendit. Bald. in conſi.ccclxxx.in iii.parte. Paul. de Caſt. in conſi.cxxii. colum.iii.verſi. Nec obſtat etiam.volu. i. Soc. in conſi. ciii.colum.ii.in fi.vol.iii.Guid. Papæ quęſt.ccxxvii.vbi dicit ita iudicatum in parlamēto.Apoſtil.ad deciſ. Tholoſ.xlix.Deciſ.Neapol.clix.in nouis,colum.xvi.in quinta dubitatione.Alexan,in conſi.xi.colum. iiii. & maximè attento.volu.ii.& conſi.xlii.colum.v.in princ.volu. primo.vbi dicit iſtam * communem opin. & de ſtylo ſeruari,& colum.vii.vbi dicit omnes ita tenere, & conſi. xxvii.colum.ii.volu.i.vbi dicit iſtam * magis communem, & in practica ſeruandam, & conſi. cxxvii.volu.ii. vbi dicit iſtam veriorem,quam eſſe ſolitum ſequi legendo & conſulendo,& in conſi.ccxxii.colum.i.& ſeq. vol. ii.vbi dicit iſtam tenendam,& conſuetudine approbatam,& in conſi.lxxx.in fi.vol.v.vbi idem dicit, & ꝙ iſtá opin.eſt ſolitus ſequi legendo & conſulendo, & in cōſi. xiiii.col.vi.vol.vi. Bauer. in tract.de virt.iur.colum.iii. & ſeq.Beltrand.in conſi.clxii.col.ii.vol.i. vbi dicit iſtam communem & in practica ſeruatam,& in conſi.clxix.colum.ii.vbi idem dicit,vol.eo.& iſtam eſſe magis cōmunē dicit idem Beltr.in conſi.xlvi.in fi.i. col.vol.ii.& cōſi.li. col.i.in fi.volu.iii.vbi dicit iſtam magis communem & ſeruari in pract.Hiſp.in c. per veſtras, char.xc.col.iiii. de donatio. inter vir. & vxor. Iſtam dicit communem

Brun.in tract.de forma fol.lxxxv.colum.ii.Mant.in cõſil.cxxxii. colum.i. in fin. & ſequen.Marian. Iun. conſi. clxv.vol.ii.Tiraquel.in l.ſi vnquam,fol.lii.num. cxxxi. C.de reuoc.donat.vbi multa congerit,& iſtam dicit cõmunem Aluarot.in dicto §.item ſacramenta,colum. iii. verſi.vtrum autem ſit neceſſe. Afflict.in dicto §. Item ſacramenta in iii.not nu.xviii.de pace iur.firm.

Tenendo iſtam opin.quæ eſt magis communis,collige aliquas limitationes ex dictis per Paul. de Caſt. in l. fi.§.fin.ff.ad Trebel. ex mente Franc.de Albergot. & ex not.per Paul.de Caſt.in conſi.cxxii.colum.ii. volu. i. & ex not. per Bauer. in dicto tract. de uirt. iur. colum. iii.& ſequen.

CONCLVSIO XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Subſtitutio facta pluribus inſtitutis poſt mortem omnium, operatur, vt inſtituti cenſeantur ad inuicem reciprocè ſubſtituti.

QVANDO dubitatur, an ſubſtitutio facta pluribus inſtitutis poſt mortẽ omniũ, operetur, vt inſtituti dicãtur ad inuicẽ reciprocè ſubſtituti? diſtinguendi ſunt plures caſus. nã, aut primò ſimpliciter facta eſt ſubſtitutio poſt mortem omnium, vt non videantur ad inuicem ſubſtituti. vt notat Angel. in l. ſi pater impuberes, verſicu. & iſte text. ff. de vulgari & pupil. & ibi Imol.verſi.& per hunc tex.Paul.de Caſt.in verb.Vltimò pone,& ibi Alex.verſi.ex prædictis colligi poſſunt. Idem voluit Ang. in l. pater filium. §. duobus. colũ.i. verſi. ſuper glo. in verbo ſubſtituit, & ibi Paul. in fi.Alex col.pe.ver.tertiò caſu.Alex.in cõſi.xi.col.iii.

ver.probatur etiam quò ad caſum noſtrum.vol.iii.Soci. in conſi.ciii.verſi.col.pe.vol.iii.& conſi.ccxlix.col.v.ver. aliqn̄ & tertiò.& in conſi.ccxxxviii.col.fi.ver.& licèt ex dictis.Alex.in conſi.101.vol.iiii.per totum.Beltr.qui di cit iſtam * communem in conſi.vi.colum.iiii.volu.ii. & col.ſeq.& Iaſ.in conſi.cxlii.col.x.ver.et ſi aliquis ſub tiliter, volu.ii.vbi dicit iſtam communem.idem in conſi: cxliii.col.ii.vol.ii.Soc.in conſi.cxiii.col.fi.ver. & licèt ex dictis Iaſ.in l.poteſt,col.ii.in fi.& ſeq.ff.de vulg.& pup. in l.pen.col.iiii.C.de impub.in conſi.xli.col.iiii. & ſeq. vſque in fi.vol.i.Pariſ.in conſil.xlii.col.iiii. & ſeq.volu. ii.& in col.fi. dicit opi.contrariam communiter appro bari.Ruin.conſi.cxxxiiii.col.iiii.volu.ii. Ripa in l.hęre des mei.§.cum ita,col.iiii.nume.xiiii.ver. prima conclu ſio.ff.ad Trebe.qui ēt aliis tribus modis ampliat, & col. vii.ver.tenēdo ergo. Contrariū,ꝙ immo iſto caſu iudi- catur ſubſtitutio fideicōmiſſi inter inſtitutos, licèt non directa,tenuit Pau.de Ca.in l.pen.C.de impub.& in cōſ. ccclii.in l.Titia Seio.§.Seia,ff.de lega.ii.Soc.in d.l. hære des mei.§.cum ita col.ii. ver. tertius caſus.Curt.Iun.in conſi.xliii.col.ii.ver.ego autem ſemper fui. & in conſil. xi.col.iii.ver.ii.principaliter.Iaſ.in conſil.xxxiii.col.i. & ſeq.vol.i.Io.Bapt.de S.Seuer.in l.pe.C.de impube. & fuit de mente Cald.in conſi.xxiiii.in ti.de teſt.& de men te Imo.in l.Centurio,col.xii.verſic.fallit quando. & ibī Alex.col.antepe.ver.nec obſt.ff.de vulg. & pup. & ꝑ Ra pha.in d.l.ſi pater impuberes,eo.ti.tn̄ iſta opi.cōiter dā- natur,vt dicit Beltr.in conſil.vi.col.iiii.& ſeq.vol.ii.Iaſ. in conſ.cxlii.col.x.vol.i.& in conſi.lxix.col.fi. vol.iii.in fi.& per Paul.de Ca.in l.poteſt,col.iii.ff.de vulg. & pup.

Amplia,etiam,ſi facta ſit poſt mortē omnium in toto. Rip.in d.l.hęredes mei.§.cum ita,col.iiii.Limitat iſtam concluſionem cōem Beltr.in conſ.vi.col.vi.vol.ii. quem vide.idem ſentit Corn.conſi.cclxxiii.col.ii.vol. iiii. niſi extaret perſona, quæ excluderet ab inteſtato ſubſtitu- tum.idē Pariſ.in conſi.xi.col.iii.vol.iii.& licèt Belt.in- telligat ꝑpeà qđ cenſeat̄ ſuperſtes alteri ſubſtitutus tn̄

alii

alii dicunt, quòd vbi aliàs ſubſtitutus admitteretur pri mo quoque deficiente, quia ſupereſt perſona quæ exclu dit ſubſtitutum ab inteſtato, ſubſtitutus non admittitur primo deficiēte, ſed poſt mortem omnium. ſuperſtes au tem quod admittatur ex ſubſtitutione, non dicunt do-ctores, ſed videtur ei ſeruata succesſio ab inteſtato.l.ſed ſingulis.ff.de vulg. & pup.Iaſ.in l.pen.C.de impub.col. iiii. vbi Alexan. tamen loquitur eo caſu quo non pote-rat valere iure pupillaris, quia facta à matre. tñ * om nes videntur concludere magis conſeruatam ſucceſsio-nem ab inteſtato, quàm inductam ſubſtitutionem pu-pillarem, vel aliam fideicommiſſariam. Alexā.expreſsè in conſi.101.col.iiii.ver.probatur etiam, volu. iiii. Imo. in d.l.hæredes mei.§.cum ita.col.iiii.verſi.fallit autem. & col.xiiii.ver.prima concluſio.Maria.Iun.conſ.clxiiii. col.i.volu.ii.Rui.conſi.cxxvi.col.iii.& iiii.volum.iii.& cxxxiiii.colum.iiii.vol iii.

Si autem ſubſtitutio ſit facta poſt mortem omnium vltimò morienti in tota hæreditate, tunc alter alteri cenſetur reciprocè ſubſtitutus.per tex.in d.l.Titia Seio. §.Seia libertis.ff.de legat.ii.ita declarat Bar.& Bal. in l. vel ſingulis.ff.de vulg.& pup.& ibi Paul. de Caſt. in l.ſi pater impuberes.ff.eo.tit.in fi.& ibi Alex.in verſicu. ex prædictis colligi poſſunt. & in l.pater filiam.§.duobus. col.pen.verſic.ſecundo caſu.ff.ad l. Falcid.Idem voluit Bart.in d.§.Seia libertis in fi.& ibi Bald.Imo.& Pau.de Caſt.Bal.in l.vnica.§.pro ſecundo.col.ii.C.de cad.toll. dum ſe remittit ad dicta per eum in d.§.Seia. Imol.in l. poteſt.ff.de vulg. & pupilla.& ibi Raph. & Iaſ.qui dicit iſtud * communiter teneri in ii.colum.Soci.in d.l.hæ redes mei.§.cum ita, col.ii.verſic.tertius caſus.ff.ad Tre bell.& in d.l.qui duos.colum.v.verſi.conclude breuiter. Alex.in conſi.cxi.colum.iii.verſi.hoc & probatur. volu. iiii.& in conſi.xciii.col. pen.in fi. verſic.nec contrarium dicitur.volu.iii.Soci.in conſi.ccxlix.colum.v. verſi. cir-ca primam difficultatem.& in conſi.lxxx.col.iii.ver.hoc ergo tanquam claro præſuppoſito.& in conſi. cxiii.col.

fi.verſi.

ſi.verſi.aliter & quartò. Corne.in conſi.clxxxvi.col.iii. ver.hoc ergo tanquam claro præſuppoſito. volu.ii. Iaſ. in conſi.lxxxix.col.ii.vol.i.& in conſi.xxxv.col.ſi. in ſi. volu.iii.Io.Ant.Alex.in cõſi.100.Corn.in cõſi.cclxxiii. col.i.& ſeq.vol.iiii.Goza.in conſ.lxiiii.col.ii.in ſi. verſi. ſextò quotiens.Aymo.in conſi.clxi.col.iii.Soci.in conſi.lxxvi.verſi.ſecundò præmitto,in iiii.col. & in conſilio ccxxxviii.col.ſi.verſi.aliquando & quartò.Pariſ. in conſi.xliii.col.ii.vol.ii.& conſi.xi.colum.v.vol.iii. in conſi. xxxix.col.ii.volu.iii.Rui.conſi.xl.col.iii.vol.i. qui ampliat,etiam ſi fuerit dictum, ꝙ bona perueniãt plenè vel integrè. idem Rui.cõſi.xcii.col.ſi.vol.ii.& in cõſi.cxxvi. col.iiii.vol.iii.& cxxxiiii.col.iiii.volu.eod. Ripa in d.l. hæredes mei.§.cum ita.nu.xix.verſi. ſtat igitur reſolutio.ff.ad Trebel.ſtantibus coniecturis maximè quando agnationis conſeruatio fuit in conſideratione, & ꝙ non concurrant iſta, inducitur ſubſtituto reciprica. Aymo. conſi. cxiii. Et vt dicatur facta in tota hæreditate, non ſufficit locutio indefinita,vel ꝙ virtualiter vel per relationem ſit dictum de toto Maria.Iun.conſi.clxiiii.col.i. vol.ii.Rui.conſil.cxxvi.col.iiii.vol.iii.& cxxxiiii.col.v. volu. iii. Limitatur iſta concluſio in fideicommiſſaria ſubſtitutione quæ ex coniecturis induci poteſt, nõ in directa,quã expreſsè oportet fieri.Bald.in d.l. poteſt.ff.de vulg.& pup.& ibi Imo.in ſi.& Pau.de Caſt.in d.l.vel ſingulis.& in conſi.ſuo ccliii.& Ang.in l.qui duos.in princ. ff.de vulg.& pup. Pau.de Caſt.in l.pe.colum.i.C.de impub.& in d.l.Titia Seio.§.Seia libertis.ff.de leg.ii.

Contrarium,quòd idem ſit in directa,ſentit Barto.in d.§.Seia libertis.& ibi Bald. & Imo.in d.l.qui duos,circa princi.Alex.in l.pater filium.§.duobus. colum.penul.in ii.caſu.ff.ad l.Falc.& in conſ.101.col.vii.vol.iiii.Iaſ.in d. l.poteſt.col. pen.& in l.pen. C.de impub.col.iii.Ripa in d.l.hæredes mei §.cũ ita,col.vi.nu.xix.& ſeq.qui diſtinguit. immo eleganti ratione concludit,vt per eũ.Corn. in conſi.clxxxvi.col.iii.vol.ii.& Soci.in conſi. lxxx.col. iii.ꝙ facilius inducitur ſubſtitutio reciproca in directa

pupillari

pupillari quàm fideicommiſſaria.

Limita ſecundò, quando poteſt eſſe locus fideicōmiſſo reciproco, ſecus ſi in perſona vnius tantùm. Rui.cōſ. clxxx.col ii.volu.ii. Quid in ſubſtitutione vulgari, vide Iaſ.in conſi.xli.verſi.iii.princip.vol.iiii.

Si verò ſubſtituto facta ſit vltimo moriēti ſimpliciter & non in toto, non cenſetur facta reciproca ſubſtitutio. Alex.in cōſi.101.col.iii.ver.hoc etiam probatur.vol.iiii. & in conſi.xi.col.iii.ver.probatur etiam.volu.iii.& voluit Pau.de Caſt.in l.ſi pater impuberes.in fi.ff.de vulg. & pup.Soc.in d.l.hæredes mei.§.cum ita.col.ii.ver.quartus caſus & in d.l.qui duos, col.v.verſi.aliquando.& in conſi.ccxlix.col.v.ver.aliquando ſubſtitutio.& iſta opi. ſumitur ex dictis Bar.in d.l.vel ſingulis.ff.de vulg.& pupil.Bal.& Imo.in d.l. Titia Seio.in §.Seia libertis. Beltr. in conſi.cxxx.col.v.volu.iii. Idem ſi ſubſtitutio facta ſit tantùm in parte hæreditatis. Soci.in d.l.qui duos,col.v. ver.aliquando.& ſecundò.ff de reb.dub Gram.conſi.iii. col.6.vol.ii.Rui.conſi.cxix.col.ii.vol.ii. Ripa in d.l.hæredes mei.§.cum ita.col.v.nume.xvi.& ſequen.verſi.ſecunda concluſio.

Amplia procedere concluſ.etiā ſi ab vltimo moriente ſit relictum fideicommiſſum de hæreditate vel bonis. Ripa in d.l.hæredes mei.§.cum ita.col.vi.numero xviii. tertiò. per ſubſtitutionem.

Contrarium in hoc tenet Caſſa.in conſi. lxvii.col.iii. & omnes illi, qui in primo caſu tenent contra communem opi. ꝙ ſubſtitutio facta poſt mortem plurium inſtitutorum operetur, ꝙ inſtituti ad inuicem videantur reciprocè ſubſtituti.

Si verò ſubſtitutio facta ſit non vltimo morienti, ſed omnibus poſt mortē omnium, & tunc nō cenſetur facta ſubſtitutio reciproca inter inſtitutos. Soc.in d.l.hęredes mei.§.cum ita,col.ii.ver.tertius caſus.ibi,& ad iura contraria. ēt, ſi ſit facta in toto ſubſtitutio vt ibi per eūdem col.iii.ver.pro declaratione. & vide per eundem Soci.in cōſi.lxix.col.pe.in fi.& ſeq.vol.iii. Alex.in l. pater filiā.

§.duobus

§.duobus col.pe.in i.& iii.caſu.ff.ad l. Falc.Are.in l.quidam teſtamẽto Proculũ,col.ii.ff.de vul.& pup.Soc. in d. l.hæredes mei.§.cum ita,col.iii.ver.aliqñ.& col.xvi.ver. nec obſt.& in alio ver.ſed tenendo.Iaſ.in cõſ.xli.col.pe. vol. i. Si verò ſubſtitutio facta ſit poſt mortem omnium tota hæreditate,& tunc etiam non dicitur facta ſubſtitutio reciproca inter eos, ſed ſubſtitutus admittitur ſtatim primo decedente, vt notat Ang.in d.l.hæredes mei. §.cum ita,colum pen.ver.deſcendo ad articulum fideicommiſſi. per illum tex. in verbo quicquid. & Imol.ibi col.iii.verſi.circa fideicom.& ibi Alex.col.xv.ver.nunc videndum.& Ang.Imo.Rapha.& Pau.de Caſt.in fi.in l. Lucius, in §.Gaio.ff.ad Trebel.Ange.in l.quidam teſtamento.ff.de vulgar.& pup.Imo.ibi in fi.Pau. de Caſt.in fi.Alex.ibi in fi.& Iaſ.col.pen.& fin. Paul.de Caſt. in d.l. hæredes mei.§.cum ita, colum.i.in fi. Matthæſi. in ſing. clxxix.Soci.in conſi.lxix.col.pen.vol.v.& in conſi ciiii. col.pen.eod.vol.& cxlix.col.v.verſi.aliquando & quintò,& in conſi.cxiii.colum.fina.ver. aliquando et tertiò. & conſi.ccxxxviii.ver.aliqñ & tertiò. & in conſi.xciiii. col.pen.vol.iiii. vbi dicit iſtam eſſe * communem opi. & ſentit Corne.in conſi.clxxxvi.col.iii.vol.ii.& Soc. in conſil. lxxx.col.iii.qui ſentiunt, quòd ſubſtitutio facta poſt mortem plurium per fideicom.in tota hæreditate, non operetur vt cenſeatur facta vltimo decedente, ſed facta ſtatim primo mortuo,aliis ſucceſſiuè decedẽtibus. Alex.clarè iñ conſ.101.col.vi.ver.non obſt.d.l.qui teſtamento.vol.iiii.vbi dicit iſtã cõem,et conſulendo & iudicando ab ea non recedendũ.& idem Alex. in conſi.xcii. col.fi.vol.iii. vbi dicit iſtam cõem & ab ea in iudicando & conſulendo non recedendum.Fulg.& Alex. in l. pen. col.iiii.ver.quod limita.C.de impub.et ibi Iaſ.col.iii.et idem Iaſ.in conſi.ccvi.col.fi.vol.ii. et in conſi.xli. vol.i. Pariſ.in conſ.xliiii.col pe.vol.ii.et in conſ.xxxix. col.ii. vol.iii.et in conſ.lxxii.col.i.q.et ſeq.eo.vol. Ripa in d.l. hęredes mei.§.cum ita,col.xvii.nu.xxiiii.ver.tertia.principalis concluſio.ff.ad Trebel.

Contrarium

Contrarium, quòd ſubſtitutio facta poſt mortem inſtitutorum in tota hęreditate, operetur, vt inſtituti cenſeantur adinuicem ſubſtituti, & ſubſtitutus primo mortuo ad illius portionem non cenſetur vocatus, tenuit Bar.in l.quidem teſtamento Proculum.ff.de vulg. & pupill.& ibi refert & ſeq.Bald.& ibi Aret.col.ii.Bald.in l. pen.col.iii.verſi. ſed quomodo poſsimus eſſe certi.C.de impub.Ang.in conſi.lxxx.in fi.incip Ioan.ſuum condidit teſtamentum.Io.de Ana.in conſi.xxii.Pet.de Anch. in conſil.cccxc.col.ii.& ſentit Pau.de Caſt.in conſil.ſuo ccxxvi.Soci.in d.l.hæredes mei.§.cum ita col.iii.verſi. aliquando & ſecundò.Cur.Iun.in conſi.cxii.col.vii.ver. vi.Io.Ant.Alex.in conſi.ii.& in conſi.xxviii.in fi.Alex. in conſi.xiii.col.v.vol.iiii.Curt.in conſil.xi.col. iii.ver. prætereà præſuppoſito.& iſtam dicit ✻ magis communem & ob ea in conſulendo & iudicando non eſſe recedendum Curt.in apoſtill.ad Alex.in l.quidam teſtamento.Pariſ.in conſi.xxxvii.col.v.volu.ii.& in conſi.xlii.colum.vi.& in conſi.xliii.per totum, vbi latisſimè, & in vi. col.dicit iſtam communem opi.& col.ix. vbi idem dicit, & conſi.xcii.col.vi.volu.ii.& conſil.vii.col.pen. volu.iii. Grat.conſi.viii.col.iii.vol.ii.Marian.Iun.conſil.clxxv. col.ii.vol ii.& conſi.clxxix.col.ii.vol.ii.

Limita primam opi.quę videtur magis communis, niſi inſtituti inter ſe ſint tales, quòd ex veriſimili mente defuncti excludant ſubſtitutum.Soc.in d.l. hęredes mei §.cum ita, col.iii.ver.aliquando & tertiò.Io.Ant. Alex. in conſi.ii.col.ii.Cur.in conſ.xvi.col.i.in fi.& ſeq.Pariſ. in conſi.xlii.col.v.volu.ii.qui declarat, qui ſint iſti.& in conſi.xliiii.col pen.& ſeq.volu.ii.& conſil.xxxix.col.ii. vol.iii.& in conſi.xliii.col.vi.vol.ii.declara, vt per eundem Pariſ.in conſ.lxxii.col.vi.in fi.& ſeq.vol.iii.Maria. Iun.conſi.clxxix.col.ii.vol.ii.

Contrarium, Rui.conſi.cxxvi.col.iii.& iiii.vol.iii. Ripa in d.l.hæredes mei.§.cum ita, col.vii.

Secundò limita, quando in perſona primi et non in perſona ſecundi euenit conditio ſubſtitutionis. Pariſ.in

conſi.

conſi.xliii.col. vi. & ſeq.volumi.ii.

Tertiò limita, quando poſt mortem omnium facta eſt ſubſtitutio in tota hæreditate, vulgariter, pupillariter, & per fideicommiſſum. Rui.conſi.xxii. colum.iii. volumine ſecundò.

Contrarium Ripa in d.l.hæredes mei.§.cum ita. colum.vii.verſi.ii.limit.

Si verò ſubſtitutio eſt facta poſt mortem poſiti tantùm in conditione,& non honorati expreſsè,& tunc tales non cenſentur adinuicem ſubſtituti.ita Alex. in conſi.xiii.colum.v.volu.iiii.verſi.vel ii. & in conſi.101. col. iiii.in fi.verſi.primò ſic.vol.iiii.& in conſi.cv.col.iii.ver. ii.principaliter vſq; in fi.vol.i.Petr.de Anch.in conſil. cxx.Soc.in conſi.ccxlix.col.vi.verſi. aliquando & ſecundò.& in conſi.cxxxviii.in finalibus verbis. & in conſilio ciiii.col.pen.volu.iii.Gozad.in conſi.lxvii. col.fi. Pariſ. in conſi.xliiii.col.pen.vol.ii.Maria.Iun.in conſi. clxxv. col.ii.volu.ii.Rui.conſi.xcvi.col.iiii.vol.ii.& conſ.cviii. col.ii.volu.ii. & conſi.cix.col.pen.& cxii.col.ii.& cxix. col.ii.& conſi.cxl.col.vi.vol.eo.& cxxxiiii.col.iiii.volu. iii.& cxxxix.col.ii.& cxli.col.fi.vol.eod.

Amplia, ſi ſint parum honorati,& parum in conditione poſiti.Ripa in d.l.hęredes mei.§.cum ita.colum.viii. ver.ſed quid ſi poſiti.et in verſi.iuxta prædicta.

Limita, vt per Rui.conſi.cxxxix.col.fi.volu. iii.Item conſi.cxlii.col.ii.et q.vol.iii.

Contrarium voluit Curt.in conſi.xi.col.iii.verſi. pro reſolutione.ubi hoc tenet eo caſu, quo poſiti in conditione potuerunt grauari.et in conſil.cxxxix. col.iii.vbi idem repetit, et videtur tenere Aymo. quòd ſi conſtet eos eſſe vocatos agnatos, quaſi actum fuerit pro conſeruanda agnatione cenſere liberos inter ſe ſubſtitutos,in conſi.cxxx.col.ii.et iiii.item, quando ſequeretur inconueniens, quòd filii maſculorum excluderentur admiſſis maſculis fœminarum, vel ipſis fœminis, quas teſtator minus dilexit: vt per eundem in d.conſi.in iii.col.

Et nota,quòd non dicitur facta ab vltimo,dato quòd

dictum

dictum ſit poſt mortem vltimi. Ripa in l.hæredes mei §.cum ita,colum.vii.num.xxiii.verſicu.cęterum pro intelligentia.ff ad Trebell.

CONCLVSIO XXXV.

ARGVMENTVM.

Materia cap. Tanta, extra Qui filij ſint legitimi.

TEXT. in c.tanta,qui filii ſint legitimi. ponit dictũ & limitationem dicti. dictũ eſt, ꝙ tanta eſt vis matrimonii, vt per eam filii primò nati legitimẽtur. Limitatio eſt, ꝙ illud non procedit,quando tẽpore conceptionis mulier non potuiſſet eſſe vxor ſua.

Circa iſtam ſecũdam partem, & circa limitationem dubitatur, quòd tempore conceptionis nó potuiſſet eſſe vxor, tamen alter ex coeuntibus ignorabat impedimentum, immo credebat poſſe ſubſiſtere matrimonium. an proles ſic concepta,ſubſecuto inter eos matrimonio, legitimetur? & quidem gl. in d.c.tanta,in gl.ii.ſi habentur dicta verba,ſed primò verius, prout habetur in libris impreſſis communiter, videtur tenere, ꝙ & idem ſentit ibi Hoſt.in princi.ſecundæ partis, dum ſequitur dictum glo. & quia dictum gl. & Hoſti.poſſet declarari ſecundum iura quæ allegant, quæ loquuntur, quando coniuncti fuerunt in figura matrimonii,&c. ex tenore, in eo.ti.& c.i.de eo qui duxit quam poll.per adulte.quę iura ita loquuntur, vt perpendit in iſtis terminis Henricus Boic.in c.ex tenore,colum.ii.qui filii ſint legiti. & ſic quãdo copula interuenit in figura matrimonii, meritò dici. & quòd glo. & Hoſt.non faciant pro iſta parte, ſed tantùm probent, quòd ſuſcepto filio ex coniunctione in figura matrimonii, tempore quo non poterat eſſe

vxor,

vxor,ſi poſteà ſequatur verum matrimonium,fit vera le gitimatio filii iam ſuſcepti: quo caſu omnes admittũt, vt dicetur in ſequẽti caſu,quòd fiat legitimatio. iſtam opi. expreſsè videtur ſequi gl.in c.non omnes. xxxii.q. ii.in verbo conſtituti. tamen illa gloſ.probaret, ſi eſſet nulla, etiã concurrente bona fide,tempore coniunctionis,quia ibi loquitur de coniunctione facta per ancillas cum domino ſuo,in qua coniunctione,nulla cadebat bona fides, vel vlla ignorantia,& tamen gl.concludit, filios effici legitimos.illud autem quod gl.ibi dicit,quòd credebatur matrimonium tenere, reſpicit illud, quod erat permiſſum vno tempore plures habere vxores iuxta text.in capitu. obiiciebatur,quarta quæſtio.ii. non autem reſpicit impedimentum, quod ancilla non poterat eſſe vxor domini ſui, vt dicit text. in capitu.dicat aliquis.xxxii.quæſtio. quarta:in quo impedimento nulla probabilis ignorãtia,nulla bona fides cadere poterat. immo præſupponitur impedimentum notum, & maſculis & fœminis, quia ancillæ non poterant non eſſe certæ de ſtatu conditionis dñi ſui, & dominus de ſtatu ipſarum. iſtam opinion.etiam tenet Anton.de Butr. in dicto capitu.tanta,in ſecunda colum. verſic. quidam ſunt legitimi. tamen etiam Anton. ipſe de But. non videtur tenere iſtam partem.quia ipſe in dicto verſi.aduerte ad vnum. refert glo.& quid ex ea referatur,poſteà ipſe ponit opin. ſuam,ibi,hæc vera credo. vbi ſe remittit ad id quod ſuprà dixerat. vbi ipſe tenet, vt infrà dicam, illud procedere tantùm, quando coniunctio facta in figura matrimonii dedit cauſam conceptionis prolis.iſtã partem etiam videtur tenere Cardina. Alexan.in capit. quod vobis.verſicu.vltimò pone,in ii.colum.qui fil.ſint legit.tamen ibi Card.Alex.intelligit,quando cõiunctio erat ſaltem in figura concubinatus.quę coniunctio non eſt ita odioſa, prout alia coniunctio, non facta tm̃ in figura matrimonii, vel concubinatus. & propterea in terminis d.c.tanta, legitimatur proles ſuſcepta in figura cõcubinatus, nõ aũt proles ſuſcepta ex alia coniunctione,

vt ibi per Cardi. in i. col. in iii. no. iſtam etiam opi. tenet clarè & apertè deciſ. Rotæ i. de ſponſ. in deciſ. Caſſad. & dicit iſtam opin. * communẽ. Curt. Iun. in conſ. xxvii. col. pen. ver. Nec obſt. tenet iſtam partem, qui loquitur etiam in concubina, vt patet in prin. ipſius cõſilij. idem voluit clarè & apertè Domin. in conſi. lxvi. in iii. dubio col. ii. ſeq. iſtam opi. videtur ſentire Abbas in cap. quod nobis, in fi. qui filii ſint legit. vbi dicit, non legitimari anteà natos ex clandeſtino matrimonio, quia videntur ſciuiſſe impedimentum: & propterea clandeſtinè contraxiſſe. Et ſic inferri poteſt ex dictis per Abbatem, ꝙ ſi daretur ignorantia probabilis impedimenti, legitimarentur etiam anteà nati, quamuis matrimonium non ſit verum & legitimum, ſed putatiuum: tanto ergo magis hoc dicendum eſſet, ſi matrimonium verum ſequatur.

Contrarium tenuit gl. in d. c. tanta, in gl. ii. prout non habentur illa verba, ſed primum verius, quę fuit additio Io. And. ibi & iſta ſentit Io. And. ibi circa fi. quia videtur exigere ꝙ pręceſſerit copula ĩ figura matrimonii. & ibi Ant. de But. in i. col. & iſtam partẽ videtur tenere Flor. de ſancto Petro in diſpu. incip. Bar. in i. dubio in reſpõſ. ad c. ex tenore, & ad c. cùm inter. ita loquitur Bart. in l. eum qui. ff. de ſtat. hom. ita Iaſ. in tit. de feud. ſucceſſ. fol. cxxi. Iaco. Aluar. in d. §. naturales, col. pen. Henric. Boic in d. c. ex tenore, in i. col. in fi. verſi. quando vterque parentum eſt ſciens.

Tenendo primam opin. ex ea inſurgeret dubitatio ad ſecundum dictũ tex. in d. c. tanta, dum ibi dicitur, quòd non legitimatur filius ſuſceptus in adulterio, & nõ procedat, quando quis ex coeuntibus ignorabat conditionẽ alterius: quod eſſet allegatus alteri matrimonio.

Secundò limita, vt non procedat, ſi tempore natiuitatis iam eſſet contractum matrimonium, quia ſatis eſt, ꝙ ſi non tempore natiuitatis, ſoboles ſit ſuſcepta tempore matrimonii. ita Hoſt. in d. c. tanta, in ii. parte tex. in princi. Ioan. And. ibi in i. colum. in fine. Pet. de Ancha. in iii not. Collect. circa fi. Henri. Boic in d. c. ex tenore. col. ii.

Sed

Sed contrarium tenet Salic. in l.ſi contra.C. de nupt. primam verò partem tex.in d.c.tanta,vbi dicitur, quòd per ſubſequens matrimoniũ legitimantur filii anteà ſuſcepti, intelligas,etiam quò ad omnem effectum ſucceſſionis,vt per Pariſ.in conſi.xiii.col.v.& ſeq. & conſi.xv. col.i. volu.ii. et omni iure,vt per Rui.conſi.xxi.colum. prima volumine primo.

Primò amplia idem eſſe,ſi matrimonium ſubſequatur,& non verũ eſſet matrimonium, ſed tantùm putatiuum. ita voluit Ant.de But.in d.c.quod nobis,charta ſi. ver. & per iſtam decretalem. poſt Io. And.ibi.

Tamen contrarium, ꝙ non legitimentur filii iam nati per putatium matrimonium ſubſecutum,quando aderat tempore coitus impedimentũ , propter quod mulier vxor ſua eē nõ poterat,voluit Cald. ibi & clarius Abb. circa ſi. Alex.in ii.col.in d.c.quod nobis.

Prima opin.poſſet ſuſtineri,quando interueniſſet ſaltē in vno ex coniungibus ignorantia impedimenti,prout in iſtis terminis loquitur Gemi.in conſi.lxvi.col.iiii. Rota in deciſ.Caſtad.deci.i. de ſponſ. Curt.in cõſ.xxvii. col.pe. & fuit de mente glo.in c.cum omnis. xxxii.q.ii. in ver.conſtituente. Beltrand.in conſi.ccx. col.ſi.volu. i. Hiſp.in rub.de donat.inter vir.& vxo.ſo.xxx. col.i.

Secundò amplia , vt per talem legitimationem inſtituantur legitimi filii anteà nati,etiam ꝙ tempore matrimonii extent alii filii legitimi & naturales.Ang.in conſi,xvii.colum.ii.& in conſi.xx.Caſſa.in conſuetud. folio ccc.columna prima .

Tertiò amplia,vt talis ſic legitimatus agnaſcatur omnibus non modò patri, ſed omnibus aſcendentibus , & tranſuerſalibus ita ponunt Doct. omnes allegati in ſuprà proxima ampliatione.

Quartò amplia,vt non ſint neceſſaria inſtrumēta dotalia,attenta iuris canonici diſpoſitione.Felin.in c.Eccleſia Sanctæ Mariæ,colum.xxii.de conſtitu. & in cap.i. colum.vi.de ſponſ.Pariſ.in conſil.xiii.colum.vi.volu.ii. Rui.conſi.lxxviii.col.ii. volu.iii.

Sed dubium eſt, an iſtud ſit ſeruandum in terris imperii, ſaltem quò ad ſucceſsionem? & Angel. in conſil. xxix. tenet quòd ſint neceſſaria dotalia inſtrumenta. & Bald. in l.ſi qua. colum. prima.C.ad orfic.Curt.Iun. in conſilio cxxvi.columna ſecunda. Card. Alexan. in d. capit.tanta, colum.xvii. Aluarot.in c. primo §.naturales,colum.quarta in fi.ſi de feud.fuer.controuerſia. Maria.Iun.in conſi.lii.colum.prima volumi.primo,& conſ. clxix.colum.ii.volumine ſecundo.Ruin.conſi.ii.& conſi.ccxi.colum.quarta volumi.primo.& conſi.lxxviii. colum.ii.volumine tertio.

Contrarium, ꝙ etiam in terris imperii legitimatio efficax ſubſequatur, etiam quòd non interueniant dotalia inſtrumenta, voluit Iaſ. in l.ſed eſt quæſitum,col. penul.ff.de liber.& poſthum.& l.naturali.§.cum autem, columna fina. C.de inſtit.& ſubſtitu.in conſi. ccxxiiii. volumi.ſecundo.& in conſi.clxviii.volumi.iiii. columna v.Ange.Areti.in §.fina.inſtitu. de nupt.colum.ii. Deci. in conſi. clv. col.ii.vbi dicit iſtam * communem opinion.quam ſecuta eſt Rota deciſ.MDXXXVIII.coram Rainaldo Petrutio in cauſa Colonienſis matrimonii.Pariſ. in conſil xiii.colum.ſexta,& ſequen.volumi.ii.Rui.conſi.xxii.colum.i.volumi.i.& conſi.lxxviii.colum.ii.volu. iii. & conſilio 51. volumi.v.colum.iii. & antepen. Bald. tamen in l.cum mulier,colum.ſecunda.C.de dona. ante nupt.tenet tunc de iure ciuili eſſe neceſſaria inſtrumenta dotalia, quando ſuperſunt alii legitimi & naturales.Ange.in l.contrahitur.ff.de pigno.refert & ſequitur Hippol.in ſing.ccl.Rui.conſi.ccxi.col.i.vol.i.

Sed quòd præſumatur fraus.Ruin. conſi.ccxi. columna quarta volumi.i.

Quintò amplia, etiam ſi aliud matrimonium ſit intermedium.Ant.de But.in d.c. tanta,colum.pen. verſic. quæro quando matrimonium.Ange.in l.nuper C.de natur.liber. Riccard.Malumb.in ſua diſpu.quam poſuit Ioan.And.id regula ſine culpa,de reg.iur.in vi.Bar.in l. bonorum,in fi.col.ff.rem rat. habe.hoc etiam præſupponit

Bal.

Bal.Sali.& Iaſ.in l.quotiens.C.de rei vendi. in illa q. an contracto matrimonio fiat legitimatio in fauorem natu ralis contra filios legitimos & naturales poſtea ſuſceptos. Ange.in conſi.xvii.col.i.in fi.& in §.ſi verò, in authen.quibus modis natu.effic.legiti.Iaſon in l.Pomponius.§.quæſitum.ff.de acquir.poſſeſ.col.prima Anto. de Roſell.in tract.legitima.col.xxi.& ſeq. hoc etiam præſupponit Barto.in l..cum decem.§.fi.ff.de ſolut. & Iaſo. in l.Gallus.§.& quid ſi tantùm, in ii.lectu. colum.iii.ff. de libe.& poſthum.& in tracta.feud.in titu.de feud. ſuc ceſſione.

Sextò amplia, etiã ſi pater proteſtetur, quòd per contractum matrimonii non intendebat filios legitimari. ita Iacob.Zochus in d.c.tanta,& Cardi.Alexan. ibi colum.xxi.ver.quæro.& ſeq. Hiſpa. in c.per veſtras, char: liii.de dona.inter vir.& vxor.col.iiii.

Contrarium Roſel.in d.trac.leg.fol.iii.col.i.

Septimò amplia, vt etiam inuiti & ignorantes legitimentur per ſubſequens matrimonium.Hiſpa. in d.c.per veſtras,char.liiii.col.i.Pariſ.in conſi.xiii.col.v.vol.ii.

Octauò amplia, etiã ſi tale matrimonium ſit factum in articulo mortis.Pariſ.in conſi.xiii.col.& in conſi. xv. col.i.vol.ii.Rui.conſi.ccxi.col.i.vol.i.

Nonò limita, etiam ſi lite pendẽte fuiſſent concepti. Pariſ.in loco præalle.& in conſi.xv.col.i.vol.ii.

Decimò amplia, vt etiam actus medius non impediat Mant.in conſi.xlv.col.ii.

Primò limita, quia requiritur, ꝙ mulier ſit digna matrimonio, ſecus ſi vilis aut meretrix.ita Ang. in §.ſed & aliud,in auth.quib.mod.nat.effi.ſui.ſequitur Cæp.caut. ccxlvii.Curt.Iun.in conſi.cxxxix.col.pe.Maria.Iun.in conſi.lii.col.i.vbi dicit * communem, vol.i.Rui.conſi. xcii.col.vii.vol.iii.facit, quod voluit Iaſ.in l.neque poſſeſsio.col.ii.C.de teſt.Rui. conſil.cxxviii.col.fi.vol.iiii.

Contrariũ, ẽt ſi ſit meretrix,& ſequatur matrimoniũ, ꝙ filii legitimenť, tenuit Nic.de Vbal.in trac.ſucceſ.ab inteſ.in 35.col.circa fi.refet & ſeqtur Iaſ.ĩ cõſ.234.vol.

Cardi. Alex. in d. c. tanta, in vi. q. glo. in conſuetud. Neapo. fo. xxxii. hoc ſentit Bal. in l. eam quam. colũ. vi. verſicu. quæro, C. de fideicom. Hiſpan. in capi. per veſtras charta liii. col. iiii. de donat. inter virum & vxor. Caſſa. deciſi. i. numero vi. de ſponſal. Ruin. conſi. cxi. colum. ii. vol. i. qui dicit iſtud præcedere de iure canonico. & conſi. 51. colum. iii. & antepenul. volum. v. Tiraquell. de nobilit. c. xv. nume. xxii. & ſeq.

Secundò limita, quia requiritur quòd mulier ſit retẽta in figura concubinatus. ita Angel. in conſilio xx. Cæpol. cautel. ccxlvii. iſtud fuit de mente Bartol. in l. fin. in fine. ff. de concub. ſequitur Bal. in conſ. ccvi. in ii. colum. in iii. parte. ſequitur Curt. Iun. in conſil. cxxxvi. colum. penul. Anton. de Roſell. in d. tracta. legit. colum. xx. Riccard. Malumb. in l. ſi contra. C. de nup. & ibi Ange. Petr. de Anchar. licèt non ſe firmet in c. inuoluit, in iiii. not. de elect. in reſolutione i. q. & ſentit hoc Mart. Laud. in c. i. §. naturales, ſi de feudo fuer. controuerſia. qui dicit, ꝙ per ſubſequens matrimonium legitimantur naturales tantùm, non ſpurii. refert & ſequitur Curt. in tracta. feud. in iii. parte. col. xxxii.

Contrarium tenet Io. Andr. in reg. ſine culpa, de reg. iuris in vi. qui intelligit diſpoſitionem d. c. tanta, procedere in quocunque coitu illicito, dummodo vxor eſſe potuiſſet tempore copulæ. Anto. de But. in d. c. tanta, in pen. colum. in verſi. quæro quando matrimonium. & ibi Card. verſ. & per hæc deciduntur quæſtiones. & hoc ſentit etiam Bar. in l. eum qui. ff. de ſtat. homin. dum vult, quòd ſequens matrimonium non validè operetur legitimationem prolis ſuſceptæ, quando coniunctio erat omnino illicita, ſecus de iure canonico. Cardi. Alexan. in d. c. tanta, in vi. quęſt. idem ſentit Bart. in l. ſi contra C. de nup. & ibi Sal. & Cyn. glo. prag. ſanctio. fol. clxxi. Iaſ. in cõſ. ccxxxiiii. vo. ii. Goffred. in ſumma de fil. preſbyt. in iii. colum. verſi. quid ſi quis natus ſit. & Hoſtien. eo tit. §. ii. in fi. Flor. de Sancto Petr. in q. incip. Barto. in conſi. arg. ii. partis. Rebuff. in concord. fol. ccxxvi. Deci. in

ci.in conſil.clv.col.i.& ſequen. qui dicit iſtam * communem opin. Declara, vt per Cyn.in d.l.ſi contra.C.de nupt.gloſſ.prag. ſanct.in fol.clxxii.Iacob. Aluaro.in d. c.i.§.naturales colum.iiii.in fin.ſi de feud. fuer.controuerſ.Abb.in c.innotuit, in viii.colum. ſuper gl.in verbo coniugata.de elect.quę glo.ſentit hoc.& gl.in c.qui alii. xxx.quęſt.v.Hiſpa.in d.c.per veſtras, de donat. inter vitum & vx.char. lvi.col.iiii.& ſeq.tenet, quòd matrimonium ſecutum cum concubina clerici in minoribus non legitimat prolem ſuſceptam ex ea per clericum.

Tertiò limita, quia non legitimatur nepos patre pręmortuo, ſi auus contrahat matrimoniū cum illa ex qua filium ſuſceperat: ita tenet Guil. de Cune. & poſt eum Bal.in l.benignius.ff.de legib.Pau.de Caſt.in l.i.§.cęterùm.ff.de acquir.poſſ.Hippoly.in ſing.cxxi. Cremēs. in ſingu.xxxii.Lucas de Penna in l.eos.col.iii.& ſeq.de his qui ſpon. mun.ſube.lib.xi.Anto.de But. in c. per venerabilem, col.xvi.in fi.verſicu.requiritur tertiò. qui filii ſint legit. vbi declarat. Soci.in l.Gallus.§. ſi eius.col.ii. ff.de libe.& poſthu.dubitat de iſto dicto, & adducit contra illud rationem, cui non reſpondet.

Quartò limita, quando legitimatio per ſubſequens matrimonium in mortis articulo fit in fraudem ſubſtituti.ita Ang.in l.ſed eſt quæſitum.ff.de libe.& poſthu.vel in fraudem aliorum filiorum, vt dicit idem Ange.in l.imperator.C.de natu.lib.Barba.in conſi.lix.num.xxii.volu.ii.Cur.Iun.in conſi.xxvi.colum.iiii.in fi. Beltrand.in conſi. lxxiii.colum.iiii.volu.iii.Rui.conſi. ccxi.col.iiii. & conſi.ccxiii.col.ii.in fi.vol.i.

Primam opi.declarat Alex.in l.ſi quis poſth.col.ii.ff. de lib.& poſth.quando aliter apparet, ꝙ in fraudem fidei commiſſarii contraheret, non autem quod præſumatur hoc ex ſolo fideicommiſſo.& idē ſentit Deci.in c.in præſentia, col.xxvi.& probat.

Quintò limita, niſi dictū ſit de deſcendentibus legitimis: quia tunc nō cenſentur vocati legitimati per ſubſequēs matrimoniū.Bald.in d.c.i.§.naturales.ſi de feud.

fuer.controu.in ii.col.& in conſ.cclxvii.vol.v.Alex.cōſ. v.volu.vii.Ant.de But.in d.c.per venerabilē,col.xviii.in fi.ver.alius eſt effectus. Idem tenet Iaco.Aluarot.in d.c. naturales,in v.col.i prin.Luc.de Pen.in d.l.eos col. iiii. in iii.q.C.de his qui ſpont.mun.ſubeunt.Barba. in repe. l.cū acutisſimi.C.de fideic.Soci.in cōſi.xxv.col.i.& ſeq. Iaſ.in l.ſi is qui pro empt. char.xvi.col.vi.ff.de vſucap.

Contrarium tenet Abb.in d.c.tanta,col.ii.qui fil.ſint leg.Iaſ.in conſi.clxxviii.col.iiii.vol.iiii.And.de Iſer. in d.c.naturales,col.ii.& ibi Iaco.Aluar.col.v.verſi.quid ſi inueſtitura diceret. Curt.in trac.feu.in iii.par. col.xxxi. ver.ſecūda principalis reg.Idem tenet Mart.Lau.in d.c. naturales.idem tenet And.de Iſer.in conſti.reg.inci.ſancimus.Cur.Sen.in conſi.xiii.col.ii.in fi.Trig. ſing.xxxv. Deci.in c.cū in cunctis,col.ii.de elect.Præp.Alex.in l.lator,col.v.ver.quęro circa prædicta.qui fil.ſint leg. Ant. de But.in d.c.innotuit,col.ii.in fi.ver.no.ergo,de elec.& ibi Imo.col.ii.& Ant.ipſe in d.c.tanta,col.pe.ver.quęro an legitimatio.Deci.in conſil.clv.col.iii.immo etiam ſi dictum ſit ex tuo corpore legitimè deſcendentibus. Afflict.ſuper conſtit.fol.clxxxviii.col.iiii.

CONCLVSIO XXXVI.

ARGVMENTVM.

Filij legitimati per ſubſequens matrimonium an in feudis ſuccedant.

AN in feudo ſuccedāt filii legitimati ꝑ ſubſequēs matrimoniū? dicendū eſt ꝙ ſic. nā And.de Iſer.in c.i.§.naturales, col.i.ī fi. ſi de feud.fue.contro.& ibi Iac.de Belu.Alu. Mart.de Laud.& ſequūtur cōiter Doct. vt dicit Cur.Iun.ī trac.feu.in iii.par.col.xxxi.ver.ii.princ. reg.hoc tenet Anto.de But.in c.lator,col.ii.qui filii ſint leg.& ibi Card.Abb.in d.c.tāta,col.i.& ponit Affli.in d.

§.naturales,in v.not.in prima colum. Iaſ.in tract. feud. in titu. de feud.ſucceſsione Alexand. in l. ex facto.§.ſi quis rogatus.colum.ix.ff.ad Trebel. Iacob. de Beluiſ.§. dubitatum in authen.de inceſt.nupt. Iaſ. in l.generaliter.§.cum autem.col.fi.C.de inſt.& ſubſt.Bald.in conſi. cxxix.in iii.parte.vbi dicit iſtam * communem opi. Curt. Iun. in conſi.cxxxvi.colum.i.Caſſan. in conſuet. fol.ccc.colum.i.& ſeq. Trig.in ſing.xxxv.Dec.in c. cùm in cunctis,colum.ii.de elect.& in conſi.clv. col.v. Pariſ. in conſi.xiii.col.v.vol.ii.& conſi.xv.col.i.eo.volu.Mantua in conſi.xlv.col.ii.Ruin.conſi.ccxi.colũ.i.volu.i. & conſi.xcii.col.ii.& v.vol.iii.

Contrarium videtur tenere Hoſt.in finalibus verbis, & Io.And.in final.verbis in dicto c.tanta,& Hoſt. in c. i.qui fil. ſint legit.

Limita primam opin. quæ videtur * communis, duobus modis,vt per Curt. in tract.feud.in iii.parte colum.xxxi. Alio modo,vt per Iaſ.in l.generaliter.§.cùm autem.colum.fin.C.de inſti.& ſubſt. ex mente And. de Iſern.licèt ipſe recedat ab eius opin. & dicit Deci. in c. cum in cunctis,colum.ii.per illum tex.de elect.ꝙ depoſitio loquens de filio legitimato, verificatur de legitimato per ſubſequens matrimonium. Iſtud probat glo. in cap.innotuit,in glo.in verb.coniugata,de elect.glo.in d.cap.tanta,Boer.deciſ.clix.ſecus ſi loqueretur de filio nato ex matrimonio. Brun. in tract. quòd ſtantib.maſcul.fol.lxiii.colum.i.ſed alii legitimati non veniũt appellatione legitimè deſcendentium. Ruin. conſi. cix. colum.v.volu.iii.

Quid in alio legitimato, quando inueſtitura diceret pro legitimè natis? Loffred.videas in conſi.i. colum. xi. Quid in alio legitimato? vide Ruin.conſi.clviii. volu. & conſi.clxiiii.eo. vol.& conſi.cviii.col.i. vol.ii.

CON-

CONCLVSIO XXXVII.

ARGVMENTVM.

Filij legitimati an ſuccedant in emphyteuſi, & dignitatibus.

AN autem ſuccedat in emphyteoſi filius legitimatus. Imol.in l.quod dicitur, col.ix. in fin.ff.de verb. obliga. tenet quod ſic, & Petr.de Anch.in conſi.ccxli.col fi. Iaſ.in l.generaliter.§.cum autem.colum.fi.C.de inſt.& ſubſt.Caſſa.in conſuet.fol.ccc.colum. ii. Deci.in d.c.cum in cunctis,col.ii.de elect.Hiſpa. in rub. de donat.int.vir.& vx.fol.viii. col.iii.Pariſ.in cõſi.xiii.col.v. volu.iii. Vide Ruin.conſi.cl.col.i.& ſeq.vol.i qui tenet contrarium in emphyteoſi eccleſiæ,& conſi.cix. colũ.ix. vol.iii.In alio legitimato per reſcriptũ in cõſi. clxiiii. col.i.& conſi.clxxxvi.col.i.vol i.& conſi.ccxi. colum.i. vol.i.& conſi.lxxii.col.pe.volu.iii.declara,vt per Ruin. conſi.xlvii.col.pen.vol.iii. An autem in epiſcopatibus & dignitatibus ſit habilis?glo.in verbo coniugati, in d. c.innotuit,tenet,ꝙ ſic, & ibi Cõpoſtel.Io.And. col. pe. in fi.& ibi etiam Compoſtel.& in iſtam ſententiam inclinat Goffred.in ſumma de fil.presby.in iii.col.in fi. verſi. quęro quod ſi quis natus.Idem Ant.de But.in d.c. innotuit,in ii.col.in fi.ver.quæro an filius.Card.in viii. quęſtio.& * omnes Doct.ibi ſequuntur dictum glo. idem voluit glo.in d.cap.tanta,Pet.de Anch.ibid.in ii.colum. in fin.ver. quęrit glo.Abb.colum.ii.verſi.& pro hoc adduco,& ibi Henri.Boic col.i.in prin.Archid.in c.Oſius. lvi. diſtinct. Cald.in conſi.ii. qui filii ſint leg.Iacob. de Beluiſ.in §.dubitatum,in auth.inceſt.nupt.Alex.in l.ex facto.§.ſi quis rogatus.colum.ix.ff.ad Trebel.Iaſ.in d.l. generaliter.§.cum autem,colum.pe.C.de inſti.& ſubſti.

Præpoſ.

Præpoſ. Alexã.in d.c.lator,col.v.qui fil. ſint leg.Dec.in d.c.cum in cunctis,col.ii.in vlt.not. & in conſi. clv. col. ii. Iaſ.in conſi.clvi.col.i.in fi.vol.iiii.ſentit Ang. Aret.in §.fi.col.pen.inſt. de nupt. Pariſ.in conſi.xiii.col.vi.volu.ii.& in conſi.xv.col.i.eo.volu.

Legitimati verò etiam quòd ſint legitimati cum clauſula prout ſi nati eſſent ex legitimo matrimonio,tamen non ſunt tales, niſi per fictionem. Maria.Iun.conſi.lxv. colum.i.volu.ii.

Tamen legitimatio ſic facta, non minus operatur, quàm ſi nati eſſent verè legitimi. Ruin. conſi. clxi. colum.viii.volumi.ii.

CONCLVSIO XXXVIII.

ARGVMENTVM.

Filius legitimatus per ſubſequens matrimonium an excludat ſubſtitutum, & an excludat fœminas,ſtante ſtatuto,quòd excludantur propter maſculos.

IN fideicommiſsis legitimatus per ſubſequens matrimonium excludit ſubſtitutum, ſi decedat ſine legitimis & naturalibus filiis, hoc non habet dubium, quia etiam aliter legitimatus ſubſtitutũ excludit, ſecundum * magis communem opin. & per Iaſ.in l.generaliter.§.cum autem.colum. pen. & ſequẽ. C.de inſti.& ſubſti.& in legitimato per ſubſequens matrimonium,voluit Deci. in conſi. clv. colum.i.Pariſ. in conſi. xiii. colum.v. volu.ii.& in conſi.xv. colum.i.eod. vol.Ruin.conſi.vii.colum.xi. vbi limitatur, vol.i.immo & quando dictum eſſet,ſi grauatus decederet filiis legitimis & naturalibus legitimè natis, vt dictum eſt ſuprà in v. limit.

In

In ſtatuto autem excludente filias fœminas propter maſculos, an legitimatus per ſubſequens matrimonium excludat filias fœminas. Ant.de But. in cap. per venerabilem, colum.xvii.verſi.ſed poteſt eſſe dubium, qui filii ſint leg.ſentit quòd ſic, idem tenet expreſsè Paul. de Caſt. in conſi. clxxx. colum. fina.volu.i.Deci. in conſi. clv.colum.ii.& in cap.cum in cunctis, colum.ii.de elect. & in conſi. lii.colum.pen. Georg. Nat. in clemẽ. quanuis, colum.xliiii.& ſequen. de pact.in vi. Albert. Brun. in tract. ſuper ſtatuto excluſiuo fœminarum artic. xii. quæſt.iiii.Pariſ.in conſi.xiii.col.v.volu.iii. vbi, etiam ꝙ ſtatutum loquatur de legitimè natis, & in conſi. xv. eo. volu. Quid in ſtatuto excludente fœminas propter maſculos legitimè natos? Ang. Aret.in §. fina.colum.pen. Inſt.de nupt.

CONCLVSIO XXXIX.

ARGVMENTVM.

Filij iudicantur legitimi ob bonam fidem parentum.

PROPTER bonam fidem parentum filii iudicantur legitimi. c.ii. vbi Abb. in princi.qui filii ſint legit.& in cap.cum inhibitio, in ii. not.de cland.deſponſ. & voluit Hoſt. in d.c. ii.in prima parte tex.& ibi Ant.de But.Pet. de Anch. in vii.not.Prępoſ. Alexan.in iiii.not.Bald.in c.i.§.naturales, in fi.col.ſi de feud.fuer.controuer.ver.pone ꝙ non tenet matrimonium.Bart.in l.auunculo, col.ii.ff. de condit.ſine cauſa, & in l.cum qui.ff.de ſtatu hominum.Din. in conſi.vi. in fin. Curt. Iun. in conſi.lii. colum. prima. Pariſ.in conſi. xv. colum. vi.volu.ii. Ruin. conſi. xiiii. colum.i.& ſequen.vbi declarat, volu.iii.Grammat.conſil.lvi.colum.ii.

Primò amplia,etiam data ignorantia vnius ex coniugibus tantùm,ita probat text.in cap.ex tenore, qui fil. ſint legit.Hoſt.in d.c.cum inhibitio,col.ii.in fin.verſi.& quando etiam in facie Eccleſiæ, & ibi Ant.de But. colũ. pen.& col.fi.ver.quæro cum glo.Pet.de Anch.in fi. col. ver.iii.principaliter quęro.Præpoſ.Alex.colum.pe. ver. venio modò,& fuit opi.glo.ibi in verbo ambo. Idem voluit Imol.in cap.ex tenore,in fina.verb.& ibi Hoſt. col. ii.Io.And.ſuper verbo legitima. Ant.de But. in vi. not. & in ii.col.ver.aut matrimonium eſt clandeſtinũ. Petr. de Anch.in ii.col.in ii.q.Præpoſ.Alexan.in v.not.Abb. ibi in ii.not.Henric. Boic.col.ii.Bald.in l.qui contra,in iii.q.C.de inceſt.nupt.glo.in cap.i.de eo qui duxit quã polluit per adulterium, ſentit Bart. in l.eum qui. ff. de ſtat.hominum.Beltrand.in conſi.ccx.colum.fina. volu.i. Rui.conſi.xiiii.col.i.& ſeq.vbi declarat,volu.iii.Gram. conſi. xi. colum. i. Amplia iſtam partem, vt per Ruin. conſi.vii.volu.v.

Contrarium,ꝙ non ſufficiat ignorantia vnius tantũ, voluit glo.in d.l.qui contra.C.de inceſt. nupt. in verbo acerrimo.glo.in l.miles.§.pe.in verbo ſecundis nuptiis. ff. de adult. immo Angel. tenet in dicta l. auunculo. ff. de condit. ſine cauſa, quòd non ſufficiat eſſe bona fides,niſi concurrat etiam longi temporis ſpacium in figura matrimonii.

Tenendo primam opin. quæ videtur ✱ communis,amplia primò,vt ex ignorantia vnius tantùm proueniat legitimitas filiorum, & non modò quò ad ignorantem,ſed etiam quò ad ſcientem,vt voluit glo.in verbo ambo,in dicto cap. cùm inhibitio. Vbi Imol. in fin. verb.& Ant. de But. ibi, quia eſſet monſtrum,quòd quò ad vnum tantùm eſſet legitimus,vbi etiam Præpoſ.Alexan.colum.pen.& Henric.colum.ii.& in fin. eius. colũ. & ſequen.idem voluit glo.in cap.cum in captiuitate,in glo.i.xxxiiii.q.i.Petr.de Anch.in d.cap. cum inhibitio, colum.ii.in iii. quæſt. Specul. in titu. de ſucceſſ.ab inteſt. verſic. ſed pone quòd de facto. Alberic. in dicta

l.qui

l.qui contra.col.ii.qui tenet etiam quò ad ſucceſsiones in terris Imperii.Goffred.in ſumma in titu. qui fil. ſint leg.circa fin. Iaſ.in conſi.clvi.colum.ii. volumi.iiii.& in conſi .clxviii.col·iii.& ſeq. volumi. iiii. Capra in conſi. cxvii.colum.fi.

Contrarium Hugo & Tancred.in d.c. cum in captiui tate,ſcilicet quò ad ſcientem,quòd ſint legitimi.glo. in d.l.qui contra,in fi. in verbo acerrimo.Petr.de Anch.in conſi.xli. & iſta opi.ſecunda eſt quò ad ſucceſsiones in terris imperii,vt per Cyn.in d.l.qui contra.C.de inceſt. nupt.in iii.q.& ſentit Iaſ.in d.l.auunculo,in fi.ff. de con dit.ſine cauſa,idem voluit Odofred. in dicta l. qui contra,colum. ſina.

Declara iſtam ampliationem, vt procedat ſine controuerſia, quando ignorantia eſt circa factum, vt dicit Abb. in cap. ex tenore, in fin. qui filii ſint leg. & tantò magis,ſi concurret ignorantia iuris & facti.glo.in l. miles.§.pen.ff.de adult.Abb.in c.referente, qui fil. ſint legit.Iaſ.in d.l.auunculo,col.fi.quod declara, vt per Rui. conſi.li.col.ii.& viii.vol.v.

Sed quando ignorantia eſt circa iuris diſpoſitionem. glo.in d.l.qui contra,tenet idem eſſe, ſcilicet filios eſſe legitimos,& idem ſentit glo.in c.perlatum, qui filii ſint legit. Sed Odofred.col.fi.quod non ſint legitimi,quando vterque ignorat ius, ſed ſi maſculus ſcit ius, & fœmi na ignorat,ſint legitimi quò ad fœminam.ſed Bart. in l. auunculo,col.ii.ff. de condi.ſine cauſa,indiſtinctè tenet eſſe legitimos filios quò ad ignorantem ius.

Abbas verò in c.per venerabilem,col.fina.qui fil.ſint legit.dicit,ꝙ error iuris excuſat, vbi error eſt probabilis,& non aliàs,idem tenet in cap.perlatum,eo.titu.vide Rui.declarantem in conſi.li.col.vii.& ſeq.vol.v.

Secundò amplia, vt ſufficiat bonam fidem adeſſe tem pore conceptionis,licèt forſan non adſit tempore natiuitatis. glo.in d.c.ex tenore,& ibi Abb.in iii.not. etiam ſi lite pendente ſit conceptus, ante ſententiam tamen; Hoſt.in d.cap.ex tenore,colum.i.ver. quid ergo ſi pendente

dente lite,& ibi Ant.de But.in tertia oppoſ. Capra cōſ. cxvii.colum.fina. Contrarium,Marian.Iun.conſi. xxxi. colum.x.volu.ii.

Tertiò amplia, vt non obſtante iudicis monitione ante ſententiam dicantur eſſe coniuges in bona fide. Ant.de But.in dicto c.ii.qui fil. ſint legit.& ibi Præpoſ. Alex.in vltimo not.

Primò limita, quia non ſufficit ignorantia, niſi matrimonium non ſit contractum publicè in faciem Eccleſiæ,ita Ant.de But. in dicto cap.ii.in v. not. Goffred. in ſumma in eod.tit.circa fin. Petr.de Anch.in conſi. ccccí. Capra in conſi.cxvii.colum.fi.Curt.Iun. in conſi. lxiiii. colum.ii.idem voluit Hoſt.in d.c.ex tenore, circa fi. vbi etiam hoc tenet Io.And.& Ant. de But.in fin. pen. col. & ſeq.& Petr.de Ancha.in ii.col.in ii.qō. Abb. in vlt.q. & Card.in ſecunda oppoſ.etiam ſentit hanc opi. dum dicit,ꝙ cap.cum inhibitio, procedit in quocunque impedimento,& ibi Præpoſ.col.i.& ſeq.in ii.q.Henric. Boic. col.fina. & Collect.ver.ſed quid ſi ambo,& idem voluit Imol. in dicto cap. cùm inhibitio, & ibi Collect. circa princi. verſi.nunquid. idem Marian.Iun. in conſi.xxxi. colum.x.& fi.& conſi.lxxxvi.col.pen.vol.ii.

Contrarium,quod d.c.cum inhibitio, non habeat locū,niſi in impedimētò cōſanguinitatis, tenuit Goffred. in d.ſumma tit.qui fil.ſint legit.in fi. & Vincent. in d.c. ex tenore, & Archid.in c.cum in captiuitate. xxxiiii.q. i.& Gemi.in conſi.lxvi.col.pen.

Tenendo primam opin.quæ videtur * communis, primò limita, quòd ſi matrimonium cōtrahatur in mortis articulo non requiratur ſolemnitas,de qua in d. cap. cum inhibitio,vt per do. Marian.Iun. in dicto cōſi.lxvi. colum.pen.& fin.

Secundò limita in impedimento ſeruitutis,quia ſi libera contrahat matrimonium cum ſeruo ignoranter, liberi non ſunt legitimi,ita glo.in prædicto c. ex tenore,in glo.fi.in fi. ſed ibi Ioan.And.in fi.tenet,quòd legitima ſit ſoboles ſuſcepta ex matre libera,& patre ſeruo, quando

quando mater eſt ignorans,ſed ſi mater eſt ſerua, & pater liber,& ignorantes contrahant, eſt legitima ſoboles,ſed non libera,& ibi hoc ſequitur Ant. de But. circa finem verſi.quærit glo. & Petr.de Anch.circa fin.in iii. q.& ibi Henric.Boic.in fi.& Prępoſ.Alexan.in fi. Abb. verò dicit q̃ non eſt neque libera neque legitima,ſi mater eſt ancilla,& idem ſentit Goffred.in dicta ſumma in tit.qui filii ſint legit.in fi.

Tertiò limita,quando filii naſcuntur poſt contractũ putatiuum matrimonium ex coitu improbato. Ita Maria.Iun.conſi.xxxi.col.ix.& fi.vol.ii.

Quartò limita, quia non ſufficit iuris error, vt per Ruin.conſi.xiiii.colum.ii.volu.iii. declara, vt per eundem conſi.li.colum.vii.& ſeq.volu.v. Et nota, quia non pręſumitur ignorantia,ſi in loco erat matrimoniũ publicè & non occultè per vnum ex coniugibus, quia alter non poteſt dicere ignoraſſe matrimoniũ alterius.Ruin. d.conſi.li.colum.ii. volu.v.vel erat notorium in loco,& communiter ita dicebatur, quod alter contraxerat matrimonium.

CONCLVSIO
Et Regula XL.

ARGVMENTVM.

Hæredis nomine intelligitur tàm hæres ſuus, quàm extraneus.

VERBVM hæres regulariter verificatur in quolibet hærede,ideſt tam hærede ſanguinis,quàm extraneo,ad hoc allegatur tex. in l.ſciendum.ff.de verb.ſig.qui text. non probat,appellatione hæredis venire hæredes non modò primi,ſed vlterioris gradus. ad idem allegatur tex.in l.in annalibus.C. de legat. qui etiam text.

ſecundum

ſecundum Dec.in c.præſentia, colum. xviii: de probat. non probat, niſi illud idem quod probat text. in d. l.in annalibus,dicit illud verbum continere omnes hęredes, probat regulam,quia,ſi continetur omnis hæres,etiam extraneus,qui etiam hæres dicitur. Iſtam regulam ponit Bart.in l.Gallus.§.etiam ſi parēti.ff.de lib.& poſth. quem ſequitur Bald. Angel. Imol. Paul. de Caſt. Aret. Alexand. Socin. Iaſo.& Claud. & vltra ipſos, hanc regulamponit Imol.in rub. de iure patr. Bald. in cap.i. in fin.princip.de eo qui ſibi & hæredibus ſuis.Ang. conſil.xxxv.Imol.in conſi.ccci.in fin. penult. colum. & ſequē. Socin.in conſi.cclvii.col.iiii. & ſequen.Alexan. in conſi.xxxvi.colum.ii.volu.iii.Bald.in l.fi.col.vii. C. de hæred.inſti.hanc etiam opin.tenet Spec.in tit.de locat. §.nunc aliqua.verſi.cxiii.idem ponit Abb.in cap.in præſentia, colum.vii. poſt Anto.de But. ibi colum.iii.& ibi Deci.colum.xviii.de probat.& ibi Imol.col.iii.Alex. in conſi.lvi.colū. ii.vol.ii.Imol.in c.potuit,in vi.colum.in fi.& ſeq.de locat.Alex.in conſi.clxxxix.in v.col.volu.ii. Imol.in l.quod dicitur,col.pen.ff.de verb.obligat.& ibi Alexan.col.pen.Salic.in l.ii.in xx.q. C. de iure emphy. Corn.in conſi.clxxii.col.ii.vol.iiii.Maria. Socin.Iun. in conſi.clxxii.col.ii.volu.ii.Ruin. conſi.clxxxviii. colū.i. volu.ii.Tiraquel.de retract.fol.xxxiiii.

Primò amplia, etiam ſi dictum ſit de hærede ſuo in materia tranſmiſsibili ad omnem hæredem, ita Specu. in dicto titu.de locat.§.nunc aliqua. verſicu.cxiii.Bart. in dicto §. etiam. Alexand.in conſil.xix. colum. prima in fin.verſi.tertiò confirmatur,vol.ii.Deci.in dicto cap. in præſentia,colum.xviii.de probat.Iaſo.in dicto §.etiā ſi patenti,colum.iiii.iſtud fuit de mente Abbat.in d.cap. in præſentia,col.ix.ver.ſi autem cōceſsio fieret. & Dec. ibi colum.xxi.verſi.in hoc tamen. Imol. in d. c. potuit, colum.vii.de locat.Alex.in conſi.clxxxix.colum. v. vol. ii.Imol.in d.l.quod dicitur,col. pe.& ibi Alex. vbi dicit in pe.col.iſtam ✱ communem opi.Bald. in l.ii. col.xx. C.de iure emphyt.

Contrariũ tenuit Albertus de Bobio,vt refert Io. And. in addit. Specul. in dicto titu. de locat. in §. nunc aliqua,verſi.cxiii.

Secundò amplia,etiam ſi conditio repugnet,ſi modò res ſui natura ſit tranſmiſsibilis ad omnes hæredes, ita Bart. in l. Gallus.§. & ſi parente. in reſponſ.ad l.in annalibus. ff. de libe.& poſth.& ibi Bald.col.ii.Socin. col. iiii.ver.iiii.concluſio,& licèt iſta ſolutio Bar.ad l.in annalibus, reprobetur,vt per Alex.in d.§.etiam,& ibi Iaſ. & per eundem Iaſ. latiſsimè in d.l.in annalibus, tamen dictum in ſe eſt verum, vt per Aret. in d.§.etiam.colũ. iii.& Soc.ibid.

Tertiò amplia, vt in ſtatutis excluſiuis fœminarum, verbum hæres maſculinum de deſcendentibus intelligitur.Bruñ. in tract.quod ſtantibus maſcul.fol.lxx. colum.iii.& fol.lxxi.col.iiii.in fi.& ſeq.

Primò limita, ſi ſit facta mentio de hærede alicuius viuentis, quia viuens non habeat hæredem ſanguinis, ita Bart.in d.§.etiam,colum.ii.Paul.de Caſt.col.ii.in fi. Soc. colum.i.Iaſ.col.iiii.Soc.in conſi.lvii.col.ii. vol.iii. Pariſ.in conſi.lxxi.col.vii.vol.ii.

Secundò limita,ſi verbum hæres proferatur in materia,quæ ſui natura non eſt tranſmiſsibilis,niſi ad deſcendentes. ita Bart. in d.§. etiam. colum.ii.Paul. de Caſt. col.ii.in fi. Alex. qui limitat vno modo colum. ii. Aret. qui limitat duobus modis, & vno modo ampliat in v. col.Claud.qui limitat duobus modis colum ii. Ant. de But.in d.c.in præſentia,col.iii.Abb.col.vii.Imol. col.iii. Dec.col.xviii.qui vno modo limitat,& ibi Feli. qui etiã ſimiliter limitat vno modo.Bald.in l.etiam in fin.ff. ſol. mat.idem Bald. in c.i.viii. not. de alienat.feud. in l.i. in lxxxiiii.q.ff.de rer.diuiſ.ſentit Bart.in l. iuriſiurandi.§. ſi liberi,col.i.ff.de oper. libert. Specu. in §. nunc aliqua, ver.cxiii.in tit.de locat.Cald.in conſi.xv. de verb. ſign. & Bald.in l.liberti libertæq; colũ. vi. C. de oper.libert. idem tenet Imol.in d.l.etiam, vbi dicit hoc ✱ communiter teneri per Doct. ff. ſolu. matri.Ioan.de Plat. in l.i. col.pen.

colum.penult.C.ſi imperialib. lib. x. Alexand.in conſi. xvii.colum.prima.volu.v. Socin. in conſi.xix. colum.i. Corn.conſi.cclxxii. colum. ii. volu.iiii. Socin. in conſi. lvii.colum.iii.volu.iii.Marian. Iun. in conſi. lxxvi. colum.ii.Ruin.in conſi.lxviii.col.pe.vol.v.

Contrarium Cyn.in d.l.liberti libertæq;,col.ii.verſi. vnde facit ad quæſt.

Tertiò limita,quando reſultaret abſurdum iniquum vel impoſsibile, vel quid repugnans voluntati diſponentis,ita Bart.in dicto §.etiam,& ibi Bald. in ii. colū. Paul.de Caſt.colum.ii.Socin.colum.iii.Iaſo.colum. vi. Anto.de But in dicto cap.in præſentia,colum.iii. Abb. colum.vii.Dec.in xix.colum.Ang.in conſi.cccv. Alexā. in conſi.xxxvi.colum.ii. & ſequen. volu.iii. & in conſi. xlix.vol.vi.Imol.in conſi.xxi.col.ii.Pariſ.in d.c.in præſentia,nume.ciii.

Abſurdum videtur ſequi, ſi conditio, ſi grauatus deceſſerit ſine hærede,intelligeretur de hęrede ſucceſsionis,cum cōditio ſemper eſſet extitura,quia ſemper quis decedit cum hærede ſucceſsionis, & ita procedit text. in l.ex facto.§.fina.ff.ad Trebel.& ibi hoc not. Bart. & in d.§.etiam,colum.ii.Bald.colum.ii. Paul.de Caſt.colum. pen.Socin.colum.iii.Abb.in d.cap. in pręſentia. colum. vi. Deci.colum.xix. Angel. in conſi. cclxvi. in princi.& in d.l.i.in princ.C.ſi imperial.liber.lib.x.Cuma.in conſi. cxxv.in princ. Iaſo.in dicto.§.etiam, colum. vi.Aret.in d. cap. in præſentia, colum.vii. Corn.in conſi. cclxxii. colum.ii.volu.iiii.Imol.in d.l. quod dicitur, colum. pe. ff.de verb.oblig. Alexand.colum.antepe. Pariſ.in conſi. lxxxix.cul.ii.volu.ii.

Amplia,etiam ſi dictum ſit de legitimo hærede.Guido Papę quæſt.cccclvii. quaest in meo libro.

Contra voluntatem diſponentis ſequitur eſſe,quādo appellatione hæredis veniret extraneus, ſecundū Riccard.Malumb.quem refert Bal.in dicto.§.etiam, nam ſi ſubſtitutio ſit facta Titio inſtituto, de Gaio & eius hæredibus ſub conditione ſi deceſſerit Titius ſubſtitutus

ſine liberis, quo caſu extranei hæredes Titii non faciunt deficere conditionem ſubſtitutionis, vide ibi per Bald.& fuit opin.recitata per Ioan.And.in addit. Specula.ſub rub.de teſt.in fin.ſequitur Bal.col. fi. & Raph. Cum. Paul.de Caſt.col.fi. Aret.col.iii. qui dicit * cōmunem.Socin.colum.pen.qui idem dicit,& Iaſ.col. pe. qui idem dicit, & Raph.Cuma.in l.ex facto.§. fin.ff. ad Trebel.Raph. Fulg.in l.generaliter.C.de inſti. & ſubſt. in l. cum acutiſsimi.C. de fideicom. Alexand. in conſi. xciii.colum.ii.vol.iii.& in conſi.cxxv.colum. fin. vol.v. Corn.in conſi.cclxxiii.col.fi.vol.iiii.Sal. in conſi.xvii. in ii.dubio.Alexan.in conſi.xxxvii.colum.iii. verſi.pro hoc vltimo facit.volu.vi. Soc.in conſi.xii. colum.i. vol. iii.Alex.in conſi.cxxxix.col.i.& iii.vol.vi. Ruin. conſi. xlii.col.iii.vol.ii.

Contrarium,Ang in d.§ etiam,& ibi Imol. & Alexā. colum. iii. Claud.colum. pen. licèt dicat alteram partem communem. Corn.in conſi.cclxxii colum.ii.in fin. & ſequen.vol.iiii.Deci.in conſi.ccxciiii.colum.i. in fin. & ſeq.maximè,quando dictum eſt,omnem hæredem.

Tenendo primam opin.quæ eſt communis,limita ſecundum Paul.de Caſt.in d.§.etiam, colum.fi. ſi ſubſtitutio facta ſit cum illa conditione, ſi grauatus deceſſerit ſine filiis, vel ſit talis perſona in cuius perſona non intelligatur conditio liberorum, aliàs ſi ſimpliciter facta ſit ſubſtitutio poſt mortem , & nō ſit talis in cuius perſona conditio non ſubintelligatur,tunc extranei hęredes ſubſtituti venirent tanquam vocati ad ſubſtitutionem.& licèt ipſe Paul.de Caſt.non plenè firmet, tamen Aret.col.fi.magis præcisè tenet iſtam opin. & Soc. col.pen.& Claud.col.etiam pe.in fi.

Item ſequitur contra voluntatem teſtoris, quando ſi verbum hæres pro omni hærede etiam extraneo acciperetur ,& deſcendentes teſtatoris excluderentur ab extraneis, quod repugnare videtur voluntati teſtatoris.arg.text.in l. cum acutiſsimi.C. de fideicom. l. cum auus.ff. de condit. & demonſtra. & iſtam concluſionem

firmauit

firmauit Alexand.in conſi.cv. colum. ii. verſi. comprobatur, volu.i.& in conſi.xxxvii.colum.iii. verſi. pro hoc vltimo facit.volu.vi.Ang.in conſi.cccv.in fi. Alexan. in conſi.xxxvi. colum.pen volu.iii.& in conſi.xlix.colum. pen.volu.vi.Soc.in conſi.ccxlix.colum.x.verſi. ſed huic obiectioni reſpondetur.& colum.ix.verſi.ſecunda difficultas. idem fuit de mente Bart.in ſua quęſt.in d.§.etiã. dum cõfirmat opi.Ricard.Malumb. idem voluit Alciat. in l.hæredis appellatione.ff.de verb. ſign. ſi enim verbũ hæres, acciperetur pro hærede iure ſucceſsionis, ſequeretur, quòd minus delectus præferretur magis dilecto. Bal.in c.i.de nat.ſucceſſ.feud.& ponit Alex.citato cõſi. vbi ſuprà col.ii.vol.iii.& in conſi.cv.col.ii.volu.i. verſi. comprobatur &c. Eſt etiam alia coniectura, quãdo primò teſtator in teſtamento declarauit quales deberent eſſe perſonæ, ad quas bona ſua peruenire valebat. nam, ſi in prohibitione poſteà alienationis dixerit, quia volebat deuenire ad ſuos hæredes, intelligitur quòd de talibus hæredibus, quales ſupra alia parte teſtamenti expreſſerit. vt per Soc. in d.conſi. ccxlix.colũ x. verſi. ſed huic obiectioni, & in conſi.lvii.col.ii.in fi.& ſeq.vol.iii. Eſt etiam alia coniectura, quando communis vſus loquendi ſe haberet, quòd pro deſcendentibus acciperetur, vt dicit Bart.in conſi.lvii. Bald. in conſi. cccxxv. in iiii.parte incip.Viſo teſtamento Ioan.& in conſi. cci.in fin.volu.iiii.Soc.in conſi.ccxlix.colum.x.verſi.aliquando & ſecundò. Imol.in conſi.xxi.colum.ii. verſi. ſed aduertendum.Dec.in conſi.xxxviii.col.vi.Iaſ.in d.§. etiã, col.pe.ver.tamen tu aduerte.

Quartò limita, nam in ſubſtitutione, appellatione hęredis venit tantùm hæres ſanguinis, ita Specu. in titu. de teſta.§. in primis. verſicu. fina. & in titu. de locat.§. nunc aliqua. verſicu. cxiii.quem ſequitur Bald. in cap. primo. de natu. ſucceſsio. feud.& in cap. ſi pater, de teſta.in vi.col.xvii.& in conſi. cclxvii.incip. Proponitur quod Manfredinus.volu.v.& in conſi.cclxxxiii.volu.ii. Aegid.Bellam.in conſi.xxv.in ii.dubio.Barbat.in conſi.

lxxxix.col.pen.vol.iii.Alex.in conſi.xxxvi.col.pen.ver. ad prædicta.vol.iii.& in conſi.xlix.col.iii.volu.vi. licèt non plenè firmet,& in conſi.cv.ver.comprobatur,vol.i. Guido Papæ q.cccclvii.& DXCI. Caſſanæ.conſi.xcvii.nu. xx.Ruin.conſi.cx.col.iii.verſi.ii.& clxxiiii. col. iiii. vbi declarat,vol.ii.& clviii.col.iii.volu.iii.

Contrarium,Paul.de Caſt.in d.§.etiam, colum.fina. Aret.colum.iii.in fi.Alex.col.iii.in fi.Soc.in cõſi.ccxlix. colum.x.verſi.ſed huic obiectioni.Corn.in cõſi. cclxxii. volu.iiii.maximè in iii.col. Curt.Seni.in conſi.xlvi.colum.pen.Marian.Iun.conſi.clviii.colum.ii.vol.ii.Soc.in conſi.lvii.col. iii.volu. v.ſed ſi eſſet hæres in aliqua re certa inſtitutus,veniret procul dubio appellatione hæredis.Imol.in l.ex facto,col.vi.ver.item attende ſecundò vbi ad prędicta facit. ff. de hæred.inſtituen. Guid. Pap. quæſtio.ccccl viii.

Quintò limita,niſi dictum ſit de hæredibus maſculis, vt videre potes in memo.noſtro xvi.

Sextò limita,ſi dictum ſit ꝙ hæreditas vadat de hærede in hæredem.Pariſ.in conſi.lv.col.i.volu.ii.

Septimò limita, ſtante communi vſu, ꝙ intelligatur de deſcendentibus.Maria.Iun.conſi.clviii.col.ii.

Explicit liber quartus.

Digitiz

CONCLVSIONVM REGVLARVM, ET Communium opinionum,

DOCTISSIMI IVRISCON. D. IACOBI PHILIPPI PORTII IMOLENSIS,

Liber Quintus.

CONCLVSIO *Et Regula* I.

ARGVMENTVM.

Commodum quis ſentire non debet eius, quod nixus eſt impugnare.

REGVLA eſt, quòd ex eo nō debet quis commodum ſentire, quod nixus eſt impugnare, vt in reg. ex eo, de reg. iuris in vi. c. olim. & ibi not. Abb. in vi. notab. de cēſib. l. i. C. de furt. l. quæſitum. ff. de acquir. hæred. Alex. in cōſi. ccix. in fin. vol. vii. Aegid. Bell. deciſ. DLiiii. Faſtol. dubio xxviii. Fel. in c. ſuper literis. colum. x. ver. viii. regulariter, & late idem in cap. capitulum. col. xiiii. verſi. confirmatur de reſcrip. &

colum.ſequen.Franc.in c.ſollicitudinem.in iiii. colum. in ſecunda limitatione de appel.

Et propterea infertur, quòd ex poſitione negatiua quis non poteſt fundare ſuam intentionem. Ita Bart. in l.poſt legatum. colum. quarta verſicu. quæro aduerſarius.ff.de his quib. vt indig. Specula.in titu.de poſit. viii.colum.prima. per Bart.in l. naturaliter.§. nihil cõmune. colum iiii.verſicu.credendum eſt ergo. ff. de acquiren.poſſeſsio. Et in l. non vnquam.ff. de exceptio: Felin.in dicto cap.capitulum.colum.x.in fin. Archid.in cap. primo. colum. x.in princi. de confeſſ.in vi. Guid. Pap. qui dicit iſtam * communem opin. in conſil. clxxxiiii. Socin. conſi. ccviii. colum.prima. in fin. idem tenent Ioan. And. in dicto cap. primo. colum. i. in fin. de confeſſ. in fin. vbi Ioan. Crot. colum. prima. Domi. in iii.colum.dum ſe remittit ad Specula. & ibi Philip. Franc.colum.fina.in vi.quæſtio. Angel. in l. prima.§. ſi quis ſimpliciter.ff.de verb. obligatio. vbi Aret. colum. fina.Alexan.conſi.ccix.in fin.volu.vii.& in cõſi. clxxxv. colum fin.volu.v.Alexan.in conſ.cli.colum.i.in fin.volu.eod.& in d.l.prima. §. ſi quis ſimpliciter. in fin.Ang. in cõſ.clv.col.ii.Franc.in c ſi.col.ſi.de iureiur. in vi. Et hoc ſentit Bal.in l.vnica.C.de cõfeſ.in v.col. verſi.item quæro.in primo mẽbro. Et propterea etiam infertur, ꝙ nõ poteſt quis ſe fundare in appellatione quã negauit. Spec.in tit.de appel.§.Breuiter.ver.ſed pone.Card.in c. ex parte,v.col.vii.de reſcr.Imol.col.ii.in ſi ver.in quãtũ facit.Nã ego poſſum me fundare in facto negato.Bar.in d.l.poſt legatũ.ver.quæro quid ſi nõ impugnãt.Iaſ.in d. l.naturales.§.nihil commune.colum.xviii. Sed intellige iuxta declarationem infrà faciendam, quòd poſſum me fundare in probationibus,in quibus eſt verificatum factum,& hoc probant omnia, quæ allegat Felin. in loco proximè alleg. infrà in iiii. & vltima limit. huius dicti. Et non poteſt ſe fundare in libello quem negauit. Bal.in l.ſi magnũ,circa ſi.C.qui accuſ.nõ poſ.in l.cũ primũ, vbi Bart. & Salic.C.de lib. cau. Idẽ in confeſsione

Rui.conſi.150.col. pen.vol.iii.& in dicto teſtis negato, ponit idem Rui.conſi.xxxiii.col.v.vol.iiii.

Amplia, vt non modò ex poſitione negata non posſit ſe fundare,ſed nec ex poſitione cui recuſat reſpondere. ita voluit Alexan. in d.l.naturaliter.§.nihil commune. colum.xv.verſicu. illud non omitto, Socin. ibi colum. octaua ver.aliquando & xx. & ibi Claud.col.vi. idem tenet Bal.& Alex.in l.iii.circa fi.C.de hære.qui intelligit illud,quando eſt iuſſus reſpondere,& non reſpondet: ſecus ſi nō fuiſſet iuſſus reſpondere. Facit,nam contumax in non reſpondendo, fateri videtur contenta in poſitione:& propterea videtur poſſe ſe in ea fundare. Iaſo.in l. iii.col.iiii.in prin.ff.de acqui.poſſ.

Limita primò,niſi negatio fuerit per negantem reuocata. ita dicit Bartol. in l.poſt legatum,col.iiii.verſicu. quæro aduerſarius.ff.de his quibus vt indig.Felin.in d. c.capitulum col.x.in iiii.limit. Alexand.in d.l. naturaliter.§.nihil commune.colum.xv.verſic.circa illud autem quod intercedente.Corn.in conſil.clviii.colum.iii. & in conſi.xci.colum.ii.volu.vi. & in conſil xcii.colum. i.in fi.vol.v.& in d.l.i.§.ſi quis ſimpliciter.in fi.ff.de verbo.obliga.vbi Ange.& Hercu.col.vii.Rui.conſi.cxxxv. col.iii.vol.iiii.Phil.Franc.in c.fi.col.iii.de iureiu.in vi. ver.iii.limitatur,& facit infrà limit.vii.

Contrarium ſentit Bar.in l.eum qui,in ii.no.ff.de iureiu. tamen eam opinionem communiter reprobant, vt per Feli.qui declarat in c.cęterùm, col.pen.de iudi.

Et iſta reuocatio negationis non exigit probationē erroris, ſed poteſt fundari in confeſſione partis reſultante ex ſua poſitione, vt dicit Barto. in d.l.poſt legatum.verſicu.quæro aduerſarius. Sed Archid.& Io.Andre.in c.primo de confeſſ. in vi.exigit probationem erroris; & Guido Papę q.clxxxii. & ſine probatione erroris,quando poſitio erat obſcura & intricata.ita Alex.in d.§.ſi quis ſimpliciter.col.pe.nu.xxxii.ſed ſi pars reuocaſſet ſuā poſitionem,tunc reuocatio exigeret probationem erroris, ſicut exigit,quando reuocatur confeſſio.

ita

ita declarat Bart.in d.l.poſt legatum.in fi. verſicu. quæro aduerſarius.iuncto verſicu. Item pone quòd reuocaſti.Hercu. in d.§.ſi quis ſimpliciter.colum.vii. Declara, quòd probando errorẽ poteſt reuocari etiam confesſio, quæ reſultat ex productione inſtrumenti. Bar. in l.cum precum col.fin. C.de lib.ca.verſic.et quæro, in l.alia in prin.C.de his quib.vt indig.idem ponit Imol.in ca.cum venerabilis, de except.Franc.in c.ſi.colum.fi.de iureiu. in vi.tamen limita,vt per Feli.in c.cum venerabilis, col. vi.& ſeq.de excep.vbi ponit,quando produxi inſtrumentum,quod detegitur falſum,an mihi præiudicet confesſio,quæ fit ex productione.

Sublimita hoc quod dicitur de reuocatione negationis, vt procedat,quando fieret in eodem iudicio, ſecus, ſi in alio, quia præſumitur calumnia.Ita ponit Aret.in d.§.nihil commune,colum.vi.verſic.decimo quia Doct. ſequitur Clau.in dicta l.prima.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de verborum obligat.

Contrarium ibi Claud.colum. vi.verſi. hanc concluſionem. Colligitur ex dictis Anto.de Butr. in d.ca.cùm olim.col.vi.ver.ſi enim nos agimus:vbi quid in eodẽ iudicio,quid in diuerſo,& quid in alia inſtantia.

Secũdò ſublimita dum modò alter procuretur ex ſua negatiõe, quia tunc poteſt reuocare ſuam negationem. ſed ſi in alio non grauaretur, non grauaretur in hoc, vt non posſit ſuã negationem reuocare. ita Bal. in d.l.vnica,col.v.i.de confeſ.per Soci.in d.§.nihil commune,col. viii.Bart.in l.nemo,circa medium.ff.de excep.ver.pone.

Sublimita tertiò, niſi ante reuocationem detectum eſt mendacium negantis, quia tunc non poſſem amplius reuocare.Ita Alex.in d.§.ſi quis ſimpliciter,in fi.& ponit Rom.in l.eum qui,col.ii.verſi.ii.membro.ff.de iureiu.& ponit Feli. in c.cæterum,col.pen.extra eo.ti. Alex. in apoſt.ad Bar.in d.l.poſt legatam.

Sublimita quartò, quando reuocaret in continenti, non ſi ex interuallo. ita Roma.in d.§.ſi quis ſimpliciter, verſi.ſecundò videndum,col.iii.& ibi Ang. in fi. colum.

Alex.

Alex.in apoſt.ad Bart.in d.l.poſt legatum.Quando autem dicatur in continẽti reuocari,vide Alci. in d.ſi quis ſimpliciter,in loco proxi.alleg. Et per Franc.in c.fi. col. iii.de iureiu.in vi.Et hoc intellige, quando quis vult reuocare ante acceptationem. nam ſi fuiſſet per aduerſarium acceptata, non poſſet etiam incontinenti. ita declarat Vinc.Herc.& Aret.in d.§.ſi quis ſimpliciter.in fi. Et iſtud intellige,quando quis vult reuocare non docto de errore ex interuallo, vel poſt acceptationem partis. ſed ſi vellet docere, poſſet etiam ex interuallo,vel poſt acceptationem.ita vult Bart.in d.l.poſt legatum.col.fi. ita declarat Aret.in d.§.ſi quis ſimpliciter.colum.fin. & ſumitur ex dictis Bal.in l.edita,col.ii.in repet. verſi.ſæpe accidit C.de eden. & ponit Franc.in d.c.fin.col.ii. de iureiur.in vi.Alex.verò in apoſtill.ad d.l.poſt legatum, tenet eſſe neceſſarium in reuocatione docere de errore.

Limita ſecundò, nam in facto negato poteſt quis fundare declinatoriam incompetentiæ aduerſus agentem. Ita notat Bal. per illum tex.in c.i.colum.ii. de controu. inter vaſallum & Epiſcopum,refert & ſequitur Aret. in d.§.ſi quis ſimpliciter,col.fi.

Limita tertiò, nam negans ſimpliciter factum poteſt approbare qualitatẽ facti, & in ea ſe fundare. ita Alex. in conſi.xci.col.ii.volu.vi.

Contrarium,Are.in d.§.ſi quis ſimpliciter. col.fi.ver. iiii. adde. vbi etiam dicit fallere illud in cauſa libertatis,vt ibi per eum.

Limita quartò,nam licèt non poſſit negans ſe fundare in poſitione negata, poteſt tamen ſe fundare in probationibus factis ſuper probatione negata. Bart. in d.l. poſt legatum,col.fi.verſi.quæro ego negam.Ang. in conſi.clv.colum.ii.Franc.in c.i.col.fi.circa medium de confeſs.in vi.Are.in d.§.ſi quis ſimpliciter.col.fi. Alexan. in conſi.clxxxiii.col.i.in fi.Pet.de Anchar.in conſil.ccviii. col.fi.verſi.Hinc dicimus.Card.in conſil.xxix.col.fin.de proba.in addit.ad Io.Monach.num.lii.& ſeque.in c.i.de confeſs.in vi. Iaſ.in l.iii.col.iiii.ff. de acqui. poſſ. Abb.

in c.cùm

in c.cùm venerabilis,col.ix.verſic. & ex hoc quod ſupra dixi.de excep.Imol. hoc ſentit in cap.cùm olim. circa finem.de cenſi. ponit Hippoly. in rubrica de fideiuſſ. columna lxxviii.

Limita,quia non poteſt fieri reuocatio negationis,vt conſequatur aliquid ex confesſione. Alex.in apoſtill.ad Bart.in d.l.poſt legatum.

Limita, quia licèt non posſit ſe fundare, in eo quod immediatè negauit, poteſt tamē ſe fundare in eo quod mediatè reſultat ex intentione aduerſarii. Iaſ.in d.l.naturaliter.§.nihil commune,col.xvi.ff.de acq.poſſ.

Illud autem quod dicitur in regula,quòd quis non poteſt ſentire cōmodum ex eo quod impugnauit, ampliatur primò,vt hoc procedat,etiam vt non posſit ſe fundare in contractu quem quis non ſeruat, & ſic quando illum impugnat omittendo.ita Pau.de Caſt.in l. cùm proponas, la ii.C.de pact.vbi clarius Deci.col.fi.

Amplia ſecundò, nam etiam per conuentionem factam in parte, quis cadit à commodo totius.Ang. conſi.clxviii.col.i.in fi.& ſeq.Io.Crot.in repe.l.filiusfa.col. xlvi.& ſeq.ver.i.quæritur.ff.de leg.i.

Limita primò,niſi impugnatio ſit in actu ſeparato ab eo quo quis ſe intendit fundare, ita declarat Deci. ponens exemplum in d.l.cum proponas, la.ii.col.fi.& in l. ii.colum.i.C.de inſti.& ſubſti.ſentit Anto.de Butr.in c. cùm olim.col.vii.verſi.quartò,quando reprobat. de cenſib.Sarnen.in reg.de triennali.q.xix.Abb. in c.ex parte. Decani.in v.nota. de reſc. vbi Anto.de Butr. colum.vii. verſicu.fi. Iaſ.in l.qui Romæ.§.Seia in primo notab.de verbor.obligat. Deci. in conſilio cccxvii.colum.fina.

Et propterea dicitur, quòd qui non impugnat actū, ſed ſolemnitatem actus ad certum effectum, poteſt reſpectu alterius effectus ſe fundare in actu, vt dicitur in prima limitatione. Hoc eſt de mente Bartol. in dicta l. poſt legatum, colum.iii. verſic. cum oppono.Et quò ad alium effectū,quando dicantur capitula connexa,Gramma.deciſ.ciii.nu.clv.& ſeq.

Contrarium,

Contrarium, Iaſon in l. prætor ait. colum. i. ff. de iureran. Rui. conſi. xlviii. colum. ii. & regu. colum. quinta, & cxxii. colum. pen. volu. ii.

Limita ſecundò, nam priuatur commodo propter impugnationem, eatenus, quatenus fuiſſet priuatus, ſi ſua impugnatio habuiſſet effectum. ita Alexand. per illum textum. in l. ita cum. §. qui ſuſpectum, colum. prima. ff. de Trebell.

Limita tertiò, nam ſi impugnat continens, poteſt ſe fundare in contento, exemplificat in reſcripto. Domin. in capit. fina. in i. colum. in fi. de iureiuran. in ſexto. poſt Io. Andr. ibi col i. verſicu. & faciunt prædicta. refert & ſequitur Feli. in cap. examinata. col. iii. de iudic. Abb. in c. cùm venerabilis, colum. viii. verſic. ſecundò poteſt dicī melius. ſentit Gomeſ. in capitulo primo. charta xli. de confeſſ. in ſexto.

Limita quartò, nam pendente impugnatione, poteſt impugnans ſe fundare in eo quod impugnat, vt tenet Compoſtell. & ibi Ioan. Andr. in iii. colum. in fi. verſic. ſed quomodo. & ibi Anton. de Butr. colum. fin. circa finem, & ibi Abbas in fine. Imo. columna penult. in fine. verſicu. ſed aduerte. Felin. colum. ix. in i. limita. in c. capitulum, de reſcri. Pet. de Anchara. in conſi. xvi. circa fi. verſi. non obſt. ſentit Imo. in d. c. ex parte Decani, verſi. ſed pro declaratione. in iiii. col. de reſc. Fel. in c. ſuper literis, col. x. ver. limita. i. eo. ti. Rom. in cõſi. cccxlvii. in ii. dubio. Sarnē. in reg. de annali q. xvi. Hiſp. in c. ꝑ veſtras, char. lxxi. col. iiii. de dona. inter vir. & vxo. q̄d limita in caſu. de quo ꝑ Bar. in l. poſt legatū, col. iii. ver. ſi verò nō deſtitit. ſentit idem Alex. in l. qui Romę. §. Seia. ff. de verbo. obl. Bar. in d. l. poſt legatum, col. iii. ſed quæro vnum. cauſa nullitatis pendēte. Rui. conſ. clxvi. col. vii. vol. iii. in conſil. lvii. col. fi. vol. iiii. iſta tñ fall. ſemper mihi viſa eſt dura, tum quia eſt contra deciſi. Rotæ in deciſ. Bell. 554. et in deci. allegata, quia allegans cõtraria nō eſt audiēdus. vulg. iurib. tū quia vr̄ deſtruere regulā iſtā. nā ſi pēdēte impugnatiōe, regula nō operat̄, vt q̄s excludat̄ à

commodo

commodo actus quem impugnauit, quando regula operabitur? Nam finita impugnatione, vel tantùm declarata erat impugnatio falſa, vel non prohibetur quis ſe fundare, aut commodum conſequi ex actu, quem impugnauit, quando impugnatio eſt declarata falſa, vt dicetur in limita. Aut eſt probata vera impugnatio, & tūc etiam non operatur regula, quia vel non excluditur ex eo quod nixus ſit impugnare, ſed quia apparet actum inualidum, & talem in quo non poteſt fieri fundamentum. Nam, quando impugnans obtinet in impugnatione, non poteſt in eo actu facere fundamentum, nec in illa inſtātia nec in alia, nec inter eaſdem perſonas vt per Abb. in c. graue, col. ii. verſi. adde aliam. ff. de offic. deleg. nec inter diuerſas. Roma. in conſil. cccxlvii. in ii. dubio. Ant. de But. in c. cum olim, col. iiii. in fi. & ſeq. de cenſib. Item, quia nulla eſſet differentia, an quis ſe fundaret in actu impugnato inter eaſdem perſonas, vel inter alias, & ſequens impugnatio eſſet falſa. Aut ſuccubuit in impugnatione, & tunc etiam inter eaſdem perſonas, vt dicetur in ſeq. limita. Aut obtinuit, & tunc neque inter eaſdem neque inter aliàs, vt in conſil. proximè alleg. Et iſtud videtur eſſe de mente Aymo. in tract. de antiqui. numero cxxiiii. 127.

Limita quintò, nam inter alias perſonas poteſt quis ſe fundare in eo, quod inter alias impugnauit. ita Anto. de But. in d. c. capitulum, col. fin. in fi. Imo. in c. ex parte Decani. colum. v. verſi. huius declaratione. de reſcri. vbi Anto. de But. colum. vii. verſi. quando ſe quis fundat. maximè in alia inſtantia inter alias perſonas. Ruin. conſi. xii. colum. ii. volu. iii. & colum. ix. vbi declarat.

Limita ſextò, nam ſi impugnans impugnauit ex cauſa, quæ continet manifeſtum errorem, non eſt interdictum, aut prohibitum in eo ſe fundare. Ita Bart. in l. poſt legatum, colum. iii. verſi. ſed quæro. ff. de his quib. vt indig. & ponit Feli. in d. c. capitulum, colum. xi. in iii. limita. Anto. de Butr. in d. c. cum olim. colum. penul. verſicu. ſexto caſu.

Limita

Limita ſeptimò, niſi deſiſtat ab impugnatione, quia ſi deſiſtit impugnans ab impugnatione, poteſt in actu impugnato ſe fundare. ita Imo.in d.c.olim, col.i.in fi. ver. ſi autem ante ſententiam. Vbi videtur dicere, quòd ſufficit hoc fieri ante ſententiam, & ibi Ant.de But.col.viii. verſi. Quintá cauſa, vbi dicit, quòd hoc debet facere ante cauſæ concluſionem. Barto.in d.l.poſt legatum, in iii. colum. AEgid. Bell.deciſ.ccclvii.in fi.Fel.incip.ex parte.v.col.iii.de reſcr.Imo.col.xi.in iiii.limit.in d.c.Capitulum.Feli.in c.ſuper literis, colum.x.co.ti.Are. in c.ſuſpectum.col.fi.de teſt.Rui.in conſi.xxi.col.iii. volum.i. & conſi.cxxxv.col.iii.vol.iiii.& ſentit Ro.in conſi.321.

Limita octauò, niſi impugnans in impugnatione ſuccubuiſſet.Imo.in d.c.cum olim.col.p.in fi.verſi.poſt ſententiam autem. & ibi Anto.de But.col.v. & ſeq.verſicu. quandoque reprobans inſtrumentum, qui hoc intelligit, ſiue in eadem inſtantia, ſiue in alia inter eaſdem perſonas, & in vi.colum.in fi.ver.ii.caſu.& Barto.in d.l.poſt legatum, col.iiii.verſi.procedo vlterius.Paul.de Caſt. in in l.cùm proponas.la ii.C.de pact.Ang.in l. qui Romæ. §.Seia.ff.de verb.obli.vbi etiam Imol. qui declarat in i. no.hoc procedere, quando agitur de damno, ſecus de lucro.& ibi Alex.in primo not.Franc.in c.fi.col.fi.ver.ii. in contrarium facit.de iureiur.in vi.Deci.in l.cum fundus.§.ſeruum tuum imprudens.colum.v.ff.ſi cert. peta. Io. Crot.in c.i.in gl.ii.de reſc.in vi.Aymo.de antiq.tēp. nu.cxxvi.Feli.in c.examinata, col.iii.ver.& aduerte. de iudic.Feli.in c.gratum, col.pen.de offi.deleg.Roman. in conſi.cccxlvii.in ii.dubio, & in d.c.capitulū, col.xi.in fi. in vi.limi.& licèt Fel.intelligat Ant.de But.in d.c.cum olim, tenere, ꝙ non poſſit in alia inſtantia inter eaſdem perſonas, licèt & ipſe contrarium teneat, tamen video intentionem Ant.de But. eſſe eandem quam ipſe tenet, vt ex eius lectura apparere poteſt.idem tenet Hiſpa. in c.per veſtras, chār.lxxi.col.iiii.& de donat. iner vir. & vxorem.& col.ſequen.Iaſ.in d.§·Seia in i.not.Rui.conſi.clxvi.colum.vi.in fi.& ſeq.volumi.iii.in conſi.cxxxv. col.iii.

col.iii.volum.iiii. Facit quod no. idem Rui.conſi.cliiii. col.ii.vol.v.vbi dicit, ꝙ quis poteſt allegare turpitudinem ſuam, quādo eſt detecta iuris præſumptio. Et iſta limitatio clarè procedit quòad contractus, ſed in vltimis voluntatibus, ſi dixerit falſum, vel inofficioſum teſtamentum, licèt ſuccubuere non poteſt, amplius tamen ſe fundare non poteſt in eo. ita declarat. Corn. in d. §. Seia. in iiii. no. & ponit Bart. in d. l. poſt legatum. col. iii. ff. de his quib. vt indig. Iaſ. in d. §. Seia. in i. no. Ant. de But. in d. c. cùm olim. col. v. in fi. & ſeq. ſed qñ diceret teſtamentum nullum vel aliam diſpoſitionem, tunc ſi ſuccumbit impugnās, poteſt ex eo commodum reportare. Ita dicit tex. in d. l. poſt legatum, & no. Barto. ibi col. iii. quod intelligit Anto. de But. quando impugnatio non concludit defectum in eo, ſuper quo impugnās intendit ſe fundare. ita in d. c. cùm olim. col. vii. item, quando in eadem inſtantia volo me fundare in teſtamento, quod ego dixi nullum, ſecus quando in alia inſtantia.

Limita nonò, nam licèt pars non poſſit ſe fundare in eo, quod impugnauit, poteſt tamen iudex ſe fundare in eo, quod pars impugnauit. ita Bar. in l. poſt legatum, col. iii. ver. ad vnum item aduerte. ff. de his quib. vt indi. Ant. de But. in c. licèt cauſam. col. xi. ver. quæro cum. gl. de proba. & ibi Are. col. xx. & idē Are. in l. i. §. ſi quis ſimpliciter. col. fi. ff. de verb. obl. & in c. in pręſentia, colum. viii. & ſeq. de teſt. Alex. in conſi. clxxxiii. col. i. in fi. vol. v. Deci. in c. At ſi clerici. col. viii. de iudi. Imo. in d. c. licèt cauſam, col. v. in fi. ver. An iudex. Qui hoc intelligit qñ ex his ſequeretur ꝙ alter locupletatur cum aliena iactura. & Fel. ibi col. pen. & idem Feli. qui declarat in d. c. capitulum, col xi. in vi. limi. de reſcr. Rui. in conſi. xxi. col. iii. vol. i. & in conſi. xli. col. iii. in conſi. cxc. col. iii. in fi. volu. i. in conſil. cxxxv. col. iii. volumi. iiii. & cliiii. colum. ii. volumine quinto. & conſilio clviii. columna quinta. vbi declarat volumine eodem.

Limita decimò, nam etiam in fauorem impugnantis ſtatur inſtrumento impugnato, quatenus illud quod facit

cit pro impugnante, eſt connexum cum eo, quod facit pro producente. Nam, ſi inſtrumentum quod ego impugnaui continet, quòd ego debeam centum Titio ſub conditione, impugnatio mea non debet facere, quòd ego condemner purè, ſed beneficium conditionis quod ex dicto inſtrumento reſultat, mihi prodeſt. Imo. in d.c. cũ olim, circa medium, verſi. vnde dico. de cenſi. & ibi Abb. colum. ii. ver. & ex dictis ſuis. Aret. in d.c. pręſentia, col. vii. qui hoc relinquit arbitrio iudicis, tam in connexis, quã in ſeparatis. Anto. de But. in c. cùm dilectus, col. vii. col. ii. de conſue. et ibi Imo. colum. ix. col. iii. Abb. in d.c. præſentata. in fi. & in d.c. Capitulum, col xi. in v. limita. & facit Goffr. q. quam refert Io. And. in c. fi. in princ. de iureiu. in vi. vbi Domin. & Pet. de Anch. contrarium tenet

Limita vndecimò, nam qui non impugnat actum, ſed ſolennitatem actus ad eorum effectum, poteſt reſpectu alterius effectus ſe fundare in actu. ita Imo. in d.c. cùm olim. de cenſib. in prin. Et hoc intelligitur per Anto. de But. vt ibi, quando defectus ſolennitatis allegatus non concludit ad nullitatem illius effectus, reſpectu cuius ſe vult fundare impugnans. vt ibi col. fi. & ſequen. Item quando ſuccumbit, vt poſſit in eadem inſtantia non in alia. tamen principalem limit. cum prima declaratione ſequitur Imo. in d.c. ex parte Decani, col. iiii. ver. pro cuius declaratione. de reſcr. vbi Ant. de But. col. vii. verſic. quandoq; quis. Abb. ibi in v. no. eſt tex. in d.l. poſt legatum, & declarat Bar. ibi col. ii. ver. oppono quod ille. Feli. in d.c. capitulũ, in xi. col. in viii. limi. hoc voluit Goffred. cuius q. refert Io. And. in d.c. fi. in prin. de iureiu. & ſequuntur ibi Pet. de Ancha. & Domin. & ponit Abbas in capitu. cum venerabilis, col. viii. ver. ad hæc alleg. & in cap. examinata. colum. i. in fi. & ſequen. de iudic. & ibi Feli. col. iii. Roman. in d.l. i. §. ſi quis ſimpliciter. colum. iii. verſi. aliquando negat quis. ff. de verbo. oblig. Feli. in c. cùm venerabilis, col. vii. verſic. limitatur ſecundò, de excep. Deci. in conſi. cccxvii. in fi.

Contrarium ſentit Barto. in l. x. in vltima quęſt. ff. de

verb.oblig.clarè voluit per illud dictum Bar.in d.l.i.§.ſi quis ſimpliciter,col.ſi.eo.tit.declara,vt per Doct.in l.cū vtique.col.ii.in ſi.ff.de excep.

Limita duodecimò, quando impugnatio non eſt acceptata per partem. ita Rui.in conſil.xxi.col.iii. volu.i. conſi.cxxxv.col.iii.vol.iiii.

CONCLVSIO II.

ARGVMENTVM.

Pecunia conſignata ſimpliciter, an cenſeatur in depoſitum, vel mutuum.

CVM pecunia conſignatur alicui ſimpliciter an cenſeatur in depoſitum, an in mutuum? Et quidem quod in depoſitum, tenuit glo.in l.cùm ſponſal.§.i.in verbo con demnandus.ff.depoſit. Bal. in l.incendiū, circa ſi.ff.ſi certum petatur.& ibi Salic.circa finem.verſi.quærit Cyn.& Bald.in l.in contractibus.§.i.C.de non nume.pec.Pau.de Caſt.in l.ſi ſacculum.ff.depoſit.& clarius & melius in l.Lucius.ff.eod.titu.Alexan. in conſil. clxxxiiii.colum.ii. verſi. præterea quando ſumus in dubio,volumi.vii.& in conſi.xxviii.verſi.iii.reſpondeo. volumi.vii.Deci.in l.cùm quid.colum.pen.ff.ſi cert.pet.eo caſu ſi numeratur pecunia mercatori.

Contrarium Bart. in d.l. cum quid.& ibi Bal.& Ang. Pau.de Caſ.Cor.col.vii.Curt. Imo.colum.viii.vbi dicit iſtam * communem opinionem.Iaco.de S.Georg.ibi, & Alexan.col.iii.Et fuit opinio Cyn. in d.l.incendium. Bald.in l.etiam.colum.i.C.de fideicom.in i.colum. in ſi. Roma.in conſi.ccxxviii.

Tenendo hanc vltimam opinionem, limita, niſi conſignetur pecunia mercatori, quem tamen ſit veriſimile

le pecuniam mutuò accepturum . vt dicit Deci. in dicta l.cùm quid.colum.penul.de quo vide Purpur. in d.l.col. xvii.numero cxxxvi.

CONCLVSIO III.

ARGVMENTVM.

Forenſes an teneantur contribuere in ſolutionibus Communitatis pro bonis quæ in eius territorio habeat.

Collecta non poreſt imponi forenſibus, etiã reſpectu poſſeſſionum, quas forenſes habent in territorio collectantis. Ita voluit Bart.in d.l.i.col.iii.ver. ſed quæro cui,C. de mul. & in quo loc. lib.xi.in l. munerũ. §.patrimoniorum.ff.de muner.& honor. in l. reſcripto. §.ſi.eo. titu.Bald.in l.libertas.§.ſola.ff.de municip. in l. cum neque.C.de incol lib.x.Federi.de Sen.in conſi.cli. colum.ii.in princip.Imo.in conſil.xlviii.Guid. Papę qõ. cccxcvi.& in conſ.lxi.circa fi.Alex.in conſi lxxviii.col. i.ver.ſi vult ſe fundare, & colum.penulti.verſicu. minus etiam,volu.vi.& in conſi.xxxviii.col.i.vol.ii.& in conſil.lii.in princi.volu.v.per Deci.in conſi.cclxxxv.col.ii. verſi.ii.Curt.Iun.in conſil.lx.col.i.& in conſil.lxi.col.i. vbi dicit iſtam * communem opinionem. Et idem fuit de mente glo.in rub.C.de muner.patri. lib.x. idem voluit Alex.conſi.101.colum.iii.volumi.i.Parpal. in l.placet.col.ciii.ver.ſecundò dicatis.C.de ſac.ſan.Eccl. Arc. in conſi.cxxxii.col.i.Pariſ.in ſuo conſi.xxv.col.i. & ſeq. vol.i. Aymo in conſi.cxcv.col.i.Grat.in conſil.lxi. colũ. iiii.vol.i.Rui.conſi.cxi.col.fi.vol.v.

Contrarium,quòd etiam forenſibus poſſidẽtibus bona in territorio poſſint imponi collectę,And.de Iſer.in c.i.quę ſint reg.in verbo condemnationum,dũ dicit col-

lectam munus eſſe patrimoniale. Et clarius ibi hoc voluit Bal.colum.fi.verſi item collectæ. Deci. in conſilio DCXCIIII.col.pen.Curt.Iun. in conſi.lx.col.i.in fi. Alex. in conſi.lii.circa fi.volu.v. & in apoſtil.ad Bar.in l.reſcripto.§.fi.ff.ad municip.licèt loquatur de collectis ſportulariis.ſentit Pau.de Caſ.in l. inter debitorem.ff.de pact. columna prima.

Tenendo primam opinionem, quæ videtur magis communis,amplia primò, etiam ſi præſtatio habeat certam,& determinatam præſtationẽ.Are.in conſi.cxxxii. colum.& ſequen.

Limita primò, in vſurario, cui ex diſpoſitione iuris communis, etiam ſi forenſis ſit, poteſt imponi collecta. Bart.in l.i.col.iii.& ſeq.C.de munc.& in quo loc.lib.xi. & in l.cum neque.C.de incol.lib.x.in l. munerum.§.patrimoniorum.ff.de muner.& honor.Bal.in l.etiam. colũ. pen.C.de execu.rei iud.Parpal.in d.l.placet.col. xiii. in iiii.fall.C.de ſacr.ſan.Eccl.

Limita ſecundò, in ciuitatibus vel locis quæ habent hoc per priuilegium collectandi forenſes posſidentes. ita Bar. in d.l.i.col.iiii.C.de mun. & in quo loc.& in d. l.cum neq;. & in d.l.munerum.§. patrimoniorum. & in l.libertus.§.ſola.ff.ad munici.Curt.Iun.in conſi.lx. col. iii.ver.ſuccedit igitur aliud.& in conſil.lxi.col.iii.verſi. ſed multò clarius.Parpal.in d.l.placet.col.xv.in i.limit. Aret.in conſi.cxxxii.col.ii.

Limita tertiò, quando de conſuetudine imponetur collecta forenſibus posſidentibus. ita Barto.in d.l.i.col. iiii.C.de mun.& in quo loc.& in d.l.cum neque.Alex.in conſi.101.col.iii.volu.i.in conſ.lii.col.i.volu.v.& in cõſ. lxxviii.col.pen.volu.vi.& in conſi.lxviii.volu.ii. col.iii. Are.in conſi.lxxii.col.ii.& ſeq.Gui.Pap.q.cccxcvii.Deci.in conſi.DCXCIIII.col.i.Cur.in conſi.lx.col.ii.& in conſi.lxi.col.ii Alex.in apoſtil.ad Bar.in l. reſcripto.§.fi.ff. de mune.& hono.Bal.in conſi.ccccxxxiii.vol.i.& in conſi.ccxxvii.vol.iii.Guid.Pap.q.lxxxvii. talẽ conſuetudinem uigere communiter per Italiam tenet Bar. in d.l.i.

col.iiii.

col.iiii.in fi.C.de mune.& in quo loc. & in l.libertus.§. ſolam.ff.ad municip.Bal.in l.etiam.in fi.col.C.de execu. rei iud. Alex.in conſi.101.col.iii.volu. iii.& in conſil. lii. vol.v. Deci.in conſil.DCXCIIII.col.i.Brunus in tract.quod ſtantib.maſcu.fol.xii.col.iii.Pariſ.conſi.xxv.col.viii.volu. i.& col.ſeq.& colum.xi.

Sed ad vnum eſt animaduertendum, quòd Bart.in d. l.cùm neque.C.de incol. exigit conſuetudinem temporis immemorabilis,& idem Aret.in conſi.cxxxii.col.iii. vol.iiii.& in conſi cxxvi.col.i.vol.iiii.

Contrarium verò, quòd non requiratur tempus immemorabile, ſentit Alex.in conſil.lxviii.col.ii.volu.ii. dum tenet in alia opinione, ꝙ ſufficit tempus xl. annor. Idem tenuit Curt. in conſi.lx.col.i.Iaſ.verò in l. de quibus.ff.de ll.tenet ſufficere tempus decem annorum. Idẽ tenet Balb.in tract.præſcrip.in ii.parte,v.partis.princi. in vi.quæſt.apoſt.ad Bart.in d.l.i.C. de mune. & in quo loc.Parp.in d.l.placet.col.xiii.in iii.fall.C.de ſa.ſan.Eccle.Pariſ.in conſi.xxiii.col.ix.vol.i.& col.iii.& col.xiii. in fin.Declara, vt per Aymo.de antiquit.in quarta parte numero clxxvii.

Limita quartò,ſi prædia effecta ſint tributaria,vt no. Bar.in l.Libertus.§.ſola.ff. ad municip. in l.reſcripto.§. fi.ff.de muner.& honor.in d.l. cùm neque.C. de incol.in d.l.i.col.iiii.C.de mun.& in quo loco.Bal.in l.ii.col.i.in fi.ver.& ad hoc.Bal.in conſi.ccxxvii.vol.iii.Parpal. in d. l.placet,col.xiii.in ii.fall.

Limita quintò,niſi collecta impoſita fuerit à ſupremo principe, cui non modò locus in quo collecta ſolui debet,ſed & perſona, quæ vt forenſis recuſat ſolutionem, ſubiecerit,vt declarat Bar.in d.l.i.col.iiii.ver. cui imponit.C.de mun.& in quo loc.Pau.de Ca.in cõſ.ccclxxxvi. vol.i.Soc.conſi.cxxix.col.i.in fi.et ſeq.ver.ſed prędictis. Venaſ.in conſi.xxii.col.fi.Rui.conſi.iii.col.iii. vol.v.

Limita ſextò, ſi non ſolueret forenſis collectas pro poſſesſionibus alibi ſitis,in loco ſui domicilii. ita Guid. Pap.q.lxxxvii.Venaſ.in conſi. xxii.

Limita ſeptimò,nã per ſtatutum etiam forenſes poſſidentes pñt aſtringi ad collectas, vt ſi ſtatutum dictet, ꝙ quicunque habeat poſſesſiones in territorio, contribuat in collectis. & iſtud voluit Bald.in l.vnica, col.vi. & ibi dicit gl.C.de ſent.quæ pro eo quod intereſt. Alex. in conſi.101.col.iii.in fi.vol.i.in conſi.lxviii.col.iiii.circa fi.volu.ii.& in conſi.lii.volum.v.& in conſi.cxlviii.in prin.volu.vi.Pau.de Caſt.in conſi.cccxxix.col.iii.volu.i.Curt.in conſi.lx.col.i.& in conſ.lxi.col.ii. Deci. in conſi.DCXCIIII. Balb.in tract.præſc.in ii.parte v.q.princip.in vi.quæſt.& per Alexan.in l.reſcripto.§.fi.ff.de muner.& honor. in apoſtill. ad Barto.Pariſ.in conſi.xxv. colum. xii.volumine primo.

CONCLVSIO IIII.

ARGVMENTVM.

Mater priuatur ſuccesſione filij impuberis,ſi infra annum non petierit tutorem.

MATER, quæ filio impuberi poſt annum mortuo nõ petiit tutorem, cadit à ſucceſſione,& ſequentibus in gradu defertur,vt eſt tex.in l.ii.§.ſi mater.ff. ad Tertul. in l. matres.arg.à contrario ſenſu.C.eo. ti. Pariſ.in conſi.xli.col.viii.vol.ii.Mantua in conſi.cccxxxv. in l.ſciant.C.de leg.hære.vbi Pau.& Sali.ponunt in matre,& auia,& auo,& patruo.idem Paul. in conſilio cxiii. col.iiii.Pet.de Anch.in conſi.ccl. in auia ponit Pariſ. in conſil.lxxxiiii.colum.penul.volumi.ii.Maria. Soci.Iun. conſi.xvi.volumi.ii.

Amplia primò,idem in matre naturali.Bar.in l.ii.§.ſi mater.ff.de Tertul.per l.pen.C.qui pet.tut.

Amplia ſecundò idem eſſe in omnibus aliis ſucceſſuris ſiue ab inteſtato,ſiue iure ſubſtitutionis,vt eſt tex.in

d.l.

d.l.ſciant.C.de leg.hæred.Bald.in ii. parte de ſucceſ. ab inteſta.in iii.limit.Maria.Iun.in conſi.xvi.col.i.volum. ii.& in agnatis & cognatis ponit Pau.de Ca.ī d.l.ſciant. qui dicit,ꝙ idem eſt in omnibus conſanguineis.& Salic. col.i.Corn.in prin.& idem Corn.in l.matres.C.ad Tertul.in princ.Pet.de Ancha.in conſi.ciiii. col.i.in fi. & in ii.col.Et in agnatis dicit Bartol.in d.l.ii.colum.i.ff. qui pet.tut.Calc.in conſi.xxxiii.col.vi. Et in auunculis ponit ſign.in conſi.cxcviii.Et in agnatis & cognatis ponit Nicell.concordia Barto.cviii.in patruo materno Bal.in conſi.cccclxxxix.volu.v.Sylua nup.fol.lxvii.in i.ampl. Corn.in conſi.xl.vol.iii.col.i.Rui.conſi.xliiii.col. fi.volu.ii.Et in ſubſtitutione pupillari ponũt.Goffr.Paul.de Caſt.& Cor.in l.ſciant.& Bartol.in d.l.ii.ff.qui pet. tut. Corn.in conſi.lxxxvii.vol.iiii.col.i.Ro.in conſi. ccxxi. Bal.in conſi.ccclxix.volu.iii.Ang.in conſi.cxviii.Soc.in conſi.xx.col.iii.Are.in conſi.xl.in fi.

Sed dubitatur, an annus datus primo in gradu excludat etiam ſubſequentes? Et omnes concludunt, quòd non,ita ꝙ in hoc non eſt cõtrouerſia,maximè primo viuente.Et per Mantuam in conſi.cclxii.ſed an lapſo primo anno per quem primus excluditur, alius ſequẽs per lapſum alterius anni excludatur? in hoc eſt difficultas.nam Cald.in d.conſi.xxxiii.col.vi.& ſeq.tenet,quòd alius annus currit ad præiudicium ſequentis in gradu: & voluit Bar. in l.nepotibus.C. qui pet.tut. & ſentit in l.ii.§.confeſtim.ff.ad Tertu.iuncta declaratione Nicell. in concordia cviii.Ang.in conſi.xxxvii.dicit,ꝙ ideo nõ excludatur patruus, quia ſuo periculo res pupilli ſtabant. & clarius in conſi.cviii.in fi.ſentit Bal.in d. auth. item ſi captiui.in ii.col.ver.breuiter credo. Pet.de Anchar.in conſi.ccccxl.col.i.

Contrarium tenet glo.in l.nepotibus.C. qui pet.tut. Bart.in l.ii.col.fi.verſi.ſi ergo.ff.qui pet.tut.Bal.in l.patribus.col.v.ver.ſed quid ſi impubes.C.de impu. Et Bal. in d.l.ſciant. & in d.l.matres.colum.ii.verſic.ſed ego dixi.C.ad Tertul. ſentit Alexand.in apoſtill.ad Bart. in l.

quid ergo.§.quid ait.ff.de his qui no.infam. idem voluit Bar.in conſi.ccxv.Bal.in conſi.cclx.volu.iiii.Ang.in d.l. ſciant,circa finem.Deci.in c.ex parte, col.fi.in fi. de appell. Sylua nup.fol.lxvii.in i.limit iſtam tenet, & dicit ✱ communem Corn.in conſi.cxiii. vol.iiii. idem tenet Pau.de Ca.in d.l.ſciant,& ibi etiam Fulg.& ibi Sali. col. iii.ver.quæro an primo gradu.Bal. & Ang. in d.l.nepotibus.C.qui pet.tut.& ibi Salic. Soci.in conſil.cliii. col. fi.vbi dicit iſtam opinionem communem.Io.Ant.Alex. in conſi.lxxxi.vbi idem dicit.Bal.in conſi.lxv. volum.ii. Pau.de Caſt.in conſi.xxix.vol.ii.col.fi. Capra in conſil. lxvii.in fi.& in conſi.xiiii.colum.ii vbi dicit ita communiter teneri.Pariſ.in conſi.lxxxiiii.col.fi.vol.ii. Mantua in conſi.cxcviii.col.i.Tiraq.de retract.fo.ccclxv.

Tenendo iſtã vltimam opi.amplia, quòd excluſa matre obtinente primum gradum, non cenſentur alii excluſi ſequentes in gradu, qui attinent ipſi pupillo decedenti,mediante perſona ipſius matris excluſę.Corne.in in conſi.ccxxiiii.vol.iiii.

Sublimita,niſi in matre & auia,nam auia excluditur quamuis alii nõ excluderentur, qui matrem ſequuntur in gradu.ita tenet Bart.in l.ii.col.pen. & ſeq.ff. qui pet. tut.Pet.de Anch.in conſi.ciiii.& in conſ.ccl.Pau.de Ca. in d.l.ſciant.Corn.in conſi.cxiii.col.ii.volum.iiii.vbi ponit, ꝙ excluditur auia, dato ꝙ agnatus maſculus ipſam præcedat in ſucceſsione. Beltr. qui notabiliter loquitur in conſi.ccxxix.col.i.& ſeq.volu.iii.Ang.in l.matris pietas.C.qui pet.tut.Corn.in conſi.lxxxvii.col.fi.in fi.vol. iiii.Sylua nup.in fo.lxvi.in i.limi.

Contrarium in auia ponit Bal.in l.precibus.col.v.C. de impub.& in l.matres.C.ad Tertu.Bar.in conſi.ccxv. & in conſi.xv.Corn.in d.l.ſciant,circa fi.dum tenet,matrem non excludi infra tempus anni dati ſubſtituto ad petendum tutorẽ.iuxta opi.Bar. in d.l.ii.ff.qui pet. tut. Pet.de Vbald.in trac.ſucceſ.ab inteſt.in ii.parte.in iii.limit.Sal.in d.l.nepotibus,C.qui pet.tut Paul.de Caſt.in conſi.xxix.in fi.vol.ſecundo. Ange.in conſi. cxviii.in fi.

Calca.

Çalc.in conſi.xxxiii.colum.vi. ſecundum quem reprobatur Cuma.in conſi.cxv.col.i.in fi.& Guid.Pap.in conſil.50. Capra in conſi.xiiii. Io.Anto. Alexand. in conſi. lxxxi.Capra in conſi.lix.Bald.in conſi.ccccxcviii. volu. iiii.Capra in conſi.cix.colum.i.in fi.& idem Bal. in addi. ad Specu.in tit.de poſſ.char. ii. verſi. pono quòd Berta fuerit auia.Capra in conſil.lxvii.circa fi.idem in conſil. lxvii.Pariſ.in conſi.lxxxiiii.col.fi.volu.ii.

Sublimita ſecundò, niſi prior gradu mortuus eſſet, quia tunc mortuo priore,incipit currere annus ſequenti. Bald.in dicta l.precibus,colum.v.ver. ſi autem maior eſſet. Ioan.Anto.Alex.in conſi.lxxxi. Salicet. in dicta l. ſciant.colum.ii.verſicu. quęro an primo gradu.Corn.in conſi.cxiii.colum.ii.volu.quarto.Sylua nupt. fol. lxvii. in i.limit.Nicel.concordia cviii.Idem tenet Bald. in d.l. nepotibus.C.qui pet.tut.Capra in conſi.lix.Corn. in d. l.ſciant,circa fi.Bolog.in addit.ad conſi.Io.de Ana.101. Maria.Iun.in conſi.xvi.col.i.vol.ii.

Limita tertiò, nam excluſa matre, videtur excluſus auus maternus, qui habet matrem in poteſtate ſecundum Bart. in l.quid ergo.§.ſi quis alieno.ff. de his qui not.infa.Contrarium, Bald. ibi, & Capra in conſi. xiiii. colum.ſecunda.

Tertiò amplia,vt etiam maſculus ſeu fœmina adiungens annos lxx.& vltra priuetur ob non petitum tutorem,nec excuſetur prætextu ætatis.Ita declarat Bald. in l.matres, colū. ii.C.ad Tertul. Curt.Iun.in conſi.lxvii. colum.xvi.ver. & adduco, quod voluit Sylua nupt. fol. lxvi.in iii.amplia.

Amplia quartò,vt etiam maior & reliqui aſcendentes excludantur ob non petitum tutorem, etiam à legitima.Bal.in conſi.cxl.volu.i.Barbat.in cōſi.lxvii.in col. antepe.in fi.& ſeq.vol.iii.

Amplia quintò, etiā ſi filius decedat poſt xiiii. annū, infra xviii.qn̄ per ſtatutum durat tutela vſque ad xviii. annum.Pet.de Anch.in cap.canonum ſtatuta, in antep. char.ver.quæro etiam ſi ſtatuto. de conſtit. Ioan.Crot.

in l.

in l.omnes.col.xliii.ff.de iuſtit. & iur. Brun. in tract. ꝙ ſtantibus maſcul.fol.xi.col.i.

Contrarium, Bald.in d.l.matres, in fin. C. ad Tertul. Barbat.ibi in apoſtil. Idem quando tempus tutelæ durauit minori tempore. Sylua nupt.fol.lxvii.in xi.ampliat.

Amplia vi.etiam ſi ſucceſſurus ipſi pupillo, qui non petiit tutorem, eſſet clericus. Ita Fel.declarat.in c. Eccleſia ſanctæ Mariæ.col.xxiii.de conſtit.

Amplia ſeptimò, nam etiam mulier ſucceſſura ab inteſtato perdit ſucceſsionem propter non petitum tutorem, etiam ſi lapſo anno monaſterium ingrediatur, vt not. Bald.in c.ex parte.colum.ii.verſi.ſed quid ſi mater. de appel. & ibi Præpoſ. & ponit Sylu.nupt.in fol.lxvi. in vi.ampliatione.

Octauò amplia, etiam ſi tutor minus idoneus ſit petitus, dum tamen non ex propoſito & ex animo, damnum inferendi pupillo. Sali.in d.l.ſciant, colum.ii.ver.quæro quid ſi non idoneum. Ang. Aret. in §.fi.inſti. ad Tert. colum.fin.verſi. quid ſi petat. Syl.nupt. fol. lxvii.in ix. ampl. Bal.in l.precibus, colum.vi.C.de impub.ver. quid ergo ſi petiit, & in authen.hiſdem. colum.ii. C. de ſecundis nuptiis.

Amplia nonò, vt non poſsit mora purgari. Sal. in d.l. ſciant, colum.fin.verſi.ſed quæro. Angel.Aret.in d.§. fi. inſtit.ad Tertul.ver. quæro an. Syl. nupt.in fol. lxvii.in vii.ampliat.ſentit Bald.in auth ſacramentum.in fin.C. quando mater. ponit Angel. in l. ſi inſulam, vbi etiam Alexan.in xii.col.in xi.fall. verſi. nota ex prædictis, de verb.obliga.

Contrariũ addit.ad Iacob. But.in d.l.ſciant.quando res eſt integra, quòd filio non ſit prouiſum de tutore.

Et fuit opin.Spec.in tit.de tut.§.nunc dicendum, ver. quid ſi mater. Alex.in apoſtil.ad d.l.ſciant.Bald.in cõſi. cccc xxiiii.volu.v.

Amplia decimò, etiam ſi mater vel alia perſona non accepta tutela, bene & legaliter adminiſtraſſet negocia pupilli, quia omnino priuatur ſucceſsione, quia nõ petiit

tiit tutorem. Bald.in d.l.matres.ver.quæro nunquid mater.C.ad Tertul.& in l.omnem, colum.fina.verſi.quid ſi mater.eod.titu.in l.precibus.colum.v.verſi. ſed quid ſi mater.C.de impub.in l.fin.in l.non oportet,verſi.quęro ergo.C.de bon.quæ liber.Pariſ.in conſi. lxxxvi. colum. fina.volu.i.in conſi.lxxxiiii.colum.pen.volu.ii.Calc. in conſi.xxxiii.col.ii.ver.& adduco.Paul.de Caſt.in l. omnem,circa fi.C.ad Tertul.Sal.in d.l.ſciant,colum.i. ver. quæro mater quando adminiſtrationem accepiſſet ſine iudice,ſecus ſi cum iudice, ſed alia ſolennia omiſiſſet, vt ibi per eum. Secundò fallit in muliere ruſtica, quæ non potuit conſulere peritiores, quia excuſatur, licèt tutorem non petierit, ſi modò bene adminiſtrarit.& idẽ Paul.de Caſt.in l.Clodius. verſic. ſed aduerte ad vnum caſum.ff.de acqui.hæred.Alex.in l.iuris ignorantia,circa fi.verſi.ad quod etiam vide.C.qui admit. Claud.in l. ii.in prin.ver.& infert hic. Paul.de Caſt. ad matrem.C. de in ius vocan.& ibi Lancelot.Dec.in prin. & ſequitur Aret.Beltrand.in conſi.ccxxix.col.i.vol.iii.Brun.in tracta.de forma, fol.xcv.col.iiii.& ſeq.

Tertiò limita,niſi eſſet tutor teſtamentarius,quia talis adminiſtrando, licèt non ſolemniter, quanuis non petierat alium tutorem,non priuatur ſucceſsione. Abbas in conſi.xc.volu.ii.& Ang.in conſi.cvii.

Amplia vndecimò,etiam ſi ipſa mater ſit tutrix relicta in teſtamento,& non fecerit ea quę facere debebat, nec alium tutorem petierit,vt Bald.conſi.ccxv.in ii.par. & Sal.in loco pręalleg.in v.ampliatione.

Duodecimò amplia,vt etiam mulier ruſtica non excuſetur,quæ non conſuluerit peritiores,etiam cum potuerit illos conſuluere.Io.Nico.in i.reſp.in ii.dubio.vbi etiam ſi conſuluit vnum peritum,niſi ſaltem adminiſtrauerit bona pupilli,vt ſuprà dictum eſt in x.ampliatione. Limita,vt per Soc.in conſi.xxxix.col.vi.

Tertiodecimò amplia,vt non ſit neceſſe probare hãc negatiuam,tutorem ſcilicèt eſſe petitum infra annum, vt dicit Corn.in l.ſciant.colum.i.allegat in contrarium

Bar.

Bar. Alex.in conſi.clxxxvi.col.fi.vol.vi.Io.Ant.Alex.in conſi.lxxxi. col. i. & tenendo iſtam partem, intellige,ꝙ probetur filium deceſsiſſe infra pubertatẽ, & dicit Sali. in d.l.ſciant, circa fi.& ibi Corn.in vlt. not. Bald.in addit.ad Specu.in titu.de poſſeſ.charta ii. ver. pono quod Berta fuit vxor.Signor. in conſi. cxcvii. & idem quò ad hoc,vt probet filium deceſsiſſe poſt annum. Alexan. in conſi.clxxxv.col.fi.vol.vi.

Decimoquartò amplia, vt non prius mater excludatur,quàm ſit tranſactus integer annus, & tutor petitus non fuerit à matre,ita Odofred.in dicta l.ſciant.qui loquitur etiam in matre. Idem clarius Ang ibi & Paul. de Caſt & Sal.col.pen.verſi.ſequitur in text.Corn. col. i.ver.nota quòd ad hoc.Vbi dicit,quòd iſta opin.eſt tenenda, quia humanior,licèt alia opin.ſit verior.idem tenet Bald.in l.precibus.colum.vi.verſi. item dixi confeſtim.idem tenet Odoſ.in d.l.matres.C. ad Tertul. & ibi Bal.colum.ſecunda.verſi.porrò mater, & Paul.de Caſt. Angel.Aret.in §. fina.inſtitu.ad Tertul.colum.prima & ſequen. Bald. in conſi. cxl. volu.primo. vbi dicit,quòd ita ſeruat conſuetudo.Corne.in conſil. ccxxxiiii. volu. iiii. Abbas in conſi.xc.in fin.volu.ſecundo. Bald. in cõſi. ccxcvii.& in conſi.cclxxxviii.in ii.volumi.in conſi lxxi. volu.ii.in conſi.ccclxxix.volu. iii. & in conſi. cclxxxix. volumi.i.& in conſi.cccxcii.in iiii parte.Capra in conſi. xcix. Angel. in conſi. clxvi. Et iſtam dicit ✱ communem Alexand.in l.ſi deceſſerit, circa fin. qui ſatiſd. cog. Paul.de Caſt.in l.cùm ſtipulatus,colum. fin.ff. de verb. oblig.idem in conſi.cxlvii.volu.i. Vbal. in tract. ſucceſ. ab inteſt.ſecunda parte. in iii.limit.

Contrarium, quòd mater debeat ſtatim petere, infra 50. dies, niſi fuerit impedita,quo caſu ad plus datur annus.Tenuit Ricar.in dicta l.ſciant, vbi etiam Bart. & idem Bart. in l.ii.§. confeſtim.ff.ad Tertul.in l.ii.col.vi. verſi.ſciendum eſt.ff.qui pet.tut.ſentit Paul. de Caſt. in conſi. xxix. colum. ſecunda. volumi. ſecundo.maximè, quando parum de anno reſtabat. Fulg. in conſi. xlviii.

clarè

clarè & expreſsè Signor.in conſi.cxciii. Paul.de Caſt. in conſi.cccxxii.volu.ſecundo. circa finem. Et quando ſe arctauit, quòd non poteſt amplius infra annnm, tenet Paul. de Caſt. in conſi. cxlvii. colum. iiii. volu. primo. Tenendo primam opin.limita, niſi annus fuiſſet reſtrictus per iudicem. Vbald. in dicto tract. in ii. parte in iii. limitatione.

Amplia decimoquintò, etiamſi perfunctoriè petat tutorem.Bald.in l. omnem.colum.ſecunda ver. caueat. C. ad Tertul.

Amplia decimoſextò, etiam ſi ſit per ſtatuta excluſa à ſuccesſione.Pariſ.in conſi.xli.col.viii.volu.ii.

Contrarium Rui.conſi.xliiii.colum.fi.volu.ii.

Amplia decimoſeptimò, etiam ſi ſuccesſio deferatur non de iure communi, ſed per ſtatutum. Pariſ.in cõſi. lxxxiiii.col.pe.vol.ii.Maria. Iun.in cõſi.xvi.vol.ii.col.i.

Amplia decimooctauò,vt omni cõmodo priuetur, nedum ſuccesſione.Mantua in conſi.cccxxxv.

Limita primò, nam nõ petens tutorem impuberi, licèt excludatur à ſuccesſione, nõ tamen excluditur à legatis particularibus ſibi factis. Ita tenet glo.i.in dicta l. ſciant,& ibi Bald.in i.quæſt. Corn.in dicta l.omnem.C. ad Tertul.& ibi Albe. de Roſat Bald. & Paul. de Caſt. Sal.& Corn. Aret.in cõſi.xl.in fi.Soc. ſentit contrarium in cõſi.xxxix. col. v. Primum dictum intelligit Salic.in d.l.ſciant,col.ii.de legatis factis de bonis patris, ſecus de legatis factis de bonis impuberis. Sylua nupt. fol. lxviii.in xiiii.limitatione.Paul.de Caſt. in d.l. omnem.

Contrarium Corn.in dicta l.ſciant.col.ii. licèt dicat in practica non eſſe recedendum à prima opin.

Secundò limita, quia non priuatur ſubſtitutione fideicommiſ. per quam ſucceditur teſtatori, non pupillo, ita Bart. in dicta l.ſciant, & Angel.& idem Bart. in l.ſecunda,colum. iiii. verſicu. ſi verò. ff. qui pet. tut. Salic.in dicta l.ſciant.colum.fina.Ioan. de Ana.in conſil. cxii. Corn.in dicta l.ſciant.colum. ſecunda. Aret. in dicto conſi. xl. in fin. Et hoc limita, vt per Bald. in

l.omnem.

l.omnem. colum.prima.C.ad Tertul.quando fideicom. eſt relictum in primis tabulis, ſecus ſi in ſecundis, de quo dubitat ibi Corn.in fi.licèt dicat in practica nô eſſe recedendum à prima opin.Et idem dicendum in ſubſti tutiõe vulgari,qua per illam ſimiliter ſucceditur, & ſimiliter ſucceditur teſtatori.Pet.de Anch. in cõſ.cccxl. colum.ii.in fi.Pariſ.in conſi.xli.col.viii. vol.i. Ita Ang. in d.l.ſciant.

Tertiò limita,quando filius deceſsit poſt pubertatẽ. ita Odofred. in d.l. ſciant. Bart.in d.l.matres, per illum tex.dum illum ſummat,& ibi Bald.in princ.cui aſsignat rationem,& Sal.ibi in princ.& Corn.in prin.idem tenet Bart.in l.ii.§.ſi mater.ff.ad Tertul.in l.ii.colum.iii.ver. quartò ſic.ff.qui pet.tut.Io.Fab.in §.fin.inſtitu. ad Tertul.& ibi Nicol. de Neap. Curt.Iun. in l.precibus. nu. lxvii.C.de impub.Corn.in conſi.ccxxxiiii.colum i. ver. ſi autem deceſſerint puberes. volu.iiii. Paul. de Caſt.in conſi.ccclxx.in fi.vol.i.

Quartò limita ſi filius ante annum decedat.Bald.in d. l.matres.col.ii.ver.eſt & alius caſus,& ibi Paul.de Caſt. in princ.& Angel.in d.l.ſciant, in princ. Bald. in conſi. lxxxiii.circa fi.ver.non obſtat prædictis. volu v. in cõſi. cccxcii.ſuper iii.puncto.volu.iiii. & in conſi. ccclxxix. volu.iii.Ang. in conſi. clxvi.& in conſi. cccxcviii. volu. iiii.Maria.Iun.in conſi.cxix.colum.iii.Ruin. conſi. viii. colum. pen. volu.iii. qui ampliat, idem eſſe in tempore pręfixo à ſtatuto.Paul.de Caſt.in conſi.xxix. vol.ii. qui videtur limitare,quando parum de anno reſtabat.Fulg. in conſi.cxxxviii.in fi.Alex.in conſi.clxxxv.col.fin.vol. vi. Paul. de Caſt. in conſi.cxlvii.volu.i.colum.ii.& ſeq. Beltr.in conſi.xviii.col.i.volu.i. & in quantùm Paul. de Caſt.in d.conſi.xxix.vol.ii.tenet,ꝙ ſi parum reſtabat de anno mater ſit priuata,ita etiam voluit in d.l.ſi deceſſerit,circa fin.

Quintò limita, ſi is qui habebat patrem excuſetur propter probabilem ignorantiam. Bart. in l.ii.col. iiii. ver.non intelligo.ff.qui pet.tut. Corn.in conſi.lxxxvii.

col.i.

col.i.& ſequen.volu.iiii.Soc.in conſi.cliii. colum. pen. in fi.Fulg.in conſi.cxxxviii.in fin. Maria. Iun. in conſi. xviii.col.iii.volu.ii.

Sextò limita,quãdo is qui petere debet, eſſet minor, quia tunc excuſaretur, ſi non petiit tutorem. Ita Odoff. in d.l.matres.& ibi Bald.in princ.& Salic. & ita voluit Albe de Roſ.in d.l.omnem.C.ad Tertul.Bald.& Sal. in d.l.ſciant.Bald.in conſi.ccccxi.volu.iii. Angel. in conſi. cxviii.in fin.Fulg.in conſi.cxxxvi.in princ.& in cõſi.lii. Paul.de Caſt.in conſi.xxix.col.ii.in prin.vol.ii.Corn.in conſi.ccxxxiiii.col.i.vol. iiii.Dec.in conſi.cliii.col. fin. ver.vi. mater innuit.Capra in conſi.xiiii.in pe.col.in fi. Apoſtil.ad Abb.in c.ex parte,de appel. Pet. de Anch.in conſi ccccxl.colum.prima.Iaſ.in addit.ad Chriſt.Porc. in §.fi.inſtit.ad Tertul.Corn.in conſi.xl.colum.ii. volu. iii.Dec.in d cap.ex parte,colum.fi.Beltr.in conſi. xviii. colum.i.vol.i.Vbald.in d.ſuo tract. ſucceſ. ab inteſt. in ii.parte.in iii.limit.Maria.Iun.in conſi.viii.col. iii. qui ampliat,etiam ſi poſteà fiat maior,& poſt maiorem ætatem filius decedat. Et hoc procedit, etiam ſi tranſacto anno efficiatur maior, & poſtquàm maior fuerit, non petat tutorem per annum.Ita Sal.in d.l. ſciant, col.i.& l.fin.C.ſi aduer.delic.Specu.titu.de in integ. reſtitu.§.i. ver.ſed quid ſi ipſa.Albe.de Roſat.in d.l.omnem. C. ad Tertul.Bal.in authen.ſi captiui. colum. ii.C. de Epiſ.& cler.in l.qui contrà,colum.i.C.de inceſt.nupt.in l. fi.C. ſi aduer.delic.& ibi etiam Salic.Bald. in l.precibus, col. iiii ver.quid ergo,vbi dicit iſtam * communem opin. C.de impub.Rui.in conſi.cciii.incip.Tu habes,& in con ſil.cclxxix.Petr.de Anch.in conſi.ccccxl. colum. fi. Iaſ. in addit.ad Chriſtoph.Porc.in d.§.fin. inſtit. ad Tertul. in fin. Iaſ. in d.l.muneribus, & iſtam dicit communem. Corn.in cõſi.xl.colum.ii.volu.iii.Iaſo.in l. ſciendum.§. fina.colum.fi.ver.ad idem facit.ff. qui ſatiſd. cog. Dec. in conſi.xxxix.colum.vi.ver.& prędicta procedũt. Fulg. in conſi.lii.colum.ii.& ſequen.Ang.Aret.§.fi.col.fi. inſtit.ad Tertul.

Cōtrarium tenet Old.& Angel.& l.minoribus.C. de his quib.vt indig. limitat Paul.de Caſt. vt prima opinio procedat,quādo ante maiorem ætatem totus annus eſt tranſactus, aliàs ſecus. Et hoc dicit tam in dicta l. minoribus, quâm in dicta l.ſciēdum.§.fi.ff. qui ſatiſd. cog. & idem tenet Alexā.in l.ſi cum dotem.§. ſi maritus. col. pe.ff.ſolut. matri.

Cōtrarium etiam in iſto caſu, & ſic quòd opi. prima ſit indiſtinctè vera,tenuit Alex.in d.l.minoribus.Limita,niſi minor iam deceſſerit ad illam ætatem in qua ex forma ſtatuti haberetur pro maiore xxv. annorum, ita declarat Dec.in d.c.ex parte.in col.fi.de appel.

Limita ſecūdò in maſculo, qui propter ætatem non excuſaretur ipſo iure,ſed remedio reſtitutionis in integrum poſsit ſibi ſuccurri. ita declarat Salic. in dicta l. ſciant,in princ.

Contrarium;quòd nō ſit differentia inter maſculum, & fœminam minorem,in hoc ſentit Specu.in titu.de in integ.reſt.§.i.ver.ſed etſi mater. Fulg. expreſsè in cōſi. lii.col.pen.& ſeq.

Limita ſeptimò, quando fauore pupilli ceſſatum eſt à petēdo tutore,ita Bald.& Sal.in d.l.matres,in prin.in ſecūdo caſu.Bart.in l.ii.colum.i.in fi.ver. pro hoc facit. C.de neg.geſt.Pet.de Anch.in cōſi.ccccxl.col. iiii. verſi. hoc ergo prẹſuppoſito. Alex.in apoſtil.ad d.l.ſciant,& in apoſtil. ad l.ii.§.ſi mater. ff. ad Tertul. & apoſtil. ad Iacob·Butr.in d.l.ſciant.Hippoly. in ſing. cccii. & dicit glo.§.ix.in cōſuet.Biturig. quòd excuſatur mater, quæ egenis filiis tutorem non petiit.

Contrarium, Pet.de Anch.in conſi.ciiii.colum.ii.ver. prætereà licet tenere.& iſtam partem putat veram,ꝙ licèt ſubſtantia pupilli non exigat tutorem,perſona quæ ali & gubernari debet, cui perſonẹ principaliter tutor datur,ſemper eget in uita.

Limita octauò,ſi mater aliquo caſu fuiſſet impedita petere tutorem,ita ſentit Signor. in dicto conſi. cxciii. Guid.Pap.in conſi.clxxix.ibi,primo caſu. Angel. Aret.

Inſtit.ad Tertul.§.fi.in iiii.not.Grat.in conſi.lxxxiii. co lum.ii.vol.ii.& Paul.de Caſt.in conſi. cxlvii.col.fi.vol. i.vbi excuſatur propter peſtem,quia non erat facile inuenire homines,quos procuratores ad petendum tutorem conſtituere poſſet, refert & ſequitur Hippol. in l. prima.§.prætereà.colum.xix.ff.de quæſt. & quando ob turbationem ciuitatis non potuiſſet facilè iudicem habere.Fulg.in conſi.cxxxviii in fi.& excuſatur ſi propter peſtem mater adminiſtrauit non confecto inuentario. Io.Ant.Alex.in conſi.clxi.

Nonò limita, ſi is qui petere debet, vt proximior in gradu,& ad quem ſpectat ſucceſsio, eſſet legitimus tutor,nam non tenetur aliud petere, nec priuatur, ſi non adminiſtrauit,ita Angel.in conſi.xxxvii.& iſta fuit opi. Dyn.contra quam tenet Bart.in l.ii.col. i. in fin. verſi. Contrarium credo.ff.qui pet.tut.Bal.in conſi. cccxvii. vol.v.Corn.in conſi.cxiii.col.fin.volu. iiii. qui dicit, ita etiam conſuluiſſe Dionyſium de Baing.Paul.de Caſt.in conſi.ccclxx.in fi.volu.i.

Decimò limita, quando pupillus habet pupillarem ſubſtitutionem, nam non excluditur mater, ſi tutorem non petiit infra annum.Ita Bart.in l.ii.col.v.ff. qui pet. tut.Bal.in conſi.cccxvii.volumi.v.Corn.in dicta l.ſciãt, in fin.qui implicitè limitat ex mente Bart. in d. l. ii.ff. qui tut.pet.Ang.in conſi.cxviii.in fin. Pet. de Anch. in conſi.ccl.col.ii.Rui.in conſi.viii.col.pen. vol.iii.

Contrarium,Bald.in conſi.ccccx.volu.iii. vbi tenet, quòd excluditur auia per lapſum anni, & non ſubſtitututus pupillaris.

Limita vndecimò,ſi is qui poterat excludere negligentem ob tutorem non petitum tacuit, quia hæres illius illum excludere non poterit, ita Pet. de Anch. in conſi.ccccxl.col.ii.ver.prætereà non abſurdè.

Limita duodecimò quando is qui gradu proximus eſt,tutelam ſuſcipiat ſeruatis ſeruandis, licèt mater malè & inutiliter adminiſtret, vt dicit Fulg. in conſil. lii. colum. iii.

Limita decimotertiò, nam non priuatur mater vel alius ad quem ſpectat onus petendi tutorem, quādo pupillus habet tutorem legitimum, ita in matre ponit glo. & Salic. in d.l. matrem. col. ii. C. ad Tertul. Fulg. in cōſi. lii. col. fi. in fi. & in conſi. cxxxviii. in fin. Alexan. in cōſi. clxxxv. col. fi. vol. vi. Maria. Iun. in conſi. xvi. col. ii. vol. ii. Contrarium in matre tenet Bart. in d.l. omnes. & ibi. Bal. & Paul. de Caſt. Alb. de Roſat. in l. omnem. in fi. C. ad Tertul. Bald. in conſi. ccccxi. volu. iii. Guido Pap. in conſi. clxxix. Mantua in conſi. cccxxxv. Soc. in conſi. allegando diſtinguit aut legitimus præcedit matrem in tutela, vt procedat prima opinio, ſinautē ſecus, nō procedat, ſed mater præcedat eum, & tunc ſecunda locum habet. Ita declarat in conſi. cliii. colum. fin. & ita procedit, quod notat Bald. in d.l. matres, in princ dum ſaluat glo. in d.l. matres, in patre qui filium emancipauerat, Aliter videtur declarare Bald. in d.l. precibus, colum. v. ver. ſi legitimi. vide Vbald. in d. tract. ſucceſ. ab inteſt. in ii. parte. in iii. limit. Item declara opinionem, quando tutor legitimus talis eſt, quòd compelli poſſet inuitus ad tutelam, non aliter, ita Calc. in conſi. xxxiii. colū. vi.

Contrarium Maria. Iun. in conſi. xvi. col. iii. & ſequē. volu. ii. Et propterea ſi mater intra annum nubat, quia ſuccedit, legitima tutela iure tunc priuabitur. Ita Angel. in dicta l. matres. C. ad Tertul. Sed mater & alius quilibet excuſatur, quando filius habet tutorem teſtamentarium. Bald. in conſil. cccciii. volumi. iiii. Angel. in conſil. clxvi. in fin. verſi. i. quia. Ruin. conſi. viii. colum. pen. volu. iii.

Limita decimoquartò in matre prodiga cui bonis eſt interdictum, quia non priuatur ſucceſsione ex eo, quia tutorem non petiit, ita Angel. in l. Iulianus. §. adeò. in fin. ff. ex quibus cauſ. in poſſ. Apoſtil. ad Abbat. in c. ex parte, de appel. Sylua nupt. in viii. fall.

Limita, niſi ante annum ingrediatur monaſterium, ita Bald. in dicto cap. ex parte, vbi tenet etiam ſi efficiatur de tertio ordine, & per nos colum. ſecunda. Sylua

nupt.

nupt.in vii.ampliat.Bal.in l.eorum.col.fi.ver.ſed quid ſi mater.C.ad tertul.

Limita decimoſextò,ſi etiam tacitè à marito habuerit licentiam tranſeundi ad ſecunda vota. Grat.in cōſi. lxxxiii.colum.ii.in fi.volu.ii.

Limita decimoſeptimò,ſi habet tutorem,etiam quòd ille non ſolemniter ſuſceperit tutelam.Maria Iun. in cōſil.xvi.col.iii.& ſeq.vol.ii.

CONCLVSIO V.

ARGVMENTVM.

Mater ſi poſt ſuſceptam filii tutelam tranſierit ad ſecunda vota,non petito tutore ipſi filio, priuatur ipſius ſucceſsione.

MATER, quæ ſuſcepta tutela tranſit ad ſecunda vota, non petito tutore pro filio, priuatur ſucceſsione ipſius filii impuberis decedētis,ita ꝓbat tex. in l. omnem. C.ad Tertul. remiſsiuè per Doct. allegatos per Ioan. de Garo. in authen. hiſdem pœnis,fol.ii. C. de ſecundis nupt. & fol. iii. in fin. nec iſta diſpoſitio eſt ſublata per diſpoſitionem iuris canonici. Vbal. in tract.ſucceſſ.ab inteſt.in ii.parte.in v.fall.Garo.in dicta auth.hiſdem pœnis.col.ii.nupt.

Primò amplia, vt amittat ſucceſsionem non modò ab inteſtato, ſed etiam per ſubſtitutionē obuenientem, ita eſt tex.in d.l.omnem, ita ponit glo.in verbo ſubſt.

Amplia ſecundò,vt etiam bona noui mariti ſint pro adminiſtratione tutelæ obligata, ita probat tex. in l. ſi mulier.C.in quib. cauſ.pign. tacitè contraha. in l.ii.§. ſed ne ſit facilis.C.quando mul. off. & ibi Bald. in vlt.

notat. Socin.in conſi.clxxx.colum.ii.in fin. verſi.immo quòd filius. Pet. de Anch.conſi. cccxvi. in princ. Deci. in conſi.ccccxci. colum.prima. quod amplia & limita, vt per Io. de Garo.in rub. C. de ſecundis nupt. in xv.& in xxv. pœna.& in authen.hiſdem pœnis, nume.xxiiii. in fin. eod.

CONCLVSIO VI.

ARGVMENTVM.

Confratriæ, ſiue Scholę, vt vulgò appellantur, an dicantur pia loca.

AN fraternitates ſeu quæ vulgò confratriæ vocantur diſciplinatorum vel ſimilium perſonarum dicantur pia loca, ita quòd leges & aliæ diſpoſitiones, quæ loquuntur de piis locis, vendicent ſibi locum in dictis fraternitatibus ſeu confratriis? Et dicitur quòd non ſunt pia loca, nec pro talibus habentur, vt dicit Bald. in l.illud.colum.prima. verſi. quid de eo. C.de ſacroſan.eccl.& in authen.hoc ius porrectum,colum.ſecunda. verſi. ſecundò quæro quid de rebus, eod. titu.& ſentit (licèt non firmet) in l.ſi quis ad declinandum,colum.xi.verſic. deinde quæritur. C. de Epiſco. & clericis.Imol.in cap.officii, colum.xi.verſi.circa ſecundum,de teſta.Abbas conſi.xxxi.vol. primo. colum. pen. & fina.qui dicit,quòd non ſunt pia loca ſtrictè nec religioſa.Corn.conſi.cxix.nu.xxvii.vol.ii.& in conſi.xviii. nume.v.volu.iiii.& in conſi.ccxcvii.nu.iiii. & in conſi. cccvii.in fin.eo.volu.Soc.in conſi.lxxii.colum. pen.volu.iiii.Card.in conſi.xiii.Paul.de Caſt.in d. authen.hoc ius porrectum.colum.i. ver. circa primam partem. Pariſ.conſi.50.col.pen.in fi.volu.ii.& ſeq.Calc.in côſi.xxi. col.ii.in prin.Iaſ.côſi.ccxviii.col.i.vol.ii.& ꝙ ſunt per-

ſonæ ſęculares tenet Rom.in conſi.ccxxxiii. Fel. in c.ii. col.fi.in fi.de for.compet.& quòd non ſit locus religioſus,dicit Fel.in tract.quando literæ apoſt.col.viii.

Contrarium, ꝙ dicatur locus pius fraternitas diſciplinatorum,ſentit Spec. in tit.de inſtru.edic.§. nunc aliqua,nume.lxii.verſi.ſcias.qui dicit ꝙ loca pia ſunt, vbi exercentur opera charitatis,& idem dicit Io.And. in c. Ioannes in fin.in verſi.& dicuntur loca pia,de teſta.Roman.in conſi.cccclxxvii.colum. pen.in fin. verſi. vnum eſt quod refragatur, vbi per iſtam rationem concludit, hoſpitale, etiam non erectum authoritate ſuperioris eſſe locum pium. Et idem dicit Alexan conſi.ccix. colum.i.volu.ii.& Abbas in cap.fin.in ii. notab. de teſta. Card. in cap. Ioannes.in vii.quæſt.de teſta. & in ſpecie quòd fraternitas dicatur locus pius, ſentit Bald. in l. id quod pauperibus.in xxi.quæſt.C.de ſacroſ. eccl & ſentit clarè quòd ſit locus pius,& non religioſus, Card. in conſi. cxxii. & clariſsimè Lapus in tract. de canonica. port.colum.xi.verſi.quintò quæro, & ſequen.quæſtio: idem etiam dicit Barbat.dicto cap.officii, colum. viii. & x.de teſta. & Petr.de Peruſio in tract.de canonica port. n ſecundo articulo principali,& in ſecunda quęſt.principali,in iiii.col.Dec.in conſi.lxxxii.colum.iii. verſi. iii. principaliter,& dicit Pet.de Anch.in cap. auditis. xi q. C.de reſtitu.in integr.ꝙ dicitur pium collegium, licèt non habeat priuilegium.

Tenendo primam opin.quæ videtur ✱ magis cõis, ad dictum Spec.in tit.de inſtru.edit.§.nunc aliqua. ver. & ſcias,reſponde declarando illud, vt declarat Alexan. conſi.lxxxix.col.pe.vol.iiii.& conſi.cxx.col.ii.volu.i.

Amplia idem eſſe, etiam ſi ſit ibi campanella, & ſi miſſæ ibi celebrentur , vt declarat Decius in conſil. cxlviii.colum.i.

Ex prædictis infertur quòd relicta dictis fraternitatibus patiuntur trebellianicam, quaſi non ſint relicta piis locis, & ita expreſsè concludit Bald. in conſil.101.volu.quarto.Corn.conſil.cxix.nu. xxvii. vol.ii.

& conſi.xviii.nu.v.volu.iiii.& in conſi. cccvii. in fin.eo. volu.Pariſ.conſi.xxxiiii.col.iii.volu.iiii.& conſi.50.colum.fin.volumi.ii.

Contrarium,quod ego etiam verius puto, quia licèt non ſit locus pius, tamen legata ei videntur relicta ad pios vſus,& in piam cauſam. Et propterea ceſſare debet Trebellianica, vt concludit Paul. de Caſt. in conſil. clxvvii. incip. Præſuppoſita.volumi.ſecundo. refert & ſequitur Socin.in conſi.lxxxii.colum.pen. volu. iiii. & ſentit Bald.in auth.ſimiliter, ver.& not.col.i.C. ad leg. Falcid.& Calc.conſi.xxi.col.ii.

Licèt inaduertenter Corn.in d. conſi.xviii. nume. v. volumi. quarto. concludat, relicta huiuſmodi fraternitati, non cenſere relicta ad pias cauſas. Nam quod relicta tali loco dicantur ad pias cauſas relicta, tenet Bald.in l.ſi quis ad declinandam, colum.xii. in princi. verſi.nec tamen negandum eſt. C. de Epiſc. & clericis. Pariſ.in dicto conſi.xxxiiii.colum.ii. in fin. volumi.iiii. Corn.conſi.xviii.nume. xv. volu. iiii. Bertach. in tract. de Epiſc. fol. lxviii. nume. lxxxiii. quia relicta huiuſmodi fraternitatibus, pro anima cenſentur relicta, vt dicit Corn. conſi. ccviii. nume. vi. volumi. iii. & conſi. xviii.nu.xiii.& ſeq.volu.iiii.

Infertur etiam ꝙ in alienatione rerum huiuſmodi fraternitatem non requiritur illa ſolemnitas, quæ requiritur in alienatione rerum eccleſiæ, & dicit Bald. in dicta auth.hoc ius porrectum,in ſecunda colū. verſi. ſecundò quęro quid ex rebus, & ibi Paul. de Caſt. colum.i.verſi.circa primam partem.refert & ſequitur Fel. in cap.de quarta,col.ii.de præſcrip.Pariſ. in dicto conſ. xxxiiii.volu.iiii.colum.iii. & Feli.in cap.ii.in fin.de foro competenti.

Primò limita communem concluſionem,niſi bona dictę fraternitatis eſſent deſtinata in alimoniam pauperū, quia tūc diceretur locus pius.ita Bald. in conſi. clxii.in iiii.dubio.vol.v.Capra conſi.liiii.col.ii.qui dicit ꝙ fraternitas dicitur locus pius,quando habet hoſpitalitatē

annexam.

annexam.per Corn.in conſi.cccviii.nu.vi.vol.iii. & maximè,ſi relictum eſſet factum eccleſiæ vel hoſpitali dictæ fraternitatis,quo caſu dicitur relictum pio loco, vt per Calc.conſi.xxi.col.ii.Bal.in d.l.ſi quis ad declarandam,col.xii.verſi. ſed quid ſi teſtator dicat.C.de epiſ. & cler.& idem dicit ibi Bal.quando relinqueretur fraternitati hoſpitalis.

Sed in primo dicto,quando dictum eſt, hoſpitali fraternitatis,dictum Bald.approbat Imol.in d.c.officii.colum.xi.ver.videtur etiam.In ſecundo verò dicto, quando relictũ eſt fraternitati hoſpitalis, cõtrarium videtur tenere ibid.col.xii.ver.Et prędicta videntur procedere. Pet.de Peruſio in xiiii.quæſt.principali col.iiii.dicit eſſe attendendum,an fraternitas ſit principalis, & hoſpitale acceſſorium, vel econtrà, & quod ſemper videtur relictum principali,& non acceſſorio,vide eum.

Limita ſecundò,quando dicta fraternitas eſſet collegium pauperum & indigentium, vt colligitur ex dicto Bald.in d.l.id quod pauperibus.In xxi.qõ.C. de Epiſ. & cleri. Ex prædictis infertur, quòd talis locus nõ poteſt ab Epiſcopo viſitari, vt per Deci.conſi.cxlviii. colum.i. per Pariſ.in d.conſi.xxxiiii.colum ii.in fin.& colum.iii. in fi.& ſeq.vol.iiii.Bene tamen poteſt Epiſcopus cognoſcere,quòd bona diſpenſantur iuxta voluntatem eorũ, qui bona prædicta reliquerunt,vt dicit Bal.in d.l. ſi quis ad declinandam,col.xii.verſi.nec inde eſt negandum.C. de Epiſ.& cler.& ratio eſt, qa talis fraternitas nõ ſubeſt iuriſdictioni Epiſcopi, vt dicit Abbas in dicto conſi. xxxi. verſi. non eſt enim communio, volu. primo, & in verſi. quæ quidem ratio.Card. conſi.xiii. Pet.de Peruſ. in dicto tract.de canonica port.in xiiii.quæſtio. principali nume.x.& xii. Imol. in dicto cap. officii. colum.ii. verſi.modò aduerte pro iſta parte.de teſta.& ibi Barba. colum.iii.ver.ſicut enim Epiſcopus. Pariſ.conſi.xxxiiii. colum.iii.volu.iiii.

Infertur etiam ex præmiſsis, quòd de relictis factis fraternitatibus, Epiſcopus nõ percipit canonicam por-

tionem, vt not. Bald. in dicta l. ſi quis ad declinandam, colum. xi. verſi. deinde quæritur. Rom. in conſi. ccxxiii. in ii. dubio. Abbas in conſil. xxxi. in ſecundo dubio. Card. conſi. xiii. Pet. de Peruſ. in dicto tract. de canon. port. in xiiii. quæſtio. princi. Iaſo. in conſi. ccxviii. colum. i. volu. ii.

Infertur etiam, quòd ſolemnitates quæ ceſſant in vltimis voluntatibus factis, ceſſant in relictis factis dictis fraternitatibus, vt concludit Pariſ. in d. conſi. xxxiiii. colum. ii. in fi. volu. iiii. quæ concluſio an certa ſit, ex præmiſsis apparere poteſt. Nam, ſi tenemus relicta huiuſmodi fraternitatibus, eſſe relicta ad pias cauſas, tunc concluſio prędicta eſſet falſa. Si autem tenemus, relicta huiuſmodi fraternitatibus, non eſſe relicta ad pias cauſas, tunc concluſio prædicta de iure procedit.

Infertur quòd tales fraternitates non reſtituuntur in integrum, prout tenet Petr. de Anch. in c. auditis. in ii. col. in ii. q. de præſcrip.

Collegium ſcholarium non dicitur ad pios vſus. Pet. de Peruſ. in d. tract. de canonica port. in xiiii. quæſt. nu. xxiiii. Rochus de Curte in tract. de iure patron. in verbo. In eccleſia, in v. q.

CONCLVSIO VII.

ARGVMENTVM.

Hoſpitale an dicatur locus pius.

SIMILIS eſt quæſtio in hoſpitali, quando quæritur, an hoſpitale ſit locus pius necne. Nã diſtinguitur, an ſit authoritate ſuperioris erectum, & tũc dicitur pius locus, aut ſine authoritate ſuperioris, & nõ dicitur locus pius. Ita diſtinguit Bald. in authẽ. hoc ius porrectum. in i. col. in fin. verſi. ſed hic quæro. C. de

ſacroſ.

ſacroſ.Eccl.Card.in cle.ii.in x.q.de pręben.vbi dicit, ꝙ tunc dicuntur hoſpitalia religioſa, quando interuenit conſenſus Epiſcopi, aliàs non. Et idem dicit in ead. cle. in ii.oppoſ.& idem Card.in cle.quia contingit,in fi.prin ci.& ibi Bonif.num.lxxxii.& idem Cardi.in verſi.illi.in ix.q.de relig.domib. Abb.in conſi.xxxi.col.ii.verſi. quę quidem ratio,volu.i.& idem Cardi.in conſil.xi. Imol.& ibi Abb.in c.Ad hæc.in i.not. de relig.domib. Federi.de Sen.conſi.cxxx. Ang.in conſi.cxxx.col.i in fi. & ſequen. ver.ſed dubitari poteſt.Bal. in l.deberi.C. de fideicom. liber.& in l.ſi quis ad declinandam,col xii.in fi. ver. ſed iuxta hęc quæro.C.de epiſ.& cle.gl.in verb.ſecularibus, & in verbo altare,in d.cle.quia contingit, in princip. & ibi Pet.de Anch.in v.col.ver.collige & aliud.Alex.con ſi.ix.col.i.vol.ii.& conſi.lxxxix.col.pe.vol.iiii.ver. poſſet etiam reſponderi.Feli.in conſi.xxxiiii.in prin.& col. ii.Hoc etiam ꝙ locus ſit religioſus,eo tamen modo quo ſuprà,dicit Hoſti. in ſumma.in tit. de religioſis domib. §.i.& in tit.de regular.in §.i.verſi.quid de ruſticis.Ioan. And.in c.inter dilectos,in gl.ſuper verbo præiudicium, col.ii.de donat.vbi etiam Inn.& in c.ii. circa principiū. de in integ.reſti.in vi.Capra conſi.xci.Corn.conſil. ccvi. nu.vi.vol.i.& cōſi.lvii.col.ii.in fi.ver.quod & tertiò deducitur.vol.iii. Imol.in c.officii,col.viii.& ſeq.de teſta. Alex.conſi.cxx.col.ii.volu.i.Roch.de Curt.in tracta. de iure patr.in verbo In eccleſia.in iiii.q.gl.prag. ſanctionis fol.clvi.col.ii.Mant.conſi.clxxi.in fi.Pet. de Ancha. in c.auditis,in xi.q.de in integ.reſti.

Contrarium tenet Ro.conſi.477.col.pe.in fi.ver. vnū eſt quod refragatur.vbi tenet tale hoſpitale,quāuis Epiſcopi authoritate non fundatū,videri locum pium,licèt non religioſum.Barb.in c.officii,col.xii.verſi. quid ergo tenēdū,de teſta.Alex.cōſ.ccix.col.i.vol.ii. ſentit ꝙ ſi relictū ſit pro anima hoſpitali,ꝙ dicatur locus pius.Idē ꝙ dicat locus pius,nō religioſus,tenet Pau.de Ca. conſ. 167. vol.ii.col.i.in fi.ver.pręterea nō eſt verū.Io.de Sylua in tract.de benefi.in i.parte.col.ii. in fi.& ſeq. ver.ad

iſtud

iſtud rñdeo.c.nulli,col.i.in fi.& ſeq.de reb. eccl.nõ alie.

Tenendo primam opin. quæ videtur * magis communis,vide quando præſumatur hoſpitale conſtructum authoritate ſuperioris,quia ponit Abbas in c. patentibus.de priuil.c. inter dilectos.nu.viii.de donat.in c.fi.in princ.de cenſi.Cald.conſi.iiii.de religioſis domibus.Feli.in c.de quarta,col.i.& ſeq. & col.iii.de præſcri. Pet.de Peruſ.in tract.de cano.port.in ii.articulo princi. in iiii. col.Pau.de Caſt.in conſi.vi.vol.ii.& dicit Cur.Iun.conſil.xx.col.ii. ꝙ hoſpitale in quo eſt ſeruata hoſpitalitas per tempus immemorabile, nõ põt dici locus priuatus.

Limitari forſan poſſet communis opinio,quòd hoſpitale non cenſeatur locus pius, quando nõ eſt fundatum authoritate ſuperioris, vt procedat, quando hoſpitale non eſt perpetuum, & poteſt dominum pœnitere: ſecus autem quando eſſet perpetuum,& non poſſet dominum pęnitere. Ita videtur colligi ex dictis Bal.in d.l. orphanotrophios.C.de epiſ.& cler. circa fi.ver. quæro vtrum lex noſtra.& per Pariſ.in conſ.xxxiiii.col.i.in fi.vol.iiii. Et propterea videretur dicẽdum,quòd mortuo illo, qui hoſpitale erexit,quia non poteſt amplius pænitere,nec hoſpitale erectum reuocari,debere dici locum pium, & non locum priuatũ: vt declarat Abbas in c.ad hoc, ver. ita nota arg.de religioſ.domib.Soc.in trac.viſitat. in xi. col.ver.xii.quæro.

CONCLVSIO VIII.

ARGVMENTVM.

Alienatione rerum hoſpitalis an requirantur ſolemnitates,quæ requiruntur in diſtractione bonorum Eccleſiæ.

EX quibus infertur, ꝙ ex alienatione rerum hoſpitalis,quando dicitur locus pius,requiritur ſolemnitas,

quæ

quæ requireretur in alienatione rerum eccleſiæ. Pet.de Anch.in cle.quia contingit.col.v.de relig.domib. verſi. collige & aliud.& ibi Card.in §.illi,in fi.Corn. in conſi. ccvi.nume.vi.vol.i.Bal.in auth.hoc ius porrectum. col. ii.Cod.de ſacroſ.eccl.Ita tenere Doc.refert Ant.de But. in c.nulli,in fi.& ibi Imol.col.pe.i fi.de reb. eccl.nô alie. Alex. in conſi.iiii.col.ii.vol.iii.Iaſ.in conſi.ccxiiii.col.i. volu.ii.ſentit Abb.in d.c.nulli,in fi.Pau.de Ca. in conſ. cclxix.volu.i.col.i.in fi.& ſeq. Laur.de Rodulf.in c.ſine exceptione.xii.qô.ii.in xix.quæſt.Barba. in c.ex literis, col.iii.de conſuet.

Et licèt aliqui Doct.ſuprà allegati indiſtinctè loquantur,tamen in hoſpitali priuato, hoc non procedere, tenent Bal.in d.auth.hoc ius porrectum.Card.in d. clem. quia contingit.in §.illi.& Pet.de Anch.col.v.& Pau. de Caſt.in d.conſi.clxix.in fi.vol.ii. & Feli.in c. de quarta, col.ii.& ſeq.de præſcri.

Tamen, ꝙ etiam in priuato hoſpitali locum habeat prohibitio alienationis ſine ſolemnitate,ſentit Abbas in conſi.ciiii.volu.i. in fi.dum æquiparat tale hoſpitale pupillo,& Eccleſiæ,& Pet.de Anch.in conſil. cclxxiiii.idẽ tenet & Pau.de Ca.in conſi.cclxix.col.i.& ſeq.vol.i.Soci.in conſi.clxxxi.col.i.Ang.in §.ſi verò quilibet.in authen.de alien.Tamen nec Pau.de Ca.nec Pet.de Ancha: nec Abbas dicunt expreſsè de hoſpitali priuato, licèt Abb.loquatur de hoſpitali, cuius rector & inſeruientes non dicuntur perſonæ eccleſiaſticæ. Tamen in hoſpitali priuato, hoc expreſsè tenet Barbat.in c.nulli,col.i.de reb.eccl.non alien.

Tenendo illam opin. ꝙ in hoſpitali priuato non ſit licita alienatio ſine ſolemnitatibus, limita non procedere in dote principali ipſius hoſpitalis, ſed in aliis obuentionibus,vel bonis relictis, per no.per Laur.de Rodulf. in c.ſine exceptione,in xix.q.xii. q.ii. refert & ſequitur Feli.in c.de quarta.colum.iii.de præſcrip. dum tenent, quòd licentia data per Epiſcopum hoſpitali ſuper alienatione bonorum temporalium, non refertur ad dotem

tem principalem ipſius hoſpitalis.

Limita aliam partem, quòd in hoſpitali authoritate Epiſcopi fundato, non liceat fieri alienationem ſine ſolemnitate, vt non procedat in hoſpitali, cui vel ex ſtatuto, vel ex pacto in ordinatione appoſito vel authoritate apoſtolica nihil poſſet proprii poſſidere, ſed liceret omnia vendere, ſicut tenere videtur declarando, Laur. de Rodulf. in d.c. ſine except. xix.q.xii.q.ii.

CONCLVSIO IX.

ARGVMENTVM.

Trebellianica an detrahatur de relictis hoſpitali, & an illud habeat reſtitutionem in integrũ, teneaturq; ſoluere canonicam portionem.

INfertur etiam, quòd de relictis hoſpitali, nõ detrahitur trebellianica, vt tenet Pau. de Ca. etiam in priuato hoſpitali in conſ. clxxvii.col.i.& ſeq.volu.ii. refert & ſequitur Feli. in d.c. de quarta, col. iii. de præſc. & ponit Barba. in c.nulli, col.i. de reb. eccl. non alien. & in c. officii, col. xii. de teſt.

Infertur etiam, quòd hoſpitale habet reſtitutionem in integrum, prout eccleſia, vt no. Pet. de Anch. in c. auditis, col.i. in fi. de in integ. reſti. qui intelligit de hoſpitali conſtructo authoritate ſuperioris interueniẽte. Anto. de But. in conſi. xl. ſentit Dom. in hoſpitali conſtructo authoritate ſuperioris in c.ii. in prin. de in integ. reſti. in vi. Abb. in c.i. col. pe. eo. tit. ver. ego in hoc vlti. Roma. in cõſi. cccc vii. Abb. in d.c. ex literis, in ii. not. de conſue. Iaſ. in conſi. ccxiiii. col.i. vol.ii. Abb. in c. cùm ſit generale. in i. vol. in iiii. no. de for. compe. Barb. in d.c. ex literis, col.ii. Bal. in conſi. cccclxv. vol.i.

Infertur etiam, ꝙ hoſpitalia non ſoluunt canonicam

portionem

portionem Epiſcopo, quando ſunt hoſpitalia priuata, ſecus ſi publica. Et quòd ſoluant, tenet Io. And. in c. requiſiuiſti. de teſta. col. ii. & in c. dudum. colum. ii. in fi. de conuerſ. coniugat. Card. in d. c. requiſiuiſti, col. ii. Imol. colum. iii. Et in priuato hoſpitali, quòd non detrahatur canonica portio per Epiſcopum, tenet Bald. in l. ſi quis ad declinandum, columna xii. de Epiſcop. & cleri. colum. ſequen. Idem per modum diſtinctionis concludit Imol. in d. c. requiſiuiſti, colum. xix. verſicu. Vlterius per iſtam decretalem, de teſt. & idem Imol. in d. c. officii. colum. viii. verſicu. ii. quid de his. Cardin. in conſ. cxxi. vbi tenet, quòd de relictis hoſpitali priuato Epiſcopus non detrahit quartam, & Capra in conſi. xcvii. Ange. in conſi. cxvii. col. i. in fi. & ſequen. Bald. in conſilio quinto, in iii. volumine.

Contrarium, quòd etiam in relictis hoſpitali priuato Epiſcopus detrahat canonicam portionem tenet Pet. de Peruſ. in tracta. de cano. portio. in ii. quæſtio. princip. in ſecundo articulo principali. Barba. in d. capi. officii, in viii. colum. de teſta. vſque ad xii. colum. vbi etiam Petr. de Ancharan. in ii. quæſt. ii. colum. Cald. in conſi. xxiii. ſuo titu. de teſta.

In multis etiam aliis hoſpitale habet ſimilitudinem cum eccleſiis. Felin. in d. c. de quarta, colum. ii. & ſequen. de præſcrip. per Barbat. in d. c. ex literis, de conſuet. colum. ii. & ſequen.

Et nota, quia ſecundum Rui. conſi. cxxvi. colum. iiii. volu. i. fauorabilior eſt cauſa hoſpitalium, quàm cauſa eccleſiarum.

Et quòd hoſpitale gaudeat priuilegiis eccleſiarum, probat Soci. in l. Rem quæ nobis, col. iiii. verſi. ii. dubitatur. ff. de acqui. poſſ. vbi Moderni.

CON-

CONCLVSIO X.

ARGVMENTVM.

Stipulatio facta pro nominando, non facta declaratione ſeu nominatione, prodeſt ſtipulanti, ſibiq; facta cenſetur.

QVI ſtipulatur vel recipit pro nominando, non facta declaratiõe & nominatione ſibi ſtipulatur,& ſibi recepiſſe cenſetur.tex. eſt in l.ſecundum.C. de contrah. & commit.ſtip.ponit Bal.in l.i.in prin. circa fin. verſi.vltimò quæro.ff.de pactis. & in l.cùm poſt.in §.gener. in lectura antiqua.ff. de iure dotium . & ponit Sal. in ſummario d.l.ſecundum.Ange.ibidem Alex.in l.ſi te ſtan.in fi.C.de inſtitu.& ſubſtitut.in l.ſtipulatio iſta, in §.ſi quis ita,in i.nota.ff.de verbo.obliga. & ibi Iaſ. in ii. no.Soc.in l.vtrum.in §.cùm quidam,col.pe.ver.ex quibus infertur.ff.de reb.dub. Deci.in conſi.DXliii.col.i.

Amplia quòd ſi non eſt facta declaratio pro rata temporis,cenſeatur eſſe quæſitum illi,qui emerat pro declarando, poſt declarationem verò cẽſeatur eſſe quæſitum illi, pro quo nominauit. Ita declarat Alexand.conſilio ccxxxii.colum.i.volumi.iiii.

Contrarium colligitur ex notatis per Pet. de Ancha. conſil.cxxvii.col.i. & ſequen. qui videtur tenere, quòd à principio cenſeatur quæſitum nominato, facta nominatione & ratificatione.

Limita, nam ad hoc, vt quæratur ex nominatione, requiritur quòd ſit præſens nominationi.Anch.in conſil.cxxvii.colum.penulti. verſicu.Non obſtat quòd non ab initio.

CON-

CONCLVSIO XI.

ARGVMENTVM.

Exequutione in ipſa ſi excedatur ordo, vtrum exequutio ſit nulla, vel iniuſta, ita vt appellare neceſſum ſit?

SI excedatur ordo datus in executione per textum in l. à Diuo Pio. §. in venditione. ff. de re iudica. dubitatur, an executio ſit nulla, vel iniuſta, ita quòd neceſſaria ſit appellatio? Et quòd ſit iniuſta, & neceſſaria appellatio, tenet Bar. in d. l. à Diuo Pio. §. in venditione. col. i. in fi. ff. de re iudi. Bal. in auth. ſed hodie, ver. quæro nunquid in diſcuſſione. C. de act. & obli. Abb. in c. quòad conſultationem, de re iudi. Anto. de Butr. in c. quoniam frequenter, in fi. vt lit. non conteſt. quæ * opinio in iudicando eſt tenenda, licèt aliqui contradicant.

Et dicit Soci. in conſi. cxxxviii. ver. nec obſt. Io. And. d. c. quoniam frequenter, in fi. col. in principio, qui hoc tenet in ordinario, ſed non audet firmare in delegato. Idem tenet Rapha. in d. §. in venditione, in princi. Bald. in l. i. C. ſi vendi. pig. & iſta eſt * magis communis opinio, & atteſtatur Iaſ. licèt ipſe contrarium teneat in d. §. in venditione. col. fi. Afflic. in conſtit. regni. fo. ccxviii. col. ii. vbi etiam dicit ita tenere Vincen. de Hercu in d. §. in venditione. Belt. conſi. xii. col. ii. vol. i. in antiquis.

Contrarium tenet Imo. in d. l. à Diuo Pio. §. in venditione. col. i. in fi. verſi. An autem proceſſus. poſt Io. And. antiquum gloſſatorem. Et tenuit etiam Alexand. in d. §. in venditione, colum. fina. & ibi etiam Iaſ. colum. fina. Felin. in d. c. quò ad conſultationem. col. viii. in fi. ver. i. dum dicit Abb. deciſ. Neap. cclviii. in nouis.

Limita primam opinionem procedere in iudice, non

autem

autem in nuncio exequente, qui non procederet iuxta formam traditam in d.§.in venditiōe.ita declarat Alex. conſi.v.col.ii.vol.ii.& Deciſ.Neap.cclviii.in antiquis.

CONCLVSIO XII.

ARGVMENTVM.

Bona quæ ſunt intra fines prouinciæ ſeu ciuitatis,an cenſeantur eſſe illius, cuius eſt prouincia vel ciuitas?

QVANDO dubitatur, An quicquid eſt intra fines regni,prouinciæ,ciuitatis vel Caſtri, cenſeatur eē illius cuius eſt regnum, prouincia,ciuitas, vel caſtrum, diſtinguendi ſunt aliqui caſus. Nam, aut quæritur, an ſint ipſius domini quò ad iuriſdictionem, aut quò ad dominium & proprietatem.

Nam,ſi quęritur,an pręſumatur eſſe illius quò ad iuriſdictionem,videtur dicēdum ꝙ ſic. Abb.in c.ſi diligenti,in ii.no.de pręſcr. & Soc.in conſi.cxxvii.col.ii.in fi. & ſeq.Caſſa.in conſi.xviii.col.viii.in fi.& ſeq.Soci.in cōſi. lxxx.col.ii.ver.tertia concluſio.Old.in cōſi.clxxvi. in fi. deciſ.Neap.cclxvii.in antiquis,And. de Iſer. in conſtit. regni.incip.ab officialibus noſtris.Henric.Boic in d.c.ſi diligenti.col.i.& ſeq. de præſcr.quò ad poſſidentes res particulares,ſed ſecus quò ad poſſidentes caſtrum,ciuitatē, vel prouinciam.Caſſa. tenet etiam quò ad iuriſdictionem in conſuetu.fol. cccxx.col.iiii.Abb.in c. nimis, col.i.& ſeq.de iureiu.Guid.Pap.in ſing.DCLXI. Bouer. in ſing.in verbo pręſumptio,ver.xviii.Afflic. ſuper conſti. fol.clxxii.col.iiii.& in fo.cclxix.col.iii.& fo.cclxx.col. i.Pet.de Anch.in c.nimis.& ibi Imo.Iac. de S.Georg. in trac. feud.in verb. Denique vaſalli promiſerunt, col.iii. & ſeq.Curt.Iun conſi.clviii.in fi.col.i.

Contrarium,

Contrarium, ꝙ etiam quò ad iuriſdictionem non pręſumatur pro domino, tenet Guid. Pap. conſi. ccxiii. ſentit And. de Iſern. in c. i. in fi. qualiter vaſallus iurare debeat fidel. licèt loquatur in clerico quò ad temporalia. & Henri. Bohic in d. c. ſi diligenti. col. i. in fi. & ſeq. vbi dicit hãc pręſumptionem quò ad ſolos Imperatores non quò ad alios inferiores locum habere & Cardi. in d. cap. nimis, de iureiu. & hoc, quò ad poſsidentes caſtra, ciuitates vel prouincias, in dominio principis maioris, ſecus quò ad poſsidentes res particulares. & hodie talem præſumptionem non procedere, etiam quò ad iuriſdictionem, tenet Pariſ. in conſi. xvi. col. pe. in fi. vol. iiii.

Si verò quæratur, An cenſeatur eſſe dominus quò ad proprietatem, dicendum eſt, ꝙ non. Abb. in d. c. ſi diligenti. in ii. not. de præſcrip. Caſſan. in conſi. xviii. col. viii. in fi. & ſeq. Oldr. in conſi. clxxvi. in fi. Corne. conſi. ccxlvii. in fi. vol. ii. Are. in l. i. ff. de acq. poſſ. deciſ. Neapo. cclxvii. in antiquis. Andr. de Iſer. in c. i. §. inſuper ſi filius, nume. xvii. de feudi. alien. per Fede. in conſti. regni. incip. ſi dubitatio, num. iii. Henric. de Bohic in d. c. ſi diligenti, col. i. & ſeq. Caſſa. in conſuet. ſol. cccxx. col. iii. & ſeq. Abb. in d. c. nimis, colum. i. & ſeq. Barba. in conſi. lxvi. col. ii. vol. iii. & in conſi. ccxcix. col. i. vol. eo. Affiic. ſuper conſtitu. fo. clxxii. col. iiii. & fo. cclxx. col. i. Pau. de Caſt. in conſi. clxxix. col. i. volu. i. ſentit hoc Are. in conſi. xv. in ii. col. verſic. ex his etiam inferendum. Soci. expreſsè in conſil. cxxvii. col. iii. verſi. aliquando. & tertiò. Cardi. in d. c. nimis, Barb. in conſi. xv. col. i. vol. ii. Curt. Iun. conſi. clviii. col. iiii. in fi. Probus in addit. ad Io. Monach. in c. i. num. ix. & ſeq. de pręſcr. in vi. glo. conſue. Bituri. fol. xlvii. col. iii. & propterea nec princeps habet fundatam intentionem, vt res infra fines ſuos aliquibus conceſſæ, præſumantur feudales. Abb. in d. c. nimis, col. i. de iureiu. col. i. & ii. & Caſſa. in conſuetu. fol. cccxx. col. iiii. & ſequen. Hoſtien. in capit. fina. in i. colum. circa fin. de iudic. & ibi Ioan. Andr. in i. colum. & Petr. de Anch. col. ii. Iacob. de Sancto Georgio in tracta. feudorum, in verbo Denique

vaſalli promiſerunt.colum.iii. & ſeq.& infrà dicetur in ſequen.memoriali.

Contrarium,quòd etiam quò ad proprietatem præſu matur,ſentit Bal.in rub.C.de contrah.empt.in xi. quęſ. ver.in contrarium videtur.Hoſt.in c.ſi diligenti.volu.i. verſi.item argumentum,de præſcrip.Soci.in l.i.col.iiii. in fi.ff.de acqui.poſſ.& conſi.xv.colum.ii.volu.iii.Pariſ. conſi.xxvii.col.ii.& col.xxii. vol.i.ſentit Ioan. Fab.in l. cunctos populos,col.ii.C.de ſumma Trinitate.dum allegat Specu.Soci.in conſi.clxvi.col.ii.ver.tertia conclu ſio.Alber.Brun.in conſi.xxxiiii.col.ii.Maria.Iun. in con ſi.lxv.col.xx.Goza.in conſi.50.col.fi.Rui.in conſi.xxvi. colum.iii.volu.i.in conſil.xl.colum.ix. volu.i.& conſilio xcii.col.v.volumi.iiii.

Concordando has contrarias opin.dicas, ꝙ ſi loquimur in finibus prædiorum. priuatarum perſonarum , & tunc quicquid eſt intra fines prædiorũ, præſumitur eſſe dominorum ipſorum prædiorum . Ita procedit ſecunda opinio .

Aut loquimur de finibus caſtri , regni ciuitatis , vel prouinciæ , & tunc non præſumitur pro domino quò ad loca incluſa in finibus . Ita hoc declarat Soci.in conſil. cxxvii.colum.ii.in fi.& ſequen.Caſſan. in conſuetu. fol. cccxx.colum.iii.

Sublimita hanc ſecundam concluſi.niſi res exiſtentes intra fines caſtri , prouinciæ,vel regni non eſſent per ali quem poſſeſsæ,& ignoraretur cuius eſſent: quia tũc pręſumuntur domini,vt dicit Soci.in d.conſi.cxxvii. col.ii. in fi.& in l.i.colum.iiii.ff.de acq.poſſ.dum defendit opi. Paul.de Caſt. Caſſa.in conſuetu.fol. cccxx.col.iii.Rui. conſi.xiii.col.iii.vol.iiii.quod intelligit Cur.Iun.conſi. clviii.col.v. quando non ſolùm habet iuriſdictionem in territorio,ſed etiam eſt dominus agrorum in territorio exiſtentium,vt ibi per eum, et mox dicetur.

Contrarium etiam tenet Aret.in d.l. rem quæ nobis. col.ii.& in l.i.in ii.no.ff.de acq.poſſ.

Sublimita ſecundò,quando pro re exiſtente infra fines

nes domino præſtatur aliquid annuũ, quia præſumitur ratione dominii.Ita Spec.in tit.de locat.§. nunc aliqua. q.lxxxvi. Bene verum eſt, ꝙ ſi ad concedentem ſpectat ſiue principem ſiue primarium,omnia quæ ſunt incluſa intra fines,veniunt in conceſsione. Alexan.in conſi.cvii. vol.vi.poſt Oldr.in conſi.clxxxvii.Pariſ.in conſi.iiii.colum.i.volu.iiii. Aymo conſi.cv. col.i. Quod declara, vt per Rui.conſil.lxxiiii.col.i.volu.ii.& in conſil. cviii.colum.x.volumi.eod.

Sublimita tertiò,niſi omnes homines exiſtentes infra fines,vno vel duobus vel tribus exceptis,aliquid ſoluerent pro rebus per eos poſſeſsis in recognitione dominii,quia etiam quò ad illos vnum,vel duos vel tres, dominus habet fundatam intentionem. ita Caſſa. in cõſuetu.fo.cccxx.col.iiii.& ſeq.immo voluit in conſi.xii. circa princ.volu.ii. quòd ſi conſtat rem habere in feudum, quicquid eſt infra fines illius rei, cenſetur iure feudi habere,niſi aliud probet̃.Iaſ.in cõſi.ccxxxv.in fi.vol.xx. Fallit in Imperatore.gl.conſuet.Bituri. fol.xlvii.col.iii. Fallit in Epiſcopis.gl.dictę conſuet. fol.iii.col.ii. & ſeq. Et quando eſt dubium de cuius territorio ſit aliquis locus,præſumitur de territorio illius loci, cuius magis eſt propinquus.Rui.in conſi.liii.col.ii.vol.iiii.

CONCLVSIO XIII.

ARGVMENTVM.

Allodialis & libera præſumatur res in dubio, & non feudalis.

Res in dubio prẹſumitur eſſe allodialis, & non feudalis. Hoſt.in c.nimis,de iureiu. & ibi Io.And.& Pet.de Anch.Card. & Imo. & Abb.col.i.& ſeq.Caſſ.in cõſue.fo.cccxx. col.iiii. & ſeq. ſentit Ioan.And.in addi.ad

Specul. in tit. de feud. §. quoniam. xxi. q. Bal. in c. i. §. i. ſi de feudo fuerit controuerſia inter dom. & agnat. Bald. in l. Libertas, in prin. ff. de ſtatu homi. & in c. i. in prin. in fi. col. de controu. inueſt. & in c. ſiguificauit, in i. no. de reſcrip. in c. cæterum, in fi. verbis de iud. Curt. Iun. in conſi. cviii. col. iiii nu. xv. & in conſi. cxl. col. i. nu. iiii. & in cõſi. clxxxiiii. nu. i. qui dicit * communem. Iaſ. in pręludiis feud. in ix. col. verſi. Item. Adde Caſſa. cõſi. lxvi. col. ii. lib. iii. Idem tenet Hoſt. in c. fi. in i. col. circa fi. de iud. Et Io. And. ibi col. i Pet. de Anch. ii. col. verſi. ſolutio, licèt ponamus. Alex. cõſi. cxxix. col. i. vol. i. Iaſ. ĩ l. ſi prius, col. xiiii. ff de oper. no. nun. Caſſa. in conſuet. fol. cxiiii. col. ii. & fo. cccxxi. col. i. ſentit Abb. in c. veniens, in ii. & iii. no. de accuſ. Fel. in rub. de appel. col. vi. Goza. in cõſi. vii. col. i. vol. ii. Iaco. de S. Geor. in trac. feud. in verbo. Et de Caſtro. col. iii. ver. item quęro, an Caſtrũ. Pau. de Caſt. in conſi. clxxix. col. i. vol. i. Beltr. in cõſi. lxiii. col. ii. vol. iii. & in cõſi. cccx. col. fi. vol. eo. Cur. ſenio. in cõſi. lxxvi. col. i. Pariſ. in cõſi. xx. col. i. vol. i. Brun. in cõſi. i. col. i. Deci. in cõſi. xxxii. col. fi. & in conſi. cclxix. col. i. Pariſ. in cõſi. xxiii. col. i. & in cõſi. xvi. col. iii. vol. iiii. Grat. in conſi. iii. col. ii. vol. i. Deci. in cõſ. ccccxiii. nu. vii. & in cõſ. 468. nu. vi. Grat. in conſi. ix. col. xvii. Iac. de S. Georg. in trac. feud. in verbo. Deniq; vaſalli promiſerunt. col. iii. & ſeq. Card. Alex. in c. i. §. inter filium, in tit. ſi feud. fue. contr. Aluar. in c. i. de controu. inter maſc. & fœmi. de benefic. col. i. in fi. Alcia. de præſump. in ii. reg. in iii. præſumpt.

Limita hanc communem concluſionem, qñ pro eo ꝙ res ſit feudalis concurrit fama in factis in antiquis, vt declarát Alex. cõſi. xv. col. i. vol. v. refert & ſequitur Iaſ. in l. ſi prius, col. xiiii. ver. ii. limita. ff. de nou. oper. nunc. Goza. cõſi. 50. col. iiii. Caſſa. in conſuet. fol. cxiiii. col. iii.

Limita ſecundò, niſi in inueſtituris ꝑ verba enunciatiua princeps narraret dicta bona eſſe feudalia, vt dicit idem Alex. in d. conſi. xv. col. i. volu. v. refert & ſequitur Iaſ. in d. l. ſi prius, col. xiiii. Caſſa. in cõſue. fol. cxiiii. col. iii. Iaſ. in conſi. ccxxxv. vol. ii. circa fi.

Tertiò

Tertiò limita, quando Eccleſia concedit iuriſdictiones vel penſiones, quia præſumitur in dubio concedere in feudũ. ita Bal.in c.ad audientiam,in vlti.col.de preſcript.refert & ſequitur Iaſ.in d.l.ſi prius.in xiiii. col.latè Curt.Iun.conſi.clviii.col.i.Rui.in conſ.xxii. col.iiii. & ſeq.vol.i.& col.præcedenti.

Quartò limita, quando dubitatur de latitudine prædiorum feudi.nam præſumitur ꝙ tota ſint feudalia, & ꝙ tota ſint eiuſdem qualitatis,vbi nullæ apparent notę diuerſitatis.ita declarat Iaſ.in d.conſi.ccxxxv.in fi.vol.ii. facit tex.in c.i.in fi.& ibi gl.de cõtrou.inter maſc. & fœmi.de benefi.& ibi Aluar.col.ii.Iaſ.in conſil.xii. volu.i.

Quintò limita,niſi poſſidens rem in præteritum pręſtitiſſet aliquid principi territorii in ſignum ſubiectionis: quia præſumitur res feudalis. ita declarat Afflict. ſuper conſtitu.Regni folio cx.colum.quarta poſt And. de Iſern.ibi,aliàs in primo lib.ſub.rubr. de officio Iuſticiarii.Specu.in tit.de locat.

Sextò limita, niſi præſtaretur ſeruitium perſonale. Gramm.deciſ.lxxvi.nu.i.& ſeq.

CONCLVSIO

Et Regula XIIII.

ARGVMENTVM.

Imperatorem eſſe Dominum totius orbis, quomodo intelligendum.

LEx deprecatio.ff.ad leg.Rhodiam de iactu, probat, quòd Imperator eſt dominus totius orbis. quod intelligi debet, vt declarat Barto.in extrauagan. Ad reprimendum.

Alber.in proœm.ff.refert & ſequitur Cur.Iun. in conſi. clviii.col.iiii.in fi. Idem voluit Bart. in l.i.§.per hæc de rei vendi.Ange.in l.ſi hæredis ſeruus.ff.de leg.i.& in d.l. deprecatio.gl.i.in c.conuenior.xxiii.q.viii. Bal.in l.bene à Zenone.col.i.& in c.i.in prin.ff.de pace iur. firman. Iaſ.in l.cunctos populos.col.ii.C.de ſumma Trinit.Hippol.in l.i.nu.xcvi.C.de rapt.virg.Pariſ.in conſi.i. col.ii. in fi.vol.ii.Luc.de Penna in l.fi.col.xi.nu.lxxxii.de loca.prędio.ciui.lib.xi.Fel.in c. quæ in eccleſiarum,col.ix. de conſti.Ruin.in conſi.xxvi.col.iiii.vol.i.

Quò verò ad iuriſdictionem protectionemq; de vniuerſi mundi dominio ꝙ illa ſibi ſpectat.gl.i.in proœm. ff.Bar.ibi col.i. & ita hoc procedere dicit Alb. de Roſa. l.bene à Zenone.C.de quadrie. præſc.Loffred. in conſil. iiii.colum.i.glo.in l.Barbarius,in glo.pen.in fi. de offic. præto. & in dicta l.bene à Zenone, in verbo omnia.C. de quadri. præſcript. Felin. in c. Quæ in Eccleſiarum, colum.x.Afflict.in prælud.conſtitu.regni.in xvii.quęſt. poſt And.de Iſer.ibi,vbi dicit iſtam eſſe * communem opin.Idem tenuit glo.in conſtit. Reg.incip.ſi dubitatio. Angel.in d.l.bene à Zenone. Specula.in titu. de feud.§. quoniam.verſi.xiiii.quæritur.gl.in d.l.Barbarius,in gl. pen.ad fi.Abb.in c.quę in eccleſiarum.nume.xi.de conſtitu.Bal.conſi.cccxxvii.col.ii.in prin.vol.i.

Contrarium, quòd etiam, quò ad proprietatem, tenuit Hoſtien.in ſumma de præſcript. rer.immob.§.quæ exigantur.verſi.ſed nunquid minus peccatum eſt. Alb. in proœm.fforum.nu.ix.in fi.

Limita regulam principalẽ in terris, in quibus hodie nullam habet iuriſdictionem, prout eſt in dominio Venetorum.Maria.Iun.conſi.100.col.ii.vol.ii.

CON-

CONCLVSIO XV.

ARGVMENTVM.

Principi an licere rem alterius abſque cauſa auferre.

PRoxime accedat illa quæſtio: An princeps poſſit rem meã mihi auferre & ſine cauſa. In qua quæſtione, licèt Ange. in l. item verberatum.§.i.ff.de rei vend. Bald. & Ang.in l.ii.C.de quadri. præſcrip. tenerent, quòd ſic, dummodò hoc faciat de plenitudine poteſtatis, & ex certa ſcientia, cum clauſula derogatoria, vel motu proprio. Idem Angel. tenet l.iii.§.ſi is pro quo.ff. quod quiſq. iur. Bal.in l.bene à Zenone.col.i.ver.de his tamen.C.de quadr.præſcrip.& in l.ii.col.vi.in fi. ver. & licèt imperator.C.de ſeruit. Iaſ.in l.fi.col. pen.verſi.vi. limita.C.ſi contra ius vel vtil.pub. Addi.ad Iac. But. in l.fi.eo.ti.ver.vi.Barba.conſi.lxiiii.col.pen. ver. Ad hoc ego reſpondeo.vol.iiii.Idem voluit Ang. in l. venditor. in §.ſi conſtat, communia prædiorum. idem tenet Deci. in c.Quæ in Eccleſiarum, nu.xxiiii.de conſtit. ubi tenet, hoc procedere ſoluto pretio.& ibi Barbat.col.pe.& ſeq. Bologn.in conſi.ſuo poſt conſi.Abb.vol.i.col.pe. & ſeq. & eſt queſt.vlti.i.lib.in lectura Abb.Dec.in c.fi.de confir.vtil.vel inuti.col.fi.ſentit gl.in c.per principalem.ix. q.iiii. Io.Andr.in addi.ad Specu. in titu.de lega.§.nunc oſtendendum.verſicu.lvii.ſuper verbo priuare. Ioann. de Anan.in conſil.lxxxi. in fin.Deci.in conſil. DCXXIIII. colum.fina.Iaſ.in conſil.ccxxxvi.col.ii.volumi.ii. Deci. conſi.ccccxcviii.nume.xxv.& conſi.cclxix.nu.vii.Iaſ.in conſi.ccxxvii.col.x.verſi.xii.facit.vol.ii

Vi. ad Bal. quem Vasq. contra illos cap. 5. nu. 15.

Limita iſtam partem ſoluto pretio. Pariſ. conſi.i.col. xvii.volumine primo.

Contrarium tamen doct. * cõmuniter concludunt, vt per Cyn. in l. reſcripto, circa fi. C. de precibus imperatori offe. vbi dicit, ꝙ de iure nõ poteſt, licèt de facto hoc faciat. gl. in l. quotiens eodem titulo. Barto. in proœm. ff.orum. colum. ii. & iii. & in l. fina. colum i. ver. aut vult mihi auferre. C. ſi contra ius vel vtil. publ. Bald. in l. fin. colum. fi. verſi. ſed immediatè oppono. C. ſententiam reſcind. non poſſe. Ang. conſi. cxxxix. col. pen. in fi. verſicu. non enim poteſt ciuitas. & ſentit Bartol. in l. quicunque. C. de fide inſtrumen. & iure haſtæ fiſcal. lib. decimo & idem ſentit Bartol. in l. item verberatum. in. §. i. ff. de rei vendicat. dum dicit, quòd hoc poteſt facere ex cauſa, & ſic ſentit quòd ſine cauſa non poſſit. Idem voluit in l. Antiochenſium. ff. de priuilegiis cred. vbi dicit, quòd per viam legis poteſt princeps, non autem reſcribendo ad priuatam vtilitatem. Ant. de But. in c. quæ in Eccleſiarum, colum. v. verſic. ſi quęritur an poſſit ſtatuere. de conſtitut. Imol. ibidem & Ioan. And. col. i. in fi. Bal. in l. reſcripto, in iiii. colum. verſicu. tertiò quærunt Doct. ſubdit, ꝙ pro cauſa habetur quælibet ratio motiua ipſius principis. Idem in indiuiduo dicit Cardin. in d. cap. quæ in eccleſiarum. quęſtio. vi. Roma. loquens in ciuitate, quæ hæberet vices principis, in conſilio cccx. Iaſo. in l. Barbarius, colum. vii. verſicu. xiii. facit. ff. de offi. Prętor. Feli. in d. c. quæ in Eccleſiarum. col. xiiii. ver. ſecundo verò membro. Rapha. Fulgo. in l. fina. C. ſi contra ius vel vtilitatem public. dicens quòd iſta pars eſt * communior & rationabilior. Et iſtam dicit communem opin. Bru. conſi. xii. verſi. Cæterùm, vbi nulla ſupereſt cauſa. vbi dicit iſtam cõmunem opi. Barba. conſil. xliii. in vlt. char. in i. col. ver. propterea ponderet dominus iudicans, vol. i. Alex. conſi. i. col. vi. verſi. & quod notat gl. vol. ii. & conſi. ii. col. vi. in fi. vol. i. & conſi. lxxxix. col. ii. in fi. vol. v. Et iſtam dicit communem Beltran. conſi. xv. col. ii. vol. i. idem voluit. gl. in d. l. Barbarius, in gl. pe. ad fi. Soc. conſi. clxiiii. col. iiii. in fi. vbi dicit iſtã communem opi. in ver. ſecundum fundamentum eſt. Abb. in

c.fin.col.fi.de confirmat.vtil. vel inutil. Card. in conſi. cxlii.col.ii.in princ.Domi.In c.per principalem,ix.q.iii. Pet.de Anch.in d.c.quæ in eccleſiarum.col.i. nu. viii. & ibi Imol.col.iiii.in fi.Florianus de Sancto Pet.in diſpu. ſua incip.Baro.in xix.col.ver.Item quia hæres. Fulg.in conſi.lxi.col.ii.& ſeq.vbi dicit communem opin. Alex. conſi.ccxvii.colũ. iiii.& ſeq.& vbi dicit communem. & in conſi.cxxxvi.colum. fi. volu.primo.& Iaſo. conſi.iii. colum.iii.volu.v. & in conſil. xlvii.colum.prima,volu. vii. vbi dicit communem,in l.quominus,colum.prima, ff.de flumin.vbi dicit,ita communiter teneri,& in conſi.ccxxxiii.colum.viii. volumi.ſecundo. Aymo conſi.v. colum.i.& ſeq.in fi.Pariſ.conſi.ix.col.vii.nu.li. & colũ. pen.volu.i.& conſi.ci.col.x.eodem volu.vbi dicit iſtam communiorem opin.& conſi.vi.col.ii.& ſeq.volu.ii.vbi dicit communem.Abb.in d.c.quę in Eccleſiarum,nu.xi. Pariſ.vbi dicit iſtam communem conſil. lxxxvii. nu.lii. vol.i.Alb.in procem.fforũ.nu.x.& pluribus ſeq. And.de Iſer.in c.i.col.ii.in fin.& ſeq.quæ ſint regalia. Brun. in conſi. i. colum.iiii.Beltran.conſi.i.col.xvi. volu. primo. in antiquis.

Tenendo iſtam ſecũdam partem, quę videtur ✱ magis communis, primò amplia, quòd nedum directum dominium princeps ſine cauſa auferre non poteſt, ſed nec etiam vtile,vt declarat Alexand.in conſi.iii.colũ.ii. volu.v.Paul.de Caſt.conſi.xlvi.colum.fin.volu.i. Beltr. conſi.xv.colum.i.vol.i. Fel.in d.cap.quæ in eccleſiarum col.xix.& ſeq.Rui.conſi.xxxi.col.pen.volu.v.& dicetur infrà plenius. Contrarium Soc.conſi.lxxxvii.col.vi. & ſeq.volu.iii.

Amplia, vt ſicut dominium directè tollere non poteſt,ita nec per indirectam tollendo libertatem,vt dicit Aret.in l.i.in prin.ff.de acqui.poſſeſ.

Tamen, quòd per indirectum tolli poſsit, ordinando, quòd ille ſecundus non àudiatur à ſuis magiſtratibus & officialibus, tenuit Pariſ.conſi. i. nu. xxxviii. & ſeq.volu.iiii.

Amplia,

Amplia,vt nec per viam ſtatuti princeps poſſet facere, quòd dominium de vno in alium transferatur, not. Aret.in c.ius ciuile,prima diſtinctionę,& ibi Dom. Innoc.in c.quia plerique.circa fi.de immunit. eccleſ. Fel. in d.c.quæ.in eccleſiarum,col.ii de conſtit.

Amplia, vt nec de plenitudine poteſtatis princeps tollere poſsit ius quæſitũ ex contractu.Dec.conſi.ccccx. nume. xxii.

Amplia etiam, ſi dominium ſit quęſitum ex cauſa donationis obtentæ ab ipſo principe.Ruin.conſi.xxxi. colum.pen.vol.v.

Amplia,vt nec Princeps nec Rex poſsit priuare filium primogenitum iure primogenitur ę. Tiraquel. de iure.primoge.q xxi.

Nota,non procedere in beneficialibus,in quibus Papa priuare põt ſuo beneficio ſine aliqua cauſa , vt not. Dom.in c.ſi gratioſe,colum.iii.in fin.ver.not.iſtam glo. de reſcrip.in vi.per Iaſ.conſi.xix.col.iiii. ver. vnde Papa poteſt,volu.iii.Bald.in cap.i.§.ad hæc.col.v.verſi. & eſt argumentum,de pac.iuram. firman. quem ita intelligit Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum.colum.xi.verſi. hanc declarationẽ. Aret. in tract.ſuo de hæreſi char.xv. ver. & quia tanta eſt præeminentia.Dec.in c.fin.colum.fi.de confir.vtil.vel inutil.Soc.conſi.clvi. col.ii. conſi. clxiiii. colum.vii. Card.in clem.prima in x.not. vt lit.pend.

Pro quo facit quod not.glo.in d. c. per principalem. ix.q.iii.Domi.in cap.i.colum.iiii.x.diſtinct.in verſi. Ad primum dicit.Card.in conſi.lxxxiiii.ſentit etiam glo. in c.omnis,in glo.ii.vii.q.i.& glo.in c. conſtitutus , in verbo à quocunque.in fi.de relig.Domi.in conſi.liii. col.i. glo.prag.ſanctio.fol.xlv.colum.i.& ſeq.Sylu.in tract.de benefic.in vltima parte in vlt.quæſt.in xii. argumento. Iaſ.in l.quotiens,colum.iiii.in fin. verſi. nota tamen.C. de rei vendic.Rom.conſi.ccxcviii.col.i.verſi.tertiò videtur caſus.Iaſ.in d.l.Barbarius.in viii.col.verſi. confirmo per id quod,& in l.fi.colum.fi.verſi.tamen hæc vltima.ff.de pact.Bald.in d.l.reſcripto,col.iii.in princ.C. de

precib.

precib.Imperat.offer.Iaſ.in conſi.xix.colum.iiii.vol.iii. Alex.conſi.ii.colum.fi.volu.i.verſi.non obſtat, & conſi. lxxxvii.colum.fi.volu.ii.verſi.non obſtat etiam.Hiſpa. in rub.de donat.inter vir.& vxor.colum.ii.nu.vii. Paul. Roman.in tract.de poteſt.Eccleſ. ſecũdum paruam impreſsionem,c. iiii. Guid.Papæ q.lxv.ver. conſtat enim. Beltr.qui dicit iſtam partem * communem conſi.clii.. Paul.de Caſt.in conſi.xlvi.col.fi.volu.ii.

Contrarium, ꝙ non poſsit beneficiatus priuari ſuo beneficio ſine cauſa, & prælatus ſua prælatura. Abb. in c.fi.in pen.& vlt.colum.de confirm.vtil. vel inutil. & in c.conſtitutus,colum. iii. ver. aut quæritur,de relig. domi.in c.fi.in fi.de poſtul.prælat. in fin. in prima diſputatione incip.Epiſcopus. colum. viii.& in cap.i. in ii. not. de cler.coniug.Rom.conſi.cccxlv.col.i.& ſequen.Card. conſi.cxlii.col.i.circa fi.& ſeq.Domi.in d.c.per principalem. ix.quęſtio.iii.Io.de Sylua in tract.de benefi. in iii. parte q.lx.Feli.in c.cùm olim.colum.pen.verſi. ſecundò exemplum eſt, de ſententia & re iudic. Barbat. in cap. quod translationem.in charta iiii.col.ii. & ſeq. vbi Petrus Anch.xxii.colum.proſequitur iſtam q.de offic.leg. & conſi.xiii.colum.iiii.& ſeq.Iaſo.cxlv. col. ii. volu. ii. Iſtam ſequitur & dicit * communiorem Felin. in d.c. quæ in eccleſiarum,col.xv.& ſeq.de conſtit.Declara, vt per Aymo.de antiquit.tempo.nu.xxxvii.& ſeq.

Tenendo primam opinionem, quòd poſsit Papa priuare aliquem ſuo beneficio ſine cauſa; amplia etiam, vt tollere poſsit ſine cauſa ius quæſitum de iure naturali vel gentium acceſsionum ad ius eccleſiaſticum ſeu beneficiale.Rui.conſi.xxi.col.iiii.vol.iii.

Limita,dummodò de ęquè idoneo recompenſet priuatum.not. Bald.in c.i.§. ad hoc,de pac. iur.firm. colũ. v. verſi.& eſt argumentum. Imol.in c. niſi cùm pridem, in ii.colum.in princ.de renunc.licèt loquatur, quando ex cauſa priuatur prælatus.Beltrand.conſi.cliii.col.i. Feli. in d.c.quæ in eccleſiarum,colum.xiii. Abb.in conſi.i.colum.fi.ver.Et not.ſingulariter, de elect.& in c.fi. col.fin.

ver.

verſi.nunquid Papa.de confir.vtil. vel inutil. & in cap. quæſitum.colum.i.verſi.ſed quæritur de rerum permut. Gozad.conſi.v.col.iiii.Rebuff.in pract.ſol.cci.

Contrarium,quòd immo Papa priuans, non teneatur dare recompenſam,tenet Iaſ.in l.quotiens, col.iiii.ver. nota tamen hoc.C.de rei vendic.& in d.l.Barbarius.colum.viii.ver.confirma per id quod dicit.ff.de offic.præt. in l.fi.ver.tamen hoc vlt.de pact.

Tenendo ſecundum quòd non poſsit ſine cauſa, ſed cum cauſa ſic, declara veluti per Pariſ. conſi. cccxxxii. in fin.colum.de cauſa, puta ob bonum publicum. Abb. in conſi.i.in prímo notab.de paroch. Fel.in d.c. Quæ in eccleſiarum.col.ix.in fi.

Limita ſecundò principaliter regulam illam negatiuam,quòd princeps ſine cauſa non poteſt mihi auferre dominium rei meæ,vt non procedat,quando dominium eſſet quęſitum facto & ſua conceſsione, vt declarat notabiliter Curt.Iun.conſi.i.colum.vi.verſi. tertiò aduertendum.Angel.in l.Antiochenſium.ff.de priuileg.cred. idem Curt.conſi.cxxxviii.colum.i.& clvii.colum.iiii.ad fi.& conſi.clxxiiii.col.iii.in fin.Guid. Papæ conſi. lxiii. verſi.ſiue igitur teneamus.Caſſa.conſi.lxvi.colum. pen. verſi.& licèt ſit aliqua altercatio.Gozad.conſi.v. nume. xvii.& conſi.xiiii.colum.ii.nume.ix.Socin.cõſi. lxxxvii. col.vi.volu.iii.Lucas de Penna in l.fi. nu.xciii. de locat. præd.ciuil.lib.xi.qui dicit ꝙ poteſt de poteſtate abſoluta,non tamen debet.Fel.in d.c.quę in eccleſiarum, colũ. xviii.de conſti.ver.viii.declaratio.

Tamen iſta limitatio nõ poteſt procedere, ſi tenetur pars negatiua in illo articulo quòd in beneficialibus Papa non poſsit priuare beneficiatum ſine cauſa. Et contrarium tenet Fel.in d.c.quę in eccleſiarum,col.xix.ver. tertiò confirmatur.

Tertiò limita principaliter,niſi dominium eſſet quęſitum beneficio iuris ciuilis,ita tenet Bal.C.ſent.reſcin. non poſ.in l.fi.col.fi. ver. ſed immediatè oppono. Ang. in l.Lucius.ff.de euict.colũ.i. Paul,de Caſt.in l.iii. col.i.

ff.de

ff.de teſt.& in l.cùm hæredes,in fi.prin.ff.de acqui.poſſeſ.in conſi.clxxviii.col.ii.in fin.volumi. i. Abbas conſi. lxxxiiii.col.fi.ver.Facit quod not.Bart.volu.i.Alexan. conſi.ii.colum.vii.verſi. plus dicit Paul.de Caſt. volu.i. Iaſ.in l.Gallus.§.Et quid ſi tãtùm.ff.de liber. & poſthu. col. xxiii.in i.lect. verſi. Intellige iſtam concluſionem & ibi Alex.col.xi. qui dicit iſtam ✱ communem opi. circa ſecundam q.principalem,& ibi Aret.ver. circa ſecundum articulum col.xiiii.& idem Iaſ.in ſecunda lect. col.ii.ver.ſecunda concluſio eſt. & Io. Crot. ibi. colum. xliiii.ver.ſecundò limitatur.Claud.ibi.col.vi.ver.ſecunda eſt quomodo.Iaſ.conſi.cxxvii.col.iii.volu.iiii.Socin. conſi.cxx.col.iiii.volu.iii.Brun.conſi.x.col.vi.ad fi.ver. tertia concluſio,in ii.opi.per eum relata. Abbas conſi. lxvii.colum.ii.ver.princeps autem,vol.ii.Bolog.in cõſ. fi.inter conſi.dicti Abbatis col.fi.Dec.conſi.cxcviii.col. i.in fi.& conſi.cclii.in fi.& conſi.cclxix.colum. iiii.in fi. & conſi.cccxc.col.v.in princ.in l.i.in fin. C. de ſecundis nuptiis.Curt.Iun.conſi.i.col vi.in fin.& conſi. cxxxviii. col.i.& conſi.clvii.col.iiii.in fi.& conſi.clxxiiii. col. iii. in fin.vbi dicit communem. Gozad. conſi.v. colum.iiii. in fin.nume.xvii.& conſi.xxvi.col.ii. in fin. nume. xvi. Soc.conſi.lxxxvii.volumi.iii.colum.vii.verſi.ex quibus infertur. Dec.conſi.cccxcviii.nu.xxiiii.& ſeq. Marian. Iun.in conſi.xcii.colum.ii.volu.ii.in conſi.cxx.col.ii.in fi.vol.ii.Rui.in conſi.vii.col.ii.in conſi.xxi.col fi..volu. eo.& conſi.lxxx.colum.ii.& conſi.ciiii. colum. vi. volu. iii.& conſi.cxxxi.colum fi.& ſeq.volu.iiii.& colum.fi.& conſi.xxi.colum.iiii.volu.v.ſentit Bald.in conſi.ccxiiii. in fi.vol.ii.Caſſa.conſi.lxvi.col.pe.

Contrarium Bald.in l.i.in fin.C.de iure aure. annul. Idem Bald.in dicta l.reſcripto,colum.fi.ver.tertiò quæritur.vbi tenet, principem non poſſe per reſcriptum tollere actionem de iure ciuili competentem, niſi eo caſu, quo actio nõ habet æquitatem.Paul. de Caſt. in dicta l. Gallus.§.& quid ſi tantùm.col.fi.verſi.ſi autem facta ſit mentio.& in cõſi.xxxiiii.col.pe.ver.& ſic videtur.vol.ii.

Alex.

Alex.in d.l.cùm hęredes.col.ii.in fin.ver.puto quod ēt. ff.de acquir. poſſeſ. Aret. in l.iii.in fin. col.ff.de teſtam. Beltrand.in conſi.xv.ii.colum.in fi.volu.i. Iaſ.in l. fina. colum.ii.verſi.ſeptimò limita.C.ſi contra ius vel vtilit. publ. Abbas conſi.iii.colum.ii.in fi.ver. & pręſertim prędicta.volu.ii.Deci.conſi.cccxliii.colum.ii.verſi. & quia poſt aditam hęreditatem.Alexand.in conſi.lxxxvii. colum.vii.volu.ii.ver.ſed ſi eſſet.Et iſtam ſequitur Aymo. conſi.cxxxv. colum.v. & x. vbi dicit negatiuam partem probabiliorem. Pariſ. qui dicit iſtam partem ⁎ magis communem conſi.i.col.xvii.volu.i.Alex.conſi.ii.colum. vi.in fi.volu.i.Pariſ.conſi.ci.colum.x. vbi dicit iſtam cōmunem opin.volu.i.Soc.in d.l. Gallus.§. Et quid ſi tantùm,col.antepen.ver.circa tertium,vbi dicit iſtam communem opinionem.& ibi Galliau.nu.xcv.& ſeq.vbi etiā ipſe dicit communem.Garſia ibi nu.cxciii. & ſeq. Fel.in d.c.quę in eccleſiarum.colum.xviii.in fin.verſi. ſecundus caſus eſt, & colum.xx.ver.ſed ꝓcedit in vtili. Brun. in conſi.i.colum.iiii.Iaſ.conſi.clxxvii.colum.ii.in fi.volu.ii.& conſi.lxxxvi.colum.iiii.volu.iii.Marian. Iun.in conſi.cxx.colum.vi.volu.ii.Ruin.conſi.iiii.colum. pen. volu.iii.& conſi.xcviii.col.iiii.& col.xi.volu.iiii. & cōſi. xxxi.col.pe.vol.v·Rui.conſi.cxxx.col.pe. volu.v.ſentit Bal.in l.ſi teſtamentum,in fi.C.de teſta.

Concordando contrarias opin. voluerunt aliqui diſtinguere,quòd,a ut dominium quæſitum iure ciuili habet annexam æquitatem , & tunc à principe tolli non poſsit ſine cauſa,& ita procedat pars negatiua.

Si verò non habet annexam æquitatem, & tunc tolli poſsit,& procedit pars affirmatiua. Quæ diſtinctio colligitur ex notatis per Bald.in l.cauſas.in fi.C. de tranſact.& in l.reſcripta.in fi.col.C.dè precib. imper. offer. & fuit de mente Abbatis in repet.c.per tuas in xi. colū. ver.nec obeſt ſi dicatur, quòd lex ciuilis,de arbit. refert & ſequitur Fel.in c.ad audientiam,colum.v. ver. nihilominus attende bene.de reſcrip.Ant.de Burgos in repet. rub. de empt. & vend.colum.pen.Hippoly. expreſsè in

terminis

terminis noſtris in l.i.§.ſi quis vltrò.colum.xiii.ver.etiã faciunt dicta per do.Alexan.ff.de quæſt.Aymo in conſi. cxxxv.col.x.Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum.colum. xxi. Ruin.in conſi.xlvi.col.v.vol.i.

Amplia primam opin. etiam ſi ſuper iure quæſito de iure ciuili contractus interueniat, quia talem contractum tanquàm acceſſorium princeps tollere potuit. Rui.conſi.xxi.colum.iiii.volu.v.

Limita primam opin. quando dominium de iure ciuili eſſet quæſitum ex contractu, vt per Pariſ. conſil.i. colum.xvii.volu.i.

Limita item, quia licèt princeps poſſet præiudicare in dominio quæſito de iure ciuili, non tamen præſumitur velle.Rui.conſi.iiii.col.pen.vol. iii.

Quando autem princeps ſupremus concedit alicui facultatem pręiudicandi alteri de iure quæſito, quomodo intelligi debeat,vide eundem Ruin. conſi. clxi. col. vi. & xi.volu.ii.

Quartò limita regulam principalem, quia etiam ius quæſitum de iure gentium princeps poteſt auferre ſine cauſa,quando non eſt quæſitum actualiter,prout eſt qñ princeps vetaret ducere aquam de flumine publico. Ita declarat Iaſ.in l.quo minus,vol.ii.ver.ſecundò ego reſpondeo.ff.de fluminibus.

Quintò limita, quando princeps impediret aliquem ſine cauſa,iure competenti,non ſibi tantùm,ſed communi cum aliis omnibus, vt declarat idem Iaſ. in d.l. quo minus.col.ii.ver.iii.ego reſpondeo.

Limita ſextò,quando in modico præiudicaret princeps,vt colligitur ex dictis Rocchi in c.ſi.col. xlix. ver. ſecundò ego limito, de conſuetud. ſecundum paruam impreſsionem.Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum,col.xvii.in ſi.ver.quarta declaratio eſt,& colum. ſequen.Rui.conſi. cxci.colum.ſi.volu.i.in conſi.xlviii.colum.ſi.volu.iiii.& conſi.clxiii.col.vii.vol.v.

Septimò limita,quando princeps aufert ius vel dominium certitudinariè, ſecus quando non certitudina-

riè,

riè, ſed cauſatiuè, vt per Domi. in d.c. quæ in eccleſiarũ, quem refert & ſequitur ibi Fel.col.xvii.ver.ſecunda declaratio, vbi declarat. Cagnol. in l.quod noſtrũ, nu.xix. ff.de reg.iur.

Octauò limita, quando ius partis veniret acceſſoriè ad ius ſpirituale vel eccleſiaſticum, quia tale ius per Papam ſublato principali iure tolli poteſt, etiã ſine cauſa, vt declarat idem Fel. in d.c. quę in eccleſiarum, colũ. xvii. ver. tertia declaratio.

Nonò limita, vt non procedat dicta concluſio, quando diſpoſitio fieret per viam ſtatuti, ſed quando per viã reſcripti, vt per Fel. in d.c. quæ in eccleſiarum, col.xx & dicetur in ſequenti, concluſione.

Limita decimò, quando per diſpoſitionem principis per quam præiudicatur tertio, fit reductio ad antiquum ſtatum, vt tenet Gozad. conſi.i.col. ix. ver. prætereà, & ſecundò reſpondeo. Curt. Iun. conſi.i.col.viii. ver. quid ergo dubitat.

Vndecimò limita quò ad bona eccleſiarum, in quibus Papa poteſt diſponere auferendo vni eccleſiæ dominiũ rei ſuę, & ſine cauſa. Paul. de Caſt. in conſi. cclxxxvii. col. ii.vol.i. & in conſi.ccccxiiii.eod. volu. & vtrobique vide noſtras apoſtillas, qa materia nõ caret difficultate.

Limita duodecimò, quando princeps præiudicaret in iure quærendo. Rui. in conſi.vii.col.ii.& ix.in fin. vbi limitat, & conſi.ix.col.i.& iii. & iiii. vbi declarat, volu.i. & conſi.lxxxiiii.col.fi.vol.iiii.& conſi.clxiii.col.vii.vol. v.& conſi.cliii.col.iiii.vol.i. & conſi.clxvii.col.vi. vol.i. & conſi.clxvii.col.vi.vol.eod. qui dicit quòd licèt potuerit præiudicare, non tamen præſumitur quòd voluerit, & conſi.cviii.col.iii.vol.ii.& conſi.lxviii.col.iii. vol.iii. & idem qui declarat conſi.lxix.col.pen.vol.iii. in conſi. lxxvi col.vi.vol.iii.& col.fi.& conſi.lxx.col.i. volu.v.& conſi.iiii.& conſi.lxxvi.col.i.volu.eo.

Contrarium Ruin. ipſe conſi.cviii.colũ.pen. volumi. ii. quando ius quærendum venit ex contractu facto cum principe.

Decimotertiò

Decimotertiò limita, niſi præiudicium inferatur in conſequentiam, non principaliter, quia tūc poteſt princeps præiudicare ſine cauſa. Ruin. conſi. xxxviii. col. pe. volu. i. Cagnol. in l. id quod noſtrum, nume. xviii. ff. de regu. iur.

Decimoquartò limita, quando princeps mandaret officialibus, vt ſubditum non audirent. Ruin. conſi. cxxiii. colum. iii. volu. iii. Cauſa autem publicæ vtilitatis dicitur, quòd per vnum tantùm & non per plures iuriſdictio adminiſtretur. Rui. conſi. ii. colum. i. volu. iiii. Cauſa non de neceſsitate per principem eſt exprimenda, ſed ſatis eſt, quòd de ea aliunde conſtare poſsit. Ruin. conſil. lxi. colum. xi. volu. v. ſed iuſta cauſa interueniente propter publicam vtilitatem poteſt dominium tàm de iure ciuili, quàm de iure gentium quæſitum tollere, vt eſt tex. in l. Lucius. ff. de euict. in l. item ſi verberatum. §. i. ff. de rei vendi. in l. quod ſemel. ff. de decret. ab ord. faciend. & propterea dicit Bald. in l. bene à Zenone. C. de quadrien. præſcrip. in i. colum. quòd pro pace habenda poſſunt bona priuatorum concedi, & Imol. & Ioan. And. in c. in noſtra. de iureiur. Bal. in l. conuentionum. ff. de pact. & ibi clarius Ang. & idem Ang. in l. venditor. in §. cum conſtat. ff. com. præd. & in l. Antiochenſium. ff. de priuileg. cred. Bald. in l. quicunque. colum. fin. verſi. deinde not. glo. C de ſeruis fugit. Bart. in l. quicunque. in fin. C. de fide inſtrum. lib. x. Angel in conſi. lxiii. in princ. Iaſ. in l. Barbarius. colum. vi. & ſequen. ff. de offi. prætor. Rom. conſi. cccx. & cclii. in fin. Inno. in cap. quæ in eccleſiarum, de conſtitu. Bart. in l fina. colum. i. C ſi contra ius vel vtil. pub. Bald. in l. reſcripta. colum. fina. verſi. tertiò quæritur. C. de precib. Imperat. offer. & ibi Cyn. circa fin. Card. in conſi. lxxxv. colum. fina. Iaſo. in l. quominus. colum. prima in fin. & ſequen. ff. de fluminib. Alexan. in conſi. 101. colum. v. volu. primo. in conſil. cxxxvi. col. fi. & fi. vol. i. in conſi. i. col. vi. & conſi. cxc. colū. i. volu. ii. & col. iii. & iiii. in fin. in conſi. ccxvii. colum. iiii. & ſeq. volu. eo. in cōſi. cviii. col. ii. & ſeq. vol. iii.

Fel.in c.cognoſcentes, colũ.i. de conſti.Veneſ.conſi.xii. col.iii.& xi.Gozad.conſi.v.nu.xviii.colum.v. Aymo cõſil.v. colũ.i.in fin.& ſeq. Deciſ.Neapol.lxix. colum.i. & deciſio.clxvi.colum.ii. in nouis. Afflict. in præluд. ad conſtit. Reg.quæſt.xvii.Pariſ.conſi.xi.colum.pe. vol.i. & conſi. ci. i.colum.x.eod. volu. & in conſi.vi. colum. ii.& ſeq.volu.ii.Alexand.conſi.xciiii.colum.pe.volu.v. Abbas in c.quæ in eccleſiarum, nu.xi.de conſti. Garſias in l.Gallus.in.§.& quid ſi tantum,nu.cxcv.ff. de liber. & poſthu.& ibi Iaſ.ii.lect.colum.xi.ver.pro iſta limitatione adde.Paul.de Caſt.conſi.xlvi.col.fin. vol.ii. in conſi. cccxvii.col.iiii.in fi.vol.i.in conſi.xxxiiii.col.vii.volu.ii. Rocch.in c.fi.col.cxlviii. de conſuet. Afflict. in præluд. d.conſti.Regni.in iiii.quæſt.col.ii.And. de Iſer.in c.i.§. ſimiliter ex ſecundo in iiii.col.de capit. qui curiam vendidit.Iaſ.in l.ſi teſtium,col.i.C.de teſta.Alex.in procem. fforum.nume.xiii.Paul.de Caſt.in l.digna vox.C. de ll. Deciſ. Neap.ccclxi.nu.iiii. Ant.de But.in c. cùm in,col. v.de conſti.Grat.in conſi.cxiiii.colum.i.vol.ii. Cagnol. in d.l.id quod noſtrum.colum.xvii.nu.xx.ff. de reg.iur. Rui.conſi.ii.col.i.vol.iiii.& conſi.lx.col.iii.vol.v.

Et quòd pœnam concernentem intereſſe priuatum, ſuperior poſsit remittere,& præiudicare cum cauſa priuato,voluit Ant. de But.in c.niſi,de offic.legat. refert & ſequitur Iaſ.in d.l.Barbarius,col.vii.ver.viii.facit.Alex. conſi.cxc.col.iii.vol.ii.Ruin.cõſi.lx.col.iii.vol.v.

Contrarium,quòd princeps non poſsit facere pacem de damnis illatis ſubditis,ſentit Hoſt.in c.quanta,col.i. de relig.domib.in c.auctoritate.§.fin.de priuileg. in vi. Fel.in c.ex parte,col.i.de accuſ.Bar.in l.venia. in fin.C. de in ius vocand.Pet.de Anch.conſi.clxi.col.i.Fel. in d. c.quæ in eccleſiarum,col.xx.in c.i.col.iiii. ver. ſecundò declara,de probat.Rui.conſi.xlvi.col. iiij.vol.i.quæ auctoritates,vt non aduerſentur præcedentibus,intelligẽdæ ſunt,quando aliter pax fieri non poſsit, vt declarat Hoſt.in §.fi.in ver.ſed pone quòd guerra, in ſumma de pœnit.& remiſſ.Ad quod dictum ſe remittit Hoſt. in d.c.

quanto.

quanto.& Per.de Anch.in repet.c.canonum ſtatuta,colum.xxx.in fi.& ſeq.de conſti.& in regula peccatum. colum.xx.in fin.verſi.ſed moueo vnam queſtionem.de reg. iur.in vi.Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum, colum. xx. Soc. in d.§.& quid ſi tantùm,colum.vi.And. de Iſer. in cap. i.§.ſimiliter ex ſecundo,de capit.qui curiam vendidit, colum.iiii.ver.Item dabit rem alterius. Feli.in d.c.quæ in eccleſiarum, col.xx.Rui.conſi.lx.col.iiii.volu.v.

Ex qua cõcordia ſumitur limitatio ad primam opin. communem,vt procedat, quando aliàs publica vtilitas ſequi non poſſet,niſi priuato auferetur dominium, quã limitationem expreſsè ponit Iaſ.in d.§.& quid ſi tantùm colum.xi.in ii.lect.Deciſ.Neapol.li.in fi.& clxvi.col.ii. in nouis.Grat.in conſi.cxlvii.in fi.vol.ii. Ruin. in conſi. xvi.col.iiii.vol.i.& conſi.cviii.col.pen.& vol. ii. & conſi. cv.colum.ſin.volu.v.

Remiſsio tamen delicti ſimpliciter facta per principem intelligitur quò ad pœnam, non quò ad damnum illatum parti læſę.Rui.conſi.lx.col.iii.vol.

Primò amplia communem. opin. vt etiam officialis propter publicam vtilitatem poſsit ad aliquod tempus priuare dominum re ſua, ſicut poteſt capere animalia cauſa mittendi frumentum in exercitum, vt dicit Bart. in l.iubemus nullam,per illum tex.in prin.C.de ſacroſ. eccleſ.refert & ſequitur Iaſ.in d.l.Barbarius, colum.vi. ver.v.facit de offic.præt.Alexan.in conſi.cxc.col.iii.volu.ii. Item poteſt officialis capere aſinum aut bouem priuati ad ducendum malefactorem ad locum Iuſticiæ, vt dicit Iaſ.in d.l.iubemus nullam.Bart.& Bald.in l.fin. §.fi.ff.de pignor.act.& ibi Fulgo. refert & ſequitur Iaſ. in d.l.Barbarius.col.vii.ver.xi.facit.Alex.conſi.cxc.colum.iii.vol.ii.Rui.conſi.cv.colum.fi.vol.v.

Quod procedit data competenti mercede illi cuius res accipitur,vt declarat Bald.in d.l.fin.§.fin. Immo poteſt priuatum vilem perſonam compellere, vt exequatur officium Iuſtitiæ in perſona malefactoris, vt dicit Bald.in d.l.fi.§.fi.vbi Bart. & Fulgo.

Secundò amplia,vt procedat dicta concluſio,quòd ex cauſa publicæ vtilitatis poteſt princeps perpetuò priuare ſubditum re ſua, vt procedat, etiam in inferiore à ſupremo principe,vt tenet glo.in c.conſtitutus, in verbo quęcunque.de relig.domib.vt ponit Iaſ. in vii. colū. ver. nonò facit.Card.in conſi.lxxxv.colum.ii. in princ. ver. At ſuperior alicuius. Alex.conſi.ci.col.v.in fi. verſi. & etiam hoc permittitur,volu.i.& in conſi. ccxvii. col. iiii.verſi.accedit quartò,volu. ii.Paul.de Caſt.in conſi. xxxiiii.col pen.vol.ii.

Quod intellige de inferioribus,qui in ſuis terris obtinent vicem imperatoris,ſecus verò in officialibus aut Comitibus Palatinis, aut aliis dominis, qui recognoſcunt ſuperiorem vt declarat notabiliter Fel.in d.c.quæ eccleſiarum,colum.xiiii.ver.quarta declaratio,& ſequē. de conſtitu. ita procedit quod notat Loffred. in conſi. xxx.colum.pen.Bolog.col.pe.conſi.vi.Rui.cōſi.ccxxix. col.iii.volu.i.& conſi.cv.col.pen.volu.Quod verum eſt, niſi ex tenore conceſsionis eorum, etiam hoc videtur conceſſum,quòd poſsint ius dominii auferre,vt per Fel. ibi. Marian.Iun.conſi.cxxi.colum.pen.ponit vtrumque dictum col.ii.

Amplia tertiò,nam contra contractum poteſt venire princeps ex cauſa publicæ vtilitatis. Bal.in l.fi. in prin. ff.de Senat.ſequitur Iaſ.in d.l.Barbarius,col.vii. ver. x. facit.Idem ſentit Bart.in l.quæcunque.C.de fide inſtru. lib.x.Ang.in l.ſi dominus,col.i.ver. ſimilis diſtinctio.ff. de his qui ſunt ſui vel alien.iuris. Alexand.in apoſtil.ad Bart.in l.quod ſemel.ff.de decret.ab ord.fac. & in conſi. ccxvii.col.iiii.in fi.& ſeq.nu.xiiii.& ſeq.vol. ii. in conſi. ci.colum.v.volu.i.Iaſ.in d.l.Gallus.§.& quid ſi tantùm. in i.lect.col.xvii.Imol.in c.cùm in col.ii.verſi.animaduertendū tamen,de conſti.Fel.in c.nouit,col. viii. verſi. quod intellige de iudice.Gozad.conſi.v. colum. v. in fi. Alex.conſi.cxc.colum.ii. volu.ii.Paul.de Caſt. in l. digna vox.C.de ll.vbi declarat.

Et idem eſt, quia princeps poteſt derogare contra-

&ui inter alios facto ex cauſa publicæ vtilitatis. Card. conſi.lxxxv.col.fi.refert & ſequitur Felin.in d.c.quæ in eccleſiarum,colum.xii.

Contrarium tenet Paul. de Caſt. conſil.iii. colum. fin.volu.i.

Pro qua concluſione ad propoſitum bene facit, quia in reſtitutione facta pro cauſa publicæ vtilitatis, operaretur etiam illa quò ad bona translata in alios, voluit Bald.in titu.de pace Conſt.colum.ix.in verbo Priuilegia omnia.ſequitur Iaſ.in d.§. & quid ſi tantum: in i.lect.colũ. xvii.Aret.colum.x.Soc.col. vi. & Iaſo. in ii. lect.colum.xi.

Quod intelligit Iaſ.ibid.in i.lect.col.xvii.in fi. quando conſtat de voluntate expreſſa reſtituentium, per not.per Nell. in tractat. bannit. in prima. parte iii.temporis.queſt. xi.

Amplia quartò ꝙ ex cauſa publicæ vtilitatis poſsit princeps inducere pœnam in non delinquentes propter delictum alterius. vt ponit Bart. in l.nunc.C. de fabricenſ.lib.xi.ponit Bald.in l.ſancimus.C. de pœnis. in l.ii. & in i.col.in fi.C.ne fil.pro patre.Ang.in conſ.lxiii.col. i.Sal.in l.i.C.res inter alios acta.Calcan.conſi.lxiiii.colum.i.gl.in rub.de decret.decurio.lib.x. Bal. Ang. Imol. Alex.& Iaſ.in l.lex Cornelia.ff. de vulga. & pupil. vbi Alex.dicit iſtam * communem,& de conſuetudine ſeruari. Pet. de Ancha. in cap. Canonũ ſtatuta,in colum. xxxii. verſi. quæro vlterius ſcriptum eſt, de conſtitu. Socin.conſi.cclxxi.colum.prima. Pet. de Ancha. in cap. ſecundo de delict. puerorum, & ibi Ioan. de Ana. colum.v.verſi.& ſic vult d. meus. Sal. in l. filiusfam.C. ne filius pro patre. Alb. de Roſat. in prima parte ſtatutorum quæſtio. xlvii. Hippoly. in l. infans. colum. iii. ff.ad l.Cornel.de ſicar. Bald.in l.de quib. colum.ſecunda. in fin.verſicu.& valet ideò ſtatutum.ff.de legib. Felin.in cap.cognoſcentes,colum prima de conſtit. Bald. in l.ſi quis in tantam.colum. ſecunda. C. vnde vi. Iaſo. in authen. nouiſsima, colum. ii. C. de inoffi. teſtamen.

& in d.l.de quibus.colum.xiiii.in fin.& ſeq.Rocch.in c. fi.colum.cxlix.de conſuet.Fel.in c.ius generale, colum. fin.i.diſtinct. Quam ampliationem limita,vt non procedat,quò ad pœnam corporalem, ſed quò ad pœnam pecuniariam tantùm,ita not.Bald.in d.l.i.C.ne fil.pro patre.Sal.in d.l.i.C.res inter alios acta.Pet. de Anch. in d. c.canonum ſtatuta,colum.xxxii.ver.quæro vlterius ſcriptum eſt.Io.de Ana.in c.ii.colum.v.ver.& ſic vult dicta de delict.puerorum.Sal.in l.filiusfa m.in princ.C.ne fil. pro pat.Fel.in cap.cognoſcentes,colum.i.de conſti. Bal. in c.ex reſcripto,nu.ix.de iureiur.Sublimita,vt per Fel: in d.c.ius generale.i.diſtinct.

Secundò limita in ſtatutis,quæ ſint ius ciuitatis, non autem in ſtatutis vnius collegii,vt declarat Bal.in l.receptitia,col.fin.ver.quæro nunquid.C.de conſtit.pecu. idem in ſtatutis decurionum dicit Alber.de Roſat. in d. l.de quibus.nu.lix.ff.de ll.

Sunt tamē alia ſtatuta odioſa vel irrationabilia. Bal. in d.l.ſi quis in tantam.colum.ii.C.vnde vi.in l.ſi filius, in fin.C.de bonis pręſcrip. Calca.conſi.lxiiii.colum.i.& conſi.xxxix.col.pe.

Amplia quintò in priuilegio dato ſubdito,quod trāſiuit in contractum:nam illo ſubditus ex cauſa publicæ vtilitatis à ſuperiori priuari poteſt, vt dicetur in ſeq. memoriali.

Limita primò,vt procedat regula,quando aliàs ſequi non poſſet publica vtilitas,ſecus verò, quando etiam ꝙ non auferret princeps dominium rei ſuæ, ſequi poſſet publica vtilitas, ita colligitur ex notatis ſuprà in regula in fin.

Limita ſecundò,vt prædicta procedant, data condigna recompenſa,vt not.Bart.in l.fi.§.i.ff.de pign. act. & ibi Bald.Ang.conſi.cxxxix.colum.pen.in fin.Bald. in c. cùm inferior.de maior.& obed.Iaſ.in d.l.Barbarius. colum.viii.ff.de offic. præto.& in conſi.i.colum.ix. volu.i. & in conſi.xlvi.colum. iiii. volu.iii. And.de Iſer. in c.i. §.poſt natale,in finalibus verbis, de pace tenend. Fulg. in l.

in l.fin.§.primo.ff.de pignor.act. Alexand.conſi. cxc.colum.i.volu.ii.Ang. Aret.in l.fin.in ii.colum.ff. de appel. recipien.Bald. in l. ſerui. C.pro quibus cauſis ſeru.Bart. ſentit in l. Arenis.§.i.verſi.ii.caſu.ff.de acqu.plu. arcen. Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum.colum.xi.de conſtit.in c. omnes.colum.vii.in fi.i.diſtinct.poſt Abb.ibi.Archid.in cap.per principalem.ix.qō.iii. Alexan. conſi.cli. nu.iii, volu.vi.ſentit Ioan.And.in addit.ad Specu.ſuper rubr. de execu.rei iud.in fi.Socin.conſi.cxx.in vii.col.vol. iii. Pariſ.conſi.i.colum.xvii. volu.i. Bald.in l. venditor.§.ſi conſtat.ff.communia prædiorum.Dec.conſi. cccl vii.nume.vi.Pariſ.conſi. 101.colum.x.volu.i.& in conſi.vi.colum.ii.& ſeq.volu.ii.And.de Iſer.in c.i.§.ſimiliter. el ii. colum.iiii.de capit. qui curiam vendidit,& in c.i.§.condemnatorum,verſi.& plauſtrorum,nume.ii.in titu.quæ ſint regalia. Soc.in conſi.cclxvi.colum.pe.in prin.Paul. de Caſt.in d.l.digna vox.C.de ll.Ruin.conſi.xxxi. colū. fina.volumi.v.

Sublimita hoc non procedere, quando diſpoſitio fieret per omnia ſtatuti generalis, quo caſu etiam ſi tollatur priuato ius dominii,non tamen datur recompenſatio.Alex.conſi.cviii.colum.iii.in fi.ver.ad tertium argu. volu.iii.& in conſi.cxc.col.iiii. ver. ad tertium arg. reſpondeo.vol.ii.Dec.in d.c.quæ in eccleſiarum, colū. vii: nu.xxi.Gozad.conſi.v.col.vi.nu.xxi.

Contrarium voluit Iaſo in d.l.Barbarius.col. viii.ff. de offic.pręt.Rocch.in d.c.ſi.col.cxlvii.& cxlix. de conſuet.ſecundum paruam impreſsionem.Afflic.in conſtit. Regni in prælud.col.ii.Abb.in c.ſi.colum.iii.nu.viii. de conſti.Afflic.in conſti.fol.cxviii.col.iiii.

Limita, vt contractum ex cauſa oneroſa conceſſum, princeps reuocare non poſsit in præiudicium nō ſubditi,vt Dec.in c.nouit.col.xiiii.ī fi.ver.iiii.limita de iudic: Imol.& Gomeſ.in c.i.col.xlvii. de cōſtit.in vi. Paul.de Caſt.cōſi.clxxxvii.col.ii.vol.i.Rui.conſi.xc.col.x. vol.i. & conſi.xci.col.ii.volu.i.& conſi.xcv.col.iii.volu.i.& in conſi.cxxiii.colum.pen.volu.iii.etiam priuilegium nō

ſubdito concesſum ex cauſa renouari non poſsit. Deci. in d.c.nouit.nu.xiiii in prin.ver.ſecundò ampliauit. de quo infrà dicetur.

Quartò limita, nam etiam ſubſiſtente cauſa iuſta, nõ præſumitur voluiſſe præiudicare tertio, niſi conſtet expreſsè. Rui.in conſi.xxxix.colum.iii.volumi. primo. & conſi.clxvii.colum.vi.volumi.primo.& conſi.xii.colum. vii.volumi.iii.

Quintò limita, nam ex cauſa publicę vtilitatis licet, auferre ius alteri, ſed occaſionaliter tantùm, vide per Ruin.in conſi.xlvi.col.iiii.vol.i.

CONCLVSIO XVI.

ARGVMENTVM.

Princeps auferẽdo rem alicui priuato, an præſumatur ex cauſa feciſſe, vel illa probanda ſit.

NECESSARIO occurrit videre, an in principe reſcribente, dum aufert dominium de iure gentium quæſitum priuato, præſumatur cauſa, vel ſit ipſa cauſa verificanda & probanda. In qua quæſtione, quòd cauſa non præſumatur, tenet Abb. in cap. quæ in eccleſiarum.colum.v.verſi,hoc dictum videtur ſatis durum.de conſtitu. Iaſ.in l.quo minus.colum.ii. ff. de fluminib.Fulg.in cõſi.lxi.col.ii.ver. quartò quia reſcriptũ. Deci.in dicto cap.quę in eccleſiarum nume. xxvii. Iaſ. in l.ſi teſtamentum,in prima colum.in fin. & ſeq. C. de teſta.Dec.cap.ad hęc.col.fi.ver.ſed ad hoc nõ bene dicit. de reſcrip.& in c.cũ inter.colum.iii.nu. xiii. de except. Aret.in l.Gallus,in §.& quid ſi tantũ,col.pe. in fi. & ibi etiã Soc. remittendo ſe ad Aret. ibi in antepe. colum.ff. de lib.& poſth. Aymo.in conſi.v.colum.ii.Dec. in conſi. DLxxvi.in fi.col.& cõſi.DC.col.iiii.nu. xv. cum pluribus

ſeq.Garſias in d.§.& quid ſi tãtum,nu.cxci.& ſeq.Pariſ. conſ.101.col.x.nu.lxxii.vol.i.deciſ.Neap.clxvi.nu.viii. in nouis.Zaſi.conſi x.nu.xi.vol.ii.Brun.conſi.xiii.colũ. xxvi.ver.non obſt.quod in principe. Aymo.conſi.cxxxv. col.x.nu.xli.Fel.in d.c.quę in eccleſiarũ.col.xxiiii.verſ. ex quibus redditur dubia. Ripa in xix.reſpon.in ii. vol. col.vi.Iaſ.conſ.ccxxxiii.col.fi.vol.ii.Pariſ.in cõſi.xi.nu. xlviii.& ſeq.vol.i.Bal.in cõſi.426.in fi.vol.i.Maria.Iun. conſi.lxv.col.i.vol.ii.in conſ.xcii.col.ii.vol.ii.Rui.in cõ ſi.xlvi.col.pe.volu.ii. Aymo de antiq.temp.fo.ix.& ſeq. Beltr.conſi.i.col.xvi.vol.i.in antiquis. Et non præſumitur cauſa in principe, quando vult venire contra proprium contractum. Rui.in conſi.iiii.col.vi.vol.i.in conſi.xlv.colum.iii.volumi.i.

Tenendo iſtam opi.amplia ẽt ꝙ princeps de ea aſſereret,tamen non ſtaretur illi aſſertioni.deciſ.Neap. clxvi. nu.vii.in nouis. Deci.conſil.Dcii.col. iiii.xv.& ſeq.& in conſi.Dlxxvi.col.fi.nu. xiii. Grat.in conſi.cxlvii.col. fi. vol.ii. Aymo conſi.cxxxv.nu.xlii. qui tenet ſtari quò ad præſumptionem. Et facit, quod nos poſuimus in memoriali noſtro xxvii.in ii.limit. Contrarium tenet Gozadi.conſi.v.col.v. Cõtrarium,ꝙ cauſa præſumatur,tenuit Cy.in l.reſcripta,circa fi.C.de precib.imper.offe. Anto. de But.in d.c.quę in eccleſiarũ,col.pe.in prin.ver.aut eſt dubiũ.& in c.quia pleriq;.de immun.eccleſiarũ.Imol. in d.c.quę in eccleſiarũ,col.iiii.in fi.ver. ſi aũt eſſet dubiũ. & ibi Card.in vi.col.in vi.q.Bal.in d.l.reſcripta. col.fin. verſic.iii.quæritur .& Abb.in c.cùm olim,num. xvii. de ſententia & re iud. Ant. de But.in c. conſtitutus,col.iii. ver.circa tertiũ,de relig.domib.Abb.in c.cũ iter, col.ii. ver.in dubio tñ,de excep.& in c.cũ veniſſent,col.iii. nu. 8.de iudi. Alex.ĩ cõſ.136. col.ii.in prin.& in conſ.xciiii. col. 4. vol.i.& ĩ cõſ.101.col.fi.ver.eſt mõ vidẽdũ.& ĩ cõſi. 101.col.vi.vol.eo.Cur.ſen.ĩ cõſ.72 co. 9.ĩ fi. Alex.ĩ conſ. 217.col.v.vol.ii.Ful.ĩ cõſ.143.col.ii.ĩ fi.ver. ſed & hic iuxta;Bolo.ĩ add.ad Io.đ Ana.ĩ cõſ.81.ĩ ii.col.Gui.Pp̃.cõſ. 61.nu.x.deci.Neap.51.ĩ fi.i nouis.Fel.ĩ c. q̃liter & qñ el.

i.col.

i.colum.xxiii.verſic.vii.fallit.de accuſ. Lucas de Penna in l.fi.nu.xciii.C.de locat.pręd.ciuil.vel fiſca.lib.xi.Beltran.in conſ.cxcii.col.v.vol.ii.in conſi.vii.col.ii.in fi.volu.iii.Maria.Iun.in conſi.lvi.in fi.Zaſi.in conſi.xii.num.xlii.vol.ii.Iaſ.conſi.ccxxxvi.col.ii.in prin.vol.ii. & conſi.xxxviii.col.fi.volu.iii. Alex.in conſi.i.col.ix.ver.pręterea dato ꝙ requireretur,volu.v. Beltrand.conſi.cxxx.col.iiii.vol.ii. Gomeſ.in c.i.charta xlviii.in prin.de conſti.in vi.Nicell.in concor.gl.cxxi.Soc.conſi.iiii.nu.xiii.vol.iii. Alex.in cóſi.xvi.col.pen.vol.v.Ruin.conſi.lxxix.colum.iiii.volumi.iii.

Tenendo ſecundam opi.quã Doct.dicunt eſſe ✱ magis cõmunem. Amplia,vt ſit talis præſumptio,quæ non admittat contrariam probationem.Cy.in d.l. reſcripta, circa fi. Ant.de Buc.in d.c.quæ in eccleſiarum,col.pe.in prin.verſi. aut eſt dubium. & ibi Imo.col.iiii.in fi.ver. ſi autem eſſet dubium.Abb.col.pe.ver. quãdo dubitatur. Feli.col.xxii.ver.& adeò procedit.

Secundò amplia,vt per Rui.conſil.cxlviii.col. penul. volumine quarto.

Contrarium Alci.de pręſum.in iii.reg.in viii.pręſum.

Primò limita, quando in conceſsione principis facta in præiudicium tertii, poteſt aliqua cauſa iuſta veriſimiliter imaginari. Imo.in c.nam concupiſcentiam.de conſti.col.ii.verſi.extra gl.tangit.& ibi etiam Ant. de Butr. colum.ii.verſi.examinemus.Soci.conſi.clxvi.col.pen. & conſi.cclxxiii.col. pen.vol.ii.& conſi.cxx.col.i.volu.iii. Curt.Seni.in conſi.cxx.col.iiii.Curt.Iun.in conſil.clxx. col.v.nu.xxii.& xxiii.Iaſ.in conſi.ccxxiii.col.fi.vol.ii. Ripa in xix.reſpon.col.vi.volu.ii. Gozad.conſi.v.col.v. Pariſ.conſi.lxxxii.col.vii.nu.liii.vol.i.Curt.Sen. in conſi.50.col.lxxii.ver.ſecunda concluſio.Feli.in d.c.quæ in eccleſiarum.col.ii.verſicu.recipit tamen iſta concluſio: Maria.Iun.conſi.lxv.col.i.vol ii.Rui.conſi.xxi. colum. iii.volumine v.

Limita ſecundò, quando ſine cauſę cognitione iudex proceſsit ad diſpenſationem,per quam tertio infertur

tur præiudicium in dominio quæſito de iure gentium. Soci.conſ.cclxvi.col.pen.in conſi.clxiiii.col.vi ſecus qñ de iure ciuili. & ideo ſententiam etiam ſine cauſa tollere poteſt.Rui.conſi.xxi.col.iiii.vol.v.

Limita tertiò, quando ipſe diſponit & derogat iuri gentium, ſecus quando alteri concedit facultatem diſponendi.Marian.Iun.cõſi.lxv.volu.ii.

Limita quartò, quando procedit iudex ſine citatione partis ad diſpenſationem alteri præiudicialiter. Socin. conſi.cclxvi.col.pen.in conſi.clxiiii.col.vi.in conſi.lxii. col.fi.vol.iii.Iaſ.in conſil.ccxxxiii.col.fi.volu.ii.Aymo. conſi.v.col.ii.nu.v.Soc.conſi.xxvii.col iii.nu.x.volu.iii. Curt.Iun.conſi.clxx.col.v.nu.xxv.& Curt. ſenior conſi.xx.col.iiii.ver.tertiò poteſt reſponderi. Iſtud voluit Abb.in c.i.col.ii.in princi.de cauſa poſſ. & proprieta. & idem quando cauſa non eſt cognita.Ruin.conſi.lxxx.colum.v.vol.iii.& col.pen.

Contrarium voluit Abbas in c.cùm olim.col.v.in verſicu.An autem princeps.de re iud.Idem ſentit Abb. in c. in cauſis.in ii.not.eo.tit. Feli.in d.c. quæ in eccleſiarum. col.xxiii.in fi.& ſeq.ver.limita ſextò.

Limita quintò, quando princeps diſponit per legem generalem, ſecus ſi per viam reſcripti.Curt. ſen.conſil. xx.col.iiii.ver.tertiò reſpondeo.Roma.conſ.ccccxxxvi. columna penultima.

Limita ſextò, quando procedit motu proprio, ſecus ſi ad partis inſtantiam.Soci.conſi.cclxxiii.col.penult.in conſi.clxiiii.col.vi.in conſ.lxii.col.fi.vol.iiii.Cur.Iun. conſi.clxx.nume.xxv.colum.x.Curt. ſen.conſil.xx. col. iiii.verſi.tertiò reſpondeo.Deci.in conſi.cxlvi.col.fi.nume.xii.Roma.in conſi.ccccxxxvi.col.pen. Iaſ.in conſil. cv.col.pen.volu.i.Hippo.in ſing.vi.Soc.cõſi.xli.nu.xiii. & in conſi.51.col.pen.nu.xli.Rom.in l.ſi viro.§.de viro in xxiiii.fall.ff.ſolu.matri.Deci.in l.iii.in i.col. in fin.ff. quod quiſq.iur.Fel.in d.c.quæ in eccleſiarum.col.xxiii. ver.limita quintò.Barba.in conſi.xiii.col.vi.ver.& ſi dicatur.volu.iii.Deci.in conſil.cccxli.nu.v.Prob. in addit.

ad Io.Mon.in c.ſi motu proprio.de præbē. in vi.nu.xiii. & nume.x.Rebuff.in concord. fol.clxxxvi.verſi.vlterius Gram.deciſ.lxv.nu.xxviii.& ſeq.

Contrarium Alex.conſi.ii.col.fi.ver. eſt modò videndum.vol.i.vbi dicit concluſionē regulę procedere, etiã in reſcripto.& ita ad hoc allegat plures & plures authoritates, ad quas modò etiam remitto, & conſil.lxxxvii. col.xii. vol.ii. vbi idem tenet & repetit eaſdem allegationes. Aymo.de antiq.temp.nu.xxxii.vbi declarat.

Limita ſeptimò, quãdo princeps diſponeret cõtra ius quæſitum ex contractu, quia tunc cauſa non præſumitur. Ita voluit Abb.in conſ.iii.in pe.col.in xxvi.col.iiii. vol.ii.Beltr.cõſi.xv.col.i.nu.iiii.vol.i.Iaſ.in cõſi.cv.col. pe. vol.i.ver.ii.reſpondetur.& in conſi.233.col.fi. vol.ii. nu.iii.& qñ diſponeret contra vaſallum inueſtitum ponit Cur.Iun.in conſi.50.in lxxii.col.in reſponſ.ad xi.argumentũ ver.ſecunda cõcluſio.& col.lxxiiii.ver.iiii.cõcluſio.Fel.quò ad vtrunq; dictũ,in d.c.quę in eccleſiarũ. col.xxii.in fi.& ſeq.ver.limita ſecundò.Rui.in cõſ.lxix. col.pe.vol.iii.& conſi.xcix.col.pen.vol. iii.

Limita octauò, quando ex principis conceſsione orietur ſcandalum,quo caſu cauſa non præſumitur. Hippol.in ſing.viii. Abb.in d.c.quæ in eccleſiarũ,col.pe.in fi.Imol.in c.inquiſitioni,circa fi.de ſent.excom.Abb.in diſpu.inci.Epiſcopus,in ix.col. in fi.verſi.venio ad ſecũdum membrum. Imo. in c.quanto,de conſue.& ibi Abb. col.ii.nu.xi.Rom.conſi. 383.col.pe.ver.iii.quia excõicata.Fel.in d.c.quæ ĩ eccleſiarum,col.xxiii.ver.limita iiii. & in c.ſi qñ,col.ii.in fi.& ſeq.de reſcri.

Limita nonò in inferiore à principe ſupremo, in cuius diſpoſitione alteri præiudiciali,cauſa non præſumitur.Gozad.in conſi.xxix.col.i.Cur.ſeni.conſil.xvii. col. fi.& conſi.lxv.col.vii.Goza.conſi.xxix.col.i.Rui. conſi. lxxix.col.iiii.vol.iii.& conſi.xcvi.col.pe.vol.iii.in conſi.xcviii.col.xiii.vol.iiii.

Limita decimò, quando procedat contra non ſubditum princeps, vt per Feli. qui ampliat in d.c. quæ in eccleſiarum.

cleſiarum.col.xxiii. ver.limita tertiò.poſt Abb. ibi colũ. pen. & ibi Apoſtil.qui multas authoritates adducit, ad quas me remitto.Idem voluit Abb.in c.i. colũ.i.in fi. de cau.poſſeſſ.& propri.Rui.conſi.xci.col.i.vol.i.& in cõſ. cxxiii.col.pe.vol.iii.& conſi.cxvi.col.i.vol.v.

Limita vndecimò, quando princeps vtitur clauſulis derogatoriis,& nõ alias: vt dicit Nicel.in cõcor.gl.cxxi.

Limita duodecimò, quia non præſumitur cauſa in principe reſcribente contra diſpoſitionem teſtatoris. Ruin.conſi.xcv.col.pen.vol.iii.

Limita decimotertiò, quando cauſa eſt expreſſa per principem,& non eſt bona.Ruin.conſil.cxxiii. columna penultima volumine iii.

Limita decimoquartò,quò ad non ſubditũ, quia tunc cauſa non præſumitur. Rui.conſil.xxxvii. columna iii. volumine quarto.

Limita decimoquintò, quando Epiſcopus diſponeret cõtra id quod ſit iuris diuini vel iuris naturalis.Rebuff. in practi. fol. cclxxxv.vide multa quæ ponit Cardi. Alexan.in c.per venerabilem,in.§.quod autem, col.i. in iii.no.& col.ſeq.qui fil.ſint leg. quando cauſa præſumatur in principe,& quando non.

CONCLVSIO XVII.

ARGVMENTVM.

Princeps auferendo rem priuato, alterique concedendo, & hoc quidem ex cauſa, an ceſſante cauſa, ceſſare debeat conceſsio.

PERTINENTER ſubnectitur illa quæſtio,ꝙ ſi princeps rem ſuã priuato auferat ex cã,& alteri concedat an ceſſante cã deficiat cõceſſio,& res priori dño reſtitui debeat? In qua qõne, Imo.in c.quia pleriqꝫ.

circa fi.

circa fi. in ſuperiori concluſ. allegato ſecūdum primam opin.tenet,ꝙ ceſſante cauſa,ceſſat conceſsio, & res priori domino reſtitui debeat.Ant.de But.in c. quæ in eccleſiarum.col.iiii.verſi.ſed ſi cauſa ceſſat, de conſtit. & ibi Imol.col.iiii.in fi.ver.quid autem ſi ſtatutum,& ibi Fel. col.xi.verſi.ſecunda declaratio.Soci.conſi. clxiiii.col.v. ver.vides & in ſimili. deciſ.Neap.ccclxi.nu.xxix. in antiquis.Hippoly.in rubri.de fideiuſſ.col.lii.Iaſ. in l.i.col. xiii.ver.iiii.adde.ff.de offi.eius cui mand.eſt iuriſd.Rui. conſil.xxxvii.col.iii.vol.iiii.Boer.deciſ.xxxviii.nu.vii. Tiraq.in regu.ceſſante cauſa,in prima parte,nu. xx.

CONCLVSIO XVIII.

ARGVMENTVM.

Principi an liceat contractum cum eo geſtum reuocate.

SVcceſsiuè quæritur,an princeps poſsit contractum cum eo factum reuocare? & dicendum eſt,quòd non: vt tenet Cyn.in d. l.digna vox.ff.de ll.& ibi Barto.& Pau.de Caſt. Idem voluit Cyn. in l. donationes quas.C.de donat. inter vir.& vxo.& ibi Bart.& Bald. & Sal.& Bal.in l.ex imperfecto.C.de teſta.Bal.in l.fi.C.de tranſact.Io. And. & Ant.de But.in c.i.in ii.no.de proba. & ibi Abb.in i.not.Imol.in iii.not. Bal.in l.i.in princ.ff. de conſtitu.princ.& ibi Iaſ.col. ii.in fi.& in c.i.de natura feudi.Bal.in l.i.in prin.ff.de pact.per Iaſ. in conſi.i.in i.dubio.vol.i.Loffred.conſil.xxxviii.col. pen.& ſeq.vbi tenet obligari ex contractu ciuiliter & naturaliter. Abbas in c.i.de conſtitu.Roma.conſi.ccclii.colum. iiii.ver. aduertendum quia poſito.& conſi.cxviii.col.ii.verſi.ſed manifeſtum eſt. Card.conſil.cxlvii. colum.i.in fi.& ſeq. Iaſ.in l.ex imperfecto.C.de teſta.circa fin.& in l.i.col.i.

ff.de pac.Bal.in l. qui ſe patris,col.pe.in prin.verſi. hoc ſcias,quòd ſi princeps.C.vnde liber.Socin.in conſil. iiii. col.ii.in princip. verſi.alio fundamento, volu.iii. Alex. conſi.i.col.vi.volu.ii.& in conſi.ſi.col.vi.in ſi.& ſeq.volu.iiii.Feli.in c.quæ in eccleſiarum,col.xxi.ver. ſed hoc declara.de conſtit.& col.xxii.& ſeq.verſi. limita ſecundò. & ibi etiam ponit Abb.col.pen.ver.limitare tamen iſtud dictum.Roma.conſi.cclii.col.i.ver. tertiò quia nedum communitas.Imol.in c.i.verſi.& per dicta patet,de conſtit.Abb.in c.nouit,nu.xxv.de indic. Pet. de Ancha. in conſi.ii.col.i.verſi.non obſt. Feli.in c.i.col.i.& ſeq. de probat. Deci.conſi.cli.colum.vi.ver.venio ad ſecundum dubium.Socin. conſi.xxii.col.pen.verſi.maximè.Zaſi.in conſi.x.col.ii.Beltran.conſi.ccvi.in prin.volu.ii. Barba. conſi.xxvi.nume.xvii.vol.ii.& conſi.i.col.iii.in ſi.& ſeq. volu.i.ſentit Ang.in d.Lex imperfecto.Card. Alex.in c. i.de natura feud.Beltran.in conſi. ccvi.col.i.vol.ii.in nouis.Io.Monach.not.in c.i.col. viii.de conſtit.in vi.& ita Gomeſ.char.xlvii.Io.Cro.in l.omnes populi.col.xxi.de iuſt.& iu.Deci.in c.i.col.& ſeq.de proba. Nicell. in concord.glo.cxxi.Soci.in conſi.lxxxix.nume.xiiii.volu.iiii. Deci.conſi.clxxxvi.col.iii.in prin. Pariſ.conſi.xi.col.vi. nu.xlvii.& colum. vii.nume.liiii.& ſeq.volu.& conſilio lxix.in ſi.pen.col.eo.volu.& conſi.lxxxii.col.vii.eo.volu.Maria.Iun.col.lxxxviii.col.i.vol.1.Aymo conſi.135. col.ii.Parpal.in l.placet,nu.xxi.C.de ſacr.ſan.Eccl.Are. in c.i.in i.nota.de proba. Bal.ibi col.i.Brun. in conſil.ii. col.v.& in conſi.x.col.vi.Igneus,in l.donationes quas diuus.C.de donat.inter,vir.& vxo.col.ii.Iac.de S.Georg. in verbo Princeps,in tract.feud.in i.col.Domin.conſilio lxxliii.col.i.Brun.in conſil.xii.colum.v. & ſequen. Iaſ. in l.ſi pecuniam.col.v.in ſi.& ſeq.ff.de condit.cauſa.dat. Alex.conſi.101.colum.ii.volu.i.Deci.conſi.DCLXXXIX. colum.ii.Abb.conſi.ii.colum.xvi.verſi.prætereà dico. vol. ii.Hiſpa.in rub.de donat.inaer vir.& vxor.fo.lxxxi. colum.iii.Calca.conſi.xxxi.col.pen.Afflict. ſuper conſtit. fol.cxviii.colum.ii.Pariſ.conſi.xv.in ſi.volum.iiii.Dec.

in c.

in c.relatum,in ii.no.de pręb.Grat.in conſil.cxliii.col.i. vol.ii.Maria.Iun.in conſ.xciiii.col.ii.in fi.vol.ii.in con ſi.cxv.col.ii.col.ii.vol.ii.& conſi.clx.col.xi.vol.ii.Ruin. in conſi.vii.col.vi.vol.i.& conſi.xc.col.iii.eo.vol.& côſ. xci.col.i.vol.i.Rui.conſi.cxv.col.fi.vol.i.& conſi.ccxxx. col.iiii.vol.i.in conſi.xcix.col.pen.vol.iii.Alcia.de præſump.in iii.reg.in viii.præſump.Gram.conſil.ciuil. 100. col.vii.& col.fi.Beltr.in conſi.i.col.xiii.vol.i.in antiquis, & col.xvi.Brun.in conſi.51.Roma.in conſil.cxvi.col.ii. Bru.in conſi.ii.col.v.& conſi.viii.col.iii.in fi.Iaſ.in con ſil.clxxvi.col.ii.volu.ii.in conſil.ccxxvii.col.ii.vol.ii.in conſi.lxxxvi.col.v.vol.iii.Anto.de But.in conſi.lix.Bar bat.in c.nouit.nume.clxxvi.de iudi. Rebuff. in concordatis fol.xvi.colum.i.Rom.in l.ſi verò.§.de viro . in qó. xxiiii.fall.ff.ſolu.mat.Pet.de Anchar.in conſil.ccclxvii. Io.Ant.Alex.in conſi.cxlvi.col.iii.Pet. Rebuff. in concord.fo.xv.Goza.in conſi.v.col.iii.in fi.

Primò amplia,vt etiam ſucceſſor in dignitate nô poſſit reuocare contractum factum cum prædeceſſore.ita tenet Cyn.in l.digna vox.C.de ll.& ibi Bal.verſi.modò iuxta hoc.& ibi Pau.de Ca.verſi.vlti.per iſtam legem.idē ponit ipſe Pau. in l.fi.C.de tranſact.verſic.& nota. Abb. in c.i.in i.no.de proba.& ibi Card.in i.no.Albe. de Roſ. in d.l.digna vox.col.ii.ver.aut comprehendo.Rom.conſi.cxvi.col.ii.ver.quinimmo & nedum epiſcopi.Card.in conſi.cxlvii.col.ii.verſi.dixi.ſecundò.Bald.in c.i.col.i.de proba.Feli.col.i.Are.col.iii.Deci.in ii.not.nu.vii. Bald. in l.prohibere.§.planè.ff.quod vi aut clam.Oldr. conſil. xciiii.in fi.verſi.ſed quid in caſu præſenti.Bald. in c.i.de natu.feud.Iaſ.conſi.i.col.ii.in ii.dubio.vol.i.& in conſil. x.colum.iiii.nu.iii.nume.iiii.& fi.verſic.non obſt. ergo. Loffred.in conſi.xxxviii.col.vi.& ſeq.Aluaro.in d.c.i.in ii.not.in ii.colum.de nat.feud.Brun.in conſil.ii. col.vii. & conſil.x.col.vii.Rebuff.in concordat.fol.xxvi.& ſeq. Bal.in conſil.cclxxi.col.i.& ſequen.volumi.i. & conſilio ccclxxi.vol.iii.Igneus in d.l. donationes quas diuus.colum.ii.& iii.C.de dona.inter vir.& vxo.Iaco.in d.tract.

feud.

ſeud. in verbo princeps.col.ii.ver.ſed an princeps. Bologn.conſi.vi.colum.pen.c.ſi.Brun.conſi.51.Rom. in conſ. cxvi.col.ii.Iaſ.conſ.clxxvii.col.ii.vol.ii.Ant.de But.in conſi.lix.Alber. in l.i.col.ſi.verſi.item quæro ſi imperator.ff.de offic.procur.Cæſaris.vbi declarat, & infra etiã dicetur. Iaſ.in cõſi.ccxxvii.col.ii.vol.ii.& conſi.lxxxvi. col.v.vol.iii. Io.Ant. Alex.in conſ.cxlvi.colum.iii.Afflict.ſuper conſtitu.fol.cxviii.col.ii.Ruin. conſi. xxxvi. col.vi.vol.i.& conſi.xc.col. iii.& conſi.xci.col.i.eod.volu.& conſi.cxv.col.ſi.eod.vol.& conſi.xcix.col. pen.vol. iii.Boer.deciſ.ciiii.nume.xli.& ſeq.vbi declarat.Gram. conſi.100.colum.viii.

Contrarium Bald.in l.i.ff.de conſtitu.princip.de quo vide Iaſ.ibi.col.iii.

Amplia ſecundò,etiã ſi ſuper regalibus facta ſit conceſsio,per contractum, quia præiudicat ipſi concedenti quò ad vitam ſuam. Ioan. Anton.Alex.conſi.cxxxviii. colum,ii.in princip.

Sed ſecus eſt in præiudicium ſucceſſoris, in cuius prę iudciium non valet conceſsio facta de regalibus,vt voluit Bal.in tit.de pace Conſtant.in ver.amplius conſueuerunt.Feli.in c.i.col.iiii.verſi.quartò declara.de prob. Iaſ.conſi.i.col.iii.ver.facit ꝙ voluit.Bal.volu.i.Brun.in conſi.xi.colum.viii.verſi.non omitto tamen.Io.Anton. Alex.in conſi.50.col.iii.Iaſ.in prælud.feud. in xxix.col. ver.alibi etiam dicit. Feli.in c.ad audientiam,col.ii.ver. dixit etiam Bal.de præſcr. Goza.conſi.viii.col.ix.Affli. in prælud.conſtitu.reg.q.xxiiii.circa ſi.Bal.conſ.cclxxi. col.ii.vol.i.& conſi.ccclxxi.vol.iii. Rebuf. in concordat. fol.xvii.Soc.conſi.iiii.col.iii.nu.viii.vol.iii.in conſi.vii. col.i.nume.v.& ſeq.vol.eo.Iaſ.conſi. ccxxvii.col.v.vol. ii.Ruin.conſi.xc.col.x.vol.i.& conſi.xci.col.iiii.eo. vol. & idem in iuriſdictionalibus dicit Bal.in l.qui ſe patris. col.pen.vér.item conceſsio.C.vnde liber.Deci. in d.c.nouit,nu.xiiii.de indi.Are.col.iii.Fel.col.vii.

Amplia ampliationem prædictam, vt ſucceſſor non poſsit reuocare contractum ſui prædeceſſoris, vt

procedat, etiam ſi ſit ſucceſſor in dignitate, & non ſit hę res: vt no. Albe. de Roſat. in d. l. digna vox. col. ii. verſicu. cum quæritur. Loffred. in conſi. xxxviii. col. vi.

Iſtam eandem ampliationem amplia ſecundò, & ſi anteceſſor feciſſet gratiā eccleſiæ, quia non poſſet ſucceſſor eam reuocare: vt dicit Spec. in ti. de inſtr. edit. §. nūc autem. in fi. de quo dic, vt infrà dicetur.

Limita primò iſtam ampliationē, niſi eſſent regalia, quę ſolita eſſent concedi per principes. Claud. in ti. Qui feud. dar. poſſ. in iii. col.

Limita ſecundò, niſi regalium conceſſio non induceret notabilem diminutionem principatus: vt per Clau. in d. c. i. col. i. in ti. Qui feud. dari poſſ. ex mente Cardin. Alex. in prę lud. feud. col. x. circa prin. Rui. conſi. xci. col. i. vol. i. Beltr. conſi. xlii. col. i. vol. i. in antiquis.

Contrarium Soci. in conſi. vii. col. i. vol. iii.

Tertiò limita non procedere in regalibus rerum particularium, vel locorum, ſed in regalibus ipſius ſtatus principalis, vt declarat Iaſ. conſi. x. col. fi. vol. iii.

Quartò limita, vt de per ſe regalia transferri nō poſſint, ſed bene acceſſoriè ad ipſam infeudationē, ita Iaſ. in d. conſi. x. col. fi. in fi. vol. iii.

Limita quintò, in iure regio, quod nūquàm cenſetur conceſſum. Alb. in l. i. in fi. ff. de off. eius. Iaco. in l. Imperium. nu. xiiii. ff. de iur omn. iudi.

Limita eandem ampliationem, vt procedat in his, quę ſunt de natura ſeu conſuetudine dignitatis, non in aliis. Brun. conſi. i. col. iiii.

Iſtam ampliationem limita, niſi pactū eſſet perſonale, quia tunc ſucceſſorem non afficeret, vt declarat Bal. in d. l. digna vox. in fi. C. de ll.

Item limita, niſi prædeceſſor prælatus ſupplantaſſet ſucceſſorem præueniendo ante tempus: vt declarat Bal. in c. vnico. col. ii. qui ſucceſſ. feu. dar. tenea. & ibi Aluarot. in ii. not. & ibi Alexan. Card. in i. no. & Martin. Lauden. in i. nota. Quæ procedunt in ſucceſſore prælati, vt eſt text. in terminis in dicto cap. i. Iaſ. conſil. i. colum. iii. vol. i.

vol.i.verſicu.pro hac etiam parte.Deciſi.Neapolit.101. in antiquis.

Intellige,quando eſt ſecuta alienatio.ita Aluarot.in c.i.colum.ii.in tit.qui ſucceſſ.tenea.el.ii. verſi.ex quib. ipſe infert & ibi Card.Alex. col.i.verſi.& per tex.hunc.

Amplia ſecundò, etiam ſi princeps procedat de plenitudine poteſtatis ad reuocationem contractus, prout voluit Soci.in conſil. lxxxvi.nume.xiiii.vol.iiii.Pau.de de Caſt.in d.l.digna vox.Deci.in conſi.cclxxxvi.col.iii. & in c.i.col.i.de probat.Io.Crot.in d.l.omnes populi. colum.xxi.verſicu.ſecunda concluſio.ff.de iuſtit.& iur. Io. Anto.Alex.in conſi.50.col.iii.Deci. in conſi.cli.colum. vi.verſi.& ad hoc bene facit.Zaſi. in conſi.x.vol.ii. Paul. de Ca.in conſi.cccxvii.col.fi.vol.i.Brun.in conſ.xii.colum.vi.Gomeſ.in c.i.char.xlvii.de conſtitu.in vi.Pariſ. in conſi.xi.col.vii.nu.liii.vol.i.Io.Anto.Alex. in conſil. cxxxviii.in fi.i.col.& ſeq.Deci.conſil.DClxxxix.col.i.Io. Crot.in c.i.col.viii.in prin.de conſti.in vi.Rui. in conſ. cxcvi.vol.i.col.pen.Gram.conſi.ciu.100.col.fi.

Tertiò amplia,etiam ſi cum ſuo ſubdito princeps cõtraxerit.Io.Ant.Alex.in conſi.cxxxviii.col.i.in fi.& ſequen.in conſi.cxlvi.col.iii.Pau.de Caſt.in conſi.cccxvii. col.fi.vol.i.Corn.in conſi.lxx.nu.xi.vol.i.Pariſ. in conſ. xi.col.iii.nu.liii.volu.i.Barba.in conſi.i. col.iiii. vol.ii. Domin.in conſi.lxxiiii.col.i.Beltr.in conſi.ccvi.col.i.volu.ii.in nouis. Abb.in conſi.xciiii.col.iiii. verſi. quò ad tertium.Pariſ.in conſi.ii.col.xv.in fi.& ſeq.vol.iiii.

Quod intellige, quando contractus factus cum ſubdito,valet,aliàs ſecus: ita procedat quod no. Spec.in tit. de cenſi.ver.quid ſi vniuerſitas fecit pactum.

Amplia quartò, vt nec directè nec per indirectũ poſſit princeps venire contra contra contractum.Domin.in conſi.lxxiiii.col.i.in fi.& ſeq.Alex.in conſi.fi.col.vii. volu.iiii.Io.Ant.Alex.in conſil.cxlvi.col.iii.Io.Crot.in l. Gallus.§.& quid ſi tantùm.col.xxxix.ver.iiii.limitatur. ff.de lib.& poſthu.

Contrarium ſumitur ex dictis Cardi.& Imol.in cap.

quia diligenti.quo Scitat & ſequitur Fel. in c.inter qua tuor,de maio.& obed.col.fi. verſi. limita ſecundò. Alex. in d.§.& quid ſi tantùm colum.x. & ibi Soci. clarius colum.vi.verſi.ſecundò adde.

Tenendo primam opinionem, ad doctrinam Cardi. & Imo.in d.c.quia diligenti, cum aliis qui illam ſequuntur,dicas procedere, quando cum cauſa princeps diceret quòd de confiſcatione opponi non poſſet,ex qua cauſa poteſt princeps iuri quæſito ex contractu derogare, vt infrà dicetur.

Amplia quintò, etiam ſi princeps in contractu vteretur verbo indulgemus, vel concedimus, vel largimur. Bal.in l. qui ſe patris, col.pe.C.vnde lib. ver. hoc ſcias. refert & ſequitur. Iaſ. in l. ſi pecuniam.coſ.v. in fi.ff.de condit.cauſa dat.

Amplia ſextò,vt idem ſit & multò magis, vel ſaltem pari ratione in inferioribus dominis. Beltran. in conſil. ccvi.in nouis.col.i.Nicell.in concordia gl.cxxi.

Amplia ſeptimò, vt contractus factus cum ſuperiore noceat,non modò ſucceſſori,ſed etiā omnibus illis quibus poteſt lex prȩiudicare,vt in ſyndico deputato à cõſilio ad vendendum & obligandum.ita tenet & declarat Bar.in l.donationes quas diuus.C.de dona. inter vir. & vxo.& in l.iiii.§.actor, circa fi.ff.de re iud.Bar.in l. Ciuitas,in princip.ff.ſi cer.petatur. Salice.in d.l.donationes quas diuus.

Contrarium Bal.in l.i. in i.col.C.ne filius pro patre. & Pau.de Caſt.in l.i.in prin.ff.de re iud.

Sed pro concordia contrariarum opinionum, eſt recurrendum ad diſtinctionem Alex.conſ.xliiii.col.ii.vol. i.& de contractu principis, quòd non præiudicat vaſallis.Feli.in c.i.de probat.col.iii.& ibi Deci.col. iii. vbi ꝙ nocet vaſallis inuitis venditio principis. de quo infrà dicetur.

Amplia quintò,etiam ſi contractus eſſet ex cauſa lucratiua mera, ꝙ tamen illum princeps reuocare non poteſt ſine cauſa.Old.conſi.xciiii.col.fi.ver.ſed quid in caſu

ſu præſenti.Deci.in d.c.i.col.iii.ver.poſtremò nõ omitto.de proba.Rip.in reſponſ. xxviii.col.iiii. vol.ii.ſentit Bal.c.i.circa fi.prin.de nat.feud.& ibi Aluar.col.iii. ver. q̃ro ab extra.Io.Ant.Alex.cõſi.cliiii.col.fi.ver.difficultas ergo videtur.Galiau.in d.l.Gallus.§.& quid ſi tãtũ. nu.lxvii.ff.de lib.& poſth.Rom.in conſi.ccxcviii.col.ii. in prin.ver.cum nec Imperator.Bald.in conſi.cccxxvii. col.i.& ſeq.vol.i.Abb.conſi.iii.col.xvi.ver.præterea di co.vol.ii.Hiſpa.in rep.rub.de donat.inter vir.& vxo.fo. lxxviii.col.iii.& fo.lxxix.col.i. Bru.in conſi.vii. col.v.

Contrarium, ꝙ ex contractu lucratiuo princeps non præcisè aſtringatur,tenet Are.in d.c.i.col.ii. de probat. Immo generaliter principem non teneri ad obſeruantiam contractus venditionis vel donationis,tenet Fulg. conſil.cxliii. Et in donatione hoc late concludit Lucas de Penna in l.prędia.C.de loca.pręd.ciuil.lib.xi.dictum principem de abſoluta poteſtate & ſine cauſa reuocare poſſe donationem,ſed non debere hoc facere.

Amplia nonò, vt iſto caſu non præſumatur cauſa in principe.Ruin.in conſil.vii.col.vi.volu.i. & conſil. xxxvi.col.vii.& conſi.xci.col.i.vol.eo.

Amplia decimò,vt princeps non poſſit legitimare in præiudicium iuris competentis in feudo alicui ex contractu ſuo.Rui.conſi.vii.col.xi.vol.i.& conſi.xxxvi.col. vi.& ſeq.eo.vol.& conſi.cviii.col.fi.vol.ii.

Tenendo primam opi. * communem,inferri poteſt, ꝙ feudum, quia dicitur gratioſa conceſſio, ſine cauſa à principe alienari non poteſt,prout videtur probare tex. in l.i.de feudo ſine culpa non amit.in cap.i.de nat.feud. gl.fi.in fi.de his qui feud.dar.poſſ.Bald.in c.peruenit,de iureiu.ponit Bar.loquens generaliter de omni dominio vtili,in l.quicunque.C.de fund.patri.lib.xi.Paul.de Ca. in conſilio xlvi.col.fin.volu.ii. Alex.in conſil.iii.vol.v. colum.ii.Feli.in c.quæ in eccleſiarum,col.xix.& ſeq. de conſtitu.Beltran.in conſi.xv.colum.i.vol.i.Idem voluit Ioan.de Platea in d.l.quicunque.Bald. in c.i.colum.i.de proba.Aymo.conſi.cxxxv.col.ii. Bal.in c.i. per illũ tex.

in prin.de nat.feud.Abb.in d.c.quæ in eccleſiarum,col. pe.in fi.ver.& ex hoc ſoleo dicere.Roma.conſi. ccclii.in fi. Bal.in conſil.cccxxvii.volu.i.col.iiii.& i. per totum. Curt.in tracta.feud.in ii. parte principali.in xii.q.Mar. Iun.conſil.lxxviii.colu.i.vol.i.Iaſ.in l.ſi pecunia,col.vi. verſi.pro iſta infero.ff.de condi.cau.dat.Cur.ſen. in conſi.50.col.xv.ver.& ſic licèt.Dec.in conſi.400.col.ii. in fi. nu.xi.& xii.Brun.col.i.col.iiii.& conſi.ii.col.v. & conſil. viii.col.iii.in fi.& ſeq.vol.iii.Goza.cõſi.xxvi.col.vi. ver. xi.dicendum eſt. Brun.in conſi.x.col.vi.ver.ſecunda conclusio.Iaſ.in conſi.i.col.iii.vol.i.Alex.in conſi.iii.col.ii. vol.v.Aluaro.in c.i.in ii.not.de nat.feud.deciſ.Neapol. ccxcii.in fi.in antiquis.Pariſ.in conſi.xxii.col.vi.in fi.volu.i.& col.ſeq.Grat.in conſ.cxlvii.col.i.volu.ii. Marian. Iun.in conſi.cxv.col.ii.vol.ii.& conſi.clx.col.xi. volu.ii. Ruin.in conſi.vii.col.vi.volu.i.& col.ix.& conſi. xxxvi. col.vii.eod.volu.in conſi.cviii.col.pen.volu.ii.in conſi. xcix.col.pen.volu.iii.Gram.deciſi.lxv. nu.xxxiii.incertus author in tract.de crim.lęſę maieſt.in iiii.col.nu.ix. & ſeq. Alcia.de prçſump.in iii.regula.in viii.prçſumpt.

Contrarium voluit Gozadi.in conſil.viii. colum.viii. vt dicetur infrà.

Contrarium Soc.in conſ.lxxxvii.col.vi.& ſeq. vol.iii. in conſi. iiii.col.ii.& ſeq.vol.iii.

Amplia primam opi. vt nec per viam legis generalis poſſit princeps priuare vaſſallos inueſtitos de feudis ſine cauſa.Bal.in auth.omnes peregrini.col.fi.C.communia de ſucceſſ.Brun.conſil.ii.colum.v.Iaſ.in conſil.xciii. colum.i.volumi.iii.

Amplia ſecũdò,vt nec de plenitudine poteſtatis princeps hoc facere poſſit,videlicet priuare vaſallum feudo ſine legitima cauſa. Bald. hoc ſentit, licèt non expreſsè dicat,in capit.i.de nat.feud. Iaſ.expreſsè in conſil. xcii. colum.ii.verſicu. immo fortius,volumi.iii.Pariſ.conſil. xi.nume.cxvi.volu.i.

Contrarium ſentit Bal.in c.i.§.ad hæc.in v.col. verſi. quæro an hoc caſu. de pac.iura.firman.dum tenet, vaſallum

ſallum cui princeps feudum aufert ſine cauſa recompenſandum ab ipſo principe. Iaſ. conſi. i. col. ix. verſic. quæro principaliter. vol. i. Idem voluit expreſsè Deci. in conſi. cxcviii. col. vi. Gozad. conſi. xxvi. col. ii. licèt vterq; moueatur ex improbatis authoritatibus. Deci. in cõſ. cccxc. col. vi. verſicu. vi. quia dictum priuilegium. & Gozad. in conſi. viii. colum. viii.

Amplia tertiò, vt nec etiam feudi conditiones princeps alterare poſſit ſine cauſa. Bal. conſ. cccxxvii. colum. iiii. volu. i. Hiſpa. in rubri. de donat. inter vir. & vxo. fol. lxxxi. col. iii. Gozad. conſi. xxvi. col. vi. verſi. xi. dicendũ. Bal. in l. i. col. pen. ver. ſed quid ſi dominus. C. quando nõ pet. par. Dec. conſi. clxxxv. col. ii. in fi. verſic. non obſt. ꝙ in aliis. & Hiſp. in d. rubri. de donatio, inter vir. & vxo. fol. xlvi. cclum. i.

Contrarium dicti Hiſpa. in d. repe. rub. de donat. inter vir. & vxo. fol. lxxxi. col. iii. de quo dic, vt infrà dicetur in i. limitatione:

Amplia quartò, ne dum ſi ſit quæſitum ius vaſalli re ipſa, ſed etiam ſi ſit quæſitum in ſpe. Ruin. conſi. vii. colum. x. volumi. i.

Primò limita iſtam ampliationem, quòd princeps nõ poſſit priuare aliquem ſine cauſa feudo, nec procedere quando ſaltem cauſa concurreret reſpectu accipientis, qui de feudo alteri conceſſo inueſtitur ex cauſa remunerationis, vt dicit Gozad. conſil. i. colum. ix. verſi. iiii. dico. Deci. conſi. cclxix. col. iii. ver. ſi autem ex tenore. & in conſi. cccxc. col. v. ver. ii. eſt procurandum, & conſil. 498. nu. xxiiii. & ſeq. Soc. conſi. iiii. col. iii. ver. tollitur etiam, & col. iiii. ver. ex quibus infertur, vol. iii. Rui. cõſi. cxvii. col. iii. vol. iii. Gram. conſi. ciu. viii. col. ii. & conſ. clx. col. ii. & conſi. clxix. col. iii. quod declara, vt per Grat. in conſi. cxlvii. col. fi. vol. ii:

Contrarium Rui. conſ. cviii. col. pen. vol. ii.

Limita ſecundò, qñ præiudicatur illi, qui ex contractu feudi eſt acquiſitum ius non re ipſa, ſed ſpe, vt quia non dum feudum ad eum peruenit, ſed eſt comprehen-

ſus in inueſtitura.Curt.conſi.i.col.viii. verſicu. Quintò aduertendum eſt.Deci.conſi.cccxc.col.v.verſi.iiii. quia. Brun.cõſi.i.col. viii.ver.iiii.facit.& ver. Item ad id quod dicitur.& conſi.ii.col.vii.ver. aliquando etiam & quartò.& conſi.x.col.vii.in fi.& ſeq.verſi.ſexta & vltima concluſio. Aymo.conſi.cxxxv.col.iii. verſi. ex præmiſſis infertur.Goza.conſi.ix.col.viii.verſi.tertia concluſio.

Principalem concluſionem, ꝙ princeps ſine cauſa nõ poteſt præiudicare iuri quæſito ex contractu.

Primò limita iſtud procedere pro tempore prę terito, ſed pro tempore futuro poteſt præiudicare, adiiciendo certas conditiones ipſi contractui: per tex. in l.qui fundos.C.de omni agro deſert.lib. xi.& ibi no. Andr.de Barulo.& Io.de Platea, Barba.in c.fi. num.xxxiiii.in fi.& ſeq.ff.de offi.leg. Hiſp.in repe.d. rub.de dona. inter vir. & vxo. fol.lxxxi.col.iii.& ſeq.

Contrarium And.de Iſer.in c.i.§.fi.col.pen.in fi.ver. lex qui fundos.de Capit.qui cur.vendidit. vbi reſpondet ad illum tex.in l.qui fundos, quod ille tex. nõ dicit, quòd ex poſtfacto poſſit adiici conditio per principem: ſed quòd illa conditio ineſt à principio, tempore contractus, vt ibi per eum. quam reſponſionem approbat etiam Loffred.conſilio xxxviii.colum.penulti.Idem ſentit Hiſpan. in d.rubri.de donatio. inter vir.& vxor. fol. xlvi.columna prima.

Principalem cõcluſionem limita ſecundò, quãdo principis diſpoſitio per quam alteri præiudicium infertur in iure quæſito ex contractu, fieret ex cauſa, vt dicit Bald.in dicta l. donationes quas diuus. C.de donation. inter virum & vxorem.qui exemplificat cauſam, quando ipſi principi à priuato non ſeruaretur contractus. Roman.conſilio.ccclii.columna fina. verſicu. ſecundò, ibidem communitas. Cardin. conſilio cxlvii. columna ii. verſicu. Item probatur hoc.vt per Alex. conſi.primo columna ſexta verſiculo per hoc etiam apparet. volumine ſecundo. Ioann. Anton. Alexand.in conſilio centeſimoquadrageſimoſexto colum.iii.tenet Ant.de But. in c.

in c.cùm omnem,col.v.ver.aduerte tu legiſta,de conſti. Fel.in c.i.col.iiii.in fi.verſi.quintò declarat. de probat. Nicel.concord.glo.cxxi.vbi enumerat plures cauſas,ob quas poteſt priuari iure contractus.Io.Crot.in d.l.omnes populi.col.xxi.ff.de iuſt. & iur. quod exemplificat in cauſa ingratitudinis,vt in cap.i.colū.viii. in princ. de conſtitu.in vi.& ibi Gomeſ.char. xlvii. Deciſ. Neapol. ccclxi.nu.vi.in antiquis. Card.in conſi.lxxxv. colum.ii. ver.at ſuperior.Alex.in conſi. 50. colum. iiii. volu. iiii. Gozad.in conſi.v.col.vi.Rui.in conſi.xxi.col.v. volu.v. & ita intelligi debet quod not.Rom.conſi.ccclii.col.pe. ver.porrò ſi dicatur,aliàs malè loqueretur.

Sublimita,ſecus in non ſubdito,cui ex cauſa prӕiudicatur in contractu.Soc.in conſi.lxxxvi.col.fin. vol. iiii. Gomeſ.in d.c.i.de conſt.in vi.char.xlvii.

Quid autem in ſtatuto vel priuilegio tranſeunte in contractum?dicetur infrà.

Tertiò principaliter limita,niſi iniuſtitia vel dolus interueniret ex parte recipiētis ex cōtractu Cӕſaris, quia tunc ipſe princeps poſſet talem contractum infringere, & illi contrauenire.Cyn.In d.l.digna vox,in fi.C. de ll. & ibi Bal.in fi.& Bald.in l.fin.C.de tranſact. & in conſi. cclxxi.col.i.vol.i.Nicel.in concordia.glo.cxxi.

Quartò principaliter limita, niſi contractus principis cederet in maximum detrimentum & incommodū principatus.ita Alber.de Roſat.in l.prima.colum. fina. ff.de offic.procur.Cæſar.ſentit Bald. in auth. omnes peregrini,circa fin.C.communia de ſucceſ.Card. Alexan. in c.i.de nat. feud..Oldr.conſi.xciiii. colum. fina. verſi. ſed quid in caſu præſenti. Bald. in proœm. feud. colum.vii.verſi.expedita. Felin.in cap.i.colum. iiii. verſi. tertia concluſio,de probat. Calca.in conſi.clxvi. colum. vi. in princi. Bald.in l.prohibere.§.planè.ff. quod vi aut clam.ver.ſed quid de Rege?Dec.in cap.i.col.iii. ver. ſimiliter ſi cōtractus.de ꝓbat.Abb.in c.intellecto. col. ii. ver.& quod dixi de iureiur.vbi Bal.col.i.Aret.ī c. nouit. col.ix.& ibi Fel.col.vii.& ix.de iud. Hiſp.ī rub.de dona.

inter vir.& vxo.ſol.lxxxii.col.i.in fi.& ſeq.Afflic.ſuper conſtit.fol.cxviii.colum.iiii.Rui.conſi.xxxi. colum.fin. volu. primo.& conſi.ccxxxi. colum.fin. volu.i. in conſi. xxv.col.vi.volu.ii.

Sublimita,niſi magna diminutio principatus proueniret ex contractu feudali, quia tunc non poſſet retractari,ita declarat Bald.in d.c.intellecto. colum.ii. nu.v. & ſeq.ſentit Ripa in i.reſpo.col.xix.ver.iiii.quia.vol.i. Aymo conſi.liiii.col.i.in princ.

Facit quod dicit de priuilegio tranſeunte in contractum. Aret.in d.c.i.col.iii.de iudic.vbi Fel.col.vii.

Contrarium,etiam in feudo,Bald.in l.pen.C.de bon. quæ lib.refert & ſequitur Fel.in c.i.colum.iiii. verſi.iii. declara,de probat.Brun conſi. xii. colum.ix. & in feudo loquitur Claud.in tit.qui feud.dar. poſſ. colum. iiii. & in procem.feud.colum. x.Mart.de Laud.in c.i. in vi. colum.qui feud. dar. poſſ. refert & ſequitur Iaſ. in præl ud.feu.colum.xxviii.verſi. iuxta hanc diuiſionem, & conſi.ccxxvii.col.v.volu.ii.

Pro concordia vide Card.Alex.in d.c.i.col.viii. ver. quæro cum glo.qui feud. dar. poſſ. Ratio iſtius limitationis principalis eſt, quia principis alienatio quæ cedit in magnam diminutionem principatus, non valet. Bart.in d.l.prohibere.§ planè.ff.quod vi aut clam.Bal. & Abb.in d.c.intellecto,de iureiur.Bald.in pręlud.feud. col.vii.Roſel.in monarchia fol.xv.col.iiii.Soc.in conſi. vii.colum.i.nu.v.& ſeq.volu.iii.Card. Alexã.in c.i. col. vi.ver.ſed poſito.qui feud.dare poſſ.Iaſ.in prælud. feud. colum.xxviii.& ſeq. Iacob. in tract. feud. in verbo & in feudo.col.i.Rocch.de Carte in c.fina.col. clxxi. de conſuet.Fel.in d.c.ad audientiam, col.i.& ſeq. de præſcrip. Corſ.de poteſt.regia,q.iiii.Brun.in conſi.x.colum.xiii. Alex.conſi.i.col.v.in fin.volu.v.Ripa in i. reſpon. colũ. xviii.volu.i.glo.Prag.ſanct.fol.xiii.col.ii.& ſeq.Afflict. in prælud.conſtit.Regni.q.xxiiii.And. de Iſer. in c.i.§. prętere a ducatus nu.x. & ſeq. de prohib. feud.alien. per Feder.& in conſtit.dignitatum.nu.iiii.Io.de Platea in l.

prædia.

prædia.C.de alienat.præd.fiſc.colum.ii. & ſeq. Marian: Iun.conſi.lxxvii.col.xiii.in fin.& ſeq.vol.i.Aymo conſi. liiii.col.i.Beltrand conſi.xlii.col.i.vol.i. in antiquis.

Amplia, etiam ſi princeps donaret vni Eccleſiæ particulari, tamen non valeret donatio, ſi cederet in magnam principatus diminutionem.Bal.in prooem.C.col. iii.verſicu.modò iſta quæſtio. Et propterea, non poteſt Rex donando vel aliter diſponendo, regnum in alium transferre,quàm ad illum,cui vel de iure,vel de conſuetudine debetur.Io.And.in c.grande,& ibi Philip. Fräc. de ſupplend.negli.prælat.Card.in conſi.cxxxvii.col.pe. ver.ſecunda ratio.

Amplia,etiam ſi alienatio facta,quæ cedit in magnam diminutionem principatus,eſſet iurata, vt per Gratum in conſi.cxlvii.col.fi.vol.ii.

Limita,niſi bona alienata, quæ inducunt maximam diminutionem principatus,eſſent ſolita infeudari. Aymo conſi.liiii.col.i.

Principaliter limita quintò & generaliter in omni caſu, in quo contractus factus cum principe non valeret, ita ponit Alb.in d.l.digna vox.colum.ii.verſi. aut contrahendo.Nicel.concordia gl.cxxi. Lucas de Penna in l. quæcunque.nu.xxv.C.de omni agro.deſert. lib.xi.

Sextò principaliter limita,vt princeps ex contractu obligetur naturaliter tantùm,non ciuiliter,vt not.Ant. de But. in cap. primo. in ſecundo not. de probat. & ibi Alb. in ii.not.& Imol.in iii not.Dec.col.i.& ſeq. vbi dicit iſtam partem ✻ communem.

Contrarium Bald. in l.princeps.ff. de ll.Aret. in c.i. col.i.& ſeq.de probat.& ibi Fel.col.iii.ver. modò aduerte.Loffred.in conſi.xxxviii.col.pen.

Con-

CONCLVSIO XIX.

ARGVMENTVM.

Princeps conceſsionem reuocare haudquaquam ſine cauſa poteſt, ſi ea in cōtractū trāſiuit.

EX hoc infertur, quòd princeps conceſsionem, ſi in contractum tranſeat, ſine cauſa reuocare non poteſt. Bal. in l.donationes quas diuus.in princ. C.de dona.inter vir. & vxo. Paul.de Caſt. in l.digna vox. C. de ll. Rom.in conſi.cclii.col.pen.& colum.cxvi.col.i. Iaſ. in l.ciuitas.col.iii. verſi.niſi ſoluendo.ff.ſi cert.pet. Pet. de Anch.in c.i.col.iiii.ver.ex qua infero.de conſti. in vi. Ant.de But.in c.i.colum.i.verſi.idem ſi tranſiret in contractu.de conſti.& in c.at ſi clerici.§.de adulteriis. col. fi.ver.an autem circa proprias.de iudic.Barbat.in conſi. i.colum.v.ver item dico.vol.ii Abbas in cōſi.xxxv.col. ii.ver.ſecundò facio principaliter.vol.i.Petr.Rebuff.in concord.fol.xv.Gozad.in cōſ.v.col iii.Boer.deciſ.ccxv. Idem eſt in ſtatuto facto per ciuitatem.Bar.in l.omnes populi.ff.de iuſt.& iur.col.x.ver.& circa prędicta ſubiicio.Bal.in l.ſi cum mihi.ff.de dol.Iaſ.qui limitat, niſi id fiat ex cauſa publicæ vtilitatis,in l.Barbarius colum. vi. ver.xii.facit.ff.de offic.præt.& in conſi.xciii.col.ii.volu. iii.Bart.in l.quod ſemel.ff.de decret.ab ordi.faciend. Io. Crot.in d.l.omnes populi.col. xxi. vbi dupliciter limitat. Ant.de But.in c.nouit,col.pen.ver.vel dic. de iudic: Alex.in conſi.fi.col.vi.vol.iiii.conſi.50.vol.xl.col. iii.in fi.& ſeq.Iaſ.conſi.i.col.v.volu.i.Imol.in l.non amplius. in §.i.ff.de leg.i.Io.Crot.in c.i.col.viii.de conſtit. in vi. & ibi Pet.de Anch.colum.iiii.ver.ex quo infero.Pet.de Anch.in c.i.col.lxii.ver.aliud membrum fuit,de conſtit. Alex.conſi.ci.col.ii.vol.i.Abbas in d.c.nouit,nu.xxiiii. de iudic.Aret.col.iiii.Iaſ.conſi.ccxxvii.col.xi. ver. iiii.

facit

facit,vol.ii.Gozad.in conſi.v.col.iii.Ruin.in cõſi.cxcvi. colum.iiii.volu.i. Idem eſt in conſuetudine,quæ tranſit in contractum, quam populus ſine cauſa reuocare non poteſt.Io.And.in addit. Spec. in tit.de cenſibus.§.nunc dicendum.ver.quid ſi vniuerſitas fecit pactum.Alexan. conſi.fi.col.vi.vol.iiii.Io.Crot.in d.c.i.col.viii. de cõſti: in vi. Idem eſt in priuilegio,vt illud princeps reuocare non poſsit,quando tranſit in contractum. Ant. de But. in c.cùm in.colum.v.de conſtit. Bald. in l. qui ſe patris. col.pe.verſi. hoc ſcias.C.vnde lib. & in l.ſi cum mihi.ff. de dol. Alex.conſi.fin.col.vi.vol.iiii. Rom. conſi. cccc-xxxvi.colum.iii.in fi.ver. ſecundò idem probatur.Alex. conſi. 50.col.xxx.in fi.& ſeq.vol.iiii.Bart.in l.ii.in fi.ff. de iur.immunit.Bar.in l.quod ſemel.ff.de decret. ab ordin.faciend.Barb.in conſi.i.col.v.ver.item dico.volu.ii. Alex.in conſi.ci.colum.i.in fin.& ſeq.volu.i.Card.in d. c.nouit.col.ii.in princi.Abbas ibi nu.xxiii. & ſeq. & ibi Aret.col.iii.& in conſi.xli.colum.fi.ver. item poſſet non immeritò attentari.volu.i.Pet.de Anch.in cõſi.ccclxvi. Rom.in conſi.cclxii.in ii.dubio.Abb.in conſi.iii.colum. xvi.verſi.ſi autem priuilegium.vol.ii. Nicel. in cõcord. glo.cxxi.Parpal.in l.placet.nu.xxi.verſi.non etiam poteſt imponi.C.de ſacroſ.eccleſ.Paul.de Caſt.in l.ſi quis curialis,in fin.prin.C.de Epiſ.& clericis.Gozad.in conſ. v.colum.iii.in conſi.lix.col.fin. Beltrand. conſi. ccxiiii. colum.ii.vol.ii.in conſi.clxxxi.col.pen.volu.iii. Afflict. in conſtitu.reg.fol.cxviii.col.i.Ruin.in conſi.xxix. colum.iii.& in conſi.cxcvi.colum.iiii.vol.i.& cõſi.ccxxix. colum.ſecunda. & conſi.ccxxx.colum.ii.volu.i. & conſi. cxxx.col.iii.volu.v.Grammat.qui ampliat,deciſ.lxxxv. nu.xxv.& ſeq.Soc.conſ.iiii.col.ii.vol.iii.Iaſ. in d.l.ſi pecuniam,col.v.circa fi.Rui. conſi.lxxxvii.nu.xii. vol.iii. Dec.in conſi.DCiiii.nu.ix.& cõſi.ccxcii.nu.vii.Goza.cõſ. lxii.col.fi. Cõtrariũ Rom.ſing.471.ꝑ tex.in l.Titius.ff. de obſeq.liber.& Io.Crot.in c.i.col.vii.in fi. de conſtit. in vi. Declara, vt ſine cauſa tale priuilegium reuocari non poſsit,ſecus verò cum cauſa.

Et

Et dicitur in contractum tranſire,quando conceditur propter benemerita.Ruin.conſi.ccxvii.colum.iii. volu. i. Grammat.conſi.ciu.clvi.col. ii. vel quando ob iuſtam cauſam conceditur.Aret.in c.i.colū.ii.de conſti.Barbat. cōſi.i.vol.i.Io.de Syl.in tract.de benefi.in iii.par.q.xiiii.

Et præcedentia intellige ſine cauſa quò ad ſubditos. Ant.de But.in c.cùm M.col.v.de conſti.in vi.Rom.conſi. ccccxxxviii.col.iii.in fi.ver.ſecundò idem probat. Roman.in l.ſi verò.§.de viro.ff.de ſol.matri. in xxiiii. fall. ver.ſecundò idem probatur.Iaſ.conſi.i.colum. vi. vol.i. Aret.in c.nouit.col. iiii. Fel. col.vii. Alex.in apoſtil.ad Bar.in l.omnes populi.col.x.ff.de iuſt.& iur.Gozad.con ſil.viii.col.viii.in conſi.ci. col.i.in fi.Deciſ.Neap.clxvi. in nouis.Pariſ.conſi.ii.col.xv.vol.iiii.

Ita procedit quod not. Abb.in c. in noſtra.nu.lx. de iniur.& damno dato.Immo ſine cauſa tenet Alexan.in ſupremo principe.conſi.i.col.vi.ver.vel ſi intelligas.volu.ii.ſentit Fel.in cap.at ſi clerici. §. de adulteriis. colū. iii.de iudic.

Duobus aliis modis limitat Fel. in d.c. nouit. colum. x.& xi.ad quem me remitto.

Alio modo Abb.in conſi.iii.col.xvi. ver. quod intelligo.volu.ii.ſequitur Alex.in apoſt.ad Bart. in d.l. omnes populi.colum. x.

Quò verò ad non ſubditos,nec cū cauſa nec ſine cauſa reuocare poteſt.Rui. conſi.xcv.col.iii.volu.i. & conſi. cv.colum.i.& ii.volu.v.

Nam cum cauſa quò ad ſubditos poteſt reuocari conſtitutio & priuilegium, quanuis tranſierint in contractum.Ant.de But.in c.cum in.col.v. de conſtit. Alex. in conſi.xvi.col.pen.ver.& potuit Imperator volu.v.Ant. de But.in c.nouit.colum.pen.ver.vel dic. de iudic. Domin.in c.i.col.iiii.ver.oppono vltimò.de conſtitu. in vi. Alex.in conſi.xvi.col. pen.volu.v.Rom.cōſi.ccccxxxvi. col.iii. in fi.ver.idem probatur. Alexā. conſi. 101.col.v. ver.primò quòd illud quod dicitur.vol.i.& cōſi. ccxvii. colum.iiii.ver.quia princeps.volu.ii.Iaſ.conſi. ccxxvii.

col.xi.

col.xi. verſi.xiiii.facit volu.ii.& conſi.i.colum.vi.nu. 4. volu.i.& colum.x.Rebuff.in concordat.fol.xvii. col.ii. & ſeq.Gomeſ.in d.c.i.charta xlvii.de conſti.in vi.Iaſ.in l.Barbarius.col.vii.ver.xii.facit.ff.de offi. præt.Apoſtil. ad Abb.in d.c.nouit.Aret.ibid.colum.iiii.Fel. col.vii.& col.x.Nicel.in concord.glo.cxxi.Iaſ. in l. non amplius. in §.i.in fi.ff.de legat.i.Affiict.ſuper conſti.fol.cxviii.colum.iiii.qui ampliat,etiam in inferiori à principe ſupremo.idem in fol.clxxxix.colum.i.Bart.in c. de ætate.§.ex cauſa.ff.de minor.Rui.conſi.ccxxix.col.i.volu.i.

Contrarium,quòd etiam cum cauſa non poſsit reuocari,tenet Barbat.in c.cum M.nu.lxx.in fi.de conſtit.

Quò verò ad non ſubditum, nec cum cauſa, nec ſine cauſa princeps poteſt reuocare.Ant.de But. in d.c. cùm his.colum.v.& idem in d.c.nouit.colum. penulti. Dom. in cap.i.colum.iiii.ver. oppono vltimò de conſtit. in vi. Alex.conſi.ccccxxxvi.colum.iii.in fi. ver. idem probatur.Rom.in l.ſi verò.§.de viro.ff.ſol.mat.in xxiiii. fall. in ver.ſecundò idem probatur. Iaſo. conſi.ſi. nu.iiii.colum.vi,volumi.i.Rebuff.in concord. fol. xvii. colum.ii. & ſeq.Dec.in d.c.nouit.nu.xiiii.verſi.quarta concluſio. de iudic.Barbat.in c.cùm in.nu.clxxvii.& ſeq.de conſti. Alexan.conſi.ccxvii.col.iiii.volu.ii. Fel. in c.i.col.ii. de probat.Paul.de Caſt. in conſi.xlvi. colum. fina. volu.ii. Imol.in l.non amplius.§.i.ff.de leg.i.Fel.in c.at ſi clerici.§.de adulteriis.col.iii.de iudic. & hoc ſentit Afflict. ſuper conſtit.fol.clxxxix.colum.i.Ruin.conſi. cv. col.i. & ii.vol.v.& conſi.cxvi.col.i.vol.v.

Limita hoc vltimum,quando reuocatio fieret ex cauſa,ex qua poteſt reuocari donatio, vt dicit Deciſ. Neap. ccclxi. nu.x.in antiq.fuit opinio Imol. in c. cùm M. colum.ii.verſi.aduertendum tamen,de conſtitu.Fel.in d.c. nouit.colum.ix.ver.quarta limitatio.Iaſ.ſentit in l.non amplius.§.i.in fi.ff.de legat.i.

Contrarium Dec.in d.c.nouit. nu.xiiii. verſi. quartò fallit.de iudic.

Limita ſecundò in iuriſdictionalibus,vt per Aret.in d.cap.

d.cap.nouit,col.iii.Feli.col. vii.& col.viii.in fi. & ſuprà diximus in materia iuris quæſiti ex contractu.

Tertiò limita,quando priuilegiũ non ſubdito cõceſſum,inciperet eſſe præiudiciale. Aret. in d.c.nouit. col. iii Fel.col.vii.& col.ix. & ſimiliter prędiximus in materia iuris quæſiti ex contractu.

Septem aliis modis limitat Fel. in d.c. nouit. colum. viii.& ix.de iudic.ad quem me remitto.

CONCLVSIO XX.

ARGVMENTVM.

Principem reuocare poſſe ſimplex priuilegium ſubdito conceſſum,etiam abſque cauſa.

SIMPLEX verò priuilegium ſubdito conceſſum reuocari poteſt ſine cauſa. Aret. in c.nouit.col.iiii.de iudic. Pet. de Anch. conſi.ccclxvi.& conſi.iii.colum.i. Paul.de Caſt.conſi.xlvi.col.fi. volu.ii. Fel.in cap. i.col.ii.de probat.Ant.de But.in c.i.colum.v.de conſtit. Io.Crot.in c.i.colum.viii.de conſtitu. in vi.Dec. in d.c. nouit.nu.xv.ver.ſecunda concluſio principalis.Card.in repet.c.perpẽdimus. de ſententia excommunicationis, colum.v.ver.reſpondeo quòd quandoque priuilegium. Paul.de Caſt.in l.ſi quis Curialis.in fin.C.de epiſ.& clericis.verſi.ſed priuilegia.Iaſ.in conſi.lvi.colum.ii.vol.i. & col.fi.Curt.in conſi.i.col.pen.Hiſpa.in rub. de donat. inter virum & vxo.fol.lxxxv.col.i.Beltr.in conſ.clxxxi. in vii.col. in fin.vol.iii.& col. ſeq. Deciſ. Neapol. clxvi. in nouis.Pariſ.in conſi.ii.colum.xiiii.volu.iiii. Caſſa.in conſuet.fol.lxiii.colum.ii.in fin.& ſeq.§. rectè in fi. inſti.madat.Ruin.in conſi.cxcvi.colum.iii.vol.i.& in cõſi. xcviii.colum.iiii.& colum.xi. vbi limitat.volumi.iiii. &

conſi.

conſi.cxxx.col.iii.vol.v.Grammat.deciſ. xlvi.

Limita in priuilegio remuneratorio facto ſubdito, quia illud princeps ſine cauſa reuocare nō pōt. Alexan. conſi.cxvii.col.i.ver.& primò, nam decretum.volumi.ii. Soc.conſi.lviii.col.pe.ver.poſtremò cōſiderandum. Fel. in d.c.nouit.col.vi.ver.addit.ipſe.

Limita, quando ex tali priuilegio ſubdito conceſſo, ſequeretur dominii vel quaſi acquiſitio, quia tunc reuocare non poſſet, niſi cum cauſa. Bal.in l.qui ſe patris. colum.pen.in fi. C.vnde lib.& in l.fi.ff.de ſanat. Aret.in d. c.nouit.col.iiii.Fel.col.vii.& x. Abbas in conſi. iii. col. xvi.vol.ii.ver.ſi autem priuilegium.Hiſpan.in d.rub. de dona.inter vir.& vxor.fol.lxxxii.col.i.Alex. in apoſtil. ad Bar.in l.omnes.col.x.ff.de iuſt.& iur. Card. in d. cap. perpendimus, col.vi.ver.primo caſu.de ſenten.excōicationis. Et ideò in conceſsionibus principum primò attenditur ne per ſecundam cōceſsionem primæ derogetur. Rom.conſi.ccxcviii.& per Alex.conſi.iii.colū. ii. & ſeq.vol.v.Curt.Iun.conſi.clxxiiii.col.v.ver.confirmantur etiam præmiſſa.Deci. conſi. ccccclxxx. colum. penult.& Dclxxxvi.colum.prima.Pariſ.conſi.xi.nume. xl. & ſequen. volu. primo. Deci.conſi. cccii.nume. xiiii.& ſequen.& in l.nemo poteſt mutare.nume.iii.ff.de regu. iuris.Grat.conſi.xxvi.colum. ii. volumi.ii. Marian. Iunior conſi.xciiii. colum. prima. in fin. volu. ſecundo. & dicit Bald. in dicta l.qui ſe patris. colum. penult. verſic. in translatis verò.C.vnde lib.qui tenet, quòd conceſsiones principum etiam gratioſæ, non poſſunt reuocari, quando ex his eſt translatum dominium, vel quaſi, in l. fin.in prin.ff.de ſenat.Loffred.cōſi.xxxviii.col. pe.Rui. conſi.xxi.col.pe.vol.v.Gram.conſi.ci.vi.

Et rem vni conceſſam pro ſe, princeps alteri concedere non poteſt, etiam motu proprio, niſi dicat non obſtante tali conceſsione, vt dicit Bart. in l. prædia.C. de locat.præd.ciuil.lib.xi.Curt.Iun.conſi. clxxiiii. col. v.ver.confirmantur etiam præmiſſa.Alexan.conſi.iii.in primo dubio.Bal.ib cōſi.cccxvii.col.ii.in fi.& ſeq.vol.v.

Limita primo in iuriſdictione conceſſa, vel ſimilibus Grammat.deciſ. xlvi.

Limita ſecundò in licentia, quæ data per ſuperiorem reuocari non poteſt. Aret. in l. qui in aliena.§. iuſſum. colum.iiii.ff.de acquir.hæred.ſequitur Caſſa. in côſuet. fol.ccccі.col.iiii.allegat conſilium Ang.cclxxxiiii.quod non inuenio. Contrarium Ioan. Fab.§. rectè. in fin. inſtitu.mandat.

Limita tertiò in non habentibus ſuperiorem,non in aliis.Io.Fab. in l.iuſsio. C.de Iudęis.Rui. conſi. ccxxx. col.iii.in fi.& ſeq.volu.i.

Simplex verò priuilegium conceſſum non ſubdito efficitur irreuocabile, vt dicitur de priuilegio conceſſo Eccleſiæ,per Innoc.in c.nouit, de iudic.Archid. in cap. quicunque.xi.q.i.Alex.conſi.fi. volu.vii.Caſſa. in conſuet.fol.lxiii.colum.ii. in fin.& ſeq. Card. in dicto cap. perpendimus.colum.vi.ver. ſi autem ab eo fuit accepta tum.Dec.in c.Eccleſia Sanctæ Mariæ.col.xx.ver.& ideo concordando opiniones. de conſtitu. Beltrand.in conſi. clx.col.i.volu.i.in conſi.xxiiii.col.ii.in fi.volu.ii. Ioan. Fab.in d. l.iuſsio,de iudęis.

Immo ſimplex priuilegium conceſſum non ſubdito, tranſit in contractum.Loffred.conſi.xxxviii.colum.pen. Lapus alleg.100.verb.primò induco.Card.in repet.d.c. perpendimus. de ſententia excommunicationis. col.v. verſi.aliquando confertur priuilegium.Fel.in c. at ſi clerici.§.de adulteris.col. iii.de iudic. Fallit in priuilegiis datis eccleſiæ per viam legis generalis,quia & per contrariam legem generalem abrogari poterit,prout in priuilegio conceſſo per principem ſęcularem Eccleſiæ,concludit Ioan.Crot.in d.cap.i.colum.viii.de conſtit.in vi. ver.ſecundò limitatur. Imol.in l.non amplius.§.i.ff.de leg.i.& ibi Alex.Sal.in auth.Caſſa.in v.qô. C.de ſacroſ. eccleſ. Fulg.in l.priuilegia.C.eod.titu.& Paul. de Caſt. Bal.per illum tex.in d.l.ſi quis Curialis,in fi.C. de Epiſ. & cler.& ibi Fulg.Alex.in conſi.ccix.colum.iiii. vol.ii. Iaſ. in conſi.lvi.col.ii.

Contrarium

Gontrarium Bar.in l.priuilegia. C. de ſacroſ. eccleſ. Paul.de Caſt.in d.l.ſi quis curialis.in fin.Io.Crot.in d.l. omnes populi.colum.xiiii.ff. de iuſt. & iur. Domin. in d.cap. quæ in eccleſiarum.in iii. colum. verſi. venio ad tertium,de conſtitu.& in cap.i. in vltima oppoſ. de con ſtitu.in vi.Imol.in d.cap.nouit de iudic. Archid. in cap. quicunque.xi.q.iiii.& iſtud dicit * communiter teneri per Doct.Soc.in conſi.ccxli.colum.iii.ver.circa ſecun dum caſum. Abbas in c. abolendæ, in fin. de ſepulturis; Rom.in repet.auth.ſimiliter. nu.xxvi.ff.ad l.falcid. Cacialup.in d.l.omnes populi.colum. liii. ff. de iuſt. & iur. Dec.in d.c.Eccleſia ſanctæ Mariæ.col.xx.ver.& ideo con cordando opi.de conſtit.Fel.ibid.colum.xxxvii. Aret.& Iaſ.in d.l.non amplius.in §.i.ff.de leg.i. vbi Iaſo. diſtinguit,quòd cum cauſa reuocari poteſt,non ſine cauſa. Felin.in c.ad apoſtolicam.col.i.de ſimonia. Rom.in ſingu. ccccxlv. incip. Pone quòd populus.Ioan. And.in addit. Specu.in §.nunc aliqua,in vltima additione in fi.in tit. de inſtru.edit.Ioan.Fab.in d.l.iuſsio. C. de Iudæis.Con cordia ſumi poteſt ex verbis Apoſtil. ad Bald.in dicta l.ſi quis curialis.C. de Epiſ. & cle.Fallit ſecundò ꝙ renocetur propter cauſam inſolitam,etiam excogitatam. Curt.in conſi.lxi.col.vi.

CONCLVSIO XXI.

ARGVMENTVM.

Princeps an poſsit inuitis vaſallis ſiue ciuibus Caſtrum alienare.

INTER præcedentes quæſtiones Doctores interſerunt illam quæſtionem, An princeps inuitis hominibus poſsit ciuitatem aut Caſtrum vnum in alium alienare? In qua qõne,gl.in l.inuitus.ff.de fideicõ.lib.

in glo.ii.tenet quod non. Bal.in l.in teſtamento. C.ad l. falcid.in c.i.circa fi.ver.extra quæro.de reſt.ſpol. Bald. Sal.& Paul.de Caſt.& Iaſ.in l.debitorũ.C.de pact. Spec. in tit.de feud.§.quoniam.nu.xxix.Bal.in §. in generali. in tit.ſi de feud.fuer.controuerſ.Bal.in c.i.§.ſi quis,ver. adde dicit.Quo tempore miles.Bal.conſi.ccccLxxii.in ii. colum. ver. vltimò aliqua eſt quæſtio.volu.i.Oldrad.in conſi.ccxxxi.in fi.Hoſt.in c.dilecti filii,in i.col.verſi. & eſt arg.de maio.& obed.& ibi Io.And.in princ.ſuper verbo præiudicium. Abbas in c.auditis,col.iiii.in fi. ver. nã vt dicit.de præſcrip.Iaſ.in l.non ſolùm.§. Liberius. col. ix.in fin.& ſeq.ff.de condict.indeb.Io.And. in addit. ad Specu.in §.quoniam,ver.iii.de feud.Alex.in cõſi. xxvi. col.pe.vol.v.in l.ii.in prin.col.fi.ff.ſol.mat.Curt.in cõſ. clxxiiii. colũ.iiii.in tract.feud.in vi. parte. colum.i. vbi dicit * iſtam communem opin.Soc.in conſi.xxxix.colum.pen.vol.iii.Hippol.in l.i.Cum quidam,colum.ii. in prin.ff.de quęſt.Guido Papæ q.ccxxxix. & ibi apoſtil. & quæſt.ccccLxxxv.Fel.in c.dilecti,col.i.& ſeq. de maior. & obed.& in c.i.col.iiii.ver.ſecundò declara.de probat. Ripa diffuſiſsimè in xxii. reſpon.colũ.i.& ſeq. vſque ad vi.col.vol.ii.Iaſ.in §.item ſeruiana. colũ.lviii. inſtit. de act.& in l.filiusfam.in §.Diui.in i.lect.colũ. iiii. & in ii. lect.col.ii.ff.de leg.i.& ibi Ioã Crot.col.xi.Corſet. in tract.de poteſt.reg.in iiii.q.circa fin.Præpoſ.in c.plerique.§.pen.circa fi.verſi.transferre autem.ii.q.vii. Paul. de Caſt.conſi.xx.nu.ix. vol.i.& conſi.cccxxxv.nu.ii.volu.i.Corn.conſi.cccxxi.col.iii vol.iiii.Hiſpa.in cap. per veſtras.fol.xxxi.colum.iiii.ver. aliud non minus neceſſarium.Brun.conſi.xii.colum.xxi.& ſeq.Fel.in c. ex parte,col.i.de accuſ.Afflict.in prælud.conſtit.q.xxiiii.circa finem.Pariſ.conſi.xxii.col.ix.ver. & quamuis prima facie.vol.i.& conſi.xxxiii.colum.xi.nu.xcii.eod. volumi. Aymo conſi.liiii.col.i.Dec.in c.i.colum.iii.nu.4. de probat. Ant.de But.in d.c.dilecti.in viii.not. & ibi Abb. in iiii.not.de maio.& obed.Fel.in c.quæ in eccleſiarũ, col. xx.ver.bene facit.de cõſti.Aluarot.in c.i.§.ex eadẽ.in i.

not.de l.Corradi.Rui.cõſi.i.col.v.vol.iiii.Alex.in apoſtil.ad Bar.in l.prohibere.§.planè.ff. quod vi aut clam. Imol.in c.ad qõnes.col.i.ver.itẽ not.ꝙ in permutationibus.de rerũ, permut. Ang.Aret. in §.itẽ ſeruiana. nu. xxii.colum.vii.inſti.de act.Igneus in l.donationes quas diuus.col.x.ver.quartò induco.& col.xii.ver.xi.induco. C.de donat.inter.vir.& vxo.And.de Iſer.in c.i.§.prætereà ducatus.nu.viii.col.v.de ꝓhib.feud. alien. per Fed. & ibi Aluarot.col.ii.verſi.not.quod dñs.Barb. conſi.xi. col.iii.ver.ad hoc reſpondeo.volu.ii.Rui.in d.l.debitorũ,Fab.in tract.de empt.& vẽd.in iii.parte q.xi.Grat.in conſi.cxlvii.col.ii.vol.ii.Tiraquel. de iure primogenit. q.xxxv.nu.xxiiii.& conſuet.Turon.fol.xxxix.col. iiii.

Contrarium Dec.in l.debitorũ.C.de pact.primò limita,quando alienatio fieret cum vniuerſitate.Bal. in l.ii. C.de donat.& in c.i.in.§.ex eadem,in prin.de l.Corradi. Bal.in l.i.col.ii.in fi.ver.ſed ſi ego vendo.C.cõia.de leg. Mart.de Laude in c.i.§.prætereà ducatus.col.i.in fi.ver. not.ẽt tex.de ꝓhib.feud.alien.per Fed.& ibi Bal. col. fi. ver.no.quod dñs.Fab.in d.tract.de emp.& vẽd.in iii.parte.q.xi.& in l.ii.col.fi.ff.ſol.mat.Iaſ.in l. ſi non fortem. §.libertus. col.x.ff.de cond.ind. Rom. in conſi.xxvi.in fi. Alex.in conſi.xcvi.Pariſ.in conſi.xxii.nu.lxxxi.vol.i. Bal.in l.ſi plures.col.i.i fi.ver.itẽ & ius.C.de cõdi.inſert. Fel.in c.dilecti,col.ii.in fi.ver. conſidera vtrũ poſsit, de maior.& obed.Pariſ.in conſi.xxiii.nu.ciii.vol.i. Abb.in c.auditis.col.v.nu.xxi.de præſcrip.

Contrariũ,ꝙ etiam cum vniuerſitate non poſsit fieri alienatio vaſallorũ,niſi adſit conſuetudo , ſentit Aluarot.ſed clarius Card. Alexã.in c.i.§.ſi quis fecerit,de l.Corradi.Cyn.in l.i.C.de nouat.Fab.de Mont.in tract. de empt.& vend.in iii.par.q.xi. Declara iſtã limitationẽ, vt per Rip.in xxv.reſpõſ.cõl.iiii.& ſeq.vol.ii. Brun. in conſi.xii.col.xxii.

Limita ſecundò ſtante neceſsitate,quia ex cauſa neceſsitatis põt fieri alienatio ẽt vaſallorũ.Bar.in l.ſi is q. §.fi.ff.de pign. Salic. in l.i.C.de nouat. Aluarot. in d.c.

i.§.prætereà ducatum colũ.ii.verſi.not. quòd dominus, & ibi Card.Alex.col.ii.ver.not.ꝙ dominus. Aret.in l.ii. col.fi.ff.ſol.mat & ibi Alex.col.fi.Curt.in tract.feud.in vi.parte,col.i.in fi.& ſeq.Cyn.in l.i.C.de nouat.Io.And. in addit.Spec.in tit.feud.ver.tertiò quæritur.Sublimita, vt per apoſtil.ad deciſ.Tholoſ.cccclxxxv.

Limita ſextò ſtante conſuetudine alienandi etiam vaſallos.Abbas in c.auditis.nu.xxi.de præſcrip. Lancelot.Dec.in d.l.debitorum.qui dicit talem eſſe generalẽ conſuetudinẽ.Guid.Pap.q.cccclxxxv.Pariſ.in cõſi.xxii. nu.lxxvii.vol.i.& in conſi.xxiii.nu.ci.vol.i.Henr.Bohic in c.fi.in fi.de feud.Maria.Iun.conſi.xciiii.col.fi.vol. ii.

Contrarium Igneus in d. l. donationes quas diuus. col.xiii.& ſeq.C.de donat.inter vir.& vxo.Brun.in conſil.xii.col.xxii.

Quartò limita, qñ in æquè idoneũ & paratum facere eaſdẽ cõditiones vaſallis,fieret alienatio.Hipp. in l.i.§. cũ quidã.col.ii.ff.de quæſt.Et ꝙ in ęquè idoneum poſsit fieri alienatio,nõ in inferiorẽ,tenet Bal.in c.i.§.ex eadẽ. de.l.Corradi,& in l.ii.col.fin.ff.ſolu.matr. Ripa in xxv. reſpo.col.iiii.vol.ii. Alex.in d.l.ii. col.fi.ff. ſol. mat.

Contrariũ Io.Fab.inſt.de aſsig.libert.in prin.col.i.in fi.Sal.in l.i.C.de nouat.Henric.Bohic ĩ c.fi.in fi.de feud.

Limita quintò,quia pro cauſa pacis poteſt fieri alienatio vaſallorum.Barbat.conſi.xi.vol.ii.col.iii.verſi.ad hoc reſpondeo multifariam.

Sextò limita,quando fieret alienatio ex cauſa remunerationis. Barbat.conſi.xi.vol.ii.col.iiii.ver.& eſt ſummopere aduertendum.

Septimò limita,ſtantibus clauſulis ex certa ſcientia, & de plenitudine poteſtatis,vt dicit Pariſ.conſ.xxii.nu. lxxxiii.volũ.i.& conſi.xxv.nu.ciiii.eo.vol.

Limita octauò,ſi vaſalli à principio non contradixerunt,ſed paſsi fuerunt nouum dominum, namque videntur conſentire,& poſteà reclamare non poſſunt. Maria. Iun.conſi.xciiii.col.fi.vol.ii.vbi allegat. conſi. Barbat.

Con-

CONCLVSIO XXII.

ARGVMENTVM.

Licentiatus qui primò fuit,& deinde doctoratus,præfertur omnibus, qui medio tempore ad gradum doctoreum ſunt aſſumpti.

QVi primò fuit licentiatus,& poſt longum tempus ad gradum promotus, præ fertur omnibus illis,qui medio tempore ad gradum ſunt aſſumpti.ita Angel. Aret. in §. quædam actiones,col.vi.ver. facit tex.ſingularis.Inſtit.de actionib.ſequitur Fel. in rub.de maio. & obed.col.i.in fi.& in c.clerici.col.ii.in fi.de iudic.Alexan.in apoſtil.ad Bar.in l.i.ff.de obſeq.Staphil.in literis gratię & iuſtitiæ.fol.cxxv. in fi. Doctor Hiſpa. in repet. rub.de donat. inter vir. & vxo.fol.xxxiii.col.iii. vbi dicit iſtud * communiter teneri, qui allegat ꝓ iſta parte Io.Calder.in c.capitulum ſanctæ Crucis,de reſcr. relatum per Mari.Sen.in c.quanto,ad fi.de magiſtris.Dec. in l.cum quid, col.iiii.ff.ſi cert.pet.Soc.cōſī.lxx. vol. iiii. glo. in regula Cancel. in pen. regula. in iii. parte. Pet. Leſnand.in tract.de Doctorib.in iii. parte.q. fi.

Contrarium Fel. in proœmio Decretalium in verbo Gregorius,col.iii.ver.vtrum appellatione prȩlati. Iaſo. in d.l.cū quid.col.iii.ver. adde etiā ad prædicta.& in l.filię.col.fi.ver.Adde & notabilem tex. C. de collat. & in conſi.cxcii.col.fi.ver.per hoc etiam apparet, volumi.ii. Grat.in conſi.cxvi.col.i.& ſeq.vol.ii.Rui. in conſi. xix. colum.ii.& colum.v. Alciat. de præſump. in i. regu. in xlv. præſump.

CONCLVSIO XXIIII.

ARGVMENTVM.

Inſtrumẽtum ſiue ſcripturam producens interrogari poteſt ab aduerſario volente illam redarguere de falſo, vtrum ea vti velit.

QVANDO aliquis producit ſcripturam, poteſt ſuper ea interrogari, an velit ea vti, eò quòd quis intẽdit illam redarguere de falſo, quo caſu tenetur ipſe præciſè reſpondere. Bart. in l. diuus. ff. ad leg. Cornel. de falſ. Ang. Aret. in §. appellantur. col. v. de excep. Ruin. conſi. lxxxvi. per totum, volu. iiii. Lap. alleg. cxix.

Primò amplia, vt non admittatur reſponſio, ego volo vti inſtrumento quatenus ſit bonum, nam talis reſponſio non admittitur, vt per Bal. ad d. l. diuus. ff. ad l. Corn. de falſ. Lapus alleg. cxix. Cæp. cautel. liiii. Deciſ. Neap. clxxxix. in antiq. Aret. in c. præſentium. col. vi. de teſti. Fulg. clxxvii. Ripa in c. cùm in. col. lvi. de conſtit. Felin. in d. cap. præſentium. colũ. iiii. Contrarium Guilelmus de Suſa. in auth. ſi quis in aliquo. C. de eden. Spe. in ti. de inſtru. edit. §. videndum reſtat, in princ. ver. quod ſi velis.

Amplia ſecundò, vt etiã dñs principalis poſſit interrogari, & tenetur præciſè reſpondere, etiam ſuper productis per ſuum procuratorem. Lapus d. alleg. cxix.

Amplia tertiò, vt non excuſetur prætextu ignorãtię. Rui. conſi. lxxxvi. col. i. in fi. & ſeq. vol. iiii.

Amplia quartò, etiam ſi conſuluerit peritiores. Rui. conſi. lxxxvi. col. ii. & iiii. vol. iiii.

Primò limita, quia tenetur iudex dare terminum ad deliberatè reſpondẽdum, ſi pars talem terminum petat. Ita Bar. in d. l. diuus. ff. ad l. Corn. de falſ. Lapus. d. alleg. cxix. Deciſ. Neapo. clxxix. in antiquis. Are. in c. præſentium col. vi. de teſt. Afflic. ſuper conſti. fo. cccxxi. col. ii.

Limita

. Limita ſecundò,quando pars non poterit de veritate aut credulitate informari, quia tunc debet admitti proteſtatio,ꝙ intendit vti, quatenus inſtrumentum eſt bonum. Ita declarat Are.in d.c.pręſentium,col.vi.in fi.verſicu.fateor tamen.

Tertiò limita,quando nulla præceſsiſſet interrogatio iudicis,vel partis,quia tunc poſſet producens ſcripturā, adiicere proteſtationem,quòd intendit ea vti quatenus ſit bona,& non aliàs. vt dicit Fulg.conſi.clxxvii. & prædicta Deciſ.Neap.clxxxix. in antiquis.Et iſto caſu ſaluatur id quod no. Alex.in conſi.lxxxix.col.fi. in fi.vol. iii.Ripa in d.c.cùm in,col.lvi.de conſti.

Quartò limita, dummodo interrogans ſpecificè exprimat partem ſcripturæ,in qua intedit illā redarguere de falſo, aliàs ſi generaliter diceret non facta ſpecificatione quòd vellet redarguere de falſo,non compelleretur præciſè reſpondere.vt dicit Ang.Are.in §. appellantur col.v.ver.ſed pone.inſtit.de excep.Archid.in c. memoriam,col.ii.xix.diſtinct.

Quintò limita, quia etiam ſi reſpondeat ſe velle vti pro bono,& inſtrumentum fuerit falſum, non punietur de falſo criminaliter, niſi verè ſciuerit inſtrumentum eſſe falſum, aut noluerit informari, cū potuerit de eius falſitate.Sali.in l.ſi falſos.C.ad l.Corn.de falſ.

CONCLVSIO XXIIII.

ARGVMENTVM.

Donationem factam inter virum & vxorem, inter patrem & filium, non confirmari morte, quando ea legitimam excedit ſummam.

DONATIO facta inter virum & vxorem,vel inter patrem & filium,non confirmatur morte, quando excedit legitimā ſummam.tex. eſt in l.donationes

tiones quas parentes.C.de donatio.inter vir.& vxo.ibi, nam amplioris.

Dubitari tamen contingit, An impediatur tantũ confirmatio quò ad ſummam maiorem,vel etiam infra legitimam ſummam nõ confirmetur ? & glo.in d.l.donationes, in verbo concedimus, ſentit etiam infra ſummam non confirmari.quam opi.clarius ibi tenet Sali. quod ſequitur Socin. in l.i.col.xx.verſi. prima concluſio.ff. ſol. matri.& conſi.cxv.col.ii.vol.iiii.Pariſ. conſi.lxii.nu.xx. vol.i.Iaſ.in l.i.§.ſed ſi mihi.col.iii.ff.de verb.obli.Idem tenuit Soci.in l.inter virum.ff.de reb. dub. licèt alleget in contrarium Io.And.Pariſ.conſi.xvi.col.vi.nu.ix. ver. & in tantum,vol.ii.vbi etiam hoc ampliat.Ruin.in conſi.lii.col.iii.vol.i. in conſi.cxxxii.col.fi.vol.iiii. facit qđ no.Rui.conſi.lxv.col.vi.volu.iiii.

Contrarium tenuit Ioan. Andr.in addi. Specu.in tit. de dona.§.i.in addi.incip.Donationes.Aret.conſil. xvii. col.iii.Io.Crot. in l.frater à fratre, col.xxi.ff.de condit. indebi.Hiſpa.in rub.de donat.inter vir.& vxo.ſo.xciiii. col.iiii.in fi.& ſeq.Lud.Luſit.in l. ſi inter virum,in i.nota.ff.de reb.dub.Ioan.Anto.Alex.conſi.cxxiii.Rui. conſi.xliiii.col.iii.& col.pe.vol.ii.

CONCLVSIO XXV.

ARGVMENTVM.

Statutum fauorabile inhabilitans perſonam habilem ad diſponendum, an operetur, ſi perſona illa contrahat aut diſponat extra territorium ipſorum ſtatuentium.

STatutum ſauorabile inhabilitans perſonam habilem de iure communi ad diſponendum, vel in vltima voluntate, vel inter viuos, operatur, etiam ſi perſona prohibita ſubditis ipſis ſtatuentibus contrahat

hat vel diſponat in vltima voluntate extra territorium ipſorum ſtatuentium. Bar. in l. cunctos. col. xii. ver. circa primum, ibi hoc ſtatutum eſt prohibitum in perſona. C. de ſumma Trinit. in l. ſi duo, in fi. ff. de adminiſt. tutel. & in l. ex caſtrenſi. ff. de caſt. pecul. Bal. conſi. lx. volumi. v. Calca. conſi. xxxiii. col. viii. Barbat. conſil. ſi. col. xvi. in fi. & ſeq. vol. iii. vbi dicit iſtam ✱ communẽ opi. Caccial. in d. l. cunctos populos, col. liiii. & ſeq. Rocch. de Curte in c. fi. col. cclxiiii. de conſuet. vbi dicit hanc opin. communem. Aret. in qui declarat conſil. liiii. col. ii. & lxxiii. col. iiii. Capra conſ. cxliiii. col. fi. licèt non firmet. Corn. conſi. lxxxix. vol. iii. Bal. in conſil. ccccxviii. vol. iiii. Rui. conſi. liii. col. v. vol. ii. & in conſi clx. col. i. vol. iiii.

Contrarium, quòd non ſit facienda diſtinctio, an ſtatutũ ſit fauorabile, vel odioſum, ſed vtroque modo extẽdi ad bona alibi exiſtentia, tenuit Signo. Homod. conſi. clxvi. col. ii. verſi. item ſecunda non placet. & col. iii.

Primò amplia: quòd talis inhabilitatio in ſtatuto inducto operatur quò ad omnia bona, etiã ſita extra territorium ſtatuentium. ita ſentit Bar. in d. l. cunctos populos, col. xii. verſi. circa, ibi, aut ſtatutum eſt prohibitiuum. & Aret. ibi col. antepe. expreſſè Rom. in conſil. xxxix. col. xii. in ii. dubio. Tiraquel. de legibus connub. fol. cclxxi. tamen non firmat in xxix. q. ſed in q. xxvii. firmat expreſſè. Curt. in conſi. ix. Bal. conſi. lx. vol. v. Brun. in tracta. quòd ſtantibus maſculis, in vi. artic. in i. q. col. iiii. in fi. & ſeq. Rui. in conſi. xxxix. col. x. vol. i.

Primò limita, quãdo diſpoſitio ſit extra territorium, & confertur in ſubditum, vt dicebat Bal. in l. fi. ff. de iur. om. iu. vel in ſcientem tenorem ſtatuti: ſecus ſi ignorauit: pro vt non ſubditus præſumitur ignorare. ita dicebat in actu vltro citroque obligatorio Zacharias de Treuiſ. quem refert & ſequitur Pet. de Ancha. in c. i. col. xlviii. verſi. hanc partem. de conſtit. Alex. in apoſtill. ad Bart. in d. l. cunctos populos, col. xii. & conſi. cxvi. nu. vi. vol. vi. & conſi. xli. col. ii. vol ii. Caccia. in d. l. cunctos populos. col. lv. Pariſ. conſi. xcix. nu. lvi. & ſeq. volu. i. Ruin. conſi. xxxi.

conſi.xxxi.col.fi.vol.iiii.& conſil.clx.colum.ii.vol.iiii. qui ampliat.Gram.deciſ.ciii.num.clxxxviii. & ſequen. vbi ampliat.

Contrarium tàm reſpectu ſcientis,quàm ignorantis, tenet Rocch.de Curte in d.c.fi.col.cclxiiii.ſecundũ par uam impresſionem de conſuet.vbi dicit * communẽ.

Tenendo primam opinionem,ſublimita,ſecus eſſe in diſpoſitione vltimæ voluntatis. nã in contractu loquun tur Doctores ſuprà alleg. in prima opin. & ita expreſsè dicit Pet.de Anch.in d.c.i.col.xlvii.de conſti.Tiraq. de legib.connub.fol.cclxx.

Tamen tribus concurrentibus,etiam in vltima volun tate,ꝙ ſtatutum prohibitorium non operetur.ſ.quando diſpoſitio eſt extra territorium , & fit in non ſubditum, & bona ſunt ſita extra territorium. tenet Bal. in conſil. ccccxxxix.vol.iiii.ſentit idem Bal.in conſi. ccxxvi. col. ii.vol.v.ver.ſolutio in hoc puncto.& Capra in conſ.xxi. col.ii.ver.vnde cùm domina Angelica. & in ver. & cum tali inſtrumento.Et dicit Petr. de Anchara.in d.c.i.col. xlvii.in fi.ver.ſed circa perſonas.de conſtit. quòd habili tatio & inhabilitatio perſonæ ad teſtandum vel relin-quẽdũ, nõ trahitur ad bona ſita extra territoriũ ſtatuen tium.Curt.conſi.cviii.col.viii.ver. præterea & ſecundò Bal.in l.ſi arrogator,col.pen.ver.& facit ad plures quę-ſtiones.ff.de adoptio.

Et dicit Bart.in d.l.cunctos populos.col.xiiii. verſic. interdũ verò reperiuntur ſtatuta,quòd habilitatio per-ſonæ facta per ſtatutum, non operatur quò ad bona ſita extra territorium:ſequitur Alexã.conſil.cxxviii.col.ii. vol.i. ergo tunc ſimiliter inhabilitatio perſonæ operari debet quò ad bona exiſtentia extra territorium .

Sentit etiam hoc Corn.in conſil.ccxli.col.ii.verſi.iii. pro hoc facit.volu.ii. vbi dicit , tale ſtatutum odioſum, & propterea non trahi extra territoria . Idem Corne. conſi.lxxxix.Pariſ.cõſi.xii.col.i.vol.iii.& in repe.& cõſ. lxxxv.nu.viii. vol.eo. vbi ꝙ ſtatutũ habilitãs perſonas, non operatur quò ad bona ſita extra territorium.voluit

Brun.

Brun.in tract.quòd ſtanc.maſcu.in vi.articu.in i.q.in fi. voluit Bal.in conſi.cxix.vol.iii.

Limita ſecundò, qñ perſona prohibita mutaſſet domicilium ad locũ vbi tale ſtatutũ non viget.ex quo infertur,ꝙ mulier traducta ad domum viri,quia mutat domicilium,nõ cenſetur translata ad domicilium mariti,non remanet ſub prohibitiõe ſtatuti ſuæ originis quò ad bona ſita domicilii ſui. Ita dicebat Sal. in d.l. cunctos populos,col.viii.verſi.ſi in perſona.& dicit ita conſuluiſſe, & eius conſi.ſubſcripſiſſe Richar.de Sali.& Io.de Lignano.ſed iſtam limitationẽ refert, & non impugnat Alex. in d.conſi.cxvi.nu.vi.& conſi.xli.vol.ii.col.ii.ſed illã reprobat Rom.in cõſi.xxxix.circa fi.Iaſ.in d.l. cunctos populos.col.xvi.& in l.ſi arrogator.col.xvi.ff.de adoption.

Limita tertiò, quia tale ſtatutum non operatur quò ad forenſes,etiam ſi in loco ſtatuentibus ſubiecto contrahant,vel aliàs diſponant.Specu.in titu.de ſententia. §.qualiter.ver.Item pone ꝙ.Bar.in d.l.cũctos populos. col.ix.ver.Et idem dicunt Bal.ibi col. viii.ver.nunc contra,& col.ix.in fi.ver.vlterius quęro circa.& xii.col.ver. circa iſtam inhabilitatem.Salic.col.v.verſi.quęro quid. Pet.de Anch.in d.c.i.col.xlix.ver.ii.caſu.Corn.cõſi.clii. col.ii.ver. confert ẽt, vol.i.Pau.de Ca.in conſ.xxxii.col. i.vol.ii.Iaſ.conſi.lix.vol.iii.Alex.cõſi.lxiiii.col.i.& ſeq. vol.v.Soc.cõſi.cclxxxviii.col.vi.ver.primum probatur. Iaſ.in d.l.cunctos populos col.ix.ver. ſecus autẽ ſi ſtatutũ.in repe.col.xii.ver.limita tñ communem.Corn. cõſi.xlv.col.v.in fi.vol.i.& conſi.xciiii.nu.vii.vol.ii.Soc.in conſil.cxxviii.col.i.& ſeq.vol.iiii.Io.Crot.in d.l. omnes populi,col.pe.Tiraq.de legibus connubi.fo.cclxxi.in q. xxviii.Caſſan.conſi.xix.col.xiiii.Caccia.in d.l. cunctos populos,col.xlviii.ver. item dicit.declara, vt per Rui.in conſi. xxxix.col.xi.vol.i.

Amplia, vt etiam quò ad bona ſita in territorio non operetur tale ſtatutum prohibitiuum, vt dicit Petr. de Anch. in d.c.i.col.xlviii.verſi.ii.caſu.de conſtit. Tiraq. de ll. connubial. folio cclxxi. in xxviii.quæſtio. Caſſa. in conſuet.

in conſuet. fol.clxviii.col.i.Curt.in c.fin.col. ccxxv.de conſuet. Alex.in conſi.xliiii.col.iii.volu.v.Caſſa.conſil. xix.col.xiiii. Ruin.in conſi.cxcii.col.viii.vol.ii.in conſ. cxcv.col.ii.volu.eod.

Limita,quia inhabilitatio inducta per ſtatutum, non ſimpliciter,ſed propter certam ſolemnitatem non ſeruatam, operatur etiam quò ad forenſem contrahentem in loco ſubiecto ſtatuentibus.Bal.in repet.l.fi.ff.de iuriſd. omn.iud.refert & ſequitur Aret.in conſil.lxxiii.col.iiii. Gozad.conſi.xlix.col.iii.nu.xv.& ſeq.Iaſ.in d.l.cunctos populos, col.ix.verſ.ſecundum dubium. & in repet.col. xx.ver.ſecundum dubium.Corne.conſi.lxiiii.col.i.in fi. & ſeq.volu.iii.Io Crot.in l.omnes populi.col.pen.ff.de iuſti.& iure.Rui.conſ.cci.col.iii.vol.i.& colum.ſequen. Abb.conſi.lii.col.i.& ſeq.vol.ii.Et facit, nam ſtatutum quod inſtrumenta inter certum tempus regiſtrentur, locum habet, etiam quando contractus ſunt facti inter forenſes in loco ſubdito ſtatuenti.Abb.conſi.xxxii.col.ii. ver.ſed his non obſtantibus.volu.ii.Corn.conſi.clxxxv. colum.pen. volum.ii.Imo.in c.quando clericis. col.ii.de foro competenti.

Contrarium,Iaſ.conſi.lix. Old.conſ.ccxlviii.col.i.in fi.Imo.in d.c.quód clericis.col.ii.ver.quod autem reſpiceret perſonam.

Poteſt pro concordia diſtingui, vt per Caccial.in d.l. cunctos populos, colum.xcviii.& ſeq. aliàs.col.xlvii.& col.liii.& Iaſ.in d.conſi.lix.col.iii.

Similiter talia ſtatuta reſtrictiua non operantur in fauorem forenſium : ita Pariſ. conſil.xii.colum.iii.nume. xxiiii.volumine iii.

Amplia ſecundò , vt etiam idem ſit in legitimanda perſona inhabili de iure communi, quia talis habilitatio non extenditur ad forenſem. Ita Bart.in l.i.ff.de tut. & cura.dat.ab his.verſic. Item nota ex hac lege.Bal.col. vii.verſi.circa quæ quæro,& in d.l.cunctos populos, colum.ix. verſi.& circa hoc dubitatur.& ibi Sali.verſic. & quid ſi circa habilitationem.Pet.de Anch.in c.i. colum.

xlvii.

xlvii.in fi.& ſeq.de conſti.Io.Crot.in d.l.omnes populi. char.pen.in fi.col.Item ſi ſtatutum prouidet in totum il li,qui de iure communi ad partem admittebatur,prout, quando dicit ſtatutum, quòd primogenitus in totum ſuccedat, vt per Abb.in d.c.qui clericis,col.v.verſicu.& ideo ſi ſtatutum laicorum.

Limita,quia talis habilitatio non operatur extra territorium.ita Bal.in d.l.cunctos populos.col.xiiii. verſi. interdum verò repèriuntur ſtatuta; refert & ſequitur Alex.in conſi.cxxviii.col.ii.ver.ſiue dicamus.vol.i.

Quartò limita, quando perſonam inhabilitaret non ſimpliciter, ſed ne actum faceret ſine certa ſolennitate. nam valeret contractus, ſi contraheret extra territoriũ, ſi non facit in fraudem. ita Aret. conſi.liiii.col.ii.conſil. lxxiii.colum.& ſeq. Tiraquel. de ll.connub.fol. cclxix. Corn.conſil.ccxli.col.i.in fi.& ſeq.volu.ii. allegat concluſionum Bal.cum ſubſcriptionibus illuſtrium.Doctorum.Capra conſi.cxliiii.col.ii.vſq; in fi.Iaſ.conſi.lix.colum.i.& ſeq.vol.iii.& col.pen.in fi.& ſeq.Bal.in conſilio ccccxviii.volu.iiii.Caccial.in d.l. cunctos populos. col. lii.& ſeq.Rui.in conſi.cci.colum.iiii.volu.i.& conſi.liii. colum.iiii.volu.ii.

Contrarium ipſe Rui.conſi.clx.col.i.& ſeq.volu.iiii. ſecus, quando in fraudem exiret territorium. Caccialup.in dicta l.cunctos populos.colum.51.verſicu. quando verò.

Si verò ſtatutum continet probationẽ perſonæ odioſam,tunc non operatur extra territorium.Bartol.in d.l. cunctos populos.col.xii.verſicu. aut ſtatutum continet. Bald.col.xi.verſi. ſed hic quæro de effectu.Corne.conſi. cxv.colum.i.volu.ii.Idem voluit Bal.in l.ii.in fi. ver. & ideo ſi conſuetudo.C.quæ ſit longa conſuet.Pet.de Ancha.in c.i.col.xxxi.verſi.quid in ſucceſsione. de conſtit. Alex.conſi.xvi.colum.i.& ſeq.volumi.i.vbi dicit iſtam ✠ communem opinionem. Et idem dicit Pet.de Anch. in d.c.i.colum.liii.verſic. quæro iuxta prædicta. Pau.de Caſt.in conſi.xxxii.colum.i.vol.ii.Iaſ.conſ.clxiii.col.i.

& ſeq.

& ſequen.volu.ii.Corn.conſi.lxxxix.vol.iii.Cardi.conſi.ii.& item præſuppoſito, vbi dicit hoc eē indubitatum. Cald.conſi.xvii.de conſtitu.Corn.conſi.cxv.colum.i.volu.ii.in conſil.ccii.col.iiii.verſi.nec prædictis obſtat.volu.ii.in conſi.lxxxv.col.iiii.verſi. hinc dixit Bal. vol.iii. Deci.qui dicit iſtam partem communē in conſ. cccxiiii. in fi.Deciſ.Neap.clix.col.i.in nouis.Feli.in c.poſtulaſti, col.ii.de for.compe.Soci.in conſi.xxxvi.col.i.& iii. Ioā. Anto.Alex.in conſi.lxxi. in fi.& conſi.cxxxvi.col.ii.Signo.Homod.conſi.clxvi. qui plus voluit,quòd ſi maior pars ſit in loco non ſubdito ſtatuentibus, ſuccedat tàm in illis, quâm in aliis ſubiectis in territorio ſtatuentiū. Abb.in c.poſtulaſti,nume.xi. de for. compe.Bru.qui dicit communem in tract.quòd ſtant.maſculis,in viii.articulo, in xxv.quæſt.colum.i. & fi.Parſ.qui dicit communem conſi.lxviii.col.fi.volu.ii.& conſi.xii.col.fi.vol. iii.Rui.conſil.xx.col.pen.in fi.vol.i.& conſi.cxcv.col.fi. fi.volu.ii.& conſi.xlviii.col.i.volu.ii.Bero.conſil.cxvii. Corn.conſi.xciiii.nu.xc.vol.ii.Cardi.in c.fi.in fi. de conſuet. qui loquitur quando fœmina non ſubiacet ſtatuentibus.Bal.conſi.cxxxi.colum.i. verſi.nunc venio ad bona.vol.ii.Pau.de Caſt.conſi.xxii.vol.ii.

Contrarium, quòd trahatur ad omnia bona vbicunque poſita ſtatutum inhabilitans aliquas perſonas ſubditas ad ſucceſſionem. Io.Cald.conſi.xxiiii.in tit. de teſta. maximè, vt dicitur ibi, quādo tam defunctus quàm perſona excluſa,eſſet ſubiecta ſtatuentibus. Soci.conſil. cclxxxviii.col.vi.in fi.ver. ſecundò quia magiſter.& in conſi.xxxvi.col.iiii.Sal.in d.l.cunctos populos, col.vii. verſi.attende.Georg.Natta in c.quamuis,col.ix. & ſeq. de pact.in vi.& Brun.in tract.ꝙ ſtantib.maſcu.in iiii.q. quarta q.princip.Signo.Homod.conſi.clxvi.col.ii.verſi. Item ſecunda non placet.& col.iii.ad longum Cur.Iun. conſil.ix.quia ſtatutum,ſit fauorabile,& propterea ope retur vbique.Io.Ant.Alex.conſi.xvi.col.fi.& conſi. xlv.

Hoc tamen negari non poteſt, quòd per expreſſam, diſpoſitionem ſtatutum poſſet excludere perſonam ſibi

ſubiectam à ſucceſsione, à bonis etiam exiſtentibus in alieno territorio. Rocch. in d.c.fi.col.clxiii.de conſuet. in prin.Rui.in conſi.xxxix.col.xii.vol.i.

Amplia primam opin.communem,vt ſtatutũ excluſiuum filiarũ,non operetur, niſi quò ad bona intra territorium ſtatuentium ſubiecta,quia,ſi teſtator fecerit teſtamentum, filia præterita, licèt non poſſit dicere nullum in loco vbi viget tale ſtatutum, tamen quò ad bona extra territorium exiſtentia, poteſt dicere nullum. Bru.in d.trac ꝙ ſtant.maſcu.fol.lii.col.iiii.& ſeq.

Limita iſtam partem,vt per Bero.q.cix.

Iſtam ſecundã partem limita,ꝙ tam decedens, quàm perſona excluſa ſubſit ſtatuentibus, ſecus, quando non ſubiacet. Io.Cald.conſi.ſuo xliiii.in addi.in tit.de teſta.

Limita principalem concluſionem,quòd ſtatutũ odioſum non operatur extra territoriũ,quia foreniis ſubiacet ſtatuto odioſo excludenti certas perſonas à ſucceſſione quò ad bona ſubiecta territorio ſtatuentium. Ita Petr.de Anch.in d.c.i.col.xlvii.ver.quæro iuxta prædictam. vbi dicit iſtam * communem opi.eſſe,& ita conſulendo tenuiſſe Bal.in quodam conſi. ſuo.ſentit Lap.in alleg.xci.in iiii.dubio.& iſtam dicit communem, Alex. ſiue ſtatutum loquatur in rem,ſiue in perſonam,in conſi.xix.col.ii.verſi.non obſtat & tertiò,vol.vi.& cõſi.cxi. nu.viii.vol.vii.Curt.conſ.v. col.xx.ver. ad ſeptimum reſpondetur, vbi dicit cõem.iſtã ſequitur Bru.in d.trac. ꝙ ſtantib.maſcu.in vi.arti.in i.q.col.viii.in fi.& ſeq. Grat. conſi.xxi.col.fi.vol.i.vbi dicit iſtam communem opi.

Iſta prima opinio proculdubio procedit, qñ habebat incolatũ in loco ſtatuẽtiũ. ita Alex.cõſi.xix. col.ii. vol. vi. Goza.cõſ.xlix.col.ii.xiii.Pariſ.cõſi.xii.col.ii.vol.iii.

Contrarium ſentit Bar.in d.l.i.col.xvi.ver.ſed poſſet dubitari. vbi tenet, Anglicum & in Anglica decedentem, non habere ſucceſſores ſecundum conſuetudinem Anglicanam,ẽt quò ad bona ſita in Anglia, ita ꝙ forenſes nõ ſubditi cõſuetudini Anglicanę,ſuccedũt in bonis in Anglia exiſtẽtib. nõ ſcđm cõſuetudinẽ Anglicanam.

& Abb.in c.quod clericis colum.v. nume.xxxii. de foro compe. Anch.conſi.ix.in fi.Pau.de Ca.cõſi.xxxii. vol.ii. Io.Cald.conſi.xxxiiii.de teſta. Alex.conſil.xliiii. vol.v. Barba.conſi.lxxv.volu.iii.Feli.in c.poſtulaſti, col.ii.de de foro compe. Rocch.in d.c.fi.col.cclv. vbi dicit iſtam ✱ communem, quicquid dixerit Anch.Pariſ.conſi. xii. col.ii.volumi.iii.Ioan.Crot.in d.l.omnes populi.charta pen.colum.iii.in fi.de iuſtic. & iure. Ruin.conſil.cxx. col. fi.in principio volumi.i.& conſi.xlviii.col.iii.volu. iii.& conſi.xlix.col.ii.eo.volu.Iaſ.conſi.lxxx.col.pe.vol. iii. Corn.conſi.xciiii.nu.ix.volu.ii.qui ampliat, & ſi decedens ſit ſubiectus ſtatuentibus, & bona in territorio ſint ſita.

Declara,vt per Beroſ.q cix.

Limita ſecundò principalem concluſionem, quando haberet maiorem partem bonorum in loco ſtatuti,quia tale ſtatutum operatur etiam quò ad bona alibi ſita. Io. de Ana.conſi.iiii.iii.dubio Gozad.conſi.xlix. num. xii. Pariſ.conſi.xii.nu xv.vol.iii.

Contrarium Io.Crot.in d.l.omnes populi. col.lvii.& in c.ii.§.ſtatuto.col. ii.in fi.& ſeq.de conſti,in vi.

Tertiò limita,quando ſtatutum loquitur in rem. Ioã. Crot.in d.l.omnes populi.col. lvii. & in d.c.ii.§.ſtatuto. col.iii.Tiraq.de iure primog.q.xlv,nu.iiii,& ſeq.

Quartò limita, quia quò ad mobilia exiſtentia extra territoriũ,vt reportentur ad locum territorii, ſtatutum operatur.Brun.in tract.ꝙ ſtantib.maſcu.in viii.artic.

Quintò limita,ſi ſtatuta eſſent loci dominantis,& bona in loco ſubiecta,vbi contrarium ſtatutum vigeret:vt per Brun.in viii.articu.in xxv.q.loco præall.

Sextò limita, ſi tranſtuliſſet domicilium in locum ſuperiorem, & bona eſſent in loco ſubiecto. Brun. in viii. artic.in xxv.q.in fi.

Et ſimiliter ſtatutum excluſiuum non cenſetur prouidere forenſi. Alex.in conſi.xli.in fi.volu.vii,Soci. conſi. cxxviii.col.i.& ſeq.vol.iiii.Brun.in d.tract.ꝙ ſtantibus maſc.in vi.arti.in i.q.col.i.Barba.conſil.lxxv.col.v.vol. iii.

iii.Rocch.in d.c.ſi.col.cclvi.de cõſue.Alex.conſi.xliiii. volu.v.Io.Crot.in d.l. omnes populi. charta pen.col.ſi. ff.de iuſtit.& iure.

Contrarium, quòd quò ad bona ſubiecta ſtatuentib. ſtatutũ proficiat forenſi.cõſuluit Alex.cõſi.cxi. vol.vii.

191.

CONCLVSIO XXVI.

ARGVMENTVM.

Statutum inducens aut diminuens ſolemnitatem in teſtamentis, operatur, vt teſtamenta facta ſecundum loci ſolemnitatem, vbique valeant.

STatutum verò inducens vel diminuens ſolemnitatem in teſtamentis, facit, vt teſtamentum factum ſecundum ſolemnitatem loci, vbique operetur. Bart. in l. cunctos populos. C. de ſum. Trinita. vbi Iaſ. colum.x.& in repeti.colum.pen.& ſeq.Maria.Iun. conſi.xcv.col.i.volu.ii.

Ex prædictis decidi poteſt quæſtio per antiquos diſputata. Nam ſtante cõſuetudine in Anglia, ꝙ primogenitus ſuccedat in omnibus bonis, & deceſſerit paterfamilias, qui habebat bona & in Anglia, & Italia, in qua patria omnes filii admittũtur, dubitatum fuit qualiter huic patri familias decedenti ſuccedatur.& Bart.in d.l. cunctos populos, in xvi.col.verſi. ſed poſſet dubitari. C. de ſum.Trini.diſtinguit plures caſus. Ex cuius dictis eliciuntur plures concluſiones, quarum prima eſt.

Quòd ſi conſuetudo Angliȩ quòd primogenitus ſuccedat, diſponit in rẽ, vtputa, ꝙ bona decedentium deueniant in primogenitũ, tunc ipſe concludit, ꝙ quò ad bona ſita in Anglia ſeruatur cõſuetudo Anglicana: quò verò ad bona ſita in Italia ſeruatur diſpoſitio iuris cõis. ꝙ procedit ſecundũ eũ ẽt ſi aliàs decedens nõ ſit ſubiectus

ſtatuentibus.& hoc etiam videtur ſequi.Cald.in conſi. xvii. Alex.cóſi.xliiii.vol.v.Anch.conſi.clxiii.col.i.Rui. conſi. xlix.col.ii.in fi.& ſeq.vol.iii.& col.iiii.Io.Crot. in c.fi.in.§.ſtatuto.de conſti.in vi.col.iii. tenet talē conſuetudinem ſeu ſtatutum in rem ſcriptum operari, etiā quò ad bona alibi ſita. quod tamē prorſus repugnat intentioni Bar.& aliorum.

Contrarium, ꝙ non ſit differentia, an diſpoſitio loquatur in rem, vel in perſonam voluit Soci.cōſil.xxxvi. col.iii.& ſeq.Geor.Natta in c.quamuis, col.ix.& ſeq.de pact.in vi.Gozad. qui dicit ita communiter teneri, conſi.xlix,col.ix.& ſequen.

CONCLVSIO XXVII.

ARGVMENTVM.

Statutum, ſiue conſuetudo quando reſpicit perſonam decedentium, qualiter interpretanda circa bona ſita extra territorium, & quid de ſitis in territorio.

Concluſio ſecunda Bar.in loco ſuprà allegato eſt talis: Quòd ſi conſuetudo reſpiciat perſonam,& decedens ſit ſtatuētibus ſubiectus, tunc quò ad bona ſita in Anglia ſeruatur conſuetudo Anglicana: quò verò ad bona ſita in Italia, ſeruatur diſpoſitio iuris communis. quam etiam opin.ſequitur Bal.in d.l. cunctos populos,col.x.in fi.ver.Venio ad ſecundum.C.de ſum.Trini.Cald.conſi.xvii.de conſtit. Ancha. in c.canonum ſtatuta.col.xlv.ver.& pro iſta ſoluitur quæſtio, de conſtit. Corn.conſi.cxv.col.i.vol.ii.Alex.cóſi.cxxviii.col.ii.volu.i.& conſi.xliiii.col.i.vol.v.Iaſ.conſi.clxiii.col.pe. volu.ii.Soci.conſi.cclxxxviii col.i.& ſeq.Rocch.c.fin.col. cclxii.de conſuet.Goza.conſi.xlix.col.ii.& ſeq. Iaſ.in l. re cōiuncti,in pe.char.col.ii.verſi.xii.caſus eſt.ff.de leg. iii.Ancha.cóſ.clxiii.col.i.Sign.Homo.cóſ.clxvi. col,iii.

ver.ſed circa præmiſſa.vbi dicit,ꝙ duo concurrere debent, vt quòd is qui ſuccedere vult,ſit ſubiectus ſtatuẽtibus, et ẽt ꝙ decedens de cuius bonis agitur,ſit ſtatuentibus ſubiectus.Pau.de Caſt.in l.curatoribus.C.cõia de ſucceſſiõib.vide Rui.qui declarat in cõſi.39.col.xi.vol.i.& in cõſi.cxcv.col.pe.vol.ii.& cõſ.xlviii. col.i. vol.iii. Bero.qõ. cxvii.Tiraq.de iure primoge. q.xlv.nu. iiii.& ſeq.gl.conſuet.Turon.fo.lxxxviii.col.iii.

Contrarium, ꝙ talis conſuetudo operetur ẽt in aliis bonis vbicunq; exiſtentibus,tenuit Sal.in d.l. cũctos populos.col.vi.in fi.& ſeq.Calc.conſi.33.col.ix.Soci.conſi.xxxvi.col.iii.& ſeq. Limita primã opinionẽ, vt per Bero.q.cxi.ſimilẽ q. determinat Lap.in alleg. ſua xci.qui tenet,ꝙ cõſuetudo Anglicana,quæ tenet, ꝙ marito moriente ſuccedat vxor in tertia parte bonorũ,non operatur quò ad bona exiſtentia extra territorium Anglicanũ:refert & ſequitur Iaſ.conſi.clxiii.col.pe.vol.ii.& ponit Card.in c.fi.in fi.de conſue.Rocch.in c.fi.col. cclxii.de conſue.Io.And.in addi.Spec.in ti.de inſtru.ædit.§.cõpẽdioſẽ,ver.quid ſi.de conſue.Pet.de Anch.conſ.clxiii.col.i.Signo.Homod.cõſi.clxvi.col.iii.ver.& pro hoc determinatur. Et ſimiliter talis conſuetudo non operatur quò ad non ſubditum decedentẽ,ita Old.conſil.cxlviii.col.i.ad finem verſi.ad primam quæſtionem.Anch.conſi.clxiii.i.col.in fi.

CONCLVSIO XXVIII.

ARGVMENTVM.

Statutum, aut conſuetudo loquens in perſonam, non comprehendit non ſubditum ſtatuentibus, etiam quò ad bona in territorio ſtatuentium ſita.

TERTIA concluſio Bartol. in loco præallegato eſt, quòd ſtatutum vel conſuetudo diſponens in perſonam, non comprehendit non,

ſubditum ſtatuentibus, etiam quó ad bona exiſtentia in territorio ſtatuentium. ſequitur Cald. in conſil. xvii. de conſti, Imo. in c. quod clericis, col. ii. verſi. ſin autem reſpiceret perſonam, de fo. compe. Soci. conſil. cclxxxviii. & conſi. ccxcii. col. ii. Alex. conſi. xliiii. col. i. volu. i. Rui. in conſi. cxcv. col. ii. vol. ii. & col. fi. & conſi. xlix. col. ii. in fi. & ſeq. volu. iii. Signo. Homod. conſil. clxvi. col. iii. qui intelligit, quando non deceſſit in loco ſtatuentibus ſubiecto is, de cuius ſucceſſione agitur, ſecus verò ſi in loco deceſſerit ſtatuentibus ſubiecto.

Contrarium, Cald. conſ. xxxiii. col. ix. quando conſuetudo reſpiceret locum, vel indefinitè loqueretur, ſecus ſi ſpecificè perſonas reſpiceret.

CONCLVSIO XXIX.

ARGVMENTVM.

Teſtamentum factum iuxta loci conſuetudinem vbique operari, etiam quò ad bona extra locũ exiſtẽtia. idemq; de ſtatuto determinatur.

PRædictis annecti poteſt alia concluſio, ꝙ teſtamentum factum ſecundũ loci conſuetudinem, vel ſtatutũ vbiq; operatur etiã quò ad bona exiſtẽtia extra territorium. Bal. in l. cunctos populos. col. x. ver. quæro de effectu. C. de ſum. Trini. vbi Bar. col. xiii. verſi. quandoque tollitur obſtaculum. Io. And. in addit. Spec. in ti. de inſtru. ædit. in §. compendioſẽ, verſic. quid ſi. de conſuet. Ancha. in conſi. clxiii. col. i. Iaſ. qui dicit * cómunem in d. l. cunctos populos. col. x. in lectu. & repet. col. pen. & ſeq. Bal. in l. in hac. in i. not. C. de dona. Caſſan. in conſi. xix. col. xix. Sal. in d. l. cunctos populos. col. vi. ver. nunc quæro an teſtamẽtum. Signo. Homod. conſi. clxvi. col. i. Alex. qui dicit communem, conſi. xliiii. col. fi. volu. v.

lu.v.Et hanc partem dicit communem Brun.in tract. ꝙ ſtantibus maſculis in viii.articulo.xxv.quæſt.in iii.colum.in verſi.condito autem teſtamento.Pariſ.qui ſimiliter dicit iſtam communem.cõſi.xii.col.fi.vol. iii. Idem tenet Sign.in d.l.cunctos populos.nu.v.& vi.Imol.in c. cognoſcentes,col.v.verſi.quid autem ſi fiat,de conſtitu. Imo.in rubri.de conſuetu.col.ii.verſi.quid autem ſi teſtamentum.Rocch.in d.c.fi.col.cclii.de conſuet. Barba. in rubr.de conſuetu. colum.xv.nume.lxiiii.Bald.in l.ii. in i.not.C.quemadmodum teſtam.aperian.& ibi clarius Paul.de Caſtro.

Contrarium, ꝙ immo bona tantùm in loco conſuetudinis vel ſtatuti hæres capiat teſtamentarius, ſuccedens verò ab inteſtato capiat alia bona alibi ſita, tenet Iac. de Rauen.& Petr.de Anch.in d.l.cunctos populos. Bar. in l.arrogator,col.fi.verſi.& valent ad quæſtionem, & in repet.col.vii.ver.& valent ad quęſtionem. & ibi Bal.col. v.ver.& eſt hic ſpeciale.ff.de adoptionib.

Tenendo primam opi.quæ videtur * communis,amplia, vt non modò teſtamentum factum à ſubdito ſecundum loci conſuetudinem operetur etiam quò ad bona vbique exiſtentia,ſed etiam ſi factum fuerit à forenſi in loco ſecundum loci conſuetudinẽ vel ſtatuti: ita loquitur.Alex.conſi.xliiii.col.fi.vol.v.

Et quòd teſtamentum factum à forenſi ſecundũ conſuetudinem loci in quo fecit teſtamẽtum,operetur quò ad bona vbicunq; poſita,ponit Bal.in l.in hac. in i.nota. C.de dona.Bar.in d.l.cunctos populos.col.viii.verſi. circa ſecundum.Sali.ibi col.v.ver.ſed tunc quæro, & Iaſ. ibi col.i.ver.ſecundum dubium eſt.& col.xxi.ver. ſecundum dubium eſt.Bar.in l.de quibus,col.pen.in prin.ver. ii.eſt videndum.ff.de ll.Rom.in l.ſi non ſpeciali. col.iii. nume.vi.C.de teſta.

Contrarium tenuit Iacob.de Aren.in diſput. ſua incip. ſecundum conſuetudinem in ciuitate Venetiarum. Old conſi.cxlviii.col.i.in fi.& ſeq.

Limita, quia tale teſtamentum non operatur quò ad

bona alibi ſita, quando mater erat præterita, quæ poterat præteriri ſtante diſpoſitione ſtatuti in loco. & ita dicit Alexand.conſil.xix.nume.vi.& viii.volumi.vi.& dictum eſt ſupra.

Tenendo primam opinionem * magis communem, limita hoc vltimum, quando forenſis teſtaretur in loco hoſtili vel rebelli populo Romano. quia tunc tale teſtamentum ibi factum ſecundum conſuetudinem illius loci, non operatur quò ad bona poſita in loco non hoſtili. Ita Bartol. in l. qui à latronibus.ff.de teſta. ſequitur Angel.in l de die.ff.qui ſatiſdare cogant. colum. fina. verſicu. Idem intelligo. Marc.de Laud.in tracta.de primoge.in ſexta quęſtio. Fulgo.in l.ſecunda.C.quemadmodum teſta. aperi.dum remittit ſe ad not. per Bart. in l.qui à latronibus, Barba.in repeti.rubri.de teſta.colum.xlvi. cum pluribus ſequentib. voluit Angel.in d.l. qui à latronibus.§.primo.& ibi Pau. de Caſt. in princip. Caccialu.in dicta l.cunctos populos. columna xlviii. & ſequen. Arct. in dicta l.qui à latronibus.in fine Caccialup.in l. omnes populi. colum.ii.in fina. & ſequen.ff.de iuſtit.& iure.

Contrarium, Bald. in l. ius ciuile.circa finem. verſic. & not. quòd de facto.ff. de iuſtit.& iure.& idem Bald.in l. ſecunda.C.quemadmodum teſta. aper. & ibi Barba. in apoſtill. Roman. in l.ſi non ſpeciali.C.de teſta. numero ſeptimò.Iaſo. in dicta l.cunctos populos. colum.x. verſicu. ſecundò limita communem, & in repeti.colum.penulti. verſicu. ſecundò limita ſingulariter. ſentit Imol. licèt non expreſsè firmet.in d.l.qui à latronibus, circa fi. ff. de teſta.

CON-

CONCLVSIO XXX.

ARGVMENTVM.

Notarium non poſſe inſtrumenta conficere extra iuriſdictionem illius, à quo autoritatem accipit.

NOTARIVS non poteſt conficere inſtrumẽtum extra iuriſdictionem illius, qui illum creauit. Specu. in titu. de inſtru. ędit. §. reſtat. ver. quid de his. Bart. in l. cunctos populos. col. xiii. verſi. vii. quęro. C. de ſum. Trinit. Rota. ĩ nouis deciſ. ccxci. Bellam. deciſ. xxi. Guil. de Cuneo in l. non aliter. ff. de adoptionibus. Bellam. conſi. xliii. col. iii. Io. And. in c. Romana. col. pe. de foro compet. in vi. Bello. conſi. xlii. col. i. Collect. in c. ſi cautio, in fi. de fide inſtru. Bar. in l. ſecunda. ff. de offic. proconſ. & legat. in l. nec. ei. § eorum. char. fi. ff. de adoptionibus. Ant. de But. in c. cùm P. tabellio. col. ii. ver. modò quid autem tabellio. ff. de fide inſtrum. Abb. ibid. col. fi. nu. ix. & Imol. col. iii. ver. aduertendum, Bart. in l. apud Proconſulem. ff. de manumiſsis vindic. Dominicus in c. Romana. §. fi. de foro compet. in vi. Ant. de But. in c per venerabilem. col. xxi. ver. poteſt tertiò intelligi, qui fil. ſint legit. & ibi Præpoſ. in §. quòd autem, col. cliii. qui dicit iſtam * communem opi. & in ſeq. col. q. viii. Rui. conſi. lxix. col. iii. vol. iii. Boer. deciſ. ccxlii.

Amplia, etiam de conſenſu partium. Collect. in d. c. cùm P. tabellio. in princ. de fid. inſtru. Bart. in l. ii. ff. de offic. Procõſ. & legat. Ant. de But. in d. c. cùm P. tabellio, col. ii. ver. nunquid tabellio. & ibi Imol. col. iii. ver. cui autem poſſet. Bal. in l. repetita. C. de epiſ. & cler. Io. And. in addit. Spec. in tit. de inſtru. ædit. §. reſtat. verſi. quid de his. Ant. de But. in d. c. per venerabilẽ. col. xxi. verſi. põt tertiò intelligi, & ibi Præpoſ. in §. quod aũt. col. cxxxiii. qui dicit iſtam communem opinionem.

Contrarium

Contrarium Specu.in tit.de inſtr.ædit. §.reſtat. ver. quid de his.

Tenendo primam opi.limita in nunciis qui ſunt iudices chartularii, qui habent maiorem authoritatem, & propterea poſſunt extra territorium inſtrumentum cóficere de partium conſenſu. Ita Fel. limitat in d.c. cum P.tabellio.col.fi.xv.q.

Amplia ſecundò, etiam inter ipſos ſubditos iuriſdictionis creantis, nam extra territorium non poteſt conficere inſtrumentum, vt dicit Abb.d. c. cùm P. tabellio col.fi.vbi dicit Doct. ✱ communiter ita tenere.

Contrarium tenet Bald.in d.l.cunctos populos,colũ. vi.ver.nunc quæro,circa hoc ſequitur Abbas in c. ſicut. nu.xiiii.ne cler.vel monach.Bald.in c. cum dilectus. in princ.de fid.inſtru.Fel.in c.ad audientiam colum.iiii.de pręſcrip.ver.fallitur tantùm.

Fallit in creatis à Papa vel Imperatore,qui vbique locorum poſſunt inſtrumenta conficere. Specu. in titu. de inſtr.ædit.§.reſtat.ver.quid de his.Rota in nouis deciſ. ccxci.Bella.deciſ.xxi.& conſi. xliii.colum. iii. & conſi. xlii.colum.i.& iii.& conſi.ccxlvi.Imol.in d.cap.cùm P. tabellio.colum.iii.ver.an autem conſtitutus,de fide inſtrumen.Ant.de But.in d.c.per venerabilem, colum.xx. verſi.ad primam & ſecundam.Dom.in c.Romana.§. fin. de for.compet.in vi.Abbas.in cap.ſicut. nu.xii. ne cler. vel monach.Fel.in d.c.cum P.tabellio.colum.fin.& in c. ad audientiam,colum.iiii.de præſcrip.ver.fatetur tamẽ. Præpoſitus in c.per venerabilem.§.quod autem. colum. cxxxii.ver.quęro iiii.qui fil.ſint legit.Boer.deciſ.ccxlii. quod intelligit Abbas procedere propter partium conſenſum,& nõ aliàs in d.c.cũ P.tabellio,& ibi Fel.col.fin.

Amplia, etiam ſi inſtrumentum confectum infra territorium careat ſubſtantialibus iuris communis,ſi modò habeat ſubſtantialia ſecundum cõſuetudinem illius loci,& vbique fidem faciat.Guido Pap.q. cclxii. Dinus in cõſi.xxxi.Bar.in l.ex ea parte.ff.de verb.oblig.Roch. in c.fi.col.cclii.de conſuet.

Limita

Limita, quia creatus à laico, etiam Imperatore, non conficit inſtrumenta in ſpiritualibus & beneficialibus. Hoſt.in ſumma,ne cler.vel monach.§.quæ poſſunt.ver. ſed quamuis.Hoſt.in c.ſicut.col.ii.ver. nunquid ergo tabellio, eodem titulo, & ibi Ant. de But. colum. prima. Præpoſ.in d.c.per venerabilem.§.quod autem, colum. xxxiii.in q.vii.

Conrrarium Abbas in cap.ſciant,nu.xvii.ne cler. vel monach.vbi Pet.de Anch.nu.iiii.& v.& Card.circa fi.

Et idem in creato ab eccleſiaſtico, quò ad temporalia. Hoſt. in d. ſumma, ne cler. vel monach.§. quæ ſunt. ver.ſed quamuis.

Contrarium Hoſt.in d.c.ſicut,col.ii.in fi.ver.ecóuerſo autem, eodem titulo, & ibi Anto. de But. colum. i. ibi Pet.de Anch.nu.4.& 5.&ibi Card.circa fi.Præpoſ.in dicto cap.per venerabilem.§.Quod autem.col.cxxxiiii. in viii. quæſtio.

Limita, ſecus eſſe de conſuetudine, de qua teſtatur Abb.in d.cap.ſicut.nu.xii.ne cler.vel monach.& ibi etiã Pet. de Anch.

Fallit ſecundò,nã inſtrumenta confecta infra territorium creantis,etiam quòd eſſet inferior à principe ſupremo fidem faciunt vbique. Specu. in titu. de inſtru. ędit.§.reſtat. ver.quid de his.Bart.in d.l.cunctos populos. colum.xiii.ver.ſeptimò quęro.Rota in nouis deciſ. ccxci.Bella.conſi.xlii.colum.iii.& in d.c.cùm P.tabellio. de fid.inſtru.colum.fi.nu.ix.& ibi Imol.col.iii.ver.aduerte tamen.Dom.in d.c.Romana.§.fin. de for. compet. in vi.Bald.in cap.cum dilectus,in prin.de fid. inſtru.Anto. de But. in d.cap.per venerabilem.colum.xxi.ver.ſed eſt dubium,qui fil.ſint legit.vbi Præpoſ. in §. quid autem, colum.cxxxii.ver.quinto quęro.

Fallit tertiò, nam notarius poteſt conficere inſtrumẽtum etiam inter non ſubditos, quamuis creatus ab inferiore,infra tamen territorium contrahentis. Anto. de But.in d.cap.per venerabilem,colum.xxi.verſi.ſecundò poteſt intelligi. Abbas in dicto c.cùm P. tabellio.col. fi.

ver.

ver. ſi verò tabellio & ibi Fel. col. ſi. ver. in xiiii. quęſtione Prępoſ. in d. c. per venerabilem. §. quod autem, colũ. cxxxiii. ver. ii. poteſt intelligi. qui fil. ſint legit.

CONCLVSIO

Et Regula XXXI.

ARGVMENTVM.

Contractus in celebratione attenditur locus in quo conficitur, ipſiuſque conſuetudo.

IN contractibus attenditur locus, in quo contractus geritur. l. ſi fundus. ff. de euict. Et ideo debet adhiberi ſolẽnitas requiſitus in loco contractus. Bald. in l. cunctos populos, col. xi. in fi. ver. viſo de iure perſonę. C. de ſum. Trini. vbi Caccialup. col. xlvii. in fi. ver. dicit etiam Bald. Alb. in prima parte ſtatutorum q. xv. Ang. in d. l. ſi fundus, in princ.

Contractus factus cum ſolẽnitate requiſita in loco, in quo contractus perficitur, vel de conſuetudine, vel de ſtatuto, operatur quò ad bona etiam alibi exiſtentia, licèt in loco bonorum maior ſolemnitas requireretur. quæ concluſio dupliciter cõprobatur, primò, quia etiã forenſis contrahens in loco, tenetur ſeruare ſolẽnitatẽ in contractu ipſius loci, in quo contrahit. Bart. in d. l. cunctos populos. col. vi. ver. & primo quæro. Bal. in repet. in xi. col. refert & ſequitur col. xlvii. in fi. ver. idẽ dicit in eadem repet. & col. lii. & liii. ver. ii. aduerte, & colum. liiii. ver. quando verò ſtatutum, & col. xlvi. verſi. in primis in quantùm concludit hic Bart. Aret. conſi. liiii. colum. ii. & conſi. lxxiii. colum. iii. in fin. Capra in conſi. cxliiii. colum. ii. Innocen. in rub. de conſuet. in ſecunda col. ver. ſed hic melius. Imol. in c. cognoſcentes, col. iiii. in fin. verſic. nunquid autem ſtatuta ligent, de conſtitu.

Anch.

Anchar.in cap.fi.colum.iiii.in i.oppoſi. de conſtitu. in vi.Fel.in cap.i.col.xiii.verſi. facit quod notat.de ſponſ. Anto.de But.in rub. de conſuet.in prin.Imol. colum.i. Aret.in conſi.xi.colum.fi.ver.ſed tamen ex abundanti Bald.in conſi.cccclxi.in ii. dub. volu. primo. Rocch. de Curte in dicto cap.final.colum.cclxix.& ſeque. Imol. in c.cùm olim,in i.colum.ver.cùm etiam de cler.coniugat. Bald.in rub.de conſuet.colum.fin verſicu. vbi agitur ex contractu.Card.in repet.c. fin. in xlvii. quæſt. de conſuet.nume. xxxv. ſecundò quia ſolênitas requiſita in contractu de iure communi,vel ſtatuto , vel conſuetudine,in loco originis vel domicilii non ligat ſubditum contrahentem extra territorium.Bart.in d.l.cunctos populos.colum.xii.ver. circa primam. Soc.in conſi. cciii. colum.i.verſi.prima concluſio,& dictum eſt in iiii.limitatione illius concluſionis,quando per ſtatutum inhabilitatur perſona ad actum faciendum.

Primò amplia,vt quò ad ſolênitatem attendatur locus contractus,ſed non attendatur locus deſtinatæ ſolutionis,vt dicit Caccial.in d. l. cunctos populos. colum. xlix.ver.& dum ſuprà dixi,& col.li.Ex prædictis poteſt decidi quæſtio.Ang.in d.l.ſi fundus. ver. primo caſu. de euict.& Abb.in c.ſi.nu.3.de for.compet.

Secundò amplia,quia non ſolùm contractus non ſeruata ſolennitate loci in quo contrahitur, eſt nullus, ſi de eo quęratur in loco contractus,ſed etiam ſi de eo contingat dubitari alibi quàm in loco contractus. ita Caccialup.in d.l.cunctos populos. colum. xlvi. verſi. infert ſi ſtatutum.

Tertiò amplia,vt etiam in contractu matrimonii ſuper ſolênitate ſit ſeruanda ſolênitas,requiſita,vel ex ſtatuto vel ex conſuetudine in loco in quo matrimonium, contrahitur,ita voluit Abb.in c.i.col. fi.ver. ſed dubitatur circa prædicta,de ſponſal.Pet.de Anch. ibi circa fin. latè Fel.ibi.col.xiii.in fi.& ſeq.ver. circa ſecundũ. Præpoſ.Alex.ibi in pen.col.in prin.ver.circa ſecundũ. Caccial.in d.l.cunctos populos, col.xlvi.ver.nunc ſcias.

Quartò

Quartò amplia, vt etiam in diſtractibus attendatur locus contractus, ſi concurrat vel dignitas aut ſolemnitas rationis, vel ratio expreſſa in diſpoſitione. ita Caccialupus in d.l.cunctos populos.colum.xlvi. ver. poſſet hic dubitari.

Quintò amplia, etiam ſi contractus conficiatur per procuratorem, quia in loco contractus procurator ſolennitates ad contrahendum debet adhibere eandem ſolemnitatem, quam adhiberet ipſe principalis, ſi per ſe contraheret. Caccialup.in d.l.cunctos populos, colum. xlix.ver.& fortius putarem.

Sextò amplia, vt etiam quò ad ſolutionem gabellæ attendatur locus contractus. Bald.in l.i.in ii.quæſtio.C. vbi conuen.qui certo loco ſoluere promiſ.& idem Bald. in l i.in v.q.C.de contrah.empt.Aret.in c.licèt.ii.col.v. ver.ex quo infert.de foro compet.vbi dicit iſtam ✱ cõmunem opin. & ibi Ant.de But. colum.v.verſi. aduerte quia contractus, & ibi Abb.nu.xxx. & ibi Fel. colum.x. in fin.& ſeq.vbi etiam dicit iſtam partem communem. Ang.in l.fin.colum.fi.ver.ſequitur etiam ſecundum ea. ff.de iuriſd.om.iud.Soc.in conſi.ccciii.in iii.ſubſcriptione in i.col.& ſeq.& in conſi.cccii.col.i.ver. ſecunda concluſio.Bertach in tract.de gabellis in vi.parte. q.iii.

Contrarium, quòd immo attendatur locus collatæ ſolutionis,& non contractus quò ad ſolutionem gabellæ, voluit Bal.in l.multum intereſt, colum.fi.verſi. pone ergo dicit ſtatutum.C.ſi quis alter vel ſibi.& ibi Sal. in final.verbis.

Limita primò opin.communem, quando grauatur perſona ad gabellam ſoluendam, quia forenſis contrahens ſolueret illam in loco domicilii, non contractus, ſecus ſi grauamen reſpicit quæſtionem, ita Caccialup. in d.l.cunctos populos.col.li.

Limita etiam, niſi in fraudem exiret locum, vt frauda ret gabellam, quia tunc etiam in loco vnde exiſſet, teneretur gabellam ſoluere.ita Caccialupus in d.l. cũctos populos.col.li.ver.qñ verò ille qui contrahit.

Et

Et intellige locũ contractus in quo facta eſt conuentio, non locum in quo factum eſt inſtrumentum. Anto. de But.in d.c.fi.col.vi.& ibi Abb.nu.xxxi. de for. competen.& idem ſi contractus per inſtrumentum alibi renouaretur,quia attenditur locus in quo eſt facta conuentio,vel ſtylus Bald.in l. vniuerſa, in fin. C. de prec. Imper. offer. Bertach.in d. tract. de gabell.in vi. parte in ii.quæſtio.

Tamen principalem concluſionem, quòd in contractibus attendatur locus contractus, & propterea etiam, forenſis contrahens teneatur ſeruare cõſuetudinem, vel ſtatutum loci,in quo contractus perficitur,maximè quò ad ſolemnitatem requiſitã in contractu. Limita primò,nam forenſis qui graue damnum ſentiret ex obſeruantia ſtatuti vel conſuetudinis, reſtitueretur ex clauſula generali,ita Innoc. in rub. de conſuet. in i. colum. ver.ſed quid ſi extraneus.& ibi Ant.de But.circa princ. Imol.colum.i.circa prim.& in c.ii.colum.iiii.verſi.dicit tamen de conſtitu.Card.in c.fi.q.xiiii.de conſuet. Aret. in conſi.xi.col.ii.ver.ſed his non obſtantibus.

Sublimita tamen, quando ignorantia eſſet multùm probabilis,& non aliàs,vt declarat Anto.de But. in cap. ii.col.pe.in fi.ver.Nunquid autem liget.de conſtit.& ibi Imol.colum.iiii.in fin.& idem Imol.in rub. de conſtitu. in col.i.in prin.

Contrarium,ꝙ immo forenſis contrahens in loco nõ ligetur conſuetudine vel ſtatuto loci contractus,tenet Barbat.in d.rub.de conſtit.col.xii.

Limita ſecundò,quando ſtatutum loci requirens ſolemnitatem in contractu, principaliter reſpiceret perſonam cuius fauore exigit illam ſolemnitatem, quia tũc non operetur quò ad forenſes contrahentes in loco: Caccialup.in d.l.cunctos populos. col. liii. & dictum eſt in alia concluſione,quando perſona inhabilitatur.

CON-

CONCLVSIO, Et Regula XXXII.

ARGVMENTVM.

Poſſeſſorem non prohiberi ſuam continuare poſſeſsionem, etiam lite ipſa pendente.

POſſeſſor non prohibetur etiam lite pendente continuare ſuam poſſeſsionem, vt dicit glo.in clemen.ii.in verbo, innouari, vt lite pendente,& eſt tex. in cap. cùm teneamur,de appell.per glo. in c. non ſolùm.in glo.magna ver.dic tamen,eod.tit.in vi.Innocen. & Abb.in c.venerabili.de cenſi.Fel.in c.delicti col.fi. de maior.& obed. Dec.conſi.ciii.col.i.deciſ. Neap. lxxii. in nouis.Innoc.in cap.i.in prin.vt lit. pen. Io. Monach. in c.cupientes nu. cxxxviii. de elect.lib. vi. Guid. Pap. in ſing.ſuo DCCLXXII.Rota in antiquis deciſ.xc. alias x. de appel.Io.And.in rub.vt lit.pen.Abb.in c.cùm veniſſent, col.pen.in fi.ver.ſed mihi plus placet,de in integrum reſtit.in pen.colum.in princ.verſi.in glo.fin. Dec. in c. ſignificante.in iii.not. de appel. Card. in clemen.ii.in ii. oppoſ.vt lit.pend. & ibi Pet. de Anch.colum.i. in fin.& ibi Imol.in fi.in i.oppoſ.& in iii.colum.ſuper glo. in verbo innouari.Philip.Franc.in c.cum perſona.§. ſi verò,in i.colum.de priuilegiis in vi.Beltr.côſi.xxviii. colum.ii. volu.i.in antiquis.Ex quo infertur, quòd lite pendente non debet quis priuari ſua poſſeſsione.cap.i. & ibi not. Abb.in iii.notab.vt lite pendente,per Dec.in dicto conſil.ciii.colum.i.

Etiam ſi poſſeſsio ſit contra ius commune,& competat ratione priuilegii, vt in dicto cap. cùm perſona de priuilegiis in vi.vbi Dom.in §. quòd ſi tales in iiii. not. & ibi Franc.in i.& ii.not. Abb. & Dec. in locis præalleg.

per

per Frãc.in c.cùm teneamus,col.ii.de appel. vbi limitat primò iuxta terminos d.c.cùm perſonæ.§.pe.& fin.quod eſt intelligendũ,quando quis ſe fundaret in præſcriptione,vt ibi per Dom.poſt Lap.col.fi.deciſ.Neap.clxxxix. in nouis.Hiſpa.in c.p veſtras.char.xxxvi.col. iii. & ſeq. de dona.inter vir.& vxo.Anch.in glo.dicto c.cùm perſona,in xi.not. Contrarium tenuit Card.in cle. ii. in ii. oppoſ. dum loquitur de conſuetudine pręſcripta, & lite pendente.

Primò limita,niſi iunior ſit dilapidans, vt ibi per eũ. Guid.Pap.q.ccclxvi.

Secũdò limita, niſi appellatio præſumeretur fruſtratoria,ita glo.& ibi Franc.in fi.in c.peruenit,de appel.

Primò amplia principalẽ concluſionem, vt poſſeſſor lite pendente non prohibeatur continuare ſuã poſſeſſionem,etiam ſi ſit inhibitum,vt per Deci.in dicto conſil. ccciii. per Beltr. conſi.iiii. colum. prima & ſequen. volumi.iii.in nouiter impreſsis, & conſi. xxxi. colum.i. vol.i.in antiquis.

Secũdo amplia,etiã ſi poſſeſsionis continuatio ſit de directo contra ius in iudicium principaliter deductum, ita not.Franc.in c.ſignificante.in iiii. not.de appel.

Tertiò amplia,nã ẽt contra ius licet continuare poſſeſsionem ſuã lite pendente.Guid.Pap.q.ccclxvi.

Quartò amplia,vt etiam lite pendente,& appellatione interpoſita ad iudicem ad quem pro continuanda poſſeſsione liceat redire ad iudicem à quo.Pariſ.in conſil.liiii.col.iii.vol.iii.Anto.de But.in c. cum teneamus, in v.lectura de appellat. & ibi, Pet. de Anch.in fin. & ibi Abb.in fin. & ibi Imol.colum.prima. & ſequen. vbi declarat.

Quintò amplia, nam habens ſolùm ciuilem poſſeſſionem poteſt continuare & aſſequi naturalem poſſeſſionem,etiam lite pendente,& non dicitur attemptare. Pariſ.in conſi.clxxii.col.i.in fi.& ſeq.vol.iiii.

Primò limita in omnibus caſibus, in quibus dictum eſt ſuprà poſſe lite pendente priuari poſſeſsione ſua.

Secundò limita,qñ princeps auocat ad ſe cauſam pendentē & totū negociū.Innoc.in c.vt noſtrum.circa fi. de appel.idem ſentit glo. ibi in verbo cū plus, clarius omnibus Franc.ibi col.iii.ver.in eadem glo.in fi.

Sublimita,quando vtendo fieret pręiudiciū negocio principali, vt declarat Rebuff.in l.quod iuſsit,in ii.not. nu.cxx.ver.vndecimò quicquid fit.ff.de re iud.

Secūdò ſublimita in auocatione cauſæ facta per principē,& totius negocii,non autem in commiſsione cauſæ appellationis, vt per Pariſ.conſi.xxxix.col.ii. vol.i.

Tertiò limita,quia ſi poſsidens vteretur contumacia ſuæ poſſeſsionis,iudicium pendens redderetur eluſoriū. Ripa in c.cùm M.col.cvi.in fi.de conſtit.

CONCLVSIO XXXIII.

ARGVMENTVM.

Filius in fideicommiſsis an in locum patris ſuccedat,ſic,ut cum patruo concurrat.

ADMODVM dubia eſt illa quęſtio,an in fideicōmiſsis filius ſuccedat in locū patris, ita ꝙ cū patruo cōcurrat?in qua quæſtione, glo. ſecundū vnā opinionem tenet in l.cū ita in §.in fideicōmiſſo.ff.de leg.ii. ꝙ filius in locū patris ſuccedat,& concurrat cū patruo, licèt multi dicāt illam glo.hoc non ſentire,quæ gl. poſita eſt ſuper verbo proximo . Quam opinionē ſequitur ibi Imol.circa.fi.& ibi Ang.de Peruſio, & Iacob. de Puteo, Bal. in conſi.ccccIxxxviii.in iii.vol.Soc.conſi.cclii. col. xv.ver.ex quibus apparet reſponſio.Alex. qui dixit iſtā eſſe * cōem opinionem conſi.lxxxviii.volu.i. & cōſi. cxxxvii.eod.volu.& conſi.xxvi.col.fi.volu.iii. vbi dixit communem.Aret.conſi.clxiii.col.fi.Iaſo.in conſi. ccxv. col.v.& ſeq.vol.ii.& cōſ.clix.col.pe.vol iiii.Soc. cōſi.li. vol.iiii.

vol.iiii.col.iiii.& ſeq.Deci.conſi. lxxix. colum.i.& ſeq. vol.iiii.col.iiii.& ſeq.Decius conſi.lxxix. col.i. ſequen. Gozad.in cõſi.iiii.col.v.& col.pen. vbi dixit iſtam com munem opinio. & contrarium aſſerentem malè loqui. Guald.cautel.xxvii.de ſubſtitutionibus, vbi etiam dixit iſtam cõem.Caſſan in conſuet.fol.cclxxv.colum.i.& ſeq.Aymo conſi.lxvii.col.ii.Beltr.conſi.cclvi.col.fi.vol. iii.Corn.in l.fin.circa fin C.de verborũ ſig. & iſtã dixit * magis com.Mari.Iunior cõſi.cxvi.col.ii.vol. i. Aret. in conſi.cxlv.iſtã dixit cõem Maria.cõſi.cxvi.col.ii.vol. i.& Aret.conſi.cxlv.Iſtam dicit cõem.Maria.Iun. conſi. cxlvi.col.pen.vol.ii.iſtam dicit cõem Ruin. in conſi. xii. col.vi.vol.i.idem cõſi.xiii.col.fi vol.i.opi.gl.cõem dicit Rui.cõſi.clxii.col. i.vol.i.& iſtã dicit cõem idẽ in conſi. lxxviii.col.fi.vol.ii.& clxxi.col.ii.in fi.& ſeq.volu.eo. & col.iiii.vbi idem repetit.

Contrarium Bal.in l.cum ita.§. in fideicõmiſſo,circa fi.ff.de leg.ii. & Raph.Cuma. & Flor. & idem Raph. in conſi.cvi.in fi.col.ver.accedo ad hanc partẽ.Ang.Aret. in §.cùm filius,in i.col.in fi.ver.deinde iſta regula,inſtit. de hæred.quæ ab inteſt.deferunt.Iaſ.in l.ſi autẽ.col.ii.in fi.ver.item adde.C.de ſucceſſo.edict.& ibi Dec. colũ. ii. ver.ex prædictis inferunt Moder. qui dicit ita in Rota iudicatum,& ibi Curt.Sen col.ii.qui dicit iſtam communem.Alex.cõſi.cciiii.col.ii.vol.ii.& conſi.iiii.vol.iii.ver. fortificãtur ẽt prædicta,vol.iiii.& cõſi.cxxix.col.i.in fi. ver.iſtis ſic præſuppoſitis.vol.v.& Dec.conſi.i.colum.iii. ver.& dico.vbi dicit iſtam cõem opi.& cõſi.cccclxxviii. col.fi.conſi.ccccviii.in fin.& ccccxii.in i.col.& ſeq. & in conſi.cccclxxx.col.iiii.& in conſi.ccxvii.col.ii.& Capra cõſi.v.col.fi.ver.nec obſtat.Io.Crot.in c.Rainutius,col. ix.in fi.& ſeq.de teſta.Io.Ant.Alex.conſi. xxxvi. col.fi. & xxxvii.col.ii.& conſi.xxxviii.col.ii.& conſi.xxxix. colum.ii.vbi dicit iſtam opi.communem, & contrariam cõmuniter reprobari. Beltrand.conſi.ccvii.colum.fin.volumi.i.& Pariſ.conſi.ix.colum.iii.volu.ii.& conſi.xl.colum.iii.& iiii.volu.ii.& conſi.xc.colum.ſina.eod.volu.&

conſi.xxi.col.i.in prin.vol.iii.Curt.Iun.cõſi.cliiii.col.ii. in fi.& ſeq.Grat.qui dicit * cõem opin. & aliam cõiter reprobari in cõſi.xxvii.col.xi.vol.i.Soc.conſi.xiiii.in fi. ver.capio nunc tertiã difficultatem,vol.iii.Iaſo.in l.qui liberis.§. hæc verba. col.i.ff.de vulgari & pup. Pariſ. in conſi.xxxvii.col.x.vol.ii.Gozad.conſi.xxix.col.iiii. Pariſ.conſi.xcii.col.pe.vol.ii.Mathæſ. in tractatu ſucceſſionum ab inteſt.nu.lxxxiiii.Rui.in conſi.clxix.col.iiii. vol.ii.& in conſi.clxxxi.col.iii.vol.ii.in cõſi.xxx. col.fi. vol.iii.& in conſi.cxxvii.col.iii.vol. eo. Gulie. Benedic in c.Raynal.in verbo,& vxorem,nu.lx. de teſtam. & ibi Ioan.Crot.col.ix.ver.vltimò pro complemento.

Tenendo primam opin. ꝙ etiam in fideicommiſsis, filii ſubintrant in locum patris,& cõcurrat cum patruo.

Primò limita,ſi teſtator inducens fideicõmiſſum expreſſerit,ꝙ volebat ſuccedere ſuos ſubſtitutos ſalua gradus prærogatiua.Paul.de Caſt.in auth.defuncto,col.i.in fi.ver.vii.Iacob.But.C.ad Tertul.Deci.in conſ.i.col. pe. & conſi.cccc viii.col.fi.ver.iii.concluſio.Curt.iun. cõſi. cliiii.col.iii.in fi.ver.iii.moueor.Aymo conſi.lxvii.col. ii.ver.tamẽ loquũtur.Pariſ.cõſi.xl.nu.xxv.& ſeq. & cõſ. xxx.col.pen.nu.lviii.& conſi.xxxvii.nu.lxix.volu.ii.cũ pluribus ſeq.Curt.iun.in l.ii.col.pen.in fin.ver. poſtremò notabis.C.de ſuc.edict.Gozad.conſi.iiii.colum.pen. ver.prętereà & ſecundò.Gramma.deciſ.i.nu. ii. & nu.v. idem quando ex aliis verbis hoc conſtaret, Ruin. conſi. ci.col.fi.vol.ii.& conſi.clxxi.col.iiii.vol.eo.

Secundò limita,qñ nepotes,qui volũt admitti in locũ patris & cõcurrere cũ patruis,eſſent concepti poſt mortem teſtatoris,vt per Io.Ant.Alex.conſi.xxxvi.col.fin. Curt.Iun.conſi.lvii.col.fi.ver.poſtremò puto.& cõſi.vi. col.ii.ver.poſtremò non puto. Maria. Iun. conſi.lxxiii. col.fi.ver.vii.in propoſito modo.Pariſ.conſi. xxxix. col. fi.vol.ii. Contrarium Iaſ.conſi.clix.col.fi.verſi. non eſt curandum.vol.iiii.Pariſ.conſi.xxxvi.col.ii.vol.ii.

Tertiò limita,ſi filii eſſent nominati nomine proprio quia nepotes non nominati non venirent. Deci. conſi.

cccclxxx.

ccccclxxx.col.iii.ver. & hoc idẽ alia ratione cõprobatur Curt.iun.cõſi.clxi.col.iii.in fi.ver.ex præmiſsis videtur colligi.Io. Ant. Alex.conſi.xl.col.ii.ver. alia etiã ratione.Pariſius in conſi.xxx.nu.lii.vol.ii.Rui. conſi. ci. col. v.& in conſi.cxxxiiii.col.viii.volu.ii. & in conſi. clxix. col.iiii.vol. i.& conſi.cci.col.i.vol.ii.& conſi.clii. col.ii. vol.iii.& col.ſeq.& idem eſt,ſi aliqui ſint nominati nomine proprio, quia illi præferuntur excluſis aliis, qui veniũt ſub noĩe appellatiuo.Rui.cõſi.cxii.col.fi.vol.iii.

Quartò limita,qñ teſtator ſubſtituit ſuperſtitẽ, quo caſu filius pmortui non cõcurrit cũ ſuperſtite,per Curt. iun.conſi.lviii.col.pe.ver.pmiſſa tñ clarius.Pariſ. in cõſ. xxxvii.nu.lxix.vol.ii.Cor.in conſi.clxxxii.col.ii.vol.ii.

Quintò limita,ſi nominatis filiis dicat teſtator in teſtamẽto ſuo,prædictos filios meos ſubſtituo, quia tunc non venirẽt nepotes.ita Curt.iun.d.conſi.lviii.ver.pmiſſa tantò clarius.& idẽ eſt ſi dictũ ſit infraſcriptos filios meos,vt dixit Io.Ant.Alex.in conſi.xl.col.ii ver.alia ẽt ratione.Rui.in conſi.cxxxiiii.col.ix.vol.ii.

Sextò limita,qñ eſſemus in caſu in quo ſecundũ iuris cõis diſpoſitionẽ filius non ſuccederet in locũ pr̃is, vt concurreret cũ patruo,quia ẽt nec tunc in fideicomiſſo filius ſuccederet in locũ pr̃is,vt cũ patruo concurreret, vt p Dec.conſi.i.col.iii.ver.alleg.ſupra in contrariũ.Io. Ant.Alex.in conſ.xl.col.i.& ſeq. ver.ſed pmiſsis nõ obſtantibus.Curt.Iun.conſi.cliiii.col. iii.verſi.ii.moueor. Aymo conſi.lxvii.col.ii.ver.tñ loquuntur.Rui.in conſi. clxix.col.iiii.vol.ii.& in conſi.cxxvii.col.iii.volu. iii. & cxlii.col.iiii.& pen.vbi declarat,& conſ.clxiii.col.fi.vol. eo.& ꝓpptereà in deſcendentibus quò ad aſcẽdentes iſta concluſio,ꝙ filius in locũ pr̃is ſuccedat,ẽt in fideicõmiſſo procedit, vt per Dec.in conſi. ccxvii. & conſi. i. col. iii.& ſequen.Curt.Iun.in conſi. xxii.colum. iii. in fine, in conſi.cliiii.colum.ii.& in conſi.lvii. colum. pen. & in conſi.cxxviii.col.iii.Gozad.in conſi.iiii.col. pen. Curt. Iun.in conſi.clxi.col.ii. qui dicit iſtã ✱ magis communem reſolutionem, & iſto caſu opinionẽ gl. dicit cõiter

approbatam Pariſ.in conſi.xxxvi.col.i.& ſeq. volu.ii.|& conſi.xxxviii.col.ii.nu.xv.& ſeq.volu.eod.Rui.in conſi. clxvii.col.viii.vol.ii.idem eſt quando agitur de ſucceſſione fratris vel ſororis,quo caſu filii ſuccedunt in locum patris ab inteſtato,& in fideicommiſſo.Mari. Iuni. conſi.cxvi.col.ii.vol.i.

Contrarium,quod etiam quando agitur de ſuccesſione aſcendentium vel de ſuccesſione fratris & ſororis,in fideicommiſsis filius non ſuccedit in locũ patris,& nõ concurrit cũ patruis, tenuit Beltran.conſi.ccvii.in fin. vol.i. Io.Ant.Alex.conſi.xxxvi.in fin.& conſi.xxxviii. col.ii. Soci.conſi.xiiii.in fi.ic ver.capio nunc tertiam difficultaté.vol.iii.Dec.conſi.ccccxii.col.i.in fi.& ſequen.Pariſ. conſi.xl.nu.xxv.vol.ii.Dec.in conſi.cccclxxx.col.iiii.

Septimò limita, qñ teſtator habebat filios ſuperſtites & filios filii præmortui, & in inſtitutione prędilexit filios ſuperſtites,illos inſtituẽdo, potius quã filios filii prę mortui, qui non fuerunt honorati in inſtitutione, quia pariter creditur in ſubſtitutione teſtatoré voluiſſe filios præferri, nec filios filii prædefuncti debere cũ eis concurrere.ita Curt.Iun.in conſi.xxii.col. iiii. verſi.ſed præſuppoſito quòd verior.

Octauò limita,qñ teſtator dixiſſet,ꝙ volebat reſtitui filiis,aut vni ex eis,aut eorũ liberis.Rui.in conſi. clxix. col.v.vol.ii.& conſi.xxx.col.fi.vol.iii.

Nonò limita, quando ad fideicommiſſum inuitauit filios & deſcendentes, quo caſu filii tanquam nominati magis ſpecificè & nomine minus generali,non admittũt nepotes ad concurſum in ſuccesſione fideicommiſsi. Curt.iun.in l. ſi auia,col.pe.ver.ſeptima dubitatio ſtat. C.de ſucceſ.edict.Ioan.Ant.Alex.conſi.xl. colum. pen. ver.& propterea iſto caſu.

Tenendo ſecundam opinionẽ, quòd in fideicommiſſo nõ ſuccedat filius in locũ patris, vt cõcurrat cũ patruis.

Primò limita,ſi teſtator dixiſſet,ꝙ ſuccederent pro vt ab inteſtato, quia ſi eo caſu filius ſuccederet in locũ patris,etiam eo caſu ab inteſtato in locum patris ſuccedet filius.

Digitized by G

filius Dec.in conſi.lxxix. col.i. Iaſ.in conſi.clix.col. fina. ver.iſtam multò fortius volu.iiii. Pariſ. in conſi. lxiiii. col.fin.volu.ii. verſi. & licèt.idem.Marian. Iun in conſi. cxvi.col.ii.vol.i.

Secundò limita, qñ agitur de ſucceſsione trãſuerſalium vltra aſcẽdentes & fratrẽ & ſororẽ, in quorũ ſucceſsione regulariter ẽt ab inteſtato filius non ſuccedit in locum patris, vt concurrat cum patruis. ita Deci. in conſi.i.col.iii.Gozad.in conſi.iiii.colũ.pen. Curt.iun.in conſi.clxi.colum.ii.volu.i.Mari.Iun. in conſi. cxvi. col. ii.volu.i.Pariſ.conſi.xxxviii.nu.xv.volu.ii.

Tertiò limita,qñ conſtaret ex verbis expreſsis vel ex coniecturata mente,ꝙ teſtator voluerit etiam in fideicommiſſo filium ſubrogari in locũ parentis,& concurrere cum patruis,vt per Pariſ.conſi.xxxviii.nu.xiii.& ſeq. vol.ii.Maria.Iun.in conſi.cxvi.col.iiii.& ſeq.volu.i.

Quartò limita, quando dictum eſſet per teſtatorem, ꝙ fiat ſucceſsio in ſtirpes,vt per Soc. in conſi. lxix. col. ii.ver.ideo autem dixit.& conſi.ciiii.col.ii. ver. ii. quia iſta verba,vol.iii.Pariſ.conſi.xxxviii.nu.ix & x. vol. ii. & conſi.xci.nu.xxxv.eodem vol.& conſi.xcii.col. fi. nu. lxviii.& ſeq.volu.ii.Marian. Iun. conſi.cxvi. colum.iiii. & ſeq.verſi.quia teſtator,volu.i.Pariſ. conſi. xxxvi. colum.i.in fin.volu.ii.

Quintò limita, quando dictum eſſet per teſtatorem ꝙ ſuccedant deſcendentes, & filii ipſorum, vt declarat Pariſ.conſi.xlii.col.fi.vol.iii.

Sextò limita,qñ nepos vellet ſuccedere ĩ locũ pr̃is,nõ vt concurrat cũ patruo ad ſucceſsionẽ, ſed vt videatur poſitus in conditione.Rui.conſi.lxviii.col.fi. vol.ii.

Septimò limita,qñ per nomẽ collectiuũ deſcẽdentes eſſent vocati ad fideicommiſſum.Rui.conſ.cxxxiiii.col. viii.vol ii.& conſi.cxv.col.viii.volu.iii. Declara, vt per eundẽ Rui.conſi.clxiii col.pen.ver.nec prædictis obſtat vol.iii. Filius ſuccedit in locũ patris ſui & concurrit cũ patruo in ſucceſsione ab inteſtato aui.§. cum filius in inſtitutis,de hæredit.quę ab inteſt.defer.

Primò amplia in ſucceſsione deſcendentium quò ad aſcendentes, vt per Io. Fab. in d. §. cũ filius, in fin. alleg. text. in §. conſequens, in auth. de hæred. ab inteſt. veniẽt.

Secundò, etiam ſi factum ſit teſtamentũ, quod tñ ſit expugnatũ ꝑ querelã vel per contratabulas, vt no. Ang. in d. §. cum filius, in i. col. in fi. per text. in l. ſi defunctus. C. de ſuis & legit.

Tertiò amplia, etiã ſi vocati ſint proximiores teſtatoris per hæc verba, proximiores meos, vt dixit Bald. in conſi. cccclxxxviii. vol. iii. Alex. in conſi. cxxxvii. col. i. ver. ꝓtereà reperio, vol. i. & conſi. lxxxviii. eo. vol. & col. & eo. ver. Iaſ. in conſi. clix. col. pen. vol. iiii. Rui. in conſi. clxxi. col. iii. vol. ii. ſed in d. col. tenet contrarium in diſpoſitione teſtatoris & col. iii. vbi limitat. Et idem eſt, ſi ſtatuto vel conſuetudine vocetur proximior, pro vt dixit Soc. loquẽs in conſtitutione in conſi. ſuo poſito poſt lect. de verb. oblig. per Pariſ. in conſi. xx. col. iii. volu. ii. Dec. in conſi. lxxix. col. ii. & conſi. DXXVII. col. i. & conſi. DLIII. col. i. & conſi. lxxxvii in fi. Ludo. Bolog. in adit. ad tractatum Matthęſ. de ſucceſ. ab inteſtato, nu. lxxxiii. Tiraquel. de iure primogeni. quæſt xl. nu. xx.

Contrarium in ſtatuto vocante proximiorem, voluit Grat. in conſi. xxvii. col. i. in fin. & ſeq. volu. i. Tiraquel. de retract. fol. ccxii. vide deciſionem primã Grammat. Tenendo primam opin. declara iſtud procedere, quando ſtatutum loquitur in ſucceſsione aui vel patrui, non aũt in tranſuerſalibus vlterioribus, ita declarat Pariſ. in d. ſuo conſi. xx. col. iiii. vol. ii.

Quartò amplia, vt etiã in feudo filius ſuccedat in locũ pr̃is. c. i. §. ſi verò, de grad. ſuc. in feudo. & ibi Cardin. Alex. in i. & fi. col. not. Ioan. Fab. in §. cum filius, col. i. inſtitu. de hæred. quæ ab inteſtato defer. & Angel. ibi colum. ii. glo. in cap. i. §. i. in verbo ſolus, de nat. ſucceſ. feud. Corn. in authen. poſt fratres. in fin. C. de legitimis hæredibus. Iaſo. in l. ſi auiæ. colum. ii. C. de ſucceſſorio edict. in l. ſi duo, in fine principii. ff. de iure iur. Bald. in conſi. clxxxv. volum. iii. & conſi. cxcv. eod.

vol.

vol.Corn.cõſ.xxiiii.col.fi.vol.iii.Abb.in cõſi.lxxxv.col. pe.vol.i.Iaſ.in l.is põc,col.vi.& ſeq.ff.de acq.hære. Are. in conſ.clxiiii.col.i.Afflic.ſuper cõſtitutionib.Reg.fol. cclxxix.& iiii.Cor. ĩ cõſ.cxxxi.nu.x.vol.ii.Cur.in trac. feud.in v.parte.col.xxi.& ſeq.Aluar.in c.i.col.pe.de natu.ſucceſ feud.Sign.in cõſ.viii.ĩ fi.Aluar.in c.i. de grad. ſucceſſ.in feudo. Curt.ĩ d.trac.in iii.pte col.39.Alex.in l.Gallus.§.qdẽ rectè,col.pe.ff.de lib.& poſth.Alex.cõſi. col.iii.vol iiii.Pariſ.conſ.ii.col.pe.vol.i.& conſ.iii. col. pen.eo.vol.Rui.in conſi.clxxi.col.v.vol.ii.

Contrariũ,Bar.in auth.poſt fratres.C.de legi. hęred. Cuma.in l.non ita.§.in fideicom.in fi.ff.de lega.ii. Alex. in conſi.cciiii.col.ii.volu.ii.

Tenendo primã opin.limita, illã procedere in feudo hęreditario,non aũt in non hæreditario: vt per Io.Ant. Alex.conſi.lxxxv.qui declarat. ſumitur iſta diſtinctio ex verbis Alex.in conſ.cxxix.col.fi.vol.v.& conſ. cciiii. col.ii.vol.ii.Itẽ qñ ſuccederetur auo vel patruo, vt per Dom.Io.Ant.in conſi.lxxxv.in fi.& quando ſucceditur aſcendenti dicit Anto.de But.in conſi.xlvii.

Quintò amplia idem etiam in emphyteuſi. Tiraq. de iure primog.q.xl.nu.xix.& nu.clxxxv.& ſeq.

Primò limita,vt iſtud procedat in diſpoſitione legis, ſecus verò in diſpoſitione hominis, in qua filius non ſuccedit in locum patris, vt concurrat cum patruis. Angel.Aret.in d.§.cùm filius.Iaſo.in d.l.ſi auiæ, colum.ii. C.de ſucceſſ.edict.Deci.ibi in ii. colum.Alexan.in conſil.cciiii.colum.ii.volumi.ii.& in conſil. iiii. colum.iiii. volu.iiii.& in conſi.cxxix.col.i.in fi.& ſequen. volumi. v.Deci.conſi.i. col.iii.& conſi.ccxcix.nume.vi. & conſil. cccclxxviii.& cccexviii.& ccccxii.Capra in conſ.v.col. fi.Gozad.conſi.xx.col.iiii.Beltr.conſi.ccvii.col.fi. vol.i. Io.Crot.in c. Rainutius,col.ix.& ſeq.Io.Alex.in conſi.xxxvi.col.fi.& xxxvii.col.ii.& xxxix.col.ii.Pariſ. cõſi.xl.col.iiii& conſi.xviii.col.xii.vol.ii.Curt.Iun,conſi. xxii.col.iii.Ruin.conſi.cxxxiiii.col.vii.volu.ii.& conſil. clxvii.col.viii.volu. eod.

Et omnes Doctores, qui in prçcedenti memoriali nr̃o ſecuti ſunt opinionẽ Bal. in d. §. in fideic. cōcludũt in fideicōmiſſo filiũ nõ ſuccedere in locũ patris ſui, & cócur rat cũ patruis. Secũdò limita regulã ꝓcedere, qñ agitur de ſucceſsiõe aui vel alterius aſcendẽtis, vel de ſucceſſioni patrui, auunculi, amitæ, vel matertiræ. nã qñ agitur de ſucceſsione vlteriorũ trãſuerſaliũ, tunc filius nõ ſuc cedit in locũ patris, vt concurrat cũ patruis. Bar. in auth. poſt fratres. C. de legitimis hçredib. & ibi Sali. in fi. verſi. vlterius not. Ang. in §. reliquum, in auth. de hæredib. ab inteſtã. venientibus. Ioan. Fab. in d. §. cum filius, in v. op poſit. Alex. conſil. xliiii. col. fi. vol. v. Iaſ. in l. fratres, col. iii. C. de in offi. teſta. Deci. in conſi. i. col. ii. in fi. & conſi. ccxvii. Beltr. in conſil. ccvii. col. fi. volu. i. vbi dixit iſtam ✻ communem & indubitatã opi. Idẽ voluit Pau. de Ca. & Corn. in d. auth. poſt fratres. Pau. de Ca. in auth. defun cto, propè finem. C. ad Tertul. Iaſo. in l. ſi auiæ, col. iii. C. de ſucceſſorio edict. Alex. conſi. cciiii. col. ii. ver. probatur per ea, vol. ii. Soc. in d. conſi. ſuo poſito poſt lecturã de verbor. obligationib. per totũ conſiliũ, quod eſt repe titum in conſi. cclii. in vol. conſiliorũ. Pariſ. conſi. xxxix. col. pen. vol. ii. & conſi. xl. col. iiii. & conſi. xx. col. iii. in fi. eod. vol. Matth. in tract. ſucceſſio. ab inteſt. nu. lxxxii. & nu. cviii. Nic. de Vbal. in trac. ſucceſſ. ab inteſt. in iii. par te principa. per plures col. Alex. in conſi. 51. col. iii. vol. iii. Pariſ. conſi. xxx. col. i. & conſi. xxxvii. col. i. volum. ii. Alex. conſi. v. in fi. vol. iii. Bru. in conſi. lxx. & cóſ. lxxiiii. Belt. conſi. clxv. vol. ii. Maria. Iun. conſi. xxxvi. col. ii. vo lu. i. Pau. de Ca. conſi. cxix. vol. i. & conſi. ccclxxxix. vol. ii. Deci. conſi. Dxxvii. col. i. & cõſil. Dliii. col. i. Abb. conſi. lxxxvi. col. i. vol. i. Cur. Iun. conſi. lvii. col. iii. ver. nam illud fundamentũ. Aymo conſi. cxxvii. col. i. Cy. in auth. in ſucceſſ. circa fi. C. de legit. hçredib. Io. Anto. Alex. in conſi. lxxxv. col. i. in fi. Maria. Iun. in conſi. ix. col. i. vol. ii. & clxiii. col. fi. vol. iii. Et propterea patruum admitti ad ſucceſsionẽ defuncti excluſo fratre & patruele, conconludit Ang. conſi. ſuo. xxxvii. Rui. conſi. lxxix. col. fi.

 vol. iii.

vol.iii. Et in ſucceſſione patrui magni filium non ſubrogari in locum parentis, concludit Curt. Iun.conſil.lvii. col.iii.ver.nam iſtud fundamentum. &c.

Declara, vt per Rui.conſi.cxlii.col.pen.volu.iii.

Tertio limita, ꝙ filius ſuccedat in locũ patris, procedat vſq; ad pronepotẽ, non vltra, ſecundũ Io.Fabri in d. §.cũ filius, & clarius ibi Ang.in iii.no.& idẽ Angel.in §. multis, circa fi.inſti.de ſucceſ.liber.& Pariſ.in conſil.xl. col.iiii.vol.ii. Contrariũ, gl.in d.§ multis autem.inſtit. de ſucceſ.libert. & ibi Por.& Iaſ. dicit iſtam verã ✳ & cõiter approberi.& Pariſ.cõſi.xxx.col.antepe.& ſeq.vol. ii.vbi idem dicit.& idẽ voluit.Sal.in d.auth.poſt frẽs, circa fi.ver.vlterius no.C.de ſuis & legit.immo ꝙ ſolus filius fratris, & nõ nepos ſuccedat in locũ patris, & concurrat cũ patruo magno, voluit Ang.in §.reliquũ, in ii. no.de hæred.lib.Pau.de Ca.cõſ.cxix.vol.i.& conſ.389. vol.ii.& Deci.conſ.ccxvii.col.ii.Cur.Iun.conſ.lvii.col. iii. Aymo cxxvii.col.i.Caſſa.in conſue.fol.cclxxiii.col. i.cum plurib.ſeq. Tenendo ſecundã opi. Limita non procedere, qñ ꝓnepotes non concurrerent cũ aſcendentib. ſecus verò qñ concurrũt inter ſe deſcendentes tm̃.& ita ꝓcedat ſecunda opinio, vt ſumitur ex verbis Io. Fab.in §.fi.inſti.de hęred.quę ab inteſt.& Caſſa.in conſuet.fol. cclxxi.col.i. Et intellige vſq; ad pronepotem incluſiuè. nã citra difficultatem pronepos ſuccedit in locũ patris, per §.cũ filius.inſtit.de hr̃d.quę ab inteſt.& Sal.in auth. in ſucceſſione in vltimis verbis.C.de ſuis & legit.& Ange.Are.in trac.de teſta.in gl. in verbo nolens inteſtatus decedere.& Caſſa.ĩ cõſue.fo.cclxxxiii.col.i.cũ plur.ſeq.

Quartò limita, quia talis reprę ſentatio fieri non p̃t, niſi poſt mortem patris, aliàs eo viuẽte, tꝑe mortis illius de cuius ſucceſſiue agĩ, non concurrit nepos cũ patruo, vt probat tex.in auth.poſt fratres.la i.C.de legiti. hr̃di. & ibi no.Sal.in prin.& Bal.in conſi.488.in fi.& Dec.conſi.lxxxvii.col.x.& fi.& Io.Ant.Alex.conſ.xxxvii. col.ii.

Quintò limita, qñ nepotes, qui noluit ſurrogari in locũ patris, erãt nati vel concepti tꝑe illius de cuius ſucceſſione

ceſſione agitur. Io.Ant.Alex.in d.conſi.37.col.ii. & tpe illius quẽ repſentare intendũt.Tiraq.de retrac. fo.212.

Sextò limita, ꝙ filius ſuccedat in locum pr̃is, vt concurrat cum patruis,non autem vt in totum illos excludat.ita declarat Alex.conſi.cxxiii.col.ii.vol.i. & Deciſ. Neapo. in nouis, xxi.nu.xxi. Sublimita hoc ꝑcedere in materia diuidua, qa in materia indiuidua etiã filius ſuccedit in locum pr̃is,vt excludat primum à toto.Aret.cõſi.lxiiii.col.iiii.& ſeq.& Soc.in conſ.cclii.col.vi.& deciſ. Neap.xxi in nouis.nu.i.& x.

Septimò limita,vt ſuccedat in locum pr̃is,non autem ex ꝑſona patris,ſed ſua. ita Bart.in l.i.§. ſi ſit nepos.ff.de colla.dot.& in l.i.§.ſi filius.ff.de coniung.cum emãcip. liber.& in l.ii.C.de lib.præt.& Alex.in conſi. iiii.col.iii. vol.iiii.& Are.in l.is pôt.col.ii.ff.de acqu.hr̃d. & deciſ. Neap. xxi.col.ii.in nouis.& ſentit Bal.& Iaſ. ĩ l.ii.C.de liber. pręte.dum dicit filium ſuccedere in locum pr̃is.& Are.in l.ſi qs poſthumos.§.i.col.iiii.in fi.de lib. & poſth. & Alex.conſi.xx.col.ii.ver.iii.probatur.volu.i. & Aret. conſi.clxiiii.col.ii.& Iaſ.in l.ſi auię.col.ii.C. de ſucceſſ. edict.Caſſan.in conſuet.fol.cclxxi.col.i.& ſequen.

Contrarium ꝙ non ſuccedat ex ſua perſona,ſed pr̃is, tenet Bart.in l.Gallus.§.& quid ſi tm̃.col.v.ff.de liber.& poſth.& Iaſ.in conſi.cxxxix.col.ii.vol.iiii.& Abb.conſi. lxxxv.col.pe.vol.i.vr̃ ſumi concordia ex dictis Are.in l. ſi quis poſthumos.§.i.col.iiii.in fi.ff.de lib.& poſth. nã, aut priuilegium competit gradui,& filius venit ex perſona patris,aut competit perſonę,& venit ex ꝑſona ſua.

Secundò, qñ nepos eſt conceptus poſt mortem aui, non p̃t admitti,niſi ex ꝑſona patris.l.fi.vbi Bar. & Bal.c. ad Orphic.per Caſſa.in conſuet.fol.cclxxiii.col.iii.

Octauò limita, vt prædicta regula procedat tantùm in ſucceſsione,ſed ex cã hæreditaria non procedat. ita Alex.in conſi.cxxix.col.ii.vol.v.voluit Bart.in authen: poſt fratres.C.de legiti.hęredi.per Alex. in conſi.cciiii. col.ii.vol.ii.Rapha.Cuma.in l.cùm ita.§.fi. de legat.ii. Alex.in conſi.cxxix.col.ii.vol.ii.Rui.in conſ.xii.col.vi. vol.i.

vol.i.contrarium Iaſ.in l.ſi auię.col.ii.c.de ſucceſ.edict. in l.ſi duo,in fi.prin. ff.de iureiu.in l.is poteſt, col.vi.ff. de acq.hęre. Ex quo infertur,ꝙ in iure patronatus libe rorum filius non ſuccedit in locum patris. Io. Fab.in §. cum filius, in i.oppoſ.& ibi Ang.col.ii.Chriſt.Port.col. i.& Iaſ. in d.l.ſi auiæ,col.ii.C.de ſucceſſ.edic. & in d.l.ſi duo,in fi.ff.de iureiu. vbi licèt impugnet communem,ta men tenet concluſionem hanc.

Nonò limita,ſecus eſſe in iure patronatus eccleſiaſti co,quia in eo filius ſuccedit in locum patris. Io. Fab.in d.§. cum filius.in i.oppoſ.vbi Ange.col.ii.item infertur ꝙ in emphyteuſi filius non ſuccedit in locum patris, vt tenet Alex.in conſ.cxxix.col.ii.& ſeq.vol.v.& iſtā tenet Rui.conſi.clxii.col.iii.vol.i.Grat.tenet in l.cum ita.§.ſi fideic.in fi.ff.de lega.ii.Corn.in conſi.xxiiii col.fi.vol.ii. ſentit in l.Gallus in §.q̄dā rectè,col.ii.ff.de lib.& poſth. Alex.conſ.xxvi.col.ii.in fi.& ſeq.volu.iii.vb etiā ſeqtur iſtā partem,& in d.l.Gallus.§.quidā rectè. col.fi.ff.de libe.& poſth.Aymo in conſ.lxvii.col.ii.Rui.ī conſ.clxiii. vol.i.& declarat conſi. clxii.col.i.& ſeq. & ꝑ totum vol. i.maximè in iii.col.& idem Rui.declarat conſ.101.col. i.& v.vol.ii.& in conſi.clxix.col.i.vol.i.Tiraq.de iu.primoge.q.xl.nu.xix. Tenendo ſecundam opi.declara, illā procedere in emphyteuſi hæreditaria, non autem in emphyteuſi non hæreditaria, vt dicit Alex.in conſi.cxxix. col.fi.vol.v.Rui.conſi.cxxxiiii.col.vii.& col.fi.vol.ii.

CONCLVSIO XXXIIII.

ARGVMENTVM.

Negatiuam probandam eſſe ab eo, qui in ea ſe fundat.

ETIAM negatiua eſt probanda per eum, qui ſe fundat in ea. Innocen. in capit. ſuper his, columna iii. de accuſ.

de accu.ver.ſed quid dices.Bar.in conſ.xciiii.col.ii.ff.de verb.obl.Corn.conſ.cxxiii.col.i.in fi.& ſeq.vol.i.& conſi.ccl.col.fi.eo.vol.Hoſt.ī d.c.ſup his,col.pe.& ibi Ant. de Butr.col.ix.Bart.in l.Actor.col.ii.ver.nunc q̄ro.C.de proba. & in l.ſi per aliū. in §.doceretur.ff.ne quis eū qui in ius voca.eſt.& in l. ergo.& in l.item ait p̄tor.ff.ex qb. cau.maio.& in l.ſi quis conſortiū.& ibi Ang.C.de fabri. lib.xi.Domi.in c.i.in iii.no.de confeſ.in vi.Inn.in c. ꝓpoſuit.in fi.de clerico excom.admini.Lap.alleg.lxxxix. ī fi. Rot.in nouis deciſ.cccxliiii.in fi.Fel.in d.c.ſup his, col.vii.de accuſ.Rota in deciſ.Biſignet vi.de p̄b.Caſſad. deciſ.iii.in reg.Cācel.Io.And.in reg. infamibus. de reg. iur.in vi.ſentit gl.in l.ſi verò,§.qui pro rei qualitate,in verbo, dubitetur.ff.qui ſatiſ.cog.Ant.de But.in c.fi.col. pe.in fi.& ſeq.de prȩſump.& in c.bonę,el i.col.xi. & ſeq. de elect.Bal.in l.qui accuſ.in fi.C.de ædeſ. in l. cū mulier.col.xiiii.ff.ſo.ma.& iſtā dicit * communē Alex.in d.l.in illa.col pe.ff.de ver.obli. Imo.in l.ex facto.§.ſi q̄s autem, col.pe.& ſeq.ff.ad Trebel. Ratio eſt quia potius agit vel accuſat,quā neget.Bal.in l.ab eo. col.iii.C.quo. & qn̄ iud. Contrariā regulā ꝙ negatiua non debeat probari, facit Io. Andr.in regula ſine poſſesſione in ii.col. verſi.ad declarationem tn̄,de reg.iur.in vi. in fi.col.iiii. vbi ſentit cōtrariū, ꝑ quā decretalem ſatis poſſe id attētari.Spec.in negatiua facti tenet contrariū in d.ti.de ꝓba.in §.probare.nu.vi.ſentit ēt Bar.in l.incumbit, circa fi.de proba.Albe.verò dicebat in l.ii.C.de iu.emph.col. ii.& ſeq.in criminalibus ꝓponens negatiuā,illā probat. & dicit hoc eſſe etiā de mente Inn. in c. ſuper his.

Limita ſecundā partem, niſi contra negātem ſit præſumptio, quia tūc ipſe negans probat etiam ꝙ aliàs non probaret.Bar.in l.ei.incumbit.in fi.ff.de probat.

Primò amplia,ſiue ſit actor,ſiue ſit reus, ille qui opponit negatiuā ad fundandā ſuā intentionē. Imo. in c. ſuper his,col.ii.in fi.Iaſ.in l.in illa.col.iiii.ff.de ver. obl. Alber.de Roſa.in l.& incumbit.nu.51.de probat. Bal.in l.ii.col.x.C.de iure emphy.

Secundò

Digitized by Google

Secundò amplia ſiue ſit negatiua facti, ſiue ſit negatiua iuris: vt per gl.in ii.ff.de prob.Inn.in d.c. ſuper his, col.ii.in fi.Iaſ.in d.l.in illa,col.iiii.Sali.in l.ei incumbit. ff.de ꝓba.Declara,vt ꝑ Albe. de Roſ. in dicta.l.nume.6.

Tertiò amplia,ēt ſi ſit negatiua qualitatis,vt ꝑ gl. in d.l.ii·ff.de ꝓba.Ant.de But.in c.ſuper his,col.x. verſi. & hæc vera.Io.And.in reg.infamibus,in ii.oppo.primę partis de reg.iu.in vi.Fel.in c.fi.col.v.de pręſum. in l. in illa,in fi.ff.de verb.obl.Sal.in d.l.ei incumbit.

Declara,vt per Alberi.in d.l.ei incumbit.nu.vii.

Quartò amplia, etiam ſi negatiua ſit cauſa exercitii actionis,vt dicit Bar.in l.in illa.col.ii.ver.item ſi eſt cauſa.ff.de ver.obl.refert.& ſequitur Ant. de But.in c.ſuper his,col.xix.in fi.& ſeq.ver.tu dic clarius.Io. de Ana.ibi col.fi.Bal.in l.ii.col.x.C.de iurę emphy.

Quintò amplia,ēt ſi negatiua ſit cauſa officii iudicis, vt per Bar.in d.l.in illa.col.ii.ver.item ſi negatiua.refert & ſequit̃ Ant.de But.in d.c.ſuꝑ his,ver.idem ſi negatiua & ibi Io.de Ana.col.fi.Bal.ĩ l.ii.col.x.ver.de iu. emphy.

Sextò amplia,etiã ſi ſit negatiua improbabilis,vt dicit in c.i.de confeſ.in vi.in iii.no.Imo.in l.in illa, col.pe.in fi.ver.& idem dicas ſi ſit negatiua.ff.de verb.obli.Pariſ. conſi.cxxxviii.col.i.volumi.iiii.

Septimò amplia,ſiue agatur ciuiliter,ſiue criminaliter proponens negatiuã pro fundamento ſuæ intentionis illã probet.Inn.in c.ſuper his.col.ii.in fi.& ibi Io.de Ana. col fi. Contrariũ ſentit Bar.in d.l. in illa.col.fi.ff. de ver.obli.prędicta vera,niſi ſit præſumptio. Ex prædicta regula infertur,ꝙ qui negat factã eſſe ſolutionem alteri,& ſic aſſerit non fuiſſe ſolutũ, talis negatiua probatur per illũ,qui hoc dicit, vt per Inn.in d.c.ſuꝑ his.col. ii.in fi.& ibi Hoſt.§.cum autem col.ii.& ibi Ioã. de Ana. col.fi.Bal.in l.in contractu, in.§.illo.de non nu.pec. & in l.cũ mulier.col.xiiii.in fi.ver.ii.hoc probatur.ff.ſol.ma. & in repe.l.ii.pe.char.ver.ii.quęrit.ff.de iureiu.Bar.in d. l.in illa,col.ii.ver.& hæc lex.ff.de verb.obli.Bart.in l.ii. col.fi.C.de iu.emphy.Bal.in l.ſi à furioſo.col.v.ff.ſi cer. petat.

petat.Bar.in l.ſi quis conſortiũ.C.de Fabri.lib.xi. & ibi Ang.Inn.in c.propoſuit,in fi.de cler.excom.miniſt.Lap. alle.lxxxvii.in fi.Rot.in nouis.deciſ.ccccxlv. Abb.in c. propoſuit,col.i.in fi.ver.& aduerte. de cler.excom. miniſt.Iaſ.in d.l.in illa.col.iiii.ff.de verb.obli.Iaſ.qui dicit ✱ communiter teneri per oẽs in l.ii.colũ.lvii.C.de iure emphy.Pet.de Anch.in c.potuit.nu.xxiiii.de locat.

Contrarium, ꝙ etiam iſto caſu probet debitor ſe ſoluiſſe,tenet Alber.in d.l.ii.nu.vii.C.de iure emphy.

Limita,niſi illemet cui facienda eſt ſolutio, neget ſibi eſſe ſolutũ, quia tũc non probat ipſe creditor negãs, ſed debitor probat ſoluiſſe.Ita Inn.in d.c. ſuper his.col. ii.in fi.& ibi Hoſt.in §.cum aũt.col.ii.& ibi Io.de Ana. col.fi.Bal.in l.in contractib.§.in illo.C.de non num.pecu.& in d.l.cũ mulier.col.xiiii.in fi.ver.ii.hoc probatur. ff.ſo.ma.& in repeti..ii.pe.char.ver.ii.quęritur.ff.de iureiu. Bar.in l.in illa col.ii.ver.& hęc lex.ff.de verb. obli. Bart.in l.ii.col.fi.C.de iu.emphy.Abb.in c. propoſuit. col.i.in fi.ver.& aduerte.de cle.excom.miniſt. Iaſ.in l.in illa.ff.de verb.ob.& in d.l.ii.col.liiii.C.de iu. emph.qui dicit ✱ cõiter teneri per omnes,vbi Bal. col.x.per Pet. de Anch.in c.potuit.nu.xxiiii.de loca.Bal.in l.ſi à furio ſo.col.iii.ff.ſi cer.pet. Amplia, ẽt ſi pro creditore debitor promiſerit alteri ſoluere, nã ſi ipſi debitori opponatur,ꝙ non ſoluerit,ipſe debet probare ſolutionem. Soc. in l.fi.ff.de excep.& fuit originale dictum Sal.per illum tex.in d.l.ii.C.de iure emph.in v.col.ver. quæro viii. & ante eũ fuit dictum Bal.ibi in x.& viii.q.refert & ſequitur in d.l.in illa.col.iiii.in fi.& ſeq.ff.de verb.obli.in d. l.ii.col.liiii.C.de iure emphy.

Secundò amplia,etiã ſi quis peteret aliquem puniri, quia non ſoluit illi cui ſoluere debebat.Bar.in l.in illa. col.ii.ff.de verb.obl.Ant.de But.in c.ſuper his,col.x.de appel.in l.ſi à furioſo.col.ii.ff.ſi cert.pet. in l.cũ mulier col.xv.ver.itẽ ſi aliqs.ff.ſo.ma.l.ii.col.x.C.de iu. emph.

Limita, qñ agitur de probanda ipſa ſolutione, ſecus qñ agitur de probãdo alio extrinſeco, puta conditionẽ

fuiſſe

fuiſſe purificatam, tunc probatio ipſius extrinſicè debet fieri pro ipſo creditore, quamuis ſolútio debeat ipſi fieri, vt declarat Iaſ. in d. l. in illa. col. v. ff. de ver. obli.

Secundò limita, qñ quis tenetur non vinculo obligationis, ſed tm̃ officio iudicis, ita per verbũ forte dicit Corn. conſi. cxx. col. fi. vol. i. Similẽ diſtinctionem an opponat ille, cuius intereſt, & tunc probet ille, cui opponitur, aut opponit tertius, & probet negãs, dicit Lapus. in alleg. xciiii. col. ii.

Ex quo infertur, ꝙ emphyteota probat ſe ſoluiſſe, qñ dominus opponit ſibi caducitatẽ, non aũt probat dñs ipſum non ſoluiſſe. ita Cy. in d. l. ii. C. de iure emphy. poſt gl. ibi in verbo repellere. in ver. item quis probabit. Specu. in tit. de loca. in §. nunc aliqua, in ver. xxxi. Iaſ. in d. l. ii. col. liii. C. de iure emphy. & ibi. Alber. de Roſat. nu. vii. Pet. de Anch. in c. potuit nume. xxiiii. de locat. & ibi Imo. nu. liiii. Infertur ſecũdò, ꝙ ſi alicui oppono ꝙ debet audiri, quia non ſoluit collectas, nó eſt fundata intentio mei opponentis, niſi verificẽ non ſolutionẽ. Bar. in d. l. in illa. col. ii. ff. de ver. obli. Roma. ibi nu. xv. Ant. de But. in c. ſuper his. col. x. de accuſ. Bal. in l. ſi à fundo, col. iii. ff. ſi cert. pet. Ang. in l. i. col. vii. C. de fi. inſtru. lib. x. in repe. & in l. pe. §. docere. ff. ne quis eum. Alex. in l. illa col. pe. ff. de verb. obl. Bal. in d. l. ii. col. x. C. de iu. emphy. & ibi Ang. circa fi. Iaſ. col. liiii. Bar. in l. ſi quis cõſortium. C. de fabric. lib. xi. & ibi Ang. Contrariũ Bald. in l. cùm mulier. col. xv. & ſeq. ff. de ſolu. mat.

Infertur tertiò, an ſi quis aſſerat defunctum non habere proximiores, quàm ſe ipſum, debeat probare, ille q hoc aſſerit? Spec. in ti. de teſta. §. ſequitur videre. ver. eſt etiam alia. Ang. Aret. in §. actionem, col. fi. ver. ſi autem. inſti. de act. Beltr. in cõſi. ccxxxii. col. iiii. in prin. vol. iii. in nouiter impreſſis. Are. in l. ſed etſi de ſua. ff. de acqui. hæred. col. penul. Maria. Iun. in conſi. xxix. col. ii. volu. ii. verſi. & ad contrarium.

Iſta opin. ſeruari poteſt, quando alius eſt in poſſeſſione, & agit ille, qui prætendit ſe eſſe proximiorem,

Ita loquitur Beltr.in d.conſil.ccxxxii.vol.iii.& facit qđ not.in ſeq. corolario. Contrariū Cuma.in l. ſed & ſi de ſua.ff.de acq.hęre.& Rom.in l.hæres inſtitutus.eo. titu. Alex.in l.is pót.col v.ver.ſed iuxta prædicta.ff.de acqu. hæred.& ibi Iaſ.nu.lxxxiii.& ſeq.Alex.in conſi.xx. in fi. vol.i.Corn.in conſi.cxcvii.vol.iiii.& in l.i.C. qui admit ti.Cuma.in conſi.xliii.Cor.conſ.xcv.nu.iii.vol.iiii.Rui. conſ.cliiii.col.i.vol.iii. Alex.in cóſ.clxxix.in fi.ver.& ꝑ hoc ēt facit.vol.vii.Soc.cóſi.lxxxix.col.iiii.ver. quia ad hoc rñdeo.Rui.conſi.lxvii.col.vii.ver.quod autē fuerit.

Tenendo iſtam partē, declara, qñ probauit ſe eſſe con iunctū in aliquo certo gradu, quia aliàs non pręſumitur illum eſſe coniunctū magis proximū. ita declarat Deci. in conſi-cccxxi.col. fi. Infertur quartò, nam dicenti aliquem deceſſiſſe ſine filiis, incumbit probatio. Imol. in l. ex facto.§.ſi quis autem.ff.ad Treb.col.pe. & ibi Raph. Cuma.& Alex.col.i.in fi.col.fin.ſentit Pau.de Ca.in l.ſi inter.ff.de reb.dub.Alex.conſi.lxxii.col.i.vol.v. Aret.in l.ſed & ſi de ſua.col.iiii.ff.de acq.hęr.Belt.cóſi.cclxxxvi. col.fi.vol.iii.Alex.in l.is poteſt.col.v.ff.de acq.hęre.Vin cent.Hercu.in d.§.ſi quis autem.Goza.conſil.iiii.col.iii. ſentit Corn.conſi.cxxiii.nu.xvi.ver.item facit.volum.i.

Contrarium Bar.in d.§.ſi quis autem, & ibi Angel.& Pau.de Ca.& in l. qui duos..§.cū in bello.ff.de reb. dub. Alex.in conſi.xx.in fi.vol.i.& conſi.xxix.vol.ii. & conſi. xxxix.vol.i.Soc.in d.l.qui duos.§.cùm in bello.col.ii.& ſeq.Corn.conſi.cxcvii.vol.iiii.Caſſa.in conſ.xix.col.iii. & iſtā dicit ✱ communē Beltr.conſi.xlii.col.ii.in fi. volu.ii.in fi.in nouiter impreſſis.Deciſ.Neap.clix.nu.xi.& ſeq.in nouis.Afflic.ſuper conſti.fol.ccci.col.iii. in fin. & ſeq.Deci.conſi.Dclii.nu.vii.Corn.conſi.lxxii.col.fi. vol. i.Io.Crot.in c.Rainu.col.xiii.ver.tertius caſus de teſta. vbi dicit iſtā cóem Rui.conſ.cix.col.xv.vol.iii. Alciat. de pręſum.in reg.in xlix.ꝓſum. Pro concordia dici poſſet, vt dicit Deciſ.Neap.clix.in nouis nu.xii.nā aut con ſtat ꝙ grauatus aliqñ habuerit liberos, & quia ꝓſumun tur viuere, is q̃ allegat deceſſiſſe illos, probet, & proce-

dat

dat prima opi. Aut nō probatur, grauatū aliqñ habuiſſe filios, & tunc procedit ſecunda opi· Tenēdo primā opi. limita, niſi fideicommiſſarius ſit in poſſesſione, qa tunc non eſt ſibi neceſſe quicq̄ probare. Imol. in d.l.ex facto. §.ſi quis autem.ff.ad Trebell.col.pe.& ibi Raph.Cuma. Io.Crot.in d.c.Rainu.col.xii.& ſeq.in fi.de teſta.

Contrarium, ꝙ ſiue agat ſiue conuenitur, nunq̄ probet fideicom. Soc. in l.qui duos.§.cùm in bello, col.ii.ff. de reb.dub.& in l.ſi inter virum.col.ii.ff.eo.ti.

Contrarium, ꝙ immo ēt ſiue agat ſiue conueníatur, probet fideicom.tenet Alex. in l.ex facto.§.ſi quis autē. in fi.ff.ad Treb. Infertur quartò, nā ſi dicatur aliquem deceſſiſſe non facto teſtamento, is probare debet qui in eo ſe fundat: vt dicit Rom.in l.emācipati.in vi.no.C.de coll.& ibi Deci.in ii.no.Cor.in conſi.cxxv.col. pen. vol. iiii. Are.in l.ſed & ſi de ſua, col.pe.& ſeq.ff.de acq. hęre. ſentit Bar.in conſi.ix.col.iiii.ver.Idem faciendum eſt.

Contrarium Bar.in l.is p̄t.col.pe.ver.v. dicit gl.& ibi Alex.col.fi.& Iaſ.nu.lxxxv.& nu.lxxxviii. Alex.in d.l.ſi emancipati, in iii.no.& ibi Iaſ.in iii.col.ſentit Corn. in l.ii.C.qui admitti,& in l.ſi emancipati, in i.col.in fi.vbi dicit iſtam partem ✱ ſeruari de conſuetudine,& in cōſi.cxcvii.vbi idē dicit, vol.iiii.nu.iii.Cuma.in cōſi.xliii.

Infertur quintò, ꝙ dicenti hæredem non ſeruaſſe volūtatē defuncti, incumbit probatio. Bar.in l.in illa.ff.de ver.obli.col.fi.qui intelligit, qñ ille qui agit, nō eſt ille cuius commodū reſpicit teſtatoris voluntas, quia ſi eēt illemet nō tenetur quicq̄ probare. & ibi Rom.tenet idē nu.xv.& in l.item ait prætor. vbi dicit, ꝙ iſta negatiua eſt probanda per illum qui in ea ſe fundat.ff.ex quibus cau.maio. Corn.conſ.xi.nu.viii.vol.ii.& in conſ.ccl.nu. xv.vol.i.& in conſ.cxx.col.fi.nu.xiiii.vol.i.& cūſ.cxxiii. nu.xiiii.vol.i.ſentit Sal.in auth.hoc amplius. ī ii.col.in viii.q.C.de fideic.& ſimiliter in eo qui aſſerit nō eē ſatisfactū voluntati teſtatoris in matrimonio contrahendo: vt p Cor.d.conſ.cxxiii.nu.xvii.& cōſi.ccl.col.fi.nu.xvi. vol.i.& in conſ.cv.col.fi.nu.xix.& ſeq.volumi.ii.

Infertur ſextò, ꝙ dicenti maritum nõ adhibuiſſe medicũ vxori ægrotãti, prout de iure tenebatur, incumbit onus probandi hanc negatiuã. Corn. in d. conſ. ccl. col. fi. vol. i. & in conſ. cxx. nu. xiii. vol. i. & in conſil. cxxiii. col. ii. nu. xvi. vol. i. Infertur ſeptimò, ꝙ ſi mulier non poſſet habitare cũ hrẽdibus mariti, debet ipſa ꝓbare hãc negatiuã. Pet. de Anch. in conſ. ccliiii. refert & ſeqtur Iaſ. in l. in illa. ff. de ver. ob. col. iiii. Rui. cõſ. xxxiiii. col. i. vol. ii.

Infertur octauò, nã qui dicit non reperiri idoneum, debet probare. Imo. in conſi. cxxi. col. pe. Infertur nonò, nã qui dicit non reperiri malefactorẽ, & propterea cõitatem teneri, debet probare. Corn. conſil. cxxxiii. col. ii. in prin. vol. i. Aymo in conſi. cxxi. col. pe. Infertur decimo, ꝙ dicenti non reperiri in ciuitate forenſem ullum, incũbit probatio iſtius negatiuæ. Corn. in conſ. cccxxiii. col. i. vol. iiii. Aymo in conſi. cxxi. colum. pen.

Infertur vndecimò, nã dicenti non fuiſſe pſtita alimẽta donanti, & per conſequens donatariũ cecidiſſe à commodo donationis, incumbit probare. Corn. in conſi. cxx. col. fi. vol. i. nu. xiii. & ſeq. Duodecimò infertur, nã allegantiſe non ſoluiſſe, & ꝑ conſequens pſcripſiſſe, vt non cogetur ad ſoluendũ, incumbit probatio. Io. And. in reg. ſine poſſesſione. col. fi. de reg. iur. in vi.

Inferẽ decimotertiò, nã aliquẽ non fuiſſe creditorem, ꝓbatur ꝑ illũ, qui repetit pecuniã ſolutã ꝑ cõditionem indebiti, ita Alex. in conſ. lxxxiii. in prin. vol. i.

Infertur xiiii. nã opponens electo defectũ ætatis, ipſe propat. Cald. in conſi. v. de proba. Infertur xv. ꝙ ſi opponatẽ tutori agenti, quòd non fecerit inuentariũ, & ꝑ pea non debeat audiri, ille probet, qui dicit illũ non eſſe audiendum. Tñ Bar. in l. in illa. col. fi. ff. de ver. obli. non audet firmare. Et idem Anto. de But. in d. c. ſuper his, col. x. ſed Ang. in d. l. hoc iure, tenet in diſtinctè, quòd tenetur ꝓbare tutor ſe feciſſe inuentariũ. Imol. in d. l. in illa col. ii. & ibi Rom. nu. xiiii. & Alex. col. pen. idem voluit Bal. in l. ii. col. x. in fi. C. de iu. emphy. Iaſ. in l. in illa, col. v. verſicu. iiii. vltra Barto.

Infertur

Infertur xvi.quòd qui dicit aliquem non ꝓmotũ,ipſe probat.Rot.in deciſ.lxxxiii.in nouis.Caſſad.deciſ.v de reg.cãcel.nu.v. Contrarium Inn.in c.ſuper his.col.fi. & ibi Io.And.col.iiii.Caſſa.in conſuet.fo.lxxii.col.i.Feli.q̃ dupliciter limitat.in d.c.ſuper his.col.pen.Ant. de But. col.viii.in fi.ver.ſed ſi opponitur.& ibi Io. Andr.col.iiii. in fi.Spec.in ti.de ꝓba §.probare.nu.viii.Iaſ.in d.l.in illa.col.v.in v.fall Abb.in c.Bonę,el i.col.pen.in prin. de elect. & in c.ſicut.col.fi.ver. & ꝑ hoc notanter de iudic.

Infertur xvii.quòd dicenti aliquem non legitimè inſtitutum,incumbit ꝓbatio.Rot.deciſ.xl.in antiquas Inno.in c.ex inſinuatione.de procura.ſuper verbo. inſtitutione. Caſſa.deciſ.v.de reg.cancell.

Infertur xviii.quòd qui allegat non fuiſſe ſeruatã formam in electione,tunc ipſe probat, q̃n ſecuta eſt confirmatio,ſecus ſi confirmatio non eſſet ſecuta,quia tunc ꝓbat electus.ita Ant.de But.in c.ſuper his,col.viii.verſic. quæro ſi opponitur.de accuſa. poſt compoſtell.in capit. quòd ſicut,de elect. idem tenet Ioan.Andr. in d.cap.ſuper his colum.iiii.

Et dicit Cald. in conſil.v.de probat. quòd opponens a quid electo,ipſe debet probare.

Infertur xix. quòd ſi opponatur electo , quòd non ſit legitimus,ille probat,qui opponit. Io.And.in reg Infamibus.in iii.col.ver.ſoluendo tñ duo.de reg.iu.in vi.qui concludit,notabiliter declarando,quòd opponens electo vt caſſetur electio,ipſe probat electum illegitimum,ſed ſi electus peteret confirmationem, electus ꝓbaret ſe legitimum.Ant.de But.cap.fina.colum.fin.ver.ſi ergo petat,de p̃ſum. Et an quis p̃ſumatur legitimus vel illegitimus,& qs debeat hoc ꝓbare,vide Fed.de Sen ĩ conſ.215.

Infertur xx.nam alleganti aliquem religioſum ſacerdotem miniſtraſſe ſacramenta in aliena parochia ſine licentia,incumbit iſta ꝓbatio.Ant.de Butr.in d.c. ſuꝑ his col.x.ver.& hæc vera, de accuſa.& ibi Ioan.de Ana.colum.fina.in fi.per no. per Lap.alleg.cxxvi. ſicut q̃n quis dicit aliquẽ accepiſſe poſſeſſionem ſine licentia iudicis.

Corn.in cõſi.ccl.col.ii.vol.i. ſecus qñ quis aſſerit aliquẽ fuiſſe ordinatum ab alieno Epiſcopo ſine literis demiſſoriis: vt p Fel.ĩ d.c.ſup his.col.pe.ver.vi. & vlti. cõclu.

Infertur vigeſimoprimò, nã dicẽti pecuniã numeratã officiali, non fuiſſe conuerſam in vtilitatem communitatis, incũbit ꝓbatio. Bar.in conſi.xciiii. refert & ſequitur Corn.in conſi.ccl.col.fi.vol.i. Infertur vigeſimoſecũdò, ꝙ accuſanti ſyndicũ non denuntiaſſe, incũbit ꝓbatio, tñ contrarium tenet Bal.in l.cũ mulier.col.xvi.ver. & infero ad aliam quæſtionem.ff.ſo.ma. Infertur vigeſimotertiò, ꝙ dicenti non reperiri plures teſtes, incumbit probatio. Rui.conſi.lxvi.col.vii.vol.v. Infertur vltimò, ꝙ q aſſerit rem non eſſe in territorio, ipſe probet. Rui.conſi. lxix.col.iii.volumi.v.

Primò limita principalem regulã, ꝙ negatiua probatur p illũ, qui in ea ſe fundat, vt procedat, qñ id qđ negatur, non requirit de neceſsitate ſcripturã; ſed ſi ſcripturã de neceſsitate exigeret, tunc non eſt neceſſarium aliàs eã verificare, ſed is contra quem opponitur, debet exhibere ſcripturam, qua exhibita releuatur ab alia ꝓbatione plenioris ſolemnitatis. per no. p Inn. in d.c.ſup his, ibi voluit, ꝙ quando opponitur contra electionem, tenetur electus producere inſtrumentũ electionis, quo producto releuatur à pręparatione ſolemnitatis. idem voluit Ant.de But.ibi col.viii.in fi.Ioan. And.col.iiii.in fi.Abb.in c bonæ, el i.col.pe.in prin.de elect.Iaſ.in l.in illa.col.v.in fi.ver.v.limita, de verb.obli.Mantua in conſ. lxxii.col.i.Feli.in d.c.ſup his, col.pe.ver.ſeptima & vlti. concluſio. Abb.ĩ c.ſicut, col.fi.ver.item vbi ius pręcipit, de re iud.Caſſa.in reg.cancel.deciſ.v.

Secundò limita in eo, ꝙ confeſſus eſt recepiſſe pecuniã, & poſteà infra bienniũ negat illã recepiſſe, & opponit exceptionem non nume. pecu. nã non tenetur probare negatiuam, ſ.non recepiſſe, ſed mutuans debet probare ſe numeraſſe. ita limitat gl.ii.in l.in exceptionis.ff.de proba. ita Rom.in d.l.in illa.col.iiii.in fi.ff.de verb. obl. ver. prætereà ſi ſpeciale eſt. & ibi Iaſ.col.iiii.ver.iſta regula

gula fallit, poſt Bar.ibi in.ii.col.ver.fallit in acceptione non numeratæ pecuniæ.

Tertiò limita, niſi præſumptio eſſet pro negãte, quo caſu, non tenetur ꝓbare negatiuã.Bar.in d.l.in illa.col.ſi.ver.prædicta verò, & ibi etiam Iaſ.col.v.ver.iii.fallit. Bar.in l.actor.col.iii.ver.nunc quęro qñ.C.de proba.Rota in antiquis deciſ.DLVI.Rocch.de Curte in tract.de iure patr.in verbo honorificum.q.xlix. idem voluit Rota in noua deciſi.cccclxxviii.Caſſad.deciſi. v.in fin.de reg. cancel.Ant.de But.de But.in c.ſi.col.pe.ver. quædam eſt negatiua alterius accidentis.& in c.bonæ.col.xi.verſicu. quædam eſt qualitas.de elect.

Quartò limita, quando negatiua excludit illum cui obiicitur quo minus poſſit in iudicio comparere, quia tunc is qui opponitur, debet ꝓbare ſuã inhabilitatem, vt per Iaſ.in d.l.in illa.col.v.ver.iiii.vltra Bar.per illud quod dictũ eſt de tutore, cui obiicitur, quòd non fecerit inuentarium, vt diximus ſuperius in xv.illatione.

Quintò limita, quando electus petit ſe confirmari, & opponens negat illum habere qualitates ſufficientes: quia tunc non probat negans, ſed petens confirmationem.Anto.de Butr. in d.c.ſi.col.ſi.verſi.aut eſt contentio de electionibus.

Sextò limita, quando negans qualitatem in electo ſe opponit, antequam electus conſenſit, quia tunc non negans, ſed electus tenetur probare ſuã habilitatem, vt ꝑ Ant.de Bu.in d.c.ſi.col.ſi.ver.ſi peto.de præſumpt.

Septimò limita, quando iudex inquirit ſuper habilitate illius, qui poſſidet beneficiũ, & negat poſſidentem habere legitimas qualitates, quia tunc nõ probat iudex negans, ſed poſſidens beneficium.ita Anto.de But.in d. c.ſi.de præſump.verſi.in quantum autem, & in d.c.bonę. col.xii.verſi.ſi autem non intenderet.

Octauò limita, quando negãs tñ negat intentionem actoris non probatã.Ita declarat Bald.in l.ſi ex cautione, in vltima oppoſ.C.de non nu.pec.Ant.de But.in d.c. ſi.col.ſi.ver.in aliis qualitatibus, de præſump.

CONCLVSIO XXXV.

ARGVMENTVM.

Antecedenti prohibito, videtur etiam prohibitũ omne aliud, per quod peruenitur ad illud.

QVando aliquid prohibet̄ in antecedẽs, prohibetur & omne ꝑ quod peruenitur ad illud.l.oratio.ff.de ſponſ.gl.in cle.i.in verbo contrahere.de conſanguin. & affinita. eſt bonus tex.in c.conſtitutus, de conceſſ. præb.& in c.ex tenore,eo.ti.Bal.in l.ii.col.ii.verſi.ii. eſt ff.de iur.om.iu.& facit quod no. Bal.in l.fi.in prin.C.ad l.Falci.ꝙ qui non poteſt alienare, non poteſt ẽt promittere de alienãdo.Deci.conſi.DCC. col.i. & in l.ii.col.fi.ff. de iu.om. iu.Claud.in l.i.col.ii.ff.de ope.no.nun.Tiraq. de retract.fol.cxxiii. vbi ꝙ cenſetur prohibitum eſſe illud ex quo alienatio ſequitur.

Et ideò prohibita venditione per ſtatutum, cenſetur ẽt prohibita promiſſio de vendendo,vt per Rui. conſi.cxlv.col.ii.vol.i.qui ampliat, etiam ſi talis promisſio conferatur poſt mortem.

Primò limita,quò ad pœnã,nã pœna non operatur in antecedenti,licèt, prohibitio operet̄ in actu conſummato.gl.in d.cle.i.in verbo.Contrahere,de conſang. & affini.Bal.in l.pen.§.pe.ff.ne quis eũ qui in ius voc. & ꝑ eundem Bal.in l.i.col.fi. ver. & per hoc determinantur duæ q̃ones.C.ſi rector.&c. Alex.in conſi.cxciiii.col.fi.vol.ii. Abb.in c.i.lib.i.de poſtu.prælat.& ibi Deci.colũ.viii.& Barba.& Dec.in c.nã cõcupiſcentiã.in ii.lect.in i.col. & ſeq.de conſti.Iaſ.in l.ii.col.fi.ff.de iu.om.iud. & per Iaſ. in l.quo minus.col.iiii.in ix.no.ff.de fluminib.per Ripã in tract.de peſte.fo.xxii. col.ii.& ſeq. aliàs nu.ccc. cum plurib.ſeq.Iaſ.in l.cum quidã. col.iii.ff.de lib. & poſth. Corn.in conſi.cxlvii.col.fi.vol.i.

Contrarium,ꝙ etiam pœna locum habeat in antecedenti,tenuit gl.fi.in c.i.de poſtula.prælat.ſentit Ant.de

But.in repet.col.fi. de conſuet. in pen. char. verſi. fallit octauò.refert & ſequitur Caccialup. in repet. l. omnes populi.ff.de iuſt.& iur.in pe.char.ver.xiii. quando duo. Dec.in l.ii.col.fi.ff.de iuriſd.om.iud.

Secundò limita, quando eſt eadem ratio prohibendi etiam in antecedenti, aliàs ſecus, vt eſt tex.in d.l. i.C. ſi rect. & ibi Cuma.col.i.& ibi etiam Sali.Alex. in conſi. cxciiii.colum.pen. volu.ii.Doct.in c.iurauit, colũ.ii.de probat.Ripa in tract.de peſt. fol. liii. colũ. iii. aliàs nu. cccii.Dec.conſi.Soc.col.i.& in l.ii.ff.de iuriſd. omn. iud. col.fi.Corn.conſi.cxlvii.col.fi.vol.i.

Tertiò limita, quando prohibitio eſſet de iure ſpeciali, & reſpiceret perſonam, ita Cyn.in d.l.i. colum.i.C. ſi rect. ita Bal.in l.ii.col.i. in fi.& ſeq.ff.de iuriſd.om.iud.

Quartò limita, quando actus non eſſet perpetuò prohibitus, ita Dyn.& ibi Io.And.in reg.nunquid, de regu. iur.in vi. Ita Bal.in d.l.i. col.ii.& ſeq. C.ſi rect.Dec.in c. nam concupiſcentiam, in ii.lect.col.i.in fi.& ſeq. de conſtit. & in l.ii.col.fi.ff.de iuriſd.om.iud.

Quintò limita, quando prohibetur finis, ſecus ſi prohibeatur modus. Ita Bal.in c.innotuit, in i. col.ver. not. prohibito, de elect.refert & ſequitur Decius in d.c. nam concupiſcentiam.in ii.lect.in i.col.in fi.

Sextò limita, quando antecedens poteſt ſuſtineri in alia virtute, quàm in virtute principalis. Bald. in d.l. i. prima col.fi.C.ſi rector.

Septimò limita, quando illud quod prohibetur directò, tendit ad productionem illius, quod prohibetur, ſecus ſi incidenter, ita declarat Bar.in l.ii.circa fi.ff. de iuriſd.om.iud.& ibi Iaſ.col.fi.

Octauò limita regulam iſtam non procedere in ſtatutis, vt declarat Dec.in conſi.Dcxlv.col.i.in fi.& ſeq.

Nonò limita regulam non procedere in cõtractibus, Alex.in conſi.cliiii.col.fi.vol.ii.

CON-

CONCLVSIO XXXVI.

ARGVMENTVM.

Donatio facta alicui,ſed quòd poſt certum tēpus,aut poſt mortem tranſeat in Eccleſiam, an poſsit reuocari.

SI aliquis donauit Titio fundū,vt poſt mortē vel poſt certū tēpus eſſet Eccleſiæ. dubitatur, an donator poſsit factū illud, q̄d poſt certū tempus trāſeat in eccleſiā reuocare?Et quidē Bar.in l.qui Romę.§. Flauius.ff.de verb.oblig.dicit ꝙ pōt, & idē tenet Cuma.in conſi.clxvi.ī fi.& in d.§.Flauius,& ibi Imol.col.ii.Rom. in l.ſed ſi hoc.ff.de in ius vocād.idē voluit Bar.in l.iii.ff. de ſeruis aſport.Sal.in l.quotiēs.C.de reuo.donat.Barb. in cōſi.lxvi.col.vi.vol.iiii.Sal.in i.col.ii.C.ſi manc.aliena. licèt non plenè firmet.Alex. qui dicit iſtā * cōem in l.adoptiuū.§.patrono.ff.de in ius voc.Iaſ. qui ēt dicit cōem,in l.ii.col.xxii.q.xxiii.C.de iure emphy. & Alex. in conſi. cciiii.vbi ēt dicit cōem.Caſſa.conſi. xxviii.col. ii.& in conſi.lvii.col.ii.& in conſi.lix.col.ii. Ripa in l. ſi vmquā lxv.q.vbi dicit iſtam cōem.C.de reuocan. dona. Mant.cōſi.xlvii.col.iii.vbi dicit cōem.Soc.qui dicit commune conſi.cxv.col.iii.vol.iiii.Alex.in d.§.Flauius.col. vii.ver.v.eſt caſus.& ibi Iaſ. col.vi.vbi dicit iſtā eſſe verā,& cōem opin.& col.ſeq.vbi idē repetit in duobus aliis locis & ibi Soc.col.vi.in v.conclu.vbi dicit cōem. Iaſ.in l.fi.col.i.ff.de pact.non ſe firmat, ſed dicit quæſtionē dubiā & idē dicit i d.l.ii.col.xcix.& ſeq.C.de iure emphy. & iſtā opi.dicit dubiā,& ſuper eā non poſſe fieri fundamentū,Dec.in conſi.ccxxxix.col.fi. Contrariū Bal. in l. iii.ff.de ſeruis expor.in addit.dū loquitur de ſtatuto iurato,& tenet reuocari poſſe,quāuis ſtatutū ampliat cōmodū Eccleſię Romanæ. de qua qōne ſtatuti vide Alex. in l.non à ſocero.C.de iur.dot.Pau.de Caſt.l.ſi pecuniā, in ii.col.in fi.in iiii.qō.ff.de condi.cauſ.dat.Io.And. in addit.Spec.in tit.de inſtru.ædit.§.nūc aliqua.verſi. cùm

quis legat.in addit. incip.per ſuperiora tñ.Alex. in d.§. Flauius,col.iiii.conſiderat,ꝙ Io.And.nõ loquitur cõtra Bart.Rom.in d.§.Flauius, circa fin.& idẽ Paul. de Caſt. in l.in inſulã.§.fin.ff.ſol.mat. & in l.ſi conuenerit.ff. de pign.act.Corn.conſi.lxviii.col.iii.vol.iii.Rebuf.in l.qđ iuſsit,in i.not.nu.xxxiii.ff.de re iud.Soc.conſi.cxxxvii. col.fi.Guid.Pap.conſi. xxiii. Tenendo primã opin. quæ vř * magis communis. limita primò in hærede, quĩ non poſſet reuocare,licèt poſſet ipſe donãs,ita Bar.in d. l.Flauius.& ibi.Alex.col.v.verſi.vlt.eſt caſus. & ibi Iaſ. col.ix.ver.iii.limita vbi Aret.col.pen. & Soc.col. vii.in vii.conclu.vbi dicit cõem.Alex.in conſi.cv.col.ii. volu. iiii.Rui.conſi.vii.col.viii.vol.i.Alex.conſi.ciiii.col. fin. vol.iiii.Rui.conſi xxxvi.col.viii. vol.i. Contrariũ Bal. in d.l.cũ à ſocero.C. de iure dot.Rom.in l. ſi pecuniã.ff. de condit.cauſ.data.

Secundò limita,qñ Eccleſia vel tertius in quos colla ta eſſet donatio, poſt exactũ tẽpus haberet cõmodũ ex prouiſione reuocantis,ſecus ſi ex prouiſione alterius, quia tunc reuocare non poſſet.ita Aret. in l apud Iuli. §.ſi quis alicui.ff.de leg.i.col.iii.ver.Io.de Imol.hic dicit. Curt.in tract.feud.in iiii.parte in lxxxii. col. & ſeq. ver.primò doct.Iaſ.in d.l.ii.col. 100.ver. vel reſpondeo aliter.C.de iure emphy. Limita,ſi notarius fuiſſet ſtipu latus ꝓ abſente.ita Bal in d.l.cũ à ſocero.C. de iur. dot. qui ſubdit,idẽ eſſe ſi donatarius ſtipuletur pro Eccleſia vel tertio. Aret.in conſi.lxxiiii.col.vi.ver. ſed tamẽ his non obſtantibus.Corn.in conſi.lxviii.col.iii.vol.iii.ver. dato tamẽ.Barb.conſi.lxvi.col.vi.vol.iiii.ver. iſtam etiã doct.Rip.in xvi.reſponſ. iii.lib. Iſtud tenet Raph. in d. §.Flauius.& ibi Aret.col.pe.ver. licèt aũt prædicta pro cedãt.Soc.in vii.col.in vi.cõcluſione. Alex.conſi. vii. in fi.ver.tñ concluſio facta.Iaſ col.viii.ver.ii.limita. Dec. in conſi.xlvii.col.iii.nu.xii.Aymo conſi.xix.col.iii.Rui. conſi.xxxvi.col.viii.vol.i.in conſi.liiii.col. i.in fi. vol.i. & conſ.lxiiii.col.ii.eo.vol.i.Cagn.nu.xv.in l.ius noſtrũ. ff.de reg.iu.Boer.deciſ.cccliii.in fi.Sed nonnulli ex Do-

ctoribus

ctoribus ſuperius alleg.dicũt hoc ꝓcedere, & eſſe verũ, ẽt ante ſecutã acceptationem, vt tenet Imo.in c potuit. de locat.col.fi.Soc.conſi.vii.in vi.concluſ.& in d.§.Flauius.Iaſ.in l.fi.col.i.ff.de pact. Dec. in conſi.lviii.col. ii. Rui.in conſi.vii.col.viii.Contrariũ Pariſ.in conſ.lxxvii. col.pe.vol.iiii.qui voluit ꝙ ſit neceſſarium acceptatio.

Quartò limita,nam ſtante ſtatuto videtur,quòd non poſsit fieri reuocatio, quia propter iuramentum actus efficitur irreuocabilis.Guid.Papę.in conſi.xxiii.nu.viii.

Quintò limita,ſi eſſet plenè quęſitũ illi tertio,q̃a non poſſet amplius reuocari per donantem.Dec.conſi. lviii. col.ii.Soc.conſi.cxxvii.col.iii.in fi.ver.i.eſt. Et ꝓptereà Doctores inferunt,ꝙ ſi tempus aduenisſet,in quo quæri debet res donata ipſi tertio nõ poſſet amplius fieri reuo catio.ita Raph.in d §.Flauius,& ibi Alex.col.iii.ver.& ibi dicit Raph.& col.vii.ver.ſecundus caſus eſt. Dec.d. conſi.lviii.col.ii.Iaſ.ibi col.vii.verſi.primo eam limita. & Soc.v.col.in iii.concluſ.

Sextò limita,qñ pœnitentia interuenit ante tp̃s ĩ quo eſt collata diſpoſitio in fauorẽ tertii,& pœnitẽtia durat in illud tp̃s,ſecus ſi pœnitẽtia veniſſet ante,& nõ potuiſ ſet durare,q̃ donans ꝑdeceſsiſſet, anteq̃ aduenisſet tp̃s, in quo eſt collata diſpoſitio in fauorem tertii, ita dicit Cor.ĩ d.cõſ.lxviii.col.iii.ver.poſſet ẽt attẽperari.vol.3.

Septimò limita,dummodo in reuocatione concurrat conſenſus donatoris & donatarii,vt dicit Bal.in d.l. cũ à ſocero.C.de iur.dot. Alex.conſ.cciiii.vo.vii.Soc.in cõſ. cxv.col.iii.vol.iiii. Cõtrariũ,ꝙ ſufficiat ſolus conſenſus donãtis,tenet Aret.in conſi.lxxiiii.col.v.ver.& ꝓptereà non bene dixit Bal.& in d.§.Flauius.col.iii.verſi. ex his patet, q̃ declarat qđ poſſet donatarius inuito donatore exeq rẽ cõſignãdo eccleſię vel tertio,tp̃e ſuo tñ ſolusdo natarius nõ põt reuocare.Soc.in d.§.Flauius.ĩ ii.cõclu.

Octauò limita,ſi diſpoſitio in certum euentum in fauorem tertii collata,ſit facta principaliter in fauorẽ ipſius donatarii,q̃a amplius reuocari nõ põt,vt dicit Imol. in d.§.Flauius,in fi.& ibi Alex.col.iii.ver.ſubdit vlti. &

ibi

ibi Aret.col.ii.ver.extra glo.q̃rit,& col.iii.ver. tenendo opi.quã ſuprà poſui.ſecus ſi in fauorem donantis,vt per Doct. ſuprà allegatos. Sed etiam iſto caſu contrarium tenet Rom in l.ſi pecunia,nu.xxii.

Nonò limita,ſi conuentio tranſit in contractum innominatum,ſecus verò ſi remaneret in vim contractus nominati,ita Bal.in l.iii.ff.de ſeru.aſpor.Paul.de Caſt.in l. ſi pecuniã,col.ii ĩ fi.in iiii.q.ff.de cõdi.cau.dat. Dec.cõſ. 239.col.fi.Caſ.cõſ.liii.col.xix.Rui.cõſ.vii.co.viii.vol.i.

Decimò limita,non ꝓcedere in feudo.Rui.conſ. lxix. col.pe.vol.iii.in conſi.xcix.col.iiii.vol.iii.Tenendo aliã opi.ꝙ non poſsit reuocari per donatorem.

Primò limita,niſi concurrat conſenſus donatoris, vel donatarii.Alex.d.conſi.cciiii.vol.vii.

Secundò limita,quando diſpoſitio fuit valida,ſecus ſi fuiſſet nulla.Soc.in d.conſi.cxv.col.iii.vol.iiii.

Tertiò limita,qñ ꝓuiſio facta tertio, relatiuè reſultaret in ꝓuiſionẽ ipſius principalis diſponentis,vt qa eſſet in poteſtate ſua,qa tũc poſſet ꝑ illũ reuocari.Bal. in d.l. cũ à ſocero.in fi.C.de iur.dot.& ſi eſſet in poteſtate alterius,& ipſe eſſet donatarius,nõ poſſet donãs impedire, quo minus ille in cuius poteſtate eſt,q̃reretur.Imol. ĩ c. potuit.col.pe ĩ fi.de locat.Barbat.in cõſ.lxvi.col.vi.vol. iiii.& idem dicũt,ſi nõ eſt in poteſtate,tñ tenetur quærere,vt reus liberationem fideiuſſori,& procurator non minus domino ſuo,vt ibi per eos.

CONCLVSIO XXXVII.

ARGVMENTVM.

Pertinẽtiarũ Caſtri appellatione,nõ venire bona particularia in Caſtri territorio exiſtentia.

APpellatione pertinẽtiarũ Caſtri, nõ veniũt terræ & poſſeſsiones particulares ĩ territorio Caſtri cõſiſtẽtes.Imol.ĩ l.iii.circa fi.ff.de acq.poſ.& ibi Alex. pe. col.& idẽ Alex.cõſi.ccxxii.in fi.vol.vi.& conſi.xiiii.vol. vii.

vii.Maria.Iun.conſi.clx.col.x.vol ii.Rui.cõſi.xlv. col.i. vol.i. Afflict.in tit.de capit.qui curiã vẽd.nu.viii.in vſibus feudorũ.Iaſ.in l.fi.col. ii. ver. vide ẽt in materia.ff. de conſti.princip.quod maximè verũ eſt, qñ diſponens de Caſtro non erat ipſe dñs terrarũ & poſſeſsionũ particularium,vt conſiderat Aret.in cõſ.xv.in i.col. in fi. ſed ẽt qñ erat dominus rerum & poſſeſsionũ particulariũ, ſed diuerſo iure poſsidebatur Caſtrum, & diuerſo iure poſsidebantur terræ & poſſeſsiones particulares. voluit Marian.Iun.in d.conſi.clx.nu.xxxiii.vol.ii.

Primò limita,qñ ex cõſuetudine,terræ & poſſeſsiones particulares accedũt ipſi Caſtro,quia tũc venirẽt, ſi ſpectarent ad ipſum diſponentem.Imol.in c. cũ ad ſedẽ. de reſt.ſpol.Bal.in conſi.ccccl xviii.in iii.vol.& conſi. cccc-xlv.volu.v.Soc.conſi.xlvii.col.ii. Et ita põt procedere tex.alleg.de capit. qui cur. vend. vt ibi Afflict. nu.xxv. Corn;conſi.cccxxi.col.pe.volu.iiii.Iaſo. in l.quominus nu.cxx.& ſeq.ff.de fluminib.Et ita procedit illud quod dicit Soc.conſi.xlvii col.ii.& Maria.Iun.conſ.cvi.nu.iii. vol.ii.ꝙ veniunt ſyluę & nemora vendito Caſtro. Item illud quod dicit Barbat.conſi.lvii.col.x.ver. & ideò cũ. Imol.vol.iiii.quæ omnia & alia ſimilia declarat Deci. conſi. DXVI.in pen.col.& fi.

Secũdo limita,niſi ex cõiecturis aliud appareret,puta ex qualitate pretii Caſtri venditi cũ pertinentiis,Imol. in d.l.iii.in finalib.verbis.Aret.ibi circa fin. Alex. conſi. ccxxii.in fi.vol.vi.& conſi.xiiii. vol.vii.Afflict.de capit. qui cur.vend.nu.viii.in prin.

CONCLVSIO
Et Regula XXXVIII.

ARGVMENTVM.

Procurator nõ admittitur,vbi pęna corporalis à relegatione ſuprà venit imponenda.

VBI pro crimine imponitur pœna corporalis à relegatione ſuprà,non admittitur procurator.l.pe.§ ad crimen.

men.ff.de pub.iud.c.veniens.de accuſationib. & cũ iſta declaratione tranſeunt * cõiter Doct.vt dicit Bart.in d.§.ad crimen.col.ii.& ſeq.Cæp.conſi.xlvii.col.ii.in fi.& conſi.lxxii.col.i.& ſeq.in fi.Iaſ.in l.cũ rem.in ii. not. C. de procura.& iſtud fuit de mente glo.in d.§. ad crimen. in gl.in l.ſeruũ quoq;.§.publicè,in glo.iii.in princ.ff.de procur.gl.iii.in l.i.ff.an per aliũ.Spec.in tit.de procur.in §.igitur rõne.col.ix.ver.v.ſi crimen.Archid.in c.i. col.ii. in fin.de iudic.in vi.Boer.deciſ. cclxxxv. Rationem aũt huius concluſionis ponit Cęp.conſi.xlvii.colũ.i. & ſeq. Maria.in c.veniens.col.iiii.& ſeq.de accuſat.Bar.in d.§. ad crimen.col.i.Sed in pœna pecuniaria procurator admittitur.Grammat.conſi.ci.xxxvii.col.i.

Primò amplia, etiam ſi ſit coniunctus & procurator, quia etiam iſto caſu non admittitur.Iaſ.in l.cũ rem.col. i.& iii.no.C.de ꝓcur.refert & ſeqtur Pet.Ger.ſing.lxiii.

Secũdò amplia,vt etiam accuſator non admittatur ꝑ ꝓcuratorẽ.tex.eſt in d.l.pe.§.ad crimen & ibi gl.ii. Calcan.conſi.ii.nu.lxvii.col.antepen.Bal.in d.§.publicè.col. i.ver.tertio modo. Quod limita non procedere in denunciãte crimen,qui admittitur per procuratorem, vt dicit Marian.in repet.c qualiter & quando,el ii.q. xlvii. arti. xix.de accuſ.refert & ſequitur Fel.ĩ c. meminimus,col. fin. verſi. item adde, de accuſ.Imol.in cap.licèt in beato Petro.nu.vi.eo.tit.

Tertiò amplia,etiã ſi pœna de iure cõi ſit pecuniaria, ſed per ſtatutum imponatur pœna corporalis.ita Fel. in d.c.meminimus.col.fi.ver.item adde Salic.in d.§. ad crimen.col x.ver.ſi ergo quæratur, ſicut econtrà, qñ pœna de iure cõi eſſet corporalis,ſed per ſtatutũ imponeretur pecuniaria,poſſet admitti ꝓcurator.Bar.in d.l. pe. §. ad crimen.col.v.ver.quęro extra gl.Io.And.in addit. Spec. in tit.de procur.§.igitur. ver. item ꝙ cauſa eſt criminalis.vbi dicit,ita * communiter tenere Doct.Bald.in l. reos.col.iiii.ver.item quęro an crimen.C.de accuſ.& ibi dicit ita oẽs tenere.idem tenet Sal.col.pe.in viii. q. vbi dicit communiter Doct.tenere.Ant.de But.ĩ c.veniens.

col.v.

col.v.ver.ex hoc infertur.de accuſ.& ibi Marian. col.xi. vbi dicit ita cõiter tenere Doc.& col.xiiii.ver.ſed aduer tendũ,vbi loquitur,vtrũ poſsit interuenire ꝓcurator ex parte rei,& in col.præcedenti loquitur,an poſsit interuenire ex parte accuſantis procurator,in ver.ſed concludendo.Cuma.in l.reos.col.ii.in ii. q. C.de accuſ. Imol. in d.§.ad crimen col.x.ver.ſi autem ſtatutum, & Bald. in d.§.publicè,in v.col.ver.& circa iſtud.Ang. ibi col. iiii. ver.etſi pro muliere.

Quartò amplia,ſiue ſit crimen publicum ſiue priuatũ,vt tenet gl.i.in d.§.ad crimen.Sal.in l.reos.in vii.q.C. de accuſ.Ang.in d.§.publicè col.fi.ver.& ratio.

Quintò amplia,etiam ſi pœna corporis afflictiua ſit leuis.Bar.in d.§.ad crimen.col.iii.ver. non obſt.§.ad crimẽ.Ant.de But.in c.veniens,de accuſ.col. iiii. verſi. per quæ concludit.Bar.in d.§.ad crimen.col.ii.& iiii.

Sextò amplia,ẽt ſi agatur de imponenda pœna ſolius relegationis.Bar.in d.§.ad crimẽ,col.iiii.ver.quæro dicitur hic.Cyn.in l.reos,col.i.ver.ſi aũt imponenda pœna. C.de accuſ.& iſta fuit opi.Vltramontanorum, quam tenuit Aret.in d.c.veniens col.xii.& ſeq.Bar.in d.§. publicè col.i.in fi.& ſeq. Contrariũ tenet gl. in d.§. ad crimẽ. gl.iii.in l.i.ff.an per alium.glo.i.in c. veniens de accuſ. & in c.ſi quando.in verbo per exploratores, ii.q.vi.gl.in l.ſeruum quoque.§. publicè in glo. iii.ff. de procur. Io. And.in d.c.veniens,col.fi.ver.iii.dicit idem. Et iſta fuit opi.Citramontanorum,quam ſequuntur * magis cõmuniter Doct.tam iuris Ciuilis,quàm iuris Canonici. & illam tenet Bal.in d.l. reos. in i.col. C. de accuſ. Maria.in d.c.veniens,col.xxi.cum pluribus ſeq.maximè in xxv.col.vbi iſtam tenet,& dicit cõem & nõ eſſe ab ea recedendũ.Ang.in d.§.ad crimen.col.pe.ver.ſequitur ĩ gl. Sal.ĩ d.l.reos,col.i.& ſeq.Imol.in d.§.ad crimen,col.iii. & ſeq.Io.And.in addi.ad Spec.in tit.de ꝓcur.in §.i.ver. item ꝙ cauſa.Bal.ibi.col.iii.ver.in gl.magna.Limita,ꝙ admittatur procurator in cauſa, vbi venit imponenda pœna relegationis,vt procedat, qñ eſt certũ,quia pœna relegationis

relegationis debet imponi, ſecus qñ eſt dubiũ an pœna relegationis, an pœna corporis afflictiua imponi debet. ita diſtinguit Sal. in d. l. reos. ver. concludamus igitur.

Septimò amplia, ꝙ de poteſtate ordinaria Papa vel Imperator non poſſunt procuratores admittere ex parte rei accuſati, per tex. in d. c. veniens. de accuſ. Delegatusq; ẽt id facere non põt. c. i. de iud. lib. vi. & ibi glo. in verbo criminalis. Et ideo non valet reſcriptum, ꝙ poſsit procurator interuenire, vt dicit Alex. in apoſtil. ad Bar. in d. §. ad crimẽ, in princ. quod notatur per Imol. in d. §. ad crimen. col. xii. ver. econtrà verò. Barbat. in d. cap. veniens. Hippoly. in §. ſequitur, in pract. nume, xvi. colum. iii. verſi. & dicit. Ang. in d. §. ad crimen, colum. ii. verſi. primò capias. Ang. in d. §. publicè col. iii. ver. ſequitur. in eadem glo.

Octauò amplia, ſi pœna criminis ſit pecuniaria, ſed non ſoluente delinquente, tranſeat in corporalem, quia hoc non obſtante, in tali cauſa non admittitur procurator. Bar. in l. ii. in ii. quæſt. ff. de pub. iud. & in dicta l. pen. §. ad crimen. in v. colum. verſi. quæro quid ſi in defectum. idem tenet Bald. in l. reos. C. de accuſ. in iii. colum. verſi. item quęritur, dummodò pœna corporalis ſit pœna delicti, & non contumaciæ, vt quia ſit impoſita, per eandem legem: quod etiam ſentit Bart. in dicta l. ii. quando voluit pœnam corporalem induci ex diſpoſitione legis, non aũt officio iudicis. Ang. in d. §. ad crimẽ, in fi. ver. quid aũt ſi pœna capitalis, qui videtur idem tenere, qñ pœna capitalis induceretur officio iudicis & arbitrio. Imol. in d. §. ad crimen. col. xi. verſi. interdũ verò primo loco. qui ampliat, vt etiam illud procedat, dato ꝙ pecunia ex cauſa pœnę debita, ſit depoſita, vel pro ea ſit datus fideiuſſor, & idem Imol. in d. l. ii. ff. de pub. iud. ver. tertiò tangit Bart. Marian. in d. c. veniens, col. xv. & ſeq. Io. And. in addit. ad Specu. in tit. de procur. §. i. ver. item quod cauſa criminalis, vbi dicit ita ✱ communiter tenere Doct. Cyn. in d. l. reos. in ii. col. in ii. quæſt. C. de accuſ. Ant. de But. in d. cap. veniens, colum. v. ver.

ex his deceditur.de accuſ.Ang.in l.ii.col.ii. ver. hoc dictum fortè non eſt verũ.ff.de pub.iud.Bar.in l. fin.C. de iureiur.Fel.in c.meminimus,col.fi.ver.item adde ꝙ ibi pœna.de accuſ.Ang.in d.§.crimen, in finalibus verbis. Contrariũ Iaſ.in l.ſi quis nec cauſam.col.iii.ver.xi. adde.ff.ſi cert.pet.Idem eſt, quando pœna eſt pecuniaria, ſed delinquente non ſoluente,ꝙ poſſet impunè offendi, quia ēt iſto caſu ꝓcurator nõ admittitur, vt tenet Ang. in l.ii.ff.de pub.iud.col.ii. ver. ſecus ſi non ſit perpetua, & idē Imol.ver.tangit ēt hic.Alex.conſ.cxvi.col.fi.ver. prętereà ēt contra Bar.vol.ii. Contrariũ Bar.in d.l.ii.ff. de pub.iud.col.ii.ver.quæro vtrum excõicatio.Iaſo.in l. cũ te.C.de procur. Pro reſolutione vtriuſq; caſûs vide diſtinctionem Pet.Gerar.in ſing. lxiii.

Nonò amplia, etiã ſi arbitrarium ſit iudici imponere pœnam vel pecuniariam vel corporalem, quia nec in tali caſu põt procurator interuenire,ſecũdũ Pet.de Anch. conſi.cclxxii.Bar.in d.§.ad crimen.col.iii.Ang.ibi circa fi.Imol.col.xi.ver.quid aũt ſi pœna.Bal.in d. §. publicè. col.vi.ver.ii.oppono.Ang.declarat ibi col.iiii. ver. & ſi.

Decimò amplia,etiam ſi agatur de reuocando liberto in ſeruiturē,quia ſeruitus morti ęquiparatur. Ang.in d. §. ad crimē,col.ii.ver.iii.fallit,cõtrariũ Maria.in d.c. veniēs,in xx.col.Imol.in d.§.ad crimen.col.v.in fi.

Vndecimò amplia in omni caſu, in quo non veniret pœna corporis afflictiua,tñ iudici videatur, principalem debere venire corã ſe,vt ab eo melius informato veritatē habeat.Bar.ĩ d.§.publicè,col.ii.in fi.Ang. in d.l.reos. in pen.q.C.de accuſ.Bart. in l.ii.§.defendi.ff.ex quibus cauſis in poſ.eat. Contrariũ Iac.But.in l.fi.C.de procurat.Bald.in d.§.publicè.col. fin.Alex.in apoſtil.ibi.dum allegat tex.in c.i.de iud. in vi.

Duodecimò amplia,qñ nõ veniret imponēda pœna corporis afflictiua,ſed requireret pœna præſentiã perſonæ. Paul.de Caſt.in d.l.ſeruũ.§.publicè.col.iii.ver.mihi vr.

Primò limita,qñ iudiciũ deducitur ꝑ inquiſitionē & nõ per accuſationē,ita Innoc.in c.ex parte,circa principium,

piũ in verbo,per interpoſitã,de teſt.Soci. in reg.cccxxii. in i.limita.Cæpo.in conſi.lxxii.in fi.& in conſi.xl.colũ. iii.nu.xiii.& ſeq. Contrariũ Bonicõtius in tract. de accuſ.nu.xxix.Ang.in d.§.publicè,col.iii. ver. item habet locum. Et iſta pars maximè procedit,qñ citatur inquiſitus,vt cõpareat perſonaliter,vbi crimẽ quod inquiritur executionẽ ordinis impedit.Hoſt.in c.qualiter & qñ.§. debet.in gl.in verbo illi, de accuſ. Bonicontius in loco, proximè allegato. Põt ſaluari prima opi.qñ per modum inquiſitionis de crimine agitur ciuiliter,vel qñ inquiſitus nõ haberet reſpondere inquiſitioni ſub iuramento. Vel quãdo per viam inquiſitionis,nõ poteſt q̃s ciuiliter damnari,vt declarat Cæp.in d.conſi.lxxii. in fin. verbis.

Secundò limita,qñ impunitas accuſati vel inquiſiti eſt notoria,vt quia accuſatur de crimine de quo quæri nõ põt.Bal.in l.ſeruũ quoq;.§.publicè col.iii.ver.[quæro iuxta prędicta de procurat.Cuma.in l.reos.in vi.q C.de accuſ.qui hoc tenet,qñ bannũ eſt notoriũ.Soc.in d.reg. cccxx.in ii.limit.& idem quod Aret.cõcludit Bar. in d. §.ad crimẽ,Cæp.in cautel.lxvi.& in conſi.xl.col.iii.in fi. Corn.in cõſi.cclxxxi.in fi.iiii.col.vol.iiii.Paul. de Caſt. in l.vbi pactũ.col.iii.ver.itẽ inducit Bar.C. de tranſact. Ang.in l.filiusfam.§.veterani.col.ii.ff.de procur.Afflict. ſuper cõſti.fol.cxiii.col.ii. Alber.de Roſa.in l.filiusfam. §.veterani,ver.vlt.ex prædictis colligitur.de procurat. Ang.in d.§.ad crimẽ.col.ii.in fi.ver. quintò fallit. Imol. col.xii.ver.ſextò fallit,& col.xix.ver.quid aũt ſi pro forma, vbi plus tenet,idem eſſe,etiam ſi accuſato de crimine capitali nulla exceptio, & nulla defenſio competere poſsit.& an in cauſa notoriè criminali & capitali admittatur ꝓcurator,ponit Fel.in d.c.meminimus,col. fi. ver. itẽ adde,de accuſat.Hippoly.i pract.§.opportunè nu.90. & in rub.de ꝓba.col.xliii.idẽ vltra p̃dicta Alex. i apoſt. ad Bar.in d.§.ad crimẽ,in prin.Et qñ aſſeritur interfectũ fuiſſe bannitũ, quilibet ꝓ innocentia occiſoris hoc põt allegare.Bar.in l.vbi pactũ.col.fi.C.de trãſact.& idẽ Bart.in conſi.cvii.& Ang.in d.l.vbi pactum. col. pen. in

ſi.& Sal.in ſi.Paui.de Caſt.col.iii.ver.item inducit Bar. & ibi Alex.col.pe.ver.item inducit Bart.Ang.Aret. inſtit.de except.in rub.colum.xxii.ver.ex quibus. Bart.& Ang.in l.planè,ver.ſi ex forma ſtatuti.ff. de pet. hæred. Imol.col.ſi.col.ix.ver.& idẽ quod dicit prius.ff. à quib. appel.non poteſt.Hip.in pract.in §.poſtquã. colũ. pen. nu.liiii.Ang.in l.filiusfam.§.veterani.col.ii.ff. de procur.& in l.quis prohibet.ff.de poſtulan.Hippol.in pract. §.conſtante.col.x.nu.xxxviii.in.§.poſtquã. col. pen. nu. liiii.Abb in c.illa, nu.4.de accuſ. Pet.de Anch. in c.veniens.col.ſi.nu.xviii.de accuſ.Fel.in c.cùm ſuper.col.v. ver.nõ ſolùm pro intereſſe,de re iud.Ang.Aret.in §. ſequens,ver.& iſta faciunt,col.ii.inſtit. de act. Hip. in l.ſi quis.col.xxv.ver.repetere ẽt alium caſum.ff. de quæſt.

Contrarium,ꝙ ẽt pro occiſore nemo poſsit comparere ad allegandum bannum,tenuit Bald.in c i.§. iniuria. de pace iura.ſir.col.pen.ver.ſi impunitas. & in d.l. reos. col.viii.ver.iſta ſunt quæ faciunt.vbi dicit,ꝙ tunc demũ procurator poteſt comparere ad allegandũ bannum,qñ per ſtatutũ exceptio banni apponitur iuriſdictioni, ſed qñ non iuriſdictioni,ſed cauſæ,procurator non admittitur,& in l.i.col.ii.C.qũo & quando iudex. Tenẽdo primã opin.limita primò in bannito per contumaciã, quia tale bannũ non põt allegari per procuratorẽ. Hip.in §. poſtquã. col.pe.in pract.ſua criminali, & in l.vnica nu. cxxxvi.C.de rapt.virg.

Secundò limita,quando exceptio banni eſt notoria. Cuma.in l.reos.col.ii.in ĩi.q.C.de accuſ.Bart. in d.§. ad crimen.col.v.& ſeq.Ang.in d.l.reos,col.iii. vbi ponit qualiter debeat concipi comparitio illius,qui vult defendere inquiſitum.Bald.in l.i.col.vii.C. qũo & quando iudex,ver.quæro ſi procurator.& conſi.ccxxxviii.col.ii. ver.ii.quæritur,vol.ii.& in l.ii.verſi.vlt. not.C. vt nemo priuatus,ſecus ſi requirit altiorẽ indaginẽ, vt dicit Bal. in c.i.§.iniuria.de pace iur.firm.Ang.in.§.ad crimẽ,col. ii.in ſi.ver.vi.fallit.Iaſ.in d.§.ſequitur.col.vi.ver.& pro iſta cauſa eſt dñs.Et in notoriis admittitur defenſor, ẽt

in cauſa

in cauſa capitali.Gram.cõſi.i.nu.38. & plurib.ſeq. poſt deciſ.impreſſo.

Tertiò limita,niſi procurator ex principis gratia admitteretur ĩ cauſa criminali capitali.Soc.ĩ d.reg.322.in iii.fall.Hipp.in pract.§.ſequitur.col.iii.nu.xvii.Ang.in d.l.pe.§.ad crimen.col.ii.ver.primò capias. Barbat. in c. veniens,de accuſ.Hipp.in d.§.ſequitur.

Quartò limita,qñ eſſet cauſa criminalis capitalis, in qua poſſet deueniri ad ſnĩam definitiuã contra abſentẽ, qꝛ in tali caſu poſſet procurator interuenire. Guido de Suzar.in d.§.publicè,in l.ſeruũ quoq;.de ꝓcur.Cuma.in l.reos.iii.q.C.de accuſat.Pet.de Anch.in c.veniẽs, in v. oppoſitione,eo.tit.ſentit gl.mag.in d.§. publicè q̃ ponit regulã,ꝙ ĩ his caſibus admittitur ꝓcurator,in qbus abſens poſſet cõdẽnari,& in l.i.gl.iii.ff. an per aliũ. Imol. clarè in §.ad crimẽ.col.vi.ver.in eadẽ glo.ver.ix. & vlt. Cor.cõſ.xvi.col.i.& ſeq.vol.iii.& cõſ.clxxiii.col.i. eod. vol.iſtã dicit * cõem, licèt diſputationis gratia cõtrariũ teneat Ang.in d.§.ad crimẽ col.pe. Maria. in d.c.veniẽs.col.xxix.xxx.& xxxi.vbi dicit iſtã cõem.Rot.in deciſ.cccclxxxv.in nouis vbi dicit cõem.Bella.q idẽ dicit ĩ deciſ.ſua.717.Declara,vt p Rui.cõſ.cxviii.col.ii.vol.v. Gram.conſ.i.nu.xlix.poſt deciſ. Sed iſto caſu magis vt defenſor innocentiẹ, q̃ vt procurator admittitur,ita Io. And.ĩ addi. ad Spec.ĩ tit.de ꝓcur.§.i.ver.itẽ ꝙ cã ctiminalis.Bar.ĩ d.§.ad crimen,col.iii.in fi.& in extrauag. ad reprimen.ver.legitimè.Ant.de But.in d.c.veniẽs.col.iii. ver.ad primũ oportet videre.de accuſ. Soc.ĩ d.reg.322. in iiii.limi.Ang.d.§.ad crimẽ,col.pe.ver.ix.& vlt.fallit. Aret.in cõſ.cxlvi.col.iii.vbi dicit iſtã * cõem. Bal.q dicit oẽs ita tenere ĩ l.reos.col.v.ver.q̃ritur hic qñ abſens C.de accuſ.& ibi Sal.in ii.q.& ibi Fulg.Bal.in d.l. ſeruũ quoq;.§.publicè.col.pe.ver.tunc iſtud facit ad aliã q̃õnem.Alex.qui dicit iſtam cõem opi.& de conſuetudine ſeruari conſi.cxviii.ver.nõ obſtat ſcd̃m arg.vol.ii. Cẹp. conſi.lxxii.col.ii.ver.ii.hoc etiã probatur.Abb.in d.c.veniens,col.iii.nu.xix. Paul.de Caſt in d.l. ſeruũ quoque.

§.publicè.col.i. Alex.conſi.iiii.vol.vi.col.i.Cæp.in cōſi. criminali xlv.col.fi.ver.prętereà principaliter, & conſi. xl.col.ii.& ſeq.& cōſi.xlvi.col.ii·ver.item quia cum iſte abſens.Grammat.conſi.xcviii.col.i.verſi.prętereà cū ex forma.vol.i.Iaſ.qui dicit cōem,in l.is qui.col.iii. in fin. ver.& aduerte diligēter.C.qui teſt.facere poſſunt Cor. conſi.cxciiii.col.ii.vol.i.& conſi. xvii. col.ii.volu. iii.& conſi.cclxxiii.col.i.& ſeq.eo.volu.& conſi.fi.col.ii.eo.& conſi.xxii.col.ii.vol.iiii.& conſi.cclxxxi.col. iiii. vol.4. Cæp.conſi.criminali.xlvii.col.iii.& ſeq.) Et contrariū ꝙ procurator non admittatur,etiam in caſibus in quibus abſens damnari pōt,tenet.Ang.in d.§. publicè in ii col. in fi.ſentit Fel·in d.c.meminimus,colum.iii. verſi. ſexta concluſio,dum allegat tex.in c.veritatis, de vol.& cōtu. Ponit Bal.in d.c.veritatis,col.iii. ver.ſolutio vbicunque ſententia diffinitiua.Ang.in d.ad crimen.col.iii.ver.mihi autem videtur.Bar.in d.§.publicè,colum. fina. verſi. tunc iſtud facit ad aliam.

Tenendo illā opi.ꝙ admittatur excuſator vel defenſor,non aūt procurator. Amplia,vt etiā procurator cum mandato admitti poſsit tanquā excuſator vel defenſor, vt dicit Corn.conſi.xvii col.ii.vol.iii.ver.dato tñ, quod procurator.eo.vol.& conſi.cxxii.col.ii.volu.4. Alexan. conſi.iiii.col.i.nu.3.vol.vi.& fuit de mente Imol.in d.l. pe.§.ad crimen.col.vi.ver.tā adde, & ſentit Ang. in d.§. publicè.col.v.ver.ſequitur in tex.Cęp.in conſi.xlvi.col. fi.ver.& licèt gl.idem voluit Maria.in d.c. veniens, col. xxxi.ver.ſed aduerte.Paul.de Caſt.in d.l.ſeruū quoque. §.publicè.in i.col. ff.de ꝓcur.ver.non tñ curo. Alex.in l. maritus,circà fin.ver.& iſta faciunt.C.de procur. Rot.in nouis deciſ.cccxiiii.Ant.de Canar.in tract. de excuſatore.q.xxxi.Io.de Ana.in d.c.veniens,col.ii.in fin.verſi.in gl.i.de accuſ.) Contrarium ſentit Rot. in nouis deciſio. ccccl xxvi. Amplia,ēt ſi ſit maſculus vel fœmina, ſeruus vel liber. Bar.in d.§.publicè.col.ii. Declara, vt per Bald. ibi.col.vii.ver.quæro verū requiratur,& Ang.ibi. col.ii. ver.ſequitur in tex. Limita,quia ſic apparens, non pōt

facere proceſſum cauſę, ſed defendere ex actis ad cauſam factis, vt declarat Imol.in d.c.veniens, ponit Cæp. cõſi.xl.nu.xvi.& ſeq.Hippol.in pract.in §. ſequitur.col. vi.Paul. de Caſt.in d.l.ſeruũ quoque.§.publicè in i. col. in fi.ff.de procur.qui declarat quid poſsit facere iſte defenſor. Tenendo aliam opi.ꝙ etiã iſto caſu poſsit admitti procurator, intellige, qñ perſona principalis haberi nõ põt, ſecus qñ perſona principalis eſſet præſens, ſed comparere nollet, quia non excuſaretur per procuratorem in cauſa capitali. Ita declarat Corn. in conſi. ſuo xvii. col.ii.in prin.ver.maximè moderando eam.vol.iii.

Quintò limita, quia non agitur pro delicto ad pœnã capitalem inferendã, ſed potius ad quãdam ſatisfactionem iniuriæ, vt declarat Soc. in d.reg.cccxxii.in v. fall. Immo generaliter, qñ de crimine agitur ciuiliter, ſemper poreſt interuenire procurator, ſentit gl.in c.veritatis, in verbo defendendo, de dol.& contumacia. glo. expreſsè in d.c.veniens, in gl.i.& ibi Ant. de But.col. pe. ver.dicit glo.Rota in nouis deciſ.ccccxx.gloſ. in c.i.in verbo criminalis, in princ. de iud.lib. vi.Archid.in c.i. col.i.in fi.de iud.in vi.Bart.in d.§.ad crimen, in i. col.in fi.in iiii.oppoſ.& ſeq.col.& in ii.oppoſ.& ibi Ang.col ii. ver.v.fallit.Imol.col.xi.ver.interdum verò ex crimine, & col.xii.ver.iii.fallit.Ang.in d.§.publicè.col.fin.verſi. ſecus ſi non imponitur.Paul.de Caſt.col.ii.ver. pro declaratione, & col.iii.ver.mihi videtur.Anto. de But.in c.tuæ.in viii.not.Abb.in iii.not.Imol.in pen. not. & ibi Pet.de Anch.in vii.not.Spec.in titu.de procuratore. in §.i.ver.cùm agitur.Hoſt.in d.c.veritatis.col.ii.ſuper gl. in verbo ſcripſerint.Fel.in c.meminimus.col.iiii.de accuſ.verſi.ſecunda concluſio.& in c.ſuper his, in vlt.not. eo.tit.Grat.in conſi.lxxi.col.i.vol.ii.Idem ſi cauſa criminalis incidit in cauſa ciuili. Bal. in d.l.ſeruum quoq;.§. publicè.in iii.col.in fi.ver.ſi tenes opi.Iacob.But. Soci. in d.reg.cccxxii.in xii.fall.Feli. in d.c.meminimus, col. fi.de accuſ.Dom.in c.ex antiquis.in ii.col.ver.not.primò incidenter, liiii.diſtinct. Imol. in d. §. ad crimen. in vi.

col.ver.ex hoc.videtur. Idem ſi ciuilis in criminali. Bal. in d.§.publice,col.iiii.ver.vnde bene fateor.

Sextò limita,qñ tertius non inquiſitus de delicto ꝑtenderet aliqua probabili ratione intereſſe,ſi inquiſitus de delicto cõdemnaretur,quia tunc admitteretur ad defendendũ ipſum inquiſitum in cauſa criminali capitali. glo.iii.in d.l.ſeruũ quoque.§.publicè.ver.huic opponitur,vbi ꝙ admittitur dñs ad defendendũ ſeruũ ſuum.gl. in d.c.veniens,col.i.in fi.ver.nã in ſeruo accuſato. Abb. in c.illa præpoſitorũ in i.col.in fi.verſi.& facit. de accuſ. vbi loquitur ne dum in ſeruo,ſed etiam in monacho,vel alio ſubdito Bar.in d.l.pen.§.ad crimen.col.iiii.ver. itẽ oppono.qui loquitur de ſeruo,filio,& monacho. Ant.de But.in d.c.veniens.col.pe.ver.ſeptimũ caſum,qui addit etiã idẽ eſſe in clerico,& vaſallo,& ciue.Cor.cõſ.cxciiii. col.ii.vol.i.vbi extendit ad ciuẽ ꝓ intereſſe ciuitatis, in ver.dato ſiue præiudicio veritatis.vol.i. Soc. in d.regu. cccxxii.in vi.fall.Fel.in c.meminimus.ver.iii.concluſio. col.iiii.Cęp.in conſi.criminali xl.nu.xv.& cõſi.xlv. col. i.& ſeq.& conſ.xlvi.col.fi.ver.ſi aũt.Mãtua cõſ.clxxxvi. vbi extendit ad filiũ reſpectu matris.Soc.in reg.cccxxii. fall.ix. qui extendit ad debitorem, vt creditor qui alias non põt conſequi debitum, niſi per operam debitoris, poſsit pro eo comparere in cauſa capitali. & in marito extendit Barb.in apoſt.ad Bar.in d.§. ad crimen in iiii. col.Imol.ibid.col.x.ver.item extra gl.ponit de filio, ſeruo, & monacho.Ioan.de Ana.in d.c.veniens.in iiii. col. ver.in eadem gl.Bal.in l.reos,in v.col.in fi.in i.q. C.de accuſ.& in d.l.ſeruũ quoque.§.publicè.col.i.& fi. verſi. ex hac ſolutione infert.Ang.in d.§.ad crimen.col.ii.ver. iiii.fallit.Imol.col.xii.ver.iiii.fallit,& ver.v.fallit.Ang. in d.§.publicè.col.fi.ver.ſequitur ĩ ead.gl.Rui. qui ampliat in conſi.v.col.pe.& ſeq.vol.v.& conſi.ix.col.v.volu.i.Limita,vt per Bal.in d.§.publicè. col.ii. Econtrà ꝓ patre filius poteſt comparere.Bald. in l. exigendi.in iii. co..q.iiii.C.de procur.Soc.in reg.cccxxii.in xv.fall.

Contrarium ſentit Cæpo.cautel. lxvi. ſed quantũ ad

hoc ꝙ valeat iudiciũ criminale intentatum contra filiũ ſine cõſenſu patris,diſtingui debet vt per Bal.in l.filius, in prin.ff. qui ſunt ſui vel alie.iur.Gram.conſi.i.nu.xlv. & ſeq.poſt deciſiones impreſſo.

Septimò limita in perſonis illuſtribus,quę poſſunt in cauſa criminali capitali procuratorem conſtituere.glo. iii.in d.l.ſeruum quoq;.§.publicè.Soci.in d.reg.cccxxii. in vii.fall.Grat.in conſ.lxxi.col.i.vol.iii. Contrarium, ꝙ illud ſit ratione cauſæ iniuriarum ſentit gl.in d.c.veniens.Bal.in l.ſi quando.C.de iureiu.Specu.in tit.de procur.§.i.ver.ſed pręcedẽs.Fel.in c.cum te,col.i. de re iud. Cuma. ĩ l.fi.C.de iniur.Ang.in d.§.ad crimen. col.iii.in fi.ver. quorũ opiniõe.Imo.col.iiii. ver. iõ potes aliter rñdere.Maria. ĩ d.c.veniẽs,col.24.ver.vñ ergo arbitror.

Octauò limita,reiecta opi. prima in præcedenti limitatione idẽ eſſe in clericis, vt dicit Soc.in d.reg.cccxxii. in viii.limitatione.Gra.in conſ.lxxi.col.i.vol.ii.Maria. in d.c.veniens, in xxiiii.col.ver.ex prædictis infero, tamen loquitur de prælatis. Nonò limita,nã tutor pro pupillo accuſat.Soc.in reg.cccxxii.in ix.fall. Decimò limita,quia aduocatus,põt cõparere, licèt prohibeatur procurator. Soci.in d.reg.cccxxii.in x.fall. Vndecimò limita generaliter,vt omnis inſtructor innocentiæ poſſit interuenire,ẽt in cã capitali.Bar. in d.l.pen.§.ad crimen, in iii.col.ver.iſta eorum opi.& in i.q.& alii ꝑ nos allegati.ſuprà in iiii.limit.Cępo.caut.cix.Rui.conſ.v.col.pe. & conſ.ix.col.i.& ſeq.vol.v.Contrariũ,ꝙ ẽt excludatur defenſor, licèt iudex ex officio debeat recipere ꝓbationes innocẽtię,& ꝑquirere veritatẽ,voluit Cępo. ĩ caut. lxvi.& caut.cix.Sublimita,niſi ſtatutum,non cõparente principali excluderet oẽm defenſionem. Pet.Gerard.in ſing.ſuo. lxiii. in fi. Item admittitur excuſans allegans cãs abſentię,vt eſt tex.in d.§.ad crimen.& ibi,ii.gl. & in d.l.ſeruum quoq;.§.publicè. gl.ii.Spec.in tit.de procur. §.i.ver.x.Feli.in d.c.meminimus.col.iiii.ver.v.cõcluſio, & ibi Abb.in vi.no.qui ampliat,ſiue excuſatio conſiſtat in facto,ſiue ĩ iure.Rot.ĩ nou.deci.cccxiiii.& alii Doct.

allegati

allegati ſuprà in ampliatione quartę limit. Cępol. in cõſi. xlvii. col. pen. in fi. Bar. & alii omnes in d. §. ad crimen, vbi Bar. col. iii. Cagn. in l. nemo alienæ rei. de reg. iu. Archi. in l. reos. v. q. iii. Gram. conſi. ci. xxxvi. col. fin. & conſil. xcv. colum. pen.

Duodecimò limita, nam pro cõſtituto in carceribus, ẽt in cauſa criminali capitali admittitur ꝓcurator. Rot. ĩ nou. deci. cci. ita Staphil. de literis grat. & iuſt. fo. clxx. in prin. Phil. Fran. in c. i. col. fi. ver. qñ aũt conſtituens. de iudi. in vi. Maria. in d. c. veniens. col. xxxiii. & ſeq. de accuſ. Bar. in d. l. pe. §. ad crimen. col. iiii. in i. q. in fi. Bal. in d. l. reos. col. pe. in fi. ver. vlterius q̃ro. Imo. in d. §. ad crimen, col. viii. ver. reſtat nunc videre. Soc. in reg. cclxxii. in xi. fall. Anch. in d. c. veniens. col. fi. ver. ii. quęro. Bart. in l. nõ tm̃. ff. de appel Ang. in d. §. ad crimen, col. ii. ver. ii. fallit. & in iii. col. ver. vii. fallit, & col. fi. Imol. col. xii. ver. ii. fallit. & col. xiii. ver. fallit. Contrarium tenet Gandi. in tract. malefic. Rich. Sali. in d. l. ſeruũ quoq;. §. publicè. Sali. in d. l. reos. C. de accuſ. in ii. q. in ii. arg. Anto. de But. in d. c. veniens in viii. col. ver. ex his deciditur. eo. ti. extra. Bal. in repe. d. l. ſeruum quoq;. §. publicè. col. ii. vbi Ang. col. iii. ver. eodem modo non interuenier, vbi dicit ita practicari. Card. in d. c. veniens. col. pen. ver. dicit tñ. Bar. vbi Abb. in nu. xx. Cęp. in conſ. xlvii. col. i. in fi. ver. & ideo melior ratio. Paul de Caſt. in d. §. publicè, col. fi. ver. prædicta omnia ſuccedunt. Tertia fuit opin. Bal. in d. l. reos. C. de accuſ. col. vi. ver. ii. circa hoc q̃ritur. ꝙ pro carcerato põt interuenire procurator, nõ tñ quò ad lit. conteſta. torturã ſubeundam, & ad audiendam ſñiam.

Tenendo primã opi. quę vr̃ * magis communis, & in practica ſeruatur, vt dicũt Doctores oẽs primo loco allegati. Limita, vt ẽt pro carcerato non poſſit interuenire ꝓcurator, ad audiendam ſententiam, vt dicunt Doctor. prædicti. Tenendo aliam limita, niſi ex cauſa neceſſitatis, vt per Bal. in d. §. publicè, col. ii.

Tertiò limita, quando in cauſa criminali procedi poteſt contra mortuũ, quia tunc admittitur ꝓcurator. Bal.

in d.

in d.l.reos,circa fi.ver.circa quintum.C.de accuſ.Fel.in d.c.meminimus,col.iiii.in fi.ver.iiii.conclu.Soc. in reg. cccxxii.in x.fall. Maria. in d.c.veniens.col.xxxv. in fi.& ſeq.Alex.in apoſtil.ad Bar.in d.§.ad crimen,in i.

Decimoquartò limita,qñ contra vniuerſitatem ꝓceditur ad pęnā pro crimine: quia tunc ꝓcurator admittitur.Specu.in tit.de procu.§.i.col.x.ver.xiiii.ſentit Bart. in l.ii.§.in fi.ff.de verb.obli.& in extrauag. ad reprimen dum, in verbo legitimè.Alex.in apoſtil.ad Bart.in d.§. ad crimē.col.iii. Ang.in l.furti.§.ſi quis alieno.ff. de his qui no.infamia.Soci.in reg.cccxxii.xiii.fall.Feli. in d.c. meminimus,col.iiii.ver.quarta concluſio.Barto. in l.ita collatores circa medium.C.de re.milit.lib.xii. Alex.in apoſtil.ad Bart.in l.aut facta.§. fina. in apoſtill. magna. ff.de pœn.Maria.in d.c.veniens.col.xxx.& xlviii.de accuſ.Caſſa.conſi.i.col.iii.Archid.in c.i.col.i. de iud. lib. vi.Ang.in d.§.ad crimē,in i.col.ver.fallit. Imo. colum. xviii.ver.viii.fallit.Bal.in d.§.publicè.ver.vlterius.col. vi.verſi.vlterius quæro.

Iſta limitatio poteſt fundari in eo, quia vniuerſitas non pōt corporaliter vel capitaliter puniri. Innoc.in c. grauem,de ſent. excom.Maria.in d.c.veniēs.col. xlviii.

Decimoquintò limita in moniali, quæ non debet exi re clauſurā monaſterii.Felin.in d.c.meminimus, in iiii. col.in ver.iiii.concluſ.Maria.in d.c.veniēs,in xlviii.col. in i.opi.licèt in alia videatur tenere contrarium.

Idem eſt in infirmo,qui comparere non poteſt. Grat. in conſi.xcviii.col.i.vol.i.Fel.in d.c.meminimus,in iiii. colum.verſi.quarta concluſio.

Decimoſextò limita, nā ēt in cā criminali admittitur procurator ſup eo, ꝙ accuſator nō pt accuſare. Bar. in d.l.ſeruum quoq;.§.publicè.in iii.col.in ii.q.& in d.l. pen.§.ad crimē,in v.col.in fi.ver.quęro.Pet.de Anch. in d.c.veniens,col.fi.ver.ii.quęro.de accuſa. Alex.in conſi. cxxxviii.col.fi.vol.vi.vel ꝙ libellus eſt receptus. Bal.in d.l.ſeruū quoq;.§.publicè,in ii.col.in ii.q.Bar.in d.l.pe. §.ad crimen,col.v.in fi.ver.q̄ro ꝓcurator.Pet. de Anch, in d.

in d.c.veniens.col.fi.ver.ii.quæro.de accuſ. Alex. in con ſi.cxxxviii.col.fi.volu.vi. Vel ꝙ iudex ſit incompetens, vt per Doct.in locis proximè allegatis,per Bal.in l.i.col. i.in fi.& ſeq.C.quo & qñ iudex.Gram.conſi.i.nu.xxxix. & ſeq.poſt deci.impreſſo. Vel ꝙ carceratus eſt clericus. Gram.d.conſil.i.nu.xxiiii.& conſil.ciuil clii.col.i. Et in iſto caſu poteſt implorare officium iudicis.

Decimoſeptimò limita, qñ in cã criminali quæritur de nullitate ſniæ latæ, quia in tali iudicio poteſt interuenire procurator.Bal.in d.l.reos.col.pen.verſi. quæro. Are.in d.c.veniens,ver hic adde.Hipp.in pract. in §.ſequitur.col.i.Grat.in conſi.lxxiii.vol.i.nu.i.Quã concluſionem ꝙ procurator interueniat,Bar.intelligit, qñ exceptio nullitatis,vel alia q̃ non tãgit crimen, venit examinanda ſeparatim à crimine,& ad alium finem,quã ad examinationem & deciſionem criminis. ſed qñ quæſtio examinatur ſeparatim à crimine, tñ tendit ad excludendũ crimen,vel tendit ad deciſionem criminis,ſecus eſt. ita Bar.in d.l.pen.in §.ad crimen,col.pen.ver. quæro qd ſi iſta exceptio.Bal.in l.i.in i.col.in fi.& ſeq.ver.q̃ro ſi ꝓcurator.C.quo.& qñ iudex.Pet.de Anch. ĩ d.c.veniens. col.fi.ver.ponit de facto.Imo.in d.§.ad crimen,col. xix. ver.ſi autem exceptio. Et in iſtã ſententiã declinat optimè opin. Bald.in d.§.publicè.ſuprà allegato.Bal. conſil. ccxxxviii.col. Contrarium iſto caſu,Bald.tenet. in d.§. publicè.in iiii.col.ver.iuxta prædicta.

Decimooctauò limita,nã in cauſa criminali, permiſſa eſt appellatio ꝓ eo,qui eſt condemnatus ad mortem. l.non tantùm.ff.de appel.Soci.in regula ſua cccxxii.intelligit,vt etiam procurator poſſit pro tali appellare.

Decimononò limita,qñ procurator in cauſa criminali q non debebat admitti, parte non opponente admiſſus fuit,nam proceſſus valet geſtus, cũ tali procuratore.gl.in verbo criminalis,in c.i.de iudi.lib.vi.Specul. in ti.de procu.§.i.ver.ſed pone.Io.de Imo.in d.c.i.de iudi. Archi.in c.qui ad agendum de procura.in vi. ſentit glo. ſecundum vlt.lect.in d.l.quamuis,de adult. Dom.in d.c.

c.i.col.ii.in fin.& ſeq.Archid.v.q.iii.c.i.§.reos.Rota in nouis deciſ.cli.& in deciſ.cccclxxv.in nouis.ver.ii.dixi. Bellamer.deciſ.DCCXVII.ver.dixi.ii.Bal.in d.l.ſeruũ quoque.§.publicè.col.v.in fi.ver.modo quęro.vtrũ ꝓceſſus, & in l.ii.col.fi.ver.& hic cognoſcitur.C.qui accuſa.non poſſ.& in l.reos.col.v.ver.quæro quid ſi illa exceptio.C. de accu.Bal.in l.licèt.col.ii.ver.ſed quid dices. de proc. vbi hoc tenet in procuratore rei, ſecus dicit in procuratore actoris.Ang.in d.§.ad crimen,col.ii.ver.ſequitur in tex.Cępo.caut.ccl.Old.in conſi.cxxx.col.pe.verſi.ſicut eſt videre.Rom.in conſ.ccxv.& iſtam dicit * communem.Hipp.in pract.§.ſequitur.col.iii.nu.viii. Iaſ.in l.patre furioſo,col.v.ver.xi.facit.ff.qui ſunt ſui vel alie.iur. Bal.in c.ex conqueſtione,in vlti.not.de reſt.ſpol.Feli.in d.c.meminimus col.pe.ver.vlti.concluſio.de accuſ.Arc. in d.l.licèt.in vlt,col.ver.in iii.autem caſu.C.de procura.Marian.in d.c.veniens, col.xlix.cum ſeq.Bonifac. in tract.de accuſa.col.i.nu.v.Imo.in d.§.ad crimen,col.pe. verſicu.ſecundò caſu principali.

Contrarium Bar.in l.pen.§. ad crimen,in fi.q de pub. iudi.Cuma.in l.quamuis.C.de adult.vbi Sali.col.i.in fi. & ſeq.Bald.in l.ita demum,colum.i.in fi.verſic.ſed quid dicemus.C.de procu.Alex.ibi colum.i.Bal. in l. quamuis.col.i.in fi.C.de adult.Præpoſitus Alex.in c.ſi quando,colum.fi.ii.q.vi.Abb.in d.c.veniens.col.pen.Ang.in d.l.quamuis.Io.And.in c.i.de iudi.in vi.in nouell. circa fi.Io.de Ana.in d.c.veniens.in fi.Aret.in l.cum mota.C. de tranſact.Gomeſ.in c.i.de iudi.lib. vi. vbi dicit iſtam partem veriorem & * magis communem.

Tenendo opi.ſecũdam, ꝙ proceſſus reddatur nullus, oppoſita exceptione. Limita hoc non ꝓcedere,ſi opponatur exceptio poſt concluſionem in cã, & ſnia veniat ferenda ꝓ abſolutione rei.Rot.in nou.deciſ.cccclxxxv. Bellam.deciſ.DCCXVII. Bar.in d.§.ad crimen, in fi.verbis qui ſimpliciter loqtur, ꝙ oppoſita exceptio poſt concluſionẽ non operatur.Bar.in d.l.ſeruũ quoq;.§.publicè.in v.col.i fi.Bal.verò in d.l.q̃uis,in i.col.in fi.tradit.ꝙ poſt

concluſum

concluſum in cauſa non poteſt opponi talis exceptio, ſiue ferenda ſit ſententia abſolutoria ſiue condemnatonatoria. Corſe. in ſing. in verb. Procurator. Grat. in conſ. lxxi. col. i. vol. ii. Sublimita, qa talis exceptiò ẽt poſt cõcluſionẽ opponi pt per reum abſentem, qui comparuit in cauſa per procuratorem, quando ſnia veniret ferenda contra ipſum. Bal. in d. l. reos. col. v. ver. quæro quid ſi illa exceptio. C. de accuſ.

Vigeſimò limita, nam ſocius poteſt defendere ſociũ ſuum in cauſa capitali. Spec. in ti. de procur. §. i. ver. xii. per ſocium. gl. in c. ſi quando, in gl. fi. circa fi. ii. q. vi. Bal. in d. l. ſi ſeruum quoq;. §. publicè. col. fi. ver. hic quæro.

Contrarium Imo. in d. c. licèt, nume. vi. de accuſ. Præpoſ. Alex. in d. c. ſi quando, col. pe, ii. q. vi. Dec. in c. cùm M. in col. iii. nu. xii. & ibi Ripa col. xxiiii. de conſti. Ant. de But. ibidem col. ix. verſi. item, nec ſupplet. & in c. cùm delicti. col. v. ver. gl. i. de dol. & contuma. Tenendo hanc ſecundam opi. Limita non procedere, qñ delictum eſſet connexum, aut correlatiuũ, prout eſt adulteriũ vel inceſtus. ita Maria. in d. c. veniens, col. liiii. in xxv. fall. refert & ſequitur Fel. in d. c. cùm M. col. col. v. ver. hanc concluſionem limita. de conſtitu.

Vigeſimòprimò limita pp neceſsitatẽ, pp quã ẽt in cã capitali pcurator admittitur. Bal. in l. minime. C. de appel.

Vigeſimoſecundò limita, nã qñ dubitatur an vulnus ſit mortale, poteſt admitti procurator ſub conditione, ſi non ſequatur mors. in l. eleganter. §. ſi dolo. ff. de dolo. refert & ſequitur Alexan. in apoſtill. ad Bar. in d §. ad crimen, in principio.

Vigeſimotertiò limita, nam etiam in cauſa criminali capitali admitti põt procurator ad vnum articulum tm̃ puta ad dilationem petendam vel teſtes producendos. gl. ii. in d. l. pe. §. ad crimen, gl. iii. in d. l. ſeruum quoq;. §. publicè. Ant. de But. in c. ex parte, col. vi. verſi. venio ad ſecundam de teſtib. poſt Inn. ibi circa prin. in verbo per interpoſitum. Et idem Imol. in c. dilectorum, de teſtib. cogen. Felin. in d. c. meminimus, col. pe. & fi. Gra. in. conſil. xcviii.

xcviii.col.i.nu.iiii.vol.i.Bonifa. de Vitali. in tract. maleſi.in ti.de procur.& defenſorib.col.ii.

Contrarium Inn.in d.c.veniens,de accuſ. Spec.in tit. de procu.§.i.ſed nunquid.Bar.in d.l.pen.§.ad crimen,in iiii.col.ad fi.Guid.Pap.q.cccxxxviii.licèt ipſe teneat, ꝙ poſſit conſtitui procurator ad videndum productionem teſtium partis aduerſę. Imo.in d.§.ad crimen,col.ix.ver. in eadem gl.& Pau.de Ca. in d.§.publicè.col.fi.verſi. ad aliàs verò actus. Bald.in d.§. publicè, colum.ii.diſtinguit . vide illum.

Vigeſimoquartò limita, nā licèt non admittatur procurator, quilibet tñ poteſt implorare pro inquiſito officiū iudicis.Grā.cōſ.i.nu.xxiiii.& ſeq.poſt. deciſ.impreſſ.

Vigeſimoquintò limita,qñ inquiſitio eēt vel inepta, vel calumnioſa,prout hos duos caſus proſequitur Hippoly.in conſi.xliii.nu.xl.ver. alia etiam ratione & ſeq.

Quando criminalis cauſa incidit in ciuilem admittetur procurator.Gram.conſi.ciu.xxxvi.col.ii.

CONCLVSIO XXXIX.

ARGVMENTVM.

Scriptura ubi opus eſt ex partium conuentione,antequam illa conficiatur, actus non dicitur perfectus, et ſi partes ipſę conuentionem verbo firmaſſent.

PAVLVS de Caſt.in l.contractus. C. de fi. inſtr.& in l. cùm res.C.de probat. voluit, ꝙ ſi firmata cōuentione inter partes actū, ſit,ꝙ conficiatur ſcriptura per notariū, ꝙ anteꝗ̄ ſcriptura conficiatur, actus non habetur pro perfecto, nec poteſt operari. Idem voluit Ful. conſi.cc.incip. In quæſtione quæ vertitur,circa fi. Aret. cōſi.clx.col.iii.& ſeq.Soci.cōſi.clxv.col.v.Deci.conſi.xi. col.i.

col.i.in fi.& ſeq.& conſi.clix.col.ii.in fi.& ſeq. Iaſ.conſ. conſi.cli.col.i.in fi.& ſeq.volu.ii.Ripa in l.fi.col.xxix.& ſeq.C.de reuoc.donat.Iaſ.in §.item ſi quis.col.antepen. in fi.inſti.de act.Hippol. in ſing.Dclxvi.Anto. de Cana. in tract.inſinuationum in xxi.q.Rui.conſil.i.col.viii.in fi.& ſeq.vol.iii.Boer.deciſ.xlviii.in vii. in prima parte.

Contrarium Soc.conſ.xxxii.col.ii.in fi.& ſeq.vol.iii. ver.nec etiam iurandum.Deci.in l.pactum, col.ii.ver.& ex hoc infertur.C.de pact.& conſi.cccxl.col.ii. Grat.cõ ſi.cvii.col.i.vol.i.Loffred.conſi.xix.col. xxvii. verſi. Eſt tamen aduertendum.

Tenendo primam opi.limita,niſi ex aliquibus coniecturis apparerent partes tunc voluiſſe habere cõtractũ pro abſoluto, dato quod non interuenerit ſcriptura.ita Are.conſi.clx.col.iiii.& conſi.cccxl.col.ii.

Tenendo ſecundam opin.limita,non procedere,quando actum eſſet, quòd aliàs nõ poſſet conuentio operari, niſi in ſcripturam redigatur.ita Deci.in d.l.pactum, colum.ii.& Grat.conſi.cvii.volumine i.

Poſſet tamen non improbabiliter dici, ꝙ etiam ſi ſcriptura non requiratur pro ſubſtantia conuentionis, qñ partes conuentionẽ iam firmatam voluerunt in ſcripturam redigi,ꝙ tamen ſit neceſſaria ad probationem.itaq; non poſſet dicta cõuentio probari aliter,quàm per ſcripturam vel per partis partis confesſionem. ita colligitur ex dictis Bal.in auth. ſed nouo iure. in penul.col.C. ſi cert.petat.refert & ſequitur Brun.in tracta.de forma, fol.xiii.colum.prima.

F I N I S.

L A V S   D E O.

ELENCHVS CONCLVSIONVM, REGVLARVM,

Communiumq; opinionum toto opere contentarum.

Ex Libro Primo.

ALienatione ꝓhibita an cenſeatur iniunctum fideicōmiſſum. conclu.xxxvii. pa. 155
Bona non ſufficere ad debitum, ſi opponatur, & aduerſarius neget, cui onus probandi incumbat. conclu.xxiii. pa. 71
Cardinalis legati de latere dicto ſtatur, & quādo. concl.xxviii. pa. 93
Clauſula ex certa ſcientia an actum inualidum confirmet, deq; ipſius ui atque efficacia. pag. 1
Citatio partis in quolibet actu requiritur. concluſ. xliii. pa. 258
Confeſſio facta in libello ſupplici nocet. concluſione.xiii. pag. 42
Confeſſio extraiudicialis geminata ꝓducit actionem. conclu.xxii. pa. 70.
Confeſſus delictum, ſed cū certa qualitate, an illa reiecta puniendus ſit, & quomodo. concluſio.xv. pagina. 48
Conductor expellitur à locatore, ſi re conducta opus habeat. cōcl.xxxiii. pagi. 105
Debitor generis teneť regulariter, ēt perēpta ſpecie. conclu.viii. pag. 28
Doctori cōſuetudinem atteſtanti an credatur. conclu.xxiiii. pag. 75.

Donatio ob ſuperuenientiam filiorũ reuocatur. conclu.xxxv. pag.117

Donationẽ vltra quingentos aureos abſq; inſinuatione non valere.cõcluſ. xl. pag. 208

Emphytheuſi per generationem finita,deſcendentes confirmationem petere poſſunt,quæ ſi denegetur, appellationi locus eſt.concluſ.xii. pag.36

Exceptionem loci non tuti proponere nequaquam poteſt,qui mandatũ non habet.conclu.iiii.pag.15

Exprimere in teſtamento aliquid ſpecificè, vel per relationem ad aliud,paria ſunt.concl.xx.pa. 64

Falſi ſuſpicio an pro veritate habeatur. in concluſ. ix. pag.29

Fideiuſſor nõ conuenitur, niſi prius diſcuſſo principali.conclu.xli.pag.215

Filius præſumitur ex marito natus, non autem ex adultero. concluſ. xviii. pagi. 56

Hæredes ẽt extranei comprehendũtur in materia trãſitoria ad extraneos. conclu.xvi. pag.51

Infans an legitimari poſſit. concl.xxv. pàg.77

Iuramentũ an hæredes afficiat, ad ipſosque tranſeat.concluſ.iii. pag.14

Legitimæ nullum imponi poteſt grauamen. concluſ.xliii. pag. 246

Lex diffamari.C. de ingen. & manumiſſ.eiusque materia latius explicatur. conclu.xix. pag.59

Mercator ſi pecuniam ſibi numeratam atque traditam, caſu fortuito amiſerit, an nihilominus teneatur. concluſio ſeptima. pag.25

Nepos legitimus & naturalis ex filio ſpurio an ab auo hęres inſtitui valeat conclu.xxvi. pa. 79

Nullitas notoria ex actis impedit ſententiæ exequutionem,etiam ſi tres conformes eſſent ſententiæ.conclu.xxxii.pa.104

Papę aliquid atteſtanti,ſeu alicui Principi an & qñ credendũ. conclu.xxvii. pagina. 83

Poſſidere negans,ſi conuincatur de mendacio, poſſeſſione priuatur. conclu.xxx. pag.99

Præſumptio illa ꝙ qui ſemel poſſedit, cenſeatur etiam in futurum poſſidere,an locum ſibi vẽdicet

cet in re mobili. conclu. xxix. pa.98
Procuratoris ſalariũ ſi minimè conſtitutum fuerit poterit ne illud officio iudicis conſtitui, veluti in aduocati mercede ſiue honoratio? concluſio. xxxi. pag.103
Rebellio ſeu læſæ maieſtatis crimen an reqrat ſententiam: vtrumue ante condemnationem quiſpiã rebellis aut perduellio dici queat. pag.12
Rogatus de reſtituẽdo qđ ſupererit ex hæreditate ad quid teneatur. concluſ. xvii. pag.55
Sententiam contra abſentem latam, ex contumacia præſumi. concluſ. vi. pagina. 24
Spolians aliquem violẽter ſua poſſesſione, quibus ſubdatur pœnis. conclu. xxxviii. pa.161
Statuto ſi caueatur ꝙ creditore infra præfixum terminum non petente creditum, illud amittat: an locum ſibi vendicet ſtatutum ipſum in credito iurato. concl.x. p.32
Teſtis vnus regulariter nõ probat;. fallit tñ multifariam multiſq; modis. conclu.v. pag.17
Teſtis an posſit eſſe proxeneta altera parte inuita. conclu.xxi. pag.67
Teſtes ſingulares regulariter non probare. conclu. xxxiiii. pag.106
Teſtes poſt dedicita teſtificata, ſuper eiſdem capitulis, vel directò contrariis examinari haudquaquam poſſunt. concluſi. xxxix. pa.175
Venditor læſus vltra dimidiam iuſti pretii, ei ſuccurritur, & quomodo. cõclu.xxxvi. pag.133
Viuere quis pręſumitur ad annos vſque centum. cõclu. xi. pag.35
Vxor de bõis mariti (vt turpis ſuſpitio euitetur) pręſumitur acquiſiuiſſe. cõclu.xiiii. pag.45

Ex Secundo Libro.

ARbitri electi ſi minimè concordant, ſic, vt tertius aſſumatur, an ille cum altero ex electis cõcordare debeat, vel poſſit etiam ſolus laudum proferre. concluſio. xiii. pagina. 437
Cardinalibus duobus iuratis magis creditur, quã

pluribus non iuratis. & potius teſtibus deponẽtibus de antiquiori poſſeſsione, & de nonnullis aliis. conc. xxxv. p. 457

Clauſulam in fine poſitam ad omnia præcedẽtia referri. conclu. xxxviii. pagina. 460

Confesſioni principalis potius credendum, quàm mille teſtibus. Item magis creditur deponentibus de potentia, quàm impotentia copulæ carnalis. Item & allegantibus meliorem rationem ac pro cauſa fauorabili teſtificantibus. concluſi. xxxiiii. pag. 457

Doctori examinanti quæſtionem potius credendum, quàm perfunctoriè loquenti. Item magis illi credendum eſt in tractatibus & conſiliis quã in lecturis, licèt in hoc ſint opiniones. & de nõnullus aliis, quæſtionib. concluſio. xxxvi. pa. 458

Donatio inter cõiuges an iuramento firmetur. conclu. i. pag. 357

Donatio inter patrem & filium an iuramento firmetur. concluſi. ſecunda pagina. 364

Emptor ſeu cauſam habẽs à principe, vel Fiſco, non poteſt elapſo quadriennio moleſtari. concluſio. quadrageſimaſecunda. pag. 481

Error communis facit ius. concluſio. vndecima. pagina. 415

Fideicommiſſo renunciatũ an intelligatur per ſimplicem diuiſionem. concluſi. trigeſimanona. pagina. 466

Filius grauatus à patre partem hęreditatis reſtituere, ſubintelligitur conditio, ſi abſque liberis deceſſerit. concluſ. xliii. pagina. 486

Filii poſiti in conditione an dicãtur vocati, ſintque in diſpoſitione, vel ab inteſtato veniãt. concluſio. duodecima. pagina. 423

Hęredes etiam extranei veniunt in materia, licèt ad extraneos ſui natura non tranſitoria, ſi tamen diſpoſitio loquatur de hæredibus quibuſcunque. conc. xli. pa. 479

Maſculinum concipit fœmininum. conclu. ſeptima. pag. 380

Materia l. ſi quis maior. C. de

de tranſact. fuſius atque accuratius pertractatur. concluſio. decima. pagina. 408

Obligatione in generali non veniunt, quæ in ſpecie quis minimè obligaturus fuiſſet. concluſio. xlv. pag. 508

Papa ſi in cõfirmatione ſtatutum excipiat ſtatuta contra libertatem Eccleſiæ, an confirmaſſe ſtatuta aliàs iniuſta atque inualida cenſeatur. concluſio tertia. pagina. 366.

Senibus credendum potius, quàm iuuenibus. concluſio trigeſima prima. pagi. 455

Spoliatus ante omnia reſtituendus eſt. concl. xliiii. pagina. 494

Statutum excludens fœminas propter maſculos, an ſit fauorabile ratione agnationis conſeruandæ. concluſi. quadrageſimaſeptima. pagina. 528

Statutum excludens fœminas propter mares ratione conſeruandæ agnationis, an liceat ad perſonas non ſpecificatas extendere. concluſio. quadrageſimaoctaua. pagina. 530

Stipulari alteri regulariter nemo poteſt. conclu. quadrageſimaſexta. pagina. 513

Teſtamentum imperfectum non valere, etiam inter liberos ratione imperfectæ voluntatis. concluſio. ſexta. pagina. 377

Teſtamentum inter liberos validum, licèt in eo ſeptem teſtes non fuerint adhibiti, & infertur ad pulchram quæſtionem. concluſio. octaua. pag. 405

Teſtamentum coram quinque teſtibus factum peſtis tempore an validum concluſio. nona. pagina. 406

Teſtator inſtituta filia in re certa, inſtituit deinde filium, cui ſubſtituit, ſi ſine liberis decedat, an ſit locus ſubſtitutioni, ſi filius ipſe moriatur ſuperſtite filia, an verò ſubſtitutionis conditio defeciſſe dicatur. concluſio. quarta. pagina. 367

Teſtator ſi mentionem habuit de filiis ma-

ſculis in una parte ſui teſtamenti ſi deinũ in alia de filiis ſimpliciter meminerit, quòd de maribus cenſeatur.

Teſti deponenti pro inſtrumento, quando magis credatur, quàm duobus contra. & de non nullis aliis. qõ. concluſi. xxxvii. pagina. 459

Teſtes plures paucioribus præferuntur. concl. xxvi. pagina. 452

Teſtes potiores ſunt deponentes cum cauſa ſcientię, quàm econtra. concl. xxvii. pag. 453

Teſtes clerici maiorem fidem faciunt, quàm laici. concluſio vigeſimaoctaua. pagi. 453

Teſtes digniores præferuntur. concl. xxiiii. pa. 449

Teſtib. potius creditur deponentibus pro non delicto, quàm delicto. conclu. xvii. pag. 444

Teſtibus probãtibus de alicuius vita, an potius credendum, quàm de morte. conclu. xviii. pag. 445

Teſtibus deponentibus ſecundum ius commune, potius credẽdum, quàm contra. concluſi. xix. pagina. ea.

Teſtibus deponentibus áliquem bonum, magis creditur, quàm málum aſſerentibus. cõcl. xx. p. 446

Teſtibus & ſi paucioribus creditur potius de bona fama deponentibus, quã pluribus de mala. concl. xxi. pag. ead.

Teſtibus pro inſtrumento deponentibus, magis credendum quàm contra. cõclu. xxii. pag. 447

Teſtibus deponentibus veriſimiliora magis credẽdum. concl. xxiii. p. ead.

Teſtibus vniuerſaliter deponentibus magis credẽdum, quàm indefinitè teſtificantibus. conſiluſio. xxxii. pag. 455

Teſtibus deponentibus in facto proprio magis creditur. Item deponentibus in ſpecie, quam in genere. Et illis qui non ſunt de vniuerſitate, q̃ qui ſunt. Et deponentibus plus valere, quàm tantum valere. concluſi. xxxiii. pag. 456

Teſtibus duobus affirmantibus magis creditur, q̃ mille negantibus. concluſ. xiiii. pag. 438

Teſtibus duobus affirmantibus de metu magis creditur,

ditur, quàm aliis, licèt pluribus affirmãtibus de libera voluntate. concl. xv.pag. 442

Teſtibus qui iuris præſumptione melius ſunt informati, magis credendum quàm cæteris. concluſi. xxix. 454

Teſtibus deponẽtibus pro reo, magis credendum, quàm pro actore. concl. xxv. pag. 451

Teſtimonium virginum dignius viduarum teſtimonio. concluſio. trigeſima pagina. 454

Vendens rem duobus, ille in venditione præferendas eſt, cui primò tes tradita fuit. concluſi. xl. pagina. 472

Ex tertio Libro.

ANnui redditus inter mobilia connumerantur. concluſio. xi. pagi. 560

Bonæfidei poſſeſſor ad fructus conſumptos an teneatur quatenus locupletior effectus fuerit. concluſ. xxv. pag. 605

Ceſsionem actionis non valere, vbi pretium actioni ceſſæ par non eſt. concl. xliii. pag. 679

Clauſula decreti ſi eſt appoſita ĩ diſpoſitione, an illi pars renunciare poſſit. concluſio. trigeſimaprima. pag. 634

Compromiſſum non dicitur, nec quicquàm operatur ante acceptationẽ. conclu. iii. pag. 545

Compromiſſo impeditur fatalium curſus. concluſi. vii. pag. 552

Debitor ſi ſoluerit ciuitati vel tyranno, an ſit liberatus, ſic ut eius creditor nil de cætero petere valeat. concl. xli. pag. 662

Diſpoſitio ſiue aliqua permisſio regulariter de prima uice ſeu actu intelligitur. concluſio. xxi. pagina. 588

Diſpoſitio generaliter loquens an comprehendat cauſam dotis. concl. xvii. pag. 571

Dominii translationẽ per contractum non impediri. concl. i. pa. 539

Domus eſt cuique tutisſimum refugium, ſic, vt in ea minimè qs capi poſſit. conclu. xx. pagi. 581

Excludens excludentem te excludit etiam te. con-

cluſio xxvii. pag. 618

Excommunicatus an teſtamentum condere valeat conclusio. vigeſimatertia. pag. 631

Facultas non pręſcribitur. concluſ. xxxiii. pa. 645

Fideiuſſores an ſint liberati, ſi debitori tempus ſoluendi fuerit à creditore prorogatum. concl. xiiii. pag. 565

Filia cui mille fuit à patre relictum, ſi nupſerit, etſi monaſteriũ ingreſſa fuerit, centum. an illa monaſterium ingrediente poſſit dicta mille petere, non obſtante patris diſpoſitione. concluſio. decimatertia. pag. 563

Filia dotata excluſa à ſtatuto an computetur in numero filiorum, ſic vt faciat partem in legitima, vel ne. concluſi. quinta. pagi. 547

Filia vnius fratris an ſit de cõmuni patrimonio dotanda, ſi fratres omnium bonorum ſint conſocii. concl. ſexta. p. 550

Hæres cõtra factum defuncti haudquaquam venire poteſt. concluſio octaua. pagi. 553

Iudiciũ vbi cęptum eſt, ibi terminandum. concluſi. xxii. pag. 594

Iura & actiones non veniunt bonorum mobilium aut immobilium appellatione. concluſ. x. p. 557

Iuramentum non venit in diſpoſitione, niſi de illo ſpecifica fiat mentio. conclu. xxix. pag. 624

Iuramẽtum vim ſpecialis expresſionis habet. concluſ. ii. pag. 542

Legitimationis in priuilegio an pater mẽtionem de agnatis facere teneatur. conclu. iii. pag. 544

Lex generalis non comprehendit caſus ſpeciales. conclu. xvi. pag. 569

Locupletiorem quem eſſe factum, cui incumbat onus probandi. concluſio. duodecima. pagina. 562

Malæfidei poſſeſſor nõ præſcribit. concluſione xlvi. pagina. 702

Nepos vel neptis ex filia, non debet eſſe melioris conditionis, quàm ipſa filia. concluſione quadrageſima. pag. 660

Nepoti quomodo ſuccedatur ab auo paterno, & materno. concluſio decimanona. pa. 579

Pacto

Pacto de reuendendo an pſcribatur ſpacio xxx. annorũ,nõ obſtante clauſula illa, ꝙ quandocũq; retrouenditio fieri debeat.concluſio. xxxviii. pag. 655

Prçſcriptio etiam in actionibus perſonalibus abſq; bona fide non procedit. conclu.xliiii. pag.688

Præſcriptionem non extendendam,concluſio.xxvi. pag. 608

Præſcribatur ne iuri offerendi,ſaltem ſpatio xxx. annorum. conclu. xxxii. pag. 640

Prçſcribitur iuri adeundi hæreditatẽ extraneo cõpetenti xxx.annorũ ſpacio.concl.xxxiiii. p.648

Præſcribitur ſpacio xxx.annorum iuri immiſcendi. concl.xxxv pag.651

Præſcribatur ne facultati implendi conditionẽ poteſtatiuã.conclu xxxvi. pag. 653

Præſumptio an ſit pro ſententia recens lata,quãdo ab ea fuit minimè appellatum.concl.xlii. p.669

Reſtitutionem non dandã pro modica lęſione.conclu.xxx. pag 633

Sentẽtia arbitri, qui de iure tantùm pronunciare tenebatur, ſi contra ius determinauit,an ſit nulla,vel iniuſta.concluſio. xxxix. pag.658

Solennitas certa ſi à ſtatuto requiratur in contractibus mulierum,an illa interuenire debeat, ſi filia cum patre contrahat. conclu.xv. pag.567

Teſtamentũ vſurarii manifeſti quod nullum eſt,nõ prçſtita cautione,de qua in canone quanquã, de teſta.in vi.an reconualeſcat, ſi poſt teſtamẽtum, ante tñ mortẽ,dicta cautio prçſtetur.cõcl.xxiiii. pag. 603

Vincens vincentem te,vincit te. concluſio. xxvii. pag. 617

Vſufructuarius cautionem de vtendo fruendo arbitrio boni viri præſtare tenetur, necnon & de reſtituendo rem vſufructu finito. concluſio. xviii. pag. 572

Vſurarius criminaria pœna pro vſuris non punitur.concl.ix. pag.556

Ex libro

Ex libro quarto.

ALienatio rerum Eccleſiæ abſque ſolennitatibus facta, ſi vtilis ſit, an nihilominus valeat. concluſ.xiii. pag.745
Arbitratoris à ſententia petitur reductio ad arbitriū boni viri ſtāte enormi læſione. concluſ. viii. pag. 716
Citatio an ſit neceſſaria ad perpetuandam delegati iuriſdictionem.concl.xi. pap. 741
Citatio nulla an inducat perpetuitatē iuriſdictionis.concl.xii. pag.744
Conſanguineus facta conſanguinei pſumitur ſcire.concl.xxxi. p. 819
Contractū recipere interpretationem à conſuetudine.concl.xx. p.774
Dies interpellat pro homine.concl.xxiii. p.793
Emphyteoſis vel feudū receptum pro ſe & filiis, an poſsit à pr̄e alienari vel legari in præiudiciū filiorum.cōcl.xxii. p.780
Excommunicatum à teſtimonio repellendum.cōclu.xvi. pag.749
Fideicommiſſarius qui poſſeſsionem cœpit bonorū fideicommiſſo ſubiectorum, an ſit legitimus cōtradictor, ne hęres immittatur in poſſeſsionem ex remedio l.fin.C. de edic. Diui.Adr.tol. cōcl. xxx. pag. 827
Filius legitimatus per ſubſequens matrimoniū an excludat ſubſtitutum, & an etiam fœminas, ſtante ſtatuto, ꝙ excludātur propter maſculos, conclu.xxxviii. pag. 875
Filii iudicantur legitimi ob bonam fidem parentū. concl.xxxix. pag.876
Filii legitimati per ſubſequens matrimonium, an in feudis ſuccedant.conclu.xxxvi. pag.872
Filii legitimati an ſuccedant in emphyteuſi, & dignitatibus.cōc.xxxvii pag. 874
Frater, aliusve conſanguineus vel familiaris an admittantur in criminalibus ad probandam innocentiam. concl. xxvi. pag. 816
Hęres illius qui habuit malam fidem, præſcribit in præſcriptione longi temporis, ſi non vtatur ſui auctoris acceſsione. conclu.i. pag.705

Hęre-

Hęredis nomine intelligitur tàm hæres ſuus, quã extraneus. concluſio. xl. pag. 880

Inimicitia ſola an indiciũ ſufficiens ad torturam faciat.concl.xxvii. p.818

Iuramentum conſtituit ne in mora abſque interpellatione, concluſio. xiiii. pag. 747

Iurans non facere aliquid, ſi illud deinde fecerit, nullius erit roboris. conclu.xvii. pag.753

Locatio an dicatur ſolita ex vna tantũ locatione. concl.x. pag.739

Locatio ad vitam an naturam perpetuæ locationis habeát.concl.xxi. p.779

Materia cap. tanta, extrà qui filii ſint legitimi. concl.xxxv. pag.864

Mandatum non præſumi etiam per mille annos. concl.xxix. pag.821

Minor qui non appellauit, aut appellationē proſequutus eſt, an reſtituendus, ſi prius de lęſione nõ docuerit.concl.vi. p.714

Minor an eò ipſo quòd conſeſſus eſt in ſui damnũ, dicatur læſus, ſic, vt ei alio non probato con-cedenda ſit reſtitutio. concl.vii. pag.715

Minor, vel mulier an debeant de eorum beneficiis cerciorari, etiam ſtãte iuramento in contractu appoſito per eos, vel ſufficiat iuſiurãdum, cercioratione aliter non facta.conclu.33. pag.853

Minori an concedenda reſtitutio in integrum ſine alia læſionis facta probatione.concl.v. p.713

Notarius cenſetur rogatus omnes cõſuetas clauſulas in contractu apponere.concl.xix. p.756

Notarium an cẽſeri ex voluntate teſtatoris clauſulam codicillarem in teſtamento appoſuiſſe.cõclu.xviii. pag 763

Nullitas vbi à ſtatuto excluditur, non tamen illa intelligitur, quæ prouenit ex defectu iuriſdictionis. concluſio.xxiiii. pag. 801

Oblatio verbalis quo caſu ſufficiat. conclu. iii. pag. 710

Poſſeſsio in hæredem trãſlata, virtute decreti de continuanda poſſeſsione in hæredem, vtrum ne pariat recuperandæ poſſeſſionis interdictum.conclu.

clu.ii. pag.709
Principis à ſententia nó appellatur, niſi ad alterius relationē ꝓnunciatio facta fuiſſet. concl. p.748
Remiſſoria in criminalibus an concedenda. conclu.iiii. pag.711
Renunciatio per filiam facta de bonis paternis ex cauſa dotis habitæ, ipſam excludit ab illorũ petitione.cóc. xxxii.p.836
Sententiã ſub cõditione minimè ferẽdã, verùm ſi ſic lata fuerit, valet,& ab ea appellari debet.cócl. ix. pag. 731
Sententiæ exequutio ſtatim facienda poſt tres conformes, quacunque nullitatis exceptione nõ obſtãe cõcl. xxv.p.809
Statutũ inducens aliquod nouum contra regulas iuris in promiſſorem ſeu ſcribentem, non habet locũ in eorum hæredes.concluſio. xxviii.pagina. 819
Subſtitutio facta pluribus inſtitutis poſt mortem omniũ operatur, vt inſtituti cenſeantur ad inuicem reciproce ſubſtituti. concluſio. xxxiiii. pagi. 856

Ex libro quinto.

Alienatione rerũ hoſpitalis an requirantur ſolemnitates quę requirũtur in diſtractione bonorũ eccleſię.cõ.viii.p.922
Allodialis & libera præſumitur res in dubio,& nõ feudalis.cõcl.xiii. p.931
Antecedenti prohibito, vr etiam prohibitum omne aliud,per quod peruenitur ad illud.concl.xxxv. pag. 1032
Bona quæ ſunt intra fines prouinciæ ſeu ciuitatis an cenſeantur eſſe illius cuius eſt ꝓuincia vel ciuitas.concl.xii. p.928
Confratriæ ſiue ſcholæ, vt vulgò appellantur, an dicantur pia loca.concluſio.vi. pag.916
Cõmodum quis ſentire nõ debet eius, quod nixus eſt impugnare. conclu.i. pag. 887
Contractus in celebratione attẽditur locus,ĩ quo conficitur,ipſiusq́ue conſuetudo.concluſio.xxxi. pag. 1004
Donatio facta alicui,ſed ꝗ poſt certum tempus,aut poſt mortẽ tranſeat in Eccleſiam, an poſsit reuocari.

uocari.cõ.xxxvi. p.1034
Donationem factam inter virũ & vxorẽ, & inter patrẽ & filiũ, nõ cõfirmari morte, qñ ea legitimam excedit ſummã.concluſio.xxiiii. pag 985
Exequutione in ipſa ſi excedatur ordo, vtrũ exequutio ſit nulla, vel iniuſta,ita, vt appellare neceſſum ſit.cõcl.xi.p.927
Filius in fideicõmiſsis an in locũ pr̃is ſuccedat,ſic, vt cũ patruo concurrat. cõclu.xxxiii. pag.1010
Forenſis an teneantur contribuere in ſolutionibus communitatis ꝓ bonis, quę in eius territorio habet,conclu.xxx. p.899
Hoſpitale an dicatur locus pius.cõcl.vii. pag.920
Imperatorem eſſe dñm totius orbis, qũo intelligẽdum.concl.xiiii. p.933
Inſtrumentũ ſiue ſcripturã ꝓducens interrogari põt ab aduerſario volẽte illã redarguere de falſo, vtrũ ea vti velit.conclu.xxiii. pag. 984
Licẽtiatus qui primò fuit, & deindedoctoratus,pręfertur omnibus, qui medio tpe ad gradũ doctorũ ſunt aſſumpti.conclu.xxii. pag. 983
Mater priuatur ſucceſsione filii impuberis, ſi infra annũ nõ petierit tutorem. concluſio. iiii. pag. 902
Mater ſi poſt ſuſceptam filii tutelam tranſierit ad ſecũda vota, non petito tutore ipſi filio,priuatur ipſius ſucceſsione. conclu.v. pag.915
Negatiuam probandã eſſe ab eo, qui in ea ſe fundat concluſio. xxxiiii. pag. 1021
Notarium non poſſe inſtrumenta cõficere extra iuriſdictionẽ illius, à quo auctoritatẽ accepit. conclu.xxx. pag.1001
Pecunia cõſignata ſimpliciter,an cenſeatur in depoſitũ, vel mutuũ. concl.ii. pag. 898
Pertinentiarum Caſtri appellatione, non venire bona particularia in Caſtri territorio exiſtentia: concluſio. xxxvii. pag. 1037
Poſſeſſorem non prohiberi ſuam continuare poſſeſſionem, etiam lite ipſa pendente. conclu. xxxii. pag. 1008
Princeps auferendo rem ali-

cui

cui priuato an præſumatur ex cauſa feciſſe, vel illa probanda ſit. conclu.xvi. pag.952

Princeps auferendo rem priuato, alteri concedendo,& hoc quidem ex cauſa, an ceſſante cauſa, ceſſare debeat conceſsio. conclu.xvii. pag.957

Princeps conceſsionem reuocare haudquaquam ſine cauſa poteſt, ſi ea in contractum tranſiuit. conclu.xix. pag.972

Princeps an poſsit inuitis vaſallis ſiue ciuibus Caſtrum alienare.cõcl. xxi. pag. 979

Principi an licere rem alterius ſine cauſa auferre. concl.xv. pag.935

Principi an liceat contractum cum eo geſtum reuocare. concluſio.xviii. pag. 958

Principem reuocare poſſe ſimplex priuilegium ſubdito conceſſum, etiam abſque cauſa. concl. xx. pag. 976

Procurator nõ admittitur, vbi pœna corporalis à relegatione ſuprà venit imponẽda. cõcl.xxxviii. pag. 1038

Scriptura vbi opus eſt ex partium conuentione, antequam illa conficiatur, actus non dicitur perfectus,& ſi partes ipſæ conuentionem verbo firmaſſent. concl. xxxix. pag. 1055

Statutum fauorabile inhabilitans perſonam habilem ad diſponendum, an operetur, ſi perſona illa contrahat aut diſponat extra territorium ipſorum ſtatuentium. cõclu.xxv. pag.986

Statutum inducens, vel diminuens ſolẽnitatem in teſtamentis, operatur, vt teſtamenta facta ſecundum loci ſolemnitatem, vtique valeant. conclu. xxvi. pag.995

Statutum ſiue conſuetudo quando reſpicit perſonam decedentium qualiter interpretanda circa bona ſita extra territorium, & quando de ſitis in territorio. concluſio.xxvii. pag.996

Statutum aut conſuetudo loquens in perſonam, nõ comprehendit non ſubditum ſtatuentibus, etiã quò ad bona in territorio ſtatuentium ſita. conclu.xxviii. pag.997

Stipulatio facta, pro nominando non facta declaratione ſeu nominatione, prodeſt ſtipulanti, ſibiq; facta cenſetur. conclu. x. pag. 926

Teſtamẽtum factum iuxta loci conſuetudinẽ vbiq; operari, etiam quò ad bona extra locum exiſtentia, idemque de ſtatuto determinatur. cõcl. xxix. pag. 998

Trebellianica an detrahatur de relictis hoſpitali, & illud habeat reſtitutionem in integrum, teneaturque ſoluere canonicam portionem. conclu. ix. pag. 924

Explicit Elenchus Concluſionum & Regularum.

INDEX

COPIOSISSIMVS ELEMENTARIO ORDINE DIGESTVS,

RERVM ET SENTENTIARVM inſignium, quæ in toto opere continentur.

ABſolutio à iuramento an concedenda abſque particicatione. cócl.xliii. in xiiii.ampli. pag. 276
Abſolutio à iuramento nó requiritur in renunciatione iurata reductionis ad arbitrium boni viri, conclu.viii.ver.tenendo pag. 724
Abſolutio à iuramento an ſit neceſſaria in actu iurato, in quo enormiſsimè quis læſus ſit, vide pro & contra,cócl.xxxii. ver.Et tenendo. p.841
Abſolutio ab excommunicatione ꝓbatur per vnicum teſtem, conclu. v. ver. item ad probãdum. pag. 23
Accuſator non admittitur per procuratorem, vbi pœna corporalis à relegatione ſupra venit imponenda.concl.xxxviii. in ii.ampl. pag.1039
Actio licèt tollatur,non tamen officium judicis. conclu. xlv. in vi .limit. pag. 708
Actionis ceſsio non valet, vbi pretium non eſt par actioni ceſſę.concl.xliii. per totum , vbi multis modis ampliat. & limit. pag.679
Actiones & iura an veniãt appellatione bonorum mobilium, vel immobilium, vide in verb.iura.

Actus

Actus binus an ſufficiat, vt quis reputetur talis, put ſe geſsit. conclu. xi. in prima ampl. pag. 415
Adulterium probatur per teſtes ſingulares. concl. xxxiiii. ver. xvi. pag. 114
Aduocatus non poteſt pro clientulo ſtipulari. conclu. xlvi. i ix. ampl. p. 515
Aeſtimum ubi faciēdū, pars citanda eſt. concluſ. xliii. in ampl. 51. pa. 301
Aetas maximè probatur p conſanguineos. concluſi. xxxi. ver. & ſcdm. p. 831
Aetas probatur per teſtes ſingulares. conc. xxxiiii. verſ. xv. pag. 114
Aetatis defectum opponēs electo, ipſe probare debet. conclu. xxxiiii. verſ. infertur xiiii. pag. 1028
Alienatio an valeat, ſi quis promiſit cum iuramēto non alienare, ſi deinde alienauit. concluſi. xvii. verſ. Item ſi quis promittat. pagina. 760
Alienatio bonorum Eccleſiæ facta abſq; ſolemnitate, ſi ei ſit vtilis, an valeat. cōc. 13. p totā p. 745
Alienatio in notabilem ſeu di diminutionem, nō valet. vide in verb. Princeps nō poteſt alienare.
Alienatio ſi fiat rerum hoſpitalis, an requirantur ſolemnitates, q̄ requirūtur in alienatione rerū Eccleſiæ. conclu. viii. per totam. pa. 912
Alienatio rerū confraternitatum an requirat ſolēnitatē prout de rebus eccleſiaſticis. conclu. verſ. Infertur. pag. 918
Alienatio ſi fuerit prohibita, an cenſeatur iniūctū fideicommiſſum. concl. vxxvi. per totam. p. 155
Alienatio prohibita extra familiam, ſed non cum cauſa, ſed ſimpliciter facta, operatur fideicommiſſum iniunctum fuiſſe in caſu alienationis tantùm, & non in caſu mortis. & quid ſi fuerit facta cū cauſa. ibid. verſ. ſi verò. cum ſeq. pa. 158
Alienatio ſi eſt prohibita per verba geminata, & multùm pregnantia, vt qa teſtator diceret nullo iure alienari, vel in pp̄etuū ſint bona in familia &c. q videat̃ inductū fideicōmiſſum abſolutū. ibid. in iii. limi. pagi. 160
Alienatio bonorū ſi phibeat̃, an cēſeat̃ realis vel perſonalis. ibid. in fine.

Alienatiōis prohibitio qñ eſt facta extra familiā, tunc filii poſiti in conditione cenſentur vocati diſpoſitiuè.concluſi. xii. in x.limi. pag.435

Alienari an poſſit vaſalli etiā ipſis inuitis ab eorū dominis. vide in verbo princeps an poſſit ĩuitis.

Alienari prohibita an veniant in obligatione generali.concluſio. xlv. in verſ.Et propterea.pagina. 510

Amicus pro amico ſtipulari poteſt.concl.xlvi.in limit.xxxii. pa.527

Antecedenti prohibito, videtur etiam prohibitū omne aliud,ꝑ quod peruenitur ad illud.conclu. xxxv.per totam.p.1032

Appellatio eſt permiſſa ꝑ procuratorem in cauſa criminali.conclu. vlt.in xviii.limi. pag.1052

Appellatiōe non iuuatur, qui negat aduerſarium appellaſſe.concluſ. xxx. verſ.Et qui. pa.100

Appellatione pertinētiarum. vide pertinētiarū.

Appellare non licet à tertia ſententia conformi. conclu.xxv.per totā.ubi ampl.& limit.quamplurimę. pa.809.cum ſeq.

Arbitrator in laudo proferendo debet partem citare.conclu.xliii.in ampl. xlv. pag.296

Arbitratoris laudū reſcinditur data enormi lęſione.concluſ.xxxvi. in prima ampl. pa.135

Arbitratoris à ſentētia petitur reductio ad arbitrium boni viri ſtante enormi læſione. conclu. viii.per totam ubi ampl. & lim. multis modis. pagina. 719

Arbitri electi ſi minimè cócordant, ſic, vt neceſſe ſit tertium aſſumi. an ille cum altero ex electis concordare debeat, vel poſſit etiam ſolus laudū proferre. concl.xiii. per totam. pag.137

Arbitri ſententia. vide in verb.ſententia.

Articulus ſi fuiſſet ita confusè poſitus quòd aduerſarius ex eo plenè ĩſtrui non potuiſſet,facit,vt ille poſſet teſtes examinare non obſtante quòd ſit facta publicatio in cauſa.conclu.xxxix. in xxi. limit. pag.192

Articulorum in productione, neceſſaria eſt partis citatio.

citatio. & quid ĩ admiſmiſsione.concluſio.xliii. in xxi.ampl. pag.279

Articulorum in admisſione non requiritur partis citatio.concluſi. xliii.in xxxvi.limi. pag.332

Aureus: vide in verbo Nũmus aureus.

B

BAnni exceptio an poſſi allegari per procuratorem.conclu. xxviii.in ii.limita.& ſeq.pa.1043

Beneficium l.ii.C.de reſc. vendi.vide in verb. Lex.

Beneficii in poſſeſſione & in probatione honoris, nõ ſufficit communis reputatio.concluſi.xi.in limit.xviii. p.423

Beneficii in collatione non reqritur partis citatio. fallit tamen.concl.xliii. in limit.lxviii. pagi.351

Bonæfidei poſſeſſor ad fructus conſumptos an teneatur quatenus locupletior effectus fuerit. conclu. xxv. per totam. pagi. 605

Bona feudalia an veniant in obligatione generali .& quid de bonis alienari prohibitis,& de emphyteuticis. & fideicommiſſo ſubiectis. concluſi. xlv. verſ. Et propterea. cum ſeq. pa.510. & ſeq.

Bona quæ ſunt intra fines Prouincię vel Ciuitatis, an cenſeantur eſſe illius cuius eſt prouincia vel ciuitas.concl.xii. p.928

Bona hoſpitalis, aut cõfraternitatũ, vide in verb. Alienatio.

Bona non ſufficere ad debitum,ſi opponatur,& aduerſarius neget,cui incũbat onus probandi. conclu.xxiii.per totam. paginam. 71

Bona præſumuntur potius allodialia & libera, quã feudalia. concluſio. xiii. pagina. 931

Bonorum mobiliũ vel immobilium appellatione an veniant iura & actiones.vide in verb.Iura & actiones.

Bonorum poſſesſio agnoſci poteſt parte non citata. concluſio. xliii. in vigeſimaquarta limitatione. pagina 328. & in limita. vigeſima octaua pagina. 329

C

CArceratus nulliter ante omnia eſt reſtituẽdus. cõcluſione. xliiii. in iiii. ampli. pagina. 495
Cardinalis legati de latere dicto ſtatur,& qñ concl. xxviii.per totã, vbi ampli.& lim. pa. 93. cũ ſeq.
Cardinalis ſi aſſerat ſe delegatum,ſeu cauſam ſibi viuæ vocis oraculo commiſſam an credatur. ibi. verſ.Hoc aũt limita.pagina. 94
Cardinalis legati aſſertioni de conſuetudine Curię Rom. ſtatur indiſtinctè ibi.in v.limi. pa. 96
Cardinalis dicto nõ ſtatur aſſerenti aliquem familiarem ſuũ ad effectum, vt de ſuis beneficiis poſſit diſponere. ibid.viii.limita. pag.98
Cardinalibus duobus iuratis magis creditur, quã pluribus non iuratis.cõclu.xxxv. pag. 457
Caſtri in conceſſione ſolet venire merum & mixtũ imperium,ẽt ſi non fuerit expreſſè dictum, ex vi tamen conſuetudinis. concluſ.xx.verſ. Et propterea in conceſſ.p.776
Caſtri pertinentiarum appellatione. vide pertinẽtiarum.
Cauſa in principe an præſumatur,ſcilicet aliquid eum ex cã feciſſe, vel illa probanda ſit. conclu. xvi.per totã ubi latè. pagina. 952.cum ſeq.
Cauſa ceſſante,ob quã princeps motus fuit aliquid concedere,an ceſſare debeat conceſsio illa.conclu.xvii. pag.957
Cautela, vt posſint teſtes examinari ẽt poſt publicationem in cauſa.conclu.xxxix.ĩ xxxviii.fall. pag. 100
Cautela pro eo qui nõ põt probare ſuã intentionẽ plenè, quia vnicum tantum habet teſtem. in concl. v. verſ.cautelam. pag. 19
Cautio de vtendo fruendo arbitrio boni viri præſtanda per vſumfructuarium,& de eius modo.in verb. vſufructuarius,
Ceſſio actionis non valet, vbi pretium par non eſt actiõi ceſſę, & multis ex cauſis etiã.conclu. xliii. per totam. vbi ampli. & limit. pag. 679

Ceſſio facta ex cauſa donationis valet.ibi.xii.limi. pag. 686

Cenſus ſolutio probatur ꝑ teſtes ſingulares. concl. xxxiiii.verſ.xiii.pag.113

Ciuis an poſſit ſtipulari ꝓ ſua ciuitate. concl. xlvi. in i.ampl. pag. 513

Clauſula in fine poſita, refertur ad omnia præcedentia.concluſ. xxxviii. per totam.vbi plures limit.traduntur. pag.460

Clauſula codicillaris an cēſeatur appoſita in teſtamento per notarium de voluntate teſtatoris.cōcluſio. xviii. per totam. pagi. 763

Clauſula ex certa ſcientia an actū inualidum confirmet, deq; ipſius vi atque efficacia latius diſſeritur.concl.i.per totam. pa.i.cum ſeq.vſq; ad xi.

Clauſula prædicta an ſtatuta etiam iniuſta confirmet.ibid.in verſ. Et ſtatuta. pag.2

Clauſula ex certa ſcientia & ſi idem importet ꝙ de plenitudine poteſtatis, plus tñ operatur clauſuſula de plenitudine. & non nulla de ea.ibi.verſ. ſecundò.

Clauſula ex certa ſciā an tollat ius quæſitum.ibi. verſ.Tertiò.pagi.2.& 3.

Clauſula ex certa ſcientia an requirat partis citationē ibid.ver. Quartò.

Clauſula prædicta facit,qđ ꝑſumatur cauſa in principe. ibidem. verſ. Sextò.pagi. 4

Clauſula ꝑdicta operatur, vt non ſit neceſſarium apponere clauſulam nō obſtante.ibid.verſ. Decimò.& pag.ſeq.

Clauſula ex certa ſcientia an tollat vitium ſubreptionis.ibid.verſ. Decimotertiò. pag.5

Clauſula ꝑdicta habet effectū clauſulę pro expreſſis, & Motu proprio, & ſupplet ſolēnitates. ibi. verſ.xiiii.xvi. & xii. pagina. 6

Clauſula prædicta non ſupplet defectus ſubſtantialium ſolemnitatum,nec operatur in ignoratis. ibid.verſ.& primò. pa.7

Clauſula prędicta non operatur, quando non præceſſit cauſę cognitio.ibidem.verſ.Tertiò. pagi.8

Clauſula de qua ſupra in multis nō oꝑatur,deqb. latius eo loci.p.9.ꝑtotā.

Clauſula ſupplētes omnes & ſingulis defectus iuris naturalis, quantæ ſit efficacię.ibi. ver. De clauſula. pagi. 10

Clauſula ex certa ſcientia an poſſit per teſtes probari.ibi.verſ. per teſtes.

Clauſula ex certa ſcientia in contractibus tollit cō dictionē indebiti . ibid. verſ.xvii. pag.11

Clauſula non obſtantibus, & clauſula ꝑ expreſſis, quantæ ſit importantię. conclu.xxix.in v. limit. & ſequen. pag 632

Clauſula decreti ſi eſt appoſita in diſpoſitiōe, an illi pars renūciare poſſit.concluſi.xxxi . per totam. pag.634

Clauſula cōſtituti ſi fuerit omiſſa in inſtrumēto apponi pro notariū an poſſit deinde apponi, Doctores veniant. & quid in hypotheca, & precario. concluſi.xix.ver.Ex prę miſſis. cum ſeq. pa.767

Clauſulæ ſolitæ apponi à notariis in cōtractibus, reſcriptis ſiue literis apoſtolicis cenſeatur ineſſe, licèt non fuerint appoſitæ. d. concluſio.xix. per totam, vbi abundè. pagina. 756.& ſeq.

Clericus captus à iudice ſæculari, ſi vult oſtendere ſe clericū, poteſt hoc facere ſine ulla partis citatione.concluſi.xliii.in in limit.xlvi. pa. 335

Clerici in criminalibus an poſſint comparere per procuratorem. concluſi. xxviii.in viii. limita. pagina. 1049

Citatio partis in quolibet actu requiritur. conclu. xliii. per totam vbi cumulatiſſimè de materia per ampli.& limita. pagina. 258

Citatio partis an requiritur in notoriis. ibidē. in prima ampl. vbi opi. aduerſantes reducūtur ad concordiam.

Citatio requiritur in ſentētia principis, licèt ſint opin.ibid. in ii. amplia. pagi. 261

Citatio facienda eſt etiam in ſummariis, ibid.in iii. ampl. pa.266

Citatio requiritur etiam in extraiudicialib. ibid. in vii.ampl. pag.269

Citatio neceſſaria eſt etiā ſi actus continent fauorem non citati. ibid. in viii.ampl. pag.270

Citatio requiritur quãdo agitur de eiiciendo aliquem de poſſesſionem, etiam ſi injuſtè & illicitè cauſa detineret. fall. tamen. ibid. in ix. ampli. pagi. 271

Citatio partis an requiratur in abſolutione à iuramẽto, ibid. in xiiii. amplia. pag. 276

Citatio etiã in ſummariis neceſſaria eſt. ibid. ampl. xix. pagi. 279

Citatio facta ad vnum diẽ, ſi alio die fuerit actus celebratus, ille nullius eſt rationis, niſi noua citatio interuenerit. ibid. ampl. xxiiii. p. 281

Citatio agnatorum an requirenda in legitimatione filii illegitimi. concl. xliii. ĩ xxxii. ampl. p. 286

Citatio non requiritur qñ ſtandum eſt dicto alicuius. ibid. in xli. ampli. pagina. 294

Citatio requiritur, etiam ſtante ſtatuto quòd illa non requiratur. ibid. in xlix. ampli. pa. 299

Citatio non eſt neceſſaria in misſione ex primo decreto. d. conclu. xliii. in ampli. lxxii. pagi. 294

Citatio non requiritur, qñ periculum eſt in mora. nec in captura debitoris ſuſpecti. ibi in i. & ii. limit. pa. 311. cũ ſeq.

Citatio partis quibus caſibus non eſt neceſſaria. vide latisſimè. ibi. in xv. limita. cum ſequen. vſq; ad fin. concluſi. vbi 124. limitationes cumulantur. pag. 322

Citatio recipit interpretationem à conſuetudine. concluſi. xx. verſ. Etiam citatio. pag. 777

Citatio duplex an interuenire debeat, in materia l. diffamari. C. de ingen. & manumiſſ. vt imponatur perpetuum ſilentiũ, conclu. xix. in iiii. ampl. verſ. limita. pag. 60

Citatio an ſit neceſſaria ad perpetuandam delegati iuriſdictionem. conclu. xi. per totam. p. 741

Citatio nulla an inducat perpetuitatem iuriſdictiones. concluſio. xii. pagi. 744

Citandus non eſt neceſſariò is de cuius intereſſe principale nõ agiẽ. ibid. in limi. ix. pag. 315

Collecta an posſit imponi forẽſibus pro bonis, quę habẽt in territorio col-

lectantis.concluſ.iii.per totam, vbi amplè de materia. pa.899
Comes Palatinus, qui pro tali habitus eſt, non tamen erat, ſi legitimauit ſpurios, an legitimatio valeat.concluſi.xi.in iii. limit.verſ.Et qui longo. pagi. 418
Comes Palatinus habens poteſtatem legitimandi filios quacunq; labe infectos, an poſſit infantem legitimare. & non nulla de priuilegiis ipſorum Comitum. conclu. xxv.verſ.ſi autem.vſque ad finem. pa.78
Commodũ non debet quis ſentire de eo, quod nixus eſt impugnare.conclu.i per totam. pa.887
Cõpromiſſum ſi debeat fieri ex forma ſtatuti, non habet locum in contractu iurato. concl. xxix. in iiii.amp. pa.616
Cõpromiſſum operatur, vt curſus fataliũ impediatur.cõc.vii.ꝑtotã p.552
Cõpromiſſum non dr̃, nec aliqd operatur ante acceptationẽ.conc.iiii.per totam.pag. 545
Cõpromiſſum. vide ĩ verb. Sententia Arbitratoris.
Compromiſſi in protogatione an citãda pars.con clu.xliii.in limit. 100.& xxiiii. pa.354.& 356
Conditio, ſi ſine liberis deceſſerit, intelligitur, qñ filius grauatur partẽ hęreditatis reſtituere.conclu.xliii. per totã.p. 486
Conditio de qua ſuprà an ſubintelligatur ad faciẽdum ceſſare pupillarem ſubſtitutionem. ibidem. in decimaſexta. limita. pagina. 492
Conditioni poteſtatiuę an præſcribatur. concluſio. trigeſimaſexta. per totã. pagi. 653
Conductor expelli poteſt à locatore, ſi ipſe re conducta indigeat. conclu. xxxiii. pa.105
Conductor quibus caſibus à locatore expelli non poſſit, etiam ſi re locata opus habeat. ibidẽ.in i.limi.& ſeq. pag.ead.
Confesſio ſola an probet veritatem numeratiõis. concluſio. xliii. verſ. Et nota. cum ſeq.
Confesſio facta in libello ſupplici nocet, qđ ampliatur,& limitatur.concluſio.decimatertia. per totam. pa.42

Confeſsio nocet etiam facta in reſcripto ſubreptitio. ibid. circa principiũ & latius de materia.
Confeſsio rei facta in ſuis exceptionibus præiudicat.ibid. verſi. Idem eſt pag. 43
Confeſsio qñ reuocari poſſit.ibi.ver.primo cũ ſeq.
Confeſsio quando nõ præiudicat, vide decem fallentias ibid. vſque ad fi.
Confeſsio patris & matris quòd filius non ſit ipſorum coniugum,ſed alterius multùm operatur. in xviii.concl. in fi. ver. confeſsio. pag 59
Confeſsio probatur per teſtes ſingulares. conclu. xxxiiii.ver.xix. p.114
Confeſsio extraiudicialis geminata producit actionem.concluſio.xxii. per totam. pag.70
Confeſsio geminata plenè præiudicat etiam in criminalibus, licèt ſimplex non ſic.ibi. ver. amplia. pag. 71
Confeſsio geminata tunc producit actionem quãdo ex interuallo fuerit facta.ibid.ver.limit.
Confeſsio & negatio etiã quãdo poſsint reuocari, & quando non, conclu.i. in prima limit. cum ſeq. pag. 889
Confeſsio dotis receptæ non firmatur iuramento.tñ fall. in concluſio. prima. verſic. Tenendo. pag. 359
Confeſsioni principalis potius credendum, quàm mille teſtibus. concluſ. xxxiiii. pag.457
Confeſſus delictum ſed cũ aliqua qualitate vt puta occidiſſe hominẽ ad ſui defenſionem, an illa reiecta, ſit puniendus, & quomodo.conclu.xv.per totam.pag. 48. & ſeq.
Confirmatio generalis, ad hoc vt operetur circa ſtatutum infringens iuramentum, neceſſe eſt ꝙ ſit facta ex certa ſcientia.in concl.x.ver. Et vt generalis. pag.34
Confratriæ ſiue ſcholæ an dicantur pia loca. concluſio. ſexta per totam. pag. 916
Coniecturæ multùm operãtur,concl. xliii. in limitat.ix. pag 490
Conſanguineus an poſsit ſtipulari pro conſanguineo.cõcl.xlvi.in v.ampl. pag. 514

Con-

Conſanguineus præſumitur ſcire facta conſanguinei.conclu.xxxi.vbi latè per amplia. & fallen. pag. 829
Conſuetudo an probetur per teſtes ſingulares.cõclu.xxxiiii. ver. Tertiò. pag. 110
Conſuetudo loci attenditur ĩ celebratione cõtractus, vbi conficitur. conclu.xxxi. pag.1004
Conſuetudo valet ſecundũ aliquos,quod teſtespoſſint examinari, etiam facta publicatione in cauſa,cõcl.xxxix.in xxxvii. fall. pag.199
Conſuetudo quantę ſit efficatiæ,latius demonſtratur.concl.xx.ver.& propterea cum ſeq.vſque ad finem. pag.776
Conſuetudo eſt interpres contractus.cõcluſio. xx. pag. 774
Conſuetudo extenditur de caſu ſimili ad ſimilẽ.cõclu.xxvi.in prima limit. pag. 619
Conſuetudine ĩn probãda poſſunt teſtes recipi parte non citata, intellige tamen,vt ibi. concluſio. xliii.in limit.xix. p.235
Cõtractus recipit interpretationem à cõſuetudine. concluſio.xx.per totam. pag. 774
Contractus in celebratione attenditur locus & conſuetudo in quo conficitur.concl.xxxi.p.1004
Contumax nõ poteſt opponere de litis pendentia. concluſio.xxi.in limit.v. pag. 597
Contumacia vno actu licèt fuerit, tamẽ citãdus eſt quò ad alios. cõcl.xliii. in ampl.lxxxvi. p.309
Creditor an debitor probare debeat ſolutionẽ factam,vel non factam, qñ negatur ſolutio.conclu. xxxiiii. in vii. ampl. cũ ſeq. pag.1023
Creditor ſtipulator p debitore ſuo, & principalis pro fideiuſſore. cõcl. xlvi.in iii.limit.verſi. ex iſta. pag.518
Credita Montis Pietatis an computentur inter mobilia vel immobilia. concl.x.in fi. pag.560
Culpa pr̃is p̃iudicat filio in feudo nouo. concl. xxii. ver.Contrarium. p.786

D

DAmnũ paſſum ſeu amiſſio rerum probari põt per

per iuramentum damnũ paſsi nulla p̃cedẽte partis citatione.concl. xliii. limit.xliiii. pag.335

Debitor ſuſpectus de fuga, poteſt ẽt in domo capi. concluſi.xx. in xi. limit. pag. 586

Debitor pro cauſa ciuili regulariter non poteſt capi in domo.ibid.per totã conclu. & vide in verb. domus.

Debitor ſoluẽs ciuitati aut tyranno,an ſit liberatus, ſic vt nõ poſsit à ſuo creditore deinceps moleſtari.conclu.xli.per totam. pag. 662

Debitor an creditor negãs ſolutionem, illam probare teneatur.cõcl.xxxiiii. in vii. ampliat. cum ſeq. pag. 1023

Debitor generis tenetur regulariter, etiam perempta ſpecie . fallit tamen quinq; modis.cõcl. viii. per totum. pag.281

Debitor cõſtituitur in mora per lapſum dici,immo & horæ.conclu.xxiii.per totam,& in iiii.ampli.& vide fall. pag.793

Delegatio Papæ facta non exiſtenti in dignitate valet, ſi extat clauſula ex certa ſcientia. conclu.i. ver.quintò. pag.4

Delegati iuriſdictio & perpetuetur, an ſit neceſſaria citatio.concluſio. xi. per totam. pag.741

Delicti remiſsio facta per principẽ ſimpliciter intelligitur quò ad pœnã, non quò ad damnum, cõcluſi. xv.verſi.Remiſsio. pag. 947

Denunciatio euãgelica ad denegatur alicui,licèt à ſtatuto ſit excluſus ab agendo.conclu.xlv. ver. Tertiò lim. pag.701

Depoſitarius ſi pecuniam fortuito caſu amiſerit, an nihilominus teneatur,in concl. vii. per totam.p.xxv.cum ſeq.

Depoſitarius an & quando pecunia depoſita vti valeat.ibid.& ver.ſecundò. pag. 26

Dictio & cætera , extenditur per clauſulas conſuetas.concluſi.xix. in viii. limit. pag.771

Dies interpellat,pro homine,conclu.xxiii. per totam,vbi amplia.& limit. pag. 793

Dilationes non concedendæ abſque partis citatione concluſio.xliii. in xx. ampl.

ampl. pag. 279
Dilationes poſſunt breuiari ſine alia partis citatione. concluſio. xliiii. in lim. lxx. pag. 349
Diſcuſsio vide Exceptio.
Diſpoſitio ſiue aliqua permiſsio regulariter de prima vice ſeu actu intelligitur. concl. xxi. per totã vbi ampl. & lim. p. 588
Diſpoſitio generaliter loquẽs an cõprehẽdat cauſam dotis. conclu. xvii. pag. 570
Diſpoſitio l. ſi quis maior. C. de trãſact. nõ habet lo cũ in feudis. concl. x. in limit. v. pag. 413
Diſpoſitio ſimpliciter loquẽs nõ cenſetur diſponere in materia iurata, niſi de iuramẽto fiat expreſsa mentio. in x. concluſio. pag. 33
Diſpoſitio principis, vide principis diſpoſitio.
Diuiſio bonorũ ſi fuerit ꝓhibita, an cẽſeatur inductũ fideicõmiſſum. cõcl. xxxvii. ver. limita hoc. pag. 157
Diuiſio, ſi fiat bonorum fideicõmiſſo ſubiectorũ, an dicatur fideicõmiſſo renũciatũ. cõcl. xxxix. ꝑ totã vbi tradũtur ampl. & limi. p. 466. cum ſeq.
Doctor an præferẽdus licẽtiato ante eius doctoratũ, qui tñ poſteà gradum doctoris aſſumpſerit. cõclu. xxii. pag. 983
Doctori examinanti qõnẽ potius credendũ, quã ꝑfunctoriè loquẽti. Itẽ magis credendũ eſt in tractatibus & cõſiliis, quã in lecturis, & de nonnullis aliis. concl. xxxvi. p. 458
Doctori atteſtãti cõſuetudinẽ an credendũ, latius diſputatur. conclu. xxiiii. per totam. pag. 75
Doctori ſiue gloſſatori an credatur ꝙ cõſtitutio ſiue ſtatutum quod interpretatur, non eſt in vſu: ibid. in fin.
Dolus ex ꝓpoſito pſumitur ex enormiſsima læſione. cõcl. viii. ver. Aduertendum. pag. 728
Dolus vbi interuenerit ex ꝓpoſito, non habet locũ diſpoſito l. ii. C. de reſcinden. vẽd. quia oĩno emptor tenetur rẽ reſtituere. cõcl. xxxvi. ĩ lim. xvii. pag. 153
Domeſticus, vide in verb. Teſtis familiaris.
Dominii trãslatio ꝑ cõtractũ non impeditur. conclu.

clu.i.per totam. p.539
Dñs directus ſi rẽ datam in feudũ inuadat,nõ ĩcidit in pœnã l.ſi quis in tãtã. C.vnde vi.cõcl xxxviii. in limit.xxxiiii. p.174
Dominus an quis p̃ſumatur bonorũ quæ ſunt intra fines eius territorii & iuriſdictionis. conclu. xii. pag. 928
Dñs nõ põt inuadere rẽ propriã alteri cõmodatã,vel locatã poſt interuerſam poſſeſsionẽ,cõc.xxxviii. in xix.ampl.pag.166. & ampl. xxiiii.pag.167. & in x.limit. pag.171
Dñs põt intẽtare beneficiũ l.ſi qs in tãtã.C.vnde vi. licẽt eius cõductor,depoſitarius, vel commodatarius expulſi ſint.ibi.amplia.xx. pag.ead.
Dñs ꝓprietarius exacto ꝑ vim vſufructuario habet bñficiũ d.l.ſi qs in tantã. & ecõtrà.ibi.ampl. xxvi. pag.167.& vide in limt. xiiii. pag.172
Dñs an poſsit inuitis vaſallis alienare caſtrũ.vide ĩ verb.Princeps an poſsit.
Domus eſt cuiq; tutiſsimũ refugiũ,adeò qđ in ea ꝑ debito ciuili nemo capi poſsit,cõcl.xx. per totũ, vbi xiiii.modis amplia. & xviii.lim.p.581.cũ ſe.
Donatio vltra qngẽtos aureos abſq; ĩſinuatiõe nõ valet.cõcl.xl. ꝑ totã vbi pluribus modis ampliatur & limitatur. p.208
Donatio nõ valet vltra qngẽtos aureos ẽt ſi ĩ donatione ineſſet clauſula,ꝙ tot ſint donatiões, quot ſint donatarii, vel quot ſint centenaria. ibidem ampl.iii. pag.209
Donatio ꝓhibita nõ valet, ẽt ſi renũciatũ ſit inſinuationi.ibi.ampl.v. & pluribus aliis modis,& in ſeq. ampl. pag.210
Donatio facta ab Imperatore nõ eget inſinuatione, nec illa q̃ fit à magiſtro militũ.ibi. in i.fal. p.212
Donatio vltra quingentos aureos facta eccleſiæ vel piæ cauſę valet, ẽt abſq; inſinuatione. ibid. in ii. limit. pag. 213
Donatio ꝓhibita valet ex cauſa nuptiarũ ſiue ꝑꝑ nuptias,vel cã dotis, vel in reparationẽ domus dirutę.ibi.fal.iii.cũ ſeq.p.214
Donatio ꝓhibita vtrũ valeat ĩ gratuita remiſsiõe debiti.ibi.fall.viii. p.215
Donatio inſinuata qualiter

ter & quomodo dicatur, ibid.in x. limit. p.216

Donatio vltra quingentos aureos abſque inſinuatione non valet, intelligas, vltra legitimã ſummã, ſicque exceſſus vitiatur. ibid. in xi. limita. pag. 117

Donatio pterita licèt excedat 500. aureos, tamẽ valet etiam abſque inſinnatione, ſi ſit, remuneratoria, vel ob cauſam, vel reciproca ibid. limit. xiii. cũ ſeq. pag. 218. cũ ſeq.

Donatio præterita valet abſque inſinuatione licèt excedat 500. aureos ſtante iuramento in ea appoſito. ibid. in xvi. limit. pag. 220

Donatio in multis caſibus tenet, licèt vltra quingẽtos, & abſque inſinuatione, quos proſequere ibi. limit. xvii. vſq; ad xxvii. pag. 223

Donatio inter coniuges an firmetur iuramento latius oſtenditur & tradũtur limit. per totã cõcl. primam. pag. 357

Donatio inter virũ & vxorem cum iuramento facta, an requirat etiam ꝙ donans prædecedat, conclu. i. ver. limita ꝙ donatio. pag. 361

Donatio facta inter coniuges Iudæos an firmetur iuramento. ibid. in vi. limit. pag. 363

Donatio inter patrem & filium an firmetur iuramẽto latius diſputat. cõcl. ii. per totam. pag. 364. cum ſeq.

Donatio ob ſuperuenientiam filiorum reuocatur etiam facta ex cauſa dotis, & ex cauſa non pura, & etiam ſi renũciatũ fuerit omni legam auxilio. in d. cõcl. xxxv. in xviii. amplia. cum ſeq. pag. 122 & ſequen.

Donatio ob cauſam facta, nõ reuocatur ob ſuperuenientiam filiorum, & in nonnullis aliis caſibus. ibid. in iii. limita. & ſequen. pag. 124

Donatio non reuocatur ob legitimationem ſubſequentem filii naturalis, fall. tamen ſi legitimatio fuiſſet per ſubſequẽs matrimonium. ibi. in viii. limit. pag. 127

Donatio facta loco pio non reuocatur natiuitate filiorũ quatenus eſt vltra legitimã. ibi. lim. 9. p. 128

Donatio

Donatio ob ſuperuenientiam filiorum reuocatur etiam in vita donantis. in d.conclu.xxxv. limitat.xi. pag.130
Donatio de qua ſuprà in q. bus caſibus non reuocetur ibid. in xii.limit. cũ ſeq.vſque ad xxix.limit. pag. 131
Donatio facta inter virum & vxorem,inter patrem & filium,non confirmatur morte, quando legitimam excedit ſummã. concl.xxiiii. pag.985
Donatio à minore facta firmatur iuramento.cõclu. xxxii.verſi. contrarium. pag. 841
Donatio facta alicui, ſed ꝙ poſt certum tempus aut poſt mortem tranſeat in Eccleſiam, an poſsit reuocari.concl.xxxvi.vbi latè. pag.1034
Donatio ob ſuperueniẽtiã filiorum regulariter reuocatur, quod multifariam ampliatur atque limitatur. concluſ. xxxv. per totam.p.117.cũ ſeq.
Donatio non ſolum omniũ bonorum vel partis reuocatur propter ſuperuenientiam filiorũ, ſed etiam ſi fuiſſet donata vna res,dummodo ſit notabilis valoris.ibid.in ii. amplia. pag.118
Donatio de qua ſuprà reuocatur,etiam ſi in ea fuerit appoſitum iuramentum.ibid. in iiii. amplia. pag. 120
Donatio de qua modò diximus reuocatur, etiam ſi filii poſteà nati mortui fuerint,& etiam ſi donãs habuiſſet filios natos tẽporẽ donationis, & alii poſtea ſuperueniant,ibi. ampl.ix.& ſeq. p.101
Donationis reuocatio propter inobſeruantiam cõuentorum tranſit in hæredes.conclu.x.in xvi. & xx.ampl. pag.412
Donationis inſinuatio fieri poteſt parte non citata concluſio.xliii.limit. xl. pag. 334
Dotis receptæ confeſsio. vi de Confeſsio.

E

ECleſia non punitur pœna l.ſi quis in tantam. C.vnde vi. non nulli tamen contrarium volũt. concluſio.xxxviii. in vi. limit. pag.170
Eccleſia poteſt contractum

nullum ratificare, ſi ei vtilis ſit.concl. xiii. ver. hoc autem. pag. 746

Electionē non fuiſſe ſeruatam qui allegat, ipſe probet, qn̄ ſequuta fuit confirmatio.conclu.xxxiiii. in xviii.& ſeq. illatione. pag. 1029

Emphyteuta negans rem eſſe emphyteuticam ſi conuincatur an illam perdat.conclu. xxx. ver. ſecus. pag. 100

Emphyteuta ꝓbare debet ſe ſoluiſſe, quando dominus opponit ſibi caducitatem, conclu. xxxiiii. verſi. ex quo infertur. pag. 1025

Emphyteuta qui iurauit ſingulis annis ſoluere, cadit à iure ſuo etiam ante triennium, ſi non ſoluit. conclu.x. in xix. amplia. pag. 412

Emphytheuſis recepta pro hæredibus, intelligitur pro liberis etiam non hęredibus.concl.xvi.verſi. verum ſi. pag. 53

Emphyteoſis vel feudū receptum pro ſe & filiis, an poſsit à patre alienari, vel legari in præiudiciū filiorum.concl.xxii. per totam. pag. 780

Emphyteuſis ſi eſt finita ꝑ generationē, poſſunt deſcendentes petere confirmationem, quę ſi denegetur, poteſt appellari. concluſi.xii. per totam. pag. 35

Emphyteuſis ſi eſt finita ꝓpter culpam recipientis, non renouatur.ibi. verſ. primo. pag. 38. ſimiliter ſi dominus vellet pro ſe retinere, eo loci in iiii. limit. pag. 39

Emphytheuſis renouatio ab deſcendentibus peti poteſt & hęredibus, non aūt tranſuerſalibus. ibi. in v.limit. pag. 40

Emphyteuſis renouatio petenda eſt re integra, ſecus ſi facta eſſet conceſſio alicui ante petitam renouationē, & vide ibi nonnullas fall. pag. 41. per totam.

Emphyteoſis renouatio nō fit ab eccleſia, ſi illam facere nolit, quæ cogi non poteſt. ibid. in iii. limit. pag. 39

Epiſcopus poteſt reuocare vicarium, licèt cum iuramento promiſerit nō reuocare, incidit tamen in periuriū.concl.xvii. ver. item promittens. p. 760

Epi-

Epiſcopus non percipit canonicam portionem de relictis factis confraternitatibus. concluſio. vi. verſ. Infertur. pa. 919
Emptor ſeu cauſam habẽs à principe, vel fiſco, non poteſt elapſo quadriennio moleſtari. concluſi. xlii. per totam. pa. 481
Emptor ſi eſt læſus in emptione, quia pretio exceſſiuo emiſſet, ei ſuccurritur, veluti è contrà vẽditori læſo vltra dimidiam. concluſi. xxxvi. in ix. ampli. pag. 128
Error communis facit ius. conclu. xi. per totam vbi ampl. & limit. pag. 415
Exceptio quòd prĩcipalis prius excutiatur, poteſt opponi etiam poſt litem conteſtatã. concl. xli. in iii. & v. ampli. pagi. 227 & ſequen.
Exceptio iſta diſcuſſionis poteſt opponi etiam coram arbitratore. ibid. in iiii. ampl. pag. 228
Exceptio prædicta obſtat mulieri repetenti dotem contra tertios poſſeſſores, nam maritus prius excutiendus eſt. ibid. in ſeptima ampliat. pagina. 229
Exceptio prædicta in multis habet locum, de quibus ibi ampli. viii. vſque ad xxv. pagina ead. cum ſequen.
Exceptio diſcuſſionis opponi non poteſt ab illo qui ſe obligauit cum iuramento, licèt nonnulli contra. ibidem. in v. lim. pag. 231
Exceptio prædicta diſcuſſionis in quibus caſibus ✱ nõ habeat locum, vide ibi latiſſimè. pa. 232 cum ſeq.
Exceptio prædicta non habet locum, quando notoriè conſtat principalem non eſſe ſoluendo. ibid. in v. limi. pag. 234
Exceptio prædicta non habet locum, quotieſcũq; prĩcipalis habet res extra territorium, quæ de facili haberi nõ poſſunt. ibid. in viii. lim. pag. 237
Exceptio p̃dicta non vendicat ſibi locũ, qñ bona prĩcipalis debitoris ſunt caſtra & ſortilitia, q̃ de facili repugnari nõ poſſunt. ibid. lim. ix. fo. eod.
Exceptio diſcuſſionis reiicitur, quotiens principalis debitor eſt rixoſus, vel perſona quæ

de facili conueniri non poteſt, vt ſunt priuilegiati, vt eccleſia. ibid. limita. x. pag. 238

Exceptio de qua ſuprà nõ habet locũ, vbi proceditur ex bono & æquo, vel ſummariè & ſine figura iudicii, licet nõ nulli cõtra. ibid. in xii. fall. p. ea.

Exceptio prædicta non cõpetit illi, qui ꝓmiſit & iurauit ꝙ ſi principalis non ſoluerit, ꝙ ipſe pro eo ſoluet. ibid. in xiiii. fall. pag. 239

Exceptio nullitatis. vide Nullitas.

Exceptionem loci non tuti non poteſt opponere, qui mandatum non habet. in conclu. iiii. per totam, fallit tamen, vt ibi. pag. xv. cum ſequen.

Excludens excludentẽ, excludit etiam te. & infertur ad ſtatuta. concluſi. xxviii. per totam. p. 618

Excuſator admittitur ĩ criminalibus, & qũo. concl. xxviii. in iiii. limit. cum ſeq. pag. 1045

Excõmunicatus occultus ſi conferat beneficium, valet collatio. concluſi. xi. in limit. ix. pag. 417

Excõmunicatus occultus an poſſit alium excommunicare. ibidem. in xi. limi. pagi. 421

Excommunicatus repellitur à teſtimonio, fallit tamen. conclu. xvi. per totam. pagi. 749

Excommunicatus an poſſit intentare remedium l. diffamari. C. de ingen. & manumiſ. conclu. xix. in fi. pag. 64

Excommunicatus an teſtamentum condere poſſit. concl. xxiii. ꝑ totã. p. 601

Excommunicari nõ poteſt quis non præcedente citatione. conclu. xliii. in xxxv. ampl. pag. 291

Excommunicatiõis in ſentẽtia non requiritur partis citatio, nec in abſolutione ab excommunicatione. concluſio. xliii. in limit. lxv. & ſeq. pag. 350. & ſeq.

Excõmunicato denegatur reſtitutio, etiam ſpoliato. conclu. xliiii. in limi. v. pag. 499. idem in hæretico. ibid. in vii. limit. pagi. 500

Exequutor literarum apoſtolicarum poteſt exequutionem facere parte aliter non citata. concl. xliii. limi. lxviii. pa. 348

Exequutor

Exequutor teſtamẽtarius non poteſt exequi hære de non citato. concluſi. xliii.in xlvii. ampli. pagina. 298
Exequutio vtrum ſit nulla vel iniuſta, ita vt appellari ſit neceſſe, ſi ordo exequẽdi excedatur. conclu.xi. pagi. 927
Exequutio trium ſententiarum conformium. vide in verb. Sentẽtiæ exequutio.
Expenſarum condemnatio etiam contra contumacẽ fieri non poteſt parte non citata.fal. tñ.concl. xliii. in ampli. xxxviii. pagi. 292
Expenſarum in condemnatione contra contumacem non requiritur citatio.concl.xliii.in limita.50. p.337. Et quid in taxatione expenſarum. ibid.in limi.lvii. fo.342
Expreſſio facta in teſtamẽto ſpecificè, vel per relationem ad aliud, idẽ eſt. concluſi. xx. per totam. pagi. 64
Expreſſio vbi requiritur ꝓ forma, an ſufficiat per relationem ad aliud. ibid. in finalib. verbis. fo.66
Expulſus poteſt in continenti expulſorem ſuum abſq; pęna eiicere. conclu.xxxviii. ĩ lim.xxiiii. pag. 173

F

FAcultati non præſcribitur.concluſi.xxxiii. per totam. vbi ampl.& limi. pag.645. & concl.xxxvi. pagi. 653
Falſi ſuſpicio an & quando pro veritate habeatur. & quomodo hoc intelligendum, latius explicatur.in concl.ix.per totã. pagi. 29
Falſi exceptio an impediat inſtrumenti exequutionem. ibid. pag.31
Falſitas teſtium cum corruptione poteſt probari, non obſtante ꝙ ſit facta publicatio in cauſa. concluſ. xxxix.in vi.limita. pag. 181
Fama an probetur per teſtes ſingulares.concluſi. xxxiii. verſ.Sextò.pa.112
Familiaris.vide ĩ verb.Teſtis familiaris.
Fatalium in prorogatione an ſit pars citanda. concluſio.xliii.in limi. 100. pagi. 254
Feudum an dicatur hære-

ditariũ qñ q̃s ſibi & hæredibus maſculis ſtipulatus fuerit. conclu. xvi. pa. 52. & ſeq. vbi latiſſimè de materia. & ibi qd ſi fuerit dictũ de hæredibus legitimis, aut ꝓ hæredibus & ſucceſſoribus aut ex ſuo corpore &c. vel pro ſe & filiis. & de aliis modis.

Feudũ qñ prę ſumatur antiquũ & hęreditariũ. ibid. verſ. Quando. p. 54

Feudum quãdo receptum eſt pro ſe & ſuis de domo, an ſit hæreditarium & quid ſi fuerit receptũ pro ſe & filiis & hæredibus maſculis & fœminis an ẽt pro hęredibus extraneis receptũ eſſe cenſeatur. ibid. pag. 54

Feudum dr̃ ex pacto & ꝓuidentia qñ receptũ eſt ꝓ ſe & filiis ſeu deſcendentibus. ibidem.

Feudum an prę ſumatur hęreditarium vel ex pacto & prouidentia. ibid. ver. An prę ſumatur. pag. 54

Feudum à patre ſi renũciatur, non nocet filio. conclu. xxii. ĩ ii. amp. p. 849

Feudum non poteſt princeps alicui auferre abſq; cauſa, ẽt de plenitudine poteſtatis. conclu. xviii. in ii. ampl. pa. 966

Feudum, vel emphyteoſis recepta ꝓ ſe & filiis, an poſſit à patre alienari, vel legari in præiudicium filiorum. concluſi. xxii. per totam. vbi latè. pagi. 780

Feudo an ſuccedant filii legitimati per ſubſequens matrimonium. concluſi. xxxvi. per totam. p. 872

Feudalis non præſumitur res, ſed potius allodialis & libera. cõcl. xiii. p. 931

Feudalem rem eſſe negans, perdit feudum. concluſi. xxx. verſ. Et propterea. pagi. 99

Fideiuſſor nõ conuenitur, niſi prius principali diſcuſſo, latius hæc materia tractatur per amp. & limi. in concl. xli. per totam. pa. 225

Fideiuſſor qui negauit ſe fideiuſſiſſe, non põt opponere exceptionẽ diſcuſſionis. ibid. in xviii. fall. pagi. 240

Fideiuſſor nõ poteſt opponere exceptionẽ ꝑdictã diſcuſſionis, qui ſe obligauit per publicum inſtrumentũ guarentigiatum, nec fideiuſſor iudi

catum ſolui & in nō nullis caſibus. ibidē. in xx. fall.cum ſeq. plurib. pagina. 240
Fideiuſſor qui ſe obligauit pro alio principali non habet dictam exceptionē, nec fideiuſſor in criminalibus, nec de iure canon. ibi. fall. xxviii. xxxii.& ſeq. p. 243
Fideiuſſores an ſint liberati, ſi debitori tēpus ſoluendi fuerit à creditore prorogatum. cōcl. xiiii. per totam. pa. 565
Fideicōmiſſarius qui poſſeſſionē cępit bonorum fideicommiſſo ſubiectorū an ſit legitimus contradictor, ne hæres immittatur in poſſeſſionē ex remedio l. fina. C. de edict. diui. Adri. toll. conclu. xxx. per totam. pagin. 827
Fideicommiſſum ſi ſit relictum ab vltimo moriente ex inſtitutis, an cenſeatur ſubſtitutio reciproca. concluſio. xxxiiii. verſ. Amplia. p. 860
Fideicommiſſum ſi fuerit factum ſub his verbis: quod ſupererit ex hęreditate reſtituatur, an cēſeatur data facultas alienandi grauato. concluſi. xvii. per totam. pa. 55
Fideicommiſſum an cēſeatur iniunctum, ſi fuerit facta bonorum prohibitio, ſcilicet ne alienentur. conclu. xxvii. per totam. pa 155
Fideicommiſſum abſolutū inducitur propter verba geminata, & non nullis aliis modis. ibid. verſ. Item inducitur. p. 157. et in iii. limi. pa. 160
Fideicommiſſo an intelligatur renunciatum per ſimplicem diuiſionē. concluſ. xxix. per totam. vbi ampli. & limita. pag. 466 cum ſeq.
Fideicommiſſo vt ſuprà ſtā te, ſi grauatus alienauerit, an alienata ſint in trebellianicā cōputāda. ibi.
Fidei præſtatio an loco iuramenti habeatur. conclu. x. in ampl. x. pag. 410
Filia dotata excluſa à ſtatuto, an cōputet̃ in numero filiorum, ſic vt faciat partē ĩ legitĩa, vel ne. cōclu. v. per totã. pag 547
Filia vnius fratris an ſit de cōmuni patrimonio dotanda, ſi fratres ſint omnium bonorū conſocii. concl. vi. p̱ totam. p. 550

Filia quando ſimpliciter renunciaſſe videatur bonis paternis, & non fauore maſculorum. d. conclu. xxxii. ver. limita. p 846

Filia cui fuerũt relicta mille pro ſua dote, illa non poteſt petere antequam nubat. conclu. xlii. in v. limit. pag. 250

Filia quæ renunciauit ſucceſsioni paternæ, põt tñ ſuccedere fratri, q ſucceſsit patri. d. cõcl. xxxii. in xii. lim. pag. 852

Filia cui mille fuerũt à pr̃e relicta, ſi nupſerit, etſi monaſteriũ ingreſſa fuerit, centum, an illa monaſterium ingrediẽte poſſit dicta mille petere, nõ obſtante patris diſpoſitione. concluſi. xxxi. per totam. pag. 563

Filia renuncians bonis paternis ex cauſa dotis habitæ, non poteſt deinde patri ſuccedere, quod ampliatur, & multifariam limitatur. conclu. xxxii. per totam p. 836. cum ſeq.

Filiæ renunciatio, vide Renunciatio.

Filius poteſt inſtitui hæres à matre ſub conditione emancipationis, & eſt cautela, quando eſt ſuſpecta de mariti dilapidatione. conclu. xlii. in i. limit. pag. 249

Filius ſi violenter rem aliquã hæreditariam capit pro ſua legitima, non ob id tamen punitur pœna l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. concl. xxxviii. in limit. xxx. pag. 174

Filius in fideicommiſsis an in locũ patris ſuccedat, ſic, vt cũ patruo concurrat. conclu. xxxiii. per totam. vbi latè. pag. 1010. cum ſeq.

Filius grauatus à patre partem hæreditatis reſtituere, ſubintelligitur conditio, ſi deceſſerit abſque liberis. conclu. xliii. per totam. vbi quàm pluribus modis ampl. & limitatur. pag. 486

Filius et ſi per xxx. annos excludatur à capite vnde liberi, tamẽ poteſt adire infra alios xxx. ex capite vnde legitimi. conclu. xxxv. in ii. limitat. pag. 652

Filius præſumitur ex marito natus, non autẽ ex adultero. cõcl. xviii. per totam vbi ampliationes & fall. p. 56. cum ſeq.

Filius preſumitur ex marito natus, etiam ſi maritus ipſe per aliquod tempus fuerit abſens, & etiã ſi filius in loco ſuſpecto fuerit natus. ibid. in ver. amplia. pag. 57

Filius non præſumeretur mariti, ſi ipſe erat octogenarius, ibid. in ver. li- mita in ſene.

Filius preſumitur mariti ẽt ſi ĩ lupanari exiſtat vxor & concipiat. ibid. in fin. ver. Facit.

Filius non preſumitur mariti, ſi filius ipſe confitea tur ſe eſſe filium adulteri, & concurrat matris confeſsio, & ꝙ fuerit ab adultero pro tali reputatus. ibid. verſi. Secundò: pag. 58

Filius etiam in feudis ſuccedit in locum patris. d. concl. xxxiii. in iiii. amplia. pag. 1016. Sed in quo feudo declaratur. ver. tenendo. pag. ſeq.

Filius quòd ſuccedat in patris locũ, procedit vſque ad pronepotes, nõ vltra, licèt in hoc ſint opiniones. ibid. in iii. limitat. pag. 1019

Filius ĩ iure patronatus an ſuccedat in locum patris. ibid. in vlt. limit. pag. 1021

Filii legitimantur per ſubſequens matrimonium, licèt primò nati fuerint, conclu. xxxv. per totam, vbi latè de materia tractatur. pag. 864

Filii legitimantur, vt ſuprà, etiam ſi matrimonium fuerit contractum in articulo mortis. ibid. in viii. amplia. pag. 869. ſed vide in iiii. limitat. pag. 871

Filii legitimantur modo vt ſuprà, etiam ſi lite pendẽte fuiſſent concepti. ibi. ampl. ix. pag. ead.

Filii, vt legitimentur per ſubſequẽs matrimoniũ, quę requirãtur, vide ibi. latè in i. limit. & ſequẽ. pag. ead.

Filii etſi legitimentur per ſubſequẽs matrimoniũ, non tñ nepotes pręmortuo patre, puta, ſi auus cõtrahat matrimoniũ poſt mortẽ filii. ibid. in iii. limit. pag. 871

Filii legitimati per ſubſequens matrimonium an in feudis ſuccedant, concluſio. xxxvi. per totam pag. 872

Filii an legitimentur per

ſubſequēs matrimoniū, qđ nō fuit verū, ſed putatiuum quia aderat impedimentū, concl.xxxv. in i.ampl. pag.867
Filii legitimati an ſuccedāt in emphyteuſi & dignitatibus.concluſio. xxxvii. pag. 874
Filii legitimati per ſubſequēs matrimoniū an excludant ſubſtitutū,& an ēt fœminā ſtāte ſtatuto ꝙ excludantur pp maſculos.cōcl. xxxviii. per totam. pag.875
Filii iudicātur legitimi ob bonā fidem parentum. conclu. xxxix. per totā. pag. 876
Filii grauati vt faciant deficere fideicōmiſſum,neceſſe eſt ꝙ ſint legitimi & naturales. concl. xliii. in limit.xix. pag. 492
Filii poſiti in cōditione an dicantur vocati, ſintque ĩ diſpoſitione, vel ab inteſtato veniant, conclu. xii. per totam, vbi ampl. & limit.xxvii. pag.423
Filiorum maſculorū ſi fuerit facta mentio à teſtatore in vna parte teſtamenti,ſi demū in alia de filiis ſimpliciter dixerit, quòd de maribus intelligatur. concl.v.per totā. pag. 373
Fiſcus ſuccedens principali obligato, vel quia ipſius bona fuerunt confiſcata,an primus excutiēdus,quā fideiuſſor principalis. conclu. xli.in i. ampl. pag 216
Fœminæ agnatæ qñ nō cōprehendantur appellatione agnatorum. concl. vii. in iii. limi. verſi. Ex hac. pag.393
Forenſis contrahēs. vide in verb. Contractus in celebratione.
Forenſes an teneantur contribuere in ſolutionibus Cōmunitatis pro bonis, quæ habent in eius territorio.concl. iii. per totā vbi latè. pag.899
Formæ defectus qñ eſt, tūc cōmunis error nihil operatur.concl. xi. in limit. xv. pag.422
Frater aliusve conſanguineus, vel familiaris an admittantur in criminalibus ad probandā innocentiam.concl.xxvi. per totam. pag.816
Fructus cōſumptos an teneatur reſtituere bonæ fidei poſſeſſor, quatenus effectus eſt locupletior. concl.

cõclu.xxv. pag.605
Functiones fiſcales, vide in verbo Collecta.
Fures nocturnos ſeu depopulatores licet occidere. conclu.xxxviii.in limit.xxv. pag.173
Furioſo quando interdicitur adminiſtratio bonorum, non requiritur partis citatio, conclu. xliii. in vii.limit. pag.315
Furor probatur per teſtes ſingulares.cõcl. xxxiiii. in viii.illatione. p.113

G

GAbellæ in ſolutione attenditur locus contractus.in conclu. xxxi. in vi. amplia. cum ſequen. pag. 1006

H

HAeres illius qui habuit malam fidem, præſcribit in præſcriptione longi temporis, ſi non vtatur ſui auctoris acceſsione. conclu. i. per totam. pag. 705
Hæres non poteſt venire contra factum defuncti. concl.viii.per totam.vbi ampl. & xiii. modis lim. pag. 553
Hæres in feudo antiquo nõ tenetur factum defuncti approbare,& quid in feudo hæreditario. ibid. in iiii.& v.lim. pag.555
Hæres iurantis non obſeruans conuentionẽ autoris ſui an incidat ĩ pęnas l.ſi quis maior. C. de trãſac.concl.x in vii. ampl. pag. pag.410
Hęres ꝙ quis ſit vel pro hęrede ſe geſſerit,an per teſtes ſingulares ꝓbari poſſit.conclu.xxxiiii.ver.& primò. pag.109
Hæres ĩſtitui ab auo an poſſit nepos legitimus & naturalis ex filio tamẽ ſpurio.concl.xxvi. per totã. pag. 79
Hęres an poſsit inſtitui aut aliquid relinqui ab auo nepoti legitimato ex filio tamen ſpurio nato. ibidem verſicu. & ſicut pag. 82
Hæredis nomẽ an ſufficiat exprimere per relationẽ. conclu.xx.verſi. contrarium. pag.65
Hæredis nomẽ pro forma exprimi debet.ibi. verſi. ſed ego. pag. 66
Hæredis noĩe ſeu appellatione ĩtelligitur tã ſuus, quàm extraneus hæres, conclu.

conclu. xl. vbi latè, cum ampl. & limit. pag. 880
Hæredes etiam extranei veniũt in materia, licèt ad extraneos ſui natura nõ tranſitoria, ſi tamen diſpoſitio loquatur de hæredibus quibuſcunque. cõcl. xli. per totã. p. 479
Hæredes ẽt, non ſolũ principales ipſi expulſi à poſſeſſione, habẽt beneficiũ l. ſi quis in tantã, C. vnde vi. cõc. xxxviii. in xxviii. ampl. pag. 168
Hęredes etiam extranei veniunt in materia tranſitoria ad hęredes extraneos. concl. xvi. per totam. pag. 51
Hęreſis crimen poteſt coram pluribus iudicibus cognoſci. conclu. xxii. in iii. lim. pag. 596
Hæreticum quem eſſe probatur per teſtes ſingulares concl. xxxiiii. verſi. Septimò. pag. 112
Hoſpitale an dicatur locus pius. conclu. vii. per totam. pag 920
Hoſpitale an habeat reſtitutionem in integrum. concl. ix. pag. 924
Hoſpitale an debeat de relictis ſoluere canonicam portionem. ibid.
Hypotheca generalis an ſufficiat, vel requiratur ꝙ ſit ſpecialis eius rei, adhoc vt ipſius dominii translatio impediatur. conclu. i. in prin. p. 539. & ſeq.
Hypotheca an poſsit extẽdi in inſtrumento, ſi non fuerit appoſita, & multis de aliis. concl. xix. ver. & ſi eſſet. cũ præced. & ſeq. pag. 778
Hypotheca bonorum pro obſeruantia contractus multũ iuuat, & in quo. conclu. xl. in iii. limita. pag. 475
Hypothecę in cauſa ille potior eſt, cui res primò fuit obligata, licèt alteri ſit tradita. ibid. in viii. limit. pag. 477

I

IMpeditus facto iudicis vel partis examinare teſtes, põt illos ꝑducere, ẽt poſt publicationẽ. cõclu. xxxix. lim. ix. pag. 183
Imperator ſi aliquid atteſtetur an & quando ei ſit credendum. concl. xxvii. per totam maximè in verb. Amplia idem eſſe. pag. 83. & 85

Impe-

Imperator ꝙ ſit dominus totius orbis, quomodo intelligatur. conc.xiiii. pagi. 933
Imperator, vide in verb. Princeps.
Impugnãs inſtrumentum ſiue aliquem actum, non poteſt deinde ex eo fundari. concl.i. per totam. vbi ampli.& limit.pagi. 887.& in verſ.illud autem. pag.892
Infamia probatur per teſtes ſingulares. concluſi. xxiiii.verſ.Tenendo.pagina. 112
Infans an legitimari poſſit.conclu.xxv. per totã. pagin. 77
Infans an poſſit per Comitẽ palatinum legitimari habentem poteſtatem legitimandi filios quacũque libe infectos. ibi. verſ.Si autem. pa.78
Inimicitia ſola an faciat indicium ad torturam.conclu. xxvii. pag.818
Inſtrumentum ſeu contractum negans non poteſt deinde opponere ſolennitates in eo deficere. conclu.xxx.verſ. Et qui negat contractũ.pa.100
Inſtrumentum licèt abraſum & ſic de falſo ſuſpectum, poteſt ſaluari per vnicum teſtem.in concl. v.in fine. pag.23
Inſtrumentum ſiue ſcripturam producens interrogari põt ab aduerſario volente illam redarguere de falſo, vtrum ea vti velit.conclu.xxiii.per totam. pag.984
Inſtrumentum ſuſpectum de falſo an nihilominus probet.in ix. concl.p.31 & ibi quomodo reddatur ſuſpectum.& pa.ſeq.
Inſtrumenti exequutio an impediatur ꝑ exceptionem falſi.ibid.in verſ.Et an exceptio.
Inſtrumenti in exemplatione vel priuilegii citãda eſt pars.conclu.xliii. in xxxiii.ampl.pag.285
Inſtrumento non poteſt qs ſe fundare, quod impugnat.conclu.i.per totam vbi ampl. & limit.p.887 cum.ſeq.& in verſ.Illud autem. pa. 892
Inſtrumẽta dotalia an ſint neceſſaria in celebratione matrimonii. concluſi. xxxv.in iiii.ampl.p.867
Inſtrumentorum in productione citanda eſt pars, aliàs ꝓductio inefficax. conclu.xliii.in xxiii.amplia.

plia. pag.280
Interloquutoria an fieri poſsit parte non citata. concluſio. xliii. in limitat.li. pag.338
Inuadens poſſeſsionem alicuius quando nó incurrat in pœnam l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. concluſi. xxxviii. in vii. fallen.cum ſeq.p.170. & 29. pag.174
Inuadens poſſeſsionem alicuius, qui tamen habebat dominium, illud perdit, ſed per ſententiã ibid. in limitatio. xxiii. pag. 173
Inuentarium ſi cõficiat hæres de bonis defuncti operatur, quòd transfertur onus probandi in aduerſarium, quod ſint alia bona.concl. xxiii. ver. Tenendo. pag.73
Inuentarii confectio ſi remittatur à teſtatore, quę tamen remitti non poterat, vt in nonnullis caſibus, ꝙ tunc non eſt faciendum ſolenne inuentarium, ſed talis qualis bonorum deſcriptio.cõclu. xviii. in iii. limita. pag. 577
Inuentarii in confectione citandi ſunt legatarii & creditores.conclu. xliii. in ampl.lxxix. p.308
Inueſtitura ſola etiam ſine traditione, facit, vt pręualeat primò inueſtitus. conclu. xl. in xi. limita. pag. 478
Iudex poteſt alteri ſtipulari. conclu. xlvi. in limita.xiiii. pag.521
Iudex põt dilationes abreuiare ſine alia partis citatione.conclu. xliii. in limit.lxx. pag.349
Iudex reuocare poteſt quę de facto fecit, etiam ſine partis citatione. conclu. xliii.in lim.lxvii.p.347
Iudex qñ procedit ex officio non tenetur partem citare, quando tamen facit ad ſuam informationem.conclu.xliii.in limitat.xiiii. pag.322
Iudex in declaratione quã facit cõtra monitũ reſpõdere poſitionibus, ꝗ fuit cõtumax, ꝙ habeatur ꝓ cõfeſſo, nõ tenetur partẽ citare, conclu. xliii. in limit.xxxvi. pag.331
Iudex ſi in prima citatione fuiſſet cõminatus ꝙ citato non comparente procederet contra eum ad omnes & ſingulos actus etiam ad ſententiã, ꝙ nõ

erit

erit opus alia citatione.ibidem . limitat.xlix. pag. 336

Iudex ad quem non poteſt inhibere iudici à quo, parte non citata. concl.xliii. in xii. ampl. pag. 273

Iudex à quo an ſit citandus, quando agitur de reuocatione eius ſententiæ.ibid. in xiii. amplia. pag. 274

Iudex ex officio poteſt teſtes examinare,etiã poſt factam publicationem in cauſa. concluſ.xxxix. in xxxiiii.fall.i. p.198

Iudex ex officio ſuo debet teſtes obſcure deponentes interrogare (etiam poſt publicationem in cauſa) vt clarius deponant. concl.xxxix.in limit.xxvi. pag.191

Iudex poteſt induci aliqua iuſta cauſa ad non credendum teſtibus. conclusio. xxxiiii. in iii. limit. pàg.115

Iudex imponit ſilentiũ alicui iactanti ſe ius habere aduerſus aliquem,prę fixo tamen primus tertio iuxta diſpoſitionem l.diffamari.C.de inge.& manumiſ.conclu. xix.in iiii.amplia.p.60.& in iii. limit. pag.61

Iudex poteſt ſe fundare in eo quod pars impugnauit,licèt ipſa pars minime id agere valeat. conclusio.i.in ix. limitatio. pag. 896

Iudex ex officio ſuo poteſt laudum retractare ſtante enormiſsima læſione, conclu. viii. verſi. Quartò lim. p.719

Iudex an poſsit ſe referre ad futuras probationes. concl.ix.verſi. Tenendo. pag. 736

Iudex condemnat in expenſis & fructibus liquidandis, & ſic habito reſpectu adſuturas probationes aliquo caſu. ibid. verſi.Item limita in acceſſoriis.pag.737. & ibi verſi. ſecundo lim. quid ſi fructus eſſent in proceſſu liquidati. pag.ſeq.

Iudex poteſt mandare vt principalis compareat coram ſe in cauſa criminali, etiam ſi non veniret imponẽda pœna corporis afflictiua. concluſ. xxviii.in xi.amp.p.1041

Iudex vide in verb. officialis.

Iudicis officium poteſt implorari

plorari pro inquiſito in criminalibus ubi ꝓcura tor nõ admittitur, & ſic qlibet hoc mõ recipitur. conclu.xxviii. in xxiiii. limita. pa.1055
Iudicis officium non cenſetur ſublatũ, licèt actio fuerit ſublata.concl. xlv.in vi.limi. pag.702
Iudicis commiſſio non pſumitur, etiam ex temporis diuturnitate.conclu. xxix.in ii.ampl.pa. 822
Iudici delegato aſſerenti ſe impeditum, creditur. in conclu.v. pa. 23.
Iudicium vbi cęptum eſt, ibi terminandum.concl. xxii.per totã.vbi ampli. & limita.x. pa.594
Iudicii ſolemnia non præſumũtur, etiam poſt ſen tentiã.conclu. xlii.verſ. Limita.iiii. pag.678
Iuriſdictio probatur per te ſtes ſingulares, intellige tamen ut eo loci. concl. xxxiiii.verſ.Secundò,pagina. 109
Iuriſdictio an dicatur prę uenta per ſolam citationem in materia l.diffamari.C.de ingen. & manumiſ.concl. xix. prope fi. verſ. An in terminis. pagina. 63
Ius immiſcendi pſcribitur ſpacio xxx.anno. concl. xxxv.per totam.pa.651
Ius offerendi an pſcribat. cõcl.xxxii.p totã.p.640
Iura & actiones nõ veniũt appellatione bonorũ mobilium vel immobilium. concl.x.per totã.pa.557
Iuramentum non venit in gñali diſpoſitiõe, niſi de illo ſpecifica fiat mẽtio. concl.xxix.p totam.vbi ampl.& limi. pag.624
Iuramentum operatur, vt ſtipulatio valeat,quanuis ſit facta alteri. conclusio.xlvi.in vii.limita. pagi. 519
Iuramentum vim ſpecialis expreſſionis habet. con cluſio.ii. per totam.pagin. 542
Iuramentum an tollat remediũ.l.ii.C. de reſcinden.vendi. in concluſio. xxxvi.in xi. limita.pag. 148.& ibid.in xxvi. limi. pagi. 155
Iuramentum impedit præſcriptionem,non tamen immemorabilem.in con cl.x.verſ.tenendo.pa.34
Iuramentũ an hæredes afficiat,ad ipſoſq; tranſeat. conclu.iii. per totã, vbi latè.pag.14.& ſeq.

Iuramen-

Iuramentum an operetur, ꝙ in muliere aut minore non requiratur certioratio de eorum beneficio competenti.cõcl.xxxiii. pag. 853
Iuramentum an conſtituat in mora abſque interpellatione.conclu.xiiii. per totam. pag.747
Iuramenti in delatione in ſupplementum probationis citanda eſt pars. conclu.xliii. in ampliat. lxii. pag.304
Iurans non facere aliquid, ſi deinde illud fecerit,ꝙ actus ſit nullus conclu. xvii.per totam. p.753
Iurans non reuocare teſtamentum, ſi illud poſtea reuocauerit, quòd valet reuocatio.ibid. verſi.vbi plus tenet. par.756
Iuriſdictionis vſus in vna parte, tribuit vſum in alia, & ſic extenditur cõſuetudo vel præſcriptio iſto caſu.concl.xxvi.ver. limita etiam. p.612.& in vi.lim. pag.614

L

LAeſio enormiſsima vbi in actu etiam iurato interuenerit,reſcinditur ille, & an abſque aliter petita abſolutione à iuramento. conclu. xxxii. verſi. & propterea, cum ſequen. pag.840
Legatus de latere cenſetur conſtitutus cum ea facultate, quæ ſolet communiter dari legatis. concl. xx.propè fin. p.778
Legati ſeu ſubdelegati à Papa ſi aliquid aſſerant non eſt eis credendum, veluti creditur ipſo Pontifici,licèt pontificem repręſentent.concl. xxvii. in iiii.limit. pag.88
Legati aſſertioni ſtatur indiſtinctè in Curia Rom. de conſuetudine. concl. xxviii.in v.lim. p.96
Legatum præſcribitur.cõclu.xxxiiii.verſi. amplia & idem. pag.649
Legata facta fraternitatibus an patiantur trebellianicæ detractionem.cõclu.vi.ver. ex prædictis. pag. 917
Legata reuocantur per ſuperuenientiam filiorum. conclu.xxxv.in xvi. amplia. pag 122
Legatarius an poſsit rei legatę poſſeſsionem apprehendere.concl. xxxviii. in amplia.xxxv.pag.168 & in

& in limit.xxvi. pa.173
Legitima, vel eius ſupplementũ præſcribitur.con clu.xxxiiii.verſ.amplia. pagi. 649
Legitima debetur ſine grauamine,cui nullũ imponi pôt. concluſi.xlii.per totam vbi latisſimè cum ampl.& limi.traditur regula. pag.246
Legitimæ ſupplementũ peti pôt, licèt fuerit dictũ ꝙ plus peti nõ posſit ẽt occaſione legitimę.ibid. in v.ampl.p.248. & in limi.8.pa.252. ſed vide limit.xxiiii. 257
Legitimæ grauamẽ quo caſu non reiiciatur. ibi. in x.limi. cum plurib. ſeq. vſq; ad 29.p.253.& ſeq.
Legitimatio in p̄iudicium iuris cõpetentis in feudo alicui contractu principis, fieri ab ipſo nõ p̄t. concluſ.xviii. in x.amp. pag. 965
Legitimatio cũ fit filii illegitimi, an citatio agnatorum requiratur. cõcl. xliii.ĩ xxxii.amp.p.286
Legitimationis in priuilegio an teneatur pater facere mentionẽ de agnatis.concluſi.iii.per totã. pag. 544
Lex ſi quis in tãtam.C.vnde vi.habet locũ in muliere,ruſtico, pupillo,& pluribus aliis modis ampliatur vſq; ad xl.in conclu.xxxviii.in v.amplia. cum ſequen.pagina 162 cum ſeq. & vide limita. xxi. pag.172
Lex ii.C.de reſcind.vendi. locum ſibi vendicat nõ ſolũ in cõtractu emptionis & venditionis, ſed in oĩbus contractibus bonæfidei, & plures enumerantur ampliationes ad d.l.ad vſq; xxvi.in conclu.xxxvi.in ii. amplia. cum ſeq. pa.136
Lex ii. prædicta multifarium multisq; modis limitatur. in d.concl.in i. limit.cum ſeq. vſque ad xxx. pa.140.& ſeq.
L. ſi quis maior,eiusq; materia.C.de tranſa. fuſius explicatur. concl.x. per totã,vbi q̃ plurimę ampli.& fall. pag.408
Lex diffamari. C. de ingen.& manumiſſ. eiuſq; materia latius declaratur.concl.xix. per totã. pag.59.& ſeq.
Lex ſi quis in tantam, vt ſuprà non habet locum in furioſo, vel mente ca

pto

pto inuadentibus,nec in prodigo, & in multis caſibus de quibus ibi vſq; ad xxxvii. in d. conclu. in i.limita. cum ſequen. pag.169. & ſeq.

Lex bene à Zenone .C. de quadri.pręſcrip.eiuſque materia fuſius declaratur.conclu.xlii.per totã. pag. 481

Lex generalis non comprehendit caſus ſpeciales. concluſ. xvi. per totam. pag. 569

Licentia conceſſa per ſuperiorem, reuocari non poteſt. concluſio xx. in ſecunda limitatione. pagina. 978

Licentiatus qui primò fuit & deinde doctoratus, præfertur omnibus qui medio tempore ad lauream doctoreã ſunt aſſumpti. concluſio. xxii. pag. 983

Litis pendentia plus operatur quę ſententia.conclu. xxii. in amplia. vi. pag. 595

Locans rem duobus ille præualet cui primò res tradita fuit. concluſi. xl. in ſecunda amplia. pagina 473

Locatio an dicatur ſolita, ex vna tantum locatione. conclu. x. per totam. pag. 739

Locatio ad vitam an habeat naturam perpetuæ locationis. concluſi. vigeſimaprima per totam. pag.779

Locator poteſt expellere conductorem à re locata ſi ipſe ea indigeat. fallit tamen.concl.xxxiii. per totam. pag.105

Locupletior ꝙ quis fuerit eſſectus, cui incumbat onus probandi. conclu. xii.per totum. p.562

M

Mala fides nõ concurrit nec præſumitur in hærede & ignorante.concl. xlv. in x.limit. p.700

Mandatum non præſumitur,etiam per mille annos. cõcl.xxix. per totã. vbi multifariam ampliatur & limitatur.pag.821 cum ſeq.

Mandatum principis non probatur, niſi ſcripturã. fallit tamẽ.cõcl. xxviii. verſi. Facit pro prima. pag. 97

Mandatum probatur ex ſo la aſſertione facta principi. concluſio. xiii. in princi. pag. 42
Mandatum probatur ex verbis narratiuis Papæ concluſio. xxvii. verſic. Amplia vt etiam. pagiua. 85
Maſculinum concipit fœmininum. conclu. vii. per totam. vbi multifariam ampliatur & limitatur. pag. 380. cum ſeq.
Maritus diſcutiendus eſt prius quàm tertii poſſeſſores, quando mulier repetit dotem contra ipſos. concl. xli. in vii. amplia. pag. 229
Maritus ſtipulatur p vxore. concluſio. xlvi. in limit. xv. pag. 522
Mater priuatur filii ſucceſsione, ſi infra annum non petierit ei tutorem, concluſio. iiii. per totam vbi per amplia. & limit. latè tractat materiam. pag. 902
Mater citanda eſt, dum alius filio ſuo deputatur tutor. concluſ. xliii. in ampl. ciii. pag. 310
Mater ſi non petiit infra annum tutorem filio an poſsit moram purgare. ibidem in ix. ampliat. pag. 906
Mater ruſtica an iſto caſu excuſetur. ibidem in xii. ampl. pag. 907
Mater an teneatur tutorem filio pupillo petere infra 50. dies, vel infra annum. ibi. in xiiii. amplia. pag. 908
Mater non petens tutorem vt ſuprà, licèt excludatur ab hæreditate filii, non tamen à legatis, nec etiam ſubſtitutione fideicommiſsi. ibid. in prima & ſecunda limit. pag. 909
Mater non petens tutorem vt ſuprà, nō priuatur hæreditate ſi filius deceſſerit poſt pubertatem, & in nonnullis aliis caſibus. ibid. in iii. limit. & pluribus ſequentibus. pag. 910
Mater ſi poſt ſuſceptam filii tutelam tranſierit ad ſecunda vota, non petito tutore ipſi filio, priuatur ſucceſsione filii. con clu. v. per totam. p. 915
Matrimonium an probetur per teſtes ſingulares. con clu. xxxiiii. ver. xvi. p. 114

Matrimonii inhibitio non habet locum niſi in impedimento conſanguinitatis. concluſi. xxxix. verſic. contrarium. pagina. 879

Matrimonii ſolemnitates de quibus in cap. cum inhibitio, non requirun tur, quando contrahitur in mortis articulo. ibidem verſi, Tenendo. pag. ead.

Matrimonii in celebratione an requirantur inſtrumenta dotalia. conclu. xxxv. in amplia. p.867

Matrimonii in cõtractu requiruntur ſolemnitates illius loci, in quo contrahitur. conclu. xxxi. in iii. amplia. pag. 1005

Mercator ſi pecuniam ſibi numeratam & traditam amiſerit aliquo caſu fortuito, an nihilominus teneatur. in concluſio. vii. per totam. pagina. 25

Minæ probantur per teſtes ſingulares. concl. xxxiiii. ver. xvii. pag. 114

Minor donat cum iuramẽto & valet donatio. con clu. xxxii. ver. contrariũ. pag. 841

Minor an reſtituatur in integrum ſine alia lęſionis facta probatione. conclu. v. pag. 713

Minor qui non appellauit, aut appellationem proſequutus eſt, an reſtituendus, ſi prius de læſione non docuerit. conclu. vi. pag 714

Minor an eo ipſo quòd cõfeſſus eſt in ſui dãnũ, dicatur læſus, ſic, vt ei alio non prõbato, cócedenda ſit reſtitutio in integrũ. conclu. vii. pag. 715

Minor iurans, ſed non obſeruans conuentionem, an incidat in pœnas l. ſi quis maior. C. de tranſ. cõcl. x. in limit. vi. p. 413

Minor admittitur ad producendos teſtes, etiam poſt publicationem factam, & hoc beneficio reſtitutionis. concl. xxxix. limit. xii. pag. 184

Minor ſi reſtituitur, gaudet eius beneficio etiam maior, qui cum eo habet cauſam communem, & etiam maior qui eſt eius aduerſarius. ibid. limit. xiii. & xiiii. pag. 185

Minor læſus probare pót læſionem per vnũ teſtẽ

& ſufficit. concluſio. v. verſi. item de læſione. pag. 23
Minor & mulier an debeát de eorum beneficio cerciorari, etiam ſtante iuramento in cõtractu appoſito per eos, vel ſufficiat iuramẽtum abſque alia certioratione. concluſio. xxxiii. per totam. pag. 853
Monetam falſam expendens quando non puniatur. concluſio. xv. in fin. pag. 50
Moniales etiam in criminalibus comparere debent per procuratorem, concl. xxviii. in xv. limi. pag. 1051
Moniales an comprehendantur appellatione monachorum vel religioſorum. concl. vii. in limita. vii. pag. 398
Moræ purgatio impeditur propter iuramentum. cõclu. x. in vi. ampli. p. 409. & quid de iure canonico. ibid. verſi. Tenendo. pag. ſeq.
Moræ purgatio quãdo per lapſum diei non admittatur, & quando admittatur. conclu. xxiii. per totam. pag. 793
Mulier an debeat certiorari de beneficio, non obſtante iuramento appoſito in contractu. conclu. xxxiii. pag. 853

N

NAufragii in cauſa poſſunt exhęredari teſtes parte non citata. conclu. xliii. in limitat. xviii. pag. 335
Megatiua coarctata loco & tempore poteſt probari non obſtante quòd ſit facta publicatio in cauſa, & ſic licèt directò non poſsit contrariũ probari contra primas probationes, poteſt tamen per indirectum. cõcluſi. xxxix. in x. limita. pag. 183
Negatiua probanda eſt ab eo, qui in ea ſe fundat. concl. xxxiiii. per totum vbi latè per ampl. & fall. pag. 1021
Negatiua quomodo probetur. concluſi. xiiii. quaſi per totam maximè. in ii. & iii. limit. pag. 439
Nepos an & quando cõcurrat cum patruis, latè diſſeritur

ritur

ritur conclu. xxxiii.per totam. pag.1010

Nepos vel neptis ex filia non debet eſſe melioris conditionis, quàm ipſa filia.conclu.xl. per totã. pag. 660

Nepos legitimus & naturalis ex filio ſpurio an ab auo poſsit hęres inſtitui.conclu.xxvi. per totam. pag.79

Nepos poteſt inſtitui cum conditione quòd patri ſuo nihil quæratur.ibid. ver.Hinc eſt. pa.80

Nepoti legitimato ex filio ſpurio nato an ab auo aliquid relinqui poſsit. ibidem verſic. Et ſicut. pag. 82

Nepoti quomodo ſucceda tur ab auo paterno & materno.concl.xxix.per totam. pag.579

Notarius an poſsit extendere clauſulas cõſuetas, poſtquam inſtrumentũ eſt factum,vel donec eſt in fieri.d.conclu.xix. in viii.lim. pag.771

Notarius idem an poſsit ſolùm extendere clauſulas conſuetas,vel alius etiã. ibidem in nona limitat. pag. 772

Notarius an cenſeatur de vo untate teſtatoris clauſulam codicillarem in teſtamento appoſuiſſe.conclusio. xviii. per totam. pag. 763

Notarius cenſetur rogatus omnes clauſulas conſuetas in contractu apponere,concl.xix. per totam. vbi latè de materia cum multis amplia. & limita. pag. 756

Notarius ſi dicat, ſententiam fuiſſe latam parte præſente,quòd credatur. conclu. xlii. ver. limita. quòd.pag.678.& ſeq.

Notarius poteſt ſtipulari pro altero. conclu. xlvi. in xvii.lim. pag.522

Notarius, qui habitus eſt pro tali,non tamen erat & confecit inſtrumenta, an illa probentur,concl. xi. in iii. limit. verſi. Ex hoc. pag.418

Notarius non poteſt inſtrumenta facere extra iuriſdictionem illius à quo authoritatem habuit.cõcluſ.xxx.vbi ampl. & limit. pag.1001

Notarius creatus à Pontifice vel Imperator vbiq; inſtrumẽta cõficere va-

let.ibid.ver.fallit. 1002
Notarius creatus à laico ēt ab Imperatore, non cōficit inſtrumenta in ſpiritualibus.et è conuerſo creatus à perſona eccleſiaſtica quò ad temporalia.ibid. ver.limit. quia. pag. 1003
Nullitas vbi à ſtatuto excluditur, non tamen illa intelligitur, quæ prouenit ex defectu iuriſdictionis. concluſi. xxiiii. per totam. vbi ampli. & limit. pag.801
Nullitas de qua ſupra pōt opponi ēt poſt e xequutionem.ibid.in vi. ampl. & etiam poſt tres ſentētias conformes.& in vii. amplia. pag.804
Nullitas notoria an impediat exequutionem triū ſententiarum conformium.concluſio.xxv. in iiii.ampl. pag.810
Nullitas notoria ex actis impedit exequutionem ſententię,etiam ſi eſſent tres ſententiæ conformes.concluſio.xxxii.per totam. pag.104
Nullitatis ꝓceſſus declaratio fieri nō pōt parte nō citata.cōcl.xliii. ī xlviii. ampl. pag.299
Nummus aureus antiquus ſeū eius valor excedit noſtrum aureum quo vtimur,quod notandum eſt ad materiā l. ſancimus. C.de donat.in concl. xl. in xii.limit. p.117

O

OBlatio verbalis an & quando ſufficiat.conclu.iii.per totum. p.710
Obligatio bonorum. vide in verb.Hypotheca.
Obligatione in generali non veniunt, quę in ſpecie quis nō fuiſſet obligaturus.conclu. xlv. per totam. pag.508
Officialis pōt capere animalia priuatorum cauſa mittendi frumentum ad exercitum. Item capere aſinū aut bouem ad ducēdum malefactorē ad locū iuſtitię, intellige tamen competenti mercede. conclu.xv. in prima. pag. 947
Officialis intelligitur receptus ſecundum conſuetudinem.conclu. xx. verſicu. Et propterea. pag. 776

Offi-

Officialis pôt inuitus à do mo extrahi ꝑ cauſa ſyn dicatus.cõcl.xx. in xvii. limit. pag.587

Ordo iuris non ſeruatur, quando eſt periculum in mora. conclu.ii. ver. Fallit. pag.13

P

PActũ ꝙ liceat ꝓpria au-ctoritate rẽ capere qd operetur.concl. xxxviii. in limit.xvi. pag.172

Pacto de reuẽdendo an ſpa cio xxx.an.pręſcribatur, nõ obſtante clauſula in inſtrumento appoſita, ꝙ quandocunque retrouẽ ditio fieri poſsit.conclu. xxxviii. per totam. vbi amplia. & limit. plures. pag. 655

Papa ſi nõ ſit verè Papa,aut Imperator, ſi tñ cõi opi nione ita habeantur, ꝙ eorum geſta valeant. conclu.xi. in iii. amplia. pag. 416

Papa ſi in cõfirmatione ſta tutorũ excipiat ſtatuta cõtra libertatẽ Eccleſiæ, an confirmaſſe ſtatuta aliàs iniuſta atq; inualida cẽſeatur.cõcl. iii. per totam. pag.366

Papa in beneficialibus põt ẽt ſine cauſa alicui præ-iudicare,iuſque auferre cõcl.xv.ver.Not. p.938

Papa, aut princeps aliqs ſi aliquid atteſtẽtur,an eis credẽdũ.cõcl. xxvii.ꝑ totã.vbi ampl.& lim. p.83

Papæ an credendũ in profa nis veluti in ſpirituali-bus & beneficialibus.ibi. in i.limit. pag.86

Papę non creditur, qñ age retur de alterius grauĩ præiudicio, aliqui verò Doct. contrà. ibid. in ii. limit. pag.87

Papę atteſtãti de facto alie no,nõ geſto corã ſe, non creditur plenè, ita ꝙ nõ poſsit ꝓbari contrariũ. ibi.in vi.limit. p.89

Papæ atteſtãti de facto alie no creditur, ſi atteſtatio illa fieret motu, ꝓprio. ibi.in iii.limit. & in mul tis aliis caſibus, vt ibi ꝑ ſubſeq.limit. pag.92

Papa,reliqua vide in verb. Princeps.

Parochiani ſpoliati a Paro cho ſacramentis poſſunt agere ſpolio. concluſio. xliiii. in amplia.xxi.pa-gina. 497

Pater ſtipulatur pro filiis ſuis. conclu. xlvi. in ſecunda limitat. pag. 516.
Pater alienando feudum an præiudicet filiis, & quando. concluſio. xxii. per totam, & maxime verſic. Ex quo infertur. pag. 787
Pater an & quando poſsit vni filiorum prælegare feudum. ibid. ver. Tenendo. cum ſeq. pag. 789
Pater vſufructuarius bonorum aduentitiorum filii, non tenetur præſtare cautionem de vtendo, fruendo & C. concl. xviii. in quinta limitat. pag. 578
Pax an poſsit fieri à principe de dãnis illatis ſubditis. concl. xv. verſi. contrarium. pag. 946
Pecunia conſignata ſimpliciter, an cenſeatur loco depoſiti, vel mutui. concluſio. ſecunda pag. 898.
Permutare diſpenſatus intelligitur cum vno & nõ cum pluribus concl. xxi. verſic. Et diſpenſ. p. 589
Pertinẽtiarum Caſtri appellatione non veniunt bona particularia in Caſtri territorio exiſtẽtia. conclu. xxxvii. p. 1037
Pœna nunquã ſubintelligitur, niſi ſit expreſſa. conclu. xix. in prima limita. pag. 769
Pœna appoſita in vna parte diſpoſitionis, non refertur ad alium. conclu. xxxviii. in xv. limitat. pag. 465
Pœna põt remitti à ſuperiore licèt concernat intereſſe priuatum. concl. xv. ver. & quòd. pag. 946
Pœna non operatur in antecedenti, licèt prohibitio operetur in actu conſumato. conclu. xxxv. in i. limit. pag. 1032
Pœnam nõ incurrit, qui cõmunem errorem ſequutus eſt. concluſi. xi. in limit. viii. pag. 417
Poſitione ex negata qs nõ poteſt fundare intẽtionem ſuam. concl. i. ver. & propterea. p. 888. nec ẽt ex poſitione cui recuſat reſpondere ibid. in ſeq. ampl. limitatur tñ vt eo loci. p. 889. cũ ſeq. & 891
Poſſeſsio probatur per teſtes ſingulares. concluſ. 34. ver. Quartò. p. 111

Poſ-

Poſſesſio rei pōt capi abſque partis citatione, quoties data eſt facultas capiendi propria authoritate. concluſi. xliii. in lii.amp. pagi.301

Poſſesſio vbi æquè probatur eiecti & inuadentis, non habet locum lex ſi quis in tantam. C. vnde vi.concluſio.xxxvi.in limita.xxxii. pag.174

Poſſesſio magis probatur per vicinos, quàm per alios.concluſi.xxxi.ver. & propterea poſſesſio. pagina. 830

Poſſesſio translata, virtute decreti de continuanda poſſesſione in hæredem, vtrum ne pareat recuperandæ poſſesſionis interdictum. conclu. ſecunda. per totam. pagina. 709

Poſſesſione nemo priuandus auctoritate propria, etiam ſi eſſet prædo. concluſi.xxxviii. in iii. ampliat. pag.162

Poſſesſione an priuatus ſit non ſolum ille qui deiectus fuerit, ſed etiā qui ſuſpicans ſe repelli non accesſit ad eam. in d.concluſi.xxxviii.in xii.amplia. pag.164

Poſſeſſor non prohibetur cōtinuare ſuam poſſesſionem, etiam lite ipſa pendente.conclu. xxxii. vbi ampli. & limi. pagi. 1008.cum ſeq.

Poſſeſſor qui fuit ſemel an præſumatur in futurum etiam poſſeſſor,& an ꝓcedat in re mobili.cōcluſio.xxix. per totam. pagina. 98

Poſſeſſor malęfidei non pſcribit. conclu. xlvi.per totam, vbi pluribus. modis limi. pag.702

Posſidere negans,ſi de mendacio conuincatur, poſſesſione priuatur. ampl. & limita. concluſi. xxx. per totam. pagin. 99.cū ſequen.

Poſſidere negans, ſi conuincatur,non poteſt deinde opponere exceptionem dominii. ibid. verſ. Amplia.vt non. pa. 100.

Posſidere negans, ſed aſſerens poſſesſionem ſpectare ad potentiorem,ſi cōuincatur, ne dum poſſesſione, ſed proprietate priuandus eſt.ibidem verſ.Amplia quia.pagina. 101

Poſſidere

Poſsidere negãs quibus caſibus excuſetur. ibidem. in i. limita. cum ſequen. pagina. ead.
Poſsidere negans, & conuictus, punitur in ea ſolũ parte pro qua mentitus eſt. ibid. prope finem. d. concluſi. pagi 103
Prælatus agens ad reſtitutionem rei ſuæ eccleſię, poteſt opponi contra eũ de non canonica inſtitutione. conclu. xliiii. in limitã. viii. pagi. 501
Pręſcriptio interrumpitur per citationem. concluſ. xliii. in limita. trigeſima nona. pag. 332
Præſcriptio etiam in actionibus perſonalibus abſque bona fide non procedit. concluſi. xliiii. per totã. vbi latius. & quid de iure ciuili. pagi. 688
Præſcriptio de qua ſuprà currit in debitore ignorante. ibidem. in ii. amplia. pag. 693
Præſcriptio ꝑdicta an currat, quando debitor non eſt in mora, quia nõ fuerat interpellatus. ibi. in iii. limit. pag 694
Pręſcriptio ſeruitutis ruſticorum prædiorum non requirit bonam fidém, ſecus vero in ſeruitute vrbanorum. ibid. in vi. limita. pag. 695
Præſcriptio cum mala fide regulariter non currit. fallit. tamen. concl. xlvi. per totam. pa. 702
Pręſcriptio non currit contra liberum arbitriũ, ſiue voluntatem. concluſ. xxxvii. per totã. pa 654
Præſcriptio non currit contra ius petendi diuiſionẽ. ibid. verſ. Iuri. p. 655
Pręſcriptio an locum habeat cõtra pactum de reuendendo, non obſtante illa clauſula appoſita in venditione, ꝙ qñcunque retrouenditio fieri dẽat. cõc. xxxviii. p. 655
Præſcriptio currit contra legatarium anteq̃ acceptet. conclu. xxxiii. verſ. & facit. pag. 646
Pręſcriptio non currit ſi ꝗs etiã per mille annos ierit ad molendũ in molẽdino alicuius. ibidẽ. in i. amplia. pag. ead.
Præſcriptio xxx. annorum currit in iure adeũdi hæreditatẽ extraneo competenti. conclu. xxxiiii. per totam. pa. 648

Præſcri-

Præſcriptio tẽporis imme morabilis an reqrat bonã fidem.conclu.xlvi. in i.limita. pag.703

Præſcriptio inducitur,etiã per malam fidem contra id, quod competit iure ſpeciali.ibid.in ii.limit. pagina. ead.

Prſcriptio cum bona fide, etiam de iure canonico non requiritur quò ad publicianã.ibi.ĩ iii.limi.

Præſcriptio iuriſdictionis. vide in verb.Iuriſdictio nis vſus.

Præſcriptio extendi nõ debet.concluſi.xxvi.per totam. pagin. 608

Præſcriptio non currit in debito iurato,nec ſtatutum in eo poteſt operari.conclu.xlv. ver. Ideò limita. pa.701

Præſcriptio an interrumpatur p litis cõteſtationẽ ĩ caſu l.diffamari.C. de ingen. & manumiſſ. concluſ.xix.in finalibus verbis. pa.64

Præſcriptio xxx.anno. currit in remedio l.ii.C.de reſcin.ven.cõc.xxxvi.in xvi.limi. pag.153

Prſcribens abſolutionem, prſcribit & condẽnationẽ, & econtrà.cõcl.xxvii. in xii.limi. pa.616

Præſcribens facultatẽ excommunicandi,non cenſetur præſcripſiſſe facultatem abſoluendi. ibidem. in fi.

Præſcribitur ne facultati implendi conditionem poteſtatiuam.concluſio. xxxvi. per totam. pagina. 653

Prſcribitur iuri immiſcendi ſpatio xxx.annorum. concluſio. xxxv. per totam.pagi. 651

Præſcribitur ne facultati, concluſio. trigeſimatertia.pagi. 645

Præſcribatur ne iuri offerendi. concluſ.xxxii.per totam. pag.640

Præſens non citatur. concluſio.xliii.in limita. lii. pagi. 339

Præſumptio illa, quòd qui ſemel poſſedit, præſumatur etiam in futurũ poſſidere, an locum habeat in re mobili.cõcl. xxix. per totam. pag.98

Præſumptio eſt pro inuentario confecto ab hrde. vide in verb. Inuẽtariũ.

Præſumptio ſola ſeu ſuſpitio falſi an ſufficiat ad condem-

condemnationem. concluſio.nona. per totam. pag. 29.cum ſeq.

Præſumptio an ſit pro ſententia recens lata, quando ab ea non fuit appellatum. concluſi. xlii.per totam. pag.669

Princeps non recognoſcēs ſuperiorem ſi aliquid atteſtetur an ei credendū, latius examinatur. concluſi.xxvii.per totā maximè ī verb. Amplia idē eſſe.pag.83.& 85.

Prīceps ſi reuocet feudum propter ingratitudinem de qua áſſerit ſibi cōſtare, an ei credendum. in d.concluſio. xxvii.in ii. limita. pagi.87

Princeps procedendo motu proprio, & ad partis inſtantiam, multùm intereſt.d.concluſi. xvi. in vi.limit. pagi.955

Princeps auferendo rē priuato,& hoc ex cauſa, an ceſſante cauſa,ceſſare debeat conceſſio. concluſ. xvii.per totam. pa. 957

Princeps an poſſit contractum cum eo factum reuocare, latius oſtēditur, conclu.xviii. per totam. vbi ampl.etiam.pa 958 cum ſeq.

Princeps ſucceſſor ī dignitate, non poteſt reuocare contractum factum cum ſuo prædeceſſore. ibid.in prima ampl. pagina. 960. fallit tamen vt eo loci verſ. Sed ſecus. pag .961

Princeps non poteſt alienare in notabilem diminutionem principatus. ibid.in ii.limit.pa.962. verſ. Quartò. vſque ad fin.concluſio. pa.969

Princeps non poteſt legitimare in pręiudicium iuris competentis in feudo alicui ex ſuo contractu. ibid. in decima ampliat.pagi. 965

Princeps an poſſit de plenitudine poteſtatis priuare vaſallum feudo ſine cauſa.ibidem. in ſecunda ampl.pagi. 966

Princeps non poteſt alterare feudi conditiones. ſine cauſa.ibi.in iii.ampli.& vide etiam in i.limi.pag.967.cum ſeq.

Princeps non poteſt reuocare conceſſionē abſque cauſa, ſi ea in contractū tranſiuit. concluſ.xix.p totam vbi plurib. modis limi.

limi.pag. 972
Princeps et ſi ſecũdum aliquos poſſit reuocare cõceſſionem factam ſubdito etiam ex cauſa contractus & ſine cauſa, nõ tam poteſt in non ſubditum.ibid.verſ. & præcedentia.& verſ.quò verò. pag.974.& late in conclu.xx. pagi.976
Princeps an cenſeatur eſſe dominus bonorum quæ ſunt intra fines ſui prouinciæ & dominii. concluſi.xii.pag. 928
Princeps concedendo priuilegium nõ ſubdito efficitur irreuocabile,& trãſit in contractum. d.conclu.xx.verſ.ſimplex verò cum ſeq. pag.978
Princeps an poſſit inuitis vaſallis ſiue ciuibus caſtrum alienare.cõcl.xxi. per totam. pag.979
Princeps poteſt venire contra contractum per ipſum geſtum, ex cauſa tamen publicæ vtilitatis.d.concluſio.xv.verſ. Amplia tertiò.pagi.948 & in fine,pag.952.& vide concluſi.xviii.& per totam.pag. 958
Princeps ex cauſa publicæ vtilitatis poteſt inferre pœnã in non delinquentes propter delictum alterius.ibidem. in iiii.amplia.pag. 949
Princeps quotieſcunq; ius tertii lędere poteſt,& auferre rem alterius ex aliqua iuſta cauſa, ſemper intelligitur dummodo parti ſatisfaciat. ibidem in ii.limi. pag.950
Princeps non poteſt reuocare contractum ex cauſa onerosa conceſſum in præiudicium non ſubditi.ibi.ver.Limita.p.951
Princeps non præſumitur, etiam ſubſiſtente cauſa iuſta,voluiſſe præiudicare tertio, niſi conſtet expreſſe.ibidem. in iiii. limita.pag. 952
Princeps auferẽdo rem alicui priuato, an præſumatur ex cauſa feciſſe, vel illa probanda ſit.conclu. xvi. per totam vbi latè. pagina. 952
Princeps an poſſit facere pacem de dãnis illatis ſubditis.d.concluſio.xv. verſ.contrarium. p. 946
Princeps remittendo ſimpliciter delictum,intelligitur quò ad pœnã non

quò

quò ad damnũ.ibi.verb. Remiſsio. p.947
Princeps reuocare poteſt ſimplex priuilegiũ ſubdito conceſſum, etiam abſque cauſa. concl.xx. per totam. pa.976
Princeps priuilegiũ remuneratorium factum ſubdito, reuocare abſq; cauſa non poteſt.d. cõcl.xx. verſ. Limita in priuilegio. pag.977
Princeps rẽ vni conceſſam, non poteſt alteri concedere, etiã motu proprio, niſi dicat non obſtante tali cõcesſione. ibidem. verſ. & rem. pag. ead.
Princeps non poteſt reuocare licẽtiam datam alicui.ibid.in ii. limi.p.678
Princeps an posſit rem alterius abſque cauſa auferre.conclu.xv. per totam vbi late per amp. & limit.pag 935. cum ſeq.
Princeps ſine cauſa ne dũ directum dominum, ſed nec vtile auferre poteſt. ibidem. verſ. Tenendo. pagina. 937
Princeps caſu quo rem alterius auferre poteſt, ĩtelligitur ſoluto pretio. ibidem. verſ. Limita. pagina. 935
Princeps non poteſt priuare filium primogenitum iure primogenituræ. ibidem. verſ. Amplia vt nec. pagi. 938
Princeps ſine cauſa poteſt auferre dominiũ rei alterius, quando tamen illud fuiſſet quęſitum facto & concesſione ipſius principis.ibid.in ii.limi. & in non nullis aliis caſibus, vt in ſeq. limi.pagi.940. cum ſequen.
Princeps an posſit dominium quæſitum de iure ciuili auferre alteri, & quid ſi de iure gentium. ibid.in iii.limita.& ſeq. pag 940. & quid in iure quærendo. duodecima limita.pagi. 944
Princeps in ſuo ꝓceſſu non poteſt omittere citationem,fallit tamen. concl. xliii.in ii. limi. p.265
Principis diſpoſitio non ſe refert ad iuratam diſpoſitionem, & quid ſi extat clauſula non obſtante.conclu.xxix.in quinta ampli. pag.629
Principis impetratio non ĩtelligitur derogare ſtatutis iuratis. ibi. verſ.ex

hoc etiam. pa.630

Principis conceſſio facta ob benemerita dicitur tranſire in contractum, quæ reuocari nõ poteſt. concluſi.xix. verſ. & dicitur. pag. 974

Principis aſſertioni an ſtãdum ſit. concluſio.decimaſexta. pag.952

Principis diſpoſitio generalis non faciens mentionem iuramẽti in diſpoſitione iurata an procedat, ſi extet clauſula motu proprio. concluſi. xxix.in i.limi. pagi.630

Principis à ſententia non appellatur, fallit tamen. concluſio.xv.per totam. pagi. 748

Priuilegiũ ſui natura debet eſſe perpetuum. con clu.xxi.in limita. nona. pagina. 593

Priuilegii in impetratione an citatio requiratur concluſio.xliii. in limita.lxvi. pag.345

Priuilegii in interpretatione requiritur partis citatio. concluſio. quadrageſimatertia. in amplia.xliii. pag.295

Probatio per euidentiam facti fieri poteſt etiam publicatis atteſtationibus. concluſi. trigeſimanona. in vigeſimanona fall.pag. 194

Probationes veriſimiliores potius attendendæ. concluſi. vigeſimatertia. per totam. pag.447

Procurator conſtitutus ad recipiendum mutuo, poteſt recipere pecuniam etiam ſub cambiis & recambiis, quando talis eſt mos ciuitatis. & nõnulla de eo quod poteſt facere procurator ex vi conſuetudinis. concluſio. vigeſima. verſ. Item infertur. cum ſequen. pagina. 776

Procurator conſtitutus ad renunciandum in beneficialibus cum iuramento, non poteſt reuocari. & quæ nam ſit ratio. concluſio.xvii. verſ. Fallit.pagi. 759

Procurator ſtipulatur pro domino. concluſ.xlvi.in limit.xx. pag.514

Procurator poſt litis conteſtationem reuocari nõ poteſt, niſi ipſo prius citato. concluſio. xliii. in ampli. quinquageſimaquarta. pagi.302

Procurator

Procurator nō admittitur vbi pęna corporalis à relegatiōe ſuprà venit imponenda latè concluſio. xxxviii. per totam vbi ampl. & limit. pag. 1038 cum ſequen.

Procurator nō admittitur in caſu vt ſuprà etiam ſi de iure communi pœna ſit pecuniaria ſi per ſtatutum imponatur pœna corporalis. ibidē. in iii. ampl. pag. 1039.

Procurator ius non admittitur, etiam ſi pœna corporis afflictiua ſit leuis. ibid. in v. amp. pag. 1040

Procurator non poteſt interuenire in criminalib. in quibus pœna eſt iudici arbitraria. d. concluſi. xxviii. in nona amplia. pagina. 1042

Procurator nō admittitur quando iudici videtur principalē debere venire coram ſe, etiā ſi non veniret pœna corporis afflictiua imponenda. ibid. in xi. amp. pag. ead.

Procurator in multis caſibus poteſt interuenire in criminalibus cauſis, quos proſequere vt ibi. in prima. limita. vſq; ad xxv. vbi latè. pagi. 1043 cum ſequenti.

Procurator admittitur in criminalibus etiam capitalibus ꝓ conſtitutis in carcere. ibi. limit. xii. pagi. 1050

Procurator an admittatur ĩ cauſa vt ſuprà pro clericis, veluti pro perſonis illuſtribus. ibi. in vii. limit. & ſeq. pag. 1049

Procurator interuenit in cauſa criminali, quando q̄ritur de nullitate ſententiæ latæ. ibid. limita. xvii. pagi. 1052

Procurator in cauſa criminali, qui non debebat admitti, ſi parte aliter non opponēte admiſſus fuerit an valeat ꝓceſſus. d. conclu. xxviii. in limi. xix. pagi. 1052

Procurator admittitur in cauſa criminali etiā capitali ad vnum articulū tantum, puta, ad dilationem petendam vel teſtes producendum. ibid. in xxiii. limi. pa. 1054

Procurator admittitur q̄ñ dubitatur an vulnus ſit mortale, ſub cōdōne tñ, ſi non ſequat̄ mors. ibid. in xxii. limi. pag. ead.

Procuratoris

Procuratoris ſalarium, vide ſalarium.

Procuratorem ſi quis promittat non reuocare, & illum poſteà reuocet, an valeat reuocatio, & an incidat in periurium. d. concluſ. xvii. verſ. Item ſi quis. pag. 758

Proxeneta altera parte inuita non poteſt teſtificari. fallit tamen. concluſ. xxi. per totam. pagi. 67

Proxeneta eſt idoneus teſtis ad probandum contractum vſurarium, vel ſimoniacum, Itẽ in ſubſidium & non nullis aliis caſibus. ibidem. in iii. limita. & ſeq. pag. 69

Proxeneta in eo caſu quo teſtificari poteſt, non tamen integer eſt teſtis. ibid, in vi. limi. verſ. Tenendo, pagi. ea.

Publicatio in cauſa ſi non fuerit rite facta, poſſunt teſtes deinde examinari non obſtante publicatione. in concluſi. xxxix. in iii. limi. pagi. 179

Publicatio ſola an excludat partes à facultate teſtes producendi abſque eo quod didicerit teſtificata. ibid. limi. iiii.

Publicatio teſtium, vide Teſtium publicatio.

Q

QValitas adiecta in vno gradu ſubſtitutionis, non ſe extẽdit ad alium. concluſio. xxxviii. in xx. limit. pagi. 464

R

REbellio an requirat ſententiam, & vtrum ante condemnationẽ quis poſſit rebellis dici. concluſio. ii. per totã. p. xii.

Rebellis amittit ipſo iure ea quæ ſunt iuris ciuilis. ibid. verſ. Rebellis amittit. pag. 13

Redditus annui inter mobilia cõnumerantur. cõclu. xi. per totam. p. 560

Reductio ad arbitrium boni viri. vide in verb. Sententia arbitratoris.

Relatio. vide in verb. Expreſſio facta.

Remediũ l. ii. C. de reſcindenda venditio. vide in verb. Lex.

Remiſſio delicti. vide Delicti remiſſio.

Remiſſoria an concedatur

In cauſis criminalibus. concluſio.iiii.per totam pagina. 711
Renunciatio beneficii l.ii. C.de reſci. vend.quo caſu non officiat. concluſ. xxxvi.in xii.limi.p.150
Renunciatio filię de bonis paternis quando nõ obſtet nepotibus. d. concl. xxxii.in xiii.limit. pag. 847.& verſ. ſi verò. pagina 849
Renunciatio facta per filiam de bonis paternis ex cauſa dotis habitæ, ipſam excludit ab illorum petitione, concluſi. xxxii.per totam.vbi amplit. & limita. pluribus modis. pag.836
Renũciatio inſinuationis. vide in verbo Donatio.
Renuncians beneficio amittit ciuilem & naturalem poſſeſſionem.concluſi.xliiii.in limita.vi. pagi. 499
Renunciare an poſſit pars clauſulæ decreti appoſitæ in diſpoſitione ſiue reſcripto. concluſ.xxxi. per totam. pag.634
Rennuciari an poſſit reductioni ad arbitrium boni viri. concluſio.viii.in xv. ampli. cum ſequen. pagi. 721
Renunciari an poſſit beneficio legis ſi vnquã. C. de reuocan.dona.concl. trigeſimaquinta.limita. x.pagi. 129
Reſcriptũ tacita litis pendentia obtẽtum, eſt nullum.concluſi. xxii.in x. ampli. pag.595
Reſcriptum quòd procurator in cauſa criminali poſſit interuenire nõ valet, in caſu tamen in quo veniret imponenda pœna vltra relegationem. concluſio. xxviii. in ſeptima ampliat.pagina. 1041
Reſtitutio in integrum an concedenda hoſpitali, veluti Eccleſię conceditur.concluſio. nona,pagina. 924
Reſtitutio non datur pro modica læſione.concluſio.xxx. pag.633
Reſtitutio in integrum an concedenda ſit minori, non aliter prius docto de leſionæ. concluſio.v. & ſexta. pagina. 713.& ſequenti.

Sacerdos

S

Sacerdos poteſt alteri ſtipulari. concluſio. xlvi. in limita. xiii. pag. 521
Sacerdos quo caſu poſſit confeſſionem reuelare in conclu. v. verſ. Fallit. pagi. 21
Scholarium collegium nõ dicitur ad pios vſus. concluſi. vi. in fine. pag. 920
Salarium procuratoris ſi non fuerit conſtitutum, poterit ne illud officio iudicis cõſtitui, quemadmodum in Aduocati ſalario? concluſio. xxxi. per totam. pa. 103
Scriptura vbi eſt neceſſaria ex partium conuentiõe, antequam illa conficiatur, actus non dicitur perfectus, etiam ſi partes conuentionẽ pacto firmaſſent. quod intelligas vt ibi. cõc. xxix. per totam. pag. 1055. & ſequen.
Scripturam producẽs cenſetur fateri omnia, quæ in ea continentur. concluſi. xiii. verſ. Amplia. pagi. 43
Securitas data veniendi intelligitur de primo actu. conclu. xxi. verſ. Et ſecuritas. pag. 589
Senibus credẽdũ potius, q̃ iuuenib. cõc. xxxi. p. 455
Sententia ſuper deſertione requirit partis citationem. concluſ. xliii. in ampl. lvii. pag. 302
Sententia arbitri qui de iure tantum pronunciare tenebatur, ſi contra ius determinauit, an ſit nulla vel iniuſta. concluſio. xxxix. per totam. p. 658
Sententia, vel laudum poteſt ferri in vltima die compromiſſi, vel termini ab homine præfixi, etiam parte non citata. conclu. xliii. in iii. limi. pagi. 312
Sententia ſi eſt de recenti lata, pro ea præſumitur, & de ſolennitatibus qñ ab ea nõ fuit appellatũ. concl. xlii. p totã. p. 669
Sententia in dubio nõ p̃ſumitur lata in præſentẽ, ſed in abſentẽ. cõcl. xlii. verſ. tenendo. pag. 476
Sentẽtia pro antiqua præſumitur. ibid. verſ. aliã. pagi. 677
Sentẽtia arbitratoris reducitur ad arbitrium boni

viri, ſtante enormi læſione.concl.viii.] per totam, vbi ampli.& limit. pluribus modis. pa. 716

Sententia an requiratur in impoſitione ſilentii alicui q ſe iactabat ius habere iuxta terminos l. diffamari.C.de ingen.& manumiſſ.conclu.xix.in iii.limit. pag.61

Sentẽtia ſuper remedio d. legis diffamari, an ſit diffinitiua vel interloquutoria.ibid.in fi.pagi. 64

Sententia Arbitratoris licèt poſſit reduci ad arbitrium boni viri, fallit niſi modica ſit læſio,& aliter vt ibid.d. concluſio. octaua. verſ. Principalis. pag. 730

Sententia non eſt ferenda ſub conditione, verum ſi ſit lata,tenet. concluſio.nona. per totam. pagina. 731

Sententia poteſt fieri ſub modo. ibidem. verſ. Amplia. pag. 732

Sentẽtia interloquutoria, & laudũ an poſſint proferri ſub cõditione. ibidem. in quarta limitat. pagina. 734

Sentẽtia relata ad futuras probatiões an ſit nulla. ibid.in vii.limitat. pagi. 725. & vide in ſequenti. limit.vbi pulchrè.

Sententia an valeat, Condemno,ſi fueris condemnatus per conſilium ſapientis, vel abſoluo &c. ꝙ ſic.conclu.ix.in viii.limiti.pag. 738

Sentẽtia ſiue aliquis actus parte non citata factus licèt ſit inefficax, tamen quò ad quale quale præiudicium præiudicat. cõcluſio.xliii. in limit.liii. pagi. 341

Sententia Papæ vel Imperatoris abſque citatione eſt nulla, licèt ſint opi. conclu. xliii. in ſecunda amplia. pagina.261

Sententia ſi eſt lata contra abſentem, quòd præſumatur ex contumacia. fall.tamen.in concluſio. ſexta. per totam.pag.24

Sententia eſt neceſſaria ſuper diſcuſſione, licèt nõnulli in contrarium.concluſio. xli. in vndecima amplia. pagi.230

Sententiæ exequutio ſtatim facienda poſt tres conformes, quacunque nullitatis exceptiõe nõ obſtante.

óbſtante. concluſi. xxv. per totam. vbi ampl. & limita. pagi. 809
Sententiæ tres conformes exequutioni demandandæ ſunt. & de materia latè cum amplia. & limita. concl. xxv. per totam. pagi. 809. cum ſeq.
Sentētiæ tres licèt conformes, nō tamen nocēt tertio venienti pro ſuo intereſſe, etſi ſint opiniōes. ibid. in ii. limi pagi. 813
Sententiæ tres latæ licèt non ſint conformes in toto, ſufficit tame ꝙ ſint in parte, ad hoc vt exequutioni demandentur. d. concluſio. xxv. in xiii. limita. pag. 815
Sententiæ prædictæ licèt ſint conformes, ſi de falſitate excipiatur, non mandātur exequutioni. ibid. in ix. limi. pag. ead.
Sententiæ in exequutione citanda eſt pars. conclu. xliii. in xxx. ampliat. pagina. 283
Sequeſtrum decernitur ſine alia partis citatione, quando debitor eſt ſuſpectus. concluſi. xliii. in limit. lxxi. pag. 349
Silentium quomodo impo nēdum à iudice ei qui ſe iactat habere ius contra aliquem, vt eſt in materia l. diffamari. C. de ingen. & manumiſſ. concluſio. xix. in iiii. ampli. pagi. 60. & in verſ. Tertiò pagina. 61
Societas probatur per teſtes ſingulares. concluſ. xxxiiii. ver. Nonò. p. 113
Solemnitas certa ſi à ſtatuto requiratur in contractibus mulierum, an illa interuenire debeat, ſi filia cum patre cōtrahat. concluſio. decimaquinta. per totam. pa. 567
Solennitas an præſumatur quòd interuenerit propter antiquitatem temporis. concluſi. xxix. per totam. pagi. 821
Solennitates contractus requiruntur iuxta loci cōſuetudinem, in quo conficitur. concluſio. trigeſimaprima. pag. 1004
Solennitates interueniſſe in ſententia an præſumantur. concluſio. xlii. per totam. pag. 669
Solennitates iudicii non præſumuntur. ibid. verſ. Limita ꝙ. pag. 678
Spurius poſſidens hæredi-

ſtatem, cuius non eſt capax, ſi violenter expellatur à poſſeſſione, non propterea habet beneficium l.ſi quis intantam. C.vnde vi.cõcl.xxxviii. limit. pa.171

Solitum fieri an verificetur, ſi vnica vice factum fuerit.concl.x.verſ.& p iſta opin.& verſ.ſi. pag. 740.cum ſeq.

Spolians aliquem violẽter ſua poſſeſſione quomodo puniatur.concl.xxxviii.per totam vbi latiſſimè de materia. pagin. 161.cum ſeq.

Spoliatus ante omnia reſtituendus eſt. concluſi. xliiii.per totam.vbi regula iſta quã pluribus modis ampli.& limita. pagi. 494

Spoliatus tanto tempore debet permanere in pacifica poſſeſsiõe anteq̃ moleſtetur, quanto tempore fuit ſpoliatus. ibidem. in tertia amplia: pagi. 495

Spoliatus beneficio nõ poteſt petere reſtitutionẽ, niſi coloret poſſeſſionẽ aliquo titulo colorato. d.concluſio.xliiii.in limita.xix. pag.507

Spoliatus quibus caſibus non poteſt agere recuperandę poſſeſſ. vide in d. concluſi.xliiii. in i. limita. cum multis ſequentib.pag. 497

Spoliato quando opponi poſſit exceptio dominii ibidem. in ſecunda limita. & ſequentib. pluribus.pag. 498

Spoliato non ſuccurritur, ſi notoriè de nõ iure ipſius conſtat. d. concluſi. xliiii.in limi.xii.& ſeq. pagi. 503

Stipulatio facta alteri, licèt regulariter non valeat, fallit ſi interuenit iuramentum, vel ſi fuerit facta fauore piæ cauſæ, dotis & aliis modis vt ibid. vſq; ad fin.conclu.xlvi.in vi.& viii. limit.cum ſeq. pagi.519. & ſequen.

Stipulatio facta pro nominando, non facta declaratione ſeu nominatione prodeſt ſtipulanti, ſibique facta cẽſetur. con clu. x. pa.926

Stipulari alteri nemo poteſt regulariter, ampliatur hæc reg. & pluribus modis

modis limitatur. concluſio. quadrageſimaſexta.pagi. 513
Statutum fauorabile inhabilitans perſonam habilem ad diſponẽdum, an operetur ſi perſona illa contrahat aut diſponat extra territorium ipſorum ſtatuentium. concl. xxv. per totam, vbi latè. pagi. 986
Statutũ non operatur quò ad foreſes, etiam ſi in loco ſtatuentibus ſubiecto contrahant, aut diſponant. ibid. in tertia. limita. pag. 989. intellige tamen, vt in ſequentib. verſi. Limita quia. pagi. 990
Statutum excluſiuum filiarum, non operatur, niſi quò ad bona intra territorium ſtatuentiũ ſubiecta. ibid. verſ. amplia primam. pag. 993
Statutum operatur etiam quò ad bona alibi ſita, quando maior pars bonorum ſunt in loco ſtatuentium. ibid. in ii. limita. pa. 994
Statutum inducens aut diminuens ſolennitatem in teſtamẽtis, operatur, vt teſtamenta facta ſecundum loci ſolennitatem, vbique valeant. concluſi. vigeſimaſexta. pagi. 995
Statutum ſeu conſuetudo quando reſpicit perſonam decedentium, qualiter interpretanda circa bona ſita extra territoriũ, & quid de ſitis in territorio. coucl. xxvii. pagina. 996
Statutum vel conſuetudo loquens in perſonã, non comprehendit non ſubditum ſtatuentibus, etiã quò ad bona in territorio ſtatuentiũ ſita. concluſio. vigeſimaoctaua. pagina. 997
Statutum inducẽs aliquid nouum contra regulas iuris in promiſſorem ſeu ſcribentem, nõ habet locum in eorum hæredes. conclu. vigeſimaoctaua. pag. 819
Statutum ſimpliciter iuratum, an poſſit reuocari. concluſio. decimaſeptima. verſ. Et de eo. pagi. 762
Statutum recipit interpretationem à conſuetudine. concluſi. vigeſima,

Statutum non poteſt impedire reductionē ſententiæ arbitrorum ad arbitrium boni viri, ſtante læſione, & dolo ex propoſito. concluſio. viii. in vi. amplia. pag. 717
Statutum ſi dictat, quòd creditore infra præfixū terminum non petente creditum, illud amittat, an ſibi locum vendicet in credito iurato. in concl. x. per totā. pa. 32
Statutum inducēs pręſcriptionem debiti, non habet locum in debito iurato. ibid. pa. 34. in prin.
Statutum an valeat, diſponens, quòd ſi creditor intra certum tempus non petat debitum, quòd amplius petere illud, non poſsit. concluſi. xlv. per totam. pagi. 695
Statutū dictans ꝙ qui non petierit debitum infra decem annos, excludatur à petitione, non habet locum in debito iurato. concl. xxix. verſ. & per iſtam. pag. 626
Statutum exigens certam ſolemnitatem in contractu, non habet locum in contractu iurato. ibidē. verſ. Et ꝓpterea. pa. 627
Statutum continere excluſionem odioſam odio irrationabili quando dicatur. conclu. 7. verſ. ſed dubitatur. pag. 396
Statutum loquens in genere maſculino non comprehēdit fœmininum in materia ſucceſsionis, qn̄ dictaret ꝙ ſtantibus maſculis fœminę non ſuccedant. ibi. in v. lim. p. ea.
Statutum excludens fœminas propter mares ratione conſeruādę agnationis, an liceat ad perſonas nō ſpecificatas extendere. concluſi. xlviii. per totam. pag. 530
Statutū de fratre ꝙ excludat ſororem, habet locū in fratre carnali, non patruele. ibi. verſ. Et ſtatutū. vbi multa de huiuſce modi materia. pag. 531. & vide quamplurima in concl. xxviii. per totam. pagi. 618
Statutum excludēs auum, nō excludit auiam. ibidem. verſi. Et ſtatutum excludens auum. pa. 533
Statutum excludens matrem, excludit auiam. ibid. pag. 534

Statutum

Statutũ excludens matrem propter hæredes maſculos, intelligitur de filiis vel nepotibus.ibid.verſi. Et ſi ſtatutum. p.536
Statutum excludens filias propter maſculos, intelligitur ſi maſculi ſint agnati. ibid. verſi.Et ſtat. pag. 537
Statutum in productione requiritur partis citatio.concluſi.xliii.in amplia.lxxxiii. p.308
Statutum excludens fœminas propter maſculos,an ſit fauorabile ratione agnationis conſeruandæ.concluſ.xlvii. per totam. pag.528
Statuto dictante quòd frater excludat matrem,nõ cenſetur mater excluſa per ſororem. ibid. verſicu. Item ſequitur.pagina. pag.394
Statuto ſi excludatur auus maternus, non cenſetur excluſa auia, nec ſtatutum excludens à ſucceſſione aui paterni, excludit à ſucceſsione auiæ. ibi. & plura de materia.
Subſtitutio facta pluribus inſtitutis poſt mortem omnium, quòd operatur, vt inſtituti cenſeantur ad inuicem per ſubſtitutionem reciprocam ſubſtituti. concl.xxxiiii. pag. 856
Subſtitutio facta non vltimo morienti, ſed omnibus poſt mortem omniũ, an cenſeatur facta reciproca inter inſtitutos,& quid ſi vltimo morienti ſimpliciter, & non in toto. vide ibid. latè ver. ſi verò, & ſequen. verſi. incip. etiam ſi verò. pagina. 860
ſubſtitutio ſi eſt facta poſt mortem poſiti tantùm in conditione, & non honorati expreſsè,non dicitur reciproca inter inſtitutos.ibidem verſic. ſi verò. pag.863
Suſpitio falſi. vide in verbo Falſi ſuſpitio.
Syndicus non poteſt ſtipulari pro particularibus. conclu.xlvi. in xi. ampl. p.515. ſed pro ſua ciuitate ſic.ibidem in xviii.limitat. pag. 523

T

TEſtamentum iurans non reuocare,ſi illud deinde

de reuocauerit, an validum erit ſecundum. conclu. xvii. verſi. vbi plus tenet. pag. 756. cum ſeq.

Teſtamentum imperfectũ non valet, etiam inter liberos ratione imperfectæ voluntatis, conclu. vi. per totam. pag. 377

Teſtamentum imperfectũ an dicatur, ſi teſtator q ordinauerat ſuam voluntatem, dixerit, ꝙ vocetur notarius, & antequã venerit, mortuus fuerit teſtator. ibid. verſi. ſed dubitatur.

Teſtamẽtum inter liberos validum eſt, licèt in eo ſeptẽ teſtes adhibiti non fuiſſent. cõcl. viii. p. 405

Teſtamentum factum coram quinque teſtib. tpe peſtis an validum. concluſio. ix. pag. 406

Teſtamẽtum factum iuxta loci conſuetudinẽ vbiq; operatur, etiam quo ad bona extra locum exiſtẽtia. concluſio. xxix. pagina. 998

Teſtamentum à forenſe factum. ibid.

Teſtamentũ vſurarii manifeſti, quod nullũ eſt, non præſtita cautione de qua in canone, an reconualeſcat, ſi poſt teſtamentũ, ante tamen mortem dicta cautio præſtetur. conclu. xxiiii. pag. 603

Teſtator inſtituta filia in re certa, inſtituit deinde filium, cui ſubſtituit, ſi ſine liberis decedat, an ſit locus ſubſtitutioni, ſi filius ipſe moriatur ſuperſtite filia, an verò ſubſtitutionis, conditio defeciſſe dicatur. conclu. iiii. per t tam. pag. 367

Teſtator non poteſt prohibere cautionem de vtendo fruendo, arbitrio boni viri in vſufructu relicto. concluſi. xviii. in vi. ampl. pag. 576

Teſtator põt mandare ꝙ ſtetur dicto vnius teſtis. cõclu. v. ver. fallit qñ. p. 22

Terminus vbi ſtatutus eſt parti ad producendum, ſatisfactum eſt illi ſi productio ſit facta in termino quanuis pars non fuerit citata. concluſ. xliii. in limit. xxxix. p. 332

Tertius an poſsit ſe opponere contra exequutionem trium ſententiarũ conformium, conclu - ſio. xxv. in ii. limit. p. 813

Tertius veniens ad cauſam pro intereſſe ſuo, etiam poſt publicatas atteſtationes poteſt teſtes producere & examinare. cõclu. xxxix. in xxxii. fallent. pag. 195

Teſtis dictum an concludat deponens ſcire, quia vicinus. concl. xxxi. in vii. limit. pag. 834

Teſtis vnus regulariter nõ probat, fallit tamen multifariam. concl. v. per totam. pag. 17. cum ſeq.

Teſtis vnus quòd probet, an conſtitutione ſiue ſtatuto induci poſsit. ibid. ver. amplia. pag. 18

Teſtis vnius probat confeſsionem & abſolutionem ab excommunicatione. ibi. ver. idem. p. 19

Teſtis vnus probat in facto proprio, etiã ſi eſſet infamis. ibid. verſi. limita. & ver. amplia. pag. ſeq.

Teſtis vnus probat ne contra corrumpentem. ibid. ver. probat. pag. 21

Teſtis qui deponit ſe falſum teſtimonium tuliſſe, an ei credẽdũ. ibi. ver. Quid in eo.

Teſtis excommunicatus repellitur à teſtimonio: fallit tamen nonnullis caſibus. concl. xvi. per totam. pag. 744

Teſtis qui non confitetur peccata ſua quolibet anno, repellitur a teſtimonio. ibi. i iii. ampl. p. 750

Teſtis frater, vide in verb. Frater.

Teſtis conſanguineus. vide ibid.

Teſtis familiaris an admittatur in criminalibus ad probandum innocentiã. cõcl. xxvi. p totã. p. 816

Teſtis vnus ſi dicat Titiũ & Seiũ fuiſſe præſentes, & alter dicat neminem præſentẽ fuiſſe an ꝓbẽt. concluſio. xxxiiii. in ii. amplia. pag. 107

Teſtis ſi dicat ſe fuiſſe præſentem vnà cum tali, & ille neget, an teſtis ſit falſus. ibid. verſicu. Et ſi teſtis dicat. pag. ea.

Teſtis proxeneta. vide Proxeneta.

Teſti vnico creditur, ſi partes ita conuenerunt. ibid. pag. xxii. & in cauſis breuioribus, & ſi eſſet quis valde dignus, vel ab vtraq; parte approbatus. pag. 23

Teſtes vbi de arte depoſuerint,

ſuerint, poſſunt alii peritiores examinari etiam dididicitis teſtificatis. dicta.concl.xxxix. in xxx. fall. pag.194

Teſtes vnà cum inſtrumento producto poſſunt examinari ad illud coadiuuandum, etiam poſt publicationē in cauſa.ibid. in xxxi.fall. pag.ea,

Teſtes in cauſa criminali recipiuntur, etiam publicatis atteſtationibus.ibi. in xxxiii.fall. p.196

Teſtes facta publicatione poſſunt examinari quotienſcunque pars in ipſo actu publicationis proteſtata fuerit ſe velle examinare.ibid.in xxxvi.fallent. pag.199

Teſtes,vt poſsint etiam facta publicatione examinari,cautela traditur. ibid.in xxxix.fall. p.200

Teſtes noui poſſunt examinari ſecundum aliquos ſuper eiſdē articulis poſt publicationem, quando primi examinati depoſuerunt ſe nihil ſcire. ibid.xxxix.fall. p.ead.

Teſtes facta publicatione poſſunt examinari ſuper articulis,ſuper quibus tamen teſtes nō fuerunt producti. ibid. fallen.xl. pag.201

Teſtes vbi plures fuerint producti,& quidam tantum examinati, poſſunt qui non fuerunt examinati etiam facta publicatione examinari. ibid. fall.li. pag.205

Teſtes de nouo reperti poſſunt poſt didicita teſtificata etiam examinari. ibid.fall.liiii. pag.206

Teſtes facta etiam publicatione examinari poſſunt ſuper articulis partim antiquis & partim nouis.ibid.fall.lvi. & lviii. pag. ead.

Teſtes legaliſsimi poſſunt examinari etiam facta publicatione in cauſa, vel vbi producens teſtes eſſet perſona legalis.ibi.fall. lix. p.207

Teſtes ſi fuerint examinari ſuper infamia alicuius,poſſunt alii teſtes ſuper bona fama examinari, etiam facta publicatione in cauſa. ibid. fall. lxviii. pag. 208

Teſtes in crimine hæreſis, etiam facta publicatione recipiuntur.ibid.fallent.

lent.lx. pag.207

Teſtes in pluribus caſibus admittuntur, non obſtã te ꝙ didicita fuerint teſtificata, quos perſequere vt ibi.limit.xli. vſque ad lxx.p.201.cum ſeq.

Teſtes ad perpetuã rei memoriam examinari debent parte citata. in dicta concluſ. xliii.in amplia.xxvi. pag. 282

Teſtes non faciunt indiciũ ad torturam examinati non citata parte.conclu. xliii.in xi. ampl. p.273. & vide in xxii. ampliat. pag. 280

Teſtes ĩ cauſa hæreſis quo caſu parte non citata recipi poſsint.concl. xliii. in xiii.limit. pag.321

Teſtes deponentes de pretio non excedente ſummam dimidiæ, ſed parũ minus, & adderent & vltra, ꝙ nihilominus non probant. conclu. xxxvi. in lim.xxvii. pag.155

Teſtes ſingulares probant in ſingularitate adminiculatiua, & in multis ẽt caſibus de quibus ibi. cõclu. xxxiiii. in iiii. limit. cum ſeq.vſque ad xi.pagina.116.cum ſeq.

Teſtes in ſubſidium examinandos eſſe qui dicit, ꝓbare tenetur, quòd non habeat alios teſtes. conclu. xxiii. verſi. Nam ſi. pag. 73

Teſtes, qui allegat plures potuiſſe reperiri tempore peſtis, ipſe probare tenetur. ibidem verſic. Qui vult dicere.

Teſtes poſſunt repeti etiã poſt publicationẽ & interrogari de cauſa ſcientiæ, ſi fuerat omiſſum, vel ſi minus plenè ſuper articulis datis fuerint examinari in d. cõcl. xxxix. in ii.limit. pag.178

Teſtes ſi depoſuerint extra articulũ, in eo quod extra depoſuerint, poſſunt alii teſtes examinari nõ obſtante publicatione facta. ibidem limit.quinta. pag. 181

Teſtes poſſunt examinari poſt publicationem, qñ producuntur ad confirmanda dicta priorum teſtium, & ad impugnanda dicta aduerſariorũ. ibid. limit.vii. pag.182

Teſtes in multis caſibus poſſunt examinari non obſtãte publicatione facta,

cta, quos, proſequere. ibid. in i. limit. per lxx. alias ſequentes. p. 177. & ſubſequentibus.

Teſtes examinati corã arbitro ſi non ſunt mortui, & aduerſarius non vult eos recipere, poſſunt coram iudice repeti non obſtante publicatione. idem ſi eſſent examinati coram iudice, & poſteà iudicium deducitur coram arbitratore. ibid. in limit. xix. xx. & xxi. pag. 188

Teſtes perempta inſtantia poſſunt examinari publicatione ipſi non obſtante. ibid. limit. xxii. p. 189

Teſtes in cauſa matrimoniali recipiuntur, etiam poſt publicatas atteſtationes, quod ꝑcedit nedum in matrimonio carnali ſed ſpirituali etiam. ibid. in limit. xxiii. p. ea.

Teſtes an poſsint examinari de conſenſu partium poſt didicita teſtificata. ibi. limit. xxiiii. p. 190

Teſtes ſiue ipſorum atteſtationes ſi fuerunt deperditæ, poſſunt iterum examinari, non obſtante qđ fuerit facta publicatio in cauſa. ibidem in xxv. limit. pag. 191

Teſtes ſi obſcurè depoſuerint, poſſunt etiam poſt publicationem examinari & repeti vt clarius deponant. ibi. limi. xxvi. pag. ead.

Teſtes examinati ad futuram rei memoriam poſſunt repeti & examinari in iudicio ordinario, nõ obſtante publicatione facta. ibid. in xxviii. fallen. pag. 193

Teſtes poſt didicita teſtificata, ſuper eiſdem capitulis, vel directò contrariis examinari non poſſunt. cõcl. xxxix. per totam, vbi latiſsimè per ampliationes & limitationes. p. 175. cũ ſeq.

Teſtes poſt didicita teſtificata non poſſunt examinari, etiam vbi agitur de æquitate. ibid. amplia. ii. pag. 176

Teſtes non poſſunt examinari etiam non facta publicatione, quando tamẽ ex aliunde didicerit teſtificata. ibidem ampla. iiii.

Teſtes non ſolùm in eadem inſtantia poſt didicita teſti-

teſtificata non poſſunt examinari, ſed etiam in cauſa appellationis. ibid.in amplia. pag.ead.

Teſtes examinare poſt didicita, non poteſt etiam ſingularis ſucceſſor. ibi. ampl.vi.

Teſtes poſt didicita non examinantur, quotieſcunque illi fuerunt rite examinati, ſecus verò ſi non ritè.ibid.in prima limi.p. 177. & limitat.xi. pag.184

Teſtes ſi non fuerunt interrogati, poſſunt interrogari.ibi.i ii. lim.p.178

Teſtes ſingulares regulariter non probant.quod ampliatur, & multifariã limitatur. cõcl. xxxiiii. per totam. pagina 106. cum ſeq.

Teſtes ſingulares tantùm probant, quantùm vnus. ibid.verſi. Et propterea. pag. 106

Teſtes ſingulares iungantur ad faciẽdum plenam probationem, & quãdo. ibid. ver. Et teſtes.p. ea.

Teſtes non propterea ſunt ſingulares, quia non ſe allegant in conteſtes.. ibid. ver.& non propterea. p g.107

Teſtes poſſunt eſſe conteſtes, dato quòd vnus dicat quòd nullus alius erat præſens. ibidem. verſi. Et poſſunt. p.107

Teſtes ſingulares non coniunguntur, etiam quò ad inditium, in dicta concluſio. xxxiiii.verſi. amplia. pag.107

Teſtes ſingulares in quibus caſibus ſufficiant, & probent, vide multos caſus enumeratos ibid. in i.limita.cum ſequentibus plurib. pag.107

Teſtes ſingulares ſufficiunt ad probandum iuriſdictionem.ibid. verſi. ſecundò. pag.109

Teſtes ſingulares ſufficiunt ad probandum quẽ vſurarium.ibi.ver. Quartò. pag. 110

Teſtes ſingulares probant poſſeſsionem.ibid.verſi. Quintò. pag.111

Teſtes ſingulares ſufficiũt ad probandum alicuius infamiam, vel quem eſſe hæreticum.ibid.ver. Tenendo.& verſi. Septimò. pag.112

Teſtes deponentes contra pcuſſorẽ ſi ſunt periti p̄ualent

ualent aliis.conclu.xxv. in lim.ii. pag.451

Teſtes plures paucioribus præferuntur.concl.xxvi. pag. 452

Teſtes potiores ſunt deponentes cum cauſa ſcientiæ, quàm econtra, conclu.xxvii. pag. 453

Teſtes clerici maiorem fidem faciunt, quàm laici. concl.xxviii. pag. 453

Teſtes digniores præferuntur concl. xxiiii. per totam. pag.449

Teſtes examinati parte nõ citata nòn probant, etiã in crimine hęreſis. conclu.xliii. in ampliat. cx, pag.311.nec faciunt inditium. ibid. in amplia. lxxviii. pag.308

Teſtes abſque partis citatione probant, quando agitur de captura debitoris ſuſpecti. ibid. in ii.limit. pag.312

Teſtibus deponentibus in facto proprio magis creditur. concluſio. xxxiii. pag. 456

Teſtibus deponentibus in ſpecie magis creditur q̃ in genere.ibid.

Teſtibus qui non ſunt de vniuerſitate potius credendum quâm qui ſunt de vniuerſitate ibid.

Teſtibus deponẽtibus plus aliquid valere, quàm tãtùm valere magis credendum.ibid.

Teſtibus ſynodalibus ſeu denunciatoribus plena fides præſtatur.ibi.verſi. Teſtibus,

Teſtibus vicinis magis creditur, & multa de vicinis.conclu.xxxi. ver. Et propterea magis. cum ſequen. pag.830

Teſtibus deponentibus de antiquiori poſſeſsione magis credendum, conclu.xxxv. pag. 457

Teſtibus deponentibus de potentia copulæ carnalis magis credẽdum, quã de impotentia. concluſi. xxxiiii. pag.457

Teſtibus allegantibus meliorem rationem, ac deponentibus pro cauſa fauorabili potius credendum. ibid.

Teſtibus qui iuris pręſumptione melius ſunt informati, magis credendum, quàm cæteris. conclu.xxix. pag.454

Teſtibus vniuerſaliter deponentibus magis credendum,

dendum, quàm indefinitè teſtificantibus. concl. xxxii. pag. 455
Teſtibus duobus affirmantibus magis creditur q̃ mille negantibus. concl. xiiii. per totam. p. 438
Teſtibus deponentibus ſuper negatiua, quãdo credatur. ibi. ver. Iſtud intelligitur. cum ſeq. p. 439
Teſtibus an ita affirmantibus veluti negantibus credatur in criminalibus. ibidem in iiii. limit. pag. 441
Teſtibus duobus affirmantibus de metu magis creditur, quã aliis, licèt pluribus affirmantibus de libera voluntate. conclu. xv. per totam. p. 442
Teſtibus deponentibus aliquem ſanæ mentis magis creditur, quàm furioſum eſſe, concluſio. xvi. pag. 444
Teſtibus potius creditur deponẽtibus pro nõ delicto. conclu. xvii. p. ea.
Teſtibus probãtibus de alicuius vita, an potius credendũ, quàm de morte. conclu. xviii. p. 445
Teſtibus deponentibus ſecundum ius cõmune, potius credendũ, quàm cõtra. concl. xix. p. ea.
Teſtibus deponentibus aliquem bonum magis creditur, quàm malum aſſerentibus. cõcl. xx. p. 446
Teſtibus & ſi paucioribus creditur potius de fama bona deponentibus, quã pluribus de mala. conclu. xxi. pag. ea.
Teſtibus pro inſtrumento deponentibus magis credendum, quàm contra. concl. xxii. pag. 447
Teſtibus deponentibus veriſimiliora magis credendum. concl. xxiii. p. ea.
Teſtibus deponẽtibus pro reo magis credendũ, quã pro actore. conclu. xxv. per totam. pag. 451
Teſtium publicatio facienda eſt citata parte. ibid. ampl. xxvii. & ſeq. p. ea.
Teſtium examen an & qñ in criminalibus poſsit committi. cõcl. iiii. p. 711
Teſtimonium virginum dignius viduarum teſtimonio. concl. xxx. p. 454
Titulus legitimus facit ceſſare præſumptionem calumnię & ſimulationis. conclu. xliii. verſi. principale. pag. 682

Titulus ſuperueniens non confirmat præteritas ceſſiones.ibid. verſi. limita modo. pag.ea.

Tranſactio an reſcindatur, ſi læſio interuenerit vltra dimidiũ.in concl.xxxvi. in viii.limitat. pag.144. & ſequen.

Tranſactioni iuratæ qui cõtrauenit,infamis eſt, ab actione cadit, receptaq; reſtituit.concl. x. per totam, vbi ampliat. & limita. pag.508

Trebellianica an detrahatur de relictis factis confraternitatibus. cõclu.v. ver.ex prædictis. p.917

Trebellianica an detrahatur de relictis hoſpitali. cõclu.ix. pag.924

Trebellianica vt imputetur in legitimam quãdo duæ quartę poſſunt detrahi, põt pater diſponere.concluſio.xlii. in xiii. fallen. pag.255

Tutor ſpoliatus educatione ſuæ pupilli reſtitui debet.concluſio.xliiii.in xix.ampl. pag.497

Tutor petendus eſt pupillo nedum à matre,ſed ab omnibus ſucceſſuris ab inteſtato, vel iure ſubſtitutionis, adhoc vt illo decedente poſsint ſuccedere.concl.iiii.in ii.amplia.p.902.& in iiii.ampliat. pag.905

Tutor ſi fuerit petitus in caſu de quo ſuprà, ſed minus idoneus, an nihilominus ſuccedere debeant vel ne ſi pupillus moriatur. ibidem in viii. ampl. pag.906

V

VAloris rei venditæ ſcientia an in dubio præſumatur.conclu. xxxvi. in xii.& ſeq.limit. p.150

Vaſallus non poteſt priuari feudo abſque cauſa, etiam de plenitudine poteſtatis.concluſ.xviii. in ii.ampl. pag.966

Vaſallus an poſsit ſtipulari pro domino, & libertus pro patrono. concl. xlvi. in ii. & iii. amplia. pag. 513

Vaſalli qui tenentur contribuere in maritagio filiæ domini intelligitur de primo maritagio.conclu.xxi.verſi. Et vaſalli. pag. 589

Vaſalli & ciues an poſsint

inniti

inuiti à dominis alienari. concluſio.xxi.per totam. pag. 979

Vendens rem duobus, ille in venditione preferendus eſt, cui primò res tradita fuit. conclùſ. xl. per totam. vbi multifariam ampl. & limitatur. p. 472 cum ſeq.

Venditor ſi eſt leſus vltra dimidiam iuſti pretii, ei ſuccuritur, & quomodo. conclu. xxxvi. per totum vbi latiſsimè de materia l. ii. C. de reſcin. vendit. pag. 133. cum ſeq.

Venditio facta modico pretio, ſic vt potius animo donandi fuerit facta, reuocatur per ſuperueniētiam filiorum. concluſi. xxxv. in vii. ampl. p. 121

Venditio licèt ſit facta minus dimidia iuſti pretii, tamen venditor non poteſt agere ſi in ea fuerit appoſita clauſula, quòd ſi res plus valet, illud plus ſciens donat. in d. concluſ. xxxvi. in prima limit. pag. 140

Venditio facta cum iudicis decreto, operatur ꝙ vendens non poteſt allegare deceptionem vltra dimidiam iuſti pretii, ſecū dum vnam odi. licèt multi contrà. ibid. in ii. limit. pag. 141

Venditio ſi fuerit facta per ſubhaſtationem an habeat locum remedium l. ii. C. de reſcind. vendit. ibi. in iii. limit. pag. 142. & ſeq.

Venditione prohibita, cenſetur etiā ꝓhibita promiſsio de vendendo. conclu. xxxv. verſi. & ideo. pag. 1032

Verbum hæres de deſcendentibus intelligitur. cō clu. xl. in iii. ampliat. & ſequen. pag. 882

Verbum filii, quādo de maſculis ſolùm verificatur. concluſio. v. per totam. pag. 373

Verbum moleſtare an ad facti moleſtiam vel iuris referatur. conclu. xviii. ver. an iſtud. p. 575

Verba geminata tātæ ſunt efficaciæ, vt non habeat locum remedium l ii. C. de reſcind. vend. conclu. xxxvi. in xxix. limit. p. 155. & de virtute verborum geminatorum vide in concluſ. xxxvii. in iii. limit. pag. 160

Vicarius reuocari poteſt. vide in verb. Epiſcopus.
Vincens vincentem te, vincit te. conclu. xxvii. per totam. vbi ſeptem modis limit. pag. 617
Vicinus præſumitur ſcire facta vicini. quod ampl. & limit. concluſio. xxxi. verſi. Et propterea. cum ſeq. pag. 829
Vicini inquiruntur ex præſumpta ſcientia delicti. in d. concluſ. xxxi. in ii. ampl. pag. 830
Viro nobili aſſerenti ſe legatum creditur. conclu. xxviii. ver. Amplia idē etiam eſſe. & verſi. Tenendo. pag. 95
Viuere quis præſumitur vſque ad annos centum, ideoque vita nō eſt probanda. licèt in hoc ſint opiniones. in conclu. xi. per totam. p. 35. & ſeq.
Vniuerſitas congregari poteſt abſque domino pro imponenda collecta, vt ſatisfaciat creditoribus, concluſio. xliii. in limit. xcv. pag. 354
Vniuerſitas an incurrat pœnas l. ſi quis maior. C. de tranſ. conclu. x. in ii. ampl. pag. 408
Vniuerſitas in cauſa criminali comparet per procuratorem. conclu. xxviii. in xiiii. limit. pag. 1051
Vſufructuarius cautionem de vtendo fruendo, arbitrio boni viri præſtare tenetur, necnon & de reſtituendo rem vſufructu finito. concluſ. xviii. vbi ampl. & limit. p. 572
Vſufructuarius non præſtita dicta cautione, non facit fructus ſuos. ibid. in ii. ampli. Fall. tamen vt eodem loco. p. 573
Vſufructuarius tenetur prę ſtare dictam cautionem, etiam in rebus quæ vſu conſumuntur: & qualiter præſtanda. ibid. in iii. ampl. pag. 574
Vſufructuarius tenetur ad dictam cautionem, non obſtante quòd teſtator eam ſibi remiſerit. ibid. in vi. ampl. pag. 576
Vſufructuarius ſi vi expellatur à poſſeſsione ſeu quaſi habet beneficium l. ſi quis in tantàm. C. vnde vi. cōcl. xxxviii. in xxvi. ampl. pag. 167
Vſura, ſeu quem eſſe vſurarium an probetur per teſtes ſingulares. conclu. xxxiiii.

xxxiiii. verſi. Quartò. pag. 110
Vſurarius non poteſt pro vſuris criminaliter puniri. concl.ix. pag. 556
Vxor præſumitur acquiſiuiſſe de bonis mariti, ad hoc vt turpis ſuſpicio euitetur. quod ampliatur etiam ſi fuiſſet adultera, & non nullis aliis mod[illegible] conclu.xiiii.pag. 45. limitatur deinde multifariam, vt pag. 46. cum ſeq. vſque ad finem concluſionis.
Vxor non præſumitur acquiſiiſſe de bonis mariti, ſi ſit induſtrioſa, vel ſi conſtaret aliunde, puta, à cóſanguineis habuiſſe pecuniã, vel ex cófeſſione mariti, & multis aliis modis. ibid. & ſeq. pag.

FINIS.

REGESTVM.

* A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm
Nn Oo Pp Qq Rr Sſ Tt Vu Xx Yy Zz.

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii
Kkk Lll Mmm Nnn Ooo Ppp Qqq Rrr
Sſſ Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz.

Aaaa Bbbb Cccc.

Omnes ſunt quaterniones præter
* & Cccc duern.

Digitized by Google

Digitized by Google